



REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

32

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 32. SEJA

(10., 11., 12., 13. in 14. julij 2017)



UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 32. seja (10., 11., 12., 13. in 14. julij 2017)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si



DNEVNI RED 32. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVNIŠKI SLUŽBI (ZZdrS-F), NUJNI POSTOPEK, EPA 2074-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 21. IN 22. APRILOM 2017 (ZUOPPKP), NUJNI POSTOPEK, EPA 2082-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH POMORSKEGA ZAKONIKA (PZ-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1999-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTNINJENJU (ZCestn-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2017-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2018-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1989-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB IN DOPOLNITEV POSLOVNIKA DRŽAVNEGA ZBORA (PoDZ-1E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2019-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZDRS-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1965-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI (ZZUZIS-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1980-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1988-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-2A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1966-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1808-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1901-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU (ZKme-1E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1832-VII
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CELOSTNI ZGODNJI OBRAVNAVI PREDŠOLSKIH OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI (ZOPOPP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1897-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI (ZMinP-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1944-VII
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O GLAVNEM MESTU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZGMRS-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2000-VII



19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREJANJU PROSTORA (ZUreP-2), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2001-VII

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-M), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2042-VII

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM TOŽILSTVU (ZDT-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2043-VII

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE TER UPRAVNEGA DOGOVORA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE ZA IZVAJANJE SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE (BUSSV), EPA 940-VI

23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O SODELOVANJU V KULTURI IN IZOBRAŽEVANJU (BMNSKI), EPA 1513-VII

24. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S STANJEM NA PODROČJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 1990-VII

25. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z NEAKTIVNOSTJO MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO MAG. DEJANA ŽIDANA PRI IZGUBI NAJBOLJŠIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PRI PROJEKTU MAGNA, EPA 2044-VII

26. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE O UGOTAVLJANJU DOMNEVNEGA PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA, JEDRSKE PROLIFERACIJE TER FINANCIRANJA AKTIVNOSTI TUJIH OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNIH SLUŽB V TUJINI V NOVI LJUBLJANSKI BANKI, D. D., EPA 2053-VII

27. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, EPA 2130-VII

Predlog sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski banki, d. d., EPA 2129-VII

Ugotovitev prenehanja mandata članoma Programskega sveta RTV Slovenija – imenovanih na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2128-VII



VSEBINA

Določitev dnevnega red	19
MAG. BRANKO GRIMS	19
MAG. BRANKO GRIMS	20
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	20
MAG. MATEJ TONIN.....	20
DR. MIROSLAV CERAR	21
MAG. MATEJ TONIN.....	21
DR. MIROSLAV CERAR	22
MAG. MATEJ TONIN.....	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
DR. MIROSLAV CERAR	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
DR. MIROSLAV CERAR	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
JELKA GODEC.....	25
DR. MIROSLAV CERAR	25
JELKA GODEC.....	26
DR. MIROSLAV CERAR	27
DR. MIROSLAV CERAR	27
JELKA GODEC.....	27
DR. DRAGAN MATIČ	27
DR. MIROSLAV CERAR	28
DR. DRAGAN MATIČ	28
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	29
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	29
DR. VINKO GORENAK	30
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	30
DR. VINKO GORENAK	30
MAG. BRANKO GRIMS	31
MAG. DEJAN ŽIDAN	31
DR. DRAGAN MATIČ	32
MAG. DEJAN ŽIDAN	32
IRENA MAJCEN	32
ZVONKO LAH.....	33
IRENA MAJCEN	33
ZVONKO LAH.....	34
IRENA MAJCEN	34
DANILO ANTON RANC	35
IRENA MAJCEN	35
DANILO ANTON RANC	35
DANILO ANTON RANC	35
MAG. BRANKO GRIMS	36
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	36
MAG. BRANKO GRIMS	37
MAG. BRANKO GRIMS	37
MIHA KORDIŠ	38
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	38
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	38
MIHA KORDIŠ	39
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	39
MIHA KORDIŠ	39
ERIKA DEKLEVA	40



ANDREJA KATIČ	40
ERIKA DEKLEVA	41
ANDREJA KATIČ	41
ERIKA DEKLEVA	42
EVA IRGL.....	42
MAG. GORAN KLEMENČIČ	42
EVA IRGL.....	42
MAG. GORAN KLEMENČIČ	43
DR. ANŽE LOGAR	43
TOMAŽ LISEC	44
EVA IRGL.....	44
LJUDMILA NOVAK	45
ZDRAVKO POČIVALŠEK	45
LJUDMILA NOVAK	46
ZDRAVKO POČIVALŠEK	46
LJUDMILA NOVAK	46
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	47
IRENA MAJCEN	47
ALENKA SMERKOLJ	47
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	48
ALENKA SMERKOLJ	48
MARIJAN POJBIČ.....	48
BORIS KOPRIVNIKAR.....	49
MARIJAN POJBIČ.....	50
BORIS KOPRIVNIKAR.....	50
MATJAŽ NEMEC	50
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	51
FRANC BREZNIK	51
MAG. GORAN KLEMENČIČ	52
FRANC BREZNIK	52
MAG. GORAN KLEMENČIČ	53
FRANC BREZNIK	53
TOMAŽ LISEC	53
BORIS KOPRIVNIKAR.....	54
TOMAŽ LISEC	54
BORIS KOPRIVNIKAR.....	55
TOMAŽ LISEC	55
MARKO FERLUGA	55
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	56
DR. ANŽE LOGAR	56
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	57
DR. ANŽE LOGAR	57
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	58
DR. ANŽE LOGAR	58
VIOLETA TOMIČ	58
DR. PETER GAŠPERŠIČ	59
VIOLETA TOMIČ	59
DR. PETER GAŠPERŠIČ	60
VIOLETA TOMIČ	60
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	60
JERNEJ VRTOVEC	61
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	61
ŽAN MAHNIČ.....	61
DR. PETER GAŠPERŠIČ	62
ŽAN MAHNIČ.....	63
DR. PETER GAŠPERŠIČ	63
PRIMOŽ HAINZ.....	63
IRENA MAJCEN	63



PRIMOŽ HAINZ.....	64
JAN ŠKOBERNE	64
BORIS KOPRIVNIKAR	65
JAN ŠKOBERNE	65
BORIS KOPRIVNIKAR	66
MAG. MARKO POGAČNIK	66
MAG. GORAN KLEMENČIČ	66
MAG. MARKO POGAČNIK	67
MAG. GORAN KLEMENČIČ	67
JOŽEF HORVAT	68
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	68
JOŽEF HORVAT	68
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	69
JOŽEF HORVAT	69
DR. VINKO GORENAK	69
MAG. GORAN KLEMENČIČ	70
DR. VINKO GORENAK	70
MAG. GORAN KLEMENČIČ	70
LJUBO ŽNIDAR.....	71
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	71
LJUBO ŽNIDAR.....	71
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	72
LJUBO ŽNIDAR.....	72
MATJAŽ HANŽEK.....	72
ZDRAVKO POČIVALŠEK	73
MATJAŽ HANŽEK.....	73
ZDRAVKO POČIVALŠEK	74
MATJAŽ HANŽEK.....	74
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	74
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	75
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	75
BORIS KOPRIVNIKAR	76
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	76
DANIJEL KRIVEC	76
IRENA MAJCEN	76
DANIJEL KRIVEC	77
IRENA MAJCEN	77
DANIJEL KRIVEC	78
DR. FRANC TRČEK	78
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	79
BORIS KOPRIVNIKAR	79
DR. FRANC TRČEK	79
BORIS KOPRIVNIKAR	80
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	80
DR. FRANC TRČEK	80
MARKO FERLUGA	81
MAG. GORAN KLEMENČIČ	81
MATJAŽ NEMEC	81
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	82
MATJAŽ NEMEC	83
DR. MAJA MAKOVEC BREŇČIČ	83
MATJAŽ NEMEC	83
ŽAN MAHNIČ.....	83
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	84
ŽAN MAHNIČ.....	85
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	85
ŽAN MAHNIČ.....	85



26. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE O UGOTAVLJANJU DOMNEVNEGA PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA, JEDRSKE PROLIFERACIJE TER FINANCIRANJA AKTIVNOSTI TUJIH OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNIH SLUŽB V TUJINI V NOVI LJUBLJANSKI BANKI, D. D., EPA 2053-VII.....	86
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	87
DR. BOJAN DOBOVŠEK	89
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	89
MAG. BRANKO GRIMS	90
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	92
MATJAŽ NEMEC	93
JERNEJ VRTOVEC	94
LUKA MESEC	95
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	96
MAG. BRANKO GRIMS	98
MAG. BOJAN KRAJNC	98
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	99
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	100
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	100
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	100
MAG. DUŠAN VERBIČ	100
JOŽEF HORVAT	102
DR. ANŽE LOGAR	103
EVA IRGL	104
MARKO FERLUGA	105
DR. ANŽE LOGAR	107
MAG. BRANKO GRIMS	107
DR. VINKO GORENAK	107
JANKO VEBER	108
BOJAN PODKRAJŠEK	109
MARJAN DOLINŠEK	109
ANJA BAH ŽIBERT	111
MARIJAN POJBİČ	112
ŽAN MAHNIČ	112
JOŽE TANKO	114
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	115
ŽAN MAHNIČ	115
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	115
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	116
MAG. BRANKO GRIMS	117
DR. ANŽE LOGAR	117
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH (ZEKom-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1901-VII.....	119
BORIS KOPRIVNIKAR	119
JANJA SLUGA	120
ANJA BAH ŽIBERT	120
DR. DRAGAN MATIČ	122
ANJA BAH ŽIBERT	122
DR. FRANC TRČEK	122
SIMON ZAJC	123
ANJA BAH ŽIBERT	124
SIMON ZAJC	125
DR. VINKO GORENAK	125
ANJA BAH ŽIBERT	125



DR. FRANC TRČEK	126
BORIS KOPRIVNIKAR	126
DR. VINKO GORENAK	126
DR. DRAGAN MATIĆ	127
ANJA BAH ŽIBERT	127
SIMON ZAJC	128

16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O CELOSTNI ZGODNJI OBRAVNAVI PREDŠOLSКИH OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI (ZOPOPP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1897-VII	128
--	-----

DR. JASNA MURGEL	128
MIRJAM BON KLANJŠČEK	129
DR. TOMAŽ BOH	129
SAŠA TABAKOVIĆ	130
MARIJA BAČIČ	130
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	131
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	131
DR. JASNA MURGEL	132
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	133

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREJANJU PROSTORA (ZUreP-2), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2001-VII	133
--	-----

IRENA MAJCEN	133
MAG. BOJAN KRAJNC	134
DANIJEL KRIVEC	135
IVAN HRŠAK	138
JAN ŠKOBERNE	139
ZVONKO LAH	140
DR. FRANC TRČEK	141
MAG. MATEJ TONIN	143
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	144
MAG. BOJANA MURŠIČ	145
DR. FRANC TRČEK	146
DANILO ANTON RANC	147
LJUBO ŽNIDAR	148
IRENA MAJCEN	149
IVAN PRELOG	151
JANKO VEBER	151
BOJAN PODKRAJŠEK	152
TOMAŽ LISEC	152
MAG. DUŠAN VERBIČ	153
IRENA MAJCEN	155
ZVONKO LAH	155
TOMAŽ LISEC	156
DANIJEL KRIVEC	157
IRENA MAJCEN	157

14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	158
--	-----

16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	158
--	-----

19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	159
--	-----

22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE TER UPRAVNEGA DOGOVORA MED REPUBLIKO	
--	--



SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE ZA IZVAJANJE SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE (BUSSV), EPA 940-VI	159
MARTINA VUK	159
MAG. BRANISLAV RAJIĆ	160
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O SODELOVANJU V KULTURI IN IZOBRAŽEVANJU (BMNSKI), EPA 1513-VII	160
DAMJANA PEČNIK.....	160
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	161
LJUBO ŽNIDAR.....	162
DR. FRANC TRČEK	163
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVNIŠKI SLUŽBI (ZZdrS-F), NUJNI POSTOPEK, EPA 2074-VII.....	164
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	164
TOMAŽ GANTAR	164
NADA BRINOVŠEK.....	165
TOMAŽ GANTAR	166
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	166
JERNEJ VRTOVEC	167
MIHA KORDIŠ	168
MAG. ALENKA BRATUŠEK	169
VLASTA POČKAJ	169
MIHA KORDIŠ	170
NADA BRINOVŠEK.....	171
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	173
LJUDMILA NOVAK	174
MARIJAN POJBIČ.....	174
MARIJAN POJBIČ.....	174
MARIJAN POJBIČ.....	175
ERIKA DEKLEVA	176
VLASTA POČKAJ	177
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	178
TOMAŽ GANTAR	179
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	180
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	181
IVA DIMIC	183
MARIJAN POJBIČ	184
ERIKA DEKLEVA	186
JOŽE TANKO	186
JERNEJ VRTOVEC	188
PRIMOŽ HAINZ.....	189
MARIJAN POJBIČ.....	189
IVA DIMIC	190
MARIJAN POJBIČ.....	191
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 21. IN 22. APRILOM 2017 (ZUOPPKP), NUJNI POSTOPEK, EPA 2082-VII.....	192



MAG. TANJA STRNIŠA	192
TOMAŽ LISEC	192
BENEDIKT KOPMAJER.....	193
JANKO VEBER.....	194
IVA DIMIC	194
MIHA KORDIŠ	195
FRANC LAJ	195
VOJKA ŠERGAN.....	196
TOMAŽ LISEC	197
FRANC JURŠA.....	198
TOMAŽ LISEC	198
MAG. TANJA STRNIŠA	200
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	203
VOJKA ŠERGAN.....	204
ŽAN MAHNIČ.....	205
TOMAŽ LISEC	205
LJUBO ŽNIDAR.....	205
VESNA VERVEGA	206
MARIJAN POJBIČ.....	207
MAG. TANJA STRNIŠA	208
VOJKA ŠERGAN.....	209
MARIJAN POJBIČ.....	209
SIMON ZAJC	209
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1989-VII	210
MIRJAM BON KLANJŠČEK	210
UROŠ PRIKL	211
MARTINA VUK	211
JAN ŠKOBERNE.....	212
LJUDMILA NOVAK	213
MIHA KORDIŠ	213
MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	214
ŠAŠA TABAKOVIČ	214
ŽAN MAHNIČ.....	214
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	215
8. točka dnevnega reda: PREDLOG SPREMEMB IN DOPOLNITEV POSLOVNIKA DRŽAVNEGA ZBORA (PoDZ-1E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2019-VII	216
DR. MATEJ T. VATOVEC	216
DR. MATEJ T. VATOVEC	217
ZVONKO LAH.....	217
MIHA KORDIŠ	218
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	218
TOMAŽ LISEC	219
PRIMOŽ HAINZ.....	219
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	220
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZDRS-E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1965-VII.....	221
PETER VILFAN.....	221
JANJA SLUGA	222
ANDREJ ŠPENGA	223



DR. MATEJ T. VATOVEC	223
DR. BOJAN DOBOVŠEK	224
JANJA SLUGA	224
TOMAŽ LISEC	225
PETER VILFAN.....	225
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	226
ZVONKO LAH.....	227
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1808-VII	227
MAG. ALENKA BRATUŠEK	228
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	228
MAG. MARKO POGAČNIK	229
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	229
JAN ŠKOBERNE	229
JOŽEF HORVAT	230
LUKA MESEC.....	231
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	232
MIHA KORDIŠ	232
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	232
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	233
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	233
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	233
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI (ZZUZIS-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1980-VII.....	234
VLASTA POČKAJ	234
NADA BRINOVŠEK.....	234
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	235
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	235
JERNEJ VRTOVEC	236
VIOLETA TOMIČ	236
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1988-VII	237
NADA BRINOVŠEK.....	237
TOMAŽ GANTAR	237
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	238
JERNEJ VRTOVEC	238
MAG. ALENKA BRATUŠEK	239
VLASTA POČKAJ	239
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU (ZKme-1E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1832-VII.....	240
TOMAŽ LISEC	240



ANDREJ ČUŠ	240
MAG. TANJA STRNIŠA	241
BENEDIKT KOPMAJER.....	241
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	241
IVA DIMIC	242
SIMON ZAJC	242

17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI (ZMinP-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1944-VII	242
---	-----

UROŠ PRIKL	242
LUKA MESEC.....	243
MARIJA BAČIČ	244
IVA DIMIC	244
MIHA KORDIŠ	245
MIRJAM BON KLANJŠČEK	245
JANJA SLUGA	246
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	246
UROŠ PRIKL	247

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O GLAVNEM MESTU REPUBLIKE SLOVENIJE (ZGMRS-B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2000-VII.....	248
--	-----

DR. NEJC BREZOVAR	248
ZVONKO LAH.....	249
DR. FRANC TRČEK	250
DR. DRAGAN MATIČ	250
TOMAŽ LISEC	251
PRIMOŽ HAINZ.....	252
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	253
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	254
DR. FRANC TRČEK	255
DR. DRAGAN MATIČ	256
DR. FRANC TRČEK	257
DR. VINKO GORENAK	257
JOŽEF HORVAT	258
PRIMOŽ HAINZ.....	259
ANITA KOLEŠA.....	259
MARINKA LEVIČAR.....	260
SIMON ZAJC	261
ZVONKO LAH.....	261
MARKO FERLUGA	262
JANKO VEBER.....	262
JOŽE TANKO	264
TOMAŽ LISEC	266
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	266
BORIŠ KOPRIVNIKAR.....	269
TOMAŽ LISEC	270
ZVONKO LAH.....	270
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER.....	271
JOŽEF HORVAT	272

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM TOŽILSTVU (ZDT-1C), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2043-VII	272
--	-----



20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-M), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2042-VII.....	272
JERNEJ VRTOVEC	272
DARKO STARE	274
DR. MATEJ T. VATOVEC	275
DR. BOJAN DOBOVŠEK	276
TEJA LJUBIČ	276
DR. VINKO GORENAK	277
MARJANA KOTNIK POROPAT	278
JAN ŠKOBERNE	278
JOŽEF HORVAT	278
MAG. MATEJ TONIN.....	279
MAG. MATEJ TONIN.....	279
MARJANA KOTNIK POROPAT	281
JERNEJ VRTOVEC	282
DARKO STARE	285
JOŽEF HORVAT	287
DARKO STARE	288
MARKO FERLUGA	288
LJUDMILA NOVAK	290
DARKO STARE	290
IVA DIMIČ	291
DARKO STARE	292
JERNEJ VRTOVEC	293
DR. VINKO GORENAK	296
DARKO STARE	297
BOJAN PODKRAJŠEK.....	298
MARJANA KOTNIK POROPAT	298
JOŽEF HORVAT	299
DR. VINKO GORENAK	299
DR. ANŽE LOGAR	300
DARKO STARE	301
24. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S STANJEM NA PODROČJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 1990-VII.....	301
IVA DIMIČ	302
DR. VINKO GORENAK	302
DR. VINKO GORENAK	302
DARKO STARE	304
DR. BOJAN DOBOVŠEK	305
DUŠAN RADIČ	305
EVA IRGL.....	306
MARJANA KOTNIK POROPAT	309
JAN ŠKOBERNE	309
IVA DIMIČ	310
DR. VINKO GORENAK	311
DARKO STARE	315
MARJANA KOTNIK POROPAT	317
DR. VINKO GORENAK	317
JOŽE TANKO	318
DARKO STARE	318
DARKO STARE	318
DARKO STARE	319
DR. DRAGAN MATIČ	319



JOŽE TANKO	320
DR. VINKO GORENAK	320
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	321
DR. VINKO GORENAK	321
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	321
MAG. DUŠAN VERBIČ	321
DR. VINKO GORENAK	322
MAG. BRANKO GRIMS	323
DR. ANŽE LOGAR	324
DR. FRANC TRČEK	327
JOŽE TANKO	327
DR. DRAGAN MATIČ	330
DR. DRAGAN MATIČ	330
DR. DRAGAN MATIČ	330
TOMAŽ LISEC	332
DR. FRANC TRČEK	332
DR. DRAGAN MATIČ	332
DR. VINKO GORENAK	332
DR. DRAGAN MATIČ	333
DR. VINKO GORENAK	334
MAG. DUŠAN VERBIČ	334
DARKO STARE	335
DR. VINKO GORENAK	335
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH POMORSKEGA ZAKONIKA (PZ-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1999-VII.....	336
DR. PETER GAŠPERŠIČ	336
IGOR ZORČIČ	337
DANILO ANTON RANC	338
LJUBO ŽNIDAR	338
IVAN HRŠAK	339
IVA DIMIČ	339
DR. MATEJ T. VATOVEC	339
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTNINJENJU (ZCestn-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2017-VII	340
DR. PETER GAŠPERŠIČ	340
IGOR ZORČIČ	340
LJUBO ŽNIDAR	341
TOMAŽ GANTAR	341
MAG. BOJANA MURŠIČ	342
IVA DIMIČ	342
VIOLETA TOMIČ	343
DANILO ANTON RANC	343
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZVZeIP-G), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2018-VII.....	344
DR. PETER GAŠPERŠIČ	344
IGOR ZORČIČ	344
MARJANA KOTNIK POROPAT	345
IVA DIMIČ	345
VIOLETA TOMIČ	346



MARJAN DOLINŠEK	346
DANIJEL KRIVEC	347

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-2A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1966-VII.....	348
--	-----

GORAZD RENČELJ	348
URŠKA BAN	348
JANKO VEBER.....	349
JOŽEF HORVAT	349
LUKA MESEC.....	350
DR. BOJAN DOBOVŠEK	350
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	351
MAG. MARKO POGAČNIK	351
UROŠ PRIKL	352
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	352
PRIMOŽ HAINZ.....	354
LUKA MESEC.....	354
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	354
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	356
JANKO VEBER.....	356
MAG. MARKO POGAČNIK	357
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	357
ANJA BAH ŽIBERT	358

25. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z NEAKTIVNOSTJO MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO MAG. DEJANA ŽIDANA PRI IZGUBI NAJBOLJŠIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PRI PROJEKTU MAGNA, EPA 2044-VII	358
---	-----

TOMAŽ LISEC	358
TOMAŽ LISEC	360
ALEŠ CANTARUTTI.....	361
IVA DIMIC	362
VIOLETA TOMIČ	363
SIMON ZAJC	363
ŽAN MAHNIČ.....	365
BENEDIKT KOPMAJER.....	367
JANKO VEBER.....	367
IVAN PRELOG.....	369
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	370
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	371
TOMAŽ LISEC	373
KSENIJA KORENJAK KRAMAR.....	375
TOMAŽ LISEC	375
VIOLETA TOMIČ	376
TOMAŽ LISEC	377
ANDREJA POTOČNIK	377
TOMAŽ LISEC	378
VIOLETA TOMIČ	379
ANDREJA POTOČNIK	379
TOMAŽ LISEC	379
LJUBO ŽNIDAR.....	380
MAG. TANJA STRNIŠA	381
MAG. TANJA STRNIŠA	381
MAG. TANJA STRNIŠA	382
LJUBO ŽNIDAR.....	383



ALEŠ CANTARUTTI.....	383
MAG. TANJA STRNIŠA	384
TOMAŽ LISEC	384
IVAN ŠKODNIK	385
LJUDMILA NOVAK	386
MARKO FERLUGA	387
JANKO VEBER.....	387
MAG. TANJA STRNIŠA	389
TOMAŽ LISEC	389
JOŽEF HORVAT	390
IGOR ZORČIČ.....	391
DANILO ANTON RANC	391
MAG. TANJA STRNIŠA	392
TOMAŽ LISEC	392
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	393
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	393
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	393
DR. FRANC TRČEK	393
MIHA KORDIŠ	394
VIOLETA TOMIČ	394
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	394
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	394
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	394
DR. FRANC TRČEK	395
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	395
20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	395
JERNEJ VRTOVEC	395
MAG. MATEJ TONIN.....	396
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	396
JERNEJ VRTOVEC	396
MAG. MATEJ TONIN.....	396
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	396
DR. VINKO GORENAK	397
27. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	397
Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, EPA 2130-VII	397
DR. MITJA HORVAT	397



Predlog sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski banki, d. d., EPA 2129-VII	398
DR. MITJA HORVAT	398
Ugotovitev prenehanja mandata članoma Programskega sveta RTV Slovenija – imenovanih na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2128-VII	398
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	399
DR. FRANC TRČEK	399



Državni zbor VII. mandat

32. seja

10., 11., 12., 13. in 14. julij 2017

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 10. julija 2017 ob 12.03.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 32. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Bojana Muršič do 16. ure, gospa Irena Grošelj Košnik do 16. ure, gospa Anja Bah Žibert, dr. Jasna Murgel do 13. ure, gospod Kamal Izidor Shaker, dr. Franc Trček do 14.30, dr. Matej T. Vatovec do 15. ure in od 17.30 naprej, Luka mesec od 17.30 dalje, Miha Kordiš od 17.30 dalje, Violeta Tomič od 17.30 dalje, gospod Matjaž Han od 13. ure, mag. Branislav Rajič in gospod Marjan Dolinšek od 17. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na določitev dnevnega reda seje, vas moram obvestiti, da je umrl mag. Dragan Černetič, poslanec prvega mandata Državnega zbora od leta 1992 do leta 1996 in član Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim vas, da spomin nanj počastimo z minuto molka.

/ minuta molka/

Slava mu!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 32. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 30. junija 2017, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda seje nisem prejel. Obveščam vas, da sem 6. julija 2017 s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke prejel predlog za širitev dnevnega reda s predlogom priporočila v zvezi z migrantsko krizo in vzpostavitev nadzora na meji z Republiko Italijo. Ker je predlog za širitev

v nasprotju z sedmim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora, saj ne gre za zadevo iz drugega odstavka 58. člena Poslovnika Državnega zbora, Državni zbor o širitvi 32. seje ne more odločiti. Zboru zato predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s klicem.

Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!

Vsekakor predlog, da pod nujno obravnavamo naš predlog za širitev dnevnega reda in za vzpostavitev ustrezne zaščite meje z Italijo zaradi drastičnega povečanja dotoka migrantov v Italijo v zadnjih tednih, je še kako nujen in aktualen in izpolnjuje vse pogoje po poslovniku. Ne samo napoved avstrijskega ministra za obrambo, da bodo uporabili vojsko in zaprli Brenner, gre še za dva dodatna elementa, ki sta se pojavila po tem obdobju. Prvi je napoved francoskega predsednika države gospoda Macrona, da bodo v kratkem uvedli drastično zaostritev ukrepov v zvezi z migranti, sploh z migrantsko politiko in obenem dosledno zaščito meja. Že pred tem, zadnjih nekaj mesecev je sicer izvajala Francija določeno kontrolo proti Italiji, ki pa je bila precej prepustna. Sedaj naj bi se to bistveno spremenilo in na to očitno ne bo treba dolgo čakati. Če ob tem upoštevamo, da imajo Švicarji na svoji meji tanke in vojsko že vse od zime naprej, potem je jasno, da se bo vsa meja proti Italiji popolnoma zaprla, in to v zelo kratkem obdobju. Edina odprta meja v tem primeru ostane meja Slovenije proti Italiji. Glede na to, da so Avstrijci obdržali svojo kontrolo na meji in danes se tudi vidi zakaj, ker gledajo dolgoročno, bo Slovenija v tem primeru postala žep. Situacija je torej primerljiva s tisto iz leta 2015, ko smo tudi pravočasno opozarjali, tudi jaz osebno, pa smo potem poslušali celo jesen s strani Vlade, »joj, kako smo presenečeni«. Tovrstna presenečenja bodo tokrat imela mnogo hujše posledice. Zakaj? Takrat so migranti prišli preko meje v Slovenijo, zato da bi čim hitreje odšli naprej. Sedaj zelo verjetno ne bodo imeli kam. Avstrija ima kontrolo, Madžarska jih ne bo



sprejela, Hrvaška prav tako ne, iz Italije bodo prišli. Če k temu dodamo še dogodke, ki so najbolj sveži, to je nezaslišano divjanje levičarjev skupaj z migranti, o čemer se pri nas skoraj ne govori, po Hamburgu, kjer spominja vse skupaj na vojno stanje, kjer so izropali in požgali avtomobile, cele ulice, trgovine in nekateri pri nas celo v sredstvih javnega obveščanja to še vedno imenujejo protesti, je to nekaj, kar bi nas moralo vse zelo skrbeti. Zaradi tega in zaradi odgovornosti do naših državljanek in državljanov, ki smo jih dolžni zaščititi in ki smo jim dolžni zagotoviti varnost ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Da bo še enkrat jasno, na kaj se opiram. Opiramo se na poslovnik. Poslovnik omogoča, da se dnevni red v takih primerih razširi, če gre za zadeve, ki so določene v drugem odstavku 58. člena Poslovnika. To pa so zadeve, ki so vezane za sprejetje zakona po nujnem postopku; gre za odločitve Državnega zbora, ki so vezane na rok, ki je ustavno, zakonsko ali s pravom EU določen; gre za zadeve v zvezi s prenehanjem ali potrditvijo mandata poslancu, imuniteto poslanca in podobnimi zadevami; ali za zadeve iz 92. člena Ustave Republike Slovenije, torej tiste, ki so vezane na izredne razmere. Presoja v tem trenutku je, da gre za nič od tega, možno pa je ob določenih pogojih, če je zadeva podprta s 23 podpisi, sklicati izredno sejo. To je postopkovno mogoče, postopkovno pa ni mogoče na redno sejo zadeve uvrstiti, če ne izpolnjujejo pogoje, ki sem jih pravkar navedel. To je poslovniško dejstvo, s katerim smo vezani in ki ga bomo v tem parlamentu spoštovali, kot smo ga spoštovali do sedaj.

Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

Ko gre za zadeve, ki so vezane na izredne razmere, to seveda ni samo njihova uvedba, ampak gre vendar za to, da se stvari prepreči pravočasno in na pravi način. Tisto, kar mi predlagamo, so pravočasne priprave, uporaba tistih mehkih metod, recimo postavitve nekaterih panelnih ograj, vsega tistega, kar da potem signal po eni strani migrantom samim, ki niso neka amorfná množica, ampak so zelo dobro organizirani in se obveščajo med seboj, po drugi strani pa tudi italijanski politiki, ki tukaj pelje zelo čudne zgodbe. Vprašajte se, zakaj je obmejno mesto Tržič, Monfalcone mu rečejo v Italiji, nekoč slovensko, postalo mesto radikalnega islama. Nisem ravno prepričan, če je to samo seštevek naključij, ampak gre po mojem trdnem prepričanju tudi za določeno politiko, ki ima to kot posledico, je to njen rezultat. Vse te stvari so na naši meji, so tu in zdaj. To ni nekaj, kar bi bilo imaginarno. Dnevni priliv migrantov v Italijo v posameznih dneh dosega, kakšen dan celo presega tistega, ko je bila odprta še balkanska pot, ob hkratnem prilivu preko Mediterana. Evropa, ki je žal neenotna, ki tukaj

pelje popolnoma zgrešeno politiko, ne najde na to pravnega odgovora. Spet gre za tisto, da se pravočasno zaščitimo sami, da preprečimo kakršnekoli izredne razmere. Če to storimo danes, če sprejmemo pravočasno prave korake, lahko to storimo na mehek način, preprosto, brez velikih težav za varnost ljudi, brez velikih težav za tiste, ki bodo to izvajali z ustreznimi pravočasnimi postopki. Če to priložnost zamudimo, se lahko zgodi, da bo kasneje treba reagirati mnogo hitreje, mnogo odločneje in z uporabo metod in sredstev, za katere trdno upam, da si jih res nihče ne želi.

Zato, gospod predsednik, je naš predlog upravičen, ker gre prav za vsako možnost, da se prepreči kakršenkoli nastanek nekaterih izrednih razmer. Predstavljajte si, da bi tak tok, kot teče zdaj v Italijo, samo dva dneva pritekel v Slovenijo, samo dva dneva, in potem ne bi imel več kam naprej. Dobili bi dejanske izredne razmere, ki bi bile praktično nerešljive, ne samo varnostno, ampak tudi ekonomsko. Slovenija je majhna, je dragocena, je občutljiva. Naša naloga je pa, da ljudem zagotovimo varnost in blaginjo. In zato je naš predlog utemeljen.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vse sem že povedal.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o dnevnem redu, kot ste ga prejeli s sklicem.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti 16.

(Za je glasovalo 59.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je dnevni red 32. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejela pisne prijave 37 poslanskih vprašanj. Odsotnost je za danes opravičil le minister za zunanje zadeve gospod Karl Erjavec. Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

Mag. Matej Tonin, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani predsednik Vlade, ministric in ministri, drage poslanke in poslanci, dober dan!

Spomladi leta 2014 je Nova Slovenija v sodelovanju s takratno Slovensko ljudsko stranko v parlamentarno proceduro vložila dva zakona, ki sta uveljavila sedanji način pavšalne obdavčitve, kakršno poznamo še danes. Šlo je



za spremembo Zakona o dohodnini in spremembo Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Bil je to zelo zanimiv in poseben čas, bilo je to približno leto dni po padcu druge Janševe vlade, bilo je to v času razpadanja vlade Alenke Bratušek in takrat opozicijski in koalicijski okopi niso bili tako močni, kot so morda danes, zato sta bila ta dva zakona 20. junija 2014 tudi sprejeta. Uveljavljen je bil zelo enostaven in pregleden način pavšalne obdavčitve. Država je vsem podjetnikom, ki so se za tovrstno obdavčitev odločili, priznala, da 80 % njihovih prihodkov predstavlja dejanski strošek in da teh stroškov ni treba ne prikazovati, ne evidentirati, preostanek, 20 % prihodkov pa je bilo obdavčenih po 20-odstotni davčni stopnji. Šlo je zagotovo za evidentno debirokratizacijo in za jasno poenostavitev računovodskih postopkov. Sedanji sistem je na nek način tudi jasen in enostaven, saj zelo pregledno predvideva, da država vzame 4 % vaših prihodkov, 4 % tistega, kar pridelate, od vašega kolača vzame tudi država. Gre, po moji oceni in po oceni tudi številnih drugih za pošteno obdavčitev in nivoje te obdavčitve praktično ni problematiziral nihče. Vsem se je zdelo to poštena stopnja obdavčitve. Ne nazadnje ta predlog pavšalne obdavčitve, ki smo ga v državo pripeljali skupaj z Ljudsko stranko, je bil tudi zelo dobro sprejet med ljudmi in tudi med podjetniki. Ne nazadnje to dokazuje, da se je kar 13 tisoč državljanov dodatno vključilo v ta sistem pavšalne obdavčitve.

Predsednik Vlade, sprašujem vas:

Zakaj vaša Vlada namerava spreminjati nekaj, kar končno v tej državi deluje, če pa imamo v državi številne stvari, ki ne delujejo, pa se jih vaša vlada ne loteva?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec Tonin! Če odmislim tisti zadnji del vaše pripombe, bi odgovoril na vprašanje.

Namen ureditve iz leta 2013, po mojih podatkih, ki so iz leta 2013, je bil administrativna poenostavitev, kot ste rekli, ugotavljanja in izpolnjevanja davčnih obveznosti. Analiza obstoječega stanja pa je pokazala, da so obstoječi sistem pogosto na neprimeren način izrabljali za zniževanje davčnih obveznosti in obveznosti iz naslova prispevkov za socialno varnost. Prihajalo je torej do neprimernih načinov izrabe ali celo zlorabe in je bilo zaznati dodatne pritiske na prekarizacijo trga dela, kar zagotovo ni bil namen sistema ob njegovi vzpostavitvi. Vse našete zaznave vplivajo na izkrivljanje konkurenčnega položaja med podjetji na trgu, na socialno varnost posameznikov ter na javnofinančne prilive. Po mnenju Ministrstva za finance to terja odziv in ustrezno ukrepanje.

Zato Ministrstvo za finance pripravlja s pooblastilom Vlade spremembe oziroma rešitve za to zadevo. Naj takoj povem, da predloge sprememb te davčne zakonodaje bomo javnosti predstavili predvidoma še v tem mesecu. Zato bodo imeli vsi zainteresirani deležniki možnost, da se do teh rešitev ustrezno opredelijo. Bi pa rad izrecno poudaril, da po ocenah Ministrstva za finance bi bilo s tem novim pristopom, ki ga predlagamo, ki bo šel v javno razpravo, okoli 77 % zavezancev manj obremenjenih kot sedaj. Če povem, kakšne so spremembe oziroma rešitve. Gre za takšne rešitve, ki ne bodo pomenile, da bi se sistem kaj bolj zakompliciral, kot temu rečemo po ljudsko, kajti res je, leta 2013 se je s tem dosegla neka poenostavitev, pač pa gre za to, da se v večji meri upošteva ekonomska moč zavezanca in s tem pravičnost sistema ter da se omejijo in preprečijo zaznane zlorabe.

Nove rešitve naj bi vzpostavile čim bolj enake pogoje za vstop v sistem normiranih odhodkov, ne glede na razlike med posameznimi zavezanci, kot so denimo posameznikov osebni dohodkovni položaj. S tem se bi zagotovila večja pravičnost obdavčitve predvsem za male poslovne subjekte, ki jim je dohodek iz dejavnosti edini vir prihodka. To se bo zagotovilo na način, da bodo zavezanci vključeni v dohodninsko lestvico, pri tem pa se jim bo sočasno omogočila tudi možnost uveljavljanja splošne olajšave in olajšave za vzdrževane družinske člane.

Mnogi subjekti v okviru gospodarstva, ki bodo tudi sodelovali v tej razpravi, tudi mnogi gospodarstveniki, načelno tudi Gospodarska zbornica, so v tem hipu naklonjeni takšnim spremembam. Seveda pa bo o tem treba opraviti celovito razpravo, da bo potem seveda stvar sprejemljiva tudi na zakonodajni ravni. Naj ponovno poudarim, da bo predlog sprememb dan v to javno razpravo predvidoma še ta mesec. Jaz verjamem, da se bo skozi to razpravo izkristaliziralo, ali želimo na ta način, ki je predlagan, doseči bolj pravično, pregledno obdavčitev s temi ugodnimi učinki za več kot 70 % zavezancev in z možnostjo splošne olajšave in olajšave za vzdrževane družinske člane, kot sem omenil. Toliko, hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani predsednik Vlade!

Iz vašega odgovora je razbrati, da boste stvari spreminjali in komplicirali zaradi tega, ker naj bi se dogajale zlorabe. Ena stvar. In druga, ker vi pravite, da naj bi potem po novem ljudje plačevali manj.

Pa če gremo po vrsti. Najprej glede zlorab. Prepričan sem, da se v vsakem sistemu kakšne zlorabe dogajajo. Najverjetneje se je tudi v tem sistemu kakšna zloraba zgodila. Ampak vsaka demokratična država kaznuje tiste, ki



sistem zlorablajo, ne kaznuje pa kolektivno vseh, ki so v tem sistemu. S tem predlogom, da boste zaradi nekaj gnilih jabolk šli spreminjat cel sistem, boste dejansko storili to, da boste kaznovali 30 tisoč državljanov, ki ta sistem popolnoma pošteno in normalno uporabljajo. Vi imate že danes ustrezne mehanizme, da bi zoper te kršitelje uporabljali inšpekcijo, in imate tudi ustrezne zakonske podlage.

Glede tega, da bo 70 % ljudi plačevalo manj po novem sistemu. Predsednik Vlade, če ste me slišali, se mi zdi, da je 4-odstotna obdavčitev vaših prihodkov pravična. In vsaj te davčne stopnje ni nihče izpostavljaj, nihče ni oporekal tej davčni stopnji, da je previsoka, da je pretirano obdavčena. Vsem se je zdelo na nek način pravično, da zaradi jasnosti in preglednosti je vsak pripravljen plačati 4 %.

Glejte, če bi vi resnično želeli zniževati obremenitev plač, potem bi se morali najprej lotiti obdavčitve plač. Tukaj imam konkreten izračun. Če podjetje da tisoč 500 evrov delavcu v Sloveniji, delavec dobi ven 885 evrov, v Avstriji pa tisoč 200 evrov. 315 evrov je razlika. To so teme, o katerih bi se morali pogovarjati.

Ali še vedno mislite, da je vredno spreminjati tasistem pavšalne obdavčitve?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Naj ponovno zelo jasno povem, da bistvo predlaganih sprememb je, da se ohrani administrativna enostavnost sistema, da se v večji meri upošteva ekonomska moč zavezanca in s tem pravičnost sistema in da se, kot ste tudi sami rekli, omejijo in preprečijo zaznane zlorabe. Če bo javna razprava, v kateri bodo sodelovali vsi deležniki, vse zbornice s področja gospodarstva, vsi drugi deležniki, tudi predstavniki vseh vrst podjetij in vsi spoštovani poslanci lahko v tem sodelujete ter ostali, če bo ta razprava, ki bo transparentna in demokratična, pokazala, da takšne spremembe ne uživajo zadostne podpore, potem do njih ne bo prišlo. Verjamem pa, da ima ministrstvo za ta predlog, za te spremembe tehtne razloge, ima razloge, ki pomenijo nek korak naproti nekemu delu gospodarstva, ki je zelo pomembno za Slovenijo. In ker je sistem lahko po novem bolj pravičen, mislim, da je to odgovor na vse.

Kot rečeno, naj javna razprava pokaže, ali bo gospodarstvo in širša družbena skupnost te spremembe podprla. Kot rečeno, ostalo sem že povedal. V veliki meri bi zavezance razbremenili, dosegli pa ponovno bolj enakopraven pristop v smislu enakih pogojev za vstop v sistem normiranih odhodkov, ne glede na razlike med posameznimi zavezanci.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, imate besedo za postopkovni

predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Predsednik Vlade! Ti predlogi zakona in njihova javna obravnava bo padla v precej neposrečen čas, v čas poletja, v čas dopustov, ko morda številni ne bodo tako pozorni, kot bi bili sicer.

Prav zato mislim, da je moj predlog na mestu, da bi o tem vašem odgovoru parlament opravil razpravo, ker ne nazadnje te vaše spremembe se bodo dotaknile 30 tisoč slovenskih državljanov. Trdim, da boste enostaven in dobro delujoč sistem zakomplicirali. Rešitve, ki jih predlaga vaša vlada, bodo zbirokratizirane, tako da zavezanec za plačilo davka do konca ne bo vedel, koliko davka mora sploh plačati. Danes so te zadeve poponoma jasne. 4 % od tistega, kar zaslužiš, plačaš državi. Zdi se mi nesmiselno, da te stvari spreminjate, če so se pa vendarle v praksi pokazale kot izjemno dobre.

Še ena stvar. Ta vaš predlog bo izrazil prizadel tudi tako imenovane popoldanske espeje. Popoldanskimi espejem se ne bo več splašalo biti vključen v ta sistem pavšalne obdavčitve. Če se pravilno spomnim vaše koalicijske zaveze oziroma vašega koalicijskega sporazuma, je bila debirokratizacija in poenostavitev postopkov ena izmed ključnih stvari, ki ste jo v ta sporazum napisali. Človek pač težko verjame oziroma težko razume, zakaj potem, ko prihajajo konkretni razlogi, konkretni zakoni, se pa stvari komplicirajo in zapletajo.

Še ena stvar predsednik Vlade. Sedaj živimo v času konjunktore, s tem se najbrž oba strinjava in vse odgovorne vlade čase konjunktore izkoriščajo za to, da enostavno reformirajo in prilagodijo družbene sisteme na čas po konjunkturi, ko bodo morda nekoliko težji časi. Vaša vlada pa tudi vi osebno ste obljubljali, da takoj po tem davčnem prestrukturiranju bo sledila nova davčna reforma, ki bo ljudi resnično razbremenila. Jaz bi si želel, da bi dobili takšno davčno reformo, po kateri bodo ljudje plačevali manj in ne več davka. Če kaj, potem je čas konjunktore takšen primeren čas.

Jaz si želim, da bi o takih zadevah ta parlament razpravljaj, da bi vendarle osvojili logiko, da z nižjimi davki se da bolj napolniti proračun, ker se bodo ljudje manj izogibali plačevanju davkov, manj bo vprašanj z računom ali brez. In ne nazadnje več kot bo ljudem ostalo denarja v denarnicah, več bodo lahko tudi trošili. To pa pomeni dobro za celotno državo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Matej Tonin, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017 v okviru glasovanj.

Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije, dr. Miru Cerarju.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala in lep pozdrav vsem!



Danes je za naše srednješolce pomemben dan, zato si bom na začetku dovolila čestitati vsem maturantom, ki so maturo opravili. Vsem tistim, ki boste pa to morali jeseni opravljati še enkrat, pa, glavo gor, še malo za knjige in jeseni boste prav gotovo zmagali. Tudi rezultati letošnje mature kažejo, da smo z znanjem naših otrok lahko zadovoljni. To pomeni, da naša država ima dober izobraževalni sistem tako na primarni, osnovnošolski ravni, kot tudi srednješolskem nivoju.

Spoštovani predsednik Vlade! Šolstvo oziroma izobraževalni sistem je eden od najpomembnejših podsistemov države, zato si seveda zasluži še posebno pozornost. Naš izobraževalni sistem, še posebej osnovnošolski, je dober. Znanje otrok je zelo dobro, in to ne samo zato, ker jaz tako mislim, ampak to potrjujejo tudi mednarodne primerjave. Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno za vsakega otroka in mora biti omogočeno vsakemu otroku, ne glede na njegov izhodiščni položaj. In tako mora tudi ostati. Pod vašo vlado je izobraževalni sistem pod veliko preizkušnjo. Ne samo da ste ministricice menjali kot za šalo, zdaj želite izenačiti financiranje javnega in zasebnega šolstva. Se vam to zdi res primerno? Mislite, da bo ta vaša rešitev omogočila kvalitetno izobraževanje za vse otroke v naši državi?

V Državni zbor ste prinesli zakon, ki bi to financiranje izenačil. Imamo pa poleg tega vašega predloga na mizi tudi predlog za spremembo ustave, s katerim bi zagotovili jasno razmejitev med javnim in zasebnim šolstvom.

Prosim, da nam odgovorite na vprašanje:

Kakšen je vaš odnos do te spremembe oziroma kakšen je odnos Stranke modernega centra do tega vprašanja?

Pobudo za spremembo Ustave so v postopek vložile štiri stranke. Na predlog Socialnih demokratov še Desus, Združena levica in Zavezništvo. Stranke Mira Cerarja na žalost in moje veliko začudenje takrat ni bilo zraven. Danes mi je vedno bolj jasno, zakaj. Vaša želja je v celoti izenačiti javno in zasebno šolstvo, kar je po moji in naši oceni velika napaka. Naloga države je, da vsakemu otroku zagotovi enako kvalitetno javno izobraževanje. Gospod Cerar sprašujem:

Ali podpirate spremembo Ustave, ki je na mizi?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovana poslanka Alenka Bratušek!

Če grem po vrsti, naj najprej opozorim na ustavno odločbo, odločbo Ustavnega sodišča, ki je odločilo, da je prvi odstavek drugega odstavka 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in

izobraževanja v neskladju z Ustavo. Ta člen določa, da država javne programe v zasebnih osnovnih šolah financira zgolj v višini 85 %. In seveda ustavno odločbo je treba spoštovati. Vladavino prava, pravno državo je treba spoštovati, se pravi, prva naloga v tem primeru za vlado in za mene je, da to spoštujemo. Hkrati pa poudarjam, da s tem, ko smo predlagali novelo tega zakona, o čemer takoj nekaj več v nadaljevanju, nikakor ne izenačujemo, ne izenačujemo javnega in zasebnega šolstva, ampak urejamo financiranje obeh glede na odločbo Ustavnega sodišča. Poleg tega da uresničujemo odločbo Ustavnega sodišča, s to novelo zakona tudi pomembno ščitimo, torej varujemo javno šolstvo. Namreč ob tem, ko je spoštovanje odločb Ustavnega sodišča temelj za delovanje demokratične in pravne države, pa si bom kot predsednik Vlade in tudi kot predsednik stranke, ki jo vodim, ki ste jo omenili, vedno prizadeval – in za to si prizadeva tudi Stranka modernega centra, SMC – za kakovostno javno šolstvo. Zato ta novela pomembno varuje javno šolstvo. Novela najprej vključuje spremembo 86. člena na način, da se financiranje obveznega dela osnovnošolskega programa zasebne šole, ki je pridobil javno veljavnost, izenači s financiranjem istega programa v javni šoli. Po novem bo zasebni šoli iz javnih sredstev 100-odstotno financiran obvezni del programa, za razširjeni del programa pa se ohranja dosedanja višina financiranja iz javnih sredstev, to je 85 %.

Ampak navedena novela zakona vsebuje še druge spremembe, ki urejajo razmerja med javnim in zasebnim šolstvom, in uvaja pomembne nove varovalke pri ustanavljanju novih zasebnih šol ter preprečuje inflacijo novih zasebnih šol različnih kakovosti in usmeritev. Se pravi, s tem zakonom uresničujemo ustavno odločbo, hkrati pa dodatno varujemo javno šolstvo, ki je tudi za našo stranko kot del vladne koalicije absolutna vrednota. Vse te spremembe izražajo jasno zavezo in skrb države za kakovostno javno šolstvo, pri čemer pa tudi zasebno šolstvo ostaja pomembna dopolnitev in obogatitev šolskega prostora.

Glede ustavne spremembe naj rečem, da ustavna razprava ni zamrla, ampak poteka. Ker je potrebna dvotretjinska večina, proces poteka bolj na strokovni ravni in Stranka modernega centra, ki ste jo omenili in ki jo vodim, je zelo aktivno vključena v ta proces tudi s predlogi in z razpravo v vsaki fazi. Jaz verjamem, da bo ustavna komisija na koncu dosegla neko ustrezno soglasje glede primerne spremembe 57. člena Ustave Republike Slovenije. To mora potekati na strokovnih podlagah, zagotoviti je treba dvotretjinsko večino. Vlada spremembe Ustave v tej smeri, da se še bolj uredi in zavaruje naše javno šolstvo, zagotovo podpira. Podpiram jih tudi sam, podpira jih Stranka modernega centra, SMC.

Zato mislim, da sem dovolj jasno povedal, tako Vlada kot Stranka modernega



centra je za kvalitetno javno šolstvo, je za uresničevanje ustavne odločbe, kajti to je bistveno za demokratično pravno državo in bo še naprej sodelovala v procesu spreminjanja Ustave, da dosežemo čim boljše rešitev. Hkrati pa moramo za izvršitev ustavne odločbe sprejeti to novelo zakona, da se ravnamo po ustavnem redu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, gospod predsednik, te razprave o spremembi Ustave ni. 14. 1. 2016 je strokovna komisija oddala svoje mnenje, leto in pol po tem Državni zbor oziroma Ustavna komisija, ki jo vodi član vaše stranke, naš predsednik Državnega zbora, ni naredila nič. To so pa dejstva. Tudi s spremembo Ustave na način, kot je predlagana, se da zagotoviti oziroma bi se zagotovilo spoštovanje ustavne odločbe. To verjamem, da vam je kot ustavnemu pravniku kristalno jasno. S predlogom zakona, ki je na mizi, nikakor ne ščitite javnega šolstva, ampak ščitite in dajete dodaten denar zasebnemu šolstvu. To me še toliko bolj čudi, ker v zdravstvu ne najdete ene lepe besede za koncesionarje oziroma za tiste grde zasebnike, kot jim pravite na tej vaši strani. V zdravstvu ne zasebnikom, v šolstvu da zasebnikom. Se pravi, da vam je za javno šolstvo res bolj malo mar.

Glede na to, da imamo že leto in pol na mizi mnenje strokovne komisije, gospod predsednik Cerar, bi rada od vas slišala stališče vas in vaše stranke do te spremembe. Ker ta sprememba bi pa dejansko zagotovila ločitev javnega in zasebnega. Naloga države bi bila zasebne šole financirati samo tam, kjer javna mreža ne deluje. Takšen je predlog strokovne komisije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Saj se ne bi ponovno oglasil, ampak ker govorite neresnice, moram ponoviti nekatere stvari, da ne bodo državljani mislili, da imate prav.

Kot prvo, kolikor gre za spremembo dodeljevanja sredstev zasebnim šolam, je to samo v tistem okviru v zakonu določeno, kolikor to zahteva odločba Ustavnega sodišča. Ali vi želite, da ne spoštujem odločb Ustavnega sodišča ali kaj? Želite to? V redu, potem bomo razumeli, da ste vi proti odločbam Ustavnega sodišča. Ampak Vlada bo, dokler jo bom jaz vodil, naredila vse, da se odločba Ustavnega sodišča spoštuje. Hkrati pa sodelujemo, tudi Stranka modernega centra in tudi koalicijske stranke, to vem, v ustavni razpravi na strokovni ravni. SMC je pripravila tudi posebno besedilo, ki

ga preverja z drugimi koalicijskimi partnerji v tem procesu, vendar pa to ne poteka za enkrat na sejah Ustavne komisije. Kot veste sami, nima smisla, da greš na sejo, dokler nisi zadevo dobro pripravil. Tukaj gre za ustavno spremembo, ki terja nek preišljen, preudaren pristop in dobre rešitve. Mi smo za dobro rešitev tudi na ustavni ravni.

Zdaj bom pa povedal zelo jasno. Ni res, da Stranki modernega centra ni mar, kot pravite vi, za javno šolstvo. Nasprotno. Še kako nam je mar za javno šolstvo. Močno si prizadevamo za kvalitetno javno šolstvo in ravnokar ste ga pohvalili. Tri leta pod našim mandatom deluje dobro in verjamem, da bo tudi delovalo v prihodnje. Še kako nam je mar za javno šolstvo in ne sprejemam takih kritik in takih neresnic, ker to dokazujemo tako na zakonski ravni, po ustavnem procesu in v vsakdanji operativi, ko si prizadevamo preko pristojne ministrice in njenih ljudi in vseh ostalih v Vladi, da bi to zagotavljali. Ponavljam: zelo nam je mar za javno šolstvo, želimo si kvalitetnega javnega šolstva in zato bomo naredili vse, kar moremo, da ga zavarujemo pred neugodnimi vplivi. In če bo treba, če dosežemo tak konsenz, bom tudi sam zadovoljen, da lahko na ustavni ravni zadevo uredimo še bolje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, nekaj so besede, druga so pa dejanja. V tem trenutku, gospod predsednik, kažete, da vam je več do zasebnega kot do javnega šolstva. Povedala sem vam, ja, ustavno odločbo je treba spoštovati, ampak se da spremeniti tudi Ustavo. Tako to pač je. Jaz verjamem, da sami ne verjamete tega, da šolski sistem deluje dobro zaradi Mira Cerarja ali pa zaradi vlade Mira Cerarja, ampak veliko pred vami. Ja, se strijam, dober je, je pa vprašanje, kako bo čez 5 oziroma 10 let, če se bodo vaše spremembe uspele udejanjiti. Žal mi je, da se niste jasno in glasno opredelili do spremembe Ustave, ki je na mizi. Če znotraj vaše stranke potekajo neki pogovori, okej, lepo in prav, ampak mislim, da bi v tem času, letu in pol po mnenju strokovne komisije bil pravi trenutek, da tudi Ustavna komisija, ki je bila večkrat preložena, opravi do konca svoje delo in vse politične stranke v tem državnem zboru dajo karte na mizo. In prepričana sem, ker teh kart nočete razkriti, ker vlada, ki pravi, da je levosredinska oziroma stranka, ki pravi, da je levosredinska, Zakona o financiranju, kot ste ga predložili vi, nikoli ne bi prinesla v Državni zbor, zato se pač stvari vlečejo.

Do konca mandata ni več veliko časa in prav zaradi tega zavlačevanja bomo lahko zamudili priložnost, da končno to stvar uredimo tudi v Ustavi. Predvsem pa, bom rekla, to sprenevedanje, ja, podpiramo javno šolstvo,



ampak na drugi strani pa bistveno več naredite s to spremembo za zasebno šolstvo. Ja, si tudi ljudje ustvarijo in si ustvarjajo svoje mnenje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz nisem slišal zahteve? Prav. / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne. Najprej bom ugotovil, da nisem slišal zahteve, slišal sem pa razpravo s predsednikom Vlade in nestrinjanje z njim. Za to nisem dal besede. Dal sem besedo za utemeljitev, zakaj je potrebna razprava.

Postopkovno, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Jaz predlagam, gospod predsednik, da si preberete svoj magnetogram, kjer ste povedali, da mi boste dal besedo za proceduralni predlog. In če smo kot v vrtcu, da ponavljamo eden za drugim, lahko tudi to vi, se pa boste zdaj sam odločili, ali je to bil moj proceduralni predlog ali ne. Ampak mislim, da se obnašamo kot v Državnem zboru in ne kot otroškem vrtcu. Prosim!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nihče se ne obnaša tako kot v otroškem vrtcu. Dal sem vam besedo, da obrazložite predlog. Vi ste polemizirali s predsednikom Vlade in pozabili povedati, da zahtevate, da razpravljamo. Jaz vam nisem kriv za to. Takšen primer se je že zgodil. Se je že zgodil. Ker tega niste naredili, tega pač ne bom dal na glasovanje. Ne morem preko tega! / nemir v dvorani/

Gospa Jelka Godec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani predsednik Vlade, tako kot branite javno šolstvo, je v vaših besedah oziroma tudi v vaši koalicijski pogodbi tudi branjenje javnega zdravstva. Na vsakem koraku to ponavljate, vendar pa moram reči, so pa v bistvu v realnosti zadeve malo drugačne. Vsi tisti, ki so povezani z javnim zdravstvom oziroma delajo v zdravstvu, to so predvsem zdravniki, medicinske sestre, torej vsi, ki imajo neposredni stik z javnim zdravstvom, tudi bivši ministri, če želite, pravijo, da je naše javno zdravstvo pred kolapsom oziroma da v nekaterem delu je že v bistvu kolapsiralo.

Glede na to, da ste predsednik vlade in da imate v vladi ministrico, ki tudi nenehno poudarja, kako njene spremembe pomenijo izboljšanje javnega zdravstva, je na mestu vprašanje, kaj je bilo sedaj v teh treh letih vašega mandata narejeno, da bi se javno zdravstvo, tako kot ste dejali, izboljšalo, da boste zagotovili boljšo oskrbo državljanom Republike Slovenije, da se zavedate, da prihaja do določenih anomalij in da vaša vlada ima vizijo slovenskega zdravstva v prihodnje. To ste dejali oktobra 2016 ob prvi interpelaciji ministrice Milojke Kolar Celarc. Dejali ste tudi, da ste v stiku z ljudmi, ki delajo v zdravstvu, da ste

obiskali veliko zdravstvenih domov in bolnišnic, da veste, v kakšnem stanju je slovensko zdravstvo. Strinjamo se vsi v bistvu, da imamo sposobne zdravstvene delavce, ki želijo le delati in da imajo dovolj afer in pa nenehna nezadovoljstva pri delu. Pravite sami, da imamo afere, imamo korupcijo in dolge čakalne vrste, zato potrebujete podporo javnosti, da se izboljša slovensko zdravstvo oziroma da izvedete tako imenovane reforme v zdravstvu.

Spoštovani predsednik Vlade, mene zanima:

Ali se res zavedate, da imamo korupcijo v zdravstvu, da imamo dolge čakalne dobe – imeli ste podporo javnosti, vendar po treh letih, ko slovensko zdravstvo lahko rečemo diha na škrge, mislim, da podpore več ni oziroma je zdaj definitivno več?

Zanima me:

Kaj je bilo v teh treh letih narejenega za izboljšanje slovenskega zdravstva, za izboljšanje stanja na področju čakalnih dob, zmanjšanja korupcije v zdravstvu, za izboljšanje delovnih razmer vseh, ki so zaposleni v javnem zdravstvu?

Kaj je bilo narejeno konec koncev za to, da bo vedno manj zdravnikov odhajalo v tujino?

Kaj je bilo narejeno na področju mednarodnega poročila na otroški srčni kirurgiji?

Kljub temu da smo vedno bliže koncu mandata, me zanima: Kakšna je vaša vizija do konca mandata glede področja javnega zdravstva?

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Vsi vemo, spoštovana poslanka Godec, da je vaša stranka Stranka SDS vložila interpelacijo zoper ministrico za zdravje. Tako da jaz verjamem, da bo tudi njen odgovor na interpelacijo in razprava o tem priložnost, da se izpostavimo ne samo problemi v zdravstvu, ki jih je zanesljivo veliko, izzivi, pač pa tudi vladni dosežki in pa pritiski, ki onemogočajo hitrejši napreden na področju saniranja stanja in uvajanja modernejših pristopov, takšnih, ki bodo naše zdravstvo peljali naprej.

Vaših vprašanj je veliko, o korupciji, o čakalnih dobah ... Spraševali ste me marsikaj. V nekaj minutah na to ne morem vse odgovoriti. Naj rečem tako, da se kot predsednik vlade skupaj s celo vlado in koalicijo še kako zavedam, da je v zdravstvu veliko problemov in izzivov. In vse te probleme in izzive naslavljam. Res je, da spremembe ne gredo tako hitro, kot si želimo. Tu je kritika upravičena. Sam bi si želel veliko hitreje. Moram pa reči, da sem presenečen, kako veliko je nasprotovanje prav vsakemu poskusu, da kaj spremenimo na bolje, v procesu upravljanja zdravstvenih zavodov in zdravstva, v procesu organiziranja javnih



razpisov, v procesu zniževanja korupcije in tako naprej. Povsod, kjer so se skozi 20 let in več kopičili problemi, ki jih zdaj rešujemo v večini mi, naša vlada, tudi ministrica za zdravje. Kopičilo se je leta in leta, vsaka vlada je odlagala številne probleme, ni bilo ustreznih sistemskih sprememb, ni bilo izboljšanja na področju praks, bile so negativne prakse, dokazana korupcija in tako naprej. Nič se ni premaknilo. Naša vlada se je s tem resno soočila. To ni izgovor za to, da ne gre hitreje, ampak je poudarek v tem, da ne bomo odnehali. Ne bomo odnehali zato, ker mislim, da gremo v pravo smer. Gremo v smer kakovostnega, javnega zdravstva, ob tem da spoštujemo tudi zasebno zdravstvo kot pomembno dopolnilno javnega, ampak v smeri kakovostnega javnega zdravstva gredo reforme.

Kaj smo storili? Jaz zdaj ne morem tukaj vse navesti. Ampak po nekaj letih zastoja smo odprli, kot veste, 10 urgentnih centrov; z javnimi naročili smo zniževali in znižujemo stroške in cene zdravil ter medicinskih pripomočkov, te cene so danes nižje; pripravili smo zdravstveno zakonodajo, ki je zdaj večinoma že tu pred vami poslanci, tako denimo zakon o pacientovih pravicah, zakon o zdravstveni dejavnosti in tako naprej. Pripravlja se tudi zakon o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, kot veste. Nekaj zakonov je bilo že sprejetih v Državnem zboru. Uvedli smo na področju čakalnih dob različne ukrepe. Samo letos namenjamo dodatnih 41 milijonov evrov za skrajševanje čakalnih dob. Potekajo številni projekti, posebni vladni projekt za skrajševanje čakalnih dob in povečanje kakovosti zdravstvene obravnave, enkratni dodatni program skrajševanja čakalnih dob, eNapotnica, ki je bila uvedena aprila letos in pomeni tukaj dodatno vrednost, prenova Zakona o pacientovih pravicah, ki je prav tu pred vami, prav te dne odločate o njej in boste odločali dokončno na seji Državnega zbora, pripomore k temu, da se čakalne vrste skrajšajo. Če bo septembra to sprejeto, bomo imeli pomembne nastavke narejene. Po oceni ministrice bodo s statusnim preoblikovanjem, reorganizacijo in boljšo koordinacijo izvajanja zdravstvene dejavnosti doseženi pozitivni učinki na poslovanje zdravstvenih zavodov.

Še bi lahko našteval, kaj je bilo vse sprejeto. Ampak naj povem zelo jasno, zdravniki, mnogi zdravniki, mnoge medicinske sestre, tehniki in drugi zdravstveni delavci se trudijo, delajo. Vsi smo jim hvaležni za to. Ampak trudimo se tudi mi, da bi enostavno pomagali, da se sistem upravljanja zdravstva postavi na prave temelje, da se torej nadaljuje z vsemi procesi, ki gredo proti korupciji, in tu imamo ničelno toleranco do korupcije. Kjerkoli se pojavi, veste, da že potekajo, postopki so že vloženi, tudi ovadbe, potekajo marsikateri postopki za to, da se to razkrije in da se situacija izboljša.

Kot veste, na področju, denimo, javnih razpisov, skupnih javnih naročil za zdravila je za

približno 900 sklopov. Postopek takega skupnega javnega naročanja je že zaključen. Podpisan bo okvirni sporazum in tako naprej. Ko gre za medicinske pripomočke, potekajo nekateri skupni razpisi. To so tiste racionalizacije v zdravstvu, ki jih potrebujemo. Ampak ključna osredotočenost ta trenutek je na skrajšanje čakalnih vrst in na sistemske spremembe ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Jelka Godec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

JELKA GODEC (PS SDS): Spoštovani predsednik Vlade, jaz ne vem, kdo vam je napisal ta pamflet. Vse, kar ste zdajle povedali, je v bistvu tragikomično. Spoštovani predsednik Vlade, če začnem tukaj, ko ste povedali, skupna javna naročila trajajo od leta 2015. Zaključena so ena sama skupna javna naročila in ni bilo še nič privarčevanega, ker še ne moremo vedeti, koliko oziroma ali so cene zdravil, plenice, igel in podobno, kar ministrica nenehno razlaga, sploh primerljive oziroma bodo nižje. To je ena zadeva, gospod predsednik Vlade.

Naslednja zadeva. Kaj smo poslušali zadnjič na Komisiji za nadzor javnih financ? Bolnišnice so nelikvidne in nesolventne. To je povedala sekretarka z Ministrstva za zdravje, da dobavitelji odpovedujejo dobavo materiala bolnišnicam, ker so v takšnih izgubah, da enostavno ne morejo dobaviteljem plačevati. To je posledica ne le 20-letnega nedela prejšnjih ministrov, ampak tudi posledica nedela in neukrepanja sedanje ministrice in vaše vlade, ki je obljubila, da bo v tem mandatu zadeve rešila.

Naslednja zadeva. Nenehno govorite o pritiskih. Prosim, dajte že enkrat jasno in glasno povedati, za katere pritiske gre. Če mislite pritiske opozicije na predlagano oziroma nepredlagano zakonodajo, ki je bila zdaj v Državnem zboru, potem se nimate česa bati, ker s svojimi glasovi ne moremo preglasovati koalicije.

Zato prosim, če enkrat poveste:

Kateri so ti pritiski?

Tudi v primeru, ko se bojujete proti korupciji v zdravstvu:

Kdo so tisti, ki vam preprečujejo?

Zanima me:

Za katere ovadbe gre, na katerem področju, ker ste omenili, da je prišlo tudi do nekaterih ovadb?

Zaskrbljujoče so čakalne dobe. Dodaten denar je bil, vendar pa če pogledamo statistiko NIJZ, je indeks povečanje čakalnih dob z lanskega leta na letošnje leto 110 oziroma 121, če gledamo najprej nabor 13 specialističnih ambulant.

O e-naročanju, gospod predsednik Vlade, vam pa tudi koalicija zna kaj povedati, da v bistvu zadeve ne delujejo tako, kot bi morale.

Če na hitro ... / izklop mikrofona/



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Jaz se prav ponavljam ne bom, ampak razumeti morate, da v treh minutah ne morem odgovoriti na vsa ta vprašanja, in tudi mislim, da je to razprava, v katero mora biti vključena ministrica za zdravje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani, prosim.

DR. MIROSLAV CERAR: Mislim, da bo ona odgovorila na vsa ta vaša vprašanja, trditve, ocene prepričljivo, kar tudi sam od nje pričakujem. Bi pa nekaj povedal. Naša država se je pred leti znašla v hudi krizi. Ta kriza je povzročila tudi krizo v zdravstvu in marsikaterem drugem sistemu. Enostavno se zaradi varčevalnih in drugih ukrepov ni odvajalo dovolj denarja za zdravstvo. Ni bilo dovolj vložka, pa tudi ni bilo dovolj skrbi. Poleg tega so se menjali minister za ministrom, pozornost na zdravstvo je bila šibka in zadeve so šle stihijsko naprej, seveda podhranjeno in podobno. In zdaj tega stanja ne moremo popraviti v hipu. Kaj je bistveno? Da s tem, ko država ni več v krizi, ko jo peljemo naprej po neki bolj stabilni poti, sploh omogočamo pogoje, da bomo lahko zagotovili zdravstvu, pa tudi vsem drugim podsistemom neko normalno življenje. In zdaj to začinjamo. V tem mandatu smo dosegli stabilizacijo sistema družbe v celoti. Zdaj se na zdravstvenem in drugih področjih začenjajo neki premiki, ki so pa izredno zahtevni. So številni upori zoper te premike. Mnogi so bili privilegirani v sistemu, mnogi so v tem sistemu živeli na tuj račun. Tu gre za nek spopad. Gre pa tudi za spopad dveh mišljenj: ali gremo naprej v neko spremembo na bolje, v neko novo ureditev za javno zdravstvo, če se omejim samo na njega, ki bo boljše, bolj kvalitetno, bolj dostopno za paciente, lažje tudi za zdravnike, ali pa se bomo stalno prepirali in vračali v neke spore nazaj. Jaz sem za to prvo stvar, jaz sem za modernizacijo zdravstva in verjamem, da če bomo sprejeli te zakone, ki jih poslanci imate pred seboj, ki so se pripravljali več kot dve leti, v sodelovanju z vsemi deležniki, potem imamo nastavke za bistveno boljše situacijo v zdravstvu. S temi sredstvi, ki jih zdaj namenjamo za skrajševanje čakalnih vrst, in tudi z drugimi operativnimi ukrepi, verjamem, bomo stanje lahko že v kratkem začeli izboljševati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Jelka Godec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

JELKA GODEC (PS SDS): Glede na to, da je predsednik Vlade pravkar dejal, da v treh minutah ne more obrazložiti vsega, kar je bilo

narejenega na področju zdravstva, predlagam, da se opravi splošna razprava v Državnem zboru, kjer bo lahko on sam kot predsednik Vlade in ministrica v tisti uri ali kolikor si pač Vlada vzame po navadi in po navadi niti ne govori, lahko bolj natanko, razložil, kateri zakoni oziroma kateri ukrepi vse so bili izpeljani s strani Vlade.

Predsednik Vlade, jaz pa vam lahko zdaj zelo na hitro povem, da v Državnem zboru ni bilo sprejete veliko zakonodaje in bi lahko kar hitro končali po tridesetih sekundah. Namreč sprejeta sta bila zakon lekarniške dejavnosti in pa tobačni zakon. In to je vse. Drugih zakonov v Državnem zboru ni bilo. Obljubili pa ste državljanom na začetku vašega mandata, da boste takoj začeli z izpeljavo zdravstvene reforme, ki bo že v vašem mandatu prikazala določene napredke. Danes pa je znano, je več kot jasno, da naš zdravstveni sistem, tako kot vi pravite, da bi radi, da gre naprej, da gre naprej mogoče, ampak v neki fazi se vrača nazaj v socialistični sistem brez kakršnekoli predvidene konkurence, izboljšave, kvalitete za državljane.

Pravite, da bodo zadovoljni tisti, ki se jih bodo zakoni, ki ste jih pripravili, dotikali. Če bi spremljali recimo Odbor za zdravstvo, bi videli, da so zadnjič, v petek, na zadnji seji Odbora za zdravstvo mladi zdravniki s solzami v očeh razpravljali o tem, da se Zakon o zdravniški službi, ki se njih najbolj tiče, sprejema po nujnem postopku, kot da smo v vojnem stanju, ki po njihovih besedah pomeni še slabše stanje za mlade zdravnike in večja možnost odhodov mladih zdravnikov v tujino, potem danes ne bi tako prepričano govorili o tem, kako je delo te ministrice in te vlade dobro za slovensko zdravstvo oziroma za prihodnost slovenskega zdravstva in za slovenske bolnike.

Jaz upam, da bo ta predlog o javni razpravi v Državnem zboru o slovenskem zdravstvenem sistemu, kjer bosta lahko predsednik Vlade in ministrica do potankosti povedala, katere so tiste izboljšave, ki jih v Državnem zboru očitno ne vidimo oziroma jih državljani ne občutijo, tudi sprejet pri glasovanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Jelka Godec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Dr. Dragan Matić, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerarju.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovani predsednik Vlade! Slovenija je v zadnjih letih postala uspešna turistična destinacija. O tem govorijo tako statistični kazalniki kot tudi odmevne objave v priznanih turističnih medijih. Po poročilih Svetovne turistične organizacije je prav kulturni turizem najbolj hitro rastoč segment znotraj panoge turizem. Predvidoma bo ta segment kulturnega



turizma do leta 2020 postal prevladujoč znotraj panoge turizma. Zaradi bogate in raznolike naravne in kulturne dediščine ter zlasti zaradi visoke stopnje varnosti v naši državi imamo glede tega velike razvojne možnosti. V podobni smeri se turizem razvija tudi povsod v Evropi, vendar je opaziti, da najbolj razvite evropske države vlagajo bistveno več kot mi v promocijo in tudi predhodno v pripravo kulturnih produktov, to se pravi velikih razstav, koncertnih prireditev, festivalov in podobnih atrakcij, hkrati pa tudi v sistemsko obnovo in prezentacijo kulturne dediščine. Ne nazadnje je naslednje leto Evropska komisija razglasila za evropsko leto kulturne dediščine, prav tako pa bo tudi Ministrstvo za gospodarstvo leti 2018 in 2019 razglasilo za leti kulturnega turizma. To je vsekakor zelo pozitivno, in to gre pozdraviti, vendar bi hkrati pričakovali, da se bodo tudi ustrezni ukrepi in končna izhodišča umestili v strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma v letih 2017–2021, ki ravnokar nastaja. V osnutkih poglavij strategije turizma številka 3 in 4 namreč kulturni turizem in kulturna dediščina žal nista prisotna.

Da se pomena kulturnega turizma zavedamo tudi v Državnem zboru, priča tudi dejstvo, da je bila pred nekaj tedni sklicana skupna seja Odbora za kulturo in Odbora za gospodarstvo prav na to temo. Sprejeli smo sklepa, s katerimi Vladi dajemo predloge, da ustanovi medresorsko delovno skupino za področje kulturnega turizma na ravni države in občin. Ta naj vsako leto obema odboroma poroča o stanju na tem področju, obenem pa smo Vladi tudi predlagali, da v nastajajočo strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma vključi poglavje Kulturni turizem. Slednji si kulturni turizem kot najbolj perspektivna panoga znotraj turizma tudi zaslužijo.

Gospod predsednik, zanima me:

Kakšno je stališče Vlade do tega vprašanja, o katerem govorim?

Kateri so po vašem mnenju temeljni cilji razvoja turizma v Sloveniji v prihodnjih dveh letih?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovani poslanec Matić.

Nedvomno je turizem izjemno pomembna gospodarska panoga za Slovenijo. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da v zadnjih letih beleži rast in uspehe. Že leta 2016 je bilo rekordno, v letu 2017 se nadaljujejo pozitivni trendi rasti, saj smo v petih mesecih tega leta zabeležili kar 11-odstotno rast prihodov turistov v primerjavi z lanskim letom.

Tudi cilje slovenskega turizma si Vlada zastavlja ambiciozno, torej gre za ambiciozno zastavljene cilje, pri čemer prepoznavamo predvsem pomen in razvoj trajnostnega turizma,

v katerem pa vidimo kot pomembno komponento tudi kulturo. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v sklepnih fazi priprave nove turistične strategije, torej strategije, ki ste jo omenili, gre za strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma za obdobje 2017–2021. V to strategijo je uvrstilo tudi kulturni turizem, in to predvsem zahvaljujoč pobudi obeh odborov. Mislim, da je to neka res dodana vrednost, ki je iz te razprave izšla. Tako da strategija, ki bo predvidoma sprejeta septembra 2017, bo prinesla to novo vrednost, novo kvaliteto na področje kulture, da bomo še bolj ozaveščeno, še bolj ciljno, jasno, spodbujali tudi kulturni turizem v okviru turizma kot celote.

Naj povem, da je področje kulturnega turizma oziroma s kulturo povezani turistični produkti nasploh področje z zelo visokim dohodkovnim potencialom. Ne gre samo za dohodkovni potencial, pač pa dodatno dejavnost in prispevke vidimo tudi na socialno-gospodarskem in kulturnem področju. Kulturni turizem ima številne potenciale, številne vrednosti, ki se dejansko morajo povezati z gospodarstvom in s planiranjem turizma kot celote.

Kulturni turizem je v novi strategiji, ki sem jo omenil, opredeljen kot eden izmed ključnih produktov, in sicer v treh makroregijah: Alpski Sloveniji, Mediteranski Sloveniji in Termalno-panonski Sloveniji je določen kot podporni produkt. V makroregiji Ljubljana z osrednjo Slovenijo pa je določen kot vodilni produkt. Za leti 2018 in 2019 je kultura opredeljena kot nosilna tematika promocije slovenskega turizma. V Vladi smo preučili tudi vaš predlog o ustanovitvi medresorske delovne skupine za področje kulturnega turizma. Ta predlog pozdravljamo, zato bo po sprejetju nove strategije ustanovljena medresorska delovna skupina za spremljanje uresničevanja celotne strategije, torej tudi aktivnosti s področja kulturnega turizma. Vesel sem, da o tem razpravljamo tudi letos, ko smo v letu, ki je namenjeno tudi spominu na našega največjega in svetovno prepoznanega arhitekta Jožeta Plečnika, kar je tudi nek signal, da kultura na vseh nivojih mora pridobivati pomen v naši družbi, v Sloveniji kot državi, ki se širi v svet, in predvsem tudi na področju gospodarstva.

Tako da, če povzamem. Ja, kultura pomembno prispeva h gospodarskemu razvoju, zato jo je treba še bolj zavestno, še bolj na primerne načine in sodelovanju, ki ste ga omenili in ga zdaj v strategiji predvidevamo, vključevati v ta razvoj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dragan Matić, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovani predsednik Vlade, zahvaljujem se za vaš odgovor. Veseli me, da



ima Vlada namen sistemsko spodbujati področje kulturnega turizma. To je seveda neločljivo povezano z varovanjem kulturne dediščine in spodbujanjem kulturne produkcije. Pravega napredka pa, kot sami ugotavljate, na tem področju ne bo, če ne bo usklajenega pristopa med resorji in sodelovanja med Vlado in občinami.

Kako je to pomembno, smo pred kratkim imeli priložnost videti, ko smo bili skupaj s kolegi iz Poslanske skupine SMC na terenu, in sicer smo obiskali Štanjel, kjer se veliko dela na razvoju kulturnega turizma, in pa Škocjanske jame, ki so bile kot prve v Sloveniji vpisane na seznam Unescove dediščine. To sta dve destinaciji, kjer se je na področju kulturnega turizma v preteklosti postavilo kar nekaj dobrih zgodb in kjer se porajajo tudi sveže ideje, tako imenovani produkti, ki imajo tržni potencial, se pa v obeh primerih tisti, ki so odgovorni v javnih zavodih, ki skrbijo za razvoj turizma in vodijo te projekte, srečujejo s podobnimi težavami. Zlasti gre za umestitev razvoja kulturnega turizma v državni in posredno tudi v proračune lokalnih skupnosti oziroma odsotnost usklajenih ukrepov, med njimi zlasti razpisov na različnih ministrstvih, ki bi projekte s področja kulturnega turizma ustrezno podpirali.

Vsekakor verjamem, da po tem, kar sem slišal, bodo tudi tovrstni konkretni ukrepi na področju spodbujanja kulturnega turizma s strani Vlade sprejeti.

V SMC bomo še naprej spremljali in spodbujali vladne ukrepe na tem področju in verjamem, gospod predsednik, da se boste tudi vi osebno zavzeli za to pomembno in perspektivno področje, ki združuje gospodarstvo in kulturo, pa tudi druge resorje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je bilo to vprašanje? Ne, ni bilo vprašanje. Potem vas moram opozoriti na spoštovanje poslovnika in potem predsedniku Vlade ni treba dodatno odgovarjati, zato je to važno. Prosim, spoštujte poslovnik tako kot vsi ostali.

Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja, postavljena na 31. seji Državnega zbora.

Najprej bo ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar odgovorila na vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s postopki policije, povezanimi s pranjem denarja v višini milijarde dolarjev v letih 2009, 2010 in kasneje.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani predsednik, hvala za besedo! Spoštovane poslanke, poslanci!

Kot je bilo napovedano, poslanec Gorenak mi je na prejšnji seji postavil vprašanje v zvezi z dogajanjem v Novi Ljubljanski banki, zlasti kar se tiče seznanjenosti notranje

ministrice, njenega naslednika, seznanjenosti generalnega direktorja Policije, njegovega naslednika, seznanjanje tožilstva, usmerjena dela policije v tem primeru in pa poslance zanima, kaj konkretno je policija storila v tem primeru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Kar se tiče seznanjenosti takratne notranje ministrice, tukaj lahko povem, kar je povsem logično, da ta podatek nam ni poznan. Tudi podatek, ali je seznanjala svojega naslednika gospoda Žalarja, nam ni znan. Kar se pa tiče seznanjenosti generalnega direktorja Policije Janka Gorška, tukaj lahko povem, da je bil gospod Goršek 18. januarja 2011 o finančnih transakcijah tujega državljana preko računa NLB seznanjen pisno z dvema različnima dokumentoma. Seznanila ga je Sova, in to obvestilo je potem odstopil v nadaljnje reševanje strokovni službi in po predhodnem obvestilu Urada za preprečevanje pranja denarja sta bili 14. oktobra 2010 in 19. novembra 2010 naslovljeni na Upravo kriminalistične policije.

Glede vprašanja, ali je gospod Goršek seznanil svojega naslednika gospoda Venigerja, lahko povem, da je najprej potekala primopredaja med gospodom Gorškom in gospodom Turkom, ki je postal vede generalnega direktorja, ki je potem delo predal gospodu Venigerju in tukaj noben od primopredajnih zapisnikov pravzaprav omenjene zadeve ne zajema. V obeh zapisnikih pa je navedeno, da bo Uprava kriminalistične policije generalnemu direktorju Policije posebej predstavila pregled operativnih zadev in uporabo prikritih preiskovalnih ukrepov.

Treba je tudi povedati, kar se tiče dela policije v tistem obdobju, da v začetni fazi preverjanja obvestil Urada za preprečevanje pranja denarja policija ne izvaja procesnih pooblastil v skladu z Zakonom o kazenskem postopku, dokler ne potrdi dokaznega standarda razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Če se prestavim malce bolj v aktualni del dogajanja. Torej do 14. junija letošnjega leta tožilstvo ni usmerjalo dela policije v zvezi z zbiranjem obvestil, povezanimi s spornimi prenakazili tujega državljana preko računa NLB. 14. junija je policija prejela od Specializiranega državnega tožilstva zahtevo za zbiranje obvestil. Policija bo preverila točno določene okoliščine, zbrala obvestila in pa tudi o teh svojih ugotovitvah nato obvestila pristojno Državno tožilstvo.

Če naredimo na koncu še prerez skozi delo Policije v dani zadevi, ker to vendarle tudi spoštovanega poslanca zanima. Urad je Policiji posredoval zaprosilo za podatke 14. oktobra 2010, nato je Policija novembra in januarja naslednje leto prejela še dve obvestili o sumljivih transakcijah, katerih navedbe je temeljito



preverila. Ampak ko je Policija želela ugotoviti obstoj razlogov za sum, to ni bilo potrjeno. Iz vsebine obvestil teh razlogov ni bilo možno ugotoviti, saj je bil iz teh obvestil razviden zgolj podatek o višini finančnih transakcij. Policija je od Sove prejela tudi dva različna dokumenta z obvestilom o finančnih transakcijah tujega državljanca. Policija je v okviru možnosti, ki jih ima, takoj preverila določene fizične osebe in gospodarske družbe, vendar pa s preveritvijo ni potrdila suma storitve kaznivega dejanja. Z zbiranjem obvestil in z obsežnim povpraševanjem pri različnih tujih organih Policija ni potrdila suma, navedenega v obvestilu Urada. Tudi večina odgovor tujih varnostnih organov, vključno tudi z Europolom, je pokazala, da je bilo preverjanje negativno.

Kot je bilo uvodoma povedano, na podlagi zahteve Specializiranega tožilstva bo Policija dodatno zbrala obvestila, preverila tudi določene okoliščine, ki so povezane s predmetno zadevo, in nato obvestila pristojno tožilstvo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Povedati je treba, da sem jaz to poslansko vprašanje postavil pred enim mesecem in da se dogodki na tem področju kar hitro odvijajo. Ministrica, jaz se vam zahvaljujem za tisti del, kjer govorite o seznanjanju in obveščanju, ker se mi zdi korekten in točen. Ampak tisto, kar vas pa želim opozoriti, saj mi ni treba odgovarjati v nadaljevanju. Ampak pogledajte, v Policiji vas vlečejo za nos. Jaz sem postavil tudi pisno poslansko vprašanje, na katerega ste mi odgovorili, vezano na to temo. Pod številko 1 navajajo, da ministra direktor Policije obvešča v skladu z 12. členom zakona. Ampak ta zakon velja od leta 2013. Jaz pa ne sprašujem po obdobju leta 2013.

To je eno. Drugo. Tisto, česar me je strah, v nadaljevanju, ker vem, da imate, tako je bilo zadnjič tudi povedano na odboru, odprto neko preiskavo na to temo, je treba reči eno stvar. Glejte, nemogoče je, da je Policija zadevo preverjala in ni obvestila tožilstva. Pojdva na tista dva državna sekretarja, eden je bil pri vas, drugi je bil na upravi, če se ne motim, ko je šlo za za neko dihtungo pa ene par paštet – ali kaj je že bilo? Policija napiše obvestilo tožilstvu. Policija mora poročati tožilstvu. Mora. Ali poda ovadbo ali pa pošlje poročilo, da ni ugotovila suma storitve kaznivega dejanja. To sta dve edini možni alternativni : kazenska ovadba ali poročilo tožilstvu. To ni bilo narejeno. Ministrica, tudi danes vas zavajajo pri tem delu. Ne, ni mogoče pristati, ne pristanite na tovrstna pavšalna obvestila, češ, preiskujemo, preiskujemo, pa ni kaznivo dejanje. Temeljno vprašanje je, zakaj ni bilo obveščeno tožilstvo.

Če mi lahko kaj odgovorite na to ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa.

Seveda se vam zahvaljujem za vsa vaša opozorila. Verjamem, da so izključno dobronamerna.

Kot je bilo že rečeno v mojem prvem delu odgovora, ko Policija v začetni fazi preverja obvestila Urada za preprečevanje pranja denarja, seveda ne izvaja tistih procesnih pooblastil, ki jih ima v skladu z Zakonom o kazenskem postopku, ker je mejnik dokazni standard razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. K tej dani zadevi, ko je Policija prejela obvestila od Urada, je zbirala podatke na podlagi 54. člena Zakona o Policiji.

Kar se pa tiče nadaljnjih ravnanj glede zadev, ki sodijo v aktualen čas, torej v vse tisto, o čemer se sedaj pogovarjamo že na odboru. Zadnjič sem vas tudi seznanila, da je že bila dana zahteva za poročanje preko Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, ki je od Policije že zahteval dokumentacijo. Zadeva je v fazi proučevanja in ko bo zadeva zrela, bo izdelano posebno mnenje. Lahko pa tudi povem, da bo Policija na podlagi zaprosila predsednika Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti že za drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji tej komisiji posredovala natančen popis sprejete in posredovane korespondence. Popis bo vključeval vhodne, izhodne, lastne dokumente in tudi podatke o vseh osebah, ki so prejele vhodne dopise, in osebe, ki so pripravile in podpisale izhodne dokumente oziroma podatke o vseh osebah, ki so imele kakršnokoli korespondenco v tej zadevi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, ker želim ministrico opozoriti še na eno stvar. Pravzaprav moram zahtevati razpravo na to temo, in tudi jo, da ne bo tako kot pri gospe Bratušek. Ministrica, ne 54. člen., naj vas ne zavajajo. Ne, ne in ne! Če morajo obveščati tožilstvo o najmanjšem sumu, najmanjšem sumu. Pogledajte, Spar prijavi tatvino ne vem česa ali neka trgovina prijavi tatvino ne vem česa, pa gre za majhen znesek, mora iti poročilo tožilstvu o tem, da se je dogodek zgodil, da ne gre za kaznivo dejanje, ker ni dovolj visoka vrednost, ki je po zakonu predpisana in konec. Ne pristajajte na to, da vam govorijo o tem, da niso obveščali tožilstva, ker niso izvajali pooblastil. Ne, ne in ne! Za eno milijardo ameriških dolarjev, sum je bil



posredovan policiji. In če je policija ugotovila, da ne gre za kaznivo dejanje, je dolžna po 148. členu napisati poročilo tožilstvu. Prosim vas, ne pristajajte na to in bodite pozorni, ko boste dobili to poročilo, ki ste ga zdaj zahtevali s strani policije. Jaz se veselim tudi popisa tistih datumov, kdo je koga obveščal. Znotraj policije moramo, jaz mislim, da moramo priti do osebe z imenom in priimkom, pa ne trdim to, da je kdo od mojih predhodnikov, ker ne vem, vi tudi ne, ampak mi moramo priti do imena in priimka osebe, ki je zadevo zaključila in rekla, da potem se ne bo delalo več, in je policija stvari ustavila. To je najbolj kritična točka, ker na tej točki manjka ključen policijski akt. To je poročilo, če mislijo, da ni kaznivo dejanje, ki mora biti podano tožilstvu. Jaz pričakujem, da boste pozorni na to zadevo in da bo tudi komisija, ki se s tem ukvarja, jaz bom posebej opozoril tudi še predsednika komisija, da bo pozoren na to zadevo.

Nekdo znotraj policije je stvar ustavil, in to nezakonito ustavil. Bodimo vsi skupaj pozorni na to, predlagam pa, predsednik, da to opravimo v obliki razprave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Sedaj bo minister za Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, mag. Dejan Židan ...
Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Najprej bi prav lepo pozdravil gospo ministrico, dobrodošli nazaj. Upam, da vam bo zdaj zdravje v redu služilo. Moj postopkovni predlog pa je naslovljen na vas, gospod predsednik. Poglejte, že tri mesece je tega, kar sem postavil ustno poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve v zvezi z enakostjo pred zakonom in uporabo zastav. Vsakokrat od takrat ste me vprašali na seji, ali želim ustni odgovor, in sem posebej poudaril, da želim ustni odgovor, vendar danes tega vprašanja tukaj ni.

Zakaj sem vztrajal, da želim ustni odgovor? Iz preprostega razloga, ker gre za vprašanje diskrecijske pravice, ki je nedopustno, ko gre za uporabo prisile ali celo kaznovanje, in po drugi strani za vprašanje enakosti pred zakonom. Tako kot so zdaj stvari v tej ljubi Sloveniji, je to nedopustno z ustavnopravnega vidika, kajti če nekdo izobesi eno zgodovinsko zastavo, in to zmoti soseda, ta pokliče policijo, policija posreduje. Potem se pa sredi mesta Ljubljane na glavnem trgu zbere neka kvaziverska sekta, kult smrti, ki množično časti totalitarni simbol na neki zastavi, pod tem totalitarnim simbolom je umrlo, bilo grobo pobitih, pomorjenih 100 milijonov ljudi. To se pravi, ne glede na to, da to vznemirja zelo veliko število ljudi, ki dajo prijave, ki protestirajo, policija ne posreduje. Tukaj očitno ne gre za

enakost pred zakonom in tako stanje je protiustavno. Zato sem želel ustni odgovor.

Glede na to, da danes ni tega na dnevnem redu, upravičeno pričakujem, gospod predsednik, da boste to uvrstili na prvo naslednjo sejo, ko bo spet priložnost za poslanska vprašanja in odgovore in da bo takrat priložnost, da mi ministrica da ustni odgovor na to vprašanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: To, da zadeva ni uvrščena, je, da ni bila prepoznana kot taka. Preverili bomo vse magnetograme, na katere se ta nanaša. Če se je zgodila napaka, se vnaprej opravičujem in bomo ravnali v skladu s tem. Vem pa, da je bilo vam pisno odgovorjeno, to mi je pa ministrica povedala. Glede na vse skupaj bomo preverili in v skladu s tem bo tudi jasno na naslednji seji, ali bo uvrščena ta zadeva gor ali ne. Prav?

Sedaj bo pa res minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan odgovoril na vprašanje dr. Dragana Matića v zvezi s strateškim načrtom poslovanja družbe Slovenski državni, gozdovi d. o. o.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav.

Gospod poslanec dr. Dragan Matić, zastavili ste mi tri vprašanja. Prvo vprašanje je, kdaj bo Vlada obravnavala strateški načrt poslovanja družbe 2017–2026. Vlada je sprejela sklep, da nam družba mora ta strateški načrt poslati do 12. 7. 2017. Ob tem bi rad poudaril, da družba sicer posluje po sprejetem poslovnem načrtu za letošnje leto, tako da družba posluje po tem poslovnem načrtu. Informiran sem tudi, da danes poteka seja nadzornega sveta te gospodarske družbe, tako da bo poslovodstvo to lahko realiziralo.

Drugo vprašanje, kaj namerava Vlada storiti, da bodo izhodišča za pripravo upoštevana. To je dosti enostavno, to je tudi merilo za samo sprejetje poslovnega načrta na skupščini, ki jo predstavlja Vlada Republike Slovenije. Po drugi strani pa ima Vlada vsa pooblastila kot skupščina po Zakonu o gospodarskih družbah.

In potem tretje vprašanje, zakaj niso bile javno objavljene prodajne cene oziroma imena kupcev za prodajo, ki jih je do sedaj izvršila. Tukaj je pa odgovor naslednji. Gospodarska družba je sledila pravilom za prodajo, ob tem da je samo eden od subjektov, dosedanja merila pa omogočajo tudi določitev cen s pogajanjem. Pravila družbe Slovenski državni gozdovi po načinu in merilih za prodajo gozdnih asortimentov, ki jih je sprejela skupščina, določajo, da sta družba in kupec dolžna kot poslovno skrivnost varovati vse podatke, ki si jih izmenjata med trajanjem pogodbenega razmerja in imajo značaj poslovne skrivnosti v skladu z 39. členom Zakona o gospodarskih družbah. Ker pa si v družbi



Slovenski državni gozdovi prizadevajo zagotoviti kar največjo preglednost in transparentnost, so konec junija 2017 Vladi predlagali sprejetje novih pravil, ki pa so takšna, da se z novimi pravili uvaja nov način prodaje zaradi preglednosti, in sicer da se v celoti prodaja v skladu z javnimi razpisi. Prav tako pa se je poleg sklepanja kratkoročnih pogodb uveljavilo tudi sklepanje dolgoročnih pogodb. Uvaja pa se tudi nov način prodaje z javnim zbiranjem ponudb. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Dragan Matić, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister, Vlada je že novembra 2016 sprejela izhodišča, kakšen naj bo strateški načrt poslovanja družbe Slovenski državni gozdovi in potem je januarja prišel nek osnutek oziroma predlog. Zdaj smo že meseca julija.

Zanima me vaše mnenje kot resornega ministra:

Zakaj prihaja do teh zapletov?

Zakaj se stališče Vlada ne izvede?

Zakaj družba, ki je v 100-odstotni državni lasti, ne sledi tistemu, kar lastnik želi, da se vnese v strateški načrt?

Zdi se mi, da je tovrstno zavlačevanje na ta način nekaj, kar ni v redu. Okoli tega bi bilo treba že zdavnaj potegniti neke odločne poteze, pa vidimo, da se ves čas prelaga, prelaga, prelaga. Zdaj se je preložilo na 12. julij. Zanima me, če bo 12. julija ta strateški načrt res sprejet, ker nazadnje je bil predložen pred enim mesecem.

In drugo vprašanje, ki me zanima, je pa vaše stališče kot resornega ministra:

Ali je prav, da so bile sklenjene takšne pogodbe, da praktično ne vemo, komu in za kakšno ceno je bil les iz državnih gozdov prodan?

A je to nekaj, kar se vam kot resornemu ministru zdi sprejemljivo?

Če se vam ne zdi sprejemljivo, me zanima:

Ali nameravate poiskati odgovorne, ki so na ta način sklenili pogodbe oziroma sprejeli tiste akte, na podlagi katerih so bile te pogodbe potem sklenjene?

Po moji oceni je nedopustno, da je na Hrvaškem identična državna firma urejena na ta način, da posluje transparentno, v Sloveniji pa še danes ne vemo, za kakšen denar in komu je šel državni les.

Prosim, če mi lahko to vaše stališče nekoliko bolj obrazložite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za dodatno vprašanje.

Spoštovani gospod poslanec, povsem pravilno ste ugotovili, da je Vlada sprejela izhodišča 19. 10. 2016. Pravilno ste ugotovili, da je družba svojo nalogo opravila. Poslala je na Vlado 31. 1. svoja izhodišča. Tisto, kar pa je treba povedati, da je znotraj Vlade prišlo do različnega tolmačenja o gozdno-lesnih centrih. Znotraj Vlade je to razlikovanje na stopnji, ali je potrebno investirati v lesno-gozdne centre z javnim denarjem oziroma državnim, ker družba je državna, ali je treba vzpostavljati pogoje, da se tovrstni centri ustanovijo.

Dejstvo tudi je, da je med tem procesom prišlo do novega vodstva. Prejšnje vodstvo je bilo začasno, novo vodstvo je vzpostavljeno. Do neke mere se je Vlada tudi razumela in se strinjala, da novo vodstvo, ki je postavljeno, ima pravico kljub vsemu samostojno pripraviti svoj dolgoročni pogled na razvoj slovenskih državnih gozdov.

Ko govorimo o slovenskih državnih gozdovih, za razliko od firme, ki ste jo omenjali, moramo le povedati, da je to povsem nova gospodarska družba, ki deluje od druge polovice prejšnjega leta. Vsi vemo, kako težak je bil prehod s koncesijskega sistema in koliko je bilo pritiskov, da bi se tedanji sistem, ki je bil za državo slab, ohranil, vendar nam je kljub vsemu kot koaliciji uspelo, da smo ta sistem spremenili. Družba glede glavnega kazalca, to je učinkovitosti, ker se vidi, koliko denarja dobimo iz prodanega kubika, deluje v bistvu celo nad načrti, v vsakem primeru pa bistveno, bistveno boljše, kakor znotraj koncesijskega sistema.

Dejstvo je tudi, da je skupščina sprejela pravila, kako se je prodajalo, to je bil akt skupščine, to je Vlade. Dejstvo je, da se je v tem času ugotovilo, da je ta pravila zaradi večje transparentnosti treba spremeniti, zato je tudi poslovodstvo poslalo nova pravila na Vlado. Jaz bom, vsaj kar je v moji moči, naredil vse, da bi bila ta pravila sprejeta še pred parlamentarnimi počitnicami Državnega zbora in s tem tudi Vlade. V teh novih pravilih več ni neposrednih pogajanj, ki so potem predmet tudi te poslovne skrivnosti v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, ampak je način prodaje omejen, hkrati pa bistveno bolj dolgoročen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj bo ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, odgovorila na vprašanje gospoda Zvonka Laha v zvezi z oceno hrupa pri gradnji namakalnega sistema.

Prosim.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez. Spoštovane poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec gospod Lah, hvala za vaše vprašanje. Res je, da je vprašanje, ali v zvezi z oceno hrupa pri gradnji namakalnega sistema lahko govoriva samo o



zakonodaji, o zakonodaji, ki govori o gradbenih dovoljenjih, še posebej glede na to, da se namakalni sistemi gradijo na kmetijskih zemljiščih in so namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč. Je pa res, da se na Ministrstvu za okolje in prostor srečujemo tudi s številnimi podzakonskimi akti. Prav Uredba o hrupu je tisti podzakonski akt, s katerim se srečujemo, med drugim tudi uredba, ki govori o tem, za katere posege je treba pridobiti okoljevarstvena soglasja. Obstajajo številne uredbe, ki urejajo področje okolja. Področje okolja je na podlagi zakonodaje Evropske unije zelo spremljano. Imamo eno najnaprednejših svetovnih, sem prepričana, pravnih ureditev okolja. Na nek način se strinjam z vami, da marsikatero evropsko uredbo, ki je že tako zahtevna, so v preteklosti ali pa smo v preteklosti obdelali tako, da smo dodali še neke posebnosti, in je naša obstoječa uredba še bolj zahtevna kot evropska.

Hrup je prav gotovo ena takšnih uredb. Mi si prizadevamo na podlagi kršitev – imamo namreč tudi kršitve iz teh vsebin – pripraviti uredbo, ki bi mnogo bolj prenašala zahteve evropske direktive v naš pravni red in s tem nekatere zahteve tudi zmanjšala. V nacionalnih zakonodajah se lahko sprejme bolj stroga ureditev, manj stroga, kot je evropska, pa se ne more. Pri Uredbi o hrupu si to želimo, si prizadevamo. Je pa veliko nasprotovanj, ki govorijo, da naj tega ne spreminjamo. Da obdržimo strožje kriterije, teh mnenj je pa tudi veliko. Tako je odgovor na vaše vprašanje meni težko dati v smislu, da sedaj zakonodaja, ki je v proceduri v parlamentu, rešuje to vprašanje, ker ga ne. Si ne delam utvar in se zavedam tega, da ne morem tako odgovoriti. Je pa res, da pri pridobivanju okoljevarstvenih soglasij ni treba predložiti posebne študije emisij hrupa. Na žalost ne vem, za kateri konkretni primer gre. Lahko da je velikost tega namakalnega sistema tolikšna, da pa je treba, ampak običajno v teh postopkih ni treba prave študije predložiti. Je pa res, da je v okviru poročila o vplivih na okolje treba podati oceno glede emisij, ki so pa lahko izvedene na osnovi meritev ali pa modelnih izračunov. Pripravljavci teh gradiv, ki se vlagajo v postopku okoljevarstvenega soglasja, vedo, kdaj in v kolikšni meri je treba zahteve podzakonskih aktov uresničiti. Sama pa lahko še enkrat zagotovim, da zakonodaja ne rešuje vsega. Zakonodaja je procesni predpis, ki neke postopke predpiše, kot sem pa že povedala, okoljski podzakonski akti so pa tisti, ki so velikokrat s svojimi določili limitirani.

Če se zdaj osredotočim na hrup, če bo ostala uredba s sedanjimi vrednostmi, bo težav še vedno veliko. Če nam bo pa uspelo sprejeti uredbo, ki bo zniževala kriterije, pa bo težav nekoliko manj. Si pa upam trditi, da tudi v številnih drugih predpisih, ki se na nek način vključujejo potem v izdajo mnenj oziroma soglasij pri gradbeni zakonodaji, se največje težave pojavljajo prav v podzakonskih aktih, ne v samih predpisih. V procesiranju obstoječe

zakonodaje si bo treba prizadevati – ta prizadevanja gredo v kar nekaj ministrstev – v službah ministrstev, da bodo ti normativi nekoliko manj zahtevni in bodo omogočali investicije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Zvonko Lah, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsednik.

To poslansko vprašanje sem postavil z določenim namenom, ker ravno sprejemamo prostorsko in gradbeno zakonodajo na novo. S tem primerom bi hotel pokazati, kako podzakonski akti, to so uredbe in pravilniki, zagrenijo izvedbo posameznega zakona. Gre za izgradnjo namakalnega sistema, za kar je bilo izdelano okoljevarstveno poročilo in soglasje. Nato pa je iz Arsa prišla pripomba, da je treba izdelati še modelni izračun vpliva hrupa. Gre namreč za 100 metrov polaganja cevi za namakalni sistem. Problem je 100 metrov cevovoda, oddaljenega 25 metrov od stanovanjskih hiš. To se bo gradilo 2 dni, vsak dan po 4 ure piše notri. Verjetno gre najprej za izkop, izdelavo posteljice, polaganje cevi in potem hrup pri izkopu in potem hrup pri zasipanju, utrjevanju in tako naprej. Dvakrat po 4 ure, 100 metrov, 25 metrov oddaljeno od stanovanjskih hiš, gre za dve naselji. Ponudba za 3 tisoč 200 evrov brez DDV, to pride 3 tisoč 900 evrov. Treba pa je izdelati naslednje: izdelava 3D akustičnega modela, upoštevajoč pozidavo stavb in prometnice, opredelitev virov hrupa, izračun prostorske obremenitve okolja, izračun kazalcev hrupa, opredelitev omilitvenih ukrepov za zmanjšanje – vse to za 100 metrov za 4 tisoč evrov. Jaz sem prepričan, da 100 metrov potegne za pol nižjo ceno cevovoda izvajalec, kot bo pa to stalo. Ali je to potrebno? Koliko imamo takih primerov?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: V prvotnem izvajanju sem že povedala, da se zavedam, da podzakonski predpisi velikokrat ovirajo izdajo gradbenega dovoljenja ali izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, tudi postopke pri izdaji celovite presoje vplivov na okolje. Tega se zavedamo in je naša naloga, da take podzakonske akte primerneje uredimo. Če govoriva sedaj o hrupu, se je vsaj zadnje tri mesece prav gotovo o Uredbi o hrupu veliko slišalo. Torej ima uredba pravi naziv, je povzročila veliko hrupa. Na žalost je vsaj moje dosedanje odgovarjanje šlo v obratni smeri. Niso se z menoj pogovarjali ali nasprotovali sprejetju take uredbe predstavniki gibanj, ki si želijo, da se ta ovira odpravi, ampak prej obratno. Želeli so, da ostanejo strogi normativi še naprej. To pomeni, da bomo s to



uredbo kljub vsemu skušali skozi vse postopke pripeljati tako daleč, da ne bi bila tako stroga, kot je sedaj.

Je pa na okoljskem ministrstvu še kar nekaj takih podzakonskih aktov, s katerimi predstavljamo kar precejšnjo oviro. Ena od njih je, tudi to ni več nobena skrivnost, uredba o tleh iz leta mislim da 1994 ali 1996, torej daleč nazaj, in je neprimerljiva z rešitvami, kot jih pozna ostala Evropa.

Ena večjih težav, ki ostaja odprta, je tudi smrad. To je tudi ena takih komponent, ki jo težko zaznamo z nekimi stroji. Torej človeški nos ali pa nos tudi pri živalih ima neke sposobnosti, ki jih je pa v meritvah, lahko rečemo skozi neke analize, težko sprocesirati.

Tako da vsaj nekaj časa bo okolje tudi zaradi tehnoloških pomanjkljivosti pri izvajanju nekaterih analiz še treba spremljati in si zagotavljati, da sprejeti predpisi ne bili ovira investitorjem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Zvonko Lah, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor v naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

ZVONKO LAH (PS NSi): Bom izkoristil to poslovniško možnost. Tukaj nimam konkretnega vprašanja ali pa želim odgovor, da se to odpravi, ampak preveč imamo tega v postopkih tako umeščanja raznih objektov v prostor, tako občinskih kot državnih aktov, preveč imamo teh nosilcev urejanja prostora, ki se praktično v fazi postopka, da ne rečem izmišljujejo posamezne ovire, ki jih dajejo preveč ohlapne uredbe ali pravilniki. In praktično, kot pravijo tudi pravniki, štirje pravniki štiri mnenja, tako si tudi štirje uradniki različno razlagajo določeno uredbo ali pa celo OPN. Ko smo že pri tej zakonodaji, bi želeli, da se na ministrstvih bolj konkretno določi, da se izognemo tem oviram v prihodnje. Vemo, da smo na veliko področjih preveč togi, preveč dolgotrajni. Evropa tega ne pozna. Če smo že pri raznih dovoljenjih, v sosednji Hrvaški v treh mesecih pridobiš vse, v Srbiji v enem mesecu, v Avstriji v štirinajstih dneh, pri nas pa pet, šest let. To enostavno ne gre. To je prevelika cokla.

Ko smo sedaj začeli s temi tremi zakoni, pa verjetno bo še kakšen, bi bilo treba urediti tudi ta področja. Jaz vem, da se je napaslo teh uradnikov po posameznih ministrstvih preveč, da se en drugega bojijo, ker jih je preveč in nagajajo investitorjem, kot da mi ne potrebujemo, da smo bolj elastični, hitrejši, bolj učinkoviti. Če ne bomo pri teh glavnih zakonih, kot sta ZUreP-2 in Zakon o graditvi objektov, te stvari uredili, potem bo vse ostalo tako, kot je, in ne bomo prišli nikamor. Je pa to nesprejemljivo. To je samo eden od primerov. Imamo Zakon o rudarstvu, pa uredbe, da ne govorim še o drugih stvareh. Lahko bi iz izkušenj, iz prakse naštel še deset takšnih ureditev, ki ovirajo in bremenijo predvsem ljudi, ki bi želeli graditi, ki bi želeli ustvarjati, pa ne

morejo. Da ne govorimo o tem, koliko investitorjev je že šlo mimo Slovenije zaradi dolgotrajnosti teh postopkov.

Apeliram, ministrica, na vas, da se v teh razpravah in pri sprejemanju zakona tudi temeljito posvetite temu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Zvonko Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Sedaj pa bo ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen odgovorila še na vprašanje gospoda Danila Antona Ranca v zvezi z izvajanjem vladnih izhodišč pri poslovanju družbe Slovenski državni gozdovi. Prosim.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Hvala za vprašanje poslancu gospodu Antonu Danilu Rancu. Lahko povem, da se kot ministrica za okolje in prostor strinjam, da so na Vladi sprejeta izhodišča za izdelavo strateškega načrta Slovenski državni gozdovi, kar je zelo pomembno tudi z vidika trajnostnega razvoja. Prav zaradi pomembnosti področja gozda in lesa smo ta postopek pravzaprav vključili v okvirni program prehoda v zeleno gospodarstvo z akcijskim načrtom, ki smo ga sprejeli ali pa ga je sprejela Vlada oktobra 2015. Preko tega akcijskega načrta posredno izvajamo izhodišča, saj je področje lesa, ki je v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, izpostavljeno med prioritetskimi področji prehoda Slovenije v zeleno gospodarstvo. Les je opredeljen kot vir za trajnostni razvoj gospodarstva. Usmeritev pa je, da se ga v prihodnje čim bolj izkoristi kot obnovljivi vir. Namen je ponovno povezati in spodbuditi gozdno-lesarsko verigo v Sloveniji, povečati intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, omogočiti razvoj predelave lesa v izdelke s čim višjo dodano vrednostjo in energetsko izrabi lesne ostanke. Prav tako so v okvirnem programu vključena načela in usmeritev trajnostnega razvoja in gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji, ki temeljijo na nacionalnem gozdnem programu. Gozd namreč ni le vir lesnega bogastva, pač pa bistveno prispeva k biotski raznovrstnosti in ohranjanju naravnih vrednot, ki so temelj ekološkega ravnotežja v naravi. Prispeva k ohranjanju dobrega stanja voda in kulture dediščine. Prek okvirnega programa prehoda v zeleno gospodarstvo se koordinira tudi spremljanje izvajanja aktivnosti akcijskega načrta, v katerega so vključene aktivnosti vseh sektorjev in se redno spremljajo preko enotne zbirke ukrepov za boljše zakonodajno okolje. Za izvedbo posameznih aktivnosti iz sklopa Trajnostno upravljanje z gozdom in les kot vir za trajnostni razvoj gospodarstva je odgovoren nosilni resor – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije ter Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. Vlada je v oktobru 2015 postavila tudi partnerstvo za zeleno gospodarstvo, v katerega je vključenih 9 ministrstev. Poleg njih pa sodeluje tudi večje



število zainteresiranih deležnikov in partnerjev. Partnerstvo pospešuje prehod v zeleno gospodarstvo, aktivira številne deležnike, vzpostavlja dialog in dviguje ozaveščenost ter povezuje politike in ukrepe. Poleg tega partnerstvo tudi organizira in izvaja regionalne posvete v dvanajstih regijah, kjer zbira predloge in identificira potencialne za nadaljnje usmeritve. Ker je zame prehod v zeleno gospodarstvo s krožnimi modeli gospodarjenja prioritete pomena, lahko trdim, da bosta gozd in les tudi v prihodnje pomembno vključena v nadaljnje usmeritve, ki jih nalaga krožno gospodarstvo. V naslednjem letu bo potekala priprava potencialov in usmeritev Slovenije za krožno gospodarstvo, proces pa bo zastavljen tako, da bo namenjen soustvarjanju skupaj z deležniki. Poleg tega ministrstvo podpira promocijo učinkovite rabe lesne biomase za ogrevanje skozi Sklad za podnebne spremembe, in sicer v letih 2017 in 2018. V programu je predvidena podpora pri uvajanju in izvajanju ukrepov zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in prilagajanja podnebnim spremembam, med katerimi je tudi ozaveščanje o rabi lesa. Les ima namreč v celotnem življenjskem ciklu bistveno manjši vpliv na okolje kot drugi gradbeni materiali. Ob tem bo ministrstvo podprlo vzpostavitev enotne platforme trga za lesno biomaso za ogrevanje v Sloveniji ter analizo tehnoloških rešitev in ocene realnih stroškov proizvodnje zelenih sekancev kot ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danilo Anton Ranc, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani podpredsednik, ravno menjava poteka, tako da oba pozdravim, tudi seveda ministrico, vse kolegice in kolege.

Tudi spoštovani ministrici bi se zahvalil za odgovor. Mislim, da je bil izčrpen, celovit, ki ga bi takoj podpisal, s krasno vsebino in cilji, tako podnebnimi, gospodarskimi kot o ohranitvi lesa kot edinstveni priložnosti za znižanje emisij toplogrednih plinov in zelena delovna mesta.

Seveda bi pa mogoče spomnil na dve vprašanji, ki sem jih tudi pisno zastavil ali ustno na prejšnji seji, ko mogoče nisem dobil odgovora v celoti. Predvsem ugotavljamo to, da smo v Sloveniji verjetno svetovni rekorderji v pisanju lepih programov, strateških načrtov, krožno gospodarstvo, pametna specializacija, les je lep, ki so odlično zapisani dokumenti, ki pa se v praksi ne izvajajo tako, kot si želimo. Ravno to je bil razlog, da smo skupaj v koaliciji pripravili Zakon o gospodarjenju z državnimi gozdovi, ki pomeni praktično aplikacijo v prakso teh dobrih vsebin strateških dokumentov.

Ravno tukaj, spoštovana ministrica, ne glede na to, da je tukaj resorno Ministrstvo za kmetijstvo, imate pa kot članica skupščine pristojnosti, možnost, da spremljate izvajanje

strategije in izvajanje sklepov skupščine v funkciji Vlade. Zato bi na tem mestu ponovil vprašanje:

Kako boste kot članica skupščine SiDG v funkciji ministrice zagotovili, da se bodo izhodišča in pa Zakon o gospodarjenju z državnimi gozdovi v praksi tudi izvedli?

Naj ponovim samo to, da smo zakon sprejeli že pred sedemnajstimi meseci, izhodišča pa pred osmimi meseci. Prosim, če mi lahko tudi na ti dve vprašanju še odgovorite.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospa ministrica, gospa Irena Majcen. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Kot ste že sami navedli, gospod poslanec, je Vlada v smislu skupščine. Res je, da posamezna ministrstva dajemo predlog za imenovanje članov nadzornega sveta. Ministrstvo za okolje in prostor je tudi eno tako resorno ministrstvo, kjer se imenuje član nadzornega sveta, na Vladi pa kot skupinski organ odločamo. Tako vam lahko zagotovim, da z uporabo lesa z namenom zamenjave neobnovljivih materialov pomembno prispevamo k zmanjšanju okoljskega in podnebnega odtisa. Zato si bom kot ministrica za okolje in prostor prizadevala, da bomo s promocijo uporabe zlasti tistega slovenskega lesa, ki ga ni mogoče uporabiti v druge namene, torej se ga ne da predelati, kajti predelava lesa ima najvišjo vrednost takrat, ko želimo zmanjšati ogljični odtis, če preprosto povemo, se v lesu kopičijo CO₂ ostanki. Temu je treba dati najpomembnejši poudarek. Res pa je, da pri sami obdelavi lesa pride tudi do ostankov. Zato pa si bom prizadevala, da bi se ti ostanki uporabili v slovenski potrošnji. Gre za energetske izkoriščanje teh ostankov, kajti s tem preprečimo, da se CO₂ iz drugih energentov odvaja v ozračje. Res pa je, da če les propada, tudi če propada v gozdu, se ti izpusti CO₂, ki jih najprej les zadržuje, jih vsebuje, se potem sprostito in je ta kvaliteta lesa pravzaprav takrat zmanjšana, je na ničli. V poslanstvu skupščine si bom za te stvari prizadevala. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ranc, izvolite, imate zahtevo za proceduralni predlog.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora!

Naj samo pojasnim, da ne bom zahteval razprave v Državnem zboru na to temo ...

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ampak ...

DANILO ANTON RANC (PS SMC): ... ampak bom podprl ministrico pri vsakem njenem glasovanju za uresničitev smernic oziroma



izhodišč za pripravo strategije SiDG. S tega vidika na vsak način sem iz razprave to razbral, ampak vseeno mislim, da ima priložnost kot ministrica s svojim glasom prispevati, da se dobra izhodišča uresničijo čim prej. Po sedanji praksi se zelo počasi izvajajo in v centrih za zbiranje in pridelavo lesa, kjer bi ravno udeležili to, kar vi pravite, se na žalost v praksi ne uresniči. Zato bom s to razpravo tudi podprl vašo prizadevanja v tej smeri. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Ranc, to ni bil postopkovni predlog. Hvala lepa.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslanev, prvi krog. Mag. Branko Grims bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

Izvolite, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovana gospa ministrica, zgodovina je pač zato, da se iz nje nekaj naučimo. In danes je situacija z vidika migrantske krize precej podobna za Slovenijo tisti iz sredine leta 2015. Takrat sem tudi opozarjal, da je treba postaviti ograje, da je treba storiti korake skupaj z Madžarsko, kajti sicer se bo tok, ki je takrat že bil prisoten, in je bil usmerjen preko Srbije na Madžarsko, usmeril proti Sloveniji. Potem sem poslušal, da je to brez smisla, da strašim ljudi in podobno, in potem sem celo jesen poslušal vašega državnega sekretarja gospoda Šefica, joj, kako je presenečen, ko je na koncu pol milijona nepreverjenih ilegalnih migrantov topotalo čez Slovenijo.

Zdaj je situacija za Slovenijo slabša, kajti če pride do večjega števila ilegalnega vhoda, večjega števila migrantov, ti ne bodo imeli kam iti. Slovenija bo žep. Tokrat brez pardona. Kajti Avstriji mejo kontrolirajo in imajo pripravljene tudi vojaške enote ob celi slovenski meji, zato da bi to zaostri, če bo treba. Madžari svojo mejo seveda ščitijo dosledno. Hrvatje prav zagotovo ne bodo dopuščali, da bi migranti iz Slovenije šli na Hrvaško, iz Italije pa bi prišli. Kajti, kaj se je zgodilo? Avstrija je napovedala, da bo mejo proti Italiji, tudi Brenner, zaščitila z vojsko – slike o tem si lahko ogledate na internetu –, se pravi njihova namera je jasna. Kdaj bodo to storili, je verjetno usklajeno s Francijo, kajti Francija je po tistem že vzpostavila določeno obliko kontrole proti Italiji, zdaj pa je Macron, predsednik, napovedal drastično zaostroitev sploh migrantske politike in tudi možnosti vstopa za ilegalne migrante. To seveda ob dejstvu, da švicarsko mejo že dolgo ščitijo vojaške enote, pomeni, da edina odprta meja ostane meja proti Sloveniji. Na to bi bilo treba misliti zdaj. Postaviti panelne ograje, narediti vse tiste preventivne ukrepe, ki jih je možno brez posebnih težav narediti že zdaj, in s tem dati jasen signal tako migrantom kot italijanski politiki, da bo Slovenija svoje prebivalce in svoje meje zaščitila. Tokrat

pravočasno. Kajti tukaj se ne gre zanašati na kogarkoli. Tudi na sosede ne, kajti mislim, da ni slučaj, da se koncentrirajo migranti prav ob naši meji.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

Spoštovani poslanec Grims, prav je, da opozarjate na to, da se Evropa še vedno sooča z migracijskimi pritiski, ker namreč kljub navideznemu zatišju problem še zdaleč ni rešen. Problem je v tem trenutku še vedno v dejstvu, da so zunanje meje Evropske unije porozne, da dopuščajo masovne prihode, brez da bi se prvenstveno ugotavljajo, ali so podani pogoji za mednarodno zaščito na zunanjih mejah Evropske unije. Velik manko je tudi pri vračanju tistih, ki mednarodne zaščite ne potrebujejo.

Dinamičen odnos med Italijo in Avstrijo ni nobeno presenečenje, kakor tudi ni bilo presenečenje leta 2015, ko se je migracijski tok preusmeril v Republiko Slovenijo. Sploh pa ni bilo presenečenje za kogarkoli na Ministrstvu za notranje zadeve, ker smo se namreč na to zelo dolgo časa intenzivno pripravljali in tudi uspešno obvladali migracijski tok s pomočjo trezne, sorazmerne in tudi pravočasne politike, ki je temeljila na enakih parametrih, na katerih bo temeljila tudi v bodoče, torej na eni strani na operativnih ukrepih, tehničnih ukrepih in pa seveda na intenzivnih političnih naporih v sodelovanju z državami na migracijski poti, katerakoli pot bi pač to lahko bila, vse do ciljnih držav. Ker namreč nobena tehnična ovira sama po sebi ne more zaustaviti ali pa sploh odvrniti na desetine tisoče ljudi, s katerimi smo bili v preteklosti soočeni.

Torej, kar se tiče naših priprav, se policija v okviru svojih pristojnosti in nalog ves čas intenzivno pripravlja, ves čas intenzivno spremlja in analizira vse podatke in informacije, ki jih ima, in na podlagi tega tudi pripravlja analize tveganja. Te se ves čas posodablja primerljivo temu, kar Frontex počne na nivoju Evropske unije, kar je tudi dragocen vir informacij za nas. Aktivno se pripravljamo na potreben odziv, ob upoštevanju vseh okoliščin, ki so nujne za zavarovanje nacionalnih interesov Republike Slovenije v primeru, da evropske rešitve ne bo, če pride do ponovnega poslabšanja migracijske slike.

Kot rečeno, ni presenečenje, da Avstrija daje takšne mešane signale. Temu smo bili priče že v letu 2016, ko je Avstrija prvič napovedala možnost ponovne uvedbe mejne kontrole. In že takrat, torej po zaprtju zahodnobalkanske migracijske poti in ob hitrem povečanju prihoda migrantov preko morja v Italijo, je bil pripravljen načrt ukrepov v primeru velikega povečanja prihoda migrantov. Junija 2016 so policijske uprave Koper, Nova Gorica in Kranj v sodelovanju z Generalno policijsko



upravo pripravile načrte za primere, ko bi prišlo bodisi do obvladljivega povečanja migracijskega toka bodisi prekomernega povečanja te problematike. Ti načrti se redno dopolnjujejo, predvideno pa je stopnjevanje ukrepov glede na analize tveganja in tudi glede na konkretno situacijo na terenu.

Kar se tiče trenutne situacije, ne glede na dogajanja, ki so v določenem obsegu tudi posledica notranjepolitičnih težav v Avstriji, kar se tiče migracij, v tem trenutku ni posebej izkazana verjetnost, da bi se naj migranti v večji meri preusmerili proti Sloveniji. Še vedno ciljne države ostajajo Francija, Nemčija, Švica, Avstrija in druge države na severu. Seveda pa, kot rečeno, računamo na vse scenarije, zasledovali pa bomo cilj trezne, sorazmerne in tudi odzivne politike, s katero smo tudi že v preteklosti dokazali, da Slovenija je kredibilna država – in tudi dejansko je na pobudo Slovenije prišlo do zaprtja zahodnobalkanske poti. Smo dokazali, da smo sposobni. Verjamem, da bomo tudi v bodoče, če pride do poslabšanja migracijske slike, lahko uspešno te pojave obvladovali. Seveda se pa zavedamo vseh spremenjenih okoliščin, torej tistih, ki jih v prvem migracijskem valu ni bilo, da države na severu omejujejo pritek migrantov iz tega ali drugega razloga. Tako kot rečeno, računamo na vse scenarije in se tudi pripravljamo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Najprej, kar se tiče tega, da nihče ni bil presenečen. Vzemite to dobronamerno, gospa ministrica, ampak celo vi ste v Državnem zboru, ko ste ocenjevali ravnanje naših sosedov, na ves glas govorili, kako veliko presenečenje je to. Da ne povem vsega tistega, kar je o presenečenju govoril bodisi predsednik Vlade bodisi vaš državni sekretar gospod Šefic. Presenečenje je bilo število migrantov, da se je tok obrnil k nam, presenečenje je bilo, kako so ravnali, skratka, vse je bilo presenečenje. Edino, kar je pravzaprav reševalo Slovenijo, je bilo tisto, kar je tako lepo povedal nek migrant, ko so ga vprašali: »Glejte, Slovenija je tako lepa država, čudovita narava, dobri ljudje, boste tukaj ostali?« Pa se je kar stresel in rekel: »Uh, Slovenija, rdeča zvezda, Lenin, Stalin, fuj, gremo naprej!« Se pravi, pokazal je, da so zelo inteligentni ljudje in da tudi razumejo, kakšno vlado imamo. Vendar se na to ne gre več zanašati, res se ne gre več zanašati. Situacija je zdaj taka, da se meje zapirajo znotraj cele Evrope, tako in drugače, in po drugi strani ta zgodba dokazuje, da se ne gre zanašati na sosede. Ravno nasprotno, zanesti se je treba na to, da bodo storili vse, da sebe razbremenijo. Mi pa bomo, tako kot takrat, ponovno odvisni izključno sami

od sebe. To se pravi, zmeraj je treba računati s tem, da tisti milejši ukrepi, preventiva, ki pa so izjemno pomembni, ker dajejo jasno politično sporočilo, zahtevajo določen čas za njihovo izvedbo in uveljavitev. In zaradi tega bi k temu morali pristopiti zdaj, takoj, brez oklevanja. Kajti dotok migrantov v Evropo je narastel ponovno do nivoja, kakršnemu smo bili že priča, in tudi velik del prihaja ilegalno, mimo kontrolnih točk Italije, zaradi levičarjev ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bila razprava, to ni bilo postavljeno vprašanje.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za ... / oglašanje iz dvorane/ Izvolite, mag. Branko Grims, proceduralno, postopkovno.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Glejte, najprej postopkovno. Predlagam, da o tem spregovori Državni zbor, ker verjemite mi, da bo tako ali drugače, in to ne samo enkrat. Jaz se zavedam, da bi marsikdo na vseh straneh to temo najraje kar pozabil. Ampak gospe in gospodje nobena tema ni v Evropi ta trenutek bolj aktualna, bolj dolgoročno usodna za obstoj Evropske unije kot celote, za blaginjo in varnost ljudi in za obstoj posameznih držav, kot je Slovenija. Nobene druge teme ni, ki bi bila bolj pomembna, ker gre za vprašanje ne samo varnosti, življenja, integritete ljudi, spoštovanja žensk in otrok, spoštovanja človekovih pravic. Vse to so dimenzije, ki so tu odprte. Gre celo za vprašanje obstoja civilizacije, kot jo poznamo. Če se bo ta proces nadaljeval, verjemite, imate čudovit zgled zdajle v Hamburgu, kam bo to pripeljalo. Naveza med radikalnimi muslimani, tistimi, ki so nagnjeni k nasilju, in pa levičarji pripelje do uničenja. Do tega, da je Hamburg gorel. Do tega, poglejte si te posnetke, do tega, da ulice izropane, uničene, zažgane spominjajo na situacijo v Arabiji ali pa, če želite, v Siriji. To, gospe in gospodje, je prihodnost Evrope, če se temu ne upremo na pravi način, tukaj in zdaj in pravočasno. Najprej seveda s preventivo in o tem govorim.

Zato predlagam, da se o tem spregovori. Verjemite mi, da bomo na en ali na drug način, ker je to preresna, preveč usodna zadeva, da bi se jo kakorkoli pometlo pod preprogo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Branko Grims, preskočili ste eno fazo, ampak dobro, o vašem postopkovnem predlogu bomo odločali jutri, 11. Julija, v okviru glasovanj.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za zdravje Milojki Kolar Celarc, ter ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.



MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Uvodoma naj povem, da jaz kot levičar imam sicer nekoliko ožuljene roke pa umazane od zemlje, ampak zaradi tega, ker smo delali na njivi, na zaradi tega, ker bi pod mejo kopali kakšne prehode zato, da bi švercali skozi begunce, kot se tamle zatrjuje in se zaklinja kolega Grims.

Grem nazaj k svojemu vprašanju. Moje vprašanje se tiče vseh tistih naših prebivalcev, ki prebivajo v domovih starejših občanov, s tem tudi njihovih svojcev pa zaposlenih v domovih. Kakorkoli obrnemo in pogledamo na situacijo, bivanje v naših domovih niti slučajno ni na tisti ravni, da se ljudje vanje ne bi podajali z odporom. To je posledica njihovega sistematičnega zanemarjanja in posledice so znane. Prostori so pogosti stari, neprimerni, nekateri se nahajajo celo v gradovih. Osebe domov starejših je premalo številno in je preobremenjeno. O številkah nemara najbolje priča sindikalni podatek, da so medicinske sestre v domovih opravile do 100 tisoč nadur, ki niso bile plačane. Ob tem je v domovih vedno več oskrbovancev, ki so popolnoma odvisni od tuje pomoči. Skratka, domovi so začeli nadomeščati negovalne bolnišnice, ob tem so pa standardi zdravstvene oskrbe taki, če malo karikiram, kot da bi šlo za počitniške objekte. In najbolj žalostno pri tem je, da so cene za oskrbovance kljub temu zelo visoke. Oskrba v enoposteljni sobi znese tudi 620 evrov na mesec, kar seveda presega minimalno pokojnino, ob tem pa domovi ustvarjajo velike presežke, ki jih dosegajo na račun izkoriščanja in izgorelih zaposlenih in seveda na račun svojih visokih cen. Nekateri izmed teh domov so tudi v koncesionarskem režimu in ti koncesionarji, kot je recimo DEOS, o katerem smo se v tem Državnem zboru že pogovarjali, na ta račun že pogovarjali, na ta račun dobro služijo.

Moje poslansko vprašanje je neke vrste poziv, da ustavimo siromašenje domov in prelaganje bremena na oskrbovance. Dogaja se ob opozorilu Skupnosti socialnih zavodov, da se bo oskrba v domovih starejših občanov zaradi sprejetega dogovora med Vlado in ZZZS podražila do te mere, da sredstva, ki jim jih bo namenil ZZZS, ne bodo zadostovala in se bo posledično to finančno breme preneslo na oskrbovance in njihove svojce. In pridružujem se pozivu Sindikata upokojencev Slovenije, ki opozarja, da je doplačevanje sredstev, ki bi jih moralo kriti obvezno zdravstveno zavarovanje, nepravilno in da je treba zagotoviti zadostna sredstva, da to doplačevanje ne bo potrebno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik! Spoštovani poslanec Miha Kordiš, spoštovani ostali!

Zahvaljujem se za to vprašanje, ki dejansko odseva stanje v domovih za starejše občane, kjer je cena izračunana na osnovi dogovorjenega in sprejetega standarda zdravstvene nege. Ta standard je dejansko že star, zastarel. Se pa srečujemo s tem, da v domove starejših prihajajo starostniki, ki potrebujejo čedalje več te zdravstvene nege. Moram pa na žalost povedati, da seveda ta Skupnost socialnih zavodov dejansko deli enako usodo splošnega dogovora in nivoja cen storitev kot tudi vsi ostali izvajalci zdravstvenih storitev, saj je Skupnost socialnih zavodov eden izmed partnerjev, ki sodeluje in se pogaja v tem splošnem dogovoru. Mi smo prav zaradi tega in tudi skupaj z ministrico za delo ob sprejemanju splošnega dogovora za leto 2017 sprejeli dodaten sklep in zavezo pa tudi v sklopu priprav zakona o dolgotrajni oskrbi, kjer bo posebna delovna skupina prevetrila celotne standarde in normative zdravstvene nege kot tudi ceno te zdravstvene nege tako, da bi se lahko že v splošnem dogovoru za leto 2018 upoštevali drugi standardi. Jaz verjamem, da bo tudi druga cena, kajti na žalost je cena teh storitev v splošnem dogovoru za leto 2017 padla praktično na ceno iz leta 2014, kar seveda povzroča še dodatne primanjkljaje tako pri izvajalcih zdravstvenih storitev kot tudi pri domovih starejših.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, tudi meni za besedo! Hvala, gospod Kordiš, za vprašanje!

Dejstvo je, da je to velik problem in socialnovarstveni zavodi niso v izgubi zaradi tega, ker to zgubo plačujejo iz oskrbnin, to je dejstvo že več let, to je ugotovilo Računsko sodišče. To je stanje, ki je pač tako, kot je. Tako kot je ministrica povedala, socialnovarstveni zavodi delijo enako usodo kot zdravstveni domovi. Na predlog ministrstva je bil tudi ta sklep na Vladi sprejet, ker je pač to stanje dejansko iz vidika, kaj svojci in oskrbovanci v domovih za starejše preživljajo, glede na ceno, ki je, glede na vse to, kar je povedano, nesprejemljivo. Tako da do leta 2018 morajo biti sprejeti novi standardi in nova cena na tem področju, celovito. Dejstvo je, da danes sega samo do 91,75 % cene storitve iz leta 2014, torej niti ne 100 %. Dejstvo je, da je po izračunih socialnovarstvenih zavodov izguba, ne boste verjeli, 1,5 do 2 evra na dan na zdravstveni negi. Prej ste omenjali in dejstvo je, stanje v naših domovih bi bilo enako, kot je v zdravstvenih domovih, če ne bi bilo te zgodbe, ki je. Ko govorite o presežkih, je pa treba vedeti, da



stanje ne prenese poenostavljanja, tam 82 domov imamo v Sloveniji, stanja ali presežki ali izgube so različne. Dejstvo pa je, da domovi za starejše upravljajo tudi tržne storitve, na primer pomoč na domu, s katerim dobijo večino sredstev, s katerim potem pokrivajo, tako da ni tako enoznačno. Situacija je od enega doma do drugega različna. Vsekakor pa je ministrstvo na stališču, da je standarde na področju socialnovarstvene oskrbe treba prevetriti. Je pa dejstvo, da je to ves čas povezano z vzpostavitvijo dolgotrajne oskrbe, ker vse to na žalost, dokler ni vzpostavljen sistem, to pomeni, če mi dvignemo standarde in normative, to pomeni, da bo šlo več na posameznika, ker brez systemske rešitve, kar pa bi edino z zakonom o dolgotrajni oskrbi, edino na ta način lahko stvari rešimo. Žal je stanje takšno, kot je, dolgotrajna oskrba je pa nujna.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, boste zahtevali dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči, in hvala ministricama za odgovore.

Upam, da se bo do leta 2018 dejansko postavilo neke nove standarde in normative. Kar se kadra tiče, vemo, da so te stvari več desetletij odzadaj. Ob tem se je narava oskrbe starostnikov v domovih za ostarele tudi spremenila. Včasih so bili dejansko to domovi, zdaj pa so to že negovalne bolnišnice, kjer so obnemogli ljudje, ki potrebujejo vso podporo. Skratka upam, da bo prišlo do dviga in izboljšanja teh standardov. Medicinske sestre so sila izgorele, mislim ... Vam bom povedal čisto praktični primer. Moja mati je medicinska sestra, dela v domu za ostarele pa ima popolnoma uničen hrbet, ker morajo te punce tam predstavljati starostnike iz postelj. Skratka, to je zelo garaško delo, mislim, to so res ta pravi proletarci. Ob tem pa v panogi domov starejših občanov beležimo presežke, ki se v glavnem investirajo v infrastrukturo. To so pač neke investicije za to, da se izboljšajo kakšne prostorske kapacitete in tako naprej. Ampak seveda ti presežki so doseženi na račun kadrovske podhranjenosti in preplačevanja svojcev. Socialisti tukaj mislimo, da bi morali pristopiti k temu problemu vprašanja presežkov na način, da začne investicijski del dejavnosti domov starejših občanov sistematično in namensko pokrivati državni proračun, torej javne finance. Seveda pa je tudi še vprašanje koncesij, recimo DEOS tovrstne presežke uporablja za agresivno kapitalistično ekspanzijo, pri tem pa ponuja zelo slabo oskrbo svojim oskrbovancem. Imeli smo že debato o tem v tem parlamentu na račun kvalitete njihove hrane in tako naprej. S koncesijami pa je treba močno zaropotati, neupravičene koncesije odvzeti, dolgoročno jih pa odpraviti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Zdaj razumem, da je bil to volilni program vaših socialistov znotraj vprašanja domske oskrbe. Jaz sem vseeno za to, da bi ljudje, ki to poslušajo, vedeli, da poenostavitve, kot ste jo postavili, da domovi s presežkom, ker se oskrbnine previsoke, in zaradi tega, ker je kadrovska podhranjenost, torej, da podstandardi in normativi, ne vzdrži. Povedala sem, da so različne situacije v 82 domovih. Posploševati enega ali dva domova na vse, ne vzdrži in delamo krivico drugim. Imajo pomoč na domu, ki jo opravljajo kot tržno dejavnost, in iz tega ima večina več presežkov, kar nima seveda nobene veze, dragi poslanec, z oskrbinami in višino cene oskrbovanega dneva. Je pri nekaterih domovih, samo ko posplošujemo in poenostavljamo stvari, se pač zdi, kot da je v sistemu vse narobe in da je možno systemske napake rešiti tako z eno zadevo in se stvar reši. Ni, treba je poznati situacijo in pač vedno je problem v podrobnostih, ki pa verjamem, da niso tako lahko razložljive v enem ali dveh stavkih.

Domovi za starejše, vsekakor z dolgotrajno oskrbo, so nujen systemski ukrep zaradi tega, da systemsko omogočimo ljudem, da bodo zavarovali tveganje, ki je pred nami vsemi, to je dolgotrajna oskrba, kjer pač s podaljševanjem življenjske dobe, se bomo vsi s tem soočili s tem, da kolektiviziramo tveganja, da na posameznika pade manj tveganja. Dejstvo je, da danes financiramo v preveliki meri, absolutno preveliki meri z prispevki posameznika, kar pa pomeni, da bremeni družino glede na vsa druga tveganja, tako na ravni boleznin, na področji starosti je tukaj največji problem. To systemsko rešitev potrebujemo in jo žal še nismo uspeli dogovoriti na ravni države. To je to.

Poenostavitve, da bi več investicij, bo pa nujno ocena, na kakšen način bomo obstoječe domove, ki so bili večino grajeni v 70. letih, torej javni domovi, na kakšen način jih bomo sanirali, ker so potrebni, tudi to je dejstvo, da bo treba sanirati. Tudi posploševanje, pa ne želim biti advokat nikogar, ampak posploševati, da je slabo delo pri koncesionarjih, ne vzdrži. Tako da kljub temu, da sem vedno branik javnega, pa ta ocena ne zdrži. In tudi tista razprava o hrani je bila seveda razprava sama po sebi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Miha Kordiš, izvolite, imate postopkovni predlog.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ja, želel bi razpravo o stanju domov starejših občanov pri nas, o oskrbi starostnikov in kako bomo to stvar zapeljali v prihodnje, kako bomo zvišali standarde in normative, da razbremenimo osebe, in kako bomo namenili



datna javna sredstva za to, da se lahko infrastruktura domov starejših občanov normalno razvija.

Sicer pa, gospa ministrica Anja Kopač Mrak, enkrat za spremembo s tem vprašanjem nisem z vami na bojni nogi, tako da bi ne bi bilo treba imeti strupenih podtonov. Kar se tiče Deosa recimo, sem dal konkreten primer, nisem posploševal, je pa res, da je situacija od doma do doma različna, je od doma do doma različna. Se nam pa pač na ravni celotne panoge tukaj nabirajo neki presežki, ki se večinoma, recimo tudi o rabi teh presežkov lahko začnemo govoriti, ne uporabljajo za dodatne zaposlitve, ki bi šle iznad standardov in normativov, ampak se pač investirajo v neko infrastrukturo, v prostore, ki so sicer pogosto res sila dotrajani. In mislim, da vseh teh presežkov tudi ne moremo kar tako prepisati oskrbi na domu in neki komercialni domski dejavnosti, ampak tudi na račun visokih cen za svojce in za oskrbovalce pogosto. Če pa želimo tukaj bolj koncizno zarezati, pa seveda s tem postopkovnim predlogom dajem, podpiram možnost za razpravo o tem stanju v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 11. julija, v okviru glasovanj. Hvala lepa.

Gospa Erika Dekleva bo postavila vprašanje ministrici za obrambo, gospe Andreji Katič.

Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Spoštovana ministrica, lep pozdrav!

Moje vprašanje, kot že večkrat do sedaj, se nanaša seveda na osrednje vojaško vadbišče Poček. Na osnovni dogovor o uskladitvi interesov glede porabe in upravljanja vojaške infrastrukture na območju Občine Postojna iz leta 2004 je Ministrstvo za obrambo v letu 2016 izvedlo okoljski monitoring na osrednjem vadbišču Poček. Izvajalci raziskave, podjetje ERICo Velenje, so ugotovili povečane vsebnosti svinca, kadmija, bakra, kroma, niklja, mineralnih olj in mestoma cinka. Povečane vsebnosti svinca in bakra so na pehotnem strelišču Poček prekoračevale kritično emisijsko vrednost oziroma so jo dosegale, pri čemer je kritična emisijska vrednost gostota posamezne nevarne snovi v tleh, pri katerih zaradi škodljivih učinkov ali vplivov na človeka in okolje onesnažena tla niso primerna za pridelavo rastlin, namenjenih prehrani ljudi ali živali, ter za zadrževanje ali filtriranje vode. Vsebnosti mineralnih olj so bile statistično značilno večje v primerjavi z raziskavo iz leta 2005.

Glede na vsa ta dejstva me zanima, najprej:

S katerimi ukrepi bo ministrstvo zmanjšalo onesnaženje na Počku ter saniralo onesnaženo območje, da ne bodo onesnaževala

pronicala v podzemlje in onesnažila vir pitne vode za več občin?

Drugič, vas prosim, da navedete vrednosti posameznih onesnaževal tal, vode in zraka, prav tako mejne, opozorilne in kritične vrednosti za posamezne vrste onesnaževal.

Med kovinami je bil omenjen tudi krom, ni pa navedeno, za katero obliko gre. Krom 6, na primer, je zelo rakotvoren, tako da vas prosim za pojasnitev.

Sporno dejstvo je tudi, da tisti, ki onesnažuje, izvaja tudi nadzor nad samim seboj, oziroma ga izvaja preko pooblaščenih ustanov.

Prosim za odgovor:

Zakaj monitoringa ne izvaja neodvisna ustanova, saj bi bili rezultati takšnih meritev precej bolj verodostojni?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Katič, ministrica, izvolite.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani podpredsednik. Spoštovana poslanka, najprej hvala za odgovor.

Prejšnji teden, natančneje 4. julija 2017, je imelo Ministrstvo za obrambo, skupaj z Občino Postojna, pa tudi z izvajalci monitoringa, novinarsko konferenco v Postojni, kjer smo zelo natančno predstavili kompleten monitoring z vsemi podatki. Da bi danes vam vse razlagala, kar ste vprašali, je v bistvu premalo časa teh par minut, vendar je posnetek novinarske konference, tako zvočni kot video, dostopen na naši spletni strani, in predstavitev izvlečkov monitoringa na naši spletni strani in tudi na spletni strani Občine Postojna. Lahko vam pa seveda vse skupaj pošljemo tudi pisno.

Najprej bi rada izpostavila zelo dobro sodelovanje z Občino Postojna, sploh v okviru te koordinacijske skupine, ki ste jo tudi sami na začetku omenili, in tudi pri celotnem monitoringu, pa tudi pri izvedbi javnega naročila za izbiro izvajalca monitoringa je sodeloval tudi predstavnik Občine Postojna. Zdi se mi zelo pomembno, da transparentno, odprto in odgovorno, skupaj z lokalnimi oblastmi vodimo vse aktivnosti za to, da čim bolj predstavimo vsem, ki živijo okoli Počka, kakšne so aktivnosti Slovenske vojske na tem osrednjem vadbišču in kaj vse Slovenska vojska, Ministrstvo za obrambo delamo tudi za to, da ohranjamo naravo in da preprečimo kakršnakoli onesnaževanja.

In če bi pogledali samo ukrepe, ki jih izvajamo, in da jih vam naštejemo. Gre za to, da Slovenska vojska strelja na natančno določene in prej pripravljene rajone ciljev, vse tako, kot je določeno z državnim prostorskim načrtom, da dosledno odstranjujemo ter varno in ekološko uničimo vse elemente streliva in ostanke bojnega streljanja, da uporabljamo manevrsko šolsko vadbeno strelivo, da uporabljamo sodobne trenajzne in simulacijske sisteme tudi



za orožja večjih kalibrov, tudi za izgradnjo sodobnih strelišč, s čim večjo uporabo sobnih strelišč za streljanje s pehotnim orožjem in za izgradnjo parkirišč in sodobnih parkirišč za terenska in oklepna vozila.

Kar se tiče samega Počka, mi imamo prav v elaboratu OSVAD predpisane okoljske ukrepe, med drugim tudi zaščito tal v času terenskega usposabljanja, s katerimi zagotavljamo ustrezno vzdrževanje voznega parka in mehanizacije; pretakanje goriva ni dovoljeno; pod vojaška vozila, ki dalj časa stojijo na neutrujenih površinah, postavljamo neprepustne lovilne posode, da se prepreči onesnaževanje tal in vode z olji in naftnimi derivati zaradi morebitne netesnosti vozil; predpisane imamo tudi vse ukrepe za primer razlitja olj in goriv ali drugih nevarnih in škodljivih snovi. Izdelali smo celo zloženko za uporabo v različnih jezikih, ki jo dobijo vsi pripadniki tako Slovenske vojske kot tudi ostalih gostujočih enot na OSVAD.

Kot je pokazala meritev, delali so analize tal na 25 različnih lokacijah in še eno referenčno, generalne ugotovitve so, da v nekaterih delih Počka je presežena kritična vrednost svinca in bakra, voda pa ni onesnažena. In tukaj, kot sem vam navedla, imate priloženo celotno monitoring predstavitev. Izvajalci tudi ugotavljajo, da so v primerjavi z izsledki iz leta 2005 koncentracije svinca in bakra nižje, statistično za baker. Kot sem rekla, na področju monitoringa voda smo ugotovili, da vode niso onesnažene. Monitoring pa se je izvajal tudi za prašne usedline, divjad in kartiranje suhih travnikov. Vse to je predstavljeno na spletni strani.

Glede kroma bi povedala samo to, da gre za krom 6, celokupni krom, ki vsebuje CR6 in CR3+. Krom 6 se ni analiziral ločeno, ker bi to zahtevalo drugačne analize, če bi pa ga določali ločeno, bi to pomenilo nižje vrednosti.

Glede očitka, kdo sodeluje in zakaj je nadzor takšen. To je bilo določeno z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna, ki je objavljena v številki 17/14 Uradnega lista Republike Slovenije. Namen trajanja monitoringa je od leta 2016 do leta 2019 in tu, kot sem povedala, smo javno naročilo peljali skupaj s predstavniki občine, v izogib kakršnemukoli dvomu o neodvisnosti institucije. In za nas je to neodvisna institucija. Ministrstvo za obrambo ni nikoli in tudi ne bo nikoli posegalo v to, kaj izvajalci delajo na terenu. Projekt izvajajo poleg ERICo še ZRC SAZU: Biološki inštitut Jovana Hadžija, Inštitut za raziskovanje Krasa; Gozdarski inštitut Republike Slovenije; KOVA, d. o. o.; in Aquarius, d. o. o., Ljubljana. Financira resda Ministrstvo za obrambo, ampak kot sem povedala, na podlagi uredbe, ki jo je sprejela Vlada Republike Slovenije. Toliko za uvod. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Erika Dekleva, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala.

Ministrica, jaz vas nisem prosila za celotno predstavitev monitoringa in vse tisto, kar je bilo na novinarski konferenci. Jaz sem od vas želela odgovore na štiri zelo konkretna vprašanja. Moram reči, da teh nisem dobila. Dejstvo je, da težke kovine najdemo v zemlji, vendar pa so tako koncentrirane vsebnosti lahko posledica samo človeških aktivnosti oziroma v tem primeru vojaške aktivnosti. Dolgotrajna izpostavljenost ima lahko seveda učinke na živčni sistem, govorimo o rakotvornih učinkih. Lahko rečemo tudi, da je bila analiza, kot je meni znano, narejena že pred pol leta. Tako me zanima, zakaj smo potrebovali pol leta, šest mesecev, nekatere ukrepe bi se ves ta čas že lahko izvajalo, lahko bi se jih pravzaprav že ves čas, kajti ljudje, ki tam živijo, znajo oceniti tudi brez vseh teh analiz, da gre za neke aktivnosti, ki povzročajo veliko onesnaženost zraka, tal, rastlin in še česa, morebiti lahko tudi vode. No, najbrž ni treba posebej omeniti, da smo nedolgo tega pravico do pitne vode vpisali v ustavo.

Tako me zanima:

Če boste čez nekaj časa ugotovili, da niste bili uspešni z vsemi temi ukrepi, ali nameravate morda spoštovati referendumsko voljo ljudi in pravzaprav to vadbišče premestiti ali ga celo ukiniti?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Andreja Katič, izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala.

Spoštovana poslanka! Rekli ste, da moramo navesti vrednosti posameznih onesnaževanj tal, vode, zraka, vse mejne, opozorilne in kritične vrednosti za posamezne vrste onesnaževal. To je tak komplet gradiva. Povedala sem, da smo imeli na 25 različnih mestih plus še eno referenčno za primerjavo in vsega tega vam, žal, zdajle ne morem prebrati, če govorimo samo o teh podatkih, in z veseljem smo vam to pripravljene dati, podrobno.

Povedala sem pa tudi, da imate vse te podatke objavljene tako na spletni strani Občine Postojna kot na spletni strani Ministrstva za obrambo, z zvočnimi posnetki in vsem skupaj. Strokovne službe, izvajalci, so morale dokončati svoje postopke in v to se Ministrstvo za obrambo ni spuščalo. Lahko pa vprašate tudi predstavnike občine, ki vseskozi tesno sodelujejo, in prav to je naš namen, da je popolnoma transparentno, odprto, kaj vse se dogaja na Počku.

In kot ste sami povedali, leta 2005 so bile vse mejne vrednosti bistveno višje, kot so



sedaj, leta 2016. Mi bomo izvajali monitoring še 2016, 2017, 2018, 2019. Postopki morajo pač teči. In v tem času smo bistveno izboljšali položaj na tem osrednjem vadišču Slovenske vojske. Res pa je, da je bil tukaj poligon, ne samo za časa samostojne Republike Slovenije in Slovenske vojske, ampak tudi daleč nazaj v preteklosti in da so določena onesnaževanja tudi že iz preteklosti. Slovenska vojska, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije se bo pa trudilo, da s čim manjšimi vplivi deluje na tem območju. Gre pa za osnovno vadbišče Slovenske vojske, druge takšne lokacije nimamo. Veste, da je zadeva tudi pred Ustavnim sodiščem in čakamo na rezultat tega, potem pa bomo videli tudi, kako bo v prihodnje. Brez tega vadbišča pa Slovenska vojska težko opravlja, izvajanje svoje dejavnosti in tega se kot vlada v celoti tudi zavedamo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev oziroma proceduralno?

Izvolite.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Ne, samo predlagam, da se o tem pogovorimo, ker presežene vrednosti kažejo po novem bistveno izboljšanje, tako da predlagam, da se o tem pogovorimo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl bo postavila vprašanje ministru za pravosodje, mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani poslanke, poslanci!

Spoštovani gospod minister, bova šla kar in medias res. Moje prvo vprašanje za vas je sila enostavno.

Prosila bi vas, da mi definirate oziroma pojasnite:

Kakšna mora biti integriteta osebe na visoki javni funkciji oziroma kakšno delovanje in ravnanje vi pričakujete od funkcionarjev na visokih položajih?

Zanima me vaše mnenje, ali lahko postane minister oziroma ali se lahko obdrži na položaju ministra oseba, ki ne ravna v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, ki krši zakonodajo, ki krši Ustavo Republike Slovenije, ki dokazano zavaja oziroma je bil ujet na laži v za državo pomembnih vsebinah – več o tem v nadaljevanju –, ki ne želi pojasniti izvora premoženja, ki ravna netransparentno.

Torej zanima me:

Ali lahko takšna oseba postane minister ali pa ostane na položaju ministra?

In tretje vprašanje:

Kako lahko minister za pravosodje zagotovi integriteto pravosodnega sistema, kjer

imamo, zdaj je pa to že evidentno, spoštovani gospod minister, dvojna merila?

Nekatere se obsoja po hitrem postopku, pri drugih pa vse obtožnice padajo ena za drugo ali pa se zaradi zamude tožilstva brišejo obremenjujoči dokazi. In seveda, ker gre tukaj tudi za integriteto ministrstva, ki ga vodite, me zanima, nekoč ste dejali »v nekaterih primerih bodo letele glave.«

Zanima me :

Kako je v tem zadnjem primeru, ko zaradi izbrisa obremenjujočih dokazov pri gospodu Zoranu Jankoviću, vemo, kaj se je zgodilo, zanima me konkretno, ali bodo tudi v tem primeru letele glave, če ste to že napovedali ali pa so mogoče že odletele?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič.
Izvolite, gospod minister.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani poslanke, poslanke in poslanci!

Drznil si bom noro ugibati, da ste v tistem prvem delu vprašanja imeli v mislih mene. Me niste sicer imenovali, ampak razumem vse te negativne prizvoke, običajno prihajajo z vaše strani. Na vaše poslansko vprašanje, ustno poslansko vprašanje bom z veseljem odgovoril, ko ga boste zastavili. Vi ste namreč na ustno poslansko vprašanje, ki ga imam tukaj pred seboj – in kot veste poslovnik določa, do katerega dne in do katere ure ga morate poslati –, poslali vprašanje, ki ima, če odmislimo vezne črke pa enozvokovne besede, ali kako se prav reče, točno 9 besed: »Ministra, pristojnega za pravosodje, bom vprašal v zvezi z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije.« Če boste nadaljevali v zvezi s tem, ne pa z neko, seveda videno, mini kampanjo zoper mene, vam bom z veseljem odgovoril. Lahko pa seveda tudi z mini ali maxi kampanjo zoper mene, ampak morate to vprašanje zastaviti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, izvolite dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Ja, spoštovani gospod minister, poglejte, jaz sem vam zastavila vprašanja, ki so vezana točno na to, kar sem vas vprašala, torej na integriteto oziroma na Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. Ampak vi ne želite odgovarjati, to je vaš problem, ampak to vidijo žal tudi državljanke in državljani. Tukaj se vidi, kakšno je vaše delovanje. Poglejte, gospod minister, ne glede na to, kako ste zdaj vi meni neodgovarjali na moja konkretno zastavljena vprašanja, vi ne bi smeli nikoli zasesti položaja ministra za pravosodje, saj ste s svojimi ravnanji tako v preteklosti kot v



sedanjosti pokazali, kaj oseba na takšnem položaju ne sme biti tudi glede na definicijo integritete v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije.

Ampak si bom drznila vseeno, gospod minister, ker ste vendarle minister, povprašati tudi naslednje, in to je vezano ravno tako z integriteto. Pred nekaj tedni je v javnosti odjeknila afera pranja denarja, skoraj milijarde dolarjev preko Nove Ljubljanske banke za financiranje terorizma. Vi ste povedali, da ste kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije podali kazensko ovadbo zato, ker ste bili v zvezi s tem seznanjeni preko žvižgača, da ste podali to kazensko ovadbo pristojnim organom. Obenem ste dejali, da se s tem niste na komisiji ukvarjali zaradi tega, ker to ne sodi v vašo pristojnost. Tako Komisija za preprečevanje korupcije pod vodstvom gospoda Štefaneca kot Nacionalni preiskovalni urad sta povedala, da nista govorili resnice in da kazenske ovadbe niso nikoli prejeli. Nikjer ni nobenega uradnega zaznamka, ničesar.

Jaz bi želela vedeti:

Kaj je zdaj na stvari?

In drugič:

Ali nameravate sprejeti odgovornost in odstopiti kot minister za pravosodje, saj ste v tako pomembni zadevi, kot je bila ta afera, torej pranje denarja, milijarde dolarjev, lagali slovenski javnosti in jo tudi zavajali?

Gre namreč tudi za vprašanje zaščite integritete ministrstva, ki ga vodite. Prosim, da dobim konkretno odgovor na to zastavljeno vprašanje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz seveda moram reči, preden bom dal besedo gospodu ministru, da seveda tako široko zastavljeno vprašanje, najmanj kar je, ni korektno. Seveda integriteta in korupcija sta izjemno široka pojma, ampak potem seveda bi lahko rekli samo, zastavljam vprašanje ministru, pa bi vprašali karkoli, bi bilo popolnoma enako. Tako da mislim, da je tole vprašanje, če ga preberemo, tale stavek, res ... Ampak dobro, minister bo očitno ... / oglašanje iz dvorane/ »Ministra pristojnega za pravosodje bom vprašala v zvezi z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije.« Torej, to bi seveda človek, vsaj jaz, če bi to videl rekel, aha, to se pravi, gre za teorijo. Sicer bi pa napisali konkretno, recimo vprašanje to in to. Bi bilo korektno. Ne govorim pa seveda, v politiki je mogoče vse skupaj. Bo pa minister zdaj očitno odgovoril.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Z dopolnitvijo vprašanja in z vsemi temi jezikovnimi bravurami, ki ste jih k temu tudi dodali, ste seveda zgolj potrdili, kar sem vam v začetku odgovoril. Vmes ste se pa še zlagali, se opravičujem, bili ste namreč prisotni na seji

Odbora za pravosodje prejšnji teden, se mi zdi, da je bila, ali pa pred 14 dnevi. Prebral sem magnetogram te seje, kjer je na vaše veliko začudenje sedanji predsednik Komisije izrecno povedal, da so našli dokumentacijo na Komisiji za preprečevanje korupcije – to je v magnetogramu –, povedal je, da niso našli ovadbe, da pa seveda je definicija ovadbe lahko zelo različna. Imamo naznanilo, imamo ovadbe in imamo dokumentacijo in tako sem tudi jaz javnosti zelo jasno povedal. Glejte, lahko dvestokrat odmahnete z glavo, ampak prav je, da javnost tudi sliši in seveda jaz sem tisti dan imel dve izjavi pred televizijskimi kamerami in sem povedal v drugi izjavi zelo jasno, da je šlo za ovadbo, naznanilo oziroma za predajo dokumentacije. Veste, spoštovana kolegica, res je žalostno, da v bistvu s takimi neposrednimi lažmi v bistvu poskušate preusmerjati pozornost od nečesa tako resnega, kot je bila zadeva ravno v primeru domnevnega pranja denarja, kjer je bila KPK v končni fazi ena od redkih ustanov, ki je vsaj opravila svoje delo. Če sem pa prav obveščen, samo ugibam, nikakor ne trdim, zato da ne boste vi rekli, da se lažem, je pa bila ravno v času vaše vlade preiskava ustavljena. Vi najbrž o tem niste nič vedeli, ampak pogledajte, tudi mene zanima, takrat namreč so dokumentacijo imeli, tudi v času vašega predsedovanja Komisije za nadzor obveščevalno-varnostnih služb, mislim, da je bil vaš kolega Černač predstojnik. Spet, ne me držati za besedo, mislim pa, da imam kar prave podatke, je bila tudi komisija obveščena že takrat, pa tudi niste ukrepali. KPK je vsaj ukrepal, za to obstaja tudi dokumentacija. Vse ostalo pa, glejte, saj vemo, tako stvari z vaše strani do mene gredo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, imate proceduralni predlog. / oglašanje iz dvorane/ Gospod dr. Logar, izvolite, proceduralni.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, podpredsednik oziroma predsedujoči.

Če se ne motim, ste vi poslanec, in če se ne motim, je Državni zbor ločena veja oblasti kot izvršilna veja oblasti, torej Vlada. Če je tako, imamo pri poslanskih vprašanjih ministrom in predsedniku Vlade, trk dveh oblasti. Vam ne morem postaviti proceduralnega ogledala, ker ste se eksplicitno postavili, kar sami od sebe, na stran izvršilne veje oblasti, torej ministra. Niste zaščitili veje oblasti zakonodajnega telesa, ampak ste se postavili kar na stran Vlade. Lahko pa vas v okviru proceduralnega predloga prosim, da zaščitite predstavnike zakonodajne veje oblasti, torej poslance, kadar ministri, ko odgovarjajo, osebno obračunavajo z njimi. Namreč, ravno zdajle smo bili priča osebnemu obračunavanju ministra za pravosodje, kar je že po funkciji nedostojno, če to slišimo s strani ministra za pravosodje, z eno od poslank



opozicijske strani. Prosim, da ministra za pravosodje opozorite, naj se na postavljeno poslansko vprašanje obnaša kot minister, torej kot institut vlade, ne pa zaradi osebnih zamer ali česar drugega kot nekdo na dvorišču, ki oporeka nekemu drugemu, ker se pač z njim ne strinja. Da je poslansko vprašanje pravo in da je ustrezno, priča tudi to, da je minister na njega odgovarjal. In je odgovarjal, mislim da, je porabil cel svoj čas, torej je našel dovolj izhodišč za odgovarjanje na vprašanje, ob tem pa se je poslužil osebnih, nizkotnih tonov.

Predlagam, da zaščitite poslanko oziroma na sploh institut poslanskih vprašanj napram obnašanju vlade pri odgovarjanju na ta vprašanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Okoli tistega drugega se z vami seveda strinjam, samo okoli prvega, okoli poslanskega vprašanja kot takega, pa ne, ker mora biti vprašanje predhodno najavljeno, in to vprašanje seveda ni bilo. 242. člen je, mislim, dosti jasen in zato ostajam pri tem, kar sem rekel.

Proceduralno, izvolite, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik!

Ja, imamo Poslovnik Državnega zbora, sicer je v fazi spreminjanja, ampak vsi vemo, kakšno naj bo in kakšno mora biti poslansko vprašanje. Če poslansko vprašanje ne bi bilo v skladu z veljavnim Poslovnikom, ga predsednik Državnega zbora niti ne bi uvrstil kot točko, ki jo imamo danes, torej poslanska vprašanja. Če se sami spominjate, v delovni skupini, v kateri sva oba, je večkrat govora, da so bila v preteklosti iz poslanskih vprašanj izločena vsa vprašanja, ki so se nanašala na lokalne zadeve, kajti tistemu so namenjena pisna poslanska vprašanja. Na sejah Državnega zbora, pri tako imenovanih ustnih poslanskih vprašanjih, pa imamo neka širša, bolj splošna poslanska vprašanja. In če bi predsednik Državnega zbora menil, da to vprašanje ni dovolj splošno, in kolegica Eva Irgl ga ni izkoristila, ampak je na splošno spraševala, potem resnično, gospod podpredsednik, predlagam, da še enkrat preberete določbe Poslovnika, ki govorijo o postavljanju ustnih poslanskih vprašanj, in da se lahko na koncu, ko boste to prebrali, strinjate, da ni bilo s postavljenim poslanskim vprašanjem, tako tistimi besedami, ki so bile zapisane, kot tudi v ustnem delu izvajanja kolegice Eve Irgl, prav nič narobe. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To, kar je bilo rečeno gospe Evi Irgl, je bilo dodatno. To, kar pravi Poslovnik, je jasno – predhodno mora biti najavljeno vprašanje. Takšno splošno vprašanje seveda ne daje možnosti ministru, da bi se nanj pripravil. Ampak

dobro ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, gospa Eva Irgl, imate besedo in tudi proceduralni predlog. / oglašanje iz dvorane/ Prosim? / oglašanje iz dvorane/ Ne, proceduralni predlog imate. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, spoštovani gospod predsedujoči.

Jaz želim, da se opravi razprava v Državnem zboru glede odgovora ministra za pravosodje.

Najprej, gospod minister, glede zavajanja in laži. Poglejte, vi ste dejali za slovensko javnost, da ste podali kazensko ovadbo pristojnim organom. Kasneje se je izkazalo, da temu ni tako. Torej, če kdo zavaja in kdo laže, vemo, kje je pravi naslovnik.

Zdaj pa mi dovolite, da tudi utemeljim, zakaj je treba razpravljati o odgovoru ministra oziroma o tem, kakšno integriteto pravzaprav ima minister za pravosodje. Poglejte, gospod minister, vi ste kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije kar nekajkrat zlorabili svoj položaj za politična obračunavanja. Naj spomnim samo na primer Janeza Janše, zaradi česar je padla vlada. Kasneje vam je bilo, vam osebno, dokazano, da ste ravnali protiustavno. Torej nezakonito. Kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije niste prijavili podjetja svoje žene. To je vse v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije. Mandatno-volilni komisiji niste znali pojasniti, zakaj hiša, v kateri bivate, ni bila vnesena v evidenco GURS. Tukaj naj jasno povem, da so državljanke in državljani dobili dvakrat pismo s strani GURS, da naj uredijo zadeve. Vi tega pač niste storili. Potem, Mandatno-volilni komisiji niste želeli predložiti računov, vezanih za obnovo vaše hiše, medtem ko ste na drugi strani kot predsednik KPK, recimo, zahtevali odrezke računov za elektriko izpred 15 let. Gospod minister, med drugim vam je bil tudi odobren kredit za hišo, bistveno po bolj ugodnih cenah kot ostalim državljanom. In jaz se tukaj sprašujem, zakaj ste bili vi osebno privilegirani. Računsko sodišče vam je povedalo, da ste kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije kršili več zakonov, mislim da 8, kar nekaj uredb, na koncu vam je Vrhovno sodišče povedalo, da ste kršili Ustavo Republike Slovenije. Komisija za preprečevanje korupcije pod vodstvom gospoda Štefaneca in tudi Nacionalni preiskovalni urad sta povedala, da kazenske ovadbe v primeru milijardnega pranja denarja na NLB niso nikoli prejeli. To je treba povedati, drugače jaz ne razumem, gospod minister, zakaj ste šli vi pred javnost in povedali, da ste kazensko ovadbo pristojnim organom podali.

Glede na vse navedeno želim, da se torej opravi v Državnem zboru poglobljena razprava o integriteti in delovanju ministra za pravosodje. In še enkrat naj povem, gospod minister, spraševala sem vas natančno to, kar sem vam poslala oziroma posredovala kot vprašanje vnaprej. Spraševala sem vas o



Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije, kajti prav ta zakon je jasen in jasno pove, kaj 4. člen zakona pravi o integriteti tistega, ki je ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl, o vašem predlogu bo Državni zbor razpravljal 11. 7., torej jutri, v okviru glasovanj.

Gospa Ljudmila Novak bo postavila vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospodu Zdravku Počivalšku.

Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister, spraševala vas bom v zvezi z ohranjanjem rokodelstva v Sloveniji, kajti to področje spada tudi v vaš resor. Leta 2003 je bila sprejeta Unescova konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine. To konvencijo je podpisala, sprejela tudi Slovenija. Danes pa ugotavljamo, da je položaj rokodelcev v Sloveniji zelo slab na vseh področjih, na statusnem, na zakonodajnem, na socialnem področju. Žal se tudi število rokodelcev v zadnjih letih zelo hitro zmanjšuje, s tem pa tudi usihajo določene rokodelske panoge, kar spada med nesnovno kulturno dediščino, torej gre za zmanjšanje nesnovne kulturne dediščine. S tem se tudi znanje ne prenaša na mlajše rodove. Mlajši rodovi so pa hkrati tudi inovativni, ki lahko te panoge tudi naprej razvijajo. Sicer imamo v Sloveniji, pravijo rokodelci, nekaj drobcev, nekaj dobrih zasnov, na primer, v okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije obstaja tržna znamka »Rokodelstvo – Art & Craft Slovenija«. Ocenjujejo in strokovno vrednotijo različne izdelke. Imamo tudi nekaj regionalnih rokodelskih centrov, ki se zdaj povezujejo tudi v konzorcij rokodelskih centrov. Vendar še vedno trdijo, da je vse to premalo, da je premalo načrtovan pristop glede izobraževanja, glede ohranjanja, prenašanja te nesnovne kulturne dediščine na mlajše rodove.

In zato vas sprašujem, spoštovani gospod minister:

Kaj menite, ali je slovenska zakonodaja na področju ohranjanja in razvoja rokodelstva ustrezna?

Ali prepoznavate rokodelstvo kot pomembno panogo pri razvoju turizma?

Ali je to opredeljeno tudi v strateških dokumentih za to področje?

Ali morda načrtujete kakšne spremembe zakonodaje za to področje?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci!

Spoštovana poslanka, najlepša hvala za vprašanje. Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo se zavedamo, da je rokodelstvo pomemben segment malega gospodarstva, nedvomno pa igra pomembno vlogo tudi pri razvoju turizma. Moram odkrito povedati, da vidim napredek na tem področju posebej v zadnjem času, ker se je v proizvodnjo spominkov, ki tako ali drugače asociirajo na Slovenijo, kar nekaj vložilo oziroma smo doživeli kar nekaj razvoja. Gre za interesno področje, za katerega menimo, da ga je treba ohranjati in spodbujati. Rokodelstvo oziroma domača obrt in umetnostna obrt delno v tem trenutku ureja Obrtni zakon. Kot ste sami povedali, je v okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije razdelan sistem podeljevanja certifikata, ki mu rečemo: »Rokodelstvo – Art & Craft Slovenija«. S tem certifikatom se potrdi, da je določen izdelek mogoče šteti in poimenovati kot predmet domače obrti in umetnostne obrti. Slovenija je območje številnih ohranjenih rokodelskih obrti in spretnosti ter značilnih etnoloških in drugih tradicionalnih posebnosti, ki so, vsaj po moje, v zadnjem času doživele korak naprej. V okviru izdelkov drobne in umetnostne obrti, kovačev, čipkaric, klobučarjev, glavnikarjev in drugih mojstrov tradicionalnih obrti se posebnosti uveljavljajo tudi v turizmu, in sicer predvsem skozi spominkarstvo, kar sem povedal, in verjamem, da je tu še kar nekaj prostora za nadaljnji razvoj. V okviru Predloga strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021 in ukrepov za izboljšanje MSP politik, ki so politike za mala in srednja podjetja, se predvideva vzpostavitev modela za povezovanje turizma, kmetijstva, obrti, dizajna in kreativnih dejavnosti. V okviru tega modela je predvidena tudi aktivnost za oblikovanje posebne tržne znamke, ki bi ta segment v smeri spominkarstva še bolj opredelila. Se pravi, gre za spominke in izdelke obrti, kulinarčne spominke in dizajnerske izdelke iz Slovenije. Vključeni bodo tudi spominki, ki so vezani na kulturno dediščino države in tudi unikatno ponudbo sodobne slovenske kreativne dejavnosti.

V tem trenutku ne predvidevamo ali pa niso predvidene v krajšem času zakonske spremembe. Želeli bi najprej skozi sprejete nove smernice trajnostne rasti slovenskega turizma priti do pogojev na tem področju. In v okviru podpore malim in srednjim podjetjem imamo še vedno možnost, da pri razpisih damo določeno mesto ali pa težo tudi tej rokodelski vrsti dejavnosti.

Tako, kot ste sami ugotovili, se strinjam tudi sam, da je rokodelstvo področje, ki ga je treba ohranjati na prvem mestu in spodbujati, predvsem v smislu podpore, promocije in ohranjanja tradicionalnih obrtniških poklicev, znanj in pa veščin. Ne samo zato, da to ohranimo v smislu tega, da imamo neko muzejsko vrednost, ampak zato ker je v nekem delu to tudi za v bodoče možna gospodarska panoga, ki bo dajala kruh določenemu številu



prebivalcev, ki imajo znanje in veščine, da te naše stare pridobitve znamo ohranjati tudi v naprej na koliko toliko gospodarskih temeljih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, boste zahtevali dopolnitev odgovora, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod minister, vidim, da ste temu področju naklonjeni.

Zagotovo je prav, da dajemo veliko pozornost izdelkom, jih vključimo v turistično ponudbo, vendar mene skrbi, da ne bo več ljudi, ki bi znali te izdelke delati, kajti njihov status, socialni status, ni primerno urejen, ni primerno urejen način njihovega izobraževanja. In to ni sistematično dovolj dobro urejeno. V drugih državah, ki uresničujejo to Unescovo konvencijo, recimo, spodbujajo ohranjanje rokodelstva s financiranjem, razvojem, izobraževanjem, s promocijo, pospeševanjem prodaje izdelkov, zakonsko regulacijo v podporo rokodelstvu in tako naprej. Poglejte, jaz vam ponujam dobronamerno roko. Časa do konca tega mandata ni več tako zelo veliko, v pripravi je namreč Zakon o ohranjanju rokodelstva. Pri pripravi zakona so sodelovali tako Obrtno-podjetniška zbornica kot priznane avtoritete, kot je prof. dr. Janez Bogataj, potem rokodelski centri. Skratka, v pripravi je zakon, ki ga bom v kratkem – upam, da s podporo tudi nekaterih drugih poslancev – vložila. Upam, da boste zakon preučili in seveda bom pripravljena upoštevati tudi vaše predloge, dobronamerne – verjamem, da bodo dobronamerni, pravi. Potem lahko ta zakon v doglednem času tudi sprejmemo. Rokodelci ga zelo težko in nestrno pričakujejo. Kajti od tega, da nekdo dela, ima znanja, ki so res nenadomestljiva, bi lahko nekateri ljudje tudi živeli. Predvsem pa je pomembno prenašanje na mlade rodove.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zdravko Počivalšek, minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Ja, še enkrat moram povedati, da se bom zavzemal, se zavzemam za to, da ustvarimo pogoje, da bodo rokodelci naši ekonomske temelje za to, da se bodo s takšnimi poklici ukvarjali. Seveda pa je treba pri tako pomembnih področjih, ki imajo kulturno, zgodovinsko noto, muzejsko vrednost, ohranjanje tradicije za nazaj, najti tudi kakšna direktna spodbujevalna sredstva. Ne moremo vsega takoj na prvo žogo postaviti na ekonomskih temeljih. Zato si bomo prizadevali še naprej, kot sem povedal, da v okviru obstoječih možnosti in razpisov za mala in srednja podjetja, damo posebno težo ali pa en del teže tudi za ohranjanje rokodelskih poklicev.

Tukaj ne gre zdaj samo direktno za naše ministrstvo, ampak bomo morali tudi v izobraževalnem sistemu nekaj nameniti temu. Mi smo odprti za vse pobude.

Najmanj, kar lahko rečem, je, da bomo vaš predlog konkretno in korektno preučili. Se pa, še enkrat ponavljam, v vsakem primeru trudimo za to, da bi že zdaj rokodelcem omogočili, da bi od tega, kar počnejo, lahko tudi ekonomsko živeli. Če zdaj spet navežem to na turizem, s tem, ko rastejo številke v turizmu, s tem, ko se naš turizem celovito in zeleno razvija, se ustvarja najboljši temelj zato, da se bodo raznorazna rokodelska področja ali pa stari poklici, ki so po malem izginili, lahko tudi tako ali pa drugače ohranili. Verjamem pa, da ne bodo dobre rešitve tiste, kjer bomo nekoga statusno rešili zato, da bo ostal kot živ spomenik, ampak bo to prizadevanje uspešno, če bomo omogočili, da se bo ta zadeva tudi potem tako ali drugače uveljavila na trgu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, imate proceduralni predlog. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Ja, imam proceduralni predlog, da glasujemo o predlogu, da bi v parlamentu razpravljali o tej temi ohranjanja rokodelstva, ker je položaj kritičen.

Gospod minister, veseli me, da ste naklonjeni temu, da bo ta predlog s strani poslancev prišel v proceduro, da ga boste preučili. Verjamem, da vi podpirate vse dobre predloge, da nimate zavor pri tem, če ga predlaga opozicija oziroma predvidevam, da bodo predlog podprli tudi koalicijski poslanci, kajti problem je pereč. Ta zakon o ohranjanju rokodelstva se sprejema že kar vrsto let. Jaz se zavedam, da posega na različna področja, tudi na Ministrstvo za izobraževanje, ker pač predvideva določena izobraževanja za gospodarstvo, tudi kulturo kot ohranjanje nesnovne kulturne dediščine. Torej je zakon sam po sebi zelo zahteven.

Kot sem pa že dejala, področje je zelo kritično, pereče in rokodelci nenehno opozarjajo, da jih je vedno manj, s tem nekatera znanja izumirajo, izginjajo. Vem, da imate bogate izkušnje na področju razvoja turizma, da se to tudi pozna, da je turizem v Sloveniji v porastu, nismo verjetno še vsega naredili, da bi se ta panoga še bolj razvijala, zato pričakujem, torej po tej razpravi, za katero bomo glasovali, da z vseh zornih kotov osvetlimo to problematiko. Zato predlagam, da o tej temi razpravljamo tudi na seji Državnega zbora. Če pa predlog ne bo izglasovan, bomo pa na vsak način v proceduro vložili tudi predlog zakona o ohranjanju rokodelstva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.



Gospa Ljudmila Novak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila vprašanje ministrici brez resorja, pristojni za razvoj, strateške projekte in kohezijo, gospe Alenki Smerkolj ter ministrici za okolje in prostor, gospe Ireni Majcen.

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani ministrici, poslanke, poslanci in vsi ostali prisotni!

Na junijski seji Državnega zbora sem vama postavila ustno poslansko vprašanje o problemih občin, pri čemer sem posebej izpostavila primer Občine Komenda, ki si je že dolgo časa na Ministrstvu Republike Slovenije za okolje in prostor kot tudi pri pristojnih iz Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko neuspešno prizadevala za povrnitev pravičnega dela svojih sredstev, vloženih v občinske kohezijske projekte. Vesela sem bila vajinega jamstva oziroma zagotovila, da bo problem, ki je bil razlog oziroma povod za postavitve ustnega poslanskega vprašanja, rešen v tednu dni. Vzrok neizplačil sredstev občinam naj bi bile tedaj težave pri delovanju informacijskega sistema v Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in kohezijsko politiko, po drugih informacijah pa naj bi se izplačila ne izvedla, ker naj bi Ministrstvo Republike Slovenije za okolje in prostor še ne izvedlo vsega, za kar je to ministrstvo pristojno. Žal te dni po informacijah iz prizadetih, frustriranih in vznemirjenih občin zaradi tega, ker se obeti obeh ministric še vedno niso uresničili, tudi sama ugotavljam, da problem še vedno obstaja. Zaradi težav z informacijsko podporo naj bi občine še vedno ne dobile izplačanih obljubljenih sredstev. Pri majhnih občinah lahko odsotnost pričakovanih prilivov sredstev povzroči resne likvidnostne težave, zaradi česar te občine povrnitev upravičenih sredstev še posebej težko čakajo. Verjamem, da je situacija neprijetna tudi za vaju kot odgovorni ministrici za rešitev težav, ki jih izpostavljam. Morebiti je celo stresno, ker se problemi, za katere sta zadolžili svoje podrejene, še vedno niso rešili. Zamislimo pa si šele težave in stres, ki ga občutijo vsi, ki so poslovno odvisni od pričakovanih sredstev, in tudi vznemirjenost vseh nas, ki smo prejšnji mesec verjeli, da bo težava, ki sem jo eksponirala na prejšnji parlamentarni seji, rešena v tednu dni. Obžalujem, da sem danes primorana ponoviti vprašanje iz prejšnje

Kdaj bo torej navedeni problem razrešen?

Za odgovor, upam, da pozitiven, se vama zahvaljujem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Alenka Smerkolj, ministrica izvolite. Aha obratno. Dobro, gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovana poslanka gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar, spoštovane poslanke in poslanci! Hvala za vprašanje.

Ker na zadnji seji Državnega zbora nisem bila prisotna, tudi nisem podala ustnega odgovora na to vprašanje, se je pa od takrat do 6. julija spremenilo to, da je lahko upravičenec, to je Občina Komenda, v informacijski sistem EMA, EMA je nov informacijski sistem, ki se ga uporablja pri poslovanju posredniškega organa z upravičenci, vnesla zahtevek za izplačilo. Ta program EMA je začel poslovati v letošnjem letu in tako kot je običajno, na začetku je pač pri takih obsežnih programih kar nekaj težav. Res je, da je Občina Komenda ena izmed občin, ki znotraj operativnega programa izvajanja kohezijske politike 2014–2020 izvaja kohezijske projekte in posluje z Ministrstvom za okolje in prostor. Je pa res, da je ta občina zdaj oddala zahtevek v višini 770 tisoč evrov. Torej to je velik, obsežen zahtevek. Res je, da so naše strokovne službe takoj pristopile k pregledu tega zahtevka. Če je zahtevek upravičen, če kontrole ne bodo našle nobenih nepravilnosti, morajo biti pa te kontrole opravljene v osmih dneh, bo ta zahtevek dan v izplačilo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite še gospa Alenka Smerkolj, ministrica.

ALENKA SMERKOLJ: En lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Jaz bom nadaljevala, kjer je ministrica v resnici končala, in podala še odgovor na to, zakaj je v bistvu trajalo dlje, kot sva z ministrico predvidevali. Dejstvo je, da smo v tem obdobju dejansko imeli nekaj težav z elektronskim podpisovanjem dokumentov in enostavno se nam je v bistvu ta zgodba zelo zavlekla. Dejstvo pa je, da se je prejšnji teden elektronsko podpisovanje rešilo, tako da so zdaj začele pogodbe nemoteno prihajati oziroma se jih da brez problema tudi podpisovati. To pa tudi pomeni, da tukaj ne bomo reševali samo problem Občine Komenda, ampak spoštovana poslanka, pred tremi tedni, ko smo o tem govorili, tukaj v vrsti stojijo še tiste ostale občine, ki tudi te projekte izvajajo. Zelo dobro se spominjam, da smo v resnici potem to vprašanje razširili na vse. Tako da zdaj v tem delu dejansko sistem deluje. So pa vsi zahtevki, ki bodo sedaj prihajali, verjamem tudi po informacijah, ki jih imam s strani mojih sodelavcev, to so res veliki investicijski projekti, in vsi ti zahtevki so zelo obsežni, tako da tudi, ko sistem enkrat deluje, seveda strokovne službe na posredniškem organu potrebujejo dovolj časa, da celotno zgodbo pregledajo.



Mogoče pa samo še nekaj besed, o čemer bomo tudi govorili ta teden na Vladi, pa potem v okviru poročila o izvajanju evropske kohezijske politike tudi v Državnem zboru na Odboru za evropske zadeve. Mogoče nekaj več besed, kaj se z EMA dogaja, verjamem, da to zanima še koga. S 1. 6. je šel nov informacijski sistem v produkcijo. Več sem o tem govorila že na prejšnji seji. Mogoče tisto, kar bi danes rada še posebej poudarila, je, da smo izbrali dejansko obdobje, ki je najenostavnejše. Zakaj najenostavnejše? Ali pa bom rekla, ne najenostavnejše, ampak najmanj boleče. V tem obdobju od 31. 3. do 31. 7. namreč ne certificiramo izdatkov v Bruselj. To je v skladu z dogovorom za Evropsko komisijo zato, da se zaključuje obdobje poročanja. V bistvu so takrat vsi sistemi manj obremenjeni, zato se zdaj resorji dejansko lahko se več ukvarjajo s samim prenosom in s tistimi vlogami, ki jih morajo daj še dopolnjevati za e-kohezijo s tistimi podatki, ki do zdaj niso bili razpoložljivi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Vsekakor bi želela omogočiti, dati možnost, da se morda še kakšna dodatna pojasnila dajo, ker namreč gre za problem velikega števila občin, ne samo občine Komende, vendar pa od tam pa dobivam neposredne informacije, kaj se s programom EMA dogaja. V petek so bile še vedno težave s programom tako, da ne glede na to, da so bili vneseni, kot je gospa ministrica rekla, da so bili podatki vneseni v informacijsko podporo oziroma v ta program EMA, še vedno so bile težave z elektronskim podpisovanjem in zaradi tega se ni moglo izvesti izplačilo. Upam, da se bo po teh zagotovilih, ki sem jih danes dobila, da bo to v roku osmih dni, da se bo to izpeljalo in da bodo ne samo Občina Komenda ampak tudi ostale občine, ki imajo to težavo, da bodo dobile izplačana sredstva.

Vsekakor pa, ker gre za resne probleme občin, če je še kakšna informacija, mislim, da bo dobrodošla torej tudi z vajine strani. Če zdaj elektronsko podpisovanje deluje, sem vesela, vendar pa menim, da v prihodnje, kadar se bo pač uvajalo nove programe, da bi morali biti ti zares dobro stestirani, in tudi upam, da tisti, ki so program pripravljali, da se jim bo zaradi vseh teh težav, ki so jih povzročili, to poznalo tudi pri finančnih sredstvih, ki jih bodo dobili za program, ki je imel očitno številne pomanjkljivosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite... Boste vi?

Gospa Alenka Smerkolj, izvolite.

ALENKA SMERKOLJ: Program EMA je kompleksen program. Če gledamo, da ima nekaj tisoč uporabnikov in da že v tem trenutku praktično tisto, ko govorimo o izplačilih, se ukvarja z več tisoč operacijami, da ni programa – jaz sem tudi prej že na tem področju delala –, ki bi bil stestiran lahko do te mere, da bi od prvega dne poslovalo vse brez težav. Dejstvo je, da v produkciji smo. Dejstvo je, da je že več kot 80 % vseh uporabnikov iz prejšnjega sistema registriranih, da vsi posredniški organi lahko dejansko delajo na vlogah. Dejstvo je, da je treba ob migraciji, ko je dejansko narejena, dodati v sistem ogromno podatkov, ki jih zahteva e-kohezija in pa Evropska komisija tako, da je sistem bistveno drugačen kot stari, ker se je ukvarjal izključno samo z izplačili. Tukaj dejansko imamo pa v bistvu celotno izvajanje kohezijske politike, od pravnih podlag, pogodb in vsega naprej, vse je zdaj na enem mestu. Seveda, zgodba ni enostavna. Jaz verjamem, da bodo imeli vsak dan manj težav. Dejansko tudi vsak teden, ko na projektnem svetu obravnavamo vse težave, ki obstajajo, se trend vseh napak lepo znižuje. Verjamem, da bomo do konca julija naredili ta prvi najbolj pomemben korak. Zakaj prvi najbolj pomemben? Zato ker je v sistem treba prenesti praktično vse nove vloge. Že zdaj je bilo 30 novih vlog v produkciji vnesenih brez težav. To pomeni, vse, kar je na novo, tam nimamo težav, s temi starimi pa dejansko z vsemi podatki, ki jih je treba dodatno vnesti, in z vsemi kontrolami, ki jih imamo, tu je pa tudi časovno zgodba dolgotrajna. Ko posredniški organi vse te podatke vnesejo, jih pri nas Sektor za sklade še enkrat pregleda, zato da nimamo več težav. In iz tega naslova je ta, bom rekla, delovna akcija v tem začetku dolgotrajna, vendar pa nam bo na dolgi rok dala prave rezultate. Jaz verjamem in upam, da bomo septembra lahko že zelo drugače govorili tudi o tej temi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Spoštovani minister, osebno mislim, pa tudi mislim, da večina tistih, ki imamo podobne težave, kot jih imam zdajle sam, da je nesprejemljivo, da v digitalni dobi del ruralnega prebivalstva na obrobju Slovenije nima dostopa do mobilnih tehnologij. Medtem ko se ponudniki hvalijo z več kot 90-odstotno pokritostjo signala in je Vlada polna lepih besed o enakomernem razvoju, se posamezniki na podeželju soočamo oziroma soočajo z neprestanimi izgubami signala, kar je posledica prereditve posejanosti oddajnikov v izrazito gričevnatem območju. Razumljivo je, da gospodarski subjekti ob razmeroma redki poselitvi in razgibanem terenu



ne najdejo ekonomskega interesa za zagotavljanje svojih storitev, a v tem primeru se od Vlade, ki mora skrbeti za enakovredne razvojne možnosti, pričakuje, da bo aktivno posegla in z določenimi spodbudami ustvarjala tak ekonomski interes.

Zato, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Kaj je storila Vlada oziroma vi kot minister in ministrstvo v teh treh letih svojega mandata, da bi se to problematiko rešilo, da bi se to situacijo izboljšalo?

Kaj nameravate storiti v prihodnje, na kakšen način, kje in kdaj?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Hvala, gospod poslanec, za to vprašanje, ker vam z veseljem naštejemo nekaj stvari, ki dajejo neke rezultate, predvsem pa smo začeli še bolj intenzivno ta zagon. In sicer, pred vami je novela Zakona o elektronskih komunikacijah, katere osnovni cilj je prenesti evropsko direktivo, tako imenovano Cost Reduction, s katero se lahko pospeši izgradnjo omrežij, zato ker se od različnih operaterjev zahteva souporaba virov in na tak način pocenimo dejansko tudi dostopnost te opreme. Gre za sinergijske učinke pri gradnji vseh vrst omrežij, s tem pa tudi povečujemo možnost, da tisti manjši operaterji, tudi tisti, ki se mogoče bolj zanimajo za ruralna okolja, lažje pridejo do potrebne infrastrukture, da zagotovijo celotno storitev. Javni razpis, tako imenovani GOŠO-3 za sofinanciranje teh delov omrežij, ki niso komercialno zanimiva, ki ste jih omenjali, je že tretji v vrsti. In prav zakon, ki je sedaj v parlamentarnih klopih, je tisti, ki je pogoj za tretji razpis. Sta bila pa že dva, s katerima se dejansko sofinancira tisti del izgradnje omrežij, ko komercialno ni zanimiv. Zato smo tudi v lanskem in letošnjem letu izvedli tako imenovani test tržnega interesa in ugotovili, katera so tista območja, za katera ni dovolj tržnega interesa, da bi operaterji sami postavili, in za ta območja bo tudi razpis, takoj ko bo zakon sprejet, ponovno izveden že v tretji fazi, že tretjič, in na tak način sofinanciran dostop za tista okolja, ki so komercialno manj zanimiva.

Pri tem razpisu je mogoče zanimivo tudi to, da vztrajamo, da povsod, kjer se postavljajo bazne postaje in kjer se delajo centri teh komunikacij, obstaja tudi Wi-Fi, se pravi javno dostopna točka za brezžična omrežja. Kar delamo še v okviru te Vlade, morda ste zaznali, da se izjemno močno zavzemamo za vzpostavitev tako imenovanega 5G omrežja, ki bo zagotavljalo bistveno boljšo pokritost. Smo v tesnih kontaktih z Evropsko komisijo in imamo tudi v Sloveniji že močan konzorcij tako podjetij,

ki to gradijo, raziskovalnih inštitucij, ministrstev, vseh ostalih, s katerimi se trudimo, da smo takoj pripravljeni za vzpostavitev tako imenovanega 5G omrežja na 700-megaherčnem pasu.

16. 6. je AKOS objavil tudi javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za 3400 do 3600 megahercev, s katerimi dejansko že začujemo lahko tudi testiranje teh novih brezžičnih omrežij, ki imajo bistveno boljše pokritje. Ta razpis je že pripravljen. Nenazadnje smo pa zelo aktivni tudi pri razpisu Evropske komisije, tako imenovani projekt Wi-Fi for Europe, ki omogoča, mislim, da je zdaj zadnja številka, 90 milijonov sredstev Evropske komisije za izgradnjo brezžičnih omrežij, Wi-Fi omrežij za lokalne skupnosti. Tudi tukaj smo že vzpostavili posebno spletno stran, sodelujemo z združenji občin, zato da nudimo čim boljše informacije, da bi občine na direktnih prijavah na evropske razpise bile čim bolj uspešne, in smo v pogovorih na evropskem nivoju tudi uspeli izgovoriti način dodeljevanja sredstev na tak način, da bo Slovenija tudi maksimalno udeležena pri izgradnji teh omrežij.

Je pa, kot sami že ugotavljate, zanimiv tudi podatek, da že po lanskih podatkih v Sloveniji obstaja 94-odstotno pokritost z mobilnimi signali. Povprečje Evropske unije je 84-odstotno. Pomeni, da tukaj smo med boljše pokritimi, ampak to ne pomeni, da se ne trudimo tudi izboljševati to pokritost. Je pa do 30. 6. potekel rok, ko so morali operaterji oddati tudi nova poročila, in koncem tega meseca pričakujemo spet sveže podatke od operaterjev, kjer bomo videli, kakšna dejanska je pokritost. Predvsem nas pa zanima tudi to, kako so operaterji izpolnili tiste obveznosti, ki so jih prevzeli z dodelitvijo frekvenc na javnem razpisu, kajti s temi obveznostmi so se tudi sami zavezali, da bodo razširili in dogradili omrežja v tistih delih, ko še niso bila zgrajena, in to sedaj tudi nacionalni regulator, katerega naloga je to, da preverja, ali so operaterji te naloge dejansko tudi izpolnili.

Skratka, stanje na tem področju je boljše od evropskega povprečja, ampak še vedno obstajajo tako imenovane bele lise. Nadaljujemo in celo krepimo ukrepe za povečevanje izgradnje v tistih delih, kjer ni tržnega interesa, zato da prebivalstvo v ruralnih območjih ne bi bilo zato prikrajšano. Zelo aktivni smo pa tudi v novih projektih, ki jih Evropska unija razpisuje, zato da bi omogočili celovito pokritost s hitrimi omrežji, ne glede na to, kje v Sloveniji dejansko prebivaš.

To je nekaj tistih ključnih poudarkov, ki jih dejansko izvajamo, ki so bili že izvedeni in ki jih tudi načrtujemo. Ne le da želimo, ampak že potekajo konkretne aktivnosti za to izvedbo, predvsem na 5G območjih in pa z izgradnjo tako imenovanih Wi-Fi omrežij v lokalnih skupnostih. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.



Gospod Marijan Pojbič, boste zahtevali dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Ja, hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Spoštovani minister, vse to, kar ste zdajle povedali, je res resnično lepo in prav slišati. Če bi se pa vi eno minuto našli v situaciji, v kakršni sem, recimo, jaz, ki sem poslanec 4. mandat, in vi ste sklenili pogodbo z A1, jaz nimam doma niti ene črtice telefonskega signala, ne morem odgovarjati na nič, nimam interneta, nimam nič, kot da živim v Afriki. Poslanec Državnega zbora. Si znate to predstavljati? Si znate to predstavljati? Ampak ne govorim samo o sebi. Pridite v Slovenske gorice, pridite v Šentilj, pridite v Pesnico, da ne govorim sploh meja Avstrija–Slovenija, torej meja. In pridite si pogledat 5 kilometrov iz Maribora v Pesnico, ljudje ne morejo delati ničesar preko interneta, praktično se jim signal pojavi in izgine. V tem času! In verjemite mi. In mi govorimo o nekem enakomernem razvoju te držbe, te države. Ljudje, mladi, danes srednješolci, višješolci ali pa recimo visokošolci praktično ne morejo več funkcionirati brez interneta, ker to zahtevajo skozi šolske programe, in ti ljudje seveda zapuščajo tiste kraje in se odseljujejo.

Gospod minister, sprašujem vas:

Do kdaj bom jaz, poslanec Državnega zbora, čakal na to, da bom lahko uporabljal telefon?

Prosim, da mi na to odgovorite, ker ste soodgovorni za to in krivi za to, zaradi tega, ker ste se preselili od Telekomu k A1 in se pri tem sploh niste pozanimali, ali ta A1 sploh pokriva dovolj Slovenije, da smo vsaj poslanci pokriti, da lahko normalno funkcioniramo, da lahko opravljamo svoje delo. Jaz svojega dela ne morem opravljati. Zato ste krivi vi in tisti, ki je iz vaše strani podpisal to pogodbo. Pričakujem, da boste ta problem rešili v najkrajšem možnem času, da jaz ne bom mogel funkcionirati, ker mi onemogočate opravljanje mojega dela.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala.

Zdaj mi je bolj jasna narava vašega vprašanja. Zakaj smo se preselili iz Telekomu na A1? Zaradi tega ker je bil A1 izbran na javnem razpisu pod enakimi kriteriji. To je razlog – javni razpis in racionalna poraba sredstev. A1 in Telekom imata po mojih informacijah zelo podobno pokritje in tudi od ponudnika smo zahtevali dodatne možnosti takrat, to je del razpisa, ko dejansko določeni posamezniki ne morejo imeti dostopa. Jaz vam priporočam, da se obrnete na A1 in zahtevate ojačitev signala in repetitor. V številnih primerih so to tudi že storili. Ojačitve signala v stavbah ... / oglašanje iz

dvorane/ Obrnite se na ponudnika, ker tega ne ureja ministrstvo, ampak ponudnik internetnih storitev. To je komercialna storitev, v to se ministrstvo kot tako ne more vmešavati.

Kar se tiče podeželja in optike, mi imamo identificirana vsa gospodinjstva, ki imajo dejansko omejen dostop do signala. Prav za ta gospodinjstva, ki so evidentirana, namenjam posebna sredstva, ki grejo s tretjim razpisom, zato da bodo imela dostop do interneta, kajti z vami se popolnoma strinjam, dostop do interneta je eden od osnovnih standardov, ki jih moramo v tej državi tudi zagotoviti. Žal, tako v Sloveniji kot tudi marsikje drugje popolnoma vsi na popolnoma vseh območjih tega dostopa nimamo. Zato pa vlagamo javna sredstva, da sofinanciramo komercialne ponudnike, da tudi na tem območju, čeprav ni komercialnega interesa, izgradijo ta dostop. Številna gospodinjstva to že imajo, tista, ki manjkajo, pa bodo tudi v prihodnjem času dejansko ta signal dobila. Torej obstaja nekaj tehničnih rešitev.

Dejstvo je, da mi pri razpisu nismo postavljali kriterija, kdo so poslanci in kje živijo, ampak kriterij dostopnosti po gospodinjstvih, kajti vsi smo enaki pred uporabo javne infrastrukture. Povem vam, da obstajajo možnosti, ko se lahko vaš individualni problem reši z zahtevo do operaterja, ker te možnosti je bil dolžan po javnem razpisu ponuditi, in upam, da bo čim manj takšnih gospodinjstev in takšnih primerov, ko v prihodnosti tudi ne bo signala. To je vse, kar lahko povem, kaj se mi trudimo in delamo, da bi bilo takšnih primerov čim manj. Z veseljem pa bom ugotovil pri poročilu, ki ga bomo imeli konec tega meseca na mizi, koliko se je zmanjšalo število gospodinjstev, ki še vedno nimajo dostopa do mobilnega signala, pa tudi dostopa do spodobne pretočne hitrosti fiksnega signala, se pravi, optike ali bakrenega dostopa. Tako da imamo vsako gospodinjstvo posebej evidentirano in v okviru finančnih možnosti tudi sofinanciramo izgradnjo v tem delu.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Nemeč bo postavil vprašanje ministrici za zdravje, gospe Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Dober dan, gospa ministrica.

Vem, da imate polne roke dela, in vsak od nas skuša predstaviti svoj problem kot največji na področju zdravstva. Jaz bi si le želel, da poskušamo do jeseni, ko se bomo odločili o interpelaciji, na nek način odpraviti tisto, kar se odpraviti da v dobro vseh pacientov in naših državljanov. Sam prihajam iz najbolj zahodnega dela Slovenije, katerega domicilna bolnišnica je bolnišnica v Šempetru dr. Franca Derganca, ki pokriva 120 tisoč prebivalcev, po novem ne samo več iz slovenskega dela, ampak tudi iz



tujine, iz italijanskega dela. Dobro poznamo, verjamem, da tudi vi, gospa ministrica, da se poskuša s pionirskim projektom tudi preko EZTS vpeljati, da bodo lahko tudi Italijani oziroma državljani Republike Italije v nekaterih segmentih sodelovali tudi pri zdravstvenih storitvah v Sloveniji. Moje vprašanje, in tukaj vas bom prosil za komentar, pa je, in se dotika predvsem splošnega dogovora za leto 2017. Bolnišnica v Šempetru ima v zadnjih letih veliko negativnih izkušenj, kar se tiče teh dogovorov in tega dogovora. Vselej se ustvarja občutek, da je najbolj zahodna bolnišnica pri nas zoperstavljena vizavi do drugih bolnišnic. Jaz se popolnoma zavedam, da je situacija na zdravstvenem področju težka, predvsem kar se tiče samega denarja za zdravstvo, namenjenega, ampak gre za neko načelnost in sorazmernost, tudi ko se tiče te bolnišnice. Namreč, pri dogovoru in dogovorih, ki so sprejeti, bi jih bilo treba tudi spoštovati, predvsem, ko se primerjamo z ostalimi bolnišnicami. Vse, kar je bilo, velike večine, ki je bila v splošnem dogovoru dogovorjena, se je ministrstvo tudi držalo. Žal za leto 2017, vsaj kar se tiče te dotične bolnišnice, vsaj v tem primeru kaže, da temu ni tako. Seveda je zaman govoriti tukaj v javnosti, kaj vse to prinese ali pa odnese lokalnemu okolju. Da ne govorimo o razvoju samih storitev ali pa razvoju kadrov in seveda dejavnosti kot takšne.

Zanima me, v prvi vrsti, vaš komentar na dane obljube in na neizvajanje le-teh.

Hvala zaenkrat.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Milojka Kolar Celarc, ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani poslanke, poslanci, poslanec gospod Matjaž Nemeč!

Splošna bolnišnica Nova Gorica ni edina bolnišnica v Sloveniji, ki se spopada s težkimi pogoji poslovanja in z likvidnostnimi težavami. Pogoji poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije namreč niso omogočili, da bi se lanski dvig cen storitev nadaljeval tudi v letošnjem letu. Med drugim so morale bolnišnice zaradi dogovora, splošnega dogovora s sindikati, izplačati tudi vsa napredovanja v plačilnih razredih z lanskim 1. septembrom, kar seveda ni bilo pokrito v plačilu programov, ki ga plačuje plačnik, to je Zavod za zdravstveno zavarovanje, ker se pač ni nateklo dovolj prispevkov, ki so osnova za financiranje teh programov. Tako tudi v letošnjem letu v splošnem dogovoru nismo mogli upoštevati kakršenkoli dvig cen storitev teh programov in so zato te cene dejansko padle na leto 2014. Poleg tega je treba povedati, da so se že v letu 2016, glede na leto 2015, zelo povečala nadomestila za bolniško na 30 dni, in sicer za 16 %. In da že

v letošnjem letu v prvih petih mesecih povečujemo izplačila teh nadomestil kar za 20 % v primerjavi s tistimi iz leta 2016.

Seveda je za ohranjanje dostopnega javnega zdravja in seveda tudi za plačilo vseh storitev, ki jih bolnišnice opravijo, treba zagotoviti dodatne vire financiranja, tudi iz razloga, da bi se stabiliziralo poslovanje zavodov, predvsem bolnišnic, ki trpijo oziroma, ki so nosili vse posledice finančne krize in pa vseh ukrepov varčevanja, ki so jih pretekle vlade delale v sklopu sanacije javnih financ. Zato bo poleg strukturnih ukrepov potreben sprejem sistemskih zakonov in tudi zelo hitro ukrepanje, kratkoročno.

Moram pa vseeno še nekaj dodati, in sicer to, da bolnišnica Nova Gorica, kljub temu, da bi lahko dobila sredstva, na žalost ni realizirala niti s splošnim dogovorom dogovorjenega programa v letu 2016. In tako je bilo nedoseganje plana prospektivnih primerov, iz katerih je zaradi nedoseganja programa, ki bi sicer bil plačan, ustvarila izgubo v višini 639 tisoč 712 evrov in dodatno ni realizirala ambulantnih storitev ter slikovne diagnostike, za kar je dodatno imela izpad prihodka v višini 687 tisoč 969 evrov. Zakaj to govorim? Zaradi tega, ker je seveda treba pogledati zadevo celovito. Eno je dogovorjeni program, ki se ga financira, cene, ki jih plačuje zdravstvena blagajna, drugo pa je, da pa so razlogi verjetno na strani bolnišnice, zakaj pa niti tega programa ni v celoti realizirala in bi ga lahko imela v celoti plačanega. Zaradi tega sem omenila tudi izgubo oziroma nedoseganje tovrstnih programov. Tako da je bilo širitev programov za splošni dogovor za leto 2017 zelo omejeno. Praktično je bilo razdeljenih samo 2,1 milijon evrov dodatnih programov za bolnišnice. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo postavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Spoštovani minister, moje poslansko vprašanje se tiče 15 končanih postopkov proti nekdanjemu mariborskemu županu gospodu Francu Kanglerju. Po vsej verjetnosti ste tudi vi, kolikor mi je znano in kot smo tudi mi poslanci iz odbora 2015 dobili opisanih več kot 20 kršitev proti gospodu Kanglerju. Spomnimo se, da je že, eden največjih postopkov, 4. maja leta 2011, ko se je začela prva preiskava, ko je več kot 117 kriminalistov prišlo na dom Franca Kanglerja, kjer so mu zaplenili, znana medijska zgodba, celo ptičjo hišico, v kateri je imel varnostno kamero za svoje področje. Pred kratkim jo je dobil nazaj.

Kot ministra vas sprašujem:



Kako se vam zdi tudi to, da je pri vseh teh 15 postopkih, ki so že padli, ki so zaključeni, proti Francu Kanglerju, ali ste tudi vi morda zaznali kršitve cele vrste ljudi v pravosodju, od sodnikov in tožilcev?

Nenazadnje poleg vas vidim tudi ministrico za notranje zadeve, ampak je seveda vprašanje samo za ministra danes. Naj vas spomnim tudi, da ste po vsej verjetnosti dobili javni zapis, da je 7. julija 2014 dr. Boštjan Polegek na obravnavnem naroku za prestajanje zaporne kazni izrekel proti Francu Kanglerju naslednje besede: »Že že, da Kangler dela na kmetiji, ampak predstavlja resno nevarnost, da se vrne v politično življenje, zato mora v zapor.« To je bilo javno izrečeno od dr. Boštjana Polegeka. Spomnimo se, naj vas spomnim, da je večino prisluhov podpisal Janez Žirovnik, upam, da ste slišali, večina prisluhov proti Francu Kanglerju je podpisal Janez Žirovnik, nekdanji uslužbenec Službe državne varnosti, ampak mi sploh ni jasno, kako je lahko postal sodnik na Okrožnem sodišču v Mariboru. V arhivskem gradivu najdemo, da je sodeloval tudi pri neuspelem atentatu na Nikolo Štedula leta 1988 – na to sem vas že spomnil – in ta človek je večino prisluhov podpisal. O tem je govoril tudi gospod Bošnjak, ki je zdaj sodnik na ESČP.

Zato vas sprašujem:

Kako je sploh mogoče, da Polegek in Žirovnik še dane sodita v Mariboru s takšnimi izjavami?

Ali je proti tema dvema sodnikoma sprožen kakršenkoli notranja preiskava ali disciplinski postopek?

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, minister, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

V bistvu mislim, da je bilo vaše vprašanje bolj komentar kot pa vprašanje. Ne vem, ali je 15 postopkov končanih ali jih je 5 ali 20, resnično, tega ne spremljamo na Ministrstvu za pravosodje konkretno. Drži, veliko veliko pisanja dobivamo od Odbora 2014 in Odbora 2015. Drži, da je nekaj postopkov že pravnomočno zaključenih, nekaj jih je pa še v teku. Razumeli boste, da se mi v presojo posameznih ali konkretnih odločitev sodnikov ali pa sodišč ne spuščamo. Če me boste takoj prijeli za besedo in vlekli paralele z mojo izjavo v primeru Bavčar, vam povem, da ne gre za enako zadevo. Namreč, pravočasnost poslovanja sodišč je eno od redkih področij, kjer ima izvršilna oblast in Ministrstvo za pravosodje vzvode na eni strani, na drugi strani pa tudi odgovornost. Tam je šlo za vprašanje zastaranja.

Sistem, kakorkoli, treba je zaupati vanj in očitno tudi deluje, če z uveljavljanjem pravnih sredstev ljudje pridejo tudi do pravnomočnih

oprostilnih sodb. Nobenega od omenjenih sodnikov osebno ali pa prijateljsko ne poznam. Mislim, da je v Državnem zboru pa vendarle s strani poslanca hudo reči, da je nek sodnik bil udeležen v, če sem prav napisal, da je sodeloval pri neuspelem atentatu. To je za poslanca v razmerju do sodnika huda huda obtožba. Mislim, da ga ni sodnika v Republiki Sloveniji, ne mislim, prepričan sem, da ga ni, ki ne bi imel razveljavljene vsaj ene sodbe oziroma praviloma jih je več, ker je to v sami srži instančnega sojenja.

Če me sprašujete, ali so zoper kakšnega od teh sodnikov uvedeni ali pa izpeljani disciplinski postopki, sami veste, gospod poslanec Breznik, ne vodimo zoper sodnike disciplinskih postopkov na Ministrstvu za pravosodje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Še enkrat bom ponovil z jasnimi besedami. Lahko vam dostavim arhivsko gradivo z Arhiva Republike Slovenije o atentatu na Nikola Štedula na Škotskem leta 1988, v njih je opisan primer, ko so potem neuspeli atentat poskušali spraviti na stranski tir zato, da ne bi prišlo do mednarodne ... lahko rečemo, šlo je za popolnoma neuspele atentata, ampak seveda so ga poskušali skriti pod preprogo. Pri tem delu sta sodelovala dva mariborska odvetnika, ki sta še vedno odvetnika, tako gospod Zoran Toplak kot omenjeni sodnik.

Sprašujem pa vas:

Ali se vam zdi, da je vse v redu?

Gospodu Kanglerju je bil zaradi te sodbe odvzet mandat, kot veste, državnega svetnika, dobil je sodbo 7 mesecev, kar je bilo nenavadno. Šlo je za nepopravljivo posledico gospodu Kanglerju, tega svetniškega mesta ne moremo več postaviti nazaj.

Druga zadeva, ki je:

Ali se vam zdi vse v redu – v tem mandatu smo to zasledili – Željko Bejek, sodba proti Popovu, ko višji državni tožilec dobesedno odpravi sodbo; ali se vam zdijo te zadeve vse v redu?

Sprašujem vas kot ministra:

Ali se boste nonstop izgovarjali, da je vse v redu s slovenskim pravosodnim sistemom?

Ko gre za gospoda Bavčarja, ste se sami izrekli, jaz tega nisem povedal, morajo leteti glave. Mene zanimajo vsa ostala ekscesna dejanja, tako pranje denarja v NLB, tako zgodbe glede oprostitev številnih zadev, od projekta Balkanski bojevnik, od drog v Sloveniji, od pranja denarja, kajti vsepovsod imajo te službe državne varnosti in vsepovsod je vtis tranzicijske levice.

Sprašujem vas:



Ali boste kaj naredili kot minister za pravosodje ali ne boste naredili?

To je moje zelo enostavno vprašanje.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala.

Na to vprašanje, glede na to, da ste poslanec Državnega zbora, si lahko tudi sami odgovorite. Sami ste me celo oziroma ne vi osebno, ampak sem bil večkrat kritiziran, govorite o zakonodajnem cunamiju, prinašamo spremembe v ta parlament, veliko želimo narediti. Nikoli nisem enoznačno in brez zadržkov samo hvalil slovenskega pravosodja. Daleč od tega, večkrat sem povedal, da stvari niso optimalne, da pa so trendi pozitivni.

Ja, delamo na tem, da bi bilo še boljše. Individualnih primerov pa ne bom komentiral. Mnogo tega, kar ste mi povedali, preprosto ne poznam. Še manj pa, z vsem dolžnim spoštovanjem, ne morem komentirati nečesa, ko pravite, da je ta bil v SDV, on je bil v SDV. Jaz s tem nikoli nič nisem imel in tudi nimam. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Breznik, postopkovno. Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Začel sem pri gospodu Kanglerju, je bilo fiksno vprašanje, mi niste odgovorili. Kot veste, proti njemu teče tudi finančna preiskava, kjer je ponovno tisto, kot ste vi dejali, ko ste bili na KPK. Finančno preiskavo vodijo proti nekemu in mu očitajo lastništvo 37 let starega traktorja in to, da je leta 2010 svoji hčerki nakazal 500 evrov. To je človek, ki je imel vseeno dokaj visoke dohodke za Slovenijo. Na tem področju človeku delajo finančno preiskavo. To so novi postopki v tej Sloveniji. Po drugi strani pa si danes pogledam v Reporterju lastnike vseh slovenskih jaht. Med drugimi tudi cela vrsta bivših ministrov, tudi bivši minister za zdravstvo in tako naprej. Pa vas sprašujem, a se vam zdi vse normalno? A se vam zdi normalno, da je bil Popov, to vas sprašujem kot vojni veteran, obsojen na Hrvaškem za vojno hudodelstvo samo za primer, ko se je iz vojašnice v Varaždinu odpeljal do slovenske meje, od slovenske meje pa do Radgone je pobil nekaj ljudi, poškodoval številne objekte, sakralne objekte, zlorabil vozila Rdečega križa za prevoz bojnega streliva v samo bojno dogajanje v Radgoni. In gospod višji državni tožilec Žarko Bejek in sodnik Palatin tega človeka dobesedno oprostita in odide iz Slovenije. In danes je celo dobil plačano odškodnino. Sprašujem vas kot ministra za pravosodje. Ali je to pravosodje, ki ga vi zagovarjate? Ali ga ne zagovarjate? Danes od ministra vsa vprašanja, tudi od mojih kolegic in kolegov, ki so bila predvsem vezana na delo pravosodja, ki je katastrofalno v zadnjem času,

kjer dobesedno gre za neko mrežo, gre za paradržavno mafijsko državo, kjer pravosodje, lahko rečemo, deluje v sosedstvu pri pranju denarja, pri oprostitev številnih kriminalcev, ki pa so vsi povezani z bivšim SDV. Še posebej zadnji intervju dr. Pezdirja na televiziji. To je primer, kako ta država deluje. Dobesedno imamo vzporedno ekonomijo, vzporedno bančništvo in vzporedni sodni sistem te države. Nekateri, na primer gospod Kangler dobi vse, dobesedno izločen iz politike, izločen v številnih postopkih, diskreditiran v javnosti; vsi ostali pa se sprehajajo, sončijo na svojih jahtah in tako naprej. To je vaša odgovornost in zaradi tega, spoštovani gospod podpredsednik, predlagam javno razpravo na to temo. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani minister, spoštovana ministrica, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Kot sem gledal za nazaj, kolikokrat sva z ministrom že imela zelo podobno razpravo glede stanja, razvoja, predvsem pa v zvezi s financiranjem lokalne samouprave, sem si za uvod izposodil svoje vprašanje z 19. 2. 2013, ko sem vas, spoštovani minister, spraševal, ali skuša Vlada Republike Slovenije preko finančnih in organizacijskih sprememb nadaljevati politiko predhodne vlade v tendenci ukinjanja ali združevanja občin. Spraševal sem vas tudi, kako boste lokalnim skupnostim jemali. In na drugi strani, ali nameravate izboljšati raven lokalne samouprave, predvsem njeno financiranje. Pa se je vmes v tem času zgodila ena proračunska seja, pa druga, pa tretja, ker smo vedno tik pred zdajci reševali vprašanje povprečin. Vlada je sprejela Strategijo razvoja lokalne samouprave, kjer je premalo pozornosti dala tudi nam, poslancem, da bi pri tej strategiji lahko aktivno sodelovali v Državnem zboru. Sprejeli ste sicer Zakon o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin, ki pa po meni znanih podatkih ni dosegel tistega, kar ste pričakovali. Na drugi strani pa je kar nekaj aktov, ki čakajo na sprejetje. Še na tej seji bomo obravnavali prvo obravnavo zakona o glavnem mestu, kjer Ljubljani dvigujete finančna sredstva, v obravnavo verjetno na septembrsko sejo pa bo prišel Zakon o financiranju občin, kjer mnogo županov že sedaj opozarja, da poleg že premajhne povprečnine z določenimi konkretnimi spremembami, ki jih ta zakon prinaša, bo končno dejstvo, da bodo finančni učinki za občine še slabši; če vemo, da je tukaj prišlo tudi do nekaterih drugih negativnih



primerov, kot v smislu racionalizacija: Pa naj stane, kolikor hoče. Pa če vemo, da prihaja v obravnavo tudi zakon o lokalni samoupravi in da imamo tudi odločbo Ustavnega sodišča. Spoštovani minister, kar nekaj zadev je, ki so odprte.

Zanima me:

Kakšno je po vašem mnenju trenutno stanje občin v Sloveniji?

Ali se že pripravljajo oziroma potekajo kakšni dogovori za uveljavitev povprečnine za leto 2018, ki bi bila primerljiva? Da ne bi samo občine preživele, ampak imele tudi neke investicijske cikle in plane, da bi občani živeli še boljše življenje, kot ga trenutno živijo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za besedo in hvala, spoštovani poslanec, za to vprašanje.

Ker je bilo najavljeno zelo splošno, bom lahko zdaj malo bolj konkretno odgovarjal. O ukinjanju občin nikoli nisem govoril, celo zelo jasno sem povedal svoje stališče, da so občine takšne, kot so; tiste, ki jih je Državni zbor sprejel; in v to se ne bomo mešali. Glede strategije, ki je bila sprejeta na Vladi, smo tudi pojasnili. Strategija, ki jo sprejme Vlada, je vladna strategija; tiste, ki pa so z zakonom predpisane, da jih sprejema Državni zbor, jih pa sprejema Državni zbor. Takšna je ustaljena praksa. Glede zakona o javnem mestu bo veliko možnosti, da se bomo o njem pogovarjali takrat, ko bo dejansko prišel pred poslance. Gre samo za urejanje meja. Zakon o glavnem mestu mora izvrševati tiste naloge, ki jih izvaja kot glavno mesto, ker ima določene specifične naloge.

Zakon o financiranju občin je tudi že začel parlamentarno pot, bo pa tudi še dovolj časa, da se o tem pogovorimo; pa vendar nekaj o trenutnem stanju. Povprečnina leta 2015 je bila 522, 2016 ravno tako, 2017 – 533, za 2018 je najavljena 536. Pogajanja se bodo začela v mesecu septembru in pričakujemo, da so to izhodišča, o katerih se bomo še pogajali. Se pravi, da povprečnina konstantno raste. Kar se tiče stanja v občinah, za katerega me sprašujete. Prvič po krizi so imele v letu 2015 vse občine proračunski presežek, in sicer 29 milijonov evrov. Vsega skupaj pa je bil primanjkljaj v občinah že 172 milijonov. Z veseljem ugotavljamo, da so občine tudi v letu 2016 izkazovale skoraj 50 milijonov proračunskega presežka, zadolženost vztrajno pada, trenutno je padla za 4 %. Tudi število občin, ki so prezadolžene, se vztrajno zmanjšuje.

Glede na odločbe Računskega sodišča in tudi razveljavitev Ustavnega sodišča smo z Ministrstvom za javno upravo in Ministrstvom za finance že pripravili jasen popis nalog, ki

določajo in ki so osnova za izračun povprečnine. Z Zakonom o financiranju občin, ki smo ga pripravili, pa prinašamo tudi večje uteži na tisti del za izračun povprečnine, na katerem dejansko imajo občine najvišje stroške, to so predšolski otroci in starejši. To so tudi bistvene spremembe tega zakona; ob tem pa tudi s predlogom zakona krepimo občinsko povezovanje, ne združevanje, ampak povezovanje tistih nalog, ki jih več manjših občin lahko bolj učinkovito izvaja skupaj. In tudi bolj jasno določamo vlogo občinskih združenj pri pogajanjih o povprečninah ravno zato, da bi ta pogajanja tekla transparentno, na jasnih osnovah in da so tista sredstva, ki so na voljo občinam, tudi pravično porazdeljena. Ocenjujem, da se stanje v občinah ne slabša, seveda ni idealno, ampak tudi občine se morajo tako kot drugi porabniki javnofinančnih virov soočiti z nekimi okvirji, v katere se moramo umestiti vsi porabniki javnih sredstev. Z veseljem pa ugotavljam, da prihodki občin rastejo, zato tudi lahko trdimo, da se tudi standard občanov, ki ga zagotavljajo občine na tak način, lahko samo še izboljšuje. Projekcije za prihodnja leta so pozitivne in pričakujemo, da se bodo ti trendi povečanja povprečnine in zmanjšanja zadolževanja v prihodnje samo še povečevali. Z zakoni pa spodbujamo tudi racionalizacijo delovanja občin, ki pa ne omejujejo, ampak kvečjemu obratno – povečujejo obseg in dostopnost storitev, ki jih občine ponujajo svojim občanom. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Lisec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Sicer ste omenjali, kako povprečnina v vašem mandatu narašča, niste pa povedali prve zadeve, da je bila povprečnina leta 2014 536 evrov in da bo torej leta 2018 ista povprečnina. Oziroma ste rekli, da se boste pogovarjali o številki 536. To je mnenje Ministrstva za javno upravo in tudi verjetno Ministrstva za finance. Na drugi strani občine želijo glede na veljaven izračun v veljavno sprejetem zakonu vsaj 630 oziroma mislim, da je celo 636 evrov. Skratka, velika diskrepanca. In če vemo, da od leta 2014, ko je bil znesek povprečnine 536 evrov, in da bo verjetno isti znesek tudi v letu 2018, smo, vsaj tisti, ki delujemo na lokalni samoupravi, bili seznanjeni in tudi prisiljeni k sprejemanju različnih občinskih odlokov, kjer lokalnim skupnostim država, torej ta vlada, da ne bo pomote, določa nove in nove naloge oziroma obveznosti. In ko pogledamo osnutek zakona o financiranju občin, o katerem bomo še več govorili, se kaže dejstvo, da v bistvu ta vlada, sicer na bolj mehke način, kot je to želel narediti vaš predhodnik, stiska občine k temu, da jih počasi povezuje v finančnem in organizacijskem smislu; na koncu pa bodo de facto občine in



župani rekli: Mi se tega ne gremo več! Država, dajete nam nove naloge, vzemite še obvladovanje lokalne samouprave.

Zato bi resnično želel, da odgovorite na vprašanje:

Do katere meje ste pripravljeni iti pri povprečnini za leto 2018?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala.

Spoštovani poslanec, verjetno me boste razumeli, da je to, do katere meje se bo šlo za povprečnino za leto 2018, stvar pogajanj z občinskimi združenji. Verjetno ne bova v parlamentu javno povedala meje, preden bomo začeli s pogajanjem, ki so predmet vsakoletnega dogovarjanja, usklajevanj in argumentacij. Kar se tiče samih zneskov povečevanja povprečnine, treba je vedeti, da se povprečnina izračunava glede na prihodke z dvoletno zamudo. In treba je vedeti tudi to, da so občine v času, ko se je državni proračun dejansko skrčil za 10 %, svojo porabo povečale za več kot 11 %. Ampak to je zaradi teh dvoletnih zamikov in zamud. Ampak tudi sedaj povprečnina vztrajno raste in pričakujem, da bo rasla tudi še naprej.

Kar pa se tiče namigovanj, kako na nek način subtilno želimo razvrednotiti lokalno samoupravo, to pa kategorično zavračam. Prvič, to je ustavna materija in avtonomija lokalne samouprave je opredeljena kot ena temeljnih avtonomij v naši ustavi; izvršna veja oblasti nima nikakršne možnosti v to posegati. Drugič, ko govorimo o povezovanju občin in združevanju tistih nalog, ki jih občine lahko združijo, vse to povezovanje in združevanje temelji na prostovoljni odločitvi posamezne občine. Mi to močno spodbujamo. Edino na tak način bomo tudi naredili konkretne korake naprej v tisti smeri, da bomo v občinah lahko tudi funkcionalno ugotovili, katere so funkcionalno tiste naloge, ki jih občine želijo, so pripravljene in jih lahko uspešno med seboj povezujejo. Na tak način bo tudi na določenem pokrajinskem ali regijskem načelu bolj jasno, katere so tiste naloge, da bi končno vzpostavili tudi regionalizacijo, ki smo jo po Ustavi dolžni vzpostaviti. Mi se trudimo, da bi delali absolutno v korist in krepitev lokalne samouprave. Vsako drugo namigovanje, ki ga tukaj poslušamo, ali vsaki drugi cilji so za nas absolutno nesprejemljivi. Delujemo samo v tej smeri. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Liseč, imate besedo, da zahtevate dopolnitev oziroma predlagate postopkovno. Izvolite.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Seveda bi rad, da se o področju lokalne samouprave, predvsem o tem finančnem vidiku, opravi splošna in temeljita

razprava na seji Državnega zbora. Več argumentov, bom začel z enim – glede združevanja nalog. Poznam primer, na katerega bi morda v prihodnosti, tudi preko socialnih omrežij sem vas že s tem nagovoril, kako poteka združevanje v javnem sektorju. Tako, da za neko nalogo, kjer se je gospa iz Sevnice vozila v Sevnico v službo, bo s tem vašim, kot rečeno, združevanjem nalog in delovnih obveznosti, se bo morala ta gospa s 1. 1. 2018 voziti v Brežice. To je to. Združevanje in naj stane, kolikor hoče.

Če pa vemo, da na primer samo dvig plač v javnem sektorju je bil višji, kot pa je bil za občine dvig povprečnin. In če na drugi strani vemo, da občine kot ribe na suhem čakajo različne razpise, potem pa se jih tu in tam kakšno ministrstvo usmili z milijončkom ali dvema. Na primer športna infrastruktura, kjer so vse občine v Sloveniji bile blagovoljene do 2,7 milijonov, imamo problem. Imamo še večji problem, župani opozarjajo, da bo s tem, kar naj bi prinesel nov zakon o financiranju občin, pod neko krinko povezovanja prihajalo do tega, da bodo občine v nadaljevanju še bolj odvisne od dobre volje vsakokratnega ministra, od vsakokratne vlade.

Naj zaključim. Primer povprečnine je tipičen primer, kako vlada, vsakokratna vlada, ne samo vi, spoštovani minister, enostransko uredi vprašanje povprečnin. Občine rečejo 636, država reče 535 in potem dobijo na primer 539 evrov in vlada to razglaša v smislu, kako smo mi dobri do občin. Vsi pa v praksi vemo, vsaj tisti, ki prihajamo in delujemo v lokalni samoupravi, da gre le za postopno ukinjanje nekih dobrih občin, da bodo preživele le še občine, kot so Ljubljana in nekatere večje občine. Vse manjše občine, ki so se odcepile od večjih občin v želji po boljšem, lažjem in hitrejšem razvoju, pa bodo zaradi teh kazalcev, ki si jih izmišljujejo in jih tu pa tam mečejo uradniki na Ministrstvu za javno upravo in Ministrstvu za finance, prikrajšane še za tista sredstva, ki bi jim morala pripadati po obstoječi zakonodaji. Ministrstvo krši lastno zakonodajo na področju lokalne samouprave, kajti če bi jo spoštovalo, bi bila povprečnina vsaj 630 evrov in ne 100 evrov manj. Kaj pa to pomeni za lokalne skupnosti, pa samo vprašajte vodje finančnih sektorjev na teh občinah. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanj.

Gospod Marko Ferluga bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

Gospod Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministrici in ministroma ter ostalim prisotnim!

Slovenija, hvala bogu, zadnje čase zelo dobro dela na področju turizma, kar je vidno in občuteno; in upam, da se bo tako nadaljevalo. So pa določene anomalije. In ena od teh je v



zakonodaji na področju javnega reda in miru. Če sem konkretno, v 8. členu Zakona o varstvu javnega reda in miru 1 (ZJRM-1) je opisano, da se omejuje povzročanje hrupa med 22. in 6. uro zjutraj. Vemo, da eni so za to, da bi bil večji del turizma bolj spalno naselje, ampak trendi v turizmu so pač žal drugačni. Pri nas imamo tudi že opredeljene turistične kraje, kjer se ve, da je tam živahnejše kot drugače, ker drugače bi verjetno ljudje živeli kje drugje, ne v turističnih krajih. Ker je turistično delo tudi sezonsko delo, ob poletjih je vse bolj odprto ter bolj glasno in hrupno. Predvsem na Obali, ki je ekstremno k temu nagnjena, pa tudi v ostalih turističnih krajih prihaja do nesoglasja, nesorazmerja med prebivalci, ki niso za to, eni prebivalci so za to. Name so se obrnili v večini turistični delavci, gostinci in ti, ki so za to promocijo in življenje od turizma.

Naslovil bi na vas, ministrica, predlog:

Ali bi bilo smiselno dopolniti 8. člen Zakona o varstvu javnega reda in miru, da bi se z zamikom pričel nočni mir, se pravi ne z 22. uro, ampak s 24. uro?

To dajem v neko možnost preučitve. Gre izključno za turistična območja. Ne gre tega širiti po nekih spalnih naseljih in drugih krajih; in sicer tudi v točno časovno omejenih delih leta, da smo si na jasnem, da to ni kar povprek in počez. Jaz bi vas prosil na tej točki za vaše mnenje glede tega predloga in v primeru podpore tudi za pripravo te spremembe.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar.

Gospa ministrica, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanke, poslanci; še posebej poslanec Ferluga, poslanec z Obale!

Ne bom rekla, da je vaše vprašanje pričakovano, ampak kaže na to, da imate zelo aktivno vlogo oziroma da zelo aktivno delate v lokalnem okolju. Z vidika oziroma s stališča notranjih zadev vam bom poskusila podati celovit in uravnotežen odgovor. Seveda pa so tudi vse vaše pobude vzete na znanje, če boste ocenili, da vas ta odgovor ne zadovolji popolnoma. Kot sami omenjate, 8. člen Zakona o varstvu javnega reda in miru varuje mir in počitek občanov v času med 22. in 6. uro. Vemo, kaj je kršitev – da nekdo na nedovoljen način moti mir ali počitek ljudi s hrupom in ne gre za nujne, interventno-vzdrževalne ukrepe. Prekrška ni v primeru, da gre za nujna vzdrževalna dela ali če je hrup posledica dovoljene dejavnosti. Kot že sami posredno ugotavljate, da področna gostinska zakonodaja omogoča določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov, merila pa so dodatno lahko opredeljena z občinskimi odloki, tukaj je določen maneverski prostor še na voljo. Moram

pa reči, da sta nočni mir in počitek kategorija, ki je zakonsko varovana, in okoliščina, da nekdo živi v turističnem območju, že sama po sebi na nek način vpliva na slabšo kvaliteto življenja v smislu objektivnih parametrov, zato se ne morem strinjati z vašim predlogom, da bi prebivalcem turističnih območij generalno omejili pravico do nočnega počitka. Policija že sedaj sprejema prijave občanov o kršitvah javnega reda in miru, potem tudi o nestrinjanju z odločitvijo o podaljšanem obratovalnem času oziroma nasprotovanju izdaje dovoljenja za prireditev v skladu z zakonodajo. Upoštevati je treba tudi izkušnje iz tujine, kjer tudi lokalne skupnosti v turističnih območjih sprejemajo različne omejitve za turiste, ki so namenjene prav zaščiti lokalnih prebivalcev in njihove kvalitete življenja. Menim, da je trenutna ureditev Zakona o varstvu javnega reda in miru – ob upoštevanju in ob rabi vseh drugih predpisov, ki se navezujejo na to področje, to je Zakon o javnih zbiranjih, Zakon o gostinstvu, Zakon o varstvu okolja – ustrezna, saj dejansko omogoča individualno obravnavo in nujno tehtanje interesov lokalnih prebivalcev na eni strani in na drugi strani glede zahtev turistične dejavnosti, s čimer je zagotovljeno varovanje posameznikov, njihovega zdravja, počutja in tudi splošnega vpliva na okolje. Ampak smo vzeli vašo pobudo na znanje, seveda jo bomo tudi proučili. Kar pa se tiče mnenja ministrstva, je pa moje mnenje takšno, kot sem vam ga podala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vrničar Erman.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Kadarkoli je na dnevnem redu upravljanje z državnim premoženjem, prihajamo do nasprotujočih si mnenj in stališč, čeprav gre za enega od ključnih vprašanj prihodnjega razvoja Republike Slovenije. Če samo orišem, ta tema je večkrat tudi za nekatere stranke težka predvolilna tema. Spomnimo se, pred zadnjimi volitvami 2014 je vlada Alenke Bratušek za namene predvolilne tekme zamrznila seznam za prodajo državnega premoženja, ki ga je sama predhodno sprejela. Zdaj se zdi, kot da imamo neko podobno zgodbo v primeru Nove Ljubljanske banke. Ministrica Vrničarjeva in njena ekipa je družno prepričala Evropsko komisijo, da je pri zavezah delno popustila in da nam ni bilo treba prodati 75 % banke v letošnjem letu; ampak zgolj 50. In kljub temu potem požrla dano besedo Evropski komisiji. Kot da se ponavlja predvolilna zgodba iz leta 2014. Memorandum, ki je določal državno pomoč, z dne 17. 12. 2013, je predvideval, če Republika Slovenija te banke ne proda do konca tega leta, bo pač zunanji prodajalec odprodal delež oziroma podružnice na trgih Zahodnega Balkana. Predsednik nadzornega sveta gospod



Karpe je na eni od sej Komisije za nadzor javnih financ dejal, da bi to pomenilo v bistvu konec neke regionalne banke in da bi bil to najhujši udarec za Novo Ljubljansko banko. Vlada se je kljub temu tveganiu, da se to zgodi, odločila, da zabremza prodajo te banke z ugodnejšimi pogoji, torej ob manjšem prodajanju; in navedla tri razloge: prenizko ceno, domnevno pranje denarja in skrb za davkoplačevalce, vprašanje neprenesenih vlog hrvaških varčevalcev.

Moje vprašanje ministrici je, da naj malo razloži te tri razloge in vsakega od njih malce bolj podrobno predstavi, v kolikšnem delu in v kateri smeri je to vplivalo na odločitev neprodaje.

In dodatno vprašanje:

Če torej ostane tako, kot je, neprodaja, ali to pomeni, da država ne garantira več za neprenesene vloge hrvaških varčevalcev; glede na to, da je to eden od razlogov za neprodajo?

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Spoštovana ministrica, izvolite, imate besedo.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo in hvala lepa, gospod poslanec, za vprašanje.

Vlada je kolektivni organ in kot kolektivni organ je tudi sprejela odločitev v zvezi s prodajo oziroma postopkom prodaje Nove Ljubljanske banke. Kot ste omenili, so bili izpostavljeni trije razlogi, ki se medsebojno prepletajo. Zgodba v zvezi s pranjem denarja, čeprav v bistvu stara, se je razplamtela ravno v času, ko bi se naj zaključeval postopek prodaje; in je postavljala veliko odprtih vprašanj, na katera ni bilo odgovora. Vzbujal je najrazličnejše špekulacije, ki bi lahko imele negativen vpliv na ceno, kakršno bi bilo mogoče doseči v postopku prve javne ponudbe delnic. Ravno tako je bilo vprašanje prenesenih vlog hrvaških varčevalcev v bistvu zelo nejasno izpostavljeno v gradivih prodajnega svetovalca. Njegova stališča do tega, v kakšnem obsegu bi lahko tovrstni odhodki oziroma tovrstna tveganja vplivala na ceno, ki bi jih lahko pričakovali s strani različnih investitorjev, so se skozi čas spreminjala. In v zadnjem obdobju tik pred zadnjo odločitvijo Vlade je prodajni svetovalec ocenjeval, da bi to vprašanje lahko pomenilo znatno znižanje pričakovane kupnine. Zaradi tega je Vlada, ponavljam, kot kolektivni organ ocenila, da predlagani cenovni razpon, ki bi zagotavljal sicer skupaj z že prejetimi dividendami in pričakovanimi dividendami v naslednjem petletnem obdobju ter vrednostjo premoženja, ki bi ostalo v lasti države, več, kot pa je znašala zadnja dodeljena državna pomoč NLB; v tem okviru je Vlada ocenila, da predlagan cenovni okvir ni ustrezen. V trenutku, ko je bila odločitev sprejemana, je bila odprtih cela vrsta negotovosti, ki pomembno vplivajo oziroma lahko vplivajo na ponujene cene znotraj tega

cenovnega razpona, in bi bilo preveč tvegano za nadaljevanje postopka.

Drugi del vašega vprašanja pa se nanaša na prenesene vloge hrvaških varčevalcev in garancijo. Vlada nikdar ni dala garancije, niti sama se za podelitev garancije nisem zavzemala v smislu, v kakršnem se običajno ponujajo garancije, kadar v prodajnem postopku prodajaš državno premoženje znanemu kupcu ali pa strateškemu partnerju. Vlada je govorila o možnosti drugačnega poplačila obveznosti, ki izvirajo iz pravnomočnih, izvršljivih odločb hrvaških sodišč. Od vsega začetka nastanka tega problema pa je slovenska vlada vztrajala na tem – in na tem tudi naprej vztrajamo –, da gre za vprašanje sukcesije, nasledstva in da se mora to vprašanje reševati na meddržavni ravni v okviru instrumentarija, ki ga poznamo za reševanje nasledstvenih vprašanj. Odločitve vlade v zvezi s tem, sprejete v maju in juniju letošnjega leta, v ničemer ne spreminjajo teh izhodišč glede obravnave prenesenih vlog hrvaških varčevalcev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Samo potem mi ministrica ni odgovorila, glede na to, kar je na koncu povedala. 6.13 je določba pogodbe o prodaji Nove Ljubljanske banke KBC, kjer država izključuje kakršnokoli obveznost tujega partnerja v primeru nujnosti poplačila teh prenesenih vlog. Mislim, da je to relativno splošno jasno verjetno tudi Hrvaški.

Zato je bilo moje vprašanje:

Ali se z vidika davkoplačevalca kakorkoli spremeni, če ostane tako, kot je, torej da se banka ne proda; ali pa če se proda banka, tako kot terja zahteva Evropske komisije, in država prevzame to jamstvo?

Ali se za Slovenijo to kaj spremeni?

Glede na izjavo predsednika nadzornega sveta, ki sem jo prej navedel, in glede na izjavo ministrice, ki je dejala, da je njen ključni cilj v prihodnje, da se NLB ohrani kot močna regionalna bančna skupina s hčerinskimi družbami v Jugovzhodni Evropi. Skladno z odločitvijo Evropske komisije je to nemogoče.

Zato jaz sprašujem, ker je en odpustek z Evropske komisije že dobila, ali tu lahko zatrdi, da bo dobila nove odpustke in da se ne bo zgodil najhujši scenarij, ki se ga tudi sama ministrica boji. Še posebej na njeno izjavo, spet citiram: "Vsi sogovorniki so izrazili razumevanje za to, da gre za primer, ki ima zelo specifične okoliščine, ki jih je treba v tem primeru upoštevati." Torej izjava na podlagi pogovora s predstavniki Evropske komisije, da so vas upoštevali, če pravite, da gre za okoliščine, ki jih je treba v tem primeru upoštevati.



Ali imate obljubo, da se ne bo zgodil črni scenarij?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, izvolite, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Bom začela od zadaj. Pogovori z Evropsko komisijo tečejo. Pogovori so konstruktivni, vendar smo še v fazi, ko se oblikujejo različni možni scenariji oziroma različne variante, alternativne rešitve glede na osnovno zavezo, ki je v trenutno v veljavni odločbi Evropske komisije glede dodelitve državnih pomoči. Ja, pogovori z Evropsko komisijo potekajo, o posameznih variantah oziroma o možnostih v tem trenutku še ne morem govoriti, ker smo še prezgodaj v sami proceduri. Upam pa, da bomo v zgodnji jeseni imeli že bolj jasno sliko, v katero smer bi se bilo mogoče z Evropsko komisijo pogajati oziroma dogovoriti.

Kar se tiče prodaje NLB in vpliva prenesenih vlog. Še enkrat, prodaja KBC-ju je bila izvršena prej, preden je bil ratificiran in v Sloveniji uveljavljen tako imenovani nasledstveni sporazum. Ta je bil ratificiran kasneje. Poleg tega je bila v primeru pogodbe s KBC pogodba sklenjena z znanim kupcem in taka oblika jamstva v primeru metode prodaje, ki smo jo zagovarjali v letošnjem letu, tako imenovani IPO postopek oziroma postopek prve javne prodaje delnic, ne pride v poštev. Konkretno z vidika davkoplačevalcev in povezav na problem prenesenih vlog se v bistvu situacija ni v ničemer spremenila. Vlada je želela preprečiti, da bi morali davkoplačevalci dvakrat poravnati obveznosti oziroma bili odgovorni za obveznosti iz naslova prenesenih vlog – prvič, skozi nižjo doseženo kupnino in, drugič, ker bi imela NLB lahko regresni zahtevek do države v primeru morebitnega poplačila pravnomočnih izvršljivih odločb hrvaških organov. Še vedno pa je naša osnovna trditev, da Slovenija za te obveznosti ne odgovarja. Na tem vztrajamo in na tem gradimo celoten primer. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar, imate besedo za postopkovni predlog, da se opravi razprava v Državnem zboru.

Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

To pa ne bo držalo, kar je ministrica na koncu povedala. Če ima Nova Ljubljanska banka regresni zahtevek do Republike Slovenije, to pomeni, da je Republika Slovenija dala poroštvo za tovrstne obveznosti. Če je dala pa poroštvo, pa to ne pomeni, da vpliva na nižjo ceno; ampak na višjo ceno. Torej s tem poroštvom razbremenimo novega kupca obveznosti za tovrstne stroške in zatorej bi bili

pripravljene plačati višjo ceno, ne nižjo, ne tako, kot je ministrica želela tu predstaviti.

Kar pa se tiče samih pogojev, glede na to, kar je ministrica povedala, očitno ni nekih realnih možnosti za odlok datuma prodaje; še posebej ker ta del odločbe Evropske komisije spada na dve področji, in sicer na področje konkurenčnosti, kjer se izvajajo pogoji te državne pomoči, in področje skupnega trga, ki ga pokriva komisar Dombrovskis in govori o datumu, do kdaj je treba to zadevo prodati. Po mojih informacijah pri slednjem ni za računati na kakšen velik uspeh, da bi uspeli preložiti datum prodaje; da so pa možne modalitete, kar se tiče omejevalnih ukrepov. Ker danes ne vemo, kaj se bo do konca leta zgodilo s to našo banko, če se pa to ne bo zgodilo, bodo pa v naslednjem letu začeli izvajati tisto odločbo Evropske komisije, predlagam, da podrobno razpravo o tem opravimo na seji Državnega zbora, kjer bo lahko ministrica za finance podrobno predstavila strategijo vlade; lahko tudi na zaprti seji, da bomo vsaj poslanci in kasneje tudi slovenska javnost soočeni s tem, kaj se dogaja s tistimi milijoni, ki smo jih vložili v največjo državno banko. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanja.

Gospa Violeta Tomić bo postavila poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite, gospa Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Izgradnja belokranjskega dela tretje razvojne osi se, kot vemo, vse bolj zamika. Po informacijah, ki sem jih dobila, se zamika tako zelo, da bi bila vsa zahtevana dokumentacija pripravljena šele do leta 2022; kaj šele, da bi bil cel južni krak tretje razvojne osi dejansko zgrajen do leta 2023, kot ste nekaj časa obljubljali. Poleg tega pa se pojavlja vse več vprašanj v zvezi z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline, ki je bila sprejeta konec leta 2012. Zoper pripravo in sprejetje te uredbe je Društvo Novo mesto s podpisi 70 krajanov krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec 16. 9. 2013 podalo pritožbo na Evropsko komisijo. Iz informacije na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor z 16. 12. 2016 je razvidno, da nam je Evropska komisija zaradi kršitve izdala uradni opomin; rok za odgovor Slovenije pa je potekel že 9. februarja 2017.

V zvezi s tem me zanima:

V kakšni fazi je postopek pred Evropsko komisijo?

Ali je že podana oziroma ali lahko pričakujemo zahtevo Evropske komisije za razveljavitev sporne uredbe?



Ali so zaradi pritožbe Društva Novo mesto na Evropsko komisijo in uradnega opomina le-te Sloveniji ustavljeni postopki in je ogrožena izgradnja prve in druge etape gradnje hitre ceste od priključka na avtocesto do priključka Osrednek?

Ali smo izgubili odobrena sofinancirana sredstva iz kohezijskega sklada Evropske unije v višini okoli 39 milijonov evrov?

Ali ne menite, da bi bilo bolje pričeti izgradnjo na tretji in četrti etapi del do priključka Maline, za kar bi bilo treba pospešiti pripravljala dela, saj na tem delu trasa hitre ceste ni sporna?

In kaj se dogaja s tunelom pod Gorjanci?

Za vaše odgovore se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovani minister, imate besedo za odgovor. Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslanki gospe Violeti Tomić za postavljeno vprašanje. Lep pozdrav tudi vsem ostalim poslankam in poslancem!

Tisti del vprašanja, ki se nanaša na veljavnost Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline, sodi v okvir Ministrstva za okolje in prostor, ki pokriva to prostorsko umešanje, tako da tudi omenjena uredba, ki je stopila v veljavo 5. januarja 2013, sodi v njihovo pristojnost; zato bi bilo morda smiselno to vprašanje v zvezi s tem postopkom na Evropski komisiji nasloviti na ministrico, ki vodi ta resor. Sicer lahko povem to, da dosednji postopek pred Evropsko komisijo nima formalnega vpliva na veljavnost te uredbe, tako da ta uredba še vedno velja, dokler se postopek kakorkoli ne zaključi. Na podlagi te uredbe tečejo tudi vse aktivnosti v zvezi z realizacijo tega projekta. Pa tudi evropska sredstva, ki so bila dodeljena temu projektu, so še vedno na voljo za ta projekt. Omenil ste tudi, da ste obveščeni, da na tem projektu prihaja do velikih zakasnitev oziroma zamikov. Moram povedati, da to ne drži. Prav pred kratkim smo imeli več sestankov s predstavniki Gospodarske zbornice Dolenjske, minuli petek pa s predstavniki županov vseh treh belokranjskih občin, to je Črnomelj, Metlika in Semič, kjer smo se pogovarjali v zvezi z realizacijo tega projekta. Na vseh teh sestankih je bilo jasno povedano, da so zdaj intenzivno v izvajanju pripravljala dela. Ta pripravljala dela potekajo na tej prvi etapi oziroma prvi fazi, ki poteka od avtoceste do priključka Osrednek, to je pri Revozu, približno dolžine 5 kilometrov.

Za ta del so tudi dodeljena evropska sredstva in tukaj intenzivno potekajo aktivnosti na izdelavi projektne dokumentacije in v nadaljevanju tudi pridobivanje zemljišč. Te aktivnosti računamo zaključiti do konca leta 2018 oziroma te aktivnosti izvaja družba Dars, tako da bodo po njihovih načrtih zaključene do

konca leta 2018, ko se tudi načrtuje pridobitev gradbenega dovoljenja. In takoj zatem se začne z izgradnjo tega odseka, govorim o tem prvem petkilometrskem delu, tako da bi gradnja začela v letu 2019. Mislim, da je zaključek že možen v letu 2022, morda najkasneje 2023. V drugem delu, ki se nadaljuje od tega priključka Osrednek do vključno s predorom pod Gorjanci do priključka Maline, pa se aktivnosti v zaporedju s tem odsekom nadaljujejo tudi tukaj, s približno enoletnim zamikom. Načrtuje se, da bodo tukaj projekti in zemljišča pridobljena do konca leta 2019, v 2020 bi potem stekla gradnja. Če bo vse to potem uspešno realizirano, se pričakuje, da bo tudi ta odsek s predorom do vključno priključka Maline zgrajen v letu 2024. Vse to je bilo obrazloženo in dogovorjeno tudi z župani. Dogovorili smo se, da bomo tudi v nadaljevanju s temi občinami sklenili podoben protokol o izvajanju teh aktivnosti, kot je bil nedavno sklenjen tudi za severni del tretje razvojne osi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomić, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Spoštovani minister, ne vem, kako naj vam verjamem. Pravite, da ne drži, da prihaja do zamikov, in da ste imeli pogovor z vsemi tremi župani. Ne boste verjeli, ravno ti trije župani so me lepo prosili, da vam postavim to konkretno poslansko vprašanje.

In kaj pomeni, da intenzivno potekajo pripravljala dela?

Kot veste, sva se že nekajkrat pogovarjala na to temo in obljubili ste mi že, da se bo gradnja odseka od dolenjske avtoceste do novomeškega Revoza, tistih pičlih 5 kilometrov, začela najpozneje do leta 2020. Do tega očitno ne bo prišlo. Še več, 2. februarja 2015 ste mi na sestanku pred pričami zagotovili, da se bo predor pod Gorjanci začel kopati oktobra 2016. In pravite, da ni zamika! Pred pričami ste mi to povedali in takrat ste tudi čakali na Dars.

In me zanima:

Kdaj bodo ti stroji res zabrnili? Kdaj konkretno? Kdaj se bo ta gradnja začela? Kdaj bodo vse birokratske težave odpravljene?

In predvsem me zanima:

Kaj počnejo na Vahti robniki, ki se delajo? Ali smo to dobili namesto predora?

Kajti ti robniki namreč ožajo cesto, kjer bi morali imeti en odstavní ali prehitevalni pas. In se dogaja, da imamo semaforje, stojimo, nihče ne dela 3 mesece, ljudje se sprašujejo, kdo to dela, komu dela, zakaj dela, s čim se to financira. Skratka, cel kup vprašanj je. In Belokranjci, verjemite, imajo poln kufer tega prelaganja. Smo regija, ki več v proračun plačuje, kot dobi nazaj. In vam povem, da so že pobude, da se postavi zapora na Gorjancih, da



se odreče dobrodošlica vladi, ko prihaja tja na vesele obljube, in da se ustanovi neodvisno svobodno ozemlje. Pasoš že imamo. Toliko, da veste, kam to pelje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod minister, želite odgovoriti?

Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Moram odgovoriti, saj so bili vendar izrečeni določeni očitki, da zavajam, da izrekam neke obljube, ki se jih potem ne držim. Kot ste sami povedali, morda sem bil danes malo preveč optimističen za ta prvi odsek. Rekli ste, da sem sam navedel, da se bodo dela na prvem odseku, se pravi od avtoceste do Osredka, 5 kilometrov, začela v letu 2020. Danes sem povedal, da se bodo morda lahko že začela v 2019, najkasneje v letu 2020. Za drugi odsek, ne vem, mogoče sva se res kdaj v šali kje pogovarjala; jaz se tega ne spomnim, da bi v letu 2016 zagotavljal, da se bodo začela gradbena dela na predoru. Bile so šaljive aktivnosti, razumem, kjer so Belokranjci hudomušno pričenjali z gradnjo. Podpiram tak duhovit pristop, vendar mi tukaj zadeve jemljemo zelo resno in aktivnosti za realizacijo tudi tega prepotrebnega odseka, ki bo povezal Belo krajino na avtocestno omrežje, jemljemo zelo resno. Zato smo tudi ta odsek prenesli v tem mandatu iz pristojnosti direktije v pristojnost Darsa; drugače bi se verjetno res še vedno samo pogovarjali o realizaciji, zdaj pa stvari potekajo naprej. Dars bo, kot rečeno, za ta projekt pridobil projekte in zemljišča do konca leta 2019, tako da bi potem eno leto za prvim odsekom lahko dela stekla tudi na tem delu. Če bo vse potekalo v redu, bi se ta dela končala leta 2024.

Kaj je z robniki na Vahti? Tudi o tem sva se enkrat že pogovarjala, jaz sem se vmes pozanimal, kaj se dela. Ureja se obstoječa cesta, predvsem odvodnjavanje. To so pač ukrepi, s katerimi se bo izboljšala obstoječa cesta. Glede same širitve s tremi pasovi pa se verjetno zdaj tudi strinjate, da takšne širitve niso hudo smiselne, če načrtujemo vse sile usmeriti v izgradnjo tretje razvojne osi, vključno s predorom pod Gorjanci. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Violeta Tomič, imate besedo, da zahtevate razpravo.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Minister me je pravzaprav užalil, ker je rekel, da je to duhovit pristop in da se ne spomnite, da sva se pogovarjala o oktobru 2016, vendar obstajajo zapisniki tega sestanka, spoštovani minister. Tudi naš piar je zahteval potrditev te vaše trditve in jo je dobil.

Glede robnikov na Vahti pa vam moram reči, da se ne ve, zakaj je treba 3 mesece sredi sezone na že tako neprehodni cesti zapirati s semaforji cesto in to delati ravno sredi poletne sezone, ko vemo, da čez te nesrečne Gorjance odhajajo tudi turisti, ki bi radi končno prišli na hrvaški avtocestni križ, ki je narejen. Da te robnike zdaj tukaj dobivamo, nam daje misliti in vedeti, da mogoče tega predora ne bo. Če bi dali odstavni pas, bi lahko mogoče čakali do leta 2020, ampak mislim, da na ta način, s tem odvodnjavanjem Belokranjci ne bodo ravno srečni in enostavno ne zaupajo več tem obljubam. Mislim, da bi o tem res morali opraviti razpravo na naslednji seji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Mag. Andrej Šircelj bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve gospod Karlu Erjavcu, ki pa je danes opravičeno odsoten.

Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Erjavcu sem želel postaviti vprašanje glede izvajanja arbitražnega sporazuma. Arbitražni sporazum temelji na tem, da bosta dve strani ta sporazum izvršili. Tukaj pa se postavljajo številna vprašanja, saj je Hrvaška rekla, da tega sporazuma ne bo izvršila. Arbitražni sporazum ima rok, v katerem ga je treba izvršiti, to je 6 mesecev.

Zanima me:

Kaj bo naredil minister Erjavec in hkrati tudi vlada, da se bo ta sporazum implementiral?

Tukaj ne gre za dvostranske pogovore v smislu, da nič ni določeno. Vse je določeno, sporazum je treba samo implementirati. In lahko se zgodi, če Slovenija tega ne bo storila, bo Hrvaška rekla po šestih mesecih – Poglejte, saj vi tega niste storili.

Zato me zanima:

Kako bo Slovenija to implementirala?

Tudi v primeru, ko na primer predsednik vlade Hrvaške reče, da se v sredo ne bo pogovarjal o arbitražnem sporazumu. In arbitražni sporazum se še kako nanaša na ljudi, na šole, kam bodo otroci hodili v šole na nekaterih območjih, kjer je šola ali zdravstveni dom dodeljen Hrvaški; in obratno, ko je dodeljen Sloveniji.

Tudi to me zanima:

Kaj bodo ljudje uredili do 1. 1. 2018, kajti šestmesečni rok takrat poteče?

Kaj bo vlada tukaj naredila?

Vlada rabi strategijo, vlada rabi dobro diplomacijo, verjetno rabi tudi sile, ki bodo to lahko zagotovile.

Zanima me:

Kako je ta vlada dejansko pripravljena na samo izvedbo?



Poročila, ki jih dobivamo iz medijev, oprostite, žal ne dajejo neke gotovosti, da se bo to dejansko zgodilo. Še enkrat, arbitražni sporazum določa mejo, dve strani ga morata izvesti. Ena stran je že odstopila.

Kaj pa bo naredila Slovenija? Kakšna je strategija? Ga bo implementirala? Bo ta sporazum implementirala v šestih mesecih, kar nalaga arbitražni sporazum?

Meni je žal, da ministra danes ni tukaj. Upam, da bo na to vprašanje ustno odgovoril na naslednji, to je septembrski seja. In upam, da bo imel vse na dlani in da bodo ljudje lahko dejansko zadovoljni s to implementacijo arbitražnega sporazuma.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Če sem pravilno razumel, želite, da vam minister odgovori v ustni obliki na prihodnji seja.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Jerneja Vrtočca, ki je namenjeno ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite, gospod Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS Nsi): Najlepša hvala.

Spoštovana ministrica, lep dober dan, kljub temu da te dni preživljate kar težke čase glede na vse očitke!

Mnogo teh očitkov je, tudi po mojem skromnem mnenju, popolnoma upravičenih, kajti zdravstvo je v tej državi resnično velik problem, velika težava, lahko rečemo, da že kar sistemska. Od velikih besed, kaj vse je treba storiti, kaj bomo naredili, tudi mi smo pričakovali, da se bo kaj spremenilo na boljše, ostajajo samo besede in na koncu spomin na te besede. Na koncu pa še spomin zbledi in zdravstvo je še vedno v težavah. Zlasti pa so v težavah javni zdravstveni zavodi, in sicer v organizacijskih in finančnih težavah. Ta problematika se izraža zlasti pri kadrovanju v teh javnih zdravstvenih zavodih. Gospa ministrica, moje kratko vprašanje, zaradi transparentnosti gre, se nanaša sicer na poročanje medijev, da je direktor druge največje zdravstvene ustanove v državi dobil soglasje za delo pri koncesionarju – privatni zdravstveni ustanovi, ki izvaja isti program, kot ga izvaja ustanova, kjer je on postal direktor. Nič narobe.

Zanima me vaše mnenje glede tega:

Na kakšni podlagi je bilo v tem oziru temu gospodu direktorju lahko takšno soglasje izdano?

Ministrica, vnaprej najlepša hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovana ministrica, izvolite, imate besedo.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci, spoštovani poslanec Jernej Vrtovec!

Ker ste začeli uvod o javnih zavodih, o težavah, o pomanjkanju kadrov in finančnih težavah; da so te težave zaradi odločitev v preteklosti, zaradi katerih so danes v celoti prišle na dan likvidnostne težave, težave glede pomanjkanja kadrov, izgube in še kaj. Zdaj pa k odgovoru na konkretno vprašanje. Najprej dovolite, verjetno je lapsus, pa vendar; da so zasebniki koncesionarji, to so zasebne družbe, ki jim je bila podeljena koncesija, del javne mreže. In morajo delovati po pravih javne mreže, ker dobijo plačan program iz javnih sredstev. Glede konkretnega odgovora, kot verjetno tudi veste, da v skladu s prvim odstavkom 53.b člena Zakona o zdravstveni dejavnosti, daje soglasje za delo izven matične ustanove svet zavoda, v katerem je zdravstveni delavec zaposlen; in ne Ministrstvo za zdravje. Tako je tudi v tem primeru. Svet zavoda Univerzitetnega kliničnega centra je v skladu s pravili izdal soglasje prof. dr. Vojku Flisu, generalnemu direktorju UKC Maribor, da lahko za obdobje enega leta v Kirurškem sanatoriju Rožna dolina v obsegu največ 4 ure na teden opravlja posege, ki jih sicer v UKC Maribor niso v stanju narediti. Zakaj ne? Ker nimajo dovolj anesteziologov in ker so za 20 % povečali število operacij na ožilju ter s tem pripomogli, da so se nesprejemljivo dolge čakalne dobe pri bolnikih s krčnimi žilami skrajšale na razumno mejo. Zaradi tega žilni kirurgi že nekaj let bolnike s krčnimi žilami s te regije operirajo tudi v drugih bolnišnicah, ne samo v koncesionarju Kirurški sanatorij, temveč tudi v Splošni bolnišnici Murska Sobota. In to so razlogi, zakaj so se te čakalne dobe znižale pod eno leto. To je tudi razlog, zakaj je svet zavoda prof. dr. Vojku Flisu odobril že omenjeno privolitve za delo, kot sem rekla, za največ 4 ure; vse v kontekstu, da znižujemo predolge čakalne dobe na tovrstne operacije.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Žana Mahničča, ki je namenjeno ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, poslanke in poslanci!

Tole je zemljevid Slovenije, na njem so označena vsa dela na cesti, ki trenutno potekajo. Dela na cesti, ki potekajo na vrhuncu turistične sezone. Potem greš na spletno stran AMZS, na podstran Stanje na slovenskih cestah in mejnih prehodih. Seznam del je kar obširen, pa se bom fokusiral samo na dela, ki potekajo na slovenskih avtocestah; teh je trenutno 17: Ljubljana, vzhodna obvoznica; Ljubljana–Maribor, med priključkom Domžale in priključkom Krtina; potem Ljubljana–Maribor, med priključkom Slovenska Bistrica sever in počivališčem Polskava; potem Maribor–Šentilj; zopet Maribor–Ljubljana med priključkom



Maribor jug in Slivnica ter Fram; naprej Ljubljana–Maribor med cestninsko postajo Vransko in priključkom Šentrupert; Unec–Postojna; pa Ravbarkomanda–Unec; potem Ljubljana–Obrežje med priključkom Bič in priključkom Trebnje; seveda enako v nasprotni smeri; Ljubljana–Karavanke med priključkom Kranj zahod in priključkom Naklo; potem Obrežje–Ljubljana na izvozu Škofljica, Kočevje v smeri z Obrežja; Lendava–Maribor med priključkom Lipovci in Murska Sobota; seveda tudi v nasprotni smeri Pince in razcep Dragučova; ter Lendava–Pince med priključkom Lendava in mejnim preходом Pince v smeri Maribora. Moje poslansko vprašanje se nanaša na dela na slovenskih cestah, na slovenskih državnih cestah v vrhuncu turistične sezone, saj se s tem nepotrebno povzroča zastoje, voznikom krajša živce in s tem potencialno ogroža vse udeležence v prometu.

Gospod minister, glede na prebrano in glede na sliko, ki jo vidimo, me zanima:

Zakaj je treba dela na slovenskih državnih cestah, konkretno sem naštel avtoceste, opravljati na višku poletne sezone?

Povejte mi, ali res ni šlo drugače, kot da greste najbolj obremenjen del avtoceste v turistični sezoni, to je primorska avtocesta, del med Uncem in Ravbarkomando, delati v juliju in avgustu? Ali se delate norca iz slovenskih državljanov? Ali na ta način želite odvrniti tujce, da gredo v primorje in naprej na Hrvaško; ali kaj? Jaz si tega ne znam predstavljati.

Zakaj morajo ta dela potekati ravno v času, ko so slovenske ceste najbolj obremenjene s strani turistov in tudi s strani Slovencev, ki odhajajo na dopuste?

Prosim za odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Peter Gašperšič, izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Žanu Mahničju za postavljeno vprašanje.

Mislím, da noben ni vesel, ko naleti na obnovitvena dela, vendar so obnove nujno zlo, če hočemo cestno omrežje ohranjati v solidnem stanju. Sami vemo, da v preteklosti zaradi pomanjkanja sredstev teh obnov ni bilo toliko, kot bi jih bilo treba; zato je posledično tudi sedaj, ko smo intenzivirali vlaganja v cestno infrastrukturo, teh obnov morda nekoliko več, kot bi si jih marsikdo od nas želel. Kot rečeno, to je nujno zlo. Vendar pa je treba paziti, da se pri tem ta dela izvaja tako, da se promet kar najmanj moti. Zato morajo upravljavci v okviru zagotavljanja varnosti in prevoznosti cestnega omrežja, kar je njihova zakonska obveznost, izvajati ta dela. In večino teh del se lahko izvaja le v toplejših mesecih, ob lepem vremenu, v dnevnem času, zato se zastojem v turistični sezoni po večini ne da izogniti. Eden od pomembnih razlogov za obnove cest v tem času so nedvomno vremenski pogoji. V poletnem

času so namreč za obnovo cest bistveno ugodnejše vremenske razmere; pozimi večno teh del, ki se izvajajo sedaj, niti ni možno izvajati. Določena dela se lahko izvajajo tudi v nočnem času, ko so prometne obremenitve manjše. Vendar je treba pri nočnem delu posebej paziti na zagotavljanje kakovosti, na izvajanje logistike. Pomemben dejavnik je tudi delovna zakonodaja. Ne glede na vse to se na najbolj obremenjenih odsekih vedno več del opravi tudi ponoči. To sicer zahteva številne dodatne ukrepe, da bi preprečili morebitne nalete vozil. Da se sploh omogoči nočno delo, mora biti gradbišče predvsem zelo dobro osvetljeno. Delajo se lahko le manj hrupna dela, saj je raven zakonsko dovoljenega hrupa v nočnem času nižja kot podnevi.

Dars zaradi vsega povedanega skrbno načrtuje, v katerem obdobju leta izvaja posamezna obnovitvena dela, a se obnovam in posegom na avtocestah in hitrih cestah kot glavnih tranzitnih turističnih koridorjih v času turistične sezone enostavno ni možno v celoti izogniti. Obsežnejših del, ki se izvajajo po tri ali celo tudi pet, šest mesecev, ni možno izvesti le v tem razpoložljivem času izven poletne turistične sezone, zato Dars v primeru takšnih obsežnejših in dolgotrajnejših obnovitvenih del na avtocestah vselej zagotovi po dva zožana pasova v vsako vozno smer, tako da je vpliv na zmanjšanje pretočnosti na nekem odseku čim manjši. Tako je tudi na odseku Ravbarkomanda. Časovno načrtovanje letnih obnov glavnega in regionalnega cestnega omrežja pa izhaja tudi iz tega, da je promet na tem omrežju v poletnem obdobju praviloma manjši, da upade, saj so to ceste izven glavnih turističnih koridorjev. V tem času tudi nimamo šolskih prevozov, zaradi letnih dopustov upade tudi intenziteta prevozov na delo, tako da so stroški uporabnikov zaradi morebitnih zastojev ob izvajanju del nižji; predvsem pa je tudi sama izvedba gradbenih del, kot rečeno, zaradi boljših vremenskih pogojev lahko krajša in učinkovitejša.

Izjemo seveda predstavljajo dela na območju slovenske Obale, na teh cestah pa se v poletnem obdobju promet poveča; obenem pa so tudi razmere na Obali takšne, da se lahko dela izvajajo tudi praktično skozi celo leto, tudi v zimskem času. Zato je Direkcija za infrastrukturo v času turistične sezone dela na državnem omrežju v obalnem območju prekinila in jih bo nadaljevala jeseni. Lahko povem, da se te aktivnosti skrbno načrtujejo. V lanskem letu je bil spremenjen tudi pravilnik, ki omogoča delo v nočnem času, tako da so na podlagi tega te omejitve res omejene na najkrajši možni ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.



ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik. Hvala za odgovor, gospod minister.

Naj takoj razčistiva. Jaz nisem proti obnovam, kot ste želeli prikazati. Zadovoljen sem, da potekajo obnove. Najprej ste pač povedali, da je več denarja in da zaradi tega potekajo obnove, da tudi stalno opozarjamo, da je treba cestno omrežje obnavljati. Seveda je prav, da se ga. V Slovenski demokratični stranki pozdravljamo te obnove, ampak ravno za to gre, kar ste dvakrat ali trikrat omenili – skrbno načrtovanje Darsa. Jaz nimam nič proti, seveda so trenutno cestni odseki, ker ni šole, ker so ljudje na dopustih, kjer je promet zagotovo manjši. Jaz nimam problema, da nam zdaj v Poljanski dolini sanirate plaz in imamo zato semafor, ker je cesta pač razbremenjena, ker je manj prevozov kot po navadi.

Pokazal sem vam, poglejte, okolica Ljubljane, predvsem pa primorska avtocesta; da ne govorimo o Obali. Gospod minister, kolega mi je rekel, da je šel na dopust, povejte mi, ali je res treba kositi travo na cesti Izola–Strunjan v soboto zjutraj in zapreti en del pasu zaradi tega?! Da se zjutraj v soboto, ko je največ prometa, kosi travo. To ni potrebno in to zagotovo ni skrbno načrtovanje. Ko govorite, da se določena dela lahko opravlja le v toplejših mesecih in da večja dela potekajo okoli 3, 4 mesece. September, oktober, november – to so meseci, ki so še kolikor toliko topli; april, maj, junij prav tako. Mi se ne bi radi izognili vsem delom, ampak predvsem tistim turistično najbolj obremenjenim. Vemo, kateri dve poti; proti Istri in tista, ki gre proti Kvarnerju ali za Dalmacijo, ti dve poti sta najbolj obremenjeni. In prosim vas, ko boste planirali dela za prihodnjo sezono, da se izogibate takšnim posegom, kot je letošnje leto, odcep od Unca do Ravbarkomande, kjer se res nepotrebno povzroča zastoje in voznike spravlja ob živce.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister, želite odgovoriti?

Izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Samo še dodatno pojasnilo, pri tem ključnem odseku Unec–Ravbarkomanda gre za dela, ki so dolgotrajnejša, torej rabijo dlje časa in jih ni možno izvesti samo v razpoložljivem času, v spomladanskem ali jesenskem terminu. Neka prekinitev, ki bi trajala od junija do septembra, pa tudi ni smotrna. Treba je na ustrezen način vključiti tudi poletno obdobje, ker je sama zahtevnost, torej časovno trajanje, teh del tolikšna, da se tej vključitvi poletne sezone ne moremo izogniti. Da pa je ta motnja kar najmanjša, se zagotavlja po dva vozna pasova v vsako smer, tako da je celoten vpliv te zapore zaradi same omejitve hitrosti; medtem ko do nekih večjih zastojev zaradi takšnih del ne prihaja. Druga reč je pa to, kar ste omenili, na Primorskem so obnovitvena dela ustavljena v poletnem času. Če pa je v okviru rednega

vzdrževanja kakšen koncesionar res izbral neprimeren termin, bomo pa tudi to opozorili, da se take stvari ustrezneje časovno locirajo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz bo postavil poslansko vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica gospa Irena Majcen, gospod Boris Koprivnikar.

Gospe Ireni Majcen bom postavil eno kratko vprašanje. Nekateri Slovenci nismo realizirali ideala živeti v hišah, hiškah po terenu; ampak živimo v blokih, večstanovanjskih hišah. In v teh večstanovanjskih hišah moramo imeti uprave. In to upravljanje s temi hišami potem nekako ureja zakon. Ampak ta zakon je z leti pokazal tudi vrsto pomanjkljivosti oziroma vrsto lukenj, če lahko rečem, skozi katere pač nekateri pridejo; in so mnogi s tem upravljanjem v stanovanjskih zgradbah nezadovoljni. To se potem lomi praviloma na upravniku, torej odnos upravnika do ljudi ali pa obratno, ljudi do upravnika; in je upravnik vsega kriv. Seveda problem ni samo ta odnos, predvsem so problem finance, predvsem rezervni stanovanjski sklad, ki naj bi bil namenjen za investicije. Ta sklad ponekod dosega visoke številke; evro in tudi več na kvadratni meter. In to je potem praktično enak strošek, kot sicer stane najemnina v takem bloku oziroma vsi ostali stroški v bloku v celoti. Tu je veliko pripomb.

Zelo preprosto vprašanje, gospa ministrica:

Kaj načrtujete v zvezi s to tematiko?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, izvolite, imate besedo.

IRENA MAJCCEN: Hvala, spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec gospod Primož Hainz, hvala za vprašanje.

Dejstvo je, da smo na ministrstvu zaključili oziroma pripravili za sprejetje Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu, ki sta jo potrdila Vlada in tudi Državni zbor, kar pomeni, da smo že v tem pripravljenem in sprejetem dokumentu, nekatere stvari opredelili, da jih bo treba spremeniti. Zato smo tudi v letu 2016 pripravili spremembe Stanovanjskega zakona, ki pa so po objavi – danes so bile te spremembe v javni razpravi – doživele veliko odzivov, pripomb, predlogov. Ker so tem spremembam nasprotovali tudi predstavniki lastnikov, smo jih umaknili iz sprejetja. Nanašale so se pa predvsem na zagotavljanje višjega nivoja varnosti rezervnega sklada, torej financ, ki so pravzaprav največkrat osnova nezaupanja med upravniki in lastniki



stanovanj. Že pred tem smo Inštitutu za primerjalno pravo na Pravni fakulteti v Ljubljani oddali v izdelavo osnutek izhodišč za prenovo stanovanjske zakonodaje po posameznih področjih; na podlagi javnega razpisa. Javni razpis je bil pripravljen na podlagi sprejete Resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu. Inštitut nam je tudi pripravil osnutek izhodišč, ki so bila najprej en mesec v javni razgrnitvi, potem pa je bila tudi opravljena javna razprava. Na to javno razpravo so bili poleg institucionalnih vabljeni tudi vsi deležniki, ki aktivno delujejo na stanovanjskem področju, torej stanovanjski skladi, lokalne skupnosti in ministrstva, združenja lastnikov, najemnikov, upravnikov, študentske organizacije. Možnost sodelovanja in podajanja pripomb na ta osnutek izhodišča je bila res najširše možno zastavljena. Je pa res, da bo sedaj zakon treba spisati, k delu se je že pristopilo, tudi kadrovsko smo se v tem delu nekoliko okrepili. To je nujno, zakon je zahteven. Pokriva široko paleto rešitev, ki jih je treba izvesti s tem zakonom; je pa tudi Slovenija v primerjavi z evropskimi državami nekoliko posebna, saj je delež stanovanj v privatni lasti med evropskimi državami najvišji. Težko rečem, kaj konkretno bo pripravljeno, bodo pa na podlagi analize izvajanja Stanovanjskega zakona te analize pripravile osnovo za pripravo zakonodajnih rešitev. Na ministrstvu smo delo zastavili tako, da bi se do konca letošnjega leta zakon pripravil kot osnutek in se v začetku naslednjega leta dal v javno razpravo. Če ne bo veliko pripomb, to pomeni, da bi bil osnutek zakona relativno dobro pripravljen, je še možnost, da se ga tudi sprejme. Sama si želim, da bi bilo tako; je pa to težko napovedati, kajti v času javne razprave je prav odziv predstavnikov lastnikov stanovanj izrednega pomena. Civilna družba, ki se je organizirala kot predstavnik lastnikov, včasih, po mojem osebnem mnenju, daje pripombe, ki jih mi ne pričakujemo, ne moremo si predstavljati, da bi lastniki stanovanj tako razmišljali, kot se predstavljajo. Želimo si, da bi se v resnici odzvali v čim večji možni meri pravi lastniki in bi sami stvari pregledali oziroma bi jih rešili na način, s katerim bi bili zadovoljni. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za odgovor.

Jaz pa moram biti na tej točki iskren v tem smislu, da ni velikih težav samo s upravnim delom, ampak so tudi s samoupravo. V stanovanjih imamo lastnike, ki jih upravljanje zgradb sploh ne zanima. Imamo lastnike, ki se povežejo oziroma nekaj ljudi se poveže z upravnikom in potem skupaj delajo, kar delajo, torej vse, kar je mogoče. Predvsem pa tista prva kategorija, tako imenovana indolentna, če lahko

tako rečem, tista, ki je nič ne zanima, potem govori o tem, da je vse zanič, tako kot je. To je problem naše lokalne samouprave med lastniki stanovanj. Verjamem, da so problemi veliki, ampak upam, da se bo kljub vsemu zakon na podlagi tega, kar ste rekli, pripravilo do jeseni s pomočjo stroke in vaših ljudi, ker nekatere stvari je pa resnično treba popraviti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Jana Škoberneta ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

Izvolite, gospod Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Ustavno načelo samouprave na lokalnem nivoju in splošno načelo – ki ga bolj ali manj, tako razumem, vsi sprejemamo – nujnosti enakomernega regionalnega razvoja ni nekaj novega, tudi ne za današnjo serijo poslanskih vprašanj. Že pred tem smo poslušali denimo poslansko vprašanje gospoda Lisca in še nekaterih kolegic ter kolegov in vsa se v grobem vežejo na temeljni strah ljudi, ki pa je posledica aktivnosti, ki se dogajajo. To je strah pred tem, da se službe centralizirajo vedno bolj proti centru, da vsaka reorganizacija s periferije – bolj kot si oddaljen od Ljubljane in večjih mest, bolj učinkovito se to počne – odnese kvalitetna delovna mesta, možnosti za dostop ljudi do kvalitetnih storitev državne uprave. To se ne počne z logiko tega, da to prenašamo na denimo pokrajinsko raven, kar bi bilo seveda logično. Tega že 20 let ne znamo narediti, ne krivim tu vas ali pa izključno vas. In podobno kot pri številnih procesih se nam zdaj dogaja pri reorganizaciji finančnega poslovanja oziroma optimizaciji finančnega poslovanja upravnih enot, ko bomo dobili nove centre, kjer bodo te skupne službe opravljale tehnična opravila; kar je dobro, kar je logično. Je pa dejstvo, da bodo ti centri na izbranih lokacijah, ne pa tudi denimo v vseh mestnih občinah, kar bi vsaj po nekem načelu regionalizacije menda moralo biti logično. Mestnih občin nimamo toliko kot ostalih in v nekaterih zametkih verjetno predstavljajo vsaj osnovno podstat za prihodnjo regionalizacijo, razen če me boste razsvetlili, da to ni več v načrtu. In ko se bo zdaj, vsaj takšna je informacija, zgodila nova reorganizacija, so denimo iz možnosti, da bi bili upravni centri tega dela združenih skupnih služb, izključeni na Ptuj, v Slovenj Gradcu in Velenju.

Moje vprašanje je zgolj v smeri:

Kakšni so bili kriteriji za določitev teh 12 centrov?

Kako ocenjujete, da sledijo načelu skladnega regionalnega razvoja?

Kako se ta reorganizacija, razumem, da je lahko skladna z vladno strategijo, navezuje tudi na korake k prihodnji regionalizaciji in povezovanju občin?



Ali je to docela preišljeno ali pa morda hitimo z nekim procesom, ne nujno hitimo, ampak ga izvajamo samo zato, da se zgodi? Ali vemo, da to sledi denimo naslednjemu koraku – ustanovitvi pokrajin?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Hvala, poslanec, za to vprašanje.

Naj najprej povem, če govorite o optimizaciji delovanja upravnih enot. Upravne enote so del državne administracije na terenu; niso del lokalne samouprave. To sta dve popolnoma ločeni zadevi. In kako se lokalna samouprava morda regionalizira, je druga zadeva; in kako deluje država preko upravnih enot, je stvar države. To je ena stvar, ki jo je pomembno na začetku poudariti in tudi razumeti. Naslednja zadeva, ki jo je treba razumeti, je ta, da vedno znova, kadar iščemo bolj optimalne načine za delovanje države, in to je naše temeljno poslanstvo, mi moramo državljanom zagotoviti, da za davkoplachevalski denar, za čim manjši input ustvarimo čim več dodane vrednosti. Torej moramo stalno iskati izboljšave, načine bolj racionalnega izvajanja nalog. Tretje načelo, ki ga je pomembno poudariti, je to, da ne glede na to, kako mi iščemo načine za bolj racionalno izvajanje teh nalog, predvsem podpornih, o katerih danes govorimo, to v ničemer ne posega na dostopnost storitev za državljanke. Dostopnost storitev se v ničemer ni spremenila. Niti ene lokacije z dostopnostjo storitev nismo za to vzeli, kajti mi v tem primeru govorimo o združevanju finančno-računovodskih služb, ki računajo plače, izstavljajo račune in tako naprej. To niso storitve, ki jih zagotavlja država za državljanke. Te se v ničemer ne spreminjajo in ostanejo popolnoma enake.

Je pa ta temeljni cilj, do katerega smo prišli na podlagi funkcijske analize, kjer smo analizirali 240 organov državne uprave, med drugim tudi kompletan sistem upravnih enot. Ugotovili smo, da lahko bistveno bolj racionalno izvajamo finančne podporne službe na tak način, da v eni upravni enoti izvajajo podporne finančne službe za več drugih upravnih enot. Naredili smo to na dveh pilotih; pogledali, ali stvar deluje, kako se pripravljajo; in sedaj s to nalogo tudi nadaljujemo naprej. Torej ne gre za neko reorganizacijo, ampak gre za neko stalno izboljševanje delovanja in v tej smeri tudi dejansko delujemo. Prvi rezultati kažejo, da ta tako imenovani projekt daje dobre rezultate, da so delavci zadovoljni, da storitve potekajo brez problema; in zato tudi nadaljujemo s postopno širitvijo teh nalog. Je pa temeljna dilema, ki jo vedno imamo pri državni upravi v odnosu do lokalnih skupnosti, ta, ali zasledovati racionalizacijo delovanja, ki po eni strani pomeni

tudi, da se kdaj katera služba združi, prenese na eno lokacijo in ni več mogoče na treh, petih ali desetih; ali pa ohranjati službe, kljub temu da se zavedamo, da so neracionalne, samo zato, da ohranjamo delovna mesta. Torej smo vedno v dilemi, ali financirati nekaj, kar vemo, da bi lahko naredili bolj racionalno, pa se zavestno odrečemo racionalizaciji; ali pa to združiti, če vemo, na kakšen način združiti. Mi smo zato ubrali načelo, da združujemo samo tiste službe, ki niso povezane z neposrednimi storitvami za občane. To je kriterij, da se storitve za občane ne spreminjajo.

Glede same regionalizacije je pa tako. Mi smo že v Strategiji razvoja lokalne samouprave zapisali, da želimo, da se regionalizacija zgodi organsko, kar pomeni, da najprej damo vsebino, ki jo je možno regijsko izvajati, in šele nato določimo tudi formo. Kajti poskus določitve regij vnaprej, brez jasne vsebine ni bil uspešen, zato poskušamo zdaj po drugi plati, da določimo, katere so tiste vsebine, ki jih je na določeni regiji možno združiti. In to je potem tudi nek logičen način zametka pokrajin, ki bi postopno prevzele naloge deloma iz državne pristojnosti, deloma pa tudi tiste naloge, ki so jih pripravljene občine združevati tudi iz občinske pristojnosti. Na tak način dobimo logično vsebino prihodnje regionalizacije, vendar jo s temi konkretnimi projekti, o katerih danes govoriva, v ničemer ne prejudiciramo; samo iščemo načine za čim bolj optimalno izvajanje tistega, kar smo dolžni državljanom zagotoviti. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala.

Gospod minister, me veseli, da se delo kaže kot uspešno in da tudi piloti kažejo pozitivne rezultate. Predvsem me veseli, da so zaposleni zadovoljni s tem, kar počnete. Je pa daleč od tega, da bi se strinjal s tem, da je vprašanje organizacije in dela državne uprave povsem ločeno od lokalne samouprave. Kot veste ali pa morda ni prišlo do vas, slej ko prej bi bilo modro razmisliti o tem, ali smo vse pristojnosti razdelili prav. Republika Slovenija je v primerjavi s številnimi državami nekonkurenčna ravno na točki, kjer denimo gradbena dovoljenja še vedno ločeno urejamo v dveh institucijah oblasti, se pravi skozi lokalno samoupravo in skozi državni aparat. Nekatere države so to uspešno združile. Kot veste, prisotnost državne administracije ni samo vprašanje, kako se bo ministrstvo organiziralo za učinkovit dostop do same storitve, ampak gre tudi za vprašanje, kako se določene storitve, ki se plačujejo iz davkoplachevalskega denarja, razporejajo in izvajajo po celotni državi enakomerno, kar je na koncu dneva tudi vprašanje zaposlovanja. Saj je logično –



najbolje, da vse prestavimo v Ljubljano, v Ljubljano bodo odšla vsa delovna mesta; ampak potencial, da bi še kdo ostal kje na periferiji, bo pa nič. In če je to razumela Francoska republika, ki je bila med svojo zgodovino daleč najbolj centralizirana in so iz megalopolisa Pariza doumeli, da morajo iti na krepitev tudi državne prisotnosti na periferiji, potem moramo to razumeti tudi mi. Ampak se strinjam z večjim delom vašega odgovora.

Edino na tisto, kar sem vas neposredno vprašal, mi niste odgovorili.

Kateri so kriteriji, po katerih ste določili 12 sedežev; in zakaj so bili izbrani ti, ki so danes predlagani?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala.

Se opravičujem, če nisem bil dovolj jasen. Kriterijev je bilo več. Predvsem smo gledali, kje, v kakšnem obsegu lahko ena finančna služba servisira koliko drugih upravnih enot. To je eno vprašanje. Kriterij je bil kadra, kriterij je bil, kje so razpoložljivi prostori, kriterij je bil tudi interes delavcev in njihova morebitna mobilnost, ker je prišlo do določenega združevanja; kam se več določenih delavcev vozi. To so bili kriteriji čisto delovne narave. To niso neki formalni kriteriji, neko formalno odločanje, na podlagi katerega bi po nekem političnem premisleku to delali; kajti gre za organizacijsko racionalnost. Kako bolje organizirati lastno delo in samo to smo imeli tudi dejansko pred sabo. Upam, da sem vam kriterije zdajle naštel. Kar se tiče pristojnosti, kaj dela lokalna samouprava in kaj je naloga države. Morate razumeti, da je naša naloga, predvsem naloga Ministrstva za javno upravo, da zagotovi pogoje za izvajanje nalog, ki jih po zakonu mora izvajati država. Ministrstvo za javno upravo ne more presojati, kdo bo katero nalogo delal – morda na lokalni ravni ali na državni ravni. Mi smo dolžni preko sistemov upravnih enot zagotoviti tekoče izvajanje nalog. Vsebinsko teh nalog nam odredjajo posamezna ministrstva – notranje zadeve, kmetijstvo in številna druga –, ki točno povejo, kako moramo naloge izvajati.

Glede centralizacije naj povem, da se nobeno delovno mesto iz regij ni selilo v Ljubljano, ampak na določenem območju združujemo podporna službe, jih ne selimo v Ljubljano. Na določenem območju jih združujemo. Ne morem pristati na to tezo, da je to centralizacija države kot take. Mi samo regijsko združujemo tiste naloge, ki jih je tako bolj racionalno možno izvajati. Glede odgovora, kako bolj racionalno izvajati recimo gradbeno zakonodajo in podobno, to je pa materija, ki jo je treba rešiti v primeru sprejemanja zakonodaje. Če bo zakonodaja določila, da je pristojni in odgovorni organ za izvajanje določene naloge nekdo drug kot danes, potem bo treba to tudi

izvajati. Ampak morate razumeti, da Ministrstvo za javno upravo zagotavlja delovanje sistema, ne pa vsebine in pristojnosti. Tega pa ministrstvo ne more določati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem mag. Marka Pogačnika ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister!

V nadaljevanju bi vam rad zastavil vprašanje.

Zanima me:

Kakšno je stališče Ministrstva za pravosodje do tako imenovanih izbrisanih podjetij, ki jih je Zakon o finančnem poslovanju podjetij, vemo vsi, v letu 1999 izbrisal iz registra?

Tukaj lahko poslušamo zelo žalostne zgodbe in lahko se vsi skupaj strinjamo, da takšnega zakona, kot je bil sprejet v letu 1999, ne poznajo nikjer po svetu. To pomeni, da se čez noč brez predhodne likvidacije izbrišejo podjetja. V to, vsaj po mojem mnenju, veliko nepravilnost je danes direktno vključeno 18 tisoč podjetnikov, če temu prištejemo še vse njegove družinske člane in vse skupaj, je to verjetno približno 80 tisoč oseb. Tukaj lahko beremo zelo žalostne zgodbe, da so nekateri ob celotno svoje premoženje, da je bil marsikje kot epilog samomor, ko so si bili ljudje pod tem bremenom, ki jim ga je ta nepošten zakon zadal, primorani odvzeti celo življenje. Lahko beremo različna mnenja, tudi ustavnih pravnikov in ostalih, da je ta zakon res neka posebnost in da so se pri tem zakonu zgodile tudi krivice. Po drugi strani, če zakon malo bolj pregledamo, pa ugotovimo, da so nekatera podjetja, ki so bila s tem zakonom izbrisana, imela tudi svoje upnike, ki zaradi izbrisa svojih dolgov tudi niso mogli iztržiti. Vsi vemo, da je prišlo tudi do sodbe, postopkov v Strasbourgu na Evropskem sodišču za človekove pravice, da zadeva še ni dokončna.

Zanima me, spoštovani minister:

Kakšno je stališče Ministrstva za pravosodje do izbrisanih podjetij?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister mag. Goran Klemenčič, izvolite, imate besedo.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik Državnega zbora, za besedo. Spoštovani gospod poslanec mag. Pogačnik! Poslanke in poslanci, kolega in kolegica!

Začel bom s strinjanjem z vami. Strinjam se, da ima ta zgodba veliko tragičnih in žalostnih osebnih zgodb. Tudi sam sem se že aprila 2015 dobil s civilno iniciativo, kjer smo se pogovarjali tudi o morebitnih rešitvah. Takrat sem jasno povedal stališče, na katerem moram vztrajati še danes. Ker je zadeva pred



Evropskim sodiščem za človekove pravice, takrat še ni bila znana ta prva odločitev, ki ni dokončna, ne bomo poskušali niti ne vidimo možnosti za neko posebno ločeno reševanje zadev. Zakaj? Ker, kot vi tudi sami veste, je to enkrat poskušala že vlada z vladnim zakonom leta 2007 in poslanci s poslanskim zakonom 2011. Oba zakona sta padla na Ustavnem sodišču. Gre za zadevo iz leta 1999, kot ste že sami pravilno povedali. Šlo je za zakon, za katerega je bilo takrat resorno pristojno Ministrstvo za finance. Ta zakon je gotovo, zdaj ne vem, ali je bil edini tak na svetu ali ne, sprejel nek izjemno rigorozen ukrep, ki je bil posledica ene tranzicije ter tudi posledica najbrž nekega mogoče še ne izdelanega odnosa vseh državljanov Republike Slovenije do lastništva, do tega, kaj pomeni vodenje, nadzorovanje ali pa razumevanje neke lastniške funkcije.

Leta 2000 je ustavni položaj teh družbenikov izbranih podjetij po takratnem zakonu obravnavalo Ustavno sodišče. Veste, da je takrat družbenike razdelilo na tako imenovane pasivne in aktivne. Ker se je zadeva poglobljala, je, kot sem že prej rekel, leta 2007 vlada predlagala zakonodajno rešitev, pa potem poslanci leta 2011. Obakrat je Ustavno sodišče ugotovilo protiustavnost tovrstne rešitve. Po mnenju Ustavnega sodišča sta bili predlagani rešitvi v direktnem nasprotju s 155. členom Ustave Republike Slovenije, ki prepoveduje povratno veljavo pravnih aktov, saj je ureditev v razmerju do upnikov protiustavno oprostila dolžnike svoje pravnomočno ugotovljene obveznosti. Kot rečeno, sem se sam sestal s civilno iniciativo. Povedal sem jim, da bomo počakali na odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice. To je bilo aprila 2015. Takrat se je nakazovalo, da bo odločitev prišla kmalu. Odločitev je prišla februarja letos v primeru Lekić proti Sloveniji. Gre za prvo odločitev, gre tudi za odločitev glede aktivnega družbenika, zato ni mogoče na široko sklepati, ali bo zdaj končna odločitev v celoti v korist ene ali druge stranke. Pritožnik se je pritožil na Grand Chamber, na Veliki senat in videli bomo, kakšna bo zaključna odločitev Evropskega sodišča za človekove pravice. V vsakem primeru smo pripravljene na tako ali drugačno odločitev.

Morate pa razumeti, in tako smo se tudi pogovarjali s civilno iniciativo; ker gre za zadevo, ki je nastala leta 1999, da sta že dve različni vladi in ločeno tudi poslanci poskušali zadevo rešiti s posebnim zakonom, da sta oba ta zakona pred slovenskim ustavnim sodiščem padla, je prav, da pustimo, da o tem odloči ESČP; in potem to odločitev spoštujemo, pa najsibo taka ali drugačna. Strinjam pa se, če bo odločitev morebiti drugačna, kot se nakazuje skozi primer Lekić, kjer je sodišče odločilo v korist Slovenije, če bo odločitev drugačna in bo sodišče odločilo v korist pritožnika, bo to predstavljalo tudi velik finančni zalogaj za popravo krivic, če jih bo kot take pripoznalo ESČP. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Marko Pogačnik, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za ta del odgovora.

Tudi sami ste odprli določene zadeve, ki kažejo na to, da gre verjetno tukaj za nek unikum. Že ta sprememba recimo aktivnih družbenikov, vsaj po mojem vedenju, verjetno nobeno mednarodno korporativno pravo tega tērmina ne pozna. Po drugi strani ste pa sami izpostavili nevarnost, ki pa verjetno še lahko sledi za slovenski proračun v primeru, če bi Evropsko sodišče za človekove pravice odločilo drugače. Kajti vemo, da ta postopek do zdaj ni končan. Zanimivo pa je, vsaj po mojem vedenju, da se ti rubeži stanovanj in hiš dogajajo še sedaj.

In zanima me:

Zakaj Ministrstvo za pravosodje ali Vlada ne sprejme vsaj nekega začasnega ukrepa, bi naredila neko začasno odredbo in bi recimo do dokončne odločitve Evropskega sodišča za človekove pravice vsaj vse te postopke zaustavila oziroma zamrznila?

Po mojem mnenju bi bila verjetno takšna odločitev lahko smotrnejša in gospodarnejša v primeru, da bi Evropsko sodišče za človekove pravice v nadaljevanju odločilo drugače, kot je zdaj. Kajti če bo odločilo, kot ste že tudi vi ugotovili, verjetno potem Sloveniji sledi vsaj za eno milijardo denarnih odškodnin.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister mag. Klemenčič, izvolite, imate besedo.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo.

Tudi o tem smo se pogovarjali kot o eni izmed možnih rešitev, ki pa je bila zavržena iz preprostega razloga. Kot rečeno, na dva načina se je že poskušalo doslej zadevo rešiti. Obakrat sta bila ta dva načina prepoznana kot protiustavna. Enako bi se zgodilo tudi z morebitnim interventnim zakonom. Vi morate vedeti – in vem, da to veste –, da imamo na eni strani grozne, žalostne zgodbe posameznikov, ki so po zakonu prepoznani kot dolžniki; na drugi strani imamo pa upnike. Kakršenkoli interventni zakon, ki bi za eno skupino ljudi preprečil izvrševanje poplačila, ki je zakonsko prepoznano, tudi med tistimi upniki, ki so upniki – in med njimi niso samo velike korporacije, ampak so lahko tudi posamezniki in samostojni podjetniki, imamo grozne zgodbe. Saj veste, upniško-dolžniška razmerja so dvostranska ter imamo takšne in drugačne zgodbe. V glavnem, mi v tem trenutku dejansko ne vidimo kratkoročne rešitve, treba je počakati na to, ali bo celoten sistem, kot je bil vzpostavljen leta 1999 in potem dvakrat potrjen na Ustavnem sodišču, preživel presojo na Evropskem sodišču



za človekove pravice. Če ne bo, bomo morali poiskati temu ustrezne rešitve. Kakršnakoli interventna zadeva, saj veste, da vlada ne more samostojno, brez zakonske podlage zamrzniti določenih izvršilnih postopkov; za to bi bil potreben nek zakon, ki bi bil pa enako sporen, kot sta bila prejšnja dva poskusa. Vem, da se tudi v javnosti velikokrat govori o tem, da dajmo to narediti, ker končna odločitev na Evropskem sodišču za človekove pravice nas bo stala neprimerno več. Podobno se lahko zgodi, če to storimo, pa nas potem spravijo upniki pred sodišče zaradi kršitev, ki jih je Ustavno sodišče že ... To je na nek način resnično nerešljiv problem v tem trenutku in samo upamo lahko, da bo Evropsko sodišče za človekove pravice dalo čimprejšnjo odločitev; kakršnakoli že bo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik Državnega zbora. Vsem prav lep pozdrav, še posebej ministrici za finance gospe Mateji Vraničar Erman!

Spoštovana gospa ministrica, želim vam prenesti veliko stisk, s katerimi prihajajo k meni v mojo poslansko pisarno, ki ima odprta vrata tudi pri nas doma – delavci migranti. Ti dobivajo v tem mandatu odločbe o odmeri dohodnine za leta nazaj. Gospa ministrica, dejstvo je, da davčnih bremen preprosto ne bodo zmogli. Obračajo se tudi na Varuha človekovih pravic, ki jim v odgovoru piše, da nima pristojnosti, kar je seveda res; pritrjuje pa, da tudi pri njih išče pomoč vse več ljudi – delavcev migrantov, ki izhajajo pretežno iz severovzhodne Slovenije. Saj veste, ko so ljudje v stiski, se zaprejo v molk in padejo v depresijo, iščejo pomoč tudi pri lokalnem poslancu. Spoštovana gospa ministrica, zakonodajo je treba spoštovati, o tem ni dvoma. Iz nekajletnih izkušenj pa oba veva, da delavci migranti komplicirane davčne zakonodaje, ki se pogosto spreminja, ne poznajo. Davkom se ne izogibajo, zato jim je treba na nek način pomagati.

Sprašujem vas, gospa ministrica:

Kako jim boste kot ministrica za finance šli naproti?

Če Ministrstvo za finance in Finančna uprava Republike Slovenije tem zavezancem ne bosta pomagala, bo prišlo do vse več dražb premoženja, ki so ga delavci migranti v tujini, nekateri tudi desetletja, ustvarjali; da ne govorim še o drugih in drugačnih družinskih tragedijah. Jaz sem vam vnaprej zahvaljujem za razumevanje akutne problematike in pričakujem tudi podane vaše rešitve v vaših odgovorih.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, izvolite, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanec!

Problematika, na katero opozarjate, nas zaposluje praktično že celoten mandat. Poskušali smo na različne načine. To, kar je uveljavljeno, pa je naslednje – na Finančni upravi je imenovana konkretna oseba na Generalnem finančnem uradu, ki lahko poda neposredna pojasnila komurkoli, ki želi poravnati svojo davčno obveznost v zvezi z obravnavano problematiko. Prav tako so vzpostavljeni informacijski centri po finančnih uradih in dana pisna pojasnila na spletni strani Finančne uprave; vse z namenom, da se na čim bolj enostaven in človeku prijazen način pojasnijo obveznosti, ki izvirajo z dejstva, da posamezniki delajo v drugi državi, bivajo pa v Sloveniji. Na zakonodajni ravni je bil že v letu 2016 sprejet Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku, ki je, tudi zaradi delavcev migrantov, pa ne samo zaradi njih, omogočil obročno plačilo davčnih obveznosti v 24 obrokih; tudi če niso izpolnjeni sicer zelo strogi kriteriji v zvezi s premoženjskim oziroma dohodkovnim stanjem posameznih davčnih zavezancev. Za tovrstne davčne zavezance je ključno, da prepoznajo, da iz tega, ker so davčni rezidenti Republike Slovenije, obstajajo določene davčne obveznosti do države Slovenije. Če bi se odločili za redno poravnavanje svojih obveznosti v obliki akontacij, tudi tega problema visokih doplačil, sploh pa ne doplačil za več let nazaj, ne bi bilo.

Omeniti je treba tudi novelo Zakona o dohodnini, ki je za to skupino davčnih zavezancev prepoznala, da so v posebnem položaju, kar se tiče povračil stroškov prevoza in povračil stroškov prehrane med delom. Zaradi tega je zanje določena drugačna rešitev, kot velja za posameznike, ki so zaposleni v Sloveniji in uveljavljajo tovrstne stroške. V nominalnem znesku so zanje predvideni višji zneski, ki se izvamejo iz davčne osnove. Želim povedati, da si v našem vsakdanjem delu prizadevamo, da omilimo stisko teh posameznikov, predvsem z ustreznim informiranjem in nudenjem ustreznih pravnih podlag za možnost obročnega plačevanja; vendar pa moramo na ravni zakonske obveznosti slediti odločbi Ustavnega sodišča, ki je ocenilo, da posebna davčna obravnava v smislu priznavanja posebne osebne olajšave za tovrstne zakone ni skladna s slovensko ustavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Gospa ministrica, hvala lepa za vaš zelo korekten odgovor. In jaz



vam tukaj izrekam priznanje, da se trudite, vi in tudi Furs, kako tem ljudem iti naproti.

Ti ljudje seveda ne študirajo toliko davčne zakonodaje kot na primer midva. Dejstvo je, da enostavno ne poznajo rokov, da tudi pozabijo, kdaj dati prijavo in tako dalje. Navajam primer, da bo slovenska javnost imela eno celovitejšo sliko. Navajam primere odmere dohodnine in kronologijo prejetanja odločb za delavca migranta, ki že več kot 30 let dela v Nemčiji in ima certifikat, s katerim dokazuje, da je rezident Nemčije. Septembra 2016 je dobil odločbo za odmero dohodnine za leto 2010 – slabih 12 tisoč evrov. 12 tisoč evrov. Ob tem naj povem, da je bila dohodnina odmerjena od celotnega bruto prihodka, se pravi nobene olajšave, nobenih odbitih prispevkov in davka, ki jih je plačal v Nemčiji. Potem decembra 2016 je dobil odločbo za odmero dohodnine za leto 2013 – 5 tisoč 300 evrov. Januarja letos za leto 2012 – dobrih 6 tisoč evrov; marca letos za leto 2014 – skoraj 6 tisoč evrov. In aprila letos za leto 2011 – 6 tisoč 500 evrov. Skupaj slabih 36 tisoč evrov. Nemogoče plačati, razen če proda vse, kar je teh 30 let ustvarjal. In tudi verjamem, da je to dobra rešitev, gospa ministrica, da je neka informacijska točka oziroma kontaktna oseba na davčnem uradu. Ampak tudi ta uradnik bo, povsem normalno, gledal stroge davčne predpise in ne vem, če bo res šel naproti temu davčnemu zavezancu, ki je v hudi stiski. In ponavljam, nihče ne govori, vsaj v moji pisarni ne, da davka ne bo plačal; ampak konkretno teh 36 tisoč evrov enostavno ne more plačati v 24 obrokih. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica, izvolite, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Kot sem omenila prej, informiranju davčnih zavezancev, še posebej davčnih zavezancev dnevnih delovnih migrantov, posvečamo posebno pozornost. Kontaktna oseba na Fursu je samo ena od teh oblik informiranja. Drugo so informacije, ki so dostopne na spletni strani Fursa. Tretja oblika je pozivanje po najrazličnejših sredstvih javnega obveščanja in forumih, kdaj zapade v obveznost oziroma kdaj je treba, v katerih rokih je treba katero od obveznosti izvršiti. V tem smislu smo se povezali tudi s Sindikatom delavcev migrantov in preko njihove spletne strani zagotavljamo – če so seveda pripravljene sodelovati – informacije, ki pomagajo ljudem izpolniti svoje obveznosti.

Konkretni primer, ki ste ga navedli, težko komentiram, ker ne poznam osebnih okoliščin zadevnega davčnega zavezanca, pa tudi raziskovati jih ne morem, ker me zavezuje davčna tajnost. Finančna uprava ne more takšnih podatkov dati. Ampak zelo v splošnem. Taka dodatna davčna obveznost kaže na ne

zelo nizke prihodke posameznika in kaže tudi na to, da dohodki niso bili sproti prijavljeni za preteklih 5, 6 let. Po vsej verjetnosti je Finančna uprava do informacij o njegovih prihodkih prišla z izmenjavo informacij s tujo finančno upravo, pri teh izmenjavah pa vedno prihaja do kar dolgih časovnih zamud. Kot sem omenila, temu konkretnemu zavezancu ter tudi vsem ostalim je na razpolago možnost obročnega plačila. Če pa obstajajo resne težave oziroma resni zadržki v zvezi z možnostjo preživljanja njega oziroma njegove družine, pozna Zakon o davčnem postopku tudi institut odpisa davčne obveznosti; ampak v tem primeru je treba natančno pregledati premoženjsko in dohodkovno stanje posameznega zavezanca. Mehanizmi so na razpolago, da se lahko tovrstne probleme naslovi; v splošnem pa je redno izpolnjevanje davčnih obveznosti najboljša preventiva pred takšnimi doplačili. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat, imate besedo za postopkovni predlog.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Res je, izkoriščam poslovniško možnost. Najprej pa se ministrici zahvaljujem za korekten odgovor. Ocenjujem, da bi bilo dobro, da opravimo razpravo, tudi s ciljem informiranja tovrstnih zavezancev, o katerih sva zdaj z gospo ministrico govorila. Vsi se pač zavedamo, kot je že nekoč Benjamin Franklin povedal, da so na tem svetu zanesljivi le smrt in davki. Tako pač je. Tudi jaz sem zavezan varovanju davčne tajnosti, čeprav imam tukaj kar zajeten dosje posameznega primera tega davčnega zavezanca, ki pač poslanca prosi za pomoč. Res je, da podatki pridejo od izplačevalca, torej od delodajalca. Zanimivo je, da je bila v tej dohodninski odločbi praktično za ves bruto letni zaslužek odmerjena dohodnina. Ampak zdaj ni pomembno, da govorimo o detajlih, govorimo o tem, da je treba ljudi informirati na kakšen način in kdaj je pravi čas, da vložijo napoved za odmero dohodnine in da pripravijo vse podatke, ki se štejejo za davčno olajšavo.

Mislilim, da bi lahko nekaj dobrega naredili za naše državljane, če bi opravili razpravo o tem vprašanju na naslednji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanja.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem dr. Vinka Gorenaka, in sicer ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Gospod Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zanimive zgodbe, bi rekli, to, kar smo zdajle poslušali: država napram posamezniku.



Tudi v mojem poslanskem vprašanju je nekaj podobnega.

Zakon o sodiščih v 83. členu natančno piše, da v času od 15. julija do 15. avgusta trajajo sodne počitnice, in v devetih alinejah natanko pove tudi, kaj sodišča v tem času delajo in česa ne delajo. Seveda je v teh devetih alinejah naštetu vse tisto, kar je nujno potrebno za odločanje sodišč tudi v času poletnih počitnic, da ne bi prišlo do kakršnihkoli težav pri delovanju sodnega sistema. Leta 2015 je prišlo v Mariboru do izjeme od tega zakonskega določila. Franc Kangler je namreč dobil serijo vabil na obravnave v času sodnih počitnic, ki pa seveda v skladu s 83. členom Zakona o sodiščih niso dovoljene, odnosno niso predvidene. Šele potem ko je protestiral, je prišlo do preklica te zadeve in do obravnave ni prišlo. Leta 2017 se ponavlja ista zgodba. Se pravi, kljub jasno naštetim zakonskim določilom, kaj se v času sodnih počitnic dogaja na sodiščih in kaj se opravlja, je spet razpisana serija obravnave v njegovem primeru. Kot da Franc Kangler ni državljani te države, pri katerem je nujno treba spoštovati določila tega zakona. Situacija okoli tega je relativno zanimiva tudi zato, ker je bilo zoper njega vloženih, kot veste, 20 kazenskih ovadb, in do zdaj je dokončno padlo že 12 primerov. 12 kazenskih ovadb je šlo v koš za smeti. To kaže seveda na to, da se je država, odnosno, da se je tožilski sistem enostavno spraval na njega. Drugače temu ne moremo reči.

V zvezi s tem sprašujem ministra:

Ali ste seznanjeni s tem primerom?

Ali boste uvedli kakšen nadzor?

Od njega bi pričakoval, da vstane in reče: »Letele bodo glave.« To je v nekem primeru namreč že rekel. Če bi to rekel nek drug pravosodni minister, bi bilo verjetno pol Slovenije na nogah, ampak zdaj je pač drugače, ker imamo neko drugo vlado.

Sprašujem torej ministra, če je seznanjen s to zadevo in če in kako namerava ukrepati v tej zadevi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Izvolite, minister, imate besedo.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa. Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, dr. Gorenak, poslanec, drugi poslanke in poslanci!

Mislím, da sva se o tej zadevi dejansko pogovarjala že lansko leto in da je bilo tudi poslansko vprašanje. Takrat so bili zadeva, kot ste tudi sami povedali v svojem poslanskem vprašanju, naroki, ki so bili preklicani, in zato ministrstvo potem ni nadaljevalo s svojimi aktivnostmi.

Ali sem s tem seznanjen? S tem sem bil seznanjen oziroma ministrstvo je bilo s tem seznanjeno prejšnji teden, ko je prejelo pismo Odbora 2015 o tej konkretni zadevi, v pismu je izpostavljena problematika sojenja gospodu Kanglerju med sodnimi počitnicami, zato smo pismo odstopili pristojni službi ministrstva, ki je

odgovorna za nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč in jo vodi dodeljeni sodnik. Ta bo na podlagi pisanja ustrezno ukrepala, ocenila, ali obstaja njena pristojnost za izredni nadzor, ker tukaj ne govorimo o rednem nadzoru, in z ugotovitvami vas lahko na vašo željo pisno seznanimo. Ker zadeve ne poznam v globino, ne bom prejudiciral, kakšno je pravilno ali nepravilno ravnanje. Dejstvo je, in s tem se lahko v celoti strinjam, da Zakon o sodiščih v 83. členu izjemno omejuje možnost procesnih dejanj in teka rokov med sodnimi počitnicami. Ni pa vendarle tako zelo preprosto, kot želite sami predstaviti, zato ker v devetih alinejah, ki jih našteva, zakon opredeljuje, katere so tiste nujne zadeve, na koncu pravi tudi »druge zadeve, za katere tako določa zakon«. Kljub temu da sem pravosodni minister, si ne želim vnaprej reči, da vem za vse možne zadeve, o katerih zakon določa kakršnokoli prioriteto obravnave. Nič ne želim prejudicirati, hočem samo reči, da takoj, ko smo bili o tem seznanjeni, smo to dodellili službi, ki je za to pristojna.

Kot rečeno, če boste to željo izrazili že na tej seji, vam bomo takoj, ko bo odločitev službe sprejeta ali pa ko bodo pridobljeni ustrezni podatki od sodišča, o tem tudi obvestili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V osnovi moram reči, da sem zadovoljen s tem, kar ste povedali, razen s tem: »druge zadeve, za katere tako določa zakon«. Zakon bi torej moral določiti, da v času sodnih počitnic lahko tečejo obravnave. Osebnó mislim, da je ta del popolnoma nesporen. De facto dejstvo je, po mojem mnenju – kaj bo pokazal nadzor, ne vem – da gre v primeru te osebe, torej gospoda Kanglerja, za zlorabe. Verjamem in upam, da bo ta vaš nadzor to tudi pokazal.

V tem kontekstu prosim, da mi po opravljenem nadzoru ugotovitve nadzora posredujete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Absolutno vam bomo poslali ugotovitve. Samo ena stvar, prosim, resnično ne morete, preden nadzor opravi svoje delo, reči, da gre za zlorabe. Počakajmo, da vidimo, kaj bo nadzor ugotovil. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.



LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani ministrica, kolegice in kolegi!

Spoštovana ministrica, rad bi vam postavil vprašanje v zvezi z izvajanjem investicij na lokalni ravni v primerjavi z državno ravni.

Vem, da to ni primerljivo, ampak bom navedel konkreten primer. Kadar gre na lokalni ravni za investicijo večjega obsega, kadar občina finančno ne more v celoti zapreti investicije, mora pridobiti soglasje Ministrstva za finance za prístup k tej investiciji. Pa gre tu za rang, ki si ga občine nekako še lahko privoščijo, od nekaj 100 tisoč pa mogoče tam do 2, 3 milijone. Skratka, to je investicijski rang, za katerega morajo občine pridobiti soglasje Ministrstva za finance, če te investicije ne morejo same zapreti oziroma morajo na banko po kredit. To razumem, ker dejansko je to vpliv na državni proračun.

Izpostavil bi vprašanje:

Kakšni so ukrepi soglasja in nadzorovanje tveganj, kadar gre za večje državne investicije, ki jih izvajajo raznorazna ministrstva in ki imajo direkten ali indirektn vpliv na državni proračun?

Kakšna so pa glede tega stališča Ministrstva za finance, kako si zavaruje tveganja pri investicijah, za katere je v prihodnosti zagotovljeno, da vso odgovornost prevzame državni proračun?

Kakšni so ukrepi, kakšne so zakonske podlage in kako ministrstvo nadzoruje tveganja – tu govorimo o velikih državnih investicijah – za državni proračun pri teh velikih investicijah?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Predsednik, hvala lepa za dano besedo. Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje.

Začeti moram s tem, da Ministrstvo za finance ne daje soglasij za nobene investicije, ne na državni ne na lokalni ravni. Tisto, kar je pristojnost Ministrstva za finance v zvezi z investicijami na lokalni ravni, je dajanje soglasij za morebitno zadolžitev. V skladu z Zakonom o financiranju občin se namreč občine lahko zadolžijo zgolj za svoj investicijski oziroma razvojni del in v primeru, ko se želijo zadolžiti, morajo pridobiti soglasje Ministrstva za finance ne glede na to, za kakšno investicijo gre. Torej, dejansko ministrstvo ne daje soglasja za investicije, ampak za sam akt zadolževanja. V celoti Zakon o javnih finančah velja tako za občine kot za državne proračunske uporabnike v tistem delu, kjer v 65. členu določa, da je predstojnik neposrednega uporabnika tisti, ki odgovarja za zakonitost, namenskost, učinkovitost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi.

V skladu s povedanim morajo torej vsi proračunski uporabniki – zdaj pa grem na

državno raven – načrtovati svoje izdatke proračuna in si lahko samostojno razporejajo dodeljena sredstva v proračunu med posameznimi ekonomskimi nameni. Ko načrtujejo izdatke za investicije, te izkazujejo v načrtu razvojnih programov, in sicer za prihodnja štiri leta. To je tako imenovani tretji del proračuna, o katerem razpravlja tudi Državni zbor. Ti načrti razvojnih programov so razdelani po letih, v katerih bodo izdatki bremenili proračune prihodnjih let, in po virih financiranja za celovito izvedbo programov.

Za investicije, ki se načrtujejo in evidentirajo v okviru projektov, velja vladna Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ. In priprava investicijske dokumentacije, večinoma v teh primerih velikih projektov, ni stvar posameznega ministrstva, ampak vladnega gradiva in v okviru medresorskega usklajevanja se usklajujemo tudi glede finančnih posledic posamezne investicije. Na državni ravni pa, kakor vemo, posamezen resor nima pristojnosti samostojnega zadolževanja, ampak je zadolževanje skupno za izvrševanje državnega proračuna in poplačilo že prej najetih kreditov, tako da tudi preko tega mehanizma zagotavljamo ustrezen nadzor.

Ukrepi za obvladovanje tveganj so torej različni, tudi cilji, ki jih zasledujemo na lokalni oziroma državni ravni, so različni, marsikdaj postopamo od primera do primera. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana ministrica, za odgovore.

Seveda, pač sem izpostavil zadolževanje na lokalni ravni, ker se občine zadolžujejo zgolj za investicije, ampak seveda ne direktno za investicije, ampak dejansko za to, da zaprejo, finančno, svoj proračun.

Zdaj grem pa malo bolj konkretno. V mislih imam izgradnjo drugega tira. Tako kot je bilo v preteklosti v modi, da so se občine na nek način izogibale soglasju Ministrstva za finance, je bilo v modi javno-zasebno partnerstvo, ki ni bilo nič drugega, samo druga oblika zadolževanja. Ampak zdaj tudi to ne gre več, ker je Računsko sodišče ugotovilo, da je dejansko to samo zadolževanje in nič drugega. Ampak to je bilo modno in določene občine, tiste, ki so bile med prvimi, so se temu izognile.

Zdaj pa gremo na državno raven. Zelo dobro, zelo jasno in zelo točno ste povedali, kako je na državni ravni, NRP, ono, drugo, tretje. Zdaj pa pogledajmo investicijo v drugi tir. Ali je drugi tir v NRP? Ni. Ima investicijski program? Nima. Ima PZI projektno dokumentacijo? Nima. Skratka, če pogledamo obrazložitev Zakonodajno-pravne službe, kjer so obrazložena tudi vsa tveganja, v primeru stečaja družbe 2TDK prevzema obveznost proračun Republike



Slovenije. In tudi nadalje navaja, da zakon o izgradnji drugega tira, dejansko berem, »del tveganja, ki se prenese na koncesionarja, vključuje dejansko izpostavljenost tržnim nepredvidljivostim, kar pomeni, da ocenjena morebitna izguba za koncesionarja ni zgolj nominalna ali zanemarljiva«. Skratka, gre za velika tveganja. Ampak tu smo pač zdaj z zakonom tako določili, da se temu izognemo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vrničar Erman, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Najprej naj omenim, da je javno-zasebno partnerstvo povsem legitimna in v svetu vedno bolj običajna oblika sodelovanja med javno in zasebno sfero pri oblikovanju projektov oziroma pri izvedbi projektov, ki imajo koristi tako za javno sfero kot tudi za posameznika. Zaradi tega ne bi želela ne na lokalni ne na državni ravni, da izzveni, kot da se javno-zasebno partnerstvo, ta oblika medsebojnega sodelovanja, zgolj zlorablja za obvod pred nekaterimi zakonskimi določili.

Drugo. Kar se tiče zakona o drugem tiru, ki bo zdaj predmet referendumu, naj opozorim, da ta zakon nima nobene zveze z javno-zasebnim partnerstvom. Javno-zasebno partnerstvo je bila ena od možnosti, ki so se preverjale v zvezi z možnostjo izvedbe izgradnje drugega tira, vendar je bila med izvajanjem opuščena. Zakon o izgradnji drugega tira postavlja svojo konstrukcijo izgradnje, deli stroške med državni proračun in deloma zagotavlja poplačilo oziroma financiranje izgradnje tudi s strani tistih, ki bodo imeli od drugega tira največ koristi, in po mojem mnenju vzpostavlja pravo ravnotežje med financiranjem iz splošnih prihodkov državnega proračuna na eni strani in na drugi strani teh namenskih prihodkov.

Mislim, da oblika financiranja izgradnje drugega tira, ki je bila z zakonom izbrana, nudi pravzaprav manjšo izpostavljenost državnega proračuna v smislu običajnih integralnih nenamenskih virov državnega proračuna v primerjavi z ostalimi variantami, ki so se v javnosti pojavljale. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Seveda predlagam, da se o tem opravi razprava.

In sicer, ministrica, iz vašega povedanega je moč razbrati, da če se sprejme zakon, se določi koncesionar in ne glede na tveganja, ki jim je izpostavljen državni proračun, se izognemo vsem ostalim zakonskim korakom,

torej da mora biti investicija v državnem NRP, načrtu razvojnih programov, da mora imeti izdelan investicijski program, da mora biti investicija zaprta. Skratka, da so vsi ti pogoji izpolnjeni. To se pravi, za naslednjo stvar, ki dejansko ne bo urejena, ki dejansko ne bo imela vseh teh pogojev, ki jih ostala zakonodaja na finančnem področju zahteva, se samo sprejme zakon, tak, kot je zakon o drugem tiru, in se potem vsem tem finančnim tveganjem za proračun na eleganten način izognemo. To je dejstvo. To ste zdaj konkretno povedali; da to pač obravnava zakon in da te investicije sploh ni v NRP. Ali je drugi tir v NRP? Ni ga! Investicije drugega tira ni v Načrtu razvojnih programov Republike Slovenije. Je ni! Ja, sprejet je zakon, ja, naredili smo obvod, da se vsem tem korakom, ki jih predpisuje zakonodaja, izognemo. To je dejstvo.

Nimamo investicijskega programa, ne vemo niti, koliko bo vrednost investicije tega projekta, ampak vsi zdaj govorimo, »ja, imamo sprejet zakon«. Ampak pogledajte si obrazložitev Zakonodajno-pravne službe, tu so izpostavljena tveganja. Če gre družba 2TDK v stečaj, država prevzame odgovornost, državni proračun. A tega pa niste pozabili notri zapisati, da v primeru stečaja pa proračun to pokrije? Bi pa še tu našli en obvod, da naj še to en drug zakon pokrije! To so zelo logične in zelo enostavne stvari. Samo izgovor je. Naredimo en obvod, ne bomo šli po ustaljeni zakonodajni poti, kjer je jasno, kako se družbe planirajo, mora biti v načrtu razvojnih programov, predvidena v državnem proračunu, tudi za daljše obdobje, ki se novelira vsake toliko časa glede na časovni potek. Ampak v tem primeru smo pa sprejeli zakon, »ja, tu je pa sprejet zakon«.

Mislim, da je ta stvar zelo jasen pokazatelj, da je tukaj nekaj hudo narobe. Tu smo se pa z obvodom izognili, in zdaj bomo za vsako stvar, za vsako investicijo, ki ne bo pokrita, ki ne bo zaprta, ki ne bo pokazala, kolikšna je vrednost, samo sprejeli zakon in stvar je rešena.

Tako da predlagam, da se o tem opravi javna razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Ljubo Žnidar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Matjaž Hanžek, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovani gospod minister, predstavniki podjetja Magna Steyr so v pogovorih s predstavniki nevladnih organizacij povedali, da lokacija njihove investicije v Občini Hoče - Slivnica ni bila njihov izbor ali pogoj za sodelovanje, ampak jo je ponudila slovenska stran, to je vaše ministrstvo. Povedali so tudi, da



je po njihovem vedenju izbor lokacije opravilo podjetje Urbis, ki je opravljalo občinski prostorski načrt Občine Hoče - Slivnica po navodilih vašega ministrstva in po parametrih, ki jih je posredovala Magna Steyr. V petek, 7. julija 2017, je Mariborski vodovod do nadaljnega omejil porabo pitne vode, ker v razmerah povišanih temperatur kapacitete vodovodnega omrežja ne omogočajo nemotene oskrbe s pitno vodo, posebej v višje ležečih predelih. Magna Steyr namerava po podatkih iz presoje vplivov na okolje porabiti 170 milijonov litrov pitne vode iz mariborskega vodovodnega omrežja, kar je mimogrede več od letne proizvodnje piva vseh pivovarov v državi, ki znaša 130 milijonov. Tudi popravljena ocena porabe pitne vode je še vedno znotraj 100 milijonov litrov.

Sprašujem vas:

Katera pravna oseba je po naročilu vašega ministrstva naredila izbor med potencialnimi lokacijami za industrijski obrat lakirnice podjetja Magna Steyr in katere lokacije vse so bile v naboru potencialnih lokacij?

Naštejte, prosim, še preostale štiri lokacije, ki so se poleg aktualne lokacije v Občini Hoče - Slivnica uvrstile med prvih pet, in to po vrstnem redu od najbolj optimalne navzdol, po možnosti s točkovnim ali odstotkovnim ovrednotenjem stopnje primernosti.

Zanima me tudi:

Kako ocenjujete verodostojnost izjave javnega podjetja Mariborski vodovod, ki je dalo izdelovalce presoje vplivov na okolje, ki so presodili, da kapacitete javnega vodovodnega omrežja omogočajo povečano porabo zdrave pitne vode za industrijsko rabo v obratu Magna Steyr?

Verodostojnost, prosim, ocenite z vidika aktualne omejitve rabe pitne vode za prebivalstvo območja, ki ga oskrbuje Mariborski vodovod. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za odgovor.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke in poslanci!

Spoštovani gospod poslanec, najlepša hvala za vprašanje.

Na željo investitorja Magna Steyr je ministrstvo iskalo lokacijo v velikosti 100 hektarjev, čeprav je bilo prvo vprašanje za 15 hektarjev, drugo za 60 in na koncu v zelo kratkem času 100. Lokacija, ki jo določa spremenjeni Občinski prostorski načrt Občine Hoče - Slivnica za proizvodno cono, je bila predvidena že v Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023. Takratna vlada Republike Slovenije jo je sprejela 12. 10. 2006 za logistični center Oreh. Odločitev o izboru lokacije za izgradnjo proizvodnega kompleksa za potrebe Magne je bila sprejeta v postopku priprave sprememb in dopolnitev

Občinskega prostorskega načrta Občine Hoče - Slivnica. Občina je pri odločitvi, kdaj in na kakšen način naj se loti priprave sprememb Občinskega prostorskega načrta, glede na zakonodajo popolnoma avtonomna. Začne se s sklepom občinskega sveta o začetku priprave, s sklepom se med drugim določi tudi način pridobitve strokovnih rešitev oziroma katere strokovne podlage bo treba izdelati. Zakonodaja določa tudi, da se za posamezne prostorske ureditve lahko pripravijo variantne rešitve. To je treba ovrednotiti in primerjati s prostorskega, okoljskega, funkcionalnega in ekonomskega vidika. To analizo je pripravilo podjetje Urbis.

Povedati moram, da je bilo preverjenih 9, ne 4, potencialnih lokacij, med temi so bila tudi obstoječa industrijska degradirana območja tako v Mestni občini Maribor kot tudi v drugih občinah. Poudariti moram, da po velikosti, dostopnosti, infrastrukturni opremljenosti in drugih varstvenih omejitvah območja niso ustrezala tovrstnemu programu. Konkretno so bile v igri lokacije v naslednjih občinah: Mestna občina Maribor, Občina Ruše, Mestna občina Ptuj, Občina Hajdina, Občina Kidričevo, Občina Starše, Občina Hoče - Slivnica, Občina Slovenska Bistrica in Občina Lenart. Naj povem, da je bila druga potencialna lokacija v ožjem izboru v Občini Slovenska Bistrica. Izbrana ni bila zato, ker ni omogočala priključitve na zahtevano infrastrukturo. Lokacije, med katerimi se je iskala najprimernejša, niso bile ovrednotene niti v točkah niti v odstotkih.

Glede vašega zadnjega vprašanja, ki se nanaša na pozitivno soglasje Mariborskega vodovoda, pa moram povedati, da je bilo soglasje dano v okviru sprejemanja Občinskega prostorskega načrta. Seveda ni v pristojnosti našega ministrstva, da dvomimo o njihovi strokovni presoji. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Matjaž Hanžek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa.

Gospod minister, lepo ste mi odgovorili, ampak vseeno je neskončno veliko lukenj. Prej je kolega govoril o nekem drugem problemu, pa je govoril o tem, da ni ne finančnega načrta ne ničesar. Tukaj mi neke stvari manjkajo.

Zakaj rabi Magna Steyr za 400, 300, prej 3 tisoč, pa tisoč 500, pa tisoč, pa ne vem koliko še zaposlenih 100 hektarjev, ko vemo, da recimo celoten kompleks Revoza deluje na približno 5 hektarjih z nekaj tisoč zaposlenimi?

Pravite, od 15, 60, 100 – kaj bodo pa kasneje delali? Ali veste, ali občine vejo, ali v Sloveniji sploh kdo ve, kako se bo nadaljevalo? Kako se bo širilo? Kaj se bo širilo na najboljših kmetijskih zemljiščih, medtem ko neka degradirana baje niso prišla v poštev?

Degradirana območja, kjer so bile prej tovarne, in to veliki kompleksi tovarn, ki so imeli priključek na elektriko, imeli so priključek na



kanalizacijo, imeli so priključek na vodo, vse so imeli, pa ni ustrezalo naročniku ali kupcu ali investitorju, medtem ko tukaj, kjer vemo, da so njive, kjer ni ne vode ne elektrike ne ničesar, je pa vse v redu. Letališče je blizu in avtocesta za neke meni neznane prihodnje projekte. Poleg tega je meni tudi malo sumljivo, da podjetje, ki je delalo prostorski plan za eno občino, najde edino primerno lokacijo v tisti občini. Morda je vse točno, ampak v takih primerih se takoj vprašam, ali ni tu slučajno kakšne povezave. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, imate besedo za dopolnitev odgovora.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala lepa.

Zakaj Magna potrebuje 100 hektarjev; 15, 60, 100? Magni smo po prvem povpraševanju ponudili lokacijo poslovne cone Tezno, ki je v končni fazi velika toliko, kolikor je povpraševanje, vendar je ta poslovna cona zasedena več kot 60 % in preostali del ni prostorsko združen. Ko smo prišli na 60 hektarjev, smo jim ponujali lokacijo poleg mesta Maribor. Ko so povečali zadevo na 100, smo ostali na teh devetih lokacijah, jih preučili in predlagali lokacijo, ki sem jo omenil. Preučevali smo tudi po vsej Sloveniji – mislim, da je ogromno število poslovnih con, ki imajo od 250 do 300 hektarjev. Povprečna velikost poslovne cone je 18,2 hektarja, največja je na Ptujju, 120 hektarjev, najmanjša je polhektarska. Zasedenost vseh con je vsaj petdesetodstotna. Lahko tudi o vsaki posamezni, ki smo jo preučevali, kaj povem.

Kaj želijo na tem področju narediti? Če naredite povezavo med 100 hektarji in prvo fazo, lahko upravičeno postavljate vprašanja, ki ste jih postavili. Na Vladi smo seznanjeni in mislim, da smo tudi širšo javnost seznanili z dvema obravnavama okrog te investicije, kjer so natančno predstavljene tri faze, od katerih je prva potrjena, druga je v zaključni fazi, tretje pa ni. Prva faza je famozna lakirnica, ki jo po naši globoki presoji nima smisla narediti, če ji ne sledita druga in tretja faza. Seznanjeni smo s tem – osebno sem obiskal tovarno v Gradcu – da v tem trenutku potrebujejo maksimalno hitro povečati kapacitete matične tovarne. Druga faza je proizvodnja kovinskih delov na tej lokaciji, tretja faza je pa končna proizvodnja 200 tisoč avtomobilskih enot na tej lokaciji. Vse zadeve so smiselne. Še enkrat ponavljam, prva je potrjena, druga je v zaključni fazi in bo potrjena, ko bomo usposobili oziroma sploh vzpostavili pogoje, da pride do prve faze. Globoko pa verjamem, da ne prva ne druga ni smiselna, če se zadeva ne zaključi. Ampak moramo narediti prvi korak, ki bo omogočil, da to zadevo pripeljemo do konca.

Moram povedati, da verjamem v to, da smo našli ustrezno lokacijo, ki je na koncu koncev infrastrukturno omejena z dvema

avtocestama, železniško progo in letališčem in je že po odločitvi ene od prejšnjih vlad tako ali tako bila namenjena za logistični center. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Matjaž Hanžek, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Najprej seveda predlagam, da se o tem pogovorimo.

Ne zato, ker bi minister slabo odgovarjal; večkrat dobim zelo izmikajoče odgovore ali nič ne. Navsezadnje sem dobil odgovore na vse, a kljub temu pri nekaterih – ne minister, kakšen minister, da ne bo sedaj mislil o tem – imam slabe izkušnje, da so zelo lepe besede, pa neke stvari, v katere bolj ali manj vsi verjamejo, na koncu pripeljejo do katastrof. Pa ne bom zdajle poimensko.

Zato bi rad še enkrat zelo natančno preveril v debati v Državnem zboru, kaj je res, kaj so izmišljotine, kaj ne. Med drugim sem recimo tudi slišal – ne vem, koliko je res – da želi Magna v Gradcu vzpostaviti tovarno za, mislim da, Jaguarja ali kaj, električne avtomobile in tako naprej, in se želi pač rešiti bolj umazane industrije ter jo pripeljati v tretji svet, kar je Slovenija vedno bolj – v primeru za razvite, pa saj je tudi Slovenija razvita – za zahodnoevropske države ali pa za velike korporacije.

Zato bi o teh vprašanih želel, da se na naslednji seji pogovorimo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Matjaž Hanžek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanja.

Gospa Marija Antonija Kovačič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za zdravje gospe Milojki Kolar Celarc ter ministru za javno upravo gospod Borisu Koprivnikarju.

Prosim.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Prav lep pozdrav vsem, posebej spoštovani gospe ministrici za zdravje in gospodu ministru za javno upravo!

Zadnje čase v našo poslansko skupino kliče kar nekaj razočaranih, žalostnih in jeznih medicinskih sester s srednjo stopnjo izobrazbe, predvsem sester, ki so zaposlene v zdravstvenih domovih. Vodstvo jih je namreč seznanilo, da bodo po 20, 30 letih predanega dela degradirane. Konkretno, v enem izmed javnih zavodov je delovno mesto srednje medicinske sestre sedaj uvrščeno v 22. plačni razred za delo v ambulantni, dodatno in prostovoljno pa opravljajo tudi druga dela, ki niso v opisu del in nalog. Medicinskim sestram je bilo rečeno, da bodo predvidoma v septembru prejele v podpis nove pogodbe o zaposlitvi z novim delovnim mestom, vrednotenim z 19. plačnim razredom, kar je degradacija za tri plačne razrede. Srednje



medicinske sestre so za svoje požrtvovalno delo deležne tudi dnevnih pritiskov in mobingov v smislu, citiram, »na trgu je možno dobiti zelo kvalitetno medicinsko osebje in z novimi razporeditvami bi zlahka zapolnili vrzel«, konec citata. Novela Zakona o zdravstveni dejavnosti, s katero sem seznanjena, nima nobene povezave s konkretnimi primeri.

Zato vas sprašujem:

Ali ste seznanjeni z napovedanimi spremembami sistemizacij v nekaterih javnih zavodih, predvsem v zdravstvenih domovih, v smislu degradiranja srednjih medicinskih sester na delovna mesta, ki so po plačni lestvici uvrščena tudi za tri plačne razrede nižje, ob hkratni zahtevi po opravljanju nalog, ki presegajo njihove naloge, in to na račun varčevanja v javnih zavodih zaradi sklenjenega dogovora med vašim ministrstvom in zdravniki?

Če ste s tem seznanjeni, kaj ste že ukrenili oziroma kaj nameravate?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za zdravje gospa Milojka Kolar Celarc ter minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, imata besedo za odgovor.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci! Spoštovana gospa poslanka!

Naj najprej uvodoma povem, da dogovor, sklenjen s sindikatom zdravnikov, zobozdravnikov, nima prav nobene povezave s tem, kar ste vi na koncu svojega vprašanja omenili. Gre pa za problem srednjih medicinskih sester, ki se vleče od leta 2004, ko smo vstopili v Evropsko unijo, pa se takrat pravzaprav nihče ni pobrigal za srednje medicinske sestre in nihče ni rešil tega problema.

Po 9 mesecih trdih pogajanj smo s soglasjem in podpisi vseh sindikatov zdravstvene in babiške nege, zbornice in drugih, podpisali dogovor, ki je realiziran oziroma se najde v prehodnih določbah novele Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki bo ta problem srednjih medicinskih sester v zvezi s kompetencami in delovnimi nalogami, ki jih opravljajo na svojem delovnem mestu, končno rešil.

S konkretnimi zadevami, ki jih omenjate na začetku svojega vprašanja, na ministrstvu nismo seznanjeni, tako da ne vem, za katere javne zdravstvene zavode gre, kakšni so mobingi, grožnje in problemi, ki jih vi omenjate. Vsekakor je pa treba povedati, da je odgovornost vodstev javnih zavodov, da delujejo zakonito oziroma v skladu s predpisi, zato bi ob kakršnikoli spremembi sistemizacije morali slediti veljavni zakonodaji v podzakonskih aktih, kolektivnih pogodbah.

Zavedam se, da je v preteklosti prihajalo do nepravilnosti; tudi z razporejanjem srednjih medicinskih sester na določena oziroma ustrezna delovna mesta. Prav zaradi tega želimo s to novelo zakona te nedoslednosti odpravljati.

V tem predlogu zakona o zdravstveni dejavnosti rešujemo njihov status, ki, kot sem rekla, ni bil rešen 13 oziroma 14 let. Gre za to, da direktiva glede poklicnih kvalifikacij medicinskih sester ob vstopu v EU ni bila implementirana na način, da tem kvalifikacijam v Sloveniji zadostijo tudi srednje medicinske sestre in ne samo diplomirane medicinske sestre. Tako kot je bil recimo primer na Hrvaškem. Pri tem se seveda istočasno ni rešil status že zaposlenih medicinskih sester niti se v praksi niso sistematično razmejile kompetence, opravila in naloge med diplomiranimi sestrami in pa že zaposlenimi srednjimi medicinskimi sestrami. Zato s to novelo zakona rešujemo status zaposlenih srednjih medicinskih sester na način, da jim priznavamo z delom pridobljene kompetence za nadaljevanje dela in nalog diplomiranih medicinskih sester na delovnem mestu diplomirane medicinske sestre.

Tako bo, ko bo zakon, upam, sprejet – pa prav v vaši poslanski skupini sprejem zavirate, sicer bi bila že na tej seji ta novela zakona sprejeta – priznal z delom pridobljene kompetence za opravljanje del in aktivnosti diplomirane medicinske sestre, te bodo nadomestile v okviru formalnega izobraževalnega procesa formalno pridobljene kompetence za opravljanje teh nalog in opravil. To se pravi, da se bodo medicinskim sestram, ki opravljajo naloge diplomirane, te kompetence priznale in bodo v tem delu tudi ustrezno nagrajene.

Pričakovala bi torej, da vse poslanske skupine, tudi vaša, podprejo to novelo Zakona o zdravstveni dejavnosti, da se bo končno rešil status srednjih medicinskih sester. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Marija Antonija Kovačič, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Najlepša hvala, gospa ministrica, za vaš odgovor.

Ampak moram vseeno še malce nadaljevati, ker sem sama seznanjena, se sprašujem, ali ste morda vi seznanjeni s številnimi mobingi, grožnjami vodilnih v javnih zavodih, ki se ob pripravi sprememb sistemizacij pojavljajo.

Kaj boste ukrenili v zvezi s tem in kako vi gledate na to?

V konkretnem primeru sem seznanjena, da če bi javni zavod posloval zakonito, ne bi bilo treba poseči po nezakonitem posegu zmanjševanja plač sestram. Nepravilnosti se nanašajo tudi na izplačevanje večletnega dežurstva zdravnikom, ki že vrsto let ne dežurajo niti minuto.

Ali boste zahtevali, da se opravi nadzor nad poslovanjem?

Ker pa se vprašanja nanašajo tudi na plačni sistem v javnem sektorju, vljudno prosim



za mnenje in odgovor tudi gospoda ministra za javno upravo.

Najlepša hvala že vnaprej za odgovore.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsednik.

Spoštovana poslanka, bom poskušal na kratko odgovoriti, da še kolegici pustim nekaj časa.

Najprej bi rekel, da če smo seznanjeni s kakršnimikoli nezakonomi, jih je treba prijaviti, ker zato obstajajo organi, ki so poklicani zato, da ukrepajo.

Kar se tiče samih dežurstev zdravnikov, na katere ste opozorili, vas z veseljem seznanim, da se je v preteklem letu po nalogu tako imenovanih proaktivnih inšpekcijskih nadzorov opravil sistematičen pregled dežurstev, dokumentacije in vsega v zvezi s tem, kako se v bolnicah dejansko vršijo dežurstva in kako se dežurstva tudi obračunavajo, predvsem glede na količino pripada zadev, ki jo zdravnik ima v času dežurstva, ker so potem različne tudi podlage za obračun teh ur nadzora.

Opravljen je bil torej sistematičen proaktivni nadzor na pobudo inšpekcije za pregled tega sistema dežurstev. Naj pa povem, da ko govorimo o sistemizacijah, ki jih postavlja delodajalec, in v tem primeru je zdravstveni dom samostojni delodajalec, ne gre za plačni sistem, gre za organizacijo dela in delodajalec samostojno določa to sistemizacijo.

Če obstaja sum o nepravilnosti, pa za to obstajata delovna inšpekcija in inšpekcija na Ministrstvu za javno upravo, ki sta dolžni to preveriti in to tudi delata, proaktivno v številnih primerih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še ministrica za zdravje, gospa Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Še enkrat hvala za besedo.

Vse prijave ali mobingi gredo vodstvu zavoda, ampak lahko s tega mesta pozovem: če dobim informacijo, da je bilo narejeno karkoli nezakonitega ali da so težave glede razporeditev, potem moram reči, da sem sama že številne vloge oddala in zaprosila na inšpekciji Ministrstva za javno upravo, in so tudi na tej podlagi opravili številne preglede in seveda potem zadeve sankcionirali. Če

pa ne gre preko vodstva zavoda, je prvi in pravi naslov svet zavoda, ki se lahko ukvarja s tem in da tudi pobudo potem za dodatne preglede in rešitve.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, imate besedo, da zastavite

vprašanje ministrici za okolje in prostor, gospe Ireni Majcen.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Spoštovano ministrico sprašujem v zvezi s Triglavskim narodnim parkom oziroma izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku, čez nekaj dni namreč poteče v.d. direktorsko mesto sedanjemu direktorju. Že nekaj let se, ko je ta tematika na dnevnem redu, pojavlja vprašanje, ali bo ta zadeva sedaj rešena.

Ministrico sprašujem:

Ali bo 20. julija imenovan nov direktor zavoda Triglavski narodni park, glede na to da je svet zavoda praktično že izbral novo direktorico?

Drugi del vprašanja pa se nanaša na spremembe Zakona o Triglavskem narodnem parku, v zvezi s čimer je bilo obljubljeno, da bodo neki manjši popravki na mizi čim prej. Na e-portal sem videl, da so te manjše spremembe bile objavljene, nisem pa zasledil dogovorjene spremembe, ki naj bi rešila problematiko kolesarjenja v naravnem okolju. V Triglavskem narodnem parku je namreč po zdajšnjem veljavnem zakonu dovoljeno kolesarjenje v drugem, bolj zavarovanem, območju parka. V tretjem območju parka, ki je manj varovano, pa kolesarjenje, zanimivo, ni dovoljeno. V razpravah, ki smo jih že imeli na matičnem delovnem odboru, je bilo nekako soglasno ugotovljeno, da gre verjetno za neko napako v tem smislu in da se bo to z naslednjo novelo tudi odpravilo.

Zanima me:

Kdaj bo ta krajša oziroma manjša novelacija zakona v proceduri?

Gre za določene manjše spremembe glede umeščanja nadomestnih infrastrukturnih posegov, konkretno ceste na Mangartu, za dopolnitve v smeri, da se določene prostorske umestitve lahko izvajajo z občinskimi prostorskimi načrti, ne pa nujno z DLN. In gre tudi za rešitev, ki je bila usklajevana glede športnorekreativnega središča na Pokljuki. To so manjše spremembe, ki bi morale čim prej zagledati luč sveta, zato da se lahko tudi v praksi kasneje izvedejo. Hvala za odgovore.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJČEN: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez. Spoštovani poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, hvala za vprašanje.

O Triglavskem narodnem parku seveda midva velikokrat govoriva, tako da – priznam, ste poslanec, ki izhaja iz Triglavskega narodnega parka, in seveda – je to tema, o kateri je treba govoriti. Res je, da se je imenovanje vršilca dolžnosti večkrat ponavljalo, je pa tudi res, da ta



organ direktorja, poslovodni organ, imenuje Vlada po predlogu, ki ga poda minister. Nekaj usklajevanja je torej prav gotovo potrebnega ob imenovanju, medtem ko sam svet zavoda ne imenuje, ne soglaša, ampak poda k imenovanju direktorja mnenje, in to je svet zavoda Triglavski narodni park tudi naredil. Ali bo imenovanje do 20. tega meseca, ko poteče sedanjemu vršilcu dolžnosti imenovanje, si danes tukaj tudi sama ne upam zatrditi. Se pa dela vse na tem, da bi se imenovanje direktorja zgodilo v času, kot je potrebno za nemoteno delovanje Triglavskega narodnega parka.

Znotraj našega ministrstva je kar nekaj parkov. Triglavski narodni park je po dobi, odkar je bil ustanovljen, seveda najstarejši park, ki je najbolj obsežen po številu zaposlenih in tudi po površini. Pravzaprav so nam prav te površine, ki sodijo v sklop Triglavskega narodnega parka, Slovencem v ponos. Prepričana sem, da ni Slovenca, ki ne bi trdil, da se ponášamo s Triglavom kot najvišjim vrhom v Sloveniji. Je pa res, da je v času poslovanja v preteklosti, torej pred letom 2013, park zašel v finančne težave. Glede na to, da je to javni zavod s finančnimi težavami, je res presenetljivo, da je zašel v izgubo. In tudi s sanacijskim programom, ki ga sedaj izvajamo, te izgube, ki je nastala v obdobju pred letom 2013, še nismo sanirali. Težko podrobno govorim, zakaj je izguba nastala, ampak kot kaže, je bila ambicija zaposlenih v Triglavskem narodnem parku, da se kandidira na razpisih številnih projektov, pri katerih je moč pridobivati evropska sredstva, in se naredi nek pozitiven premik v razvoju. Žal pa vse prijave niso bile uspešne, niso se pridobila finančna sredstva z razpisov in so pri sami pripravi naloge seveda ostale neporavnane obveznosti. Ta nesanacija parka oziroma neizvedba sanacijskega programa je še vedno v zraku, je treba še kar nekaj korakov postoriti, da se bo sanacija Triglavskega narodnega parka izvedla. Kot sem že dejala, je to edini park, ki ga naše ministrstvo pokriva in je v izgubi.

Glede samega Zakona o Triglavskem narodnem parku. Zakon je pripravljen in je v postopku, da ga bo potrdila tudi Vlada. Je pa res, da členov, ki so problematični, in eden od teh členov je tudi člen, ki naj bi urejal vožnjo v naravnem okolju, ne bomo odpirali. Predvsem zaradi tega, ker se je že pojavilo, pa se bi še pojavljalo, da se znotraj tega člena ureja vse, s čimer ljudje niso zadovoljni in je bilo narejeno v Zakonu o Triglavskem narodnem parku. Dejansko se bo sprememba nanašala izključno na sanacijo investicije na Pokljuki, in kot ste rekli, na to cesto na Mangart. Možnost je tudi, da se sprejme občinski prostorski akt za Vogel. Takoj v jeseni po imenovanju direktorja pa stopimo aktivneje v dogovarjanje z občinami, z lokalnimi skupnostmi, mogoče se bodo k temu pridružili drugi deležniki, in skušamo znotraj določil, ki veljajo v Triglavskem narodnem parku, najti najbolj ustrezno rešitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, imate besede za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik.

Sicer sem zdaj malo zmeden, ker je najprej ministrica rekla, da ne ve glede direktorja, potem pa je rekla: »V jeseni, ko ga bomo imenovali.« Ampak glede na izbor, ki je bil do zdaj na mizi glede izpolnjevanja pogojev in glede stališč sveta zavoda Triglavski narodni park, je govora o gospe, tako da pričakujem, da bo direktorica. Ne verjamem, da imamo ponovno nek krog, ki se bo zavrtel zato, da boste imenovali nekoga s polnimi pooblastili, tako da upam, da se vam je v tem delu zareklo.

Konkretno sem vas spraševal. Kot sem vam rekel, na e-portalu so objavljene te spremembe. Spraševal sem vas o roku, kajti okrog tega je bil dogovor tudi na odborih. Mislim, da so bile vse poslanske skupine soglasne, da se te manjše spremembe čim prej izvedejo, ni bilo pa na tem portalu objavljenega popravka glede kolesarjenja v tretjem območju. Še enkrat poudarjam, takrat, v razpravah, v katerih smo te stvari že razčističevali, je bilo govora o tem, da je tudi znotraj zavoda oziroma v okviru ministrstva razumevanje o tem, da je dejansko nerazumljivo, da drugo območje dovoljuje kolesarjenje – ker drugo območje je bolj zaščiteno, več naravovarstvenih ukrepov – tretje območje, ki je širše, pa ne dovoljuje kolesarjenja. Tega v noveli, ki je na portalu, ni. V tej smeri sem spraševal in upam, da bom v nadaljevanju dobil odgovor.

Se vam pa zahvaljujem, če bo res imenovan nov organ oziroma nova direktorica, ker tako piše v časopisnih člankih. Kajti do 20. je še praktično en teden in glede na to, da je ministrstvo predlagatelj, ki Vladi predlaga, upam, da ste to pri vas že uskladili in da končno dobimo nekoga, ki bo s polnimi pooblastili rešil ne nazadnje tudi finančno luknjo, o kateri govorite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Moram priznati, spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, tudi jaz sem zmedena. Ne vem več, kdo izbira, kdo predlaga, kdo daje mnenje. To, kar ste danes povedali, kaže na to, da ste to vi. Je pa res, da je seveda to moja naloga, tega se zavedam in sem po pravici tudi povedala, kar sem povedala. Pa če vam je prav ali ne.

Res je tudi, da sem vam zelo po pravici povedala, kako je s to spremembo, mislim da, 10. člena, ki govori o vsebinah oziroma o rešitvah, predvsem naravovarstvenih, na območju Triglavskega narodnega parka. Res je, da se nas veliko strinja, da to, da se v tretjem



varovalnem pasu ne dovoljuje kolesarjenja v naravi, ni logično. Ampak tako se je ob sprejemu zakona zapisalo in ta nelogičnost je seveda potrebna popravka. Ko smo si želeli to nelogičnost odpraviti, je k temu prišlo še veliko drugih zahtev, ki bi jih bilo treba ob prenavljanju zakona upoštevati. In mogoče se res nisva razumela, takrat smo rekli, da bomo to popravili in da se takoj v jeseni lotimo teh vsebinskih popravkov, ki morajo biti temeljito preiščeni, dobro zastavljeni, tudi zapisani na način, da se ne bo čez leto ali dve ugotovilo, da smo kakšne zapise zapisali tako, da so nerešljivi.

Ambicije, želje lokalnih skupnosti, prebivalcev so mnogo širše, kot je samo ta želja, ki ste jo vi izpostavili. Tudi v dogovarjanju z lokalnimi skupnostmi bomo težko našli mejo, kjer bomo nekatere rešitve sprejeli in druge ne. Dejstvo je tudi, da so si občine, ki so zajete v Triglavskem narodnem parku, v svojih ambicijah, v svojih razvojnih možnostih med seboj različne in mogoče rešitve na območju ene občine niso sprejemljive za rešitve na območju druge občine. V zakonu zapisane rešitve pa morajo biti na nek način sprejemljive za vse. Kljub temu si upam trditi, da vrednost tega varovanega območja z leti narašča. Narašča tako, da se kaže, da je tudi obisk teh krajev že presegel vsa pričakovanja v preteklosti. Drugič več.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Danijel Krivec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Predlagam, da v skladu s poslovníkom opravimo o odgovoru ministrice razpravo v Državnem zboru, kajti ugotavljam, da se, navkljub temu da o tem govorimo že ves ta mandat, praktično ni še nič spremenilo. Glede na odgovore vseeno upam, da 20. julija dobimo direktorja ali direktorico, da ne bom spet kaj prejudiciral.

Nisem pa dobil odgovora, kdaj bodo te manjše spremembe vložene. Tudi odgovor, ki je sledil temu, zakaj v tretjem območju kolesarjenje ni dovoljeno, v zvezi s čimer je bil predlog, da se to uredi s temi manjšimi spremembami, me ni zadovoljil. Zato predlagam, da vseeno o tem, tu se pa strinjam z ministrico, najpomembnejšem nacionalnem parku v Sloveniji, ki je za enkrat edini, opravimo razpravo in da mogoče tudi tisti, ki to spremljajo, na koncu ugotovijo, da je potrebne pri tem malo več proaktivnosti. Kajti v nasprotnem primeru Triglavskega narodnega parka ne bo več. Ker se bodo, tako kot pravilno ugotavljate, lokalne skupnosti – tako kot so se enkrat že in se je Državni zbor tudi poenotil, da spremenimo zakon – verjetno ponovno poenotile, da glede na to, da nihče ne odreagira na pripombe in da niti manjših popravkov nismo sposobni v treh letih procesirati, takega parka, ki ne funkcionira in ne želi slišati pripomb, ne rabimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman ter ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Lep pozdrav vsem skupaj, preostalim za tem ovalom!

Začel bom takole. Mi vsi, tako v Državnem zboru kot tudi v izvršilni veji oblasti, seveda nismo zgolj državljanke in državljani Republike Slovenije, ker drugače teh odgovornih funkcij ne bi mogli opravljati. Mi vsi smo tudi sestavni del lokalne samouprave, smo še vedno tudi občani in občanke. Živeči, izhajajoči iz nekih občin, s takimi in drugačnimi težavami in večino delovnega časa prisotni v Mestni občini Ljubljana. Ne glede na naša ideološka in politična prečenja nam bi moralo biti v skupnem interesu to, kar sem že večkrat opozarjal v skoraj treh letih tega sklica, da neka lokacija ne bi bila določujoča. Kaj to pomeni? Da nekdo, ki je, ne vem, s koncev – tam sedi – iz katerih izvira gospod Mahnič, ali s koncev, iz katerih jaz izviram, ali s koncev Triglavskega narodnega parka ali iz Kopra, Nove gorice, potem se že neha, vrhniški, logaški konec ... ne bi bil prikrajšan zaradi tega, ker je pač tam doma, po domače povedano.

Če preidem k mojemu vprašanju, moram reči, da zelo rad in zelo zvesto prebiram revizijska poročila Računskega sodišča. Prebiram jih tudi zaradi tega, ker moram reči, da je to organ v tej državi, ki je v 21. stoletju – njihovi povzetki, njihova poročila so lična, od njihovih infografik bi se lahko kaj naučil tudi Državni zbor in tudi izvršilna veja oblasti. Današnja tema je tema, s katero nekako, mlajši bi rekli, težim tako predsedniku Vlade kot resornemu ministrstvu za lokalno samoupravo, ki spada pod Ministrstvo za javno upravo, ki ima sicer največ raznolikih vsebinskih nalog.

Gre za revizijsko poročilo o financiranju primerne porabe občin prve polovice tega mandata. Da mi ne bo zmanjkalo časa bom zelo kratek.

Zanimajo me naslednja dejstva. Izhajam iz omenjenega poročila Računskega sodišča, iz katerega je zelo jasno razvidno: da Ministrstvo za javno upravo nima evidence nalog, katerih stroški naj bi se upoštevali pri določitvi povprečnine. Da za leti 2014, 2015 Ministrstvo za finance ni v celoti upoštevalo predpisanih rokov in aktivnosti. Da se primerna sredstva za občine ugotavljajo brez podatkov kakovosti in učinkovitosti izvajanja. Da ministrstvo, pristojno za lokalno samoupravo, ne pozna konkretne podlage, po kateri so bili določeni korekcijski faktorji, in še bi lahko nadaljeval. Da imata obe ministristvi nalogo pripraviti in usklajevati sistemsko zakonodajo na področju financiranja občin.



Iz tega daljšega revizijskega poročila se vidi, da so tukaj velike težave, da ni ustrezne komunikacije med vami. Celo je decidirano napisano, da je Vlada delno in pomanjkljivo obveščana o teh zadevah.

Zdi se mi, da je to skrajno nedopustno in pričakujem odgovore.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman ter minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, imata besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Sem rahlo v zadregi, ker ne vem čisto točno, kakšno je vprašanje, ampak se bom navezala na revizijsko poročilo Računskega sodišča.

V revizijskem poročilu je navedena cela vrsta priporočil in zahtev za odzivno poročilo. Na tem delamo in rešitve usklajujemo. Ne morem se strinjati s trditvijo, da v tem mandatu, se pravi od leta 2014 dalje, ni bilo ustrezne komunikacije oziroma da nismo poskušali usklajevati vprašanj v zvezi s financiranjem občin. Res pa je, da so bila pričakovanja občin veliko višja kot pa javnofinančne zmožnosti. To ni posebnost samo na ravni financiranja občinskih nalog, to je situacija pravzaprav na celi vrsti različnih področij javne porabe.

Ne samo zaradi poročila Računskega sodišča, ampak tudi zaradi tega, ker smo sami prepoznali potrebo po tem, smo pristopili k prenovi Pravilnika o določitvi podprogramov, ki se upoštevajo za ugotovitev povprečnine, povprečnina pa je pravzaprav tesno povezana s primerno porabo občin. Tega v tem trenutku usklajujejo oziroma smo z občinami izvedli usklajevalni sestanek. Žal moram ponovno ugotoviti, da bo težko doseči soglasje, glede na to, da so pričakovanja, kaj vse bomo še dodali med obvezne naloge občin, velika, medtem ko je realnost nekoliko drugačna. Vendarle upam, da bomo dosegli dogovor in da bomo vsaj v tem delu lahko zgodbo prenovili.

Novela Zakona o financiranju občin pa je tudi že v Državnem zboru, ampak več o tem verjetno minister. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, spoštovani predsednik, kolegica za te besede in spoštovani poslanec za vprašanje.

Na kratko. Vesel sem, da ste omenili gospoda Mahniča, ker prihajava iz iste vasi, in mislim, da nama je tam prav udobno.

Glede evidence nalog in samih ugotovitev Računskega sodišča moram reči, da jih pozdravljamo, zato ker smo, še preden je prišlo do samih ugotovitev Računskega sodišča, že začeli delati točno na teh nalogah, ki jih je tudi ministrica omenila, pomeni na jasnih

določitvah, kaj so obvezne izvorne pristojnosti občin, in tudi jasnih določitvah, kaj so tiste naloge, ki dejansko pomenijo podlago za financiranje.

Zakon o financiranju občin rešuje točno to vprašanje, izboljšuje, če tako rečem, poštenost financiranja, da imajo tiste naloge, ki dejansko občinam prinašajo večje obremenitve, tudi pri izračunu primerne porabe dejansko večjo težo. Gre predvsem za predšolske otroke in starejše. In tukaj dejansko stvari tudi spreminjamo.

Glede same komunikacije med Ministrstvom za javno upravo in Ministrstvom za finance pa moram reči, da je ta praktično dnevna. Da skupaj sedimo na pogajanjih in da težko rečem, da imamo zaradi tega težave. Bodo pa tudi odločitve Računskega sodišča pomagale, da bomo lažje argumentirali Zakon o financiranju občin, ki je pred vami, in tudi zagotovili bolj jasno, transparentno in tudi pravično razporejanje sredstev, ki so nam na voljo. Kot rečeno, ta pa so omejena tako kot za vse druge porabnike javnih sredstev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, obema.

Kakorkoli že obračamo, neka domača naloga ni bila narejena. Del krivde je tukaj tudi na strani županov, nekaterih, določenih, močnih. Dajmo biti odkriti. Del krivde je tudi v tem, da – naslednje leto bo v bistvu četrto stoletje, kar smo šli v reformo lokalne samouprave, ki se je potem začela v praksi izvajati leta 1994 – po četrto stoletje tudi v neki bolj zreli in bolj delujoči parlamentarni ustavni demokraciji bi bil čas za temeljit premislek in spremembo in reformo lokalne samouprave, ki se seveda ne more delati na horuk.

Seveda se verjetno bolj kot kdo drug tukaj zavedam, ob bivših županih, podžupanih, ki sedijo noter med nami 90, omejenosti nekkih sredstev. Ampak iz tega, kar ste predlagali, iz tega, kar govorite, je razvidno, da mi dejansko ne gremo dovolj daleč v nekem premisleku. Vse primerljive države imajo različne range občin. Po navadi imajo tri, štiri različne per capita, na občana, preračunane zneske. Zakaj? Zato, ker je tudi obseg nalog različen. In seveda, nekdo bo takoj začel bentiti, ja, mi iz bolj perifernih občin bomo še bolj prikrajšani, kar v praksi ni res, ker imajo manjši obseg nalog in dejansko potem dobijo na ta način nekaj več denarja, v bistvu za izenačevanje.

Recimo, ena od pripomb Računskega sodišča je bila tudi, citiram: »Sistem bi lahko bolje upošteval objektivne razlike med občinami.« Zelo podobno je bilo pri tem, kar je prej ministrica za okolje in prostor odgovarjala. Mi dejansko ne gremo v te spremembe in zlasti v tem mandatu bi lahko šli, ker nas je toliko



novih prišlo v to bajto, ki nismo pod vplivom županskega lobija. In tukaj bi lahko gospod Koprivnikar, ki ste bili dober retorik, najboljši minister, pa ste dejansko padli na tem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej ministrica ali minister? Minister, prav.

Besedo ima minister za javno upravo, gospod Boris Koprivnikar. Potem pa ministrica.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za besedo.

Bom kratek. Želel sem samo to poudariti, da glede na trenutno stanje, ki se v občinah odvija, mogoče bo ministrica za finance več povedala, glede na zadolženost, glede na prihodke, glede na gibanje povprečnine bi težko rekli, da se stanje ne izboljšuje.

Kar se tiče reforme lokalne samouprave. Pred kratkim smo sprejeli tudi strategijo razvoja lokalne samouprave, ki naslavlja točno to vprašanje. Naloge so pri nas za vse občine enake. Vsi imajo isti nabor nalog, problem je samo v tem, da imamo občine z od nekaj sto do nekaj sto tisoč prebivalci. Tukaj je tista temeljna razlika, in to poskušamo tudi deloma z zakonskimi spremembami naslavljeni. Da bi pa imeli različne range občin kot take, to je pa materija, ki bi jo morali nasloviti v temeljnih dokumentih te države, in če bi to materijo odprli, potem je pa to seveda vprašanje za Državni zbor in za tako politično odločitev. Naloga Ministrstva za javno upravo je, da zagotavlja urejeno delovanje in v sodelovanju z Ministrstvom za finance tudi stabilno financiranje lokalne samouprave, to pa s tem zakonom samo še izboljšujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima zdaj še ministrica.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Lahko se strinjam, da bi bil na mestu temeljitejši premislek glede spremembe sistema financiranja lokalne samouprave, ampak tako kot je že minister povedal, financiranje je samo posledica nekega stanja, ki se ga najprej oblikuje. Zagotovo so te spremembe možne samo, če so na spremembe pripravljene ne le država, ampak tudi občine. In tudi na tem področju lahko enako kot na marsikaterem drugem ugotovimo samo to, da smo v Sloveniji zelo zadržani do kakršnihkoli sprememb.

Dodatno k opozorilom Računskega sodišča pa bi vendarle za konec rada povedala tudi, da med drugim Računsko sodišče opozarja oziroma pritrjuje temu, da je treba pri določitvi povprečnine upoštevati tudi makroekonomsko stanje sektorja država, torej fiskalno pravilo, in v to smer pravzaprav z občinami na dejanski ravni delujemo že od leta 2014 dalje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo za postopkovni predlog, da

Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Se strinjam, da smo nekako cepljeni proti spremembam, ampak veste, odgovornost politike je, da premisli neke sisteme, da predlaga spremembe in da te spremembe tudi utemelji. In tu mi nekako potrebujemo neko drugo novo in drugačno politiko. Neko politiko, ki ne bo zgolj resetiranje, ker vemo, kaj pomeni računalniško resetiranje; isti operacijski sistem se zažene ponovno. In tu je ta sklic državnega zbora, vključno z derogacijo dela tega državnega zbora, žal, padel. Moram priznati. Nekako se bojim, da take priložnosti za reformo lokalne samouprave v naslednjem sklicu ne bo.

Kakorkoli že obračamo, iz tega revizijskega poročila zelo jasno izhaja to, kar jaz v bistvu tulim tu že tretje leto. Da dejansko mi v tej državni niti več ne vemo, kolikšen je obseg tega, kar zvrnete s strani Vlade požegnano preko parlamenta na občino. Seveda, kot bi rekli Angleži, sta za čaj ob petih potrebna dva. Ampak jaz prihajam iz Maribora. Tretjino mandata sta se morala moj župan in predsednik Vlade pogovarjati, kdaj in kako pa če se bosta sploh srečala, ter sta iskala neke razloge, kdo je bolj kriv za to, da se ne moreta dogovoriti, da bi se srečala. V odgovoru na vprašanje kolegu glede Triglavskega narodnega parka je ministrica rekla, dobro, bomo nekako vključili potem občine. Pri tej strategiji lokalne samouprave vam bodo deležniki s strani lokalne samouprave rekli, da niso bili dovolj upoštevani, da sploh niso bile vključene njihove pripombe in tako naprej. Verjetno, kot bi rekel meni priljubljen avtor, »vsaka priča laže svojo resnico«, ampak odgovornost vseh nas v politiki je, da premislimo te spremembe in dejansko gremo v te spremembe. Navsezadnje tudi zaradi drobljenja denarja. Mi vsi vemo, da nas starajoča se populacija stane in da nas izobraževanje stane. In zakaj ta denar drobimo? Zakaj ne bi tega denarja navsezadnje centralizirali in občinam prepustili neke druge naloge? Seveda bodo župani takoj noreli, ampak to bi bila odgovorna politika in bi potem občine imele tisti denar, ki bi mogoče bil nekoliko razvojen, sedaj ga pa v bistvu, razen redkih izjem, skorajda nimajo.

To so premisleki, ki jih moramo premisliti, in tudi zato predlagam razpravo, čeprav se bojim, da bo koalicija to mojo željo preglasovala v škodo vseh nas občanov in občanov. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospod Marko Ferluga, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.



MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministricam in ministroma! Franci, srečno.

Minister, sami dobro poznate to zgodbo, ki se je zgodila 5. 7. na Koroškem, kjer smo bili priča filmskemu ameriškemu lovljenju podivjanega voznika. Vključenih je bilo nič koliko policijskih patrolj, zaustavljanje se je izvajalo na takšen in drugačen način, možakar, ki je bil pod vplivom alkohola pa verjetno še česa, je en policijski avto praktično porinil do Drave in hvala bogu so ti policisti ostali živi. Morali so streljati v gume, naredili so blokado in na koncu koncev, ko se je ta zgodba nekako končala, je ta, bom rekel, človek, ki je strah in trepet, šel lepo mirno domov.

Vem, da mi ne boste mogli dati nekega konkretnega odgovora, ker je preiskovalni sodnik ali pa tožilec neodvisen, suveren in tako dalje, ampak gre za en koncept tega, kaj bomo mi v naši domovini dovolili kot sprejemljivo. Če bomo to dovolili kot neko sprejemljivo vedenje, da se takšne ljudi tako nonšalantno pusti ven, potem mislim, da smo zgrešili koncept. In sploh narobe je tudi to, da se dejansko daje nek napačen signal, bom rekel, mladim objestnejšem, ker mislim, da je star nekje 30, 33 let, saj ni važno. Že tako imamo veliko prometa, veliko prometnih nesreč in že veliko, kot rečeno, teh objestnejšev in nesprejemljivo je, da tak človek meni nič, tebi nič odkoraka domov. In izgleda, kot da so bili ti trije poškodovani policisti samo, bom rekel, neka kolateralna škoda v tej zgodbi in da se jih niti ne vidi, kot da so to tudi ljudje, in da so bili pripravljeni tvegati svoje življenje, da tega človeka ustavijo, ker s takim obnašanjem zagotovo ne sodi na cesto.

Zanima me vaše mnenje:

Kako naj bi dali neko adekvatno sporočilo tudi javnosti, tudi ljudem, ki si želijo, da se ve, kaj je prav in kaj narobe, in za tisto, kar je narobe, da se tudi kaznuje?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič, imate besedo za odgovor.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanec, poslanke in poslanci, kolegica!

Če je vaše vprašanje izraz obsodbe tovrstnih dejanj, ga absolutno pozdravljam. Tudi sam osebno menim, da je treba kazniva dejanja, usmerjena zoper, recimo, preprečitev uradnega dejanja uradni osebi, ali napad na uradno osebo, konkretno policiste, obravnavati izjemno strogo. Ne zato, ker bi bili nekaj posebnega, ampak zato, ker so pri svojem delu izpostavljeni takim ali drugačnim nevarnostim. Splošno znano dejstvo je, da večina pravnih sistemov tako ali drugače kršitve oziroma kazniva dejanja, preprečitve uradnega dejanja ali napade na uradno osebo obravnava temu primerno strogo.

Mislim, da se sporočilo lahko da seveda tudi skozi tak pogovor, skozi takšna vprašanja ali odgovor ministra, in v tem delu seveda vaše vprašanje pozdravljam. Se pa seveda oba zelo dobro zavedava, da kot minister za pravosodje ne bom dal nobenega predhodnega preudca, kaj se je zgodilo, ker ne jaz ne vi konkretno ne veva, kaj se je sploh zgodilo.

Prejšnji teden sem bil službeno odsoten, tako da podrobnosti ne poznam, za primer vem iz medijev, podrobnosti niti ne bi mogel direktno pridobiti. Ne vem, ali je bilo v konkretnem primeru odrejeno policijsko pridržanje, ki lahko traja 48 ur, ali je bila oseba privedena k preiskovalnemu sodniku, ali je tožilstvo podalo predlog za pripor ali ne, ali je preiskovalni sodnik odločal. Kar se mene tiče, so to ... Kot rečeno, teh podatkov nimam. Tudi če bi te podatke imel, oba veva, da se ne bi mogel konkretno do tega opredeljevati, razen če bi šlo za sum kakršnekoli kršitve, ki bi lahko zahtevala kakšen nadzor v razmerju do tožilstva ali Policije. Še vedno pa verjamem, da taka zadeva, kot se je zgodila, ne bo mogla ostati brez epiloga skozi kaznivo dejanje, in verjamem, da se bo kazenski pregon nadaljeval oziroma začel na podlagi ovadbe in kasneje obtožbe. Ampak pustimo času čas.

Pod črto, ne da bi komentiral konkreten dogodek, o katerem, kolikor mi je jasno, oba veva samo iz medijev, je pa seveda dejstvo, da je treba z vso resnostjo obravnavati kazniva dejanja zoper uradne osebe. Pod to pa se kadarkoli in vedno podpišem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Matjaž Nemeč, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik.

Obžalujem, da se moram po lanski jeseni ponovno oglasiti z isto tematiko, govorim namreč o Akademiji umetnosti Univerze v Novi Gorici. Lansko jesen so bili mediji polni hvalospjevov, ko je Goriška po 72 letih dobila prvo akademijo izven Ljubljane in prvo akademijo po drugi svetovni vojni, in to na območju, kjer je senzibilnost toliko večja – govorim o zahodni meji – in sama akademija je locirana v italijanski Gorici. Jasno je, da smo Socialni demokrati pri tovrstnih vprašanjih zelo zadržani, ko govorimo o dodeljevanju koncesij. Jasno je, da mi zagovarjamo javno šolstvo, dostopno vsem. Jasno je tudi, da smo zelo senzibilni do vprašanj, ki se dotikajo zahodne meje; vemo, da je samo z Osimskim sporazumom skoraj 200 tisoč ljudi, Slovencev, ostalo onkraj meje. Zavedamo se tudi perspektive Evropske unije, zato izjemno srdito gradimo dobre medsosedske odnose z italijansko stranjo. Mislim, da tudi zelo uspešno. Sam kot predstavnik tega območja lahko



zatrjujem, da imamo izjemno dobre odnose. Ampak predvsem se mi je zdelo pomembno izpostaviti to vprašanje še enkrat zaradi ozaveščanja Vlade, vašega ministrstva, kako pomembno je tudi ohraniti prisotnost slovenskega življa na tem območju. In seveda, Akademija umetnosti Univerze v Novi Gorici je ena od teh institucij. Ne samo to, ima edinstven program, zelo je povezana v regionalnem smislu, ne samo čezmejno, ampak tudi širše. Ima soglasje tudi ostalih akademij in univerz in seveda je obdana z velikim interesom ne samo slovenskih prebivalcev, hrvaških, italijanskih, ampak tudi drugih. Če me spomin ne vara, na prvi stopnji več kot 23 % posameznikov prihaja iz drugih držav, na drugi stopnji celo več, ti poslušajo in se učijo tudi v slovenskem jeziku. Rad bi poudaril eno dejstvo: ne gre za privatno šolo. Gre za Univerzo v Novi Gorici, ki je v lasti dveh občin. Obe občini prihajata z goriškega konca, zato težko govorimo, da je zasebne narave. Kvečjemu jo lahko poimenujemo nejavna univerza.

Spoštovana ministrica, zanima me:

Kakšna bo naša odgovornost, odgovornost naše vlade, če bo poslovanje te iste univerze, o kateri sem govoril, omejeno ali pa celo v prihodnjem šolskem letu ne bo več vpisa?

Hvala lepa.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič, imate besedo za odgovor.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec gospod Nemeč, spoštovani prisotni!

Naj najprej uvodoma pojasnim, da je Univerza v Novi Gorici ena izmed slovenskih univerz, vendar po obliki pravne subjektivitete ni javna univerza oziroma njen ustanovitelj ni Republika Slovenija. Prej ste namreč navajali poimenovanje privatno, torej zasebno oziroma javno. Dejstvo je, da Univerza v Novi Gorici ni javna univerza, kot je javna univerza v Ljubljani, na Primorskem in v Mariboru, zato je seveda tudi način njenega financiranja drugačen, in sicer se razlikuje od financiranja treh javnih univerz, ki temeljijo na javnem sistemu in seveda tudi na osnovnem jedru, ki ga tvorijo javne univerze, zato ima drugačen pristop pri pridobivanju in seveda tudi možnosti pridobivanja različnih virov sredstev. Zakaj to poudarjam? Financiranje javnih visokošolskih zavodov je natančno definirano v 72.a členu ZViS, ta tudi opredeljuje način financiranja vseh institucij, ki so v okviru Republike Slovenije ustanovljene kot javne, govorim o visokošolskih institucijah. Zakaj poudarek temu? Tisto, kar se financira skozi to, je študijska dejavnost rednega študija za 1. in 2. stopnjo, s študijem povezane interesne dejavnosti študentov, investicije, investicijsko vzdrževanje in nacionalno pomembne naloge za področje visokega

šolstva, potem pa tudi delovanje, investicije in seveda tudi vzdrževanje univerzitetnih knjižnic.

Točki 1 in 2, ki sem ju zdajle omenila, sta dejavnosti, ki se financirata javnim visokošolskim zavodom in zasebnim visokošolskim zavodom, ki pa imajo koncesionirane študijske programe. In to je potem podlaga za ustrezno, tudi javno, financiranje, torej financiranje iz proračuna, če so koncesije podeljene. Medtem ko se aktivnosti v točkah od 3 do 5, torej v teh, ki se tičejo investicijskega vzdrževanja, delovanja knjižnic in tudi same opreme, financirajo samo javnim visokošolskim institucijam. Poseben položaj ima seveda še 6. alineja, to je nacionalno pomembno izvajanje aktivnosti za nacionalno pomembne naloge. Tam pa je izvajanje in tudi financiranje glede na dodeljeno izvajanje pomembnih nalog po sami instituciji, kajti tukaj se tudi institucije s tako imenovanimi pooblastili nacionalnih nalog razlikujejo.

Univerza v Novi Gorici je kljub ustanovitvi s strani subjektov javnega prava – ker ste omenili, da so občine seveda tiste, ki so spodbudile in tudi ustanovile to institucijo – zasebni visokošolski zavod, njeno financiranje je neposredno iz državnega proračuna mogoče zgolj za prvi dve aktivnosti, torej tisti, ki ju koncesioniramo, to so študijska dejavnost rednega študija in s študijem povezane interesne dejavnosti oziroma izvajanje nacionalno pomembnih nalog tam, kjer je kadarkoli lahko to tudi podeljeno posebej na instituciji. Zelo pomembno je torej razlikovati, kaj je javna institucija, ustanovljena v skladu z jurisdikcijo Republike Slovenije kot javni visokošolski zavod, ki ga ustanovi Republika Slovenija in seveda da soglasje recimo v prvih primerih ustanovitev tudi parlament, in kaj so tako imenovani koncesionirani zavodi. Univerza v Novi Gorici ima seveda poseben status, ker ima neposredno zasebni del in javni del, ki pa je koncesioniran skozi ugotovitev izpolnjevanja vseh akreditacijskih in drugih pogojev in podelitev koncesij tudi iz namena izvajanja vsebin, ki so drugačne, ki plemenitijo, ki dodajajo, bogatijo visokošolski prostor. Ker gre za akademijo, ki pa nima podeljene koncesije, kar ste tudi sami prej omenili, seveda nastane težava v financiranju in zato je tukaj tudi ustrezno vodenje, upravljanje, seveda tudi postopkovno, izvrševanje vseh aktivnosti pomembno povezano s samo Univerzo v Novi Gorici, torej s tistim njenim zasebnim delom oziroma načinom upravljanja in vodenja tega dela. Zato v tem primeru mi ne moremo kakorkoli neposredno financirati same akademije, čeprav se močno zavedamo ravno pomena, ki ste ga vi izpostavili, ne le nacionalnega pomena na nek način preko meje, ampak seveda tudi bogatenja celotnega prostora skozi aktivnosti, ki jih akademija izvaja. Res pa je, da pravne podlage za to ni, Računsko sodišče jo je tudi ovrglo, tudi v drugih primerih koncesij imamo poročilo Računskega sodišča,



zato tudi pripravljamo novo zakonodajo na tem področju.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Matjaž Nemeč, imate besedo.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospa ministrica, za odgovor.

Žal z vašim odgovorom nisem zadovoljen. Razumem, da ste vi zavzeli jasno stališče, ki se ne premakne v zadnjem letu niti za milimeter. Ampak veste, če bi veliki ljudje v slovenski zgodovini razmišljali tako birokratsko, ne bi nikamor prišli. Razumem, da mi vi lahko citirate vse razloge, zakaj se ne da, ampak jutri, ko te šole ne bo več v stari Gorici, v italijanski gorici, kjer je prisoten slovenski jezik, kjer je prisoten slovenski narod že stoletja ... Naj vas namreč spomnim, da je bilo več kot sto let nazaj to mesto polno v veliki večini slovenskega naroda, za razliko od vseh ostalih narodnosti. In bi poudaril še eno zadevo. Kot generacija, ki zamuja svojo priložnost, se ne morem nehati boriti za to, da le sprevidimo, kaj je interes, ne pa samo formalnopravna razlaga nekih statusov.

A veste, gospa ministrica, pred nekaj meseci je odjeknila novica, da je Republika Madžarska financirala nogometni klub v Lendavi. Pa vemo, zakaj je to bilo v Lendavi, ne pa v Novi Gorici ali pa v Kopru. O tem govorim, o narodni zavesti. O tem, kako smo mi kot politiki odgovorni, da na prijateljski način z evropsko perspektivo krepimo slovenski živelj tudi onkraj meja. To je naša odgovornost. Ne pa da se spotikamo ob formalizme. Če že o formalizmih govorimo, potem se lahko povprašamo, kaj smo od ustanovitve do danes naredili za to, da bi ta šola spadala v okvir. In še enkrat naj poudarim, ne gre za zasebno šolo, ampak gre za šolo v lasti goriških občin. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, mir. Mir!

Ministrica, želite odgovoriti?

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Samo na kratko. Povsem razumem to situacijo, predvsem pa je pri tem pomembno razumeti tudi to, da potrebujemo urejanje zakonodaj na način, ki bo transparenten in enovit za vse tovrstne institucije. Tukaj pa, kot ste sami omenili, tudi Socialni demokrati nasprotujete uvedbi koncesije, in sicer zasebnemu videnju šolstva nasploh, kar pomeni, da bomo morali vendarle najti pravi jezik, kako pa postopati v takih entitetah, ki so nacionalno ključne v smislu ne le ohranjanja, širjenja, umeščanja seveda tudi slovenskega jezika preko meja, pa ne le jezika, tudi ustreznih bogatih razvojnih programov. Seveda bo treba tudi soočiti različnost stališč in predvsem videnja izvrševanja ustreznih postopkov, ki pa dajejo ustrezno, tudi hkrati pravno, podlago, ki mora biti zato, da lahko

kakršnakoli plačila izvršujemo tudi iz javnega proračuna.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Matjaž Nemeč, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa.

Kot sem uvodoma povedal, resnično je, res je, Socialni demokrati imamo določen pogled, ki spodbuja javno šolstvo – tako kot tudi zavedanje trpljenja tako ranljivega območja, kot je zahodna meja – in te prijateljske odnose, ki so naša skupna perspektiva. Ampak glede na izkušnje, ki jih imam z ministrstvom v zadnjem obdobju, se mi zdi, da to razmišljanje ne gre v enako smer. Spotikamo se ob neke birokratske prepreke in ne iščemo rešitev. Zato se mi zdi, da bi tovrstna razprava lahko pospešila določene procese. Kaj lahko se zgodi, da z naslednjim šolskim letom tiste institucije, o kateri smo govorili danes, na jesen ne bo več.

Hvala lepa, gospod predsednik.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Matjaž Nemeč, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Spoštovana ministrica, spoštovani kolegi poslanci, moje poslansko vprašanje se nanaša na ravnanje policije na koncertu Nosil bom rdečo zvezdo, ki je potekal 29. junija na Kongresnem trgu. Preko maila sta se na mene obrnila dva državljana, ki sta se udeležila tega shoda. Na tem shodu smo lahko na eni strani videli zastave bivše države Jugoslavije, na drugi strani slovenske države. Za Slovensko demokratsko stranko je država sedanjosti in država prihodnosti slovenska zastava, država, ki pa simbolizira neke druge totalitarne čase, pa jugoslovanska. Policija je na tem shodu obravnavala tiste, ki so imeli v rokah slovenske zastave in mirno nasprotovali temu shodu. Tukaj je uradna izjava gospe, ki jo je dala tudi policiji. Na hitro, da samo, da nekaj povzamem.

»Mi smo stali za policijskim trakom, tako kot smo policistom obljubili. Zraven mene je stal Marko Andolšek, v rokah je držal plakat. Pred nami je stala vrsta policistov. Bili so razporejeni kakšen meter narazen. Druga vrsta policistov je obrnjena k rdečezvezdašem. Vmes je bilo okoli 3 metre prostora. Na enkrat sem zagledala žensko manjše postave, z redečimi lasmi, ki je stala za policistoma malo sključena ter se nagibala malo levo, malo desno. Naenkrat je skočila med policistoma pred Marka, zgrabila plakat in ga strgala. Del plakata je držala v roki in skušala pobegniti. Marko je stegnil roko in jo



prijel, nakar sta dva policista Marka zgrabila z grobim policijskim prijemom, da je bil že skoraj na tleh. Izgledalo je, kot da ga davi s tistim agresivnim prijemom. Tudi žensko je držal policist. Mislim, da sta bila zraven dva. Gledala je proti nam in se zaničljivo smejala. Marko jo je samo prijel, ker je branil svoj predmet. Ona je vdrla k nam in napadla Marka. Zakaj jo je policija spustila do nas in zakaj je niso ustavili, preden je napadla, pa ne vem.«

Zdaj imam pa tukaj plačilni nalog, ki mi ga je omenjeni gospod Marko poslal. Njegova izjava je: »Povem, da sem na Kongresnem trgu držal transparent, mimo je prišla očitno nasprotnica, pod policijskim trakom, in mi iz rok brez besed iztrgala transparent. Ženska je skušala takoj pobegniti in sem jo od zadaj prijel okoli bokov in dobil nazaj svoj plakat. Vskočila je policija in me prijala okoli vratu in potegnila nazaj. Še zdaj me boli vrat od prijema policije.« Naj samo spomnim na 160. člen Zakona o kazenskem postopku: »Tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost. Nato ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji.« In kaj je ugotovila naša policija? Dala mu je globo 250 evrov z zbiranjem obvestil od policista Matjaža Berkopca, da mu je ženska vzela plakat, on pa jo je začel daviti in odrivati stran od sebe, želel jo je udariti. To se pravi, Andolšek Marko je žensko odrinil stran od sebe in jo želel udariti.

Zanima me, gospa ministrica:

Kako komentirate ravnanje policista?

Od kdaj je v Republiki Sloveniji na javnem shodu prepovedano nositi slovenske zastave?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar, imate besedo za odgovor.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, predsednik!

Spoštovani poslanec Mahnič!

Verjamem, da razumete, da ideološke razprave niso moja domena, vsaj ne v tem formatu, zato se bom oprla na dejansko stanje, kakor mi je znano, kolikor sem o njem obveščena, in povzela ukrepanje policije, pri čemer je seveda tudi pri mojih izvajanjih merilo strokovno, zakonito in sorazmerno delo policije. Upravna enota Ljubljana je izdala dovoljenje za izvedbo javne prireditve na Kongresnem trgu v Ljubljani, z naslovom Pevski zbor Pinko Tomažič in Svetlana Makarovič, ki se je kasneje oglaševala pod naslovom Nosil bom rdečo zvezdo. Istega dne, torej 29. junija, je na Trgu Republike v Ljubljani potekala tudi prireditev, prijavljena kot Proslavitev oddaje referendumskih podpisov. Policija je kot zmeraj pripravila varnostno oceno in na podlagi le-te tudi načrt varovanja obeh prireditev. Menim, da je dejansko stanje izjemnega pomena pri odgovarjanju na vaše poslansko vprašanje, ker

v določenem delu se bova seveda tudi pokrivala, pa mislim, da se bo tudi na ta način dalo pojasniti to, kar sprašujete.

Ob deveti uri so udeleženci prireditve na Trgu republike odšli na Kongresni trg in nato v park Zvezda, tam so pričeli tudi s piščalkami in trobljenjem povzročati hrup, vendar to ni imelo neposrednega efekta na prireditev na ploščadi Kongresnega trga. Ampak glede na to, da je bila dejanska situacija takšna, kakršna je bila, so zaradi velike nevarnosti – torej s strokovnega vidika – da bo prišlo do množične kršitve, policisti seveda potem omenjeni skupini začasno omejili gibanje s trakom Policija in s postavitvijo policistov posebne policijske enote v kordon na sredini parka. S tem ukrepom so razmejili udeležence obeh prireditev, kar ste nekako tudi vi zajeli v svoji predstavitvi dejanskega stanja. In res je, ob 21.25 je pred policisti posebne policijske enote kršiteljica iztrgala plakat enemu izmed udeležencev prireditve, le-ta pa jo je odrinil in hotel udariti. Policista posebne policijske enote sta uporabila prisilna sredstva, fizično silo, in s tem preprečila nadaljnjo kršitev in obema kršiteljema je bil izdan plačilni nalog po prvem odstavku 6. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru, tako da tisto vaše sklicevanje na Zakon o kazenskem postopku ureja eno določeno, drugo materijo, ni v prvi vrsti pri tej situaciji, o kateri govorimo.

Če gremo naprej, da do konca pojasnim, kako je ta dan pravzaprav potekal. Organizator Vili Kovačič je bil nato s strani policistov policijske postaje PP Ljubljana ponovno opozorjen, da prireditev ne poteka v skladu s prijavo. Po opozorilu je pozval udeležence svoje prireditve, da odidejo nazaj na Trg republike, kar so potem tudi upoštevali in odšli nazaj. Policisti posebne policijske enote so se nato ob 21.40 umaknili in istočasno zaključili začasno omejitev gibanja. V tem času je na anonimni telefon prišla tudi prijava, da je nastavljena bomba. Policisti so vse preiskali, ampak sumljivih predmetov niso našli. Prireditev zaradi najave ni bila motena ali prekinjena, seveda pa bo zoper neznanega storilca podana kazenska ovadba zaradi suma storitve kaznivega dejanja zloraba znamenj za pomoč in nevarnost po 309. členu Kazenskega zakonika.

Prireditev na Kongresnem trgu, ki se je je udeležilo okoli 3 tisoč ljudi, je potekala v skladu s programom in se zaključila nekje okrog polnoči. Je pa bil zaradi suma prekrška voden postopek ugotavljanja identitete za nekje deset oseb.

Tako da to je to, kar se tiče dejanskega stanja. Upam, da sem vam uspela pojasniti, kakšno je bilo ravnanje policije in kaj se je pravzaprav tistega dne dogajalo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo, da obrazložite zahtevo za dopolnitev odgovora, ampak prosim, tokrat brez osebnih imen.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Ne vem, kje piše, da se ne sme osebnih imen tukaj v parlamentu omenjati.

Gospa ministrica, dejali ste, da ideološke razprave niso v vaši domeni. Ne vem, kje je bila moja razprava ideološka. Jaz sem predstavil dejstva takšna, kakršna so bila, povedal pa sem, kaj je slovenska zastava in kaj je zastava bivše SFRJ. Saj to je, mislim da, jasno. Da so omejili dostop s trakom. Saj tako so se dogovorili, kot je gospa sama rekla, da so jim policisti rekli, da naj bodo tam, pri sidru.

Niste mi pa odgovorili na bistveno vprašanje. Od kdaj je prepovedano nositi slovensko zastavo na javnih shodih? Da si pri nas oglobljen, če imaš na shodu slovensko zastavo, če pa nosiš zastavo države, ki spada ravno tako pod totalitarne, kot je spadala zastava nacistične Nemčije, pa očitno nisi oglobljen.

Če želite ideologijo, gospa ministrica, mislim, da se je tukaj policija ideološko postavila, tako kot v primeru prepovedi koncerta Thompsona. Tisti koncert so prepovedali, ker naj bi imel pevec določena sovražna stališča do tujih narodov, konkretno srbskega, tako so pač rekli zaradi njegovega svetovnonazorskega prepričanja. Vsi tukaj pa vemo, kakšne izjave ima gospa, ki je bila glavna zvezda dogodka, gospa Svetlana Makarovič. Tukaj pa policija ni rekla, da bo prepovedala dogodek zaradi njenega svetovnonazorskega prepričanja.

Še enkrat, gospa ministrica, ne vem, zakaj se je gospoda, glede na to, da mu je bil iztrgan plakat – tukaj se sploh sprašujem, kako je policija lahko dopustila, da je gospa prišla mimo policije in šla pod trak; to se pravi, da je bila napaka storjena na strani policije –oglobilo, če jo je samo prijel in jo želel predati policiji.

In pa še enkrat, zakaj si oglobljen, če nosiš slovensko zastavo na javnem prostoru?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za notranje zadeve mag. Vesna Györkös Žnidar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala lepa, predsednik.

Nihče ni rekel, razen seveda vas danes, da je bila globa izrečena zaradi nošenja slovenske zastave. Še enkrat ponavljam. Obema kršiteljema je bil izdan plačilni nalog po prvem odstavku 6. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru, ki pa ne govori o slovenski zastavi. Predlagam, da si mogoče ta člen preberete, pa bo zadeva malce bolj jasna.

Kar se tiče konkretnega prekrškovnega postopka. Verjamem, da razumete, da se jaz do tega ne morem opredeljevati, ker prekrškovni postopek vodi pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa. Znotraj tega postopka obstaja možnost procesnih in materialnih jamstev, če je bilo dejansko stanje nepopolno ali napačno ugotovljeno. To je stvar pravnih sredstev in jaz verjamem, da bodo osebe, ki so

jim bili plačilni nalogi izrečeni, tudi vse te možnosti izkoristile. Seveda pa ne morem prejudicirati izida teh prekrškovnih postopkov.

Kar se pa tiče vaših ostalih očitkov. Javnosti je bilo že povsem jasno razloženo, zakaj je prišlo do prepovedi tega dogodka, koncerta, o katerem govorite. Razlog seveda ne more biti nobeno ideološko razmišljanje, ampak ocena, da bi utegnil biti ta nameravani koncert izrabljen za izvrševanje kaznivih dejanj, kar pa seveda po 6. členu Zakona o javnih zbiranjih ni dovoljeno. Sploh pa Slovenija ni prva, ki je nekako šla v tej smeri. Posamezni koncerti te konkretne osebe so že bili prepovedani, iz tega je tudi moč sklepati, da je več evropskih držav že prepoznalo, da je treba na podlagi varnostne ocene, kar je strokovni pojem, iz varnostnih razlogov torej, prepovedati te koncerte.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Predsednik, v skladu s poslovníkom predlagam, da se jutri glasuje, da se opravi razprava o tem, kakšne kriterije ima slovenska policija pri odobravanju ali prepovedi izhodov, koncertov, in seveda tudi o tem, kakšne kriterije ima slovenska policija pri tem, kako se izdaja plačilne naloge za nošenje simbolov, zastav domače države in seveda tudi tujih držav, tudi tistih, ki jih ni več.

Gospa ministrica, prebral sem tisto mnenje policije glede koncerta Thompsona. Dajte mi povedati, kaj pa je svetovno nazorsko prepričanje, če ne ideologija. Jasno piše takoj na začetku, »zaradi svetovnonazorskega prepričanja pevcu Thompsona«. To je policija pisala, tako da ne govoriti, da prepoved ni bila ideološka, ker ravno za to je šlo. In pa rekli ste, da je bilo javnosti razloženo, ja seveda, jaz mislim, da je sodišče prejšnji teden javnosti dobro razložilo, ko je odločilo, da je bila prepoved koncerta nezakonita. Tako da glavno vprašanje je, kdo bo tukaj odgovarjal, glede na to, da smo v Republiki Sloveniji. Predvidevam, da nihče, seveda pa bodo šli tisti, ki so bili oškodovani, verjamem, v tožbo.

Ne vem, kako policija v tem primeru ravna, če nekdo iztrga komu njegov predmet, ta ga potem prime? Zdaj ne vem, tukaj si je očitno ta policist izmislil, da jo je ta, ki je branil svoj predmet, potem želel še udariti. In policija potem kar obema izda globo. Se pravi, tistemu, ki nekoga napade in mu želi vzeti njegovo lastnino, da globo, oglobi pa potem še tistega, ki to lastnino brani in prvega pridrži, da bi ga izročil policistom. Skratka, nenavadni policijski postopki, ki dajejo jasne znake, kako policija ravna, kakšna ima slovenska policija navodila. Da ne govorim tudi o Inšpektoratu za obrambo, ki vemo, kako deli kazni za nošenje simbolov, predvsem simbolov Slovenske vojske, ampak o tem kdaj drugič.



Skratka, naj se opravi o tem razprava, da vidimo, kakšno policijo imamo. Predvsem pa, da se mogoče skozi razpravo dobi potrjen občutek ali pa da se ga znebi, da ta policija vsaj v takšnih primerih, kot se je zgodil, bodisi ravna bodisi ne ravna politično.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Žan Mahnič, ministrica po poslovniku sicer ne more odgovoriti. Bo pa o vašem predlogu Državni zbor odločil jutri, 11. julija 2017, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 11. julija 2017, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 10. JULIJA 2017 OB 19.48 IN SE JE NADALJEVALA 11. JULIJA 2017 OB 9. URI.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 32. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Vesna Ververga do 11. ure, Erika Dekleva do 16.30, Janja Sluga do 17.30, Jelka Godec, Ljudmila Novak, Franc Laj, Franc Breznik in Primož Hainz od 14. do 18. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden začnemo nadaljevanje seje, mi dovolite, da na kratko nagovorim Državni zbor.

Spoštovani državljanke in državljani, cenjeni kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Ljudje osebne spomine velikokrat dojemamo kot izključno domeno naše intimnosti. Spomini predstavljajo nek imaginarij, v katerem se izgubimo v labirintu misli in stiku naših življenj, sreče in žalosti, pa tudi prihodnosti in minljivosti. A osebni spomini so pravzaprav skrbno umeščeni v okvire družbe, v kateri živimo in ki nam omogoča, da jih priključimo, prepoznamo ter z njimi zarišemo črte v matrico naše biti. Toda bit vsake družbe in s tem njen okvir pravzaprav temeljita na njenem kolektivnem spominu, na idejni in vrednostni podstati, ki nam omogoča oblikovanje pomenskega in pomenljivega spominjanja.

In tudi danes je dan spominjanja. Pred natanko 22 leti se je streljaj od meja naše domovine v bosanski Srebrenici v razmahu zadnje jugoslovanske vojne začela ena največjih tragedij na evropskih tleh. Zmagoslavni sprehod srebreniških krvnikov po opustošenih in zapuščenih ulicah nekoč mirmega in spokojnega kraja je tistega popoldneva simboliziral uverturo v nezamisljivo okrutnost, ki je kot britev zarezala v zgodovino Balkana, Evrope, sveta in človeštva. Današnje spominjanje v Državnem

zboru je namenjeno temu, da v te temačne globine posije luč sočutja, razuma in odgovornosti. Namenjeno je vsem srebreniškim žrtvam, katerih usoda je danes ovita v srhljive podobe zelene tkanine, ki je prekrila spomine na njihove krvnike. Namenjeno je preživelim in vsem, ki so v tem zločinu vseh zločinov izgubili svoje najdražje ter zanje in zase še danes iščejo spokoj in mir. In nenazadnje, namenjeno je vsem nam, da srebreniške in druge tovrstne grozote vtremo v naš kolektivni spomin in ga prenesemo na zanamce v upanju, da jim bo služil kot bridek opomin na posledice nepojmljivega sovraštva. Čas, v katerem živimo, je pred nekateri drobcih in prenevarno naklonjen zdrsom v že videne zablode dejanj, nevrednih človeka, zato je še kako pomembno, da naj žalost, kot je dejal Malcolm v Macbethu, dobi besede: »Bol, ki ne spregovori, bo kot šepet v trpečem srcu, ki ga naposled zlomi.« Takim spominom je lastno, da se jih spominjamo z besedami in mislimi, ki bolijo, ki režejo rane v zavedanje, da smo vendarle vsi ljudje. Tudi zato spomin na krike srebreniške groze danes ne odmeva le med tistimi, ki so jim za las uspeli uiti, temveč tudi tu v Državnem zboru. Nikoli ne smemo dovoliti, da bi šepet zameglil spominjanje na grozodejstva, s katerim mora sleherni izmed nas iskati pot v svetlejšo prihodnost. In ta bo prišla le, če ji bomo nasproti stopali odgovorno.

Spoštovane in spoštovani! Prosim, da se spominu na žrtve srebreniškega genocida poklonimo z minuto molka.

/ minuta molka/

Hvala.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO AKTA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA MOREBITNO SPREMEMBO ZAKONODAJE, KI UREJA PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA, TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ ZARADI SUMA VPLIVANJA OZIROMA VPLETENOSTI DOMNEVNO PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA, FINANCIRANJE JEDRSKE PROLIFERACIJE TER FINANCIRANJE AKTIVNOSTI TUJIH OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNIH SLUŽB V TUJINI V NOVI LJUBLJANSKI BANKI, D. D., S STRANI DRŽAVLJANOV ISLAMSKRE REPUBLIKE IRAN IN Z NJIMI POVEZANIMI GOSPODARSKIMI SUBJEKTI TER ZA DOMNEVNO NEIZVAJANJE OMEJEVALNIH UKREPOV PROTI ISLAMSKI REPUBLIKI IRAN, KI SO JIH SPREJELI ZDRUŽENI NARODI IN TUDI EVROPSKA UNIJA.**

Zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave je na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije Državnemu zboru predložila



skupina 34 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Janiju Möderndorferju.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Pozdravljeni!

Namen parlamentarne preiskave, ki se opravi v zadevah javnega pomena, je, da se ugotovi in oceni dejansko stanje, ki je lahko podlaga za odločanje Državnega zbora o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij za spremembo zakonodaje na določenem področju in za druge odločitve Državnega zbora iz njegove ustavne pristojnosti. Preiskava je v javnem interesu, saj se Republika Slovenija po osamosvojitvi, kljub temu da spada med majhne države, zaradi velikih sprememb na političnem mednarodnem in gospodarskem področju oziroma zaradi samih odprtih mej, sproščene mednarodne trgovine in odprtosti za tuj oziroma mednarodni kapital, srečujejo s problemi organiziranega finančnega kriminala, ki presega meje posameznih držav in ima mednarodno naravo. Pranje denarja kot del finančnega kriminala je danes tako razširjeno, da nobena država ni varna pred temi pojavi. Boj proti pranju denarja pa je zaradi globalizacije finančnih trgov vedno bolj zahteven. Problematika razširjenosti finančnega kriminala v povezavi s pranjem denarja je tudi vedno bolj aktualna, tveganja pa v zadnjih letih povečujejo tudi različne oblike financiranja samega terorizma. Tveganje pranja denarja ali financiranje terorizma je tveganje, da bo določena stranka izrabila dejavnosti banke za skrivanje oziroma prikrivanje pravne narave, denarja ali financiranje terorističnih dejavnosti oziroma da bo poslovno razmerje, produkt oziroma storitev ali transakcija uporabljena ali namenjena za aktivnosti pranja denarja ali financiranje samega terorizma. Republika Slovenija mora od banke oziroma od njenih organov upravljanja in nadzora zahtevati boljše obvladovanje tveganj pred samo zlorabo banke, v namene pranja denarja in financiranje terorizma in brezpogojno ukrepanje v primerih zaznanih sumov nepravilnosti nezakonitih oziroma kaznivih dejanj. To so minimalne zahteve za zaščito ugleda banke in vrednosti državnega kapitalskega premoženja v sami banki, ugleda bančnega oziroma finančnega sektorja ter mednarodnega ugleda države, ki sodi k sami odgovornosti tudi same oblasti. Zato je treba ugotoviti, ali je Nova Ljubljanska banka oblikovala in vzpostavila učinkovit sistem za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma ter celovito in skrbno izvajala zakonodajo, predpisane ukrepe na področju pranja denarja in financiranja terorizma ter interne postopke za upravljanje tveganj. Preiskava naj ugotovi ustreznost sistema, ki ga mora banka vzpostaviti za celovito in učinkovito izvajanje z zakonodajo predpisanih ukrepov, ali je banka izvajala usmeritve nadzornika

slovenskega bančnega sistema Banke Slovenije, kakršni so bili in kako so se sami izvajali tudi interni postopki za upravljanje tveganj, kakšno je bilo interno poročanje in sistem notranjih kontrol, kakšna je bila informacijska podpora, kakšno je bilo sodelovanje z uradom Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in Banko Slovenije, ali je banka opravila ustrezne analize tveganosti pri samem poslovanju z državljanom Islamske republike Iran, ali je skrbno spremljala njihove poslovne aktivnosti ter skladno z zakonodajo poročala o njihovih plačilnih transakcijah in poročala ali zaprosila za dovoljenje pristojne organe za izvajanje omejevalnih ukrepov zoper Islamsko republiko Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija. Poleg tega velja opozoriti, da ima danes Republika Slovenija v vseh mednarodnih primerjalnih pogledih zgledno urejen sistem za boj proti preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma. Kljub temu je bilo kazenskega pregona in obsodb za kazniva dejanja pranja denarja izredno malo. Zato je treba ugotoviti vlogo in odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema Banke Slovenije v delu, ko opravlja nadzor nad izvajanjem odločb zakonodaje, ki ureja preprečevanje pranja denarja v bančnem sektorju, Urada Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in ostalih pristojnih organov za nadzor preprečevanja pranja denarja in financiranje terorizma oziroma izvajanje zakonodaje odgovornosti pristojnih organov pri odkrivanju jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalnih varnostnih služb v tujini in s tem seveda tudi o samem namenu organov pregonov pri pregonu domnevnih storilcev kaznivih ravnanj, domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma ter pristojnih organov za izvajanje omejevalnih ukrepov proti Islamski republiko Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija. Ugotoviti je treba tudi vlogo obveščevalnosti in politično odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij, ki so domnevno vplivali oziroma so bili vpleteni v ta ravnanja ali pa se je dogajala z njihovo vednostjo, brez da bi ustrezno ukrepali oziroma ko so uradne osebe domnevno opustile dolžno ravnanje oziroma ravnanje, ki ga je oseba dolžna storiti. Ker to določajo veljavni predpisi ter nenazadnje tudi kodeksi ravnanja, tako etični kot tudi sami politični razlogi. Ugotovi pa naj se tudi ustreznost zakonodaja, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, stanje in učinkovitost sistema za boj proti preprečevanju pranja denarja in financiranje terorizma ter ustreznost izvajanja omejevalnih ukrepov proti Islamski republiko Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija.

Mednarodna dimenzija sumov spornega poslovanja izvira iz omejevalnih ukrepov mednarodne skupnosti zoper Iran zaradi suma izvajanja nedovoljenih jedrskih aktivnosti iranskega jedrskega programa.



Islamska republika Iran danes jedrske infrastrukture, tehnologije za razvoj ali vseh zadostnih informacij za razvoj jedrskega orožja nima in pripada skupini držav brez jedrskega orožja. Če bi ga pridobila, pa bi to seveda tudi pomenilo, da bi se s tem povečalo število držav, ki ima jedrsko orožje, in s tem tudi povečala možnost njegove uporabe, kar pa bi lahko ogrozilo mednarodno varnost. V zvezi s tem velja opozoriti, da je Varnostni svet Združenih narodov sprejel več zavezujočih resolucij o omejevanju iranske jedrske aktivnosti, čemur je sledila tudi Evropska unija s sprejetjem ustrezne uredbe, zadnja pa je bila sprejeta leta 2010. To seveda vključuje tudi Republiko Slovenijo, ki je bila zato omejena, ker je bila to omenjeno resolucijo tudi dolžna implementirati ter zato sprejeti ustrezne ukrepe, o tem pa tudi seveda poročati pristojnemu odboru. Zato je treba ugotoviti, ali je preko Nove Ljubljanske banke potekalo financiranje jedrske proliferacije in ali so bile financirane aktivnosti tujih obveščevalno varnostnih služb v tujini z navedenim namenom ter ali so pristojni organi slednje aktivnosti odkrili ter temu primerno tudi ukrepali oziroma ukrepali skladno s svojimi pristojnostmi. Zaradi posledic domnevne zlorabe Nove Ljubljanske banke s strani državljanov Islamske republike Iran je razjasnitev vseh dejstev in okoliščin ter ocenitev dejanskega stanja in pa ugotavljanje politične odgovornosti posameznih nosilcev javnih funkcij najboljša zaščita pred negativnimi učinki, ki jih lahko povzroči domnevna vpletenost banke, saj nepojasnjene okoliščine, domnevne zlorabe banke v te namene ne ogroža le ugleda in tržne vrednosti banke same, temveč tudi ugled celotnega finančnega sektorja v Republiki Sloveniji, mednarodni ugled Republike Slovenije v Združenih narodih in med državami članicami EU. Zaupanje v učinkovitost delovanja organov nadzora pregona ter nenazadnje tudi zaupanje v njene demokratično izvoljene oziroma imenovanja oblasti.

Zato podpisani poslanci in poslanke Državnega zbora zahtevamo, da se v Novi Ljubljanski banki uvede ločena parlamentarna preiskava, pri čemer se predmet preiskave zaradi navedenih argumentov osredotoči izključno na sum domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalnih varnostnih služb v tujini s strani državljanov Islamske republike Iran, zoper katero so Združeni narodi in tudi Evropska unija sprejele ustrezne ukrepe, le-ti pa naj bi se dogajali v obdobju med letom 2008 in 2011.

Naj podam tudi odgovor, zakaj nova ločena preiskava. Res je, da je preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter o ugotavljanju vzrokov in odgovornosti že druga sanacija bančnega sistema v samostojni Sloveniji, ki raziskuje politično odgovornost za sanacijo bančnega sistema konec leta 2013, v pridobljenih dokumentih našla sporna nakazila iranskih

državljanov, iranske banke oziroma domnevnega pranja denarja in financiranje terorizma ter financiranje aktivnosti tujih obveščevalnih varnostnih služb. Pri tem pa velja opozoriti, da je slednji primer odstopila v obravnavo komisiji Državnega zbora za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb z namenom, da bi ta pripravila odzivno poročilo. Ta pa je na neki točki ocenila, da nima pristojnosti za pripravo poročila oziroma ravnanja, ki jih je od nje pričakovala preiskovalna komisija, saj je glede na določbe 40. člena Poslovnika Državnega zbora in z Zakonom o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih varnostnih služb omejena. Poleg tega pa tudi nima na voljo posebnih pooblastil in prisilnih ukrepov, ki jih lahko izvaja sama preiskovalna komisija. Zgolj v parlamentarni praksi se v postopku, ki ga izvaja preiskovalna komisija, ugotavlja in ocenjuje dejansko stanje o zadevah javnega pomena s političnega vidika oziroma ugotavljanja politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij. O morebitnih posledicah ugotavljanja politične odgovornosti posameznih nosilcev javnih funkcij pa na koncu odloča Državni zbor. Tega delovnega telesa Državnega zbora, kot je KNOVS, ne morejo. Tega pa tudi ni mogoče trditi za priporočila KNOVS preiskovalni komisiji, da naj nadaljuje preiskavo tega primera domnevnega pranja, saj je ta omejena s predmetom preiskave, ki jo je odredil Državni zbor. Če bi torej preiskovalna komisija želela opraviti celovito preiskavo domnevnega pranja denarja, bi se morala v predmetu preiskave osredotočiti tudi na sporna finančna nakazila, saj je predmet preiskave odrejen zgolj za odpisane kredite, unovčene garancije, posojilne politike in prenos slabih terjatev na posebno družbo za opravljanje terjatev bank, na spoštovanje veljavnih zakonov ter predpisov pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami in sum, da so nastale še neugotovljene negativne posledice takšnih ravnanj. Primera domnevnega pranja denarja pa ni mogoče uvrstiti v te okvire, zaradi slednjega tudi ni nastala bančna luknja, kar ve seveda tudi vsak ekonomist. Pa tudi v tem primeru se poraja vprašanje, ali se je smiselno zaradi obsega preiskave, namreč preiskovalna komisija preiskuje tudi NLB, Novo Kreditno banko, Abanko, Banko Celje, Probranko in Factor banko, osredotočiti na bančno luknjo in s tem povezano sanacijo in že odrejeno preiskavo širiti tudi na konkreten primer suma domnevnega pranja denarja in financiranje terorizma ter jedrske proliferacije.

Predlagatelji te zahteve se zavedamo, da bi slednje lahko preiskovala tudi Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema, če bi le uporabila prvi odstavek 9. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi in v Državnem zboru predlagala razširitev obsega preiskave, vendar tega iz nam neznanih



razlogov ni storila. Da obstoječa preiskovalna komisija ne more preiskovati predmeta preiskave, kot ga predlagamo, se zavedata tako SDS kot komisija. SDS je že v protestu glede ureditve nove preiskave, ki ga je naslovila na predsednika Državnega zbora, priznala, da obstoječa komisija ni v celoti pristojna za preiskavo predmeta nove preiskave. Še bolj pa je to razvidno iz delovanja obstoječe preiskovalne komisije, saj se v svojih preiskovalnih dejanjih sklicuje zgolj na vprašanje nadzora Banke Slovenije, na zakonitost poslovanja bank in navaja njeno vlogo glede odreditve prenehanja poslovanja NLB z banko iz Islamske republike Iran. Kar pomeni, da bi lahko obstoječa preiskovalna komisija ugotavljala zgolj morebitno odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema – Banke Slovenije. Kaj pa je potem vloga in odgovornost vseh ostalih? Odgovore na vse naštetu bo lahko poiskala zgolj nova in ločena parlamentarna preiskava. Kljub temu, da sta po našem mnenju tako obstoječa preiskovalna komisija kot KNOVS pri obravnavi tega predmeta preiskave presegli svoja pooblastila, velja opozoriti, da aktualna odrejena preiskava oziroma nova preiskovalna komisija gradiv in opravljenih zaslišanj oziroma pogovorov ne bo zavrgla, temveč ji bodo v veliko pomoč pri njenem nadaljnjem delu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Poznomoderno družbo, kot vidimo, zaznamujejo številna ogrožanja, med njimi izstopajo finančna ogrožanja in finančna kriminaliteta. Zato toliko pozornosti razkrivanju finančne kriminalitete, katere en majhen del je pranje denarja, vezan na vsa druga deviantna ravnanja. Še posebej pa izstopajo povezave z vplivom v družbi in delovanjem njenih institucij.

Vlada ima na voljo cel kup orožij pri odkrivanju tovrstne kriminalitete, vendar vidimo, da so ta orožja zatajila. Ta vlada in predlagatelji, predvsem predlagatelji, imajo v rokah predsednika Državnega zbora, predsednika Vlade, predsednika Državnega sveta, tri ključna ministrstva za odkrivanje finančne kriminalitete: Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za pravosodje in Ministrstvo za finance, katerih sestavni deli so številni uradi, agencije in ostali, ki so ključni za odkrivanje finančnih tokov. Kaj ima opozicija? Ne dobiva informacij od vseh teh institucij, kot bi hotela, zato je predvideno, da je orožje opozicije parlamentarna preiskava. Načeloma je to orožje opozicije. Zelo nenavadno je, da se tega orožja posluži koalicija, predvsem ena stranka. To pomeni, da posredno priznava, da institucije, ki jih ima v oblasti, ne delujejo.

Kakšen je nadzor, nadzor nad banko, ki je najbolj pomembna? Jaz pravim, da je uspeh

parlamentarne komisije, ki že obstaja, da je prvič v zgodovini Slovenije dobila dokumente, ki razkrivajo vso razsežnost te finančne luknje in finančnih malverzacij. In zdaj imamo tu konflikt interesov: že obstoječa preiskovalna komisija, KNOVS in pa nova komisija. Ali se ne zaupa delu poslancev, ki so v že obstoječih komisijah, da ne znajo delati ali da ne delajo? Zato se za konec sprašujem, kakšen je resnični namen te parlamentarne preiskovalne komisije? Ali gre samo za propagando – kajti vemo, da je še manj kot eno leto do volitev – ali se poskuša prikriti neka dejstva ali pa otežiti delo že obstoječih komisij? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Državnega zbora, ki sem v lastnih rokah, dajem besedo Poslanski skupini Stranke modernega centra, dr. Simoni Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Navedla bom tri razloge Poslanske skupine Stranke modernega centra za ustanovitev nove preiskovalne komisije.

Prvi razlog. Pranje denarja preko bančnih finančnih institucij in financiranje terorizma sta dve veliki rani današnjega časa. Rani, ki sta povzročili ogromno škodo zdravemu razvoju držav, tem podsistemom, predvsem pa ljudem. Iz tega razloga je že dovolj, da damo posebno pozornost temu, kar se je dogajalo. Ker obstaja sum, da se je to isto dogajalo tudi v Sloveniji v omenjenem obdobju, je naša naloga, da vsak v okviru svojih pristojnosti, vsaka institucija, vsaka veja oblasti opravimo svoje delo in raziščemo, kaj se je dogajalo. Oba ta dva navedena primera, tako sum pranja denarja kot financiranje terorizma, sta primera kaznivih dejanj, ogrožata stabilnost in delovanje ne le finančnih, bančnih, varnostnih podsistemom, ampak škodujeta stabilnosti in ugledu celotne države. Zakaj? Zato ker s tem slabita in majata zaupanje ljudi, državljanov v njihovo delovanje, celo v njihov obstoj.

Drugi razlog. Zaradi vsega navedenega je naša politična odgovornost tudi v parlamentu ta, da tem tematikam, tem sumom namenimo posebno pozornost in seveda tudi odgovornost. Kot izhaja iz zahteve za ustanovitev Parlamentarne komisije o domnevnem pranju denarja v Novi Ljubljanski banki v obdobju med letoma 2008 in 2011, je obseg namigov, dvomov, indicev, sumov celo že politično podanih obtožb velik. O njih beremo v medijih, nanje se preko svojega dela pri preiskovanju bančne luknje že opozorili kolegi v prej omenjeni preiskovalni komisiji, tako kot so tudi opozorili, da so ti segmenti razkriti v okviru njihovega dela tako specifični in kompleksni, da po naši presoji zahtevajo posebno, svojo lastno obravnavo. Govorimo namreč o dogajanjih, ki so lahko bistveno vplivali na ugled Slovenije v mednarodnem okolju. Govorimo o bančni



ustanovi, ki je v večinski državni lasti, in govorimo o tako obsežnih finančnih transakcijah ter domnevnih ozadjih, da morajo biti naši državljani seznanjeni s tem, kaj se je dogajalo, da morajo dobiti tudi pojasnilo, kdo, koliko in na kakšen način je o njih v omenjenem obdobju tudi tedanje vladajoče politike vedel.

Tretje dejstvo. Stranka moderne centra – SMC je edina politična stranka danes, ki v času domnevnega pranja denarja v obdobju med letom 2008 in 2011 v političnem prostoru ni obstajala, in zato v te procese ni in ni mogla biti vpletena, je z njimi neobremenjena, nezaznamovana.

Potegnjeno torej pod črto. Verjamem, da je odgovornost vseh nas, da našim ljudem podamo odgovore o tem, kdo in kako je bil tudi na ravni tedanje politike vpleten v omenjene procese, seveda v okviru naših parlamentarnih pristojnosti je to naša odgovornost in tudi poslanstvo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Opranje ene milijarde dolarjev denarja iz Irana, ki je bil takrat zaradi proliferacije, zaradi projekta izdelave jedrske bombe pod embargom, je svojevrstni dosežek. Nihče verjetno pred nekaj leti ne bi verjel Sloveniji, da je kaj takega možno v naši državi, da je kaj takega možno v Evropski uniji, pa je. Tri stvari pri tej zgodbi so na meji neverjetnega. Prvič, da se je to sploh lahko zgodilo. Drugič, da so odpovedali vsi nadzorni instituti in institucije. Tretjič, da sedem let od tega, kar se je to zgodilo, nihče od tistih, ki so to omogočili, sprožili, izvedli, ni spregovoril ene besede, da nihče o tem v javnosti ni vedel nič, govorim seveda o slovenski javnosti, kajti tujina pa je vedela. Marsikakšen namig je bil dan iz tujine, tudi nekateri časopisni članki objavljeni, recimo, v ZDA potrjujejo, da so v tujini zelo dobro vedeli, kaj se je dogajalo, tisti, ki dejansko odločajo o finančnih trgih, o financah, o ceni denarja, o vseh ključnih stvareh. V Sloveniji tega nismo vedeli. Potem so se te stvari razkrile v dokumentaciji. Dve preiskovalni komisiji, ena, ki je na neki način stalna, in ena, ki je bila posebej narejena za preiskavo bančnega sistema, sta svoje delo na tem praktično že opravila. Prva je preiskovalka za bančni sistem. Ona se je tudi obrnila na komisijo, ki jo vodim, to je Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, in v okviru svojih pristojnosti smo tudi mi svoje delo do zdaj že daleč pripeljali. Kaj smo odkrili? Odkrilo se je, da je šel denar iz banke, ki je bila pod embargom, na črni listi Evropske unije preko Nove Ljubljanske banke na kakšnih 9 tisoč 400 naslovov, nekaj v davčnih oazah, nekaj v ZDA, veliko v Evropi, tam 85 milijonov je šlo v Nemčijo, da se je za to seveda moralo vedeti v

tistih ključnih krogih, ki so organizirali, da je cel projekt stekel, ne boste verjeli, samo nekaj dni po tem, ko je padla vlada Janeza Janše in je bila vzpostavljena nova vlada Boruta Pahorja, se pravi leva vlada, in postavilo se je vprašanje odgovornosti. Seveda so zadevo izvedli tisti, ki so bili takrat v vrhovih Nove Ljubljanske banke. Ampak veste, eno milijardo dolarjev najbrž nekdo v banki ne opere zato, ker eno noč slabo spi, potem pa naslednjo noč pravi, danes bom pa jaz opral milijardo dolarjev, se pravi, nekdo je to naročil. Nekje je izvor cele zgodbe. Ker se ve, kdo približno ima tam na levici komando in jo je imel v tistem času, je tudi kar zelo približno jasno, kaj se bi na koncu razkrito. Zanimivo pa je, da ima zadeva kakšne elemente, zaradi katere bi lahko iz tega posneli odlično kriminalko. Enkrat sem že rekel novinarjem, da bi lahko kaj dali za tak scenarij. Ko ti ugotoviš, da ključni človek, ki je nekega dne, ko je preiskava že tekla, sicer z neznansko zamudo tam 2011, odloči, da sploh ni šlo za pranje denarja in zadevo kar prekine, potem ko je tik pred zaslišanjem v neki zadevi, pade z lestve in se ubije ... zadeva dobi zelo zanimive dimenzije. Ni čudno, da je nekdo na KNOVS rekel, da pazite vsi, ki to preiskujete, ko hodite po pločniku, da ne bo kakšen tovornjak mimo pripeljal. Milijarda dolarjev je kar lep denar. Vsi, ki to zgodbo ali podobne zgodbe spremljate veste, da se za to plačajo provizije. Ne tiste bančne, kajti v danem primeru je šlo za direktno oškodovanje, ki je očitno. Vodstvo Ljubljanske banke je kar oprostilo plačevanja provizij tiste, ki so to izvajali, še celo klik jim je omogočilo. Če greste vi zdaj enega jurja dvigniti, polagati, boste izpolnjevali kup obrazcev, legitimirali vas bodo, tam se je pa milijonske zneske pošiljalo kar preko domačega računalnika, pošiljal jih je Racman Jaka za Miki Miško ali pa tam v Rusijo so šle za Ano Karenino in tako naprej. Ljudje, ki so to neposredno morali izvajati v banki, so seveda protestirali, so opozarjali, ampak tisti na vrhu so rekli, to je vse v redu. Urad za preprečevanje pranja denarja je indice pometal pod preprogo mesece dolgo, tako da se postavlja vprašanje, ali je takrat funkcioniral urad za preprečevanje pranja denarja ali kot urad za pospeševanje pranja denarja. In potem še, ko so preiskave stekle, zanimivo, se ni uporabilo ne posebnih metod in sredstev, ko je šlo za koga, ki je bolj na desni, se je mesece in mesece za neke bagatelne zneske, ki so bili pač predmet suma, uporabljalo posebne metode in sredstva po dolgem in po čez, tukaj pa za milijardo dolarjev, nikomur to niti na misel ni prišlo. Saj veste tisto In potem svizec zavije čokolado. Ali pa čokolada zavije svizca. To je tista končna faza. Skratka, nekdo je v tej državi imel takšno moč, da se je to zmenil, ker ni slučaj, da je točno milijarda dolarjev šla, to je očitno bilo zmenjeno. Nekdo je imel takšno moč, da je blokiral vse preiskovalne institucije, da so se delale norca same iz sebe in iz državljanov, s svojega dela in iz zakonov. Nekdo je imel takšno moč, da 7 let



nihče o tem ni javno spregovoril, pa so tudi nekateri novinarji to vedeli. To je zanimivo. To se pravi, je nekdo ukradel to državo svojim državljanom.

In ko stečejo preiskave, in preiskave dobro potekajo, gospe in gospodje, ne boste verjeli, to se skoraj ne zgodi, ampak celo nekdo iz koalicije, to je podpredsednik Državnega zbora gospod Nemeč, je javno povedal, da preiskovalka za preiskovanje bančnega sistema in KNOVS zelo dobro opravljata svojo nalogo, se iznenada pojavi predlog, da je treba ustanoviti posebno preiskovalko. In to naredi nekdo iz največje vladajoče stranke. To je zelo zanimivo. Po eni strani je to priznanje, da vladajoča stranka očitno institucij ne obvladuje. Ker če imaš oblast, imaš v rokah dejanske preiskovalne mehanizme in če greš potem v to, potem najbrž to na nek način ob tem, ko preiskave že potekajo, obe komisiji, o katerih sem govoril, celo po besedah gospoda Nemca, zelo dobro opravljata svojo nalogo, sprožene so preiskave institucij, posebno državno tožilstvo, NPU, skratka vklaplja se eno za drugo institucijo, ki so se nekoč same izključile. Drugo vprašanje, koliko seveda bodo zdaj korektno opravile svoje delo, ko so isti ljudje, ki so bili takrat na njih pozicijah, zdaj na drugih pozicijah, ampak pač, če bo pozornost javnosti, če bo dovolj javnega pritiska, se bo verjetno stvar nadaljevala naprej.

Ampak zakaj zdaj iznenada nova preiskovalka? Prejle je bilo prav zanimivo poslušati gospoda Möderndorferja tukaj, ker za nekatere trditve, ki jih je govoril, sem se spraševal, ali je ravnokar priletel z lune, in to na glavo, ali o čem pravzaprav govori. KNOVS, gospe in gospodje, Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb ima sklep, da bo s preiskavo nadaljevala v okviru svojih pristojnosti, jo pripeljala do konca in pripravila celo sama posebno poročilo za Državni zbor. Gospod Möderndorfer je malo prej tukaj razlagal, da smo ugotovili, da smo nepristojni in da smo nemočni ali nekaj podobnega je govoril. To s tem, kar je realno stanje, nima nobene zveze, to si je gospod kar izmislil. To seveda pove, da je ta preiskovalka privlečena za lase.

Kaj je v resnici njen namen? Zanimivo je, da sovpada z nekaterimi drugimi zgodbami, ki smo jih razkrili v tem obdobju. Ena od teh je, da je v neformalnem pogovoru ena od prič, konkretno gre za uslužbenca Nove Ljubljanske banke v takratnem obdobju, na katerem nivoju in katero funkcijo je opravljal pač ne morem povedati, izjavil, da ima informacijo, da je v Novo Ljubljansko banko gospoda Farrokhzadeha pripeljal ljubljanski župan gospod Jankovič. V tistem obdobju sta si bila z gospodom Möderndorferjem zelo blizu. In že samo ta indic bi moral biti razlog, da se gospod Möderndorfer sam izloči iz te zgodbe. Treba ga bo preiskati, ugotoviti, ali je verodostojno pač, ampak že samo ta zgodba daje kaj čudno luč temu, čemur smo danes priča. Upam, da se vsi strinjamo.

Potem, zanimivo je, da smo naleteli na ime ministra za pravosodje. In glej, kaj se zgodi? Gospod minister za pravosodje skliče točno takoj potem tiskovno konferenco – sama naključja, sigurno sama naključja – in razglasi, da ko je bil on na KPK, so dobili informacijo in da je on o tem dal prijavo pristojnim organom. V redu, smo ga povabili na javno sejo. Tam se je zadeva precej drugače izkazala, kot je gospod govoril na tiskovni konferenci, to ste si lahko ogledali, lahko si tudi še ogledate, ampak kar je še bolj zanimivo, kasneje, ko smo zadevo raziskovali naprej, se je pokazalo, da pravzaprav nič ni čisto tako, kot je bilo rečeno. Da je pravzaprav precej drugače. In se potem človek vpraša, kako je mogoče, da je šef KPK očitno kršil ves protokol v tej zgodbi, ki je bil običajen, utemeljen in dobro vzpostavljen? Kako je mogoče, da se je tudi na strani NPU kršilo protokol po dolgem in počez, da se je stvari kar urejalo neformalno, malo iz rok v roke, da se ni delalo ne ustreznih zaznamkov, ne ustrezno protokoliralo stvari, vneslo v sistem, ki kot veste tisti, ki se s tem ukvarjate, omogoča sledljivost vsake vstopne informacije do tam, kjer se zgodba konča. Edino o čemer so se vsi strinjali, je, da so kršili protokol. Gospe in gospodje, ko je šlo za milijardo dolarjev! Ko je šlo za majhne zneske, se je vse delalo na zakonit način. In verjemite, da se bomo s tem še ukvarjali, da bomo to še preiskovali in bomo tej zadevi prišli do konca v komisiji, ki jo vodim. In bomo o tem tudi pripravili ustrezno poročilo. Ampak glede na to, da to smo že odkrili, to že poteka in tudi že kaže na odgovornost posameznikov v tej zgodbi, se človek vpraša, zakaj potem ta nova preiskovalka. Samo za sejanje megle? Zato, da se ne bi nič naredilo? Zato, da bi se to imelo za izgovor, da bi se reklo, da je treba blokirati delo tistih, ki se s tem že resno ukvarjajo? Upam, da temu ni tako. Ampak to, kar sem prej povedal, oprostite, kaže točno v tej smeri.

Jaz upam, da se vsi tega zelo dobro zavedate – ta ustanovitev te nove preiskovalke je na meji legalnega, zagotovo pa preko meje legitimnega. Na meji legalnega zato, ker podvaja nekaj, kar že poteka, in je popolnoma nepotrebno. Zanimivo, da je na to vedno do zdaj pravna služba Državnega zbora zelo jasno opozorila, v tem primeru pa niti ne. Kar pa se tiče preko meje legitimnega, pa govorim to ravno zato, ker ta preiskava dejansko že poteka. Je že obrodila sadove. Institucije pregona, ki so se leta 2011 očitno na nek signa, same izklopile v nekem trenutku, se spet vklaplajo. Ugotavlja se tudi kontradikcije, zanimiva nasprotja v izjavah posameznikov, ki so bili takrat na pomembnih funkcijah in so tudi danes na pomembnih funkcijah. To se pravi, gre tudi že za ugotavljanje politične odgovornosti. Zdaj se pa nekaj hoče ustanoviti kar na novo. To je problem, gospe in gospodje, in to ni legitimno. Zaradi tega, ker ima očitno en sam namen, da zamegli zgodbo ali pa da jo usmeri tja, da se do pravih podatkov, do pravih ljudi, do pravih



vzrokov za nepopisno sramoto za Slovenijo, kar pranje denarja je, ne bi nikoli prišlo. To pa bi nas moralo vse zelo skrbeti. Kajti če je temu tako in žal vse kaže, da je temu tako, smo danes priče zlorabi instituta parlamentarne preiskave, kjer se nekaj ustanavlja zato, da se ja ne bi nič resničnega ugotovilo. To pa je zelo narobe, gospe in gospodje, in to vsi, ki ste podpisali, to ponovno pretehtajte in raje umaknite svoje podpise, kajti preiskava bo potekala naprej, to vam zagotavljam. Potekala bo preko komisije, ki jo vodim, potekala bo preko preiskovalke o bančnem sistemu. Tam, kjer že poteka, in za katero vsi dobro veste, da ima gospod Nemeč prav, ko je rekel, da dobro poteka. In jo imamo trden namen pripeljati do konca, se pravi, do poročil, ki jih bomo potem dali v obravnavo in potrditev tudi Državnemu zboru. Prvi namen, in na to smo lahko tisti v obeh preiskovalkah oziroma komisijah posebej ponosni, je to, da so se institucije že prebudile. To je običajno zadnja faza, ki sledi koncu dela kakšne preiskovalke, ko se ustanovi v Državnem zboru. Zdaj pa so se te že zbudile in že potekajo. Gre torej za to, da svoje delo opravimo tudi, ko gre za vprašanje politične odgovornosti, in da v okviru svojih pristojnosti preiščemo, kako sploh so delovali mehanizmi, ki so omogočili, da se je na neki točki kar zaustavilo preiskavo o milijardi dolarjev opranega denarja s sumom proliferacije, utemeljenim sumom proliferacije. Na to so opozarjale tudi tuje preiskave, ljudje, ki so se obrnili, službe, ki so se obrnile na Slovenijo, indicev je bilo, kolikor želite. In zdaj gre za to, da se delo uspešno opravi. Toda za to ne potrebujemo nove preiskovalke, potrebujemo pa tisto, kar je tako redko v tem Državnem zboru, skupno voljo in odločnost, da se enkrat za vselej neko tako stvar preišče in pripelje do konca. Kar pomeni po eni strani, da se izdela ustrežna poročila in se jih tudi sprejme v Državnem zboru po obravnavi, in po drugi strani, da svoje delo dosledno in do konca skladno z zakonodajo in svojimi pristojnostmi dejansko izpeljejo preiskovalni organi, institucije, ki so za to v tej državi ustanovljene, kriminalistična policija in vse ostalo. In seveda, da tožilstvo da potem ustrezen predlog, ki ga obravnava sodišče, da ljudje, ki so za to zgodbo odgovorni, ki so dejansko oškodovali to državo, po eni strani zato, ker so storili dejanja, ki so v nasprotju z zakonodajo, ki so v nasprotju z mednarodnimi predpisi, in to v očitnem nasprotju, po drugi strani zato, ker so za milijardni znesek oprostili plačevanje provizij v banki, ki je bila v javni lasti, tudi prekoračitev pooblastil ali pa, če želite, malomarno delo v službi je kaznivo dejanje, očitno kaznivo dejanje. In vsi tisti, ki so to stvar začeli, omogočali in izvedli, dejansko odgovarjajo pred roko pravice. To je največ, kar lahko skupaj vsi naredimo za to državo, da po eni strani pokažemo pred svetom, da smo pravna država, tudi če kdaj z zamudo in tudi če je kdaj vmes na neki točki politika izklopila tisto, kar se nikoli ne bi smelo zgoditi, to je delovanje

prava. In po drugi strani, da povrnemo v največji možni meri zaupanje ljudi v institucije in v demokracijo kot tako. Kajti, če se to ne zgodi, potem je vsaka taka zgodba kontraproduktivna. To ni samo moje mnenje, to je tudi mnenje prof. Tomšiča, ga lahko preberete, ga je zdaj objavil. Zakaj? Zaradi tega, ker če take zgodbe razkriješ in se ne zgodi nobenega epiloga, ostanejo brez pravnega epiloga, potem ljudje enostavno samo še zamahnejo z roko in ne verjamejo več, da taka država normalno deluje. To pa je najslabše, kar se državi lahko zgodi.

Gospe in gospodje, zato je skupna odgovornost nas vseh, da te stvari v okviru svojih pristojnosti dosledno in dejansko do konca preiščemo in da tudi storimo vse, kar je v naši moči, da izrazimo pričakovanje, če sem zelo diplomatski, od vseh tistih, ki delujejo v preiskovalnih institucijah sistema, v organih pregona, da tudi oni brez pomislekov, brez izjem za vse enako opravijo svojo nalogo. Kajti, če pa se zgodi, da bodo tako, kot je bilo nedavno z nekimi prisluihi v neki drugi zadevi, precej kočljivi, spet zavržene stvari zato, ker bodo ali zastarale ali ker nekdo ne bo pravočasno opravil svojega dela, potem bomo pa lahko samo še enkrat ugotovili, da imamo državo, v kateri imamo državljane prvega in drugega reda. Državljanke drugega reda, ki stvari poskušamo raziskati in se nas pri tem blokira, če ne gre drugače tudi z ustanovitvijo neke kvazi preiskovalke, in po drugi strani, da imamo državljane prvega reda, za katere potem se v institucijah vedno znova poskrbi, da nikoli ne odgovarjajo pred roko zakona. To, gospe in gospodje, pa bi pomenilo, da je ustava samo mrtva črka na papirju. Tega si Slovenija ne zasluži.

Odgovornost, gospe in gospodje, je pa vaša.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani vsi!

Naj že na začetku povem, da v Poslanski skupini Desus podpiramo prizadevanja, da se pojasnijo in razjasnijo vsa dejstva glede domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma v Novi Ljubljanski banki.

Parlamentarna komisija, ki preiskuje nastanek bančne luknje, je pri pregledovanju dokumentov naletela na nenavadno odkritje, ki kaže na to, da naj bi preko Nove Ljubljanske banke kar dve leti potekale tako imenovane prepovedane transakcije s strani iranske banke, za katero so veljale sankcije. Ta denar naj bi preko Nove Ljubljanske banke potoval na različne naslove, teh naj bi bilo več kot 9 tisoč, kar je dovoljšen razlog za to, da bi pri pristojnih organih začeli zvoniti vsi alarmi, a začuda niso.

Postavlja se vrsta vprašanj. Zdi se, da so transakcije potekale ob vednosti mednarodnih varnostno obveščevalnih družb. Zakaj se ni nič konkretnega zgodilo? Ali je bil morda problem v tem, da so bili takrat veljavni predpisi preohlapni? V medijih se pojavljajo informacije, da se je zgodba končala šele, ko so tuje banke začele opozarjati na spornost teh nakazil. Kaj so ob vsem tem počeli naši regulatorji? So morda spali dvoletno zimsko spanje?

V oči bode tudi podatek, da je takratno vodstvo Nove Ljubljanske banke iransko banko oprostilo plačila za prilive na račune. Ob tem v naši Poslanski skupini nekako avtomatično pomislimo na upokojence, ki plačujejo precejšnje vsote na primer nadomestilo za vodenje računa ter oderuške provizije za plačilo položnic. Zaradi slednjih številni, ki so jim provizije previsoke, hodijo v dolgo čakalno vrsto na pošto, kjer si lahko polurno stanje v vrsti razvedrijo s pogledom na raznorazna čistila za steklo, plastične rože in nagrobne sveče. Kako naj ljudem razložimo, veste, v bančnem svetu je pač navada, da se velikim strankam provizij ne zaračunava, kot smo med drugim lahko slišali? Problem je tudi v tem, da naj bi uprava banke bogato stranko oprostila stroškov priliva provizije, saj naj bi šlo za družinsko podjetje, ki se ukvarja s trgovino na debelo in izdelki široke potrošnje. Ob tem smo prepričani, da bi se slehernemu zdelo vsaj malo čudno, ko bi izvedel, da gredo gore denarja iz računa tega družinskega podjetja za nakupe umetnih gnojil in kozmetike. A regulatorji ne, oni spijo zimsko spanje.

Zato se v Poslanski skupini Desus strinjamo s tem, da se odredi preiskava, ki bo razjasnjevala vsa dejstva in okoliščine. Enako pomembno pa se nam zdi, da se ugotovi tudi, ali so nosilci javnih funkcij ob tem ravnali tako, kot to določajo veljavni zakonski predpisi. Ob vseh informacijah, ki smo jih do sedaj izvedeli, je kar malo težko verjeti v naključja. Zadevi bo pač treba priti do dna. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemeč.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik. Dober dan, spoštovane in spoštovani!

Danes razpravljamo o zahtevi skupine poslancev in poslank za odreditev parlamentarne preiskave. Po mnenju predlagateljev obstajajo resni sumi, da so organi nadzora in pregona kot tudi določeni nosilci javnih funkcij za to početje vedeli in niso ukrepali. Gre namreč za resne obtožbe, da so v Novi Ljubljanski banki dopustili aktivnosti pranja denarja, s katerimi bi lahko financirali terorizem, širjenje jedrskega orožja in celo delovanje tujih obveščevalnih varnostnih služb v nasprotju s sankcijami, ki so jih proti osebam iz Islamske republike Iran sprejeli tako Združeni narodi kot

Evropska unija. Iz zahteve za preiskavo izhaja, da naj se preišče politična odgovornost nosilcev javnih funkcij, prvič, za morebitno vpletenost v omenjene dejavnosti, drugič, za morebitno opustitev dolžne skrbnosti pri upravljanju državnega premoženja, tretjič, za morebitno opustitev dolžnega ravnanja in pregona ter za, četrtič, ugotavljanje odgovornosti za učinkovitost sistema preprečevanja pranja denarja in financiranje terorizma.

Predlagatelji menijo, da učinkovite preiskave te problematike ni mogoče storiti v okviru obstoječih komisij Državnega zbora, da torej za to nalogo nista primerni ne stalna Komisija za nadzor obveščevalnih varnostnih služb, v kateri ima kot vedno doslej večino opozicija, in ne posebej ustanovljena preiskovalna komisija, ustanovljena z namenom preiskave zlorab in politične odgovornosti za nastanek tako imenovane bančne luknje, ki jo vodi poslanec dr. Logar iz vrst SDS, in ki je pri svojem delu tudi odkrila dokaze za aktivnosti, ki se jih želi preiskati. Kljub temu, da slednja kot tudi KNOVS glede na do sedaj predstavljena poročila zelo profesionalno in dobro opravlja svoje delo, predlagatelji menijo, da njene pristojnosti niso dovolj široke, da bi lahko v okviru svojega dela preiskala tudi ta primer. Menijo namreč, da bi bilo treba bodisi uradno razširiti pristojnosti obstoječe preiskovalne komisije bodisi ustanoviti novo, ki bi se posvetila izključno preiskavi tega vprašanja. S svojim predlogom so izbrali drugo možnost.

Vloga parlamentarne preiskovalne komisije je v sodobni demokraciji izjemno pomembna. Omogoča, da pridobimo celovit vpogled v situacijo in v njeno ozadje. Omogoča, da se razkrije vloga vladajočih v problematiki, in omogoča, da se na podlagi njenih ugotovitev sprejme rešitve, ki omogočajo nadaljnje zlorabe. Formalna preiskovalna pooblastila komisiji omogočajo priti resnici do dna. Zaradi njihove vloge pa njeno vodenje praviloma pripada vsakokratni opoziciji.

Zaradi vsega omenjenega rezultati parlamentarne preiskave niso samoumevni. Potrebno je veliko dela, potrpežljivosti, doslednosti in politične spretnosti, da pride do ugotovitev. Vsaka komisija se mora zavedati, da je njena naloga raziskati ozadje in politično odgovorno za to, da bi bilo na tej podlagi moč sprejemati odločitve. Komisija sama nosi odgovornost, da pri svojem delu ne prekorači teh okvirjev in ne stopi v področje političnih obračunavanj brez realne podlage.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov zato ne nasprotujemo odreditvi parlamentarne preiskave in ustanovitvi preiskovalne komisije. Menimo, da je potrebno temeljito raziskati ne le razloge in vzroke temveč tudi predvsem odgovornost, politično in poklicno, vseh, nad katerimi sedaj visi senca dvoma, da so vedeli za nezakonite aktivnosti, da so bodisi zanemarili svojo dolžnost ali pa celo zavestno sodelovali pri njihovem izvajanju oziroma



prikriivanju. Verjamemo, da je glede na izkazan interes in resnost očitanih dejanj primerno, da se v celoti zadeve raziščejo, tudi politična ne le poklicna, kazenska ali odškodninska odgovornost. Pri tem pa moramo jasno povedati, da so sicer edini pravi naslov za tovrstno preiskavo organi pregona in nadzora, državni preiskovalni, sodni in represivni aparat. Že samo dejstvo, da mora tovrstne obtožbe po več kot sedmih letih preiskovati Državni zbor kaže, da je ta sistem nekje zatajil.

Državni zbor je v tem mandatu že ustanovil preiskovalno komisijo za preiskavo vzrokov in politično odgovornost za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji. Ta komisija, ki je pri svojem delu naletela na primer, o katerem razpravljamo danes, svoje delo sicer odlično opravlja. Za nas je zelo pomembno, da svoje delo tudi zaključi s končnim poročilom, ki bo, upamo, osvetlilo to zapleteno obdobje in razjasnilo vzroke, ki so pripeljali do bančne zloma. Zato je za Socialne demokrate pomembno, da obstoječa komisija svoje delo zaključi z nespremenjenimi pristojnostmi. Socialni demokrati bomo zato v nadaljnjih postopkih, in to je pomembno, nasprotovali vsem poizkusom omejevanja delokroga in pristojnosti že ustanovljene delujoče preiskovalne komisije in seveda spodbujali in podpirali delo Komisije za nadzor obveščevalnih varnostnih služb. Želimo si namreč, da parlamentarna preiskava dokaže svoj namen in tako ne le preiskuje, temveč tudi razišče, da ne le zaseda, temveč tudi sprejme končno poročilo z odgovori na vsa vprašanja, ki se danes izpostavljajo. Če je namen predlagateljev resen, bosta za ta izziv potrebno resno delo in sodelovanje z drugimi parlamentarnimi preiskovalnimi komisijami, z organi pregona in tržnimi regulatorji. Odgovornost in delokrog, ki bosta z odreditvijo preiskave naloženi novi komisiji, sta namreč velika in le s trdim delom in veliko potrpežljivosti bo mogoče delo uspešno tudi opraviti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokrati, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Lep dober dan, vsem skupaj, spoštovani kolegice in kolegi!

Dva ključni dejstvi ob tem, ko je Preiskovalna komisija za zagotavljanje sumov zlorab v bančnem sistemu dejansko ugotovila sume za domnevno pranje denarja. Prvič, posel domnevnega pranja denarja je potekal v času, ko so za Iran veljali omejevalni ukrepi. Tudi zoper te banke so veljali posebni ukrepi. Posebna uredba Evropske komisije je v tem času prišla in reci piši, da se ni zgodilo nič od tega trenutka naprej. Ta gospod je še vedno opravljal te posle. In drugo, na enem primeru je dokazano, da je bila s tem denarjem, od tega

gospoda Farrokha financirana iranska obveščevalna služba. To je bilo dokazano v Združenih državah Amerike. Tudi na podlagi medijskega poročanja ameriških medijev lahko ugotovimo, da zdaj potekajo preiskave proti enemu posamezniku, ki je v tem obdobju prejel denar iz dotičnega računa od tega gospoda preko Nove Ljubljanske banke. Glejte, to je bil velik komitent Nove Ljubljanske banke, 10. največji, prometa je imel na letni ravni za eno Krko. In glej ga zlomka, ali lahko kdo ob vsem tem verjame, da za to ni vedel nihče, da ni vedela za to, da gre za te posle, ne uprava, da ni vedel nihče iz politike. Gospe in gospodje, jaz v to ne verjamem. Ne verjamem, da uprava Nove Ljubljanske banke in da tudi kdo iz takratne vladajoče politike o tem ni bil obveščen, da se to dogaja. Šlo je torej tudi za denar, ki je potem razpršeno šel naprej, kar je še en izmed zelo bistvenih elementov, ko govorimo, ali je šlo za pranje denarja, ali je šlo za financiranje iranske agiture po svetu ali ne. In posel je dve leti nemoteno potekal. Dve leti! Kljub opozorilom, prvič, internih služb znotraj Nove Ljubljanske bank, in drugič, tudi kljub opozorilom tujih organov, Francozi, Italijani, Nemci in tako dalje. In potem, ker ni bilo dovolj vsega tega skupaj, je v bistvu prišlo do zavračanja, do reklamacij pri teh transakcijah tega denarja. In še vedno se ni nič zgodilo. Naši organi pregona tako mižijo in stvari so se odvijale naprej.

Kaj je težave ob teh dejstvih? Izključno, prva, da so organi pregona institucije pravne države ponovno popolnoma zatajili, kot tudi sicer pri preprečevanju nastajanja bančne kriminalitete, ki smo jo davkoplachevalci potem tudi sanirali. Ampak ključno vprašanje ob tem je, ali je politika za to pranje denarja vedela, ali je to šlo mimo takratne vladajoče politike. To je ključno vprašanje, ki ga bo morala preiskovalna komisija, ki se ustanavlja, tudi izključno po odgovornosti samo ene stranke v tem parlamentu, niti ne celotne vladajoče koalicije, na to vprašanje tudi odgovoriti. Je pa naloga Vlade zdaj predvsem ta, da vključi organe pregona, preiskovalne organe v ponovno delo na tem primeru. Pa ne govoriti, politika nima nič s tem, politika nima nadzora nad pravosodjem, nad policijo. Ga ima! Tudi direktor policije je politično nastavljena oseba. Če temu ne bi bilo tako, bi bile stvari bistveno drugačne.

Glede nove preiskovalne komisije. Če zaključim. Bančna preiskovalna komisija je po mojem trdnem prepričanju najboljša preiskovalna komisija, kar smo imeli preiskovalnih komisij v tem Državnem zboru. Tudi ugotovitve bančne preiskovalne komisije so zelo tehtne, tudi poročila, upam, da ste jih prebrali v preteklosti, vsaj kar se tiče Probanke in Factor Banke, so plod zelo trdega dela in tudi nenazadnje sodelovanja med vsemi političnimi strankami znotraj preiskovalne komisije. Tudi nova preiskovalna komisija naj bo ustanovljena, naj dela, če bo ustanovljena in delovala z namenom, da se kaj na področju preiskovanja



sumov pranja denarja v Novi Ljubljanski banki naredi. Tudi to se bo zelo kmalu videlo, če ne prej, ob končnem poročilu oziroma delnem poročilu bančne preiskovalne komisije, glede domnevnega pranja denarja, ki ga bančna preiskovalna komisija že pripravlja. In takrat se bo videlo, ali bo koalicija to poročilo podprla ali pa bo rekla: »Ne, ne, bomo počakali mi na naše poročilo.« Kajti kolikor sam razumem dosedanje preiskavo, preiskovanje sumov zlorab pranja denarja s strani iranskega Farrokha, lahko ugotovimo, da so možnosti dodatnega raziskovanja že zelo omejene, vsaj kar smo do sedaj lahko skozi našo preiskovalno komisijo pridobili. Je pa bistvena tu politična odgovornost, kar pa ne preprečuje, da se ne bi podprlo poročila, ki ga bo predstavila bančna preiskovalna komisija. Takrat se bo videlo, ali je namera SMC ta, da se nekaj naredi na tem področju, ali pa, da se zaustavlja. Danes pa je prekmalu, da bi o tem sodil. Pa vso srečo! Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Glede na to, da so poslanci SMC že zbrali dovolj podpisov, da se preiskava odredi po avtomatizmu, ne bom razpravljajl o tem, ali naj se odredi ali ne, se bom pa opredelil do navedb v odredbi.

Praden se opredelim do tega, pa bi rad povedal dve stvari. Prvič, v času, ko so potekala domnevno sporna nakazila iz Irana, je bila na oblasti vlada Boruta Pahorja. Tako Pahor kot njegov finančni minister sta preiskovanca tudi v preiskavi TEŠ 6. Zato v Levici predvidevamo, da se bosta tudi ob tej novi aferi branila približno tako, kot se branita pri TEŠ 6. Trdila bosta namreč, da nista vedela oziroma da nista pristojna. V zvezi s tem mislim, da je treba jasno povedati, če sta Pahor in njegova vlada na kakršenkoli način sodelovala pri spornih nakazilih iz Irana, nista ogrozila samo ugleda banke in države, tvegala sta tudi, da bi bila banka kaznovana, in to v času, ko je imela resne finančne težave. Torej, ne glede na to, ali sta se tega zavedala ali ne, sta vsaj objektivno odgovorna, če se izkaže, da so bili posli zares nezakoniti.

Druga zadeva, na katero bi rad opozoril, pa je, če je šlo za nezakonite posle, je soodgovorna tudi belgijska KBC, ki je bila takrat solastnica NLB. Danes nam bodo poslanci desnice verjetno na široko razlagali, da so iranski posli posledica državne lastnine NLB. Ta teorija ne drži vode. NLB leta 2010 ni bila zares državna banka, ampak je bila večinsko zasebna banka. Belgijska KBC je imela v lasti 31 % Ljubljanske banke, kar je skoraj toliko kot Republika Slovenija, ki je imela v lasti 33 % Ljubljanske banke. Poleg tega je imela belgijska

KBC v času spornih poslov z Iranom v Ljubljanski banki tudi člana uprave, gospoda Deroosea, da ne govorim o članih nadzornega sveta, ki so bili o teh poslih zagotovo obveščeni in bi lahko intervenirali. Torej, če je bilo poslovanje NLB nezakonito, je odgovorna tudi njegova zasebna partnerica, torej KBC. K temu dodajam, da bančni kriminal nima nič z državnim ali javnim lastništvom. To dokazujejo tudi primeri tujih privatnih bank. Recimo, zaradi kršitev sankcij proti Iranu sta bili kaznovani tako nemška Deutschebank kot britanska Royal Bank of Scotland. Francoska BNP Paribas je morala plačati skoraj 9 milijard dolarjev, kar je najvišja kazen v zgodovini ameriškega pravosodja. Skratka, kar želim povedati, je, da afeze Iran ne moremo uporabljati kot argument ali pa izgovor za privatizacijo bank, ker ni nobene vzorčno posledične zveze med državnim lastništvom in tem dogodkom.

Zdaj prehajam na vsebino odredbe, in sicer zato, ker razkriva dvoiličnost in nenačelnost našega političnega razreda. To bom razdelal v dveh točkah. Prvič, parlament bo po eni strani odredil preiskavo zaradi suma pomoči pri širjenju jedrskega orožja, po drugi strani pa je bila Slovenija v Združenih narodih oktobra lani ena od neslavnih 38 držav, ki so glasovale proti prepovedi jedrskega orožja. 123 držav članic je to prepoved podprlo.

In drugič, parlament bo zdaj po eni strani odredil preiskavo zaradi suma financiranja terorizma, po drugi strani pa kot v Levici vedno opozarjamo, Slovenija brez zadržkov sodeluje v ameriški koaliciji skupaj z državami, kot sta Saudska Arabija in Katar, ki nedvoumno in dokazano podpirata teroristične organizacije, od Afganistana do Sirije pa do Velike Britanije, če hočete.

Če grem malo bolj globoko v ta dva argumenta. Glede prizadevanja za neširjenje jedrskega orožja je treba reči naslednje. Vsi vemo, da velesile ne nasprotujejo širjenju jedrskega orožja iz moralnih razlogov, ampak zato, ker hočejo ohraniti monopol nad jedrskim oržjem. Konec koncev so ZDA že leta 2002 odstopile od prepovedi razvijanja protiraketnih sistemov in bodo za jedrsko orožje v naslednjih desetletjih porabile tisoč 200 milijard dolarjev po tam sprejetem programu. Dobro vemo tudi to, da velesile uporabljajo dvojna merila. Recimo, Iranu niso dovolili niti bogatenje urana za civilne namene, medtem ko so Izraelu omogočili razvoj jedrskega orožja. In takrat niti Varnostni svet niti Evropska unija niti Slovenija niso uvedli nobenih sankcij proti Izraelu. Slovenski politični razred je torej proti širjenju jedrskega orožja, ampak to samo takrat, kadar je to v interesu ZDA. To se je pokazalo tudi 27. oktobra lani na že omenjeni Generalni skupščini Združenih narodov, ko je ta glasovala o pobudi za začetek pogajanj o popolni prepovedi jedrskega orožja v svetu. Resolucijo je podprlo 123 članic OZN na čelu z našo sosedo Avstrijo. Podprla sta jo celo Iran in Saudska Arabija. Toda Slovenija je bil v skupini



neslavnih 38 držav, ki so po ameriških navodilih glasovale proti. Naši predstavniki OZN niso premgli niti toliko hrbtnice, da bi se vzdržali, tako kot se je recimo vzdržala Nizozemska, čeprav je članica Nata. Slovenija ni sodelovala v pripravi sporazuma, ki je bil potrjen pred nekaj dnevi, 7. julija letos, niti kot opazovalka. Ta odločitev je za nas popolnoma nesprejemljiva in nerazumljiva in je konec koncev tudi v nasprotju z ustavo, ki določa, da mora Slovenija pri zagotavljanju varnosti izhajati predvsem iz mirovne politike ter kulture miru in nenasilja. Tukaj sprašujem predstavnike koalicije in oblasti: Kako ste to udeležili v Združenih narodih? Skratka, od politikov, ki zahtevajo preiskavo suma pri pomoči širjenju jedrskega orožja v Iranu, pričakujemo, da bodo v bodoče podprli prizadevanja za jedrsko razorožitev na svetovni ravni, namesto da zagovarjajo in branijo jedrski monopol Nata.

S temi zadržki pa preiskavo in preiskovalno komisijo podpiramo. Želimo, da svoje delo opravi temeljito, locira politično odgovornost in da razreši to zgodbo. Vnaprej pa zavračamo kakršnakoli namigovanja, da je državno lastništvo NLB odgovorno za to zgodbo. In še enkrat za konec pozivam, da če smo proti širjenju jedrskega orožja, bodimo na tem stališču tudi takrat, ko je to potrebno oziroma ko je za to treba zastaviti tudi svoj hrbet v mednarodni skupnosti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Kot po tradiciji najprej dajem besedo predstavniku predlagatelja, gospodu Janiju Möderndorferju.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa. Najprej v prvi vrsti seveda vsem poslanskim skupinam za predstavitev svojih stališč in pa seveda tudi svoja razmišljanja ob sami zahtevi za preiskovalno komisijo.

Če potegnemo skupni imenovalec, lahko rečem, da pravzaprav ni poslanske skupine, ki se ne bi strinjala s preiskovalno komisijo oziroma če sem bolj natančen, da se seveda preiskava opravi do konca. So pa razmišljanja predvsem v tistem kontekstu, kdo pravzaprav naj opravi to preiskavo. In tukaj gre seveda v prvi vrsti najprej za strah, da bo preiskovalna komisija zgolj in samo politično orodje za šikaniranje posameznikov, ali pa celo strah, da se bo na ta način in s to preiskovalno komisijo celo zavrla preiskava in zaprla, bom rekel, vsa ta odstiranja, ki se dogajajo in se že se že odvijajo, kar se tiče samega primera. Tu je seveda predstavnik glede na to, da poslanca Grimsa vsi poznamo in vemo, da je zelo zagnan v posameznih primerih, kar ni pravzaprav nič slabega in nič narobe, prav je, da je zagnan, vendar če je seveda to v okviru zakonitega, in tukaj predvsem imamo mi problem. Namreč sam je zelo velikokrat v svoji razpravi v stališču, ko je

predstavljaj stališče svoje poslanske skupine, razpravljaj in razlagal naslednji pojem. Govoril je o tem, da v komisiji za nadzor – dobro poslušajte – v komisiji za nadzor opravljajo preiskavo. Komisija za nadzor ni preiskovalna komisija in ne more opravljati preiskave, lahko pa opravlja nadzor. Všeč mi je, ker je seveda sam priznal in ves čas ponavlja, vsaj trikrat je omenil, »v okviru svojih pristojnosti«. Ni pa povedal, da je ta komisija je zelo omejena, da bi lahko opravila vse preiskovalne elemente klasične preiskovalne komisije in tega pravzaprav ne more početi. Kar seveda to ne pomeni, da smo jezni ali pa, da kakorkoli nasprotujemo temu, kar pravzaprav komisija danes počne. Imamo pa problem predvsem v tem, ker ne vemo, kako bo to poročilo izgledalo, glede na to, da se mešajo pojmi preiskovalne komisije in pa komisije za nadzor.

Druga stvar, ki se mi je zdela pomembna, da je treba nanjo odgovoriti, je predvsem to, da bi bilo zelo fino, če bi videli in se zavedali in se vprašali, ko govorimo o pristojnosti – kakšne pa so pristojnosti komisije za nadzor. Če bi šli primerjati, recimo, samo s komisijo za preiskovanje tako imenovane bančne luknje, bi videli, da so drastično različne. Nenazadnje je komisija KNOVS sama ugotovila, ko je dobila dokumente na vpogled od preiskovalne komisije, da pravzaprav nima pristojnosti in je celo v okviru svojih nepristojnosti naložila preiskovalni komisiji, da naj nadaljuje s svojim delom. Pomešali so hruške in jabolka, vendar s ciljem, da se nekaj odkrije, mene niti to ne moti. Daleč od tega. Moti pa me, da bi pod tem plaščem pravzaprav nadaljevali nekaj, kar pravzaprav na koncu ne bi izpadlo zakonito. Mi smo dolžni spoštovati v prvi vrsti ustavo, Zakon o preiskovalni komisiji in nenazadnje tudi poslovnik preiskovalne komisije.

Se enkrat poudarjam, jaz se strinjam, preiskovalna komisija za bančno luknjo bi lahko, če bi hotela in če bi ugotovila in če bi ustrezne korake tudi potegnila, lahko na podlagi 9. člena Poslovnika preiskovalne komisije razširila svoj predmet dela in opravljala tudi to nalogo. Vendar bom zdaj malo bolj konkreten. Preiskovalna komisija, ki bo, pričakujem, po napovedih predsednika v jeseni prišla z vmesnim poročilom, s katerim bo zajela en del svojega dozdajšnjega preiskovalnega dela in bo seznanila Državni zbor o tem, kaj pravzaprav je počela. Pred sabo pa ima še eno leto za delati in ima še kar nekaj bank za pregledati, mimogrede NKBM je še čisto nedotaknjena, in seveda temu primerno ima ogromno dela. Zato ji svetujem, da bi bilo zelo dobro, če opravi to nalogo. Je pa dejstvo, da ne moremo in ne smemo zavreči nikakršnih dejanj in pa ugotovitev te preiskovalne komisije. Lahko se ji samo zahvalimo za to, kar so do zdaj naredili. Definitivno.

Če grem naprej, gospod Grims je omenil, kdo je lahko okužen in kdo lahko dela v takšni preiskovalni komisiji. Menil je celo to, da



bi se jaz moral kot povezan z bankami, ne vem sicer, na kaj je mislil, ker ni nič konkretnega povedal, moral celo izločiti iz preiskovalne komisije. Malo bolj se boste morali potruditi pa prinesiti kakšne fakte, dejstva, papirje ali karkoli. Jaz z Novo Ljubljansko banko, ne boste verjeli, nimam ... že več kot 25 let nimam računov, kamor mi plačo nakazujejo, ampak jih ima v Abanki. S to banko jaz nisem ne poslovno ne nikakor povezan. Bi pa po tej logiki, če je to seveda problem, potem noben ali pa bom rekel, veliko ali pa večina slovenskih državljanov, ki imajo odprt račun v Novi Ljubljanski banki, pravzaprav sploh ne smem nič več delati v preiskovalni komisiji, kar je naravnost smešno. S kakršnokoli drugo povezavo pa prosim, pridite na dan, z veseljem, če ugotovimo to, kako se reče, da sem kompromitiran oziroma okužen, pogledajte, z veseljem več ne počnem ničesar. Težko mi boste to pripisali. Težko, ker drugače bi s tem že zdavnaj prikorakali na dan in bi s temi papirji pomahali, da sem z ne vem kom sodeloval. V nekem prispevku, ki je blizu vaše politične opcije in zelo rad veliko piše vam v prid, sem prebral, da sem celo Kučanov agent. No, ta, moram reči, da je res simpatična. Veste, takšne insinuacije in povezave in pa na nek način poizkusi diskreditacije posameznikov so naravnost smešni, vendar prav je, da se o njih pogovorimo, prav je, da o njih odpremo diskusijo. Bo treba bolj direktno pa bolj temeljito in bolj jasno razčistiti te pojme.

Gospod Grims je omenil en zanimiv stavek, ki je zelo pomemben, pa ga bom samo omenil zato, da si bomo razčistili pojme. Rekel je, da je takšna preiskovalka lahko privlečena za lase. Da je privlečena za lase zato, ker jo bo vodila največja parlamentarna vladna stranka. Oprostite, dajte se spomniti obdobje leta 2004–2008, ko ste imeli preiskovalko Mercator. Kdo je že takrat vodil to preiskovalko in dal zahtevo za njo? Zelo velike polemike so bile takrat. Ne boste verjeli, katera vladna stranka je bila takrat. Potem bi rekli, da so tudi te preiskovalne bile vse privlečene za lase. S tem preprosto ne moremo na takšen način opletati in vse dajati v nič.

Ali bomo spoštovali ustavo in Zakon o preiskovalni komisiji pa seveda tudi sam Poslovnik, ki o tem govori, to je stvar vsake politične stranke. Jaz sem prepričan, da če smo polni tega, kadar govorimo in omenjamo in se sklicujemo na ustavni zakon, je to premalo. Treba je to udejanjiti tudi v praksi. Zato predlagam, da tisti, ki na glas govorite, da ne boste spoštovali dela preiskovalne komisije, trčite ob nespoštovanje ustave in zakona, zato predlagam, da se izogibamo tej retoriki.

Kolega Dobovšek je v svoji predstavitvi povedal par stvari, ki so skregane same s seboj. Pa bom začel. Namreč govoril je o tem, kako ima največja politična stranka v rokah predsednika Državnega zbora. Oprostite, predsednik Državnega zbora, katerikoli, ne sme biti v rokah katerekoli stranke, še najmanj pa v rokah tiste stranke, iz katere prihajam. In jaz

lahko govorim za našega predsednika Državnega zbora s tega mandata, da je to večkrat že dokazal. Zopet imate problem s tem, s to primerjavo, da bi lahko rekli, da je to eden od argumentov, zakaj mi ne smemo imeti preiskovalne komisije.

Preiskovalna komisija. Ta pojem se dostikrat uporablja, češ da je to inštrument opozicije. Ne. Preiskovalna komisija je inštrument Državnega zbora za odkrivanje politične odgovornosti. In nihče, ampak res nihče v tej državi, katerikoli organ ne more odkrivati politične odgovornosti, razen preiskovalna komisija Državnega zbora. Zato seveda trditev gospoda Dobovška, da naj to opravijo drugi organi – oprostite, Vlada pri tem nima nič, ker Vlada ne more in ne sme ugotavljati politične odgovornosti. Ima pa zato neka druga orodja, ima orodje seveda kazenskega pregona, represivne aparate, policijo, NPU, tožilstvo in podobno, kar seveda v tem primeru, konkretnem, v tem mandatu je preiskava sprožena. Je pa problem, ker ni bila prej. In ta problem seveda je vprašanje za vse, ki so bodisi takrat v tem obdobju imeli oblast in v rokah in v rokah te aparate, in problem tistih, ki so v preteklosti imenovali in imeli ključne ljudi na določenih pozicijah. In tukaj se lahko vprašamo, kdo je prav, da takšno stvar seveda tudi preiskuje, če hočemo res priti do cilja, kaj je pravzaprav namen preiskovalne preiskave. Gospod Dobovšek kot veliki strokovnjak s tega področja je omenil naslednji stavek, da imamo konflikt interesov. Ja, kakšen pa? Ni povedal. Samo rekel je, da je konflikt interesov. Ni pa povedal kateri konflikt. Jaz bi ga pa rad slišal, kje je ta konflikt interesov. Je pa nekaj drugega res. Gre za pomanjkanje pristojnosti obstoječih organov, ki danes so odkrili in se lotevajo tega primera. To pa je. In to je problem in zato ga kot Državni zbor moramo ugotoviti in mu seveda čim prej dati vso podporo in legitimnost, da lahko opravi svoje delo.

Še ena malenkost. Na koncu je zaključil z enim stavkom in je rekel naslednje: »Kakšen je resnični interes preiskovalne komisije?« Pogledajte, kakšen je resnični interes, povem, ne samo gospodu Dobovšku, ampak povem vsem nam, ki sedimo danes tukaj v Državnem zboru. S tem, ko boste sodelovali v preiskovalni komisiji, boste prvič lahko nadziral in sodelovali aktivno pri sami preiskovalni komisiji in tam boste videli, kakšen je res politični interes, nenazadnje sodelovali pri končnem poročilu in zelo naglas povedali tisto, česar se danes nekateri bojite. Noben ne bo šel k preiskovalni komisiji zato, ker je določene politične barve. Noben. Pa zaradi mene je lahko tudi kodrslajsaste barve.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kolega Grims, domnevam, da imate postopkovno? Replike ni, ker še niste razpravljali. Tisto je bilo stališče poslanske skupine. To ni razprava. / oglašanje iz klopi/



Postopkovno, gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.

če lahko samo opozorite spoštovanega gospoda Möderndorferja, da naj le pozorno posluša, kadar kdo govori. Kajti, ko sem jaz govoril o tem, da je komisija privlečena za lase, sem govoril o argumentaciji zanjo. O dejstvu, ki ni primerljivo z nobenim prejšnjim primerom, o katerih ste potem govorili. Da dve komisiji Državnega zbora, prav ena preiskovalka in ena, ki je pač v nadzorni funkciji, jaz sem potem za obe isti izraz uporabil, zato da bi bilo jasno, da sem skrajšal razpravo, če vsakič samo naziv Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb v celoti povem, imam 15 minut dlje, da je bilo jasno, o čem govorim. In takega primera, da bi neka preiskava že potekala celo preko dveh komisij, vsaka v okviru svojih pristojnosti, potem pa bi se za to še tretja ustanavljala, tega primera, gospod Möderndorfer, pa ni bilo. Nikoli. In ker je argumentacija zato čudna, zelo nenavadno pa časovno sovpada, jaz nisem govoril o tem, da ste vi v banki imel račun, povedal sem pa, da je ravno takrat zaokrožila med člani informacija, ki jo je dal eden od zaposlenih, da je pač gospoda Farrokhzadeha v Novo Ljubljansko banko pripeljal gospod Zoran Janković, ljubljanski župan, s katerim ste pa vi v tistem obdobju pa bili brez dvoma povezani. In da že tak indic bi bil verjetno razlog, da bi se v normalnih razmerah vi iz tega izločili. Ker gre za vprašanje verodostojnosti tega. Sam postopek je čuden, argumentacija je, blago rečeno, nenavadna in zaradi tega sem povedal, da je to privlečena za lase. Ob vseh teh dodatnih argumentih, ki sem jih naštel, pa je moje mnenje takšno, kot sem ga povedal – da to ni dobro in da bi bilo bolje, če bi vsi skupaj združili moči v okviru teh komisij, ki to že preiskujeta, vsaka v okviru svojih pristojnosti, torej preiskovalka za banke in Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, prišli zadevi do konca po najboljših močeh, izdelali poročilo in se o njem pogovorili in ga sprejeli v Državnem zboru, skladno s svojimi pristojnostmi ter seveda storili vse, vsak na svoj način, da tudi preostali storijo vse, kar je njihova pristojnost, kar je njihova dolžnost in kar je njihova naloga.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na duh celotne razprave, bom rekel samo to, da to ni bilo postopkovno, pa ne bom šel naprej.

Zdaj pa dajem besedo mag. Bojanu Krajncu, pripravita naj se mag. Andrej Šircelj in gospod Matjaž Han.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj!

V svoji razpravi pač ne bom mogel mimo tega, da sem nekako v dvojni vlogi pri tem aktu, in sicer kot član preiskovalne komisije za

banke in tisti, ki je tudi dal podpis pod zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave, in bom poskušal pojasniti, čemu takšna navidezno shizofrena vloga, ki pa v resnici seveda ni, ne obstaja.

Najprej moram povedati, da sem sam, pa s tem tudi SMC v parlamentarni preiskovalni komisiji za ugotavljanje bančne luknje do danes podprl vsa prizadevanja preiskovalne komisije od takrat seveda, ko smo bili seznanjeni člani komisije z dejstvom, da je strokovni sodelavec pri svojem delu odkril to milo rečeno čudno prakso plačilnega prometa v Novi Ljubljanski banki, in da seveda sam nisem imel nobenega razloga, da bi takrat temu nasprotoval. Lahko je morda res, in tu se seveda strinjam s predlagateljem, pod čigar zahtevo sem se podpisal, da bo v nadaljevanju preiskovalni komisiji za banke zmanjkalo širine, pristojnosti, da bi opravila preiskavo v vseh segmentih in vseh institucijah, ki jih to domnevno pranje denarja zadeva, da pa sam seveda takrat, ko sem podpiral sklepe o pripravljanih preiskovalnih dejanjih in seveda zaslišanja, nisem mislil in seveda še danes ne mislim, da smo bistveno presegle svoja pooblastila pri tem, ko smo se odločali, da takrat, ko je preiskovalna komisija nekaj ugotovila, to raziskujemo naprej. Pri čemer pa si ne predstavljam, kaj bi se zgodilo, če bi se razvedelo, da je preiskovalna komisija nekaj ugotovila, pa je obrnila glavo stran. To je en del zgodbe.

Drugi del zgodbe pa je povezan s tem, zakaj sem dal svoj podpis pod zahtevo. Mislim, seveda poleg vseh razlogov, ki so bili danes tukaj že navedeni in predvsem v stališču Poslanske skupine SMC in še posebej v stališču oziroma v dopolnilni obrazložitvi predlagatelja, da seveda takšno posebno preiskovalno komisijo potrebujemo. Najprej seveda zaradi razloga, ki je bil danes že omenjen, pa upam, da bomo še o njem kaj slišali, se posebej iz ust tistih, ki se bolje spoznate na ekonomijo, še posebej na bančništvo, in to je seveda ta, da pranje denarja v ničemer ni povezano z jedrom preiskave, ki jo opravlja parlamentarna preiskovalna komisija za banke, in to je z dokapitalizacijo, torej z vsemi njenimi vidiki, razlogi, zakaj je do nje prišlo, in predvsem z ugotavljanjem višine v povezavi z metodologijami za izračun te višine. Spomnim se zadnjega poskusa obrazložitve, zakaj naj bi bilo tako iz Komisije za nadzor javnih financ, kjer je kolega Šircelj seveda vložil napor v to, da bi ob predlogu za javno predstavitev mnenj, ki ga mimogrede seveda nisem podprl, ker je to daleč od tega, kaj naj bi bilo pravzaprav treba tu ugotoviti v zvezi s pranjem denarja, napravil poskus, da bi obrazložil, kako pranje denarja vpliva na dokapitalizacijo. Prišli smo seveda do tega, da seveda je lahko vplivalo na bilanco stanja banke, nismo pa slišali argumentov za to, da je to povezano z višino dokapitalizacije. Moram reči, da sem se pred podpisom zahteve tudi sam pozanimal pri ekonomistih in vsi po



vrsti so trdili, da to seveda ni povezano z višino dokapitalizacije.

Drugi razlog, ki je na kratko tudi že bil omenjen, je pa seveda ta, da je pred parlamentarno preiskovalno komisijo za banke še kar nekaj dela. Nisem prepričan ali pa celo mislim, da seveda ob resursih, ki jih imamo, tako časovnih kot kadrovskih, in delu, ki ga moramo opraviti še v prihodnje, zaključiti na nek način za Novo Ljubljansko banko in se posvetiti še Novi Kreditni banki Maribor, da se lahko parlamentarna komisija za banke uspešno in učinkovito, poleg vsega tega ukvarja še s to zadevo, preprečevanjem pranja denarja v vsem svojem obsegu, in pregleda vse te institucije, ki so bile s tem povezane, če pustim ob robu debato o tem, ali je za to sploh pristojna ali ne.

Za zaključek svoje razprave izražam svoje upanje, na nek način politično modrost predvsem predsednika parlamentarne preiskovalne komisije za banke kolega Logarja pa tudi seveda bodočega predsednika parlamentarne preiskovalne komisije za pranje denarja, da bosta na nek način uspela doseči zvezen prenos težišča te preiskave z ene komisije na drugo in da bi se tudi zavoljo kredibilnosti Državnega zbora in še posebej kredibilnosti parlamentarne preiskovalne komisije za banke, ki je do zdaj že bila izpričana in ji vsi pravzaprav pritrjujejo, izognili morebitnim prihodnjim proceduralnim zapletom, predvsem pa to, da bi lahko nova parlamentarna preiskovalna komisija dobro štartala svoje delo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, pripravita naj se mag. Dušan Verbič in gospod Jožef Horvat.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo!

Ko govorimo o novi preiskovalni komisiji, ki bo ugotavljala tako imenovano domnevno pranje denarja v Novi Ljubljanski banki, bi bilo, mislim, treba najprej pogledati pravzaprav, kaj imamo, kje smo in kam naj bi šli s to novo preiskovalno komisijo. Prvo, kar se je zgodilo v zgodovini Slovenije, je, da je tako imenovana Logarjeva komisija, ki ugotavlja višino bančne luknje, pridobila s strani Banke Slovenije tudi ob odločbah nekaterih sodišč vso dokumentacijo. To dokumentacijo je pregledala in tukaj je zaznala pranje denarja ali pa domnevno pranje denarja, kakor želite, v povezavi z uredbo OZN in Evropske skupnosti glede protiterorističnega, morebitnega protiterorističnega delovanja in seveda zaradi tega tudi zaustavitve finančnih tokov z Islamsko republiko Iran. To se je takrat zgodilo in seveda vse banke na ozemlju Republike Slovenije bi morale to upoštevati, pa zgleda ena ni in so se dogajale različne transakcije, in sicer tako, da je pravna oseba iz Irana odprla transakcijski račun v Novi Ljubljanski banki, nato je investicijska banka iz Irana nakazala po javnih podatkih okoli

790 milijonov evrov, danes govorimo milijardo dolarjev, kar je nepredstavljivo za katerekoli evropske pa tudi svetovne politike, in to so v Novi Ljubljanski banki pač dejali dve leti ali pa eno leto in pol.

Se pravi, vse to imamo, vso to dokumentacijo imamo, imamo posamezna nakazila. Ta komisija ima ta nakazila, kam je šlo, na 9 tisoč naslovov itd. To je ugotovila tako imenovana Logarjeva komisija. Na tej podlagi se točno ve, kdo je bil član uprave, kdo so bili zaposleni v Novi Ljubljanski banki, kdo je bil finančni minister, kdo je bil predsednik Vlade, kdo je bil guverner. Skratka, politična odgovornost je na dlani. Imamo to in imamo seveda v Sloveniji, govorim v javnosti, kaj ima ta komisija, kar je bilo javno povedano, imamo seveda tudi to, kdo so bile osebe, ki so domnevno privedle določene osebe iz Irana, kdo je podpisal zahtevo za odprtje računa itd., skratka, tudi vse te podatke imamo. Sedaj pa se pojavi kar na enkrat ideja in danes imamo tudi sklep o tem, da rabimo pa posebno komisijo, preiskovalno komisijo, da bi ugotovila, jaz mislim, verjetno to isto, saj danes že lahko ali pa vsaj deloma isto in navsezadnje ta komisija bo napisala še vmesno poročilo, kjer bo vse to napisano, takrat se bo videlo, ali bo prišlo do tega, da se bo to poročilo sprejelo ali ne, ali bo prišlo do tega, da pa to ni sedaj pristojnost. Na tej podlagi se bo videlo pravzaprav, ali obstaja neki skriti namen za ustanovitev te komisije, še nekaj drugega, morda, da se nekaj zamegli že vse tisto, kar dejansko imamo. Tukaj se pojavlja zdaj, bom rekel ta, na nek način nevarnost, da naj bi se to zgodilo. Postavlja se vprašanje, kakšna je dodana vrednost, kakšna bo dodana vrednost te komisije, kaj bo naredila več, kot že dejansko ima Logarjeva komisija. Kaj bo naredila dejansko več?

Tukaj pač v teh razpravah, ki sem jih do sedaj poslušal od danes od 9. ure naprej, gre tudi za nekaj politične prestiža. Mislim, da tukaj želijo osebe nekako biti malo prestižne in povedati, kaj bodo oni naredili in kaj bi dejansko naredili. Gre seveda tudi za malo poučevanja, kaj lahko ena komisija naredi, kaj lahko naredi Grimsova komisija, kaj lahko naredi druga komisija itd. Če je temu tako, da gre za politični prestiž, gospe in gospodje, potem take komisije ne rabimo, zato da bo nekdo seveda pa sedaj odkril nekaj novega. Jaz se tukaj dejansko bojim, da gre tudi za precej tega in da bodo zaradi tega učinki toliko manjši. Rad bi vedel, kako bo ta nova komisija dejansko delala, kakšen urnik bo imela do volitev, do takrat dejansko je in kaj bo ugotovila.

Se nekaj. Če bi ta nova komisija res želela nekaj novega, potem se ne bi osredotočila na Novo Ljubljansko banko, ampak bi se osredotočila na vse banke. Kje je zagotovilo, da se tudi v drugih bankah na območju Slovenije v tistem času ali kadarkoli kasneje niso dogajale iste, podobne ali kakršnekoli povezane zadeve v zvezi s tem?



Ampak, če bo ta novoustanovljena komisija prišla do tega, do indica, da se je to dogajalo tudi v neki drugi banki, potem bo lahko rekla, glejte, nimamo pooblastil, treba je še enkrat, treba je razširiti, čas bo šel in se bo zamegljevalo. Želim povedati, da ob vseh obstoječih organih Državnega zbora obstaja zelo zelo veliko elementov za zamegljevanje in taktiziranje. Jaz bom zelo vesel, če temu ni tako in če so moji dvomi neupravičeni in bo na koncu prišlo poročilo, kjer bodo točno navedene osebe z imeni in priimki, politična odgovornost in tako naprej. Žal pa način, kako se ustanavlja ta komisija, čas, kdaj se ustanavlja ta komisija, kaže na to, da imam pravico dvomiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Ja, zanimiva razprava kolega, ki pravzaprav nič drugega ni povedal, razen tega, da dvomi v delo vnaprej. Jaz bi bil strašno vesel, če bi toliko energije, kot jo vlagate v dvom in sum in nepristranost in ne vem kaj še vse, raje vložili v to, da boste nadaljevali s tistim, kar so v komisiji pri Logarju že začeli. Bi bilo bolj koristno kot vse to, kar zdaj govorite. In še enkrat opozarjam, zraven boste sedeli, nadzor boste imeli in aktivno boste lahko sodelovali, predlagali boste priče, kdo bo, skratka, pri vsem boste lahko sodelovali. In še več, sodelovali boste pri pripravi poročila. Tako ne misliti, da to dela ena oseba, ker če to pač dela, potem nekaj ni v redu. Verjemite pa, da v izogib tistemu, kar ste rekli, »čudno, da niso predlagali, da gredo na vse banke.« Ja, oprostite, preiskovalna komisija se vedno na podlagi nekih dejstev ustanavlja, ne kar tako, danes bi pa rad malo pregledal, ali se pere denar po bankah. To tako ne gre, še posebej, če preiskuješ samo politično odgovornost, ker za to imamo neke druge organe v tej državi, ki morajo to delati. Vi pa ste sami ugotovili, da določeni elementi preprosto niso odigrali svoje vloge v času, ko bi jo morali odigrati. In to je bil dovolj velik indic, da se ustanovi preiskovalna komisija oziroma poda zahtevo, za tam, kjer se je to zgodilo – v NLB. Za razliko od vas, če bomo ugotovili, da obstajajo indici tudi drugje, bomo mi uporabili 9. člen Poslovnika o parlamentarni preiskavi in takoj predlagali razširitev preiskovalnih elementov. Zakaj tega niste naredili vi, ne vem. Mi smo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Odziv gospoda Möderndorferja kaže ravno na to, da gre za nek političen prestiž, da gre za to, da se gospod Möderndorfer danes osredotoča predvsem na to, kako bo podučeval,

kako bo na vsak način z nekega piedestala govoril o tem, kaj je kdo naredil in česa kdo ni naredil, kot da je on tisti, ki bo sodil zdaj o tem. Ravno to, kar sem povedal, samo potrjuje gesta in odziv gospoda Möderndorferja na to, kjer imam jaz dejansko, če želite, vi ste uporabili besedo sum ali pa dvome, kakorkoli želite, jaz prej suma nisem uporabil, to ste ga vi malo dodali. Tako da ravno ta odziv kaže na to, da tu ne znate delati za stvar, torej za to, da bi se nekaj uredilo, temveč kaže na to, da vam gre za politični prestiž in morda še za kaj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala.

To so vaše besede, ne moje. To je vaša ugotovitev. Preiskovalna sploh še ni začela delati, jaz ne vem, o čem govorite. Čas bo za sojenje in presojo, ali ta komisija dobro dela ali ne. Ampak še enkrat opozarjam, pričakujem, da boste v tej preiskovalni komisiji kot največja opozicijska stranka sedeli in zraven sodelovali, še posebej zato, ker imate iz tega veliko izkušenj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Dušan Verbič. Pripravit naj se gospod Jožef Horvat in dr. Anže Logar.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Ko sem poslušal predstavitev mnenj, stališč in nekaj kolegov, ki so jih predstavili v svojih razpravah, vezanih na to temo, moram najprej, preden bom prešel na svojo razpravo, res postaviti vprašanje: Zakaj pozicija ne bi smela uporabiti instituta preiskovalne komisije? Ne razumem. In tu se potem lahko takoj razvije ta teorija, vsi tisti, ki tako ali drugače namigujejo na tovrstne insinacije, je vprašanje o neki resničnosti po nekih aktivnostih, da se neke nepravilnosti ali zlorabe odkrijejo. To je pač moje skromno mnenje. Ko sem se pripravljal na to temo, sem resnično vpogledal v magnetograme pred letom in pol, dveh, ko se je ustanovljala parlamentarna bančna preiskovalna komisija, ki jo vodi spoštovani dr. Logar. Lahko rečem, da zanimivo branje in prav gotovo lahko glede na potek dosedanje razprave in predstavitev stališč resnično potegnem neko vzporednico. Že takrat je bil dialog med dvema največjima poslanskima skupinama – opozicijo in pozicijo. Mislim, da je vsem znano in jasno, da ni treba tega posebej poudarjati, zato, kot rečeno, resnično vlečem neko vzporednico iz takratnih debat. Seveda je značilno in pričakovano, da se ob predlogih, kot je točka dnevnega reda danes, gre še kako za politični prestiž. Pa ne v tem kontekstu, ko je spoštovani kolega ravnokar pred menoj tovrstno besedno zvezo uporabil zame v nekoliko



drugačni obliki. Jaz sam uporabljam ta politični prestiž predvsem v tej smeri, katera poslanska skupina oziroma politična stranka bo prevzela mesto predsednika komisije, kajti to mesto predstavlja tudi nosilno vlogo v vseh aktivnostih in se s tem ne zanemarija tudi ostalega članstva ali celotne komisije. Živi dokaz tega je resnično uspešno delo predsednika sedanje bančne parlamentarne komisije. Ampak pri tej zadevi pa je zelo, pa nekateri poslanci so že omenili, zanimivo res neko dejstvo – pri obstoječi bančni parlamentarni komisiji kot tudi pri tej, ki je pred nami za ustanovitev je teža aktivnosti ali večji del aktivnosti vezane zgolj na največjo banko v državni lasti, in to je NLB. Zanimivo. Zato moram priznati iz svojega stališča, da ni težko razumeti stališča ali če lahko temu tako rečem prizadevanje vlad, tudi sedanje, da ni pripravljenosti korenitega posega v lastniško strukturo te banke. Očitno so določeni interesi in vplivi posameznikov, ki še kako vplivajo na tovrstne odločitve. Žal imajo tovrstne odločitve za posledico vedno izstavitve računa davkoplačevalcem. Tudi v tem primeru se kaže, da država, v tem primeru tisti, ki upravljajo z državo, se ne izkazujejo kot odgovorni lastniki. Samo to je lahko logični zaključek. In ravno zato sem na stališču, da je skrajni čas umik država iz lastništva družb, v katerih se že desetletja ali dolga leta vseskozi prepletajo interesi politike, ki gredo v prvi vrsti v izključno škodo dotičnih gospodarskih družb. Logično. Potem temu sledi pa še tudi izstavljeni računi davkoplačevalcem.

Tudi ob tej priložnosti bom izpostavil tezo, ki jo velikokrat vrtim in sem tudi rekel, da jo bom vsakokrat izpostavil, ko bom imel priložnost. Za to 5 milijardno bančno luknjo so preprosto v prvi vrsti soodgovorni člani uprave, nadzorni svet v bank v državni lasti, bančni regulator Banke Slovenije ter zunanji in notranji revizorji. In če se dotikam in si dovolim postaviti tezo odgovornosti tudi v vsebino te predlagane parlamentarne komisije, kjer gre za ocenjeno vrednost pranja denarja kot rečeno milijon dolarjev, ki se je izvajalo preko NLB, sem trdno prepričan, da je odgovornost na strani uprave in nadzornega sveta te iste banke, se pravi uprava, ki je v času teh bančnih transakcij upravljala banko.

Zakaj je moje trdno stališče, da lahko tako govorim o odgovornosti? Prvič predvsem zaradi tega, ker so določila Zakona o gospodarskih družbah, Zakona o bančništvu, statut Nove Ljubljanske banke, njena interna pravila, stališča Banke Slovenije, najverjetneje bi se še marsikaj drugega našlo, jasno in nedvoumno zavezovali upravo banke k zakonitosti poslovanja. Poleg teh navedenih, če temu lahko tako rečem, pravnih osnov za zakonitost poslovanja, poznamo za finančne inštitucije tudi neko načelo, imenovano skrbni strokovnjak, ki je še bolj strogo in zavezujoče za finančne institucije, in izključno velja za organe upravljanja teh institucij. In to načelo skrbnega strokovnjaka je resnično bistveno strožje od

načela dobrega gospodarja, ki velja za vse gospodarske družbe, ki praviloma niso finančne družbe. In drugo, vse banke v Republiki Sloveniji so od sprejema zakona o preprečevanju pranja denarja bile zavezane preko organov upravljanja dosledno spoštovati določila tega zakona. Še več, uprave bank so celo sprejemale in mislim, da ni bilo nobene in tudi danes je ni, ki nebi imela na to temo Zakona o preprečevanju pranja denarja tudi internih pravil. Uprave banke sprejemajo interna pravila in tudi uprave banke so zavezane k izvajanju in spoštovanju lastno sprejetih pravil. Zanimivo, da ko smo se pogovarjali o teh bančnih luknjah in tudi o odgovornosti, skoraj nismo spregovorili še o enem pomembnem dejstvu, ali so res člani uprav pri nadzornem svetu odgovorni ali ne. Eden od ključnih elementov, ki je zelo dobra pravna podlaga, so tudi vpisi članov uprav nadzornega sveta v sodnih registrih pristojnih sodišč, kjer je zelo jasno zapisana odgovornost upravljanja pravne osebe. Da ne govorim potem tudi lastnih statutih družb.

Če se mogoče malce bolj navežem na predlog te vsebine preiskovalne komisije, moram priznati, da imam kar dilemo, ali je vodstvo Nove Ljubljanske banke z izbiro, če se spominjate tako imenovanih Kosovih bančnih ekspertov forenzikov ter takrat še dve drugi svetovalni družbi, za katero je bilo porabljeno preko milijona evrov davkoplačevalskega denarja, so bili ti eksperti angažirani tudi za ugotavljanje morebitne sporne transakcije milijona dolarjev, tako imenovanega pranja denarja ... /oglašanje iz klopi/ Milijarde, se opravičujem. Ali pa se je mogoče tudi ugotavljalo tovrstne posle, ki pa so izven konkretnega primera? Tukaj se logično postavlja vprašanje, ali je bil ta denar morda porabljen tudi za tako imenovano čiščenje poslovnih dokumentacije. Tu, če malce špekuliram, se navezujem na spoštovanega predsednika komisije sedanje bančne parlamentarne preiskovalne komisije, ki je na enem odboru zelo jasno izjavil, da so se v posameznih kreditnih mapah celo izgubile listine. Resnično je na mestu vprašanje, ali so tovrstni eksperti bili ravno zato plačani, da se to dogaja.

In če se vrnem na začetek. Zakaj odgovornost uprave? Preprosto zaradi tega, kajti vsaka uprava, tudi uprava v finančni inštituciji je zavezana k spoštovanju urejanju procesov in aktivnosti, da se lastna dokumentacija, ki je po zakonu zavezana, da se hrani ali da ima hrambo, da se jo ne izgubi, kaj šele, da se nekaj zmeraj uniči. Mislim, da so tudi to stvari, ki so v neki smeri teh postopkov parlamentarnih preiskovalnih komisij, in je prav, da se te stvari tudi obelodanijo. Drugače pa vsaka aktivnost Državnega zbora oziroma poslance v smeri odkrivanja morebitnih zlorab, najsibo to na funkciji upravljanja državnega premoženja ali pa funkciji upravljanja države, moram priznati, da zelo podpiram, in to neoziraje se, katera politična opcija to predlaga. In kot sem že



uvodoma omenil, resnično je zelo veliko odvisno od tega, kdo je predsednik te komisije. In kot sem omenil, dosedanja aktivnost bančne parlamentarne komisije nas v to samo prepričuje. Ne zanemarjam pomembnost tudi ostalih članov, vendar predsedujoči je tisti, ki v neki smeri predstavlja neko gonilno silo.

V svojih razpravah sem že nekajkrat poudaril tudi naslednje, vezano na tovrstne zadeve, in bom tudi ob tej priložnosti. Na področju bančnega gospodarskega kriminala dobesedno dajem kritiko tožilstvu, kajti postopki so izredno počasni oziroma ti premiki ali kakorkoli so deležni predvsem izgovorov v smeri zapletenosti zakonodaje, postopkov in na koncu tudi da ni tako imenovane sodne prakse. Pogrešam pa, da ta isti organ pregona preprosto ne uporablja tistih določbe zakona, Kazenskega zakonika, kot tudi Zakona o gospodarskih družbah, kjer poznamo kaznivo dejanje zloraba položaja in uničenje poslovnih listin. In ne razumem, zakaj organi pregona ne uporabijo tako imenovanega instituta obrnjeno dokazno bremen. Nasprotno pa nas s strani organov pregona in tudi deloma Ministrstva za pravosodje prepričujejo predvsem naslednje, da zaradi tako imenovane nepravne prakse in neprimerov na slovenskih sodiščih je potrebno veliko izobraževanja in časa za pregledovanje in ugotavljanje krivde. Pri tem se velikokrat sklicuje na Islandijo. Moram priznati, da vsi tisti, ki se sklicujejo na primer Islandije, tako javnost kot tudi nas poslance zavajajo. Kajti država Islandija se je popolnoma drugače lotila reševanja tovrstnih zadev, ki so bile identične kot v Republiki Sloveniji, kajti v Islandiji je vlada dobesedno vse banke v državni lasti spravila v stečaj in jih reševala skozi stečajni postopek. Zadeva je bila zaključena v nekaj letih, in to zelo uspešno. Jasno, ni pa bilo po godu tistim, ki so povzročili takšno stanje. Pri nas popolnoma drugačen pristop in imamo to, kar pač imamo. In njihova kazenskega zakonodaja je že pred temi dogodki imela znake bančnega kaznivega dejanja opredeljene, to tako imenovano zlorabo položajev, tipično za bančni kriminal.

In še tisto, kar vedno bolj bode v oči. Kako je lahko nam blizu tako sosednja država s svojim predstavništvom v Sloveniji Hypo banko dobesedno lahko v nekaj letih spravila za zapahe odgovorne osebe. Zanimivo je, da slovenski pravni red temelji predvsem na germanskem, in ni skrivnost, da velika večina slovenske zakonodaje je praktično prepisana iz avstrijske in nemške, ampak v teh primerih pa se ugotavlja vedno več pravnih praznin in je to razlog za onemogočanje pregona.

Če vse to analiziram, kaj je bilo storjeno po dobrih treh letih, se vedno bolj strinjam s posameznimi pobudami in predlogi s strani opozicije, da organi pregona in sodna veja oblasti na področju gospodarskega bančnega kriminala nekako, si dovolim reči, zlorablja ta sistem v smeri, da ne pride do učinkovitega pregona oseb. Zato menim, če se to ne bo

spremenilo, da bomo morali dobesedno tudi poslanci ne glede na politične pripadnosti prisluhniti tem pobudam in doseči, da morda bo potreben popolni preobrat na tej zadevi. Upam, da bodo parlamentarne preiskovalne komisije spodbudile tudi organe pregona in sodno vejo oblasti, da se zgodijo neki bistveni premiki.

Kot rečeno, podpiram to preiskovalno komisijo predvsem zato, da se ugotovijo razlogi konkretnega stanja pranja denarja in da se jasno navedejo imena oseb, ki niso delovale v skladu s pravili, ki veljajo za pranje denarja. Tukaj pričakujem imena oseb, uprav in nadzornih svetov ter tistih posameznikov, ki so vodili posamezne institucije.

Za konec. Kakorkoli me že boste razumeli, še dobro, da so naslednje leto nove volitve, redne volitve. In to predvsem zaradi tega, kajti z zlorabo bank v državni lasti v slovenskem bančnem prostoru, se izkazuje, da ni neke močne volje glede pregona oseb, ki so to praktično omogočile ali povzročile. Tukaj govorim tako na strani vseh vlad, NPU, tožilstva kot sodne veje oblasti, kajti njihovi razlogi, opravičila, da se zadeve ne dajo bistveno hitreje izvajati, lahko rečem, niso relevantni in tudi opravičljivi. In še drugič, zakaj je dobro, da so volitve. Če teh ne bi bilo, potem predpostavljam ali nekako ugotavljam, da bo treba za odgovornost nosilcev funkcij najverjetneje ustanoviti še eno preiskovalno komisijo, in sicer z naslovom Ugotavljanje odgovornosti v bankah v državni lasti za izgubo poslovnih listin, dokumentacije kot tudi za nastanek vzrokov za opravilno nesposobnost članov uprav bank v državni lasti.

Zato podpiram tudi to ustanovitev preiskovalne komisije v upanju, da bo bistveni premik tudi na organih pregona ter v sodni veji oblasti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravita naj se dr. Anže Logar in gospa Eva Irgl.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik! Dragi kolegice in kolegi!

V večini segmentov razprave spoštovanega kolega Dušana Verbiča se strinjam. To je bila trezna razprava nekoga, ki pozna, kako funkcionira oziroma kako bi moral funkcionirati bančni sistem, predvsem v tistem delu, ko je govoril o odgovornosti v smislu korporativnega upravljanja, odgovornosti uprav in odgovornosti nadzornih svetov. Te kot, da ni. Na papirju je to sicer vse lepo napisano, potem pa, kot nekdo, ki ni policist, kot nekdo, ki ni tožilec, kot nekdo, ki ni sodnik, je politik in seveda tudi davkoplačevalec, lahko tukaj jasno rečem, da je učinkovitost pregona banksterjev na psu, in tu je problem. Lahko mi imamo še 100



parlamentarnih preiskovalnih komisij, če učinkovitost dela organov pregona ni takšna, kot pričakujemo davkoplačevalci, in tukaj je problem.

Strinjam se tudi v tistem delu, ko je kolega Verbič govoril in opozoril na slabo lastniško strukturo. Tukaj ta vlada nima prav nobene volje spremeniti lastniške strukture konkretno Nove Ljubljanske banke, nima namena privatizirati Nove Ljubljanske banke. Zadnjih nekaj dni vsi vpijemo v eden glas, da je treba spoštovati mednarodno pravo, da je treba spoštovati pravo Evropske unije, Pacta sunt servanda. Kaj pa dogovor Evropska komisija–Vlada Republike Slovenije? Ni važno katera, katerakoli je že bila, zadeve so zavezujoče za to vlado. Tu pa nič. Ah, tu pa za nas ne velja Pacta sunt servanda, bomo malo naredili en slalom. In to nas bo toplo. To nas bo zelo dolgo toplo. Tu se meni pojavlja tudi vprašanje, širše, skorajda, boste rekli, filozofske narave: Zakaj je Slovenija tako nemogoče reformirati? Seveda boste razumeli, zakaj mi v opoziciji pravimo, ali ne bi raje vi v koaliciji ali bolj točno v SMC usmerili vse svoje znanje, vse svoje izkušnje, vse svoje napore 24 ur na dan v to, da se Slovenija reformira. Zdaj je pravi čas. In vi pravite: »Ne, reforme nas ne brigajo, briga nas parlamentarna preiskovalna komisija.« Nimam nič proti tej parlamentarni preiskovalni komisiji, je vložen akt po predpisih, po reglcih, po domače rečeno, in nimam tu nobenih težav. No, res pa je, da me ljudje sprašujejo, koliko bo stala zdaj spet ta nova preiskovalna komisija. Jaz poskušam miriti in pravim, glejte, pač, demokracija, parlamentarna demokracija stane. In me tudi sprašujejo, pa tudi poskušam miriti in braniti našega kolega Janija Möderndorferja, ker ga ljudje že kar vidijo kot novega predsednika in sprašujejo, koliko se mu bo plača povečala. Jaz pravim, ne, glejte, saj to je minimalni dodatek, ne gre vendarle za to. Ampak ljudje to sprašujejo, ker razmišljajo. Jaz pa seveda razmišljam tudi o tem, ali imamo v Državnem zboru resurse, imamo strokovne sodelavce, ki že itak pregorevajo, ker so pridni, delajo, ali imamo nenazadnje v proračunu tudi denar ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar. Pripravita naj se gospa Eva Irgl in gospod Marko Ferluga. Izvolite dr. Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Naj začnem s tem, da vodim preiskovalno komisijo, za katero, recimo, koalicija ob začetku tega mandata ni želela prispevati svojih podpisov. In če bi ostalo pri tem, danes ne bi razpravljali o domnevnem pranju denarja epskih razsežnosti v Novi Ljubljanski banki. Ker pa je potem ta komisija, ker se glasovanje proti ne bi moglo javno

ubraniti, dobila podporo pri glasovanju v Državnem zboru, ima pa zdaj željo po ustanovitvi še ene komisije, ki bi obravnavala nek del tega problema. Ko sem jaz prvič slišal, da koalicija želi vzpostaviti ali ustanoviti novo preiskovalno komisijo, ki naj se ukvarja s preprečevanjem pranja denarja, sem bil na nek način zadovoljen, ker sem rekel, dobro, utiramo pot, očitno se bo tej problematiki tudi koalicija močneje posvetila in bo razširila delokrog raziskave oziroma preiskave. Vendar, ko sem si ogledal mandat te preiskovalne komisije, pa moram reči, da me je rahlo presenetilo. Mislim, da je bila razprava že prej v eni od replik, ampak pri preprečevanju pranja denarja osredotočiti se na eno samo osebo, je pa, oprostite, malce preozko. Imamo pet državnih bank in imamo številne priložnosti domnevnega pranja denarja. V mandatu te preiskovalne komisije, ki se jo danes ustanavlja, je izpostavljen samo en primer, primer tega iranskega državljanca, in nič drugega. Jaz lahko povem, da smo v preiskovalni komisiji naleteli na sume drugih domnevnih pranj denarja v Novi Ljubljanski banki. Zakaj ožite diapazon preiskovanja, ne pa širite? Če se ustanavlja nova preiskovalna komisija, se najbrž ustanavlja zato, da bi bolj široko pregledala to področje, ne pa še bolj ozko, kot ga preiskuje ta preiskovalna komisija. Če bomo potem, ko boste naleteli na nov sum pranja denarja, tu razlagali o širitvi mandata te preiskovalne komisije, bo pa druga zanka. Zakaj pa koalicija ne predlaga širitve mandata obstoječe preiskovalne komisije, da se obstoječa preiskovalna komisija podrobneje ukvarja še s sumom plačevanja pranja denarja? Odgovorite si. Jaz neke realne razlage ne vidim.

Drugače pa, kar se tiče dela pri tej preiskovalni komisiji, mi smo, tako kot je, mislim da že kolega Vrtovec v uvodu povedal, mi smo tu delo v glavnem že zaključili. Vmesno poročilo se pripravlja, dopolnili ga bomo še z zaslišanji skritih prič in nekaterimi drugimi izjavami in dokumenti. Potem bo septembra to na dnevnem redu seje Državnega zbora, vmesno poročilo. Tam se bo tehtalo, kaj je razlog. Ali boste potrdili to ali pa boste tedaj rekli, ne, zato ker imamo novo preiskovalno komisijo, mi o tem delnem poročilu ne bomo odločali. Prvo lomljenje kopij bo že v sami preiskovalni komisiji, ko bomo v začetku septembra potrjevali to vmesno poročilo. Sklep smo sprejeli, da bomo pripravili vmesno poročilo. Zdaj bomo pa videli razvoj dogodkov. In tam se bo tudi videlo, kako iskren je ta namen ustanovitve preiskovalne komisije. Če se bo na teh dveh stopnjah blokiralo sprejem vmesnega poročila, potem mislim, da kakšnega dodatnega pogovora ali pa odgovora ne potrebujem.

Kar se tiče ustanovitve preiskovalne komisije. Seveda, to je ustavna pristojnost, ima ustavna pooblastila, tako da jo lahko vsak ustanovi. Ampak dajmo vseeno malo razmisliti. S podpisi koalicijskih poslancev se vzpostavi nova preiskovalna komisija. Z glasovi koalicijskih



poslancev je bila potrjena vlada, sta bila potrjena minister za pravosodje in ministrica za notranje zadeve. Moje vprašanje je, kaj sta naredila v tem pogledu. Konkretno minister za pravosodje je bil zelo dobro obveščen o tej zadevi. Drugič, z glasovi koalicije, največ z glasovi SMC, je bil izvoljen novi vrhovni državni tožilec gospod Šketa. Je to nezaupnica tem, ki ste jih vi izvolili? Z glasovi vlade oziroma po pooblastilu ministrice za notranje zadeve je bil imenovan direktor GPU, Generalne policijske uprave. Je to nezaupnica ministrici pri tem imenovanju? Kajti tri leta ste na oblasti, vse podatke ste imeli, pa se ni nič spremenilo. In nezaupnica tudi SDH, da ima take kadre v Novi ljubljanski banki. Poglejte, vodja Sektorja za skladnost poslovanja, gospod Praprotnik je bil leta 2011 zelo zelo dobro seznanjen s tem primerom. Zelo zelo dobro. Pisni dokazi pričajo o tem. Postal je šef compliance, sektorja za skladnost poslovanja, prišel na Novo Ljubljansko banko. Moje vprašanje: Ali se je lotil tega problema? Ne, ni se. Molčal je. Pomagal je temo tiščati k tlom. In ko je ta tema izbruhnila, je njegov podrejeni uslužbencem pisal: »Ne bojte se, zadeva je zastarala.« Center za skladnost poslovanja! Ta banka je v državni lasti. To banko smo sanirali davkoplačevalci. In prežeta s kadri, ki so bili seznanjeni s to zadevo, pa niso nič ukrepali. Zdaj je pa vprašanje, bomo kaj vprašali SDH, kako poslujejo in kako nadzirajo banke, ki tako in na tak način poslušajo. Vprašanje. Mislim, da je to bolj urgentno in hitreje dosegljivo kot morda ustanovitev preiskovalne komisije. Ampak še enkrat, glejte, namen te preiskovalne se bo zelo kmalu preverjal.

Kar se tiče pomanjkanja pristojnosti ali pa uvodne predstavitve gospoda Möderndorferja, tu se pa moram odzvati. Gospod Möderndorfer je rekel, da je preiskovalna komisija preseгла pooblastila. Če boste vprašali Črta Mesariča, verjamem, da vam bo potrdil. Če boste vprašali gospoda Kramarja, verjamem, da vam bo potrdil. In če boste vprašali, recimo, gospo Pajenk, tudi verjamem, da vam bo potrdila. Ampak to slišati pa v Državnem zboru od kolega poslanca – oprostite, ja, kaj pa naj, ko pregleduješ dokumente in naletiš na sum pranja denarja milijardnih razsežnosti, kaj naj se obrnem stran in rečem, to ni moja pristojnost. Zdi se mi, nimam dokazov za to. Zdi se mi, da so tako ravnali organi pregona pa Urad za preprečevanje pranja denarja, ampak oprostite, jaz tako ne bom. Jaz nisem zavezan ne vem kakšnim krogom kapitala ali česa drugega. Jaz sem zavezan volivcem, tistim, ki so me izvolili v Državni zbor. In glejte, njim je treba polagati račune. Dolžnost vsakega je, ko naleti na takšen problem, da se s tem začne ukvarjati. In preiskovalna komisija se je ukvarjala s sodelovanjem vseh članov preiskovalne komisije, vseh strank, z izjemo ene. Mi bomo opravili ta del svoje naloge, od tod naprej je pa to stvar organov pregona. Oprostite, če organi pregona v tem primeru ne bodo nič

naredili, ni čas za drugo republiko, je čas za tretjo republiko. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl, pripravila naj se gospod Marko Ferluga in dr. Vinko Gorenak.

Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Poglejte, do sedaj smo že dvakrat sanirali bančni sistem. V tej državi imamo več milijardno bančno luknjo in kot kaže tudi izjemno veliko zlorab in nezakonitih ravnanj na področju bančništva. S tem bi se seveda morali ukvarjati policija, tožilstvo, sodišča, ampak vemo, da je zadeva precej drugačna. Večina stvari, ki jih je opravila policija in je šlo na tožilstvo, potem na sodiščih ne pride do konca. Do sedaj imamo samo en primer, ko je bil nekdo obsojen zaradi bančne kriminalitete, ampak bojim se, da bo potem še ta sodba padla in ne bo pravnomočna.

Imamo pa komisijo v tem Državnem zboru, ki jo vodi dr. Anže Logar, ki seveda opravlja tisto pomembno delo. Danes mi ne bi govorili niti o tej oprani milijardi, če ne bi to ugotovila komisija, ki jo vodi Anže Logar. Po vsem tem pa se je tudi Stranka modernega centra sedaj kljub temu, da ima vse vzvode v izvršilni veji oblasti in bi lahko preko teh vzvodov preiskala in poiskala odgovornost za to pranje denarja, se je odločila, da bo kljub temu ustanovila preiskovalno komisijo glede pranja denarja preko Nove Ljubljanske banke v primeru iranskega Farrokha. Da poenostavimo, namen te preiskovalne komisije je torej pojasniti vsa dejstva, vezana na milijardo dolarjev opranega denarja za namene financiranja terorizma.

Druga stvar te preiskovalne komisije, kot sem prej razumela kolega Möderndorferja, je, da se ugotovi vpletenost nosilcev javnih funkcij v pranje denarja.

Spoštovani kolegice in kolegi, gre za nedvomno največjo afero v samostojni Sloveniji. Seveda je prav, da ji pridemo do dna, da se ugotovi, kdo so odgovorni za takšno stanje, predvsem zaradi tega, ker ima Slovenija zaradi te afere zelo načet ugled tudi v tujini, kajti ta afera ima tudi svoje mednarodne razsežnosti in posledice. Ampak natančno se pa ve, natančno se ve, v katerem obdobju se je ta afera odvijala. Ve se, kdo je bil takrat na političnih pozicijah, ve se, kdo je bil takrat na bančnih pozicijah, ve se, kdo je bil predsednik uprave banke, ve se, kdo je bil predsednik vlade. Očitno so ti ljudje vedeli za to afero. Vedeli so, ampak danes se sprenevedajo, predvsem pa so očitno, tako vsaj kaže, tudi pri tem aktivno ali kako drugače sodelovali. Drugače jaz ne razumem, kako lahko opereš milijardo dolarjev, znesek, ki ni majhen, velik je, ne da bi se kje to videlo prej ali pa prej ven pricurljalo. Jaz tega preprosto ne morem



razumeti. Na vseh teh področjih tako v politiki kot v bankah so bili ljudje, ki pripadajo levi politični opciji. Zaradi tega, spoštovani kolega Möderndorfer, iskreno dvomimo in lahko iskreno dvomimo v namen te preiskovalne komisije. Ker, če bi vi resno mislili s to preiskovalno komisijo, potem bi najprej zahtevali odstop ministra za pravosodje. Minister za pravosodje je bil takrat, ko se je ta aferi zgodila, namreč predsednik Komisije za preprečevanje korupcije in je vedel preko žvižgača za pranje denarja, ampak je dejal, da je to zadeva, s katero se on kot predsednik komisije ne more ukvarjati, ker to ni v njegovi pristojnosti, kajti v njegovi pristojnosti so odrezki za elektriko izpred petnajstih let. To je, recimo, njegova pristojnost. To, da je pa nekdo pral milijardo dolarjev denarja, s katerim se je financiral terorizem, to pa ni več v njegovi pristojnosti. Ampak ni bilo samo to. Minister za pravosodje je takrat kot predsednik Komisije za preprečevanje korupcije, ko bi moral odreagirati, danes povedal za javnost, da je podal kazensko ovadbo pristojnim organom v zvezi s tem primerom. Ugotovilo se je, da smo ga ujeli na laži. Minister za pravosodje nikoli ni podal kazenske ovadbe. To sta povedala Komisija za preprečevanje korupcije in Nacionalni preiskovalni urad. Včeraj sem ministra za pravosodje spraševala o njegovi integriteti, ki je izjemno načeta, tudi zaradi tega primera. Vprašala sem ga, kdaj namerava odstopiti kot minister za pravosodje, ker je evidentno, načrtno zavajal in lagal slovenski javnosti, pa je rekel, da to ne drži, zato ker je on dal nek papir. Kakšen papir? Kolega Möderndorfer, vi boste vodili to preiskovalno komisijo in zdi se mi prav, da bi ministra mogoče že predhodno povprašali, naj pokaže ta papir, ki nedvomno ni kazenska ovadba, kajti kazenska ovadba mora imeti uradni zaznamek. Torej, najprej je treba počistiti pred lastnim pragom.

Zaradi tega jaz menim, da je ta preiskovalna komisija samo predstava za javnost in metanje peska v oči ljudem. Ker vi bi lahko to že uredili. Če bi imeli iskren namen, potem bi danes res javno zahtevali odstop ministra za pravosodje, ker ni opravil svojega dela in še lagal in zavajal je slovensko javnost. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravita naj se dr. Vinko Gorenak in gospod Janko Veber.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi iz moje strani!

Jaz se bom moral danes opravičiti, da bom imel mogoče danes eno malo bralno značko, ampak to je zaradi tega, ker sem se pa malček potrudil dobiti neke določene aspekte, pa bomo potem lahko govorili o teh zadevah.

Ko govorimo o tej fenomenalni NLB Irangate aferi, mislim, da je treba vsaj tri aspekte okarakterizirati, pogledati in se potem pogovoriti naprej. Se pravi, točka ena, položaj Irana v tistem obdobju. Gre za okoliščino, da je bil Iran na listi omejevalnih ukrepov zaradi proliferacije, to je orožja za množično uničevanje, tako da smo si na jasnem. V Iran je bilo prepovedano prodajati blago, ki naj bi bilo namenjeno za izdelavo orožja za množično uničevanje in izvajanje finančnih transakcij, ki bi bile namenjene nabavi oziroma plačilu tovrstnega blaga. Iran je torej lahko kupoval in tudi plačeval zelenjavo, sadje, zmrznjene piščance, ne pa blaga, ki bi bilo namenjeno izdelavi orožja. Kolikor je znano, je ta družba nakazovala denar za plačilo zelenjave in zmrznjenih piščancev, torej hrane in ne orožja, da smo si na jasnem. Kolikor je iz vseh javno dostopnih informacij znano, je bila družba, ki je v NLB odprla račun, registrirana na Britanskih deviških otokih, lastnik družbe pa je bil sicer iranskega porekla, vendar z britanskim potnim listom. Iz tega vidika gledano torej ni šlo za iransko družbo, niti za iranskega državljana, če hočemo biti natančni. Točka dva, delo slovenskih državnih organov. Veliko govora je bilo o tem. Kolikor je iz javnih občil znano, naj bi Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja začel s svojimi aktivnostmi na podlagi zaprosila nekega tujega urada za preprečevanje denarja. Kolikor je bilo razumeti iz javno dostopnih podatkov, je slovenski urad najprej prejel zaprosilo, ki se je nanašalo na področje širjenja orožja za množično uničevanje. Slovenski urad je na to ta tuj urad opozoril, da lahko prične s svojimi aktivnostmi samo v primeru, da gre za pranje denarja ali financiranje terorizma. Takšna je pač zakonodaja in tudi mednarodni standardi. Ko je prejel novo zaprosilo, ki je šlo v tej smeri, je pričel s svojimi aktivnostmi in o svojih ugotovitvah obvestil tudi policijo. Iz izjav predstavnikov policije je razumeti, da so pridobili podatke od Interpola in Europola, in ker ni bilo nobene posebnosti, pozor, so zadevo zaključili, torej policija ni ugotovila znakov kakršnegakoli kaznivega dejanja.

Dalje. Razumeti pa je, se pravi, sedaj je razumeti, da je Specializirano državno tožilstvo v tej zadevi odprlo predkazenski postopek. Tudi predstavniki NPU so izjavili, da so sedaj pričeli z zbiranjem obvestil o tej zadevi. Moje vprašanje, ki se tukaj postavi, je, kako to, da sedem let ni nihče zaznal suma kaznivega dejanja, kakršnegakoli, če pa so imeli pri sebi podatke, ki jih je posredoval Urad RS za preprečevanje pranja denarja, in katere so te nove okoliščine, ki so botrovale tej odločitvi.

In zdaj gremo na tole zadnjo fenomenalno točko, točko tri –poslovanje NLB. Tudi pri poslovanju NLB se postavlja vprašanje, zakaj NLB ni prijavila pranja denarja slovenskemu uradu, ampak je to storila šele po tem, ko je urad od nje zahteval določene podatke o tem računu, in šele po tem, ko je



nadzor opravila tudi Banka Slovenije. Preučiti bi bilo treba razlage, ki so botrovale tovrstni odločitvi NLB. Zares. Dvomim pa, da so ravnali tako, kot so, brez ustrezne pravne podlage. Razpravljamo torej lahko najprej o tem, ali je banka ravnala zakonito ter ali je tako ravnala tudi pri svojih poslovnih odločitvah. V tem trenutku seveda nimamo dovolj podatkov, da bi zavzeli neko pametno stališče. Če je prišlo do kršitve zakonov, če se bodo izkazale neke druge okoliščine, bodo pristojne institucije morale ukrepati. Če pa gre za poslovne odločitve banke, ki so lahko takšne in drugačne, in tudi tukaj se lahko debatira, ali so ali niso zakonite, je to stvar poslovanja banke in v nadaljevanju nadzornega odbora te banke in še ostalih organov, ki bi zdaj to delali.

Kolikor jaz vidim, je osnovni problem pri tej zadevi v tem, da sedaj govorimo o pranju denarja in v skozi NLB, do sedaj pa še nihče ni povedal, katero je tisto predhodno kaznivo dejanje, iz katerega naj bi izviral ta znesek, ki je šel preko tega računa v NLB. To je osnova tega. Vsaj tisti, ki smo delali nekoč v kriminalistični službi, mogoče malo drugače poznamo zadeve. Še vedno ne vemo, kdo in kakšno kaznivo dejanje je storil in kje je bilo to kaznivo dejanje storjeno, da potem ta nezakonito pridobljena finančna sredstva lahko opereš preko tega računa. Govori se torej o nekih splošnih pranjih denarja brez nekih konkretnih navedb, torej lahko rečemo čisto enostavno, da gre za neko pavšalno trditve brez ustrezne pravne podlage. Pozor! Ne smemo namreč pozabiti, da je ves ta denar šel preko tega računa v tujino, v evropske države in menda tudi v ZDA. Torej lahko enostavno sklepamo, tako kot se tukaj sklepa, da so bila ta domnevno nezakonito pridobljena finančna sredstva v resnici oprana tudi v teh državah, tudi v ZDA in tudi v evropskih državah. Ampak ali ni to nenavadno, da nobena od teh držav ni zagnala vika in krika, ko je ta denar končal pri njih? Meni se to zdi neverjetno, ampak smo mi bolj papeški od papeža, najbolj od vseh držav Evropske unije, ki imamo isto zakonodajo. Kako to, da nobena od teh držav ni izpostavila tega istega problema tako javno, kakor mi to delamo? Mi znamo to javno pranje perila brez Dasha ali z Dashem zelo dobro narediti. Če vztrajamo pri tej trditvi, da je šlo za pranje denarja iz Irana, kako to, da je potem v Iran šla državna delegacija na čelu s predsednikom države z namenom sklepanja poslov in navezovanja gospodarskih stikov? Torej, v državo, ki naj bi sodelovala, ponovno poudarjam, pri nekih domnevah pranja denarja. Postavlja se še vprašanje, kako bodo lahko naša podjetja sklepala posle v Iranu, če ga v tem trenutku mi tako veselo in zelo močno kriminaliziramo. Pri tem bi veljalo vprašati tudi Ministrstvo za zunanje zadeve, ali je prejelo kakšno vprašanje v zvezi s to zadevo od Irana ali tujih družb.

V tem trenutku se s tem primerom ukvarjata Komisija za nadzor obveščevalnih in

varnostnih služb in parlamentarna preiskovalna komisija za bančno luknjo gospoda Anžeta. Poleg tega je odprt tudi predkazenski postopek. Se pravi, tri zadeve se vrtijo v tej zadevi. In sedaj, kot jagoda na smetani, je ustanovljena še ena parlamentarna preiskovalna komisija, ki se bo ukvarjala izključno s to zadevo. Če damo vse na stran in glede na dejstvo, da do sedaj ni nihče, tudi tisti ne, ki so vztrajali pri trditvi, da gre za pranje denarja preko NLB, povedal ali pojasnil, katera kazniva dejanja naj bi bila storjena predhodno oziroma iz katerih kaznivih dejanj naj bi ta denar izviral in kje naj bi bila ta kazniva dejanja storjena, je edini smiselni predlog, ki ga jaz vidim, da se vse te komisije, tožilstvo in policijo pozove, da temeljito opravijo svoje delo in ga čim prej zaključijo ter svoje ugotovitve jasno predstavijo javno. Šele takrat bomo vedeli, kaj je bilo narobe, kdo je odgovoren, in v nadaljevanju tudi zahtevali njegovo odgovornost. Sam v tem trenutku ne poznam nobenega dejanskega stanja, na razpolago imamo delne, nepopolne informacije, pavšalne trditve o pranju denarja, ki postavljajo v nenavadno luč ne samo NLB, ampak tudi našo državo, naše organe in vse ostale, da ne rečem kaj. Še enkrat, ne smemo pozabiti, da je ves ta denar šel v tujino in da s temi trditvami, poudarjam, v tem trenutku neosnovanimi, trdimo, da je bil denar opran v tujini, torej tam, kjer je bila plačana zelenjava in zamrznjeni piščanci, torej v evropskih državah in domnevno tudi v ZDA. Ne glede na to, kako se je banka odločila, in to je njena legitimna poslovna odločitev. To je, če mi dovolite primerjavo, ko prideš k nekemu trgovcu z vozili in rečeš, jaz bom kupil en avto, okej, ti damo take obresti oziroma ti jih ne računamo, ali pa prideš k temu istemu trgovcu in rečeš, jaz bom pa tisoč avtov imel, verjetno so drugačne obresti. Razmišljam tako, da ko je prišel ta poslovnež v našo banko, je bilo rečeno, glejte, jaz nameravam tu opravljati velike posle, levo, desno in se lahko zmenimo za kakšne normalne gospodarske zadeve – saj verjetno ne more iti izven svojih okvirov poslovanja. Dejstvo pa je, da če niso zaračunali vstopnega davka, so pa zagotovo zaračunali transakcije, ki so šle, kot je meni znano v tujino, se pravi, da je banka zaračunala svoje storitve. In če smo iskreni, je bilo verjetno vsega tistega, kar je bilo transakcij na druge banke, več, kot je bilo teh, in mislim, da je tu imela banka neko poslovno odločitev, ki bi držala. Ko zdaj razpravljamo tako na široko in veselo, po mojem vseeno delamo neko škodo tudi sebi, ker mislim, da je ta gospod že zaprl ta račun in je šel nekam drugam, ne vem, v Rusijo ali ne vem kam, in je tam odprl račun in bo enako delal. In vse te druge države, evropske države, bodo tiho in bodo vesele, delal se bo biznis in njihove države in njihova podjetja bodo tam služila.

Druga zadeva pa je ta, mislim, da vsaj nekateri izmed nas vemo, da se službe s takimi operativno zanimivimi osebami zagotovo



ukvarjajo, da jih zagotovo spremljajo in med sabo tudi komunicirajo o teh zadevah, sploh o takih, bom rekel, »kritičnih« državah, državljanih in tako dalje. Zagotovo je tudi med službami prišlo do nekega nelagodja, kaj ta Slovenija zdaj tu dela vik in krik, ko so vsi ostali nekako tiho in spremljajo to zadevo na profesionalen način. Mi pa to vse razgaljamo tako ali drugače, kakor mi to znamo, ampak to je naša zadeva.

Na koncu moram povedati še svoj osebni vidik. Kot pravim, sam se s toliko preiskovalnimi komisijami ne strinjam, ker ne vidim nekih dodanih vrednosti, razen nekaj političnega. To je moje mnenje. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anže Logar, replika.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Bodite pozorni. Pravkar vam je govoril nekdanji kriminalist za gospodarsko kriminaliteto. Če vam kriminalisti za gospodarsko kriminaliteto govorijo take stvari, potem se ni treba dvakrat vprašati, zakaj v Sloveniji pregon organiziranega gospodarskega kriminala tako po polžje poteka oziroma ne poteka. Mislim, da bo treba še enkrat pregledati seznam tistih 9 tisoč računov, če je morda kolega na kakšnem od njih, sicer s kakšnim iranskim imenom, ampak oprostite, to je bilo pa preko meje. To je bilo govorjenje popolnoma na pamet, brez osnove, kot da so v tem državnem zboru popolni diletanti. Dokler ne vidite seznama, prosim ne govorite o piščancih in tako naprej. Morda piščanci izstopajo. Sprašujem vas, vam je kdo kdaj nakazal 350 tisoč evrov za nakup nepremičnine? Nekdo iz Irana, vam? Vam je? /oglašanje iz dvorane/ Ja, vam povem, da je bilo na tisoče takih, ki so dobili na tak način sredstva. To niso zamrznjeni piščanci, to je denar na račun. In so tudi primeri, ko so nekateri dobili na račun 50, 60, 100 tisoč evrov, pa so zaradi sumljivosti sami zavrnilo to plačilo in so reklamirali in so denar posredovali nazaj na banko, od koder so ga pridobili.

Zdaj pa, ne vem no, poznavanje preprečevanja pranja denarja in terorizma, to dvoje je združeno v isto zakonodajo. Za terorizem in proliferacijo ne potrebuješ predhodnega kaznivega dejanja. Je kaznivo samo po sebi. Za terorizem ne potrebuješ predhodnega kaznivega dejanja. Ko boste v preiskovalni komisiji pregledali nekaj teh seznamov, boste videli zelo veliko sumljivih oseb, ki so prejeli sredstva za nakup ključev in podobnih stvari, ki se ukvarjajo z zanimivimi dejavnostmi. Tako da tu je bilo še malce raziskovanja, jaz bi prosil, da ne govorite tako na pamet in ne opravičujete. Mislim pa, da tisto, kar ste izpostavili, je pa res. Kaj smo pa mi v Iranu delali in zakaj smo bili tako lepo in prijazno sprejeti, ko je šla tja delegacija

predsednika republike? To pa je vprašanje, to pa je druga dilema.

In še nekaj. Denar ni šel iz drugih držav. Šel je izključno, v tistem obdobju konec 2008, 2009, 2010, iz Slovenije. In ko je iz Slovenije prišel v druge države, je bil ta denar čist, ker je prišel iz evropske države. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Proceduralno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Če lahko samo spoštovanega gospoda Ferlugo in pa še vse, ki bi morda razpravljali na tak način, opozorite na dejstvo, ki sem ga povedal tudi na tiskovni konferenci – čisto vsi, ki smo jih imeli na pogovoru na Komisiji za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb, vključno s predstavnikom kriminalistične policije, vključno z njim, so soglašali na eni bistveni točki, da pri tej zgodbi, citiram, »so bili podani vsi elementi pranja denarja«. Ko naslednjič razpravljate, imejte to v mislih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, pripravi naj se gospod Janko Veber in gospod Bojan Podkrajšek.

Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moram reči tako, jaz sem že malo sumil na to zgodbo, zdaj imam pa utemeljitev in se zahvaljujem gospodu Ferlugi. Utemeljili ste zadevo, komisija je potrebna zaradi zamegljevanja situacij. Hvala lepa za vašo utemeljitev, sem pa presenečen glede na vaš poklic. Vi govorite, da je bilo tam pranje denarja. Ne, tam so izvedli procese! V mnogih državah, recimo v Franciji. Drugič, pravite, da nobena država ne dela vika in krika in da so tam denar sprejeli. Ni res. Ni res. Na stotine transakcij je bilo zavrnjenih in ni bilo izvedenih. Vi pa pravite, da so krivi oni, ne mi. To ni res, to ne drži. In oni niso samo vika in krika zagnali, ampak so procese izpeljali, kazenske postopke izpeljali. /oglašanje iz dvorane/ A seveda, seveda. Saj to je v tej komisiji znano. Morate brati izsledke komisije in ne ljubljanskega Dnevnika. Ljubljanski Dnevnik piše o tisti zelenjavi in tistih zgodbah. Zelenjava, hrana je pa tipični znak pranja denarja – ja, logično, če dobiš zadevo iz Irana, ki ne sme kupovati orožja, pa tam piše, da so jabolka, hruške pa solata, boš zato še toliko bolj pozoren. Ali se vam ne zdi? In če je recimo naslovnik Ana Karenina, doma v Parizu – ali ni zanimivo? Mogoče je Miki Miška naslovnik, prejemnik tega denarja, a veste. To je za Ljubljano nesumljivo, za njih pa je bilo sumljivo?

Ko ste govorili o tisti oprostivti, kako je oprostitev fina zgodba, da so jih oprostili pri incomih, se pravi pri prihodu denarja sem. Jaz



sem bil nazadnje v Ljubljanski banki pred dvema mesecema, tja sem nesel položnico za pet evrov. Pet evrov sem pač moral plačati neko finančno transakcijo in uslužbenka mi pravi: »Deset evrov, deset centov.« Sem rekel: »Čakajte, zakaj pa deset evrov in deset?« Pravi: »Pet evrov in deset centov je transakcija.« Pet evrov in deset je transakcija, zato ker sem nakazal pet evrov nekemu drugemu. Ta gospod, ki je pa milijardo nakazal, je imel pa nič. Neumnost. Sicer pa je treba nekaj reči še o tistem predkaznivem dejanju. V primeru terorizma, kot je že povedal Logar, ne, sicer je pa treba to preiskati, ne pa poslati tri, štiri depeše na CEPOL. To je premalo, to je premalo. Pa se podpisati spodaj in reči, da je zadeva ad acta.

Sicer pa sprašujem gospoda Möderndorferja, mislim, da, je še tamle zadaj, in koalicijo. Dajte mi utemeljiti naslednje. Zakaj mislite, da 8 tisoč 500 policistov, ki jih imate vi pod komando – ministrico SMC imate, šefa policije imate, ki ste ga vi nastavili – zakaj 200 tožilcev s šefom vred, ki ste ga tudi vi postavili, in zakaj 900 sodnikov s šefom vred, ki ste ga vi postavili, ne more preiskati te zadeve? In zakaj jo lahko Jani Möderndorfer? On jo pa lahko. Kakšen James Bond je zdaj on? Ali mi zna kdo na to odgovoriti? Ponavljam, 8 tisoč 500 kriminalistov, policistov, 200 tožilcev pa 900 sodnikov, vse imate vi pod komando. Ti torej tega ne zmorejo opraviti, Jani Möderndorfer pa to zmore. Ali mi znate na to odgovoriti? Komisija je v vsakem primeru sestavljena politično, iz poslancev, član komisije je lahko kdorkoli, tudi tisti, ki ga imate tam samo za dviganje rok, zdaj pa vi mislite, da ti pa bodo preiskali. Ne, od danes dalje, vsaj zame, in to bom tako tudi striktno uporabljal v kakšnih svojih zapisih, imamo komisijo za preiskovanje bančne luknje, ki jo vodi dr. Logar, in najverjetneje bomo dobili komisijo za zamegljevanje, ki jo vodi Jani Möderndorfer. Najverjetneje bo tako. Če mi pa znate odgovoriti na moje prejšnje vprašanje – mogoče mi boste vi znali, zakaj boste vi uspešni, kriminalisti, policisti, tožilci in sodniki pa ne – bom pa lahko mnenje spremenil. Ampak dvomim, da me boste prepričali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospod Marjan Dolinšek.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

V okviru Akta o odreditvi parlamentarne preiskave o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranju terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi ljubljanski banki d.d. bi želel uvodoma opozoriti na to, da več kot ustanovljamo komisij na to

temo, manjša je verjetnost, da bo to delo tudi dejansko opravljeno. Tukaj želim opozoriti na dejstvo, da smo tudi v že obstoječi komisiji, ki pregleduje nepravilnosti v bankah zaradi nastanka visoke bančne luknje, dejansko sprejeli odločitev, da bo tudi ta del pranja denarja sestavni del vmesnega poročila, in lahko govorimo o tem, da se je komisija aktivno ukvarjala s tem problemom, zato nekako ne najdem tistega razloga v tem postopku ustanovitve komisije, ki bi narekoval potrebo po komisiji, ki bo raziskovala nekaj, kar že obstoječa komisija raziskuje. Mislim, da bi bilo res izjemno pomembno, da ne podvajamo števila komisij tam, kjer so tako eklatantni primeri pranja denarja, poleg tega pa menim, da bi Državni zbor naredil izjemno pomemben korak k preprečitvi pranja denarja in seveda tudi k preprečevanju korupcije, če bi enostavno od Slovenskega državnega holdinga zahteval, da naroči revizijo Nove ljubljanske banke prav zaradi tega primera.

Vendar, spoštovani, kako lahko pričakujemo od Slovenskega državnega holdinga, ki ga vodi gospa Lidija Glavina, ki je ne nazadnje kot predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga sama sebe imenovala za predsednico Nadzornega sveta Telekom? Torej sama sebe nadzoruje, sama sebi določa, kakšno bo imela plačo, in ko pogledamo besedilo členov v Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, ugotovimo, da 6. poglavje, ki govori o ukrepih za krepitev integritete in odgovornosti ter o imenovanju tveganje za korupcijo, nasprotje interesov – kar zagotovo to, kar sem omenjal pri Lidiji Glavini, je – in zlorabo notranjih informacij pri upravljanju naložb države, obsega kar od 54. do 67. člena, torej 23 členov od 25 govori o tako imenovani korupciji. Očitno se tudi znotraj tega zakona ne obsežno poglavje enostavno ne uporablja in ne izvaja. Zato bi še enkrat izpostavil problem, ki ga tudi javno poskušam vedno znova izpostavljati, da če upravljavec tega našega skupnega premoženja vseh državljanek in državljanov ne opravlja svojih nalog ali pa celo opravlja svoje naloge tako, da lahko podvomimo o njegovi integriteti, zahtevamo kot poslanci Državnega zbora razrešitev članov Nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga – to je naša pristojnost – ker ti ne opravljajo nadzora pri upravi Slovenskega državnega holdinga. Ko bomo to sprejeli, bodite 100-odstotni, da se bodo tudi takšni postopki, kot so v Novi ljubljanski banki in tudi v mnogih drugih primerih, ki jih odkrivamo, začeli odkrivati in seveda tudi sankcionirati, in takrat dejansko lahko govorimo o tem, da smo kot poslanci naredili tisto, kar je v naši pristojnosti. V tem primeru pa imam občutek, da pravzaprav svojo pristojnost zlorablamo na način – poslovnik zelo jasno govori, da če je zahteva za vložitev po ustanovitvi komisije vložena, jo pravzaprav moramo ustanoviti. Problem je samo v tem, kot sem že prej izpostavil, ali to vendarle ne pomeni



podvajanja in s tem onemogočanja že uspešnega dela obstoječe komisije. Ampak vendarle mislim, da bi bilo bolje, da se skoncentriramo na nekaj, kar je danes naša pristojnost, in damo jasen signal, da želimo aktivno delovati proti korupciji v Sloveniji, proti uničevanju gospodarstva posledično zaradi tega v Sloveniji, proti nastajanju revščine posledično zaradi tega in tudi proti ustvarjanju pravzaprav lažnih elit, ki vedno znova poskušajo s to svojo lažnostjo vplivati tudi na kakšne zakone, da lahko ta svoj lažni elitizem združujejo tudi v prihodnje. To so ukrepi, ki mislim, da bi jih – torej ukrepi predvsem, da pokličemo člane Nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, če ne opravljajo svoje naloge, k odpoklicu.

Menim, da bi bil res skrajni čas, da se okrog tega dogovorimo, in sploh ni pomembno tukaj opozicija ali koalicija, ampak je to odgovornost vseh poslank in poslancev in res upam, da bomo do te točke prišli in tudi pozvali k razrešitvi, ker ne opravljajo, po mojem mnenju, teh nalog nadzora – zaradi konkretnega primera gospe Lidije Glavina. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravita naj se gospod Marjan Dolinšek in gospa Anja Bah Žibert.

Izvolite, gospod Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo. Cenjeni kolegice in kolegi!

Danes je točka finančna umazanija, kot jo lahko imenujem, v Republiki Sloveniji. Mogoče na začetku iskrena hvala kolegu dr. Logarju za njegovo znanje, ki ga daje v to umazanijo, njegov trud in njegovo korajžjo. Verjamem, da bodo prihodnji rodovi lažje živeli kot so dosedanji, ker bo ta trud nekoč padel na plodna tla. Velikokrat slišimo, ko govorimo o bančnih lumparijah, da nekdo ni pristojen ali da ni vedel. Spoštovane kolegice in kolegi, v tem sklicu državnega zbora smo malo več kot tri leta. Še ne tako dolgo nazaj, seveda to ni stvar tega državnega zbora, smo poslušali eno preiskavo na tehničnih pregledih, kjer je nekdo ali je ena skupina jemala neko podkupnino od 10 do 20 evrov. In ko so tisti, ki so to ugotovili, izračunali, so izračunali, da v je približno enem mesecu zaslužil še eno plačo. To je nekaj čez tisoč evrov. Seveda gre vsa zahvala policiji, tožilstvu, sodstvu, ker so opravili to nalogo z odliko. Bral sem o kaznih za te storilce. Eni so opravljali družbeno koristno delo, eni so to morali finančno vrniti, eni so dobili pogojno kazen, eni jo celo služijo čez vikende, ampak vse institucije, ki jih imamo v Sloveniji, so opravile svoje delo. To pomeni, znani so bili tisti, ki so to počenjali, policija jih je razkrila, dala tožilstvu in sodnica je opravila svojo nalogo. Takšnega delovanja vseh institucij si prav gotovo želimo na vseh

segmentih v Sloveniji. In ko danes govorimo o tej milijardi, ki so jo v letih 2009, 2010 na takšen ali drugačen način spravili v državo Iran, seveda posledično potem tudi nazaj v Slovenijo, tudi poznamo zaposlene. Ni potrebnih nekih posebnih naporov. Zdajšnji predsednik republike Borut Pahor, takrat je bil predsednik vlade, notranja ministrica je bila Katarina Kresal, minister za pravosodje je bil Aleš Zalar. Vsi znani, pa verjetno nihče ni bil pristojen ali ni vedel o tem ničesar.

Ko sem danes pozorno poslušal stališča poslanskih skupin, še prav posebno dr. Bojana Dobovška, ki je pred tremi leti nagovarjal državljanko in državljane, da stopi v Državni zbor, in dobil okoli 5 tisoč 500 glasov. Močno ogrodje SMC, danes ga ni več v tej stranki. Na današnji dan pa poslušamo predavanje kolega Janija, čigar celotna skupina je dobila komaj 3 tisoč glasov. Kaj hočem s tem povedati? Verjetno pomeni danes da zopet plavati v lokalni vodi. Prej sem omenil dr. Logarja, da je ta umazani madež privlekel na površje, z ustanovitvijo te komisije pa se ta voda zopet kali. Sam obljubim, ker dvomim v to preiskovalno komisijo, ker v kalni vodi ne bo mogla opravljati svojega dela in tudi ni tega namena, da ko bo ustanovljena, ko bo znan predsednik, se bom sam kot poslanec Državnega zbora najavil v kabinet zdajšnjega predsednika države, takratnega predsednika vlade, in mu bom v imenu tistih, ki so me izvolili v Državni zbor, postavil vprašanje, ali je vedel za to lumparijo, za ta umazani madež. Ko bom dobil datum, bom obvestil javnost in slovensko javnost bom obvestil tudi, ko bom dobil njegov odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marjan Dolinšek, pripravita naj se gospa Anja Bah Žibert in gospod Marijan Pojbič.

Izvolite, gospod Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Najprej moram reči, da je bilo mogoče od nekaterih predhodnih razpravljavcev neprimerno, da so govorili o nekih že obstoječih izsledkih, informacijah, očitno ne razpolagajo z ustreznimi. Kaj je v časopisu pisalo, kaj piše, to je pa druga stvar. Če bomo mi že danes naredili zaključek pa vse ugotovili, kaj je bilo, kako je bilo, potem preiskovalne komisije ne potrebujemo, tako da jaz bi rekel tudi za prihodnje razpravljavce, ki bodo za mano, malo resnosti v tem delu.

Na mizi imamo predlog za ustanovitev posebne, svoje komisije za ugotovitve in povezave vseh okoliščin okoli pranja denarja ob nakazilu s strani iranske banke. Menim, da se moramo tukaj fokusirati na tri stvari. Prvič, govorimo o pranju denarja in financiranju terorizma. Drugič, moramo se vrniti v leta 2009,



2010 in tudi 2011, govorim o politični odgovornosti izvršilne oblasti, za katero težko verjamem, da za te stvari ni vedela. Pokazalo se bo v preiskavi, ali je vedela ali ni, zdaj lahko samo ugotovljamo, razmišljamo. In tretja stvar je delo institucij takrat, tako organov pregona kot tudi drugih institucij v tistem času. Moram reči, da jaz sam nimam nobenih zadržkov, mene takrat v politiki ni bilo, tudi SMC takrat ni bilo, tako da lahko rečem, da ustanovitev posebne komisije, ki bo preiskovala samo to tematiko, podpiram.

Kot član KNOVS, Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, moram reči, da je bilo do velikih izsledkov že kar nekaj narejenega, in mislim, da se bo lahko vse to tudi uporabilo. Seveda, govorim o Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v tistem delu, do kamor se lahko skladno s pristojnostmi komisije gre. Vendar, kar nekaj dela je bilo narejenega. Ne nazadnje je treba vedeti, kako je do tega sploh prišlo, do te informacije. Predsednik obstoječe komisije, dr. Logar, ki preiskuje bančno luknjo, se je pač dokopal do tega podatka, ga posredoval in zgodba se je začela cirka tri mesece nazaj okrog tega vrteči. Očitno je bil ta podatek v preteklih letih skrivnost, drugo vprašanje, ki se postavlja – tisti nekateri, ki pa so za to vedeli, in niso nič naredili. To pa je drugo vprašanje. In dejansko, ko govorimo o vsoti ene milijarde ameriških dolarjev, se človek vpraša o prvi odgovornosti, vrhu Nove Ljubljanske banke, takratni upravi, nadzornem svetu, notranji kontroli, Banki Slovenije, Komisiji za preprečevanje korupcije, organih pregona, obveščevalni službi in tako naprej. »Krasno«, očitno niso odigrali tiste funkcije, ki bi jo morali. Ker ne gre za 100 tisoč evrov, gre za tako rekoč desetkrat večji znesek. Tu se postavlja vprašanje in mislim, da je ves ta nadzor očitno odpovedal. Človek lahko razmišlja, da je odpovedal nehote ali pa da je kdo kaj pozabil, ampak v nekaterih delih lahko človek tudi razmišlja, da je šlo za zavestna dejanja nekaterih, očitno – vsaj jaz tako razmišljam, moram reči še enkrat – v prvi vrsti predvsem predsednika uprave oziroma uprave takratne NLB. Tudi to, da je bila ukinjena provizija na prilive, nakazana je pa bila na Ljubljansko banko približno milijarda ameriških dolarjev in se je provizija enostavno ukinila. Človek lahko na marsikaj pomisli in razmišlja. Pa pustimo to.

Kar se tiče komisije, mislim, da je bistveno za to, zakaj zdaj svojo komisijo, čeprav obstoječa komisija dr. Logarja, ki preiskuje bančno luknjo in kjer so predmet preiskave zgolj odpisani krediti, unovčene garancije, posojilna politika, prenos slabih terjatev na posebno Družbo za upravljanje terjatev bank – to je fokus obstoječe komisije, ki je do zdaj svoje delo zelo dobro opravljala, kolikor gre za znane izsledke in znane informacije s strani te komisije. Ko pa gre za to novo komisijo, bo pa ločena parlamentarna preiskovalna komisija, pri čemer bo predmet preiskave osredotočen izključno na sum

domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb s strani državljanov Islamske republike Iran, zoper katero so Združeni narodi in tudi Evropska unija takrat sprejeli omejevalne ukrepe, do katerih naj bi prišlo v obdobju 2008–2011. Tako gre za ozek krog namena te nove preiskovalne komisije. Verjamem, da ima Logarjeva komisija še veliko za narediti, prej je bilo slišati o vmesnem poročilu, ki naj bi bilo septembra, ampak jaz verjamem, ne morem trditi, ampak verjamem, da je še veliko za narediti, da bo še veliko ugotovitev, in mislim, da ni treba skrbeti, da bo zmanjkalo dela do konca mandata, spoštovani dr. Logar. Jaz nimam nobenega problema, mislim, da je prav, da se ta komisija posebej ustanovi, da se ta komisija fokusira samo na to zgodbo in da pride do ustreznih zaključkov, odgovornosti, v prvi vrsti politične odgovornosti. V tem je tisto, kar smo prej poslušali, organi pregona in tako naprej, oni politično ne morejo – da pa niso ustrezno opravili svojega dela, tu se pa pridružujem tem mnenjem. Kar pomeni, ključna stvar tudi te komisije bo v prvi vrsti politična odgovornost, kateri so tisti botri, ki so za to vedeli, očitno jih je pa vedelo kar nekaj, takratnih političnih veljakov, ki so imeli vsak svojo pozicijo.

Mislim, da je prav, da si tudi med seboj izmenjujemo mnenja, pomagamo, če imamo prave namene. Jaz mislim, da jih imamo vsi, sam osebno nimam nobenega problema. Barabija, kriminal, nečedni posli, predvsem pa z državnim denarjem, tu je šlo za drugo zgodbo, ni šlo za zgodbo oškodovanja – v nekem delu verjetno tudi – davkoplačevalcev, vendar šlo je za nerazumno početje velikih dimenzij. Mislim, da smo tukaj vsi na skupnem imenovalcu, da želimo videti imena, priimke tistih, ki so za to vedeli takrat, in da za to tudi odgovarjajo. Jaz sem prepričan. Zanimivo je nekaj, takrat so organi pregona prišli do določenih ugotovitev, da ni izsledkov, ki bi vodili do tega, da bi se lahko začel predkazenski in pa kazenski postopek. Zanimivo pa je zdaj, da ko je Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb začela določene stvari počenjati po tem vprašanju, so pa začeli po informacijah, ki jih imam, ne vem, če to drži, tudi policija in ostali organi pregona ponovno na novo delati in to zgodbo za nazaj odpirati, preiskovati. Če to drži, ne vem. Mislim, da če drugega ne, je bil že ta namen Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v nekem delu jasno sporočilo, da bo težko ostalo prikrito. Preiskovalna komisija pa naj pride do zaključkov, ne bo imela opravka z veliko širino, tako da se bo lahko resnično posvetila samo temu ozkemu delu, tej zgodbi, in jaz sem prepričan, sestavljena bo iz članov raznih parlamentarnih strank, ki smo tukaj notri, tako da očitek ... Prav pa je, saj si eden drugemu lahko pod prste gledamo, je to čisto na mestu in tako tudi pričakujem. Tako da kakršnokoli vnaprejšnje



sumničenje, prejudiciranje mislim, da ni ravno na mestu.

Dajmo možnost tej komisiji naj začne delati. Praktično eno leto je do volitev in moja ocena je, da bi lahko v tem letu ta komisija to dokončala, ne vem pa, če bo Logarjeva komisija lahko dokončala svoje delo, preprosto zato, ker ima verjetno Logarjeva komisija zelo širok spekter, in verjamem, da njeno delo ni lahko. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, pripravita naj se gospod Marijan Pojbič in gospod Žan Mahnič.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

Veste, glede razprave posameznih koalicijskih poslancev vam moram reči, da ste prav smešni. Koliko skrbi imate danes z delom Logarjeve komisije. Koliko dela še ima ta komisija, kako težko delo opravlja. Ta komisija dela uspešno, ta komisija dela dobro in zdaj bomo imeli kmalu na mizi zopet vmesno poročilo. Bistveno je, ali ga bomo sprejeli ali ne. In bistveno je, ali bomo tej komisiji pomagali, da zaključi svoje delo do konca mandata, ali boste z ad hoc komisijami pravzaprav onemogočili, da se posamezna vmesna poročila sprejmejo, ker boste rekli, da so določene stvari še v teku. Tako da prosim vas, ne biti smešni. Mislim, da komisija Logarja dela tako zelo dobro, da zato ne potrebujemo nobene nove komisije. Sicer pa, zakaj bi jo pravzaprav potrebovali? Namen komisije je ugotavljanje politične odgovornosti. In gospod Dobršek, pregon je pa tisti, ki naj zdaj preganja politično odgovorne. /oglašanje iz dvorane/ Se opravičujem, Dolinšek. Sem se zmotila. Se res opravičujem. Pregon pa bi danes že moral odločiti o politično odgovornih, kajti Logarjeva komisija je že prišla do ugotovitev politične odgovornosti. Zakaj danes nova komisija, spoštovani? Saj imate škarje in platno, vse imate, danes bi jih bilo treba samo nekaj ovaditi pa bi bila zadeva zaključena.

V Demokraciji imate vse lepo navedeno. Danes imate ministra za pravosodje, ki je bil takrat v vlogi sekretarja Ministrstva za notranje zadeve, ni vedel nič, potem je bil nagrajen s funkcijo predsednika KPK in je bojda preko žvižgača izvedel za ta problem. Ampak ali ste ga slišali, da bi sklical kakšno tiskovno konferenco? Jaz se spomnim, da jo je sklical, ne vem, za posamezne avtomobile pa položnice pa take stvari. Te so se mu zdele zelo pomembne. Tukaj tiskovne konference ni bilo in tudi ni javno povedal, da je dal kakšno stvar naprej. Šele sedaj, ko se je ugotovila politična odgovornost, in politična odgovornost je že znana – kakšna komisija? Kakšno komisijo še potrebujemo? Danes potrebujemo samo še pregon politično odgovornih iz tistega časa. Ne govoriti neumnosti, kot jih je kolega Ferluga, ko je

govoril o sadju in tako naprej. Ali mislite, da so Švicarji zaprli ta račun zato, ker so se preko njega prodajali sadje in piščanci, ali kaj ste še danes naumili? Zadeva je povsem jasna. To komisijo ustanavljate samo zato, da boste ščitili svoj kader. To je vaša edina naloga, kajti ugotovitve politične odgovornosti so povsem jasne. Ve se, kdo je bil takrat na vrhu banke, ve se, kdo je bil takrat na vrhu pravosodja, ve se, kdo je bil na vrhu tožilstva. Tožilstvo je na seji, ki smo jo imeli za pravosodje, meni na vprašanje jasno odgovorilo, da o tem nikoli niso slišali nič. Vemo, katera je bila ministrica za notranje zadeve, vemo, kdo je bil sekretar, še enkrat, gospod Klemenčič, in zdaj boste vi meni razlagali, da boste ugotovili politično odgovornost. Morda res rabite to komisijo zato, ker tisti, ki naj bi danes za to skrbeli, to so policija, tožilstvo in sodstvo, seveda ne bodo svojega nadrejenega pohopsali.

Ne se sprenevedati in ne se norca delati iz davkoplachevalcev. Eno leto pred volitvami boste vi ustanovili neko komisijo, ki bo pa zdaj dognala stvari, ki so itak znane, saj ste jih sami notri že pravzaprav vse lepo transparentno navedli po vzoru tega, ker je ugotovila Logarjeva komisija in potem tudi naprej druga. Treba je samo še da tisti, ki so v tej državi vpoklicani, opravijo svoje delo. In ga niso opravili takrat in so delali samo na tem, da se stvari skrijejo pod preprogo, ker pa je zadeva zdaj odjeknila, ste se pa vi zbudili, »zdaj smo pa mi vpoklicani, da bomo to rešili«. Jaz ne vem ... Ali morate sedaj delati že namesto tožilcev, policije, ne vem, kogarkoli? Ministra odstavite in boste res pokazali, da vam je nekaj do te države in da ste proti pranju denarja. On je vedel za to, pa ni naredil nič. Ko boste ministra odstavili, potem bom prva, ki bom dvignila roko, da se ugotovi še za koga posamezno, če boste smatrali, da je še kdo tako zelo vpleten in se iz teh poročil ne vidi. Ampak zadeva gre do vrha, žal tudi do predsednika Vlade, zato je čas, da tisti, ki so v tej državi plačani za svoje funkcije in nosilci, začnejo delati in da se ne ukvarjajo nenehno z drobižem in s tistim, kar res ni vredno nič.

Tukaj ne gre samo za to, tukaj gre dejansko tudi za ugotavljanje bančne luknje. 6 milijonov se ni pokrilo oziroma 6 milijonov je bilo tako danih na lepe oči, ker ni bilo provizij. Vsak državljan jo mora plačati! Kaj še rabite? Vprašajte, kaj dela Praprotnik v Novi Ljubljanski banki, saj so vaši nadzorniki. Vprašajte, kaj dela Kos v Novi Ljubljanski banki, saj so vaši nadzorniki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravita naj se gospod Žan Mahnič in gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospod Pojbič.



MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej moram reči, da me ustanavljanje te komisije spominja na komisijo, ki jo je vodil Milan M. Cvikl. Mislim, da tukaj med nami sedi nekdo, ki se še kako dobro spominja tega. Ta gospod je bil imenovan in ta komisija je bila imenovana samo zato, da bi zameglila normalno razmišljanje slovenskega človeka in slovenskega volivca. Mislim, da se tokrat dogaja enako. In poglejte gospoda M. Cvikla, ki je takrat, po tistem, ko je to svinjarijo speljal, dobil za nagrado, da je postal član Evropskega računskega sodišča, in za to je dobil na mesec neto plačo 22 tisoč evrov. Zakaj sem to omenil? Zanimivo je, da sva se z Janijem pred enim mesecem pogovarjala, pa je, ker sem jaz rekel, da je v 5 različnih strankah kandidiral, meni Jani rekel: »Ne ne, v 4 sem.« Sem rekel: »Potem se opravičujem.« Je rekel: »Ampak najverjetneje ne bom več kandidiral, ker bom šel najverjetneje v tujino.« No in zdaj poglejte, glej ga zlomka, zanimiva kombinacija. Zanimiva kombinacija. In jaz mislim, da si naj o tem slovensko ljudstvo samo ustvari svoje mnenje. Ampak meni se zdi to zelo pomembno, zelo prav, da se to pove.

Danes je kolega Verbič eno stvar zelo jasno povedal. Povedal je, da tudi tisti, ki upravljajo z državo, tega ne počnejo tako, kot bi bilo treba. Torej, z državo upravljajo neodgovorno. Gospod Verbič prihaja iz koalicijske stranke in mu moram reči, kapo dol, vsaka mu čast, da je to povedal, se pravi Vlada Republike Slovenije, štango ji pa drži koalicija, ne opravlja svojega dela tako, kot bi bilo treba. Če bi bila leta, takrat ko se je ta svinjarija zgodila, to pranje tega denarja – vlada, ki je pa ta levičarska falanga, ki se vleče že vseskozi od takrat, ki je še kako vpeta tudi v stranko SMC, še kako je vpeta – prava vlada na pravem mestu, bi se takrat raziskalo in prišlo do rezultata in seveda vse tiste, ki so tukaj sodelovali, kaznovalo, tako kot je pač treba po zakonodaji. Ampak se to ni zgodilo.

Zdaj ko je seveda Logarjeva komisija, mojega kolega Anžeta Logarja, odkrila to svinjarijo, ta komisija, ki, kot je bilo danes že velikokrat rečeno, dela zelo dobro, zelo kvalitetno, je prišla do tega rezultata in ugotovila to, kar je danes Anže povedal, jaz ne bom ponavljal vsega tega, kar je povedal, koliko je bilo tistih, na katere račune je šel denar. Do tega je prišlo, se pravi je praktično vse – v tem trenutku bi morala policija takoj prevzeti zgodbo o tožilstvu in bi zadeve morale teči same po sebi in nobene komisije več ne rabimo. Nobene, ker je do te točke praktično vse pripeljano. Do te točke je vse pripeljano. Ampak tukaj gre izključno za poskus zamegljevanja, se pravi vse narediti, da tej komisiji vzameš stvari stran in potem to zadevo zapelješ tako, da tiste, ki so – vemo, iz katerega sistema prihajajo tisti, ki so tukaj vpleteni – skriješ, ker je pač leto pred volitvami. In ponovno narediš veliko svinjarijo in ponovno prepereš, da bi slovensko ljudstvo

izvedelo pravo resnico o pravi hudodelski mafijski združbi, ki v tej državi funkcionira in deluje.

Dragi kolega Jani Möderndorfer, ti si danes povedal, da je po 9. členu Poslovnika Državnega zbora možno tudi tej komisiji razširiti njeno delovanje. Zakaj ne bi SMC kot, pravite, neka etična, moralna stranka tega naredil? Pa naj tisti ljudje, ki jim je mogoče zaupati, ki so vredni spoštovanja, za katere je dokazano, če greste zdaj med slovensko ljudstvo, da vanje, v Anžeta, njegovo komisijo, ljudje verjamejo in so prepričani, da gredo po pravi poti in da bodo prišli do pravih rezultatov. Saj so do tega trenutka že svoje dokazali. Da pomagajte, da se ta zgodba razširi in da ta komisija to zadevo zapelje do konca. In da se še razširi ta del preiskave tudi na ostale banke. Danes sem slišal skozi razpravo, da tudi ne samo, da je v Ljubljanski banki prišlo do pranja denarja, da je najverjetneje prišlo še v kakšni drugi slovenski banki. Ta zadeva se razširi in pridemo do konca tega mandata resnično do pravih rezultatov. In potem bomo videli, ali to zadevo zavirajo tudi generali, ki so na tožilstvu, ki so na pravosodju in tako dalje, ali so celo vpleteni v to svinjarijo. Mislim, da je to edina pot, edina poštena, prava, odgovorna pot, in zato prosim SMC, dajte to narediti, in potem vam bomo verjeli. Potem bomo verjeli v vašo etiko in moralo, sicer pa ne. To, kar pa počenjate, je definitivno to, kar sem rekel, gre za zamegljevanje in poskus, da bi preperečili, da bi slovensko ljudstvo izvedelo pravočasno to, kar se je – torej, pravočasno tako ni več, ampak vsaj pred volitvami – dogajalo in kako so potekale stvari in kdo je v ozadju, katera hudodelska združba, ki to državo drži v šahu.

V Slovenski demokratični stranki se vseskozi trudimo, da bi to hudodelsko združbo razkrili, in ravno ta koalicija, na žalost, nekateri poslanci kapo dol pred vami, ampak večina drži štango tej hudodelski združbi. In mi ne more reči nihče, da temu ni tako. Če sami poslanci iz lastnih vrst govorite, da ta vlada ne dela tega, kar bi morala delati, potem je v tem veliko resnice. Zato predlagam to, kar sem rekel – dajmo možnost po 9. členu Poslovnika Anžetovi komisiji in naj zadevo speljejo do konca na tak način, kot so jo nastavili. In sem prepričan, da bo takrat prišlo do pravih rešitev in pravih odločitev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravita naj se gospod Jože Tanko in mag. Branko Grims.

Izvolite, gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Sam kot član Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb sem do potankosti seznanjen s primerom, kajti imel sem



dostop in možnost, da sem v zaprti sobi prebiral to dokumentacijo. Gospod Möderndorfer se je v stališču spraševal o določenih stvareh. Gospod Möderndorfer, vi ste se spraševali o stvareh, ki jih ve vsak; kdo je zatajil, kakšen je bil nadzor znotraj Banke Slovenije oziroma kakšen ni bil znotraj predvsem NLB, kaj je šlo narobe na Policiji, kaj je šlo narobe na Sovi in tako naprej. In vi ste dali v naslov, ime te komisije tudi ugotavljanje ustreznosti zakonodaje na področju preprečevanja pranja denarja. Če bi vi in vaša poslanska skupina, gospod Möderndorfer, imeli resen namen, bi vi šli do svojega bivšega šefa, mislim, da je kar dobro seznanjen s tem področjem, bi ga vprašali, kako se pere denar, kje so tiste luknje, na podlagi tega bi popravili zakonodajo in bi v Državni zbor prišli z zakonom, ki bi to zadevo odpravil. Ampak ker ni resnega namena, ker je namen samo določeno zamegljevanje, bo zopet komisija, ki bo poskušala – to pa se strinjam z vami – ugotavljati politično odgovornost. Politična odgovornost se pa ve, kje je, na stranki Socialnih demokratov. Socialni demokrati so imeli takrat predsednika vlade, Socialni demokrati so imeli ministra za finance, ki je imel pod sabo Urad za preprečevanje pranja denarja, in kar je zelo pomembno, in na to bom prešel kasneje, Borut Pahor kot predsednik vlade je bil tisti, ki je zamenjal direktorja Sove in za direktorja imenoval Sebastjana Selana, ki je odigral eno od ključnih vlog, da organi pregona niso zadeve ustavili, takrat ko bi jo morali.

Moje vprašanje je, kaj ste v teh treh letih naredili na področju zakonodaje, ki bi preprečevala proliferacijo, pranje denarja in tako naprej. Kaj ste naredili? Govorite o Iranu, mislim pa, da je bila Slovenska demokratska stranka v tem parlamentu edina, ki je izražala pomisleke in odkrito nasprotovanje, ko ste vsi na seji Odbora za zunanjo politiko govorili, kako je treba pohiteti s priznanjem Palestine. Dajte si pogledati relacijo med Palestino in Iranom. Druga zadeva, ki se tiče Irana, mislim, da od Irana, o tem so že poročali določeni mediji, še danes prihaja denar v Slovenijo za plačevanje, da po Sloveniji ženske hodijo zakrite. Veliko je teh primerov, ampak s tem se seveda policija ne ukvarja.

Mislim, da je bila 14 dni nazaj na nacionalki oddaja Intervju z Radom Pezdirjem, kjer je govoril o offshore podjetjih, skratka o tej vzporedni ekonomiji tukaj pri nas, ki obstaja že od takrat, ko se je Udba začela ukvarjati s pranjem denarja preko Trsta, cigarete in tako naprej. Pomenljive zadeve so bile. Če bi se Harij Furlan, to je vodja Specializiranega državnega tožilstva, resnično lotil preiskovanja teh offshore podjetij, bi našel samega sebe. Zdaj pa jaz pravim, če se bo stranka SMC resnično lotila preiskovanja pranja denarja v NLB, bo našla svojega ministra za pravosodje gospoda Gorana Klemenčiča. Gospod Goran Klemenčič je bil tisti, ki se je v Državnem zboru zlagal, da je kot šef KPK, ko je za to izvedel, podal prijavo, ovadbo, kaj jaz vem, kaj še vse. Člani preiskovalne

komisije smo, potem ko smo imeli neko drugo zaslišanje, izvedeli, da, prvič, temu sploh ni bilo tako, drugič pa, da obstaja sum, da je celo spreminjal in ponarejal dokumente, ki jih je dobil, in jih potem predajal naprej policiji. Njega vprašajte, saj je prej Simona Kustec Lipicer v svoji razpravi govorila, da SMC nima nič s tem. Ima ministra za pravosodje, ki je bil takrat v eni od ključnih vlog. Ima državnega sekretarja gospoda Darka Stareta, ki je ravno tako pričal in si izmišljeval in zavajal KNOVS na javni seji, ko je bilo zaslišanje. In pa, poglejte, našli boste Harija Furlana, ki je bil takrat šef NPU, ko so se dogajale te svinjarije. Harij Furlan pa je danes šef tožilke Blanke Žgajnar. Kdo pa je tožilka Blanka Žgajnar? Gospe in gospodje, to je tožilka, zaradi katere je padel proces proti obtoženim v zadevi Balkanski bojovnik. In to je tožilka, ki je zamudila rok za vložitev kazenske ovadbe zoper ljubljanskega župana Zorana Jankoviča zaradi izsiljevanja spolnih uslug in tako naprej, primer farmacevtke, in zaradi tega se bodo zdaj vsi ti dokazi izbrisali. In imamo tukaj tožilko Blanko Žgajnar v vseh odmevnih primerih in imamo Harija Furlana. O njegovi vlogi, predvsem pa njegovih ožjih družinskih članov, v zdravstveni korupciji v primeru stentov pa raje ne bom govoril. Ampak to je človek, ki ga imate vi za vodjo Specializiranega državnega tožilstva.

Demokracija je objavila odlično mrežo, hobotnico pranja denarja v NLB. Gospe in gospodje, tukaj so najbolj odmevna imena, ki so blizu Forumu 21. Govori se in tudi pisalo se je, da naj bi bil Samir Amarin, častni konzul Kraljevine Jordanije tisti, ki je odprl vrata Slovenije v povezavi z gospodom Jankovičem, z gospodom Kučanom in z gospodom Zemljaričem, vrata, da je lahko ta iranski poslovnež prišel sem. In kar je zanimivo, je povezava Forumu 21 s tem pranjem denarja, se pravi Kučanovega klana. Poglejte, 22. julija je bil zamenjan direktor Sove, odšel je Andrej Rupnik, prišel je Sebastjan Selan. On začne v drugi polovici julija opravljati posle kot direktor Sove, avgusta, se pravi slab mesec dni kasneje, pa Sova prvič prejme s strani Urada za preprečevanje pranja denarja informacijo o tem, kaj se dogaja v Novi Ljubljanski banki. Ne bom navajal datumov, ampak več kot očitno je, da je bila vloga Sebastjana Selana v Sovi ena sama. To je ta, da je zadevo zavlačeval. In kaj se zgodi, potem ko pride druga Janševa vlada in postavi novega direktorja? Sebastjan Selan dobi mesto direktorja Term Čatež, družbe v lasti Bojana Petana, enega najvidnejših članov Kučanovega klana oziroma Forumu 21. Skratka, gospe in gospodje, tukaj ni naključij, da ne govorim o tem, da govorite SMC, da ni povezan. Kaj pa gospod Fank? Kje je bil takrat gospod Fank? Veste, kolikokrat smo slišali ime gospoda Fanka in njegove vloge na zaslišanjih? On bo to preiskoval danes kot šef policije. Poglejte si družinske in prijateljske povezave med Fankom in familijo Györkös Žnidar.



Ne se sprenevedati, en sam in očiten namen te komisije je, da se boste zgovarjali na to komisijo, da boste zavrnili poročilo komisije Anžeta Logarja o tej zadevi, poročilo KNOVS o tej zadevi in da boste zamegljevali, vmes malo obračunavali s Socialnimi demokrati, sicer sam proti temu nimam nič, ker je njihova odgovornost, ker so imeli premierja, imeli so vse mehanizme, ampak danes ste pa vi tisti, ki imate vse mehanizme, da bi s to zadevo opravili, pred organe, roko pravice pripeljali tiste, ki so bili tukaj vpleteni, namesto tega boste pa šli neko parlamentarno komisijo ustanovljati, da boste zganjali šov. Sam tega ne podpiram.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravitelj naj se mag. Branko Grims in gospod Jani Möderndorfer.

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Namesto razprave o tem, ali se bo odredila ali se ne bo odredila nova preiskovalna komisija, ki bo preiskovala, pregledovala tisto, kar je že ugotovljeno, bi bilo na mestu vprašanje, zakaj tisti, ki so bili o tem pranju denarja pravočasno obveščeni in so še aktivni funkcionarji ali pa uslužbenci državnih podjetij, še niso odstopili. To je prvo vprašanje. Zakaj predsednik republike Pahor še ni odstopil? Zakaj minister za pravosodje Klemenčič še ni odstopil? Zakaj njegov državni sekretar še ni odstopil? Zakaj tisti, ki so dobili bogate službe v Novi Ljubljanski banki, še niso odstopili? Na ta način bi se vzpostavili pogoji za to, da bi neka preiskava, ki se je lotevate, sploh dobila videz nepristranskosti. Ljudje, o katerih zdaj govorim, so povedali, da so bili seznanjeni s pranjem denarja v Novi Ljubljanski banki. Predsednik republike je to izjavil, minister za pravosodje Klemenčič je to povedal, celo pohvalil se je, da nek dokument, neko prijavo nekam poslal, prav tako je njegov državni sekretar to povedal nedavno, ampak zgodilo se ni nič. Zakaj ti ljudje ne odstopijo? To je vprašanje tudi za predlagatelja te zahteve za odreditev nove parlamentarne preiskave. Niti ene besede ne predsednika Vlade ne poslanske skupine, nikogar iz poslanske skupine ni bilo, ki bi zahteval odstop ministra Klemenčiča. Če tako elementarnih stvari v poslanski skupini in na Vladi niso sposobni narediti, potem je težko govoriti o tem, da je namen te preiskovalne komisije kaj drugega kot to, da bodo ti ljudje ostali na funkcijah. Nemogoče. Nemogoče. Najprej bi se morali očistiti teh, ki še opravljajo aktivne funkcije na Vladi ali v banki, potem pa se lahko lotimo neke preiskovalne komisije.

Jaz imam čedalje bolj občutek, da je bilo gradivo, ki je prišlo v preiskovalno komisijo, ki jo vodi Logar, poslano z neprimerno pozornostjo. To se pravi, nekdo v banki je očitno naredil napako in poslal gradivo, ki ni

neposredno povezano s predmetom preiskave. To je skoraj zagotovo. In ko se je to ugotovilo, sem skoraj prepričan, da je bil pripravljen zakon o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena. Leto po tem je minister Klemenčič prišel s predlogom zakona, s čimer je hotel že takrat prevzeti preiskave velikega pomena na vladno stran. Mnenje Zakonodajno-pravne službe je bilo tako, da se to ni moglo zgoditi in zakona še sedaj ne morete sprocesirati v Državnem zboru in ga sprejeti, ne da bi tvegali ustavno presojo in tudi razveljavitev določb zakona. In kar je še večji problem tega zakona, je to, da bi te velike sistemske preiskave državnih projektov, NLB in dokapitalizacija zagotovo je državni projekt, opravljali ljudje, ki bi bili recimo nekdanji člani senata Komisije za preprečevanje korupcije. Mimogrede, to že opravljajo. Praprotnik je že na banki in to opravlja, Kos je že na banki in tudi to opravlja, minister Klemenčič je pa celo bil tak, da si je to napisal za sebe. On bi lahko celo kot minister to opravljal, zato ker to ni izključeno v tem zakonu, ki ste ga predlagali. On bi lahko to preiskovalko vodil.

Mislím, da taka početja, ki se jih greste, pravzaprav povedo vse o tem, kdo stoji zadaj in koga je treba zaščititi. Če je za SMC to tako gromozanski problem, da moramo na poletni seji odrediti preiskovalno komisijo, potem bi lahko delovali vsi preiskovalni organi v tej državi celo poletje, tako kot za Kanglerja. Vabila, seje, zaslišanja in tako naprej. NPU, SDT in tako naprej in tako naprej. Z lahkoto bi to naredili. Nič od tega se ne dogaja. Tisti, ki so bili obveščeni, so modro tiho, niti za mnenje se jih ne vpraša, mediji so čudno tiho, ga ne zasledujejo. Ko smo imeli en primer poslanke iz SDS, ki naj bi imela, ne vem, nekako čudno pridobljeno spričevalo o izobrazbi, so stali novinarji dva meseca pred vrati in ji sledili, zdaj ko gre za druge ribe, ko gre za prave, tiste, ki so bili v ta posel vpleteni, ni nikjer nikogar. Klemenčiča nihče ne sprašuje, razen KNOVS je tamle, ki ga je na sejo povabil. Noben novinar, nobene oddaje ni bilo o tem, nobene sheme ni. Za Stareta ravno tako ne. Nič. Za druge, ki so bili takrat obveščeni, prav tako ne. In zdaj se bo SMC lotil to preiskovati na veliko in na polno.

Zanimivo je pa še to, da zahtevate odreditev preiskovalne komisije samo za tisto, kar je že sedaj znano, to se pravi za pranje denarja tega Iranca v NLB. Nobenih drugih pranj denarja. Najbrž so se tudi dogajala v tej banki. To najbrž ni posamičen primer, ampak je bilo še kaj. In v drugih bankah tudi ne. Zakaj pa to? Čemu je to namen? In gospodje, če je prva ugotovitev ali pa prvi poudarek preiskovalke zakon, potem ste dali s tem zelo jasen signal. Zakon je bil kršen, določbe so bile kršene in tako naprej, ampak ukvarjati se s tem, ali je bila pravna podlaga zadostna, s tem da nihče od teh nič ne dela, je pa farsa. To je, bom rekel, pod nivojem, da se s tem ukvarjate. Namesto odgovornosti, namesto da bi zahtevali odstopa,



se boste ukvarjali s tem, ali je bil nek člen zakona dovolj popoln. Ob tem pa se pokaže samo še to, da vse tisto, kar je povezano z razkritjem v primeru sanacije bank – ko smo zahtevali razkritja in vse to blokirali, tudi pri tistih primerih pri sanacijah – dobi zdaj pravi pomen s temi stvarmi. Zdaj se šele vidi, koliko tega je bilo vloženega v te projekte, da se pač to zaščiti. Klemenčič, ki je delal forenzično preiskavo bančne luknje, preiskovalki v prejšnjem sklicu ni hotel dati niti gradiva. Ni hotel posredovati gradiva. In zdaj bo on tisti, ki pripravlja pravne podlage za to, da se bo naredila neka preiskovalna komisija, ki bi to raziskovala. Namesto odstopa bo zdaj glavni preiskovalec oziroma glavni tisti, ki ga boste ščitili zato, ker si ni upal povedati in karkoli priznati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa.

Kar nekaj se je nabralo zanimivih razmišljanj, debat, predvsem pa kar nekaj neosnovanih podlag za takšno diskusijo, kot ste si jo nekateri zamislili. Me pa veseli, da vas je tako veliko prisotnih in da tako aktivno sodelujete, upam, da boste tako aktivni tudi po tem, ko bo preiskovalna komisija začela s svojim delom. Pa gremo po vrsti, bom začel od zadaj.

Kolega Tanko, ne Klemenčič, Drago Kos je delal forenzično preiskavo. Žal mi je, ampak napačne ljudi ste si izbrali. Je pa resnična ena druga stvar. KNOVS je povabil, ne vem sicer, na podlagi česa, na informativni razgovor gospoda Klemenčiča. Kaj pa bi bilo, če ne bi hotel priti? Zakaj ga kolega Logar ni povabil kot pričó na svojo preiskovalno komisijo? Veste, zakaj ne? Ker nima podlage za to, vi pa pooblastila ne, da bi ga zaslišali na KNOVS, ampak ste imeli samo razgovor. Klemenčič bo prišel na to preiskovalno komisijo, ampak kot pričó in pod prisego, tudi to je tisto, česar vi seveda niste mogli narediti na informativnem razgovoru. To je ta razlika in to je treba razločevati. In s tem ves čas dokazujete, da niste imeli in ne morete opraviti, čeprav bi si želeli mi vsi skupaj, da bi vi opravljali to delo tako kot preiskovalna komisija. KNOVS pač ni preiskovalna komisija, dajmo se že sprijazniti s tem. Če bi pa radi, da je KNOVS preiskovalna komisija, moramo pa najprej z odlokom, potem še s poslovnikom in potem še s čim drugim vse spremeniti zato, da se bomo odpovedali Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. KPK pač ni ne obveščevalna ne varnostna služba.

Kaj bi bilo, ko je na zaslihanje gospod Logar povabil pričó z Urada za preprečevanje pranje denarja, če ta ne bi prišla? Bi jo lahko kolega Logar prisilno dovedel na preiskovalno komisijo? Mislim, da ne, ker ni imel podlage, ni imel elementov, in to je tisto, česar Žan Mahnič

ne razume, ko govori, da se pogovarjamo samo o zakonu. Namreč ko vložiš zahtevo za preiskovalno komisijo, moraš najprej podati podlage za to in zakon je ena od temeljnih podlag za to, da ti lahko to zahtevo vložiš. Ne moreš brez indicev vlagati zahteve za preiskovalno komisijo. Preprosto ne moreš in ne moreš se danes spomniti, danes bi pa rad malce pogledal, ali v bankah perejo denar, naredil bom preiskovalno komisijo. Ne gre tako. In zato, še enkrat, tisto, kar je pomembno in kar nekateri očitata, jaz pa seveda zelo malo govorim o tem, če ste opazili. Vi danes prav tekmuje o tem, da govorite, kaj vse se je zgodilo. Jaz tega ne morem. Nisem videl dokumentov, nisem član preiskovalne komisije, nisem v KNOVS in ne morem o tem razpravljati. Lahko berem samo tisto, kar piše v Demokraciji, Reporterju in ostalih medijih. Ampak Demokracija, tako kot pravi kolega Žan Mahnič, je po tej logiki že opravila vso preiskavo. Zakaj jo potem pravzaprav sploh še Logar opravlja na tem področju? Saj lahko vse preberemo v Demokraciji. Je to podlaga tega, o čemer se bomo mi danes pogovarjali? Pa ji ne odrekam pravice, da o tem piše, ampak to ne more biti podlaga za to, da mi danes tukaj že kar razpravljamo in dajemo vrednostne sodbe. In vse povprek mahamo, kaj ja in česa ne. Jaz ne morem pomagati, če kolega Logar, ker edino on, ampak res edino on kot predsednik komisije, ni dal – ne tako, kot reče kolega Pojbič po 9. členu Poslovnika Državnega zbora, ampak – po 9. členu Poslovnika o parlamentarni preiskavi predloga za razširitev. Tega ne moremo mi narediti tu v Državnem zboru, komisija sama to lahko naredi. In to je tista razlika in še danes ne vem, zakaj se za ta korak ni odločila. Ne vem, zakaj se ni. Ampak ta hip se s tem ne ukvarjamo in bom zato kaj več o tem povedal še v nadaljevanju.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Mahnič, 14 sekund imate za repliko, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Seveda je odrejena na podlagi zakona, ampak mene je zmotilo to, da ste napisali »preverjanje ustreznosti zakonodaje«. Pojdite k tistim mojstrom, ki perejo denar, vprašajte jih, kako to počnejo, in spremenite zakon pa ga prinesite sem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik predlagatelja.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Ni samo to redno delo državnega zbora in pa vlade, da vsake toliko časa prineseta obstoječo



zakonodajo v parlament in jo posodabljam na podlagi ugotovitev, kaj vse bi pravzaprav radi spremenili, ampak je eden od temeljnih razlogov tudi podlaga preiskovalnih komisij, da predlagajo na podlagi ugotovitev ustreznost zakonodaje na tistem področju, ki ga preiskujejo. To so počele vse preiskovalne komisije do danes. Naj vam povem razliko, recimo v prejšnjem mandatu je gospod Pogačnik vodil komisijo za banke in lahko vam povem, da je zelo dobro opravil svojo nalogo. Zelo dobro. V zelo kratkem času je naredil vmesno poročilo, kar gospodu Logarju še ni uspelo v tako kratkem času. Kar pa seveda ... /oglašanje iz dvorane/ Ali imate težave? Podpredsednik, poslanci imajo težave, nekaj mi hočejo sporočiti. /oglašanje iz dvorane/ V tako kratkem času, sem rekel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim, da gospod Jani Möderndorfer konča, boste potem.

Gospod Jani, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): V tako kratkem času, mi je prav žal. Lahko obračate karte, kolikor hočete, gospod Pogačnik je to naredil v bistveno krajšem času, pa ni bil kriv, da se je mandat prej končal. Bil je zelo korekten in še rešil je eno težavo, na katero vi danes opozarjate – ker je nekdo omenil, da sta se pojavili dve komisiji. V prejšnjem mandatu je bil podoben problem, tisti, ki se spomnite. Bila je komisija za banke, predlagana s strani Državnega zbora, zahteva je bila podana z vaše strani, in bila je zahteva Državnega sveta. Tisti, ki se spomnite. Seveda je prišlo do zapleta, kdo bo v resnici preiskoval pravzaprav isto materijo, ampak takrat se je gospod Pogačnik potrudil oziroma SDS, tamle imate vodjo, ki je opravila intenzivne pogovore, in ste se z Državnim svetom dogovorili in seveda opravili svojo domačo nalogo. V tem primeru pa niste niti predlagali razširitve.

Naslednja zadeva. Prej sem povedal, da Urad za preprečevanje pranja denarja ni obveščevalni in varnostni organ. Ne eno ne drugo in podlage preiskovalna komisija za to nima. Če direktor ne bi prišel, če ne bi hotel priti na komisijo, gospod Logar ne bi imel niti podlage, da ga prisilno privede, za kar preiskovalna komisija ima možnost. Pa veste, zakaj ne? Ker nima teh nalog opisanih, kaj bo kot elemente preiskave počel v preiskovalni komisiji. To on dobro ve. On dobro ve, da marsikaj poskuša. Če mu uspe, mu uspe, če mu ne, pa mu ne. Večina, ki dobi vabilo, pride na preiskovalno komisijo. Da pa se bomo razumeli, še enkrat, jaz sem mu že osebno sam rekel – čeprav to ni v navadi, kolega Pojbič pa to rad razlaga – osebno sem mu že vsaj dvakrat čestital za dobro delo v preiskovalni komisiji in mu tudi čestital za izredno dobro pripravljenost, ko zaslišuje priče. To sem povedal njemu osebno. Bi radi, da to povem na glas? Absolutno, lahko to povem tudi na glas. Ampak

to še vedno ni podlaga za to, da bomo na koncu tudi končali zakonito.

Kdo je v Državnem zboru edini poklican, da vodi preiskovalno komisijo, sem danes poslušal. Kdorkoli od 90 poslancev, ampak kdorkoli. In ni enega in zveličavnega in edinega in poklicanega. Danes je bilo omenjenih še nekaj stvari, med njimi so bile tudi te, da če bi imeli prvo komisijo v koaliciji, potem do tega ne bi prišlo. To je lahko ena zelo dobra politična retorika, ko govoriš o stvareh, ki se niso zgodile. Gospod Logar je rekel, da če bi to koalicijo vodil SMC, tako kot je bilo predvideno, potem do tega odkritja pranja denarja ne bi prišli. Ne vem, če je to res, kolikor sem seznanjen, je vsaka poslanska skupina predlagala svojega strokovnega sodelavca in strokovni sodelavec, ki je naletel na te dokumente in jih je odkril, je prišel na predlog Nove Slovenije. In če bi to komisijo, domišljam si, govorim na isti način in v istem jeziku kot gospod Logar, vodil SMC, bi verjetno Nova Slovenija predlagala istega strokovnega sodelavca in bi verjetno prišel do istih podatkov, kot je zdaj prišel. Saj jaz vem, na kaj namigujete, da če bi to gospod Pezdir odkril pod vodstvom SMC, to nikoli ne bi prišlo na dan. Je res prišlo isti dan, kot je predsednik preiskovalne komisije izvedel za te dokumente, tudi na dan? Je verjetno kar nekaj časa trajalo, preden je prišlo, ker se je moral predsednik pozanimati, prepričati, preveriti, tudi o neki strategiji, kaj bo naredil, katere poteze bo potegnil in tako naprej, kajne? Pa še kaj.

Kot sem že omenil, preiskovalne komisije ne moreš na zalogo sklicevati. Danes je bilo najmanj trikrat omenjeno, zakaj za božjo voljo v zahtevi nismo razširili elementa na vse banke. Jaz ta hip nimam prav nobenega indica, da se je pranje denarja zgodilo še v kakšni drugi banki, lahko pa to naredi preiskovalna komisija na svoji prvi seji. In za razliko od obstoječe preiskovalne komisije, kjer predsednik ni naredil te poteze, jo jaz zagotovo bom, če bom imel to možnost, da na podlagi 9. člena Poslovnika razširim delo komisije. Ta hip pa je zahteva za tisto, kar je splošno znano iz medijev in o čemer sta poročali obe komisiji, tako KNOVS kot preiskovalna. Zato ne vnaprej trditi nečesa, ker v bistvu niti ne veste, kaj se bo zgodilo.

Naslednja zadeva, ki se mi zdi zanimiva, je predvsem to – jaz vam že danes povem, ta komisija ne bo imela vmesnega poročila, bo imela samo končno poročilo, ker vmesnega ne potrebuje, ker bo delala zelo hitro, ker je levji delež bil že narejen. Ampak to ne pomeni, da je bilo narejeno vse. In vam tudi predlagam, ne govorite preveč na glas in ne trdite določenih stvari, ker boste verjetno zelo presenečeni, vendar za razliko od vas jaz tega ne govorim na glas. Pripeljane bodo priče, ki še niso spregovorile pred preiskovalno komisijo. In tudi politična odgovornost ni nujno, da je samo tista, ki jo vidite s svojo projekcijo, s svojimi očmi. Mimogrede, Anže Logar se je poigral z zgodbico, češ da se bomo igračkali s SD, ampak



načeloma nima nič proti, se pravi, nima nič proti političnemu izrabljanju komisije. Ne, s tem se jaz in naša komisija ne bo ukvarjala.

Danes je bilo kar nekaj govora o SDH. Se opravičujem, dajmo še enkrat pogledati datum, kdaj se je kakšna stvar zgodila. Kolikor vem, se je najprej s to zadevo ukvarjala NLB, potem je nastala še AUKN, ko je bil SDH, tega pranja denarja, o katerem mi govorimo, sploh ni bilo več. Zato se mi zdi zdaj malo neverjetno, kako vpletamo zdaj SDH, ki ga takrat sploh ni bilo. Bila pa je na koncu AUKN, pred tem pa samo banka. In se mi zdi danes razpravljati o tem samo vrtenje in iskanje nečesa, česar ni, oziroma preusmerjanje pozornosti. Vam pa še enkrat zatrdim, ve se, in prav imate, ve se, katera vlada je v tem obdobju vladala v Sloveniji. Ampak ve se, da je ta vlada pustila tudi ogromno ljudi iz prejšnje vlade na pozicijah, ki so imele ključno vlogo. Zato ne ena ne druga ne moreta tej situaciji pobegniti. In ne bosta. Kolegica Eva Irgl je rekla: »Natančno se ve, kdo je bil na političnih funkcijah in na drugih pozicijah.« Da, prav imate, in zato je treba obe strani pogledati. /oglašanje iz dvorane/ Kolegica Irgl, ne bodite nervozni, jaz sem vedno tiho, kadar vi govorite. Povedala je tudi naslednji stavek, ker ta stavek je bil v kontekstu, češ zakaj organi pregona na drugih institucijah ne opravijo svoje naloge. Ampak še enkrat, preiskovalna komisija ne bo iskala, tako kot me je hotel danes Gorenak z malo spretnim vprašanjem postaviti in ujeti v vabo, češ naj odgovorim, kaj bom pravzaprav preiskoval glede na to, da organi pregona niso preiskali, in od tega je odvisno, ali bo on verjel, ali bo to komisija za zamegljevanje ali ne. Odgovorim mu lahko samo tisto, kar so dejstva, preiskovalna komisija bo iskala izključno to, kar je v zahtevi na podlagi teh elementov, in seveda na koncu politične odgovornosti. Če pa bo naletela na sum kaznivih dejanj, pa bo enako, kot je naredil gospod Logar, ovadila in podala ovadbe na ustrezne organe pregona. Pika in tam se naše delo konča. Verjamem, da tega ne bo malo, ker ta kolač je bil prevelik in je bil preširok, da bi se samo ene vrste klientela lahko znašla znotraj te pogače. Žal. Obžalujem, da je tako, ampak tako je. In vsi tisti, ki ste to mrežo risali, veste, da je ogromno ljudi prste namakalo in so povezani v tej mreži. Ne moremo govoriti samo o eni skupini ljudi. Zadeva gre do vrha, pravi kolegica, tudi do predsednika Vlade. Ja res je, do predsednika vlad, ne samo ene vlade. Žal mi je.

Kolega Pobjbič pa je celo omenjal in delal neko primerjavo z Milanom M. Cviklom, ki se ga morajo tisti, ki ne poznajo tega konteksta, in slovenska javnost, ki to gleda, globoko globoko spomniti nazaj, kaj se je v resnici dogajalo. Ravno obrnjena situacija je bila. Če je že omenil, potem je prav, da povemo, kaj je bilo. Preiskovalna komisija za Mercator oziroma probleme, ki so se dogajali takrat, in tisto, kar je preiskovala komisija, je takrat vložila vaša stranka. Potem pa se je našel takratni poslanec

Milan M. Cvikl, ki je predlagal svojo preiskovalko, in takrat je ZPS nedvoumno ugotovila, prvič, da dve ne moreta iste stvari preiskovati, drugič, da se seveda ve, kdo je prvi vložil, in tako je potem tudi ostalo. In zato ste vi vodili to komisijo. Ampak »neverjetno«, takrat ste bili vladna stranka in takrat ni bilo očitkov, da to vladna stranka počne, ker Milan M. Cvikl je bil takrat v opoziciji. Pa ne boste verjeli, še svojega predsednika državnega zbora ste imeli, iz te iste stranke, kar očita kolega Dobovšek, ki ga zanima samo prvih 10 minut razprave, potem pa ga nikoli več ni zraven, ker drugače bi mu lahko takole odgovarjal, pa mu ne morem. Namreč, češ da imamo vse v nekih rokah. Koliko je v kakšnih rokah... Po tej logiki bi lahko parafraziral oziroma naredil svojevrsten paradoks. Predsednik vlade takratnega obdobja ničesar ni vedel in je vodil vlado, ampak na določenih pozicijah pa so sedeli drugi in so v resnici šofirali celo zgodbo, tako nekako poslušam in poskušam razumeti. Ali je temu res tako ali ne, bo ugotovila preiskovalna komisija.

Jaz sem prepričan, da bomo na koncu zelo presenečeni pa nezadovoljni zaradi tega, ker bo vsak iskal svoje krivice, to pa je narobe. In verjamem, če damo kaj na ustavo, zakon in poslovnik in če hočemo ljudem povedati resnico, da boste sodelovali v tej zgodbi aktivno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Proceduralno, izvolite, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Tri predloge bi imel, gospod predsedujoči.

Najprej, da omogočite delitev časa.

Drugič, da pojasnite gospodu Möderndorferju, da nikoli ni bilo takšnega primera, kot je danes, kajti nikoli nista dve komisiji že preiskovali dejstev v zvezi z nekim dogajanjem, od tega ena prav preiskovalka, pa da bi se poskušalo ustanoviti še eno preiskovalko.

Tretjič, ko boste razglasili, če boste, imenovanje nove preiskovalke, ki naj bi jo vodil gospod Möderndorfer, predlagam, da jo glede na njegove besede imenujete s pravim imenom, da je to komisija za zaščito lika in dela Gorana Klemenčiča in Zorana Jankoviča, zamegljevanje dejstev ter preusmerjanje pozornosti ter blokado dela vseh ostalih preiskovalnih komisij v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ostalo nam je še nekaj časa. Je še želja po razpravi? Prosim, da se prijavite.

Izvolite, dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, podpredsednik.



Z zanimanjem sem prisluhnil govoru kolega Möderndorferja. Moram reči, da me rahlo bolj skrbi, kot me je na začetku, ker se mi zdi, da je bil v sklepnem delu predstavljen glavni namen te preiskovalne komisije, da se porazdeli odgovornost in da ste vsi nezadovoljni. Približno tako je bilo izrečeno. Ampak ker je bila med samim izvajanjem marsikakšna napaka, bi najprej popravil kolega Möderndorferja, da malo preskakuje od enega govorca do drugega. Jaz nikoli nisem govoril o tem, da naj bo ta preiskovalna komisija namenjena obračunavanju s SD, tako da mi naj teh besed ne polaga na usta. Se pa strinjam z njim, ko je rekel, da je kolega Pogačnik pripravil dobro poročilo. Na koncu boste ugotovili, da v bistvu vsi poslanci Slovenske demokratske stranke dobro delajo. Ali je zato treba potem ustanoviti drugo preiskovalno komisijo o isti temi, to je zdaj stvar dileme, ampak na koncu koncev, saj pravim, je dobra poslanska skupina, se strinjam. Ampak pri celi zadevi je pa zanimivo, da je bil argument napačen. Želel je prikazati učinkovitost ene preiskovalne komisije napram moji preiskovalni komisiji, ampak če se bo kolega Möderndorfer še malce spomnil, bo ugotovil, da o tistem poročilu sploh glasovali niste v Državnem zboru, zato ker ste zavračali to poročilo, glasovanje o tem poročilu s proceduralnimi zapletmi. Vi ste bili največja poslanska skupina, vi ste bili predsednik največje poslanske skupine in ste s proceduralnimi zapletmi zavračali, da bi to poročilo sploh prišlo v Državni zbor. Si predstavljate? In zdaj to uporabljate kot argument. Mislim, absolutno sprenevedanje.

Kar se pa tiče tega, ali bi jaz lahko gospoda Plaustejnerja povabil na pričanje ali ne. Bi. Zagotavljam vam, da bi. Kolega Möderndorfer, vi se tu strašansko motite, bom povedal zakaj. O zakonitosti odločajo sodišča, če sodišče odloči, da je nekaj zakonito, je torej zakonito. Ne bo Jani Möderndorfer povedal, da ni zakonito, ampak bo veljalo tisto, kar je reklo sodišče. Zdaj pa pozor. Mi smo dokumente o domnevnem pranju denarja od bank dobili na podlagi zahteve. Banka je zavrnila posredovanje teh dokumentov, zato smo se mi obrnili na sodišče. In sodišče je na podlagi mandata preiskovalne komisije odločilo, da mora banka te dokumente posredovati preiskovalni komisiji. Pika, stop. Torej je preiskovanje domnevnega pranja denarja zakonito, in da se preiskovalna komisija lahko s tem ukvarja, po mojem mnenju se celo mora, če ugotovi nepravilnosti, je odločilo sodišče. Torej, tudi vaš drugi argument pade v vodo.

Iskreno upam, da boste, ko se bomo septembra tu na seji spet srečali in bomo glasovali o vmesnem poročilu o domnevnem pranju denarja iranskega državljanca Iraja Farrokhzadeha v Novi Ljubljanski banki v višini milijarde evrov in bo to eden ključnih namenov, da se to pošlje kot naznanitev suma kaznivega dejanja, tisti, ki ste dali glas za to preiskovalno komisijo, glasovali za to poročilo in da bo na

koncu koncev to poročilo potem tudi kvalitetna osnova za vaše nadaljnje delo. Takrat se bo videlo, koliko vaše širine je ostalo od današnjih besed. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. Na podlagi drugega odstavka 4. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi Državni zbor o odreditvi parlamentarne preiskave ne glasuje, zato ugotavljam, da je Državni zbor odredil parlamentarno preiskavo za morebitno spremembo zakonodaje, ki ureja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ter za ugotovitev ocene dejanskega stanja za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vplivanja oziroma vpletenosti v domnevno pranje denarja in financiranje terorizma, financiranje jedrske proliferacije ter financiranje aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski banki, d. d., s strani državljanov Islamske republike Iran in s tem povezanimi gospodarskimi subjekti ter za domnevno neizvajanje omejevalnih ukrepov proti Islamski republiki Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija.

Tako se, prvič, ugotovi morebitna politična odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij zaradi suma vplivanja oziroma vpletenosti v domnevno pranje denarja in financiranje terorizma, financiranje jedrske proliferacije ter financiranje aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski banki, d. d., s strani državljanov Islamske republike Iran in z njimi povezanimi gospodarskimi subjekti ter za domnevno neizvajanje omejevalnih ukrepov proti Islamski republiki Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija, oziroma suma, da je bilo to storjeno z njihovo vednostjo in brez da bi ukrepali skladno s svojimi pristojnostmi. Drugič, ugotovi, ali je Nova ljubljanska banka, d. d., oblikovala in vzpostavila učinkovit sistem za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter celovito in skrbno izvajala z zakonodajo predpisane ukrepe na področju pranja denarja in financiranja terorizma ter interne postopke za upravljanje tveganj na tem področju. Tretjič, ugotovi, kako so se z zakonodajo predpisani ukrepi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, interni postopki, poročanje Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in poročanje ter pridobivanje dovoljenj s strani pristojnih organov za izvajanje omejevalnih ukrepov proti Islamski republiki Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija, izvajali pri poslovanju z državljanji Islamske republike Iran in njimi povezanimi gospodarskimi subjekti ter za Export Development Bank of Iran, ter ugotovi tudi vloge in odgovornost članov uprave, nadzornega sveta in odgovornih oseb banke za plačilni promet s tujino ter



pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja v banki zaradi domnevne opustitve ali ravnanja v nasprotju z veljavno zakonodajo na področju pranja denarja in financiranja terorizma ter dolžno poklicno skrbnostjo pri poslovanju z navedenimi fizičnimi osebami oziroma gospodarskimi subjekti in z Export Development Bank of Iran in ali so se o tem dogovarjali oziroma so nanje vplivali posamezni nosilci javnih funkcij. Četrtrič, ugotovi morebitna odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema Banke Slovenije v delu, ko opravlja nadzor nad izvajanjem določb zakonodaje, ki ureja preprečevanje pranja denarja v bančnem sektorju, Urada Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja in ostalih pristojnih organov za nadzor in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma oziroma za izvajanje določb zakonodaje, ki ureja področje preprečevanja pranja denarja, financiranja terorizma, pristojnih organov pri odkrivanju jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalnih varnostnih služb v tujini s tem namenom, organov pregona pri pregonu domnevnih storilcev kaznivih ravnanj domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma ter pristojnih organov za izvajanje omejevalnih ukrepov proti Islamski republiki Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija. Petič, ugotovi ustreznost zakonodaje, ki ureja področje preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ter stanja in učinkovitosti sistema za boj proti preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, kar bi lahko vodilo v morebitno spremembo zakonodaje, ki ureja to področje ter ugotavljanje ustreznosti izvajanja omenjenih ukrepov proti Islamski republiki Iran, ki so jih sprejeli Združeni narodi in tudi Evropska unija, pri čemer naj se ugotovi, kdo od posameznih nosilcev javnih funkcij je bil za takšno stanje odgovoren oziroma njegova politična odgovornost.

Namen in obseg parlamentarne preiskave sta opredeljena v treh dokumentih. V zahtevi skupine poslank in poslancev za odreditev parlamentarne preiskave, v čistopisu navedene zahteve ter v Aktu o odreditvi parlamentarne preiskave, ki ste jih prejeli.

Parlamentarna preiskava je s tem odrejena. Mandatno-volilno komisijo Državnega zbora v zvezi s tem prosim, da pripravi predlog sklepa za sestavo in imenovanje preiskovalne komisije v skladu z vsebino odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v odločitev Državnemu zboru, po možnosti še za to sejo.

S tem zaključujem 26. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJAH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Borisu Koprivnikarju, ministru za javno upravo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite, da na kratko predstavim osnovne namene zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, tako imenovani ZEKom-1C, katerega osnovni namen je zagotovitev popolnega prenosa evropske direktive o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacij, tako imenovane cost reduction direktive. S temi zakoni želimo tudi izboljšati zakonsko ureditev dosedanjega zakona, tako imenovanega ZEKom, zato ker smo na podlagi javnega posveta po stanju sprejemanih rešitev v praksi, posveta z deležniki, prišli do določenih predlogov in rešitev, ki jih vnašamo v popravke zakona, ki je pred vami. Iskali smo bolj uravnotežene rešitve, za pripravo tega zakona je usklajevanje s številnimi deležniki potekalo zelo dolgo. Predlogi, ki niso bili upoštevani v sami spremembi zakona, so bili vsi obrazloženi in argumentirani, številni pa so dejansko upoštevani, tako kot so deležniki tudi zahtevali. Hkrati opozarjamo, da Evropska komisija že začenja z obravnavo direktive o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah, in predvidevamo, da bo po zaključku obravnave te direktive ponovno potreben poseg v to zakonodajo s tako imenovanim ZEKom-2, ki bo v celoti prenesel tudi to, kar bo Evropska komisija naložila svojim članicam preko obravnave na tem nivoju.

S sprejetjem tega zakona se mudi, zato ker nas vežejo roki, ki jih moramo spoštovati, po drugi strani želimo čim prej objaviti tudi razpis za gradnjo širokopasovnih omrežij, ki je vezan na sprejetje teh materij, ki so danes pred vami. Hkrati pa s tem zakonom dajemo podlago za pripravo tako imenovanega projekta 5G, ker v zakonu določamo testne frekvence za triletno obdobje, s katerimi bo mogoče kandidirati za evropska sredstva, začasno določamo frekvence med 3,4 in 4,8 megaherca za namen testiranja omrežja 5G.

Na odboru je bil zakon obravnavan, predlagani so bili amandmaji koalicije in na podlagi Zakonodajno-pravne službe dopolnitve zakona, ki smo jih tudi vključili. Hkrati smo seznanjeni, da so vloženi predlogi opozicijskih strank glede povečanja transparentnosti, te smo temeljito proučili in ugotavljamo, da že z obstoječim zakonom, sedanjimi spremembami uvajamo dodatne zahteve za transparentnost, ki dvigajo standard in preprečujejo nekatere neljube situacije, ki so bile v preteklosti. Več kot toliko pa glede tudi na ostale pravne omejitve ne moremo v zakon vnesti, ker bi s tem posegli v druge pravice, pravico do svobode izbire dela in



pravice do tega, da se vsak sam izreka o svojih stališčih in sprejema zaveze zase.

Menimo, da je zakon dobro usklajen, temeljito argumentiran. Predlagamo sprejetje in v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora predlagamo, da Državni zbor opravi tretjo obravnavo že na tej seji in tudi dokončno sprejme zakon. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Janji Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 36. seji 28. junija 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Na zahtevo skupine poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom je Državni zbor 24. maja 2017 odločil o predlogu zakona oziroma o njem opravil splošno razpravo ter sklenil, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. V poslovnem letu so amandmaje k predlogu vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD. Odbor je najprej glasoval o predlogu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke za sklic javne predstavitve mnenj, a ga ni podprl.

Predstavnica predlagateljica državna sekretarka na Ministrstvu za javno upravo mag. Tanja Bogataj je v dopolnilni obrazložitvi členov dejala, da je namen predloga zakona zagotovitev polnega prenosa direktive 2014/61/EU, ki uvaja ukrepe za znižanje stroškov izgradnje visokohitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v pravni red Slovenije. Slovenija je notificirala doslej veljavne predpise in s tem zagotovila delno uskladitev z direktivo, za dokončen prenos pa mora biti sprejet predlog tega zakona. Ob tem predlog zakona naslavlja tudi nekatere izboljšave zakonskih ureditev, ki so se v praksi izkazale kot nujne. Uvajajo se izboljšave glede točk za izračun plačila, ki ga operaterji plačujejo agenciji Akos za njeno delovanje, in izboljšave z vidika večje jasnosti pri dopolnitvi določbe o naročniških pogodbah. Povečujejo se pristojnosti Sveta Agencije za komunikacijska omrežja in storitve, ki bo sedaj sprejemal program dela in finančni načrt agencije ter spremljal tudi njuno uresničevanje. Bolj jasno so določena razmerja in pa tudi odpravljene nejasnosti glede radiofrekvenčnega spektra, tudi glede različne interpretacije določb v ZEKom-1 in v zakonu, ki ureja medije. Povečujejo se zahteve za kandidate za direktorje in člane sveta agencije, določa se podlaga za objavo razpisa za gradnjo širokopasovnih omrežij in tudi testiranje tehnologije 5G. Da bi našli optimalno

rešitev med zelo različnimi interesi deležnikov, je bilo usklajevanje predloga zakona dolgotrajno. Državna sekretarka je izrazila tudi podporo predlaganim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je dejala, da so s predlaganimi amandmaji zajete vse pripombe, ki jih je ZPS podala v svojem pisnem mnenju. Komisija Državnega sveta za državno ureditev predlog zakona podpira. Predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije so na seji komisije Državnega sveta menili, da je Ministrstvo za javno upravo v pretežnem delu upoštevalo pripombe Gospodarske zbornice Slovenije, kot je bilo še mogoče za izpolnjevanje direktive in ob zagotavljanju ustreznega uravnoteženja vseh interesov, tako potrošnikov kot javnega interesa in tudi drugih resorjev. Na seji odbora pa je predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije povedal, da je osnovni cilj predloga zakona pospešitev dostopa do širokopasovnih povezav, do hitrega interneta Republike Slovenije, Gospodarska zbornica in njeno Združenje za informatiko in telekomunikacije sta bila vključena zgolj v zgodnji fazi priprave predloga zakona, kasneje pa ne v dovolj veliki meri, zato je zbornica predlagala amandmaje k predlogu zakona. V razpravi so poslanci koalicije pojasnili, da se z amandmajem k 6. členu podaljšuje rok, ki ga imajo operaterji na voljo, da izrazijo interes za soinvestitorja, in sicer z 10 dni na 10 delovnih dni, saj so operaterji opozorili, da je rok 10 dni prekratek.

Odbor je glasoval o amandmajih koalicijskih poslanskih skupin Stranke modernega centra, Demokratične stranke upokojencev Slovenije in Socialnih demokratov in jih sprejel. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih podprl. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 30. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev poslanskih stališč ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 10. julija. V razpravo dajem 51. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Glede na to, da se 51. člen navezuje tudi na 58. člen, dovolite, da govorim o obeh členih skupaj. Ampak da začnem od začetka. Treba je poudariti, da je bil na matičnem odboru zavrnjen predlog Slovenske demokratske stranke, da se o tem zakonu opravi še splošna razprava, ampak je treba poudariti, da je bil zavrnjen za las. To pomeni, da je bil tudi na



drugi strani, torej s strani koalicijskih poslancev, vendarle nekakšen dvom, ali bi bila ta razprava vendarle potrebna oziroma ne. Dejstvo je, da bi bila. Dejstvo je, da tukaj minister zavaja, ko pove, da je bila razprava opravljena z vsemi deležniki. To je bilo v predhodnih fazah. V predhodnih fazah, ko se je zakon pripravljal, so bili vsi pozvani, da podajo svoje pripombe, vendar ko je prišlo do končnega predloga, kjer se posamezne pripombe niso upoštevale, do takšne razprave ni prišlo, in to je ključno. Dejstvo je, da ministrstvo ni upoštevalo tudi sklepa matičnega odbora delovnega telesa, ki je takrat obravnavalo ta zakon, oziroma je bilo to v pristojnosti ministrstva za izobraževanje, kjer je bilo jasno povedano, da opredelitev med vodstvom in pa direktorjem Akosa, njegova pooblastila in vse ostalo ni dobro urejeno. Tega se v zakonu ni upoštevalo.

Če želite povedati, da je bila prioriteta zgolj implementacija direktive, potem res ne vem, kaj ste delali dve leti in pol. Danes se vsi zgovarjate na to, da se mudi, zato ker je zadeva v predkazenskem postopku. Dve leti pa pol za to, da ste implementirali direktivo, kajti drugih bistvenih stvari ta zakon ne spreminja. Če pa jih, potem mi pa povejte, kako to, da ne gremo v smeri drugih evropskih držav, kjer enostavno vedo, da vodenje takšne agencije ni enoosebno, da gre za prepomembno področje, da bi takšno agencijo vodila ena oseba. Kot drugo mi povejte, zakaj ni bolj konkretno opredeljeno, kaj so točke s prednostjo oziroma katere storitve in kako bodo operaterji zagotavljali te funkcije s prednostjo. Na to vas je opozorila tudi Gospodarska zbornica. In če dobro pogledate ta člen, ki je danes, lahko govorimo o ustavni spornosti, ker lahko prihaja do kršitve človekovih pravic. Tako kot je danes zastavljen ta člen, si lahko nekdo izmislil v tej državi in na določenem področju ukine telekomunikacijsko omrežje, ker ni natančno opredeljeno kdaj. Govorimo samo o točkah s prednostjo, vendar ne opredelimo kdaj. Zadeva je preširoka in na to opozarja tudi stroka. Ne nazadnje je zadeva zelo zanimiva, včeraj sem prebrala enega od blogov, kjer zelo natančno govorijo o teh stvareh in kako problematično zna biti to tako imenovano omejevanje komunikacijskih storitev. Naj vam povem, da je bilo po podatkih Brookinsovega centra za tehnološke inovacije med 1. julijem 2015 in 30. junijem 2016 zaznanih in analiziranih 81 izključitev, govorim o svetovnem primeru v 19 državah. Veste, katere države so to? Indija 22, Irak 22, Sirija 8, Pakistan 6, Turčija 3 in tako naprej. Dejstvo je, da s takimi rešitvami, ki so preohlapne, premalo konkretne, zagotovo lahko pride v posameznih zadevah do kršitev človekovih pravic. Vam svetujem, da si pogledate to strokovno mnenje enega od posameznikov, ki je to zelo lepo analiziral in tudi natančno povedal, kje je problem. In verjetno na to opozarja oziroma je opozarjala tudi informacijska pooblaščenka.

Kar se konkretno tiče amandmajev, želimo vsaj delno omiliti tisto, kar se danes lahko dogaja, to je, da tisti, ki vodi, lahko sodeluje, nadzira, posluje neomejeno. S tem želimo vsaj to, da tako članom sveta Akosa kot tudi direktorju omejimo poslovanje širše, se pravi, da gre tudi za posredno omejevanje, da ne morejo potem sodelovati družinski člani, ožji družinski člani, partnerji in tako naprej. Skratka, da se ta zadeva vsaj delno omeji, bolje opredeli, kot je bila do sedaj, ker kot rečeno, imamo sedaj zadevo preveč odprto, in kot je bilo že povedano na samem odboru, dejstvo je, da danes lahko nekdo nadzira in hkrati posluje, svetuje nekemu drugemu podjetju, seveda lahko svetuje podjetju, ki se ukvarja s temi zadevami, sam pa sedi v svetu ene od teh agencij. To je sedaj mogoče in to sedaj tudi obstaja. To sedaj tudi obstaja. Na to ne opozarjam jaz, na to opozarjajo tisti, ki zadevo poznajo od blizu, ne samo strokovno, ampak tudi sodelujejo v teh posameznih organih. Ampak teh ljudi se ni želelo poslušati. Ravno zaradi teh ljudi tudi ni bilo javne razprave. Upam, da boste prisluhnili vsaj tem amandmajem v tem smislu, da se zadeve v tem pogledu razširijo.

Sicer pa, kot rečeno, dve leti in pol za implementacijo direktive in v predkazenskem postopku smo, spoštovani. Potem pa rečete, da niste mogli reševati drugih stvari, ker se mudi. Dve leti in pol. In človek se resno sprašuje, kaj ste delali dve leti in pol. In potem, če je zadeva tako zelo usklajena in tako zelo kakovostna, kako to, da smo pol ure glasovali o amandmajih? In ti amandmaji niso koalicijski amandmaji, to so stvari, na katere je opozorila Zakonodajno-pravna služba, vi ste jih samo implementirali, ker je bilo toliko tega, da je bilo sramotno. Ta zakon je sramota! Pol ure smo glasovali o amandmajih, dve leti in pol ste ga pa pripravljali, in to o amandmajih Zakonodajno-pravne službe. Kaj bi šele bilo, če bi se vsebinsko lotili teh zadev? In ravno zaradi tega, ker ima ta zakon toliko lukenj in toliko negativnih mnenj s strani strokovne javnosti, ste bili proti temu, da se opravi javna razprava. Kajti če bi bil tako zelo dober, potem bi javno razpravo podprli, ker ta bi bila še v juliju in prav ničesar ne bi zamudili, za to ne bi bilo še nobene kazni. Kot pravim, predkazenski postopek poteka, ampak verjetno v desetih dneh ne bi bilo ničesar zamujenega. To je pač še ena od vaših fars, ko zadeve pripeljete tik pred zdajci, zato da se potem požvižgate na tiste, ki se s temi zadevami strokovno ukvarjajo.

Dejstvo je, da vas opozarjam na te točke s prednostjo, omejevanje in celo ukinjanje komunikacijskih, bom rekla, zvez ali kakorkoli, sploh lahko tu govorimo o internetu, telefoniji in vsem ostalem. Upam, da veste, glede na to, kaj piše v zakonu, da je ta zadeva tako zelo ohlapna, da je povsem na mizi, da lahko prihaja do zlorab. Upam, da se to v tej državi ne bo dogajalo. Sicer imamo potem tam naštetu Sirijo in sem vam povedala, katere države še. Bog ne



daj, da se še v tem pogledu znajdemo med njimi. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima še dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

O tem, da bi se komunikacijske povezave, internet in vse ostalo izklapljaljo kar tako vse povprek, ko bi se nekdo na Akosu tako odločil in ne bi imel česa drugega delati in bi obrnil gumb, je seveda absurd. Glede tega se je treba takoj odzvati. Ve se, v katerih situacijah in kateri organi se glede tega odločijo, o tem obstaja uredba, ki predvideva izredno stanje, ali je to vojno stanje ali je to potres ali je to kaj drugega, takrat je treba sprostiti komunikacije, da se opravijo potrebne akcije zaščite, reševanja in vsega, kar je potrebno v zvezi s tem. Glede tega je bojazen, ki jo izraža gospa Bah, povsem neumestna. Nekaj netočnosti je bilo v njeni razpravi, ko je govorila o tem, da zdaj lahko v svetu agencije sedi kdorkoli in svetuje, čeprav je interesno povezan s pravnimi osebami, ki jih agencija nadzoruje. To seveda ni res. Že zdaj 176. člen določa, da člani sveta ne morejo biti tisti, ki so zaposleni ali člani upravnega odbora ali nadzornega organa pravne osebe, ki opravlja dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, in da to tudi ne morejo biti tiste osebe, katerih zakonec, zunajzakonski partner ali partner v skladu z zakonom ali sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena – če ima takšnega sorodnika, ne more biti v svetu te agencije. Novela zakona pa je prinesla še obvezno izjavo, ki jo mora podati ob kandidaturi član za člana sveta agencije, ta, ki kandidira. Tukaj pa SDS predlaga, da se razširi to, da je treba izdati tako izjavo o tem, da ni v interesnih povezavah še vsak njegov sorodnik, to so, pozor, zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posamezniki živijo v skupnem gospodinjstvu.

Vprašati se je treba, koliko je to rešitev, ki vodi k izboljšanju potencialnih protikorupcijskih tveganj, koliko pa gre v resnici za birokratsko oviro, ker vprašati se je, zakaj je nešteta samo ta množica sorodnikov, izpuščeni so pa vnuki in dedki, SDS se zelo rad zavzema za pravice starih staršev, pa ni sestričen pa ni nečakov. Vprašanje je tudi, kako bo ta kandidat to uspel doseči, če ima sorodnike, s katerimi je skregan ali pa sploh nima nobenih stikov. Imamo slučaj, to je »lepa« slovenska navada, da se ljudje ob kakšni dediščini skregajo in se sploh ne pogovarjajo in so pač zamere. Kako bo ta človek to preverjal? Ali bo najel kakšnega privatnega detektiva, da bo ugotovil, kaj tisti njegov sorodnik počne v takšnih in drugačnih poslovnih povezavah? Ni povsem jasno, kako so si to zamislili kolegi v SDS, poleg tega je to lahko tudi zelo zamudno opravilo. Poznam človeka, ki je na dokaj visoki funkciji pa, ne boste verjeli, za slovenske razmere je neobičajno, ima, reci in

piši, 11 bratov in sester. Kako bo to on vse skupaj opravil, da bo lahko potem kandidiral za svet agencije? Mislim, da je to neka zelo populistična gesta s strani SDS, ko poskušajo na prvi pogled nekaj všečnega predlagati, pa v praksi to enostavno ne pije vode. To je podobno, kot če imamo švicarski sir in potem zamašimo, ne vem, 5 ali 6 lukenj in rečemo, zdaj smo pa naredili nekaj. Obstaja pa še 53 drugih lukenj. Kaj pa, če bo ta, ki bo v svetu agencije, neke svoje posle zaupal, kaj pa vem, možu od svoje sestre ali pa bratu od ne vem koga že? Te zadeve so nastavljene tako, da gre samo za novo birokratsko oviro, ne glede na to, da je tukaj prisotna tudi problematika varovanja osebnih podatkov, saj mora Akos tako pridobljene izjave o interesnih povezavah tudi javno objaviti. Če je to še razumljivo za nekoga, ki kandidira in je potem potrjen za člana sveta agencije, je to lahko toliko bolj sporno za vse njegove sorodnike do drugega kolena, če boste tisto množico izjav potem tam objavljali.

Ta predlog amandmaja se meni osebno vsekakor zdi bolj neka populistična poteza kot pa nek konkreten prispevek v smislu izboljšanja protikorupcijskih tveganj. Za amandma k naslednjemu členu se bom pa še javil kasneje. Hvala zaenkrat.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert ima repliko, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Matić, lepo ste povedali, 11 otrok in tako naprej. Fino je, če stvari poznate. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije določa ravno takšne zadeve o širših družinskih članih oziroma ožjih družinskih članih in se tudi ne ukvarja s tem, koliko bratov in sester je. Tako da, glejte, saj vi načeloma najbolj podpirate te zakone in jih uvrščate, pravzaprav etične kodekse, po vsem in v vsako luknjo. Res pa je, da se marsičesa ne spoštuje, ampak se vprašajte zakaj. Najbolje, da vprašate svojega ministra za pravosodje, ta bo znal največ o tem povedati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo z razpravo.

Dr. Franc Trček, izvolite, imate besedo.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Malo težko je zdaj v to zgodbo resno priti ob dveh predhodnih, ne morem drugega reči kot patetikah, čeprav ima tokrat SDS bolj prav, ampak oni morajo seveda zgodbo pripeljati do Sirije, SMC pa mora potem seveda obrniti na glavo, kot da so najbolj pametni v vesolju in da svet pred njimi ni obstajal. Veste, komunikacije so v bistvu pomembne za delovanje oziroma kibernetiko katerekoli civilizacije. Ni nujno, da ste poslušali zgodovino civilizacije pri legendarnem prof. Južničju, da bi to vedeli.



Druga zadeva. Že 50 let, bi rekel Kastelec, živimo v informatični družbi. Jaz pa internet sva generacija, mimogrede, in ob tem dejstvu je ustrezna regulacija tega področja še toliko bolj pomembna za delovanje družb, delovanje države v ožjem, širšem smislu, družbeno-prostorski in še kakšen drug razvoj. Kaj imamo mi konkretno pri tem noveliranju? Neka direktiva, ki pač zamuja, jaz zdaj ne bom šel v zgodovino zaradi koga in zakaj, se malo zlorablja. Mi smo zdaj slišali in iz poročila poročevalke in iz kritike SDS, da se je v glavnem govorilo o deležnikih, ki prihajajo s strani biznisa. Če se resno pogovarjamo o komunikacijah, je navsezadnje tudi to velik posel. Navsezadnje je največji naročnik IKT v Sloveniji država. Gre za področje par sto milijonov in dajmo biti odkriti, tudi zaradi tega si je bolj inteligenten, elokventen in tako drugačen minister iz kvote SMC to dejansko prebecljal iz šolstva, ker je to res tam malo viselo, v nek drugi resor, ki ima že itak preveč nalog. Ko se dandanes pogovarjamo o informatiki, o IKT, imamo tu neko dilemo, imamo tu antipod, na eni strani imate biznis in tako imenovano globoko državo, ki nam bi najraje gledala v zadnjico, kar se nazadnje kaže tudi v delovnem predlogu zakona o Sovi, na drugi strani imamo svobodo govora, povezovanje, odprtost in sem nekam dejansko umeščamo te zadeve. Verjetno ni treba na dolgo lamentirati, kje je tukaj fokus Levice. Kako je v Sloveniji glede tega? Stanje seveda ni rožnato. Pri nekih zadevah smo celo boljši, primerjalno gledano z Evropo, pri številnih pa dejansko slabši oziroma tako malo po domače, pajdaško nalašč šalabajzerski, če se tako izrazim. Ne tako slab primer je trenutno še obstoječa internetna nevtralnost, ki jo to noveliranje poskuša izmaličiti, izhajajoč iz neke direktive EU, kjer je seveda ta močan sektor uspešno lobiral, ampak je neko priporočilo BEREC, ki ga moramo upoštevati.

Naslednja zadeva je nezadovoljivo delovanje regulatorja, Akos in oba sveta. To je dejstvo in tu gredo amandmaji SDS nekako v pravo smer, čeprav verjetno, če bi v zgodovino vrtali nazaj, kar bi lahko navsezadnje počel SMC, bi lahko mahali, da ko ste vi bili na oblasti, je bilo pa dejansko podobno. Neka zadeva, imamo kar nekaj praks pri teh največjih telekom operaterjih – oziroma mi imamo tu duopol – ki hodijo po robu, ki nekako kršijo pravice potrošnika in se tega skozi regulatorje ne ureja ustrezno. Če se pa dotaknemo same direktive, to je direktiva minimalne harmonizacije, kar v jeziku, ki ga bodo razumeli in moja hčerka in omica in vsi vmes, pomeni, da pušča dokaj veliko svobode posameznim državam EU, da se odločijo, koliko in kako te zadeve uvajajo. Veste, zelo lepo je govoriti o omrežju, o širitvi omrežja, o 5G in tako naprej, kar bo v praksi pomenilo, da bodo z nekimi proračunov šli penezi v neke podizvajalce, nek zasebni sektor. Veste, jaz sem bil relativno mlad raziskovalec tam v letih 1996, 1997 in sem že takrat tulil – celo jaz sem nekoč

bil lep, vem, da si težko predstavljate – da se moramo dejansko začeti tudi pogovarjati o vsebinah. Tukaj je neodgovornost slovenske politike glede IKT. Seveda se vsaka politika, ko pride na okus, na oblast, dila s telekomunikacijskim operaterji. Imamo potem sistem vrtljivih vlad, ko ljudje iz teh, bom rekel, privatnih ustanov ali poldržavno privatnih prihajajo v agencijo, v svet in gredo nazaj, pa pridejo sem pa gredo tja, ker se seveda tukaj vrtijo veliki penezi, po domače povedano. Ne ukvarjamo se pa resno s tem, če že dajemo neka proračunska sredstva, kaj pa imajo navsezadnje državljanke in državljani in znanstveno področje, ki mu dajemo vedno manj denarja, in navsezadnje lokalne skupnosti in civilni sektorji od tega. Da je nekaj s tem področjem vsebine zelo narobe, nam pove dobesedno vsaka revizija Računskega sodišča. Ali gremo gledat v zdravstvo, ali gremo gledat v občine, ali gremo gledat to, kar sem včeraj tulil in govoril. Važno, da bomo neke žice vlekli pa da bomo na Facebooku ali da bomo tvitali kot slovenski zet, kaj so pa te vsebine, kako jih bomo premišljali, kako bomo izboljševali te sisteme, do tega pa mi ne pridemo. Do tega pa ne pridemo, lahko to rečem po treh letih v tej bajti, ker slovenska politika 20 let pospešujoče samo še bevska. In mogoče bi treba tudi televizijo ugasniti pa še luč, ker tako lepi spet nismo, da bi parlament postal to, kar naj bi v osnovi bil – neko resno parlamentiranje.

Če zaključim. Mi seveda tega noveliranja ne moremo podpreti, ker gre v zelo napačno smer. O tem je gospod Caf pisal pa še kdo drug, kar veliko strokovne javnosti, ki jo je seveda SMC z neko vehemenco povozil, pa nimam nekkih iluzij, če bi bil SDS na oblasti, se bi podobno zgodilo. Če bi bil SD ali pa kak Jankovičev ali tretji klon tako imenovane kao Levice, oni bi pa mogoče malo manj bevskali in zgodba bi šla isto naprej. Zato bom zaključil tako kot včeraj. Mi tukaj tulimo o Sloveniji, nova politika, resetiranje, gor in dol. Vsi, ki se minimalno spoznamo na računalništvo, vemo, da reset pomeni, da se vam zadeva naloži v istem operacijskem sistemu, mi potrebujemo pa nek radikalno drugačen in resen operacijski sistem. Upam, da se bo v naslednjih mandatih neka druga sestava politike začela o tem pogovarjati, tudi če jaz ne bom njen del. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Simon Zajc, izvolite, imate besedo.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Tudi jaz bi razpravljaj kar o obeh amandmajih hkrati, glede na to, da se vsebinsko malo navezujeta drug na drugega. Ko govorimo o prvem amandmaju k 51. členu, ki ga je vložil SDS, je treba najprej povedati, da v tem členu govorimo o izjavi, ki jo mora po novem, po tem predlogu, če bo sprejet, podati vsak član



oziroma kandidat za člana sveta, torej izjavo o interesih in povezavah. Tega do sedaj ni bilo. Ta člen pa govori o tej izjavi, ki se potem javno objavi. Ne govori ta člen o prepovedi, povezavah in interesih, ker to že sedanji zakon ureja v svojem 176. členu. Torej, že sedaj je prepovedano to, kar je prej gospa Bah Žibert očitala temu zakonu, da bodo lahko sodelovali in poslovali, čeprav so v svetu Akosa. To že sedaj ne drži, kar pa zdaj delamo s tem novim predlogom, je pa to, da še povečujemo transparentnost, kar pomeni, da bo vsak kandidat za člana sveta moral podati izjavo, ki bo potem javno objavljena, da nima teh povezav in da nima teh interesov. Torej, to je že prepovedano, gre samo za dodatno izjavo.

Ko pa govorimo o tem vašem besedilu, pa bi mogoče bilo smiselno oziroma dobro tudi za vas, da si podrobno preberete, kaj sploh smo mi predlagali, in potem bi morda ugotovili, da to, kar vi predlagate, pozitivne stvari tega, kar vi predlagate, že naše besedilo vsebuje. Torej, naše besedilo vsebuje tudi en stavek v prvem odstavku novega 175.a člena, ki pravi, da mora v tej izjavi prav tako razkriti kakršnekoli druge okoliščine, ki bi lahko vplivale na objektivno in nepristransko opravljanje nalog člana sveta agencije, kamor sodi tudi to. In nadalje določamo tudi to, da kdorkoli drug od članov sveta, če to zazna, predlaga svetu, da predlaga potem preiskavo pred KPK. Ampak kot sem rekel, že po zdajšnjem zakonu, ki ne vem, če ga poznate, očitno ne, je prepovedano to, da nekdo postane član sveta, če je njegova žena recimo članica uprave kakšnega takšnega podjetja, ki deluje na področju, ki ga Akos ureja. Torej, to, kar vi predlagate, je že vključeno in očitno kaže bolj na to, da ne poznate ne obstoječega zakona ne tega predloga spremembe zakona. Je pa problem ena negativna točka, ki bi se lahko zgodila, če bi sprejeli vaš amandma, in to je ta, da bi morda potem marsikakšnega dobrega strokovnjaka, ki bi se prijavil na to delovno mesto, odvrnili od tega, ker kaj pa če se zgodi, da res nima stika s temi ljudmi, za katere vi želite, da poda izjavo, ali jih ima njegov brat, s katerim nimata več stikov in tako naprej, kakšne interese oziroma povezave. Če pa ve za njih, mora pa že po zdajšnjem predlogu to dati v izjavo. Torej, to kar vi želite, je že predlagano.

Ko govorimo pa o drugem amandmaju, pa želite uzakoniti absolutno neumnost. Če pogledamo 58. člen – za kaj gre? Gre za direktorja in njegove namestnike, ki ne morejo postati direktorji, če imajo lastniški delež, če so v upravi, v nadzornem svetu in tako naprej v podjetjih, ki sodelujejo s podjetji, ki delujejo na področju, ki ga ureja Akos. Torej, ne točno ti operaterji, ampak podjetja, ki z njimi sodelujejo. Tudi takšne osebe, ki imajo tam lastniške deleže in tako naprej, ne morejo postati direktorji. Lahko pa ta podjetja, katerih lastniki so, recimo sklenejo telefonsko naročniško razmerje. Kar pa vi predlagate, pa je, da to ne bi bilo več dovoljeno. Po vašem amandmaju bi to pomenilo,

da če je direktor lastnik ali pa solastnik nekega podjetja, to podjetje v Sloveniji pri nobenem operaterju ne bi moglo naročiti interneta. To vi s tem naredite, ker boste izbrisali drugi odstavek novega 183.a člena. Torej, niste niti dobro pogledali, kaj zares delate.

Kar pa se tiče 183.b člena, je pa enako kot prej. Gre za izjavo, ki že v zdajšnjem besedilu predvideva tudi takšne primere, ko bi lahko šlo za vplivanje na njegovo nevtravno odločanje, da jih mora v tej izjavi tudi naznaniti. Te stvari, pozitivne in izvedljive, so že uvedene, tisto, kar pa vi želite, je pa absolutna neumnost. To se pravi, da podjetje, v katerem ima ne vem direktor ali pa namestnik direktorja nek delež, ne more v Sloveniji skleniti naročniškega razmerja. Pa to je neumnost! / oglašanje iz dvorane/ Ja, vi niti niste pogledali, kaj z amandmajem delate, brišete drugi odstavek oziroma ga spreminjate. Kar se tiče prednostnih točk, ravno tako že zdajšnji zakon to ureja. Gre samo za bolj natančno določanje, kdaj in v kakšni meri se to lahko zgodi, gre za primere izrednih stanj, ko bi vsi na enkrat hoteli telefonirati. To si lahko predstavljamo, ne vem, pred kratkim sem bil na nekem koncertu, kjer je bilo nekaj čez 50 tisoč ljudi, in v tistem trenutku, ko so vsi hoteli tvtitati in objavljati, se je enostavno vse sesulo, nihče ni mogel priti do povezave. Zdaj pa, če si predstavljamo neko izredno stanje, ko bi tudi vsi to želeli, in se zgodi, da tudi te osebe, ki so z uredbo določeni prednostni nosilci, ne bi mogle priti do povezave, je pa to problem, ker tisti, ki urejajo reševanje, je pa dobro, da imajo to prednost pred ostalimi. Ampak samo toliko časa, dokler je to potrebno. Torej ne govorimo o tem, da se kar nekdo spomni in to ukine. Tega ni. Že zdajšnji zakon je to urejal, zdajšnja novela to le še bolj podrobno in bolj natančno ureja, kar mislim, da je tudi urejeno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Gospod Zajc, poglejte, kaj ste vi govorili. Najprej ste rekli, da je to, kar je povezano z družinskimi člani, že zdaj v zakonu in da nismo prebrali zakona. Vaš naslednji stavek je pa bil: »Ampak to, kar pa vi predlagate, bi pa lahko koga odvrnilo od tega, da bi se šel to igrati in se dal kandidirati na takšno funkcijo.« Ja kako, če je že v zakonu, pravite, vse? Jaz sem zelo dobro poslušala. Dejstvo je, da se natančno ve, kdo in kaj, in da gre to tudi v smeri zakonov oziroma rešitev, ki jih imajo druge evropske države, ki prav tako onemogočajo zadeve in sodelovanja z družinskimi člani. Tega ne govorim jaz, to govori stroka. Dajte si malo prebrati, prej je bil gospod Caf že omenjen. Preberite si malo njegove stvari, pa boste videli, kaj vse je pomanjkljivost tega zakona. In poglejte, do zdaj, samo da vam povem, nasprotje interesov direktorja. Direktor si lahko zgradi cel imperij – in sicer kako? Lahko poslovno sodeluje z dobavitelji, le nadzirati jih ne



sme ali v njih imeti lastniški delež. Lahko pa poslovno sodeluje. Se pravi, predlog zakona oziroma te zadeve se rešujejo samo, ko gre za finančne interese, ne pa poslovne in druge. Tako ni res, kar govorite.

Naprej. ZEKom-1 dopušča svetovalno in drugo poslovno sodelovanje z reguliranimi podjetji, dobavitelji ali celo agencijo samo. Tovrstno nasprotje interesov, ki posamezniku za njegovo poslušnost in kooperativnost lahko prinese tudi bistveno višjo finančno nagrado. Ampak to je in to je problem. Ob tem je še večji problem to, da imamo pač direktorja enega samega in da marsikatero druge evropske države ravno zato nimajo pač vodenja v eni osebi. Da so zadeve še bolj transparentne. Pri nas je pa tukaj pravzaprav to en, oprostite, bog in tukaj se ni naredilo dovolj. In ko smo to izpostavljali, je bilo rečeno, gre samo za implementacijo direktive, vse ostalo se bomo pa seveda spet lotili; ampak glejte, za implementacijo direktive ste rabili dve leti in pol, danes smo pa v predhodnem oziroma že v predkazenskem postopku. Tako pravijo in da če ne bomo hiteli, hiteli, bo vse narobe.

Kar se tiče pa točk in tako kot vi to opredeljujete – jaz tega nisem v zakonu prebrala. Ja, tega primera nisem prebrala. Ne vem, kdaj so v zakonu primeri. Ne vem, mogoče po vaših novih zakonih so primeri notri, kako je pač tam en dogodek in je internet in potem pride do nesreče in pade dol. Dejstvo je, da je zabeležena ta zadeva zelo ohlapno in da se ne ve, ne ve se ne časovna omejitev, koliko časa – toliko časa, kot je potrebno. Ja, kdo bo pa opredelil to potrebnost? Mogoče bo ena potreba, ne vem, bomo fliknili dol z interneta, danes se vsi ukvarjajo s socialnimi omrežji in tako naprej. Mogoče 30 dni, v času kampanje bo neka nujna situacija v državi, pa bodo imele določene točke v posameznih predelih prednost. Samo to je določeno: točke s prednostjo. In to je pomanjkljivost in vas opozarjam na to, da tukaj lahko pride do kršenja človekovih pravic. Nisem rekla, da so, ampak da lahko prihaja, ker je zadeva preohlapno opredeljena.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika gospod Zajc, potem pa dr. Vinko Gorenak.

Izvolite, gospod Zajc, imate besedo.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala.

Repliciral bi v delu, kjer sem bil očitno narobe razumljen. Namreč, če pogledate 58. člen, torej novi 183.a člen pravi točno to, kar vi želite, da uredimo. Direktor in njegovi namestniki ne smejo sami kot fizične osebe poslovno sodelovati s fizičnimi ali pravnimi osebami, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija, biti člani upravnega nadzora in tako naprej. Torej, tudi svetovat ne morejo tem podjetjem. To mi predlagamo. Ja, pa niste ... / oglašanje iz dvorane/ Poslovno ... Ja, kaj pa je drugo svetovanje kot poslovno sodelovanje? Svetovanje se sklene na podlagi

kakšne pogodbe in to je potem poslovno sodelovanje. Kaj pa je to drugega kot točno to?

Ko govorimo o tistih točkah ... Dobro, prosim, če ne vstopate v besedo, ker na tak način ne moremo komunicirati.

Ko govorimo o prednostnih točkah, pa že zdaj je zakon to določal, in če menite, če ste zares menili, da to zdajšnje besedilo ni primerno, amandmaja z vaše strani nismo dobili, kar pomeni, da najverjetneje se nekako vseeno morate strinjati, da je vseeno dovolj določeno, kdaj in v kakšnih primerih pride do takšne prednostne točke. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replike na repliko ne morete, gospa Anja Bah Žibert. Najprej dam besedo dr. Vinku Gorenaku, potem pa vam.

Izvolite, dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moj nastop je vezan bolj kot na amandmaje, posredno na amandmaje, na eno drugo stvar, na vprašanje, direktno vprašanje ministru. Ali me poslušate? Prav. Ja, prav, hvala.

Poglejte, minister. Leta 2014 je Ustavno sodišče razveljavilo člene od 162 do 168. Pred dvema mesecema je Komisija za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb soglasno, ne s kakšno opozicijsko večino, ampak soglasno sprejela sklep, da do septembra popravite zakon. Zdaj, julij je tu. Sprašujem, ali boste zakon še enkrat prinesli ali kako je s tem. Zaradi javnosti pa moram povedati naslednje, pa tudi zaradi koalicijskih poslancev. Členi od 162 do 168 govorijo o zbiranju podatkov telekomunikacijskih operaterjev za potrebe policije, in tožilstva seveda, za preiskovanje kaznivih dejanj. Teh členov mi danes nimamo, jaz sem že dvakrat opozoril v tem državnem zboru, da ne glede na to, kar je reklo Vrhovno sodišče, zna zadeva pasti.

Zato ministra direktno sprašujem: Ali in kdaj – pa bi prosil, če se da, da mi odgovorite prej kot pa čez dve uri – ali in kdaj boste, če sploh boste te člene popravili? Če jih nameravate popraviti, potem naj vas opozorim na tisto, kar pravi evropska direktiva in kar smo mi do zdaj imeli malo prehudo zapisano, da je tovrstno zbiranje podatkov vsaj vezano na 149.b člen Zakona o kazenskem postopku in samo za najhujša kazniva dejanja.

To je moje vprašanje, ali boste teh sedem členov popravili in kdaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, imate besedo. Za vami dr. Franc Trček.

Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Kar se tiče amandmajev, ki jih nismo vložili. Dejstvo je, da sem na odboru večkrat opozorila na ta člen, ne nazadnje je o tem razpravljal tudi vaš poslanski



kolega v prvi obravnavi, o tej problematiki. Spremenilo se ni nič, se pa je v tem času, dokler smo tudi mi vložili amandmaje – in žal vi dobro veste, da mene tudi nekaj časa tukaj ni bilo –, da se je kar veliko o tem razpisalo. Pomeni, da smo še kako opozorili na velik problem in vas opozarjam samo na zadevo, da svobode izražanja ni dopustno omejevati niti v izjemnih stanjih. Pazite, katera komunikacijska sredstva.

Tako te zadeve niso tako preproste, kot jih vi jemljete, kot ste jih že nekoč, da pač narod slovenski je takšen, da rad goljufa, in zato je treba imeti več zakonov in pravil. Nekaj takšnega.

Glejte, tam pri drugi zadevi, pri naših amandmajih se pa z vami ne strinjam. Družinski člani lahko podpisujejo pogodbo, lahko dobavljajo, pa ni to dovolj. Tiste posebne ali druge okoliščine, kot jih vi navajate – zame ni konkretno. Zame je to preveč ohlapno, to so preveč ohlapne stvari, potem pa se vsi sprašujemo, češ kakšne zakone imamo, ker jih ljudje niti ne razumejo. Če ga že delamo, potem ga napišimo zelo konkretno. Jaz pač tisti člen berem drugače kot vi, evo sva že dva, verjetno pa bi pravniki imeli tri različna mnenja na to, če bi prišlo do kakšne situacije. Ampak, dejstvo je, da se zadeva premalo in premalo konkretno določa, glede na to, kaj je v preteklosti bilo, ko so takšna sodelovanja bila. In so znana!

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček, izvolite, imate besedo.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Ker imam relativno malo časa. Glejte, v tej družbi in državi nas obstaja čisto dovolj ljudi, ki se na informatiko dovolj spoznamo, ki imamo dovolj ziclederja, da bi se še kaj podučili in bi lahko sedeli v teh nadzornih odborih, organih reguliranja, pa nimamo nobenih poslovnih deležev, ne bratov, ne sester v teh firmah. Kar pa ne pomeni, da ne bi bili boljši direktorji od določenih sedaj, ki so politično nastavljeni. Vsa ta debata, ki jo imamo, je posledica politične nekulture 25 let. To je ena točka.

Druga točka. Zdaj, če nekoga skrbi, da bo Janezu Janši ugasnil Twitter ali pa, ne vem, gospodu Brglezu, ki je zadnje čase malo bolj aktiven, katerega od drugih »accountov«. Če se malo spoznate na informatiko, obstajajo tudi drugačni načini, da vam naredimo tak promet, da vam bo linija padla ali pa jo bo operater prisiljen ugasniti. To vam ve narediti malo bolj inteligenten otrok, star od osem do deset let. Skratka, tudi ta vidik odpade. Je pa seveda vprašanje, ki ga ne naslavljamo, nevtralnosti interneta, pravice do dostopa in tako naprej zelo pomembno in zelo relevantno. Ampak, a veste, pristajati na to neko zgodbo, ki so jo greste zdaj v SMC – pa ljubi bog, vi ste imeli ministrico za šolstvo, ki smo ji mandat šteli v urah, je bila plagiatorka, je spremenila priimek in ste jo dali na neko pomembno funkcijo. V Desusu imate

gospoda, ki tuli, da je bil končno čas, da pride v nebesa, v SD pa imate že četrtega podpredsednika Državnega zbora. Težko bi vas človek resno jemal, vas, koalicijo in vašo visoko kadrovsko in ne vem kakšno moralo. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister, in sicer minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.
Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, spoštovani podpredsednik!

Se bom odzval samo na to, kar s strani poslancev morda še ni bilo pojasnjeno, pa to, kar sem bil direktno izzvan.

Mogoče najprej glede točke s prednostjo. Določene so v Uredbi o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo, Uradni list 79/13, kjer so točno določene. Dodano je bilo na zahtevo informacijskega pooblaščenca še to, da to velja samo v obsegu in toliko časa, kolikor je nujno potrebno. Se pravi, da smo še zožili pravico dostopa glede na zahteve v fazi te širše javne razprave.

Glede, gospod Gorenak, teh uredb, kot ste me spraševali, pa ste verjetno seznanjeni – te člene je razveljavilo Ustavno sodišče. Razveljavilo jih je na podlagi sodbe, ki je padla na Evropskem sodišču, in ta standard velja v Evropi in ga v Sloveniji ne moremo postavljati drugače. Če govorite o tako imenovani data retention bazi, se pravi, kako te podatke zagotavljati za primere preiskav in ostalih zadev, naj povem, da v nobenem primeru ta uredba ne vpliva na baze, ki jih operaterji hranijo že danes za druge namene – za namene obračunavanja, spremljanja prometa, lokacij in tako naprej –, in ti podatki so dostopni na podlagi odločbe sodišča in so na voljo pri operaterjih in na podlagi odločbe sodišča jih operaterji tudi morajo posredovati takrat, ko imajo za to sodno podlago.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Zelo dobronamerna replika. Jaz poznam te sklepe Vrhovnega sodišča, ampak pazite! V pravu, vsak, ki je šel mimo Pravne fakultete, ve nekaj – da mora biti v zakonu določen namen, zakaj se podatki zbirajo in da se lahko koristijo samo za ta namen. Zdaj, operaterji sicer shranjujejo podatke, ampak oni jih shranjujejo, zato da vam, meni in vsem ostalim pošljejo račun. Potem ko vi račun plačate – pa jaz –, morajo te podatke uničiti, ker jih ne rabijo več. Zdaj pa gre preprosto za to, da te podatke pošiljajo policiji in na Ustavnem sodišču, poudarjam, na Ustavnem sodišču je na desetine, če ne na stotine primerov, ki to izpodbijajo. Obstaja velika, velika, velika verjetnost, da bodo uspeli na Ustavnem sodišču. Zato je moje globoko prepričanje to, da



morate pravno podlage za zbiranje teh podatkov na novo urediti. Imate pa prav, to obstaja, ta sklep Vrhovnega sodišča. Vendar, glejte, ta sklep je nastal s podpisom gospoda Masleše. Njemu pa lahko zaupamo – vemo kako. Opozoril sem že tudi gospoda Florjančiča, novega predsednika Vrhovnega sodišča, na to zadevo in čisto pošteno vam rečem, da mislim, da bi bilo prav, da vi te člene napišete na novo in s tem ustvarite pravno podlago za delo policije, tožilstva in vseh ostalih. Ker to, kar sedaj zbirajo, zbirajo za neke druge namene, kar, po mojem, je ustavno sporno. Premislite, minister.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Koglice in kolegi, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 51. členu ter amandmaju Poslanske skupine SDS? Ugotavljam, da ne, zato tudi zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 58. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in sprašujem, ali želi kdo razpravljati. Ugotavljam, da ja.

Dr. Matić, izvolite, imate besedo.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Tukaj bi rad prikazal, zelo plastično, kako so se lotili kolegi iz SDS teh amandmajev.

183.a člen pomeni omejitev poslovanja. Tukaj pač piše, da je seveda poslovanje prepovedano za direktorja in njegove namestnike, razen v primerih, ko gre za poslovno sodelovanje zaradi uporabe javno dostopnih storitev, ki jih zagotavljajo fizične ali pravne osebe, ki opravljajo dejavnost na področju, ki ga je pristojna urejati agencija. Kaj to pomeni? To se pravi, lahko poslovno sodeluje za uporabo javno dostopnih storitev, po domače povedano je ta izjava narejena zaradi tega, da lahko direktor in namestnik imata sploh mobitel, ker drugače ga ne bi smela imeti, ker bi sklenila poslovno razmerje z nekom, ki ga pač nadzira. Ampak, SDS pa predlaga, da se ta drugi odstavek črta in naj se napiše, »prepoved poslovnega sodelovanja iz prejšnjega odstavka velja tudi za njegove družinske člane, ki so po tem zakonu otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali zunajzakonski skupnosti«. Sedaj so pa naredila gospóda iz SDS to, da ne samo direktor, njegov namestnik, ampak vse njegovo sorodstvo do drugega kolena ne bo moglo skleniti pogodbo z nekim operaterjem, da bodo lahko imeli mobilne telefone v Sloveniji, ampak bodo morali verjetno iti v Avstrijo, v Italijo ali na Hrvaško in bodo tam sklepali te pogodbe, da bodo lahko sploh komunicirali med seboj. To je pač ta pristop, ki ga pač imajo kolegi v SDS, da enostavno populistično nekaj predlagajo in tukaj to napišejo, se pa niti ne zavedajo, kaj so naredili samo s tem. Kompletno zmedo in pravzaprav gre za neko kompletno šlamastiko, skrupucalo od tega amandmaja.

Sedaj pa tako; glede vseh teh zadev, kako je treba omejevati sorodnike, saj mi smo imeli že enega direktorja Akosa, ki je imel pač sina, ki mu je nekaj prepustil, podjetje, pa je potem šlo vse skupaj na KPK, pa je KPK ugotovil, kar je ugotovil. To se pravi, da imamo sistem, ki deluje, in vemo tudi, da je eksplicitno prepovedano pač za direktorje, njegove namestnike, da se ukvarjajo s sodelovanjem pri nekaterih firmah ali pa, če njihovi sorodniki sodelujejo s temi firmami. Zakaj je pa treba družinske člane sedaj izpostavljati do te mere, je pravzaprav nenavadno. Ker če imamo direktorja Akosa, katerega posinovljenec recimo, mala oziroma beli neko poslovalnico pošte v Zgornjem Kašlju, je verjetno ena situacija. Če je pa povezan z neko firmo, ki pa sklepa velike posle, je pa druga. Ampak tukaj imamo seveda organe pregona, imamo KPK, imamo preizkušeno, da to tudi deluje na konkretnem primeru, ki ni tako daleč nazaj.

Takih amandmajev, ki pripeljejo do takih absurdov, kot se jih sestavlja v SDS, mislim, da ni mogoče podpreti. Mislim, da sem tu dovolj nazorno tudi utemeljil.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, imate besedo.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Matić, preden govorite o skrupcalih amandmajev, pogledjte svoj zakon. 20 minut smo o amandmajih glasovali. Takšno skrupucalo kot vaša vlada dela – pogledjte, bog se usmili! Kradete čas nam in državi, pa še komu drugemu. Dajte se ustaviti drugič pri takih komentarjih.

Kar se pa tiče družinskih članov sem pa povedala, iz kod sledi. Mislim, da tudi druge države imajo to na podoben način rešeno. Lahko si preberete – tiste, ki se strokovno s temi zadevami ukvarjajo.

In še enkrat; absolutno, ja! Če vodiš neko poslovalnico, pa si sorodnik, a ni to malo nenavadno? Ampak vi pravite, da sistem deluje, da KPK deluje. Bežite no! A nismo prej govorili o novi komisiji ravno zato, ker KPK ne deluje, a veste. KPK deluje samo takrat, ko je treba položnice za elektriko gledati. Ko govorimo pa o velikih ribah, pa ne deluje. To je vaš minister. Zdaj pa, ko KPK naj bi delovala, zdaj je pa itak problem KPK. Dajte se zdaj zmeniti, ali je KPK problem ali KPK deluje. Očitno niste sedeli na Mandatno-volični komisiji, pa bi videli, da je zdaj že problem KPK, ker ni o vseh stvareh soglasen. Zdaj pač vaš minister, ko je bil, ni govoril o milijardah, ampak KPK deluje. Takrat je deloval. Dajte se zdaj zmeniti, ali KPK deluje ali KPK ne deluje, pa bomo potem šli naprej. Ampak dejstvo je, da če že popravljate zakon, ga dajte tako, da bo nekako evropsko sprejemljiv.

Pa še en odgovor kolegu iz SMC. Ne gre za tvit posameznikov, gre ravno za to, kar je gospod Caf opozoril, in on ga je prej izpostavil kot strokovnjaka. Verjamem, da glede na kar



nekaj strani zapisa o kršenju človekovih pravic, si ima iz tega zapisa marsikdo kaj pogledati, predvsem pa minister. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Simon Zajc, izvolite, imate besedo.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala. Saj bom čisto kratek.

Se mi zdi pomembno, da razčistimo, kaj vi z vašim amandmajem storite. Torej, želite doseči to, da niti sorodniki direktorjev oziroma njegovih namestnikov ne morejo sodelovati s podjetjem, ki ga nadzoruje ta agencija. Hkrati, v tej želji, da to storite, pa naredite to, da podjetje, v katerem ima direktor ali njegovi namestniki kakšen delež, ne more skleniti niti naročniškega razmerja. O tem je govoril dr. Matič, ko je govoril o tem, kako natančen – oziroma on je uporabil drugačen izraz –, kako natančen je vaš amandma.

Torej vi za to, da bi v tej svoji želji, ki jo lahko razumem in je v bistvu čisto legitimna in jo dosegamo že s tem zakonom v resnici, v tej želji, da niti žena in tako naprej ne morejo svetovati, vi dosežete to, da nobeno podjetje, ki je povezano s tem direktorjem, niti naročniškega razmerja ne more skleniti. To ste mogoče spregledali, ko ste pisali ta amandma, ker ste drugi odstavek 183.a člena pač izbrisali. To je tudi eden od problemov, in to je tisto, na kar je dr. Matič tudi opozoril. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O CELOSTNI ZGODNJI OBRAVNAVI PREDŠOLSKIH OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 68 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Jasno Murgel.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagateljca predloga zakona dr. Jasni Murgel.

Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Po teh temah, velikih, o katerih smo govorili pri predhodnih točkah, bo, verjamem da, dobrodošla tema, v kateri bomo govorili pa o otroku in o njegovi družini, o otroku s posebnimi potrebami.

Zelo pomembno se nam zdi, da je sprejetje tega zakona, torej nastanek sploh tega zakona, vključno s finančnimi posledicami, omogočila in podprla Stranka modernega centra, ker brez nje tega zakona ne bi moglo biti. Zelo vesela sem, ker s tem odpiram – in tudi seveda tudi druge poslanske skupine so podprle zakon. Razvidno je, koliko je bilo podpisov zakona, ampak zelo vesela, ker sem osebno zelo bila vpletena v nastajanje tega zakona, da s tem zakonom odpiramo, bomo odprli, ko bo sprejet, novo poglavje v ureditvi položaja otrok s posebnimi potrebami, ker ga bomo vsaj v tej zgodnji fazi nekako na novo zastavili. In sicer, kaj je tista pomembna pridobitev? Je ta, da bomo obravnavo rizičnih otrok in otrok s posebnimi potrebami zastavili tako, da ne bo usmerjena zgolj na otroka, ampak bo usmerjena na celotno družino. Zagotovili bomo povezavo med vsemi tremi ključnimi področji življenja, na katerih se družba, država, institucije ukvarjajo z otroki s posebnimi potrebami – to so zdravstvo, šolstvo in sociala –, in bomo te dejavnosti povezali. To je do sedaj bila glavna pomanjkljivost sistema, kljub temu da obstajajo elementi zgodnje obravnave na teh področjih, ki sem jih omenila, vendar med seboj niso povezana in potem družine, starši iščejo informacije, kljub temu da je situacija sama po sebi dovolj težka, in se v vsem tem zelo težko znajdejo. Glavna pridobitev bo nastanek centrov za zgodnjo obravnavo, v katere se bodo preoblikovale obstoječe razvojne ambulante, v katerih se obravnavajo otroci s posebnimi potrebami. O tem smo veliko govorili tudi v splošni razpravi pri obravnavi na matičnem delovnem telesu. Bistveno je, da bodo to gravitacijski centri za družine, na katere se bodo lahko obrnili in iz katerih bo potem nadzorovano izvrševanje individualnega načrta za celotno družino in ne samo za otroka. Torej, to je nastavek za prihodnje.

Na podlagi tega modela, novega pristopa, namenjenega povezovanju vseh teh dejavnikov v korist družine in otrok, bomo lahko razmišljali tudi v prihodnje, ko bo ta zaživel. In zaživel bo tudi na podlagi izvajanja pilotnega projekta zgodnje obravnave, ki se je že začel izvajati v treh razvojnih ambulantah, in bomo lahko razmišljali v prihodnje tudi o tem, da bomo izboljšali sistem obravnave otrok s posebnimi potrebami in družin, ki imajo te otroke, nekako bolj sistemsko in bolj podobno temu načinu, ki bo poslej veljal za predšolsko obdobje. To se nam zdi zelo pomembna pridobitev, da bomo v prihodnje na podlagi izkušenj pri izvajanju tega zakona lahko prevetrili tudi naslednja obdobja življenja otroka in osebe s posebnimi potrebami. Torej, začeli bomo z zgodnjo obravnavo in močno upam, da bomo potem v prihodnje lahko nadaljevali z drugimi obdobji v življenju, ker vemo, da predšolsko obdobje se zelo hitro zaključijo in otroci pridejo v šolo, potem pa, ko zaključijo šolo, se morajo zaposliti oziroma živeti v neki drugi obliki zaposlitve.



Naj še omenim, o čem se danes pogovarjamo. Pogovarjamo se, če govorimo o finančnih posledicah zakona, okvirno o približno 10 milijonih evrov. Pri prejšnji točki smo se pogovarjali o milijardi, prej še o nekaj drugih zneskih. Pomembno je, da tu ta sredstva zagotovimo.

Kot predlagatelj, glede na to, da sta bila vložena zgolj dva amandmaja k temu zakonu, predlagamo, da se na tej seji Državnega zbora opravi tudi tretja obravnava predloga zakona, skladno s prvim odstavkom 138. člena Poslovnika Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček. Izvolite.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 30. seji 28. junija 2017 obravnaval Predlog zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Jasno Murgel. O predlogu zakona je bila na podlagi 119. in 120. člena Poslovnika Državnega zbora opravljena tudi predhodna obravnava, ki jo je odbor kot matično delovno telo opravil na svoji 20. seji dne 19. oktobra 2016.

V poslovniškem roku so bili vloženi amandmaji s strani poslanke dr. Jasne Murgel, odboru pa so bili predloženi tudi predlogi za amandmaje odbora.

Zakonodajno-pravna služba je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. Njen predstavnik pa je opozoril, da je čas, predviden med uveljavitvijo in začetkom uporabe zakona, precej dolg, dodatna pojasnila pa je želel tudi glede vključevanja posameznih strokovnjakov zasebnikov v sistem storitev zgodnje obravnave.

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog zakona podprla. Komisija soglasno v celoti podpira celovitost organiziranja in sistemsko ureditev področja celostne zgodnje obravnave predšolskih otrok s posebnimi potrebami.

Po uvodni predstavitvi predloga zakona s strani predstavnice predlagatelja je mnenje Vlade predstavila državna sekretarka z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Poudarila je, da Vlada predlog zakona podpira, saj je zgodnja obravnava najpomembnejša v razvoju otroka, ki ima posebne potrebe, in ga je

takrat treba obravnavati še posebej skrbno in celostno.

V okviru razprave so svoje mnenja predstavili predstavniki posameznih institucij, ki so pozdravili sprejem predloga zakona. Svoje stališče je podala tudi varuhinja človekovih pravic gospa Vlasta Nussdorfer, ki je povedala, da že leta polagajo pozornost osebam s posebnimi potrebami in da ni prav, da je bila staršem takšnih otrok z Zakonom o uravnoteženju javnih financ kratena pravica z odvzemom petih dni dopusta. Poudarila je tudi, da bi bilo treba v prihodnje razmisliti o odgovornosti za starše, ki vedo, da imajo takšne otroke, in ne odreagirajo pravočasno. Ostali sodelujoči v razpravi pa so menili, da bo zakon optimiziral kvalitetnejšo obravnavo predšolskih otrok s posebnimi potrebami, kar pomeni koncept novega razumevanja teh otrok, da se zakon odziva na potrebe ljudi ter da je pomembna večja vključenost staršev.

Po razpravi je odbor sprejel amandmaje in predloge za amandmaje odbora ter v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona ter jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Za predstavitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomažu Bohu.

Izvolite.

DR. TOMAŽ BOH: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, lepo pozdravljeni tudi v imenu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport!

Skupina poslancev s prvopodpisano dr. Jasno Murgel je Državnemu zboru dne 14. 4. 2017 predložila v obravnavo Predlog zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami, iz katerega izhajajo, da je cilj predloga zagotoviti in nadgraditi storitve zdravstva, socialnega varstva in vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami, za otroke z rizičnimi dejavniki in njihove družine v predšolskem obdobju, torej v obdobju od rojstva pa tja do vstopa v šolo.

Predlog zakona uvaja naslednje pglavitne rešitve, ki jih lahko nekako združimo oziroma povzamemo v enajst področij, in sicer zagotovitev celostne obravnave za otroke s posebnimi potrebami, za otroke z rizičnimi dejavniki in njihove družine od rojstva do vstopa v šolo; določitev izvajalcev storitev zgodnje obravnave in njihova povezava preko koordinatorja pomoči družini, ki zagotavlja informacije staršem in izvajalcem za



posameznega otroka; preoblikovanje razvojnih ambulant v centre za zgodnjo obravnavo v okviru mreže, ki bo javno dostopna in tudi regionalno razporejena; opredelitev storitev zgodnje obravnave; način prepoznavanja in napotitve v center za zgodnjo obravnavo; organiziranost centra za zgodnjo obravnavo; oblikovanje multidisciplinarnih timov in določitev njihovih nalog; zagotovitev pomoči staršem; določitev možnih vsebin individualnega načrta pomoči družinam; povezovanje centra za zgodnjo obravnavo s strokovnimi delavci vrtca in centri za socialno delo in kot zadnje, ukinitve postopka usmerjanja za predšolske otroke.

Vlada Republike Slovenije predlog, kot ga imate na mizi, podpira, saj je zgodnja obravnava najpomembnejša v razvoju otroka, ki ima posebne potrebe in ga je takrat treba obravnavati še posebej skrbno in celostno. To namreč lahko prepreči marsikatero težavo v šolskem in tudi v kasnejšem obdobju življenja. Predlog po mnenju Vlade Republike Slovenije postavlja okvir za posodobitev obstoječega sistema na tem področju zdravstva, vzgoje in socialnega varstva.

Iz navedenih razlogov Vlada Republike Slovenije predlog podpira. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker je zbor na 30. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Zato prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 10. 7. 2017.

V razpravo dajem 12. člen ter amandma k 12. člen ter amandma Poslanske skupine SMC, Desus in SD. Ker vidim, da je interes za razpravo, dajem besedo gospodu Saši Tabakoviću. Če želi še kdo razpravljati, naj se prosim, bo kasneje bo imel možnost .da se prijavi.

Gospod Tabaković izvolite, imate besedo kot prvi.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Glede na to, da sta 12. oziroma amandma k 12. in 15. členu vsebinsko zelo povezana, bi nekako na kratko se opredelil do obeh hkrati.

Že na odboru oziroma delovnem telesu je glasovanje o današnjem zakonu enostavno pokazalo, da smo se poslanci ne glede na to, kakšna je naša politična pripadnost, poenotili okoli vsebine in da ni večjih odstopanj, in verjamem, da bo tako tudi pri samem glasovanju pri ob plenarni seji. Teh odstopanj tudi ni bilo glede skrbi, da zakon v praksi mora čim boljše zaživeti in služiti namenu, zaradi katerega je v resnici sploh bil spisan. Namreč, zakon je razumljen, sestavljen medresorsko in kot tak seveda mora biti tudi sproveden tudi v roku, kot ga zakon zahteva.

Kot je bilo že omenjeno v stališču predlagatelja, pogloblitve rešitve zakona zahtevajo preoblikovanje razvojnih ambulant v centre za zgodnjo obravnavo, ki je javno dostopna in regionalno razporejena mreža, ki seveda poskuša zagotoviti oziroma ki nekako želi zagotoviti celostno obravnavo otrok s posebnimi potrebami, za otroke z rizičnimi dejavniki in njihove družine od rojstva do vstopa v šolo. To seveda ni mogoče drugače kot z individualnim pristopnim in individualnim načrtom vsakega posameznega otroka in ta načrt oblikuje interdisciplinarni tim.

Z amandmajem k 12. in 15. členu koalicijski poslanci dodajamo na nek način novo alinejo individualne obravnave, ki tudi gluhoslepe priznava kot posebno obliko invalidnosti, ki za »normalizacijo« svojnega življenja uporabljajo številne prilagojene načine sporazumevanja, ki potekajo na prilagojen način in ne le v znakovnem jeziku. S tem pripoznavanjem se enostavno z amandmaji sledi evropskim strokovnim trendom in organizacijam, ki opozarjajo, da je prilagojeno sporazumevanje otrok z gluhoslepoto izjemnega pomena že od rojstva naprej. To pomeni, da je zgodnja intervencija strokovnjakov tudi za te primere nujna in z amandmajem enostavno omogočamo dodatno fakultativno vsebino in dodatno strokovno pomoč za delo z gluhoslepimi. Tako, kot rečeno, sledimo ciljem, če želite, enake oziroma enakopravne obravnave, zgodnje obravnave otrok, ne glede na to, kakšne so njihove medicinsko okvirjene posebne potrebe.

Zato bomo, kot rečeno, v Poslanski skupini SMC amandmaje podprli, kot seveda tudi zakon v celoti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Kolegice, kolegi, prosim, da se prijavite. V redu? Razen, če bi dr. Jana Murgel želela kot predstavnica predlagatelja. Ne. Torej, prosim za prijavo. Prijava poteka. Kot prva ima besedo gospa Marija Bačič.

Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Danes bom z veseljem podprla zakon o zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami, o katerem se govori že dvajset let tudi v tem hramu, ampak ni bilo ne volje ne poguma, da bi bil sprejet. Danes mislim, da je prevladal razum in upam, da bo tudi danes ta zakon soglasno sprejet.

Glede na to, da bo zakon začel veljati s 1. 1. 2019, ne moremo dopustiti, da bi se zakon v prihodnjih letih morda oddaljeval zaradi morebitnih prioritiet drugih vlad ali zaradi finančne situacije, kot se je to v nekaterih primerih že dogajalo, zato moramo biti iskreni tudi do staršev, da jih spet ne bomo prepustili skrbi njihovega vsakdana. Pričakujem tudi, da se na podlagi tega zakona okrepijo razvojne ambulante in se sedanja pokritost ne spremeni.



Res je, da bodo v tem zakonu dobili posebno psihološko podporo tudi družine in seveda zakonci, je potrebno razmisliti tudi v bodoče morda o sprejetju zakona o podpori staršev otrok s posebnimi potrebami.

Podpiram seveda oba amandmaja in dotaknila se bom le 15. člena zakona, ki je bil na matičnem delovnem telesu vložen na pobudo koalicije in ki odpravlja razlikovanje staršev do povrnjenih potnih stroškov. Do sedaj velja, da potne stroške dobijo povrnjene z države le tisti starši, ki imajo vključene otroke v posebnih socialnih zavodih, tisti pa, ki imajo otroke vključene v razvojnih vrtcih ali v vrtcih, ki imajo programe s prilagojenim programom, pa ne. Torej, s tem amandmajem sedaj to nepravilnost odpravljamo. Sedaj bo mogoče, da se lahko multidisciplinarni tim, o katerem smo že rekli, s starši dogovori, da se tem staršem s strani države povrnejo potni stroški, torej, ki so vključeni v javne vrtce oziroma v tiste vrtce s koncesijo.

Naj spomnim, da se zgodnja obravnava ne sme zaključiti s končanjem vrtca, kajti ti otroci bodo šli naprej v osnovne šole. In sicer, če govorimo o inkluziji, bodo tudi v osnovni šoli v rednih oddelkih in če bo, recimo, v velikem oddelku pet, šest učencev, ki potrebujejo posebno obravnavo, to se pravi učencev s posebnimi potrebami, in bo tam samo en učitelj, je to nedopustno. Ta zgodnja obravnava naj velja tudi po vertikali gor – osnovna šola, srednja šola in tako naprej. Recimo, imamo en primer, da je v tretjem razredu, recimo, 26 učencev, pet otrok s posebnimi potrebami z enim učiteljem. To enostavno ne gre. Otrok s posebnimi potrebami potrebuje individualno razlago, potrebuje dodaten pristop, potrebuje kabinetni pouk in tako naprej. To je treba imeti v uvidu in vsekakor, če se ne gre v delitev oddelka, je treba zagotoviti dodatnega strokovnega učitelja, ne asistenta. Ta učitelj mora biti enakovreden z znanji tudi za obravnavo otrok s posebnimi potrebami. To se pravi, mora biti strokovno usposobljen.

Tako zelo pozdravljam ta zakon in pravim, da je treba ta zakon nadgraditi s tem, da se pač po vertikali še posebej obravnavajo ti otroci s posebnimi potrebami. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik.

Izvolite.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, podpredsednik. Spoštovani vsi navzoči!

Sama se veselim tega zakona. Predvsem se veselim, da smo vsi poslanci, ne glede na svetovnonazorsko opredelitev, podprli nastajanje tega zakona, in pričakujem, da se bo takšna tudi podpora – in kot kaže, se tudi bo – nadaljevala. Zato bi v tem trenutku tudi izrazila trdno prepričanje, da bo morala bodoča politika, kajti uveljavitev tega zakona je premaknjena nekoliko v bodočnost, da bo takratna politika

upoštevala to našo občo podporo in omogočila, da bo zakon res zaživel. Kajti zakon res pomeni za družine, starše z otroki, ki imajo posebne potrebe, res možnost velikega napredka tako za otroka, ki je utrpel nek primarni primanjkljaj na psihofizične področju, in tudi za cel družinski sistem, ki se mora na novo vzpostaviti, na novo opredeliti do tega otroka in res pomeni, lahko pomeni velik napredek. Tako celostno.

Ravno to je pomembno, da centri za celostno obravnavo predšolskih otrok zagotavljajo, da je pomoč in spodbuda interdisciplinarna – to pomeni, da vstopa v ta sistem več različnih strokovnjakov –; da je pomoč hitra – se pravi, čim bolj zgodnja, ko so otrokove možganske funkcije še plastične in dojemljive in lahko vsrkajo to strokovno pomoč – in da je to med seboj usklajena pomoč, da ve leva roka, kaj dela desna, da ve desna roka, kaj dela glava. In ti centri bodo ravno to omogočili.

Ob tem bi pa še posebej poudarila to, da poleg teh strokovnih oblik pomoči je za otroka ravno tako pomembna tudi klima, v katero se rodi in v kateri odrašča, da mu lahko te pomoči sploh kaj koristijo. Se pravi, da rabijo starši in sorojenci neko psihološko pomoč, da to situacijo sprejmejo, da se na novo organizirajo, da se ozavešijo, da se potem tak otrok v taki družini počuti varnega in sprejetega, kar je ravno tako predpogoj, da bo ta pomoč padla na plodna tla.

Prav tako se mi zdijo pomembni tudi ti amandmaji, ki jih imamo pred sabo, kajti gluhoslepi res potrebujejo specifične pristope pri sporazumevanju. To je temelj za kakršnokoli vključenje v socialno okolje. In tudi to, da bo sedaj bolj pravično razdeljen denar za povrnitev stroškov, da bodo do tega denarja upravičeni tudi starši, ki otroka vozijo v razvojni vrtec.

Poleg vsega naštetega bi poudarila tudi to, kako pomembna je pravična regionalna razvitost teh oblik pomoči. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič.

Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik, in prav lep pozdrav vsem!

Ni dvoma, da bo naša poslanska skupina v celoti podprla ta zakon in tudi oba člena, ki postavljata na spisek invalidnosti še gluhoslepe, kar je izjemnega pomena. Popolnoma se strinjam z vsem, kar je gospa Marija Bačič povedala, kaj vse bo še treba postoriti za nadgradnjo tega zakona. Jaz pa naj malo pogledam nazaj, kako smo do tega sploh prišli. Na začetku pa naj še enkrat pohvalim prizadevanja, da Predlog zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami čim prej doseže svoj namen. Še vedno imamo čas dopolniti in posodobiti pravila in določila v zakonu, ki je za mnoge v naši družbi nujno potreben. Znanstveni napredek v



zdravstvu, v psihiatriji, v psihologiji, v pedopsihiatriji, v fizioterapiji, v pedagogiki, v tehnologiji, da ne naštevam, tudi v načinu življenja današnjih družin – je nujno, da sledimo razvoju in ga smiselno vkomponiramo v današnji predlog.

Spomnim se iz prakse, kako smo obravnavali hiperaktivne otroke, ki so bili tretirani kot vedenjsko moteni, ko smo prvič slišali za avtistične otroke, za Y generacijo. Vsi ti problemi v razvoju so se kazali že zgodaj, in reševali smo jih v timih po najboljših močeh, dokler se ni pokazalo, kako zelo potrebna je zgodnja obravnava otroka preko razvojnih ambulant in različnih strokovnjakov, ki so s svojimi individualnimi načrti obravnave dojeli, da brez staršev oziroma širše družine ne bo šlo.

Še več, da prav na začetku obravnave predšolskega otroka s posebnimi potrebami potrebujejo prav starši teh otrok največjo pomoč v smislu pravih vzgojnih prijemov za svojega otroka. Vodenje pa mora biti nujno visoko strokovno, multidisciplinarno, sinhrono, vztrajno in spodbudno. Pomislimo o zgodnjih diagnozah, ki prinašajo predvsem medikamentozno zdravljenje, ki se je v mnogih primerih pokazala nezdrava, ponekod celo škodljiva. Vodeni starši najprej sebe postavijo v realni svet, da je njihov otrok najprej njihov, brez vsake samokrivde ali iskanja krivde v drugem.

Vodeni starši se naučijo postavljati meje in strukturirati dejanja tam, kjer je potrebno; vzgajati ljubeče in biti vztrajni in dosledni. Vsi pripomočki morajo biti staršem na voljo in vodeni, seveda, da lahko spremljajo tudi otrokov razvoj, največkrat brez zdravil. Pripomočki so pomemben element otrokovega napredka, zlasti če govorimo, da otrok niti ne vidi niti ne sliši. Takšni otrokovi primanjkljaji pa so posledica dopolnitve tega zakona, da bodo tudi oni deležni takšne strokovne obravnave, kot jo potrebujejo.

Potrebujejo kvalitetne kadre, da bodo suvereno sodelovali s starši za izjemno potrebno komunikacijo med otrokom in staršem. Zakonu želim vse dobro in čim prej naj služi vsem udeleženi v celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok, saj prav zato nekaterim v šolskem obdobju najbrž ne bo treba več pomagati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Jasna Murgel, izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, še enkrat, za besedo.

Moram reči, da sem izredno vesela vse te podpore, ki je že od samega začetka, že od predhodne obravnave, pa od prve obravnave. Morda bi bilo luštno, da bi bili še predstavniki tam na desni tukaj, kajti dostikrat govorimo, kako je otrok pomemben. A ne glede na to, podpisov je bilo zelo veliko s strani poslancev in tudi podpora v prvi obravnavi in mislim, da se ni bati, da bi bila tudi v naslednjih dveh glasovanjih, ki jih bomo imeli.

Morda samo v zvezi s temi amandmaji, ki so bili vloženi, da pojasnim. Zakon sam se nanaša na zelo široke skupine otrok. V bistvu smo ga na ta način zastavili, da bo zajel zelo široko skupino otrok in v bistvu otroke s posebnimi potrebami, ki so opredeljeni, da kar preberem, da bo zelo jasno tudi slovenski javnosti, da nismo šli na to definicijo, da bi vključevali posamezne skupine, da bi jih delili na neke predalčke, ampak smo zastavili zelo široko definicijo otroka s posebnimi potrebami ravno zaradi tega tudi, ker je zelo težko v začetnem obdobju, zgodnjem obdobju razvoja otroka sploh določiti končno diagnozo. In potem, če bi kakšen otrok padel iz te definicije, bi obstajala nevarnost, da ne bi bil deležen obravnave po tem zakonu on in družina.

Po zakonu, po 3. členu, so otroci s posebnimi potrebami otroci z razvojnimi zaostanki, primanjkljaji, ovirami oziroma motnjami na telesnem, spoznavnem, zaznavnem, socialno-čustvenem, sporazumevalnem področju ter z dolgotrajnimi boleznimi. To so otroci s posebnimi potrebami, vendar je v zakon širše vključena skupina otrok z rizičnimi dejavniki, to so otroci, pri katerih obstajajo rizični dejavniki za razvojne primanjkljaje, zaostanke, ovire oziroma motnje. Torej, želeli smo in smo vključili v zakon zelo široko skupino otrok, ki bodo skozi te centre za zgodnjo obravnavo presejani in se bo potem nadalje določalo, kam bodo napoteni v obravnavo, del se jih bo obravnavalo v samem centru, del pa bo potem napoten na že obstoječe institucije, ki jih imamo. Torej, ta potreba po amandmaju je zgolj zaradi tega, potem v izvedbenih nekako, če tako rečem, členih za gluhoslepe, ki so sicer v osnovni definiciji že zajeti – seveda v tej tako široki definiciji so tudi zajeti. Ampak, da ne bi bilo kakršnegakoli dvoma o tem pri določitvi samega individualnega načrta in potem fizične pomoči, pomoči v obravnavi v vrtcu, smo prisluhnili Društvu za gluhoslepe in določili v bistvu, da se upošteva v individualnem načrtu, če je to potrebno, poseben način sporazumevanja, ki ni samo znakovni jezik, kajti gluhoslepi ne vidijo znakovnega jezika, in je potreben pač način sporazumevanja, kot ga oni imajo. In ker dostikrat v tej zakonodaji dostikrat izpadejo, ker so res posebna in sploh ne zelo številna skupina, izpadejo iz teh zakonov, smo rekli, da je tu treba upoštevati vendarle to specifičnost, da zaradi tega morda ne bi bili prikrajšani za obravnavo in da se lahko v 12. členu doda potem to, da se jim lahko zagotovi sporazumevanje in učenje prilagojenih načinov sporazumevanja z gluhoslepimi v vrtcu. Torej prilagojeni načini sporazumevanja, ne samo znakovni jezi, kajti znakovni jezik se lahko zgodi, da ni dovolj. Na ta način nekako pomagamo tudi tej skupini, da dobi eno ustrežnejšo obravnavo v družbi, da – kako naj rečem? – po domače, da ne padejo vedno skozi, ko recimo, v Zakonu o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami – tam



pa imamo te alineje, kaj so to, kdo so to otroci s posebnimi potrebami in imamo gibalno ovirani, gluhi, slepi – morda kdaj padejo iz teh skupin in morda nimajo najustreznejše obravnave. Da bi se temu izognili, smo dali zdaj v drugi obravnavi ta dva amandmaja, da bi enostavno tem otrokom tudi zagotovili to obravnavo in da ne bi bilo nobenega dvoma pri samem individualnem načrtu in ob določitvah oblik pomoči v 12. in 15. členu, ali bodo oni imeli ustrezno obravnavo. Mislim, da je to najmanj, kar kot družba lahko naredimo.

Torej ne gre za to, da bi eni skupini posebej priznavali neke pravice in jo posebej vključevali, ampak gre za to, da to skupino, ki je tudi sicer opredeljena in zajeta v tej široki definiciji otroka s posebnimi potrebami in otroka z rizičnimi dejavniki, damo posebno navedbo obravnave, ki jo bo deležna skladno z dejavniki, ki jih pač ta skupina ima in ki so specifični glede na ostale, na druge skupine otrok s posebnimi potrebami oziroma z rizičnimi dejavniki. Zgolj iz tega razloga sta ta dva amandmaja. Veseli me, da je tudi podpora, da ta dva amandmaja, drugače smo pa v postopku sprejemanj zakona, torej na drugi obravnavi na matičnem odboru sprejeli tudi amandmaje, ki jih je Zakonodajno-pravna služba predlagala in poskušali narediti zakon nekako čim bolj izvedljiv.

Seveda je pred nami še tudi delo na podzakonskih aktih. Tudi tu bomo, upam da, sodelovali in pripravili takšne akte tudi na podlagi izkušenj pilotnega projekta, ki se bo izvajal zdaj dve leti. Tako da bomo imeli dovolj podlage za to, da bomo naredili takšne podzakonske akte, da bodo vse stvari, kolikor je to mogoče jasne, in morda, če bo treba, pa tudi kakšno določbo tukaj spremenili, kaj dodali. Pomembno je, da imamo osnovo. Zelo sem vesela tudi sama, osebno, da je dve leti nekaj naporov, dve leti prizadevanj na tem področju, ki se pač ne vidijo vedno navzven. In niti ni pomembno, če se vidijo, pomembno je, da bo končni rezultat, da bomo imeli en začetni korak in ga bomo lahko izvajali in na njem tudi gradili in tudi da bomo dali signal vsem tem družinam, da bo država za njih poskrbela na en način, da nam za te družine ni vseeno in da bomo sistem nagradili. Zato se vam tudi vsem, ki boste zakon podprli, že v naprej zahvaljujem. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. László Göncz.
Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Lep pozdrav še v mojem imenu!

Praktično je bilo vse povedano v predhodnih obrazložitvah, tako da bom zgolj ponovil, da od samega začetka sem izražal podporo temu zakonu, ker sem menil, da gre za zelo plemenito dejanje. Izražam sedaj podporo, seveda, tudi obema amandmajema, predvsem

zaradi te argumentacije, ki je bila sedaj na koncu še posebej poudarjena.

Cilj zakona je tukaj res jasen in koristen. Osebno menim, da v tem primeru celo gre za neko ogledalo družbe, kot sem to že tudi predhodno omenil, da do tovrstne problematike pokažeš še posebno občutljivost in senzibilnost, in menim, da je tudi izražena pripravljenost praktično za celovito podporo temu zakonu jasna slika te družbe in to je vsekakor za pozdraviti. Pozdravljam tudi to, da je, ker gre za medresorsko tematiko, da je tudi s tega vidika bila zadeva praktično podprta za vse zainteresirane resorje. Vem, da so tukaj bile tudi neke pripombe in drugačna razmišljanja, ampak sedaj, ko imamo pred seboj rezultat, menim, da je le treba poudariti tudi ta vidik.

Bilo je danes poudarjeno, če bo druga vlada, če bo drugačna politika, kaj se bo s tem zakonom dogajalo. Takole bom rekel, da verjetno pri taki podpori in pri tako pomembni zadevi se ta zakon lahko zgolj popravlja. In predvsem tisti vidik, da bo tukaj tudi pilotni program začel že veljati, bo verjetno tudi prineslo neke izkušnje, ki bodo bolj podpora celo še za morebitno kvalitativno nadgradnjo tega programa. Torej, res tukaj ni več česa dodati in zgolj v kontekstu ene od predgovornic, ki je rekla, da vse dobro temu zakonu. Jaz na koncu naj zaželim vse dobro tistim, ki bodo imeli korist tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ker opažam, da nihče več ne želi razpravljati pri tej točki, zaključujem razpravo.

Nadaljujemo. V razpravo dajem 15. člen te amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Če želi kdo še kaj dodati ... Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 19. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UREJANJU PROSTORA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 52 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite, gospa ministrica.

IRENA MAJCEN: Hvala. Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!



Predlog zakona o urejanju prostora predstavlja celostno prenovu področja, ki je eno ključnih za uspešen trajnostni razvoj Slovenije, katerega osrednja značilnost zadnjih 15 let je tudi drobljenje celovite materije različnih zakonov, njegova sektorizacija skozi področne predpise in pa odsotnost nekaterih ključnih mehanizmov za doseganje ustreznega prostorskega razvoja. Danes je področje urejanja prostora zajeto v treh sistemskih zakonih, od katerih prvotni Zakon o urejanju prostora ureja pravzaprav samo še vprašanje prostorskih ukrepov. Zakon o prostorskem načrtovanju ureja občinsko prostorsko načrtovanje, opremljanje zemljišč in prostorsko informatiko, Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor po področje državnega prostorskega načrtovanja in nekatera specialna vprašanja umeščanja državnih infrastrukturnih objektov. Predlog novega zakona njihovo vsebino združuje, jo nadgrajuje in povezuje ter ponuja celoten normativni instrumentarij za urejanje prostora. V nekaterih segmentih to pomeni predvsem evolucijsko nadgradnjo obstoječih rešitev, da ne bi prihajalo do ponavljanja preteklih napak s prekinjanjem in menjavo temeljev sistema, ravno ko se ti vzpostavljajo. Tukaj je poglobljen predvsem neoviran potek priprave občinskih prostorskih načrtov. Marsikje pa zakon prinaša korenite novosti.

Na področju prostorskega načrtovanja se tako predlaga uzakonitev mehanizmov za aktivno usklajevanje legitimnih, a pogosto nasprotnih javnih interesov v prostoru, kjer je osrednja vloga dana Komisiji vlade za prostorski razvoj in možnost izvedbe postopka prevlade javne koristi.

Predlog zakona prav tako povečuje prožnost izvedbenega prostorskega načrtovanja z vzpostavitvijo instituta lokacijske preveritve kot instrumenta omogočanja dopolnilnih posegov v prostor pri posamični poselitvi, individualnih odstopanj od prostorskih aktov in začasne rabe prostora. Vpeljuje se nov postopek načrtovanja in dovoljevanja prostorskih ureditev državnega pomena, po principu vse na enem mestu in v enem postopku. Močan poudarek se daje doslej odsotnemu, a ključnemu vidiku strateškega načrtovanja na regionalnem nivoju. Prvikrat pa se ureja tudi prostorsko načrtovanje na morju.

Zakon namenja pozornost tudi urejanju tako imenovanih negradbenih posegov v prostor z uzakonitvijo odloka o urejanju podobe naselij in krajine. Omogoča se boljše in zgodnejše sodelovanje javnosti in vzpostavlja možnost sodnega varstva glede sprejetih prostorskih izvedbenih aktov ter opredeljuje status nevladnih organizacij, ki na tem področju delajo v javnem interesu.

Številne novosti prinaša tudi del zakona, namenjen ukrepom zemljiške politike. Za sedanji sistem urejanja prostora je namreč značilno, da se ga skoraj povsem enači s prostorskim načrtovanjem, torej vnaprejšnjim

predpisovanjem rabe prostora, medtem ko nadaljnje gospodarjenje s tako načrtovanim prostorom izostane, sploh pri najbolj ključnem segmentu stavbnih zemljiščih.

Zakon tudi posodablja obstoječe prostorske ukrepe, kot so razlastitev, začasne ukrepe za zavarovanje urejanja prostora in upravno komasacijo. Glede predkupne pravice pa občini omogoča njeno uveljavljanje tudi na kmetijskih zemljiščih v območju za dolgoročni razvoj naselja.

Zakon določa pravila za formiranje gradbenih parcel objektov kot temeljne celice urbanizma ter uzakonja soglasje občin k spreminjanju teh parcel zaradi zagotavljanja reda in funkcionalnosti v prostoru.

Vpeljujejo se razvojne stopnje stavbnih zemljišč ter njihovo evidentiranje z namenom pregleda gospodarjenja z njimi, ki naj se odrazi v ustrezni zalogi in ponudbi primerno komunalno opremljenih zemljišč po konkurenčnih cenah. Z akontacijo komunalnega prispevka se občini omogoča hitrejšo delno povrnitev stroškov, ki jih ima s komunalnim opremljanjem zemljišč, lastnike takšnih zemljišč pa stimulira k njihovi čimprejšnji aktivaciji za gradnjo. V obliki takse za neizkoriščena stavbna zemljišča se vpeljuje nov finančni mehanizem zemljiške politike.

Več pa v nadaljevanju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa ministrica.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Začnemo s Poslansko skupino Stranke modernega centra, zanjo mag. Bojan Krajnc.

Izvolite.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministrica z ekipo, spoštovani kolegi in kolegice!

Predlog novega zakona o urejanju prostora razveljavlja in nadomešča ter na enem mestu združuje vsebino veljavnih Zakona o prostorskem načrtovanju, Zakona o urejanju prostora in Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Ti zakoni so bili sprejeti že zdavnaj in so doživeli številne spremembe. Zaradi takšne razdrobljenosti zakonskih, pa tudi podzakonskih aktov urejanje prostora v praksi ni bilo učinkovito, ker ni bilo mogoče doseči preglednega in stabilnega sistema za zagotavljanje javnega interesa na področju urejanja prostora na eni strani, pa tudi ne razumljivega, enostavnega in varnega pravnega okolja za zasebne investicije na drugi strani.

Predlog novega zakona o urejanju prostora nadgrajuje že vpeljan sistem državnega in občinskega prostorskega načrtovanja in ukrepe zemljiške politike. Pri tem pa uvaja tudi številne novosti, med katerimi izpostavljamo predvsem naslednje: dosledno izpeljuje načelo usklajevanja interesov in sodelovanja med udeleženci; državni prostorski red določa kot



mesto, kjer se zbirajo pravila, smernice in dobra praksa; vpeljuje instrument prevlade ene javne koristi nad drugo v primeru, ko nastane kolizija javnih interesov in na strokovni ravni ni mogoče doseči usklajene rešitve; ustanavlja Komisijo za prostorski razvoj Vlade Republike Slovenije, ki poda mnenje glede prevlade ene javne koristi nad drugo, in Prostorski svet, ki deluje kot strokovno posvetovalno telo Ministrstva za okolje in prostor; omogoča boljše in zgodnejše sodelovanje javnosti v postopkih priprave prostorskih aktov; prednostno usmerja poselitve v urbana naselja; opredeljuje status nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu na področju urejanja prostora, in jim daje možnost vlaganja pravnih sredstev zoper prostorske izvedbene akte.

Pomembni so tudi cilji, ki jih zasleduje obravnavani predlog zakona: krovno ureja področje urejanja prostora v enem zakonu; vzpostavlja jasen in pregleden sistem prostorskih aktov, ki temelji na ločitvi med strateške in izvedbene akte, in omogoča večjo fleksibilnost ter učinkovitost prostorskega načrtovanja, hkrati pa ne ruši obstoječih temeljnih instrumentov prostorskega načrtovanja, kot je občinski prostorski načrt; vpeljuje prostorsko strateško načrtovanje na regionalnem nivoju; vzpostavlja zakonske podlage za prostorsko načrtovanje na morju; vpeljuje nov postopek načrtovanja prostorskih ureditev državnega pomena po principu vse na enem mestu in v enem postopku od načrtovanja do dovoljevanja; razbremenjuje občinske prostorske načrte kot temeljne prostorske akte občine z namenom njihove učinkovitejše obravnave; vzpostavlja institut lokacijske preveritve kot fleksibilnega instrumenta omogočanja dopolnilnih posegov v prostor pri posamični poselitvi, odstopanj od prostorskih aktov in začasne rabe prostora; posodablja ukrepe zemljiške politike z namenom doseganja boljše izkoriščenosti prostora, razvoja stavbnih zemljišč in gospodarjenja občin s stavbnimi zemljišči; vzpostavlja pravila za določanje gradbenih parcel in vzpostavlja ustrezne finančne instrumente zemljiške politike.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da uvedene novosti in zastavljeni cilji ponujajo veliko možnosti za bolj učinkovito urejanje prostora, s čimer bodo upravni postopki pri izvajanju investicij potekali hitreje in bolj enostavno, hkrati pa omogočajo spoštovanje načel trajnostnega razvoja. Zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra tudi menimo, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Danijel Krivec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav

ministrici z ekipo! Lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Pred nami je tretji izmed zakonov o umeščanju v prostor, Predlog zakona o urejanju prostora, ZUreP-2. Slovenija je prvo krovno ureditev na področju urejanja prostora in graditve objektov dobila v začetku leta 2003. Šlo je za Zakon o urejanju prostora, ZUreP-1 in Zakon o graditvi objektov ZGO-1. Pred tem se je ves čas samostojne države uporabljala še nekdanja republiška zakonodaja. Čeprav je šlo za pomembno pravno področje in čeprav naj bi ta zakona postavila trajne normative temelje, je kmalu prišlo do drobljenja te ureditve. ZUreP-1 je že v letu 2007 delno nadomestil Zakon o prostorskem načrtovanju, ZPNačrt, ki je iz ZUreP-1 izvzel in ločeno uredil področje prostorskega načrtovanja, opremljanja zemljišč za gradnjo in prostorsko informatiko, torej glavnino njegove vsebine. Tudi sam ZPN načrt se je večkrat spreminjal in dopolnjeval, najbolj pa je vanj leta 2010 posegel Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, ki je ločeno uredil problematiko priprave državnih prostorskih načrtov in specialno uredil še nekaj drugih povezanih vprašanj. Zaradi tovrstnega normativnega drobljenja se je izkazala potreba po celostni prenovi tega zakonodajnega področja. Rezultat tega so poleg novega Zakona o urejanju prostora še nov Gradbeni zakon in nov Zakon o arhitekturi in inženirski dejavnosti.

Poglavitne rešitve, ki jih ta ZUreP-2 prinaša. ZUreP-2 vzpostavlja nabor državnih pravil urejanja prostora, ki so trenutno predmet Uredbe o prostorskem redu Slovenije in predstavljajo vsebino pravila urejanja prostora. Državna pravila urejanja prostora so urejena na dveh mestih. Temeljna pravila so vključena v sam zakon, medtem ko bodo druga pravila sprejeta z uredbo Vlade in bodo postala del državnega prostorskega reda. Pojavljajo se tudi novi udeleženci pri urejanju prostora.

Kot novost je vzpostavljena Komisija za prostorski razvoj Vlade Republike Slovenije, ki kot nadresorsko delovno telo daje mnenje v primeru neusklajenih interesov nosilcev urejanja prostora in v primeru prevlade ene javne koristi nad drugo. Gre za politično telo, kateremu nudi strokovno podporo Prostorski svet in samo Ministrstvo za okolje in prostor. Ima svojo vlogo kot potrjevalec določenih odločitev ali mnenjedajalec. Drugi organ oziroma drugi pristojen za prostor je Ministrstvo za okolje in prostor, ki je eden od nosilcev urejanja prostora, ki ima z novim zakonom dodano vlogo skrbnika krajine, ne zgolj skrbnika poselitve, kot je izhajalo iz dosedanje prakse. In tretji organ, na novo se ustanavlja Prostorski svet Ministrstva za okolje in prostor, ki šteje 13 članov, zunanjih strokovnjakov za področje urejanja prostora, tvorijo pa ga predstavniki strokovnih združenj, fakultet, združenj občin, strokovnih institucij in nevladnih organizacij. Prostorski svet bo deloval na sejah in nudil strokovno podporo delovanju

ministrstva in Komisiji za prostorski razvoj Vlade Republike Slovenije.

Podana je tudi pravna podlaga za nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu na področju urejanja prostora, da pridobijo omenjeni status, kar jim prinaša tudi poseben položaj pri pravnih sredstvih zoper prostorske akte. Nevladne organizacije s statusom delovanja v javnem interesu dobijo možnost vlaganja pravnih sredstev pravnega spora zoper prostorske izvedbene akte.

ZUreP-2 predvideva tri obvezne strokovne podlage: urbanistično in krajinsko zasnovu, ki smo jo že poznali, ter na novo elaborat ekonomike. Prostorsko strateško načrtovanje se v širšem pogledu izvaja preko Strategije prostorskega razvoja Slovenije, ki z ZUreP-2 dobiva zakonsko podlago, v ožjem pogledu pa preko pripravi regionalnega prostorskega plana, kar je novost, in občinskega prostorskega plana. Gre za dva prostorska strateška akta, pri čemer je prvi pripravljen na ravni razvojne regije, kot izhaja na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, drugi pa na ravni občine in naj bi v osnovi nadomestil strateški del sedanjih občinskih prostorskih načrtov. Sprejetje občinskega prostorskega plana po zakonu ni obvezen, razen za mestne občine, saj so lahko vse njegove vsebine obdelane na ravni regionalnega prostorskega plana.

Uvaja se nov, prožen in učinkovit postopek državnega prostorskega načrtovanja. ZUreP-2 povzema materijo dosedanjega Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena in v istem zakonu ureja tako občinsko kot državno prostorsko načrtovanje. Sistem državnega prostorskega načrtovanja se glede na dosedanjo materijo bistveno nadgrajuje, saj omogoča prožen postopek, ki se zaključi bodisi s sprejemom uredbe o DPN bodisi tekom združenega postopka načrtovanja in dovoljevanja z izdajo celovitega dovoljenja. Celovito delovanje predstavlja gradbeno dovoljenje, okoljevarstveno soglasje in je hkrati prostorski akt, ki ima učinke DPN. Spremembe glede na trenutni postopek priprave državnega prostorskega načrta je tudi v podlagi za postopek državnega prostorskega načrtovanja, saj naj bi bile vsaj zasnove prostorskih ureditev državnega pomena po novem usklajene na regionalni ravni v regionalnem prostorskem planu.

Glede občinskih prostorskih načrtov drastičnih sprememb zakon ne vpeljuje. Občinski prostorski načrt ostaja tak kot do sedaj, vendar se bo v prihodnje razbremenil določenih vsebin. Strateški del preide v občinski prostorski plan ali regionalni prostorski plan, izloči pa se tudi vsebina novo vpeljanega Odloka o urejanju podobe naselij in krajin. Postopek za sprejetje občinskega prostorskega načrta se spreminja predvsem v začetni fazi, ki temelji na izhodiščih za pripravo, torej analizi prostora in pretehtanju pobud, ne pa zgolj z zbiranjem pobud in

njihovem nekritičnem prenašanju v prostorski akt. Poleg tega zakon vzpostavlja podlago, da lahko občine predpišejo takso za obravnavanje zasebnih pobud, ki predstavljajo pobudo za spremembo namenske rabe prostora. Določene spremembe v smeri zagotavljanja večje prožnosti in širjenja namena uporabe se vpeljujejo tudi pri občinskem podrobnem prostorskem načrtu. Tako ni nujno vezan na območje ene občine, prav tako ne na sklenjena območja. Zakon ne določa obvezne vsebine občinskega podrobnega prostorskega načrta, ampak daje nabor vsebin, ki se prilagodijo konkretnemu namenu oziroma konkretnemu projektu.

ZUreP-2 vzpostavlja nov institut lokacijske preveritve, preko katerega lahko občina prilagaja in določi natančno velikost stavbnih zemljišč pri posamični poselitvi, dopušča individualna odstopanja od prostorskih izvedbenih pogojev, dopušča izvedbo dopolnilnih posegov in omogoča začasno rabo prostora, in sicer z namenom aktivacije nerealiziranih ali opuščenih gradenj za čas do njihove izvedbe.

V sklop zemljiške politike se ponovno uvrščajo tudi prostorski ukrepi. Razen tistih začasnih ukrepov za zavarovanje prostorskega načrtovanja, ki so bili do sedaj deloma urejeni v ZUreP-1, deloma pa v drugih predpisih. Poleg nadgraditve in prenove obstoječih mehanizmov predkupne pravice občin, ki se sedaj razširja tudi na državo, razlastitve in omejitve lastninske pravice, pravne komasacije in ukrepi pri obnovi, zakon uvaja ali primerneje povzema mehanizme za razglašanje grajenega javnega dobra instrument odreditve vzdrževanja in pa soglasja za spremembo meje parcel v območju stavbnih zemljišč.

Glede opremljanja zemljišč za gradnjo je prenovljen sistem plačevanja komunalnega prispevka, kjer se predvsem uvaja možnost akontacije tistega njegovega dela, ki odpade na zemljišče, s čimer se občinam omogoči povračilo dela stroškov, ki jih je imela s komunalnim opremljanjem že takoj ob opremljanju in ne šele takrat, ko se pojavi investitor in se izda gradbeno dovoljenje.

Povsem nov je tudi instrument takse za neizkoriščeno stavbno zemljišče, ki ga zakonodajalec definira kot mehanizem aktivacije tistih zemljišč, na katerih kljub preteklim vlaganjem v smislu postopkov priprave aktov in komunalnega opremljanja ne prihaja do gradenj, pa za to ni nobenih javno-pravnih ovir. Občine se namreč ob sprejemanju novih prostorskih aktov kot tudi programov komunalnega opremljanja kljub obstoječim praznim urejenim zazidljivim zemljiščem soočajo z mnogimi predlogi za ustvarjanje novih komunalno opremljenih stavbnih zemljišč, kar predstavlja resno oviro za prostorski razvoj občin z vidika ekonomske učinkovitosti.

Kar se tiče gradbenih parcel, stavb. Namen predlagatelja je, da se zagotovi trajni

obstoj pravic vsakokratnega lastnika stavbe, torej ne zgolj investitorja, temveč tudi vseh njegovih pravnih naslednikov kot bodočih lastnikov na tistem zemljišču, ki je vključeno v gradbeno parcelo stavbe. Gradbeno parcelo načrtovanega objekta lahko tvori le tisto zemljišče, na katerem so zagotovljene takšne pravice vsakokratnega lastnika stavbe, ki mu omogočajo trajno in neovirano možnost, da takšno zemljišče uporablja za potrebe redne rabe stavbe.

Predlagane rešitve glede gradbene parcele stavbe predstavljajo bistveno sistemsko novost v našem pravnem redu. Med drugim bodo terjale tudi ustrezno prilagoditev obstoječih nepremičninskih evidenc ter pripravo uprave, stroke, investitorjev in udeležencev nepremičninskega trga na nova pravila. Zato je uveljavitev spremenjenih pravil odložena za daljši čas, kot velja za preostale zakonske rešitve.

Predlagane rešitve glede gradbene parcele stavbe v primerjavi z dosedanjimi ureditvijo pomenijo določene nove omejitve pravnega prometa, in sicer v delu, kolikor za čas po izgradnji stavbe ne omogočajo več ločenega pravnega prometa s stavbo in zemljiščem, ki je namenjeno za njeno redno rabo oziroma kolikor omejuje možnost, da se investitor oziroma njegov vsakokratni pravni naslednik kot lastnik stavbe odpove pravicam na zemljišču, ki je namenjeno za njeno redno rabo. Predlagatelj se v tem primeru sklicuje na prvi odstavek 71. člena Ustave – Posebni pogoji za uporabo zemljišč –, in prvi odstavek 67. člena Ustave – Način pridobivanja in uživanja lastnine.

Tako za novi ZUreP-2 kot gradbeni zakon je bistvenega pomena, da se čim prej vzpostavi delovanje prostorskega informacijskega sistema kot javnega spletnega portala, preko katerega bodo potekale določene aktivnosti pri pripravi prostorskih aktov, sprva jasno predvsem javne objave kot tudi vlaganje gradbenih dovoljenj v nadaljevanju. V njem se bo vodil tudi katalog pravnih režimov in omogočal prikaz stanja prostora, s čimer bi naj bi se povečala pravna varnost in zagotovila tudi celovitost informacij za vse udeležence v teh postopkih. Urediti je treba vse postopke za investitorje, za državljane, podjetja na enem mestu, da bodo imeli slednji realno časovnico za izvedbo planiranih projektov. Obenem je nujna uskladitev postopkov z Zakonom o upravnem postopku, da bo možna pripomba na projekt le v določeni fazi postopka, zmanjšati je treba nabor posegov, ki terjajo posebna soglasja ter uveljaviti dosledno spoštovanje načela, da molk je odobritev, pri soglasjih, potrebnih pred vložitvijo zahteve za gradbeno dovoljenje. Uveljaviti je treba časovno predvidljive in obvladljive postopke ter osebno odgovornost predstojnikov organov, ki ne zagotavljajo reševanja v roku. Upravljanje s prostorom zahteva trajno in aktivno skrb, odločno in sistematično ukrepanje tako zaradi lokalnih kot

tudi globalnih vzrokov. Prostor je eden od konstitutivnih elementov državnosti, njegovo urejanje pa bistveno vpliva tudi na vsa ostala družbena področja, zato mora biti interdisciplinarno, strokovno podprto, vseobsegajoče in trajno, da lahko zagotavlja uravnotežen in skladen razvoj vseh slovenskih pokrajin.

Zaradi zelo zapletenih razmer v prostoru, še posebej v sedanji Sloveniji, ki ovirajo normalen razvoj države, je nujna poglobljena skrb za prostorski red. Prostorski problemi so izrazito strateške narave in jim moramo zato posvetiti večjo skrb. Prostorska politika ni le servis urbanizacije, temveč mora biti tudi strokovni varuh biotske in kulturne pestrosti narave, morja, rek in virov pitne vode, kmetijskih tal, čistega ozračja, celotne naravne in kulturne dediščine ter usmerjevalec turističnega razvoja v sozvočju z naravo. Poglavitni cilj vseh teh, med seboj zelo prepletenih prizadevanj mora temeljiti na konceptu usklajenega regionalnega in trajnostno naravnega razvoja. Proces prostorskega načrtovanja mora potekati usklajeno na ravni države, pokrajin in občin. Pristojnosti v procesu odločanja v prostoru morajo biti porazdeljeni med državo, pokrajino in občine v skladu s pomenom načrtovanih posegov. Pri tem morajo biti postopki načrtovanja posegov v prostor in postopki pridobivanja upravnih dovoljenj pregledni, jasni in državljanu razumljivi, predvsem pa pravični, kratki in učinkoviti.

Urejanje prostora mora upoštevati prizadevanja za doseg trajnostnega razvoja, zato ne temelji zgolj na ekonomskih izhodiščih, temveč tudi na etičnih. Prizadevati se moramo za visoko raven varstva in izboljšanja kakovosti okolja. Odnos do okolja mora temeljiti na načelih previdnosti in preventive. Okoljsko škodo je ceneje in učinkoviteje preprečevati kot zdraviti njene posledice. Slovenija mora ohranjati in negovati pokrajinsko identiteto, poselitvene in pokrajinske značilnosti in podpirati smiselno nadaljevanje varstva zaščitene območij. Biotska raznovrstnost je posebej dragocena oblika naravnega bogastva Slovenije, ki jo moramo v nadaljevanju ohraniti.

Izjemnega življenjskega pomena za dolgoročen koncept razvoja Slovenije je prizadevanje za rabo obnovljivih virov in varčno rabo energije. Podpirati moramo take oblike prostorskega razvoja, ki bodo omogočale majhno odvisnost posameznih območij od gospodarskih središč. Med središči in posameznimi območji je treba zagotoviti dobro infrastrukturno povezavo. V obmejnih in demografsko ogroženih območjih je treba zagotoviti politiko dodatnih olajšav za gospodarski razvoj. Glede na to, da sodi več kot polovica slovenskega ozemlja med razvojno ogrožena območja in da v tem prostoru živi manj kot petina prebivalstva, je treba čim prej sprejeti strategijo razvoja Slovenije, nacionalni program razvoja podeželja in ukrepe za izboljšanje

razmer na razvojno šibkih območjih. Slovenija je demografsko ogrožena zlasti na obmejnih in hribovskih območjih, postaja ostarela družba z vsemi posledicami, ki jih ta nosi s seboj. Zato mora država oblikovati celostno strategijo, ki bo pripeljala do ugodnejših sociodemografskih trendov, predpogoj za to pa je ustrezna gospodarska rast, skladnejši gospodarski in regionalni razvoj. Vsemu temu pa je podlaga tudi zakon, o katerem govorimo danes, to je Zakon o urejanju prostora. Na Zakon o urejanju prostora, ZUreP-2, je že v postopku sprejemanja na vladi kot tudi po sprejetju prišlo več pripomb strokovnih združenj, inženirskih zbornic, zbornic za arhitekturo in prostor Slovenije, skupnosti občin, občinskih inšpekcijskih služb, univerz v Ljubljani, Fakultete za arhitekturo v Ljubljani in Univerze v Mariboru, prav tako pa tudi Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo.

Prav tako ima pripombe na ta zakon Vrhovno sodišče, ki meni, da je ureditev sodnega varstva zoper prostorske akte oblikovana tako, da bo izvajanje sodnega nadzora v praksi nemogoče. Rešitev je nejasna in nezdružljiva s sistemsko ureditvijo upravnega spora. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zaradi vseh teh nedorečenosti zakona v tej prvi fazi ne podpiramo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Desus.

Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica z ekipo, spoštovani kolege in kolegi!

Pred nami je še tretji zakon iz paketa obsežne prenove gradbene in prostorske zakonodaje, ki bo nadomestil sedanjega zakon o prostorskem načrtovanju, urejanju prostora in umeščanju prostorskih ureditev v prostor. Gre torej za krovni zakon, ki bo urejal področje prostora, obsega pa državna pravila o urejanju prostora, udeležence pri urejanju prostora, prostorsko načrtovanje na državni in občinski ravni, zemljiško politiko, instrumente spremljanja stanja v prostoru ter zagotavljanje s tem povezanih informacijskih storitev. Sedanji sistem državnega in občinskega prostorskega načrtovanja, ki je imel kar nekaj slabosti, se bo z novim zakonom nadgradil. Ena od pričakovanih prednosti, ki naj bi jih zakon prinesel, je ta, da se bo dosledno vpeljalo načelo usklajevanja interesov in sodelovanja med udeleženci pri urejanju prostora. Upamo, da to pomeni, da bo posledično manj pritožb in zaviranja realizacije investicij, ker se pri skoraj vseh večjih investicijah prijavijo glasna nasprotovanja različnih interesnih skupin, po navadi ko je projekt že predaleč oziroma je bilo vanj investirana že veliko kapitala.

V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da bo predlog zakona v resnici omogočil boljše in zgodnejše sodelovanje javnosti v postopkih priprave prostorskih aktov in izpostavil sodno varstvo glede sprejetih izvedbenih aktov.

Predlog prinaša še eno pomembno novost, in sicer bo iz dosedanjih občinskih prostorskih načrtov izločen strateški del in del, ki ga bodo prevzeli odloki o urejanju podobe naselij in krajine, tako da bo občinski prostorski načrt postal občinski prostorski izvedbeni akt, ki bo določal namensko rabo prostora in prostorske izvedbene pogoje. Po trditvah pristojnega ministrstva se za občine, ki še niso sprejele občinskih prostorskih načrtov po obstoječi zakonodaji z novim zakonom ne bo nič spremenilo. Takšnih občin brez sprejetega občinskega prostorskega načrta je še okoli tretjina. Se pa za take občine brez sprejetih občinskih načrtov predvideva, da po letu 2021 ne bodo mogle več izdajati gradbenih dovoljenj, kar pomeni, da bodo te občine na nek način vseeno kaznovane.

Na področju načrtovanja prostorskih ureditev državnega pomena bo med drugim omogočena tudi izvedba združenega postopka načrtovanja in dovoljevanja, v katerem bo investitor dobil celovito dovoljenje, ki bo predstavljalo hkrati gradbeno dovoljenje, okoljevarstveno soglasje in pa prostorski izvedbeni akt.

Prej sem že omenil, da se pri mnogih večjih investicijah pogosto pojavijo različni interesi, ki zaustavijo realizacijo nekega projekta. V izogib takim zaustavitvam bo zakon uvedel instrument prevlade ene javne koristi na drugo za primere, ko nastane kolizija javnih interesov in na strokovni ravni ni mogoče doseči usklajene rešitve. Mnenje o tem bo podajala nova vladna komisija za prostorski razvoj, ki se bo posvetovala s prav tako novoustanovljenim prostorskim svetom ministrstva. Večji pomen bodo dobile tudi nevladne organizacije, ki se jim bo podelil status delovanja v javnem interesu na področju urejanja prostora, s čimer jim bo dana možnost vlagati pritožbe zoper prostorske izvedbene akte. Do spremembo bo prišlo tudi na področju zemljiške politike, kjer bodo vpeljani novi ukrepi in finančni mehanizmi, kot so na primer predkupna pravica države, gradbeno javno dobro, taksa za neizkoriščena stavbna zemljišča in podobno.

Naslednja dobrodošla novost je uvedba instituta lokacijske preveritve, preko katerega bo občina lahko prilagodila obliko in velikost območja stavbnih zemljišč na posamični poselitvi, dopustila individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev in izvedbo dopolnilnih posegov v prostor ali omogočila začasno rabo prostora.

Moram pa poudariti, da gre tako kot pri prvih dveh zakonih z gradbenega področja, tudi pri tem zakonu za ogromno različnih interesov in mnenj o tem, na kakšen način naj se pripravi zakonska podlaga prostorskega urejanja. Ne



glede na to, da so bila usklajevanja dolgotrajna, smo prepričani, da bo še kar nekaj kritik na zakon, kajti ministrstvo je moralo najti kompromis med enim in drugimi, s čimer pa zagotovo vsi zainteresirani ne bodo zadovoljni.

V Poslanski skupini Desus bomo Predlog zakona o urejanju prostora v prvi obravnavi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Danes torej obravnavamo po vsebini prvega iz serije treh zakonov o urejanju prostora, posegih v prostor in graditvi objektov. Čeprav smo Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti ter Gradbeni zakon že obravnavali in bi morda bilo po redu vsebine, ki jo zakon naslavlja, celo prav, da bi najprej obravnavali Zakon o urejanju prostora, je vendar dobro in pomembno, da vse tri zakone obravnavamo v kratkem sosedju. In da lahko ugotovimo, da je kot pri prvih dveh zakonih, tudi pri tem za njegovo uveljavitev in dokončno podporo ključnega pomena to, da bomo skozi drugo obravnavo lahko ugotovili, da ima vsaj v najbistvenejšem delu čim širšo podporo strokovne javnosti, uporabnikov, predvsem lokalnih skupnosti in da bo mogoče ugotoviti, da kot tak – kar izhaja tudi iz njegove uvodne predstavitve, tudi iz besed ministrice – zakon resnično prinaša ključne in pomembne osvežitve, posodobitve, predvsem pa odpravlja nelogičnosti, birokratske ovire, neživiljenjskosti, ki so se pokazale v okviru dosedanje prakse uporabe obstoječe zakonodaje. Socialni demokrati obstoječi zakon v trojčku skupaj s prehodnima dvema razumemo kot na nek način pomemben korak uresničevanja reformnih prizadevanj, ki si jih je ta koalicija zadala ob nastopu tega mandata.

Dovolite mi, da ne bi ponavljal v šali rečeno matrike, ki so jo imeli tudi predhodni govorniki, da naslovim samo tiste ključne stvari, ki se nam zdijo še posebej pomembne in si zaslužijo tudi v tej prvi obravnavi pohvale in osvetlitve. Ta zakon bo omogočil, da se v primeru gordijskih zagonetk, kjer se znotraj strateških dokumentov in usmeritev države pojavita dva ali več javnih interesov, Vlada lahko odloči – seveda ob ustrezni podpori posvetovalnega telesa, ki je sestavljen iz predstavnikov in predstavnic stroke –, kaj je primarni javni interes, kaj je prevladujoči javni interes. To je še posebej pomembno zaradi tega, ker se pri ključnih projektih umeščanja v prostor in posegov v prostor v zadnjih 25 letih kaže na nek način tudi nemoč države, da bi hitreje in predvsem učinkoviteje zagotavljala strateške infrastrukturne projekte, pa najsi gre za posege na področju zagotavljanja logistične

infrastrukture, energetske infrastrukture ali pa širšega urejanja krajinske, krajinske infrastrukture.

Kot drugo ocenjujemo Socialni demokrati izjemno pomembno, da je skozi zakon mogoče prepoznati linijo racionalnosti rabe prostora in da se skozi pravila, ki jih zakon določa, seveda pa podredno tudi skozi podzakonske akte, ki bodo sledili in bodo še posebej pomembni za področje urejanja prostora, jasno pove, da prostor ni neomejena dobrina in da je primarno prostor dobrina javnega interesa in je javno dobro ter da je z njim treba ravnati zelo racionalno.

V tem kontekstu pričujoči zakon uresničuje še eno izmed zavez koalicijske pogodbe, s katero smo se zavezali narediti korak naprej v naši družbi. Govorimo seveda o demokratičnosti in vključenosti pri sprejemanju pomembnih zakonov, v tem primeru tistih, ki naslavlajo poseganje v prostor in urejanje prostora. Tukaj bomo z omogočanjem pridobitve javnega interesa oziroma statusa v javnem interesu številnim nevladnim organizacijam, ki so seveda ključni deležniki in v pomembnem delu preprečujejo zlorabe procesov umeščanja v prostor na škodo kvalitete življenja, na škodo kvalitete varovanja okolja, da bodo lahko to počele z ustrezno pravno podlago, z ustreznim statusom in s tem povezano tudi z ustreznimi sredstvi za svoje delovanje. To seveda pomeni, da delamo korak naprej k državljanski vključenosti in k participaciji ljudi pri tistem, kar je najpomembnejše, to je pri vprašanju, v kakšnem in v kako kvalitetnem okolju bodo živel.

Sicer pa, kot je že bilo v prejšnjih predstavilih stališč in tudi v uvodni predstavitvi ministrice ustrezno povzeto, zakon določa obvezne strokovne podlage za urejanje prostora – v jedru govorimo o urbanistični zasnovi, krajinski zasnovi in elaboratu ekonomike. Sploh pri zadnjem bo v drugi obravnavi še potrebno nekaj navora za to, da se docela izčisti tudi pripombe lokalnih skupnosti, predvsem občin na to zadnje. Sicer pa zakon vpeljuje regionalni prostorski plan, uveljavlja nov državni postopek oziroma nov postopek državnega prostorskega načrtovanja, ki združuje dva procesa – kar je še posebej pomembno, denimo, v projektih državnega pomena, kot je danes situacija nujnosti izgradnje dodatnega visokonapetostnega omrežja, ki bi omogočilo razvoj in nadaljnjo širitev železarske industrije, denimo v Mežiški dolini, pa zaradi dolgotrajnosti postopkov, tudi zaradi medresorskih neusklajenosti in seveda nujnosti vključevanja lokalnih interesov civilnih iniciativ traja bistveno dlje, kot bi si to vsi skupaj tako z investitorjem kot tudi z ljudmi, ki čakajo na ta kvalitetna delovna mesta, želeli. Tako v tem delu zakon lahko razumemo tudi kot pomemben doprinos k industrijski politiki in k razvoju potenciala, ki ga Slovenija na tem področju ima in je seveda ključen za zagotavljanje nadaljnje rasti v prihodnosti.



Temu sledi seveda celovita prenova zemljiške politike, nadgrajevanje sistema občinskega prostorskega načrtovanja in številne druge ključne posodobitve zakona, ki na nek način skupaj s predhodnima zakonoma, kot je že bilo rečeno, posodablja celoten sistem urejanja in posegov v prostor in tudi Slovenijo približuje na tak način tudi z informatizacijo vsega tega najkonkurenčnejšim državam na tem področju in hkrati tudi, vsaj upam tako, državam z najbolj demokratično stopnjo vključenosti vseh deležnikov, tudi nevladnih organizacij in ljudi, ki so končni uporabniki tega zakona na vseh najbolj pomembnih točkah.

Zato bomo Socialni demokrati v prvi obravnavi zakon podprli in si želimo aktivne obravnave ključnih strokovnih mnenj in strokovnih javnosti tudi v drugi obravnavi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Mogoče bo moja razprava izgledala, kot da sem iz nekega drugega parlamenta, kot je bil moj predhodnik, ali pa iz drugega časovnega obdobja. Jaz bom malo drugače o tem. Sem pa vključen v problematiko prostorskega načrtovanja že od leta 1996, ko smo krajevna skupnost spreminjali prostorske akte še v sklopu bivše občine. Od takrat spremljam to zakonodajo ves čas. Ne bom rekel, da je sedaj ta zakon, ki se sprejema, ki je danes prvi v obravnavi, strel v koleno, ampak je pa strel mimo, sigurno, in to bom poskušal tudi dopovedati.

Namreč, če se že spreminja tako strateška zakonodaja ali sistemska, kot je ta, bi bilo po mojem mnenju in po mnenju mnogih strokovnjakov z izkušnjami tudi najprej treba ugotoviti, kakšno je pravno stanje v Republiki Sloveniji. To pomeni, kakšna je situacija, kaj nam ta situacija pomeni in kako jo bomo reševali in potem pristopiti k reševanju. V Sloveniji se soočamo s tem, da imamo nekaj 10 tisoč objektov zgrajenih na črno, okoli 300 tisoč skupaj objektov, ki so grajeni v neskladju s predpisi, ki jih je treba legalizirati. Imamo 23 tisoč – približno – občinskih cest, ki so kategorizirane občinske ceste in javno dobro, ki potekajo po lastništvu fizičnih oseb in Ustavno sodišče je že razveljavilo 17 občinam odloke o kategorizaciji občinskih cest. Potem imamo že sedaj v zakonu regionalne prostorske akte, ampak nimamo pokrajini. In kdo jih bo sprejemal, na katerem organu? Mogoče po novem gre ta politika v smer upravnih okrajev, da bodo upravni okraji, podaljšana roka države, to sprejemali? Iz tega zakona ni to razvidno. Treba je tudi izboljšati evidence za potrebe evropskega

davka, davka na nepremičnine, ker vemo, da je bil zadnji razveljavljen zaradi evidenc. Evidence lahko pridobimo – vemo, kakšne so sedaj – samo z legalizacijo objektov, da bomo imeli točne evidence. Pripravlja se zakon o množičnem vrednotenju – kako vrednotiti, če nimamo pravih evidenc? Tiste evidence, ki pa so, pa vemo, da tudi stoddotno odstopajo od realnosti.

Kaj rešuje sedaj ta zakonodaja? Gradbeni zakon poenostavlja te postopke in nekaj res rešuje. Ta prostorski zakon pa, kot ste videli, glede na pripombe tako predstavnikov občin kot določenih drugih, tudi nosilec urejanja prostora, ne rešuje te problematike, kot sem jo naštel, je pa zelo pomembna. Poleg tega se soočamo tudi v naši državi – mislim, da smo unicum v Evropi po ceni komunalno opremljenih stavbnih zemljišč za razvoj gospodarstva. Ne samo časovno, ampak tudi cenovno je nesprejemljivo. Vrabci čivkajo, kako imajo v Srbiji: prideš do gradbenega dovoljenja v nekaj mesecih, na Hrvaškem v enem mesecu, v Avstriji v 14 dneh, v Sloveniji pa 5 do 6 let – primer Akrapovič, pa takih primerov je še več. Zakaj so cene tako visoke? Zato, ker prodajajo parcele, na katerih je komunalna infrastruktura zgrajena, gradila jo je občina, prodajajo lastniki parcel in izsiljujejo, špekulanti in mi te špekulante podpiramo še naprej, tudi s to zakonodajo. S tem da dajemo še poseben status določenim nosilcem urejanja prostora, da se lahko naknadno pritožujejo na prostorski akt kadarkoli, nimajo pa sami nobenih pravih stališč, na osnovi katerih bi lahko prostorski planerji ugotovili, kaj je zaščiten kje, ampak se v fazi postopka sprejemanja izmišljajo, kaj bi bilo še potrebno, razne analize in ne vem česa še vse, in se postopki samo podaljšujejo in dražijo. Včeraj sem imel poslansko vprašanje, en tak primer, ampak to je primer potem podzakonskih aktov, kjer me je pa še posebej strah, kaj bo iz tega izšlo. Nič od tega, kar moramo, kar sem navedel, rešiti, ne rešimo s tem zakonom.

Po mojem mnenju bi morali čim prej sprejeti zakon o legalizacijah, tako kot je Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina in Makedonija že pred leti, dati določen rok in ugodnosti do takrat in čim prej legalizirati. S tem bi država dobila denar od grupacije, občina komunalne prispevke in država evidence za uvedbo davka na nepremičnine. Sedaj se pač dajo določene možnosti legalizacij, kar tako, nekaj počez, ampak očitno bo marsikdo čakal, da bo objekt star 20 let, in potem šel legalizirat, ker ga nihče ne preganja. Je nepregledno in mislim, da so bili res hudi pritiski od zadaj določenih lobijev, ne vem, raznih podjetij, ki izdelujejo te prostorske akte ali tako ali drugače so pri izdelavi prostorskih aktov zraven, vplivajo na to. Če poenostavim, nadaljuje se diktatura birokratov, in ne rešujemo s tem nič. V praksi boste videli, kaj bo šlo oziroma kako bo šlo naprej. Bojim se, kaj bodo prinesli še podzakonski akti, kaj si bo še kdo izmislil.



Zato v Poslanski skupini Nove Slovenije ne podpiramo tega zakona v prvem branju. Dvomim pa, da se lahko na tej osnovi v času sprejemanja tako na odboru kot v drugem branju to lahko toliko spremeni, da bo v kratkem času dalo kakšne rezultate, da bodo lahko investitorji, posamezniki, ki si želijo zgraditi svoj dom, pridobili gradbeno dovoljenje brez množičnih služnosti, ki jih bodo morali pridobiti od lastnikov ceste, da bodo med tem časom še kakšne občine dobile odločbo Ustavnega sodišča o razveljavitvi odloka o kategorizaciji občinskih cest, da bodo investitorji, tako domači kot tuji, lahko v doglednem času prišli do gradbenega dovoljenja, občine do komunalno opremljenega stavbnega zemljišča za potrebe investitorjev, tako domačih kot tujih, ker ta zakon nič od tega ne rešuje. Še vedno bodo postopki takšni, tudi stroka pravi, vsaj tako dolgotrajni kot do sedaj, če ne še daljši, ker so še določeni instituti zraven, določajo vprašanja, v kolikem času bodo pa ti reševali spore med nosilci urejanja prostora. Ta zakon je bil pripravljen kot nek popravek v neko smer – jaz ne vem, v katero – mimo stališč občin in predstavnikov občin, saj imajo kar veliko kritik. Ko govorimo že tukaj o predkupni pravici za kmetijska zemljišča, da lahko uveljavi občina, občina mora imeti program pridobivanja zemljišč – sprejet letni program, posamični program –, šele potem lahko kupi neko zemljišče. To pa traja, ti postopki trajajo. Ne vem, zakaj ne moremo pri nas v javni interes dati tudi gospodarsko infrastrukturo, zakaj ne moremo v javnem interesu razlastiti pač nekoga. Ali niso nova delovna mesta javni interes, ki bi moral biti nad kakšnim interesom o gradnji, ne vem, knjižnice ali neke šole. Ker tako potrebujemo nova delovna mesta in gospodarsko rast. Pa očitno delamo nasprotno! Odganjamo investitorje. Ne samo tuje, tudi naše pošiljamo čez mejo. Zakaj je to mogoče v sosednji Hrvaški, ki so imeli ravno takšno stanje, kot pri nas pred 20 leti, pa se ureja popolnoma drugače kot pri nas?

Izgleda, kot da je pri nas neka spreja špekulantov, tistih, ki so kupili kmetijska zemljišča, potem jih na nek način spremenili v stavbna zemljišča, in sedaj hočejo bajno zaslužiti z nekimi uradniki ali nosilci urejanja prostora, ki so še dodatna varovalka, da se na neki konkurenčni lokaciji izmislijo nekaj, pa stvar ovirajo. Drugače jaz tega ne morem razumeti. Zakaj so pri nas komunalno opremljena stavbna zemljišča po 100, 120 in več evrov na kvadratni meter, v sosednji Avstriji pa samo 20 evrov kvadratni meter? Zakaj? Odgovor je v tem, ker v sosednji Avstriji občina odkupi kmetijsko zemljišče po dejanski ceni, ceni dejanske rabe z nekim dodatkom ali zamenja s kmetom zemljišče. Lahko zemljišče da nekje drugje. Tudi pri nas bi lahko, če bi iz sklada zemljišča šla na občine in bi občine imele na razpolago to zemljišče – tudi v primeru Magne. Potem občina sama komunalno opremi to zemljišče, imajo občine tudi kamnolome oziroma za potrebe

prometne infrastrukture in ostale komunalne infrastrukture – pri nas ni mogoče. Pri nas smo imeli situacije, ko je najprej država tožila vse predsednike krajevne skupnosti ali direktorje podjetij, ki so izkoriščali to javno dobrino v preteklosti, in tožili za veliko tatvino. Med njimi sem bil tudi jaz, edini župan takrat. Potem so ti kamnolomi prešli v lasti velikih gradbenih podjetij, ko se je gradil avtocestni križ, z namenom da bodo dobro zaslužili z materialom. Na koncu pa so šle te firme v stečaj in Slovenija ni imela gradbenega materiala, ker so bile firme v stečaju in niso kamnolomi obratovali. Ta situacija se še nadaljuje. Kar nekaj imamo takšnih kamnolomov odprtih, kjer je lastnik v likvidaciji ali stečaju, pa ni gospodarja. Zakaj ne gremo po poti sosednjih držav in tudi pri nas zagotovimo po pravični ceni, po najnižji možni ceni, tako da so vsi stroški poplačani, ponudimo investitorju, ki bo ustvaril nova delovna mesta, pripeljal kapital in s tem bo država imela korist. Ampak ne! Mi nadaljujemo z obstoječo prakso še naprej s tem zakonom. Problemov, ki sem jih navedel, ta zakon ne rešuje niti gradbeni zakon.

Imeli smo v Državnem svetu razprave, precej burne, in teh deležnikov je bilo ogromno glede problematike občinskih cest, odlokov, kategorizacijo občinskih cest. Veliko idej. Menim, da bi bilo nujno rešitev poiskati in vgraditi v oba ta zakona, če ne, nismo naredili nič. Lahko se bomo na televiziji gledali pri kakšnem Tedniku, kakšne probleme imajo posamezni investitorji. Nekdo nas bo enkrat vprašal po zdravju; mislim, da bi moral že zdavnaj nas – ne enkrat. Imamo pa odgovorne za to. Ne vem, zakaj ne poslušamo občine. Res, da smo spravili župane iz parlamenta, ker je bil mogoče kdo preveč pameten, pa smo jih nadomestili s profesorji, in zdaj nam gre bolje.

Ta zakon ne prinaša nič in naslednja vlada, očitno tu ta ne bo naredila nič, bo imela ogromne probleme to urediti. Prihaja tudi katastrski dohodek, ki se bo z leti večal, davka na nepremičnine ne bo, ki naj bi to nadomestil, in imeli bomo velike probleme. Oziroma tisti, ki bojo v tem hramu demokracije, ker se igramo tudi s potrpežljivostjo tistih, ki so nas izvolili.

Zato še enkrat povem, v Poslanski skupini Nove Slovenije tega zakona ne podpiramo v prvem branju in dvomim, če ne bo kakšnih bistvenih sprememb, tudi v naslednjem branju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči! Lep pozdrav vsem skupaj!

Tudi jaz ne bom nekako sledil matriki, da bi ponavljal to, kar zakon prinaša, ampak bom seveda podal stališče in komentar Levice. Začel bom s tremi primeri škandaloznih praks za uvod. Prvi primer: Vlada in koalicija z

interventnim zakonom ob žegnu desne opozicije poskrbi za postavitve lakirnice na 100 hektarih najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč, izbiro prostora narekuje v tem primeru tuj investitor. Drugi primer, severni del tretje razvojne osi bo Vlada očitno ob koalicijski podpori umestila tako, da bo uničila več kot 100 hektarov kmetijskih zemljišč z boniteto od 60 do 90, medtem ko bi po sicer tudi cenejši varianti bilo uničenih zgolj 13 hektarov kmetijskih zemljišč z boniteto 35. Pa to še ni vse – kot v TV shopu. Izbrana rešitev bo povzročila tudi uničenje dela namakalnih držal na subvencioniranih sistemih na že izvedeni komasaciji nasadov hmelja – mimogrede enega najboljših na svetu. Tretji primer, Kemis, o katerem smo že veliko govorili. Zdaj, vprašati se po zdravju, kot je govoril govorec pred mano.

Ti primeri kažejo na neko dejstvo, da je področje prostora in okolja bilo, upam si trditi, 20 let v tej družbi in državi zanemarjeno, da so seveda tu v ozadju tudi, zlasti, ko gre za infrastrukturne projekte, pa tudi projekte preštevilih nakupovalnih središč in podobnega, veliki špekulativni interesi.

Ko ta vlada, ki je v treh letih pogosto ob podpori tako koalicije kot desne opozicije že večkrat pokazala, da ji pretirano ni mar niti za okolje niti za prostor, predlaga zakon, moramo biti seveda v Levici sočasno zaskrbljeni in tudi zelo pozorni. Odkrito moram reči, da vseeno dovolj dolga javna razprava in izdaten angažma številnih akterjev iz prostorskih strok ter civilne družbe je pripeljalo do tega, da se jim nekako zahvalimo, da je ta osnutek zakona, ki je pred nami, vseeno kolikor toliko sprejemljiv in da ne predstavlja vsaj koraka nazaj pri urejanju prostora. To je dejstvo. Dobra stran je tudi, da se pod eno streho spravlja urejanje prostora, ki je bilo do sedaj razbito na tri zakone. Na ta način postaja področje bolj urejeno in tudi preglednejše in to prakso bi morali slediti tudi na kakšnih drugih pomembnih področjih.

Zelo pozitivno vidimo tudi uvedbo regionalnih prostorskih planov. Zakaj? Saj je treba družbenoprostorski razvoj, vključno z infrastrukturnim v najširšem smislu, tudi knjižnice in šole, ki jih je nekdo prej omenjal, načrtovati na regionalni ravni. Občine so enostavno premajhna prostorska agregacija in tudi, kljub vsem dolžnim spoštovanju do ljudi, ki soustvarjajo lokalno samoupravo, kadrovske podhranjene za kaj takega.

Predlog zakona seveda prinaša kar nekaj novosti, ki so za nas iz Levice in tudi za ne tako mali del prostorske stroke sporne ali vsaj potencialno sporne. Navedel jih bom nekaj. Izvedbeno problematično bo lahko dodajanje ekonomskih in družbenih vidikov k okoljski presoji umeščanja v prostor, čeprav mimogrede, tej so bili že sestavni del resnih PVO, ki smo jih delali tam, še v 90. letih. Kaj to pomeni? To lahko pomeni, da bo prihajalo do tehtanja med tem, ko nek novi, če hočete Kemis, lakirnica, cementarna ali kaj podobnega predstavlja obremenitev okolja, nasproti pa bomo imeli

interes investitorja, vključno z državo, vključno z občinami oziroma o polnitvah proračuna po nekih zaslužkih. Odločitev bo lahko kljub negativnim okoljskim vplivom podrejena ekonomskim interesom kapitala in v primeru neusklajenih interesov bo o predlogu zakona odločala kar vlada sama oziroma njej verjetno poslušen organ. Če bo vlada takšna ali podobna, kot je ta, potem nam je lahko jasno, da bo verjetno okoljska presoja postala drugotnega pomena.

Naslednja potencialno sporna novost je združen postopek načrtovanja in dovoljevanja, ki se konča z izdajo celovitega dovoljenja. Postopek je namenjen, odkrito povedano, predvsem umeščanju prometne in energetske infrastrukture. Iz obrazložitve nekako izhaja, da bo javnost v postopek vključena šele v zadnjih fazah državnega prostorskega načrtovanja. Kaj to pomeni? To pomeni, šele takrat, ko bodo vse analize, sklepi, uredbe in podobno že sprejeti in bo stvar bolj ali manj zaključena. Javnost ne bo dajala mnenj postopkov izbora najustreznejše variante in ne postopkov priprave dokumentacije. Potem pa bomo – kaj? Bomo verjetno označeni, ko bo kakšen piarovec kateremu ministru ali ministrici namignil, za ekoteroriste. Tudi možnost, da občine predpišejo takso za pobude za spremembo namenske rabe prostora, zna biti problematična. To dejansko lahko pomeni, da si tisti z manj denarja ne bo mogel privoščiti te možnosti dajanja pobud. Takse seveda verjetno ne bodo pretirano visoke, čeprav jih zakon ne omejuje, vendar imajo takšni davki lahko tudi v bistvu odvračalni učinek.

To so samo nekateri od pomislekov, zaradi katerih v Levici v prvi obravnavi zakona ne bomo podprli. Kljub temu pa priznavamo, da so v njem neke izboljšave trenutne veljavne ureditve urejanja prostora, zato tudi ne bomo nasprotovali, bomo ga pa poskušali z amandmaji izboljševati.

Nekako komentar tega, kar je bilo povedano tudi sedaj, ker ste si tudi drugi privoščili razpravo že tukaj. Veste, v ozadju vsega tega je problematika prostorske in okoljske edukacije. V tem parlamentu sem že povedal primer prakse, zdi se mi, predhodnega sklica angleškega parlamenta, ko so razširjeni odbor za infrastrukturo, okolje in prostor poslali na štirinajstdnevno šolo iz osnov urejanja prostora, urbanizma in arhitekture. Povedano je bilo tudi, da je prostor javno dobro, redko javno dobro, če se tako izrazim, in izhajajoč iz tega in izhajajoč tudi iz naše ustave je prostor in okolje tudi nekaj, kar sega onkraj koalicij in onkraj katerihkoli vlad. V tem smislu se morajo tako koalicije kot opozicije in vlade bolj odgovorno vesti do te tematike. Zelo pogosto ta koalicija rada uporablja besedo poenostavljanje. Jaz sem pripadnik Mlinarjeve ljubljanske šole prostorske sociologije in mi smo že v osemdesetih letih pisali oziroma predhodniki pred mano o prostorskih antagonizmi. Seveda, v okolju in prostoru imamo številni nabor interesov, ti



interesi trčijo ob sebe, treba je seveda poslušati stroke, ampak na koncu vseeno pride do tehtanj in političnih odločanj, ker imamo dovolj dobro, dovolj sodobno ustavo, ki jo pogosto omenjam, ki nam je izhodišče pri teh odločanjih. Cel ta niz, kar je govoril s številnimi izkušnjami govorec pred mano, pa leti na neko drugo problematiko, ki jo v celoti ne moremo zriniti v prostorske zakon; leti pa seveda na problematiko nadzora in inšpekcijskih služb. Vključno z nekim KPK, ki bo tako sestavljen, da bo lahko normalno deloval, in vključno seveda tudi z ljudmi v resorju, ki bodo prostoru in okolju dosti bolj naklonjeni. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Potem ima besedo mag. Matej Tonin. Pripravita naj se mag. Branislav Rajič in mag. Bojana Muršič.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci, dober dan!

Naj uvodoma čestitam ekipi, ki se je tega zakona lotila. Saj veste, na tem področju je toliko lobijev, toliko različnih interesov, da kdorkoli se tega loteva, mora seveda računati na takšne in drugačne pritiske, na takšne in drugačne želje. Zakon, ki je danes pred nami, je spisan, poglejte kakšen špeh, na 300 straneh. Ne na 300 straneh, sem se zmotil, v 300 členih. Kadarkoli imamo pred seboj zakone, ki štejejo 300 in več členov, smo seveda poslanci vedno lahko nekoliko skeptični in nezaupljivi. Pa garantiram, da vsak detajl v vseh 300 členih je nemogoče preštudirati in potem prav ta detajl lahko nekaterim do konca zagreni življenje. Seveda pa je veliko število členov tudi enkratna prilika za vsemogoče lobije, da si v nekem členu zapišejo takšno rešitev, ki jim bo potem v nadaljevanju pri izvajanju tega zakona omogočala, da si bodo lahko marsikaj prisvojili, v smislu, da bo treba kakšno stvar narediti in bodo iz tega kaj zaslužili.

Še ena stvar, ki se kaže pri takšnem zakonu s 300 členi, je ta, da je ogromno stvari zapisanih, da se bo uredilo v podzakonskih aktih. In spet pridemo do tistega, kar večkrat trdim, da imamo lahko super zakon na papirju, izvajanje pa je lahko velik problem, ker stvari lahko zakomplicirajo podzakonski akti. Z ministrico sva imela že en tak duel pri smeteh, ki smo ga zdaj sicer uspešno rešili in se ureja, in najverjetneje je teh podzakonskih predpisov tudi pri drugih zakonih ogromno. Saj veste, da so bile narejene neke statistike, da imamo tam okoli 18 tisoč različnih podzakonskih predpisov, kar je enormno. Tudi tukaj bi se strinjal s tistim, en župan, mislim, da domžalski župan, je rekel: »Te države ne vodijo ne zakoni, ne ministri, ne politika, ne kdorkoli, ampak uradniki s sestavljanjem in predpisovanjem podzakonskih aktov.« Ker ministri in poslanci se menjamo,

uradniki pa ostajajo. Ampak to je pač en moj izlet v sam koncept pa pripravo tega zakona. Načeloma pa sem tudi na stališču, recimo, ki se ga je tukaj lotila ta ekipa, ki je pripravila zakon, bolje da imamo en zakon, v katerega skušamo celostno vključiti področje, kot pa če imamo celo vrsto posameznih zakonov, vsaj v tem konceptualnem se strinjam.

Urejanje prostora in tudi umeščanje v prostor, mislim, da je to ključna stvar za razvoj gospodarstva. Morda, ko sem danes poslušal raznorazna stališča, se je to premalo poudarjalo, da je urejanje prostora, umeščanje v prostor najpomembnejša stvar za gospodarsko rast, za delovna mesta in tudi za razvoj Slovenije. Roko na srce, treba si je priznati, da je trenutna zakonodaja na tem področju nemogoča. Ker če bi bila normalna, potem najverjetneje ne bi potrebovali posebnega zakona o investiciji za Magno in podobne stvari. Mislim, da prav ta zakon za Magno je pokazal vso bedo naše trenutne zakonodaje pri umeščanju objektov v prostor in samem urejanju prostora in da se je te stvari treba lotiti in jih na nek način tudi spremeniti. Ko hodimo s poslansko skupino po terenu, je to poleg tega, da so previsoki davki, kar je standard, ena izmed najbolj izpostavljenih problemov, ko se srečujemo s podjetniki in gospodarstveniki, umeščanja v prostor in dolgotrajnost postopkov, da lahko razširijo svojo halo oziroma da lahko si povečajo področje svojega delovanja. Vsakdo si želi zakonodajo na tem področju, ki bi, recimo, vzpostavila jasnost, enostavnost pa hitrost. To mislim, da so trije aksiomi, ki bi jih morali zasledovati pri zakonodaji, ki se tiče urejanja prostora.

V tej moji razpravi bi se dotaknil ene stvari, ki je bila do zdaj nemogoča in je v Sloveniji povzročila ogromno škode. In sicer po sedANJI zakonodaji imate, ne vem, mislim, da vsaj 15, lahko pa tudi več, nosilcev urejanja prostora. To se sicer zdaj sliši zelo nenavadno, ampak po domače povedano, ko občine delajo občinske prostorske načrte ali pa občinske podrobne prostorske načrte, imate celo vrsto nekih nosilcev urejanja prostora, ki k tem prostorskim aktom dajejo mnenja, soglasja in podobne stvari. Problem nastane takrat, ko se predstavnik iste države odločita diametralno nasprotno; ko eden trdi, da je stvar taka, drugi pa drugačna. Lzhajam z območja, recimo kamniško-komendskega območja, kjer se je zgradila poslovna cona Komenda in so zapadli v to birokratsko kolesje, ko je en državni organ oziroma ena agencija nekaj dovolila, druga pa prepovedala; in to znotraj iste države. Kako potem naprej? In je včasih lačnemu človeku nemogoče razumeti, kako da v tej državi očitno ne obstaja neka komanda oziroma neka instanca, ki bi rekla, če se ta vladni predstavnik in ta vladni predstavnik kregata med sabo in imata diametralno nasprotna stališča, kdo zdaj v tem primeru odloči. Sedaj je tako, da se pač poslovno cono Komenda pošilja na sodišča, kjer kolobarijo. Sodišče nekaj razsodi, potem se



druga državna institucija na to razsodbo pritoži in smo spet na začetku in krožimo in krožimo in se nič ne premakne. To povzroča gospodarsko škodo poslovnim conam, ki bi lahko območje seveda zainteresiranim podjetjem tudi prodala, pa ga zaradi tega ne more.

Zaradi tega sem pozdravil rešitev, ki jo ta novi zakon predvideva, zlasti v 19. členu, ko govori o prevladi javne koristi. Vsaj jaz to določilo ali pa ta nabor nekih pravil, ki so zajeti v 19. členu, vidim prav v tem smislu. Najbolj plastično v smislu, da se, recimo, reši takšne primere, kot ga poznamo v poslovnih conah Komenda, ko dva organa iste države odločata različno in potem se igra pingpong na sodiščih, seveda zaradi tega pa trpi gospodarstvo in ljudje. Ta 19. člen govori o tem, da pa v določenih primerih lahko prevlada ena javna korist nad drugo. In v drugem odstavku tega 19. člena zdaj piše, kdaj se ta prevlada lahko uporabi. Vam bom navedel te štiri alineje in boste videli, da ena je nejasna ali pa lahko problematična. Glede na to, da smo danes prvi obravnavi zakona, ko se pogovarjamo o splošnih usmeritvah in smernicah tega zakona, se mi zdi vredno to na tej točki izpostaviti. In sicer piše, da se prevlada javne koristi nad drugo lahko uporabi, če gre za nujne razloge uresničevanja javne koristi, določene z zakonom ali drugim državnim razvojnim ali varstvenim aktom. To bom poskušal malo bolj po domače razložiti, tako kot jaz razumem. To je primer Magne ali pa primer kakšnih takšnih posebnih investicij, ko lahko ta državni zbor sprejme nek zakon in reče, da to je pa za nas tako pomembno, da je treba izvesti. V tem smislu vidim to določilo in moram reči, da tukaj s tem nimam problema.

Če gremo naprej, na drugo alinejo, da se to lahko uporabi, če ni drugih strokovno sprejemljivih in ustreznih rešitev za uresničevanje te javne koristi, ki ne bi škodovala drugim izkazanim javnim koristim. Tega ne razumem in bi prosil ekipo, če to lahko pojasni, kaj se s tem misli. To je zapisano tako komplicirano, da sem petkrat prebral, pa si ne znam predstavljati, kaj je s temi določbami natančno mišljeno oziroma če lahko nekoliko bolj plastično, po domače, opišete, kaj ste s tem pravzaprav mislili. Ker drugače se mi zdi v smislu tistega, kar sem začel svojo razpravo, da v zakonu, ki ima 300 členov, vedno lahko najdete kakšno alinejo ali pa kakšen stavek, kjer se stvari, ki so dobro zamišljene, potem izmalici in zakomplicira te stvari, da so neuporabne. To drugo alinejo bi vas prosil, če bi jo nekoliko pojasnili.

Potem tretja alineja govori o tem, da se to lahko uporabi, če je predviden učinek javne koristi, ki prevlada, bistveno večji od škodljivih posledic za javno korist, nad tisto korist, javno, ki je bila prevladana. Zadeva se mi zdi zelo jasno napisana in se jo da zelo lahko razumeti. Pač, čisto logično, če je ena korist večja od druge, je zadeva jasna.

Četrta alineja govori, da se to lahko uporabi, če so bili predhodno izvedeni postopki usklajevanja interesov, kar razumem, da če sta se dve državni instituciji med seboj skregali, pa sta v navzkrižju, preden Vlada lahko dokončno arbitrarno odloči, mora biti vsaj nek poskus mediacije in usklajevanja med njimi. Okej, nimam s tem problemov. Res je, da se bo postopek zaradi tega nekoliko podaljšal ali pa zavlekel, ampak v redu, zadeva je relativno jasna.

Od te določbe jaz dejansko pričakujem največ, ker vse ostalo, kar je bilo danes že kot pozitivno izpostavljenega, bi bil krivičen, čeprav sem opozicijski poslanec, da bi rekel, da je vse brez zveze in da ni bil vložen nek napor, da se stvari vendarle premaknejo naprej in izboljšajo. To vsekakor drži, hkrati pa tudi drži, da v zakonu predvidene novosti pa niso spet tako revolucionarne, da bi sedanje urejanje prostora postavilo bistveno na glavo in ga s svetlobno hitrostjo pospešilo. To pa tudi drži.

Zato ker vem, da na tem področju je ogromno različnih interesov, si ne morete predstavljati najverjetneje, koliko ljudi vse si želi tukaj uveljaviti svoj interes. Prav zaradi tega moja pričakovanja pri teh spremembah niso velika, ampak je pa moje ključno pričakovanje prav zaradi stvari, katerim sem bil tudi priča na terenu. Največja prav na območju, prav v področju, ki zadeva urejanje dveh konfliktov med dvema institucijama. Zadeva, ki me moti, je, jasno, ta druga alineja drugega odstavka 19. člena, ki se je ne da razumeti, in za katero se bojim, da bo sicer dobro mišljen člen zakomplicirala do neživiljenjskih razsežnosti. Bi zelo lepo prosil, če bi lahko predlagatelji te stvari bolj jasno zapisali. Ne samo pojasnili na tej seji, ampak do druge obravnave s kakšnim amandmajem tudi bolj jasno zapisali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Branislav Rajič, pripravita naj se mag. Bojana Muršič in dr. Franc Trček.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Dober dan vsem!

Narava parlamentarnih prerokanj temelji prav na dokazovanju opozicije, da je boljša od koalicije. Tako smo spet danes slišali, da je Predlog zakona o urejanju prostora strel v koleno. Ja, strel v koleno opozicije. Ne razumem teze o nadaljevanju diktature birokratov. Govorimo o poenostavljenih postopkih, o poenoteni dovoljenjih in soglasjih, o hitrih postopkih, o reševanju odstopanj od morebitnih izvedbenih aktov, torej vse izboljšave glede na sedanjo zakonodajo. In spet je to diktatura birokratov. Seveda ni. Soočali smo se tudi z izrazito normativno razdrobljenostjo prostorske zakonodaje in zdaj je čas, da se naredi pregleden in stabilen sistem urejanja prostora. Ta bo tudi omogočil enostavno in varno investicijsko analizo okolja za zasebnike in tudi za gospodarstvenike. Zavedamo se tudi, da je



preteklo kakšnih 15, 20 let od začetka harmonizacije naše stare zakonodaje z evropsko. Kot posledica tega so nastali številni drugi zakoni, predvsem sektorski zakoni in predpisi, ki so omogočili, da se je ta zakonodaja implementirala v evropsko. Tu gre predvsem za področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine, upravljanja z vodami in s kmetijskimi zemljišči. Zakon nadgrajuje tudi že vpeljan sistem državnega in občinskega prostorskega načrtovanja in ukrepe zemljiške politike. Pri tem pa bi rad povedal kar nekaj bistvenih novosti, katere sam ocenjujem iz svoje dosedanje prakse kot resnični premik naprej.

Vpeljuje se instrument prevlade ene javne koristi na drugo v primeru, ko nastane kolizija javnih interesov. To se je velikokrat dogajalo pri novih urbanističnih aktih, ko se je zelo težko določalo, kdo ima prav. Omogoča se tudi učinkovitejše in zgodnejše sodelovanje javnosti in se vzpostavlja možnost sodnega varstva, ko gre za sprejemanje prostorskih izvedbenih aktov. Kar je posebej pomembno in se mi zdi kakovostno, je prednostno usmerjanje poselitve na urbana območja. V Sloveniji imamo problem, da je pritisk na gradnjo v ruralnih območjih zelo čuden, zelo nekonsistenten, netipičen in v škodo naravnega okolja. V tem smislu ta zakon zagotovo prinaša eno boljše regulativo, ki bo te zadeve preprečila. Dopušča tudi individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev, kar je pomembno v primeru vsakega konkretnega objekta ali načrtovanega projekta, ko je zaradi malenkosti upravna enota največkrat bila onemogočena, da izda gradbeno dovoljenje samo zaradi tega, ker je akt bil preveč rigiden. To se zdaj lahko odpravi z uvedbo novega zakona. Dopušča tudi izvedbo dopolnilnih posegov v prostor ali omogoča tudi začasno rabo prostora.

Novica je tudi, da se vpeljuje nov način načrtovanja prostorskih ureditev državnega pomena. Če se spomnite, so bili nekoč za vsak odsek avtoceste ali za večji objekt državnega pomena postopki izjemno dolgi. Ko je prišlo do ureditvenega akta, se je čakalo na gradbeno dovoljenje, potem se je čakalo na okoljevarstveno dovoljenje. To se zdaj vse poenostavlja in se združi v en postopek, potem za to območje velja tudi kot prostorski izvedbeni akt. Meni je pa v luči projektov Magna in drugi tir popolnoma jasno, zakaj nasprotnikom ta nova zakonodaja ne diši. Kolega Lah se je ravnokar kujal, da pri nas odganjamo investitorje v sosednje države. Na predhodnih sejah pa je z vso močjo utemeljeval, zakaj projekt Magna ne sme naprej. Takrat pa ga nič ni skrbelo, da bo investitor odgnan na Madžarsko.

Zakon tudi posodablja vlogo elektronskega poslovanja pri pripravi in sprejemanju prostorskih aktov preko prostorskega informacijskega sistema in zavezuje k spremljanju, analizi stanja v prostoru, kar se mi zdi posebej dobrodošlo za celotno populacijo naše države, da bo vsakemu

dostopno. Iz svoje projektantske prakse predobro vem, kaj pomeni birokratska diktatura in v tem predlogu zakona vidim le možnost, da te diktature več ne bo ali da je bo veliko manj. Prav tako v tem vidim možnost, da v Sloveniji izboljšamo opaznost reda v prostoru in udejanjanja trajnostnega razvoja. Žal tudi tako visoki in plemeniti cilji niso bilo dovolj tehtni in žlahtni, da bi opozicija glasovala za ta zakon. Tako kot tudi v ostalih temah je očitno, da tej vladi dobro gre in da morajo zato vztrajati pri nasprotovanju. Glede na to, da gre v skrbi za prostor predvsem za otroke, ampak njih so uporabili že v neki drugi, za otroke manj pomembni zgodbi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravita naj se dr. Franc Trček in gospod Danilo Anton Ranc.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Danes govorimo o zelo pomembnem zakonu tako z vidika posameznika in družbe, saj ima vpliv na kakovost našega življenja, zato bi danes pričakovala, da bi bilo v tej dvorani več poslancev, vendar je žal ekipa s strani ministrstva dobra, mi poslanci pa ne vem, ali spremljamo po televiziji, ampak menim, da je to zelo, zelo pomembno.

Krovna zakonodaja, ki je bila sprejeta leta 2003, se je nekajkrat spreminjala in bila urejena v več zakonih. Zato se mi zdi zelo pomembno, da se je ministrstvo soočilo s tem velikim problemom in nekako uredilo ter nam podalo ta zelo obsežen zakon. Res je, zakon obsega skoraj 300 členov, je zelo pomemben in pomembno je tudi, da prisluhnemo vsem drugim zainteresiranim, tako Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, tudi ZMOS-u, tudi lokalni skupnosti, Mestni občini Ljubljana, ki nam je posredovala zelo korektne in konkretne predloge sprememb. V nadaljevanju pričakujem, da bo te predloge ministrstvo preučilo in jih tudi po potrebi oziroma s tehtnimi argumenti vključilo v sam zakon. Pomembno je, da zakon ureja stvari celovito, od planiranja na državnih ravni kot tudi do izvedbenega načrta na lokalni ravni oziroma podrobnega načrtovanja za posamezne investicije. Pomembno je, da se zasleduje cilj trajnostnega razvoja, tako da se bodo ohranjale kakovostne življenjske razmere, kvaliteten prostor, prepoznavnost v prostoru, ključno je tudi ohranjanje naravne in kulturne dediščine, do katere se v zadnjem času obnašamo zelo mačehovsko. Z načrtovanjem pa je treba zmanjšati verjetnost nastanka nesreč. Teh smo bili v zadnjem času celo deležni. Še posebno skrb je treba nameniti varovanju javnega interesa. Pri prostorskem načrtovanju je zame zelo pomembno poudariti, da se zasleduje cilj, da ne bo prihajalo do prekomerne pozidave, in upoštevati trajnostni razvoj, tako da se bodo nove potrebe v prostoru prvenstveno



zagotavljale s prenovo, s katero je možno na različne načine doseči kvalitetno izrabo že poseljenega prostora. Zakon nadgrajuje sistem državnega in občinskega prostorskega načrtovanja in ukrepe zemljiške politike, pri tem pa je navedenih kar nekaj novosti, ki smo jih danes že slišali v stališčih poslanskih skupin, zato o tem ne bom kaj dosti govorila.

Resnično pričakujem, da se bodo upoštevale pripombe, ki so podane s strani vseh zainteresiranih pri pripravi tega zakona, se pravi ZOS, SOS, Mestne občine Ljubljane, pa tudi Biotehnične fakultete v Ljubljani, ki smo jih tudi dobili. Ključno je, da se prostorska zakonodaja izvaja hitro in učinkovito, da ne bo prihajalo do tega, da se nam zgodi, da bodo investitorji zaradi prepočasnih postopkov bežali iz Slovenije, da se jim bomo približali in jih čim več tudi zadržali v našem okolju oziroma v Sloveniji. Mogoče bi na tem mestu samo prosila ministrstvo, da predstavi v nadaljevanju finančne ukrepe, ki jih bo imel ta predlog zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček. Pripravita naj se gospod Danilo Anton Ranc in gospod Ljubo Žnidar.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Večina vas je ob vseh kritikah obstoječega stanja, ki ste jih tisti, ki ste bili v politiki zadnje četrto stoletja na debelo soustvarjali, omenjala javni interes, javno korist ter hitenje. Treba je seveda festina lente – hiteti počasi. Vi govorite tako, da je na eni strani okolje in prostor, na drugi strani so investitorji. To je že napačna logika v izhodišču. Ko je šlo za bogokletno, upam si reči, amandmiranje ZVO, če se spomnite, je bil Državni svet vključno s predstavniki gospodarstva tam in moja malenkost na isti strani versus vam vsem ostalim. To nista izključujoči se kategoriji, to so povezane zadeve.

Drugič. Dejstvo je, da imamo mi zelo razpršeno mrežo naselij. Nekaj manj kot 6 tisoč. In povsod bi radi vsi imeli vse. To tudi v neki družbi in državi, kjer se je dosti manj kradlo, če po domače govorim, ker je »štumfa« dosti bolj polna, ne gre. Včeraj sem govoril o reformi lokalne samouprave, zdi se mi, da mi tukaj potrebujemo nek tehtni razmislek. Ne razmislek na način, da bodo prikrajšani še bolj prikrajšani, ampak razmislek na način, če malo plastično povem, da bomo namesto slabih asfaltiranih cest, s katerimi bomo imeli probleme z vzdrževanjem, znali spet narediti tudi dober makadam. Zelo po domače povedano.

Ogromno se je govorilo o koordinacijah različnih nosilcev urejanja prostora. Po eni strani seveda je to resen problem in je to problematika posledic iz naših kvot, »ni važno, kakšen je, važno da je naš«, lahko bi vam vlekel ven, ker ste največja koalicijska stranka, med vašimi resornimi ministrstvi se ne morete zmeniti, po

drugi strani pa živimo v 21. perpleksnem stoletju in nekdo gleda nekaj z ene strani, nekdo z neke druge. Zaradi tistih treh primerov, ki sem jih jaz prej navajal, bi morala Židanova ekipa noreti. Pa ne nori, ampak je taka malo tipična, upam si celo trditi esdejevsko dvoličnost. Ja dobro, saj kmetijska zemljišča bodo šla, kaj pa v bistvu hočemo.

Javni interes, javna korist. Primerjava z Avstrijo, primerjava s Hrvaško. Veste, ključni javni interes in ključni interes in korist je premislek obstoječega sistema. Je kritika politične ekonomije, je neko dejstvo, da ste v 20 letih zapeljali to državo, da je človek, tako večina ljudi to doživlja, samo še klobasa, kje se jo reže, kolikor se je da z davki zrezati, je dejstvo, da 3/4 ljudi v tej družbi in državi zasluži manj kot povprečno plačo, je dejstvo, da polovico upokojujencev tolče revščina. In to je neko bistvo, ki ga bo očitno, upam, naslednja sestava Državnega zbora reševala. Preberite si to, kar je Franček Drenovec napisal v zadnjih dveh sobotnih prilogah. In to je povezano tudi z okoljem in prostorom. Jaz pogosto rečem, pa nočem ljudi kriviti, ampak kot prostorski sociolog, če gledam kakšne so bajte ljudi v tej državi, ki so si uspeli nagrabiti denar, potem vidim, da imamo mi nek resni problem. Ker so kot kokošinjci. Odkrito povedano.

Bom zaključil zelo osebno. Zdaj me nekaj dni ni bilo. Vzel sem si dopust pred to sejo. S hčerko, najmlajšo, mojo svetovalko sem peljal v severno Italijo, obiskali smo eno Paladijevo vilo, da osemletni otrok vidi, kako se umešča v prostor na podeželju, da razume, kaj je resen odnos do prostora in razumevanje prostora, da razume od razlike od ljubljanskega župana in Koželja, kaj je pomen arkad, ki se jih ne zapira na način, kot jih tukaj v bližini zapirajo. In to mi potrebujemo. Mogoče ne bi bilo napačno, ne vem, da Bane, kolega Lah, jaz pa še kolega Krivec peljemo parlament kdaj po Sloveniji na kakšno tako izobraževanje, da bomo nekako bolj senzibilizirani do prostora in da bomo tudi lažje razumeli nek obsežen zakon. Ker tovrstni sektorski krovni zakoni so obsežni. Tak je energetske, tak je kazenski. To je pač enostavno dejstvo. In kar me zelo moti, me zelo moti tudi blazni antiintelektualizem. Kolega Lah, določen profesor je tudi župan in obratno, se bo lahko tudi zgodilo, in mi moramo tudi politično vzpostaviti reafirmacijo birokracije. V tem afirmativnem smislu, kot v anglosaksonskem sistemu pravijo, civil servant, ki bo odgovoren, ki bo gledal in mislil, deloval, kako se nekaj da, ki ne bo podkupljiv za ne vem kakšen izlet pa kakšno darilce. In tudi zaradi tega rabimo neko drugačno ekonomijo, da bodo vsi ti ljudje tudi več penez imeli. Potem bomo nekako prišli tudi do drugačnega gledanja na okolje in prostor. Sama zakonodaja, tudi če se bomo še toliko trudili, tega ne bo spremenila. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc, pripravita naj se



gospod Ljubo Žnidar in kasneje gospa ministrica.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav številnemu predstavništvu ministrstva!

Mislim, da so s široko zasedbo tudi pokazali svoj projektni pristop k zahtevnemu urejanju zakonodaje. Tudi včeraj sva se z ministrico pogovarjala, dotikala okoljskih tem gozdov, sva tudi tam našla neke iste vsebine pa razmišljanja, kar me veseli. Z rešitvijo v tem zakonu se kaže interdisciplinarnost problema projekta kot takega, ki ga je treba reševati, ki ga rešujemo že 20 let, skoraj tako dolgo kot umeščamo drugi tir, in to niso enostavne zadeve. Malo me tudi preseneča, se spomnim razprav kolega Laha, o umestitvi investicije nekega tujca, ki ga je hotel pripeljati v svojo občino, pa kako to ni šlo. Večkrat sva na odboru dajala iste pobude, dajmo vendar to nekako urediti. Po drugi strani vidim, da Levica kritizira, se bori za delovna mesta, da dajmo ljudem službe, ko pa pridemo do nekega umeščanja tretje razvojne osi, ki bi povezala Koroško z Ljubljano in dala možnost za razvoj, ko umeščamo avtocesto v Prekmurje, saj smo jo morali nekje potegniti, kje pa naj naredimo tunel, se pa včasih res tako obnašamo, da vpijemo na veliko, dajmo nekaj urediti, ko pa koalicija naredi en zakon, ste pa spet tako pametni, da ne bom rekel.

Dajmo malo umiriti te razprave in si priznajmo, da gre za sistemsko ureditev zakonodaje na urejanju prostora. Da smo se morali v tem obdobju prilagajati evropskim direktivam, ki so prinesle dodatno zakonodajo in lahko bi rekel, da smo imeli tukaj ducat zakonov medsebojno prepletenih, ki so tako ali drugače urejali to problematiko in so bili postopki zelo dolgi. Jaz živim na Koroškem, tam čez mejo dobiš v tednu dni vse papirje. Mladi odhajajo, ne samo zaradi ekonomskih razlogov, mogoče tudi zaradi tega, ker dobesedno v tednu dni urediš vse. Greš na občino, na drugi strani meje prineseš tiste evre, pa lahko začneš graditi. Podobno je pri umeščanju velikih gospodarskih infrastrukturnih projektov, ki jih ravno zdaj umeščamo tako ali drugače. Kot sem že prej omenil, večkrat vsi vpijemo, kje so projekti, ko se mi tega lotimo, se pa zatakne pri nekem daljnovodu ali pri cesti ali pa pri infrastrukturi. Tako da mislim, da ta rešitev, ki je danes na mizi, daje kvalitetne, ne samo odgovore, tudi rešitve in sistematično ureja, poenostavlja, daje tudi v določenih točkah večje pristojnosti državi in komisijam, ko je treba prepoznati javno dobro nekega projekta, ga umestiti in tudi preprečiti komu, ki želi včasih ponagajati, pa se pritožujejo levo, desno, gor in dol in potem pride do tega, da umeščamo tretjo os na Koroško že 20 let.

Ne glede na to, da smo to zdaj uspešno naredili, verjamem, da ta zakon ponuja rešitve, ki bodo omogočile hitrejši policentrični razvoj Slovenije, hitrejšo umeščanje, da ne bo

prišlo do različnih dvotirnih vodenj postopkov na občinskem, državnem in regionalnem nivoju. Tu vidim en pozitiven premik tudi tu, da se z določenimi regijskimi prostorskimi umeščanja prenaša to z nivoja občin na regije. Neka regija mora prepoznati v določenem trenutku, kaj je zanj pomembno, ali je to cesta, daljnovod, industrijski objekti ali turizem, da se to ne razprši na neke lokalne, parcialne občinske interese. To je po moje velik problem naše lokalne ureditve, da imamo množico občin. Ko so več kot trije župani, se pa že težko zmenijo, kje bodo neko cesto potegnili. Tako da tu vidim nastavke urejanja zakonodaje v tej smeri, da bodo te zadeve tekle hitreje.

Naj ponovim, zakon krovno ureja področje urejanja prostora, postavlja jasen, pregleden sistem prostorskih aktov, vpeljuje prostorska strateška načrtovanja na regionalnem nivoju. Mi se moramo po določenih regijah poenotiti in umestiti v ta prostor projekte, ki so bolj pomembni. Posebej dobro je to, da je princip Vse na enem mestu, kjer gre za hitrejšo postopke, da ne bo treba mladim v Avstrijo, kjer dobiš hitro te dokumente, da se bodo lažje odločali za gradnjo v naši državi. Potem vzpostavitev instituta lokacijske preveritve kot fleksibilnega instrumenta. Tu tudi vidim poenostavitev postopka, kar je v določenih situacijah za manjše objekte povzročalo dolgotrajne postopke, posledično je bila verjetno zato poplava črnih gradenj. Potem posodobitev ukrepov zemljiške politike z namenom doseganja boljše izkoriščenosti prostora. In vzpostavitev pravil za razločevanje gradbenih parcel.

Zakon vpeljuje tudi instrument prevlade javne koristi nad drugo, ko nastane kolizija javnih interesov. Tudi tukaj je pomembno, da je ta instrument predviden in da poleg tega tudi zakon omogoča zgodnejše sodelovanje javnosti v postopkih priprave prostorskih aktov. Še posebej se mi zdi pa dobra rešitev tudi ustanovitev komisije za prostorski razvoj Vlade Republike Slovenije, ki bo kot delovno telo podala mnenje o prevladi ene javne koristi nad drugo. To je pri umeščanju, kar sem že prej omenil, bila praksa, da vendarle moramo dati Vladi tisto pristojnost, da v koliziji različnih interesov tudi oceni, kaj je neka večja javna korist, ki je v skladu s strateškimi vladnimi dokumenti. Seveda pa to komisijo tudi nadgrajuje prostorski svet pri Ministrstvu za okolje in prostor, ki bo tudi omogočil lažje delo te vlade.

Jaz bi ocenil, da je to en pomemben premik k boljši zakonodaji na tem področju. Po dolgem obdobju vendarle dobivamo en nov zakon, ki se ga tudi še amandmirati, tako da ga bom v nadaljnjih postopkih tudi podprl. Vidim, da je ekipa kvalitetno pristopila k temu projektu in želim, da se čim prej zakon uspešno realizira. Hvala.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, pripravita naj se gospa ministrica in gospod Ivan Prelog.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Zelo široko poznano je dejstvo, da dejansko prostorska dokumentacija v Sloveniji ni nek pripomoček k razvoju tako pri umeščanju, tako pri urejanju prostora, kajti ne gre samo za umestitve določenih infrastrukturnih objektov, gre za zelo široko področje. Ob tem novem predlogu zakona ZUreP-2 se mi postavlja nekaj vprašanj oziroma lahko tehtam, kje imam več vprašanj, ali na obstoječi zakon, ki je sedaj v veljavi, ali na ta novi predlog, ki je sedaj na mizi. Pa moram reči, da sem kar v zelo veliki dilemi.

Ta novi zakon predlaga uvedbo novih udeležencev pri urejanju prostora. Jaz ne mislim, da ne drži tisti rek, ko želiš, da neka stvar ne gre, začneš ustanavljati komisije in širiš krog udeležencev v nekem postopku. To so primeri iz prakse, kjer ti dodajaš, uvajaš nove korake, nove postopke in širiš krog udeležencev, podaljšuješ pot do cilja. Da pa ta moja trditev drži, pa je v tej obrazložitvi, ko pogledam, kakšne so njihove pristojnosti, na novo je vzpostavljena komisija za prostorski razvoj Vlade Republike Slovenije. Ampak kaj je njena naloga? Ona daje mnenje v primeru neuskkljenih interesov nosilcev urejanja v prostoru in v primeru prevlade ene javne koristi nad drugo. Takih, ki dajejo mnenje, takih je sto že, v narekovaju rečeno. Kdo pa odloči? To je samo prelaganje odgovornosti. Dajte navesti enega, ki bo odločal. Zato so ti postopki tako dolgotrajni, ker nihče nič ne odloči. Samo ustanovimo še dve novi komisiji, pa imamo še dve novi mnenji. To so nepotrebni koraki. Ali pa jim dajte jasne naloge, da za tistim, o čemer odločajo, tudi stojijo.

Nadalje prostorski svet. Na novo se ustanavlja prostorski svet, ki šteje 13 članov, zunanjih strokovnjakov izključno s področja urejanja prostora. Ampak poglejte njihove naloge. Prostorski svet bo deloval na sejah in nudil strokovno podporo. 13 velestrokovnjakov bo sedelo na sejah in poslušalo take in drugačne in druge in tretje in četrte stvari. Tak strokovni svet bi moral dobiti gotov izdelek na mizo in o njem delati strokovno presojo. Na sejah morajo sedeti uradniki, ne pa strokovni svet. S tem samo podaljšujete in komisija in strokovni svet imata slabši status kot tretji uradnik na ministrstvu. Obe na novoustanovljeni komisiji nimata nobenega statusa. O ničemer ne odločata. Lahko sodelujeta na sejah. Ali je to produktivno? Ta predlog je zelo slab, kar se tiče teh dveh novih deležnikov, ko preberemo njihove naloge in pristojnosti.

Nadalje vpeljava regionalnega prostorskega plana. Vpeljan je bil prostorski red za občine. Še občine niso dokončale svojih prostorskih planov, kot bi ji morale, kot so bila

tako zakonska navodila kot tudi samega ministrstva, sedaj pa uvajamo že nov regionalni prostorski plan. A imamo regionalno razdelitev Republike Slovenije? Ali gre tu za posebno prostorsko regionalno razdelitev? Kdo bo nosilec regionalnega razvojnega oziroma tega prostorskega razvoja? Kdo bo to nalogo opravljal, če nimamo regij v Sloveniji? Ali bo to zdaj na ministrstvu? Vi trije boste za to regije, vi trije boste za ono regijo, pa se bo teh šest skupaj usedlo, pa bodo naredili prostorsko usklajevanje dveh regij. Ali bodo tvorci župani občin? Tu je veliko vprašanj. In potem tudi prekrivanje prostorskega oziroma regijskega prostorskega akta nad občinskim aktom. Zdaj pa vzamemo primer ene občine, ki je zelo skrbno pa zelo dobro naredila prostorski akt, zdaj jo bo pa pokril slab izdelan regijski akt. Za tisto občino, ki ni nič naredila, bo tudi slab regijski akt dober ali pa boljši, ker zdaj nič nima. Kaj pa tiste občine, ki so se zelo potrudile, pa veliko vložile znanja in konec koncev tudi denarja, da imajo dober prostorski akt, zdaj bodo pa na nek način zavezane z regijskim prostorskim aktom? To so vprašanja, odprta vprašanja, ki bodo jutri v praksi, glede na te predloge in na ta odprta vprašanja, ki se pojavljajo tu notri v tej vsebini. Pa ne izpostavljam samo kritike ali pa nekega nezadovoljstva. To so dejstva, ki se bodo jutri pojavila v praksi. To so dejstva. In tukaj je veliko. odprtih vprašanj. Res je, da smo pri prvem branju in kakšna dopolnila, spremembe je še možno v ta zakon prinesiti, ampak oba ta dva segmenta, ki sem ju naštel, sta tu slaba, nista dobra. Treba ju je spremeniti ali pa dati, ne vem, neke nove podlage, da bo dejansko ta stvar tudi v praksi funkcionirala.

Zdaj pa poglejmo umestitev za prostorske zasnove državnega pomena, ki se bodo po novem usklajevale na regionalni ravni z regionalnimi prostorskimi plani. Sedaj ni bilo treba nobenega regionalnega usklajevanja, pa zadeva ni šla nikamor. Zdaj pa tu vnašamo v regionalne plane, se pravi, da imamo en korak vmes – a zdaj bo šlo pa to hitreje? Kdo bo tisti nosilec odločanja na regionalni ravni? Kdo bo tista inštitucija ali oseba, ki bo odločala na regionalni ravni? To se pravi, da uvajamo še en korak notri tudi pri umestitvi projektov prostorskih ureditev državnega pomena. Uvajamo dodaten korak, to se pravi regionalno usklajevanje. Pa regij še sploh nimamo.

Nadalje tudi glede občin. Taksa za nezazidano stavbno ... To dejansko ni nova stvar, že sedaj imajo občine podlago, da lahko tudi to obračunavajo. Gre bolj za izkoriščenost že obstoječe prostorske zasnove. Tako da to ni novost.

Ta dva segmenta mojih vprašanj predstavljata resen problem pri izvajanju tega zakona. Zato bi prosil odgovore, kako konkretno na te segmente gledate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena



Majcen, pripravita naj se gospod Ivan Prelog in gospod Janko Veber.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsednik.

V tem delu razprave je bilo kar nekaj stvari izpostavljenih. Jaz se zahvaljujem vsem, ki ste vsem nam s sodelavci dali priznanje. Res je, v pripravo te zakonodaje je bilo vloženega dve leti dela in truda. Hvala. Sedaj se bom odzvala na nekaj konkretnih pripomb, si pa želim, da bi bila v svojem izvajanju dovolj jasna. Časa imam kar nekaj, tako da se opravičujem, če bom komu preveč dolgočasna.

Če gremo na 19. člen – prevlada javne koristi. To je eden od postopkov, ki ga sedaj ni bilo, v smislu priprave te prevlade javne koristi. Je pa res, da je ta prevlada javne koristi omejena. V teh štirih alinejah je to dobro zapisano, kdaj se lahko uporaba prevlade javne koristi začne. Ta druga alineja pa je nekako predvidena za morebitne fiktivne scenarije pri odločanju ali pa za odločanje. Gre za to, da se pred izvedbo postopka prevlade javne koristi preučijo resne alternative in variante, torej rešitve. Šele nato se pristopi k prevladi, če sprejemljivih oziroma izvedljivih variant brez prevlade ni. Mogoče bomo v nadaljevanju kakšno besedo drugače zapisali, ampak to je bil namen te druge alineje, da ne bi prišlo do zlorabe tega postopka.

Potem bi rada povedala, da pripombe, ki so bile posredovane z Vrhovnega sodišča. Vrhovno sodišče je v nasprotju s tem, kar od nas zahteva Aarhuška konvencija – Aarhuška konvencija zahteva, da je zagotovljeno pravno varstvo – mi smo to vgradili v sam zakon. Če se sodišče s tem ne strinja in meni, da to ni potrebno, pa jaz priznam, tudi s strokovnimi sodelavci ne znamo tega izpeljati drugače. Aarhuška konvencija pa je pomembna tudi pri vseh ostalih zakonih. Na Ministrstvu za okolje in prostor smo predvsem v okoljskem delu temu že v dosedanjih postopkih posvetili veliko pozornost. V prostorski zakonodaji jo pa sedaj izvajamo. Imamo tudi na ministrstvu že poizvedovalni postopek komisije, torej pilota, in si ne znam predstavljati, da tega ne bi rešili sedaj, ko spreminjamo zakonodajo.

Glede komunalnega prispevka je res, da v prostorskem aktu bolj govorimo o tem, da se ga ne zaračuna v polni meri takoj, ampak da se izračuna akontacija. To gre pa predvsem za namen tistih, ki so v dosedanjih letih najprej z neko približno dokumentacijo objekt malo zmanjšali, da je bil čim manjši komunalni prispevek, in so potem v naslednjih postopkih tudi ta objekt zviševali. Občina pravzaprav ni imela možnosti zaračunati komunalnega prispevka po tem tlorisu. Da z občinami nismo soglasni, smo pa že povedali. Jaz mislim, da bo to stvar reševanja oziroma vaše odločitve, torej odločitve poslancev. Ko bo zakon obravnavan na Odboru za infrastrukturo in okolje, bomo o tem govorili, ali je dano investitorju, da se odloči, ko začne graditi, da plača komunalni prispevek,

ali bomo to pustili investitorju, njegovi svobodni odločitvi, v tem času pridobitve gradbenega dovoljenja pa do začetka graditve je možen tudi še promet s takšnim zemljiščem in ni nobenih težav s sredstvi, ki so potrebna za plačilo komunalnega prispevka, ni nobenih težav potem tudi za vračanje komunalnega prispevka, če do gradnje ne pride, ali pa bomo prisluhnili občinam in investitorju zapovedali, da plača komunalni prispevek ob plačilu pridobitve gradbenega dovoljenja. Tu priznam, se sama velikokrat vprašam, ko se na nas naslavlja, če poslanci točno razumejo, kdaj govorijo v prid investitorju in kdaj govorijo v prid občinam. Če vedo, jaz to sprejemem in vzamem. Jaz sem sama delala na izdaji gradbenih dovoljenj in vem, kakšne težave so bile pri vračilu komunalnega prispevka. Gradbeno dovoljenje je veljalo dve leti in občina ni mogla prej povrniti plačanega komunalnega prispevka, odločbe o izdanem gradbenem dovoljenju pa se ne da odpraviti. Sedaj imamo, da gradbeno dovoljenje velja pet let, to pomeni, da pet let tak investitor ne bo mogel dobiti povrnjenega komunalnega prispevka. Ampak jaz mislim, da je to res odločitev in pravzaprav ne nasprotujem drugi varianti. Tu mislim, da bomo v nadaljevanju hitro našli rešitev.

Pripombe Društva izvedencev in cenilcev. Vi veste, koliko je bilo zlorab v dosedanjih postopkih pri prometu s temi nepremičninami. Mi smo na ministrstvu tudi imeli eno drugo idejo, kako bi to rešili, pa nam v sodelovanju z drugimi ministrstvi žal ni uspelo. Jaz si predstavljam, da bodo te rešitve glede vrednotenja ostale, je pa možno v kasnejših obdobjih to rešiti na ustrežnejši način.

Obrazlagati te finančne posledice je predolgo, so podrobno napisane. So pozitivne in negativne. Pri negativnih se v prvi alineji lotimo regionalnega prostorskega planiranja. Jaz bi tu kar malo združila. Nekateri si zelo želimo regije. Mi se v tem našem primeru naslanjamo na razvojne agencije. Dvanajst jih je. Zakaj pa? Na ministrstvo prihajajo župani sosednjih občin. Ena občina ima znotraj sprejetega občinskega prostorskega načrta tudi planirano regionalno cesto, ki se konča na meji s sosednjo občino. Ne gre naprej. Sosedna občina prostorskega plana ne bo spreminjala, niti nima nobenih potreb, ker pravzaprav ta regionalna cesta služi tej drugi občini, ki si je doslej že nekaj uredila, trasirala. Ali bomo šli zdaj DPN sprejemati za 500 metrov ali pa za en kilometer ceste? Ti regionalni prostorski plani niso mišljeni, da bi bili tako v zraku. Pravzaprav povzamejo občinske prostorske načrte in se dopolnjujejo takrat, ko je za to kakršnakoli potreba. Teh potreb je pa veliko.

Če gremo zdaj na Magno. Jaz verjamem, da vi govorite vedno o zakonu o Magni. Ampak zakon o Magni, pod narekovaji, govori samo o razlastitvah. Te razlastitve pravzaprav v tem primeru sploh niso potrebne, je ta postopek pridobivanja zemljišč že zaključen. Prostorsko planiranje je pa sprememba OPN, občinskega



prostorskega načrta. Po vseh pravilih se je ta postopek izvedel. Ko je bilo treba zagotoviti nekaj dodatnih ali pa novih kmetijskih zemljišč in naj bi se en del gozdnih površin na meji s sosednjo občino posekal, so se v tej sosednji občini temu uprli. No, ta regionalni nivo prostorskega planiranja bi lahko v tem primeru to odpravil že v fazi planiranja. Veliko pozornosti ali pa veliko smelosti namenjam temu regionalnemu planiranju. Mogoče nimam prav, me bo čas povozil, govorim pa to predvsem iz primerov, ko se sedaj govori o teh delnih DPN. Mi smo že z DPN-ji kar lepo stvari pokrili, obstajajo pa še eni manjši odseki in če vzamemo to tretjo razvojno os, ni nujno, da se vse rešuje znotraj DPN. Ti regionalni prostorski akti bi mogoče kakšno stvar mnogo hitreje rešili. Res je, da je ta informacijski sistem za prostorske plane že pripravljen. Še malo, nekaj mesecev še, pa bo tudi zaživel in bo to kar sama govorim, mogoče potem, ko se bo pogledalo, lažje videti. Ampak ni predvideno, da so ti regionalni prostorski plani nad občinskimi. Jaz sem prepričana, da ne. Lahko pa v navezavi na mejnih območjih ali če gre kakšna stvar tudi čez dve, tri občine, neke stvari rešijo tudi zato, da se z državnimi prostorskimi plani ne posega v to lokalno območje. Velikokrat to sploh ni potrebno. Interesi županov so mnogokrat v sosednjih občinah enaki. Ko se z njimi srečujemo, ugotavljamo, da se pravzaprav s temi državnimi prostorskimi načrti velikokrat posega v njihov teritorij in v njihov prostor, bi pa sami to z mnogo manj truda rešili. Regionalni prostorski plan, mislim, da ni nič nerealnega, da je to zelo realno. Če govorimo o industrijskih conah, bo prav ta regionalni nivo planiranja, sem prepričana, hitro prišel do tega, da se bodo lotili prostorskih planov, ki bodo omogočali investicije v gospodarski razvoj.

Kot za nalašč je druga točka, novoustanovljeni prostorski svet Ministrstva za okolje in prostor pri teh finančnih posledicah. Jaz se bom ozrla tu spet na praktični primer. Gre za tretjo razvojno os, ta koridor F2-2 Šentrupert-Velenje. Mogoče niso vsi DPN taki. Ampak leta in leta prostorskega planiranja, pa pride ena vlada, pa reče, zdaj pa bomo dali vse, kar se je do zdaj delalo, na začetek, pride druga vlada ... No, naša vlada je potem rekla, da prav ta koridor je treba izvesti. Seveda je šlo tu za prevlado javnega interesa. Tako kot ste mnogi že razpravljali, teh javnih interesov je veliko. Vlada se je odločila, da se ta varianta, ki pelje po kmetijskih zemljiščih, potrdi. Če bo ta prostorski svet svoje delo opravljal, če nam boste dovolili, se bodo v svetu – to niso uradniki, saj veste, naši uradniki so velikokrat kar vsega krivi, pa jaz mislim, da niso – v tem odločanju na tej medresorski skupini, v katero si predstavljamo, da bodo vključeni državni sekretarji, pogovorili in dogovorili. Velikokrat prihaja do navzkrižja interesov infrastruktura : kmetijstvo. Na Ministrstvu za okolje in prostor imamo to prednost, da že znotraj ministrstva prihaja do

križanja interesov. Imamo naravo, imamo vode, v postopkih, ko je potrebno okoljevarstveno dovoljenje, imamo tudi ta sklop okolja. Ti strokovnjaki bi pomagali razrešiti ta vidik. Pa ne bi bili uradniki. Saj mogoče pa bomo skupaj našli kakšno boljše rešitev. Mislim pa, da je nujna, če hočemo še s sprejemanjem prostorskih načrtov nadaljevati, ker sicer se nam zaradi aktivnosti številnih krajanov, lokalnih skupnosti, civilnih iniciativ sprejemanje državnih prostorskih načrtov res močno ustavlja.

Če gremo na ta usposabljanja, mislim, da bi jih morali izvesti. Gre predvsem za združen postopek načrtovanja in dovoljevanja priprave regionalnih prostorskih planov. Tudi temu so namenjena oziroma se zavedamo, da bodo potrebna določena finančna sredstva. Potem gre za vzpostavitev sodelovanja občin z občinskimi urbanisti. Ta ocena je zelo groba. Veliko energije vlagajo na Ministrstvu za javno upravo, da bi se okrepile strokovne službe občin. Posebej tistih z manjšim številom prebivalstva, ker je težavnost dela prav v takih občinah velika. Nemogoče je, da en strokovni zakonodajec obvlada številne predpise in številno zakonodajo. Če bi do tega prišlo, bi tudi ta ocenjeni strošek bil manjši. Sem pa prepričana, da bo prišlo, ker je v procesu tudi pri občinah velika nuja, da se zmanjšajo stroški delovanja občinske uprave.

Vi ste govorili tudi o teh evidencah stavbnih zemljišč, o zakonu o davku na nepremičnine, pa o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. Osnova pa so res evidence. Res je, da so evidence že sedaj po nekaterih občinah bolj kvalitetne, v drugih občinah so manj kvalitetne. Res je tudi, da bomo spremenjen zakon o evidentiranju nepremičnin dali v javno obravnavo nekje septembra. Tako da se te problematike zavedamo in jo rešujemo. Zakon o evidentiranju nepremičnin pri nas pripravljata geodetski del ministrstva. Ampak ne glede na to smo sinhronizirani in zavedamo se, da moramo to pravilno rešiti.

Če govorim zase, NUSZ je nekaj posebnega. Po mojem mnenju po kvaliteti obračuna plačila tega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je zmeraj manj primeren. Kdaj oziroma kako davek na nepremičnine? Mi že zdaj izvajamo projekt, kjer nadgrajujemo vse te evidence in si želim, da bi tudi ob uveljavitvi ali pa ob formiranju prave podatkovne baze ta zakon o obdavčitvi nepremičnin začel veljati. Je pa res, da sam projekt e-Okolje traja vsaj do let 2019, 2020 in do takrat je še dovolj časa za sprejetje zakona o davku na nepremičnine.

Omenila bi še pozitivne finančne posledice. Ker se sedaj pri posamični poselitvi dovoljuje dopolnitev gradnje, je to za ljudi, ki živijo v takih okoljih, izrednega pomena in tudi za lokalne skupnosti. Kot smo rekli, odmera komunalnega prispevka je sedaj na podlagi projekta enkrat, sedaj bo to akontacija in se potem tudi ko bo objekt zgrajen, lahko preveri in odmeri ta komunalni prispevek. Pri NUSZ gre za zanesljivost podatka o pobranih sredstvih. Ali



bodo lahko z davkom na nepremičnine občine več pobrale? Bodo lahko. Je pa res, da jih bo tudi ta dodaten angažma, ki je potreben za dopolnitev evidence, nekaj stal. Ampak občine se bodo k temu dolžne tudi obrniti. Zdaj ugotavljamo, da poročila, ki so jih sicer predvideli naši geodeti, občine nadgrajujejo in posodablajo. Nekatere občine to izvajajo, nekatere ne, tako da imamo tu zelo pisano sliko.

Potem gre za investicije v infrastrukturo. Mi ocenjujemo, da bi z boljšim načrtovanjem opremljanja stavbnih zemljišč, ki bi temeljil na objektivnih podatkih lahko tudi to znižali, prav tako na investiciji v nepremičnini. Ti prostorski akti predstavljajo neko racionalizacijo in finančno razbremenitev občine.

Jaz sem že velikokrat povedala, da je 150 občin že sprejelo občinske prostorske načrte. To je lepa osnova. Približno 30, 40 občin je na tem, da jih bo sprejelo. Župani v teh občinah so pripravljani, da se pride do ustreznega nivoja prostorskega akta, ki bo primerljiv z vsemi ostalimi. Nekaj županov ima očitno drugačno mnenje. Nekaj pa je še vedno občin, ki pa še niti niso sprejele sklepa o začetku priprave občinskega prostorskega akta. Toliko mogoče za prvi odziv. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravita naj se gospoda Janko Veber in Bojan Podkrajšek.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani prisotni!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra pozdravljam zakonodajne spremembe, ki se nanašajo na področje prostorsko-gradbene zakonodaje, vključno s tem zakonom, ki ga prvič obravnavamo danes, torej z novim zakonom o urejanju prostora. Do sedaj v našem pravnem sistemu poznamo to področje po izraziti razdrobljenosti pravnih aktov in prav je, da vsebino smiselno združimo v en sam krovni zakon. Zato ta novi zakon v celoti nadomešča Zakon o urejanju prostora, Zakon o prostorskem načrtovanju in Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Pričakuje se, da se bo na ta način zagotovil pregleden in stabilen sistem, ki bo uravnovesil tako javne interese, vezane na upravljanje s prostorom, kot tudi interese investitorja. Poleg tega primarnega cilja, da se krovno uredi področje urejanja prostora, zakon prinaša številne novosti. Naj jih nekaj navedem: vpeljava prostorskega strateškega načrtovanja na regionalnem nivoju, vzpostavitev zakonske podlage za prostorsko načrtovanje v obmorskem pasu, vpeljava novega postopka načrtovanja prostorskih ureditev državnega pomena po principu Vse na enem mestu in v enem postopku od načrtovanja do dovoljevanja, razbremenitev občinskega prostorskega načrta kot temeljnega prostorskega akta občine z namenom njegove učinkovitejše uravnave, posodobitev ukrepov zemljiške politike z

namenom doseganja boljše izkoriščenosti prostora, razvoja stavbnih zemljišč in gospodarjenja občin s stavbnimi zemljišči, vzpostavitev pravil za določanje gradbenih parcel in vzpostavitev ustreznih finančnih instrumentov zemljiške politike.

Zakon torej nadgrajuje že vpeljan sistem državnega in občinskega prostorskega načrtovanja ter jih smiselno dopolnjuje, zato menimo, da je v tej fazi primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospa Iva Dimic.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Naj v uvodu povem, da pozdravljam tisti člen v zakonu o urejanju prostora, ki ohranja v veljavi Odlok o strategiji prostorskega razvoja Republike Slovenije, ki ga je sprejel Državni zbor, kajti v primeru razveljavitve bi nastala po mojem mnenju velika praznina, kako pravzaprav urejati prostor.

Velike pomisleke imam pri uvedbi regionalnega prostorskega plana. Kdo bo pravzaprav skrbnik tega regionalnega prostorskega plana? V Sloveniji je dejstvo, da nimamo regij. Kdo so tisti strokovnjaki in strokovni sodelavci, ki bodo spremljali izvajanje in sicer dajali mnenje, recimo k določenim vprašanjem, ki se bodo pojavljala tudi pri izvajanju? Mislim, da bi bilo veliko bolj operativno, če bi to skrčili na nivo upravnih enot. Upravna enota je tista, ki bi zagotovo lahko izpeljala celovit postopek za to, da se tako imenovani regionalni prostorski plan na nivoju upravne enote sprejme, ima ustrezne strokovne službe in tudi ve, za kaj gre zelo natančno v prostoru med vsemi občinami, ki jih pokriva. Pri svetu za regionalni razvoj mislim, da vsaj po mojem mnenju tega ni mogoče srečati.

Naslednje, kar se mi zdi izjemno pomembno, ustanovljate komisijo za prostorski razvoj Republike Slovenije pri Vladi, ki naj bi celo usklajevala javni interes. Tukaj moram opozoriti, da je javni interes ustavna kategorija. Vi ste to spravili na nivo neprofesionalne komisije pri Vladi, ki naj bi celo usklajevala, kaj je javni interes. Ampak poudarjam, to je ustavna kategorija, javni interes, in je treba najprej izčistiti na ustavni ravni. Zelo ste se približali temu pri postopku razlastitve, kjer tudi zelo jasno zapišete, v katerih primerih je mogoče izpeljati razlastitev, bodisi da gre za javno infrastrukturo ali take družbene pomembne objekte, ki so tudi pomembni zaradi varstva narave, zaščite in reševanja in tudi varnosti oziroma obrambe države. Ta javna korist ni dobro, da je spuščena na komisijo in predlagam, da namesto teh komisij pa sveta za prostorski razvoj proučite možnost ponovne ustanovitve sveta za okolje. Ta je delal od leta 1996 zelo kvalitetno, sistematično je spremljal razmere v okolju, v



prostoru, in mislim, da ne bi bilo slabo, ker naj bi bil to neodvisen organ, da dela celo znotraj Državnega zbora, ki potem upravlja nadzor nad vsemi službami.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravita naj se gospoda Tomaž Lisec in Jožef Horvat.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjena ministrica, ki je trenutno zunaj, državna sekretarka, cela njena ekipa, kolegice in kolegi!

Ko govorimo o predlogu zakona glede urejanja prostora, moram priznati, da sem, ko sem prvič slišal, da to pride v Državni zbor, bil vesel. Vesel predvsem zaradi razloga, ker je mnogo težav zunaj tega Državnega zbora v Republiki Sloveniji na vseh področjih. Pokazatelj, da je veljavni zakon slab, je dejstvo, da imamo preko 10 tisoč črnih gradenj pa ogromno gradenj, ki so v neskladju s predpisi. Ko sem rekel, da sem bil vesel, da se je ministrica s svojo ekipo, z ministrstvom lotila tega predloga zakona, ki je danes v prvi obravnavi v tem Državnem zboru, sem bil vesel predvsem zaradi tega razloga, ker je ministrica, kar je tudi sama povedala, delala na področju izdajanja gradbenega dovoljenja in je bila tudi županja ene večjih občin v Sloveniji. Seveda verjamem, da na obeh področjih je bila uspešna. Če kdo pozna pomanjkljivosti dosedanjega zakona, ki je mnogo težav povzročil državljanom in državljanom Republike Slovenije, je to ona. Tudi jaz moram izpostaviti številno ekipo, ki je danes tukaj poleg ministrice. Poraja se mi vprašanje, da ministrica, tisto, kar ste doživeli v svojih prejšnjih službah, tako na upravnih enotah kot tudi na občini, v kateri ste bila županja, ste doživeli mnogo težav in s svojimi sodelavci, ki so danes okrog vas pa tudi na ministrstvu, niste dosegli namena tega novega predloga zakona, ki je danes pred nami. To je dejstvo. Eden od poslancev na moji desni je celo rekel, da smo mi nasprotniki tega zakona, pa nisimo. Jaz bi celo, spoštovana ministrica, vas pozval, pa ni treba vaš čas kratiti, tisti, ki smo iz poslanske skupine v Odboru za infrastrukturo, pošljite k nam tudi vaše sodelavce mogoče za dve uri, da se z njimi pogovarjamo o življenjskih stvareh tega zakona, o življenjskih stvareh, ki mučijo državljanke in državljane. Jaz sem že nekaj časa nazaj omenil zakon, ki ga imajo v Avstriji. Seveda zelo težko je, da gremo v Avstrijo, pa naredimo fotokopijo. To je skoraj nemogoče. Je pa dejstvo, da v Avstriji nekdo dobi gradbeno dovoljenje prej kot v 14 dneh ali pa v dobrem tednu. Ta predlog zakona ne odpravlja, da nekdo, ki izdaja gradbeno dovoljenje, lahko večkrat zaprosi za dopolnilo vlog. Kaj to pomeni za nekoga, ki je vložil zdaj gradbeno dovoljenje? Da se mu podaljšuje čas izdaje. Prav gotovo bi bilo prav, da tisti uradnik, ki zaprosi za dopolnitev, zaprosi v paketu za vse

dopolnitve, ne pa, da to dela izmenično. S tem se podaljšuje čas izdaje gradbenega dovoljenja. Tudi sam imam pomisleke glede komunalnega prispevka. Prav je, da je komunalni prispevek plačan pred izdajo gradbenega dovoljenja, kajti tisti investitor, ki nima za gradbeno dovoljenje, se tudi bojim, da bo ta investicija šla težko v izdelavo.

Spoštovana ministrica, resnično bi želeli, da na tem predlogu ne bi bilo toliko vprašanj kot na prejšnjem zakonu. Žal pa ugotavljamo, sam ugotavljam, pa tudi v naši poslanski skupini, da je mnogo vprašanj odprtih in bi se želeli z vašimi strokovnimi službami pogovarjati na tem področju, zato da bi nekoč, ko bo ta zakon sprejet, ljudje zunaj Državnega zbora imeli veliko, veliko manj težav na tem področju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

Pripravita naj se mag. Dušan Verbič in gospod Jože Tanko.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik, za dano besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegi, kolegice, vsem skupaj lep pozdrav!

Bom začel podobno kot moj poslanski kolega Bojan. Tudi jaz sem upal, da ko bomo dobili ta nov zakon, da bodo pa kar naenkrat vsi problemi, ki so tako v teoriji, predvsem pa v praksi, le še neka daljna preteklost. Ampak dejstvo je drugačno. In zakaj sam za razliko od večine koalicijskih poslancev, pa z vsem dolžnim spoštovanjem, med njimi ne vidim nobenega župana, vsaj tu v sredini tudi zelo malo občinskih svetnikov, pa upam, da se motim, ampak ne vem, če je kdo več kot en mandat občinski svetnik, ampak ko poslušam tukaj kolege, pa tudi na oni strani, ki so večkratni zelo uspešni župani, sam sicer nisem župan, sem pa tretji mandat občinski svetnik, pa približno vemo, kako se zadevam streže tako na lokalni in tudi na državni ravni.

Jaz imam pri tem zakonu kar več problemov. Prvi problem je, na katerega sem že zadnjič opozoril, da resnično ne razumem zdravorazumske logike, zakaj najprej ne sprejemamo tako imenovani ZUreP, potem pa Zakon o graditvi objektov, da najprej naredimo neka izhodišča, potem pa gremo v prakso. Ampak mi smo imeli na prejšnji seji Zakon o graditvi objektov, danes pa imamo ZUreP. Vsaj obrniti bi morali sprejemanje obeh zakonov, če ne jih sprejemati istočasno. Jaz ne verjamem, da je kakšen investitor najprej kupi okna, potem pa naredi temeljno ploščo. In ravno to se dogaja pri sprejemanju tega zakona.

Druga zadeva, zakaj ne verjamem v tako lepe besede, so koalicijski sestanki sedaj že davnega leta 2007, ko so predstavniki ministrstva takratnemu ministru zatrdili, da bo z novim zakonom o prostorskem načrtovanju v roku dveh let vse rešeno, kar se tiče prostorskih



načrtov občin, nenazadnje pa bo tudi državna prostorska zakonodaja sledila tempu in bo kmalu sprejeta. Na eksplicitno vprašanje tedanjega ministra, ali bo v roku dveh let mogoče izvesti, da bodo imele vse občine občinske prostorske načrte, je takratna direktorica direktorata – za to obstajajo tudi zapisniki v arhivu naše poslanske skupine – odgovorila, pa jo bom direktno citiral: »Z lahkoto. To je bilo v začetku leta 2007. Stanje danes, 1. 6. 2017, pa je, da samo tri četrtine občin ima v 10 letih, in ne v 2 letih, sprejete občinske prostorske načrte.«

Tretje dejstvo, ki me skrbi, pa je, da pred pristopnimi pogajanci za vstop v Evropsko unijo smo imeli katastrofalno prostorsko, okoljsko, pa ne nazadnje tudi gradbeno zakonodajo. To priča teren, ko gremo po Sloveniji. Razpršene gradnje, kamorkoli pridemo. Nobenih urbanističnih, gradbenih, okoljskih, prostorskih vidikov. Vsak, ki je prišel, je lahko gradil po svoje.

In kakšno je stanje leta 2017? Ko ti urbanisti rečejo, da 500 kvadratov je pa že velika gradbena parcela, in bog ne daj, da greš s to idejo po neki gradbeni parceli več kot 200 metrov od enega sosedu. Kjer so si v preteklosti lahko kupovali na račun občine, ki je morala vložiti v elektriko, cesto, kanalizacijo, mir, so naše generacije obsojene na 500 kvadratov vrstnega mestnega vrveža, kajti podeželja nikakor ne smemo več zapolnjevati, ker tam mora biti mir in nerazpršene gradnje nedovoljene. Zidanice morajo biti takšne, kot so. Bog ne daj, da se kdo želi vrniti v zidanice in tako naprej.

In potem prebiram ta zakon o urejanju prostora. Pa saj se uvod še lepo sliši, se zgodba napeljuje, ampak potem pa dobimo neke nove in nove izraze. Tako se na primer, pa pustimo člene, na katere verjamem, da bo Zakonodajno-pravna služba imela kar nekaj pripomb, dobimo zadeve, kot na primer, da se ukinja se presumcija pozitivnega mnenja nosilca urejanja prostora v primeru molka. In to naj bi nek nov informacijski sistem naredil nadzor, da bo to šlo sedaj kot po maslu. E, pa ne bo šlo. Če niso imeli župani pa občinski uradniki poguma, niti državni, da bi stvari sprocesirali, sedaj pa resnično verjamete, da bo neki informacijski sistem pa tako vrhunski, da bo rekel: »Joj, uradnik na ministrstvu ali pa uradnik na občini, še dva dni imaš časa, potem pa moraš izdati to in to smernico, to in to mnenje, to in to soglasje.« Ne bo šlo. V praksi ne bo šlo, tako kot ni šlo leta 2007, da bi občine kar naenkrat dobile občinske prostorske načrte.

Še več. Kkinja se možnost skrajšanja postopkov sprejetja občinskega prostorskega načrta. Spet se bo mlelo. Ko vidimo, kaj vse se na novo dogaja, kot že rečeno, komisija za prostorski razvoj Vlade, prostorski svet, novi elaborati ekonomike, novo zaposlovanje, regionalni prostorski plani, ki sicer prinašajo morda kakšen pozitiven premik v razmišljanju,

ampak v praksi bo problem. Konkretno vprašanje: ali bo Občina Kozje v Posavju ali bo del kakšne večje ali manjše štajerske regije, da bodo lahko usklajevali ali s Krškimi ali z Brežicami ali bodo morali iti v Celje po odgovore na določene institucije? Pa je občinski plan, pa je občinski načrt. Lokacijska preveritev. Sedaj je bilo to zelo enostavno. Google, nekaj besed, pa si lahko dobil, če si se registriral, lokacijsko informacijo. Po novem bo treba plačati upravno takso in tega bo čedalje več.

Evidence stavbnih zemljišč. To je sicer nek korak k temu, kar bomo rekli enkrat davek na nepremičnine, in je morda treba urediti, kot je treba urediti začasno rabo prostora v smislu prenove zemljiške politike. Tukaj tudi pozdravljam takse za neizkoriščeno stavbno zemljišče. Ampak glej ga zlomka! Najslabše urejene evidence ima – kdo? Država, državne institucije in občine, kjer se je do sedaj z lahkoto delalo. Občina je rekla: »Cesta bo 6 metrov široka, ampak 2 metra bo šla po Janezovi parceli, potem pa, če bo čas, prostor in finance, bomo pa to odkupili oziroma tudi zemljiškoknjižno uredili.« In če do sedaj tega ni bilo, ne verjamem večinoma istim uradnikom na ministrstvu, niti občinskim urbanistom, ki so velikokrat večji problem kot iskalci rešitve.

Spoštovani, naj zaključim. Nekaj se bo premešalo, ne bo pa na žalost čisto nič boljše v praksi. Več pa morda v nadaljevanju ali pa potem konkretno, ko bodo tudi še drugi povedali, kaj vse konkretno teh skoraj tristo členov ponuja tudi v negativno smer, ne samo v pozitivno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Dušan Verbič, potem pa prehajamo že v sklepni del splošne razprave, ko dobi besedo državna sekretarka.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovana državna sekretarka s svojimi sodelavci, prav lep pozdrav, prav tako tudi poslanke in poslanci!

Čeprav je danes tema prostorska zakonodaja, se je razprava s strani poslancev dotikala tudi dveh drugih zakonov. Tudi ministrica se je dotaknila enega instituta in preden se bom dotaknil same prostorske zakonodaje, si bom dovolil tudi na to navezati, kajti neki komentarji so bili take narave, da preprosto ne morem, da jih ne bi tudi sam komentiral.

Prvo, kar je, komunalni prispevek, ki se ga je ministrica v svoji razpravi dotaknila. Res je, predlogi teh zakonov omogočajo, da se komunalni prispevek plača v dveh delih. Tukaj moram še enkrat ob tej priložnosti izpostaviti, sem pa tudi v razpravi glede predhodnih dveh zakonov trdno stal na stališču in bom tudi v nadaljevanju vseskozi zagovarjal, da komunalni prispevek se mora plačati pred izdajo gradbenega dovoljenja. To pa preprosto zaradi tega, ker je preveč zlorab tovrstnih zadev s



strani investitorjev. Kakorkoli že, če gledamo zaščito investitorjev, vendar tovrstni prihodek je izključni prihodek lokalne skupnosti in občine. Z veliko mero iznajdljivosti investitorjev preprosto predvsem subjekti, ki imajo pravno naravo družb, se v postopkih stečaja in prisilke s tem načinom izogibajo plačilu. Mislim, da je prav, da takrat, ko se pogovarjamo o neki zakonski osnovi ali podlagi, moramo imeti pred očmi interese lokalne skupnosti in občin. Tako da mislim, da v nadaljevanju ne bi smel biti problem, da mora ta del zakona slediti interesom občin. Toliko o komunalnem prispevku.

Kar se tiče tistega, kar je bilo izpostavljeno zadnjič in je ena od ključnih zadev tega paketa – soglasja. Ne bom se zdaj dotikal vseh, kajti vsi, ki se malce spoznamo na te zadeve, vemo, da so soglasja največji problem v vseh teh postopkih pri pridobivanju tako gradbenega dovoljenja kot tudi morda v postopkih prostorskega načrtovanja.

Dotaknil se bom v tem delu, ko je bilo govora o gradbenih dovoljenjih, časovnih izdajah in podobno. Mislim, da je korektno, da v teh razpravah tudi poslanci povemo nekaj. Niso vedno krivi samo uradniki oziroma javni uslužbenci, ki delajo neposredno na gradbenih dovoljenjih znotraj upravnih enot ali, če je državni projekt, na resornih ministrstvih. Dejstvo je, da v večini primerov je časovni zamik, kot je bilo tudi rečeno s strani kolega, zaradi tako imenovane nepopolne vloge. Kdo je kriv za nepopolno vlogo? Prav gotovo ne uradnik ali javni uslužbenec, ampak v prvi vrsti investitor oziroma od njega pooblaščen oseba, ki preprosto kljub zavedanju, kaj je treba storiti za popolno vlogo po Zakonu o upravnem postopku, se to iz njemu znanih razlogov tako ne izvaja.

Kar se tiče primerjave z avstrijsko ali nam podobno zakonodajo, časovnice izdaje. Jaz moram priznati, da se v zadnjih letih kljub vsemu dogaja kar dober premik pri izdaji. Govorim pa za enostavne gradbene objekte. Res je bil nerazumno dolg čas, po tri mesece za enostaven objekt. Sedaj že statistika, ki se jo vodi na Ministrstvu za javno upravo, kaže, da je povprečni čas za individualno nezahtevno gradnjo dobrih 20, 25 dni. Verjamem pa, da v tistih upravnih enotah, ki nimajo velikega obsega dela, da je za enostaven objekt tudi primerljiv čas toliko, kot je v Avstriji, 10 dni ali dva tedna.

Če se vrnem sedaj na današnje temo, prostorska zakonodaja. Kot je bilo že v razpravi rečeno, dejstvo je, da je ta zakon zelo kompleksen s tristo enim členom. Dejstvo je, da se združujejo tri glavna področja, kot je bilo rečeno, prostorsko načrtovanje, urejanje prostora ter umeščanje v sam prostor. Popolnoma logično je in je tudi treba pozdraviti, da se tovrstne zadeve uredijo z enim kompleksnim zakonom. Ampak kar predstavlja posamezne probleme ali vprašanja tudi meni kot poslancu, tistih področij samega zakona se bom v dotaknil nadaljevanju. Je pa res, da je v današnji razpravi premalo izpostavljeno, katera

so tista področja – čeprav je stroka na tem delu segmenta nekako razdvojena – ki jih pozdravlja, da je dobro s tem zakonom urejeno. Prav je, da to tudi izpostavimo. V prvi vrsti se pozdravljajo dobre rešitve, in sicer uvajanje regionalnega planiranja. Tu mislim, da stroka prav gotovo pozdravlja tovrsten pristop. Kot tudi oblikovanje komisije Republike Slovenije za prostorski razvoj. V tem zakonu se pozdravlja tudi posebno poglavje, vezano na ukrepe zemljiške politike. In še bi se lahko omenjala pozitivna plat tega zakona.

Zakaj je pomembno, da je regionalno planiranje s tem zakonom tako urejeno. Predvsem zaradi tega ker se ugotavlja, da je to manjkajoči člen med planiranjem na državni in občinski ravni. Vsi tisti predvsem na levi strani, ki so v svojih razpravah velikokrat izpostavili, župani, svetniki, mislim, da se tega močno zavedajo, da je ta pomanjkljivost ena od ključnih razlogov, da to, kar tudi mediji pišejo, da je mnogo predolgo obdobje – 6,6 let za tako imenovane postopke povprečja OPN, da najverjetneje izvirajo tudi iz teh razlogov.

Bi se pa samo na kratko dotaknil še, kar se tiče samega zakona, posameznih določb, kjer imam nekaj vprašanj in pomislekov. Upam, da bo tudi v obrazložitvi kaj dano. Ko človek odpre prvi člen, moram priznati, da mi je nenavadno in imam res vprašanje, ko gledam, ali je to napaka v pisanju ali je resnično možno v Republiki Sloveniji, da imamo takšno pravno ureditev. Tukaj ste zapisali, da s tem zakonom se v pravni red Slovenije prenašajo direktive. Ampak, glej ga zlomka, iz leta 1992, iz leta 2001! In sprašujem se, spoštovani zakonodajni organ, izvršilne veje oblasti, kje ste bili ta desetletja, da se prenos direktiv ni izvajal prej. Ko sedanja vlada ali koalicija želi neke spremembe predvsem glede tako imenovanih časovnih zagat, o tem sploh nihče nič ne govori. In tukaj me res zanima, spoštovana ministrica, ali je to napaka ali pa se v Republiki Sloveniji šele s to spremembo zakona iz davnega leta 1992 prenaša nek del direktive, ki ureja to področje.

Naslednja zadeva, občinski urbanisti. Tukaj mogoče lahko malo kalkuliram. Pozdravljam tovrstno zadevo v tej zakonski podlagi. Bi pa vseeno v tej razpravi, morda tudi v nadaljevanju na matičnih odborih izpostavil, kakšna je možnost, da se pristojnost teh občinskih urbanistov ali v tem ali v morda drugem zakonu vključi pojem instituta tako imenovanega mestnega arhitekta. Zakaj to izpostavljam? Vsi tisti, ki smo malce seznanjeni z recimo temu mestnimi občinami, ugotavljamo, da so določeni objekti v teh tako imenovanih prvih fazah gradnje, pomeni nedokončano. Obstoječa pravna ureditev, ki tudi sedaj velja, obdesedno občinskimi oziroma mestni oblasti onemogoča kakršnekoli posege ali ukrepe, da se tovrstni objekti ali dogradijo, dokončajo ali pa odstranijo. Po zgledu evropskih mest poznamo ta institut mestnega arhitekta, ki je nek vmesni



organ med državo in med lokalno skupnostjo, ki v neki smeri s svojo kredibilnostjo in strokovnostjo ima neko avtoriteto, da se tovrstni posegi v prostor uredijo resnično v skladu s stroko, predvsem pa, da je prostor urejen na način, kot se tudi pričakuje. Če investitor v neki smeri začne z gradnjo in se mu zgodi neka neprijetnost, ne pomeni, da je potem prostor lahko prepuščen samemu sebi vrsto let ali desetletij. Tukaj je prav gotovo ena izmed opcij, da se morda občinskemu urbanistu doda ali pa v neki drugi smeri opredeli tudi to.

Ena od ključnih zadev tega zakona je prav zagotovo strategija prostorskega razvoja Republike Slovenije. Tukaj, ministrica, tudi vas v tej zadevi ponovno sprašujem, ali je to res, da prvi tak akt v zvezi s strategijo prostorskega razvoja Slovenije je bil sprejet šele leta 2004 in to še danes velja. In res je vprašanje, kako je s to strategijo prostorskega razvoja danes ali kako bo jutri. Mislim, da vse poslance mora to še kako zanimati, kajti dejstvo je, da ta strategija določa strateške usmeritve in izhodišča za urejanje prostora na državni, regionalni in občinski ravni. In smo potem OPN, OPPN in podobno.

Če zaključim še z eno zadevo, vezano na ta zakon. Regionalni prostorski plan za posamezno razvojno regijo se sprejema najpozneje do 1. januarja 2023. Tukaj moram priznati, da imam vmesno vprašanje, kako se te zadeve rešujejo oziroma kakšen je vaš pogled, kajti vemo, da takrat, ko se pogovarjamo o teh strateških planih – ali se potem danes pogovarjamo za statistične regije ali se pogovarjamo za razvojne regije? Dejstvo je, da je leto 2023 kar oddaljeno. Mislim, da predvsem lokalne skupnosti, predvsem pa tudi občinske svetnike zanima, kaj bo leta 2018, kaj bo leta 2020 in podobno. Tukaj bi želel, če lahko sodelujete, kakšno je vaše stališče.

Sem pa na stališču, da je zakon zagotovo primeren za nadaljnjo obravnavo in tako bom tudi glasoval. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepní del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnica Vlade.

Besedo dajem ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJZEN: Hvala.

Mi smo vaše pripombe, spoštovane poslanke in poslanci, zabeležili in se bomo posvetili tem pripombam. Zahvaljujem se vam za izčrpno razpravo in za vse predloge, ki ste jih posredovali. Mogoče še nekaj odgovorov. Direktiva iz leta 1992 o ohranjanju naravnih habitatov – gre za dopolnitev te direktive in je zato navedena, ne pa, da ne bi bila prej prenesena. Dejstvo pa je, da se strinjam z vami, da je treba pristojnost občinskih urbanistov ali mestnih arhitektov še predelati. Hvala za ta pomislek. Delo mestnih arhitektov je posebej pomembno, čeprav se tudi podeželske občine srečujejo z rešitvami, ki marsikdaj ne sodijo v

tisti prostor in tudi bodejo v oči. Je pa v mestih še ta zahtevnost, ta teža dela toliko bolj pomembna.

Dejstvo pa je, to pa je dejstvo, da je strategija prostorskega planiranja bila sprejeta 2004 in še ni spremenjena. Torej je naša naloga, da se temu v nadaljevanju posvetimo. Če sem razumela vaše pripombe, se zahvaljujem vsem, ki soglašate s tem, da gre zakon v nadaljnjo obravnavo, in v razpravi na odboru nekatere dileme, ki so bile danes tudi tu izpostavljene, rešimo preko amandmaja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ja. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želi razpravljati tudi predstavnica Vlade, prosim, da se prav tako prijavi s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobi besedo kot zadnja. Prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut časa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsednik.

Zdaj bom pa začel malo drugače. Varuhinja človekovih pravic je v priporočilu rekla: vrnimo ljudem, državljanom dostojanstvo. Imamo 300 tisoč objektov, ki so zgrajeni v neskladju s predpisi. Kaj so ti ljudje? Kriminalci? Ali so neumni ali so zgradili nekaj, kar potrebujejo? Ali bi želeli urediti, da so ti objekti zakoniti? Ali so pripravljene plačati komunalni prispevek, vse tisto, kar je potrebno? Jaz mislim, da velika večina bi. Ali smo jim omogočili? Nismo. Vsak je v nekem strahu, kdaj bo prišel inšpektor in ga bo kaznoval ali mu dal odločbo, da je treba urediti v nekaj mesecih, če ne, se bo porušilo. So pod tem strahom? So. Ali želimo, da so pod tem strahom? Smo pravični? Nismo. Ali s to zakonodajo to urejamo? Ne urejamo. To urejajo druge države, republike bivše Jugoslavije, Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina in Makedonija. Imajo rezultate? Imajo. Je bil pri nas poskus sprejetja ali priprave takega zakona? Bil, ko je bil minister Omrzel. Smo dobili še osnutek, podoben tistemu, kar imajo drugje. Se je ustavilo. Zakaj? Smo mi bolj pametni od drugih?

V sosednji Avstriji in Nemčiji takega pojava ni, ker skoraj ni tako zgrajenih objektov. Jaz sem sam naročil raziskavo pri naši službi in dobil tudi poročilo. Rešuje ta zakonodaja to? Ne. Imamo 23 tisoč kilometrov občinskih cest, pa verjetno zraven tudi še kaj državnih, ki so zgrajene, javne ceste na privatnih zemljiščih. Sodišče je zavzelo prakso, da ima vsak lastnik pravico promet ustaviti, prekopati cesto. Imamo



primere na sodiščih. Ima pravico, je pravna praksa. Upravne enote so prenehale izdajati gradbeno dovoljenje, če ni urejeno lastništvo cest, ki peljejo od investitorjevega gradbišča. Javna cesta. Mora pridobiti služnost. Lahko je takšnih služnosti tudi 20, ker imamo razpršeno poselitev, o tem je kolega Trček govoril. Če je investitorjev več, mora vsak od dvajsetih dobiti. Strošek je približno 130 ali 140 evrov. Treba je vpisati v zemljiško knjigo. A je to prav, da se v 21. stoletju to nam dogaja? To vemo že ne vem koliko let. A ta zakonodaja da možnosti, da se to uredi za te ljudi? Ne. Kvečjemu nadaljevalo se bo in še kakšna občina bo dobila razveljavljen ta odlok.

Ne vem, kako lahko ljudem v oči pogledamo. Tisti, ki bi nekaj želeli, uradno delati ne morejo. Morali bodo graditi na črno in potem čakati 20 let, da bodo lahko legalizirali po nekem sistemu. Ali pa bo tistih nekaj inšpektorjev, ki jih imamo, preganjalo 300 tisoč lastnikov, pa še dodatnih, ki se bodo pojavili, ker ne morejo legalno graditi? Povejte, ali smo pravični. Je pravna država to?

Še to bom povedal. SPIRIT je naredil analizo logističnih centrov gospodarskih con, primerjavo s sosednjimi državami. Za logistiko je cena 30, 32 evrov maksimum komunalno opremljenega stavbnega zemljišča za vse sosednje države. Italija ima malo drugače, malo višje. Koliko je pri nas? 80, 100, 150. Ne prenese. Dejavnost tega ne prenese in gredo ven. V sosednji Hrvaški imajo samo malo čez našo mejo pri Rogatcu eno najbogatejših občin, ogromno industrijsko cono, kamor hodijo naši Slovenci delat. Ne samo v Avstrijo, tudi na Hrvaško. Tam se da, pri nas se pa ne da. In v tem je problem ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, še enkrat, za besedo.

Saj pravim, ko sem prebral uvod, pa tudi nekatere določbe členov, sem se vedno spraševal, ali bomo po tem zakonu dobili hitrejše, lažje, cenejše, bolj razumljive, pa verjetno sem še kaj pozabil, okoljske in pa prostorske postopke. In me je strah, da kljub dobronamernim zapisom v uvodu zakona, do tega v praksi ne bo prišlo.

Kot rečeno, že prej sem podal nekaj argumentov, zakaj mislim, da na žalost do tega ne bo prišlo. Zato tudi, spoštovana ministrica, jaz upam, da v nadaljevanju obravnave tega zakona ne bomo prišli na klasičen koalicijski valjar, kjer bo ministrica zaupala uradnikom, koalicijski poslanci, ali bodo tudi intimno proti, bodo morali vse podpreti, kar bodo dobili, na drugi strani pa bomo poslanci opozicije zasuti z različnimi pripombami različnih deležnikov – od občin pa do tako imenovane strokovne javnosti, ki bo želela, da se nekaj naredi, kot že rečeno, v tem smislu hitrejše, cenejše, lažje, boljše. Pa bo

koalicija rekla ne, mi smo koalicija, mi smo glavni, vi opozicija pa ste tam nekdo, zato da ni glasovanje 50 proti 0, ampak, da je 50 proti 30. Tako da upam, da do tega ne bo prišlo.

Zakaj me je strah, da ne bo prišlo do izboljšave? Ko gledam poglavje Podzakonski predpisi, vidim, da po uveljavitvi zakona še naprej veljajo naslednji predpisi, ki jih je približno 10. Potem se naprej uporabljajo še trije. Prenehata en pravilnik in ena uredba, ampak v naslednjem členu pa piše, da Vlada izda predpis iz tega in iz tega in v devetih mesecih še tri predpise. Če vemo, da že to, kar je trenutno v veljavi, da se do konca naredi, naj bodo to državni prostorski načrti, občinski prostorski načrti, me je strah, da veliko boljšega ne bo, da pa v nadaljevanju, torej po uveljavitvi tega zakona, bodo ljudje pri vprašanjih, kot so na primer komunalni prispevek, razlastitve, ki so tudi ustavna materija, vprašanje predkupne pravice in vprašanje komasacij, ki je morda danes dobilo premalo pomena, vemo pa, kako zapleten je ta postopek, kako dolgo poteka in tudi kakšni finančni vložki so dani v posamezne komasacijske postopke, da bomo tem vprašanjem namenili nekaj več razprave. Ne nazadnje me je tudi zelo strah, da zakon ne bo veliko boljši, kajti ko gledam kazenske določbe, gre samo za dva člena, ki pa v bistvu sta le za kakšnega občinskega urbanista še ena cokla več, da se bo upal karkoli odločiti, in pa kazenske določbe terjajo odgovornost posameznika, na drugi strani pa, kot rečeno, nikjer ne vidim, da bi bila tudi država oziroma kakšne državne institucije primorane prevzeti odgovornost in ob nespoštovanju te odgovornosti tudi kazensko odgovarjati. Tukaj ne mislim samo s finančno platformo, ampak bi moral tudi kakšen uradnik ne samo na občinski, ampak tudi na regionalni ravni, ko bo do nje prišlo, pa tudi na državni ravni odgovarjati. Tudi politiki moramo prevzeti svoj del odgovornosti, kot je prej rekel predhodnik, zakaj določene evropske direktive še niso bile implementirane. Tako kot smo leta 2007 verjeli podobnim državnim uradnikom in se takrat naučili, da jim ne smemo vedno zaupati, upam, da bo tudi ta koalicija razmislila o tem, ali vedno stoodstotno zaupati tem uradnikom. Sam osebno mislim, da ti finančni vidiki, ki so, niso pravi, in tudi, da ministrstvo zapiše v predlogu zakona, da finančna sredstva niso zagotovljena. Če bi bil pod predlog podpisan Jože Tanko in skupina poslancev in poslank, bi verjetno predsednik Državnega zbora rekel, »fantje, rdeča luč, najprej počakajte na finančna sredstva oziroma naredite, da bo zakon začel veljati, saj vemo, kako to poteka v financah«. Če imamo že sprejet zakon oziroma proračun za leto 2018, bi se 301. člen glasil: Ta zakon začne veljati 1. januarja 2019. Ampak za koalicijo so odpustki, za opozicijo jih pa ni.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec.



DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Glede na to, da smo pri koncu, lahko tudi jaz rečem, da je sicer gradivo zelo obširno, da ima tudi dobre nastavke in da se je mogoče vladna ekipa v tej smeri poskušala potruditi. Vendar večina teh rešitev, ki jih imamo v tej materiji, je že dolgo znana predvsem tistim, ki so dlje časa na ministrstvu. Mi smo pričakovali neko zakonodajo, ki bo to urejala bistveno prej. Težko verjamem, da bomo ta zakon spravili do končne potrditve. Treba se je pa zavedati, sploh na tem področju, da ne glede na to, tudi če bo idealen zakon, je vse odvisno od uradnikov, ki to izvajajo. Jaz bi pričakoval, da je več nastavkov v tej smeri, kako kasneje izvajalce teh prostorskih planov in državnih načrtov izobraziti in jih tudi zavezati, da to izvajajo. Tega je premalo v tej materiji. Jaz sem že večkrat opozoril, da je nedopustno, da imamo med različnimi upravnimi enotami različna tolmačenja posameznih, ne samo prostorskih planov občin, ampak tudi zakonov, ki veljajo praktično za vse enako, pa si jih upravne enote različno tolmačijo. Drugič sem opozoril na to, da imamo na ministrstvu uradnike, ki dolgo časa zadržujejo neko zadevo, kasneje gre mogoče nekdo v pokoj ali pa se zamenja v službi, pa se neka zadeva reši pri isti zakonodaji, pri enakem robnem pogoju, kot je bil pred tem. Zakaj ne zaupam tem rešitvam? Zato ker se dodaja ogromno nekih še dodatnih vmesnih pogojev – komisije, kar so predhodniki že opozarjali, prostorski svet, pa še nevladnim organizacijam se daje neka velika pristojnost in na koncu se vpelje 19. člen, ki govori o javni koristi. Če bi to pogledali pravniki, bi rekli, da iz tega ne bo nikoli nič, ker se bo vsak lahko vedno skliceval na nek javni interes, ki ni opredeljen, ki je nekako v zraku. Nikjer v zakonu ni to opredeljeno. Nikjer ne piše, ali je to javni interes na nivoju občine, ali je to javni interes na nivoju države, ali je javni interes neke skupine, neke civilne iniciative. Čigav javni interes bo kasneje prevladal v tej arbitrarnosti? Ne vem. Ne nazadnje pa ta komisija daje samo mnenje in ponovno pridemo do tega, da mora nekdo odločiti. In ni jasno definirano, kdo odgovarja in kdo odloča. Tukaj je največji problem. Če bi določeni uradniki imeli pristojnost, da nekaj odločijo, bi morali odločiti. Zdaj pa se to samo preklada in se določene idejne zasnove večkrat presoajo, nihče ne sprejme odgovornosti, zato tudi zakonodaja izgleda, kot da je luknjasta. V resnici pa ni. Če bi znali uradniki brati, verjetno ne bi imeli problemov s tem, da moramo vedno znova spreminjati določeno materijo.

Glede javne koristi je bilo opozorjeno, da je to dejansko ustavna materija. Če to ne bo jasno zapisano, je to arbitrarnost, če ima nekdo pravnike, če ima nekdo dobre svetovalce, se lahko to vleče v nedogled in iz te moke dejansko ne bo kruha.

Potem ste zelo nejasno pojasnili pripombe oziroma pomisleke Vrhovnega sodišča, ki jasno opozarja, da so alineje v istem

členu v kontradikciji. OPN, OPPN in DPN so v bistvu dokumenti, ki govorijo na splošno, v 2. členu pa govorite o posameznem primeru, ki bo v upravnem sporu lahko nastopil kot stranka. Vrhovno sodišče jasno pove, da ta zadeva ne pije vode, ker enostavno sta zadevi v kontradikciji. Ampak vi pravite, da je to usklajeno z Aarhusko konvencijo in tako naprej.

Se pravi, veliko stvari je. Elaborat ekonomike. Jaz si ne predstavljam, bil sem pri veliko prostorskih načrtih, ki so se izvajali na nivoju lokalne skupnosti. Kdo bo pa presojal, kdaj je ekonomika pred nekim drugim interesom? Na primer okoljevarstva, pred interesom vodarjev. Glejte, ekonomika je spet nek pojem, ki ga bo nekdo arbitrarno določil. In vi vpeljujete elaborat ekonomike. Enega prostorskega načrta ne bomo speljali do konca, ker bo nekdo vedno izpodbijal, da po elaboratu ekonomike, ki jo je on pripravil, ta zadeva ne pije vode. Kdo bo arbitral? Vi ste tu notri nastavili toliko stvari, ki gredo v smislu neke arbitrarnosti, da se bojim, da tudi z amandmaji tega zakona ne bo mogoče korigirati do take mere, da bo sprejet.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala, predsednik.

Jaz bi rada povedala, da legalizacija objektov ni predmet ZUreP, ampak je predmet Gradbenega zakona. Razpravljati, kako smo legalizacijo rešili v Gradbenem zakonu pri razlagi ZUreP, se mi res ne zdi potrebno. Je pa zanimivo, kako se radi obračamo na sosednjo Hrvaško. Morda je to zaradi aktualne teme z arbitražo. Ne vem.

Rada bi povedala, da je lastnina ustavno varovana, kar pomeni, da mi v Zakonu o urejanju prostora ne moremo to ustavno varovano lastnino rešiti po svoje. Ceste kot infrastruktura niso predmet tega zakona, jaz bom vseeno povedala, da niso, saj imamo tudi Ministrstvo za infrastrukturo, ki zna neke rešitve izvajati. Ampak lastnina je pa gotovo ustavno varovana kategorija in mi z ZUreP ne moremo ustavno varovanih kategorij rešiti drugače, kot so rešene v Ustavi.

Kar se tiče vrednosti nezazidanih stavbnih zemljišč. Ko govorimo o tržnem gospodarstvu, bi o tej dilemi bolj pričakovala, da nekdo razpravlja, ki je član leveice, tam so, bi rekla, aktualne politične teme kontra tržnemu gospodarstvu. Cene nezazidanih stavbnih zemljišč bodo tolikšne, dokler ne bo rešen davek na nepremičnine. Sem že prej povedala, da za NUSZ, torej nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, podatke vnašajo občine, ki potem procesirajo to nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč tudi za nepozidana stavbna zemljišča. Tja tudi mi z ZUreP ne moremo posegati. Ko pa bo to rešeno na drug način, pa verjamem, da bo cena nezazidanih stavbnih zemljišč padla, ker bo vsakoletni davek na tako nepremičnino



precejšen in bo računica lastnika takoj ugotovila, v kolikšnem času je treba to nepremičnino prodati. Je pa res, da se mi nagibamo k temu, da bi občine odkupovale kmetijska zemljišča in potem na teh kmetijskih zemljiščih načrtovale investicijo, jih tudi komunalno opremile in se nam zdi to prava pot. Ampak mi nekih realnosti ne moremo zdaj preskočiti, saj vsi vemo, kakšna pa je trenutna realnost v Sloveniji. Nastavke pa imamo za naprej.

Javni interes je javni interes. Torej imamo mi opredeljeno po številnih zakonih, kako se ta javni interes po resorjih ščiti. Prevlada enega javnega interesa nad drugim se že zdaj izvaja in o tem odloča vlada, kar je zelo težko za člane vlade. Je pa marsikatera vlada, ki noče o tem odločati in pri sprejemanju DPN ne gre zadeva nikamor. Ne verjamem, da nisem tega dovolj jasno povedala, si pa želim, da bi tisti, ki poznajo sprejemanje postopkov pri izdaji gradbenega dovoljenja na občinah oziroma upravnih enotah, razumeli, da nekaj podobnega, ampak ne pri prostorskem planiranju, torej pri izdaji gradbenega dovoljenja, je predvideno tudi tam, ko se ti nosilci urejanja prostora s svojimi zahtevami srečajo, ko ni več tega, da nekdo to mnenje, soglasje – zdaj po novem bi naj bilo mnenje – napiše in pusti temu listu papirja ali pa dvema listoma papirja svojo pot, da se na obravnavi srečamo in se o tem pogovorimo. Seveda bo naloga tega organa, ki bo pomagal Vladi pri odločanju v prihodnje, lahko rešila marsikatero zagato. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice odločali čez pol ure v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in tudi 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18 uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 18.19 in se je nadaljevala ob 18.50.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbornice. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 14., 16., 19., 22., 23. in 1. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbornice o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in

dopolnitvah zakona o elektronskih komunikacijah v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 10. julija 2017.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 51. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 49.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k 58. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 49.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaja k dopolnjenemu predlogu zakona nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada niste opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 23.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 10. 7. 2017.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.



Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona v uvodni obrazložitvi predlagal, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 14. julija 2017, po končanem glasovanju. Službe Državnega zbora bodo pripravile pregled, v katerega bosta vključena sprejeta amandmaja in člena, h katerima sta bila amandmaja sprejeta, amandmaje k tema členoma lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji Državnega zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o urejanju prostora.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o urejanju prostora je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 22.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE TER UPRAVNEGA DOGOVORA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE ZA IZVAJANJE SPORAZUMA O SOCIALNI VARNOSTI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE.

Predlog zakona je obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospe Martini Vuk.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Lahko bi rekli, končno ga imamo. Namreč socialni sporazum o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike, saj si Slovenija že od začetka 90. let prizadeva za to, da bi bil tak sporazum sklenjen. Leta 2013 smo dobili soglasje tudi z ameriške strani, da so se lahko začela pogajanja. Zakaj je to pomembno? Zato ker so ZDA še zadnja država, v kateri živi večja slovenska izseljenska skupnost, s katero še nismo sklenili tovrstnega sporazuma o socialni varnosti. Poleg te večje izseljenske slovenske skupnosti v ZDA odhajajo tudi naše državljanke in državljani na študij, ostajajo tam, se zaposlujejo kot strokovnjakinje in strokovnjaki in se potem po nekaj letih marsikdo želi tudi vrniti v Slovenijo. Da bi se lahko vrnili v Slovenijo, pa je pomembno, da se jim potem ta zavarovalna doba, pokojninska doba, ki so jo pridobili v ZDA, prizna tudi pri izpolnjevanju pogojev za upokožitev v Sloveniji.

Če torej pogledamo, kakšne pravice bo omogočil ta sporazum o socialni varnosti, gre za enako obravnavanje državljanek in državljanov ene pogodbenice glede zagotavljanja pravic in obveznosti s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja in državljanov druge pogodbenice, v kateri živijo in delajo. Gre za seštevanje zavarovalnih dob, dopolnjenih po zakonodaji obeh pogodbenic, zaradi izpolnitve pogoja za pridobitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja po zakonodaji posamezne pogodbenice v primeru, če pogoji za priznanje pravice brez seštevanja zavarovalnih dob niso izpolnjeni. Gre tudi za odmero višine pokojnine v vsaki posamezni od teh držav, v sorazmerju z dopolnjenimi zavarovalnimi dobami, kar pomeni, da bo vsaka od dveh držav plačala tisti delež, ki ustreza dejanski dobi, dopolnjeni v okviru njenega sistema socialne varnosti. Gre tudi za izplačevanje dajatev iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, priznanih po zakonodaji ene pogodbenice v drugo pogodbenico oziroma v tretje države. Sporazum bo zavarovancem zagotovil tudi neprekinjenost zavarovalne dobe v vsaki od posameznih pogodbenic v času, ko so le-ti začasno napoteni na delo v drugo državo pogodbenico. Tako bo odpadla tudi obveza dvojnega plačila prispevkov.

Kot sem že dejala, zdaj smo v zaključni fazi, torej v postopku ratifikacije omenjenega sporazuma v Republici Sloveniji. 17. januarja letošnjega leta sta ministrica Anja Kopač Mrak in veleposlanik ZDA v Sloveniji gospod Hartley sporazum podpisala in z ratifikacijo v Državnem zboru bo postopek v Sloveniji končan. Enako se mora zgoditi tudi v Združenih državah Amerike. Po informacijah iz veleposlaništva ZDA bo ta postopek sprožen v kratkem, kar pomeni, da lahko pričakujemo, da nekje do konca letošnjega leta ali pa v začetku prihodnjega bo sporazum o socialni varnosti



med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike stopil v veljavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno delo, ki je zboru pisno poročal.

Prehajamo na predstavitev stališča Poslanske skupine Stranke modernega centra. Besedo ima mag. Branislav Rajić.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani.

Predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o socialni varnosti med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike je eden izmed tistih ratifikacijskih zakonov, ki ga bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra s posebnim zadovoljstvom podprli. Ta je v neposredno korist naših ljudi. Medtem ko ima podoben sporazum z ZDA s področja socialne varnosti sklenjenega že več kot polovica članic držav Evropske unije, bo za slovenske državljane, ki so bili ali so še vedno zaposleni v ZDA, šele za današnjo ratifikacijo naznanjen konec neenake in nepravične obravnave pri uveljavljanju njihovih pravic iz naslova socialnega zavarovanja. Uveljavitev sporazuma, na katerega ljudje čakajo že več vladnih mandatorov, bo namreč osebam, ki so del svoje delovne dobe opravile v Sloveniji, določen del pa v ZDA, omogočila seštevanje zavarovalnih dob in s tem priznanje dejansko opravljene delovne dobe ter pravočasno in pravičnejšo odmero višine njihove pokojnine. Na podlagi sporazuma se bo višina pokojnine določala sorazmerno z zavarovalno dobo, tako da bosta Republika Slovenija in ZDA poravnali delež, ki izhaja iz dobe, ki je bila dosežena v okviru njihovih sistemov socialne varnosti. Slednje je še posebej pomembno za slovenske državljane, ki so ta trenutek do ameriške pokojnine upravičeni le v primeru, če so v ZDA bili zaposleni ter v ameriški sistem socialnega varstva vplačevali najmanj 10 let. Pri tem se jim v zavarovalno dobo ne vštevata doba zavarovanja v Sloveniji. Prav tako se ameriška zavarovalna doba do sedaj ni upoštevala pri doseganju pravice do pokojnine v Sloveniji. Minimalna zahtevana zavarovalna doba za to, da bi slovenski državljani v celoti oziroma vsaj v sorazmernem deležu pridobili ameriško pokojnino, se bo po uveljavitvi tega sporazuma z 10 let skrajšala na 18 mesecev. Z ratifikacijo sporazuma se neenakost odpravlja tudi za delavce napotene na delo v ZDA. To je še posebej pomembno v luči dejstva, da je v ZDA prisotnih vse več uspešnih slovenskih zlasti visokotehnoloških podjetij.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra verjamemo, da je uveljavitev sporazuma še eden izmed korakov, s katerim Vlada slovenskim državljanom, v prvi vrsti mladim, in slovenskim podjetjem omogoča lažje

delovanje, nabiranje izkušenj in izpopolnjevanje v tujini, hkrati pa jim olajšuje vrnitev v Slovenijo.

Tovrstni ukrepi spodbujajo kroženje, ne pa beg možganov, zato bomo ratifikacijo sporazuma v Poslanski skupini Stranke modernega centra enotno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zбора ni možno vlagati, zato odločamo o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za so glasovali vsi.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon soglasno sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO ČRNE GORE O SODELOVANJU V KULTURI IN IZOBRAŽEVANJU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za kulturo gospe Damjani Pečnik.

DAMJANA PEČNIK: Spoštovani predsednik, hvala za besedo! Spoštovane poslanke in poslanci!

Republika Črna gora je edina od držav nekdanje Jugoslavije, s katero Republika Slovenija še nima sklenjenega krovnega sporazuma o sodelovanju v kulturi in izobraževanju. 1. februarja 2016 je tedanje črnogorski minister za kulturo Pavle Goranović ob obisku slovenskega veleposlanika v Črni gori Mitje Močnika predlagal, da se v letu 2016 ob 10. obletnici diplomatskih odnosov med državama podpiše sporazum ali memorandum o sodelovanju na področju kulture in izobraževanja med državama. Ta je sedaj pred vami.

Slovenija in Črna gora imata na področju kulture in izobraževanja dobre odnose in številne stike. Tako je bila v okviru bilateralnih kulturnih stikov v zadnjih treh letih izvedena vrsta projektov, zlasti gostovanj slovenskih umetnikov v Republiki Črni gori. Izmed najbolj znanih slovenskih ustvarjalcev lahko omenimo gostovanje igralko Milene Zupančič, pisatelja Slavka Preglja, dramatika in režiserja Dušana Jovanovića ter pesnika Josipa Ostija. Prav tako je na področju izobraževanja in znanosti znanih 26 bilateralnih projektov med slovenskimi in črnogorskimi raziskovalci. Sporazum je podlaga za še trdnejše in bolj poglobljeno sodelovanje tako na področju



kulture kot izobraževanja in znanosti, tudi v prihodnje, predvsem pa bo to sodelovanje odslej tudi sistemsko podprto. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zбора ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 79, proti nihče.

(Za je glasovalo 79.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon soglasno sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov z dne 11. 7. 2017 je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi s spremembami na področju pavšalne obdavčitve.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Jelke Godec bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospe Jelke Godec v zvezi s stanjem v zdravstvu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s postopki policije, povezanimi s pranjem denarja v višini milijarde dolarjev v letih 2009, 2010 in kasneje.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 48.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Zvonka Laha bo zbor odločal o

naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Zvonka Laha v zvezi z oceno hrupa pri gradnji namakalnega sistema.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 49.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z zaščito meje z Republiko Italijo ob povečanem dotoku migrantov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 53.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Milojke Kolar Celarc ter ministrice za delo, družino, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z doplačevanjem zdravstvene nege oskrbovalcev v domovih starejših občanov.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 27, proti 49.

(Za je glasovalo 27.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Erike Dekleva bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za obrambo gospe Andreje Katič na poslansko vprašanje gospe Erike Dekleva v zvezi z onesnaževanjem na osrednjem vadbišču Slovenske vojske Poček.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 62.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 62.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje gospe Eve Irgl z zvezi z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 51.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.



V skladu s predlogom poslanke gospe Ljudmile Novak bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje gospe Ljudmile Novak v zvezi z ohranjanjem in razvojem rokodelstva.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 23, proti 49.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Franca Breznika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi s kršitvami v kazenskih postopkih.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 24, proti 53.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Tomaža Lisca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za javno upravo gospoda Borisa Koprivnikarja, na poslansko vprašanje gospoda Tomaža Lisca v zvezi s financiranjem in razvojem lokalnih skupnosti.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslanev, za je glasovalo 24, proti 48.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Anžeta Logarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman na poslansko vprašanje dr. Anžeta Logarja v zvezi z NLB, d. d.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslanev, za je glasovalo 25, proti 48.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z izgradnjo južnega dela tretje razvojne osi od avtoceste Novo mesto do priključka Maline.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslanev, za je glasovalo 20, proti pa 50.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jožefa Horvata bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman na poslansko vprašanje gospoda Jožefa Horvata v zvezi z reševanjem davčnih obremenitev delavcev migrantov.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslanev, za je glasovalo 26, proti pa 44.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman na poslansko vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi z izdajo soglasja za večje investicije.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

Spoštovano ministrico mag. Matejo Vraničar Erman, ministrico za finance, sem vprašal, s kakšnimi tveganji Ministrstvo za finance nadzoruje večje državne investicije na lokalni ravni ali na državni ravni. Zelo lepo je obrazložila zakonske osnove, ki jih ima Ministrstvo za finance, tako da je občinam, ki se zadolžujejo za večje investicije, potrebno pridobiti soglasje Ministrstva za finance. Vse lokalne skupnosti ravnajo v skladu s tem navodilom. Na vprašanje, kako je to v primeru večjih državnih investicij, je bila obrazložitev zelo jasna in dobro predstavljena, da morajo vsi proračunski uporabniki, to se pravi ministrstva, ki dejansko samostojno razporejajo sredstva v proračunu za te večje izdatke, vendar morajo biti te izdatki načrtovani za investicije v proračunu in opredeljeni za prihodnja obdobja tudi v načrtu razvojnih programov. Ta načrt razvojnih programov je opredeljen za vsa naslednja leta in tudi prikazuje, kako se obremenjuje proračun v prihodnjih letih. To se pravi, tudi načrt razvojnih programov, to je tako imenovani tretji del proračuna, mora vsebovati kompletno investicijsko dokumentacijo. To se pravi, investicijski program, tudi vso tehnično dokumentacijo. Dejansko gre potem na vladni ravni v okvir medresorskega usklajevanja, kjer se usklajujejo tudi glede finančnih posledic posamezne investicije.

Potem je sledilo moje vprašanje, kako pa je s projektom drugi tir. Tu pa je bil odgovor: »Ja, tam je pa zakon. Tam pa to ne velja.« To se pravi, da za drugi tir ni treba imeti nobene investicijske dokumentacije, ni ga treba uvesti v načrt razvojnih programov. Drugega tira nimamo v načrtu razvojnih programov Republike Slovenije, ker to ureja zakon. To se pravi, če se



želimo izogniti vsem tem postopkom, ki jih predvideva zakonodaja, je treba sprejeti samo zakon in obidemo vse ta pravila, ki jih zakon nalaga glede obremenitve proračuna, kajti zakon zelo jasno določa, da je proračun obremenjen tudi v prihodnjih letih.

Predlagam, da razpravo podpremo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti pa 48.
(Za je glasovalo 23.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Matjaža Hanžka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo gospoda Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi z investicijo kanadske multinacionalke Magna Steyr v občini Hoče - Slivnica.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 49.
(Za je glasovalo 21.) (Proti 49.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Danijela Krivca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa:

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Danijela Krivca v zvezi z Zavodom Triglavski narodni park.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 47.
(Za je glasovalo 24.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa:

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman ter ministra za javno upravo gospoda Borisa Koprivnikarja na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s financiranjem primerne porabe občin.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANCO TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Bom relativno kratek. Glejte, mi vsi tukaj nismo zgolj državljanke in državljani Slovenije, smo tudi občanke in občani Slovenije, izvolili so nas občanke in občani Slovenije. Revizijsko poročilo Računskega sodišča jasno pravi, da v prvi polovici mandata ta vlada ni bila sposobna urediti financiranja primerne porabe občin, ki je nujni predpogoj za izvajanje lokalne samouprave. Mi pozivamo Vlado, da to stori, da o tem tudi opravimo resno razpravo, ker je to

tudi naša odgovornost, ker je to tudi odgovornost zlasti do številnih vedno bolj prikrajšanih lokalnih skupnosti v Sloveniji.

Seveda bomo glasovali za. Kdo bo pa glasoval proti, je pa verjetno proti lokalni samoupravi v Sloveniji. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 46.
(Za je glasovalo 30.) (Proti 46.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Matjaža Nemca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za izobraževanje, znanost in šport dr. Maje Makovec Brenčič na poslansko vprašanje gospoda Matjaža Nemca v zvezi z zagotavljanjem pogojev za delovanje Akademije umetnosti Univerze v Novi gorici.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 48.
(Za je glasovalo 23.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Žana Mahniča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje gospoda Žana Mahniča v zvezi z ukrepanjem policije na javnem zborovanju dne 29. junija 2017 na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 52.
(Za je glasovalo 23.) (Proti 52.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 11. JULIJA 2017 OB 19.30 IN SE JE NADALJEVALA 12. JULIJA 2017 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 32. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Violeta Tomič, gospa Jelka Godec, gospa Iva Dimić od 14.30 do 18. ure, gospa Andreja Potočnik, mag. Matej Tonin od 14.30 do 18. ure, gospod Jernej Vrtovec od 14.30 dalje, dr. Franc Trček do 14. ure, Matjaž Hanžek do 13. ure, gospod Marko Ferluga od 10. do 12. ure, gospod Simon Zajc od 10. do 12. ure in mag. Dušan Verbič do 15. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!



Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVNIŠKI SLUŽBI PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Dober dan! Spoštovani predsednik Državnega zbora, cenjeni poslanke in poslanci!

Z novelo Zakona o zdravniški službi, ki je pred vami, sledimo usmeritvam Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«. Ta kot poseben cilj določa s pravicami čim bolj polno obvezno zdravstveno zavarovanje, ki je očiščeno vsebin, ki vanj ne sodijo; med drugim tudi specializacije zdravnikov in pripravništva. Zato s predlogom zakona financiranje pripravništva vseh zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter specializacij zdravnikov in doktorjev dentalne medicine iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja prenašamo na proračun Republike Slovenije. Proračun bo stroške pripravništva ter specializacij zdravnikov in doktorjev dentalne medicine kril postopoma, in sicer v letošnjem letu že 23 milijonov in nato v naslednjih letih po 20 milijonov, tako da bodo v letu 2020 v celoti financirani iz proračuna. Zavod za zdravstveno zavarovanje bo odslej ta sredstva namenjal za zagotavljanje pravic zavarovanih oseb iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma za dodatne zdravstvene storitve. To pomeni skrajševanje čakalnih dob v mreži javne zdravstvene službe. S prenosom plačila navedenih stroškov dela na proračun bomo tudi pripomogli k dolgoročni zagotovitvi finančne vzdržnosti zdravstvenega sistema.

Cilj predloga zakona je tudi sistemsko načrtovanje kadrov, zdravnikov v zdravstvu, skladno s strateškimi usmeritvami. Na novo določamo pristojnosti glede načrtovanja števila zdravnikov in doktorjev dentalne medicine. Pristojni organ za načrtovanje zdravnikov bo Ministrstvo za zdravje, Zdravniška zbornica pa bo na podlagi usmeritev ministrstva odobrila specializacije, jih spremljala, koordinirala in skrbela za kakovost izvajanja. Ministrstvo za zdravje bo pri načrtovanju upoštevalo dostopnost in potrebe prebivalstva, zato uvajamo tako imenovano dvotirno načrtovanje specializacij zdravnikov. To pomeni, da bomo število zdravnikov in doktorjev dentalne medicine načrtovali za celotno državo, tako imenovani nacionalni nivo, in za posamezne izvajalce zdravstvene dejavnosti. Pri tem bodo izvajalci zdravstvene dejavnosti dobili večjo vlogo, saj bodo sodelovali v postopku izbire kandidata in vplivali tudi na njihov izbor. Zaradi

pomanjkanja zdravnikov specialistov na primarni ravni in da bi zagotovili zaposlitve mladih zdravnikov, ki niso uspeli pridobiti specializacije, uvajamo enoletno usposabljanje ali tako imenovani sekundariat. Z uvedbo sekundariata omogočamo, da bodo mladi zdravniki po opravljenem pripravništvu pridobili možnost specializacije in ne bodo več brezposelni na Zavodu za zaposlovanje. Po končanem pripravništvu in opravljenem strokovnem izpitu bodo ostali zaposleni še določeno obdobje kot sekundariji. Ob izpolnjevanju določenih pogojev se bo to obdobje vštelo tudi v obdobje specializacije. Da bi razbremenili osebne izbrane zdravnike in uredili status zdravnikov s strokovnim izpitom, pa zakon omogoča specializantu, da pod pogoji, ki jih določa ta zakon, opredeljuje paciente. Istočasno se specializantom omogoči lažji prehod iz specializanta v status specialista. S tem bomo tudi v regijah zagotovili zadostno število zdravnikov. Kaj prinaša novela zakona? Upoštevala bo dejanske potrebe prebivalstva in izkazan javni interes. Spodbujala in omogočala bo zaposlovanje mladih zdravnikov, ki jim ni uspelo pridobiti specializacije; izboljšujemo njihov socialni položaj. Razbremenjujemo zdravnike primarne ravni in zaradi finančne razbremenitve Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ker se bodo izobraževanja plačala iz proračuna, bomo omogočili plačilo dodatnih zdravstvenih storitev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Gantarju.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala, predsednik. Dober dan vsem! Kolegice in kolegi, ministrstvo!

Odbor za zdravstvo je na 33. nujni seji 7. 7. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi, v nadaljevanju predlog zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada in je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 100. seji 30. 6. sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Odbor se je seznanil z gradivom, objavljenim na spletni strani, in sicer z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide in pripombami Zdravniške zbornice Slovenije. K predlogu so bili vloženi tudi amandmaji, in sicer s strani Poslanske skupine Levica, s strani predstavnikov Desusa v odboru in Poslanske skupine SMC. V imenu predlagatelja je uvodno obrazložitev predstavila ministrica za zdravje Marija Milojka Kolar Celarc. Povedala je, da se s predlogom zakona financiranje pripravništva vseh zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter

specializacij zdravnikov iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja postopno prenaša na proračun Republike Slovenije. V letošnjem letu v višini 23 milijonov in še vsako nadaljnje leto do leta 2020 po 20 milijonov evrov. Sredstva, ki jih je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije planiral v ta namen, bodo tako namenjena zagotavljanju pravic zavarovanih oseb iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma bodo namenjena dodatnim zdravstvenim storitvam. Cilj predloga zakona je tudi sistemsko načrtovanje kadrov v zdravstvu, skladno z usmeritvami iz resolucije. Na novo se določajo pristojnosti glede načrtovanja števila zdravnikov in doktorjev dentalne medicine, saj je v predlogu zakona kot pristojni organ za načrtovanje števila zdravnikov določeno Ministrstvo za zdravje.

S predlogom zakona se daje tudi večjo vlogo izvajalcem zdravstvene dejavnosti, saj bodo tisti izvajalci, za katere bo razpisana specializacija, sodelovali v postopkih izbire kandidata, s čimer bodo lahko vplivali na sam izbor kandidatov. Ponovno se uvaja tudi sekundariat, kar je bilo tudi obrazloženo. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe dr. Samo Divjak je poudaril, da spremembe in dopolnitve predloga zakona odpirajo nova vprašanja, povezane pa so tudi z nekaterimi drugimi zakoni, kar terjaja dodatne razjasnitve. To velja tudi za vprašanje opredelitve mreže javne zdravstvene službe, saj predstavlja opredelitev te mreže doktrinarno vprašanje zdravstvenega varstva. Z vidika predloga zakona ima takšna opredelitev določene posledice tudi za specializante. S predlogi amandmajev se nekatere pripombe upoštevajo, za ostale pa se s strani predlagatelja pričakuje pojasnila. Predstavnik Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Tomaž Horvat je povedal, da komisija predlog zakona podpira. Stališča k predlogu zakona so s strani vabljenih na sejo podali predstavniki Fidesa, Zdravniške zbornice, Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, Mladih zdravnikov Združenja zdravnikov družinske medicine Slovenije in tudi direktorica Bolnišnice Sežana.

V razpravi so bili člani odbora, predvsem s strani opozicije, zelo kritični do predloga zakona, ki bi moral biti celovit sistemski zakon; ne pa zakon, s katerim se rešuje zadeve parcialno, brez upoštevanja stroke. Tako pomemben zakon bi se moral obravnavati po rednem in ne po nujnem postopku. Glede na predstavljena stališča in mnenja vabljenih na sejo je bil s strani opozicije podan predlog, da se o predlogu zakona opravi javna razprava. Predlog ni dobil podpore. V razpravi je bilo govora tudi o položaju mladih zdravnikov. S predlaganimi ukrepi se pogoji dela mladim zdravnikom ne izboljšujejo; nasprotno, porajajo se dileme, da bodo v še slabšem položaju. V nadaljevanju razprave je bilo izpostavljeno, da predlog zakona ureja dvoje področij, zato bi bilo

smiselno podpreti člene, ki urejajo financiranje na področju zdravstva, dele predloga, ki se nanašajo na spremembo urejanja načina specializacij, pa bi prenesli v sistemski zakon. V razpravi so člani odbora s strani koalicije zavrnilo očitke o nekorektnosti postopka ter izključevanju strokovne javnosti. Glede področja specializacij in specializantov ter stanja, v katerem se nahaja Slovenija, je odbor večkrat razpravljal na rednih in izrednih sejah, pristojnosti načrtovanja specializacij se s predlogom zakona prenašajo iz zbornice na ministrstvo. Odbor je sprejel amandmaje Poslanske skupine SMC, ostali amandmaji so bili zavrnjeni, nato je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da sprejme Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, kot je zapisano v uvodu obrazložitve k temu zakonu. Ja, ampak jaz bi rekla, da težko popravljive posledice za delovanje države je Ministrstvo za zdravje v teh treh letih svojega delovanja na področju zdravstva že naredilo. Ministrstvo je začelo s projektom nujne medicinske pomoči, ki še vedno ni urejeno ne organizacijsko, ne kadrovsko, ne finančno; odpravljanja čakalnih dob se je ministrstvo lotilo tako, da so se v treh letih čakalne dobe povečale za 30 %. Projekt eNapotnica je prinesel spremembe, le da so te spremembe take, da so pacienti zdaj še bolj zbegani in da je še več birokracije. In še bi lahko naštevala, ampak naj bo to za jesensko sejo. Dejstvo je, da je Ministrstvo za zdravje v tem mandatu uspelo poteptati temeljno načelo Ustave, in to je kršitev enakosti pred zakonom bolnikov ter tudi zdravnikov. Ministrstvo s svojimi zakoni krši evropski pravni red, zdaj pa bo brezbrizno ponovno povožena še naša zakonodaja. Sistemске spremembe ali, če hočete, zdravstvena reforma, med katero sodi tudi Zakon o zdravniški službi, se ne sprejemajo po nujnem postopku, se ne sprejemajo brez javne razprave in brez sodelovanja stroke. Reforma se dela namreč za več let naprej in za vse državljane, ne samo za privilegirane. Pa četudi



bi bila navedena trditev Vlade in Ministrstva za zdravje, da brez proračunskih sredstev ne bo mogoče zagotoviti skrajšanja čakalnih dob, na matičnem odboru nismo dobili odgovora, zakaj se pa potem posega v sistemske spremembe tega zakona o zdravniški službi. Zakaj se posega na področje priprave in izvedbe razpisov? Zakaj se posega na izbiro in sam način specializacije?

Specializanti s področja na primer družinske medicine, ki bodo opravljali četrto leto specializacije, naj bi po novem zakonu že bili tudi izbrani zdravniki. Dejstvo je, da je to preveliko breme in odgovornost za mlade zdravnike. Ti mladi zdravniki bodo morali opravljati to delo brez licence, ki je pogoj za samostojno opravljanje dela; zdaj pa razumi to, če moreš. Prav tako se od mladih zdravnikov zahteva tudi zaposlitev na prvo delovno mesto ne glede na kraj bivanja ali pa na kraj zaposlitve med specializacijo. To nas spominja na tiste stare čase, ko je oblast učitelje in zdravnike pošiljala z dekretom na podeželje. Ampak vlada, ministrstvo in koalicija ne prisluhnete stroki, ne prisluhnete mladim zdravnikom, ne prisluhnete opozorilom opozicije; kaj šele da bi prisluhnili bolnikom. Dejstvo je, da spremembe tega zakona ne posegajo zgolj in samo v financiranje, temveč korenito posegajo v sam sistem podiplomskega izobraževanja mladih zdravnikov in zakon sprejemamo po nujnem postopku. Dejstvo je tudi, da vse več mladih zdravnikov odhaja v tujino. V letu 2016 je Zdravniška zbornica izdala 260 potrdil o dobrem imenu, to je priporočil za delodajalce v tujini, in najbrž jih zbornica ni izdajala brez namena. S tem zakonom torej mladim zdravnikom dejansko na stežaj odpiramo vrata v tujino oziroma, bom rekla drugače, jih dobesedno podimo iz države. To so in bodo, spoštovani kolegi poslanci, dolgoletne in nepopravljive posledice za naše zdravstvo in za našo državo. V Slovenski demokratični stranki tega zakona ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, v njenem imenu gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Še enkrat hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Predlog novele Zakona o zdravniški službi je še en zakonski predlog, s katerim smo tudi v naši poslanski skupini ponovno postavljeni pred precejšnjo dilemo, ali zakon podpreti ali ne. Pri tem mora biti popolnoma jasno, da v stranki Desus smo in tudi bomo podpirali predloge, ki prinašajo rešitve in pomenijo izboljšanje slovenskega javnega zdravstvenega sistema. Vendar pa istočasno pričakujemo od ministrice, da bo znala izbrati prioritete, da bo znala predstavljati vsebine, ki pomenijo korak naprej v zagotavljanju javnega zdravstvenega sistema, predvsem pa tudi pripravljati takšne predloge, ki

ne bodo v nasprotju z osnovnimi strokovnimi načeli, ki ne bodo v nasprotju s pravno zakonodajo Republike Slovenije, tudi evropsko zakonodajo; in ki bi jim nasprotovala širša strokovna javnost, ki je običajno izključena iz razprave. V Poslanski skupini Desus menimo, da spreminjanje Zakona o zdravniški službi brez ustrezne argumentirane razprave, ki bi vključevala tudi zdravnike kot nosilce zdravstvene dejavnosti, enostavno ni prava pot pri reševanju vedno hujših težav, s katerimi se sooča slovensko zdravstvo. Še bolj pa skrbi nasprotovanje mladih zdravnikov, ki že danes vedno pogosteje, predvsem zaradi slabih razmer, odhajajo v tujino in jih bomo v prihodnje še kako potrebovali. Zaplet pri sprejemanju Zakona o zdravniški službi vidimo kot povsem nepotreben.

V stranki Desus smo se strinjali, da ob vse daljših čakalnih dobah in hudih finančnih težavah, ki že ogrožajo javni zdravstveni sistem, čim hitreje zagotovimo vsaj nekaj dodatnega denarja za zdravstvo po nujnem postopku. To je bil tudi dogovor s predsednikom Vlade in tega dogovora smo se držali. Govorimo o 23 milijonih evrov, s katerimi bomo že v letošnjem letu vsaj delno razbremenili zdravstveno blagajno in jih namenili za zdravstvene storitve. Tudi uvedbo sekundariata ocenjujemo kot dobro rešitev in jo podpiramo. Vendar pa v sklopu koalicije ni bilo dogovorjeno in dorečeno, da se s tem predlogom zakona poseže v zahteven sistem razpisovanja specializacij, ki, mimogrede, trenutno ne predstavljajo nobenega posebnega problema in ne rešujejo nobene trenutno aktualne težave, ki jih imamo v zdravstvenem sistemu na pretek. Ministrstvo se je enostavno odločilo za enostranski poseg in v negotov položaj potisnilo predvsem mlade zdravnike. Poleg tega pa manjka za ustrezno načrtovanje potrebnega števila zdravnikov specialistov tudi pripravljena mreža za sekundarni nivo, na katero se spremembe opirajo in ki jo ministrica že dalj časa obljublja ter napoveduje. V stranki Desus smo zato predlagali, da vprašanje razpisovanja specializacij izločimo iz sedanjega predloga zakona. V nasprotnem primeru smo napovedali amandmaje, ki smo jih tudi vložili na seji Odbora za zdravstvo. Žal nam je, da ti amandmaji niso bili sprejeti. Tako imamo danes pred seboj predlog, s katerim je težko biti zadovoljen; vendar pa mu zaradi predvidenega postopnega prenosa sredstev za pripravništva in specializacije na državni proračun ter s tem razbremenitev zdravstvene blagajne v času hude sedanje krize ne bomo nasprotovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegica in kolegi!



Pred nami je novela Zakona o zdravniški službi, pri kateri je bilo dvignjenega veliko prahu s strani Mladih zdravnikov in strokovne javnosti. A bolj kot vsebina se je dvigal prah glede na postopek njegove obravnave, torej to, da je Državni zbor obravnaval zakon po nujnem postopku. Tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov imamo o tem pomisleke, a dejstvo je, če želimo, da se financiranje pripravništev in specializacij, ki ne sodi neposredno v financiranje zdravstvenih storitev, iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja prenese na proračun Republike Slovenije, je treba zakon sprejeti čim prej. Čim prej pa je treba sprejeti zakon tudi zaradi dejstva, da uveljavitev zakona pomeni tudi ukrep ter sprostitev sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja v višini 22,9 milijona evrov, ki bodo že to leto namenjena skrajševanju čakalnih vrst, za katere vemo vsi, da številke letijo v nebo in da s tem ogrožamo zdravje ljudi. Zaradi prekomernih čakalnih dob prihaja do povečanja tveganj in višjih stroškov zdravljenja, daljše odsotnosti iz dela, slabše kakovosti življenja posameznika in svojcev, poslabšanje socialnega statusa posameznikov, daljše in zahtevnejše rehabilitacije in slabšega stanja pacientov po zdravljenju. Tudi vlada se zaveda, da so čakalne dobe v zdravstvu eden od ključnih problemov slovenskega zdravstvenega sistema in eden od ključnih problemov za delovanje države, ki neposredno in posredno povzročajo zdravstvene, socialne, gospodarske in finančno težko popravljive posledice za državo. Skrajševanje čakalnih dob v zdravstvu pa je nemogoče zagotoviti brez dodatnih finančnih sredstev v zdravstveni blagajni oziroma v razbremenitvi financiranja iz sredstev zdravstvene blagajne za namenske izdatke; torej izdatke, namenjene za zagotavljanje zdravstvenih storitev, zdravil in zdravstvenih pripomočkov.

Novela zakona pa prinaša tudi spremembe na področju razpisovanja specializacij. Kot pristojni organ za načrtovanje števila zdravnikov bo po novem določeno Ministrstvo za zdravje. Zbornica pa bo na podlagi usmeritev ministrstva objavila razpis specializacij, odobraval specializacije, jih spremljala, koordinirala in skrbela za njihovo kakovost izvajanja. Še ena rešitev, ki pomeni kadrovske okrepitve, je uvedba sekundariata, s čemer se izboljšuje tudi položaj mladih zdravnikov. Z uvedbo sekundariata se omogoča, da mladi zdravniki po opravljenem pripravništvu do pridobitve možnosti specializacije ne preidejo v status brezposelnosti, ampak ostanejo po končanem pripravništvu in opravljenem strokovnem izpitu zaposleni še določeno obdobje kot sekundariji, ki se jim ob izpolnjevanju določenih pogojev potem šteje v obdobje specializacije. Dejstvo je, da je treba mladim zdravnikom zagotoviti ustrežnejše pogoje za delo, da nam ne uhajajo v tujino. Trenutni sistem ne deluje dobro, zato so

določene spremembe sistema resnično nujne. Po našem mnenju novela prinaša nekatere dobre rešitve, saj novela vsebuje kar nekaj sprememb, ki so šle nasproti pripombam Mladih zdravnikov ter tudi Zdravniške zbornice, a se vsega nikoli ne more v celoti upoštevati. Ker zakon prinaša kar nekaj dobrih rešitev, tudi optimalnih kompromisov, ki so plod sprejetih amandmajev, ki gredo v smeri povečanja števila specializantov ter povečanja sredstev, namenjenih za skrajševanje čakalnih dob, ter bolj učinkovitemu sistemu podeljevanja koncesij, v pričakovanju priprave tudi hitre ocene potreb specializantov, da do leta 2025 dosežemo povprečje Evropske unije 28 ter čim hitreje v Sloveniji izobrazimo, usposobimo in nadomestimo zdravnike specialiste, ki se upokojujejo, bomo Socialni demokrati zakon pri glasovanju podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, lep dober dan vsem skupaj!

Zakon o zdravniški službi, ki ga danes sprejemamo po skrajšanem postopku, najprej nomotehnično. Nobenega utemeljenega razloga ni, da tako pomemben zakon sprejemamo, v bistvu ga dopolnjujemo na odborih, sestavljamo skupaj in ga sprejemamo po skrajšanem postopku. Zakon, ki ureja delo in poslanstvo zdravnikov, je eden pomembnejših elementov zdravstvene reforme v narekovajih in bi ga morali sprejemati, obravnavati zagotovo po rednem postopku. Kdo deli še takšno mnenje? Ne boste verjeli, stanovska organizacija Mladi zdravniki, ki pa jih ministrica že skoraj pogovorno ne vključuje v dialog. Nasploh je dialog in iskanje kompromisnih rešitev šibka točka ministrice in njenega resorja. In postaja vedno težji argument in posledično tudi vedno glasnejši poziv k njenemu odstopu. Mladi zdravniki. Draga ministrica in koalicija, povejte, kaj so se vam ti Mladi zdravniki tako zamerili, da bijete tako bitko proti njim, vedno znova, iz zakona v zakon. Tudi tokrat, pri sprejemanju te zakonodaje so Mladi zdravniki nas, poslance, pozvali, naj ne hitimo z nujnim postopkom v polovične spremembe, ki ne zagotavljajo ustreznih rešitev. Seveda so spremembe zdravstvenega sistema in podiplomskega usposabljanja potrebne, vendar Mladi zdravniki pozivajo, da se oblikuje celostno in z rednim postopkom. Nezačuden položaj z ostalimi zaposlenimi v javnem zdravstvu, vmešavanje politike v stroko so le nekateri razlogi, ki Mlade zdravnike skrbijo. In Mladi zdravniki tudi menijo, da ta zakon postaja del problema zdravstvenega sistema in ne del rešitve, kar bi sicer pričakovali v Novi Sloveniji.



Za nas, krščanske demokrate, je pri obravnavi tega zakona zgolj in samo eno temeljno vprašanje, in sicer: Ali bomo zaradi spremembe zakona imeli pri nas več zdravnikov in posledično boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev in manjše čakalne vrste? To je ključno vprašanje za nas, ko spremljamo ta zakon. In kako se zdravniki na vse težje razmere za delo in brezposelnost odzivajo? V največji meri tako, da se zanimajo za delo v tujini; in ga tudi dobijo in tudi gredo potem v tujino, in sicer najbolj usposobljeni mladi kadri, ki jih tukaj 10 let izobražujemo, potem pa gredo za boljši kruh v tujino. In po tem zakonu bo pogrom mladih zdravnikov v tujino samo še večji. Poglejmo nekaj statističnih podatkov: v Sloveniji imamo po nekaterih podatkih okoli 400 brezposelnih zdravnikov, ki pa niso vsi prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje. Število odhodkov zdravnikov v tujino v zadnjih letih narašča med mladimi zdravniki in tudi med nekoliko starejšimi specialisti. V preteklem letu je Zdravniško zbornico za potrdilo o dobrem imenu za odhod v tujino zaprosilo 236 zdravnikov, v letošnjem letu že 114 zdravnikov. V Sloveniji je po zadnjih dostopnih podatkih OECD povprečje 2,4 zdravnika na tisoč prebivalcev. Če se dotaknemo še števila specialistov družinske medicine, zadnji dostopni podatki kažejo, da je povprečno število specialistov družinske medicine na 100 tisoč prebivalcev 49,9; kar Slovenijo spet uvršča v spodnji del seznama vseh držav. Irska, ki je na vrhu seznama, ima na primer 272,5 specialista družinske medicine na 100 tisoč prebivalcev. Slovenija torej najbolj zaostaja po številu zdravnikov. In v Novi Sloveniji bi od ministrice pričakovali, da bomo lahko obravnavali takšen zakon o zdravniški službi, ki bo kar najbolje usklajen z deležniki, ki jih le-to najbolj zadeva; vendar smo spet ostali praznih rok. Tudi dvotirni sistem specializacij, kjer bodo imeli vlogo tudi izvajalci zdravstvenih storitev, ne bo rešil pomanjkanja oziroma odhoda zdravnikov. Od ministrstva torej pričakujemo, da bo rešilo že več kot 25-letni problem nevzpostavljene javne mreže; ampak tudi s tem zakonom temu ni tako. Krščanski demokrati, kot že rečeno, iz navedenih razlogov tega zakona ne moremo podpreti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, v njenem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kot vsi drugi zakoni s področja zdravstva je tudi ta naletel na hud odpor Zdravniške zbornice, Fidesa in združenj privatnih zdravnikov. In tukaj ne gre, vsaj ne v prvi vrsti, za strokovno javnost, kot se izrekajo režimski poslanci, ampak predvsem za interesno javnost, za zdravniški lobi. Kaj lahko razberemo iz tega? Razberemo lahko to, da vodstvu teh organizacij sedanje stanje ustreza. Bolniki sicer

vedno dlje čakamo na zdravljenje, ampak zaslužki koncesionarjev in zdravniških podjetij se ne zmanjšujejo. Kriza zdravstvenega sistema tepe bolnike, koristi pa tistim, za katere je zdravstvena služba pridobitna dejavnost. Po drugi strani se potrjuje to, na kar v Levici stalno opozarjamo. Politični razred prepričuje državljane, da potrebujemo reformo zdravstva; ne pove pa, da sta na mizi dve reformi. Eno je reforma za izboljšanje javnega zdravstvenega sistema, da bi ta postal dostopen za vse bolnike pod enakimi pogoji. Nekaj čisto drugega pa so zahteve zdravstvenih podjetij in zavarovalnic, da se zdravstvo privatizira in da bi obvezno zdravstveno zavarovanje prešlo v zaslužkarske roke komercialnih zavarovalnic. In ta reforma, ki jo podpirajo ne samo Fides, Zdravniška zbornica in zavarovalniško združenje, ampak tudi Ameriška trgovinska zbornica AmCham, pelje v amerikanizacijo slovenskega zdravstva. Vemo, da je ameriški zdravstveni sistem najdražji na svetu, da pušča skoraj 40 milijonov ljudi brez zdravstvenega zavarovanja in da je izjemno neučinkovit. Takega sistema si naši državljane in državljani ne zaslužijo.

Levica bo ta zakon podprla v prvi vrsti zato, ker namenja dodatnih 80 milijonov evrov za javni zdravstveni sistem. Kot je znano, je plačilo specializacij na Zavod za zdravstveno zavarovanje dokončno prenesla prva Janševa vlada, čeprav je bila takrat v času visoke rasti. Od takrat mora zavod s prispevki, ki jih prebivalke in prebivalci plačujemo za zdravljenje, plačevati vse stroške specializacije. In okoli pol milijarde evrov, ki smo jih na ta način privarčevali, se je porabilo za druge bistveno manj koristne namene. Zakon torej v prvi vrsti vrača ta denar nazaj javnemu zdravstvenemu sistemu. Levica bo zakon podprla tudi zato, ker bo Zdravniški zbornici odvzel pristojnosti načrtovanja specializacij zdravnikov. Zbornica se vedno bolj spreminja iz strokovnega v interesno združenje, ki zastopa koristi zdravstvenih podjetij in zavarovalnic. Primeri otroške srčne kirurgije in drugih strokovnih napak kažejo, da je zbornica zatajila pri opravljanju svoje osnovne dejavnosti. In kakorkoli se izgovarja, je najbolj odgovorna za pomanjkanje zdravnikov, tudi recimo anesteziologov v mariborskem kliničnem centru. In zato je treba načrtovanje specializacij prenesti na javni organ, ki je načeloma neodvisen od interesnih skupin. Socialisti od zdravnikov pričakujemo samo to, da bodo v zameno za plačano specializacijo za 4–6 let delali v Sloveniji, in sicer tam, kjer jih državljanke, državljani ne najbolj potrebujemo. In tega ne predpisujemo zato, ker bi komurkoli želeli zagreniti življenje, ampak zato, da bi odpravili pomanjkanje specialistov. Ja, morda se bo kdaj zgodilo, da bo moral zdravnik iz Ljubljane sprejeti delo na drugem koncu države, recimo v Murski Soboti. In skupina tako imenovanih Mladih zdravnikov je zagrozila, da bodo zaradi tega zdravniki množično odhajali v tujino. Take grožnje so nesprejemljive. Nekdo, ki noče iti za 4



leta delat v Mursko Soboto, potem ko smo mu državljanke in državljani plačali vse izobraževanje, nam pač ne bi smel groziti s tem, da se bo odselil v Nemčijo; še posebej ne zato, ker bo ta zakon na predlog Levice, naš amandma je bil namreč sprejet na resornem odboru, zdravnikom omogočil, da brezplačno zamenjajo specializacijo oziroma da brezplačno pridobijo tudi drugo specializacijo. Zaradi vseh teh navedenih razlogov bomo socialisti zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, v njenem imenu mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav vsem, spoštovani kolegice in kolegi, predsednik, ministrica!

V naši poslanski skupini zakona ne bomo podprli. Zakaj? Prvenstveno zato, ker ga sprejemate po postopku, ki je za tak zakon nedopusten, to je nujni postopek. Tri leta je Ministrstvo za zdravje v rokah ministrice Milojke Kolar in največje vladne stranke. Tri leta je bil čas, da se ta zakon pripravi tako, da bi se ga lahko sprejemalo po rednem, normalnem postopku. To je prvi razlog. Drugi; ker ta zakon ni usklajen niti minimalno, niti minimalno s tistimi, ki se jih najbolj dotika. To so ne tako imenovani mladi zdravniki, ampak Mladi zdravniki. Zakon o zdravniški službi je zakon za in o zdravnikih. Sprejemati zakon, ob tem da mu nasprotujejo praktično vse organizacije, ki na področju zdravstva delujejo, je po moji oceni neodgovorno. Situacija v zdravstvu je alarmantna, razmere v zdravstvu se poslabšujejo že dlje časa, to je dejstvo. Je pa drugo dejstvo, ministrica, da ste odgovorni, da se v času, odkar vodite resor, to je tri leta, ni zgodilo nič; še več, stvari so se res drastično in alarmantno poslabšale. Daljšajo se čakalne vrste, izgube bolnišnic se iz meseca v mesec večajo, ob tem da je danes v zdravstvenem sistemu 300 milijonov evrov več, kot ga je bilo v času najhujše krize, to je leta 2013 oziroma 2014. 300 milijonov evrov. In s 300 milijoni evrov ste uspeli konkretno za 10 % in več podaljšati čakalne vrste in enormno povečati izgube bolnišnic. Nešteto sej je bilo v tem sklicu Državnega zbora, od sej Odbora za zdravstvo do plenarnih zasedanj v tej dvorani.

Do včeraj ali pa dva dni nazaj je ministrica zatrjevala, da so izgube oziroma pomanjkanje denarja pač problem javnih zavodov. Jaz sem vesela, da smo zdaj končno vsi na isti strani in da smo oziroma ste tudi na vladajoči strani ugotovili, da denar oziroma izgube bolnišnic niso samo problem bolnišnic. Bi pa želela spomniti, ko ste sprejemali odpravo določenih ukrepov v javnem sektorju in so bila dana opozorila, da bo to poslabšalo stanje v zdravstvu, je takrat ministrica na seji odbora vehementno zatrjevala, da tisti dogovor z javnimi uslužbenci ne bo imel nikakršnih posledic za

zdravstveno blagajno oziroma javne zavode. Danes se seveda kaže, da so bila tista naša opozorila še kako resna in še kako resnična. Večkrat smo lahko slišali, da so bolnice opravile preveč dela oziroma le-tega niso dobile plačanega. Preveč verjetno ni bilo opravljeno, ker verjamem, da v naših javnih zavodih, bolnišnicah opravijo samo to, kar je treba, se pravi zdravijo bolnike, ne zdravijo tistih, ki so zdravi. In danes dati na mizo problem, težak približno 160 milijonov, pred pol leta pa zahtevati, da je vse v redu, je najmanj neodgovorno. Je pa res, da za vse te probleme nikakor ni kriva samo ministrica, absolutno je odgovoren in kriv tudi predsednik Vlade ter obe koalicijski partnerki, ki do danes nista jasno in glasno povedali ter se postavili na stališče, da so v zdravstvu potrebne korenite in takojšnje spremembe. Kot pa sem že rekla, v naši poslanski skupini tega zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospa Vlasta Počkaj.

VLASTA POČKAJ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci!

S predlogom novele Zakona o zdravniški službi se dotikamo vsebin, ki v zdravstvu že dolgo veljajo za področja, ki jih je treba primerno urediti. Zdravstveni resor je potreben korenitih sprememb. Postopno, premišljeno in odgovorno stopamo k sprejemanju primernih rešitev, seveda glede na zmožnosti in stanja na terenu. Zakon, ki ga danes obravnavamo, je pomemben premik v pravo smer, saj prinaša spremembe na področju načrtovanja specializacij, financiranja le-teh, izboljšanja položaja zaposlenih v zdravstvu in pacientov, saj bo z zadostnim številom zdravnikov posledično lahko zagotovljena tudi boljša oskrba. V zadnjem obdobju je bilo veliko govora o dveh skrajnostih – na eni strani o pomanjkanju zdravnikov v javnih zdravstvenih zavodih; na drugi strani pa smo bili soočeni z dejstvom, da imamo po končanem študiju nezanimljivo število nezaposlenih zdravnikov. S tem zakonom to rešujemo. Uvajamo namreč mehanizem zaposlitve mladih brezposelnih zdravnikov, ki iz različnih razlogov niso pridobili specializacije in običajno čakajo na priložnost na zavodu za zaposlovanje. Po pripravnosti in strokovnem izpitu se namreč uvaja šestmesečno dodatno usposabljanje, ki se všteva v specializacijo, tako imenovani sekundariat. Poznamo tudi dejstvo, da je primarna raven zdravstva v Sloveniji preobremenjena. Z namenom razbremenitve osebnih izbranih zdravnikov se omogoča, da specializanti družinske medicine, ki opravljajo četrto leto specializacije iz družinske medicine, lahko že opredeljujejo paciente, kar se smiselno uporablja tudi za specializante pediatrije in ginekologije. Na ta način lahko pripomoremo k



razbremenitvi zdravnikov primarne ravni in lažji dostopnosti pacientov do zdravstvenih storitev.

Znano je, da prav krepitev primarne dejavnosti v zdravstvu omogoča bolj kvalitetno obravnavo pacientov, več časa za obravnavo in posledično manj napotitev na sekundarno raven. Gre za ukrep s pozitivnimi posledicami za pacienta in za zdravstveni sistem. Zelo pomemben del zakona predstavlja nov način načrtovanja specializacij, kjer se na novo opredelijo pristojnosti posameznih akterjev v tem postopku. Zaradi številnih negativnih učinkov, ki jih je prinesel obstoječ sistem, zlasti konstantno primanjkovalje specialistov določenih specialnosti, bo po novem pristojni organ za načrtovanje števila zdravnikov ministrstvo. Ministrstvo bo pri načrtovanju upoštevalo dostopnost in spremljajoče potrebe prebivalstva, zato se uvaja dvotirno načrtovanje specializacij zdravnikov. Število zdravnikov se bo načrtovalo za državo in tudi za posamezne zdravstvene izvajalce zdravstvene dejavnosti. Zbornica, ki glede na veljavno zakonodajo načrtuje specializacije, pa bo to funkcijo izgubila. Bo pa še vedno vključena v sistem na način, da bo na podlagi usmeritev ministrstva objavila razpis specializacij, odobraval specializacije, jih spremljala, koordinirala in skrbela za njihovo kakovost izvajanja. Zbornica bo morala v postopek izbire kandidata v primeru razpisa za določenega izvajalca vključiti tudi predstavnika tega izvajalca, s čimer bo omogočeno, da imajo izvajalci zdravstvene dejavnosti možnost vpliva na izbor kadra.

In kot zadnje, pa vsekakor ne najmanj pomembno, se s to novelo prenašajo tudi finančna sredstva za pripravništvo in specializacije, ki se danes zagotavljajo iz zdravstvene blagajne, na proračun Republike Slovenije. S prenosom financiranja pripravništva in specializacij v zdravstvu na proračun bodo za te vsebine sicer planirana sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja namenjena za zagotavljanje pravic zavarovanih oseb iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma se bodo namenila za dodatne zdravstvene storitve; s tem pa za skrajševanje čakalnih dob. Glede na Finančni načrt Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2017 naj bi se v tem letu namenilo za financiranje pripravništva 22,9 milijona evrov, za financiranje specializacij 56,7 milijona evrov; skupaj torej 79,6 milijona evrov. Prenos sredstev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na proračun bo postopen. V Poslanski skupini Stranke modernega centra predlog novele Zakona o zdravniški službi podpiramo. Zavedamo se, da je to eden od pomembnih gradnikov korenitih sprememb, ki jih sprejemamo v okviru tega resorja. S tem in z ostalo zakonodajo na področju zdravstva sledimo cilju zagotavljanja kakovostnega in učinkovitega zdravstva, kar mora ostati prioriteta vseh nas. Menimo, da mora zdravstveni sistem ohraniti svojo univerzalnost in dostopnost pod enakimi pogoji

za vse državljane, zato si želimo, da bi bile te spremembe deležne čim širše podpore v dobro pacientov, osebja in vseh nas. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem smo končali s predstavitvami stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih.

V razpravo dajem 9. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ker smo pri prvem amandmaju k temu zakonu, mi dovolite, da obravnavam kontekst, s katerim imam opravka, in da se opredelim do nekaterih predlaganih rešitev, ki jih nisem mogel predstaviti nekaj minut nazaj v svojem stališču. Zakaj je to pomembno? Glede tega zakona je bilo v javnost vrženih kar nekaj dezinformacij s strani Zdravniške zbornice in tako imenovanih Mladih zdravnikov. Če preidem na konkretne točke, uvedba sekundariata. To so podprli celo koalicijski kritiki tega zakona znotraj vladne koalicije. Ta sekundariat je nova oblika plačanega pripravništva zdravnikov, ki do sedaj ni bilo mogoča, in se skozenj rešuje problem brezposelnosti zdravnikov, ki je plod in posledica aktualno veljavne ureditve. Zakaj tukaj gre? Zdravnik opravi pripravništvo, potem pa čaka na specializacijo. In čeprav že ima nekaj znanja, celo veliko znanja, se trenutno ne more zaposliti. Po novem pa bo lahko pomagal pri delu na urgenci in tako naprej. Število aktivnih zdravnikov se bo s tem ukrepom povečalo. Podobne učinke lahko pričakujemo tudi z uvedbo možnosti, da specializanti v zadnjem letu specializacije družinske medicine opravljajo delo izbranega zdravnika. Ta rešitev je odziv na hudo preobremenjenost splošnih zdravnikov, ki s seboj prinaša precej drastične posledice – v prvi vrsti za zdravnike in zdravnice, potem pa tudi za paciente. Nedavna raziskava je pokazala, da ti zdravniki umirajo bistveno bolj zgodaj od splošne populacije. Posledica je tudi to, da si ne morejo vzeti dovolj časa za bolnike; in tu imamo široko razširjenost sesutja, izgorelosti in tako naprej. Prav je, da se ta problem naslovi in vsaj začne odpravljati, če se že ne odpravi.

Posebej poudarjam, da specializanta nihče ne bo silil v delo zdravnika, če se za kaj takega ne bo čutil sposobnega; niti ne sme nihče siliti bolnikov, da za osebnega zdravnika vzamejo specializanta. Obvezno je tudi soglasje mentorja. Vsem tem varovalkam navkljub pa vendar pričakujem od ministrstva, da bo nov sistem uvajalo zelo previdno in da bo po tej poti hodilo po prstih. Posebej bi rad poudaril, da so bile z amandmaji upoštewane številne zahteve tako imenovanih Mladih zdravnikov. In podprli smo amandmaje, ki vsebujejo naslednje



varovalke za mlade zdravnike, že pri obravnavi na odboru. Bom šel kar skozi alineje. Po sedanjem zakonu mora zdravnik, ki se po specializaciji ne zaposli v Sloveniji, povrniti del stroškov specializacije ne glede na to, ali je dobil ponudbo za zaposlitev ali ne. Po novem je bolnišnica, kjer je zdravnik opravljal specializacijo, dolžna ponuditi zaposlitev temu zdravniku. In če tega ne bo storila, mora sama povrniti stroške specializacije, zdravnik pa je prost vseh nadaljnjih obveznosti. Meni se zdi to kar elegantna rešitev.

Dodana je tudi določba, da mora Zdravniška zbornica koordinirati zaposlitev zdravnikov in če se le da, se je treba izogniti primerom, da bi se moral zdravnik recimo iz Pirana preseliti v Maribor, na drugo stran države. To rekši pa imajo potrebe javnega zdravja, potrebe bolnic in bolnikov pri nas prednost pred interesi zdravniških krogov. Konec koncev državljani za specializacijo plačamo 20–30 tisoč evrov, ne všteti plače specializanta. In če k temu dodamo še brezplačno visokošolsko izobraževanje, vidimo, da državljani za izobraževanje zdravnikov namenimo veliko denarja, in seveda upravičeno pričakujemo, da bodo opravljali zdravniško službo v Sloveniji vsaj nekaj časa. Zato tudi ni bil sprejet predlog tako imenovanih Mladih zdravnikov, da bi jim morali omogočiti zaposlitev v bolnišnici, ki ne bi bila več kot 70 kilometrov oddaljena od kraja, kjer prebivajo. Ker po tej logiki nekemu zdravniku iz Ljubljane ne bi bilo treba sprejeti zaposlitve na drugem koncu države, recimo v Celju, Metliki, kjerkoli že. Blokiral bi kakršnokoli prehajanje med regijami in tu bi najkrajšo potegnili periferni konci Slovenije, ki so že zdaj kadrovsko najbolj podhranjeni. Mi predlagamo, da se več sredstev nameni za manjše bolnišnice in da se potem temu kadru zagotovi tudi solidna službena stanovanja, da se recimo zdravstveni delavci lahko preselijo iz Ljubljane v Trbovlje, Mursko Soboto, Brežice in podobno. Še enkrat pa ponavljam, ne pristajamo na grožnje zdravniških organizacij, da se bodo zdravniki zaradi tega zakona izseljevali iz Slovenije. Ne razumem, kako bi lahko bil za nekega zdravnika tak problem, da bi štiri leta delal v Murski Soboti, Brežicah, kjerkoli na obrobju; ampak bi se namesto tega raje izselil recimo v Nemčijo, Anglijo ali pa Argentino, kamorkoli že.

Ta grožnja je nepoštena in nedostojna, sploh ker smo prav v vrstah Levice vztrajali pri tem, da se ohrani pravica do dveh brezplačnih specializacij. V ta namen smo vložili amandma in ta amandma je bil na obravnavi tega zakona na odboru tudi sprejet. Zakaj je to važen ukrep? Okoli 10 % specializantov med specializacijo ugotovi, da jim ta konkretna specializacija ne odgovarja iz kakršnegakoli razloga, zato smo jim omogočili, da jo lahko prekinijo in se brezplačno specializirajo za drugo specialnost. Če bi potegnil neko vzporednico z našim visokošolskim izobraževanjem, bi bilo to tako kot pravica do ponovnega ali drugega brezplačnega

vpisa. In še več, zdravnikom, ki že imajo specializacijo, smo zagotovili tudi pravico, da se brezplačno kvalificirajo tudi kasneje. Trenutno je tako, da se take specializacije izvajajo za znanega naročnika. Neka bolnišnica recimo iz svojih tržnih prihodkov plača specializacijo zdravnika, trenutno o drugi specializaciji odloča trg, ne pa potreba bolnikov in javni interes. Po novem se bo lahko bolnišnica prijavila na razpis za izvajalce in če ne bo boljših kandidatov, bo lahko izbran tudi zdravnik, ki že ima opravljeno eno specializacijo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo.

Če se že tak sistemski zakon sprejema po nujnem postopku, upam, da mi bo dovoljeno, da bom pred začetkom prvega amandmaja razpravljala malo širše. Ministrica, vi ste se v uvodu svoje obrazložitve k temu zakonu sklicevali na resolucijo in katere zakone ta resolucija predvideva. Seveda nihče ne oporeka temu. Ampak da jih sprejemate kar tako, vzamete en zakon na sredini, se odločite, da ga boste po nujnem postopku sprejeli in meni nič, tebi nič karavana gre dalje. Napovedali oziroma našteji ste tudi sistemske spremembe, torej gre za sistemske spremembe, ne samo za finančne posledice, kot ste na odboru govorili; in zakon se sprejema po nujnem postopku. Najbolj hecna je bila pa tista vaša izjava v stališču, da se bodo s tem zakonom uresničile dejanske potrebe in javni interes ter da bo zakon spodbujal mlade zdravnike. Seveda jih bo spodbujal s tem, da bodo še rajši odhajali v tujino. Prav zanima me, kako vi ugotavljate dejanske potrebe, če pa nimate javne mreže?! Dotaknila se bom tudi stališča Poslanske skupine Stranke modernega centra. V stališču je bilo rečeno, da je zdravstveni sistem potreben korenitih sprememb. Torej se tudi vi zavedate, da gre za sistemske spremembe, ampak vendarle dopuščate, da se sprejemajo po nujnem postopku, brez javne razprave in brez sodelovanja stroke. Zgleda, da je to neka nova praksa v tem državnem zboru. Človek se, bom rekla tako, kot sem rekla na odboru, nekako naveliča stalno kritizirati, predvsem na področju zdravstva, vse, kar pride v Državni zbor. Dobro, pri tobačnem zakonu smo si bili nekako enotni, ampak pri vsem drugem pa ne moreš drugače, kot da izpostaviš ali pa vsaj opozoriš na probleme, ki se kar kopičijo na področju zdravstva.

Ministrica, vi že tri leta obljublimate zdravstveno reformo, ampak kar naredite, je dejstvo, da naredite še slabše in zadeve poslabšate. Ministrica, vam je uspelo prepričati predsednika Vlade, kaj vse ste naredili. Zadnjič je predsednik Vlade na poslansko vprašanje kolegice Godec odgovoril, da ne more naštetih v treh minutah, kaj vse je ministrica v teh treh letih



naredila. Ampak mislim, da bi v petnajstih sekundah zaključil, če bi naštel; če bi povedal, da je to Zakon o lekarniški dejavnosti, zoper katerega teče ocena ustavnosti; da je to tobačni zakon in Zakon o pacientovih pravicah, ki je pa tako ali tako pesek v oči, predvsem pa bolnikom. Ministrica, v opoziciji vas vseskozi opozarjamo, da je potrebna reforma, ampak te reforme se je treba lotiti postopoma. Najprej javna mreža, potem Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Tu bomo videli, koliko denarja rabimo in koliko ga imamo na razpolago. Zakon o zdravstveni dejavnosti. Javno mrežo sem že omenila in če bi še pripravili zakon o vodenju in poslovanju javnih zdravstvenih zavodov, sem prepričana, da bi se stanje na področju zdravstva izboljšalo, vsaj do neke določene mere. Ampak vi pač pripravljate zakone po svoje, brez javnih razprav, brez sodelovanja stroke: o tem že vrabčki čivkajo in ni nič novega. Ta zakon sprejemamo danes po nujnem postopku, ko da gre za neke izredne razmere v državi, kot da gre za neko vojno stanje.

Vlada je v obrazložitvi za današnjo sejo napisala, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, saj brez proračunskih sredstev za financiranje pripravništev zdravstvenih delavcev ne bo mogoče zagotoviti skrajševanja čakalnih dob. Jaz bi rekla, da se preprečijo težke popravljive posledice, ministrica, je to, da vi takoj odstopite. Le tako se bodo preprečile te težko popravljive posledice. Kot sem že prej rekla, vsega, kar se lotite, v bistvu poslabšate situacijo. Urgentni centri še zdaj ne živijo. Poglejte, kaj se je zgodilo s skupnimi javnimi razpisi. Leta 2015 ste jih začeli, pa še ni končano. Da tukaj ne omenjam projekta eNapotnice, da tukaj ne omenjam projektov skrajševanja čakalnih dob. Dejstvo je, da je Zakon o zdravniški službi sistemski zakon. To smo slišali danes iz vaše obrazložitve in tudi s stališč drugih poslanskih skupin. Tukaj ne gre samo za prenos financiranja iz zdravstvene blagajne na proračun, gre za sistemske spremembe. V bistvu gre za sam način razpisovanja specializacij, za možnost izbire, kako bodo izbirali specializanti svoje področje, način izvajanja specializacij. Ampak zakon bi moral kot osnovo za razpis imeti predhodno narejeno javno mrežo. To vedno in povsod poudarjamo, ampak, ministrica, vi se še po treh letih niste odločili, ali javno mrežo imamo, ali je nimamo. Zadnjič ste na Odboru za zdravstvo rekli in trdili, da javno mrežo imamo; ampak v istem stavku ste pa rekli, da jo je tako težko narediti, da boste za to prosili strokovnjake iz tujine. Na ministrstvu pri pripravi tega zakona, dejstvo je, niste upoštevali stroke, mladim zdravnikom niste niti prisluhnili. Zadnjič je na Odboru za zdravstvo malo manjkalo, da bi se predstavnica 400 mladih zdravnikov zjokala, ker pač niste hoteli prisluhniti njihovim pripombam, ampak vi ste tam

lepo trdili, da je vse usklajeno z Mladimi zdravniki.

V gradivu piše, da bomo do leta 2020 potrebovali 700 ali tisoč novih zdravnikov. Le na kakšen način jih bomo dobili?! Na tak način, kot to predvidevate v tem zakonu, definitivno ne. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je v lanskem letu 260 mladih zdravnikov zaprosilo za potrdilo o dobrem namenu, kar pomeni, da so se odpravljali na delo v tujino; in verjetno je, da je marsikomu tudi uspelo to delo v tujini dobiti. Ni se za čuditi, zakaj mladi zdravniki odhajajo v tujino, tam imajo boljše pogoje za izobraževanje, boljše pogoje nagrajevanja, seveda delajo na boljši opremi, imajo tudi boljšo plačo. Govoriti o tem oziroma spremembo tega zakona izvajati na plečih mladih zdravnikov, po nujnem postopku in ta zakon predstavljati, da bodo s tem rešili Slovenijo, če rečem po domače, je naravnost smešno. Če se s tem zakonom ne bi preprečile te težko popravljive posledice za delovanje države in se posledično ne bodo skrajšale čakalne vrste, se pravi, da mladi zdravniki ne bodo krivi, ker bo zakon sprejet, vas povprašam, kdo bo potem kriv, če se čakalne vrste ne bodo skrajšale. Mislim, da bo spet tisoč in eden razlog, zakaj je temu tako. V obrazložitvi k tej točki je tudi zapisano, da je osnovno vodilo zakona, da bo načrtovanje zdravnikov v skladu s potrebami prebivalcev, kar bi privedlo do boljšega dostopa do zdravstvenih storitev. Jaz ne vem, kako načrtujete potrebe prebivalcev. Kje imate javno mrežo?

Zakon tudi v enem izmed členov določa, da bo specializant četrto leto specializacije na primer družinske medicine delal kot izbrani zdravnik na terenu. Ali se zavedate, kakšno odgovornost s tem nalagata mlademu zdravniku ali pa kakšne posledice so tu lahko za bolnike? Jaz sem prepričana, da se bo pojavilo ob tem še več e-napotnic, še več bo napotovanj k specialistu. Nismo dobili odgovora glede licence, ki je pogoj za opravljanje samostojnega dela; pa jo lepo kar prezremo in zanemarimo. Kaj bo s kroženjem teh specialistov in kako bodo plačani ti specialisti; to ostaja odprto vprašanje. Kaj menijo mladi zdravniki, sem že rekla. 400 mladih zdravnikov je predstavljala predstavnica na Odboru za zdravstvo, ampak vi ste gluhi za njihove pripombe oziroma, bom že rekla, priprošnje. Ko bo specialist zaključil specializacijo v nekem kraju, bo moral sprejeti zaposlitev v nekem drugem javnem zavodu v nekem drugem kraju, ampak tu ne gre za Mursko Soboto, tu ne gre za Novo mesto; tu se gre za Solčavo, tu se gre za Sveto Anjo, tu se gre za manjše kraje. Glede na zapisano si človek lahko misli samo eno, in to je, da boste zopet z dekreti pošiljali mlade zdravnike na neko delovno mesto v nek oddaljen kraj, seveda vemo, po kakšnem načelu in kakšnih kriterijih. Po drugi strani pa vas nič ne skrbi, kaj bo s tistimi opredeljenimi pacienti, ki jih je specializant obravnaval kot paciente v času specializacije. Tisti bodo spet... Kaj bo z njimi? Ministrica, še



glede samega razpisa specializacije. Zakon tudi tukaj predvideva, da se bo upoštevala predvsem javna mreža, ki je pa ni; vemo, da je ni. Zakon prinaša tudi novost glede razpisa za znanega izvajalca. Meni je ta znani izvajalec zelo čuden. Tu se lahko nekako pokaže moč močnejšega ali pa politični interesi glede na to, kako bo tudi sestavljena ta razpisna komisija. Vemo, da bo zdaj sestavljena tudi iz predstavnikov ministrstva. V tem zakonu ne gre samo za finančne spremembe, ampak gre predvsem za sistemske spremembe. In dejstvo je, da ministrstvo zopet ni prisluhnilo v prvi vrsti Mladim zdravnikom, ni prisluhnilo stroki. Tudi način samega sprejemanja, kot sem že rekla, da se ta zakon sprejema po nujnem postopku, je, milo rečeno, absurden. Morala bi biti javna razprava, morala bi sodelovati stroka in moral bi se ta zakon sprejemati po rednem postopku, to je definitivno. Jaz sem skoraj sigurna, da bo danes ta zakon šel skozi proceduro, ampak s tem zakonom bomo pač dobili zakon, ki krši načelo enakosti; in zakon, ki bo naše mlade zdravnike podil iz države. Podil jih bo v tujino. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Slišali smo marsikaj danes v stališčih, nesporno dejstvo pa je, da Slovenija postaja starajoča se družba, potrebujemo več zdravnikov. Govorili smo tudi o mreži. Ta mreža, ki obstaja, resnično potrebuje posodobitev, kajti ministrica nam je na odboru v petek jasno povedala, da mreža obstaja, čeprav jaz temu ravno ne pritrdim. Ampak posodobitev je nujno potrebna in dejansko se sprašujem, kje smo bili tri leta, kajti to bi morali že zdavnaj narediti. Ključno je tudi to, da nimamo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, da bomo vedeli, koliko sredstev imamo in kaj bomo dejansko pacienti za to tudi dobili. Tukaj je vedno moja osnovna mantra, bom tako rekla, da je ta krovni zakon in dejansko vsi zakoni bi morali potem temu slediti. Vendar imamo to, kar pač imamo. Vsekakor se moram strinjati z mojimi predhodniki, da je potrebno sodelovanje in pogovor z zdravniki, ampak moram reči, da sem v petek po odboru zasledila ta pogovor. Verjamem, da je tudi ta pogovor že bil prej z ministrstvom in tudi v naši poslanski skupini so se Mladi zdravniki oglasili. Smo slišali njihove pripombe, jih prenesli na ministrstvo. Ti predlogi in amandmaji, ki smo jih sprejeli v petek na odboru, sledijo tem predlogom. Temu, da niso bili slišani, žal ne morem pritrditi.

Slovenija zelo zaostaja po zdravnikih. Kje so vzroki v vsem tem času, ki je pač bil; mislim, da gre tukaj princip k temu, da je Zdravniška zbornica s stroko načrtovala te zdravnike. Na tem mestu me žalosti dejstvo, da

je bil že v letu 2014 po Delovi informaciji daleč največji problem na revmatologiji. In če danes pogledamo revmatologijo, kako so se razpisovale specializacije; mislim, da so pozabili, da je čakalna doba na revmatologiji že, poslušajte, leta 2014, ki je imela najkrajšo čakalno dobo v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, znašala 270 dni. In najdaljša čakalna doba Splošna bolnišnica Novo mesto – 650 dni. Kje je bila tu Zdravniška zbornica, da se je razpisovalo tako malo specializacij?! V letu 2011 jih je bilo 15, v letu 2012 jih je bilo 15, 2013 sicer 36, kar pomeni, da bodo v prihodnjih letih ti specializanti na trgu, leta 2014 jih je bilo 13, 2015 jih je bilo 23, 2016 pade na 16. Jaz ne vem, kam to pelje. Res se mi zdi smiselno pri tem zakonu, ki ga imamo v obravnavi, da se odgovornost za razpisovanje specializacij prenese na Ministrstvo za zdravje, kajti ta sistem je dokazal, da se enostavno specializacije niso razpisovale glede na potrebe; da ne omenjam anesteziologije. Tudi tukaj sledimo po teh tabelah, da se dejansko specializacije niso razpisovale glede na to, kar pač dejansko potrebujemo. Vemo, kaj se dogaja v UKC Maribor, tudi v ostalih bolnišnicah, saj operativnega posega ne more biti brez anesteziologa; in enostavno mislim, da to ne pelje več nikamor.

V nadaljevanju moram reči, da pozdravljam, da se bodo sprostila sredstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja za 22,9 milijona evrov že v letu 2017. To je vsekakor pozitiven ukrep. Upam, da bodo ta sredstva tudi namenjena skrajševanju čakalnih dob, ki se tako povečujejo, da enostavno postaja nevzdržno. V času ministromarjanja Marušiča so se te čakalne dobe skrajševale, zato bi bilo morebiti smiselno pogledati, kaj se je takrat dogajalo, v času njegovega ministromarjanja, kakšni ukrepi so bili sprejeti. In da te ukrepe, ki so bili takrat, ki so se izkazali za pozitivne, ponovno aktiviramo, kajti treba bo nekaj narediti na teh čakalnih dobah, ker drugače bodo življenja ugašala. In kdo bo kriv? Krivi bomo tudi mi, ki smo tukaj. Mladi zdravniki pozdravljajo uvedbo sekundariata, saj le-ti na ta način ne bo odhajali v status brezposelnosti. Sami vemo, da zdravnike potrebujemo, kar je nesporno dejstvo, zato je to zelo pameten in dober ukrep. Prav tako ta zakon mladim zdravnikom zagotavlja pogoje za delo in dostopnost. Treba se je zavedati, da so mladi zdravniki v preteklosti odhajali v tujino, tudi danes odhajajo v tujino za boljši jutri; vendar s strani politike morajo biti njim zagotovljeni dobri pogoji dela in jih tudi privabljalati. Tudi tuje zdravnike je smiselno privabljalati v Slovenijo in jim zagotavljalati dobre pogoje dela, kajti vemo, da teh zdravnikov na vsakem koraku že primanjkuje. Glede opredeljevanja pacientov s strani specializantov v 4. in 5. letniku imam tudi sama sicer nekaj pomislekov, vendar Mladi zdravniki so nam pri tem pogovoru opredelili, da je to pametno in smiselno, vendar je treba



zagotoviti dovolj strokoven nadzor in kakovost, da ne bo prihajalo do ostalih težav.

Pa če mi dovolite, da se še opredelim do tega amandmaja k 9. členu, ki ga imamo danes v obravnavi in o katerem govorimo, da črtamo – pritožba ne zadrži izvršitev odločbe. Mislim, da je to vsekakor zelo pameten amandma, kajti v vsakem upravnem postopku je pritožba, ki zadrži izvršitev odločbe. In v teh konkretnih primerih, ko se je pač specializant pritožil na odločbo in je že zaradi tega, ker pritožba ni zadržala odločitve, opravljal delo in potem, če je bila pritožba utemeljena, je prišlo do prekinitve delovnega razmerja. Vsekakor je na mestu ta amandma, da se to črta, da dokler pritožba ni rešena, specializant ne opravlja dela. Jaz vsekakor mislim, da je ta zakon splet kompromisov, ni idealen, ni vsem povšeči; vendar upam, da bo prinesel več zdravnikov na trg in skrajšal čakalne dobe, kajti le-to vsi pacienti pričakujemo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Seveda si vsi želimo, da bi bil zdravstveni sistem v Sloveniji čim bolj urejen in da bi vse službe dobro delovale ter da bi bili pacienti zadovoljni. Dejstvo je, da se čakalne dobe podaljšujejo, da imamo staranje prebivalstva in s tem so povezane tudi večje potrebe po zadostnem številu zdravnikov. Vsi tudi ugotavljamo, da imamo v Sloveniji, žal, premalo zdravnikov na število prebivalstva, zato potrebujemo nove zaposlitve. Ob tem pa se sprašujemo, zakaj pa imamo 400 brezposelnih zdravnikov. Jaz bi zelo rada verjela vam, spoštovana gospa ministrica, da se s tem zakonom izboljšuje položaj zdravnikov oziroma tudi mladih zdravnikov. Na drugi strani pa, ko poslušam njih, koliko stvari ne teče, ni urejenih, koliko težav je in bo; pa potem ne vem, kdo ima prav. Še bolj pa me vedno znova pri vas čudi to, ko slišim, da niste odprti za pripombe stroke in različnih izvajalcev zdravstvenih storitev. Seveda sama ne delam na tem področju, sem le pacientka občasno, zato ne poznam vseh problemov. Ko pa poslušam te ljudi, ki pa so v zdravstvu zaposleni, pa vlada veliko nezadovoljstvo, velika skrb; da ne govorim o tem, kako želite ponekod reševati probleme dolgov bolnišnic kar enostavno s priključevanjem in združevanjem, kot je primer bolnišnice Topolšice in ne vem, kakšni so še drugi vaši načrti. Rada bi slišala iz vaših ust, ali in zakaj se ne posvetujete s temi deležniki, če je to res, kar trdijo različna združenja, ali bo dejansko izboljššan položaj mladih zdravnikov, ali se jih bo lahko dejansko več zaposlilo in s tem tudi razbremenilo tiste zdravnike, ki so že tako preveč obremenjeni, ali bo vaša mreža bolje delovala za področje specializacij, ker tukaj pogosto slišimo o pomanjkanju otroških

zdravnikov. Ne vem tudi točno, zakaj Zdravniška zbornica ni razpisovala dovolj specializacij. Ali je to samo pomanjkanje denarja; ali so zadaj tudi drugi interesi. Skratka, vrsta problemov je, na katere dobivam različne odgovore.

V Novi Sloveniji menimo, da bi tako pereč problem oziroma tako pomemben zakon morali sprejemati po redni poti, predebatirati vse te dileme in iskati najboljše odločitve, zato smo skeptični, da vi tako hitite, hkrati pa imate toliko nasprotovanj celo iz vaših koalicijskih vrst. Zakaj takšno hitenje, zakaj neposlušanje in ali bo dejansko ta zakon rešil vrsto problemov? Včeraj sem slišala tudi od absolventke medicine, ki mi je govorila o tem, da hodijo mladi iz Slovenije in Evrope sedaj celo na specializacije v Romunijo. Ne vem, kako so do tega prišli in zakaj. Po eni strani imamo premalo zdravnikov za različna področja, po drugi strani pa vedno znova srečujemo zdravnike, za katere že iz govorjenja in naglasa ugotovimo, da se niso šolali v Sloveniji, da ne prihajajo iz Slovenije, da so prišli od drugod; pa nimam nič proti njim, če rešujejo probleme. Ampak vendarle ta zdravstvena mreža, dovolj veliko število zdravnikov, primerno število specializantov za posamezna področja – to je res pomembno in potrebno, da v Sloveniji učinkovito uredimo. Tukaj bi pričakovala, da vendarle imate več posluha oziroma prisluhnete tistim, ki delajo na tem področju; ali pa nekdo laže. Vi pravite, da se posvetujete, oni pravijo, da jih ne poslušate, tako da resnično ne vem, kje je tukaj resnica.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Uvodoma moram povedati, da amandmaja, o katerem razpravljamo, tokrat ne bom podprl, tudi ne naslednjih in tudi zakona ne, kot je bilo povedano v stališču poslanske skupine. Ker danes razpravljamo oziroma so vsi razpravljali zelo široko o tem zakonu in tudi o tem zdravstvenem sistemu, bom tudi jaz nekaj besed namenil temu. Najprej moram reči, da sem zelo razočaran, ker poslušam vsak dan o tem, kako je treba paziti na denar v zdravstvenem sistemu, da imamo probleme, da so vsi zavodi že v rdečih številkah in tako daje. Na drugi strani pa danes preberem v Reporterju informacijo, za katero se mi zdi, da je zelo problematična, na katero mora odreagirati tudi koalicija, in sicer 70-letni gospod Dušan Keber prejema, bo do konca tega leta dobil od Ministrstva za zdravje brez razpisa 20 tisoč evrov za svetovanje. Draga koalicija, ministrica, sedaj bi morali biti tukaj, ne da pobegneta pa si dovolite take svinjarije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim!

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik, neprestano govorimo o



problemu denarja v zdravstvenem sistemu. In vas lepo prosim, tudi vi kot predsednik, kot član tega državnega zbora bi morali biti vsaj toliko korektni pa reči, tudi koalicija, ministrici, da na tak način ni možno zapravljati davkoplačevalskega denarja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vse lepo in prav, ampak prisotnost ministrstva je tukaj. Ne na ta način pozivati ministrico, da gre lahko vsaj na toaleta, takrat ko želi. O tem ne odločate vi in prosim, da ne razpravljate na ta način.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Prav, gospod predsednik, ampak da ravno v tem trenutku, ko jaz povem, da gospa ministrica nekemu da denar – človeku, ki je predsednik Rdečega križa Slovenije, ki je 70-letnik – za svetovanje 20 tisoč evrov; in gospa zapusti ta prostor ravno v tem trenutku, ne vem, če to ravno sovpada s tistim, kar ste, gospod predsednik, povedali; ampak okej. Če je temu tako, je vse okej.

Če je koaliciji vseeno, kako se v zdravstvu denar deli, da se 20 tisoč evrov da nekemu za neko svetovanje, ker ministrstvo ima dovolj svojega kadra, dovolj svojega strokovnega kadra, ki bi moral stati za temi zakoni, ki jih predlaga. Ne bi potrebovalo takih ljudi za svetovanje. In če je vam vseeno, da se na tak način davkoplačevalski zapravlja, ne vem, potem pa mora biti z vami nekaj narobe, oprostite. Po drugi strani pa vsak dan poslušamo, da so vsi zdravstveni zavodi v rdečih številkah. Vse je v rdečih številkah, ne plačuje se več tistim dobaviteljem in tako dalje. Nekateri dobavitelji celo ne bodo več pošiljali materiala v zdravstvene zavode in klinični center. Če to ni alarmantno vprašanje?! Poglejte, 20 tisoč evrov je zame dosti denarja. Če je dano nekemu, ki si to ne zasluži; in to brez razpisa. Do 20 tisoč evrov ni potreben razpis, zaradi tega se je dalo 19 tisoč 500 evrov, ker ni bilo treba narediti razpisa, ker bi se morda kakšen mlad strokovnjak našel na tem področju, ki bi znal pravilno svetovati; ne pa 70-letni gospod, predsednik Rdečega križa Slovenije. Lepo vas prosim. Koalicija, zbudite se! Drugače se bo zbudil slovenski narod, vam povem, jaz imam tega dovolj. In če ne boste na to odreagirali, nihče, in če boste potem storili vse, da bi take stvari skrili pod preprogo, potem je resnično z vami nekaj narobe. In potem Slovenke in Slovenci resnično tega več ne morejo gledati. Boste videli, da se vam bo to zgodilo. Prosim, poslušajte, kaj vam pravim. Mi smo tukaj tisti odgovorni. In danes je ministrica tu in v kratkem bo tudi interpelacija in takrat je treba take stvari upoštevati. In tak človek na taki poziciji nima več kaj sedeti, gotovo. Ker je to neracionalna poraba davkoplačevalskega denarja.

Naj se sedaj vrnem nazaj k zakonu. Vsi, ki sedimo tukaj, se zavedamo, da bi ob sprejemanju katerekoli zakonodaje v Državnem zboru morali biti posebej pozorni predvsem na tiste, ki se jih določen zakon najbolj dotika. Ko

sprejemamo, tako kot pravi Ministrstvo za zdravje, da je to sistemski zakon, ko sprejemamo sistemsko zakonodajo na področju zdravstva, o katerem danes govorimo, sem prepričan, da bi morali v prvi vrsti misliti na paciente, potem zdravnike, medicinske sestre, mlade zdravnike in tako dalje. Dragi kolegice in kolegi, če iz tega izhajamo, je zelo pomembno in jasno vedeti, kakšen napredek želimo doseči s predlaganim zakonom, kakšni so cilji tega zakona in ali so ti cilji v tem zakonu, kot so zapisani, uresničljivi. Predlog zakona, o katerem danes govorimo, torej zakon o zdravniški službi, je slabo pripravljen, nedorečen z večino partnerjev, tu govorimo o Zdravniški zbornici, sindikatu Fides, torej sindikatu zdravnikov, z Mladimi zdravniki in tako dalje. Da je temu resnično tako, bom povedal naslednje. Zdravniška zbornica Slovenije glede nujnega postopka: Kadar se zakon obravnava po nujnem postopku, predlagatelju ni treba predložiti podzakonskih aktov, ki so predvideni za sprejetje. Zato zbornico skrbi, kako bodo odprta vprašanja v teh podzakonskih aktih urejena. Poleg tega opozarjajo še na dejstvo, da je v primeru uporabe nujnega postopka besedilo zakona mogoče spreminjati z ustnimi amandmaji na seji Državnega zbora. In tako dalje. To je samo en del.

Potem smo zadnjič slišali na Odboru za zdravstvo zelo jasno rečeno s strani predstavnika Fidesa, torej predstavnika zdravnikov, ki je povedal naslednje: »Ta zakon, tako kot je predlagan, postaja del problema in ne del rešitve. Nadaljnja obravnava tega zakona je nesprejemljiva.« To je povedal predstavnik Fidesa. Spoštovani, kar so zapisali Mladi zdravniki, poslali so vsem poslankam in poslancem in je prav, da to sliši tudi vsa slovenska javnost. Zapisali so naslednje, saj bom samo en delček prebral: »V zvezi s sprejemanjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi se v imenu 3 tisoč 800 mladih zdravnikov iz cele Slovenije na vas obračamo s prošnjo, da bi iz nujnega postopka sprejemanja izvzeli tisti del zakona, ki se nanaša na formalne pogoje opravljanja specializacije in zaposlovanja mladih zdravnikov. Mladi zdravniki Slovenije smo neformalna skupina, ki se je v preteklih mesecih oblikovala iz potrebe po večji aktivnosti zdravnikov v zakonodajnih postopkih, ki bodo močno vplivali na našo prihodnost. Pozdravljamo prizadevanje zakonodajalca za zagotavljanje več sredstev iz zdravstvene blagajne za zdravstvene storitve. Iz tega stališča razumemo predlog za sprejetje po nujnem postopku, saj predvideva čimprejšnje skrajšanje čakalnih vrst.« Potem pa v nadaljevanju: »Poleg finančnih aspektov predlog zakona vsebuje tudi formalne spremembe pogojev opravljanja specializacij in zaposlovanja mladih zdravnikov. Za slednji del zakona smo mnenja, da bo v zastavljeni obliki imel za skrajšanje čakalnih vrst ravno obratne posledice od zelenih. Zato

predlagamo, da se ta del zakona sprejme po rednem postopku z javno razpravo, za katero verjamemo, da bodo najdene učinkovite rešitve. V nasprotnem primeru bo prišlo do poslabšanja pogojev izobraževanja in zaposlovanja mladih zdravnikov. Posledično bo že tako deficitaren poklic še manj privlačen za mlade diplomante medicine, kar bo dolgoročno vodilo v še manjše število zdravnikov v Sloveniji in posledično še v daljše čakalne vrste.«

Spoštovani kolegice in kolegi, ali vsi razumemo, kaj ta strokovna javnost zapiše?! Oni so zapisali in vse te strokovne institucije trdijo, da bomo s tem zakonom poslabšali stanje na tem področju in povečali čakalne vrste. Ali je to cilj nas, ki sedimo tukaj? Ali je to cilj koalicije? In če ste poslušali pripombe Desusa, človeka, ki je tudi bil minister; in bi nekateri v poslanskih skupinah, ki sedite v koaliciji, morali to slišati. In ne na vsak način potiskati takega nedodelanega, nekvalitetnega in neprimernega zakona naprej. Ampak vi očitno ne slišite nič. Vi greste po tej poti ne glede na to, kaj misli strokovna javnost, kaj mislijo koalicijski partnerji, kaj misli opozicija. Vam je to čisto vseeno. Ne vem, kako je to mogoče, da je to sploh možno, da tako funkcionirate. Pa sem uvodoma povedal, zakaj sem dva, tri uvodne stavke naredil. Ključen cilj mora biti, da bomo najboljše naredili za paciente. Vsak zakon, ki ga sprejemamo, ki se nanaša na tako ali drugačno strokovno javnost, ki se nanaša na katerokoli skupino, ki v tem sistemu funkcionira, ali so to zdravniki, ali so to mladi zdravniki, ali kdorkoli, mora biti sprejet na tak način, da bo te zakonske odločitve sploh možno izvajati. In sicer predvsem v prid tistim, ki so v sistemu zaposleni, in tistim, ki so na drugi strani, torej pacientom. Ampak temu ni tako.

Vsi povedo, da bo ta zakon poslabšal stanje na tem področju, da se bodo čakalne vrste podaljševale zaradi teh slabih rešitev, ki so v zakonu. Nisem posebej bral, kar so napisali Mladi zdravniki, so opozorili na naslednja področja. Samo trenutek, da najdem. Povedali so, da je pri tem zakonu najprej problem nujni postopek. Tudi to so opozorili, da ni usklajeno z ostalimi zdravniškimi organizacijami. Prisilna izbira kraja opravljanja specializacij, celotno financiranje se prenaša v proračun, ukinja se pojem sobni zdravnik. In na koncu so povedali, da ta zakon, tak kot je, ni sprejemljiv. Takšnega zakona, kot je ta predlagan, nima nobena evropska država. In če to ni dovolj argumentov, da bi jim prislunili tisti, ki danes sedimo v tej dvorani, in potem rekli – gospa ministrica, ne glede na to, da ste že lansko leto obljubili, da bomo tukaj skupaj s predsednikom Vlade, da bodo reformni zakoni vloženi. Takrat sem jaz opozoril, ko je bilo rečeno, da bodo do konca leta vloženi reformni zakoni; da ni nobenega problema vložiti, ampak kakšna bo njihova vsebina; torej vsebina, ki ni sprejemljiva za nikogar. Kakšen zakon pa je to?! Kakšen reformni zakon je to?! Kakšni sistemski zakon je

to?! In točno to se nam dogaja. To se nam dogaja pri tem zakonu, to se nam dogaja pri zakonu o zdravstveni dejavnosti. In mi se zapičimo na ministrstvu v tiste podrobnosti, ki v tem trenutku relativno dobro funkcionirajo, relativno dobro funkcionirajo. Ne pa v tiste, ki so ključne. In ne v tisto, kar sem danes rekel, v zapravljanje davkoplačevalskega denarja v sistemu zdravstva, kot je ta pogodba s tem gospodom, o katerem sem prej govoril, za 20 tisoč evrov. Neverjetno. Sem povedal, da tega amandmaja ne bom podprl iz vseh teh navedenih razlogov, ki sem jih zdaj navedel. Sprašujem pa se, ali je možno govoriti o ukrepu, ki bi naj bil sistemski, reformni. Mislim, da o tem ni mogoče govoriti. Trdim pa, da si državljanke in državljani, naši pacienti in pacienti, volivke in volivci lahko o tem, kar sem zdajle povedal, sami ustvarijo svoje mnenje. In sem prepričan, da imam prav, da ta zakon ni primeren, da o njem tukaj razpravljamo, ker je tako slabo pripravljen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Mislim, da je mogoče prav danes reči kakšno besedo tudi o temu, kaj se je dogajalo na odboru, ko smo sprejemali ta zakon; in kakšno besedo tudi o mladih zdravnikih. Predvsem zato, ker imamo ali pa vsaj večina izmed nas ima otroke. In večini je še kako mar, kako je z našimi otroki, kako je z našimi študenti in tudi mladimi zdravniki. Verjamem, da nihče nikogar ne želi omejevati ali prisilno pošiljati v kakšne kraje v službo, kjer je sami ne bi želeli imeti. Pa vendar, treba je zelo jasno nekatere stvari izpostaviti in si naliti tudi čistega vina. Predstavnica Mladih zdravnikov Brigita Jazbar je bila prisotna na tem odboru in je tudi razpravljala. Pravzaprav je imela večkrat možnost razpravljati in zelo jasno povedati, kaj jo tako zelo moti pri tem zakonu, zelo konkretno. Večkrat je bila tudi pozvana, kar – je treba povedati – ni ravno običaj na sejah odborov. Dejstvo pa je, da na konkretna vprašanja ni znala odgovoriti. In da ne bo kdo mislil, da se kaj izmišljam ali da želim biti nespoštljiva, bom kar uporabila magnetogram in prebrala. Tudi predsednik Tomaž Gantar jo je pozval, in sicer je takole dejal: »Poglejte, če lahko, samo malce bi prekinil, vprašanje je bilo zelo konkretno – Kaj je tisto, kar lahko povzroči, dajmo reči, težave pri opravljanju dela? Pustite postopek, postopek je naš problem in o tem smo že veliko razpravljali. Povejte točno vsebinsko, kaj je tisto, kje vidite težavo pri opravljanju dela oziroma pri razpisih za specializacijo, kar je pač v povezavi s tem zakonom.« In kako je sledilo nadaljevanje? Brigita Jazbar pravi takole: »Naše dogovarjanje ne pomeni, da se ne strinjamo s postopkom in sprejetjem tega zakona, in me žalosti, da se je s strani nekaterih pač poskus našega vsaj konstruktivnega sodelovanja sprevrgel v to, da



se pogovarjamo tu o 70 kilometrih. In še ena zadeva, predstavniki Združenja zdravstvenih zavodov niso strokovna javnost in mi nismo tako imenovani Mladi zdravniki. In zdaj bom odgovorila na vprašanje, če želite.« Potem je v magnetogramu v oklepaju zapisano – »medsebojni pogovor v ozadju«. Ona nato nadaljuje: »Mislim, da odgovor na to vprašanje – bilo je zelo veliko vprašanj naslovljenih na Mlade zdravnike – ni samo to, v čem nam ni bilo ugodeno, vprašanje so čisto vse stvari, na katere, že odkar je bil zakon dan v medije, opozarjamo.« In tako dalje in tako dalje, povsem zmedeno. Še zlasti je v tem magnetogramu zanimiv prav ta zaznamek v oklepaju – »medsebojni pogovor v ozadju«. Ali veste, za kaj je šlo? Vsi tisti, ki smo bili tam, seveda vemo; vsi tisti, ki vas to zanima, si lahko to pogledate v video zapisu seje, ki je javno dostopen; za vse ostale pa bom povedala zdaj. Predstavnica Mladih zdravnikov ni vedela, s čim v predlogu zakona konkretno se ne strinja. In ker se je pač brezglavo zapletala v lastne besede, je k njej na pomoč pristopila nič manj kot sama predsednica Zdravniške zbornice Slovenije Zdenka Čebašek Travnik in ji prišepnila, kaj mora reči. Mislim, da danes vsi dobro vemo, kdo je pristojen za razpisovanje specializacij – Zdravniška zbornica. In vsi natančno vemo, kakšni so rezultati. Vsi v en glas govorimo, da imamo kronično pomanjkanje specializantov točno določenih specialnosti. Je za to odgovorna ministrica? Kronično primanjkuje zdravnikov. In zanima me, ali bi bilo mogoče ustvariti tako kronično pomanjkanje, četudi bi ga želeli, v treh letih. Mislim, da odgovor poznamo. Brigiti Jazbar oziroma Mladim zdravnikom Slovenije se zdi, pa zopet navajam, »zaskrbljujoč prenos financiranja izobraževanja na državni proračun«. Pa bom prebrala kar iz zakona: »Ta sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jih plačujemo vsi, niso namenjena plačilu stroškov pripravništva in specializacij v zdravstvu, saj ti vsebini nista pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Pripravništvo in specializacija sta namreč sestavni del učnega in vzgojno-izobraževalnega procesa. Zagotavljanje pogojev za tovrstno izobraževanje pa je naloga države.«

Nekaj, kar se trenutno financira iz zdravstvene blagajne in je namenjeno izključno pacientom in njihovem zdravljenju, se porablja za izobraževanje. In to se Mladim zdravnikom zdi zaskrbljujoče? Zato se sama nikakor ne morem strinjati z Desusom, ki meni, da s tem zakonom potiskamo mlade zdravnike v neugoden položaj. Več kot jasno je bilo na tej seji prikazano, kako ti interesni pritiski potekajo pri nas. Zame je bil to jasen signal, da Zdravniška zbornica preslikuje svoje mnenje na eno od interesnih skupin, tokrat pač na Mlade zdravnike, kar nam razloži tudi, zakaj so tako glasni. Meni se sicer zdi žalostno, pa je vendar resnično, da takšna izigravanja in umetno ustvarjanje pritiskov v javnosti povsem zanemarja in pozablja interese pacientov. Je

kdo slišal ali morda danes omenil govor, ki ga je imela predstavnica Bolnišnice Sežana na seji odbora. Bi nemara tudi ona morala imeti solze v očeh, da bi jo slišali?! Zdravnikov specialistov za polno zaposlitev, še manj pa za krajše obdobje ali hitro nadomestitev praviloma ni mogoče najti na trgu. Se kdo spomni podatkov, ki jih je navajala? Povedala je, da so v zadnjih 6 letih imeli 87 razpisov oziroma objav prostih delovnih mest. 87. Zaposlili so 3. Ali drugi primer iz leta 2014, ko so po seznamu specializantov, ki so v tekočem letu zaključevali specializacijo, poklicali vseh 14, ki so bili na seznamu; ponujene zaposlitve pa ni sprejel niti eden. Niti eden; ob tem, da ponujajo tudi stanovanje. Njihov zavod vse od leta 2006 dalje ni imel zaposlenega ali na kroženju niti enega specializanta s področja, ki bi ga lahko zaposlili v ustanovi. In tudi to je realnost in tudi to je treba povedati. V Stranki modernega centra na interese pacientov ne pozabljamo. Želimo pošten sistem do vseh; tudi do tistih, ki niso tako glasni, do pacientov, do zdravnikov in vseh ostalih, ki so zaposleni v zdravstvu. Zato podpiramo predlog in znamo tudi argumentirati, zakaj; za razliko od mnogih, ki so tudi danes razpravljali ali pa bili prisotni na seji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vlasta Počkaj.

VLASTA POČKAJ (PS SMC): Hvala za besedo.

V stališču Poslanske skupine Stranke modernega centra sem res navedla dejstvo, da je zdravstveni sistem potreben korenitih sprememb in da postopno in odgovorno prihajamo tudi v vrste teh sprememb. Menim, da je Zakon o zdravniški službi eden tistih, ki uvaja spremembe v zdravstveni sistem. Predlog zato zajema tiste poglobitve spremembe, ki vplivajo predvsem na dolge čakalne dobe. In katere so to? Pomanjkanje finančnih sredstev v zdravstvenem sistemu, slabo načrtovanje in razporejanje specialistov, nezaposlenost zdravnikov kljub pomanjkanju, preobremenjenost primernega nivoja in reorganizacija izvajanja specializacij. S predlogom zakona se bo tako uredilo financiranje pripravništva in specializacij, kjer bodo sredstva zagotovljena v proračunu in ne več v zdravstveni blagajni, saj so to sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja in so namenjena za zdravstvene storitve. Pripravništvo in specializacija pa sta učni proces in izobraževalni proces; zato je to delovnopravno razmerje med izvajalcem in specializantom, torej je interes države. Tudi v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki vsebuje nekatere elemente resolucije, se navaja, da izobraževanje kadrov sodi v zdravstveno dejavnost in ne v sistem zdravstvenega zavarovanja. Razbremenitev sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja vsebin, ki tja ne sodijo, pa bo povečala sredstva za dodatno



financiranje zdravstvenih storitev in posledično krajšanje čakalnih dob. V predlogu je tudi načrtovano dvotirno razpisovanje specializacij; to je za celotno državo in za posameznega izvajalca, kar omogoča predvsem manjšim bolnišnicam, da pridejo do specialistov, ki jih same lahko tudi izbirajo. To je tudi primer bolnišnice, ki jo je prej navedla kolegica Dekleva.

Odločanje o načrtovanju specializacij se z Zdravniške zbornice prenese na ministrstvo oziroma odbor, v katerem so predstavniki ministrstva, predstavniki zbornice, Združenja zdravstvenih zavodov in Nacionalnega instituta za javno zdravje. V ta postopek se pa uvede tudi določenega izvajalca, ki je javni zavod in kjer se bo izbrani specializant tudi zaposlil. Na ta način ministrstvo dobi odgovorjeno vlogo v sistemu specializacij, zbornici pa ostaja vodenje in izvajanje koordinacije specializacij, kar je tudi do sedaj opravljala. Predlog omogoča tudi mladim zdravnikom, da se bodo po opravljenem pripravništvu in strokovnem izpitu lahko zaposlili za dobo šestih mesecev kot sekundariji. Ta čas jim bo vštet v obdobje specializacije in ne bo več treba, da bi na Zavodu za zaposlovanje ob vsem pomanjkanju zdravnikov čakali na razpis ustrezne specializacije. S tem si bodo tudi ustvarili boljše pogoje za nadaljnjo poslovno kariero in zapolnjevali bodo tudi kadrovske praznine, ki je tudi eden od razlogov dolgih čakalnih dob. Predlog predvideva, da je specializant, ki opravlja četrto leto specializacije s področja družinske medicine, pediatrije in ginekologije, lahko tudi izbrani osebni zdravnik; seveda na predlog specializanta in njegovega mentorja, ki mora biti tudi fizično prisoten in zagotavljati možnost stalnega posvetovanja. Odpira se nova možnost zagotovitve glavarinskih količnikov, širitve programa, boljše dosegljivosti storitev, stimulacije mladim zdravnikom, da ostanejo v kraju, kjer so že kot specializanti opredeljevali paciente in si uredili svojo ambulanto. S krepitvijo osnovnega zdravstva, primarnega zdravstva se zagotavlja kvalitetnejšo obravnavo pacientov, lažjo dostopnost do zdravstvenih storitev in posledično manj napotovanj na sekundarni nivo ter krajšanje čakalnih dob. S temi spremembami in dopolnitvami Zakona o zdravniški službi sledimo cilju zagotavljanja primerne, kakovostne, varne in enako dostopne zdravstva. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za zdravje gospa Marija Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo.

Želim odgovoriti na vprašanja spoštovane poslanke gospe Ljudmile Novak. Najprej podatek, da je 400 brezposelnih zdravnikov. Ne vem, od kje ta podatek, ker po podatkih Zavoda za zaposlovanje iz junija 2017

je na tem seznamu 120 zdravnikov. Na žalost pa ne vemo, za kakšno strukturo teh zdravnikov gre, kajti zavod vodi nezaposlene po stopnji izobrazbe, tako da ne vemo, ali gre za tiste, ki niso dobili ustrezne specializacije, ali gre mogoče že za kakšne določene specialiste. Druga zadeva. Naj povem, da je bilo letos 359 razpisanih mest specializacij in je še danes od tega 110, praktično ena tretjina, nezasedenih mest. Možnost je seveda, da se vpišejo oziroma kandidirajo. Naslednje dejstvo, nikoli ni bilo število razpisanih mest specializacij odvisno ali pa omejeno zaradi restriktivnih ukrepov varčevanja. V preteklosti se je z ZIPRS, ko se je reševalo javne finance, proračun, preneslo to financiranje na zdravstveno blagajno. Zaradi tega je bilo manj zdravstvenih storitev za ostale državljane, ampak nikoli ni bil problem denar, da ne bi bilo razpisano zadostno število specializacij glede na potrebe ljudi. Zakaj? In zaradi tega imamo danes stanje tako, kot ga imamo. Vsi razpravljavci ste že ugotavljali, da so določene specializacije, ki so recimo zelo problematične, od revmatologinje, anesteziologije in še bi lahko naštevali. Poleg tega je ta način razpisa specializacij pripeljal, da imamo v Sloveniji, ker se je pač vodila napačna politika, tudi napačno razmerje med specialisti družinske medicine oziroma, če hočete, zdravniki na primarni ravni ter ostalimi specialisti. Razvoj in potrebe zdravstvenega varstva v Evropi in svetu kažejo, da je treba imeti ravno obratno razmerje, se pravi razmerje v korist večjega števila specialistov družinske medicine na primarni ravni, ker je ugotovljeno, da je treba storitve približati ljudem na lokalnem nivoju in celo določene specialiste. To smo zapisali v našo resolucijo pa tudi v strategijo primarnega varstva. Tudi to je še dodatna posledica; zaradi tega, kot sami ugotavljate, imajo družinski zdravniki veliko število opredeljenih oseb oziroma glavarinskih količnikov.

In še glede posvetovanja, komuniciranja. Ne morem sprejeti, ker če kdo komunicira, se pogaja, dogovarja, sklepa kompromise, smo na Ministrstvu za zdravje, tudi če se za posamezne določbe in člene usklajujemo, slišimo, skušamo v skladu s strategijo, s koalicijskim sporazumom sklepati kompromise. Zato sem zelo žalostna, da se v javnosti predstavlja izkrivljena slika, ki jo lahko ovržem tudi s papirji ali zapisniki; pa to velja tudi za sestanek z vodstvom Zdravniške zbornice na najvišjem nivoju, za delovne sestanke in pripravo posameznih členov na tehnično-pravnem nivoju pa tudi z mladimi zdravniki. Vam bom prebrala samo en sklep iz dopisa Zdravniške zbornice kot odgovor, ko smo si izmenjavali člene osnutka zakona. Datum ima 14. 4. 2017 in piše, da je 13. 4. potekala skupna seja sveta za izobraževanje zdravnikov, komisije za podiplomsko usposabljanje, komisije za akreditacije, ki so zavzeli stališča do osnutka zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o



zdravniški službi ter stališča, o katerih smo se pogovarjali na sestanku pri vas, in potem v nadaljevanju 10 točk. Vam bom prebrala točko 7 – Predvideni razpis specializacij. Sklep je: Strinjamo se s predlaganim nacionalnim razpisom in razpisom za znanega izvajalca. Moram reči, da jaz osebno ne, ker mi čas ni dopuščal, se je pa moja ekipa dvakrat sestala z Mladimi zdravniki. Tudi amandmaji, ki so bili potem sprejeti na odboru, so rezultat, še zlasti z Mladimi zdravniki, dodatnih pogajanj. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Spoštovani, ker razumem, da obstaja še interes za razpravo, vas prosim, da se nanjo tudi prijavite. Prijava poteka.

Kot prvi dobi besedo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Želel bi malo razpravljati na temo specializacij. To, kar vemo in je dejstvo, je, da imamo danes na področju mnogih dejavnosti premajhno število zdravnikov specialistov. Je pa takšno vprašanje potrebnega in na drugi strani zadostnega števila zdravnikov specialistov zahtevno strokovno vprašanje. Treba je vedeti, da je danes zelo enostavno zavračati odgovornost, pa naj bo na eni strani Zdravniška zbornica ali pa na drugi ministrstvo, ter si podajati, kdo je bolj kriv in kdo je manj. Verjetno ne bomo prišli do pravega odgovora. Ravno zato je bilo tudi naše mnenje, da na podlagi izkušenj, ki jih imamo s tem področjem, in rezultata, ki smo mu priča, bi si bilo za to vprašanje treba vzeti več časa in več razprave, da bi prišli do bolj optimalne rešitve razpisovanja specializacij. Na potrebno število zdravnikov vpliva veliko stvari, dajmo reči, tudi »banalnih«. Ena takšnih je sigurno plačni sistem. Vemo, da mnoge države ali pa nekatere uspešne države z dobrim zdravstvom delujejo na podobnem številu zdravnikov kot Slovenija, ampak so bistveno drugače nagrajevani, na drugačen način organizirani in drugače delajo. To je ena od ključnih stvari. Ključna stvar glede potrebnega števila zdravnikov so tudi standardi in normativi, ki jih je ministrstvo v tem mandatu sprejelo, podpisalo; pomeni pa samo potrebo po dodatnem številu zdravnikov specialistov; ne po racionalni odločitvi. Še enkrat, govorimo o pomembnih, zahtevnih vprašanjih in prava razprava bi potem odgovarjala tudi na to, koliko zdravnikov sploh moramo izobraževati v okviru naših medicinskih fakultet, ob upoštevanju demografskih projekcij in podobno. Še enkrat pravim, zelo zahtevno vprašanje.

Na drugi strani pa zelo radi zvrčamo krivdo na enega ali drugega akterja. V resnici je bilo, vsaj v preteklih letih, glavni krivec za premajhno število zdravnikov pomanjkanje denarja, finance. Bolnišnice so bile vedno v primežu omejevanja sredstev in ker so plače, stroški dela glavni strošek v zdravstvu, je bil

ravno tu največji nadzor, omejevanje in preprečevanje novih zaposlitev zdravnikov. Jaz se spomnim enega od nekdanjih direktorjev Zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki je rekel: »Ni problem zaposliti zdravnika in ga plačati. Problem je, ker ta zdravnik proizvede ogromno novih stroškov s tem, kar dela.« In se je, lahko rečem, načrtno omejevalo zaposlovanje zdravnikov, ker denarja za zdravstvo nikdar ni bilo dovolj. To je bil glavni razlog vsa leta, da smo danes na številu zdravnikov, ki je na posameznih dejavnostih nezadostno. Poleg tega je treba vedeti, da smo v Sloveniji šli – morda tudi s podobnim, prehitrim postopkom sprejemanja odločitev – preko dveh različnih sistemov sprejemanja novih specializantov. Prvi je bil, kjer so potrebe javljali samo izvajalci, se pravi direktorji zavodov, bolnišnice, zdravstveni domovi. Tu je ministrstvo igralo samo vlogo soglasodajalca – se je strinjalo ali pa se ni strinjalo, pač na pamet glede na neke ocene. Morate pa vedeti, da bolnišnice v želji vseh let, da se število zaposlenih ne povečuje, niti niso mogle zaposliti pravočasno specialista, pa čeprav se je vedelo, da bo šel naslednji v penzijo čez dve leti; in da je treba za izobraziti novega naslednjih pet, šest let; pa ne zdravnika, ampak specialista, pustimo medicinsko fakulteto tu ob strani. In ta sistem se ni obnesel kot najboljši. Naslednji je bil – ne vem, katerega leta točno je to bilo –, ko se je preneslo več pooblastil pri mreži na zbornico; ampak je treba vedeti, da je tudi pri tem še vedno imelo pomembno besedo na koncu ministrstvo. Oboji pa smo delali verjetno bolj ali manj na pamet, ker ni mreže, ni mreže za sekundarni nivo.

In ta mreža je sigurno zahtevna, na kakšen način delati, ker ne moreš planirati na nivoju države specialistov po regijah, kje boš imel koliko nevrokirurgov zaposlenih ali pa posameznih ozkih specialistov. Ampak je vprašanje zahtevno. In s tega naslova se nam, še enkrat, ne zdi primerno na hitro sprejemati rešitve, ki jo imamo pred seboj, ki pa ne pomeni nekega bistvenega ali pa drugačnega koraka pri načinu razpisovanja specializacij, ker ne bo veliko spremenilo. Enkrat ima malo več teže eden pri odločanju, drugič ima drug. Ampak ključno za odločanje, na kar je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba, manjka. In zakaj potem naenkrat poseči v ta sistem in ga spremeniti? Da ne govorimo, da ne rešuje teh problemov, ki so sedajle ključne narave pri vsem tem in s katerimi se bomo ponovno ukvarjali. Treba je vedeti na drugi strani, da imamo že danes na kroženju ogromno specialistov, ki bodo te vrzeli zapolnili; in da smo specializante sprejemali tudi v času največje krize. Jaz imam tu sicer podatke, tabele iz Financ izpred enega tedna, ampak tudi v času največje krize, recimo v letu 2013 niso bila zasedena vsa mesta, ki smo jih razpisali; in niti 2014. Redno se je to dogajalo, zato je težko očitati. Lahko rečemo na eni strani, da je bilo mogoče neenakomerno razporejeno, ampak reči – kriv je ta, kriv je tisti;



saj smo vsi delali na pamet. In temu bi se morali izogniti: sprejemanju ljudi na pamet preko močnega direktorja, preko velikih želja posameznikov, pa seveda preko sistema, ki manjšim bolnišnicam ni omogočal ustreznega sprejema specializantov.

Bojim se, da s tem, ko si nismo vzeli časa za razpravo, da bi v resnici najprej prišli do tega, kakšne potrebe imamo na posameznem področju, pa poskušali upoštevati tudi mogoče malo pametnejši plačni sistem, kot je danes, ki je popolnoma destimulativen. Verjemite mi, ko imaš pet enako plačanih na enem oddelku, bo vsak želel še naslednjih pet imeti, ker bo pač isti denar dobil za manj dela. V resnici pa bomo imeli manj usposobljene ljudi, ker bodo manj delali. Zdravnik je pač poklic, kjer več kot delaš, boljši si; sploh če gledam operativne stroke, iz katere jaz izhajam. In delamo korak na korak nepremišljeno, kar je slabo. In to ni namen, kar se potem nam očita, da Desus zavira zakonodajo. Neumnost! Želeli bi pa priti enkrat do pametnih predlogov, če se že lotevamo in odpiramo neka vprašanja, ki v tem trenutku niso tako ključna. Zakaj hiteti?! Si vzeti čas za to. In verjemite mi, mi danes obljublamo čuda, javni zdravstveni sistem, ki bo vsemogočen; na drugi strani pa vidimo, da nam že obstoječ sistem razpada po šivih in ne moremo zagotoviti denarja za obstoječ sistem in ne moremo zagotoviti denarja za zaposlovanje vseh teh zdravnikov, ki so danes na kroženju. In zato so se v začetku leta, v času gospodarske rasti, v času večjih prilivov v zdravstvo blagajno cene zdravstvenih storitev znižale. Seveda so se, ker so se stroški dela zvišali. Danes pa bijemo plat zvona, denarja je premalo, bolnice nam bodo šle ne vem kam. Opozarjali smo na to, da denarja za nove zaposlitve, za te mlade zdravnike enostavno ni na razpolago, ker Zavod za zdravstveno zavarovanje razpolaga z omenjeno količino denarja. Tega problema še danes nismo rešili; mi se pa pogovarjamo, kako bomo specializante sprejemali in na kakšen način jim dajali. Zato se mi zdi, da razprave brez pravih argumentov ali pa da si časa ne vzamejo vodijo samo v naslednje napačne korake, ki nas bodo topli v zdravstvu. To se nam že dogaja.

Verjemite, ti mladi zdravniki, ki se jim reče – saj so dolžni, država jih je šolala; država je šolala tudi elektroinženirje, strojne inženirje, pravnike, pa tudi tiste nižje, ne samo zdravnikov. Ampak zdravniki so zdaj črne ovce, ker se mnogi odločajo, da gredo v tujino. V tujino gre letno, po zadnjih podatkih, okoli 5–6 tisoč ljudi; različnih profilov, različnih starosti, zaradi slabih razmer, ne samo zato, ker so požrešni pa ker bi želeli nekaj več. In naš sistem, danes delati v zdravstvu, pa jaz še vedno delam, sicer manj, kot bi verjetno moral ali pa lahko; ampak okolje res ni prijazno do teh ljudi, do teh, ki so željni znanja in ki bi radi delali. In verjemite mi, da nekomu, ki je posvetil po srednji šoli še 15 let študija pa ne vem česa vsega, res ni na prvem mestu denar, to je previsoka cena; ampak želi

delati in želi pomagati. Res se mi zdi na koncu sprevrženo, da se jim poskuša naprtiti ne vem kakšno odgovornost, sprijenost, naveze in povezave, ker želijo v normalnih razmerah delati in želijo pošten odnos do sebe. Tako ne gre. Zato še enkrat, rokohitrskim spremembam na tem področju smo nasprotovali, kar je edino logično, ker imamo izkušnje v tej državi, da smo že dvakrat zapeljali v napačno smer v teh 20, 25 letih. Zato je škoda to početi. Če se že lotevamo stvari, da mimogrede, ker nekaj nujnega delamo, ker zagotavljamo denar – tu lahko čestitam ministrici pa ministrstvu, ker smo se tudi mi, predhodniki, trudili, da bi prenesli specializacije na proračun nazaj, in vsa čast, da je to uspela narediti –, ampak zakaj vriniti noter še nekaj, kar pa ni v redu in ni premišljeno. To je pa neumno in povzroča dodatne konflikte v sistemu, ki je že itak v težavah, kjer so ljudje apatični, kjer težko delajo, kjer ne vedo, kaj bi počeli; in jih potem z raznimi oznakami opremljati. Neupošteno. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, podpredsednik. Spoštovana ministrica z ekipo; kolegice in kolegi ter ostali prisotni!

Ugotavljam, da je zdravstvo kar težak bolnik, in ta zakon, ki ga imamo na poslanskih klopeh, je zame del rešitve, en korak, ki daje možnost, da se bodo stvari začele postopoma izboljševati. Sama bi poudarila predvsem to, da je nujni postopek, ki mu je bilo toliko nasprotovano, res potreben že zaradi sredstev. Če se bo iz zdravstvene blagajne sprostilo skoraj 80 milijonov sredstev, bo to zagotovo imelo vpliv tudi na možnost, da se čakalne dobe skrajšajo, kar je trenutno pri nas pereč problem. In tisto, kar gre za izobraževanje, to pa vsekakor so stroški za specializacijo in pripravništvo, bo vzeto iz proračuna, kot je tudi pravilno. Zato menim, da takšen dotok denarja v naslednjih nekaj letih, že letos 23 milijonov, pomeni tudi to, da bodo boljši pogoji za zdravnike, ker zagotovo ne bodo toliko obremenjeni, kar je eden izmed zelo perečih problemov, da so predvsem naši zdravniki na primarni ravni preobremenjeni. Kar se tiče specializacij, vidimo, da so bile nekaj časa močno centralizirane, nekaj časa so bile močno decentralizirane, in ta rešitev, ki se tu ponuja, je v bistvu kombinacija, ki veliko pomeni predvsem za manjše zdravstvene zavode, manjše bolnišnice na periferiji, od koder tudi sama prihajam, to je na primer v Trbovljah, kjer vrsto let, skoraj desetletje nismo imeli dostopa do ustreznih specialistov, ker so bile te specializacije razpisane regijsko. Ker bo potekal razpis tudi na nivoju posameznih izvajalcev in bodo imeli izvajalci celo možnost vpliva na postopek izbora specializanta, je to res dodana vrednost, da se tudi manjše bolnišnice na periferiji lahko razvijejo v skladu s svojimi



strokovnimi, poslovnimi in kadrovskimi načrti, za kar so vodstva tudi odgovorna.

Veliko je bilo govora o dialogu s strokovno javnostjo. Na odborih smo dobili občutek in tudi iz magnetogramov je razvidno, da dialog stalno teče. Je pa res, kar tudi sama ugotavljam, da je pod nazivom strokovna javnost velikokrat mišljena tudi interesna javnost, in je to precej pomešano. Konkretno, če se držim trenutnega zakona, Zakona o zdravniški službi, so sigurno potekali intenzivni dialogi z mladimi zdravniki, ki se nekako najbolj izpostavljajo kot problem. In seveda je tako potrebnemu kadru treba prisluhniti in sama menim, da smo jim z amandmaji, ki smo jih sprejeli na odboru, in tudi temi, ki jih imamo pred seboj, prišli precej naproti, zelo naproti. Vemo, da že sedaj imajo zdravniki po končani specializaciji obveznost, da ostanejo v regiji, kjer so dobili delodajalca. Zdaj je to preneseno na državo, če bo nacionalni razpis; oziroma na posameznega izvajalca, kjer bo potekalo sodelovanje med vodstvom in izbranim specializantom. In še to, delodajalec, to je zdravstveni zavod, jim mora ponuditi zaposlitev v treh mesecih po končani specializaciji, kar je vendarle za mlade zdravnike neka stabilnost glede zaposlitve, hkrati pa si lahko v teh treh mesecih sami poiščejo zaposlitev. To pomeni, da ta privezanost ni takšna, kot se jo skuša izpostaviti; ampak da je to zelo mehko, z veliko možnostjo izbora in tudi upoštevajoč potrebe in želje teh mladih zdravnikov, predvsem z amandmajem 13. člena, kjer je dobila zbornica še dodatno zavezo, da koordinira možnosti zaposlitve zdravnikov specialistov glede na potrebe izvajalcev in glede na stalno prebivališče zdravnika specialista. Sistem res preprečuje, da bi bil zdravnik iz Pirana morda napoten oziroma bi se čutil dolžnega sprejeti zaposlitev v Mariboru. Vsi ti amandmaji so res kompromis, res korak nasproti mladim zdravnikom; pa vendarle obstaja tudi neka zaveza, da ostanejo v mreži javnega zdravstva za takšno obdobje, kot je obdobje specializacije; kar pa je že sedaj in je čisto normalno pričakovanje. Sama vsekakor pozdravljam rešitve v tem zakonu in mislim, da s temi rešitvami slišimo potrebe pacientov in odgovarjamo na potrebe pacientov ter tudi slišimo in odgovarjamo na problem dostopnosti do storitev tudi na periferiji. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Danes razpravljamo o nečem, o čemer razpravljamo že 3 leta, ne konkretno o zdravniški službi, ampak na splošno o problematiki znotraj zdravstva. Zato se čudim, da nekateri govorijo, da bi morali še več razpravljati in še se pogovarjati in še in še in še. Do kdaj že?! Do volitev; da ne bomo nič sprejeli? To tako ne gre, preprosto ne bo šlo.

Jaz razumem, da si nekateri to želijo, je pa neverjetno, kako poslušam z obeh strani eno in isto zgodbo – nič ni sprejetega, predolgo se čaka, ampak v resnici se nič ne razpravlja in premalo časa je in prehitro greste. Ti dve stvari preprosto ne gresta skupaj. Preprosto ne gresta. In tisti, ki se danes na vse načine otepajo in pravijo, da je nujni postopek nepotreben, ker ni usklajen z interesnimi skupinami; tudi če bi bil redni postopek, na koncu ne bi bilo vse tako, kot želijo interesne skupine, ker to nikoli ni tako in ne more biti. Če vprašate zdravnike, bi morali ta zakon dati njim, oni bi ga morali napisati, mi bi ga morali pa samo še potrditi. In verjemite mi, da tisto bi šele bil grozljiv zakon, ker bi na koncu bil samo še interes denarja. In na koncu se vse konča pri besedi denar, samo to je važno.

Interesna zbornica, Zdravniška zbornica, o kateri smo večkrat razpravljali, moram reči, da me vedno bolj in bolj jezi in prepričuje v to, da je to pravi in edini korak, ki ga je treba storiti, ker v resnici, veste, tudi javna pooblastila ... Kaj pa je javno pooblastilo? Ja, denar! Denar dobi zbornica za javno pooblastilo. Tam se vse konča. Saj nihče ne vidi rad, da jim nekdo jemlje, sploh pa če bi na nek način rekli, da jim jemlješ poleg denarja še besedo pri odločanju; pa jim ne. Pa jim ne! S tem zakonom zagotovo ne, ker bodo zraven sodelovali, ker morajo, ker imajo še vedno javno pooblastilo, in to ne eno. Veliko je bilo govora o mladih zdravnikih. Jaz včasih pogrešam, da na teh parlamentarnih razpravah, ki jih imamo na odboru, ni zraven teh akterjev, ki so ponavadi običajno zraven kot zainteresirane skupine na odboru, ker na koncu zgleda tako, kakor da zdaj tu govorimo o ljudeh, ki nimajo več besede. Govorim o mladih zdravnikih. Če so bili zdravniki zadovoljni s podpisom dogovora z ministrico glede svojih plač lansko leto, če se spomnite, ko so nekateri v luft skočili, da so to pretežirana skupina, imamo zdaj problem z mladimi zdravniki, ki so baje nezadovoljni. Jaz moram reči, da sem strašno razočaran, ker na odboru sem jih pozval dvakrat, na koncu pa slišal samo to, da ne znajo definirati, kaj v resnici jih moti. Sicer ne verjamem, da ne znajo; ampak ne upajo si naglas povedati tistega, kar v resnici res hočejo; in tega ne bodo razpravljali.

Nekateri kolegi pred mano so danes že razpravljali o tem. Mislim, da je bil Kordiš, kolegica Erika; in so razpravljali o teh famoznih 70 kilometrih. Res je, ni samo to problem. Problem je še nekaj drugega. Problem je tisto, česar ne morejo razčistiti na odboru in ne morejo razčistiti v Državnem zboru. To, da jih lastna zbornica vleče za nos in jim obljublja že leta in leta nekaj stvar, česar potem zbornica ni mogla speljati oziroma dostikrat tudi zaradi tega, ker noče. Saj ta boj med generacijami je vedno obstajal, med mladimi in starejšimi. V Zdravniški zbornici pa sploh. Mlad zdravnik, ki je prišel, je moral leta in leta biti tiho, se učiti in čakati, da nekoč postane zdravnik. In šele ko je postal zdravnik in ko je dobil položaj, pozicijo, takrat je



lahko tudi zelo aktivno sodeloval znotraj krogov, ki odločajo. Če mi vprašamo na splošno zdravnike v slovenskem prostoru, saj ne razmišljajo vsi enako. V tem državnem zboru imamo dva zdravnika. Pa če ju vprašate, imata o marsikateri stvari mogoče vsak svoj pogled, pa kar sploh ni slabo, da se ne bomo narobe razumeli. To sploh ni slabo. Je pa zelo pomembno, kadar se sklicujemo na te različne poglede pri sprejemanju določenih aktov. Danes sem ponovno slišal z več strani, da nimamo mreže in da v Zakonu o zdravniški službi nekaj določamo, kar sploh ne vemo, kako bomo potem izvajali z razpisom, ko bomo določali, ker nimamo mreže. Se opravičujem; ko zakon sprejmeš in nekaj z zakonom določiš, vemo pa, da mrežo določa ministrstvo z aktom, ne v Državnem zboru z odločanjem, je več kot jasno, da če želiš izvajati zakon, mora ministrstvo določene stvari in ukrepe narediti; in jo mora določiti. Zato pričakujem, da jo bo določil. Se pa vprašajmo, kako pa zdaj funkcionira stvar. Ali imamo opredeljene zdravnike? Ali imamo jasno postavljeno tako imenovano mrežo, za katero nočemo reči, da je mreža, ampak deluje? Nismo pa z njo zadovoljni. Saj v tem je problem, zato govorimo o mreži, ker hočemo imeti mrežo. Ampak to, kar imamo, deluje kot mreža, samo tega nočemo slišati; in to je problem. Zato danes govoriti, da se sprejema Zakon o zdravniški službi brez soglasja strokovne javnosti, je problem.

Če omenjamo besedo sodelovanje, jaz sem v zadnjih treh letih videl to sodelovanje na zelo zanimiv način. Sodelovanje. Kdaj ljudje rečejo, da se z njimi ne sodeluje? Takrat, ko niso sprejete njihove pobude. Pa ne mislim zdaj samo na Ministrstvo za zdravje, govorim na splošno. Rečejo: »S tem ministrstvom, s tem ministrom se ne da pogovarjati.« Ko pa se zadosti večini njihovih želja, pa rečejo: »Mi smo zadovoljni in s tem ministrstvom smo dobro sodelovali in bla bla bla.« Mi pa govorimo, da spreminjamo in postavljamo določene temelje zdravstvenemu sistemu, ki že vrsto let napačno funkcionira in ki ga, zakonodajno gledano, že 25 let nihče ni mogel, ni hotel ali pa ni bila to njegova prednostna naloga, da bi ga spremenil. Ko mi kolegica iz Slovenske demokratske stranke izreče naslednji stavek: »Sami ste priznali, da je to tudi sistemski zakon, pa ga sprejemate po nujnem postopku.« Za božjo voljo, seveda ga sprejemamo po nujnem postopku, ker je dovolj, ker bomo izgubili na koncu denar. Je pa ob tem sistemski toliko, kot je sistemski celoten problem, kaj vse se mora spremeniti. In potem nadaljuje s sistemsko rešitvijo. Potem pa potegne iz sredine nek zakon in reče: »Ta zakon je pomemben, treba ga je spremeniti.« Boste vi povedali, kateri vrstni red bi moralo ministrstvo narediti, da bi bil za vas logičen. Jaz vem, kakšen vrstni red bi naredil, ampak sama kot poslanka poznate tudi naslednji korak. Treba se je usklajevati, treba se je tudi dogovarjati in marsikatero stvar odpirati tako, da

jo boš lahko na koncu tudi zaprl. Vsi vemo, da nas eden najtežjih zakonov še čaka in je pred nami. Ampak brez teh sprememb, ki se zdaj dogajajo, tudi tisti zakon, ki je finančno gledano največji, najmočnejši in najtežji, ne bo funkcioniral. Govorimo o Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zakaj? Ko bomo sešteli vse zakone skupaj, bomo dobili pravo številko in bomo šele takrat lahko govorili o pravi reformi. Bolj kot se bližamo koncu mandata, bolj nekateri vedo, da prihaja trenutek resnice, ko se bomo morali prešteti in si reči: To sprejmemo ali ne sprejmemo. Potem pa je konec skrivalnic, ko bomo govorili o tem, da rečemo: Treba je narediti spremembo, nihče si ne upa, dajmo, čakamo, et cetera, et cetera. To je problem diskusije, kjer si je treba naliti čistega vina, predvsem pa ne samo da bo čisto; kajti če je čisto, še ne pomeni, da je tudi dobro in užitno. Dobro in užitno bo pa pokazal čas. Za noben zakon, ki se je sprejel, ne moremo tisti trenutek reči, da je odličen. Šele ko ga implementiraš, začneš skozi prakso ugotavljati. In zato smo mi danes tukaj v parlamentu in naslednje generacije v parlamentu, da to tudi konstantno popravljajo. Pri nas imamo pa problem, ker 25 let niti popravljali nismo, niti sprememb nismo naredili. Na koncu trči to, kar ponovim vsakič znova, da vas spomnim, kje je problem. Ni problem samo v bolnikih, v zdravstvu in v tem, da je to za nas najbolj pomembno. Problem je tudi v tem, da hoče nekdo izkoristi priložnost in izbrati pravi trenutek, da se odloča med dvema različnima konceptoma. Tukaj pa nastane širša diskusija, kaj v resnici hočemo imeti – ali hočemo imeti na eni strani čisto privatizacijo zdravstvenega sistema; ali hočemo imeti na drugi strani čisto javni zdravstveni sistem; ali pa hočemo imeti mešan model, ki bo upošteval vse tisto, kar lahko nudi dobrega v tem zdravstvenemu sistemu, predvsem pa na koncu uporabnikom.

Danes se na pamet sklicevati in uporabljati besede »samo da bo za pacienta dobro«, jaz še vedno trdim, ne glede na to, kakšni so kazalci, da je alarm in alarmantno, ker si tega ne smemo dopustiti, ampak zdravstveni sistem še vedno deluje. Seveda deluje, brez skrbi, kolegica Brinovšek. Ampak to ni opravičilo, da lahko stojimo, čakamo in prav dolgo razpravljamo, ker bi nekateri radi še razpravljali in še razpravljali, od tu do večnosti razpravljali. Nekje je treba presekati, priti v Državni zbor in povedati, to je danes treba sprejeti, tukaj in tukaj so stvari, o katerih se bomo dogovorili. So stvari, o katerih se dogovarjamo; in so stvari, o katerih se ne bomo niti dogovarjali. To pa je stvar konceptov in politik. Tega nekateri nočete razumeti. Kako to spraviti na skupni imenovalec, kako narediti, da bo stvar in diskusija na koncu uspešna; to je pa stvar umetnosti politike in vodenja. Mi se vsi strinjamo, da so spremembe potrebne ne samo v zdravniški službi, ampak so potrebne spremembe na zdravstveni blagajni,



na organizaciji zdravstvenih zavodov, na koncesijah, na mreži, o kateri se vsi obupano pogovarjajo, in tudi pri viru, denarju. Zgodbe se niso zgodile včeraj in predvčeraj. Danes je kolega Gantar razpravljaj in malce omenjal potek, kako je izgledalo s specializacijami. Kaj šele, sam sem večkrat razpravljaj o tem, ko se je politika v naši državi odločila, da bo preprosto prenesla sredstva na svojo zdravstveno blagajno; saj včasih tega ni bilo. Včasih smo imeli drugje denar, to je bil proračunski denar in se je z njim delalo kot svinja z mehomo; in je bilo grozljivo. Vsako trenutno odločitev, ko ti je zmanjkalo denarja, se je nekje odlepilo. Ampak problem je, da je zdravstvena blagajna – takšna, kot je danes – okorela in ne izvaja tiste funkcije, ki se danes kaže v rezultiranju slabega zdravstvenega sistema. Na eni strani ponudniki dajejo takšne cene, po drugi strani zdravstvena blagajna govori, da bo plačala samo toliko in nič več. Vsaka plačana storitev pa je bila slabo narejena, bila dobro narejena ali pa sploh kakorkoli že narejena. Zdravstvena blagajna vse to plačuje in to je tisto temeljno, kar je treba spremeniti. Vendar v vsem tem kolosu, danes govorimo samo o enem segmentu, in to je o Zakonu o zdravstveni službi, in to je problem, ker nekateri nočejo razumeti, da je to del sistema. Vse to je sistem. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Iva Dimic.
Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

Kaj je problem in kaj ni problem našega zdravstvenega sistema? Pa mislim, da ne samo zdravstvenega sistema. Po vseh primerjalnih študijah in tudi v povprečju glede na pogled Evropske unije mislim, da je to, da je v Sloveniji staro prebivalstvo, da imamo za 10 let starejše prebivalstvo, kakor ga ima v povprečju Evropska unija. To seveda stane in to se pozna na vseh. Tudi na prejšnjih odborih, ko smo obravnavali slabo stanje v demografiji in še kje drugje, vse to se odraža. Zdravstvena blagajna je verjetno tista, ki dejansko je zadnja, ki doseže dno oziroma katere se dotakne staranje prebivalstva. Od leta 2009 poteka neka racionalizacija tudi znotraj zdravstvenega sistema in so se v tem času sredstva zmanjšala za več kot 22 %, kar pomeni, da se je v letih od leta 2000 do 2009 porabilo vse notranje rezerve. Seveda so se notranje rezerve porabile tudi na račun izobraževanja, specializacije zdravnikov in tudi na račun nas pacientov, ki imamo čakalne vrste. Nič se ni v tem času spremenilo, ni se spremenil način zavarovanja, ni se spremenil način organizacije. Sistemi se niso spreminjali z varčevanjem in je šlo do te mere, da imamo danes resnične težave v zdravstvu. Imamo to, da se dobavitelje, ki dobavljajo zdravila in vse tisto, kar je potrebno za normalno zagotavljanje zdravstvene varnosti državljanom, omaja.

Pravijo, počakajte do septembra, kaj bo. Prišlo bo do zloma zdravstvenega sistema. In ni krivo neko javno-zasebno zdravstvo, v to sem prepričana, ker v slovenskem zdravstvenem sistemu je nekako 18 % koncesionarjev, lahko je kakšen odstotek gor ali dol, ki so del javnega zdravstva. Lahko govorimo o 3 % čistih zasebnikov, ki so izven sistema. In ti 3 % ne morejo omajati kvalitetnega javnega zdravstva. Če vi tukaj to pravite, da 3 % lahko omajajo 97 %, potem ne vem, če govorimo o isti stvari.

Se mi zdi, da je pomembno pogledati tudi javno predstavitev mnenj o problematiki v zdravstvu iz januarja 2014, kjer je bilo izpostavljeno, da je treba okrepiti primarno raven oskrbe. In glede na podatke, da imamo v Sloveniji družinske zdravnike v takem odstotku, tukaj je primer z Irsko, pa lahko povem primerjavo s tujino, da imamo mi na 100 tisoč prebivalcev 49,9; kar Slovenijo uvršča v spodnji del seznama vseh držav. To pomeni, da gre na enega zdravnika 2 tisoč 4 pacienti, tujina pa ima na enega zdravnika 367, tukaj je bil primer Irske. To govori, da nekaj ne znamo reševati oziroma da se nismo odločili, da bomo v teh letih okrepili primarno raven. Če misli ta zakon okrepiti primarno raven ter s tem, da bo določila država, kam in v kateri kraj bo šel nek mlad specializant, mislim, da smo tudi na napačni poti. Kot je povedal kolega Gantar, mi imamo ogromno študentov, ki prejemajo državne štipendije, to so strojni inženirji, varilci. Ali bo država določila, da morajo iti vsi varilci v Kočevje ter delati v Yaskawo, ker je tam potreba po takem kadru. Namesto da bi poskušali reševati in se približevati nekemu evropskemu povprečju, gremo mi povsem v nasprotno smer in hkrati dajemo signal, da naj se ti mladi zdravniki čimprej poberejo iz države, drugače jih bo država kot z bičem gajžlala, kam bojo šli; in ne bojo imeli nobene možnosti. Pomislimo, kdo so ti mladi zdravniki. Sposobni mladi ljudje, ki so se posvetili študiju. Velikokrat si rečem, da zdravniki dobro zaslužijo. Jaz pravim, da je vsakemu od nas dano, da lahko postane zdravnik in dobro zasluži. Mi vsi vemo, kakšna je pot do tega poklica. Mislim, da je vsem jasna pot do tega poklica. Se učiti, se marsičemu odpovedati in prideš do tega poklica. Vsakemu je dana možnost in ne smemo na nek očitek reči, da so mogoče na nek način privilegirani. Naš zdravstveni sistem zagotavlja takega, ki ga imamo, glede na evropsko povprečje in ga zagotavljamo z nekako 20 % manj zdravnikov. Seveda je slovenski zdravstveni sistem 30 % cenejši na glavo državljana, kot je povprečen zdravstveni sistem Evropske unije, evropskega povprečja. Smo tako cenejši, da praktično cenejši skoraj ne moremo biti. Ampak treba je pogledati, na kakšen način spodbujati mlade zdravnike, da ostajajo doma, da ostajajo v Sloveniji, tudi če se preselijo v kakšen drug kraj. Saj verjetno imamo vsi v svojih zdravstvenih ambulantah tudi zdravnike, ki so iz kakšnega



drugega kraja Slovenije, ne zgolj iz domačega kraja.

Moram reči, da velikokrat slišim predstavnike lokalnih skupnosti, da sami iščejo možnost, tudi župani iščejo možnost, kako bi okrepili primarno raven in dobili dobre zdravnike. Pa vendar se mi zdi, da je treba vseeno pogledati tudi v kakšen manjši zdravstven zavod, zakaj je na enega zdravnika 2 tisoč 600 pacientov, na drugega pa 167 pacientov. Potem je tudi v tem sistemu nekaj hudo narobe, da pride do takšnega števila pacientov. Tudi to povzroča čakalne dobe. Če želimo izboljšati stanje, bi bilo potrebno, kot je bilo že od začetka rečeno, da se okrepi primarna raven; vendar ne na način, da boš nekemu diktiral, kako in kje bo živel ter kje si bo ustvaril družino. Mislim, da bi morala biti to kvečjemu spodbuda, da se nekdo nekje najde. In to je velikokrat pogojeno z bližino ali z nekim socialnim okoljem, v katerega želimo, da bi se takšni mladi zdravniki vključevali. Pa še nekaj, kar se tiče sekundarne ravni. Sem se v teh dneh pozanimala, zadnjič je bila tudi na to temo velika razprava – kolega Möderndorferja ni tukaj – kar se tiče internistične prve pomoči (IPP), kakšne dolge čakalne vrste imamo. Mislim, da je povsem neprimerno, da se zdravniki ukvarjajo in iščejo, kam bodo svoje paciente, ki jih tam sprejmejo, namestili. Mislim, da so oni preveliki specialisti in predobro plačani, da bi to počeli; to mora početi ostalo zdravstveno osebje. Vendar ravno na tem področju iščejo zdravniki, kam bodo nekega pacienta namestili, ker je težava s prostimi kapacitetami. Ne vidim, da bi ta zakon prinašal takšne spodbude, da bi bilo naše zdravstvo na pravi poti. In kot sem že povedala, morali bi reševati zadeve, zakaj dobavitelji ne dobavljajo zdravil; in resnično me skrbi, kaj se bo zgodilo v jeseni.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.
Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej bi rad povedal kakšen stavek na tisto, kar je gospod Jani govoril. Govoril je, da mreže obstajajo in da mi tu ne razumemo, da te mreže obstajajo v zdravstvenem sistemu. Jaz pa pravim, da te mreže obstajajo, seveda, ampak tajkunske mreže; in zato imamo takšno stanje v naši družbi. Zato je takšna situacija v naši družbi, ker obstajajo tajkunske mreže, ne pa tiste, ki bi morale obstajati. Tudi v zdravstvenem podsistemu. In ravno zato ponovno sprašujem ministrico, zdaj pa me, prosim, poslušajte, gospa ministrica! Javno vas sprašujem, pred vso slovensko javnostjo, in zahtevam, da mi na to odgovorite. Kako je mogoče, da v času katastrofalnega finančnega stanja v zdravstvenem sistemu ministrstvo sklene pogodbo za svetovanje brez razpisa z upokojencem, predsednikom Rdečega križa,

Dušanom Kebrom za 20 tisoč evrov? Ali je to racionalizacija v zdravstvenem sistemu; ali je to korupcija v zdravstvenem sistemu? Zahtevam, da mi na to vprašanje danes pred vso slovensko javnostjo odgovorite. Tukaj zahtevam, da poveste, kdo je za to odgovoren. Kdo je s tem gospodom to pogodbo podpisal? Ker točno vemo, njegovo svetovanje pelje kompletni zdravstveni sistem nazaj v socializem in čisto centralizacijo. In ravno tukaj in v tem segmentu imamo probleme. Na to opozarjajo vsi, ki se v stroki spoznajo na to problematiko.

Zdaj pa h kolegici Dekleva, ki je danes tako lepo govorila o 3 tisoč 800 mladih zdravnikih. Jaz sem tudi na Twitter napisal, naj si mladi zdravniki preberejo to, kar je danes gospa Dekleva o njih govorila. Tako zaničevalno, tako pokvarjeno, tako grdo in tako dalje. Tako se ne dela. Oni so Mladi zdravniki Slovenije in imajo pravico povedati na Odboru za zdravstvo svoje mnenje, ker tukaj ga ne morejo. In noben od članov odbora ali poslancev nima pravice njih spraševati, kaj oni mislijo. Oni tam povedo, mi pa o tem razpravljamo. Ampak kljub temu so oni poslali na klopi vseh poslank in poslancev naslednji dokument, ki ga ima v roki tudi Erika Dekleva. Če je ta dokument, ki so ga oni poslali, prebrala, ne bi mogla tako razpravljati danes v Državnem zboru, da ne vedo, v čem je problem v tem zakonu, ki se dotika njih. In jaz bom zdaj prebral vse tisto, kar so ni povedali. Povedali so naslednje, Erika, poslušaj, prosim lepo: »Kot najbolj sporne spremembe zakona vidimo sledeče: ukinjanje možnosti ponovne prijave na razpis specializacij za javno mrežo; do sedaj veljavna enkratna menjava je dopuščala možnost menjave v primeru objektivnih razlogov. S prenosom načrtovanja specializacij iz ZZS na Ministrstvo za zdravje lahko vodijo določanje števila razpisnih mest, predvsem za potrebe posameznih zavodov, pri čemer pa ni poskrbljeno za nacionalni interes. Število razpisanih mest za nacionalni razpis mora biti primerno določeno in v znatno večjem obsegu kot za posamezne zavode.« To je v oklepaju. »Tretjič. Zahteva po zaposlitvi mladega specialista na prvo prosto delovno mesto ne glede na kraj bivanja in kraj zaposlitve med specializacijo. Četrto. Nedorečenost časovnega okvirja, v katerem bi se moral mlad specialist zaposliti, da ne bil dolžan vračati stroškov specializacije. Petič. Zavezanost in finančna obveza mladega specialista k zaposlitvi v javni mreži oziroma znanemu zavodu, ki ga tako spravlja v neenakovreden položaj glede na delodajalca, ki nima tovrstne obveze. (Delodajalec ni zakonsko zavezan, da mladega specialista zaposli, in nima posledičnih finančnih obveznosti, če ga ne zaposli. Niti ni mlad specialist odvezan svoje obveze, če ga delodajalec ne zaposli). Šestič. Možnost opravljanja samostojne dejavnosti specializantov primarnega nivoja v zadnjem letniku brez ustreznih organizacijskih rešitev in nadzora

mentorstva.« To so tiste stvari, na katere so opozorili mladi zdravniki. Gospa Dekleva, upam, da ste to slišali zdajle, da si to zapomnite in ne berete nekih magnetogramov, ki ste jih pač prej poskušali tukaj predstaviti; s tem pa ste poskušali popolnoma vreči črno piko na Mlade zdravnike Slovenije. To je pa nedopustno. Tukaj ste imeli dokument. Ta dokument bi prebrali, ne pa magnetograma. Ljudje, posamezniki lahko kakšno stvar povedo drugače kot tisto, kar zapišejo na papirju, ki je pa zelo jasen. Zelo jasen. Vsi poslanke in poslanci v Državnem zboru ste to prejeli. In dali so tudi eno primerjavo. Mladi zdravniki, ki z družino živi v kraju A in je v tamkajšnji bolnišnici ravno končala specializacijo, v tej bolnišnici ne ponudijo nadaljnega dela, ji ga pa ponudijo v kraju B, kjer se tudi zaposli. Ker je kraj B v drugi regiji Slovenije, je zdravnica tožena za strošek specializacije. V kašni normalni družbi živimo, vas sprašujem. Mladi specialist ima tako obvezo, da se zaposli v regiji svoje specializacije, nima pa zagotovila, da bo službo specialista tudi dobil, sicer je pa kaznovan in mora vračati stroške. Kaj ste normalni, no?! Ali ste normalni ljudje v tem našem parlamentu?! In potem govorite, da mladi zdravniki ne vedo, kaj govorijo. Kdo si to dovoli? Kdo ima pravico v imenu 3 tisoč 800 mladih zdravnikov, ki so vsi izjemno visoko izobraženi, visoko izšolani, petkrat bolj kot pa večina nas, ki sedimo tukaj v parlamentu. In si mi dovolimo na tak način njih zapostavljati, jih ogovarjati s takimi neumnostmi, kot sem jih danes tukaj poslušal.

In še enkrat, spoštovani kolegice in kolegi! Še enkrat bom povedal to, kar sem povedal na seji Odbora za zdravstvo. Mi tukaj ne govorimo o politični pripadnosti, o strankarski zgodbi; ampak govorimo o problemu. In želim, da ta državni zbor, vsi tisti, ki sedimo v tem državnem zboru, ne glede na politično pripadnost, ne glede na to, kdo je v kateri stranki, stopimo skupaj in poiščemo ustrezne rešitve, da bo zdravstveni sistem boljši, da bomo zmanjšali čakalne vrste, da bomo naredili tisto, kar je potrebno, da se bodo lahko mladi zdravniki zaposlovali in ne odhajali v tujino. Da bomo storili to, da bodo zadovoljni zdravniki, mladi zdravniki, medicinske sestre in predvsem pacienti. To je naša skupna naloga, to je naša skupna odgovornost in nihče tukaj nima pravice predstavljati stvari na tak način, da se tukaj delimo na vaše in naše. To je nedopustno. Tega imam dovolj in to sem povedal že stokrat v tem državnem zboru. Povedal sem na vsaki seji odbora in še enkrat bom ponovil, stokrat bom ponovil, dokler ne boste razumeli. In tukaj niste vi in mi, tukaj smo vsi soodgovorni za to, kako bo stvar tekla naprej, vendar zaenkrat ima škarje in platno v rokah koalicija. In kolega Jani je tukaj danes govoril o vseh problemih, zakaj je toliko problemov v zdravstvenem sistemu, da je to že iz preteklosti. V koliko koalicijah je sedel? Štirih ali koliko. Jaz sem praktično sedel samo v eni, on pa v štirih. In kaj ste naredili tisti, ki ste v

toliko koalicijah sedeli? To je veliko vprašanje. Tokrat pa moram reči tudi za Desus in Socialne demokrate, kaj je bilo narejenega. Da temu tokrat Desus nasprotuje, hvala bogu, vam vsa čast, da ste se enkrat postavili pa rekli – stop, od tukaj naprej več ne gre. Čeprav ste rekli, da zakonu ne boste nasprotovali; že to mi je sporno. Toliko problemov, toliko nasprotovanj v besedilih v sami razpravi, potem pa rečete – Mi zakonu ne bomo nasprotovali, ker pač je ena stvar notri, ki mora iti skozi. Kakšno sprenevedanje je to? Kakšna odgovornost posameznih poslanskih skupin znotraj koalicije je to? Lepo vas prosim, na tak način te države ne bomo pripeljali nobenega koraka naprej. Nobenega. Da lahko lobiji in tajkunske mreže, o katerih govorim, tudi v zdravstvenem sistemu določajo, kako se morajo kakšne stvari razvijati; in da nekdo, ki je bil nekdanj minister, pri starosti 70 let svetuje sedanji ministrici za 20 tisoč evrov; je to pravi način, pravi pristop?! Spoštovana koalicija, ali to rabimo mi? Ali vi mladi, ki sedite tukaj, nihče izmed vas ni sposoben, da bi lahko ministrici svetoval? Niti eden. Ali nimate nikogar v družini, nimate v širšem krogu človeka, ki bi lahko svetoval, ki bi si denar zaslužil, ki gleda na življenje drugače, ki ni obremenjen s socialističnim sistemom in s preteklostjo? To vas sprašujem. In še enkrat vam govorim in še enkrat poudarjam, želimo si, da bomo pomagali ljudem; ne pa da se delimo na naše in vaše. Temu moramo narediti konec. Tudi esemcejevci, če mislite vseskozi delati to, delate škodo predvsem sebi. Jaz tega več ne želim poslušati, ne glede na to, v katerem letu mandata smo. Dejstvo je, da ljudje imajo poln kufer laži, poln kufer zavajanja, poln kufer tega kupčkanja, poln kufer deljenja na naše in vaše.

Ljudje želijo rešitve. Tisti, ki čakajo toliko in toliko dni na kakršenkoli poseg, predvsem pacienti, ki prej umrejo, preden pridejo do rešitev. In danes se pogovarjamo o javnem zdravstvu. Kakšnem javnem zdravstvu?! Kakšnem javnem zdravstvu, vas sprašujem, če mora vsak že skoraj vse plačati, kakšno javno zdravstvo je to. Vsako zdravilo, ki ga kupiš, ga moraš skoraj doplačati. Če hočeš priti pravočasno na vrsto; prideš pravočasno, ampak moraš plačati. In vi meni govorite o javnem zdravstvu. Ja, kje živite?! Ali pa se delate direktno norca iz mene, ali se delate direktno norca iz celega slovenskega ljudstva. Da vam ni nerodno, pri svetem bogu. Vsaj povejte to, kar mislite, ampak povejte: To lahko naredimo, tega ne moremo narediti, ker nam strici iz ozadja tega ne pustijo. Če imamo take svetovalce, kot je Dušan Keber, potem je logično, kam gre ta zgodba. Potem je logično, da gre v totalni propad. Totalni propad. In jaz tega več ne bom gledal, poslušal in si tega dovolil, ker je to nedovoljeno, nedopustno in skrajno neodgovorno od vseh, ki sedimo tukaj. Tukaj nas je kar nekaj ljudi, ki se trudimo in se borimo za to, da bi šli ljudem na roko, ne bi poslušali take neumnosti, kot jih klatijo tukaj nekateri pa



pravijo, da je vse okej in vse super; na koncu pa ugotavljamo, da vse ključne strokovne institucije znotraj podsistema nasprotujejo rešitvam, ki so predlagane. Ne razumem tega, kako lahko to spregledate, pa ste inteligentni ljudje tukaj notri, sem prepričan, sicer ne bi bili poslanci ali poslanke, se opravičujem. Ne razumem, da tega ne razumete, čiste kmečke, enostavne logike. Najraje je biti nič pameten, najraje imeti nobenega doktorata. Zato pa imamo strokovnjake po posameznih področjih, da nam svetujejo pa rečejo: To je prav, to ni prav. Politika pa pač potem odloči. Jaz mislim, da mora odločiti tako ali pa vsaj v večini tako, kot mislijo strokovnjaki, če so strogo specializirane stvari. In zdravstveni sistem je eden izmed teh podsistemov, kjer si velikih napak ne moremo privoščiti, ker je sistem zavožen do skrajne meje. Do skrajne meje. Z vsemi ukrepi, ki so bili v tem mandatu narejeni, ste uničili vse, kar je mogoče. Če je vse v rdečih številkah, kaj še slabšega lahko narediš?! Imam neke papirje zložene, ki bodo pravočasno predstavljeni, kjer piše, da bomo do jeseni kolapsirali. Na drugi strani pa pravimo, da ni problema dati denarja – 100 milijonov, 200 milijonov, 300 milijonov, 500 milijonov. Ni problema. Samo kje ga vzeti? Spet si ga moramo sposoditi pri 33 milijardah evrov dolga, pa pri milijardi in pol evrov obresti, ki jih plačujemo. Kdo bo to plačal? Sprašujem, dragi moji kolegi in kolegice. Saj ni problema reči – bomo dali in rešili problem. Rešili ga bomo za nekaj minut. Kaj pa potem? Kje so pa tiste ključne strateške rešitve, ki bi jih ministrstvo že zdavnaj moralo prinesiti, pa jih ni prineslo. Prinese pa skrpučala, ki jih noben ne podpira, razdvaja našo družbo, razdvaja strokovno javnost in tako dalje. Ali je to to, si to želite? To delate in to je nedopustno. Zato, ministrica, glejte, šila in kopita, dajte priložnost tistim, ki se spoznajo na stvari. To naredite, vam jaz povem, ker to je edino, kar je v tem trenutku še lahko koristno za zdravstveni podsistem ali sistem. In s celo ekipo, ne samo vi, tam vas mora iti kar 80 %. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Kolegice in kolegi, preden nadaljujemo, mi dovolite, da vas samo opozorim, kolikor se le da in čeprav dopuščamo relativno široko razpravo, da se le držimo okvirjev točke dnevnega reda.

Ugotavljam, da je še želja po razpravi. Gospa Dekleva, želite repliko ali želite razpravljati?

Replika, gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Seveda moram replicirati, ker sem bila tolikokrat omenjena.

Kolega Pojbič, ali me nisi poslušal, ali nisi bil natančen, ali pa po vsej verjetnosti oboje. Jaz sem res prebrala magnetogram; ravno zato, da bi se izognila takšnim nekontroliranim izbruhom, ampak pri tebi to ne pomaga.

Magnetogram je natančen zapis izgovorjenega. Natančen zapis. Nič mi ne mahaj, jaz bom prebrala tisto, kar jaz želim. Tisto, kar jaz želim, to je moja razprava, zato bom razpravljala, kot mislim, da je prav. Prebrala sem magnetogram in omenjala gospo Brigito Jazbar. Točno tisto, kar je izgovorila, sem prebrala, tako da ne razumem, v čem je problem. Ti oblikuj svoje razprave, kot ti misliš, da je prav; jaz bom pa svoje tako, kot jaz mislim, da je prav. Ko berem magnetogram, pomeni, da berem nekaj, kar je bilo izgovorjeno; in nič več in nič manj. Seveda bi lahko prebrala tudi kakšno neumnost, ki si jo izrekel ti, ampak potem bi seveda tukaj brala tri dni. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kolegice in kolegi, želi še kdo razpravljati o 9. členu ter amandmaju poslanskih skupin SMC in SD? Ugotavljam, da ja.

Gospod Jože Tanko, izvolite, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Najprej bi pričakoval, da bi ministrica zbrala toliko korajže, da bi vstala in dala kakšen odgovor na to. Tu pa sedi tukaj cel čas, se nekaj pomenkuje z eno ali pa predvsem z drugo kolegico in gleda nohte, ali so še v redu obarvani ali niso. To se dogaja. Če bi kamera pokazala, bi to lahko videli. To pomeni, da ministrstvo oziroma ministrica nima nikakršnega odnosa do tistih, ki pri tej točki razpravljamo. Ne vem, zakaj sicer predlagate zakon, da ga sprejme Državni zbor. Naredite to na Vladi, tam sprejmite neke druge podzakonske ukrepe in delajte naprej. Če pa pridete z zakonom, potem pa pričakujemo v Državnem zboru neko korektno razpravo, korektno odgovore in predvsem odzive tistih, na katere te razprave letijo. Žal od vseh teh dilem, ki sem jih slišal ali v svoji pisarni ali zdaj tukaj neposredno, pač ni kakšnih intenzivnih odzivov ali pa sploh želje, da bi se karkoli dogajalo. Ministrica porabi pol časa za to, da s prstom pokaže, da podpira razpravo svojega koalicijskega ali strankarskega poslanca, to je vse, kar naredi. Najbrž to ni to. Tisti, ki predlaga zakon v Državni zbor, ki ga tudi zagovarja, za njega utemeljeno mislimo, da je strokovnjak na tem področju, da nekaj ve o materiji, ki jo predlaga, ampak očitno se čedalje pogosteje dogaja, da ministri pridejo v Državni zbor in porabijo čas za to, da se ukvarjajo z raznimi drugimi pritiklinami, za odgovore pa časa ni in jim čas ostaja.

Tu je bilo povedanih veliko dilem o tem, ali javno ali zasebno ali kakšno zdravstvo. Mi želimo dobro zdravstvo, predvsem ali izključno dobro zdravstvo. Kako je to organizirano, je stvar tistega, ki sistem vodi. Mislim, da oblika, forma, to, kar poslušamo, pač ni zagotovilo, da je to zdravstvo dobro. Naloga ministra, naloga politike je, da zagotovi, da imamo dobro zdravstvo. Zdravstvo, o katerem govorite in za katerega tako navijate, ne vem, če strokovno



sodi v dobro zdravstvo, vendar organizacijsko, predvsem pa v finančnem delu to ni dobro zdravstvo, ker je prišlo ven, da je cel kup korupcije v tem javnem sistemu. Težko boste koga prepričali, da se ob vseh teh ugotovitvah v zvezi s preplačili raznih materialov, ki se stekajo na določene račune, na določene kanale – gre pa za trikratna do petkratna ali celo večkratna preplačila – s tem denarjem ne bi dalo kaj dobrega narediti. Po vprašanju števila operacij, po vprašanju posodobitve opreme, po vprašanju skrajšanja čakalnih dob, nagrajevanja zdravnikov in tako naprej. Če te ugotovitve, ki jih sedaj slišimo na preiskovalnih komisijah, apliciramo na sistem, potem to pomeni, da v zdravstvenem sistemu izgine približno 20 % denarja bruto na toliko, bruto prispevkov v zdravstveno blagajno. Toliko približno je, ne vem, nekaj za plače, drugo za investicije in ostale stvari. Se pravi, če to zdravstvo s takim načinom funkcionira, potem ni noben problem z nekim ustreznim posegom, neko ustrežno organizacijo dobiti 100, 200, 300 milijonov evrov znotraj zdravstvenega sistema za izboljšave v zdravstvu. To se pravi za povečanje števila operacij na vseh področjih ali pa števila posegov, pregledov in tako naprej, za plače, za dodatne investicije in tako naprej. Nobenih težav ni. Ampak očitno vse to, kar se ugotavlja, ne gane nikogar, pravzaprav nasprotno, čedalje bolj se vztraja pri tej nezdravi praksi, čedalje bolj. Čedalje bolj intenzivno se te zadeve branijo in najbrž je cilj teh floskul o javnem zdravstvu samo to, da se ščitijo privilegiji tistih, ki so si sistem uzurpirali, nastavili kanale in zajemajo iz tega bogate, visoke zneske, ki jih deponirajo, ne vem, v obliki nadstandardnega premoženja po raznih marinah ali pa še kje drugje. To je, po moje, bila prva naloga, ki bi jo moralo ministrstvo narediti.

Drugi del, ki smo mu priča že 20 in več let, je pomanjkanje zdravnikov in drugega osebja v zdravstvu. Najprej stomatologi in tako naprej, pa nova fakulteta v Mariboru, pa še kar naprej se ukvarjamo s pomanjkanjem zdravnikov, kljub temu da je import zdravstvenega osebja relativno velik. Ne razumem, da se – že sam sem skoraj 20 let poslanec – v tem obdobju ni uspelo niti približno narediti neke sheme in ugotoviti dejanskih potreb. Stalno nekje nekaj manjka, enkrat radiologi, enkrat anesteziologi, enkrat operaterji, enkrat srčni kirurgi in tako naprej. Kar naprej je nekaj. Mislim, da je očitno, da se na tem področju enostavno ne zna oziroma najbrž predvsem noče narediti neka korektna shema, ki bi pokrila potrebe, ki jih v tej državi potrebujemo za vzdrževanje primerne zdravja državljanov. Tudi to, kar se zdaj dogaja z mladimi zdravniki, ki so izrazili željo, da bi se določene stvari spremenile, zagotovo ne vpliva pozitivno na naš izobraževalni sistem v zdravstvu. Mi smo bogata država, če si privoščimo, da gre 300, 400 ali pa 200 zdravnikov v tujino, izobrazili smo jih za tuje ustanove in tuje države. Mi smo plačali vse, zato da gredo. In potem se ukvarjamo še s tem,

komu, ki pride k nam od drugod, bomo dali licenco. To počnemo, dvakratno delo, trikratno delo, stroški enormni, izgubljam o pa domač in najbrž tudi kvaliteten kader. Če dobijo brez problema delo v tuji zdravstveni ustanovi, so celo vodje oddelkov, pri nas pa ni bilo mesta za njih ali pa so jih tisti, ki so v določenih mrežah, izrinili, potem je nekaj hudo narobe.

Če ministrstvo nima neke ambicije, nekega interesa, da bi se za tiste, ki želijo, te razmere prilagodile njihovim interesom, da bi ostali tukaj, potem se vodi proti njim specialna vojna, se pravi, naredi se vse, samo da gredo, da se bodo potem neke druge stvari dogajale. Zdi se mi čedalje bolj, da je to, kar se dogaja v zdravstvu, da se kar naprej ustvarjajo stalni problemi, predvsem s politične ravni, neka sistemska igra, da se ljudje in politika ukvarjamo s stanjem v zdravstvu, v bistvu pa tisti, ki so zadaj – recimo, imamo žilne opornice in ostale materiale – samo lepo lupijo, lupijo, lupijo in odnašajo denar iz zdravstvenega sistema. Najbrž je vsa ta igra, ki smo ji priča tukaj danes, pa tudi v vseh prejšnjih letih tega mandata in še prej, zgolj igra, kako zaposliti javnost, da se ukvarja sama s sabo, da nekateri, ki so še zdaj, kljub vsem ugotovitvam, privilegirani in nedotakljivi, te stvari delajo naprej in perejo denar iz tega sistema ven.

Zanimivo je tudi to, da je izjemno težko, kar zadeva ta konkretni zakon, dobiti nekoga, ki zakon podpira, izjemno težko zunaj SMC. Razen teh 37 poslancev pa ministrice z ekipo pri tej razpravi ne slišiš dobrega mnenja o tem zakonu. Pa če vzamete strokovna združenja s področja zdravstva, ravno tako. Torej, prepričujete nas, da je to dobro, da se to tako dela. Sprašujem vas, ali je to res tako dobro, da se mora tako delati. Takih neumnosti in takih predlogov, ki jih nihče ne podpira, se ne da sprejeti drugače kot s političnim nasiljem, in to počnete. To, kar se zdaj dogaja, izsiljevanje znotraj koalicije, to je politično nasilje, ki se dogaja zato, da se neke slabe stvari sprejmejo, zastavijo novi problemi, nove težave, in na novo in še bolj poglobljeno se bo javnost ukvarjala sama s sabo. Žal ni cilj, gospa ministrica, da bi vi karkoli v tem zdravstvenem sistemu rešili, ta cilj ste vi že prekrižali z dnem imenovanja. Vaš cilj je, da se problemi odpirajo, da se težave poglobljajo, da se ljudje in tudi politika ukvarjajo z vsemi drugimi stvarmi, vi ste pa pač veselo tam na piedestalu, zato da ščitite tiste, ki so zadaj glavni koristniki bonitet, virov in tako naprej v zdravstvenem sistemu.

Kar zadeva pa naš predlog interpelacije, moram reči, da smo že prvega vložili prepozno. In prvi je bil utemeljen. S tem, s čimer prihajate in kar prinašate dodatno v Državni zbor, se ta utemeljenost samo še povečuje. Če ne boste ali sami šli ali če ne bo interpelacija izglasovana, potem se bo vedelo, kdo podpira vse te slabe prakse, ki so se nakopičile in nadgradile v tem vašem obdobju. To so imena in priimki tistih, ki se o tem ne bodo



hoteli izreči ali pa vas bodo zaradi, ne vem, kakšnega pogoja predsednika Vlade naredili. Tudi predsednik Vlade je dal besedo, da se bodo nekatere stvari v kratkem času uredile. Pol leta je minilo, se ni zgodilo nič. Kar ste prinesli, je padlo, tole, kar boste zdaj na silo spravili čez, je slabo, je nikakršno. Za takšno delo vas lahko samo politično ščitijo vaši partnerji, kakšnega priznanja, pohvale za svoje delo si zaslužiti ne morete. Upam, da se agonija na tem področju ne bo več dolgo vlekla naprej. Toliko v razpravi, ampak predvsem bi pa rad slišal kakšen odgovor, ministrica. Nohte imate lepe, to vidimo, ampak radi bi odgovore, ne manikiro.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Ugotavljam, da še obstaja interes. Prosim vas za prijavo k razpravi. Prijava poteka.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS Nsi): Najlepša hvala.

Po vsej zakonodaji, ki jo sprejemamo v parlamentarno proceduro s strani Ministrstva za zdravje, se v bistvu zdi – iz tistih velikih besed, »decembra leta 2016, do konca meseca, na začetku leta« in tako dalje se je podaljševalo, bomo dobili sistematično zdravstveno reformo – da prejemamo v parlamentarno proceduro zakonodajo, ki se spreminja zgolj in samo zato, da lahko rečemo, da se nekaj spreminja, brez tehtnih premislekov, brez da bi bila zakonodaja, ki prihaja v parlament, vsaj usklajena. Pa ne s komerkoli v politiki, da bi rekli, so se prišli pogovarjat v opozicijo, potrkali so na vrata Nove Slovenije, ampak da bi bila usklajena vsaj med deležniki in med koalicijskimi partnerji. Tako pa prihajamo v ene konfuze situacije, ker v bistvu tudi levi del dvorane odklanja podporo, ker se zakonodaja, v tem primeru Zakon o zdravniški službi, spreminja skozi parlamentarni postopek v bistvenih elementih. Tako je bilo skozi amandmaje še danes pri tem zakonu. In ob tem dobivamo gradiva z več 10 stranmi po skoraj vseh amandmajih na sam odbor in tam se v bistvu zakonodaja v bistvenih elementih spreminja, dopolnjuje, dodaja, odvzema. Brez usklajenosti. Zaradi tega ta občutek, da se nekaj dela zgolj in samo zato, da se nekaj dela, očitno ne vara. In kot kaže, so ta občutek dobili tudi nekateri poslanci vladajoče koalicije, ko z dvomom sprejemajo spremembe te zakonodaje, ko odklonijo podporo, tukaj imam v mislih zlasti Desus.

Dialoga ni, gospa ministrica, in to so vam nekateri očitali – veste kdaj? Že preden ste začeli govoriti o tem, da bomo začeli decembra meseca spreminjati zakonodajo. Nekateri so opozarjali Novo Slovenijo na to, da ste oseba, ki ni kaj preveč pripravljena se pogovarjati, že takrat, ko smo se pogovarjali o vstopu v vladajočo koalicijo, o sodelovanju. Že takrat so prišla opozorila, da bo s to nemogoče delati. Da dialoga ni, žal občutijo – ne mi politiki, ampak vaši ključni partnerji – zdravniki, mladi zdravniki. Tisti, na katere bi morali staviti največ. Tisti

govorijo, da se ne da pogovarjati, da prihaja do neusklajevanja, Zdravniška zbornica je kritična. Samo tisti so z vami v teh postopkih, ki so odvisni od finančnih bombončkov. Samo ti. Ampak ključni deležniki, zlasti imam tukaj pred očmi mlade zdravnike, pa so zelo nezadovoljni in vedno več je tistih – ne samo na podlagi te zakonodaje, ki se danes spreminja, ampak tudi druge zakonodaje, zlasti Zakona o zdravstveni dejavnosti – ki se odločajo, da bodo šli iskat priložnosti v tujino. Kakšne obete imamo mi ob tem, ko omejujemo delo zdravnikov, ko jim ne damo priložnosti, da bi lahko tukaj razvijali svoje potenciale? Kakšno imamo prihodnost? Bore slabo. Primorani bomo imeti tiste najslabše, negativno selekcijo bomo dobili s takšnim načinom delovanja, če se bomo tega delovanja še naprej posluževali. 400 brezposelnih zdravnikov, kajti mnogo je tudi tistih, ki niso prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje, na Zavodu za zaposlovanje je prijavljenih nekaj več kot 100 zdravnikov. Ampak mnogo je po podatkih Zdravniške zbornice neprijavljenih, zaradi tega bodimo kar se da točni pri navajanju teh podatkov. 400 zdravnikov je v Sloveniji brezposelnih in nimajo tukaj priložnosti.

Poudaril bi še problem financiranja, finančne težave. Ministrica, glejte, vi pridete pred Vlado, enostavno nekaj rečete, potem pa naslednji dan prvi skoči Karl Erjavec v zrak pa Desus, potem naslednji dan že vaša partnerica v Vladi, znotrajstrankarska partnerica, finančna ministrica Vraničar, ki reče: »Ne, tega denarja pa mi nimamo, mi ga ne bomo dali.« Tukaj ne gre več za neusklajenost, ampak za neko konfužno situacijo, ko gre za popolne konceptualne razlike znotraj iste, vladajoče stranke, največje vladne stranke. Jaz se sprašujem, kako boste vi pripravljali spremembe, ki bi jih morali že decembra, kot ste dejali in obljubljali koalicijskim partnerjem ter javnosti, če vas naslednji dan za to, kar rečete, oklofuta pol koalicije. To tako ne gre. Finančna ministrica je včeraj jasno dala signal glede novih 100 milijonov, ki so potrebni. To na takšen način ne bo šlo. In z denarjem je vedno tako. Če mislimo mi dajati finančna sredstva v zdravstvu kar tako pavšalno, kot se zdaj govori, bo ta denar samo tja zmetan, vržen, sprememb pa brez strukturnih sprememb ne bo, ljudje jih ne bodo občutili. Samo z dodatnimi finančnimi vložki mi težav v našem zdravstvu, zlasti težav v obliki čakalnih vrst ne bomo rešili, ampak moramo strukturno spreminjati celotno zgodbo.

Da se dotaknem še tega zakona. V čem se bo stanje v slovenskem zdravstvenem sistemu spremenilo, v čem bodo pacienti, državljanke in državljani imeli boljši zdravstveni sistem čez eno leto, če se bo sprejel ta zakon? V čem bodo boljši zdravniki? Prvič, ta zakon podaljšuje dobo izobraževanja zdravnikov. Drugič, ta zakon je porok, da bo še več mladih zdravnikov šlo v tujino. Torej, v čem mi izboljšujemo položaje zdravnikov, v čem približujemo celotni sistem ljudem? V čem?



Zakaj bo čez eno leto naš zdravstveni sistem na podlagi te zakonodaje boljši? V čem skrajšujemo čakalne vrste? Ta zakon bi lahko bil tudi korak k temu, da bi čakalne vrste skrajšali. Lahko bi, pa nimamo na to nobenega odgovora ne skozi današnjo razpravo ne skozi sprejemanje zakona na matičnem delovnem telesu, kjer se je vnela huda razprava zlasti znotraj koalicije. Pri takšnem delu se resnično sprašujem, kaj še veže nadaljnje delovanje. Saj v bistvu ne rabite opozicije po tem, ko se take diskusije vijejo znotraj Vlade.

Želim si, gospa ministrica, da bi glede na to, da imate trdno podporo predsednika Vlade in da za vaše slabo delo nosi odgovornost predvsem on, končno videli, da zgolj in samo spremembe zato, da bomo rekli, imamo spremembe – to ni potrebno. Ni treba takšnih zakonov dajati v parlament. In če smo že govorili o reformi, veste, v Novi Sloveniji smo imeli pred očmi drugačno reformo, reformo v samih temeljih našega zdravstvenega sistema, kajti tam je najbolj bolan. Samo metanje denarja v zdravstveni sistem situacije ne bo rešilo. Skrajševanja čakalnih vrst to, da vi rečete, potrebujemo več finančnih sredstev, ne bo rešilo. Tudi e-napotnica je v bistvu zelo analogna, vaša e-napotnica, ki jo moraš zapakirati v kuverto pa poslati naprej. Ja, hvala za »e-napotnico« v e-dobi. In še enkrat poudarjam, ne biti analogna ura v digitalnem svetu. Povsod po svetu se pogovarjamo o konkurenčnosti, o zdravi tekmovalnosti, ki naj bo porok temu, da pridemo do določenih izboljšav. Ali mislite, da bi bil Peter Prevc tako dober skakalec, če ne bi imel tako močne konkurence? Ne bi bil. Ministrica, sprostite tekmovalnost na področju zdravstvenega zavarovanja in tekmovalnost, konkurenčnost med izvajalci zdravstvenih storitev, to, kar predlagamo v Novi Sloveniji. Škoda, ker ne posvojite, kajti predlagamo stvari, ki jih povsod po svetu poznajo, v Sloveniji pa jih odklanjamo. Povsod jih poznajo. Ne vem, kaj je tukaj tako slabega, če bi lahko imel državljani ali pa državljanka priložnost izbrati in odločiti o tem, kakšen bo njegov potek zdravljenja, da bo rekel, imam priložnost izbrati tisto zavarovalnico, ki jo želim izbrati, in tistega izvajalca zdravstvenih storitev, ki ga jaz želim imeti. Tukaj je ta temeljna svoboda posameznika, ki jo sicer skozi to zakonodajo, ki jo tudi danes sprejemamo, ali pa z zakonodajo, ki jo imate v mislih, da bi jo pripravili, v bistvu odrekamo. Tako da jaz si želim, da bi – žal v tem mandatu, kot kaže ne bo prišlo do tega, ampak v naslednjem mandatu, ko bo Nova Slovenija vodila zdravstveni resor, gospa ministrica, takrat bo konkurenčnost v zdravstvenem sistemu tista, ki bo spreminjala zdravstveni sistem v samih temeljih, in bomo končno postali na področju zdravstva malce bolj normalna država. Tudi v tem pogledu, da v teh poletnih mesecih, v tej vročini – pojdite v klinični center pogledat na urgenco, na 28, 30 stopinjah Celzija so pacienti hospitalizirani. To je naš

zdravstveni sistem, ki bolj spominja na Burkina Faso kot na državo v Evropski uniji. Dokler ne bo teh strukturnih reform v samem temelju, bodo naše državljanke in državljani še naprej podvrženi nečloveškim razmeram v zdravstvu. Dejansko trpijo ti ljudje.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo.

Težko, bom rekel, poslušam take razprave, medtem ko celo razvit svet ugotavlja, da popolna privatizacija pravzaprav ne pelje k rešitvam problemov, obratno, zapleta jih. Mi imamo še vedno tu poslance, ki bi absolutno vse radi prodali tujcem in seveda tudi sprivatizirali zdravstvo. Ampak se nisem oglasil zato. Moram reči, da sem skoraj mislil proceduralno, ampak v redu, ker sem pač zadnji na spisku, sem rekel, da bom se prijavil za razpravo.

Gre za to, da je zadnjič kolega iz SMC začel z nekimi gerontološkimi izhodišči, danes je kolega Marijan Pojbič govoril o nekem 70-letniku, ki piše neke dokumente. Jaz bi lepo prosil, da v Državnem zboru takega fašizma na starostno zgodbo ne počenjamo. Mislim, da ta zbor ni vreden takega zaničevanja, govoriti o letih. Mislim, da ni korektno. Pustimo zdaj dr. Kebra – jaz ga sicer zelo cenim, ampak je izven diskusije – ampak govoriti o starosti kot o nekem problemu, ki ga povežujemo s tem, da je nekaj slabo, bi pa lepo prosil, da tega ne počenjamo. Omalovaževanje starejših mislim, da v principu ni v redu, jaz osebno sem pa tudi sam užaljen. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Primož Hainz. Jaz sem se sicer v drugačen okvir postavil, ko sem želel poslance omejiti na razpravo, zaradi katere smo danes tukaj.

Ugotavljam, da je še interes. Replika, gospod Marijan Pojbič.

Izvolite, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Moram reči, da je to, kar je gospod Hainz zdaj govoril, smešno. Jaz nisem govoril o letih, govoril sem pač ... Kompletно je poslušal mojo vsebino, kaj sem želel povedati, bi pa lahko razbral, kaj so bile moje ključne misli. Mislim, da jih ni treba ponavljati, ampak gospod Hainz, prosim, če že poslušate, to, da je ta gospod vaš prijatelj, še ne pomeni, da je to oseba, ki je nek doprinos k izboljšanju stanja na Ministrstvu za zdravje. Jaz sem govoril o vsebini, o nekem kompleksnem vprašanju, nisem pa govoril, da so leta tista, ki odločajo o tem, kdo je dober in kdo ni dober. Govoril sem nekaj popolnoma drugega, samo na žalost me niste razumeli.



PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Okej. Mislim, da smo razjasnili.

Vidim, da je še interes za razpravo.

Gospa Iva Dimic, izvolite, imate besedo.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa.

Ker imamo še čas v Novi Sloveniji, preden bo ministrica mogoče še odgovarjala, me zanima nekaj s področja likvidnosti zavodov. Mene zanima, gospa ministrica, če vi veste, koliko dobi posamezni zavod. Primer bom povedala, pacient iz novomeškega okraja, sprejet v bolnišnico Novo mesto. On gre v Novo mesto, v Novem mestu ugotovijo, da morajo tega pacienta premestiti v Ljubljano, kjer bo lahko mesec, dva meseca na zdravljenju – kdo prejme poplačilo in v kakšni velikosti? Kako spremlja tega pacienta denar? Po mojih podatki ostane vse plačilo bolnišnici Novo mesto. UKC Ljubljana ne dobi praktično nič. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Kolegice, kolegi, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 9. členu in amandmaju SMC in SD. Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 13. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in SD. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem še zadnji člen, in sicer 16. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in SD. Želi kdo razpravljati?

Gospa ministrica, izvolite, imate besedo.

MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Prepričana sem, da smo verjetno vsi dobili isti dnevni red za to točko, kjer piše Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi, in sem pač pričakovala, da bo tema in debata o rešitvah v tem zakonu, žal so mnogi razpravljavci razpravljali splošno, da ne rečem tudi o nečem, kar so točke oziroma zadeve, vezane na interpelacijo. Da pa ne bi zavlačevala razprave, bom odgovorila, lahko bi odgovarjala tudi na vse te druge obtožbe, očitke, da ne rečem tudi neresnice, ampak odgovorila bom to, kar sem že gospe Ljudmili Novak, in še na nekaj tem in vprašanj, ki so bila izpostavljena glede vsebine tega zakona.

Še enkrat bom ponovila in prosim, ker je gospod Vrtovec omenjal, ne vem, od kod podatek 400 brezposelnih, tudi na srečanjih z Zdravniško zbornico mi nikoli ni bilo predstavljeno, da imamo, če res imamo, za kar pa nimam argumentov, podatkov in števil, 400 zdravnikov brezposelnih... Zaradi tega res pozivam gospoda poslance ali pa zbornico, če ima ta podatek poimensko, ker mislim, da je, če je temu res tako, kar pa dvomim, zelo zaskrbljujoče. Na drugi strani pa vemo, kakšno veliko pomanjkanje zdravnikov imamo. Imamo

2,8 zdravnika na tisoč prebivalcev po podatkih za leto 2015, povprečje EU pa je 3,6 zdravnika na tisoč prebivalcev. Se bom potem, če bom imela tisti spisek, sama zavzela, kakšni specialisti so ali pripravniki ali specializanti, da ob tem pomanjkanju najdemo ustrezno zaposlitev.

Glede dialoga se res ne želim ponavljati. Ta način komunikacije, ki ga vodimo na Ministrstvu za zdravje, poteka tudi na način, da se delajo zapisniki, zabeležke, da se usklajuje, in teh dialogov je bilo za vse predloge zakonov, tiste, ki so tik pred dokončanjem, in tiste, ki so bili sprejeti ali pa so se zaustavili prav v Državnem zboru. Govorim recimo o noveli Zakona o zdravstveni dejavnosti, noveli Zakona o pacientovih pravicah, vem pa tudi, da to dokazuje, da se pogovarjamo, dogovarjamo. Vendar je treba vedeti, da je tudi zaradi različnih pogledov in konceptov seveda nemogoče vse predloge, želje ali pa če hočete tudi interesno obarvane skupine ali privilegije, ki danes v sistemu obstajajo, v celoti uskladiti. Za mene kot ministrico za zdravje je seveda osnovna naloga poslanstvo, da skrbim in delam dobre sistemske rešitve za paciente, za nas vse, ko bomo zboleli in bomo potrebovali zdravniško pomoč, in ne za posamezne interese. Nisem zato na Štefanovi 5, niti ne bi nikoli prevzela te vloge ali tako zahtevne naloge po 15, 20 letih, ko praktično nobena resna sprememba v slovenskem zdravstvenem sistemu ni bila narejena. Saj to lahko vidimo vsak dan, bo pa veliko priložnosti še v tem zboru, da dokažem in argumentiram s podatki, številkami in še s čim drugim.

Kaj bo prinesel ta zakon? Ta konkretni zakon prinaša veliko dobrih stvari. Prvič, za paciente na prvem mestu že letos dodatnih 23 milijonov, da bomo realizirali tako imenovani EDP za leto 2017, skrajševanje čakalnih dob. Mimogrede naj vam povem, ker vsi tako radi ponavljate, kako so se podaljšale čakalne dobe v mojem mandatu, ne vem, če veste, da pred mojim mandatom za 15 % čakalnih seznamov sploh ni poročal nihče, pa bom imela priložnost, da bom dala... Torej, govorimo o nerealnem povečanju, govorimo o tem, da nobeden od ministrov predhodnikov ni imel niti evidence ali pa vpogleda, kdo vse ni poročal o čakalnih seznamih. Toliko mimogrede. 23 milijonov za skrajševanje, kjer se že dela in je bil prvi rezultat za prvi mesec za prekomerne čakalne dobe v določenih posegih, da so se skrajšale. Moram povedati, da dejansko za ta mesec in pol opravljenega dela na čakalnih dobah nihče ni dobil evra plačila, ne koncesionarji ne zdravniki v javni mreži. Zaradi tega tako krvavo potrebujemo denar, ki se je tako neselektivno prevajeval iz proračuna v preteklih letih v zdravstveno blagajno. Še dobro, da ni kdo sprožil ustavnega spora, ker je prispevek, ki ga mi plačamo, za naše zdravstvene storitve, ne za izobraževanje. Torej, to prinaša pacientom na prvem mestu, kar je veliko pomembnejše.

Kaj dodatno prinaša ta zakon? Razbremenitev zdravnikov na primarnem nivoju, družinskih zdravnikov. Vemo, da jih imamo znatno premalo, da so preobremenjeni, da imajo veliko število opredeljenih oseb, in ta možnost, ki jo daje zakon, da bodo lahko v zadnjem letu specializacije opredeljevali osebe, paciente, bo prinesel tudi tukaj razbremenitev in lahko tudi hitrejšo vrsto na primarnem nivoju. Pa še en dodaten efekt bo, kar je nekdo omenjal. Glejte, ko nekdo konča specialistični izpit iz specializacije družinske medicine, seveda ne more imeti prvi dan 500 opredeljenih oseb. To je težava v sistemu. Mogoče je ta primer, ki ga je gospa poslanka Dimic omenjala, 167, ne poznam, ampak to je problem in seveda tudi zavod, naš sistem nagrajevanja tega ne more nagrajevati. Tukaj pa bo nek postopek kontinuiran, ker bo že zadnje leto začel pridobivati opredeljene paciente in bo tako lažje dosegel nek minimum, tudi z vidika nagrajevanja. To je pa še stranski plus sprememb v tem zakonu. Tolikokrat je bila omenjena skupina mladih zdravnikov. Prav presenečena sem, da je bila do obravnave tega zakona relativno zelo malokrat omenjena ta skupina. In kdo se je prvi zavzemal za njih? V pogajanjih smo izpostavili s sindikatom in ugotovili, da ni ustreznega načina nagrajevanja in opredeljevanja specializantov in potem ko naredijo izpit mladih specialistov. Pa še razlika, ki sem jo podedovala, da so specialisti družinske medicine iz ne vem kakšnih razlogov iz preteklih pogajanj Fidesa za dva plačna razreda nižje vrednoteni kot ostali specialisti. Ali je to pravično do mladih zdravnikov?

Ne bom se ponavljala, da smo se dobili, in upam in predvidevam, kar je tudi naloga, da ste nekateri, gospe in gospodje, poslanci, prebrali dopolnjen Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi, kjer so praktično v celoti rešene, gospod Pojbič, vse tiste zahteve, ki ste jih brali kot zahteve mladih zdravnikov. Res ne vem, ne bom se pa ukvarjala s konkurenčnostjo in z drugimi, ampak to, kar prinaša ta zakon, so tako pomembne prednosti za mlade zdravnike, za specializacijo, za razpise, za regijske bolnišnice – vemo, problemi Trbovelj, problemi Ptuja pa še kakšne druge bolnišnice, ki ne morejo dobiti specialistov. To je način, da bomo lahko na nacionalnem nivoju vodili dolgoročno kadrovske politiko. Če je že minister za zdravje odgovoren za ustrezne kadre, seveda mora imeti tudi nekaj besede pa orodja, da soustvarja ali sodeluje pri tem, koliko bomo razpisovali kakšnih specializacij, predvsem pa, kakšne bodo potrebe slovenskega prebivalstva na dolgi rok. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kogice in kolegi, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ja.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

To, kar je zdajle ministrica govorila, če bi bilo to tako, potem bi ta zakon šel danes skoraj praktično brez razprave skozi. Ker ona je povedala, da je ta zakon zdaj oh in sploh zgodba, ki je neverjetno uspešna, in da ima vse, kar je v tem zakonu zapisano, pozitivne učinke na praktično vse. Zdaj bi morala biti vsa ta združenja v zdravstvenem sistemu več kot zadovoljna, po tem, kar je ministrica zdajle govorila. Gospa ministrica, glejte, resnično ne razumem, ali vi ne razumete in ne poslušate nas ali vi govorite tisto, kar pač vi mislite, da je prav in je treba povedati samo zato, da bi branili tisto, kar ste pripravili, kot mu jaz pravim, skrupcalo. Če je večina strokovnih združenj opozorila, da to ni to, kar želijo, če je med drugim opozoril tudi gospod, ki je zdajle prišel v parlament, ki je bil tudi minister za zdravje, da to ni dobro, to rokohitrstvo, to, kar se je delalo, to, kar se dela. Da bo to imelo za posledico nove napačne korake, je rekel gospod, ki je bil v nekem časovnem obdobju tudi minister, in tako dalje. In vi nas poskušate tu prepričati, da tu sedimo sami taki, ki smo neuki, ne poznamo stvari, ki ne vemo, za kaj gre, tudi vsa strokovna združenja, se pravi, samo vi ste tisti, ki veste, za kaj gre. Očitno pa je napaka v vas, ne v nas. Ker če večina misli, da to, kar delate, delate narobe, ne more biti dejstvo, da imate prav. Če večina misli, da delate to, kar delate, narobe in da rešitve, ki ste jih predlagali, niso na pravem mestu, niso prave, so skregane s tistim, kar večina strokovnjakov v naši družbi o tem misli. So skregane s tistim.

Nikakor si ne morem zamisliti, da vi lahko potem v 3 oziroma v 5 minutah svoje razprave danes, 6, 10 minut ali koliko ste imeli prijavljenih ali pa 10 minut vsega skupaj, ste porabili pa ponavljali tisto, kar ste ponavljali, kot tista, kako se reče tisti, ki se vrti, ne vem točno, kakšen izraz ima, lejla ali lajla ali kaj je že, ampak nič hudega. Gospa ministrica, verjemite mi, da s tem, kar govorite, da je vse oh in sploh, na drugi strani niste prepričali nikogar izmed nas, mi smo prepričani, da temu ni tako in da rešitve v tem zakonu niso prave, niso dovolj dodelane, niso šle po pravi poti in so nesprejemljive za marsikaterega, ki je deležen te zgodbe. In to je tisto, kar smo mi vseskozi poskušali povedati. In če vidite, da vas niti ne podpira ena izmed koalicijskih strank pri teh rešitvah, potem je veliko vprašanje, ali temu je tako, kot ste vi danes zadnjih pet minut predstavljali ta zakon, ali temu ni tako. Jaz sem prepričan, da temu ni tako in da bomo imeli dolgoročno zelo velike škode zaradi te nekvalitetne, neprimerno pripravljene spremembe zakona, ki ga danes obravnavamo v Državnem zboru.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Še kdo, kogice, kolegi? Ugotavljam, da ne, zato tudi zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v



skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 13. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 21. IN 22. APRILOM 2017 PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanji Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Slovensko kmetijstvo je že drugo leto zapored prizadela izredno huda pomladanska pozeba, ki je največ škode povzročila v trajnih nasadih in zlasti nekatere specializirane sadjarske in vinogradniške obrate postavila v zelo hud ekonomski položaj. Zato je Vlada sprejela Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017, ki ureja postopke ocene škode ter nujne ukrepe za odpravo posledic. Ukrepi so oblikovani tako, da se določa neposredna finančna pomoč najbolj prizadetim ogroženim kmetijskim gospodarstvom v sadjarstvu in vinogradništvu in odpravljajo ovire v postopkih, ki bi lahko oteževali izvedbo nujnih ukrepov. Predhodna ocena škode znaša 38,3 milijona, največja pa je bila kar dve tretjini te škode na nasadih jablan, potem na belem grozdju 15 %, 11 % škode na oreh in potem sledijo druge sadne vrste.

Na ministrstvu smo takoj po pozebi ustanovili delovno skupino, in to želim poudariti, ki so jo sestavljali notranji in zunanji strokovnjaki in tudi predstavniki vseh ključnih nevladnih organizacij. Ta je pripravila in uskladila izhodišča za ta zakon, ki ga danes obravnavate, spoštovani poslanci, in tudi nekatere druge ukrepe, ki jih bomo izvedli v okviru sprememb Programa razvoja podeželja in drugih mehanizmov. Znano je namreč, da sredstev po Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč v kmetijstvu ni mogoče pridobiti, če je bila za odpravo teh posledic omogočena pridobitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije, kar je primer v slučaju pomladanske pozebe, zato je bilo treba pripraviti poseben interventni zakon, da bi lahko pomagali tistim, ki so zaradi dveh hudih pozeb dejansko eksistenčno ogroženi.

Zato s tem zakonom predlagamo, da se omogoči odstopanje glede roka za vložitev vloge za zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete po zakonu, ki določa pogoje, pod katerimi se ti

zmanjšani in odpisani prispevki štejejo za plačane, kot drugi ukrep, da se zagotovi delni ali celotni odpis zakupnin pri skladu kmetijskih zemljišč, kot tretji ukrep, da se omogoči dokup grozdja iz drugih vinorodnih območij za fizične osebe, ki niso posamezni samostojni podjetniki, kar je sicer omejeno po Zakonu o vinu, in kot nov ukrep, da se omogoči tudi tistim kmetijam, ki imajo kot dopolnilno dejavnost predelavo sadja, da v večjem deležu, kot je sicer dopustno, dokupijo sadje z drugih kmetij v Sloveniji, potem finančna pomoč po podobnih pogojih kot lani za kmetijska gospodarstva, ki so bila najbolj prizadeta v sadjarstvu in vinogradništvu, s tem da je stopnja pomoči višja, lani 20, letos do 30 %, za kar je zagotovljenih do dvakrat več sredstev v proračunski rezervi 2018, in še en nov ukrep, pravna podlaga, da se subvencionira obrestna mera za posojila Slovenskega regionalno razvojnega sklada, namenjena za obratna sredstva vinogradniškim in sadjarskim kmetijam.

Kot sem že povedala, bo za izvedbo zakona namenjenih do 7 milijonov iz proračunske rezerve 2018 za izvedbo čim prejšnjih ugodnih kreditov za obratna sredstva, z daljšo ročnostjo in moratorijem pa že letos zagotavljamo 180 tisoč iz sredstev ministrstva za kmetijstvo, s katerimi bo subvencionirana ta obrestna mera pri ribiškem skladu. Menimo, da so vsi ti ukrepi nujni zato, da se pomaga tem ogroženim kmetijam. Naj uvodoma povem, kot sem že povedala, da bomo tudi ugodneje podprli investicije preko PRP, Programa razvoja podeželja, za aktivno obrambo proti pozebi in zato prosim oziroma pozivam poslance, da bi ta zakon, kot je predlagan, tudi podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Podpredsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka s kolegicami, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Odbor je predlog zakona obravnaval na 63. nujni seji 5. julija letošnjega leta. Predstavnica predlagatelja državna sekretarka je najprej podala dopolnilno obrazložitev, predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da je Zakonodajno-pravna služba skladno s svojimi pristojnostmi pripravila mnenje k predlogu zakona in v njem podala pripombe k določenim členom. Izpostavila je, da večino pripomb odpravljajo vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, k nekaterim pripombam pa je predlagatelj podal tudi dodatna pisna pojasnila in obrazložitve.

Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano



Državnega sveta, ki predlog zakona podpira. Ob tem komisija izraža mnenje, da bi lahko bil predlog zakona v zakonodajni postopek vložen prej in da bodo kmetje pomoči deležni prepozno. Namen zakona sicer je, da bi pomoč dobili približno v enakem času, kot bi dobili plačilo za prodan pridelek, vendar komisija ocenjuje, da bo ta kasnejša. Predvsem je to pereča tema ob dejstvu, da ima marsikateri kmet že drugo leto izpad celotnega dohodka in težko poravna svoje tekoče obveznosti.

Predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je k mnenju komisije dodal, da Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije predlog zakona podpira. Izpostavil je, da je po njihovi oceni letos poseble 71 % sadovnjakov in 38 % vinogradov, kar pomeni, da je v primerjavi s prejšnjim letom škoda v vinogradih manjša, je pa večja v sadovnjakih. V zgoraj navedeno oceno škode ni zajeta škoda na vrtninah in poljedelstvu. Predstavniki Sindikata kmetov Slovenije je poudaril, da je sindikat aktivno sodeloval pri pripravi predloga zakona, pri čemer je bilo precej njihovih predlogov tudi sprejetih in vključenih v besedilo. Ob tem pa je opozoril, da kljub nekaterim pozitivnim rešitvam v predlogu zakona še vedno ostaja nekaj dilem. V zvezi s tem je kot primer izpostavil sofinanciranje zavarovalnih premij in poudaril, da se za naslednje leto obeta že njihova druga zaporedna občutna podražitev. To pomeni, da se bodo stroški zavarovalne premije na površino za zavarovance spet povišali kljub predvidenemu 50-odstotnemu subvencioniranju obrestne mere s strani države.

V razpravi je bila iz vrst koalicije izražena podpora predlogu zakona in izpostavljeno mnenje, da predlagani ukrepi pomoči predstavljajo tudi določeno nadgradnjo, primerjavo z ukrepi za odpravo lanskoletne velike pozebe, ki vsebuje v ta namen lani sprejet interventni zakon. Po njihovem mnenju rešitve predloga zakona prizadetim subjektom predstavljajo ustrezno pomoč, ki bo prispevala k normalizaciji delovanja in omejitvi gospodarske škode, ki je upravičencem nastala v aprilski pozebi. Poslanci opozicije so v svojih razpravah prav tako izrazili načelno podporo predlogu zakona, ob tem pa je Poslanska skupina SDS predlagala nekaj amandmajev, s katerimi so predlagali zlasti znižanje meje stopnje ugotovljene poškodovanosti na pridelkih, ki je lahko podlaga za pravico do uporabe posameznega ukrepa, s 60 na 50 %. Poleg tega so opozorili na dejstvo, da postajajo na žalost v Sloveniji naravne nesreče v različnih oblikah skoraj stalnica in bi bilo zato treba začeti oblikovati ukrepe znotraj sistemskega zakona, ki bodo delovali tako preventivno kot kurativno, ne pa, da se o vsaki naravni nesreči sprejemajo posebni interventni zakoni. Poudarili so, da na to dejstvo v svojem mnenju o predlogu zakona opozarja tudi Zakonodajna-pravna služba.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh

členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka z ekipo, lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Dovolite, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017. Tudi letos je slovensko kmetijstvo doletela pozeba ob podobnem času kot lani. Zato imamo tudi letos v obravnavi predlog interventnega zakona o ukrepih za odpravo posledic aprilske pozebe v kmetijstvu, ki ureja postopke ocene škode ter nujne ukrepe za odpravo posledic pozebe. Gre torej za zakon, pri katerem bi težko kdo glasoval proti, kajti prinaša kar nekaj ukrepov, ki so usmerjeni v neposredno finančno pomoč najbolj prizadetim in ogroženim kmetijskim gospodarstvom. Naj na kratko naštejemo nekaj poglobljenih rešitev. Spreminja se rok za vložitev zahteve za odpis in zmanjšanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na 60 dni po uveljavitvi zakona. Obenem se daje tudi podlaga za delni ali celotni odpis zakupnin pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Ministrstvo je napovedalo tudi javni razpis za ugodna posojila Slovenskega regionalno razvojnega sklada za obratna sredstva v vrednosti okoli 5 milijonov evrov ter posojila sklada za refinanciranje obstoječih kreditov v višini okoli 3 milijone evrov. Namen te rešitve je razbremenitev kmetij finančnih obveznosti. Naslednja novost je popravljen Program razvoja podeželja. Popravlja se tako, da bo osnovna stopnja sofinanciranja namakalno-oroševalnih sistemov dvignjena na 50 %, najvišja pa na 70 oziroma 75 %. Se pa ob tem tudi nam poraja vprašanje, ali imajo vse kmetije na voljo dovolj vode za vzpostavitev sistema oroševanja.

V Poslanski skupini Desus bomo podprli predlog zakona, se pa na tem mestu sprašujemo, ali ne bi bil že čas, da pripravimo sistemsko zakonodajo za take primere, namesto da ob vsaki pozebi sprejemamo interventni zakon. Glede na izkušnje zadnjih nekaj let pomladanske pozebe ni več redek in izjemen pojav, zato bi bilo dobro, da se na ta dogodek pripravimo tudi z ustreznimi zakonskimi podlagami. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.



JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017 podprli, saj s tem interventnim zakonom uvajamo ukrepe za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji in s tem želimo predvsem ublažiti in delno tudi odpraviti posledice nastale pozebe, ki so slovensko kmetijstvo prizadele žal že drugo leto zapored in povzročile zelo veliko škodo predvsem v trajnih nasadih. Dejstvo je, da je bilo prav sadjarstvo in vinogradništvo v teh dveh letih izjemno prizadeto. Nekateri ukrepi, ki smo jih oblikovali že za prejšnje leto, se v tem interventnem zakonu še nadgrajujejo, kar dokazuje, da se poskušamo odzivati na razmere, ki jih žal narekuje narava. Ta pa, kot vidimo, je vse zahtevnejša, saj se srečujemo z izjemnimi klimatskimi spremembami, ki se zelo hitro odražajo prav pri kmetijstvu, ki je še kako odvisno od vremena oziroma klimatskih razmer.

Prav je, da se znotraj ukrepov, s katerimi se odzivamo na te razmere, vključijo tako davčne olajšave kot seveda tudi konkretne spodbude za to, da se lahko zagotovijo sredstva za obratna sredstva, kajti mnogi so ostali brez prihodka, ki ga ustvarjajo s prodajo, in s tem jim je seveda onemogočen tudi nadaljnji razvoj in posledično stagnira njihova dejavnost in je ogrožena kmetija kot taka. Poleg teh ukrepov je zelo pomemben ukrep možnost dokupa sadja za kmetije z dopolnilno dejavnostjo, ki se ukvarjajo s pridelavo sadja tudi zunaj območja, ki je sicer za njih tradicionalno. S tem poskušamo nekako izkoristiti vse naravne možnosti, ki jih imamo, za odpravo posledic pozebe. Dejstvo je, da bo treba zaradi dolgega procesa ugotavljanja uradne škode počakati na to, da bodo prizadeti dobili ustrezna plačila, in pričakujemo, da bo v tem vmesnem obdobju vendarle prišlo s strani zavarovalnic do izplačila škode pri vseh tistih kmetijah, ki imajo svoje pridelke in nasade zavarovane. S tem bo lažje premostiti izpad prihodka, ki bi bil sicer ustvarjen v trenutku, ko bi ali vinograd ali sadovnjak obrodil, in lahko izdelke posreduješ na trg. Ta zamik pri izplačilu, ker izbirek vsaj v takšni količini, kot bi sicer prišel, ne bo uspel priti do trga, lahko v prvi fazi ublažijo zavarovalnice, potem pa po objavi Statističnega urada Republike Slovenije, za kakšno uradno škodo je šlo, stečejo tudi izplačila oziroma odpisi.

Želimo si, da bi bili ti statistični podatki objavljeni čim prej in da bi s tem resnično pomagali v čim krajšem času vsem prizadetim. Res pa je, da bo treba poleg ukrepov, ki se predvidevajo v tem interventnem zakonu, intenzivne pristopiti v prihodnosti k temu, da se vendarle v čim večji meri omogoča izgradnja sistemov za oroševanje in tudi ventiliranje, predvsem tam, kjer ni na razpolago dovolj vode, vodnih virov, in tudi sistem namakanja povsod, kjer bo to mogoče. S tem se v veliki meri

zagotovo lahko prilagodimo novim klimatskim razmeram in v prihodnosti blažimo tako drastične izpade, kot se lahko zgodijo ta hip na naših kmetijah in v kmetijskih podjetjih, ki se ukvarjajo s sadjarstvom in vinogradništvom, da se jim lahko celo ogrozi njihov obstoj.

Upamo, da bodo ukrepi, ki so ta hip predvideni v tem zakonu, čim prej prišli do vseh tistih, ki to pomoč potrebujejo, in zato bomo ta zakon podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka s sodelavci, kolegice in kolegi!

Načini in postopki glede sanacije škode po naravnih nesrečah v Sloveniji niso dobri in niso dorečeni. Stanje rešujemo iz leta v leto brez neke dolgoročne in vnaprej poznane strategije. Bomo pa poslanci Nove Slovenije podprli predlagani zakon, ker je nujen in glede na razmere po celotni Sloveniji lahko rečemo tudi že nekoliko prepozen. Opozarjamo, da bo treba reševati tudi vse nastale škode v zadnjih štirinajstih dneh zaradi neurij. Poslanci Nove Slovenije smo govorili z veliko kmeti o tem, kako so reševali svoje nasade. Zjutraj ob pol enih so šli nekateri v sadovnjak in kurili, določeni kmetje so kurili slamo, nekje so kurili žaganje. To se pravi, da so bili dejansko budni v tistem tednu noč in dan in jih je skrbelo, kako se bo zadeva izšla. S tega vidika so bili zelo odgovorni. Odgovorni, ker vedo, kaj pomeni, če jim izpade tak pridelek, seveda jim nato sledi tudi izpad dohodka. Pomembno je poudariti, da so letos nekateri utrpeli izpad pridelka že drugo leto, kar enostavno pomeni, da teh že drugo leto ni na trgu in je izguba posledično še večja. Država mora oceniti in upoštevati tudi to škodo, zato mora tukaj ministrstvo narediti vse, da se bo tem kmetom omogočilo preživetje. Veliko možnosti, da lahko tem prebivalcem pomaga, ima v rokah tudi ministrstvo in Vlada.

Na seji odbora, kjer smo se seznanili s posledicami te naravne nesreče, smo v Novi Sloveniji predlagali, naj Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano preko Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja omogoči prizadetim kmetom sadjarjem spremembo subvencijskih vlog tako, da na določenih GERK-ih, ki so bili predvideni za zeleni podor, posejejo zelenjavo. Zaradi poznega termina zasaditve zelenjadnic in posledično nedosegljivega semena nekaterih vrst zelenjadnic pa naj se jim omogoči, da do 30. junija 2016 brez kazni sporočijo vrsto zelenjadnic za posamezne GERK-e. Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja smo predlagali tudi, da v ukrepu KOPOP za



prizadete trajne nasade, ki so bili prijavljeni za obnovo v prihodnjem letu, zaradi dvoletne pozebe omogočijo, da se prične z obnovo že v letošnjem letu. Oba sklepa sta bila takrat sprejeta in upam, da je ministrstvo takoj pristopilo k njenemu izvrševanju ter da bomo danes morda tudi seznanjeni, kaj se je na tem področju naredilo.

V upanju, da bo ministrstvo prisluhnilo prizadetim in jim bo šlo kar najbolj naproti s svojo pomočjo, bomo, kot sem dejala, poslanci Nove Slovenije predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Že drugo leto zapored v Državnem zboru sprejemamo zakon o odpravi posledic pozebe in je praktično identičen kot tisti, ki smo ga sprejemali lani. Ponavljajo se celotni odstavki, členi, ampak na tem niti ni nič čudnega, ker je bila praktično identična tudi sama pozeba in skorajda celo sam datum pozebe. Aprilske pozebe, lanska, letošnja in verjetno se bodo nadaljevale tudi v prihodnjih letih, so posledica podnebnih sprememb. Socialisti že cel mandat opozarjamo na to, da v Sloveniji politike prilagajanja podnebnim spremembam nimamo. Nimamo je v kmetijstvu in je nimamo kjerkoli drugje. Po zadnji noveli Zakona o kmetijstvu jo menda sicer imamo, zato ker je Vlada dodala nov 28.a člen z naslovom Prilaganje podnebnim spremembam in blaženje posledic podnebnih sprememb, ampak ta člen je prazen. Vse, kar vsebuje, je pravna podlaga za zbiranje in obdelavo podatkov, ki so potrebni za oceno emisij toplogrednih plinov za pripravo in obračunavanje podatkov in poročila, ki ga moramo v zvezi s tem poslati Evropski komisiji. Nobenega prilagajanja ni in nobenega blaženja posledic podnebnih sprememb ni.

Zakon ukrepov za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017 bomo v Levici sicer podprli, je pa treba dodati, da je naslov zakona rahlo zavajajoč, ker s tem zakonom posledic pozebe ne bomo odpravili. Pridelek je izgubljen in mi lahko tukaj sprejmemo kakršenkoli zakon želimo, lahko gremo spreminjat ustavo, pa češnje, jabolka, grozdje in vse ostalo, kar je pozeblo, ne bo zraslo nazaj. Zakon tudi ne bo magično načaral enotretjinske izgube samooskrbe z medom, ki smo jo letos zaradi te pozebe utrpeli. Ta zakon samo skrbi za to, da kmetje ne bodo propadli, kar je okej. Kar ni toliko okej, pa je vprašanje, če se bo s tem zakonom cilj ohranjanja, spodbujanja in varovanja kmetov dejansko dosegel. Lanski zakon o odpravi posledic pozebe se je namreč sprejemal prav tako po nujnem postopku. 1. julija lani je prišel v Državni zbor, dva tedna kasneje, to je

14. julija, je bil sprejet, v Uradnem listu 29. julija, bam, začne veljati naslednji dan. Ampak potem si je Vlada vzela pol leta časa in šele 26. januarja letos objavila program odprave posledic pozebe in šele nato se je lahko začel postopek vlaganja zahtevkov za dodelitev pomoči, ki je trajal do konca februarja. Praktično šele takrat, ko je že nova, da ne rečem sezonska pozeba prizadela kmete, so začeli prvi od teh kmetov dobivati pomoč za tako imenovano odpravo posledic lanske pozebe. Tudi letošnji zakon postavlja iste roke.

V Levici upamo, da letos takšnega zavlačevanja Vlade pri objavi programa odprave in sprejemanja odškodninskih zahtevkov in izdajanja odločb ne bo. 6 mesecev je skrajni rok, vse skupaj se da brez problema narediti v dveh mesecih, odločbe so lahko izdane do konca leta. Pričakujemo pa tudi, da bo ta zdaj že druga zaporedna pozeba malo stresla in prebudila tudi Vlado, ki v boju proti podnebnim spremembam ne dela nič oziroma obratno, predlaga celo subvencije za kurjenje lignita in si na evropski ravni prizadeva za takšne cilje zniževanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030, ki smo jih dosegli že tri leta nazaj. Podnebne spremembe niso več nek teoretski koncept, o katerem bi lahko še naprej v nedogled razpravljali. So tukaj. Ekstremni vremenski pojavi, pozebe, suše, moče, toče in tako naprej, vse to bo vedno bolj pogosto.

Potrebujemo zakon o odpravi posledic letošnje pozebe in zato ga bomo socialisti tudi podprli. Ampak potrebujemo pa tudi politiko prilagajanja na podnebne spremembe, in kar je najnujnejše, potrebujemo politiko boja proti podnebnim spremembam oziroma politiko opuščanja fosilnih goriv. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, državna sekretarka z ekipo, dragi poslanke in poslanci, vsem skupaj en prav lep pozdrav!

V skupini nepovezanih poslancev smo mnenja, da je ta interventni zakon potreben in koristen. To se je že pokazalo pri lanskem zakonu in pri učinkih. Upajmo, da bodo učinki tega zakona, ki ga danes obravnavamo, še boljši. To pomeni, da se povečajo podpore in da bodo oškodovanci, kmetje, ki so utrpeli škodo od pozebe, dobili sredstva prej, pravočasno in da si bodo lahko pomagali pri uskladitvi finančnih tokov. To pomeni pri pokrivanju vseh obveznosti. Vendar smo pa pri preučevanju gradiva ugotovili, da vse ni tako, kot bi si lahko zamislili. Predvsem vidim problem pri zakupninah, ker sklad je že izstavil račune, medtem ko bodo podpore dosegljive takrat, ko bodo pač dosegljive, to se pravi dosti pozneje. In tu prihaja do neusklajenih finančnih tokov. Kljub temu smatramo, da je za kmetijstvo v teh razmerah



neugodnih podnebnih sprememb pri odpravi posledic le-teh izredno pomembno, da se nabor teh 6 ukrepov čim prej aktivira, jasno v skladu z vsemi zahtevami, pravili Evropske komisije, da lahko kmetje dobijo dovoljeno državno pomoč.

Želim pa izpostaviti še eno zelo bistveno stvar pri tem zakonu, ki se ne tiče finančnih podpor, ampak kmetom omogoča ohraniti tržni položaj na trgu. To je predvsem pomembno dejstvo za vinogradništvo, ker si lahko predstavljamo, da če kmetijsko gospodarstvo v dveh letih zaporedoma izgubi svojo proizvodnjo, izgubi s tem tudi, če ne more tega nadomesti v materialni obliki, svoj tržni položaj in tudi trg, vrnitev pa je potem izredno težka. Na eni strani, kot sem povedal, smatramo, da je izredno pomembno, da se na tak način pristopi k odpravi posledic negativnih sprememb, po drugi strani pa pozivamo Vlado in vse pristojne, da razmislijo tudi o zasnovi sistemskih ukrepov za aktivno zaščito pred temi negativnimi spremembami, torej pred pozebo, sušo, neurji, točo, teh je kar nekaj. Smo že slišali, da ministrstvo pripravlja določene ukrepe, ampak kot sem opazil, pripravlja predvsem samo finančne spodbude za investicije. To je v redu, vendar pa želim opozoriti, da se pred vsemi temi negativnimi posledicami ne da zaščititi, predvsem mislim na obrambo pred točo. To je zahtevnejša stvar in pričakujemo, da bo ministrstvo pripravilo ustrezne ukrepe, najverjetneje bo treba organizirati tudi javno službo za obrambo pred točo, in to aktivno, ker vidimo, da so na tem področju izredno učinkoviti Avstrijci, in dogaja se to, da ko oni svoje območje zaščitijo, ti oblaki preidejo na slovensko ozemlje in se tu potem zgodi tisto najhujše. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani sekretarka s sodelavkami, kolegica in kolegi, lepo pozdravljeni!

Danes po nujnem postopku obravnavamo predlog interventnega zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017, ki določa ukrepe za odpravo posledic že drugega izrednega dogodka v zadnjih dveh letih v kmetijstvu. In kakor smo ugotovili, se je pravzaprav po 60 letih zgodila tako huda pozeba. Izračun škode v celotni kmetijski proizvodnji bo sicer možno podati šele ob spravi pridelka. Ukrepi, ki jih Vlada s predlogom zakona uvaja, so namenjeni le kmetom, ki so utrpeli škodo na pridelkih v sadjarstvu in vinogradništvu in ne morejo uveljavljati pomoči v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč za poškodbe, za katere je sofinancirana zavarovalna premija.

V cilju obstoja je tem kmetijam treba pomagati in jim s takojšnjim sprejetjem interventnega zakona zagotoviti nujno potrebna finančna sredstva oziroma nepovratne pomoči in druge ukrepe. Zakon ureja postopke ocene škode in nujne ukrepe za odpravo posledic pozebe, ki je kmetijstvo prizadela že drugo leto zapored in največ škode povzročila v trajnih nasadih. Zakon določa temeljne ukrepe, ki so v bistvu iz lanskoletnega interventnega zakona, dopolnjujeta pa jih dokup sadja z drugih kmetij in subvencioniranje obrestne mere za posojila Slovenskega regionalno razvojnega sklada. Kmetije, ki sadje pridelujejo v okviru dopolnilnih dejavnosti in bodo letos pridelale manj sadja, ker je pozeba poškodovala vsaj 60 % sadovnjakov, bodo lahko sadje dokupile z drugih kmetij. Po zdajšnji ureditvi bi morale imeti vsaj polovico sadja iz lastne pridelave, pol pa so ga lahko dokupile, z interventnim zakonom bo možen dokup več kot 50 % sadja. Tako bodo prizadeti sadjarji in vinogradniki dobili tudi likvidnostna sredstva za oskrbo nasadov, sadja in vinogradov. Kmetijsko ministrstvo napoveduje javni razpis za ugodna posojila Slovenskega regionalno razvojnega sklada za obratna sredstva, za kar bo na voljo okoli 5 milijonov evrov, in posojila sklada za refinanciranje obstoječih posojil, za kar bodo razpisali okoli 3 milijone evrov. Ministrstvo mora letos za sofinanciranje teh posojil zagotoviti 180 tisoč evrov.

V Poslanski skupini SMC bi radi opozorili, da so bili ukrepi oblikovani tako, da se jih je lahko spremenilo v določbe v okviru interventnega zakona, hkrati pa tudi v okviru obstoječih programov oziroma predpisov ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. V zvezi s tem velja omeniti ukrep v obliki posojil Slovenskega regionalno razvojnega sklada za reprogramiranje finančnih obveznosti upravičencev v višini okoli 3 milijone evrov. Prav tako bo popravljen Program razvoja podeželja tako, da bo osnovna stopnja sofinanciranja namakalno-oroševalnih sistemov dvignjena na 50 %, najvišja celo 70 oziroma 75 %. Objavljen bo tudi poseben javni razpis za podnebne spremembe, brez specialne mehanizacije, in sicer 15 milijonov evrov. Država naj bi v prihodnje sofinancirala polovico zavarovalnih premij za vse trajne nasade, kamor sodijo sadovnjaki, vinogradi, hmeljišča in oljčniki. Sicer pa velja izraziti zadovoljstvo, da bo enkratna nepovratna finančna pomoč za najbolj prizadete kmetije skoraj enkrat višja kot lani, in sicer 7 milijonov evrov iz sredstev proračunske rezerve 2018, v letu 2016 pa je bila le 3 milijone evrov in pol. Da bi izboljšali natančnost ocene škode, se bo letos pavšalni model iz lanskega leta dopolnil z individualno prijavo škode, kar je izrednega pomena. Kmetije bodo tako prejeli vnaprej izpolnjen obrazec z oceno škode, ki ga bodo lahko bodisi potrdili bodisi spremenili oziroma dopolnili. Podpisan obrazec bo štel kot škoda. Regijske komisije bodo v primerih, ko se bodo



individualne ocene bistveno razlikovale od predocen, s terenskimi pregledi preverile realnost ocen. Tudi na podlagi pozivov Poslanske skupine SMC se je namreč pristojno resorno ministristvo dogovorilo z Upravo za zaščito in reševanje za rešitve, ki jih sicer ni treba določati v zakonu, a omogočajo bolj individualen pristop. Kmetje bodo sami skupaj s svetovalno službo vlagali vloge s svojo oceno škode, v prejšnjem zakonu oziroma sistemu kmet ni sodeloval pri oceni škode. Uprava pa bo modelno določala višino škode. V primeru neujemanja oziroma drugačne prijave škode s strani kmeta pa bodo regijske komisije za ocenjevanje škode opravile le kontrolne preglede na terenu.

Cilj tega zakona je torej zagotoviti obstoj prizadetim kmetijskim gospodarstvom in jim s takojšnjim sprejetjem interventnega zakona zagotoviti nujno potrebna finančna sredstva, ki jim bodo deloma omilila izpad dohodka že drugo leto zapored zaradi povzročene škode. Ker so ukrepi oblikovani tako, da se bo neposredna finančna pomoč dodelila res zgolj najbolj prizadetim in ogroženim kmetijskim gospodarstvom za škodo v sadjarstvu in vinogradništvu, bomo predlog zakona v SMC podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Liseč bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Podpredsednik, hvala za besedo. Še enkrat, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

V zadnjih nekaj letih imamo na področju kmetijstva dve stalnici: naravne nesreče, za katere vemo, da so negativen pojav, in ministra mag. Dejana Židana, za katerega smo v Poslanski skupini SDS čedalje bolj prepričani, da prav tako sodi v to negativno kvoto. Kot rečeno, imamo naravne nesreče. Če se samo spomnimo zadnjih nekaj let, smo v poslanski skupini na primer od žledoloma dalje opozarjali, da je nujno treba pripraviti sistemske rešitve na tem področju, torej v boju z naravnimi nesrečami, dobivamo pa zaradi teh naravnih nesreč že drugo leto skoraj isti copy-paste zakon, torej interventni zakon. Skratka, namesto resne priprave sistemskih rešitev imamo copy-paste parcialne rešitve. V Poslanski skupini SDS smo opozarjali pri lanski pozebi in opozarjali smo tudi pri letošnji pozebi, da je treba nekaj spremeniti. Sicer zakon rešuje določene zadeve, ampak po našem mnenju še vedno premalo. Sploh ob zavedanju, če se spomnimo, na kaj vse so kmetje opozarjali po lanski pozebi. Prepozna izplačila, preveč evidenc, kdo so sploh dobitniki te pomoči, vprašanje zakupnin in pa seveda problematika ocenjevanja škod, kjer je včasih občinska in

državna komisija čisto drugače ocenila škodo kot pa za zavarovalnice.

Seveda bomo zakon v Poslanski skupini SDS podprli, kljub temu da smo predlagali po našem mnenju dobre predloge amandmajev, o katerih nekaj več v nadaljevanju, ampak menimo, da je zakon le nek ukrep manjše vrednosti, ki bo, na žalost, slovenskega kmeta dohitel maja leta 2018, torej en mesec pred volitvami, ko se bo Dejan Židan hvalil, kako kmetijsko ministristvo rešuje kmete. Ampak na drugi strani, če vidimo, da niti resorno ministristvo niti agencija ne moreta prej kot v devetih, desetih mesecih, tako piše v zakonu, rešiti vsega na svojem področju, in to kljub temu da gre skoraj za copy-paste varianto zakona, potem imamo vsi skupaj en velik problem. Po našem mnenju je ravno časovnica ključen problem tega zakona. Verjetno se vi strinjamo, kdor hitro da, dvakrat da. Po zakonu pa si bo minister vzel pol leta časa, da bo dal v Uradni list objavo in pozval vse tiste, ki jih je pozeba konec aprila prizadela, da se lahko prijavijo, potem pa si bo še agencija vzela nenormalno veliko časa in bo vse to pregledovala. Ob tem nas še enkrat skrbi, da bodo evidence isti problem kot lani in da nas bodo problemi slabih praks iz lanskega interventnega zakona zasledovali tudi letos.

S tega mesta v Poslanski skupini SDS sprašujemo resorno ministristvo, ali držijo informacije, da so po lanski pozebi avstrijski kmetje, ki so bili soočeni z isto pozebo, dobili v roku treh mesecev odškodnine, iz česa so dobili in če so dobili, če to drži, ali so bili v nasprotju z evropskimi direktivami in uredbami. Kajti ravno evropska zakonodaja je bil glavni argument resornega ministristva, zakaj Vlada ne more že letos poplačati odškodnin iz naslova splošne proračunske rezerve. In ta ista vlada je v osnutku tega zakona napisala, da če so v tekočem letu na razpolago proračunske rezerve, bo Vlada zagotovila sredstva. Ampak potem v razpravi pa je bilo veliko govora o evropskih ukrepih, evropskih zadevah in kako bi prehitro izplačilo celo prizadelo slovenske kmete. Tako da v nadaljevanju razprave pričakujemo zelo resne odgovore, zakaj Avstrijci lahko dobijo, Slovenci pa ne.

In ne nazadnje, po vsakokratni pozebi smo v Poslanski skupini SDS sklicali nujno sejo na to temo, samo pri letošnji pozebi smo predlagali 13 sklepov, sicer je bilo 8 sklepov v takšni ali drugačni obliki sprejetih. Pričakujemo, da bodo ukrepi, kot so kurjenje ob primeru pozebe, reševanje, namakanje, protitočne mreže, problematika zavarovalnih premij in odbitnih franšiz ter protitočna zaščita, pa verjetno smo še kaj pozabili, čim prej na dnevnem redu agende dela Državnega zbora. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o



členih in vloženih amandmajih. Ker so amandmaji Poslanske skupine SDS k 13., 17. in 19. členu pod številko 1 vsebinsko povezani, bomo o njih razpravljali skupaj. V razpravo torej dajem 13., 17., 19. člen ter amandmaje Poslanske skupine SDS k temu členu. Kdo želi razpravljati? Prosim za prijavo.

Gospod Franc Jurša, imate besedo.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, zahvaljujem se za besedo. Pozdravljam državno sekretarko s sodelavkama!

Na samem začetku bi želel povedati, da bom ta zakon podprl, celotna poslanska skupina, to smo že povedali tudi v stališču. Kmetijska proizvodnja je specifična. To vemo vsi. Nad to tovarniško halo ni strehe, ki bi varovala proizvodnjo. Nad to streho je le nebo. In seveda, to nebo je pokazalo zobe 21. in 22. aprila letošnjega leta. Za temi posledicami sprejemamo tudi interventni zakon, že lansko leto smo ga sprejeli, glede na podnebne spremembe pa sem prepričan, da bi to zadevo morali urejati sistemsko. Vinogradniška in sadjarska proizvodnja pa sta še bistveno bolj specifični od drugih proizvodenj, recimo poljedelske. Vsi ukrepi, ki jih v normalni letini izvajajo vinogradniki, sadjarji, kmetje, ko ni naravne nesreče, se morajo izvajati tudi v primeru naravne nesreče. Ne samo to, še dodatni ukrepi. Proizvodnja tudi v primeru, ko ni proizvodov, ko ni sadežev, je tudi bistveno dražja.

Mislim, da je prav, da država v takem primeru odreagira. Kot sem že prej malo omenjal, pa nisem zadovoljen s tem, da intervenira z interventnim zakonom. Poslušajte, nobena vlada do sedaj se te zadeve ni lotila tako, da bi bilo to sistemsko rešeno. Spominjam se, začasa neke vlade v preteklosti sem kot občinski uradnik sodeloval pri oblikovanju nekega osnutka zakona, kjer naj bi se to urejalo. Če se dobro spomnim, je takrat na sedežu ministra za kmetijstvo sedela neka gospa, vemo pa, komu je pripadala, in ona se je v danem trenutku trudila, da bi se zadeve uredile, ampak na žalost se niso takrat in tudi ne nikoli pozneje. Zato apeliram na nek način, da bi se Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k tej zadevi dejansko spravilo tako, da bi imeli v prihodnosti takšen sistem in sistemsko rešitev, da velja za vsako naravno nesrečo, ki se bo zgodila na področju kmetijstva.

Prav je, da prizadeti kmetje, tisti, ki imajo svoje površine zavarovane, dobijo večji odstotek škode od tistih, ki nimajo. Mi z državnimi ukrepi dejansko tudi spodbujamo sofinanciranje zavarovalnih premij, ampak moram vam iz zgodovine nekaj povedati tudi v zvezi s tem. Tistega leta, ne vem, po dva tisoč, sem bil v lokalni skupnosti oziroma na občini na tem področju zaposlen in se spominjam, da smo med prvimi uvajali sofinanciranje takrat še dovoljene državne pomoči na lokalni ravni in smo dali 40 % za sofinanciranje zavarovalnih

premij. Ampak izpogajali smo se z zavarovalnico, da bo ona polovico tega dala tudi popusta. Tako da so kmetje, pa naj bodo to poljedelci, vinogradniki, sadjarji, dejansko plačali samo 40 %. Potem smo napravili nek tabu v tej državi in smo rekli, da naj bi tudi država to financirala oziroma sofinancirala. In res je, država je pristopila, ampak veste, kaj se je zgodilo? S tistim deležem, s katerim je država pristopila, so avtomatsko komercialne zavarovalnice dvignile premije in so kmetje naprej plačevali toliko kot prej, ko države ni bilo zraven. To lahko rečem, pa ne leti to zdaj, gospe, na vas, ker takrat niste sedele na svojih stolčkih na ministrstvu za kmetijstvo in vam tega ne smem očitati, ampak država, to sem že takrat povedal, je bila zelo slab pogajalec. Ni se izpogajala tako uspešno, kot pa so se izpogajale lokalne skupnosti.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Jurša.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Morda za začetek, vse, kar je negativnega oziroma kar je treba reševati, seveda ne leti samo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ampak bi ob podobnih razpravah nujno potrebovali bolj vsebinske odgovore, predvsem predstavnikov Ministrstva za finance, kajti oni so po navadi tisti, ki zavijejo oziroma neradi odprejo mošnjiček, in pa ne nazadnje tudi predstavnikov Ministrstva za okolje, kajti naravne nesreče so pojav, ki po sistematizaciji spada pod njihov ukrep.

Sedaj pa, če dovolite, nekaj stavkov o amandmajih, ki smo jih pripravili v Poslanski skupini SDS na odboru in večino njih, ker je bilo možno, ponovili tudi za današnjo sejo. Kot že rečeno, tam, kjer je možno in kjer se je Vlada nekako spomnila, pa niti ni natančno obrazložila zakaj, je stopnja ogroženosti 60 % tista meja, ki bo, grdo rečeno, sekala, kdo je upravičen in kdo ni, smo mi predlagali neko zdravorazumsko rešitev, to pa je, kdor je nad 50 %. Saj vemo, kdor je nad 50 %, je nad nekim povprečjem, torej na tem področju nad stopnjo ogroženosti čez polovico. Druga stvar, zaradi katere smo se odločili za 50 %, so bili primeri, ki smo jih imeli na eni izmed prejšnjih nujnih sej odbora za kmetijstvo, ko so kmetje, ali zbrani v Sindikatu kmetov ali pa iz določenih lokalnih področij, povedali, kaj se je dogajalo v praksi, ko so bili na koncu ne samo zmedeni, ampak so spraševali, kako je to mogoče. Ko so jim občinske komisije različno ocenjevale, ko jim je državna komisija različno ocenjevala in še najbolj so bili sicer pozitivno presenečeni, ker tega niso pričakovali, da so zavarovalnice kot nek škrt aparat, ki zelo nerad odpre svoj mošnjiček, dale po navadi največjo oceno ogroženosti oziroma prizadetosti za pozebo. Tako smo imeli primer, da je neka katastrska občina ali pa potok delil istega kmeta,

ampak je spadal v eno ali pa drugo občino, imel tudi za več kot 20 % na ravni nekaj deset metrov drugače ocenjeno stopnjo ogroženosti oziroma prizadetosti. Zato smo predlagali, da se pri vseh ukrepih, kjer je ta meja 60 %, spusti na po našem mnenju zdravorazumsko mejo 50 %, kajti verjemite, da tudi če bo med temi 50, 60 kmeti morda samo kakšna desetina tistih, ki jim je pozeba vzela več kot 50 %, bo verjetno marsikdo hvaležen celotnemu zboru, ki se mu reče Državni zbor, kjer smo bili toliko uvideni in smo jim to tudi omogočili.

Naslednja stvar, ki se dotika amandmajev, pa je po našem mnenju, kot že rečeno glede na to, da prihaja do skoraj copy-paste predloga zakona, kot je bil lansko leto – ki je bil malo hudomušen, verjetno bi ga na FDV, razen dveh dodatnih ukrepov, ocenili kot plagiat, ampak v tem primeru je – dobro, da je vsaj to prišlo v Državni zbor, da nismo čakali. So nas pa zmotila določena časovna opravila, na primer 19. člen, kjer govorimo tudi o amandmaju. V trenutnem besedilu zakona piše, citiram: »Minister, pristojen za kmetijstvo, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona objavi v Uradnem listu Republike Slovenije obvestilo o datumu začetka vlaganja zahtevkov.« 6 mesecev po uveljavitvi, uveljavljen bo, kot je že tukaj napisano, naslednji dan po objavi v Uradnem listu, torej če bo ta teden sprejet, naslednji teden, 20. julija, plus 6 mesecev, avgust, september, oktober, november, december, januar. 20. januarja bo minister blagoslovil, lahko oddal obvestilo o datumu o začetku vlaganja zahtevkov. Zakaj ne prej? Zakaj ne bi? Ker po našem mnenju, če že za vas ni spremenljiv rok enega meseca, v katerem bi lahko minister objavil ta datum, bi pa potem tudi agencija bila prej primorana in bi v času vsaj do novega leta imeli ljudje vsaj na papirju, spoštovani Janez Novak, minister je objavil v Uradnem listu, agencija je odločila, slej ko prej vam pripada tolikšna in tolikšna odškodnina. Ampak ne. Najprej minister 6 mesecev, potem pa osmi odstavek 19. člena, citiram: »O zahtevkih odloča agencija. Rok za izdajo odločb je 6 mesecev od poteka roka za vložitev zahtevka.« Eventualno – pa vem, da bo minister prej to naredil, ker po zadnjednevnih informacijah naj bi bile volitve, če bodo redne, če ne bo kdo iz koalicije prej skočil naslednji vladi v objem, 3. junija – bi ljudje lahko do 20. julija 2018 izvedeli, koliko bodo dobili.

In ko ravno govorimo o tej časovnici, ki je po našem mnenju popolnoma predolga, dovolite, da vas spomnim, kaj je koalicija oziroma Vlada kot predlagatelj napisala v besedilo zakona, citiram: »Cilji zakona so čimprejšnja pomoč upravičencem, normalizacija delovanja in omejitev gospodarske škode, ki je nastala upravičencem zaradi pozebe.« Zakaj potem, če se že ministrstvo sklicuje, ah, Evropa nam ne pusti, da iz slovenske proračunske rezerve prej vzamemo denar, ni tako, da bi ljudje vsaj vedeli, koliko bodo dobili in na kakšen

način? Še več, kar je bil tudi naš namen, da smo predlagali na seji odbora amandma, ki je bil zavržen in ga danes zaradi poslovnih določil nismo mogli dopolniti, je to, kar je Vlada zapisala: »Če je program odprave posledic škode v kmetijstvu sprejet v letu nastanka škode,« leta 2017 smo, »se za to proračunsko leto zagotovijo sredstva za izvedbo ukrepov odprave posledic škode v kmetijstvu v okviru sredstev državne proračunske rezerve. Za posamezen pojav škode v kmetijstvu, za katerega je Vlada odločila o uporabi sredstev za odpravo njegovih posledic v septembru ali pozneje, se zagotovijo sredstva za izvajanje ukrepov v proračunskem letu po letu, v katerem je nastala škoda.« Potem pa da Poslanska skupina SDS – pa ni zrastle, priznamo, na našem zelniku, ampak je zrastle na našem zelniku na podlagi informacij kmetov, ki so nas opozarjali na to, da kdor hitro da, dvakrat da – potem pa je naenkrat Evropa tista, ki tega ne dovoli. Zato še enkrat, spoštovana državna sekretarka, resnično upam, da boste navedli, katera direktiva oziroma katera evropska uredba nam to preprečuje. In če nam to preprečuje, zakaj je bilo možno to lani izplačati v Avstriji? In če veste, kakšne sankcije so potem prizadele avstrijske kmete? Mi smo rekli okej, saj verjetno, če bo Evropska unija rekla nedovoljena državna pomoč, po navadi dobiš rumen karton oziroma opomin s strani evropskih institucij. Tukaj je bilo rečeno ne, takoj bodo kmetom vzeli. Tako da me resnično zanima, koliko je na tem področju.

Sedaj pa, podpredsednik, upam, da dovolite še dva splošna stavka glede teh sistemskih in pa parcialnih oziroma interventnih rešitev. Moram reči, da sem dobil v zadnjih nekaj dneh in tudi ob spremljanju današnje napovedi ARSO, kaj bo, vprašanja, ali lahko pričakujemo kakšen interventni zakon za odpravo posledic toče, ki je v nekaj dneh oklestila, marsikje tudi tam, kjer ni že pozeba 80 ali 100-odstotno uničila pridelkov v sadovnjakih, vrtovih in pa tudi za nas Posavce znanih in zelo zaželenih in zelo pridno pridelanih vinogradih. Ali lahko pričakujejo tudi tu interventni zakon? Bili so celo predlogi, da naj do konca tedna skličem še kakšno sejo, ampak sem se vas usmilil, ker resnično upam, da bo že tale razprava več kot dovolj velik opomin, da čim prej, pa ne samo vaše ministrstvo, spoštovana državna sekretarka, da ne bo pomote, ampak v sodelovanju z ministrico za okolje in prostor in ministrico za finance in morda tudi z ministrico za obrambo naredite nekaj, da se pripravi ali sistemski zakon odpravljanja posledic naravnih nesreč ali pa morda še kakšen drug zakon, ki bo zajel to sistemskost reševanja. Kajti verjetno je reševanje proti toči v domeni ministrice za obrambo. S tega mesta sprašujem, zakaj je v Sloveniji zmanjkal sistem, ki se mu je reklo uspešna protititna zaščita? In če bo spet odgovor, da je bila kakšna Janševa vlada, prav, potem pa naredimo poslanci vsi skupaj en korak pa takoj naredimo. Ne pa, da me krajani oziroma



občani iz moje občine sprašujejo, zakaj na Lisci ni več protitočne zaščite, ki je bila uspešna. In ali drži, da ker imajo Avstrijci uspešno protitočno zaščito, se pri njih ti nevihtni oblaki razbijejo, potem pa se združijo na južni strani Alp?

In pa zadnja stvar, glede zavarovalnih in pa nezavarovalnih premij. Pri tem zakonu je bil narejen določen napredek, ampak še enkrat, ko govorimo o dvigu premij oziroma sofinanciranju s strani države pri dvigu premij, me kmetje opozarjajo, da naj nikakor ne pozabimo na možnost, ki jo imamo vsi skupaj – tako imenovane odbitne franšize. Marsikateri kmet je rekel, da ni problem, ali je 30 ali 40 ali 50-odstotno sofinanciranje zavarovalne premije, ker tukaj, kot je kolega Jurša pravilno ugotavljal, zavarovalnice nabijejo, pa se potem to nekako uresniči na dejansko takšni ravni, da ta dvig niti ni tako pomemben, ampak so te odbitne franšize za marsikaterega kmeta veliko bolj pomemben razlog, ali se bo odločil za zavarovanje svojih proizvodov oziroma izdelkov. In pravijo, da tukaj je možnost in da je šla ta vlada oziroma prejšnja vlada korak stran od te dobre rešitve, zato od vseh nas poslancev in poslank pričakujejo, da gremo zopet kmetom naproti, in to, kar smo tudi že predlagali v eni izmed sklepov, da se lotimo tudi vprašanja odbitnih franšiz.

Kar pa se tiče ostalih rešitev, spoštovana državna sekretarka, skupaj z ostalimi ministri in ministricami imate kar nekaj sklepov za realizirati. Pa če začnemo s sklepi, ki so še ne 100-odstotno realizirani s področja odprave posledic žledoloma, pa lanski sklepi istega odbora za kmetijstvo v Državnem zboru in tudi sklepi, ki smo jih tukaj, mislim da, soglasno sprejeli na naši seji 16. maja letošnjega leta. In kot je pravilno ugotovil gospod Jurša, ni samo denar tisti, ki obdrži kmete pod nivojem preživetja, kaj šele zaslužka, ampak so tudi ostali ukrepi, ki lahko kmetom omogočijo preživetje. In tu bom končal, da ne bom zašel na temo, kaj vse je na področju kmetijske politike napačno oziroma kaj vse v kmetijski politiki v Republiki Sloveniji manjka. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Lisec ima seveda prav. Ne samo, da je za kmete katastrofa, ta toča tudi ni usklajena s Poslovníkom Državnega zbora, ker se dopusti začnejo šestnajstega. Hvala lepa, da se ga držite.

Besedo ima mag. Tanja Strniša, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana poslanca, ki sta razpravljala!

Dovolite mi nekaj pojasnil, najprej glede predloga amandmajev, ki bi prag, pri katerem se dodeli finančna pomoč najbolj prizadetim kmetijam, znižal s 60 % na 50 % poškodovanosti na posamičnem GERK-u. Tu želim obrazložiti,

tako kot sem že povedala na odboru, da so naslednji razlogi, da je Vlada v predlogu zakona določila prag 60 %. Pa naj začnem s tem, kaj je sistemski zakon, ker je bil tudi očitek, da nimamo sistema zakona ali pa da ste nekateri poslanci pričakovali sistemski zakon v Državnem zboru. Mi imamo sistemski zakon, Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Zakon je jasen, pravi, da za škode po naravnih nesrečah v kmetijstvu, ki jih je mogoče zavarovati oziroma so te zavarovalne premije sofinancirane, ni pomoči. Če bi se mi kot ministrstvo obnašali sistemsko, potem bi rekli: »Kmetje, imeli ste možnost oziroma omogočeno vam je, da ta pridelek zavarujete. Ta zavarovanja so tudi delno sofinancirana s strani državnega proračuna in tukaj pač ni pomoči.« Ampak mi smo se dobro zavedali, kaj se je v praksi zgodilo. Zgodila se je pozeba že lansko leto, kakršna je bila nazadnje pred petdesetimi leti, in letos še ena, čeprav bi pričakovali, da po neki statistiki ali pa verjetnosti dogodkov take pozebe še trideset ali pa ne vem koliko let ne bo. Zgodili sta se dve katastrofalni pozebi druga za drugo, in to gospodarstvom, kot so sadjarke ali pa vinogradniške kmetije, med katerimi se mnogi ukvarjajo samo s tem. Kaj naj človek naredi, če ima sadni nasad ali pa vinograd, pa mu vse pozebe? Saj ne more nekaj drugega posaditi. Dana je bila neka vzporednica s točo. Drži, podobno, ki jih dobivamo zdaj, slike s terena, kako je toča sklestila kakšne njive, so grozljive, ampak še vedno, njiva je na voljo, da se morda posadi nekaj drugega. Kdor ima koruzo za krmo, pa mu je zdaj popolnoma stolklo koruzo, seveda ima škodo, in to veliko škodo, ampak krma se lahko dokupi, živino redi naprej, ni v brezizhodnem položaju. Ni v brezizhodnem položaju. Kmetije pa, ki imajo sadjarstvo in vinogradništvo in so dve leti brez vsakega prihodka ... Mi imamo primere, kjer je škoda 100-odstotna. Se pravi ne samo, da nimajo prihodka, imajo negativen dohodek, ker imajo stroške. Sadjarji so nam lepo povedali – 5 tisoč je približno stroškov za vzdrževanje nasada, tudi če nimaš pridelka, ker ga moraš poškropiti, ker ti ga sicer bolezní do konca uničijo, ker ga moraš obrezati, ker ga moraš zmulčiti in druga dela.

Mi smo torej imeli primer izrednih situacij pri tem, ko je bilo znižano sofinanciranje zavarovanja zaradi varčevalnih ukrepov, ki so na področju kmetijstva zarezali v ukrepe, ki so financirani iz integralnega proračuna. Ker mi smo kljub varčevanju zagotovili v celoti črpanje sredstev PRP, pa niso vse države v Evropi tega naredile, ker niso imele za sofinanciranje. Mi smo to naredili, ker bi sicer naredili še več škode sektorju, tukaj pa je bila stopnja financiranja znižana. Po lanski pozebi letos za 10 odstotnih točk višja, ampak še zmeraj ni bila 50-odstotna, kar je cilj, ker je bila samo 40-odstotna za sadjarstvo in 30-odstotna za vinograde. Zato smo mi ponovno prišli z interventnim zakonom in nimamo namena delati sistema zakona za pozebe. Ne, mi imamo vrsto, pa bom tudi



povedala, sistemskih ukrepov, s katerimi želimo sektor usposobiti, da bo lažje prenesel take škode, na katere je treba računati, ker so podnebne spremembe dejstvo, so tu, ampak bom v nadaljevanju razložila. Skratka, da povem, zaradi tega smo se mi tako kot lani, ker ukrepamo nesistemske oziroma izven sistemskega zakona, odločili, da enak prag poškodovanosti upoštevamo, vendar dodajamo ukrepe in ukrepe pomoči stopnjujemo.

Da, zakon pravi, da je finančna pomoč nad 60 % na posameznem GERK-u oziroma 30 % mora biti izpada dohodka v tej dejavnosti na kmetiji, to je v skladu z evropskim predpisom, ki sploh dovoljuje, kdaj lahko država intervenira. Vendar imamo druge ukrepe, odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je možen pri škodi nad 30 %. Nad 30 % deluje in učinkuje ukrep, ki je na novo uveden s tem zakonom, in sicer subvencioniranje obrestne mere za kredite. Tu ne bodo prišli v poštev samo tisti, ki imajo 60-odstotno škodo ali več, tudi drugi, če imajo finančne težave. In ti obratni krediti, da vam povem, da vas tudi seznanim z zadnjo situacijo, so zdaj v fazi sprejemanja na ustreznih organih regionalnega sklada in prinašajo – ker to še ni sprejeto, prosim, vzemite z rezervo, ampak predlog je – da bi bili krediti z dveletnim moratorijem in po dveh letih, se pravi, da počakamo, da bo vendarle že nek normalen pridelek in da bo potem možno petletno vračilo, in v tem času ni obresti, ker bodo obresti za kredit sofinancirane s strani našega ministrstva, za kar bomo skladu refundirali stroške obresti. To so zdaj obratna sredstva. Ampak sklad že zdaj pripravlja spremembo, svoj rebalans, na podlagi tega bo izveden javni razpis tudi za reprogram kreditov za tiste kmetije, ki so bile eventualno v kakšnih investicijah pretekla leta in imajo zdaj težave z odplačevanjem kreditov. Naj povem še za te primere. Prej nisem rekla, ampak za kredit za obratna sredstva bo razpisanih 5 milijonov in 2 milijona sta predvidena za reprogram investicijskih kreditov, kjer pa bo moratorij do 3 leta in do 20 let doba vračanja, do 20 % teh sredstev bo možno uporabiti za obratna sredstva, se pravi, da ne bo šel zdaj kmet po dva kredita, ampak če ima neko investicijo, bo lahko vzel ta kredit za reprogramiranje pa bo 20 % namenil ne za reprogram kredita, ampak za obratna sredstva, ki jih potrebuje. Tu pa ni brezobrestni kredit, ampak bo obrestna mera od 0,1 do 0,5 %, se pravi minimalna, ni pa brez obresti, to drži. In tretjič, ko sem že pri stopnjevanju ukrepov, po pravilniku sklada ni mogoče odpisati najemnine, če gre za naravno nesrečo, ki jo je možno zavarovati, ampak zato pa delamo izjemo s tem interventnim zakonom, tako kot za vse druge naravne nesreče, recimo suša je tista, ki je ni mogoče zavarovati pa zaradi tega velja sistemski zakon, in najemnino je možno odpisati, kadar je škoda najmanj 50-odstotna, in se stopnjuje ta delež odpisa do 80 % sorazmerno s

škodo in nad 80 % je 100-odstoten odpis najemnine.

Skratka, če želimo pomagati tistim, ki imajo najhujše težave, je pomembno, da ta prag res zadene najbolj prizadete. Ker če bi mi prag znižali, se nam lahko zgodi – kaj? Da potem, čeprav smo podvojili sredstva, ne bi mogli v celoti izkoristiti tega povečanja stopnje podpore do 30 %, ki je spet po evropski uredbi maksimalna, se pravi, dali smo maksimalno možno stopnjo pomoči in želimo, da je sredstev res dovolj za te, ki so predvidoma najbolj prizadeti, posebej še zato, ker je njihov ekonomski položaj v primerjavi z lanskim letom še toliko slabši, ker je drugo leto zapored, in vmes nobenega prihodka.

Če povem še o tem, kar sem prej rekla, zakaj ne načrtujemo sistemskega zakona. Sistemskega zakona ne načrtujemo zato, ker imamo sistemske ukrepe, ki jih zdaj nadgrajujemo, ki naj bodo taki, da kmetje, sadjarji in vinogradniki uporabijo vse druge inštrumente, da se obranijo posledic po takih hudih naravnih nesrečah oziroma hudih pozebah. Mi smo zdaj v proračun – proračun ste sprejemali, na koncu koncev ga sprejme Državni zbor, ampak v vladnem postopku imamo kot ministrstvo predlog, da se stopnja sofinanciranja zavarovalnih premij dvigne na 50 %, se pravi v predlogu proračuna bomo povečali to postavko. Kot je bilo že povedano s strani gospe poslanke Vojke Šergan, pa naj ponovim, smo v Programu razvoja podeželja – zdaj je pripravljena sprememba, ki jo bo ustrezen organ sprejemal konec meseca in gre potem v potrditev na komisijo – samo za investicije, ki pomenijo aktivno obrambo proti podnebnim spremembam ... Tukaj bi se želela referirati tudi na razpravo poslanca Levice Kordiša, ki je rekel, da kmetijski resor nima sistemskega ukrepa prilagajanja na podnebne spremembe, ima jih, jih bom razložila. In sicer, v Programu razvoja podeželja bomo dvignili stopnjo sofinanciranja, ki je za druge investicije osnovna, na 30 %. Ampak če gre za investicije v namakanje, kaj je to drugega kot prilagajanje podnebnim spremembam? Protitočne mreže se, drži, uporabljajo samo v intenzivnih sadjarskih nasadih, manj je tega v vinogradih, kjer so seveda posledice toče tudi lahko katastrofalne, ampak manjše toče naredijo relativno manj škode kot v sadjarstvu, kjer je kakovost poseben problem, se pravi za napravo oroševalnih sistemov in za rastlinjake, ki so pa, bi rekla, višek zavarovanja pogojev v kmetijstvu. Za vse te štiri namene prilagajanja kmetijske proizvodnje podnebnim spremembam bomo dvignili stopnjo sofinanciranja tako, da bo začetna stopnja 50 %, če pa je nekdo v ekološki proizvodnji, izkorišča oziroma izvaja okoljske ukrepe, je na območju z omejenimi dejavniki, kamor sadjarstvo pa vinogradništvo v glavnem v celoti spadata, lahko v teh primerih doseže 70-odstotno stopnjo pomoči, če pa je hkrati še mladi prevzemnik, pa do 75 % stopnje pomoči,



in to je izjema, za vse ostale investicije je maksimalna stopnja pomoči 50-odstotna. Na predlog sadjarjev, ki so bili del te naše skupine, prej na začetku sem jo omenjala, da so vsi ti ukrepi dogovorjeni in usklajeni s stroko, se pravi, s to stroko, ki prihaja v svetovalne službe s kmetijskih zavodov, z drugih inštitucij, bomo pripravili zdaj še tehnološka navodila, se pravi, kakšne možnosti ima kakšen nasad v boju proti pozebi, ker drži, da ni povsod vode kot vodnega vira za namakanje, in obstajajo, bili so danes omenjeni, nekateri drugi prijemi in ukrepi, ki lahko zmanjšajo vpliv nizkih temperatur oziroma povzročijo gibanje zraka, karkoli pač lahko v tistem času učinkuje.

Bila je omenjena letalska zaščita proti toči. Drži, izvajamo jo samo v severovzhodni Sloveniji po dveletnih programih, ki jih sprejme Vlada. Zakaj? Jaz bi si želela, da bi bila tudi drugod taka zaščita, ampak tukaj ni enotnega mnenja v stroki. Nekateri dosedanja poizkusi in raziskovanja so pokazali, da ni bilo mogoče niti dokazati niti ovreči učinka, čeprav praksa, izkušnje, opazovanja kmetov kažejo na to, da če je na enem območju tak način obrambe razbijanja oblakov z jodidnimi, ve vem kaj, oni vzpostavljen, potem se lahko točonosni oblaki mogoče res premaknejo na sosednje področje. Zaradi tega to obrambo še vedno izvajamo v severovzhodni Sloveniji, ker jo imajo Avstrijci, ki mejijo, in mislim da tudi na Hrvaškem. Vsakič posebej so proti temu ukrepu ministrstvo za okolje, agencija za okolje in ministrstvo za zdravje. Resorji izpostavljajo vpliv kemikalij na okolje in tudi učinkovitost, ampak ravno zaradi tega, ker je to razmeroma poceni strošek, mi namenimo za to okrog 57 tisoč na leto, kar dajejo občine, ki morajo, mislim da, vsaj 60 % prispevati in morajo biti tudi vključene. Ravno zaradi tega dokler je pobuda lokalnih občin, dajejo zraven 80 tisoč, skratka, dokler so lokalne občine za to, jim dajejo zraven sredstva, tudi Vlada pri tem vztraja kljub nasprotovanju dveh ključnih resorjev. Tako.

Zdaj pa, če mi dovolite, še glede časa, potrebnega za izvedbo finančne pomoči. Bilo je zaproseno, da povem, kje je ta evropska pravna podlaga in zakaj Avstrijci drugače. Na odboru za kmetijstvo je predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice povedal nam vsem, da zato, ker Avstrijci to dobijo iz vzajemnega sklada. Se pravi ni šlo za državno pomoč, ampak jaz zdaj ponavljam besede od tam, natančno pa vem, kaj evropski predpis pravi. Evropski predpis pravi, da je dodelitev pomoči mogoča šele po datumu, ko stopi v veljavo shema pomoči za mala in srednje velika podjetja in shema za velika podjetja. Za velika podjetja je še nekoliko drugače, je drug pravni predpis, so smernice, prve so skupinske izjeme, drugo pa so smernice, nekoliko bolj zahtevni pogoji za velika podjetja, ki jih imamo tudi nekaj. Kako pridemo do potrditve? Prvo, kar je, če grem od končne točke nazaj, evropski predpis zahteva, da končna ocena izpada dohodka upošteva povprečne

pridelke in cene v letu nastanka škode. Se pravi, tudi če bi lahko že vedeli do konca leta, kakšen bo pridelek, ni tako enostavno. Jaz sem se natančno pozanimala pri vodstvu Statističnega urada, ker sem želela, da bi ta postopek pospešili, ampak oni imajo sistem zbiranja podatkov in potem križanja teh podatkov s temi podatkovnimi bazami in cel proces in seveda najmanj dokler se določeno koledarsko leto ne konča, ne morejo imeti podatka o ocenah. Oni so letos objavili za lansko leto oceno 16. aprila, če bi se zelo potrudili, pravijo, da bi lahko to oceno objavili konec marca. Mi pa dokler te cene nimamo, ne moremo prigrasiti sheme kot končno, se pravi notificirati oziroma v informacijski sistem komisije sporočiti državne pomoči, da bi na podlagi tega lahko izvedli plačila. Ampak kakšen je pa postopek pred tem? Omenjeno je bilo, da so bile lani morda določene nelogičnosti v oceni, zaradi tega smo rekli, da bo končna ocena letos res narejena ob spravi oziroma tik pred spravi, zaradi tega, da bo možno odpraviti odstopanja med tistim, kar bodo kmetje v svojem prijavnem obrazcu za škodo ocenili ali pa zavarovalnice, in tistim, kar bo mnenje regijskih komisij. Ampak ko imamo končno oceno, je ta program – na tem delu uporabljamo Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč – na Vladi, in ko je sprejet program in končna ocena, je seveda možno kmetom dati te predtiskane obrazce, ki jih potem izpolnijo kot vlogo. To, kar bodo zdaj poleti poročali, bo v bistvu prijava škode, zato da bomo imeli evidentirane vse, ki mislijo, da imajo škodo. Kar pa bo naša agencija, plačilna agencija za kmetijske trge, kmetom dala po končni oceni in po sprejetju programa na Vladi kot predtiskan obrazec, bo v bistvu zahtevke za izplačilo škode. Ne glede na to, da se ta proces lahko naredi prej, tako kot se je v letošnjem letu za lansko škodo naredil prej, je treba za dokončno prijavo državne pomoči, pred katero se ne sme izplačati teh izplačil, počakati na Statistični urad, na njihovo oceno, prigrasiti in potem so izplačila možna.

Letos je sicer trajalo precej manj, rok za agencijo je res šest mesecev, ampak letos je agencija v dveh mesecih in pol izplačala, ker so zaradi dodatne pozebe in težkega položaja kmetov takrat delali na agenciji, na upravi za zaščito in reševanje in na vseh pristojnih organih tudi za vikende in za praznike, da je šel ta proces skozi in izplačila 16. maja. Upam, da bo tudi v naslednjem letu vse narejeno za to, da bi bilo čim prej po tistem datumu, ko dobimo zadnje podatke s Statističnega urada, izplačano. Statistika pravi, da bi morala v sistem zbiranja cen poseči tako globoko, da bi bilo to kvečjemu možno v letu 2019. Upam, da takrat ne bomo imeli interventnega zakona in interventnega ukrepanja.

Če povzamem, razumemo dobronamernost predlaganih amandmajev, ampak znižanje praga bi pomenilo – še enkrat opozarjam, da so z zakonom in s pomočjo v



drugih ukrepov pokriti tudi tisti, ki so utrpeli manj škode, pa še enkrat poudarjam to, da bi s tem morda znižali pomoč tistim, ki pa imajo res na primer 90 ali 100-odstotno škodo, in da je to tveganje. Zaradi tega menim, da je bil v zakonu predlog Vlade za 60-odstotni prag primeren. Kar se pa teh postopkov tiče, mi bomo vse naredili, da bi kmetje čim prej prišli do denarja, moramo pa upoštevati predpise zato, ker bi bila sicer pomoč izplačana neupravičeno. In drži, kar ste povedali, gospod Lisec, če bi šlo za nepravilno izplačano pomoč, je grožnja vračila na samem upravičencu. In še enkrat, menimo, da smo zlasti s tem, ko smo našli skupni jezik tudi z ministrstvom za gospodarstvo in skladom za regionalni razvoj Ribnica, ki bo finančno pomoč, poleg tiste, ki jo bodo dobili tisti, ki imajo zavarovane nasade pa bodo dobili izplačila, običajno dobijo še v istem letu od zavarovalnic, in s tem, ko smo omogočili brezobrestne obratne kredite pa predvsem z dolgim moratorijem, reprogram obstoječih kreditov in s k razpisu v naslednjem letu za Program razvoja podeželja še dodatnim razpisom za tisti del lastne udeležbe ... Jaz sem rekla, do 75 % bodo lahko dobili evropskih sredstev, samo če je dve leti suša pri prihodkih, bo tudi to problem, zaradi tega smo se dogovorili s skladom Ribnica, da bo v naslednjem letu naredil razpis za ta del lastne udeležbe v investicije proti podnebnim spremembam oziroma za obrambo proti naravnim nesrečam. S tem menimo, da smo sistemsko na vseh ravneh pristopili k temu, da bi sektor to dveletno krizo preživel in da bi lahko prebrodili te težave in potem nadaljevali z normalno proizvodnjo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kdo želi še razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovani državna sekretarka, predstavniki ministrstva, lepo pozdravljeni!

Moram reči, da nisem naklonjena temu, da imamo za posamezne projekte ali za posamezne probleme posamezne, ločene zakone, ampak na tem področju več kot očitno ni druge rešitve in me po svoje tudi veseli, da se letos nekoliko hitreje o tem interventnem zakonu v Državnem zboru pogovarjamo. Resnično je problem na tistih območjih, pri tistih posameznikih, ki so odvisni zgolj od dejavnosti sadjarstva ali pa vinogradništva. Tega v Sloveniji ni tako zelo malo, zato je dogodek, ki se je zgodil lani in na žalost tudi letos, pozeba v mesecu aprilu, še toliko bolj zaskrbljujoč. Podatek Kmetijsko gozdarske zbornice, da je v letošnjem letu prizadelo kar 71 % sadovnjakov in pa 38 % vinogradov, se mi zdi izjemno

kritičen, je pa res, da bi lahko, kar je bilo danes že izpostavljeno, ne glede na to, da ni direktno primerljivo, morda še nekoliko razširili to področje pa govorili tudi o toči, ki je zlasti na Štajerskem v preteklih dneh naredila kar katastrofalno škodo. Ena izmed takih je bila tudi včeraj.

Predlogi oziroma amandmaji, ki smo jih dali v Slovenski demokratični stranki, se mi zdijo upravičljivi, kljub temu da smo zdaj slišali posamezne obrazložitve s strani državne sekretarke. Ampak, spoštovana državna sekretarka, mene enostavno niste prepričali. Mene zanima, kakšna je potem razlika. Mi dejansko želimo zgolj znižati mejo in na nek način omogočiti, da bi bilo do teh ukrepov upravičenih nekaj več kmetijskih pridelovalcev. Mene zanima, kakšna je ta razlika. Koliko je teh, ki so imeli škodo vsaj po tej grobi oceni, ki je na razpolago med 50 in 60 %? Koliko je teh in kaj bi dejansko potem pomenilo v številkah, če bi to mejo spustili na 50 %, kot predlagamo v Slovenski demokratični stranki? Še vedno nekako ne morem razumeti, zakaj je ravno 60 % tista meja, pri kateri vztrajate. Strinjam se z vami v delu, da je tistim, ki so bili najbolj prizadeti, treba v največji meri pomagati, ampak kakorkoli, težko rečemo, da nekdo, ki pa je imel, ne vem, 59 % pridelka uničenega, napram tistemu, ki je imel pa 60 % ... Ne vem, zelo težko postavimo to mejo in s tem bi jo vsaj še nekoliko razširili in na nek način omogočili več ljudem, da so deležni vsaj nekaj malega pomoči, da lahko preživijo. Dejansko je problem ravno zaradi tega, ker se je zelo podobna zadeva zgodila dvakrat – v lanskem in v letošnjem letu. To dejansko pomeni izgubo prihodka skoraj v celoti, razen za tiste, ki imajo še kakšno drugo dejavnost. Morda bi se dala tukaj vseeno najti neka, ne vem, morda dopolnjena različica, da spustimo to mejo pa morda še ustrezno dopolnimo, da pa to velja za tiste, ki so resnično odvisni zgolj od tega. Lahko najdemo tudi kakšen predlog rešite v tej smeri. Ampak resnično ne morem razumeti, zakaj se toliko vztraja pri teh 60 %.

Drugo, kar je dejansko velik problem, so pa ti dolgi roki. Pomoč zaradi pozebe, ki se je zgodila v lanskem letu, je prišla tik pred pozebo v letošnjem letu. To pomeni, da se je obrnilo celo koledarsko leto, kar je seveda nesprejemljivo. Predlogi amandmajev, ki smo jih dali v Slovenski demokratični stranki, ki gredo v smeri tega, da bi te stvari lahko stekle nekoliko hitreje, mislim, da so popolnoma na mestu. Apeliram na vas poslanke, da enostavno podprete tudi naše amandmaje, namreč pomoč bo sicer prišla prepozno. Grobo oceno škode v sadovnjakih in vinogradih je mogoče podati danes in na osnovi te grobe ocene se lahko postopki zaključijo v letošnjem letu v jesenskem času in tako kmetje dobijo izplačila vsaj do konca tega leta. Lahko pa se, da bomo zelo natančni, v prihodnjem letu potem naredi nek poračun. Ampak na osnovi grobe ocene je to mogoče narediti letos, o tem smo v Slovenski

demokratski stranki prepričani. Edino v tem primeru bi pomoč prišla še v nekem obdobju, ko bi dejansko pomagala tem posameznikom. Ker enostavno, ne vem ... Upamo, seveda si ne želimo, da se podobna zgodba zgodi tudi prihodnje leto. Dajmo še o teh stvareh razmisliti in poiščimo tukaj neko ustrežnejšo rešitev. Tudi ti roki, ki ste jih podali, ki so sicer v 19. členu in jih amandmiramo ... Resnično ne moremo razumeti, zakaj ministrstvo za kmetijstvo potrebuje šest mesecev po uveljavitvi tega zakona, da obvesti o začetku za vlaganje zahtevkov. Šest mesecev ste dali v sam predlog. To je ja mogoče narediti v roku nekaj tednov. In naš predlog je v roku enega meseca. Naslednja zadeva so zahtevki, o katerih potem odloča agencija. Tu imate prav tako rok za izdajo odločb šest mesecev, naš predlog je v treh mesecih. Zakaj potrebuje agencija šest mesecev? Tu gre za izredne dogodke in mislim, da je tu ključno, da bistveno skrajšamo ta čas in da pomoč pride do teh posameznikov še v letošnjem letu. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Pravzaprav bi na začetku, preden se opredelim do amandmajev, rekla nekaj besed o tem interventnem zakonu za pomoč v kmetijstvu. Sama sem lansko leto prvi zakon, ki je bil, zelo spremljala in se tudi pogovarjala z deležniki na terenu, ki so bili prizadeti že lansko leto in so imeli škode 90 % in več. Tudi lansko leto smo se pogovarjali, imeli smo sklicane odbore, na katerih smo se o tej problematiki pogovarjali. Izpostavljali smo težave, s katerimi smo se srečevali na terenu, tudi s kolegi iz opozicije. Vse to zelo dobro razumem in sem razumela, ampak do tiste točke, ko smo pa vendarle dobili pojasnila, ko so nam natančno razložili, zakaj je do česa prišlo, in moram reči, da zdaj pa več ne razumem. Tudi sekretarka je ravnokar razložila, zakaj je potreben ta šestmesečni postopek, razložila je, zakaj ne 50, zakaj 60. Zdaj pa bom še sama poskušala to razložiti, in sicer na ta način, da bi vprašala kolege iz SDS, ali se pa naj potem tisti, ki so bili 100-odstotno prizadeti že drugo leto, strinjajo s tem, da namesto da dobijo škode povrnjene 60 % – in so bili res že dve leti zapored hudo prizadeti – bodo dobili samo 50 % vračila? Zakaj na škodo tistih, ki so bili že dve leti res hudo hudo prizadeti in bodo zdaj dobili manjše povračilo škode? Ravno zato pravzaprav ne morem ... / oglašanje iz dvorane/ Ali dovolite, da povem do konca? Tudi mi vas ne motimo, kadar razlagate svoje. Izkazalo se je v izvajanju lanskoletnega zakona, da je bilo teh 60 % primeren procent in da so tisti, ki so bili prizadeti in so dobili povrnjeno škodo v tej višini, nekako pokrivali stroške. Prav tako smo se v Stranki modernega centra zavzemali za to, da

se letošnje leto naredi individualni pristop, da lahko kmetje tudi sami prijavijo škodo. To se je zdaj s tem zakonom tudi izboljšalo in doseglo. Kmet bo lahko letos sam prijavil škodo in bo agencija samo preverila, ali je ta škoda pravilno ocenjena ali ne. To pa zaradi tega, ker so ta območja v Sloveniji res tako specifična, tako kot ste omenili, da je recimo ena dolina bila prizadeta za 90 %, druga pa 50 %. Še celo tako je bilo, da je zavarovalnica dobila eno oceno in še celo boljšo, kot je agencija ocenila. Prav zaradi tega, ker je prišlo do teh različnih ocen in niso imeli možnosti kmetje individualno pristopati k temu, se je to izboljšalo v letošnjem letu, ker se je spremenil model financiranja.

Zaradi tega teh amandmajev ne moremo podpreti. Ker so, tako kot sem že poudarila, na nek način neuresničljivi, so celo negativni za nekatere druge poslovne subjekte in prizadenejo tiste, ki so utrpeli največ škode. Tako kot sem povedala, tisti, ki največ škode utrpijo, bi dobili potem pač manj. In treba je še enkrat poudariti to, da že pri 30 % ocene škode bodo lahko koristili te olajšave, tako za zakup zemljišč kot tudi invalidske in vse socialne prispevke. Pri tem bi rada še to poudarila, da se je pri prispevkih zdaj celo podaljšal rok prijave s 15 dni na 60 dni, kar je tudi olajšanje, neka manjša ovira oziroma se računa, da bo vsak posamezni kmet lažje v 60 dneh vložil ta zahtevek kot pa prej v 15 dneh. Tukaj pa tudi ne smemo pozabiti, tako kot je sekretarka povedala, da gre tudi za vključitev Slovenskega regionalno razvojnega sklada, ki bo subvencioniral obrestne mere, to se pravi tako za obratna sredstva kot za prelongiranje obstoječih kreditov za investicije, ker nekateri so res že drugo leto prizadeti.

Kar se pa tiče amandmaja, ki govori o tem, da se s 6 mesecev skrajša vlaganje zahtevkov, pa mislim, da, tako kot je bilo predstavljeno in tako kot je v praksi potekalo že pri prejšnjem interventnem zakonu iz leta 2016, morajo službe izvesti celo vrsto aktivnosti od potrjevanja končne ocene škode naprej, ki je znana šele v jeseni, kar je povedala tudi državna sekretarka, in temu ne moremo oporekati. Kdo lahko reče, da se da škoda oceniti prej kot jeseni, če se šele takrat pregleduje, kakšen je bil pridelek po posameznih področjih? Ne da se. In če seštevamo, potem se ne da v mesecih skrajšati teh rokov. Potem je bil sprejet program odprave posledic, ki je šele posledica tega, kako se škoda oceni. To smo slišali na odboru, danes jaz ponavljam tretjič, mogoče bo pa vsaj javnost razumela, o čem govorimo. Končna ocena je možna šele pri spravilu pridelkov, potem je sprejetje na Vladi, potem so evropski predpisi, ki jih je sekretarka natančno opisala, na kakšen način gredo, in potem ni moč pričakovati, glede na to, da je potem še Evropska komisija – ker je to interventni zakon in ker se to šteje za pomoč, mora Evropska komisija potrditi to pomoč, da se potem lahko izplača. Mislim, da ta zakon, za katerega ste rekli, da je copy-paste lanskega, ni



copy-paste, ampak je izboljššan, upošteva vse naše razprave, ki smo jih imeli na odborih, ko smo bili kritični do tega, na kakšen način se zakon izvaja. Tudi sama bi si želela, da bi bilo to izplačilo prej, ampak če imamo argumente za to, da se ne da, potem ne vem, zakaj bi pri tem vztrajali. Ker ste pa že govorili o tem, da v Avstriji dobijo prej izplačano, potem pa se dajmo pogovarjati o tem, da se tudi pri nas ustanovi ne vem rizični sklad, solidarnostni sklad in da potem tja država določena sredstva vloži namesto v zavarovalne premije, v subvencije, in potem kmetje spet s svoje strani, samo tukaj je potreben potem najmanj tripartitni dogovor in pogovor med posameznimi deležniki, ki bi se strinjali, da se tak sklad tudi v Sloveniji ustanovi. Potem bi pa lahko premostil to, da bi kmetje dobili izplačilo takoj in bi država preko tega sklada lahko to vplačevala.

Skratka, prav zaradi razlogov, ki sem jih navedla, ne bom podprla teh amandmajev, interventni zakon kot pomoč kmetijam, ki so bile hudo prizadete, pa vsekakor. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, gospod Žan Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Nič škodonamerno, ampak samo dobronamerno. Dajte naslednjič, preden ji daste besedo, gospo Vojko Šergan vprašati, ali je prebrala zakon in amandmaje, ker jih je narobe razumela. To, da mi dajemo s 60 na 50 %, ne pomeni, da bodo tisti, ki ste jih omenili, na primer tisti, ki jim je pozeba vse poškodovala, zdaj namesto 60 % dobili povrnjenih 50 %, ampak da mejo znižujemo s 60 na 50 %. To pomeni, da bo širši krog upravičencev, da bodo dobili tudi tisti, ki imajo poškodovanost med 50 in 60 %. Res pomeni, da bodo tisti, ki so imeli več, posledično dobili manj, ker se širi krog upravičencev, če pogledamo določeno vsoto denarja, ki je za to namenjena, to ja. Ne pa, da bodo zdaj dobili namesto 60 % povrnjene škode 50 %. Toliko samo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bila zloraba postopkovnega, ker je bila čista polemika.

Repliko ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Res ne vem, ali sem bil napačno razumljen ali pa ne vedo, kaj smo govorili. To glede 50 in 60 % in kako potem tisti, ki ima 100 % dobi manj, ne drži. Preberite oceno finančnih posledic. Še Vlada sama ne ve, koliko bo dala, predvideno 7 milijonov. Predvidoma, po neki grobi oceni. Ker bo to dala, ker ste vi blagovolili tako narediti, leta 2018. Iz splošne proračunske rezerve iz 2018 bo Vlada nekaj dala. Tukaj ne piše, Vlada bo dala točno toliko.

Preberite si oceno finančnih posledic, »bi bilo treba zagotoviti približno«. Mi samo širimo krog tistih, ki bi bili deležni tega ukrepa. Ne samo tisti, ki imajo poškodovanih oziroma ogroženih zaradi pozebe 60 %, ampak 50 %. Samo to je to. Prej je kolegica Suzana vprašala, če je morda odgovor s strani ministrstva, ali lahko že za letošnjo pozebo na podlagi grobih ocen ali pa iz lanske pozebe dobimo podatke, koliko je bilo upravičencev, ki so bili med to mejo – 50 in 60 % stopnje ogroženosti. Ali se da to dobiti? In verjemite, ti ne bi nikakor porušili vaše idealne finančne slike. Nikakor je ne bi porušili. Le stopnjo malenkost znižujemo, zato ker trdimo – še enkrat, govorimo o interventnem zakonu in ne se sklicevati na systemske zakone in govorimo – da je 50 več kot pol. In kdor je z več kot 50 % označen s stopnjo ogroženosti, je po našem mnenju upravičen, da dobi vsaj nekaj malega. In ja, absolutno je dejstvo, da je nekdo, ki mu je 100-odstotno pozeba vse vzela, popolnoma v drugem razredu kot pa nekdo, ki mu je vzela ali 50 ali 60 ali 70 %. Seveda pa bi si vsi skupaj želeli, da bi bil ta možnjček – verjetno bi kmetje rekli, ne vem – vsaj na 20 milijonov bi verjetno prišli, Sindikat kmetov ali pa Kmetijsko gozdarska zbornica. Ampak mi samo tistim mejnim, tudi na podlagi tega, ker so ocene komisij zelo različne, želimo dati možnost, da kot rečeno kakšna desetnija kmetov oziroma zavarovancev ali pa tudi nezavarovancev, ker tudi to letos omogočate, lahko dobi določena sredstva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Moram reči, da sam nisem velik podpornik interventnih zakonov, pa bom v nadaljevanju razložil, zakaj ne. Rekel bi, da so v tej situaciji interventni zakoni zgolj gašenje po požaru. Interventni zakoni so gašenje po požaru. Pozeba, suša in pa toča niso naravna katastrofa. Pozeba, toča in suša niso potres, ki ga ne moreš napovedati, ampak pozeba, toča in suša so vsakoletna posledica klimatskih razmer v Republiki Sloveniji. To je vsakoletna posledica klimatskih razmer v Republiki Sloveniji. Tem klimatskim razmeram se je treba zoperstaviti in najti rešitve z ukrepi. Ker če ne, bomo ne vsako leto sprejemali interventni zakon, trikrat na leto bomo morali interventni zakon sprejemati. Trikrat na leto! Pravi pristop k rešitvam bi bil, da bi bilo letos v proračunu in v razpisu, ne vem, 20 ali pa 25 ali pa 30 milijonov za investicije v vse tri ukrepe, v ukrepe proti pozebi, toči in suši. Ne pa, da ta sredstva post festum samo rešujemo, bi rekel, z denarnim nadomestilom, drugo leto se bo pa zgodba ponovila. To ni systemski pristop k reševanju klimatskih razmer v Republiki Sloveniji. To niso katastrofe večje razsežnosti.



To je samo posledica klimatskih razmer in tega na ministrstvu nekako nočete razumeti, da se to ponavlja vsako leto, da se ponavlja toča trikrat na leto in da bo tudi suša prihajala dvakrat ali trikrat na leto. To je treba razumeti in to je treba sprejeti. To ni potres, ki ga ne moreš napovedati.

Veliko informacij je podala spoštovana državna sekretarka, da se ne da, da je to državna pomoč, ki je po evropski uredbi prepovedana. Poglejte, v Avstriji, kjer znajo zelo dobro zaščititi svoj domači nacionalni vrt, je za popolnoma vsako kmetijsko dejavnost državna subvencija. Za čisto vsako. Za živinorejo, za to, za ono, za drugo, ker tudi v Avstriji imajo, jaz rečem, tako imenovano butično kmetijstvo, kot ga imamo v Republiki Sloveniji. Ampak tam znajo preko skladov, preko agencij ta izplačila sprovesti. Res je, da v Republiki Sloveniji znamo z lahkoto ukrasti milijardo ali pa dve na banki, ne znamo pa preko agencij ali pa preko drugega sklada poplačati določene škode. Tega pa ne znamo. Tudi glede navodil za prijavo pri teh popisih, škodi, intervencijah in tako naprej, pogledajte, glede na prijavljene v lanskem letu ni niti 50 % tistih upravičencev, ki so prišli v poštev za povračilo škode. Na odboru smo zahtevali, da dobimo seznam, ne poimenski, ampak dejansko po površinah, kateri so tisti upravičenci, da dobimo pregled, kakšno je to število glede na prijave. Ampak seveda tega do danes še nismo dobili, ampak jaz bom na odboru delovnih teles vztrajal, da to dobimo, da dejansko dobimo en pregled, kakšni so po velikosti ti upravičenci. In jaz bi želel, da pri naslednjem razpisu podate jasna navodila, do katerih površin, da se kmetije sploh ne trudijo, da sploh ne dajejo vlog, da ne dajejo prijav, da ni potem rečeno, ja, saj tistim malim se tako ali tako ni splačalo, bodo pa dejansko imeli več škode, kakor pa bodo potem dobili te prijavljene vsote. Skratka, navodila naj bodo jasna. Navodila naj bodo jasna.

Ni treba zdaj, je bilo že odgovorjeno gospe kolegici Vojski, ki je zamenjala procent upravičencev s procentom izplačila, ampak to razumemo vsi, ki smo prebrali tako predlog amandmaja kakor tudi sam zakon, da se s tem krog upravičencev poveča. Glede na komaj polovični procent poplačila glede na lansko prijavo je seveda ta amandma dobrodošel. Zajel bo večje število. Kaj je bil razlog, da je samo 50 % upravičencev dejansko prišlo do poplačila škode, ne vem. Ne vem. Tam nekje dobrih 50 % je bil ta krog upravičencev. Ne vem, kaj je bil razlog. Ali se niso prijavili ali so imeli premajhne površine in tako naprej. Tako da prosim, da te informacije dobimo, da potem vemo, zakaj je tako.

Potem v nadaljevanju amandma glede časovne dinamike. Tisti kmetje, ki so dve leti zapored doživeli pozebo, bodo tri leta brez prihodkov. Tri leta! In imeli bodo negativno finančno bilanco, skratka imeli bodo stroške in tri leta nobenih prihodkov. Če dve leti ostanejo brez pridelka, prihodkov ni tri leta in zaradi tega

je zelo zelo pomembno, v kakšnem času bo povračilo škode. Zelo pomembno. In da ministrstvo potrebuje pol leta, da se odloči z neko dinamiko, z nekim pregledom in tako naprej, ne vem, to je za mene neopravičljivo in nerazumljivo dolg rok. Predlog je, da se, tako kot je treba sprejeti hiter interventni zakon, tudi te naloge opravijo z interventno hitrostjo. Z interventno hitrostjo. Tista dva meseca pač ni dopustov, ni ostalih izobraževanj in tako naprej, treba je opraviti delo. Da bodo ti upravičenci, ki bodo morali najemati kredite, preživeli, jih je treba čim prej oskrbeti s to pomočjo, in to je naš amandma, ki skrajšuje te roke.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegece in kolegi!

Že ves čas govorimo o finančni pomoči in se sprašujem, ali je osnovni cilj tega zakona samo in izključno dodelitev finančne pomoči tistim, ki so bili prizadeti. Namreč, bom povzela pogovor z enim mojim sosedom, ki pravi: »Veš, brez finančne pomoči bomo verjetno preživeli, ampak brez drugih ukrepov, ki jih prinaša ta zakon, pa verjetno ne bi mogli.« Predvsem mislim na vinogradnike oziroma tisti del, tisti ukrep, ki je bil že lani zelo pomemben, letos pa še posebej. Gre za ukrep nakupa grozdja z drugih vinorodnih območij, ki omogoča tudi fizičnim osebam, ki niso samostojni podjetniki, nakup grozdja in da s tem ohranjajo svoj trg, kar je zelo pomembno. Ukrepi, ki se meni zdijo pomembni, so tudi tisti, ki pomagajo pri tem, da ljudje, ki so prizadeti, nimajo stroškov. Predvsem gre za dve področji – vinogradništvo in sadjarstvo. To pomeni tisto, kar je prej zelo natančno razložila gospa državna sekretarka. Tudi se ne morem strinjati z dejstvom, da je ta interventni zakon copy-paste, zato ker so stvari, kot je že prej kolegica omenjala, ki so izboljšane glede na prejšnji zakon, kjer so upoštevani nekateri predlogi ne samo članov odbora Kmetijsko gozdarske zbornice, ampak tudi posameznikov, ki so bili prizadeti.

Dalje, o sistemskih rešitvah in sistemskih ukrepih, o katerih se pogovarjamo. Na eni od razprav sem tudi sama povedala in upam, da bo to na področju kmetijstva res zadnji interventni zakon. Moram povedati, da izjemno pozitivno gledam na te spremembe, ki so sprejete zato, da se ta škoda pravzaprav ne bi zgodila, torej za preprečitev takšnih posledic, kot jih imamo sedaj. Torej sprememba Programa razvoja podeželja in vsi ti ukrepi, ki peljejo k takšni in podobni rešitvi. Kaj pa je s sistemsko rešitvijo? Prej sem slišala, da pozeba, toča in suša niso naravne katastrofe. Če govorimo o naravnih nesrečah, moram povedati, da sem



pravkar še enkrat preverila Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, ki govori o tem, da toča in suša sta opredeljeni kot naravni nesreči, torej sistemski zakon na tem področju je. Ampak naj ponovim še enkrat, tako kot smo prej slišali, interventni zakon prinaša drugačne rešitve in omogoča, da se tudi tistim, ki nimajo zavarovanega pridelka, pomaga, ali preko finančne pomoči ali pa z drugimi ukrepi, ki so za nekatere še bolj pomembni.

Ne bom še enkrat govorila o tem, meja 50, meja 60, ker smo slišali zelo natančno razlago, jaz jo razumem in zaradi tega podpiram zakon, kakršen je bil predlagan.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Uvodoma moram povedati, da bom ta amandma oziroma amandmaje, ki smo jih v Slovenski demokratični stranki vložili, podprli, saj smo zelo jasno povedali, da se krog upravičencev do denarne pomoči razširi, in sicer mislim, da ni nobenega problema, da tudi tisti, ki jim je bila povzročena škoda 50 %, so upravičeni, da dobijo povrnjeno to škodo. Ker nekdo, ki mu je povzročena dve leti zaporedoma 50-odstotna škoda, je v izjemno velikih težavah. Sam prihajam iz Slovenskih goric in prihajam s področja, kjer se je točno to zgodilo – meni se je doma lansko leto zgodila 95-odstotna škoda, se pravi uničenega 95 %, lansko leto pa tam nekje okrog 60 %. Ampak ker nisem velik kmet, se nisem prijavljal na ta sredstva. Toda tisti ljudje, ki živijo okrog mene, ki imajo velike vinograde, vinarji, tisti, ki imajo velike sadovnjake hrušk ali jabolk in tako dalje, tisti pa seveda tega ne zmorejo in z veliko težavo preživijo. In za tiste ljudi je ključno – govorim recimo o Jakobu, kjer so veliki vinarji, govorim o Svečini, kjer so veliki vinarji, in tako dalje – za tiste je pomembno, da dobijo denar in to denarno odškodnino čim prej, kolikor je mogoče. To je bistvo.

V Slovenski demokratični stranki želimo opozoriti pri teh rešitvah – seveda podpiramo zakon, da ne bi kdo razumel napačno, smo podpirali prejšnjega in tudi tega, ampak – želimo, da bi ti ljudje dobili ta denar čim prej na račun. Ker čakati dve leti oziroma pogledajte, za lanskoletno pozebo so dobili šele letos nekje maja, če sem bil pravilno obveščen, povračilo stroškov. In še to, dobili so, tisti, ki so imeli 85 % povzročene škode, recimo v vinogradu vinarji, in tisti, ki so imeli 60 % povzročene škode pavšal po 200 evrov na hektar. Kakšna pravica je to? Kakšna pravičnost je to? Je to normalno? To se meni zdi nesprijemljivo! Na to so mene opozarjali vinarji. Jaz nisem strokovnjak, nisem šel pogledat, ampak sem videl eno odločbo – tisti, ki so imeli 85 %, in tisti, ki so imeli 60 %, so dobili pavšala 200 evrov na hektar vinograda. Gospa državna sekretarka je prej rekla, da tisti,

ki imajo recimo hektar nasajenih jabolk, imajo s tem nasadom letno stroškov na hektar 5 tisoč evrov. In povedali so mi, tisti, ki so imeli 85 % ali pa 80 %, da so dobili povrnjene škode tisoč evrov na hektar, 5 tisoč evrov pa imajo letnih stroškov in tako dalje. In to šele po letu dni! To so pomembna vprašanja, to so temeljna vprašanja, to so ključna vprašanja in tu moramo iskati rešitve! Ne da ministrstvo govori, da so ključne evropske direktive! Kaj pa mi? Kaj mi, Slovenci, ne obstajamo ali kaj? Ali mi ne obstajamo, mi ne znamo ničesar narediti? Avstrijci, tako kot je moj kolega Ljubo Žnidar prej povedal, znajo fantastično sestavljati zgodbo, kako zaščititi svoje ljudi znotraj Evropske unije, pa ni nič narobe. Mi pa nič! Mi pa vse, aha, to je direktiva, točno določena, zato da nam ni treba ničesar narediti. Da sedimo lepo na stolčkih, grejemo stolčke, lepe plače imamo na ministrstvu, super živimo, Židan se sprehaja po celi Sloveniji okrog kot mali bog in tako dalje, v resnici pa je naredil toliko škode slovenskemu kmetu, kot je niso naredili vsi prejšnji ministri skupaj, in tako dalje in tako dalje.

Drage kolegice in kolegi, tisti, ki sedite že ne vem koliko časa na tistih sedežih na ministrstvu za kmetijstvo in ki pravite, da se nič ne da narediti, je pač treba ta mesta zapustiti, vas je pač treba zamenjati. Treba je dati tiste ljudi gor, ki bodo imeli interes pomagati ljudem, pomagati slovenskemu kmetu. Tiste je treba poiskati, ki bodo iskali rešitve, ne probleme, kako neke rešitve ni mogoče speljati. To so temeljna vprašanja in mi želimo ravno to doseči in ravno to tej naši, bom rekel, državni upravi in javni upravi, ki sedi kot bubica na nekem stolu, dopovedati, da je treba, če že imaš tam dobro plačo, če tam sediš, za to tudi nekaj narediti. Ne da ljudem rečeš, to pa ni možno. Imamo dovolj tega. Tega državnega birokratskega aparata ima slovensko ljudstvo čez glavo. Mi je čisto vseeno, kako se kdo piše pa iz katere stranke je kdo. Tu se meni zdi, da so pomembna vprašanja, na katera je v prihodnosti treba terjati odgovore. In če bomo tako razmišljali, potem bodo tudi ti kmetje in vsi tisti vinarji, tisti, ki imajo sadovnjake, in tako naprej zadovoljni, ker bodo pravočasno prejeli pomoč, da bodo lahko odpravljali vse probleme, ki so se jim zgodili. Bog ne daj, da se v tistem okolju zgodi še enkrat pozeba. Ker se z njimi pogovarjam vsak dan, jaz grem do njih, jaz se ljudi ne bojim. Gospa državna sekretarka, vi ste prej rekli, da toča ni problem, da toča ni v okviru teh naravnih nesreč vključena. Ali vi veste, kaj pomeni, če toča udari v en vinograd? Kakšne posledice nastanejo na vinogradu? In kakšne so dolgoročne posledice? Še 3, 4 leta se posledice odpravljajo, ker je poškodovan trs. To je bistvo, trs si mora opomoči in koliko stroškov je potrebnih za to, da pomagaš trsu, da začne spet polno roditi. To se je treba vprašati. Tisti, ki sedite v pisarnah, nimate pojma, ker verjetno niste v življenju videli enega trsa, kako izgleda. Pojdite si to pogledat. Mene pa ljudje vsak dan bombardirajo v mojem



okolju, okraju in pravijo, kje so ti državni birokrati, naj pridejo pogledat, naj vidijo, kako stvari funkcionirajo na terenu. In nam tu poskušate z nekimi birokratskimi ovirami govoriti, da se nekaj ne da in da nič ne moremo narediti. Lepo vas prosim, nehajte s tem! Dajte enkrat delati v interesu slovenskega ljudstva, tistega, ki vas plačuje!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa mag. Tanja Strniša, državna sekretarka.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa za besedo.

Najprej nekaj odgovorov. Najprej želim poslanca Ljuba Žnidarja spomniti, da je bil na njegovo vprašanje oziroma zahtevo na seji odbora za kmetijstvo 4. maja, ko je predlagal oziroma prosil za podatke o tem, koliko je kmetij, zakaj je samo polovica tistih kmetij, ki so dobile predtiskane obrazce s strani agencije, vrnila podpisane te obrazce, ki so šteli kot zahtevek za plačilo, odgovor poslan z datumom odpreme z ministrstva na Državni zbor 12. maja, torej v reci in piši osmih dneh. Pa ne bom zdaj, ker odgovor lahko vidim samo na telefonu, brala podatkov, ki jih itak imate, bi pa vseeno povedala dvoje. Najprej, da predvsem v skupini večjih kmetij – ker tako je bilo zaproseno, da sporočimo glede na velikost kmetij, kdo je vrnil obrazec, ker zaradi varovanja osebnih podatkov seveda mi nismo mogli pošiljati seznama – smo ugotovili oziroma iz teh tabel in podatkov sledi, da je od tistih kmetij, ki imajo več kot 1 hektar prizadetih površin, jih je 80 % vrnilo. Od tistih, ki imajo več kot 5 hektarjev nasadov, vinogradov ali pa sadovnjakov, kar se šteje, da so res profesionalni sadjarji in vinogradi, pa 94 %. Zakaj vsi niso vrnili? Zdaj seveda lahko ugibamo. To vprašanje smo takrat postavili tudi zbornici, ki je bila na isti seji, in smo tudi od njih pričakovali kakšne odgovore, ne vem, če so jih vam kdaj poslali. Ampak dejstvo je, da je vsak upravičenec s podpisom te vloge zahtevka tudi dal izjavo, da je škodo imel. Mi smo imeli lani drugačen sistem. Naj spomnim, lani je bil računalniški sistem, ki je prekrizal meteorološke podatke o mrazu s kartami, kjer so nasadi, in na tej podlagi se je delno izračunala škoda in edina korekcija škode v to smer, če je kdo ni imel, je bila ta, da je nekdo ni priznal. Lahko da kdo tudi seveda zato, ker je v tej skupini, če bi pa druge podatke gledala, koliko jih je med tistimi malimi ni vrnilo, ker na drugi strani pa zakon pravi, da se zahtevki ne izplačajo, in teh je bilo kar nekaj, če bi bila priznana odškodnina manj kot sto evrov. To je nek standard tudi iz drugih primerov, izhaja pa iz zakona. Tako da med malimi kmeti jih mogoče kdo tudi zaradi tega ni vrnil. To so podatki, ampak hočem še enkrat povedati, bili smo pozvani, bili smo zaproseni in smo odgovorili v osmih dneh.

Drugo. Ko govorite o tem nemogočem času za odziv, bi samo dva podatka navedla, in

sicer dve drugi naravni nesreči, ki sta se obravnavali po Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč. Se pravi, da ni bilo vmes še tega, da bi mi morali napisati interventni zakon, ker je že sistemski zakon deloval, ampak je šlo isto pot. Naravna nesreča, v obeh primerih suša, komisije, ki ocenijo škodo, potem program odprave posledic na Vladi in izplačilo. Pa poslušajmo. Leta 2011 je bila suša, izplačilo je bilo 30. avgusta 2012. In potem suša 2013, 30. julija 2014. Namenoma sem izbrala dve različni obdobji, pa smo imeli sistemski zakon. Ampak ne gre za to. Čisto kratka bom. Verjemite mi, če bi bila kakršnakoli možnost, da mi to naredimo prej, bi naredili prej, ker bi nas minister primoral oziroma bi nas toliko časa priganjal, da bi to naredili v krajših rokih.

Zdaj pa še, kar se tiče vpliva znižanja praga, lahko povem samo podatek za lansko leto, ker predhodna ocena je narejena na enak način, na računalniški način, ki ne izraža te stopnje poškodovanosti, ker je narejena zelo pavšalno s strani svetovalne službe in bi bila kakršnakoli ocena popolna špekulacija. Lahko pa drugo povem, da je bilo lansko leto dejansko izplačilo na koncu 11 %, čeprav je zakon dopuščal do 20 %, letos dopušča do 30 %, zato ker, kot sem na začetku povedala, je stiska najbolj prizadetih še mnogo hujša. Še enkrat, mi s tem zakonom rešujemo ogrožene kmetije, tiste, ki živijo od tega, ki so specializirane in jim je to v glavnem edini dohodek. Zaradi tega imamo višjo stopnjo pomoči, do 30 %, tudi dvakrat več denarja, ampak znižanje praga bi po naši oceni pomenilo, da bi tisti najbolj ogroženi ne dobili do 30 pa ne vem, do kam bomo prišli, ali bomo prišli do 25, do 27, ampak zagotovo manjši odstotek, če bi ta nabor upravičencev dosegli. In še enkrat, kdor je imel vsaj polovico pridelka, si bo s polovičnim prihodkom lahko nekaj pomagal, če si pa ne more, če pa to ne zadostuje, pa še enkrat ponavljam, da ima kredite.

Kar pa se tiče pavšalnih enakih izplačil ne glede na poškodovanost, pa generalno ne drži. Lahko, da je bil v posamičnem primeru tak slučaj, ampak v resnici je pa metoda taka, da je, saj veste, najprej odvisno od tega, katero kulturo imaš, da se vidi, kakšna je sploh bila, kakšna je statistična osnova, ki se upošteva za izračun škode. Ker škoda ni individualna, ampak je na povprečnih podatkih. Potem je razlika med zavarovanimi, ki imajo to premijo v celoti, pa med tistimi, ki nimajo zavarovano pa zaradi evropskih predpisov dobijo samo polovično vrednost. Potem je razlika, ali je nekdo na OMD, ker se jim v tem primeru lahko upošteva maksimalno 80-odstotna škoda oziroma če je izven tega 90 %. Pri tem se zavarovalnina upošteva kot skupna pomoč. Tako da dejansko so, to drži, te odškodnine na hektar zelo nihale med kulturami, se pravi med vinogradi in sadovnjaki, odvisno od stopnje poškodovanosti, od območja in od tega, ali je bil nekdo zavarovan ali ne. Generalno pa sta pri



izenačenih vseh ostalih pogojih dva dobila enako odškodnino. So pa nihale zaradi razlogov, ki sem jih prej naštel. Ker smo mi tudi na ministrstvo dobili enaka vprašanja, smo potem tudi Kmetijsko gozdarski zbornici in Sindikatu kmetov Slovenije poslali dopis z obrazložitvijo izračuna škode in tudi variiranja te škode glede na elemente, ki sem jih izpostavila po hektarju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz bi se samo rada opravičila za lapsus, ki se mi je zgodil. Moj namen je bil, da predstavim to, da če širiš pravice z istim budgetom, to je 7 milijonov, sigurno potem tisti, ki so najbolj prizadeti, manj dobijo. Saj vsi razumemo.

Še nekaj bi rekla. Glede na to, da ste iz opozicije govorili tudi to, kakšne subvencije, izplačila in tako naprej, da bom malo pohitela, je treba potem na terenu tudi povedati, da je subvencija tudi to, ko posameznikom ni bilo treba plačati socialnih prispevkov, gospod Pojbič. Morate tudi to pojasniti. Tudi to prispeva k temu, da so stroški potem nižji. To je vsekakor treba upoštevati. Pa še nekaj bi rekla. V tej dvorani izgleda tako, kot da – pravite, da naj se ne delimo, ampak zdaj v tej dvorani pri tem zakonu tako izgleda – eni ste za to, da se ljudem pomaga, mi drugi, ko pa odločamo o tem zakonu, smo pa zato, da se ljudem ne pomaga. Jaz mislim, da je skupni imenovalec pravzaprav to, da se s tem interventnim zakonom vsem pomaga, stvar interpretacije pa videnja je pa to, na kakšen način in kako. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič ima repliko.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Očitno me gospa ni razumela praktično nič. Prvič, moram reči, da se mi čisto nič ne delimo, ker ni nihče izmed nas dejal, da mi zakona ne podpiramo. Gospa Vojka, lepo vas prosim, malo poslušajte, kaj vam pravimo. Mi smo napovedali, da enako kot vi, torej mi, vi, vsi poslanci, tisti, smo napovedali, da zakon podpiramo, torej se ne delimo, če smo rekli, da zakon podpiramo ne glede na to, kdo ga je vložil. To je prva stvar. Prej ste povedali, da če se širi krog upravičencev, bodo potem po vaši oceni, če je isti budget, vsi skupaj dobili manj. Da, se strinjam. Ampak s tem, ko širimo krog upravičencev, ni nihče dejal, da morajo biti namenjena sredstva istega budžeta. Pa naj ministrstvo poskrbi, da bo ta budget večji in da bodo vsi isto dobili. To smo mi hoteli povedati, nič drugega. Ali ste vi to razumeli ali niste? Jaz ne vem, če ste razumeli. To je cilj, to je bistvo,

da nihče ne bi dobil manj, ampak da bi krog upravičencev pa vsi dobili enako, kot so dobili najmanj po tistem delu zakona, se pravi 60 %. To je tisto, kar sem hotel povedati gospe Vojki, da še vedno mislim, ko trdim v tej smeri, da se ne smemo deliti na vaše in naše, da na tem vztrajam. In to se mi zdi, da je pošteno, predvsem pošteno za vse tiste ljudi, ki se jih ta zakon, o katerem zdajle govorimo, tudi dotika. Jaz prihajam prav iz tistega okolja, kjer so ljudje daleč najbolj obremenjeni s to pozebo.

Mislim, da je prav, da ni nikogar tu v Državnem zboru, ki bi temu nasprotoval. Upam, da danes ni nobena poslanska skupina, vsaj kolikor sem poslušal, ker sem bil od začetka tukaj, rekla, da nasprotuje temu zakonu. Torej smo vsi naši. Hvala bogu, enkrat smo vsi naši. Če pa imamo različna mnenja o amandmajih in tako naprej, če nekateri ne razumemo in ti mora potem sosed, ki poleg tebe sedi, razložiti, kako moraš povedati, da bo potem izpadla verodostojno, je pa to druga stvar. Ker tisti, ki tu s te strani gledamo, nismo tako neumni, da ne bi razumeli stvari, bodite brez skrbi. Hvala tvojemu kolegu, Vojka, da ti je znal razložiti, za kaj gre.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik.

Letos maja je šla delegacija odbora za kmetijstvo na povabilo češkega odbora za kmetijstvo na Češko. Delegacijo je vodil predsednik poslanec SDS gospod Lisec, poleg je bila še podpredsednica, poslanka Levice Violeta Tomič in pa jaz. Zakaj to govorim? Na obisku smo bili konec maja in tudi Čehi, ne boste verjeli, so imeli tako lansko leto kot tudi letos pozebo. Med drugim smo obravnavali tudi temo pozebe. Ko smo bili na obisku na njihovem ministrstvu, smo se pogovarjali z njihovim sekretarjem in ta nam je povedal, da ravnokar izplačujejo denar oziroma pomoč za lanskoletno pozebo. Zakaj to delajo? Ker drugače v okviru evropskih pravil prej tega ne moremo storiti. Danes poslušamo s strani SDS kot tudi s strani Levice v stališču, da bi morali v dveh mesecih že vse izplačati. Ampak če hočemo iti zakonito po pravilih Evropske unije, tega ne moremo narediti. Tudi Čehi bi si želeli to prej narediti, pa niso mogli, ampak so ravno tako kot mi izplačevali maja letos za lanskoletno pozebo. Toliko, kar se tiče rokov.

Nekatere od teh rokov vi želite skrajšati. To so skrajni roki, ki so do te skrajnosti pripeljani zaradi možnih pritožb, v resnici pa se to veliko prej vse zgodi kot v šestih mesecih. Se pravi, da se ti roki dosejajo prej, so po zakonu napisani tako, ker lahko teoretično pride do pritožb in do zamika vseh postopkov. V praksi pa se vse te dejavnosti izpeljejo, kolikor hitro se le dajo.



Poslanka SDS je razlagala, da bi bilo treba izplačati pomoč na podlagi teh predhodnih grobih ocen, čez palec v resnici, in da bi potem delali poračun. Tega ne moremo delati. Državne pomoči se tako ne da izplačati, nimamo zakonske podlage. Ampak ali si predstavljate, da bi to vseeno bilo možno, da pa potem gremo v poračun, ko bo jasno drugo leto, ko bo statistični urad izdal oceno, kakšen je bil izpad dohodka, da bomo takrat pa kmetom pošiljali, da naj nazaj plačajo, kar je bilo preveč plačanega. To so spet dodatne birokratske ovire, proti čemur vi ste. Ampak to je itak imaginarna situacija, ker tega v okviru evropske zakonodaje ne moremo narediti in ni fer, da na ta način tukaj o tem razpravljamo in dajemo ljudem neko upanje, da to lahko prej izvedemo. Ne da se prej izvesti. Ne, če gre za državno pomoč. Če imamo pa mi nek rizični sklad, kamor kmetje vplačujejo in ne sodi pod to zakonodajo, potem pa ja. Ampak mi tega nimamo. Zakaj tega nimamo, je mogoče stvar debate ob eni drugi priložnosti. Ampak treba se je zavedati, da takrat bo tudi treba v to vplačevati, in to tudi kmetje, tudi tisti, ki recimo v tem primeru ne bi dobili nazaj. Zdaj dobijo sadjarji, vinogradniki, ne pa drugi. Zato je to bolj kompleksen problem. Dokler pa govorimo o državni rezervi, smo pa omejeni z zakonom tako kot Čehi, kot tudi marsikdo drug, in se je treba držati roka. Zato se mi zdi v tem smislu nekorektno napadati ministrstvo, da ni optimalno pripravilo zakona.

Zakon je v resnici dober, ker poleg te pomoči uvaja še mnoge ukrepe, ki so tudi dobrodošli in potrebni za tiste kmete, ki so bili s to pozebo prizadeti. Dodani so še novi, hkrati je dodan sam postopek ocenjevanja in možnosti individualne obravnave, sicer ne v zakonu ampak potem v sami izpeljavi tega zakona. Vse tisto, kar se je lansko leto pokazalo za problem, za težavo, se je letos upoštevalo, tako da do teh težav tokrat ne bi smelo priti. Čeprav si vsi želimo, da bi bilo prej izplačano, je žal treba povedati, da se na podlagi evropske zakonodaje ne da tega izplačati prej, tega ne moremo ne mi kot tudi ostali člani Evropske unije. To se mi zdi pomembno, da povemo.

Zakon pa, kot pravim, je dober, je pa škoda, da ga sploh moramo sprejemati. Ampak podnebne spremembe so naša realnost in tudi se mi ne zdi fer, da razlagamo, da ne ukrepamo, da ne vlagamo v boj proti podnebnim spremembam, ker to ni res. Če se vi tu odločite, da ne boste poslušali, ko vam razlagamo, kaj vse se pa namenja za boj proti podnebnim spremembam, potem je vseeno, ali se pogovarjamo ali ne, če se noče slišati. Se pa sofinancirajo tako rastlinjaki kot oroševalni sistemi, in to se bo še povečalo. Tako da se dela tudi na preventivi. Če bo ta preventiva dovolj uspešna, najverjetneje potem takšnih zakonov, kot jih danes sprejemamo, in jaz si želim tega, ne bo treba več sprejemati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna želja po razpravi?

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem z razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 13. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona sta v obravnavo zboru predložili poslanki dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenka Bratušek.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predlagateljici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

Veseli me, da je predlog spremembe zakona, ki sva ga vložili s kolegico Alenko Bratušek na matičnem delovnem telesu prejel široko podporo tako s strani poslanskih skupin in Vlade kot tudi, kar je še pomembneje, s strani mladih, ki jih ta sprememba zadeva. S tem smo in bomo mladim končno pokazali, da jih ne samo poslušamo, ampak tudi slišimo. Upam, da je to korak k ustvarjanju večjega zaupanja med nami.

Dijaki in študentje, ki delajo preko Študentskega servisa namreč prispevajo tudi v pokojninsko blagajno, in sicer približno 100 milijonov evrov v obdobju zadnjih dveh let, v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa še vedno nimajo svojega predstavnika. Tako imamo na eni strani mlade, ki s svojim delom pridno polnijo naš proračun in želijo vplivati na odločitve, ki zadevajo njihovo prihodnost, na drugi strani pa nas skrbi podatek, ki pravi, da ima Republika Slovenija eno izmed najnižjih stopenj participacije mladih v Evropski uniji. Tudi to je eden izmed razlogov, ki je botroval odločitvi, da s kolegico Alenko v imenu Zaveznitva vloživa predlog spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, katerega cilj že dobro poznate. Prav je, da so v razpravi in odločitvi, ki zadevajo dobrobit mladih, tudi sami aktivno vključeni. Poleg tega pa politično in širše družbeno udejstvovanje mladih pozitivno vpliva tako na stopnjo demokratičnosti države kot na zmožnost njih samih, da postanejo bolj avtonomni.

Predstavnika mladih po našem predlogu v svet zavoda imenuje Študentska organizacija Slovenije, ker je to edina organizacija, ki za financiranje delovanja prejema sredstva iz koncesijske dajatve. Te državi prispevajo podjetja, ki študentom dajejo delo, in sicer približno 20 % vrednosti zneska, ki ga študent zasluži z delom prek napotnice. Prav tako svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko



zavarovanje sestavljajo predstavniki več interesnih skupin, in sicer upokoјencev, invalidov, delavcev in delodajalcev. Ker je za družbo kot celoto najpomembnejše ustvarjanje kvalitetnega socialnega dialoga, takšnega, v katerem udeleženci legitimno zastopajo prav vse interesne družbene skupine, je prav, da imajo besedo pri odločanju tudi mladi, ki z delom vse bolj prispevajo v pokojninsko blagajno. S predlagano spremembo tako sledimo načelom reprezentativnosti, enakopravnosti, svobode izražanja in demokratičnega odločanja. Spoštovane kolegice in kolegi, verjamemo, da boste naš predlog zakona podprli tudi na današnji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Prikladu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 43. seji kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki sta ga vložili v proceduro kolegica Mirjam Bon Klanjšček in kolegica Alenka Bratušek.

Pri delu odbora so sodelovali tako predstavniki predlagatelja kot tudi predstavniki Vlade oziroma za to pristojnega ministrstva za delo, predstavniki Zakonodajno-pravne službe, Državnega sveta ter tudi predstavnika Mladinskega sveta Slovenije in Študentske organizacije Slovenije.

V poslovnem roku s strani kvalificiranih predlagateljev ni bilo vloženih amandmajev, je pa bil s strani Poslanske skupine Desus in Poslanske skupine SD predložen predlog za amandma odbora k 1. členu, ki v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje predvideva, da ob predstavniku Študentske organizacije Slovenije ima svet tudi predstavnika Mladinskega sveta Slovenije in dva dodatna predstavnika upokoјencev. Zakonodajno-pravna služba je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajnotehničnega vidika. Vlada je v svojem mnenju, ki ga je predstavil na seji odbora državni sekretar, poudarila, da je bila že v beli knjigi o pokojninah, ki je bila javnosti predstavljena lanskega aprila, kot eden izmed ukrepov predlagana sprememba sestave sveta zavoda v smeri, da se vanj na novo vključi oziroma določi predstavnik študentov. S tem ukrepom bi se vzpostavila ustreznejša reprezentativnost posameznih deležnikov pokojninskega sistema, takšen ukrep pa je bil tudi soglasno podprt s strani razprave v okviru socialnih partnerjev. Komisija Državnega sveta

za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je prav tako obravnavala predlog zakona, ki ga podpira. Pa še nekaj na kratko iz same razprave. Uvodoma je kolegica Klanjšček kot predlagateljica predloga poudarila, da predlagani zakon zasleduje cilj krepite socialnega dialoga preko večje reprezentativnosti partnerjev, sodelujočih v socialnem dialogu. Mladi že dalj časa pozivajo k vključitvi, zato bi jim s spremembo ZPIZ-2 zagotovili enakopraven položaj v družbi oziroma možnost, da si enakopravno le-to izborijo. Prav je, da so v razpravi in odločitvi, ki zadevajo njihovo dobrobit, aktivno vključeni seveda tudi mladi. Prav tako je bilo izpostavljeno, da politično in širše družbeno delovanje mladih kaže na zdravo delovanje demokracije in pozitivno vpliva na oblikovanje identitete mladih posameznikov. Participacija izboljšuje doseganje avtonomije mladih ter zvišuje kakovost njihovega upravljanja z družbo in življenja v njej, saj tako mladi preko participacije v socialnem dialogu prevzemajo odgovornost tako za lastno prihodnost kot tudi za prihodnost družbe kot celote.

Stališči sta predstavila tudi predstavnik ŠOS oziroma Študentske organizacije Slovenije ter Mladinskega sveta Slovenije, ki predlog zakona podpirata. V okviru razprave je bilo največ besedi, največ govora o potrebnosti vključitve mladih pri odločanju v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Nekateri so menili, da naj se poleg predstavnika ŠOS, torej Študentske organizacije Slovenije, vanj imenuje tudi predstavnik Mladinskega sveta Slovenije, saj ŠOS, ki je naveden v prvotnem predlogu zakona, zastopa zgolj svoje članstvo, torej študente, ne pa tudi ostalih mladih, ki so deležniki v tem prostoru. Zato je bil tudi predlagan predlog amandmaja odbora, s katerim bi se v svetu zavoda zagotovila reprezentativnost, torej prisotnost mladih v širšem smislu ter še dva dodatna predstavnika upokoјencev. Na žalost pa je bil ta amandma zavrnjen oziroma ni bil sprejet.

Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gospe Martini Vuk.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki sta ga v obravnavo



predložili poslanki Alenka Bratušek in Mirjam Bon Klanjšček, ne nasprotuje.

Strinjamo se s predlagateljicama, da bi se s članstvom predstavnice oziroma predstavnika mladih v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zasledoval cilj krepitve socialnega dialoga preko večje reprezentativnosti partnerjev, sodelujočih v socialnem dialogu. S tem bi se mladim zagotovil enakopraven položaj v družbi ter možnost sodelovanja v razpravah in odločitvah, ki zadevajo tudi ali pa predvsem njihovo prihodnost. S participacijo o socialnem dialogu bi mladi prevzeli odgovornost za lastno prihodnost in prihodnost širše družbe.

Svet zavoda je pristojen za zagotavljanje učinkovitega poslovanja zavoda in izvajanja obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pristojen je za sprejem vseh potrebnih splošnih aktov za izvajanje obveznega zavarovanja in tudi aktov, ki so potrebni za učinkovito in racionalno poslovanje zavoda, nima pa pristojnosti na zakonodajnem področju. Kljub temu pa lahko daje pobude in predloge na podlagi obravnavanja in spremljanja sistemskih vprašanj s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Kot je bilo danes že povedano, je bila že v beli knjigi o pokojninah, ki je bila javnosti predstavljena v aprilu 2016, kot eden od ukrepov predlagana sprememba sestave sveta zavoda v smeri, da se vanj na novo vključi predstavnik oziroma predstavnica študentov. S tem ukrepom bi se vzpostavila ustrežnejša reprezentativnost posameznih deležnikov pokojninskega sistema. In res je, da so takšen ukrep soglasno podprli tudi socialni partnerji, vendar z dopolnitvijo, da je pri tem treba upoštevati ne le študente, temveč tudi dijake. Vlada Republike Slovenije pa meni, da morajo biti v svetu zavoda udeleženi vsi deležniki pokojninskega sistema, tako tisti aktivni kot tudi tisti na pasivni strani. Zato je bilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naklonjeno tudi sprejetju amandmaja, ki sta ga na matičnem odboru vložili poslanski skupini SD in Desus, s katerim bi v svetu zavoda omogočili članstvo dvema predstavnikoma mladinskih organizacij, saj bi na ta način lahko zagotovili, da bi bili v svetu ZPIZ zastopani ne samo študentje, temveč tudi ostali mladi, ki so ravno tako pomembni deležniki v družbi in jih še kako zadeva prihodnost pokojninske blagajne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Da bi pokojninski sistem v bodoče lahko sploh zdržal in da bi ob vseh spremembah, ki ga še čakajo in ne bodo zgolj enkratne, imel zaupanje ljudi, mladih, ki bodo vanj vplačevali in ki jih v resnici bodoče spreminjanje in evolucija pokojninskega sistema v naših državi najbolj zadeva, je temeljnega pomena tudi vključenost teh istih v sisteme odločanja, četudi sisteme, ki imajo posvetovalno naravo in četudi v sisteme, ki nimajo nujno neposredne zakonodajne ali implementacijske moči. Zato Socialni demokrati pozdravljamo predlog zakona, ki je pred nami, in ga bomo, kakor smo ga tudi na odboru, podprli.

Vendar pa moramo dodati, da smo razočarani nad tem, da ni bilo mogoče doseči konsenza o tem, da se v predstavljanje mladih, pa tudi starejših, kot me je pravilno opomnil kolega Prikl, vključijo vse kategorije. Mladi niso samo študentje, niso samo mladi doktorandi in doktorandke, mladi so tudi tisti, ki so izpadli iz izobraževalnega sistema, so tisti, ki so se zaposlili, so vajenci, so vsi, ki jih ne pokriva samo Študentska organizacija Slovenije. Zato se nam je zdelo pomembno, da bi sledili določilom nacionalnega programa za mladino, ki ga je pretekli zbor sprejel tako rekoč z absolutno večino, brez glasu proti. Tam jasno piše, da je naša naloga prizadevati si za zagotavljanje participacije mladih vseh kategorij od 15 do 29 let, skladno z evropskimi strategijami v najširši meri. Pa naj se gre za nacionalno, naj se gre za lokalno vključenost ali pa za vključenost na sektorje, ki jih zadeva. In mlade še kako, tudi tiste, ki niso vključeni v formalni sistem izobraževanja, in tudi tiste, ki ne morejo koristiti statusa študentske ali pa dijaške napitnice, zadeva vprašanje pokojninske blagajne in njene bodoče ureditve.

Če mladi ne bodo zaupali v sistem, ki je zgrajen, vanj tudi ne bodo vplačevali. Če vplačanih sredstev ne bo in če bodo mladi iskali alternativne rešitve temu, kar se danes ponuja, in bodo imeli občutek, da niso slišani, potem je, roko na srce, našim razpravam o vzdržnosti pokojninskega sistema lahko v resnici kaj kmalu konec.

Zato verjamem, da se bo našla tudi moč in priložnost, o tem sva s predlagateljico tudi govorila, in Socialni demokrati še enkrat potrjujemo, da bomo to spremembo podprli, da je treba razširiti vključenost mladih tudi skozi reprezentacijo Mladinskega sveta Slovenije pri vprašanju urejanja pokojninske vzdržnosti. Zakaj to govorim? Tudi zaradi tega ker imamo na ravni predstavljanja mladih v veljavi dva zakona: Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju, ki eksplicitno navaja Mladinski svet Slovenije kot krovno mladinsko organizacijo, ter Zakonom o skupnosti študentov, ki v manjšem segmentu reprezentativnost podeljuje Študentski organizaciji Slovenije. Če izključimo vse mlade, z izjemno študentov iz predstavljanja na nivoju upravljanja pokojninske blagajne, potem smo storili korak, znotraj katerega smo zaposlene



mlade, mlade, ki so izpadli iz izobraževanja, in mlade, ki so morda danes v tujini, pa se želijo vrniti v Slovenijo, izključili iz prihodnosti, prihodnosti, ki je morda oni ne bodo prepoznali kot tiste, znotraj katere bi želeli plačevati prispevke v pokojninsko blagajno, kar pa je ključno za to, da sploh lahko razmišljamo o naslednji beli knjigi, o naslednji reformi.

Kot že rečeno, Socialni demokrati podpiramo vključevanje mladih, ga razumemo v kontekstu nacionalnega programa za mladino, ki je sprejet dokument Državnega zbora, zato ob podpori najjavljamo tudi podporo bodočim prizadevanjem, da se popravi to, kar je bilo na odboru po našem mnenju storjeno kot krivično, torej izključitev vseh mladih iz sodelovanja, ker pač nimajo statusa študenta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Glavni namen obravnavanega predloga zakona je omogočiti mladim sodelovanje pri odločanju o področju, h kateremu tudi sami prispevajo. Dijaki in študentje od zadnje spremembe oprispjevčenja začasnega dela dijakov in študentov prispevajo v pokojninsko blagajno. Po podatkih predlagateljic v letu 2015 približno 58 milijonov evrov in v letu 2016 slabih 43 milijonov evrov. Po njenem mnenju so zaradi tega dijaki in študentje upravičeni do članstva v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Cilj novele je povišati stopnjo participacije mladih, ki je pri nas med najnižjimi v Evropski uniji. Krščanski demokrati predlagano novelo načeloma podpiramo, kot mnogim drugim pa se tudi nam poraja vprašanje reprezentativnosti organizacije, ki naj bi imenovala člana sveta zavoda. Študentska organizacija Slovenije je le stanovska organizacija študentov, kar po našem mnenju ni dovolj za zagotavljanje reprezentativnosti predstavnika. Amandma predlagan na seji odbora, je bil dober, žal pa ni bil sprejet. Zagotovil bi možnost imenovanja predstavnika v svet ZPIZ tako ŠOS, kot tudi Mladinskemu svetu Slovenije.

Poslanci Nove Slovenije bomo sicer predlog zakona podprli. Odgovor na to, da morajo mladi znova dobiti zaupanje v pokojninski sistem, pa boste našli v pokojninski reformi Nove Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Levici podajamo skupno stališče na oba povezana predloga. Ne bomo jima nasprotovali, ampak mislimo, da s takšnimi zakonskimi rešitvami ustvarjamo zgolj videz politične participacije mladih, ob tempa ne odpravljamo vzrokov, zaradi katerih so mladi izgubili vso zaupanje v konvencionalno politiko. Poleg tega bomo še naprej kritični do politike, ki mlade razume kot nedeljivo interesno skupino, ker se na tak način zanemarja in odvrta pozornost od različnih družbenih položajev in razmerij in od konfliktnih pozicij, ki vladajo družbi, se pravi tudi med mladimi. Družba se namreč ne deli na mlade in stare, ampak na razrede. Za prebivalca Slovenije ni toliko pomembno, ali je star 29 let ali tistih 31 let, ko uradno administrativno formalno ni več mlad, je pa pomembno, ali prihaja iz bogate ali revne družine, ali bo podedoval stanovanje ali ne, ali ima kakšno malenkost v svoji lasti ali pa je v celoti odvisen samo od svojega dela. Zato v Levici vedno iščemo rešitve, ki bi zmanjšale neenakost in odpravile izkoriščanje vseh, ne glede na njihovo starost. Pri tem je velika ovira ravno politika umetnih delitev na identitetne skupine, ki jih oblast uspešno medsebojno izigrava. Stare proti mladim, mlade proti starim. Prekarce proti redno zaposlenim, industrijske delavce proti javnim delavcem. Politično predstavništvo mladih na identitetni osnovi je samo dimna zavesa, ki zakriva resnično naravo kapitalistične družbe.

Da je brezposelnost med mladimi še vedno na visoki ravni, da so možnosti osamosvajanja od staršev slabšajo in da s tem mladim pada kvaliteta njihovega življenja, ni, kot zatrjuje predlagateljici, posledica nezadostne vključenosti mladih v socialni dialog. Nizka konvencionalna politična participacija se vsem tem negativnim trendom pridružuje in ima skupaj z njimi enak vzrok. To pa je slaba politika, ki mladim ne dopušča varnega vstopa na trg dela, ki jim ne omogoča osamosvajanja, ki mladim ne daje pogojev in možnosti, da načrtujejo in upravljajo s svojimi lastnimi življenji. Ko bomo mlade ekonomsko in družbeno opolnomočili, ko jim bomo zagotovili primerna, dostojna in varna delovna mesta brez grožnje prekamnosti, ko bomo ustvarili pogoje, da mladim ne bo več treba živeti iz rok v usta, ko si bodo lahko privoščili svoja lastna življenja, šele potem se bo to pokazalo tudi v drugih oblikah aktivnega državljanstva.

Poleg tega pa ne podcenjujte mladih v vaših ocenah politične aktivnosti. Dokaz participacije mladih ni samo to, da si nadenejo kravate in v imenu mladih, v resnici pa v imenu neke druge elite sedijo v tem ali onem svetu ali skupščini. Naj politika ne pozabi na opevanje družbene in politične participacije mladih, ko bodo ti mladi naslednjič zavzeli ulice in zahtevali svojo prihodnost. Kako jih boste pričakali? Z vodnimi topovi in paralizatorji? Hvala.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala za besedo in lep pozdrav še enkrat vsem!

V naši poslanski skupini bomo seveda predlog spremembe zakona, s katerim mladim dajemo sedež v svetu Zavoda pokojninskega in invalidskega zavarovanja, podprli. Daleč od tega, da bomo s tem rešili vse probleme mladih. Daleč od tega, da mladim kar na prazno obljubljam participacijo, ampak je pa dejstvo, da bomo s tem zakonom končno od besed prišli k dejanjem. Ne, da jih samo vabimo na sestanke za mizo, kjer se lepo pogovarjamo, s tem zakonom jim bomo dali pravico odločati in na drugi strani tudi odgovornost pri tem odločanju. Strinjam se z vsemi predgovorniki, da je ključno za pokojninski sistem ne samo v naši državi, ampak na sploh, da mladi verjamejo v njega. Oni so tisti, ki morajo verjeti v to, da bo pokojninski sistem deloval tudi v prihodnosti. Vesela sem tako rekoč soglasne podpore, ki jo je predlog zakona dobil na odboru, in kot kaže, vsaj do zdaj, tudi danes na tej seji v Državnem zboru. Skupaj s kolegico sva vložili dva zakona. Na žalost drugi, ki bi dal mladim glas v, če rečem po domače, zdravstveni blagajni, ni bil sprejet, čeprav so argumenti popolnoma enaki. Tisti, ki delajo preko Študentskega servisa, plačujejo prispevke tako v zdravstveno kot v pokojninsko blagajno. Ampak ministrica Anja Kopač Mrak in Ministrstvo za delo očitno razume, kaj je bil cilj naših zakonov, na drugi strani gospa Milojka Kolar Celarc in Ministrstvo za zdravje očitno ne razumejo. Jaz upam, da bomo v nadaljevanju zbrali dovolj glasov tudi za spremembo tistega drugega zakona in mladim res pokazali, da je čas, da če prispevke plačujejo, lahko o denarju, ki se porablja, tudi odločajo.

Mogoče še beseda, zakaj je v zakon vključena Študentska organizacija. Zato ker tudi koncesijo od študentskega dela dobi samo Študentska organizacija. Na odboru je kolegica podprla tudi amandma, ki je bil vložen s strani SD in Desusa, ampak na žalost nas je bilo premalo in, kot je bilo že rečeno, to je prvi korak in v nadaljevanju lahko in po moji oceni tudi moramo storiti tudi naslednje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, kolegice, kolegi!

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Republiki Sloveniji izvaja enotno obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Po trenutno veljavni zakonodaji zavod upravlja svet zavoda, ki šteje 26 članov, le-ti so imenovani s strani različnih interesnih skupin: delojemalci, invalidi, delodajalci, Vlada,

upokojenci in delavci zavoda. Ker je od sprejetja Zujfa začasno in občasno delo dijakov in študentov vključeno v pokojninsko in invalidsko zavarovanje in se od zneska na napotnici plačujejo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, predlagateljici menita, da so mladi upravičeni do članstva v svetu zavoda. Predlog zakona tako predvideva, da se v svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje imenuje en predstavnik mladih s strani Študentske organizacije Slovenije. Kot dodaten razlog, da se mlade vključi v svet zavoda, predlagateljici vzpostavljata tudi željo mladih po vključitvi v socialni dialog kot enakovrednega partnerja.

V današnjem času se srečujemo z mnogimi izzivi, pri čemer posebno velja izpostaviti demografski izziv. Da bi se na to ustrezno odzvali, mora pokojninski sistem, ki v Sloveniji deluje na podlagi medgeneracijske solidarnosti, biti pravičen, pregleden in tudi finančno učinkovit. Kot je bilo že izpostavljeno v beli knjigi o pokojninah, prav pravičen in pregleden sistem z vidika posameznika krepi zaupanje v sistem, to pa se odraža v večji motivaciji za plačevanje prispevkov. V beli knjigi je v povezavi s tem predlagano, da z namenom zagotavljanja ustrezne reprezentativnosti posameznih deležnikov v svet zavoda enega člana imenuje Študentska organizacija Slovenije.

Stranka modernega centra se zaveda pomembnosti vloge mladih v družbi in pomembnosti vloge mladih pri sooblikovanju politik. Dvig transparentnosti in zaupanje v delo države se lahko doseže le z vzpostavitvijo odprtega in transparentnega sistema sodelovanja s civilno družbo, kjer imajo pomembno vlogo tudi mladi, predvsem pa njihova politična participacija. Ker so študentje in dijaki, ki opravljajo začasna in občasna dela, dolžni vplačevati prispevke v pokojninsko blagajno in ker menimo, da morajo tudi na takšen način aktivno sodelovati pri oblikovanju družbe, smo mnenja, da jim je treba zagotoviti tudi mesto v svetu zavoda, zato bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla predlog zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci!

V Slovenski demokratski stranki bomo z veseljem podprli predlog naših dveh poslanskih kolegic, da tudi mladi dobimo predstavnika v svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kajti v pokojninsko blagajno vse od 1. februarja 2015 tudi mladi, to se pravi dijaki in pa študentje, ki delajo prek študentskega dela, prek napotnic pri delodajalcih, vplačujejo 15,5 % v to blagajno. Menimo, da je prav, da če vplačujejo in od



svojega zaslужka tudi prispevajo k deležu v to blagajno, da imajo tudi nekaj besede v svetu zavoda, ki to blagajno vodi.

Kljub temu bi si želeli, da bi šli še korak naprej. Študentska organizacija Slovenije predstavlja predvsem študente, Mladinski svet Slovenije pa je tisti, ki v Sloveniji predstavlja vse mlade, ki združuje različne organizacije, je tudi, sem prepričan, bolj številčen. Zaradi tega bi bilo dobro tudi, da bi imel Mladinski svet Slovenije predstavnika v tem svetu. Žal ta zadeva ni šla skozi, ampak verjamem, da ko bomo poizkusili naslednjič, da bo soglasje tolikšno, da bo dovolj glasov, da se tudi to implementira.

Je pa, ko govorimo o svetu tega zavoda, bistveno vprašanje, o čem bo član, ki bo tam imenovan na predlog Študentske organizacije Slovenije, sploh odločal. Prisostvoval bo debatam o pokojninski blagajni, ki bo, glede na to, kakšno strukturo zaposlenih imamo v Sloveniji, čedalje bolj pod vprašanjem in pa pod pritiski. Pogosto poslušamo s strani ministrice za delo gospe Anje Kopač Mrak, kako se znižuje brezposelnost. Potem malo obrne ploščo oziroma gre v drug piar trik, da se povečuje zaposlenost. Seveda je to pomembno za pokojninsko blagajno, še bolj pomembne pa so konkretne številke. Oglejte si, kako se povečuje zaposlenost in kakšen je vpliv na pokojninsko in invalidsko blagajno. Decembra 2008 je bilo zaposlenih v javnem sektorju 155 tisoč oseb, januarja 2017 173 tisoč oseb. Zaposlenih v zasebnem sektorju decembra 2008 562 tisoč oseb, januarja 2017 514 tisoč oseb. Jaz mislim, da je to zelo povedno, kakšen vpliv in kakšen pritisk lahko pričakujemo na pokojninsko blagajno v prihodnje in rezultati dela, ki se izvajajo na področju politike zaposlovanja na Ministrstvu za delo, le ni takšni, kot nam jih želijo predstavljati.

V tem mandatu smo prav tako veliko govorili o prekarnosti, o zaposlitvah, ki ne zagotavljajo neke socialne in ekonomske varnosti. Poglejte, koliko se je povečalo število zasebnikov. Decembra 2008 je bilo zasebnikov malo manj kot 57 tisoč, danes jih je skoraj 70 tisoč. Kaj želimo povedati? Narašča število zaposlenih v javnem sektorju in narašča število zasebnikov, kar pa ne kaže na večji podjetniški potencial, ampak največjo pojavnost prekarnega zaposlovanja. In to bo vprašanje, s katerim se bo moral tudi ta mladi predstavnik, ki bo tam s strani Študentske organizacije Slovenije, ukvarjati. Upam, da bo tudi poziv že iz tega zbora, kot je bil nemalokrat, pa tudi s strani mladih, kajti to je njihova vloga, veste, da smo bili posebej v decembru, ko smo obravnavali predlog Zujfa, da se prerazporedijo sredstva, v Slovenski demokratični stranki zelo kritični do delovanja Študentske organizacije Slovenije. Ampak tukaj pa zadevo podpiramo, ker to pa je vloga Študentske organizacije Slovenije, to se pravi, da ta njihov član v svetu tega zavoda pove svoje mnenje in poskuša vplivati. Ne raznorazne finančne malverzacije, kampusi in tako naprej,

pač pa da aktivno sodeluje pri tem, kakšno prihodnost bodo imeli mladi v naši državi. Jaz upam, da s to potezo danes začenjamo nek trend, da bomo prišli nekoč tudi do tega, da bodo imeli mladi svojega predstavnika tudi v Ekonomsko-socialnem svetu.

Kot že rečeno, mi bomo ta predlog podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi in drugi prisotni!

Izhajajoč iz temeljnih usmeritev stranke Desus, ki nemalokrat naglašuje oziroma poudarja medgeneracijsko spoštovanje in sodelovanje ter nujnost participacije mladih pri vprašanih, ki zadevajo ostale generacije, sva člana naše poslanske skupine podprla predlog zakona že na matičnem delovnem telesu. Dejstvo je, da so tudi mladi sovlagatelji v pokojninsko blagajno, v katero bodo vlagali oziroma vplačevali sredstva tekom celotne svoje aktivne delovne dobe in da bodo lahko tudi sami nekoč, ko se bodo upokojili, prejemniki sredstev, ki jih bodo tedaj zanje vlagale prihodnje generacije. Prepričani samo, da mora ne le upokojujence in tiste pred upokojitvijo, temveč tudi druge zaposlene in tudi mlade, torej dijake in študente, prav tako skrbeti, kaj se in kaj se bo dogajalo s sredstvi, ki se vlagajo v pokojninsko blagajno z namenom uživanja teh sredstev ob neki določeni starosti ali ob momentu, ko se prej zaposleni z zaslužkom od dela ne bodo mogli več preživljati in ne bo na razpolago več drugih sredstev za vzdrževanje primerne ravni dostojnega življenja upokojenih. Zato je primerno, da lahko mladi prispevajo svoj glas in tudi nosijo svoj del odgovornosti za starejše generacije in za svojo prihodnost, ko se preko organov sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje odloča o poslovanju tega preko 5 milijard evrov težkega proračuna. Prav sedanje mlade generacije bodo v prihodnje najbolj odgovorne za ustvarjanje medgeneracijsko strpne družbe in za oblikovanje sistemskih zakonskih rešitev, ki naj bi zagotavljale oblike pomoči, socialno vključenost, dolgotrajno oskrbo in dostojno življenje vseh upokojenih in drugih oseb, ki se ne zmorejo preživljati same, pa tudi za enakomernejšo in pravičnejšo porazdelitev blagodatí gospodarske rasti med ljudmi.

Glede celotne sestave sveta zavoda bi lahko odprli razpravo še širše in brž ko ne bi prišli do zaključkov, da je prisotnost nekaterih skupin v svetu v primerjavi z drugimi previsoka, drugih prenizka. Za začetek bolj enakomerne in logične participacije po deležnikih smo poslanke in poslanci Desus skupaj s kolegi iz najmanjše koalicijske stranke poskusili zapolniti zasedbo z



več predstavniki mladih in tudi upokojenih. Vendar žal s strani preostalih poslanskih skupin ni bilo zadosti podpore. Vendar pustimo to za naslednji mandat, za naslednjo vlado, za debato v okviru napovedane pokojninske reforme, ki pa bo morala prinesiti še bistveno več kot predvsem podaljševanje starosti ob upokojevanju in oteževanju pogojev upokojevanja. Ustrezno bo namreč treba odgovoriti na številne relevantne izzive dolgožive družbe, ki jim dosedanje pristojno ministrstvo še ni bilo kos.

V Poslanski skupini Desus bomo ta zakon večinsko podprli. Večinsko zato, ker smo upali na malo drugačno bodočo zasedbo sveta ZPIZ, da bi bil ta po naši oceni bolj primerno uravnotežen, za kar pa, žal, ni bilo poslušna niti s strani kolegov največje koalicijske stranke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbornice ni bilo možno vlagati.

Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 13. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SPREMOMB IN DOPOLNITEV POSLOVNIKA DRŽAVNEGA ZBORA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora je v obravnavo zbornice predložila skupina 56 poslancev in poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika dajem besedo predstavniku predlagatelja dr. Mateju T. Vatovcu.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepše hvala, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Poslovnik, ki ga imamo danes, je na nek način nastal leta 2002 in sabo je prinesel tisto bistveno spremembo, ki je pomenila spremembo zakonodajnega postopka. Takrat se je celotni tisti bistveni vsebinski del razprave prestavil s plenarnih zasedanj na delovna telesa. In seveda je logično, da se v 15 letih pokaže marsikaj ob tako konkretnih spremembah v praksi, torej govorim o pomanjkljivostih ali pa nedorečenostih. To je bil pravzaprav do sedaj, poleg seveda vstopa v Evropsko unijo, tudi eden glavnih razlogov, zakaj se je poslovnik spreminjal. In tudi ta novela, ki jo imamo danes v obravnavi, peta po vrsti, je posledica nekaterih

pomanjkljivosti in težav, ki so se in se pojavljajo v praksi.

Poslovnik je seveda zelo občutljiv akt in ravno zaradi tega smo si v komisiji vzeli za pripravo sprememb potreben čas. Predloge smo preučili v okviru delovne skupine in jih na koncu kondenzirali v to, kar je na nek način okvir možnega. To so predvsem tisti predlogi, ki so v tem trenutku predvsem potrebni in dobrodošli in predstavljajo današnje spremembe. Omenil bom nekaj ključnih.

S temi spremembami se bolj jasno določa, da mora v primeru zahteve za sklic nujne seje odbora le-ta biti tudi sklicana in izvedena najkasneje v 14 dneh od vložitve zahteve. V praksi smo namreč večkrat prišli do težav, predvsem takrat, ko se je sklic sicer zgodil v poslovniškem roku, ampak potem je bila takšna seja prekinjena oziroma preložena, včasih tudi za nedoločen čas. Tako da sedaj določamo, da se takšna preložitve ali pa prekinitve zgodi samo s pritrditvijo oziroma strinjanjem predlagatelja. V praksi se je dogajalo, da so seje bile sklicane, ampak potem prekinjene. Tako da to težavo upam, da bomo s tem rešili.

Še en problem, ki je bil večkrat izpostavljen tudi na Kolegijah predsednika Državnega zbora in ga rešujemo s spremembami v poslovniku, je možnost, da odbor sprejme sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi tukaj se je večkrat dogajalo, da se je tak sklep predlagal že na začetku, pred razpravo, ko se ni pravzaprav sploh še soočilo stališč in je tako takšen zakon odletel kar hitro z dnevnega reda. S spremembami, ki jih predlagamo, se sedaj jasno določa, da lahko delovno telo tak sklep sprejme šele takrat, ko je bila opravljena razprava o predlogu zakona.

Pomembna novost je tudi uvedba tako imenovane zakonodajne sledi, h katere uvedbi je bil Državni zbor pozvan že leta 2014 s strani Komisije za preprečevanje korupcije. Zakonodajna sled pomeni, da bomo imeli na nek način zagotovljeno preglednost nad pripravo zakonodaje in tudi omogočen nadzor nad lobiranjem interesnih skupin. Po novem bo predlog zakona na podlagi te spremembe moral vsebovati podatek o tem, ali so pri pripravi sodelovali zunanji strokovnjaki, in podatek o znesku plačila, ki so ga za ta namen tudi prejeli. To je vsaj po mojem mnenju zelo dobrodošla in pozitivna sprememba.

Dalje. Bolj jasno se določa tudi postopek v zvezi s sklepom, da se mnenje o posameznem vprašanju pridobi s strani predsednika republike. Tudi tu smo imeli v praksi nekaj težav, ki jih sedaj tudi rešujemo.

Spremembe se nanašajo tudi na poslanska vprašanja. S poslovniškimi določbami se namreč rešuje teoretična ali pa tudi praktična dilema, ki je dolgo časa prinašala v prakso to, da se je o proceduralnem sklepu, da se o odgovoru ministra opravi razprava na naslednji seji, to smo



v praksi imeli, takšne obrazložitve glasu smo dajali, ampak sedaj v poslovniku spreminjamo to določbo na tak način, da se tudi pritrdi temu, kar je bistvo takšnega sklepa, da je proceduralni sklep, o katerem že po drugih določbah poslovnika ni možno obrazlagati glasu.

En del sprememb se nanaša na uskladitev z veljavno zakonodajo, predvsem spremembami Zakona o delovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije in drugih stvareh.

Ker se čas izteka, bi se želel predvsem zahvaliti vsem, ki so pri tem postopku sodelovali, poslancem, ki so bili člani delovne skupine, njihovim strokovnim sodelavcem, poslanskim skupinam, strokovnim službam Državnega zbora in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k temu, da smo prišli do, mislim da, zelo pomembnih sprememb. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Komisija za poslovnik kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila komisije dajem besedo spet predsedniku dr. Mateju T. Vatovcu.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Komisija za poslovnik je na 7. nujni seji 14. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnavala predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku 2. 6. 2017 predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisano mojo malenkostjo. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 98. seji 9. 6. 2017 odločil, da se predlog akta obravnava po skrajšanem postopku. Članice in člani komisije so kot gradivo prejeli mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k 23., 26., 43. in 58. členu, in tudi mnenje Mandatno-imunitetne komisije Državnega sveta z dne 14. 6. 2017.

Poslanske skupine Levice, Stranke modernega centra, Slovenske demokratske stranke, Demokratične stranke upokojenecv Slovenije in nepovezanih poslancev so vložile predloge za amandmaje komisije k 16., 23., 26., 30., 43. in 58. členu. Predstavniki predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi predstavil razloge za sprejem, cilje in poglobitve rešitve predloga. Povedal je, da je Poslovnik Državnega zbora iz leta 2002 prinesel novo ureditev zakonodajnega postopka, ki je vsebovala nekatere bistvene in zelo pomembne spremembe. Zlasti je bil večji poudarek na delu delovnih teles in tudi boljši organizaciji in načrtovanju dela Državnega zbora v okviru njegovih pristojnosti. V obdobju od njegovega sprejema in uveljavitve so se pri uporabi poslovnških določb pokazale nekatere nejasnosti in nedorečenosti. Slovenija je med tem postala polnopravna država članica Evropske unije, zato so bile sprejete štiri novele, tako da je obravnavani predlog peti po vrsti. Predlog vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve poslovnika, zato je bila tudi

predlagana obravnava v skrajšanem postopku. Predlagane spremembe in dopolnitve bodo zagotovile še boljšo organizacijo in bolj učinkovito delo Državnega zbora ter dodatno zaščito poslancev opozicije, poleg tega pa prenašajo tudi manj zahtevne uskladitve poslovnških določb z Zakonom o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije, Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja in Zakonom o Radioteleviziji Slovenije.

Za tem je predstavnica Zakonodajno-pravne službe predstavila pisno mnenje te službe in v nadaljevanju tudi predsednik Državnega sveta gospod Mitja Brvar mnenje Mandatno-imunitetne komisije Državnega sveta, ki je predlog soglasno podprla, ker so spremembe in dopolnitve namenjene zagotavljanju boljše organiziranosti in učinkovitejšemu delu Državnega zbora. V razpravi so se poslanci enotno strinjali, da je delovna skupina za pripravo sprememb in dopolnitev poslovnika opravila veliko in pomembno delo. Sestala se je 7-krat in njeno delo je bilo izključno vsebinske narave, poslanci, ki so v njej sodelovali, pa so pokazali veliko mero zrelosti. Zato so pozdravili predlagani akt in napovedali podporo vsem predlogom za amandmaje komisije ter predlogu akta v celoti. To je še zlasti pomembno, ker je poslovnik akt, ki je tako imenovana mala ustava, in ne nazadnje tudi vpliva na življenje državljanov. Ob tem pa so se strinjali, da je treba poslovnške določbe ne le dobro zapisati, ampak jih tudi spoštovati v praksi.

Komisija je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika s potrebno dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev sprejela svoje amandmaje k 16., 23., 26., 30., 43. in 58. členu. Na koncu je komisija v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasovala o vseh členih predloga akta skupaj in jih soglasno sprejela s potrebno dvotretjinsko večino glasov vseh navzočih poslancev.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanski demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Pred nami je že peta sprememba Poslovnika Državnega zbora, od kar je ta leta 2002 na novo in tudi bistveno preuredil zakonodajni postopek. Poslovnik ali mala ustava, kot mu rečemo v žargonskem jeziku, je tisti okvir, ki poleg ustave in zakonov najbolj določa in ureja delo nas poslancev. Zaradi spreminjajočega se okolja je potreba po spremembah nenehna, saj si tudi poslanci želimo, da bi bilo naše delo preglednejše, bolj skrbno načrtovano in učinkovito.



K temu bodo nedvomno vsaj nekaj doprinesle spremembe poslovnika, ki se dotikajo zaščite opozicijskih poslancev pri zahtevah za sklic nujnih sej in njihove preložitve in tudi obravnave predlogov zakonov. Sploh pri opozicijskih predlogih zakonov se je začela uveljavljati tako imenovana parlamentarna praksa, da še preden je bila opravljena kakršnakoli razprava, je bil že sprejet sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Veseli nas, da se to področje končno ureja, saj je bilo to velikokrat orodje predvsem koalicije in nenehnih polemičnih razprav, kjer se je vse skupaj hitro zaključilo, preden se je vsebina sploh začela obravnavati. Prednost je bila dana proceduri in ne vsebini.

Pomembna novost, ki jo prinaša sprememba poslovnika, se nanaša tudi na zakonodajno sled, kjer bo treba navesti, kateri zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba je sodelovala pri pripravi zakona in podatek o znesku plačila, ki ga je ta oseba prejela. Upamo, da bo ta določba prinesla več reda in preglednosti in ne še več polemičnih razprav. Tudi tokratne spremembe ne bodo v celoti odpravile vseh odprtih vprašanj in tako imenovane parlamentarne prakse, ki se je vzpostavila na nekaterih področjih v zakonodajnem procesu.

Nova Slovenija – krščanski demokrati bomo spremembe poslovnika podprli, saj se nam zdi, da je vse premik na bolje, kjer poslanci uspešno zagotoviti dvotretjinsko večino, ki je potrebna tudi za spremembo poslovnika.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poslovník Državnega zbora je bil sprejet leta 2002. Takrat se je bistveno spremenil zakonodajni postopek in popolnoma logično je, da se je po 15 letih uporabe pokazalo tudi nekaj pomanjkljivosti. Pogosto smo zato priča sklicevanju na parlamentarno prakso in nekakšne dogovore med vodji poslanskih skupin.

Da ima poslovnik nekatere luknje, se jasno kaže tudi v tem, da praktično ne mine seja Kolegija predsednika Državnega zbora, na kateri ne bi bila izpostavljena kakšna slaba praksa predsednikov odborov. Tudi v Poslanski skupini Levica pogosto opozarjamo na nedemokratske prijeme, ki se pojavljajo na matičnih odborih. Predvsem imam tukaj v mislih omejevanje oziroma celo preprečevanje razprave pri obravnavi posameznih točk in onemogočanje sodelovanja strokovne in zainteresirane javnosti.

Zaradi težav in omejevanja, s katerim se pogosto srečujemo zlasti opozicijski poslanci, smo v Levici predlagali tudi ustrezne rešitve in predloge za spremembo poslovnika. Veseli nas, da jih je kar nekaj vključenih v predlog, ki je

danes pred nami. Prva izmed njih se nanaša na opozicijsko zahtevo za sklic nujne seje. Vse prevečkrat se nam je zgodilo, da smo zahtevali sklic nujne seje, seja pa je bila nato s preglasovanjem in brez razprave prekinjena in odložena za nedoločen čas. Na to prakso smo socialisti že večkrat opozorili, zato se nam zdi več kot potrebna jasna določitev, da se lahko takšna seja prekine ali skliče izven svojega 14-dnevnega roka samo v soglasju s predlagateljem. Dopuščanje razprave o opozicijski zahtevi je sicer demokratični minimum, v katerega naj se ne bi posegalo, a zaradi ustvarjalnega tolmačenja nekaterih predsednikov odborov, ga je očitno treba tudi zapisati.

Druga, dokaj česta sporna praksa se nanaša na obravnavo zakona na delovnem telesu. V tem mandatu se je nekako prijelo, da se opozicijski predlog zakona brez razprave zavrne, koalicijska večina preprosto predlaga sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo in zakon, ne da bi o njem sploh razpravljali, zavrne. Tudi to so neke fore, ki se v tej hiši ne bi smele dogajati. In tudi tukaj nas veseli, da je bil upoštevan predlog za jasno določitev, da se sme tak sklep sprejeti, samo če je bila pred tem opravljena razprava.

Tretja pomembnejša rešitev je uveljavitev tako imenovane zakonodajne sledi. Že večkrat smo opozorili na nižanje stopnje transparentnosti pri sprejemanju in pripravi vladnih zakonov. Takšen način delovanja ne omogoča nadzora nad morebitnim lobiranjem in omogoča sprejemanje zakonodajnih rešitev po diktatu lobistov in kapitala. S predlagano spremembo bo Vlada v predlogu morala navesti podatek o tem, kateri zunanji strokovnjaki so sodelovali pri pripravi zakona in koliko denarja so za to prejeli. To je vsekakor prvi korak k bolj transparentnemu zakonodajnemu postopku in podlaga za nadzor nad vplivom lobijev. Upamo pa, da ne zadnji.

To so za nas v Levici ključne rešitve, ki jih prinašajo spremembe poslovnika. Smo veseli, da so narejene premišljeno, da so se zgodile v okviru delovne skupne, kjer so bile vključene tako poslanske skupine kot strokovne službe Državnega zbora. Socialisti bomo te spremembe vsekakor podprli, bi pa na tem mestu opozoril, da se s sprejetjem teh sprememb ne rešuje tisti največji problem. Nobena določba poslovnika ne more predsednikom preprečiti njihovih zlorab in kršitev. Zato od predsednika Državnega zbora pričakujemo, da bo ob vsakokratnem opozorilu o kršitvah ukrepal in preprečil samovoljo, ki smo ji priča praktično vsak dan. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Dober dan!



V Državnem zboru po letu 1993, ki je bil v resnici svojevrsten prelomni dogodek, glede na to da je takrat Državni zbor prvič dobil poslovnik, ki je bil sicer res zelo na hitro skupaj »spacan« in niti približno še ne podoben tistemu, kar imamo danes, in tudi ni upošteval vseh norm in nekih demokratičnih pravil, ki jih ima neka razvita demokratična družba. Res pa je, da je kasneje, leta 2002 dejansko nastal temelj, o katerem so danes že več ali manj tudi vsi govorili, današnjega poslovnika, ki pa se je kasneje večkrat tudi z manjšimi kozmetičnimi popravki in pa zahtevami ter uskladitvami zaradi nomotehničnih zahtev, zaradi Evropske unije in prenosa določenih zahtev, spremenil.

Danes smo v resnici pred prvo resnejšo, večjo spremembo, ki prinaša korenite posodobitve, ki so do danes bile več ali manj tako ali drugače bodisi spoštovane preko parlamentarne prakse ali pa posamezne interpretacije, ki so si jih privoščile posamezne stranke in udeleženci v samem zakonodajnem postopku. Naj rečem, da v resnici se je treba v tem trenutku zahvaliti, glede na to, da če bo danes poslovnik sprejet, sam sem vedno vesel, kadar to doživim ob glasovanju, do takrat pa sem rezerviran, ne glede na to, kaj danes poslušam ob samih napovedih, zadovoljen bom predvsem zato, kajti tisto, kar se danes pričakuje, da ko bo poslovnik sprejet z dvotretjinsko večino, da bo to pomemben korak in temelj za boljše delovanje Državnega zbora.

Zanimiv je bil tudi medklic predsedniku Državnega zbora. Predsednik Državnega zbora ni vsemogočen in tudi po novem sprejetem poslovniku ne bo mogel urejati in marsikaj zahtevati, kar se od njega pričakuje. Lahko pa bomo naredili vsi skupaj, poslanci in poslanke, ki smo udeleženi v zakonodajnem postopku in ne nazadnje udeleženi tudi pri samih razpravah in proceduralnih postopkih, na katerega se največkrat sklicujemo, na poslovnik. Se pravi, ne od predsednika Državnega zbora, od vseh nas je v resnici odvisno, ali bo ta poslovnik doživel tudi dvig višje politične kulture v Državnem zboru.

V SMC bomo poslovnik sprejeli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik za besedo.

Tisti, ki spremljajo to sejo, bi lahko rekli, evo, pa se končno poslanci ukvarjajo sami s seboj. In vsi tisti, ki to spremljajo, bi imeli problem, ker smo vsi poslanci soglasni in enotno napovedujemo podporo spremembam poslovnika, kar upam, da bomo tudi potrdili z enotnim, soglasnim glasovanjem za spremembo poslovnika.

Kakor so že predhodniki povedali, je dejstvo, da od leta 2002 je bilo kar nekaj dogodkov, ki so nas napotili k spremembam

oziroma urejanju poslovnika: vstop v EU, nova informacijska doba, ne nazadnje pa tudi pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri izvajanju poslovnika v praksi. Zato so rešitve le nek skupek uresničljivih predlogov zadnjih 10 let, dogodkov v praksi, slabega izvajanja v praksi, če želite, in tudi različnega tolmačenja, ki so si ga tako predsedniki Državnega zbora, pa tudi predsedniki matičnih delovnih teles privoščili v zadnjih 15 letih.

Kljub temu da sem bil v delovni skupini sam iz tako imenovanega desnega politične pola, pa bi se tu strinjal s tistimi predhodniki, ki trdijo, da je bilo delo v tej delovni skupini zelo vsebinsko, da ni šlo za noben političen prestiž oziroma za kakšno kvačkanje z morebitno podporo, kajti vsi smo nekaj predlagali, vsi smo morda pričakovali kakšen dodaten ukrep znotraj poslovnika, vsi morda tudi kakšno željo zamudili, ampak mi je zelo všeč, da je bila zelo konstruktivna razprava, ki je pokazala, da si moramo poslanci, če želimo enotno delovati, zapisati tudi enotna merila, standarde. Kot že rečeno, nekaj je to, kar je zapisano, drugo pa je po navadi v praksi. V Poslanski skupini SDS upamo, da do tega v prihodnosti ne bo več prihajalo, da bomo tako vodstvo Državnega zbora s predsednikom Državnega zbora, predsedniki matičnih delovnih teles in vsi poslanci in poslanke tako tega sklica kot nadaljnjih sklicev Državnega zbora razumeli, kaj nam poslovnik veleva, da bomo vsi po njem tudi delovali. Zato morda predlagam, spoštovano vodstvo Državnega zbora, da bi novi poslovnik z vsemi spremembami čim prej posredovali vsem poslancem po elektronski pošti ali v fizični obliki, če še nismo toliko moderni, da bi morda za začetek označili vse tiste spremembe, ki jih bo ta poslovnik doživel, da bomo vsi vedeli, kaj smo danes sploh potrdili, da ne bo v nadaljevanju potem prišlo, tako kot že velikokrat, do tega, češ, hudič je v podrobnostih ali pa, tega nisem vedel. To pa bo napotilo vse poslanke in poslance k iskanju zlorab, k različnim tolmačenjem in lahko se bomo v naslednjih petih, desetih ali pa petnajstih letih zopet pogovarjali o zlorabah, o parlamentarni praksi in tako naprej. Ali pa se bodo iskale avtentične razlage poslovnika, ki ga danes sprejemamo.

V Poslanski skupini SDS upamo na enotno podporo spremembam poslovnika. Upamo pa tudi, da bo tako vodstvo Državnega zbora in tudi si poslanke in poslanci ne glede na to iz katere stranke prihajamo znali po tem Poslovníku tudi čim bolj uspešno delovati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojeencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Kolegice in kolegi, dovolite, da vam povem stališče Poslanske skupine Desus do



dopolnitev oziroma sprememb Poslovnika Državnega zbora. Tudi sam bom začel s tisto letnico 2002, ko je pod vodstvom Antona Anderliča bil sprejet Poslovník Državnega zbora, ki je pravzaprav v veliki meri omogočal delo Državnemu zboru in sam sem eden tistih, ki trdim, da je Državni zbor tudi doslej popolnoma normalno funkcioniral z nekaterimi nespornostmi, ki so pa vedno mogoči. Zloraba poslovnika je vedno mogoča. To je odvisno od konkretnih ljudi. Tako da nas tudi spremembe, ki naj bi jih sprejeli, ne bodo od tega odvrgle. Ampak dejstvo je, da od takrat naprej nekako Državni zbor deluje v skladu z nekimi normativi, ki pripeljejo do rezultatov v doglednem času, če lahko tako rečem. Te spremembe, to so poudarjali že kolegi pred mano, niso ne koalicijske, ne opozicijske, so rezultat soglasnega konsenza vseh nas, zato moramo tudi s strani Poslanske skupine Desus izraziti pohvalo vsem, ki so ali smo sodelovali pri spremembah in tvorno sodelovali pod vodstvom dr. Tašner Vatovca.

Vse predlagane spremembe v poslanski skupini soglasno podpiramo. Seveda gre za nekatere kar pomembne glede sklepčnosti, glede proceduralnih vprašanj, glede opredelitev glasu pri poslanskih vprašanjih, usklajena je bila tudi dvotretjinska večina pri ustavnih spremembah in predvsem poudarjate nekateri o sledljivosti sredstev za oblikovanje zakonskih predlogov. Sam mislim, da je to pomembno, še bolj pomembno pa je vprašanje sledljivosti sredstev, gre za tako imenovani outsourcing, in da je tega outsourcinga pri Vladi preveč. To je zame ključno ali pa celo pomembnejše vprašanje, da Vlada ima organe, ima ljudi in mislim, da se prevečkrat poslužuje zunanjih svetovalcev. Ključno pri vsem tem je, da poslovnik omogoča poslancem, predvsem pa celotni strokovni službi Državnega zbora, ki dostikrat ostaja v ozadju, lažje delovanje. In zato dovolite, da se vendar zahvalim vsem sekretarjem, sekretarkam, referentkam, strokovnim sodelavcem, kuharjem, čistilkam, varnostnikom, hišnikom, receptorjem, skratka vsem, ki delajo v Državnem zboru, da hiša lahko normalno deluje oziroma funkcionira. Torej vsem resnično hvala, ker to je priložnost, ob kateri se o tem pogovarjamo.

Seveda smo si v Poslanski skupini Desus obetali malce več. To je seveda vprašanje zapolnitve podpredsedniškega mesta Državnega zbora. Gre za vprašanje racionalnejše obravnave na sejah delovnih teles, predvsem kar se tiče sodelovanja javnosti in časovnega prihranka. Gre za vprašanje racionalnejše obravnave aktov, ko ena stran, nova stran in en časopisni članek je že lahko tudi zakonodajni predlog in se potem izčrpavamo na enih in istih temah cele popoldneve in dneve v odborih in Državnem zboru, namesto da bi se posvečali nekaterim temeljnim vprašanjem. Ampak dobro, to je pač tisto, kar si človek želi. Meni osebno, to pa

moram dve strani vendar povedati. Prvič mi je žal, da znotraj tega nismo spoznali, bil sem pa pobudnik in nisem uspel, da bi olajšali relacijo med Državnim zborom in Državnim svetom, kajti 4. faza tako imenovanega branja bi omogočala, da bi Državni svet lahko dal veto ne na cel zakon, ampak samo na en člen ali dva člena in bi to lahko olajšalo delo Državnemu zboru pri eventualni olajšavi, torej pri eventualni spremembi na boljše konkretnega zakona. Predlagam sem tudi, da Državni zbor ne bi smel upoštevati stališč delovnih teles Državnega sveta. Delovna telesa Državnega sveta so namreč korporativno sestavljena in niso sestavljena pluralno, in so samo delovna telesa. Morali bi pa obravnavati samo tisto, kar sklene Državni svet. Kajti med stališčem Državnega sveta in delovnim telesom je dostikrat razlika oziroma popolno nasprotje.

Ne glede na to, dejstvo je, da to malo ustavo imamo, zato apeliram na vse poslanke in poslance, ne glede na naše različne poglede, nazore, da delujemo strpno in spoštljivo drug do drugega. Mislim pa, da je tudi že čas, da bi sprejeli etični kodeks, kar smo tudi še nekako dolžni po mednarodnih kriterijih.

Poslanci Desusa bomo sprejeli predlog.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Po slišanju vseh stališč končno lahko rečem, da v Državnem zboru govorimo isti jezik, kar me, moram reči, na vsem lepem začetku enkrat končno veseli. Veselilo bi pa me, če bi bilo tega še več. A danes imamo na mizi Poslovník Državnega zbora, ki je uvedel nov koncept ureditve zakonodajnega postopka, ki ga uporabljamo še danes, a bil je sprejet leta 2002. Že kar nekaj preteklih mandatov Državnega zbora so se zbirali predlogi sprememb in dopolnitev poslovnika, ki bi organiziranje ter delovanje poslank in poslancev in Državnega zbora nasploh optimizirali oziroma izboljšali. V tem mandatu se je v ta namen ustanovila posebna delovna skupina predstavnikov poslanskih skupin, ki je prečesala večji del omenjenih predlogov in izluščila tiste, za katere obstoji realna možnost, da bodo dobili zadostno podporo, torej dvotretjinsko podporo.

Predlagana novela Poslovnika Državnega zbora je dokaj obsežna, saj spreminja preko 60 členov. Spremembe in dopolnitve predvsem jasneje urejajo posamezna vprašanja, zlasti tista, za katera se je izkazalo, da v izogib različnim tolmačenjem ali različnim izvajanjem v praksi terjajo natančni zapis. Z nekaterimi predlogi sprememb poslovnika se zapolnjuje pravna praznina ali morebitna podnormiranost veljavnih določil, kar pomeni, da za bodočo poslovniško uporabo pri reševanju teh primerov ne bo ključnega pomena



tolmačenje predsedujočega, tolmačenje poslovniške komisije ali interpretiranje rešitev na podlagi predhodne parlamentarne prakse. Z jasnejšimi določili se predlaga nemoteno delovanje delovnega telesa ob odsotnosti njegovega predsednika, prav tako pa natančno določa, v kolikšnem času mora biti izvedena nujna seja ter v katerih primerih je takšno seja mogoče prekiniti oziroma preložiti.

K večji transparentnosti zakonodajnega postopka zagotovo pripomore novo določilo, ki nalaga Vladi, kot predlagateljici zakona, da navede podatke o morebitnem zunanjem strokovnjaku ali pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi zakonodajnega postopka, ter znesek plačila, ki ga je oseba v ta namen prejela.

Med pomembnejša določila predlagane novele sodi tudi na novo predvideni postopek zaslišanja kandidatke ali kandidata za člana Evropske komisije, Evropskega računskega sodišča ali člana upravnega odbora investicijske banke v Državnem zboru. Z ustreznimi popravki pa se natančneje urejata še obe različici, ko predsednik republike na lastno pobudo ali po odločitvi Državnega zbora poslankam in poslancem o posameznem vprašanju predstavi svoje mnenje. V tem predlogu sprememb in dopolnitev žal nismo uspeli razrešiti enega težjih vprašanj, ki se nanaša na ustavno vprašljivo prenehanje zakonodajnega postopka na matičnem delovnem telesu. Vemo, da je Komisija za poslovnik v preteklosti sprejela razlago, da je v primeru neizglasovanja členov predloga zakona na matičnem delovnem telesu zakonodajni postopek o takšnem predlogu končan in posledično Državni zbor na plenarni seji o njem ne glasuje. Slednje pa je sporno, saj to pomeni, da poslanke in poslanci, ki so člani matičnega delovnega telesa, preostalim poslankam in poslancem odvzamejo temeljno pravico, da soodločajo o določenem zakonskem predlogu. Najverjetneje se bomo s tem vprašanjem v prihodnosti še soočali in, verjamem, zanj našli neko primerno rešitev.

Ne glede na to, da so predlagane poslovniške spremembe dobrodošle ter za nadaljnje delo Državnega zbora zagotovo koristne in potrebne, pa je to le prvi korak, treba pa bo narediti še drugi korak, ki bo temu sledil. V mislih imam korektno in dobroverno izvajanje poslovniških določil, kjer ne bo prostora za morebitne zlorabe in izigravanje. Vsem, ki pa so sodelovali pri pripravi in usklajevanju tega predloga poslovnika, se najlepše zahvaljujemo v Poslanski skupini Socialnih demokratov.

Socialni demokrati bomo predlagane spremembe in dopolnitve Poslovnika Državnega zbora podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu poslovnika niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo. Odločanje o predlogu sprememb in dopolnitev poslovnika,

bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 13. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU REPUBLIKE SLOVENIJE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zbora predložila skupina 11 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Petrom Vilfanom.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Petru Vilfanu.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Danes odločamo o predlogu zakona, s katerim bi olajšali pridobitev državljanstva osebam, tako znanstvenikom, športnikom, zdravnikom in mnogim drugim, ki bi s svojim delom koristili Republikli Sloveniji. Novela je potrebna, saj je dosedanja praksa izvajanja izredne naturalizacije pokazala, da oseba ne more pridobiti slovenskega državljanstva, če prej dejansko ne živi v Sloveniji vsaj eno leto in nima urejenega statusa tujca. Drugače povedano, mnogim vrhunskim športnikom, znanstvenikom in drugim, ki so se izkazali z izjemnimi dosežki in bi lahko pripomogli k razvoju in ugledu države, prej kot v enem letu po veljavni zakonodaji ni mogoče dodeliti državljanstva.

Na podlagi navedenega sem se kot prvopodpisani k predlogu zakona odločil za spremembo 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, predlog pa je podprla komisija Državnega sveta, Vlada, koalicija in ne nazadnje tudi sam predsednik Vlade. Naj obrazložim, za kakšno dopolnitev v bistvu gre. Predlagana je le možnost, da Vlada Republike Slovenije ob ugotavljanju razlogov za izredno naturalizacijo še ugotovi, ali razlogi obstojijo navkljub življenju prosilca za državljanstvo Republike Slovenije v tujini. Gre torej za tisti del, ki govori o tem enoletnem stalnem bivanju v Sloveniji in za odpravo tega pogoja v 13. členu o izredni naturalizaciji.

Če ponazorim na primeru. Če bi v državi primanjkovalo zdravnikov, kar je ne nazadnje tudi realno stanje, ali pa, če želite, vrhunskih športnikov, ki bi nastopali za slovensko reprezentanco v različnih športnih panogah, bi država zaradi svojih koristi in povečanju ugleda podelila državljanstvo brez pogoja enoletnega prebivanja v Republikli Sloveniji.

Slišati je bilo in verjamem, da bo tudi danes tako, da bi s predlagano dopolnitvijo prihajalo do množičnih podeljevanj državljanstev. Tu moram jasno povedati, da je vsak strah odveč, kajti onemogočena bo vsakršna zloraba instituta izredne naturalizacije,



saj bosta morala tako resorni organ kot Vlada v vsakem konkretnem primeru še vedno utemeljiti državni interes. Ponovno ponavljam, da kljub črtanju enoletnega pogoja prebivanja in statusa tujca ostali pogoji za pridobitev državljanstva ostajajo popolnoma enaki. Postopek, ki velja že sedaj, ostaja nespremenjen. Ministrstvo za notranje zadeve, ki ima pooblastilo za odločanje o naturalizaciji tujcev, je pred odločitvijo o pridobitvi državljanstva na podlagi 13. člena vezano na ugotovitev Vlade Republike Slovenije, ki ima pooblastilo, da ugotovi, ali gre za obstoj nacionalnega interesa ali ne. Svojo ugotovitev nato sprejme Vlada Republike Slovenije ob upoštevanju mnenja za določeno področje pristojnega resornega organa, glede na to, na katerem področju prosilec uveljavlja državni interes.

Če zaključim, v nobenem primeru ne bo šlo za podeljevanje državljanstev kar tako na lepe oči. In ne nazadnje, jasno je treba povedati, da predlog ne velja zgolj za športnike, kot se to rado poudarja. V zadnjem letu so 13. člen Zakona o državljanstvu tako izkoristili tudi posamezniki na področjih gospodarstva, financ, kulture, šolstva, znanosti, zdravstva, pravosodja, prometa, okolja in prostora, ki za našo državo predstavljajo dodano vrednost ter krepijo ugled in prepoznavnost Slovenije v svetu. Toda številka je še vedno majhna. Lani je na podlagi izredne naturalizacije s pogoji 13. člena, dobilo državljanstvo 35 oseb, kar je zgolj 2,4 % podeljenih državljanstev v letu 2016. Med njimi so 4 športniki, 13 znanstvenikov in 13 zdravnikov. Torej gre za interes države, gre za ugled in večjo prepoznavnost Republike Slovenije, gre za prispevek posameznikov k razvoju države in gre za povečanje ugleda naše države tako na področju športa, znanosti, zdravstva, gospodarstva in drugje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Janji Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Odbor je predlog zakona obravnaval na 36. seji 28. junija 2017. Predstavnik predlagatelja Peter Vilfan je podal dopolnilno obrazložitev. Državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve je poudaril, da Vlada podpira predlog zakona, kakor tudi vložena amandmaja. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja Zakonodajno-pravne službe dejala, da se dopolnjuje Zakon o državljanstvu v delu, ki se nanaša na pridobitev državljanstva s tako imenovano izredno naturalizacijo. Izredna naturalizacija se po svoji naravi nanaša na izjemne primere, pri katerih gre za pridobitev državljanstva pod posebnimi olajšanimi pogoji, ki so odraz posebnega

interesa države, in je možna le v primeru, če bo država od tega imela korist.

Predlagana rešitev po svoji vsebini predstavlja izjemen primer izredne naturalizacije, ki se navezuje na veljavno ureditev prvega odstavka 13. člena zakona. Pri tem določa izjemo v delu, ki se nanaša na pogoj neprekinjenega prebivanja v Republiki Sloveniji in pogoj urejenega statusa tujca. Vsi ostali pogoji pa se ohranjajo. Glede kriterija proste presoje je Zakonodajno-pravna služba v mnenju opozorila na ustrezno oblikovanje, upošteva zlasti ustavnosodno judikaturu, in tudi na notranjo usklajenost ureditve postopka izredne naturalizacije.

Vloženi amandma k 1. členu sledi tem pripombam. Glede amandmaja k 2. členu, to je glede uveljavitvene določbe, pa je opozorila, da gre za odstop od splošnega 15-dnevnega uveljavitvenega roka, ki se lahko krajša iz utemeljenih razlogov.

V mnenju Komisije Državnega sveta za državno ureditev so državni svetniki opozorili na problematiko dvojnih državljanstev, saj v primeru 13. člena zakona, ki govori o izredni naturalizaciji, odpust iz drugega državljanstva ni predviden. Komisijo je zanimalo, kako so definirani pogoji za potrditev izjemnih dosežkov. Predstavnica Ministrstva za notranje zadeve jim je pojasnila, da so pogoji natančno opredeljeni v uredbi o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemanju v državljanstvo Republike Slovenije. Vsako ministrstvo, ki predlaga kandidata s svojega področja, mora te pogoje formalno izkazati oziroma morajo biti opredeljeni v vlogi na podlagi katere se Vlada potem odloča.

V okviru obrazložitve glasu so se poslanci koalicije strinjali, da je skrajni čas za sprejetje takšne novele, saj gre za osebe, ki imajo dodano vrednost za državo, kar bo prineslo napredek za državo in tudi promocijo države. Izpostavili so dejstvo, da pomenijo izredne naturalizacije izjemno majhen odstotek pridobitve državljanstva. Največ tako pridobljenih državljanstev v letu 2016 pa je bilo s področja znanosti in medicine.

Poslanci opozicije so se izrekli proti predlogu zakona, ob tem pa izrazili mnenje, da bi morali veljavno ureditev popraviti tako, da bi uvedli možnost podelitve državljanstva brez omejitev osebam s slovenskimi koreninami, ki živijo po svetu.

Predstavnik Poslanske skupine Levica je poudaril, da že sedaj v zakonu obstaja možnost izredne naturalizacije z dvema pogojema. Predlog zakona pa uvaja nove izjeme od izjeme. Hkrati pa imamo vse bolj omejujočo zakonodajo, kar se tiče prosilcev za azil, ki pa so prav tako lahko osebe, ki imajo potencialno prednost za državo.

Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona. Hvala lepa.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za notranje zadeve gospod Andreju Špengi.

ANDREJ ŠPENGA: Predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav, spoštovane poslanke, cenjeni poslanci!

Cilj predlaganega zakona je dopolnitev, ki bi izjemoma omogočila pridobitev državljanstva Republike Slovenije z izredno naturalizacijo osebi, ki ne živi na območju Republike Slovenije in nima urejenega statusa tujca, če bi seveda s tem soglašala Vlada Republike Slovenije ob predhodni pridobitvi mnenja pristojnega organa o tem, da so kljub življenju v tujini izpolnjeni kriteriji za samo izredno naturalizacijo.

Vlada Republike Slovenije ugotavlja, da Predlog zakona o dopolnitvi zakona o državljanstvu, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim poslancem gospodom Petrom Vilfanom, sledi predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državljanstvu Republike Slovenije, ki ga je v letu 2011 Državnemu zboru Republike Slovenije predložila že skupina poslank in poslancev, takrat s prvopodpisanim poslancem Antonom Anderličem.

Vlada Republike Slovenije je v svojem mnenju iz avgusta 2011 omenjeni predlog zakona podprlo. Ob dejstvu, da so bili predhodno sprejeti tudi amandmaji, ki so jih vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD, ki so sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, Vlada Republike Slovenije predlogu zakona o državljanstvu ne nasprotuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, še enkrat.

Predlog novele zakona o državljanstvu je najlepši dokaz dvoličnosti te vlade in dvoličnosti te koalicije. Na prvi pogled od zunaj sicer izgleda, da gre za nek spremenjen odnos Vlade do tujcev, da bo politiko nestrpnosti zamenjala politika odprtih vrat, da bo politiko zastraševanja zamenjala politika enakih možnosti za vse. No, to sta tudi na nek način naredili, a le za eno konkretno privilegirano osebo.

Cilj predloga zakona je sprostitev pogojev za pridobitev državljanstva. To smo že slišali. Poleg splošne izjeme, ki omogoča pridobitev državljanstva osebi, ki pri nas živi eno leto in ima urejen status tujca, se v zakon dodaja še izjema od izjeme. Državljanstvo bo tako mogoče pridobiti brez prebivanja v Sloveniji in brez urejenega statusa tujca. A sprememba

seveda ni predlagana zaradi tega, ker, recimo, bežeči pred vojno in skoraj gotovo smrtjo 14 mesecev in več čakajo na ureditev svojega statusa. Zaradi tega ker v tem času nimajo možnosti, da si ustvarijo normalno življenje, recimo. Deležni niso niti minimalnega obsega pravic in pomoči, kar bi omogočalo takšno življenje. Ne, zaradi tega ne. Tisti, ki so brez problema podprli protiušten zakon o tujcih, tisti, ki so svojo odločitev utemeljili s skrbjo za naše ljudi, ti sedaj predlagajo spremembo, ki bo enemu konkretnemu amerišnemu košarkarju zagotovila, da bo po hitrem postopku vključen v slovensko košarkaško reprezentanco. Ta košarkaš ima možnost pridobiti državljanstvo že po veljavnem zakonu. A ker še nikoli ni živel v Sloveniji, ne izpolnjuje pogoja enoletnega bivanja. In kako je predlagatelj utemeljil spremembo? V ameriški reprezentanci je prostora le za 12 igralcev. Zaradi tega na stotine ali pa tisoče dobrih ameriških igralcev na žalost nima možnosti igrati za svojo državo in tako ne morejo igrati niti na evropskih prvenstvih, zato jim dajmo omogočiti, da bodo lahko člani slovenske reprezentance, recimo, in izpolnili svoj potencial.

To, da ameriški igralci ne morejo sodelovati na evropskem prvenstvu, je preprosto bizaren oziroma enostavno nepojmljiv argument. Konec koncev imamo tudi v Sloveniji, točna številka je 32 tisoč 513 registriranih igralcev in igralcev, ki nimajo možnosti sodelovati v slovenski, kaj šele ameriški reprezentanci. In tudi ta, pa tudi pretekle vlade so z brezglavim varčevanjem sesule športno infrastrukturo, športno dejavnost so spremenili v luksuz. Marsikatera družina si ga pač enostavno ne more privoščiti. Pred enim mesecem ste poskrbeli za še večjo prekariziranost v športu. En mesec po zavrnitvi predloga za zvišanje pokojnin in minimalne plače za vse ste peščici privilegiranih športnikov ponovno priskrbeli dodatek h pokojnini. Danes pa za podobno enega privilegiranega posameznika spreminjate zakon o državljanstvu, seveda pod pretvezo, da gre za širok nabor ljudi.

V Poslanski skupini Levica zagovarjamo, in to že ves čas, politiko odprtih vrat. Smo proti omejevanju pravic tujcem in beguncem, proti rezilni žici, proti zapiranju meja. Smo tudi proti spreminjanju zakonodaje zaradi enega konkretnega primera. Proti izključni skrbi za dobrobit že tako privilegiranih in proti dvoličnosti Vlade in koalicije. Ne nazadnje vsi tisti prosilci za azil, ki stojijo in čakajo v tej državi, so prav tako lahko potencialni dobri športniki, dobri kulturniki, dobri znanstveniki, dobri gledališčniki, dobri državljani pa še marsikaj. Da gre za dvoličnost in skrb izključno za privilegirane posameznike jasno dokazuje tudi dejstvo, da je Vlada zgolj en sam dan po sprejetju Zakona o državljanstvu na matičnem delovnem telesu sprejelo novelo Zakona o tujcih, že drugo v tem mandatu, ki bo bežečim pred vojno še dodatno omejila njihove pravice



na tak način, da jim bo odvzelo še tisto malo, kar jim ostane – možnost združitve z družino. Hvala za človečnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

Zakaj je pred nami ta predlog? Ali sedanja ureditev ni dobra? Ali jo je treba spreminjati? Kaj je narobe z dosedanjo ureditvijo? Predlog, ki je pred nami, določa izjemo od izjeme in, kot kaže, zaradi enega primera spreminjamo zakon. Kaj je treba izpostaviti? Še vedno me moti arbitrarno odločanje o izjemnem prispevku za ugled in razvoj Slovenije. Arbitrarno odločanje mi načeloma v nobenih postopkih ni pogodu in se ga skušamo izogibati.

Iz dosedanjih razprav je bilo razvidno, zakaj se zakon sprejema. Na to sem opozoril že na Kolegiju predsednika Državnega zbora. Gre za to, da tujci ne morejo izpolniti vseh pogojev za izredno naturalizacijo, in ker ne morejo tekmovali za svojo državo, potem tekmujejo za našo, ki je manjša, ampak s tem nujno odvzamemo mesto enemu Slovincu, v katerega starši po navadi veliko vlagajo in pripomorejo k temu, da doseže neke vrhunske rezultate. Nagrada, denarne, vemo, da so slabe, je to, da gre na neko mednarodno tekmovanje. To mu sedaj onemogočamo.

Drugo, kar me moti, gre za to, da so načeloma evropske institucije proti bipatridom in polipatridom. Zakaj? Več državljanstev omogoča izogibanje plačilu davkom in druge nevršečnosti v mednarodnem prostoru, zato se skušamo temu izogibati.

Zaradi vseh naštetih razlogov me predlog in hitenje s postopkom ne prepriča. Za konec se lahko vprašam, ali je res tako težko eno leto živeti v tej prelepi Sloveniji? Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke moderne centra, zanjo gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala.

Poleg redne naturalizacije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije obstaja tudi izredna naturalizacija, ki omogoča pridobitev slovenskega državljanstva, če to koristi državi zaradi znanstvenih, gospodarskih, kulturnih, nacionalnih ali podobnih razlogov in drugih, ki so opredeljeni v Uredbi o merilih za zagotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije. Temeljni razlog za spremembo zakona je potreba po spremembi določil omenjenega 13. člena, saj sedanja rešitev ne omogoča pridobitve državljanstva po izredni naturalizaciji, kljub dejstvu da je oziroma bi v prihodnje lahko prosilec ali prosilka za pridobitev

državljanstva bistveno pripomogla k razvoju, mednarodnemu ugledu ali prepoznavnosti Republike Slovenije. Tako mnogim vrhunskim športnikom, znanstvenikom, umetnikom in drugim, ki so se izkazali z izjemnimi dosežki in bi lahko pripomogli k razvoju in ugledu države, prej kot v enem letu ni mogoče dodeliti državljanstva. Predlagana dopolnitev uveljavlja rešitev, ki bi izjemoma omogočila pridobitev državljanstva Republike Slovenije osebi, ki ne živi na območju Republike Slovenije in nima urejena statusa tujca, če bi s tem na predlog Ministrstva za notranje zadeve soglašala Vlada ob predhodni pridobitvi mnenja pristojnega organa o tem, ali so kljub življenju v tujini izpolnjeni kriteriji iz omenjene uredbe. Predlagana sprememba določa, kdaj je možna izredna naturalizacija brez izpolnjevanja pogoja dejanskega enoletnega prebivanja v Republiki Sloveniji in pogoja urejenega statusa tujca. Na podlagi izredne naturalizacije je lani državljanstvo zaradi znanstvenih, gospodarskih, kulturnih in drugih razlogov dobilo 35 ljudi, kar je 2,4 % vseh podeljenih državljanstev, leto prej pa 25 %. Zato ocenjujemo, da se s predlagano dopolnitvijo zakona število sprejetih v državljanstvo Republike Slovenije z izredno naturalizacijo ne bo bistveno povečalo. S predlagano dopolnitvijo pa bo tudi onemogočeno vsakršna zloraba instituta izredne naturalizacije, saj bosta morala tako resorni organ, torej ministrstvo, kot tudi Vlada na koncu v vsakem konkretnem primeru še vedno utemeljiti nacionalni oziroma državni interes. Predlagana sprememba sicer ni omejena zgolj na področje športa, čeprav je bila prvotno zamišljena ravno zaradi možnosti, da bi športnikom v prihodnje omogočali lažji dostop do slovenskega potnega lista. Konec maja je bil namreč po skoraj 20 letih sprejet popolnoma nov zakon o športu, kjer je bila prvič omenjena ta možnost. Zakon predstavlja pomemben pozitiven premik v podpori in promocijo športa. Ta novela pa bo skupaj z Zakonom o športu omogočila večjo konkurenčnost predvsem slovenskim reprezentancam v različnih športnih panogah, s tem pa se bo povečala tudi prepoznavnost Slovenije.

V zvezi s tem bi rada opozorila na nedavne nastope slovenske ženske košarkarske reprezentance, ki je sicer v tretjem krogu predtekmovanja na evropskem prvenstvu v Pragi izgubila s Srbijo in izpadla iz nadaljnjega tekmovanja. Kljub temu se je slovenska ženska košarka s premiernim nastopom na evropskim prvenstvih uvrstila na košarkarski zemljevid Evrope. Slovenija je svoj največji uspeh do sedaj doživela tudi ob pomoči ameriške košarkarice Shante Evans, ki je v sezoni 2016/2017 nastopala v dresu celjskega prvotigaša, s katerim je osvojila dvojno slovensko krono ter naslov prvakinje mednarodne lige WABA. V Filadelfiji rojena košarkarica je postala MVP sezone in finala slovenskega državnega prvenstva. Slovensko državljanstvo je k sreči pridobila ravno pred začetkom evropskega



prvenstva, je pa tudi sama opozorila, kako dolgotrajen je bil ta postopek in do kakšnih zapletov je prišlo zaradi veljavne zakonodaje.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zaradi navedenih razlogov kot sopedlagateljki novelo zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegi, kolegice, vsem skupaj še enkrat lep pozdrav!

V Poslanski skupini SDS imamo kar nekaj problemov z dajanjem podpore temu zakonu in zato zakona tudi ne bomo podprli. Prvi primer. Tri leta že poslušamo o sistemskih rešitvah te vlade in danes ponovno lex specialis, ko za enega oziroma arbitrarno določamo, kdo bo lahko državljan Republike Slovenije in kdo ne bo oziroma, kot je zapisano, gre za izjemen primer izredne naturalizacije, za izjemen primer izrednega postopka. Toliko o sistemskosti delovanja te vlade.

Sprememba, ki je sicer zelo jasna, je to enoletno neprekinjeno bivanje v Sloveniji za nekoga, ki naj bi s svojim delovanjem dal dodatno vrednost družbenemu, gospodarskemu, znanstvenemu, kulturnemu, športnemu ali drugačnemu razvoju Slovenije. Pa se vprašamo, kakšna je ta dodana vrednost. Seveda imamo pri tem zakonu vsi pred sabo enega košarkaša oziroma eno košarkašico ali enega vrhunskega športnika, ki je marsikomu idol, ampak ta idol bo zapolnil mesto po vsej verjetnosti nekega mladega, perspektivnega športnika, ki bo moral počakati še kakšno leto več, da bo lahko igral ob idolu.

Še bolj nas je strah, ker ta zakon ne govori samo o športnikih, ki bi lahko, če se res zgodi, na primer v kakšni nogometni reprezentanci, kot se na primer dogaja, če samo pogledamo zadnje evropsko prvenstvo, ko v določenih reprezentancah ne tič ne miš ni bilo priimkov, ki so neka tradicija. Primer Švice, ko sta dva Nemca igrala pa en Švicar. Ali si želimo takšne ekipe Slovenije na svetovnem prvenstvu v košarki, odbojki ali nogometu? In še bolj kot nas je strah tega, da bodo tuji vrhunski športniki zapolnili mesta v slovenski reprezentanci, nas je strah zato, da bodo zaradi izdaje Vlade za pozitivno soglasje na podlagi nekega organa kar na enkrat na široko odprta vrata vsem tujcem, ki bodo po mnenju Vlade, temu so naklonjene predvsem leve vlade, izpolnjevali družbeni, gospodarski in drugačen razvoj Slovenije. Da bodo kar na enkrat naša vrata odprta za vsakega po prosti presoji, čeprav smo danes slišali, da temu ne bo tako. In ko poslušamo, da bo moralo iti za nek nacionalni interes pri temu izjemnem primeru izredne naturalizacije, nas je zopet strah. Če samo vemo, kaj vse je v

Sloveniji nacionalni interes in kam nas ta nacionalni interes ne nazadnje tudi pelje, potem nas je lahko tudi strah, kam nas bo nacionalni interes tudi popeljal, če bo ta zakon v takšni obliki sprejet.

Verjamemo, da je kje kakšna možnost za dodano vrednost za državo, da se podeli izredni primer izredne naturalizacije, ampak veliko preveliko je vprašanj, tveganj in tudi možnosti zlorab tega zakona, da bodo vrata slovenskega državljanstva kar na enkrat odprta zelo širokemu, na žalost verjetno tudi zelo slabemu izboru ljudi, ki bodo imeli prosto presojo Vlade in strokovnega organa, češ, da so pravi. In ne nazadnje, spoštovana vlada, koliko sej državnega zbora bo še treba poslušati vaše obljube o sistemskih rešitvah, prihajali pa boste s podporo takšnim lex specialisom, kot ga boste očitno tudi danes podprli. Odločite se – ali boste sledili sistemskim rešitvam ali pa bomo v tem času do konca mandata v Državni zbor nosili samo neke parcialne interese, in to glede na kraje, iz katerih prihajamo, glede na področja, ki jih pokrivamo, ali pa glede na kakšne druge zadeve.

Čas je še eno leto pred volitvami, da se zresnimo in podpiramo samo zelo strokovne in sistemske rešitve. Ta zakon tega ne prinaša.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Še enkrat hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Kot sem že omenil v imenu predlagateljev, dopolnitev Zakona o državljanstvu koristi predvsem Republikli Sloveniji, njenemu ugledu, razvoju in prepoznavnosti v svetu. Res je, s predlogom bi olajšali pridobitev državljanstva posameznikom z različnih področij, kot so kultura, znanost, zdravstvo, gospodarstvo, šport in drugim oziroma tistim, ki jim vrhunskega kadrov v naši državi primanjkuje. To je tudi glavni cilj te novele zakona. S to idejo smo se v preteklosti že srečali, in sicer leta 2011, ko je bil v zakonodajnem postopku podoben predlog zakona, podprla ga je tudi takratna vlada, a je žal zaradi predčasnih volitev, padel v vodo. Veseli me, da predlog podpira široka javnost, podprla ga je tudi komisija Državnega sveta, Vlada, koalicija, in kot sem že povedal, tudi sam predsednik Vlade.

Za dopolnitev 13. člena o državljanstvu smo se odločili predvsem zaradi opozoril, ki so prihajala iz prakse, kajti dejstvo je, da je bilo v postopku odločanja o opredelitvi državljanstva težko dokazovati pogoje enoletnega prebivanja, pri tem pa je treba poudariti, da vsi ostali še veljavni pogoji za pridobitev državljanstva na podlagi izredne naturalizacije ostajajo popolnoma enaki.



Pa pogledajmo kako to izgleda na področju športa. Razmere v športu so se v zadnjih letih bistveno spremenile, kajti v slovenskih klubih že zelo dolgo ni tujih igralcev vrhunškega mednarodnega kova. Le redka moštva namreč nastopajo v elitnih evropskih tekmovanjih, predvsem pa nimajo denarja, da bi si lahko omislila kvalitetne vrhunske okrepitve. Zato niti ne morejo pridobiti izjemnih posameznikov za slovensko reprezentanco, ki bi izpolnjevali vse pogoje iz zdajšnjega 13. člena.

Seveda pa to ne pomeni, da bi za slovensko reprezentanco posameznih športnih disciplin igralo veliko naturaliziranih igralcev. Pravila so tu zelo jasna. Koliko naturaliziranih športnikov lahko igra za reprezentance, določajo pravilniki mednarodnih športnih zvez, ki se med seboj sicer razlikujejo, so pa večinsko, z redkimi izjemami, zelo restriktivni. Pri košarki recimo lahko za posamezno reprezentanco na velikih tekmovanjih igra en sam naturaliziran igralec.

Dopolnitev zakona velja tudi za vsa ostala področja, kot so zdravstvo, gospodarstvo, kultura, znanost, umetnost in druga. Določba torej velja in se uporablja, kadar Vlada oceni, da v državi primanjkuje določen profil vrhunskih strokovnjakov z omenjenih področij. Takšnih primerov pa ni veliko. Kot sem že povedal v imenu predlagateljev, je bilo podeljenih državljanstev na tak način samo 2,4 % od vseh v letu 2016, med njimi so bili štirje športniki, 13 znanstvenikov in 13 zdravnikov. Vsi so pridobili slovensko državljanstvo, ker to za državo pomeni izrazito dodano vrednost na posameznem področju in večjo prepoznavnost in ugled Slovenije v svetu.

Na odboru je bilo slišati tudi, da se bodo ob morebitni dopolnitvi 13. člena Zakona o državljanstvu le-ta podeljevala kar tako. To smo slišali tudi danes oziroma po domače povedano na horuk. Temu seveda ni tako, saj bo onemogočena vsakršna zloraba instituta izredne naturalizacije. Še vedno bosta morala tako resorni organ kot Vlada o vsakem konkretnem primeru utemeljiti nacionalni interes. Kljub črtanju pogoja enoletnega prebivanja in statusa tujca ostali pogoji za pridobitev državljanstva ostajajo popolnoma enaki. Postopek, ki velja že sedaj, ostaja nespremenjen. Torej nikakor ne gre za kak avtomatizem.

V razpravi na odboru in tudi danes smo lahko slišali tudi primerjavo z begunci oziroma migranti, češ, da gre pri tem predlogu za neke privilegirance, elitizem in podobno. Naj še enkrat opozorim, da gre za izjemne posameznike, za katere je interes izkazala naša država. Le-ta jim državljanstvo najprej ponudi in nato, če se strinjajo, tudi podeli iz zelo jasnih razlogov. Če pa se bo v prihodnosti med migranti oziroma begunci pojavil tudi kak vrhunski strokovnjak, recimo znanstvenik, umetnik ali športnik, pa bo tudi on lahko pridobil slovensko državljanstvo po spremenjenem 13. členu. Seveda če bo takrat v državi obstajala želja oziroma potreba po takšnem profilu strokovnjaka in bo to predlaga

katera od institucij, recimo Univerzitetni klinični center, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zdravje, Olimpijski komite in podobno.

Razlogov za podporo temu predlogu spremembe Zakona o državljanstvu je torej več kot dovolj in v Desusu bomo ta predlog podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo.

V stališču Poslanske skupine Socialnih demokratov bi o noveli Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, ki ga je pripravil in ga skupaj s poslanskimi kolegi v zakonodajni postopek vložil gospod Vilfan, rada povedala, da Socialni demokrati ne nasprotujemo. Ob dejstvu, da na matičnem delovnem telesu ni bilo širše razprave, in zaradi poslovniških določil zakonodajnega postopka, tega ne bo niti danes, bi vseeno temu predlogu rada namenila nekaj besed.

Ko govorimo o državljanstvu, praviloma ne mislimo le na pravno pripadnost neki državi, ampak to razumemo kot pripadnost nekemu narodu, neki kulturi, jeziku in še bi lahko naštevali. Rojeni v Sloveniji smo državljanstvo Republike Slovenije pridobili avtomatično. Poznamo pa tudi pridobitev državljanstva z naturalizacijo, redno in izredno. Izredna naturalizacija pa je tudi predmet te novele zakona, in sicer v točki, ki odpravlja pogoj vsaj enoletnega neprekinjenega dejanskega prebivanja v Republiki Sloveniji.

Predlagatelj meni, da odprava tega pogoja ne bo omogočala zlorabe instituta izredne naturalizacije, ker bosta morala resorni organ in Vlada v vsakem konkretnem primeru utemeljiti državni interes. Prav tako je bilo opozorjeno, da je predlagana rešitev izredne naturalizacije namenjena osebam, ki s svojim delovanjem dajejo izjemen prispevek ne le k športnemu ugledu in prepoznavnosti Slovenije v mednarodnem prostoru, ampak tudi k družbenemu, gospodarskemu, znanstvenemu, kulturnemu ali drugačnemu razvoju Slovenije.

Če pa se natančneje ozremo po predloženih tabelah, ki so v predlogu zakona, lahko ugotovimo, da je bilo v obdobju od leta 2007 do leta 2016 podeljenih 3 tisoč 679 državljanstev po izredni naturalizaciji in 12 tisoč 128 državljanstev po redni naturalizaciji, kar v deležu prebivalstva Republike Slovenije predstavlja manj kot 1 %. Največ izrednih naturalizacij v navedenem obdobju je bilo leta 2008, in to kar 631 državljanstev. V letih 2009–2011 se je na letni ravni število gibalo okoli 540 državljanstev. Poleg nacionalnih razlogov je bilo v tem desetletnem obdobju daleč največ interesa za izredno naturalizacijo na področju zdravstva – 169 državljanstev. Medtem ko je bil na področju športa ta interes 4-krat manjši – 41 državljanstev. Pred športnimi razlogi prednjači



znanost, saj je bilo izrednih naturalizacij 79.

Socialni demokrati ocenjujemo, da se število pridobljenih državljanstev po izredni naturalizaciji ob črtanju pogoja o enoletnem dejanskem bivanju v Republiki Sloveniji v naslednjih letih ne bo bistveno povečevalo.

Kot pa sem že v uvodu tudi povedala, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele zakona podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): »Državljanstvo predstavlja pravno razmerje med posameznikom kot državljanom in državo. Temeljiti mora na pristni vezi, ki kaže na povezavo z državo, katere državljan je posameznik. Najtrdnjša in najpogostejša oblika te pristne vezi je dejstvo, da posameznik dalj časa stalno prebiva na območju države, ki jo prosi za vstop v državljanstvo. S tem naj bi se okolju, kjer živi, tako prilagodil, da bo novo državo sprejel za svojo domovino in sprejel njen ustavni in pravni red v najširšem smislu.« Takšno stališče je zavzelo Ustavno sodišče Republike Slovenije, ko je presojalo pogoj bivanja v postopku redne naturalizacije. Danes govorimo o izredni naturalizaciji, torej o izjemnih primerih, kjer je pridobitev slovenskega državljanstva mogoča, tudi če prosilec ne izpolnjuje vseh zakonskih pogojev, če za to obstaja poseben interes države.

V resnici govorimo danes o izjemnem primeru izredne naturalizacije. Se pravi, o izjemi od že uzakonjene izjeme, ko naj bi prosilci še lažje pridobili naše državljanstvo. Dovolj bo že soglasje Vlade ob predhodni pridobitvi mnenja pristojnega resornega organa, ne bo pa treba, da prosilec živi v Sloveniji in da ima urejen status tujca. Zadoščala bo zgolj ugotovitev Vlade, da je prosilec s svojim delovanjem izjemno prispeval k razvoju Republike Slovenije ali njenemu mednarodnemu ugledu oziroma prepoznavnosti. Nacionalni interes bo tako glavni kriterij za sprejem v državljanstvo.

V Novi Sloveniji smo zaskrbljeni nad lahkotnostjo, s katero predlagatelj skuša omogočiti pridobitev državljanstva celo osebam, ki sploh ne živijo v Sloveniji, niti nimajo urejenega statusa tujca, imajo pa sredstva za preživetje ter poravnane davčne obveznosti in ne predstavljajo nevarnosti za javni red, varnost in obrambo države. Vlada se bo glede na navedeno pri svoji presoji odločala predvsem na podlagi ugotavljanja izjemnih dosežkov prosilcev na znanstvenem, gospodarskem ali kulturnem področju. Pri tem se sprašujemo, zakaj takšne izjeme od izjem ne veljajo enako za vse prosilce, ki izpolnjujejo pogoje za izredno naturalizacijo. Poznamo primere, ko prosilci več let nepretrgoma dejansko živijo v Sloveniji in imajo urejen status tujca, poleg tega njihovi učenci na

mednarodnih tekmovanjih dosegajo zlata priznanja in nagrade, njihovo delo ima tako v Sloveniji izjemne dosežke na posameznih področjih dela. Ampak pozor! Ker gre za profesorje glasbe, se pravi za področje, kjer je število naših profesorjev zadovoljivo, jim naša država ne podeli državljanstva, in to kljub temu, da so ime naše države ponesli v svet. Prej smo slišali, koliko imamo registriranih košarkašev v Sloveniji. Še nekaj moti pri tem predlogu. Zakon o državljanstvu Republike Slovenije med drugim za pridobitev državljanstva z naturalizacijo kot pogoj izrecno določa, da ima prosilec odpust iz dosedanjega državljanstva ali da izkaže, da ga bo dobil, če bo sprejet v državljanstvo Republike Slovenije. Takšen pogoj za izredno naturalizacijo ni določen in še manj za izredno naturalizacijo, o kateri govorimo danes. To pomeni, da ima oseba, ki pridobi naše državljanstvo lahko tudi dvojno državljanstvo, in to ne glede na to, koliko časa bo v Sloveniji dejansko živela, če sploh kdaj bo. Ne pozabimo, da je na državljanstvo vezan tudi sistem pravic in dolžnosti tako države kot državljana, zato večina držav zaradi preprečevanja dvojnega državljanstva predpisuje za sprejem v njihovo državljanstvo odpoved dosedanjemu državljanstvu ali pa avtomatično prenehanje državljanstva, če njihov državljan prostovoljno, na lastno prošnjo sprejme tuje državljanstvo. Krščanski demokrati smo prepričani, da bi moral takšen pogoj veljati tudi za pridobitev državljanstva z izredno naturalizacijo.

Glede na navedeno v Novi Sloveniji predloga zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 13. točki dnevnega reda.

S tem tudi zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina sedmih poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Janom Škobemetom. Predlog zakona je na 40. seji 29. junija 2017 obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnavna predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč.



Prva ima besedo Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav še tretjič, spoštovane kolegice in kolegi, podpredsednik!

Pred nami je pravzaprav samo obrazložitev glede sprememb zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki je bil vložen. Ena od bistvenih sprememb, ki je bila predlagana, je ta, da bi v nadzornem svetu poleg sedanjih članov glasove dobili tudi predstavniki delavcev. V naši poslanski skupini nikakor ne nasprotujemo, da delavci soupravljajo slovenska podjetja, dejstvo pa je, da je Slovenski državni holding nekoliko specifično podjetje in po naši oceni bi težko določili tiste predstavnike delavcev, ki bi enakovredno lahko zastopali vse interese, ki jih Slovenski državni holding pri svojem delu mora upoštevati.

In še na nekaj je treba opozoriti. Že v današnjem zakonu, v današnji ureditvi Slovenskega državnega holdinga deluje res da posvetovalni organ, Ekonomsko-socialni odbor, in roko na srce, baje deluje, tako je bilo povedano na Odboru za finance, ampak kakorkoli, sama osebno, pa tudi v javnosti ni bila podana niti ena resna konkretna pripomba tega sveta, kjer imajo vse sindikalne centrale svoje predstavnike. Naj je šlo za prodajo podjetij, naj je šlo za pravice delavcev, na primer v Luki Koper. Škoda, da ta odbor svoje naloge ne opravlja bolje.

Kar pa se tiče upravljanja državnega premoženja, jaz mislim, da ta vlada in ta koalicija nima najbolj srečne roke. Pravzaprav tako rekoč niti en cel mesec nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga ni popoln. Komaj ste se nekako uskladili in dodali dva člana, že vam je ušla spet peta članica. Uprava Slovenskega državnega holdinga je nepopolna več kot eno leto. Ampak stvari se očitno pod to vlado ne bodo spremenile, bo pa nova vlada morala tudi upravljanje državnega premoženja postaviti nazaj v prave tirnice.

Je pa danes samo obrazložitev oziroma opredelitev do predloga zakona, tako kot sem povedala, glasovanja pa tako ali tako ni.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke moderne centra. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Kot rečeno, skupina poslancev Poslanske skupine SD je v Državni zbor vložila predlog sprememb zakona, s katerim je želela predvsem razširiti število članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Predlagali so, da bi bil v nadzornem svetu SDH tudi predstavnik delavcev podjetij, s katerimi

SDH večinsko upravlja, predstavnik sindikatov, predstavnik Zveze društev upokojenecv in predstavnik Mladinskega sveta. Glede tega predloga je treba omeniti, da je SDH oblikovan kot holdinška družba in za to družbo je značilno, da je ustanovljena zato, da bi se ta družba upravljala z udeležbo v drugih pravno samostojnih družbah. Dejavnosti holdinga so običajno zlasti financiranje in upravljanje družb oziroma upravljanje s kapitalskimi naložbami. Upravljanje SDH mora tako biti strokovno in brez vpliva interesnih skupin. Osnovni namen zakona o SDH je doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države. Tako je treba omeniti, da morajo člani organov SDH pri opravljanju svojih nalog ravnati s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Ravnati morajo izključno v interesu SDH, pri upravljanju naložb Republike Slovenije pa izključno v njenem interesu. Tako obstoječi zakon v 7. členu določa načelo neodvisnosti, ki pravi, da SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb pri izpolnjevanju nalog, skladno s tem zakonom pa morajo delovati neodvisno in samostojno. Zaradi tega ne morejo biti predstavniki interesnih skupin imenovani v SDH, ki upravlja s premoženjem Republike Slovenije. Ne nasprotujemo pa temu, da sodelujejo predstavniki delodajalcev in delojemalcev v Ekonomsko-socialnem svetu ter predstavnika Zveze društev upokojenecv Slovenije in Mladinskega sveta Slovenije v nadzornem svetu Demografskega sklada. Bistvo Demografskega sklada je akumulacija sredstev za sofinanciranje pokojninske blagajne, vendar pa bo večinoma upravljala portfeljske naložbe. Zaradi tega ni konflikta interesov, kot je pri SDH, kjer bi interesne skupine lahko vplivale na upravljavsko upravičene glede usode gospodarskih družb v lasti Republike Slovenije. Tega konflikta v Demografskem skladu ne bo, ker se bo upravljalo predvsem s portfeljskimi naložbami oziroma naložbami, v katerih bo imel največ 5-odstotni lastniški delež.

Glede ostalih rešitev zakona je treba povedati, da predlog, na podlagi katerega bi morala uprava SDH pred prodajo kapitalске naložbe pripraviti operativni načrt prodaje in zanj pridobiti soglasje nadzornega sveta, je vsebovana v že veljavnih določbah zakona o SDH. Skladno s 30. členom tega zakona uprava SDH na podlagi sprejete strategije sprejme letni načrt upravljanja naložb. V njem se opredelijo podrobni cilji SDH pri upravljanju posameznih naložb ter ukrepi in usmeritve za doseganje njenih ciljev. Enako kot pri politiki upravljanja je tudi pri letnem načrtu treba pojasniti postopek in učinek njegovega sprejemanja. K letnemu načrtu da soglasje nadzorni svet SDH na predlog uprave SDH. Uprava mora po pridobitvi soglasja nadzornega sveta SDH poslati letni načrt Ministrstvu za finance, ki ga posreduje Vladi v soglasje. Tudi v tem primeru imamo opravka z veljavnim aktom, ki enako vsebino



ureja bistveno širše od predlaganega akta in katere vsebina odraža bistveno višji nivo soglasja širšega kroga udeležencev, uprave SDH, nadzornega sveta, ministrstva za finance ter cele vlade.

Zaradi vsega navedenega smo bili proti rešitvam zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, katerega postopek se je končal na Odboru za finance in monetarno politiko. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice, kolegi!

V Državni zbor je v proceduro koalicijska stranka Socialnih demokratov vložila Predlog spremembe Zakona o Slovenskem državnem holdingu, Vlada pa ta predlog ni potrdila oziroma mu je nasprotovala. S tem se jasno kaže, da sedanja koalicija nima enotnega stališča in pa enotnega mnenja glede upravljanja državnega premoženja. Še več. Posledice tega neenotnega upravljanja in pa neenotnega mnenja je posledica predvsem slabših rezultatov gospodarskih družb, ki jih upravlja Slovenski državni holding. Posledice pa nosimo vsi davkoplačevalci. V Slovenski demokratski stranki Predloga sprememb Zakona o Slovenskem državnem holdingu nismo podprli. Prepričani smo, da rešitve, ki so bile predlagane s strani Socialnih demokratov, niso v pozitivnem kontekstu in ne bi pripomogle k boljšemu upravljanju državnega premoženja. En del rešitev, ki jih predlagajo Socialni demokrati, smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da bi moral biti vključen v Strategiji upravljanja državnega premoženja in ne v samem zakonu.

V Slovenski demokratski stranki smo k predlogu zakona vložili amandma, ki bi omogočal, da se sestava nadzornega sveta vrne v prvotno stanje, kot je bilo ob prvotnem sprejetju Zakona o Slovenskem državnem holdingu. To pomeni, da bi enega predstavnika v nadzornem svetu imela tudi opozicija, katere član bi bil izglasovan na predlog Komisije za nadzor javnih financ. Dogodki okoli prodaje Nove Ljubljanske banke, dogodki okoli prodaje družbe Telekom, dogodki okrog članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, dogodki okrog uprave Slovenskega državnega holdinga, dogodki okoli družbe Luke Koper jasno govorijo, da je upravljanje državnega premoženja pod to vlado najslabše v zgodovini Slovenije.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi se morala koalicija poenotiti pri upravljanju in v Državni zbor prinesiti spremembo strategije o upravljanju državnega holdinga in upravljanju slovenskih podjetij, na kar je opozorilo tudi že prejšnje vodstvo Slovenskega državnega holdinga.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani vsi!

V Poslanski skupini Desus smo bili glede predloga zakona deljenega mnenja. Z nekaterimi potezami Slovenskega državnega holdinga v zadnjem času res nismo zadovoljni. Res je tudi, da je zaupanje javnosti v upravljavca državnega premoženja dokaj nizko. Nekateri izmed nas rešitev zato vidijo v razširitvi nadzornega sveta in razširjanju njihovih pristojnosti, a po drugi strani se sprašujemo, ali ni rešitev vendarle v imenovanju sposobnih kadrov. Problem, ki je za nas ob obravnavi novele predstavljal rdečo nit, je bil, ali je res smiselno nadzornemu svetu določiti večje pristojnosti, kot jih ima. Novela je po našem mnenju nadzornemu svetu dodelila čisto preveč pristojnosti, saj je na koncu izpadlo, kot da nadzorni svet prevzame nekatere res ključne naloge uprave. Njegova vloga pa je vendarle nadzorovanje uprave in v tem primeru bi poenostavljeno povedano nadziral samega sebe. Dejstvo je, da bi to resno spremenilo utečena razmerja med nadzornim svetom in upravo, kot je to določeno v Zakonu o gospodarskih družbah.

V širšem kontekstu nas večina misli, da mora biti nadzorni svet sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje premoženja ter korporacijsko pravo. Le tako bodo podjetja v državni rasti prosperirala, le tako bodo plačani prispevki zaposlenih, le tako bodo lahko skrbeli za socialo, kar je za nas v Poslanski skupini Desus najpomembnejše. Veliko se govori o tem, kako SDH služi le temu, da se bo vso državno premoženje prodalo, da sledi totalna razprodaja in podobno. Vprašajmo se, koliko tega državnega premoženja je bilo v zadnjem času dejansko prodanega. Verjemite mi, da bi v Desusu zvonili vsi alarmi, če bi bilo temu tako.

Menimo, da predlog zakona ne pomeni izboljšave obstoječega zakona. Večno spreminjanje organov upravljavca državnega premoženja in njihovih pristojnosti, sploh ko gre za tako korenite posege, je prej del problema kot del rešitve. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!



Prav simpatično je v resnici poslušati stališča o zakonu, ki je predlagan, ker gredo nekako po liniji naslednje logike. Nezadovoljni smo z upravljanjem državnega premoženja, v organe niso kadirani ustrezni ljudje, ne odgovarja nam vtis, da se prodaja pod mizo in netransparentno, podpiramo spremembe, ki bodo zagotovile trajnost, solidarnost in širše družbene učinke upravljanja državnega premoženja, vendar sprememb zakona, ki bi to omogočil, ne bomo podprli.

Žal se je izvedla celotna obravnava zakona samo na vprašanje spremembe članstva v nadzornem svetu SDH. V resnici pa bi zakon, ki ga Državni zbor ne bo sprejel, ker je njegovo obravnavo zaključil že na odboru, lahko prinesel bistveno bolj pomembne določbe. Ena od teh je denimo ta, da bi si pred prodajo morali postaviti cilje, ki jih želimo s prodajo doseči. Cenovne in ostale. Ko bi bil postopek obveznih pogajanj, ki sedaj niso obvezna, zaključen, bi bil nadzorni svet dolžan preveriti, ali je uprava tekom postopka uprave te cilje, ki so v nacionalnem, državnem, če želite v interesu davkoplačevalcev, tudi dosegla. In če v naprej postavljenih ciljev prodaje državnega premoženja, državne srebrnine, ki je nimamo neomejeno, uprava ni dosegla, potem razlogov za prodajo ni. Ampak to je očitno popolnoma nelogično in ta zakon si v tej točki ni zaslužil podpore.

Sposodil si bom argumentacije v stališčih, ko bomo naslednjič ugotavljali, zakaj nekdo ni zadovoljen z upravljanjem in z morebitnimi prodajami. To, da smo v zakonu predlagali, da svojega predstavnika v SDH dobijo tudi zaposleni v podjetjih, ki jih SDH upravlja, je menda skorajda bogokletno. Sveti delavcev imajo svoje mesto v naši zakonodaji. Če bi dosledno upoštevali to, kar država že ima uveljavljeno in zapisano, bi morali imeti ne enega predstavnika, ampak tri. In vendar ugotavljamo, da je v primeru SDH zastopanost delavcev, ki delajo in ustvarjajo, povsem odveč. Da je odveč tudi zastopanost mladih in upokojujencev pri upravljanju dvanajstih milijard državnega premoženja, je v resnici ena sama žalost, da moramo ugotavljati ob zaključku obravnave tega zakona. To, da ima lahko mesto finančni korporacijski interes v upravi, nikakor pa ne sindikati in zaposleni, ni smešno, je pa tragikomično. In to, da se vsi zakoni, ki želijo več transparentnosti, več javne participacije in demokratičnosti upravljanja skupnega državnega premoženja, končajo na enak način brez podpore, ker da je to v neskladju z logiko korporativnega upravljanja, je v tem, predhodnem in bo očitno še v katerem izmed sklicev Državnega zbora dano dejstvo. In prav to je napaka, da z lahkotnim branjem v naprej pripravljenih tekstov zavrnemo z obstoječimi znanimi frazami nekaj, kar je povsem logično in zdravorazumsko, začeni s tem, da ko prodaj 12 milijard državnega premoženja ali pa jih upravljaš, najprej določiš cilje tega in sproti

preverjaš ali so cilji uresničeni. In če niso uresničeni, denimo plastično rečeno, Telekom ne prodaj, ali pa je to popolnoma nezdravorazumsko, si bo pač ustvaril vsak svojo sliko.

Socialni demokrati smo skušali s tem predlogom narediti kompromis v odnosu do tega, kar je v enem izmed prejšnjih poizkusov skušala uveljaviti skozi svojo pobudo že takrat še Združena levica. Pa smo iskali kompromis, ki bi šel bližje logiki korporativnega upravljanja, da bi bilo to za ta zbor bolj sprejemljivo. Pa ni in, kot kaže, tudi ne bo. Žal.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jože Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod podpredsednik, drage kolegice in kolegi!

Seveda smo nezadovoljni z upravljanjem državnega premoženja. Tukaj smo si pravzaprav, upam si trditi, enotni, vseh nas 90. Nismo zadovoljni z upravljanjem državnega premoženja. In kje je rešitev? Rešitev je v privatizaciji. V Novi Sloveniji razumemo proces privatizacije kot proces iskanja odgovornih oziroma odgovornejših lastnikov. Privatizacija ni razprodaja. Toliko prisegamo na državno premoženje in ne vidimo, da na primeru bank, imamo državno banko, Novo Ljubljansko banko, v katero mečemo denar že nekaj let, težke milijarde smo vrgli v to bančno luknjo, v to banko. Na drugi strani imamo zasebne banke, še več, v tuji lasti, te pa pomagajo našemu državnemu proračunu in preko naše davčne zakonodaje polnijo državni proračun. Ampak nekateri še očitno tega ne razumejo. Vse drugo, kar ni rešitev, vse drugo, kar ni privatizacija državnega premoženja, je izguba časa.

Predlog novele Zakona o Slovenskem državnem holdingu sicer prinaša več sprememb. Prva izmed njih je uvedba sodelovanja javnosti pri pripravi sprememb in dopolnitev strategij upravljanja kapitalskih naložb države. No, glede strategije samo en stavek. Ta trenutna strategija upravljanja ni v skladu s pravnim redom Evropske unije, na katerega v zadnjih dneh tako prisegamo.

Krščanski demokrati kot prednostno vprašanje strategije vidimo predvsem izvedbo postopkov iskanja novih odgovornih lastnikov v skladu s to strategijo. Žal pa se postopki umika države iz gospodarstev odvijajo prepočasi. To nam zelo nazorno prikazujeta najmanj dva primera, in sicer Telekom in Nova Ljubljanska banka. Ob tem, ko je v Sloveniji raven vpletenosti države v gospodarstvo med najvišjimi v Evropi, kar ovira razvoj in gospodarsko rast, se očitno nekateri osebnim bankomatom še vedno ne želijo odpovedati. Seveda bankomatom brez kritja.



Zgolj kot poskus oviranja postopkov umika države iz gospodarstva vidimo tudi predlog obveznega soglasja nadzornega sveta SDH pri prodaji naložb nad določeno vrednostjo, ki bi se določila s statutom SDH. Predlog zakona prinaša tudi razširitev nadzornega sveta SDH na 10 članov po tako imenovanem načelu enakopravne zastopanosti kapitala in dela. Tako bi v nadzornem svetu sedeli tudi predstavniki sindikatov, ki ga predlagatelj opredeljuje kot predstavnika aktivne generacije, ter predstavnik Zveze društev upokoencev in predstavnik Mladinskega sveta Slovenije. Poleg tega zakon prinaša ureditev, po kateri delavski predstavniki v strateških in pomembnih podjetjih izberejo enega člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga.

Naloga sindikatov po našem razumevanju ni v tem, da v nadzornem svetu nadzirajo upravljanje državnega premoženja. Že tako ali tako lahko rečemo, da imajo nekateri sindikati v Sloveniji neobičajno moč, saj brez njihovega soglasja marsikatera odločitev Vlade oziroma Državnega zbora preprosto ni mogoča. Predlagana razširitev nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga po našem mnenju ne prinaša nobene dodane vrednosti ter ob tem ne sledi načelom korporativnega upravljanja.

Mi zakona nismo podprli in na nek način ponovno apeliramo na Vlado, dokler še je nekaj mesecev do konca mandata, učinkovitega časa sicer zelo malo, da vendarle vsaj kar zadeva privatizacijo Nove Ljubljanske banke, naredi vse, kar je v interesu te države, teh državljanov. Da se ne bomo čez čas ponovno soočili z novo bančno luknjo, ki jo bomo najbrž spet morali poravnati oziroma plačati davkoplačevalci. Tega je bilo dovolj in preveč.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi stališče Poslanske skupine Levica, zanjo gospod Luka Mešec. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav.

Odgovorno gospodarjenje z državnim premoženjem bomo dobili tako, da več kot 10 milijard evrov premoženja v državnih podjetjih, ki so na SDH, ne bomo več prepuščali Vladi in državnim menedžerjem, ampak bomo v odločanje o tem, kaj naj se s temi podjetji dogaja, kakšna naj bo strategija upravljanja državnih podjetij in kdo naj jih nadzoruje, vpletli tiste, ki jim je zares v interesu dolgoročen razvoj podjetij, torej zaposlene.

V Levici smo v tem mandatu predlagali že dve rešitvi, ki bi to udeležili tudi v praksi. Februarja 2015 in oktobra 2016. V prvem poskusu smo predlagali, da bi na podoben način, kot je v holdingu Slovenske železnice tudi Slovenski državni holding dobil skupen svet delavcev zaposlenih, ki bi v nadzorni svet holdinga imenovali polovico nadzornega sveta, 5

članov nadzornega sveta. Koalicija je ta predlog zavrnila, zato smo poskusili še drugič.

V oktobru 2016 smo predlagali, da bi 5 članov, torej polovico nadzornega sveta imenovala sindikalne centrale. Tudi ta predlog je koalicija, vključno s Socialnimi demokrati, ki so zdaj pripravili predlog, zavrnila z argumenti, da je treba prepustiti upravljanje državnih podjetij Vladi in državnim menedžerjem. To, kako ti ljudje ta podjetja upravljajo, vidimo, in tudi dobro vemo, kdo tam sedi in kakšne kompetence ima. Zato mi vztrajamo, da je treba predstavnike delavcev pripeljati v nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga, in to je tudi razlog zakaj podpiramo predlog Socialnih demokratov. Njihov predlog je kompromisen, preveč kompromisen, saj bi, preden bi bili predstavniki delavcev in civilne družbe imenovani v nadzorni svet, kandidate morala najprej odobriti Vlada, potem pa še koalicija v parlamentu. Ob Vladi in koaliciji, kakršno imamo, nas v Levici najbrž povsem upravičeno skrbi, da na koncu ne bi dobili petih nadzornikov, ki bi jih imenovala Vlada, in štirih nadzornikov, ki bi jih imenovali sindikati in civilna družba, ampak da bi de facto v nadzornem svetu imeli 9 nadzornikov, ki bi jih imenovala Vlada. Morali bi namreč čez dve sili, tako čez vladno kot čez koalicijsko, preden bi prišli do tam. Ampak ker se zakoni ne pišejo samo za en mandat, dopuščamo možnost, da bo koalicija v naslednjem mandatu boljša in da bi takrat skozi te filtre prišel tudi kdo, ki ne bi bil neoliberalec, kdo, ki nasprotuje privatizaciji, in kdo, ki ne bi mirno gledal rovarjenja te ali one vlade po državnih podjetjih. Ta možnost je v tem zakonu dopuščena in zato bomo v Združeni levici zakon podprli, še naprej pa si prizadevali za to, da dobimo predstavnike zaposlenih v nadzorne svete ne samo na ravni Slovenskega državnega holdinga, ampak v nadzorne svete vseh podjetij v tej državi, na čelu s podjetji, ki so v državni lasti. Ta podjetja bi morala biti zgled vsem ostalim v tem, kako se udeležanja ekonomska demokracija, kako se odgovorno ravna s premoženjem in o tem, kako se zgledno skrbi za standarde, delavske pravice in položaj zaposlenih. To so naša osnovna programska izhodišča.

Kot rečeno, ta zakon bomo podprli, v prihodnosti pa nadaljevali s prizadevanji, da se tovrstna rešitev udeležanja povsod.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. december 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18. uri in 10 minut. Hvala lepa.



(Seja je bila prekinjena ob 17.38 in se je nadaljevala ob 18.10.)

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zбора.

Predešen preidemo na postopek glasovanja vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 2., 3., 7., 8. in 9. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zбора o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 12. 7. 2017, ki ste ga prejeli na e-klop. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 9. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 22.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 13. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 17.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 16. členu.

Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa 17.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 9., 13. in 16. členu dopoljenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica bo predstavil Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Levici bomo ta zakon podprli. Pa ne iz kakšnega formalnega razloga, ker je bil sprejet naš amandma, ampak zaradi vsebine, ki pride za tem in je nasploh tudi predmet tega zakona. Ta zakon jemlje pristojnost za nadzor oziroma razpisovanje specializacij Zdravniški zbornici in jih podreja ministrstvu, torej javnemu izvoljenemu organu. To je pomembno zato, ker vlada hudo kadrovsko pomanjkanje tudi specialistov v našem javnem zdravstvenem sistemu, in to se je zgodilo na straži Zdravniške zbornice, ki se kot cehovska, stanovska organizacija, ki jo bolj zanima samorekrutacija kot karkoli drugega, ni dobro organizirala oziroma je namerno povzročila manko določenih zdravniških profilov, zato da je bil lahko ta zdravniški del elite v boljši poziciji, ko se je bilo treba izpogajati za takšne ali drugačne privilegije. Ta premik k javnemu je zagotovo dobra stvar. Prav tako je dobra stvar, da se financiranje specializacij prenaša z Zavoda za zdravstveno zavarovanje na državni proračun. Na ta račun bodo lahko storitve do leta 2020 za 80 milijonov evrov bolje podprte, kar se bo prelilo tudi v skrajševanje čakalnih dob.

Potem so pa tu še druge dobre rešitve, kot je denimo sekundariat in pa tista, ki smo jo predlagali tudi socialisti s svojim amandmajem, da lahko nekdo, ki je že vpisal neko specializacijo, pa odgovoril, da mu ta specializacija ne odgovarja, na javne stroške zamenja svojo specializacijo. Se pravi, če potegnemo neko analogijo z visokošolskim prostorom, da ima možnost nekega drugega vpisa. Kar se tiče zadržkov in dezinformacij, ki smo jih lahko zasledili v javnosti, lahko povem, da so ti globoko motivirani s strani zdravniško-zavarovalniškega lobija in v praksi ne pijejo vode.

Ta zakon je soliden. Socialisti ga bomo podprli.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 26.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017 po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 12. 7. 2017, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 13. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem Poslanske



skupine SDS k 17. in 19. členu pod številko 1. Če omenjeni amandma ne bo sprejet, bosta postala ta amandmaja brezpredmetna.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslanek in poslancev, za je glasovalo 30, proti 47.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine SDS k 13. členu ni bil sprejet, sta postala amandmaja istega predlagatelja k 17. členu in 19. členu pod številko 1 brezpredmetna.

Prehajamo še na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 19. členu pod številko 2.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslanek in poslancev, za je glasovalo 31, proti 49.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslanek in poslancev, za je glasovalo 80, proti 1.

(Za je glasovalo 80.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslanek in poslancev, za je glasovalo 76, proti 1.

(Za je glasovalo 76.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora po skrajšanem postopku.

Prehajamo na tretjo obravnavo Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu sprememb in dopolnitev poslovnika niso bili vloženi, prehajamo na odločanje. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba ni opozorila, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, Predlog sprememb in dopolnitev poslovnika neuskkljen. Ob tem vas želim opozoriti, da morata skladno s 94. členom Ustave Republike Slovenije za sprejetje sprememb in dopolnitev poslovnika glasovati dve tretjini navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslanek in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da so spremembe in dopolnitve Poslovnika Državnega zbora sprejete. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o državljanstvu Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslanek in poslancev, za je glasovalo 48, proti 24.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 12. JULIJA 2017 OB 18.23 IN SE JE NADALJEVALA 13. JULIJA 2017 OB 10.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 32. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Jelka Godec, gospa Erika Dekleva od 12. ure dalje, gospa Janja Sluga od 17. ure dalje, gospa Urška Ban od 15. ure dalje, gospa Vesna Vervega od 15. ure dalje, gospa Ksenija Korenjak Kramar od 17.30 dalje, dr. Simona Kustec Lipicer od 12.45 do 15. ure in od 17.45 do 19. ure, gospa Anja Bah Žibert, gospa Ljudmila Novak od 18. ure dalje, gospa Nada Brinovške od 11.30 dalje, gospa Suzana Lep Šimenko od 11.30 dalje, dr. Matej T. Vatovec od 18. ure dalje, Luka Mesec od 18. ure dalje,



gospod Franc Laj, gospod Matjaž Han od 16. ure dalje, gospod Ivan Hršak, dr. Milan Brglez od 17.30 dalje, dr. Matej T. Vatovec do 10. ure, gospod Simon Zajc od 14.30 do 16.30, gospod Branko Zorman od 17. ure, gospod Igor Zorčič od 13. ure dalje, dr. László Göncz po 14. uri, mag. Matej Tonin od 18. ure dalje in gospod Janko Veber do 12. ure.

Vse preostale prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mesecem. Predlog zakona je na 24. seji 27. junija 2017 obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo. Po končani razpravi odbor členov zakona ni sprejel, zato je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vlasta Počkaj. Tišina, prosim!

VLASTA POČKAJ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, predstavnica Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Ker imajo trans-maščobne kisline dokazano negativne učinke, velja, da se jih je priporočljivo čim bolj izogibati oziroma jih zauživati čim manj. Glede na to je dovoljen 1 % na energetske potrebe po maščobah. Trend naraščanja teh maščob v živilih lahko pripišemo v industrijsko razvitih deželah predvsem povečanju uživanja pripravljenih ali kako drugače predpripravljenih jedi. Poleg tega danes vemo, da imajo bistveno bolj škodljive učinke trans-maščobne kisline, ki nastanejo s hidrogenacijo rastlinskih olj, kot tiste, ki so naravno prisotne v živilih živalskega izvora. Zato Poslanska skupina Levica predlaga rešitev, da se v Zakonu o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov teh snovi, ki prihajajo v stik z živili, razširi nabor sestavin, ki jih živila ne smejo vsebovati, in sicer tako da v seznam teh sestavin dodaja trans-maščobne kisline.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra predlog na načelni ravni podpiramo in se strinjamo, da je treba snovi, ki dokazano škodljivo vplivajo na zdravje, zakonsko omejiti. Na odboru smo bili seznanjeni z aktivnostmi Ministrstva za zdravje na tem področju. Ministrstvo je področje reguliranja trans-maščobnih kislin v živilih uvrstilo med strateške cilje že ob sprejetju Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni

dejavnosti za zdravje 2015–2025. Na podlagi podatkov, ki jih je dal nacionalni raziskovalni projekt, je bilo mogoče ugotoviti, kakšen je vnos teh novih živil v Sloveniji, in v naslednji fazi je bil pripravljen predlog uredbe o najvišji dovoljeni vsebnosti trans maščob v živilih.

Menimo, da je ureditev področja v podzakonskem aktu primernejša, saj določa tudi nadzorne organe in globe za kršitve. Predlog te uredbe bo po obljubah ministrstva sprejet jeseni. To je eden od razlogov, zakaj predloga zakona danes ne bomo podprli. Kot drugo pa je seveda dejstvo, da si Slovenija že nekaj let na najvišji ravni v okviru Evropske unije prizadeva, da se problematika trans-maščobnih kislin v živilih enotno uredi v celotnem evropskem prostoru, in sicer na podoben način z zakonodajno omejitvijo vsebnosti te snovi. Pri tem ne gre zanemarjati vpliva na enoten prehranski trg, zaradi česar je nujno potreben harmoniziran pristop vseh članic k reševanju te problematike. Zato te problematike ni primerno parcialno reševati, ampak je bolj smiselno slediti postopku, ki ga vodi Ministrstvo za zdravje, ki problematiko bolj celostno zajame. Seveda z istim ciljem, da državljanom zagotovimo primeren nadzor nad hrano in takšno zakonodajo, ki bo omogočila, da zdravju škodljive snovi niso več del prehranske industrije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik! Lep pozdrav vsem v dvorani!

Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati živila, aditivi za živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, da so zdravstveno ustrezni. Poleg tega ureja ta zakon tudi zdravstveni nadzor nad njihovo proizvodnjo. Predlagatelj je vložil predlog spremembe s ciljem, omejiti vsebnost trans-maščobnih kislin. Zmanjšanje trans-maščobnih kislin je tudi eden od strateških ciljev Nacionalnega programa o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2020, ki so opredeljeni v Resoluciji o nacionalnem programu. Po oceni Svetovne zdravstvene organizacije trans-maščobne kisline predstavljajo resen dejavnik tveganja. Uživanje živil, ki vsebujejo te maščobe, predstavlja kar desetkrat večje tveganje za razvoj predvsem srčno-žilnih bolezni. Po letu 2012 naj bi se v Sloveniji razpoložljivost živil s trans-maščobnimi kislinami bistveno povečala. Predvsem gre za uvožena živila, proizvedena s seveda zastarelimi postopki in poceni surovinami. V Sloveniji trenutno ni predpisa, ki bi prepovedoval ali omejeval vsebnost teh maščob v hrani. Namen spremembe zakona je torej omejiti največjo dovoljeno količino trans-maščobnih kislin v živilih in nič drugega. Ministrstvo za zdravje se s temi



spremembami ne strinja in meni, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V obrazložitvi navaja, da je Ministrstvo za zdravje že pripravilo uredbo o trans maščobah in jo tudi uskladilo že z Ministrstvom za kmetijstvo. To besedilo uredbe pa gre še v javno razpravo.

Poglejte, spoštovani kolegi poslanci, uredba bo šla v javno razpravo, systemske spremembe zakonov, kot smo na primer včeraj obravnavali Zakon o zdravniški službi, pa ta državni zbor sprejema po nujnem postopku.

V Slovenski demokratiški stranki smo predlog za spremembo zakona na matičnem odboru seveda podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Vsem prav lep dober dan!

Danes že drugič obravnavamo predlog novele Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo s temi živilih, s katerimi želi predlagatelj ponovno omejiti višino dovoljene vsebnosti trans-maščobnih kislin v prehrani.

Ko smo predlog zakona obravnavali pred enim letom, se je ministrstvo zavezalo, da bo samo pripravilo spremembo zakona v celoti, ker gre dejansko za zakon, ki je zastarel, kot priznava tudi ministrstvo. Seveda obljubljene novele zakona še vedno nismo dočakali, se pa pripravlja predlog uredbe o najvišji dovoljeni vsebnosti trans maščob v živilih, ki je bil v javni obravnavi do 26. junija. Po tokratnih zagotovilih Ministrstva za zdravje, ki omenjeno uredbo pripravlja skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo, naj bi sprejete uredbe dočakali v letošnjem septembru. V predlogu uredbe bo po navedbah Ministrstva za zdravje celovito urejena omejitev vsebnosti trans maščob v živilih, obenem pa so določeni tudi nadzorni organi in globe za kršitve.

V Poslanski skupini Desus smo tokrat s težavo podprli sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tako smo se odločili zgolj zato, ker je bila omenjena uredba resnično v javni obravnavi. Zato pričakujemo, da bo uredba sprejeta v tem septembru, kot je obljubljeno. V nasprotnem primeru v naši poslanski skupini ne bomo več podpirali negativnih sklepov na osnovi obljub, ki niso izpolnjene. Kajti dejstvo je, da gre za maščobe, ki sodijo med najpogostejše povzročitelje srčno-žilnih, rakavih, sladkornih in drugih bolezni. Zato moramo to občutljivo področje čim prej urediti na osnovi ustreznih podlag za določitev kriterijev ugotavljanja tveganja za zdravje ljudi.

Poslanska skupina Desus je tokrat na matičnem delovnem telesu sicer še podprla sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, vendar pa od Ministrstva za zdravje zahtevamo, da izpolni dano obljubo in

uredbo o najvišji dovoljeni vsebnosti trans maščob v živilih sprejme septembra letos. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Danes ponovno obravnavamo enak predlog, ki ga je isti predlagatelj predložil že pred letom dni. Namen novele Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in snovi, ki prihajajo v stik z njimi, je po pojasnilih predlagatelja omejiti trans maščobe v živilih. Vsi se strinjamo, da so trans maščobe v prehrani težava, ki jo je treba rešiti, razlikujemo pa se zgolj glede poti rešitve, ki jo vidimo. Socialni demokrati smo že pred enim letom povedali, da tako rešitev podpiramo, a takrat smo predlog zavrnili, ker je bil s strani Ministrstva za zdravje obljubljen nov, prevetren zakon, a ministrstvo svoje obljube ni izpolnilo, in takrat bi to novelo podprli. A danes imamo pred sabo nov predlog zakona in novo dejstvo, in to je, da je v tem trenutku v javni obravnavi Predlog uredbe o najvišji dovoljeni vsebnosti trans maščob v živilih, ki predvideva podobno rešitev. Besedilo uredbe bo po opravljeni javni razpravi v skladu z veljavnim evropskim pravnim redom in zahtevami, notificiranimi tudi pri Evropski komisiji. Popolna prepoved trans maščob v prehrani zaradi skupnega evropskega trga namreč ni mogoča. Notifikacija je nujno potrebna, saj bo omejitev zavezovala vse ponudnike na trgu, ne le domačih.

Nekatere raziskave kažejo, da se je trend razpoložljivosti izdelkov s trans maščobami od leta 2012 v Sloveniji kar podvojil. Na slovenskih policah je čedalje več živil z zdravju nevarnimi trans maščobami. Da je res tako, pa moramo prepričati tudi Evropsko komisijo z izsledki uradne analize. Pred uvedbo omejitev v nacionalno zakonodajo moramo zato razpolagati z izsledki raziskave z naslovom Trans maščobe v živilih in njihov populacijski vnos – implikacije na javno zdravje. Ta raziskava bo dala rezultate glede dejanskega stanja vsebnosti trans maščob v živilih, na katere bodo oprli naše trditve, da je količina trans maščob v prehrani, ki se konzumira, pri nas tolikšna, da dejansko že ogroža zdravje ljudi, zaradi česar jih je treba omejiti. Zmanjšanje trans maščob v živilih je Slovenija uvrstila tudi med strateške cilje Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 in med ukrepi predvidela omejitev njihove vsebnosti v živilih. Trans maščobe predstavljajo res velik dejavnik tveganja za zdravje ljudi, ki povečuje razvoj bolezni srca in ožilja, kot tudi raka.

Socialni demokrati zato pričakujemo, da bo Vlada tokrat izpolnila svoje obljube, ki jih je dala na odboru, in te so, da lahko jeseni



pričakujemo sprejetje uredbe na Vladi, saj so trans maščobe za naše zdravje izjemno nevarne in v nekaterih državah celo prepovedane. Pri nas pa, kot smo že nekajkrat poudarili in danes ponovno poudarjamo, nimajo niti te oznake. V Sloveniji moramo zato resnično, poudarjam, najkasneje jeseni spremeniti zakonodajo na tem področju in omejiti ali celo popolnoma prepovedati prodajo spornih živil. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci!

Naj uvodoma povem, da v Novi Sloveniji podpiramo ta predlog zakona, saj menimo, da se je v Sloveniji razpoložljivost živil s trans maščobami bistveno povečala, to kažejo tudi statistični podatki. Po oceni Svetovne zdravstvene organizacije le-te predstavljajo resen dejavnik tveganja, ki pomembno prispeva k razvoju srčno-žilnih bolezni. Pomemben vir trans maščob v živilih so industrijsko dodane delno hidrogenirane rastlinske maščobe oziroma olja. V Novi Sloveniji menimo, da bi morali slediti Danski, na primer, Švici, Avstriji, Islandiji, Madžarski, Norveški, Latviji, ki so že pred časom sprejele zakonodajo, ki prepoveduje prodajo živil z več kot 2 gramoma trans maščob v 100 gramih maščobe. Tudi na Inštitutu za nutricionistiko so lani izvedli natančni popis živil, ki so na trgovskih policah v Sloveniji in v več trgovinah popisali 10 tisoč 690 živil in pogledali njihovo sestavo. Ugotovili so namreč, zelo zanimivo, da je uporaba delno hidrogeniranih rastlinskih maščob na tržišču precej večja, kot so to predvidevali. Največji delež teh maščob so vsebovali jušni koncentri 19 %, piškoti 16 %, smetana, čips in različni prigrizki 9 % ter torte, mafini, peciva po 8 %. Najslabši vpliv na zdravje imajo trans maščobe, vključno z izdelki z delno hidrogeniziranimi olji, kot je na primer margarina. Povečanje uživanja trans maščob za 2 % poveča možnost prezgodnje smrti za 16 % in 5-odstotno povečanje vnosa nasičenih maščob poveča možnost smrti za 8 %.

Na prehranskem trgu obstaja velika razpoložljivost prehrane z visoko vsebnostjo trans maščobnih kislin, ki je praviloma cenejša, in drugič, dostopnejša. Zaradi tega prihaja ta prehrana iz balkanskih držav, predvsem zaradi zastarele tehnologije in postopkov same predelave. To prehrano so zaradi stopnje revščine, ki vlada ne samo med brezposelnimi, ampak celo zaposlenimi v Sloveniji, prisiljene zaradi nizkih dohodkov kupovati prav najranjlivejše skupine prebivalstva.

Torej, s predlogom zakona bi se lahko vsaj delno približali nekaterim evropskim državam, ki so omejile vsebnost trans maščob v prehranskih izdelkih kot tudi spodbudili identifikacijo živil, ki so glavni vir trans maščob,

ter določiti vnos trans maščob v splošni populaciji in ključnih populacijskih skupinah.

V Novi Sloveniji bomo iz navedenih razlogov zakon podprli, še enkrat pa opozarjamo ob tem ministrstvo, vladajočo koalicijo, da prisluhne temu zakonu, kajti zakon je več kot le uredba, ki jo pripravlja ministrstvo.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Namen novele zakona o zdravstveni ustreznosti živil in snovi, ki prihajajo v stik z njimi, ki smo jo vložili v Levici, je omejiti vsebnost trans maščob v živilih. Isti zakon smo v Levici vložili že lani in takrat se je izkazalo, da se v politiki vsi strinjamo s tem, da so trans maščobe snovi, ki nimajo kaj delati v naši prehrani. Skratka, gre za snovi, ki so čisto preprosto povedano strupene. Človeško telo jih ne potrebuje niti v najmanjših količinah. Trans maščobe so neposredno povezana z nastankom različnih krvožilnih bolezni in rakavih obolenj, ki sta pri nas glavna vzroka smrti. Zaradi cenenosti so prisotne v mnogih vrstah industrijsko pripravljene hrane. Še pred leti so bile vsebnosti trans maščob v nekaterih živilih, ki so naprodaj v trgovinah v Sloveniji, predvsem v margarinah, ogromne. Tudi po več 10 % vseh snovi v živilih. Danes je tega sicer manj, a še vedno je dejstvo, da je že minimalna vsebnost trans maščob v živilih prevelika. Ravno zato smo v Levici že lani predlagali zakon, s katerim smo želeli vsebnost trans maščob omejiti na minimum. Naš zakon je bil lani zavrnjen, zato ker je Ministrstvo za zdravje, tako kot vedno, obljubilo sistemsko prenovu Zakona o zdravstveni ustreznosti živil, ki je pa do danes, tako kot vedno, še vedno ni. In lani se je ministrstvo sklicevalo na nesprejemljivo sprejetje našega zakona tudi zato, ker rezultati raziskave o vsebnosti trans maščob v živilih – pri nas raziskav še ni bilo. Ampak, raziskava naj bi bila po besedah predstavnikov ministrstva zaključena lani jeseni in dejansko so bili novembra javnosti že predstavljeni rezultati, na podlagi katerih bi lahko Vlada sprožila ustrezen postopek za omejitev osebosti trans maščob v živilih pri Evropski komisiji.

Zakon o zdravstveni ustreznosti živil, ki ga mi danes noveliramo, je bil v normativnem programu vlade že za leto 2015. Skrajni rok za sprejetje zakona je bil februar 2016, ampak do danes, ko smo julija 2017, javnost še ni videla niti osnutka tega zakona. Lepo vas prosim! In ko smo v Levici lani vložil svojo novelo tega zakona, smo tekom obravnave od Ministrstva za zdravje slišali obljube o tem, da bo sistemsko prenova pripravljena do konca lanskega leta. Ko ni bila pripravljena, smo na to tekom letošnjega leta še večkrat spraševali ministrstvo, kdaj jo



lahko pričakujemo, nazadnje marca na seji Državnega zbora, ko je ministrica za zdravje jasno izjavila, citiram: »Zakon gre v začetku aprila v javno obravnavo.« Ker se to spet ni zgodilo, smo po enem letu čakanja maja v Levici ponovno vložili novelo Zakona o zdravstveni ustreznosti živil, s katero omejujemo vsebnost trans maščob v živilih. Dan pred obravnavo našega zakona na komisiji Državnega sveta je Vlada dala v javno obravnavo Uredbo o najvišji dovoljeni vsebnosti trans-maščobnih kislin v živilih. Zelo zanimiv datum in zelo zanimivo, da fantomska prenova Zakona o zdravstveni ustreznosti živil še vedno ostaja fantomska!

Vendar pa v Levici pozdravljamo predlog te uredbe. Sprejetje našega zakona bi dalo tej uredbi ustrezno pravno podlago in ustrezno skrajšalo roke, do katerih bo treba živila, ki vsebuje trans maščobe, dejansko umakniti s slovenskega trga. Žal je koalicija zaradi političnega prestiža takšno boljše rešitev znova zavrnila in slišali smo tudi stališča SMC, da je ministrstvo obljubilo zakon jeseni in zato našega predloga ne boste podprli.

V Levici bomo seveda pozorno spremljali sprejemanje predlagane uredbe o najvišji dovoljene vrednosti trans maščob v živilih in v primeru, da uredba ne bo sprejeta do 15. decembra letos, kot je obljubljeno, bomo seveda ponovili vajo in naš zakon vložili znova. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona sta v obravnavo Državnemu zboru predložili poslanki dr. Mirjam Bon Klanjšček in mag. Alenka Bratušek.

Predlog zakona je na 24. seji 27. junija 2017 obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo. Po končani razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, zato je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Še enkrat lep pozdrav!

S spremembo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju sta predlagateljici tega zakona želeli zagotoviti večjo stopnjo sodelovanja mladih v dialogu, in sicer na podlagi zagotovitve članstva oziroma predstavnika mladinske organizacije v skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Dijaki in študentje namreč prispevajo preko študentskega dela določena sredstva tudi v zdravstveno blagajno, zato je tudi njihov predlog, da sodelujejo v skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje, po našem mnenju tudi upravičen. Kot organizacija, ki naj bi zastopala predstavnike mladih v skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje, je v predlog zakona navedena Študentska organizacija Slovenije.

Skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje trenutno sestavlja 25 predstavnikov zavarovancev in 20 predstavnikov delodajalcev. Ministrstvo v svoji obrazložitvi meni, da ni ustrezno posegati v obstoječe razmerje, ker bi vključitev mladih pomenila odklon od sistema zastopanja. Obenem ministrstvo še meni, da delež prispevkov mladih v zdravstveno blagajno, relativno gledano, ni tak, da bi lahko na tem temeljila odločitev o vključitvi predstavnika mladih v omenjen organ upravljanja. Dejstvo pa je, da delež sredstev, ki jih plačajo dijaki in študentje v zdravstveno blagajno, ni zanemarljiv, saj so v letu 2015 in 2016 posredno preko delodajalcev dijaki in pa študentje prispevali cirka 32 milijonov. Glede na to, da so dijaki in študentje pred dvema letoma pristali na dodatno obremenitev dijaškega in študentskega dela, bi bilo po njihovem mnenju tudi skrajni čas, da se ta njihov prispevek tudi prizna in upošteva.

Vlada nadalje v obrazložitvi še navaja, da je v sklepnih fazi priprava novega Zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, ki na drugačen način opredeljuje upravljalvsko strukturo Zavoda za zdravstveno zavarovanje. In po novem ne bo več 45-članska skupščina zavoda, temveč 13-članski svet zavoda. Žal pa tudi v tem svetu ne bo prostora za študente in dijake.

V Slovenski demokratski stranki smo na matičnem odboru seveda ta predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik! Lepo pozdravljeni vsi!

Pred nami je predlog zakona, o katerem danes ne bo glasovanja, kljub temu pa velja nameniti nekaj besed sami vsebini predloga. Gre za idejo, da bi mladi, po besedah predlagateljic zakona, imeli enakopraven položaj v družbi. Rešitev pa naj bi bila tako pri tem zakonu kot tudi pri predlogu sprememb pokojninskega zakona, da se predstavnika mladih vključi v članstvo skupščine



zdravstvenega zavoda. Zagotovo je participacija mladih v družbi in skozi politiko odločanja o vprašanih, ki zadevajo tudi njih, dobrodošla in primerna. Ne nazadnje je to tudi odraz prave demokracije.

V Desusu zagovarjamo medgeneracijsko spoštovanje in sodelovanje in v luči takšnega stališča bi kazalo vsebino tega predloga tudi podpreti. Ampak vendarle je vsak tak predlog treba skrbno preučiti in ugotoviti njegovo smiselnost. Spomnimo se dveh poskusov širitve Ekonomsko-socialnega sveta s predstavnikom mladih. Sestava vsakršne institucije, kjer se sprejema pomembne odločitve, je tudi temu primerno opredeljena. Tirpartitna sestava Ekonomsko-socialnega sveta, na primer, pomeni organizirano sodelovanje med predstavniki dela, kapitala in države, pri čemer pa ne moremo trditi, da vsaj izmed sindikalnih, pa tudi iz delodajalskih združenj ne bi mogli najti tudi predstavnika mladih.

Podobno kot pri Ekonomsko-socialnem svetu je tudi pri sestavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Sestava skupščine je zastavljena na podlagi višine vplačanih prispevkov za zdravstvo, pri čemer pa ne zanikamo, da mladi ne vplačujejo v zdravstveni sistem. Prav tako pa ne moremo trditi, da ne najdemo predstavnika mladih niti pri zavarovancih niti pri delodajalcih. Seveda ni izrecno imenovan s strani Študentske organizacije ali, če hočete, s strani Mladinskega sveta, vendar menimo, da ni tako pomembno, s čigave strani je kdo imenovan. Je pa v okviru priprave zdravstvene reforme napovedan tudi nov Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki posega med drugim v dosedanja strukturo organov zavoda in se tako dotika tudi vloge in sestave skupščine. Slednjo naj bi nadomestil svet zavoda.

V luči napovedanih sprememb tako v naši poslanski skupini v tem trenutku ne vidimo prave možnosti in smisla za predlagane spremembe. Se pa strinjamo, da bi morali mladim v bodoče dati možnost in priložnost soodločanja tudi na področju zdravstva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa ponovno za besedo! Spoštovani!

Ta novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki je pred nami, je del paketa dveh zakonov, s katerima sta predlagateljici želeli dodatno urejati status in položaj mladih pri odločanju. S predlagano novelo se veljavni zakon dopolnjuje z določbo, ki določa vključitev predstavnika mladih v skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki bi ga imenovala Študentska organizacija. Na Odboru za zdravstvo ta predlog ni dobil zadostne podpore, saj je Vlada prižgala predlogu rdečo luč. Po mnenju Vlade

predlagateljici predloga nista ustrezno utemeljili, poleg tega pa predlog spreminja sestavo na sodo število, upravni in izvršilni organi institucij pa imajo praviloma liho število članov, saj na ta način ne prihaja do težav pri odločanju z glasovanjem. Parno število je za skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje po mnenju Vlade nesprejemljivo. Vlada je navedla še tretji razlog, ki se je navezoval na podatke iz letnega poročila Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leto 2016, v katerem je izkazalo, da prispevki od dohodkov iz začasnega dela dijakov in študentov znaša 1,7 % prispevkov delodajalcev. V strukturi celotnih prihodkov od prispevkov to pomeni samo 0,68 %.

Glede na to, da se število posameznih skupin predstavnikov skupščine zavoda odraža glede na število vplačanih prispevkov in skupin, bi vključitev predstavnika mladih, ki bi ga imenovala Študentska organizacija, pomenila odklon od sistema zastopanja. Ključna argumenta, ki sta na koncu pretehtala tudi v naši poslanski skupini, da smo se pri glasovanju vzdržali, sta po mnenju Zakonodajno-pravne službe, v katerem opozarjajo, da Študentska organizacija Slovenije zastopa samo študente, se pravi, samo en segment, ter njihovo opozorilo glede načela enakopravne obravnave zavezancev, saj so po veljavnem zakonu zdaj v skupščini samo predstavniki delodajalcev in zavezancev.

Drugi argument pa je dejstvo, da je v sklepi fazi priprave nov Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki na drugačen način opredeljuje upravljavsko strukturo zavoda.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanski demokrati, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Na mladih svet stoji, se glasi star slovenski pregovor in mladim je dejansko treba dati več priložnosti; priložnost, da se dokažejo, in zato podpiramo vključitev predstavnika mladih v skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Začasno in občasno delo dijakov in študentov je od sprejetja Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ, vključno s pokojninskim in invalidskim zavarovanjem in zdravstvenim zavarovanjem, prispevek za zdravstveno blagajno, predstavlja 6,36 % zaslužka. Leta 2015 je bilo iz tega naslova plačanih 13,6 milijonov evrov in lansko pa je bilo okrog 15,6 milijonov evrov.

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da predlog zakona pomeni minimalno spremembo, saj se spreminja samo en člen, vsebinsko pa bi mladim, ki plačujejo prispevke od študentskega dela, omogočili soodločanje pri odločitvah, ki zadevajo njihovo prihodnost; torej omogočili bi predstavnikom mladih članstvo v skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje



Slovenije. S predlagano spremembo torej sledimo načelom reprezentativnosti, enakopravnosti, svobode izražanja in demokratičnega odločanja.

Predlagano spremembo sta predlagateljici predlagali tudi za Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vendar je Vlada sprejela dvojje različnih mnenj, povečanje števila članov sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje s strani predstavnikov mladih je Vlada sicer podprla, predstavnika mladih v svetu Zavoda za zdravstveno zavarovanje pa ni podprla. Argumenti so bili pri obeh predlogih zakona identični in z enakim ciljem omogočiti predstavnikom mladih članstvo v svetu obeh zavodov.

Spoštovane kolegice in kolegi! Gre v bistvu za velik, tudi simboličen dodatek k temu, koliko podpiramo vključevanje mladih pri soodločanju v našo družbo. In če nekdo nekaj vplačuje, naj potem tudi pri tem soodloča. V Novi Sloveniji bomo zato predlog zakona podprli.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Lep pozdrav kolegice in kolegi, predsednik!

Mladi so naša prihodnost. Zakaj se jim torej bojimo dati glas na eni strani in seveda tudi odgovornost na drugi strani?

Pred nami je Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, kjer ne govorimo o nekih velikih vsebinskih spremembah in tudi nomotehnično gre za relativno majhno spremembo, gre pa za vsebinsko, če lahko tako rečem, veliko spremembo, saj bi s to spremembo mladim, ki vplačujejo po novem tako v pokojninsko kot zdravstveno blagajno prispevke, če delajo preko študentskega servisa, dali glas; namesto 45 bi skupščina zdravstvene blagajne imela 46 članov. Res je, da mladi verjetno s tem glasom ne bi mogli prav veliko spremeniti, ampak imeli bi občutek, da za tisto, kar vplačujejo, dobijo tudi možnost soodločanja in, še enkrat poudarjam, tudi odgovornost. Še bolj me čudi, da je Vlada, ista vlada, dala zeleno luč za razširitev skupščine oziroma Sveta Zavoda za pokojninsko zavarovanje, se pravi, pokojninsko blagajno, na drugi strani je Vlada dala glas proti oziroma rdečo luč, ob istih argumentih, za povečanje števila članov skupščine v zdravstveni blagajni. Naj razume, kdor more.

Mladi, kot sem rekla, so naša prihodnost in nikakor se jih ne smemo bati spustiti za skupno mizo, ampak to ne samo za skupno mizo, kadar se pogovarjamo in so naša polna usta lepih besed, kako je mladim treba dati možnost, kako je prav, da mladi soodločajo o prihodnosti, ampak nas morajo biti polna tudi dejanj, ko imamo možnost to pokazati.

Kakorkoli, ta zakon je dobil rdečo luč na Odboru za zdravstvo, danes o njem ne bomo niti glasovali. Napovedujem pa, da bova s kolegico ta predlog vložili še enkrat. Močno si želim, da bi, tako kot je včeraj sprememba Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dobila tako rekoč soglasno podporo v Državnem zboru – na moje veliko razočaranje so se vzdržali samo kolegi iz Levice. Upam, da bo Vlada v nadaljevanju še enkrat premislila, zakaj razlika med pokojninsko in zdravstveno blagajno, ugotovila, da te razlike ni, in v naslednjem koraku najin predlog tudi podprla. Tako bomo mladim dali glas tako pri pokojninah kot pri zdravstvu. Iskrena hvala pa vsem za tiste glasove včeraj.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vlasta Počkaj.

VLASTA POČKAJ (PS SMC): Še enkrat vsem lep pozdrav!

Zavod za zdravstveno zavarovanje je nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja v Republiki Sloveniji, dejavnost katerega skladno s 70. členom Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju upravlja skupščina. Skupščino po trenutno veljavnem zakonu sestavlja 45 članov, od tega je 20 predstavnikov delodajalcev, ki so organizirani v zbornicah in drugih splošnih združenjih, ter 25 predstavnikov zavarovancev. Od sprejetja Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uravnoteženju javnih financ je začasno in občasno delo dijakov in študentov vključeno v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje ter zavarovanje za poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Predlagateljici menita, da so dijaki in študenti s prispevanjem v blagajno upravičeni do članstva v skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje in si zaslužijo članstvo in možnost odločanja znotraj tega organa. To naj bi tudi sledilo cilju večje participacije mladih, ki je v Republiki Sloveniji med najnižjimi izmed držav Evropske unije. Navajata tudi, da mladi že leta opozarjajo na neustrezno ureditev socialnega dialoga v Republiki Sloveniji, ki premalo odgovarja na potrebe in izzive mladih.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo, da je dialog s civilno družbo pomemben pri usklajevanju stališč in sprejemanju odločitev ne glede na to, ali gre za skupino mladih, starejših ali invalidov. Sicer pozdravljamo namero predlagateljic, da se mlade aktivno vključi v oblikovanje družbe, vendar pa smo mnenja, da vključitev predstavnika mladih v skupščino zavoda ni pravi odgovor na to. Omeniti velja, da je v veljavni ureditvi določeno, da se predstavniki zavarovancev izberejo tako, da so ustrezno zastopani po spolu, aktivni zavarovanci, upokojenci in invalidi ter posamezna področja.



Zavarovanci so tisti, ki plačujejo prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje oziroma ga za njih plačujejo drugi zavezanci. Katere osebe so zavarovane kot zavarovanci, je določeno v 15. členu veljavnega zakona in mladi so, izhajajoč iz tega, že vključeni v skupščino zavoda. Opozoriti velja tudi na utemeljenost zastopanosti na podlagi deleža, ki ga v blagajno vplačujejo posamezne skupine. V povezavi s tem je že Vlada v svojem mnenju zapisala, da število posameznih skupin predstavnikov skupščine Zavoda za zdravstveno zavarovanje odraža višino plačanih prispevkov teh skupin in vključitev predstavnika mladih bi pomenila odklon od sistema zastopanja. Delež prispevkov mladih v zdravstveno blagajno, relativno gledano, ni tolikšen, da bi lahko na tem temeljila odločitve o vključitvi predstavnika v skupščino zavoda. Prispevkov od dohodkov iz začasnega dela dijakov in študentov je 1,7 % vseh prispevkov delodajalcev. V strukturi celotnih prihodkov od prispevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pomeni le 0,68 %.

Zaradi navedenega smo poslanci Stranke modernega centra mnenja, da predlog zakona, ki ga obravnavamo danes, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil poslanec gospod Andrej Čuš.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Tomažu Liscu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo! Spoštovana državna sekretarka, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na svoji 21. redni seji dne 29. junija kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil poslanec Andrej Čuš. Odbor se je seznanil tudi z naslednjim gradivom: mnenjem Zakonodajno-pravne službe, mnenjem Vlade, mnenjem

Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter mnenjem Mestne občine Ljubljana.

Predlagatelj Andrej Čuš se seje ni udeležil, predstavnica Zakonodajno-pravne službe pa je v predstavitvi pisnega mnenja poudarila, da je Zakonodajno-pravna služba uvodoma opozorila zlasti na to, da je predlog zakona pripravljen na zakonsko besedilo, ki je bilo z zadnjo novelo zakona, uveljavljeno dne 17. 6. letošnjega leta, bistveno spremenjeno, zato bi bilo treba temu prilagoditi tako vsebino predlaganih rešitev kot tudi njihovo umestitev. Dodala je, da je ZPS podala pripombe tudi k posameznim členom.

Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano državna sekretarka Tanja Strniša je dejala, da Vlada meni, da predlog zakona v predlagani obliki ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Strinjala se je z mnenjem Zakonodajno-pravne službe.

V zvezi z vsebino predloga zakona je predsednik odbora Tomaž Lisec na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika podal predlog, da odbor odloča o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

V razpravi o predlogu sklepa so poslanci poudarili, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj večinoma ureja tematiko, ki je že ustrezno urejena v veljavnem zakonu, še zlasti po uveljavitvi zadnje novele.

Po končani razpravi o predlogu sklepa je odbor sprejel sklep: Predlog zakona za spremembo v kmetijstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predlagatelju predloga zakona gospodu Andreju Čušu.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Spoštovani kolegice, kolegi!

Ja, je kar neprijetna situacija, ko te ni v Sloveniji, pa nekako ne moreš zagotoviti nadomeščanja na matičnem delovnem telesu, ker si seveda v svoji poslanski skupini sam, ampak seveda imamo, kar imamo.

Trenutno Slovenija – recimo, če gremo v domačo pridelavo – ne pokrivamo potreb po kmetijsko živilskih proizvodih. Trenutno stanje na področju samooskrbe v Republiki Sloveniji ni ravno najboljše, tudi trendi morda niso najboljši. Imamo pa kljub temu naravne danosti in seveda tudi ljudi, ki predstavljajo velik potencial, da bi na tem področju marsikaj izboljšali. Kljub sorazmerno nizkim stopnjam samooskrbe imamo tudi zadosten obseg kmetijskih površin, da bi v prihodnje povečali stopnje samooskrbe. Za nek strateški minimum varne preskrbe s hrano je po strokovnih ocenah treba zagotoviti 70 do 80 % samooskrbe. In če bi dvignili samooskrbo samo za en odstotek, bi se lahko



pregovarjali od 800 do 1000 novih delovnih mestih.

Novela zakona o kmetijstvu, katero sem v paketu z desetimi zakoni za izboljšanje stanja v slovenskem kmetijstvu vložil že kar nekaj mesecev nazaj, prinaša kar nekaj pozitivnih sprememb. Z njo se odpravljajo birokratske ovire, tudi časovne ovire, v Svet za kmetijstvo pa predlagam tudi enega predstavnika Zveze slovenske podeželske mladine. V sklopu tega zakona se tudi odpravljajo anomalije, da subvencije prejemajo ljudje, ki sploh niso kmetje, saj to predstavlja neupravičen dohodek. Predlagana je bila tudi uvedba masnih bilanc, tako da bi slovenski proizvodi bili res slovenski, ne pa, da se soočamo s situacijo danes, marsikdo tukaj prisotnih, ko v trgovinah vidimo slovensko, pridelano v Sloveniji, pa ni ravno vedno tako.

Noben izmed vseh teh zakonov v paketu ni imel nobenih negativnih finančnih posledic na proračun. Pri tem pa so prinašali veliko novosti na področju odprave birokracije in poenostavitve postopkov. Prav tako pa smo spodbujali mlade k usmeritvi v kmetijstvo ter s tem ohranjanje slovenskega podeželja. Z davčnimi počitnicami za mlade kmete, novelo davka na dodano vrednost in dohodnine ter tudi ukinitvijo obveznega članstva v Kmetijsko-gozdarski zbornici smo predlagali tudi finančno in birokratsko razbremenitev vseh 70 tisoč kmetij v Sloveniji.

Ob tem pa ne morem mimo zadnjih naravnih katastrof v Sloveniji. Kmetom je pridelek uničila pozeba, sedaj pridelek uničujeta toča in suša. Problemi so v vseh sektorjih. Zakaj država ne zagotovi trajnostnih ukrepov, kot so dostop do zemljišč za zanesljivo, trajnostno in ekološko manj obremenjujoče kmetijstvo? Država bi morala ohranjati kmetijska zemljišča, ne pa da jih uničuje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo in prehrano mag. Tanji Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada ne podpira Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu, ki ga je Državnemu zboru predložil poslanec Andrej Čuš. Kot je bilo že povedano, je z 2. junijem 2017 bila objavljena v Uradnem listu sprememba Zakona o kmetijstvu, ki ga je pripravila Vlada in sprejel Državni zbor in ki vsebuje predloge rešitev, ki so zelo pomembne za razvoj kmetijstva, saj so bili temeljni cilji dopolnitev definicije kmetijskega gospodarstva in nosilcev kmetijskega gospodarstva, določb posebnega upravnega postopka, področja podnebnih sprememb v kmetijstvu, izvajanja finančnih instrumentov, področja informiranja javnosti o kmetijski politiki, varstva potrošnikov,

doniranja hrane, organiziranosti proizvajalcev, ureditev javnih služb, natančnejša določitev vodenja zbirk in določitev nekih novih zbirk ter uskladitev javnih služb na osuševalnih in namakalnih sistemih z Zakonom o kmetijskih zemljiščih.

Glede na predloge posameznih sprememb in dopolnitev členov, ki jih je podal poslanec Andrej Čuš, menimo, da je zadnje prej omenjeno besedilo sprejetega Zakona o kmetijstvu, da to posamezne predlagane rešitve obravnava bolj celovito tako z vidika evropske zakonodaje kot z nacionalnega vidika.

Hkrati pa bi še povedala, da določena vprašanja, na katere je poslanec opozoril, so tudi že v sprejetem zakonu. Recimo, določitev nosilca kmetije, prodaja kmetijskih pridelkov ter sestava Sveta za kmetijstvo, kjer je poleg predstavnika Zveze slovenske podeželske mladine, kar predlaga poslanec Andrej Čuš, na novo vključena v ta svet tudi predstavnica Zveze kmetov Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo tako kot na matičnem delovnem telesu podprli sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Strinjamo se namreč z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, da je predlog zakona, pripravljen na zakonsko besedilo, ki je bilo z novelo zakona, ki je stopilo v veljavo sredi junija, temeljito spremenjen in sprejete rešitve bolj celovite, zato tudi v naši poslanski skupini menimo, da predlog zakona v predlagani obliki ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo. Spoštovana državna sekretarka!

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo kratko in jedrnat. Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu, ki ga je vložil nepovezani poslanec Čuš na prvi pogled sicer prinaša nekatere vsečne rešitve, vendar so te sistemsko nedodelane in ne prinašajo kakršnikoli resnih novih rešitev. Prav tako se strinjamo tudi z ugotovitvami Zakonodajno-pravne službe, da bi bilo zakonsko besedilo bilo treba ustrezno strukturirati v skladu z veljavno nomotehniko. Kakorkoli, v Poslanski skupini Socialnih demokratov ugotavljamo, da je maja sprejeta novela Zakona o kmetijstvu že ustrezno



rešila vprašanja, ki jih nagovarja ta novela, o kateri govorimo, zato se tudi Socialni demokrati strinjamo, da Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Predlagatelj kolega Andrej Čuš je s tem Predlogom sprememb Zakona o kmetijstvu odprl pomembno področje slovenskega kmetijstva. S tem je opozoril na nekaj največji v nebo vpjiočih anomalij, ki škodijo slovenskemu kmetu.

Glavni cilj zakona je pravična obravnava kmetov, njihovega dela, ki ga opravljajo. S predlogom zakona se tako želi urediti in odpraviti temeljne sive lise na področju opravljanja dopolnilne dejavnosti, urediti področja porekla surovin, upravni postopek ter prodajo in trženje kmetijskih proizvodov. Predlagatelj poudarja, da se kmet pri svojem delu še vedno srečuje s preveč birokratskimi ovirami in da postopek sprejemanja odločitev traja predolgo. Prav tako želi, da se odpravijo anomalije, ko subvencije prejemajo osebe, ki se s kmetijstvom ne ukvarjajo in s tem prejemajo neupravičen dohodek. Predlaga tudi, da član Sveta za kmetijstvo postane član Zveze slovenske podeželske mladine.

Krščanski demokrati navedene predloge sprememb podpiramo. Nekatere rešitve v predlogu na podoben način že ureja novela zakona, ki jo je v zakonodajni postopek vložila Vlada. Kljub temu bomo podprli predlog kolega Čuša, saj na področju kmetijstva ni prostora za prestiž v smislu, kdo predlaga določene rešitve, ampak predvsem, kaj gre v dobro slovenskega kmeta.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Novela Zakona o kmetijstvu je zadnja v tem paketu zakonov, ki jih je predlagal nepovezani poslanec Čuš in smo jih obravnavali na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Vse te zakone je odbor prepoznal kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo in nič drugače se ni zgodilo tudi s tem zakonom.

Razlogov, zakaj ta zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, je več. Prvič, predlog zakona namreč novelira besedilo, ki je bilo vmes že spremenjeno in čeprav je na to Zakonodajno-pravna služba opozorila in predlagala, da je treba temu primerno predlog popraviti, prilagoditi, poslanec Čuš tega ni storil.

Drugič. Nekatere rešitve, ki jih zakon predlaga, so v tej zadnji novelaciji zakona, ki je

začel veljati 17. 6., torej manj kot mesec dni nazaj, že primerno urejene. Recimo to, da lahko izdelke na kmetiji prodajajo tudi osebe, ki so na kmetiji zaposlene na drug zakonit način in ne-le s pogodbo o zaposlitvi. Poleg tega je primerno urejena prepoved zavajanja, enako velja za spremembo sestave Sveta za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije in tako naprej.

Poleg tega pa je težava tega predloga zakona tudi to, da je zakon strukturno zelo pomanjkljiv. Recimo, rokov za odločitve o vloženi vlogah Zakon o kmetijstvu ne more urejati. To, recimo, ureja Zakon o upravnem postopku, Zakon o kmetijstvu pa le določa, kdaj ti roki začnejo teči. Poleg tega se je treba zavedati, da gre v kmetijstvu za kampanjske vloge, ki so velikokrat vezane tudi na letni čas, da so številne, da so potrjene pregledom in zaradi tega ta njegov predlog, ta njegova rešitev ni ustrezna. Prav tako se ni moč strinjati s predlogom glede načina imenovanja nosilca kmetije.

Zato nam v Poslanski skupini SMC res ne preostane drugega, kot da zakon zavrnamo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, 14. 7. 2017, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Urošu Priklju za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 43. seji 27. 6. kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači, ki ga je v proceduro predložila Poslanska skupina Levica s prvopodpisanim kolegom Mescem.



Pri delu odbora so sodelovali tako predlagatelj, predstavniki Vlade s za to pristojnega ministrstva, predstavniki Zakonodajno-pravne službe ter Državnega sveta Republike Slovenije. V poslovnem letu s strani kvalificiranih predlagateljev ni bilo vloženih amandmajev, je pa bil s strani Poslanske skupine Levice predložen predlog za amandma odbora k 2. členu.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. Vlada je uvodoma v svojem mnenju poudarila, da je že v usklajevanju zakona o minimalni plači v letih 2009 in 2010 med socialnimi partnerji in Vlado bil izpostavljen problem glede vključenosti dodatkov v znesek minimalne plače. Takrat si je Vlada močno prizadevala za pravičnejšo opredelitev minimalne plače, ki ne bi vključevala dodatkov, vendar soglasje ni bilo doseženo. Dodatno so bili s spremembo Zakona o minimalni plači v letu 2015 sprejeti na pobudo sindikatov z uporabo instituta ljudske iniciative iz opredelitve minimalne plače izvzeti, torej črtani, še trije dodatki, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in sicer dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na praznik in dela proste dneve v Slovenijo. Vlada je te spremembe podpirala, vendar ni prišlo do širšega soglasja med socialnimi partnerji. Pojasnjeno je bilo tudi še, da bi zaradi okvirne cene finančnega učinka izločitve vseh dodatkov in delovne uspešnosti, ki bi znašali cirka 10 milijonov bruto letno, imela predlagana sprememba tudi negativen vpliv na gospodarstvo.

Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo, invalide in v svojem mnenju, ki ga je predstavil predstavnik Državnega sveta, povedala, da predlog zakona podpira. Predstavnik predlagatelja je tudi izpostavil in poudaril, da je cilj zakona iz minimalne plače izločiti vse dodatke, ki jih določa Zakon o delovnih razmerjih in Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, ter del plače za delovno uspešnost in poslovno uspešnost. S tem se bo po njegovih zagotovilih oziroma mnenju odpravilo nepravilno stanje in izpostavila enakopravna obravnava delavcev, znesek, določen kot minimalna plača, pa bo s tem predstavila izhodiščno plačo.

Glede na to, da je bil s strani sindikata in delodajalca sprejet dogovor in da ne bi bilo prav, da bi se sedaj enostransko posegalo vanj, dogovor namreč, je kolega Jan Škoberne predlagal, da odbor odloča o predlogu sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor je z 9 glasovi za in 2 glasovoma proti sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor je nadalje še odločal o predlogu sklepa, ki se glasi: Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Vladi Republike Sloveni, da do 30. 9.

letošnjega leta v dialogu s socialnimi partnerji pripravi predlog formule za izračun minimalne plače, s katero bi zagotovili, da so pri določanju zneska minimalne plače upoštevani minimalni življenjski stroški ter vsi relevantni kazalniki trga dela z namenom prispevati k ustrezni višini minimalne plače in večje predvidljivosti pri vsakoletnemu usklajevanju minimalne plače. Pri tem je izhodišče, da neto znesek minimalne plače ne more biti nižji od višine minimalnih življenjskih stroškov, povečanih za letno rast leteh, kot se ugotavlja v povezavi z 8. členom Zakona o socialno varstvenih prejemnikih.

Ta sklep je bil na odboru tudi sprejet. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagatelju predloga zakona Luki Mesecu.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Namen spremembe Zakona o minimalni plači, ki smo ga predlagali v Levici, je povsem preprost in jase. Minimalna plača v Sloveniji namreč ni 613 evrov, kakor je to določeno z zakonom, ampak se realne minimalne plače začnejo bistveno nižje, pri 400, 420, 450 evrih. Tega ne govorim na pamet, lahko vzamete katerekoli kolektivno pogodbo v tej državi in boste videli sami. Še huje je v tistih panogah in podjetjih, kjer kolektivnih pogodb ni. Sam sem videl pogodbe, recimo, varnostnikov, ki so imeli osnovno minimalno plačo 240 evrov, do zakonsko določenega izplačila, se pravi, 613 evrov, pa so prišli šele z dodatki. Veste, kakšna bo pokojnina pri 240 evrih? Pomnožite z 0,575, kolikor je trenutno kvocient. To je razlog, zakaj predlagamo, da se vsi dodatki črtajo iz minimalne plače in da 613 evrov postane gola osnova. To je ves smisel našega predloga in to ni nič drugega kot elementarna pravičnost. Koalicija je naš predlog zavrnila z argumentom, da bi se o tem morali dogovoriti skozi socialni dialog. Proti temu bom rekel samo eno stvar – minimalna plača se lahko določa na dva načina: lahko se jo določi s socialnim dialogom, se pravi, v kolektivnih pogodbah, lahko se jo pa določi z zakonom. In Slovenija je ena od tistih 18 evropskih držav, kjer se minimalno plačo določa z zakonom, torej je ne določajo dogovori med kapitalom in sindikati, ampak jo določamo mi, poslanke in poslanci, določa jo zakon. Mi smo tisti, ki bomo povedali, kako visoka bo ta plača in kaj se lahko vanjo všteva. Nobena evropska posebnost ni, da so dodatki iz plače izključeni. Če boste pogledali ureditve v Franciji, Nizozemski in tako naprej, je pač tam minimalna plača nekje blizu gole plačne osnove. Pri nas, kot sem povedal na začetku, je lahko ta tudi 400 evrov nižja, trenutni zakon take anomalije dopušča.

Zato se danes še enkrat, zadnjič, obračam na Državni zbor, da v imenu tistih, ki



nimajo od trenutne gospodarske rasti nobenih koristi, tistih, ki živijo s plačami, manjšimi od minimalne, tistih, ki pridejo do minimalne plače šele z izplačilom raznoraznih dodatkov, tistih, ki jih kolektivne pogodbe ne varujejo, danes glasujete proti temu, da je naš predlog neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Mislim, da sem v treh minutah, kolikor sem jih porabil do zdaj, povedal dovolj, da je jasno, da je nujno, da ta predlog obravnavamo in da se sprejme pravično definicijo minimalne plače, ki ne bo ljudi, ki delajo polni delovni čas, puščala pod pragom revščine, kakor se nam to trenutno dogaja. Mislim, da je to nek minimum, ki ga lahko od vas, kolegice in kolegi, pričakujem, in tudi upam, da veste, da bodo konec koncev ljudje take stvari tudi presojali čez eno leto na volitvah. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vlade ni. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala. Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Poslanska skupina Levica je v proceduro vložila predlog za spremembo Zakona o minimalni plači, za katerega je odbor sklenil, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V naši poslanski skupini, kljub temu da predlogu nismo prižgali zelene luči, bomo vedno na strani pravičnega plačila za pošteno delo. Bistvo Zakona o minimalni plači je v tem, da določi nominalni znesek, do katerega mora biti upravičen vsak, ki v Republiki Sloveniji dela polni delovni čas. Znesek minimalne plače je določen v višini, ki samski osebi zadošča za pokritje minimalnih življenjskih stroškov. Je pa res, da je minimalna plača prenizka, saj trenutno ne presega praga revščine ter posledično onemogoča dostojno preživetje, zato smo tudi podprli sklep odbora, ki je naložil Vladi, da najde formulo za izračun minimalne plače. Ta formula mora upoštevati tako minimalne življenjske stroške kot relevantne kazalnike trga dela z namenom prispevati k ustrezni višini minimalne plače. Še posebej pa pozdravljamo in podpiramo tisti del sklepa, ki govori o tem, da mora izhodišče za izračun biti tak, da neto znesek minimalne plače ne more biti nižji od višine minimalnih življenjskih stroškov.

Zakaj smo v naši poslanski skupini podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, smo pojasnili že na odboru, a bomo pojasnili še enkrat. Socialni demokrati menimo, da je socialni dialog vrednota neke družbe in kot tak je v razviti državi nujen in ključen. Socialni sporazum je tisti, ki v enem ključnih določil določa temelj politike plač, to pa je dogovarjanje na bipartitni ravni. Tudi po konvenciji Mednarodne organizacije dela o minimalni plači mora biti določitev minimalne plače vedno predmet dialoga, ne nujno soglasja, pač pa

dialoga med socialnimi partnerji. Predlagatelji pa to vrednato postavljajo pod vprašaj in jo zanikajo. Nič niso vredni podpisani dogovori med Vlado in delodajalci, torej gospodarstvom in delojemalci, torej sindikati, ki so se dogovorili o tem, kako bodo organizirano vodili spremembe s področja socialne in delovnopravne zakonodaje. In v tem sporazumu so podpisali tudi to, da tega predloga Levice ne sprejemajo. Tudi sindikati so to podpisali. Ne zato, ker bi bili proti pravicam delavcev, ampak zato ker je te pravice, če želimo, da bodo spoštovane, potrebno dogovoriti v dialogu. Zato nasprotujemo takim enostranskim potezom, ki ne koristijo nikomur.

Tudi komisija Državnega sveta ugotavlja, da se na to področje, ki bi se moralo urejati v dialogu med socialnimi partnerji, vse prevečkrat posega s strani drugih deležnikov, bodisi civilne družbe bodisi poslancev.

Socialni demokrati v luči tega sporazuma ne smemo dovoliti, da bi enostransko posegli v socialni dogovor med delodajalci in delojemalci, zato bomo podprli sklep odbora, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Minimalna plača v Sloveniji ne omogoča dostojnega življenja njenim prejemnikom. Še hujše je dejstvo, da premnogi zaposleni prejemajo plačo, ki je še nižja od minimalne. S predlogom zakona se želi iz minimalne plače izločiti vse dodatke, ki izhajajo iz Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju ter s tem odpraviti nepravilno stanje in vzpostaviti enakopravnejšo obravnavo delavcev. Minimalna plača brez dodatkov bi tako predstavljala izhodiščno plačo. Krščanski demokrati omenjeni predlog načeloma podpiramo, zato smo na seji matičnega odbora glasovali za, žal pa se je pokazalo, da so najšibkejši delavci, prejemniki minimalne plače, kot že neštetočrat žrtve boja za prestiž med socialisti.

Vlada kot po navadi prelaga odgovornost na dogovor med socialnimi partnerji in predloga ne podpira. Zanimivo pa je, da so predlog zakona na odboru zavrli prav Socialni demokrati, katerih članica je tudi pristojna ministrica dr. Anja Kopač Mrak, delavci pa naj čakajo na izboljšanje razmer. Ampak spoštovana ministrica, socialisti, od obljub se ne da živeti; z obljubami se ne da kupiti hrane ali plačati položnic. Ravno zaradi tega je toliko bolj nerazumljivo, da pred časom ni bil sprejet naš predlog sprememb in dopolnitev Zakona o prispevkih za socialno varnost. Naš osnovni predlog je bil uvedba splošne olajšave za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ki bi najbolj razbremenila najšibkejše. Prejemniki



minimalne plače bi zaradi naše rešitve prejeli okoli 50 evrov mesečno več oziroma 600 evrov letno višjo neto plačo, kar pa je zelo pomembno in to podpirajo tudi delodajalci kot socialni partnerji. Ob tem se strošek za delodajalce, torej bruto znesek, ne bi povečal. V času pred vložitvijo smo se krščanski demokrati sestali z vsemi socialnimi partnerji in dobili zagotovila, da bi naš predlog lahko predstavljal zelo dobro izhodišče za dogovor o povišanju neto plač brez višanja obremenitve delodajalcev.

Poslanci Nove Slovenije bomo glasovali proti predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Minimalna plača pri nas je dvakrat nepravilna; je prenizka, kar kažejo tako socialni kot ekonomski kazalci, hkrati pa je krivična, ker tistim na minimalcu odvzame še dodatke, ki bi jih po zakonu in kolektivnih pogodbah morali dobiti. Dobijo pa jih vsi, ki imajo osnovne plače višje od minimalne.

Pred dnevi je bila objavljena novica, da so se v sosednji Avstriji dogovorili, da bodo minimalno plačo do leta 2020 dvignili na tisoč 500 evrov bruto. Njihovo gospodarstvo in javni sektor se ne bosta sesula. Po besedah nekaterih poslancev v Državnem zboru in Vlade Mira Cerarja, bo slovensko gospodarstvo in javni sektor sesul že dvig v višini nekaj evrov ali nekaj 10 evrov, kolikor bi pač znašali dodatki. To je argument iz ust Gospodarske zbornice, iz ljudomrzne organizacije kapitala.

Resnica je povsem drugačna, slovensko gospodarstvo je že zdaj stroškovno visoko konkurenčno. Če pogledamo statistiko, presežek na tekočem računu plačilne bilance je lani dosegel že 6,7 % BDP. Okoli 3 milijarde evrov več ustvarimo kot porabimo in na tujih trgih so slovenski proizvodi očitno več kot dovolj konkurenčni. Logika kapitala pa je tudi kratkovidna. K trenutno visoki gospodarski rasti je prispevalo tudi močnejše zasebno povpraševanje. Slovensko gospodarstvo je močno odvisno od izvoza in z vidika odpornosti na krize in stabilnosti rasti bi bilo racionalno dvigniti dohodke najslabše plačanih, ker bi se ti prelili v večje domače povpraševanje, kar naprej pozitivno vpliva na gospodarsko rast in v naslednji fazi tudi na večje prilive v javne blagajne.

Na odboru so Socialni demokrati z antičnimi pripovedkami skušali povedati, kako bi izločitev dodatkov vnesla nemir med socialne partnerje. Prav Socialni demokrati so tisti, ki že dolga leta obvladujejo ministrstvo za delodajalce. Zato se tudi izogibajo vsakega nemira v socialnem dialogu. Ta dialog namreč ni

enakopravno pogajanje treh partnerjev, ampak pritisk dveh proti enemu. Kapital in država skupaj nastopata proti delavstvu. In treba je biti odkrit, tudi sindikati so s kakšnim gnilim kompromisom sami nastavili hrbet, namesto da bi na druge bolj ostre načine pristopili k boju za delavske pravice.

Izostanek socialnega dialoga je glavni izgovor, ki ga poslušamo danes. Ampak, pravičnost ni stvar socialnega dialoga, to ni nekaj, o čemer se dogovoriš, to je nekaj, kar upoštevaš in uveljavljaš ali pa ohranjaš krivico. Minimalna plača se določa z zakonom, ni stvar kolektivnih pogajanj, ampak političnih odločitev v Državnem zboru. Sklicevanje na socialni dialog je samo prenašanje odgovornosti, samo izgovor. Mi, poslanke in poslanci, odločamo o tem, kateri dodatki se bodo vštevili v minimalno plačo, ne Ekonomsko-socialni svet!

Zakaj sploh takšno upiranje tej spremembi in odpravi te krivice? Računica je enostavna; nekaj evrov tukaj, nekaj evrov tam, pa se naberejo milijoni, ki jih kapital in država vsak mesec ukradeta iz žepov že tako najslabše stoječih delavnih ljudi. Neizplačani dodatki so enaki višjim profitom kapitala.

Koalicijski poslanci so na odboru predlagali novo formulo za izračun minimalne plače, to pomeni, da se bo namesto za 10 naslednjič dvignila za 12 evrov.

Kolegice in kolegi, delavkam in delavcem privoščite samo drobtinice z dobro obložene mize, za katero se mastijo bogati. Minimalna plača medtem še vedno vztraja pod pragom tveganja revščine. Od približno 300 tisoč ljudi, ki živijo pod tem pragom, je kar 54 tisoč delovno aktivnih in da se sploh lahko prebijejo skozi svoje dni, delajo še popoldne ali pa hodijo po pakete Rdečega križa. To so revni zaposleni, ki za voljo pohlepa kapitala in njegovih režimskih političnih pomagačev sramotno ne morejo preživeti s sadovi svojega lastnega dela.

V Levici bomo glasovali proti temu, da je zakon neprimeren za nadaljnjo uporabo. Ne moremo razumeti, kako lahko poslanke in poslanci ob 5,3-odstotni gospodarski rasti, povečanih prihodkih in proračun in kar 70-odstotnem dvigu profitov kapitala zavračajo elementarno socialno pravičnost in enakopravno obravnavo tistih, ki so na minimalcu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Prav lepo pozdravljeni vsi!

Minimalna plača je ena tistih tem, o katerih bi lahko govorili ure in ure. Strukturne težave našega trga dela, med katere vsekakor moramo vključiti preveliko število nezahtevnih delovnih mest, povezanih tudi z nizko izobrazbo delavcev, zaznamuje tudi veliko število prejemnikov minimalne plače. In prav višina



minimalne plače je predmet konflikta. Je dovolj visoka? Omogoča dostojno življenje tistega, ki dela? In še in še in je predmet socialnega dialoga. Da, strinjamo se tudi v naši poslanski skupini: minimalna plača je nizka, prenizka in preveč ljudi jo prejema. To predstavlja velik problem danes, velik ali še večji problem pa bo predstavljalo jutri, ko bodo prejemniki te minimalne plače upokojeanci in bodo prejeli minimalno pokojnino. Torej, problem je, in to ni sporno. Problem je strukturne narave. Rešitve bomo morali hitro iskati, morali bi jih že imeti, in to vse drži.

Vsekakor pa je sporno, da Poslanska skupina Levica ne glede na dogovor med delodajalci in delojemalci poskuša enostransko poseči na področje, za katero so se vsi tudi sindikati dogovorili, da bodo iskali skupne rešitve in da enostranskih dejanj ne bo. Kar je za nas posebej sporno, je, da se tistim, ki so že tako na robu, vpliva lažno upanje, da so spremembe dosegljive, pa čeprav predlagatelji vedo, da temu ni tako. Populizem, vse v luči iskanja poceni političnih točk, ni prava pot in naša poslanska skupina pri tem ne bo sodelovala. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Pri spremembah zakonodaje, ki ima odločilni vpliv na položaj slovenskega delavca si je treba prizadevati za konstruktivni socialni dialog in predvsem, da bo ta rezultiral v najširšem možnem doseženem soglasju med socialnimi partnerji. Tudi v koalicijskem sporazumu, ki smo ga podpisale vse tri koalicijske partnerice, je socialni dialog opredeljen kot vrednota in kot eno izmed temeljnih izhodišč delovanja koalicije.

Določitev zneska oziroma višine minimalne plače je pristojnost ministrice za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti. V njeno pristojnost sodi tudi izračun zneska oziroma višine minimalnih življenjskih stroškov, od katerega pa je odvisna tudi višina socialnih transferjev. Višina denarne socialne pomoči, minimalne plače in minimalnih življenjskih stroškov so med seboj povezane, zato je treba k določitvi višine minimalne plače pristopiti na način, da se ta soodvisnost upošteva pri končnem izračunu tudi teh prejemkov. Ne smemo pa pozabiti, da je bil zadnji izračun višine minimalnih življenjskih stroškov narejen leta 2009. Glede na določbo Zakona o socialno varstvenih prejemkih, da mora ministrstvo, pristojno za socialno varstvo, na podlagi primerljive metodologije najmanj vsakih pet let izračunati višino minimalnih življenjskih stroškov, je ključno, da se čim prej ponovno izračuna višina minimalnih življenjskih stroškov.

Vemo, da v obdobju krize varčevalni ukrepi niso prizanesli niti socialni politiki, vendar

naj spomnimo tudi, da je pristojno ministrstvo obljubilo, da bo nov izračun cene življenjskih stroškov narejen do konca lanskega leta. Danes tega izračuna še vedno nimamo. Ob obravnavi novele Zakona o minimalni plači na matičnem delovnem telesu smo poslanci SMC podprli dva sklepa, in sicer sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ter sklep, s katerim Vladi predlagamo, da v dialogu s socialnimi partnerji pripravi predlog formule za izračun minimalne plače, pri čemer naj se upoštevajo minimalni življenjski stroški in relevantni kazalniki trga dela. Izhodišče pa je in mora biti, da neto znesek minimalne plače ne more biti nižji od minimalnih življenjskih stroškov.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra apeliramo na pristojno ministrstvo, ki ga vodi dr. Anja Kopač Mrak, da se določeneje zapiše definicija minimalne plače, s čimer bi se zajezila dosedanja zloraba zakonske ureditve. Ravno tako od ministrice pričakujemo, da pripravi izračun minimalnih življenjskih stroškov ter v okviru socialnega dialoga poišče ustrezno rešitev glede izračuna minimalne plače, ki bo sprejeta s soglasjem vseh socialnih partnerjev, torej s soglasjem predstavnikov delodajalcev in soglasjem predstavnikov delojemalcev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Vsi prisotni lepo pozdravljeni!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači, ki iz minimalne plače izloča vse dodatke, kar pomeni, da se ob izločitvi dodatkov, vezanih na pogoje dela, kar je bilo spremenjeno konec leta 2015, izločijo vsi ostali dodatki, gre za dodatke, vezane na delovno in poslovno uspešnost. Predlog, ki je pred nami, dejansko predstavlja enakopravnejšo obravnavo zaposlenih, ki minimalno plačo prejemajo, in onemogoča različne interpretacije, kaj minimalna plača dejansko pomeni.

Ne glede na dejstvo, da se s predlogom ne dviguje osnovna minimalna plača, pa moramo izpostaviti, da predlog zakona ni bil usklajen s socialnimi partnerji. Gre za že znano prakso, ki pa je v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne podpiramo, saj gre za področje, kjer bi moral biti socialni dialog osnova za urejanje delovne in socialne problematike. Naloga vladajoče koalicije oziroma vlade je, da takšna vprašanja uskladi s socialnimi partnerji in popusti tudi na strani delodajalcev, ki si želijo davčne in birokratske razbremenitve in posledično ustvariti več delovnih mest. Enostranske spremembe bi pomenile zgolj to, da se bodo povečali stroški dela pri delodajalcih odrazili v zmanjšanem zaposlovanju in celo odpuščanju zaposlenih z minimalno plačo. Zelo



neodgovorno od katerekoli poslanske skupine bi bilo, če bi si želela takšnih posledic.

Odbor za delo, družino in socialne zadeve je sprejel tudi sklep, s katerim predlaga Vladi, da do konca septembra v dialogu s socialnimi partnerji pripravi predlog izračuna minimalne plače, tako da se pri določanju minimalne plače upoštevajo minimalni življenjski stroški, ki ne smejo biti višji od minimalne plače.

V Slovenski demokratski stranki menimo, da je urejanje izpostavljenega področja z dogovorom socialnih partnerjev edina prava pot. Verjamemo, da bi se s predlagano zakonsko spremembo strinjali tudi delodajalci, če bi sočasno prišlo do razbremenitve stroškov dela ali katere druge davčne ali birokratske razbremenitve. Zato na tem mestu ponovno pozivam Vlado k davčni in administrativni razbremenitvi gospodarstva in da na tam področju končno izpelje kakovosten socialni dialog, ki bo imel za cilj razbremenitev delodajalcev na vseh področjih in posledično večjo konkurenčnost ter več delovnih mest ali pa višje plače zaposlenim.

Ker predlog zakona, ki je pred nami, ni usklajen s socialnimi partnerji, ga v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne moremo podpreti. Ne bomo pa mu niti nasprotovali, saj se zavedamo, da obstoječe stanje dejansko pomeni nepravilno obravnavo zaposlenih, ki prejemajo minimalno plačo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav še enkrat, spoštovane kolegice spoštovani kolegi!

Zelo na kratko stališče naše poslanske skupine. Kakšna so dejstva o minimalni plači pri nas? Njena višina znaša v tem trenutku 804 evre bruto, to je brez pridevnika 613 evrov neto izplačila. To je žal, to moramo tukaj seveda jasno in glasno poudariti in ugotoviti, še vedno nizko, pre nizko in je to pod pragom revščine, ki je trenutno določena na meji 617 evrov.

Slovenska minimalna plača je nekoliko pod povprečjem Evropske unije, čeprav so ta povprečja zelo lahko varljiva. Smo pa čisto pri vrhu glede na razmerje do povprečne plače. Kar se tiče dodatkov za plačo, je znano, da ponekod spadajo, torej sodijo vanjo, drugod so dodatki prišteti, drugod izvzeti. Gre za različne kombinacije vseh teh dodatkov. Pri nas so izvzeti dodatki za nedeljsko delo, nočno delo ter delo ob praznikih in dela prostih dnevih v naši državi. V zadnjih 10 letih se je ta minimalna plača povišala osemkrat, vsega skupaj nominalno za 283 evrov bruto, kar procentualno pomeni 54 %. Problematika ali pa, če hočete, »čiščenje« minimalne plače z dodatki se v tem mandatu odpira ponovno, tokrat že tretjič. Neupoštevanje širokega ali pa najširšega možnega dialoga deležnikov ter pretirano

poseganje izključno v domeno drugih pristojnih institucij na koncu koncev ne prinaša po našem mnenju nič pozitivnega, nič dobrega ne za državo, v končni fazi pa tudi za ljudi v nadaljevanju ne.

Za Desus so socialne pravice ljudi, socialno ogroženih, seveda na prvem mestu. Je pa še kako pomemben, to govorim v isti sapi, tudi dialog med socialnimi partnerji. To je neka vrednota v naši družbi. Dodatno poglobljanje tega konflikta, ki obstaja že v sami naravi med delodajalci in delojemalci, torej sindikati in delodajalci, pa ne koristi, prepričani smo, nikomur. Pa da slučajno tukaj na tem mestu ne bo pomote: v Poslanski skupini Desus se strinjamo, da plačilo za delo za polni 40-urni delavnik tedensko in posledično tudi pokojnine za polno delovno dobo ne more in ne sme biti nižja od praga revščine. V naši stranki menimo tudi, da je ključno vezanje minimalne plače tako na rast povprečne plače kot tudi vezanje minimalne plače na kazalnike materialne prikrajšanosti. Način, kako to doseči, pa je seveda precej zahtevnejši, kot je morda videti to na prvi pogled ali pa slišati na prvi pogled. Dovolj zgovorno je dejstvo, da sam socialni sporazum, dosežen 2015–2016, ni vseboval določil v zvezi z minimalno plačo. Redefinicija letne, minimalne plače namreč, je bila umaknjena iz besedila zaradi neusklajenosti med sindikalno stranjo na eni in delodajalsko, ki temu ni želela prisluhniti, na drugi strani. Samo spomnimo se nasprotovanja delodajalcev ob prvem večjem dvigu minimalne plače v letu 2010 in potem seveda še ob zadnjih dveh spremembah v toku tega sklica oziroma tega mandata Državnega zbora.

V Poslanski skupini Desus verjamemo, da smo v naši visoko – jaz si upam trditi – visoko razviti in zreli državi zmožni, da najdemo vzvode, mehanizme, pot, način in voljo predvsem, ki bo pripeljala do končnega cilja. Ta cilj pa je zagotoviti dostojno plačilo za korektno opravljeno delo – prvič. Drugič, pravična vendar tudi solidarna porazdelitev bremen, in tretjič, morda celo najbolj pomembno, enakomerno uživanje sadov uspehov. Ljudje namreč morajo nekaj imeti od vedno boljših kazalnikov gospodarskega razvoja in dviga bruto-družbenega proizvoda.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi! Mi verjamemo, da to lahko in morajo storiti socialni partnerji v konstruktivnem in iskrenem dialogu, seveda pa mora tudi Vlada Republike Slovenije na tem mestu odigrati svojo ključno, če hočete, povezovalno vlogo. Za poslanke in poslance Desusa je v tej igri vključen dialog, poslušaj, predvsem pa zdrava kmečka pamet, če hočete, ali pa razum. Verjamem, da bomo lahko z optimizmom zrlji v prihodnost 30. 9. Vesel sem tudi, da je Odbor za delo, družino socialne zadeve in invalide sprejel predlog, da se redefinira minimalna plača, upoštevajo vsi relevantni kazalniki in da po 30. 9. naprej več minimalna plača, posledično tudi



pokojnina, ne bo in ne sme več biti pod pragom revščine. Hvala lepa.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 14. 7. 2017, v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA – PRVA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O GLAVNEM MESTU REPUBLIKE SLOVENIJE.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za javno upravo dr. Nejc Brezovarju.

DR. NEJC BREZOVAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije je podlaga za sodelovanje državnih organov in organov Mestne občine Ljubljana pri izpolnjevanju nalog, pomembnih za razvoj glavnega mesta države, in pri izpolnjevanju pogojev za delovanje državnih organov in organizacij ter različnih predstavništev.

Zakon temelji na 10. členu Ustave Republike Slovenije, skladno s katerim je glavno mesto eden od simbolov državnosti. Vsebinsko je glavno mesto predvsem upravno središče države. Na njegovem območju pri izvajanju svojih pristojnosti delujejo državni organi in organi Mestne občine Ljubljana. V interesu države in mestne občine je zagotovitev usklajenega načrtovanja razvoja območja glavnega mesta v vseh razvojnih programih – tako državnih sektorskih programih in ustreznem prostorskem aktu, regionalnem programu, kakor tudi občinskih prostorskih in drugih razvojnih načrtih – ter usklajeno izvajanje nalog iz pristojnosti državnih in občinskih organov. Poseben položaj glavnega mesta ni slovenska posebnost, prav obratno, takšno zakonsko ureditev poznajo v skoraj vseh evropskih državah. Ljubljana ima tudi sicer zaradi svoje zgodovine, geografske lege, demografskega položaja ter strukture gospodarstva in prebivalstva poseben družbenokulturni, upravni in gospodarski pomen za Slovenijo. S tega vidika je središče, v katerem sta povečana število in obseg družbenoekonomskih dogajanj oziroma dogodkov. To je mestno občino

nedvomno tudi dodatno stroškovno in investicijsko-razvojno obremenilo, saj mora aktivno sodelovati v razvoju in vzdrževanju različnih infrastrukturnih omrežij: cestnih, komunalnih, socialnih, institucionalnih in tako naprej. Seveda so vsa ta omrežja namenjena tako rezidentom kot dnevnim ali občasnim migrantom, z njimi pa so izpolnjeni pogoji za uresničevanje nalog Ljubljane kot glavnega mesta države. V Ljubljani imajo sedež državni organi skupaj na kar 79 lokacijah ter več kot 70 tujih veleposlaništev.

Zakon o glavnem mestu ne posega v izvirne pristojnosti Mestne občine Ljubljana, zavezuje pa jo, da pri izvajanju svojih nalog upošteva poseben interes države, povezan z glavnim mestom kot upravnim središčem države. Tako Zakon o glavnem mestu v 6. členu določa naloge in programe, s katerimi Mestna občina Ljubljana v okviru svojih pristojnosti na področju varstva okolja, urejanja in rabe prostora, javne varnosti, prometne varnosti in mestnega prometa, zagotavljanja gospodarskih in negospodarskih javnih služb in na drugih področjih, na katerih obstaja javni interes, zagotavlja pogoje za delovanje organov in organizacij ter predstavništev, določenih v 1. členu Zakona o glavnem mestu, ki imajo svoj sedež v glavnem mestu Slovenije.

Kot vir sredstev za financiranje izvajanja teh nalog Zakon o glavnem mestu določa tudi del dohodnine, ki je tudi predmet urejanja te novele. V povezavi z vsebino sprememb zakona lahko pojasnimo, da se s predlaganimi spremembami in dopolnitvami 6.a člena Zakona o glavnem mestu določa način določanja deleža dohodnine, ki bo za posamezno proračunsko leto pripadal Mestni občini Ljubljana. Odstotek dohodnine je temeljil na izračunu prihodka glavnega mesta po formuli, s katero se primerja povprečne stroške Mestne občine Ljubljana in povprečne stroške mestnih občin. V predlogu zakona se nedvoumno določa, da ne glede na izračun na podlagi metodologije, določene z uredbo, delež dohodnine, ki pripada mestni občini za posamezno proračunsko leto, ne sme biti višji in ne nižji od razpona, ki ga določa zakon. Ker bo način izračuna urejen z novo uredbo, se bo v celoti razveljavila Uredba o metodologiji za izračun razmerja med ocenjenimi stroški financiranja nalog in programov glavnega mesta in dohodnino. S takšno ureditvijo bo jasno in nedvoumno določen vir prihodkov Mestne občine Ljubljana za financiranje nalog po Zakonu o glavnem mestu, njenim organom pa bo omogočena samostojnost pri načrtovanju in sprejemanju odločitev o financiranju nalog – govorimo torej o predvidljivosti deleža dohodnine –, na drugi strani pa bo predvidljivost seveda tudi obveznost državne proračuna.

Kar se tiče razlogov za spremembo, lahko ugotovimo, da je določba veljavnega zakona nomotehnično sporna in povzroča različne možne interpretacije, saj zakon določa



eno vrednost, z uredbo pa se, ne glede na to, vsake 4 leta izračunava drugačna vrednost. Zato Vlada ocenjuje, da je določba spremembe nujna, ne glede na višino zneska, ki jo bo zakon ali uredba določila.

Od leta 2009, ko je bil Zakon o glavnem mestu dopolnjen, 6.a člen zakona določa kot dodatni vir financiranja 0,73-odstotni delež prihodkov od dohodnine, vplačane v predpreteklem letu, povečane z inflacijo za leto pred letom in leto, za katero se MOL izračuna dohodnina. Glede na to je treba gibanje stroškov, prihodkov, predvsem pa pobranih prihodkov od dohodnine periodično preverjati, saj je razmerje med posameznimi parametri, ki so bili podlaga za izračun prvega zneska, v dinamičnem razmerju.

V skladu z zakonom naj bi 1. 1. 2010 za obdobje 4 let pripadalo Mestni občini Ljubljana 0,73-odstotka dohodnine, v vmesnem času pa je v to posegal Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2013 in 2014, ki je določil, da Mestni občini Ljubljana za leti 2014 in 2015 pripada 0,58 % dohodnine. Za leto 2014 je bila izračunana višina le še 0,37 % in za leto 2017 oziroma trenutno le še 0,32 % dohodnine. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsednik, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Res je, da ima Mestna občina Ljubljana kot glavno mesto države, kjer imajo svoj sedež državni organi in državne organizacije, tuja diplomatska predstavništva, tuji konzulati, mednarodne organizacije in predstavništva mednarodnih organizacij, poseben status. In res je, da mora MOL iz tega razlogov v okviru svoje pristojnosti zagotoviti pogoje za njihovo delovanje in da ima za ta namen dogovorjeno drugačno financiranje. Tako je tudi prav. Vendar je na mestu vprašanje, koliko več v primerjavi z drugimi občinami dobi Ljubljana – ne le iz tega naslova, ampak tudi v primerjavi z drugimi občinami.

Po veljavnem zakonu ter Uredbi o metodologiji za izračun razmerja med ocenjenimi stroški financiranja nalog in programov glavnega mesta in dohodnino MOL za obdobje od leta 2014 do letos pripada delež dohodnine v višini 0,37 % dohodnine, plačane v preteklem letu, pred letom, za katero se izračuna dohodnina. Problem je v številkah. To pomeni, da je MOL v letu 2014 dobil 7 milijonov 685 tisoč 427 evrov, za leto 2015 6 milijonov 911 tisoč 768 evrov ter za leto 2016 7 milijonov 85 tisoč 837 evrov. Današnji predlog spremembe zakona pa določa, da bo Ljubljana iz tega naslova v letu 2018

prejela kar 3,3 milijona evrov več kot leto prej. Za enak znesek se bodo, logično, znižali prihodki iz dohodnine v državnem proračunu, ker delež dohodnine po tem predlogu za posamezno proračunsko leto ne sme biti nižji od 0,60 %, doseže pa lahko zgornjo mejo, to je 0,80 %, lahko predvidevamo, da bo kmalu dosegel maksimalno višino.

V Novi Sloveniji se sprašujemo, kateri dejanski razlogi so narekovali Vladi, da MOL ponovno daje več finančnih sredstev za enak obseg opravljanja nalog kot v preteklih letih. Lahko sicer ugibamo, vendar je najverjetnejši razlog ogromna zadolženost našega najlepšega mesta na svetu, skupaj s svojimi pravnimi osebami je svojo zadolženost v desetih letih s 57 milijonov evrov povečal na 115 milijonov evrov. Današnje dolgove Ljubljane bodo torej odplačevali do leta 2031, ko zapade zadnje posojilo.

Tudi druge občine bi potrebovale več sredstev za izvajanje z zakonom določenih nalog, predvsem tiste, ki z dohodnino ne zberejo dovolj sredstev. Finančna izravnava namreč predstavlja pomemben vir financiranja občin, ki zagotavlja izvajanje z zakonom določenih nalog občinam, v kolikor posamezna občina s prihodki, ki so ji zagotovljeni z zakonom, ne more pokriti teh stroškov. Dejstvo je, da bodo prav vse občine morale izpolniti svoje dodatne obveznosti; tudi tiste, ki jih prinašajo spremembe plačilne politike v javnem sektorju, in še druge naloge. Jeseni bomo v Držanjem zboru razpravljali o predlogu novele Zakona o financiranju občin, ki ne prinaša nobenih izboljšav za delovanje občin. Če upoštevamo dejstvo, da je povprečnina že pred štirimi leti znašala 536 evrov, ne moremo govoriti, da se povprečnina zvišuje, tako kot trdi vlada. Naslednje leto bo namreč komaj ujela višino nekdanje povprečnine, ki je bila v vmesnem obdobju močno zmanjšana.

Skratka, slovenske občine, zlasti manjše, imajo vse več nalog in vse manj sredstev. De facto to pomeni počasno ukinjanje manjših občin, na kar v Novi Sloveniji že dalj časa opozarjamo, po drugi strani pa Mestna občina Ljubljana dobiva več sredstev, in to za enak obseg specifičnih nalog, ki jih opravlja kot glavno mesto. Ta vlada očitno, ker že vse obdobje povečuje centralizacijo, zdaj še dodatno daje Mestni občini Ljubljana dodatna sredstva, s tem pa siromaši podeželje.

Ker predlog spremembe Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije ne opravičuje dodeljevanja deleža dohodnine Mestni občini Ljubljana v večjem obsegu kot doslej, bomo v Novi Sloveniji glasovali proti predlaganemu zakonu.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.



DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdrav vsem skupaj!

»Postopek določitve povprečnine ni jasen ... Naloge občin niso jasno določene ... Vrstni red aktivnosti ni jasno določen ... Ureditev omogoča različne interpretacije ... Sistem ne upošteva vseh pomembnih dejavnikov ... Povprečnina se ne izračunava, ampak določa brez ustreznih podlag ... Ministrstvo ni izvajalo ustreznih analiz ...« Konec citatov. To je le nekaj ugotovitev iz revizijskega poročila o financiranju primerne porabe občin. Namesto odprave teh ugotovitev teh pomanjkljivosti v obstoječem sistemu financiranja lokalne samouprave pa se vlada očitno zdaj ukvarja z deljenjem predvolilnih bombončkov. Razmerje med državo in glavnim mestom je že ves čas razburkano, ena vlada Ljubljani nekaj vzame, druga nekaj da in tako naprej in tako nazaj, in tokrat vlada Ljubljani očitno namenja dati 3,3 milijona evrov. Čeprav je Zakon o glavnem mestu po našem mnenju že zdaj dovolj jasen. Nerazumljivo je, kako si je lahko pristojno ministrstvo določilo, da glavno mesto prejme 0,73 dohodnine, razlagalo tako, da je zamenjalo številki, in smo prišli do 0,37. A to je verjetno le eden izmed inovativnih izračunov, ki vladajo na področju financiranja občin – pristojni minister se s tem problemom ne ukvarja.

Sprejeta je bila strategija lokalne samouprave, lepo se bere, pa čeprav bi jo težko označili za strategijo. Zakonodaja, ki jo pripravlja resorni minister, pa je povsem nekaj drugega. Vlada na eni strani govori o tem, kako bo okrepila lokalno samoupravo in krepila občinsko povezovanje na regionalni ravni, hkrati pa je vložila spremembe Zakona o financiranju občin, s katerim želi krepko skržiti finančne spodbude za združevanje občinskih uprav in skupnih služb. Glede problematike financiranja občin kot take pa v zakonu ni nobene konkretne rešitve. Za kako globoko problematiko gre, jasno izhaja iz prej citiranega revizijskega poročila. O tem je govora že desetletje, spremeni pa se nič. Povprečnina se preprosto ne izračunava, ampak se določi glede na to, koliko denarja je vlada pripravljena dati. Ministra že cel mandat sprašujem po seznamu vseh obveznih nalog občin. Do danes ga še nisem dobil, ker ne obstaja. To potrjuje tudi revizijsko poročilo. Postopek izračuna primerne porabe je popolnoma netransparenten in nejasen. Večino časa se tako namenja razlagi postopka glede na lastne interese deležnikov. Gre za pogajanja brez kakršnekoli resne predhodne analize izračuna dejanskih podatkov, stanje je preprosto nevzdržno. V Levici že cel mandat opozarjamo na to. Skoraj ne mine mesec, da ne bi ministra ali Vlado vprašal kaj v zvezi s tem. Odgovori se v večini ponavljajo. Minister je v ponedeljek celo dejal, da se odgovor na ugotovljene pomanjkljivosti Računskega sodišča skriva v noveli Zakona o financiranju občin. 108 strani dolgo revizijsko poročilo je bilo objavljeno 14. 6.,

Vlada je novelo Zakona o financiranju občine sprejela 29. 6. Skratka, spremembe Zakona o financiranju občin bomo sprejemali, še preden bo Vlada pripravila odzivno poročilo na revizijo Računskega sodišča, še preden bomo dobili seznam obveznih nalog, za katerega skoraj prosim že tri leta. To ni le neresno in neodgovorno, to je škandalozno! V neki približno normalni državi bi premier ali premierka odstopil tega in takšnega ministra ali ministrico, zožal ekipo.

V Levici zaradi povedanega ne bomo podprli nobene spremembe na področju lokalne samouprave, ki ne bo vsebovala ustrezne in resne analize in utemeljitve sprememb. Od ministra pa pričakujem, če že ne odstopi zaradi te škandaloznosti, da že pred začetkom pogajanj o višini povprečnine končno dobimo seznam obveznih nalog občin, da bomo sploh vedeli, o čem se pogovarjamo. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, drage kolegice in kolegi, dragi državljani, predvsem pa drage Ljubljankinje in Ljubljanci!

Pričujoča sprememba Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije je odgovor na več let trajajoče posege v proračunske prihodke glavnega mesta iz naslova dohodnine. In dejstvo, da so bili ti posegi slabo argumentirani ter nesorazmerni v primerjavi s tem, kar so v istem obdobju doživljale vse druge občine. Četudi je bila večina rezov v prihodke Mestne občine Ljubljana od leta 2007 naprej pojasnjenih kot varčevalni ukrep in nezogibna poteza preteklih vlad, se ni dalo ogniti občutku, da je šlo za politično obračunavanje z mestno oblastjo in da je šlo predvsem za igro moči, v kateri smo na koncu izgubljali vsi po malem; in to vsi ljudje, tako tisti, ki v Ljubljani živijo, kot oni, ki se v njo vozijo na delo in šolanje. Slednje ni samo krivično, je predvsem nedopustno, če vemo, da govorimo o glavnem mestu Republike Slovenije.

Ljubljana je vsestransko središče naše države in simbolni dom vseh Slovencev. Ta je lep, sodoben, v mnogočem vzoren in vedno, ko nagovarjamo svet, dostojen. Zato pozdravljamo potezo Vlade, ki je s predlagano novelo Zakona o glavnem mestu sledila predlogom Mestne občine Ljubljana za ureditev zanesljivejšega modela financiranja funkcij in nalog glavnega mesta iz naslova dohodnine in predvsem uravnotežen model financiranja največje občine v primerjavi z vsemi ostalimi. Pri tem stojimo na stališču, da ne gre za privilegiranje, ampak za izenačevanje ali – komur je bliže – popravo krivic. Spomnimo, prihodki Mestne občine Ljubljana iz naslova dohodnine so od leta 2007, ko so bili v primerjavi z letom poprej zmanjšani za skoraj tretjino, neprenehoma padali. Leta



2015, ko so bili njeni prihodki iz tega naslova najnižji, so znašali komaj polovico zneska iz leta 2010. Na tak način ni bila oškodovana niti ena druga slovenska občina. Tega v prvih poskusih sicer ni odpravila sedanja vlada, je pa ta vlada prva, ki je stališča največje slovenske občine znala gledati neobremenjeno in skozi prizmo tega, kar pričakuje od Ljubljane, ko gre za izvrševanje potreb državnih organov in funkcij glavnega mesta. Zato je maja lani sklenila dogovor med Vlado Republike Slovenije in Mestno občino Ljubljana za obdobje 2016–2018. V njem je opredelila naloge mestne občine in mesta državnih organov pri izvajanju programov in nalog, pomembnih tako za razvoj glavnega mesta kot za razvoj državnih institucij v prihodnjih letih, in določila terminski načrt izvedbe finančnih in premoženjske posledice in vire ter pogoje financiranja. Zdaj je s predlagano novelo Zakona o glavnem mestu tu uspešen odgovor na upravičene zahteve glavnega mesta, na ta način se bo zagotovil model financiranja, ki bo omogočil stabilnejše načrtovanje državnih projektov in funkcij mesta Ljubljane. S to novelo se bo delež dohodnine v proračunu Mestne občine Ljubljana prvič po letu 2010 dvignil nad 10 milijonov evrov. Pomembneje pri tem pa je dejstvo, da se predlagani model financiranja nanaša na štiriletno obdobje, kar samo po sebi zagotavlja večjo finančno stabilnost in lažje načrtovanje razvoja glavnega mesta.

Ne nazadnje velja opozoriti, da si Ljubljana to zasluži, ker dobro opravlja funkcijo glavnega mesta, in tudi zato, ker so potrebe njenih občanov vredne prav toliko kot potrebe občanov katerekoli druge občine, ki podobnih funkcij nima.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Lisec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Kadarkoli nanese beseda na pojem lokalna samouprava, v Poslanski skupini SDS vedno pozorno prisluhnimo. To kaže tudi naše poslansko vprašanje in ne nazadnje nujni sklici Odbora za notranje zadeve, lokalno samoupravo in javno upravo in, če želite, tudi današnja zahteva za prvo oziroma tako imenovano splošno razpravo.

Pa gremo k zakonu, ki je pred nami. V uvodu predlagatelj zapiše: »Zakon o glavnem mestu temelji na dejstvu, da je glavno mesto Republike Slovenije v skladu z ustavo eden od simbolov državnosti.« S tem v Poslanski skupini SDS nimamo nobenega problema, niti s tem, da je glavno mesto Ljubljana. Strinjamo se tudi, da ima Ljubljana zaradi svoje zgodovine, geografske lege, demografskega položaja in

tako naprej nek poseben pomen. Nobenega problema. Tudi s tem nimamo problema, da kot predlagatelj zapiše, imajo v Ljubljani sedež državni organi. Čeprav tukaj že gremo k tistemu, čemur se reče, eni so za centralizacijo, drugi za decentralizacijo. Zadnji primer iz Posavja, ko Vlada želi en regijski sedež podjetja preseliti v Ljubljano, potem pa se bo pa sklicevala, da Ljubljana ima s tem stroške. Pustite kakšen sedež kakšnega sklada, kakšne zbornice oziroma kakšne druge državne institucije tudi v Mariboru, v Krškem, v Novi Gorici, pa da ne naštevam naprej vsaj mestnih občin, če ne želite, da ne naštevam vseh 211 občin.

Danes smo slišali predvsem s strani Ljubljančanov, da kako je ta Ljubljana nesrečna, ker ima same stroške zaradi tega, ker je glavno mesto. Zelo malo pa je bilo povedanega o tem, kako ima glavno mesto pozitivne učinke; da ima Ljubljana pozitivne učinke, predvsem finančne, s tem, ko je glavno mesto. Pa ne govorimo samo o tem političnem nivoju in tem, kako vsi mi hodimo v službo v Ljubljano, tu puščamo na različnih subjektih svoje finančne prihodke, da prihajajo predvsem v Ljubljano turisti, da se predvsem pomembna podjetja odločajo vsaj za logistične centre v Ljubljani, ki zopet pomenijo nek plus za občino, kajti če imaš neko novo podjetje, moraš plačati komunalni prispevek, če hočeš imeti ljudi v tem podjetju, jih moraš zaposliti, in po navadi se potem mladi priselijo v to občino in potem plačujejo dohodnino in tako naprej. Ljubljana ima kar nekaj pozitivnih učinkov zaradi tega, ker je glavno mesto.

Danes smo slišali, da ima ta uboga Ljubljana v zadnjih letih nižjo dohodnino. Ampak, kdo plačuje dohodnino? Dohodnino plačujejo prebivalci in po zakonodaji gre 52 % dohodnine občini, v kateri ima nekdo stalni naslov. Bom povedal konkreten primer. Ko smo se v Sevnici odločali za spremembo občinskega prostorskega načrta in smo pri nekaterih gabaritih razmišljali, ali bodo nakloni hiš med 20 in 40 %, ali manjši ali krajši, sem rekel na občinski seji, da zaradi mene lahko pride tudi naš najbolj znani tast Donald Trump in mi, po domače rečeno, skoraj dol visi, kakšen bo naklon njegove hiše. Važna bo samo ena stvar: da gospod Trump ali pa kak drug milijarder ali milijonar izpolni en pogoj – stalno bivališče. Kaj nam pomaga komunalni prispevek, na primer, 100 tisoč evrov za neko malo večjo oziroma veliko graščino, če bi nam gospod Trump verjetno vsako leto pustil nekaj milijonov dohodnine. In če predvidevamo, da bo živel vsaj nekaj let, milijon, milijon, milijon in se to nabira. Skratka, zakaj nižji prispevki dohodnine – zato, ker morda pa Ljubljančani ali ostali Slovenci več ne vidijo Ljubljane kot neke razvojne priložnosti in se selijo v druga mesta, predvsem v bližini, Domžale, Trzin. Tudi iz naših krajev ljudje pravijo, saj je Ljubljana fina, ampak četudi v Trebnjem ostanem, rabim pol ure do Ljubljane, tako kot povprečen Ljubljančan iz Fužin do



Bežigrada, in zakaj bi plačeval dohodnino tam, če lahko ostanem doma v Trebnjem.

Ključno, zakaj smo se odločili predlog za splošno razpravo, je to, da se dogaja politika, ki se je začela že leta 2009; ne da se Ljubljana izenačuje z ostalimi občinami, ampak da ima vedno neke prednosti, predvsem finančne. In ko gledamo, da bo Ljubljana na podlagi tega zakona dobila kar tako, zato ker bo pač sprejeta novela tega zakona, 3,3 milijona, s tem v Poslanski skupini SDS ne bi imeli nobenih problemov, imamo pa problem, ker je pred nami Predlog zakona o spremembah Zakona o financiranju občin, kjer bodo de facto – in to tudi predlagatelj sam zapiše, »pričakovati je, da bodo podlage za izračun povprečnine zaradi črtanja določbe tretjega odstavka 6. člena veljavnega Zakona o financiranju občin in vplivov inflacije na višino dohodnine, pod pogojem, nižje.« Skratka, Ljubljana bo dobila, ampak temu ne bodo sledile ostale občine. Pa če vemo, da gre tu, na primer, za nadaljevanje politike iz leta 2009, ko je bila že uveljavljena sprememba 6. člena Zakona o glavnem mestu, imamo tu kar nekaj problemov.

V SDS nismo proti razvoju Ljubljane, ampak moti nas, ker za protiutež dobimo Zakon o financiranju občin, kjer se ostalim občinam znižujejo prihodki. Pa lahko sicer nekateri rečejo, ja, nekaj je povprečnina, nekaj je dohodnina, ampak dejstva so znana. V Poslanski skupini SDS smo že leta 2013 vložili zahtevo za sklic nujne seje po tistem, ko je tedanja predsednica vlade podpisala dogovor, protokol s tedanjim oziroma sedanjim županom Mestne občine Ljubljana, kjer je po ministrstvih opredeljeno, kaj Ljubljana dobi – sklep, rok izvedbe, odgovornost Vlade in odgovornost Mestne občine Ljubljana. Ampak, glejte zlomka, da je Ljubljana v privilegiranjem, ne pa v enakem položaju – če bi Vlada spoštovala ta dogovor, bi spoštovala tudi sklep številka 55, kjer piše: »Na temo Zakona o financiranju občin se uredi sestanek, zraven se povabi tudi pristojne sindikate. Predlog Odbora za finance pri Združenju mestnih občin,« to ni samo Ljubljana, »je, da bi mestne občine prejele 20 % višjo povprečnino, ker nadomeščajo regije.« Ampak danes imamo pred sabo Zakon o glavnem mestu in ne Zakona o mestnih občinah, ki bi vse dobile na podlagi tega sklepa 20 % višjo povprečnino. Ne! Samo Ljubljana bo dobila zaradi zakona višjo dohodnino, ne glede na to, ali bo imela stalne prebivalce ali pa jih ne bo imela.

Potem smo v Poslanski skupini SDS sklicali tudi nujno sejo v tem mandatu, junija 2015, naslov Problematika financiranja občin, kjer smo opozorili, da je Vlada popolnoma zavozila na področju lokalne samouprave. Sprejela je Zakon o interventnih ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin, ki naj bi občinam prineslo tam 20 oziroma 30 milijonov nekkih odpustkov, kjer se bodo zadeve uredile. 3 milijone so občine pridobile, ampak na podlagi tega pa je ta vlada, ki tako skrbi za občine, naredila tudi novelo

Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, kjer je znižala povprečnino s sedaj že sprejetih 536 na 525 evrov. Toliko o skrbi te vlade za lokalno samoupravo!

O tem sem spraševal tudi ministra za javno upravo in lokalno samoupravo na ponedeljkovi seji pri ustnih poslanskih vprašanjih, pa je bilo rečeno: »Ah, saj zadeve na področju lokalne uprave so super fino.«

Še bolj nas moti dejstvo, ker kot je bilo danes že omenjeno, Vlada nekaj napiše, drugo pa dela. Pred sabo imam Strategijo razvoja lokalne samouprave Republike Slovenije do leta 2020. Lepo se bere, kako bo lokalna samouprava po letu 2020 ena zgodba o uspehu, kjer bodo vse občine živele kot v pravljicah, ampak glejte, samo ena občina bo tista, ki bo nekaj dobila. In je prav – še enkrat ponavljamo. Ampak, zakaj tega niso deležne tudi druge občine? Številke so jasne in predlogi zakonov so jasni; imamo Zakon o glavnem mestu Slovenije, kjer Ljubljana dobi, in imamo Zakon o financiranju občin, kjer občine, vse ostale, izgubijo zaradi nove kalkulacije povprečnine. Štajerci, preberite si včerajšnji članek v Večeru. Mestna občina Maribor izgublja po Zakonu o financiranju občin. Izgublja! Ker bo ne samo na podlagi tega zakona, ampak – to tudi pričakujem pri Zakonu o financiranju občin – bo dokazano, da Mestna občina Ljubljana pridobiva. In še enkrat – in upam, da zadnjič danes –, prav je, da mestna občina dobi. Popolnoma narobe, popolnoma zgrešeno pa je, da dobi ne na račun drugih, ampak na račun politike te vlade, ki drugim ne da.

Primer. Ta zakon ima 3,3 milijone finančnih učinkov. Pustimo ob strani dejstvo, da država oziroma predlagatelj napiše, da so »sredstva zagotovljena znotraj državnega proračuna«. 3,3 milijona sredstev je zagotovljenih, malo bo Vlada premetavala številke, ko pride pa ali leva ali desna opozicija s predlogom zakona, ki ima na primer milijon evrov finančnih posledic, pa je že rdeča luč; Vlada tega denarja ne more dobiti, ga na more prerazporediti in tako naprej. Tukaj pa 3,3 milijone se z lahkoto prerazporedi, ker je politična volja. Ta politična volja od leta 2009 ima eno isto premico: Ljubljana dobi zaradi uklanjanja levih predsednikov vlad več, ker ima levega oziroma – po domače povedano – pravega župana. Naj bo pravi župan tudi naprej, ampak naj ne dobijo posebnih zakonov na račun vseh drugih 210 občin. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o



spremembah in dopolnitvah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije. Naj takoj uvodoma povem, da smo v Poslanski skupini DeSUS naklonjeni predlagani noveli, s katero bomo zagotovili nekoliko večjo finančno samostojnost Ljubljane kot glavnega mesta države.

Predvsem finančna neodvisnost in likvidnost sta tisti težavi, s katerim se sooča večina slovenskih občin. Vsaka se po svojih najboljših močeh trudi pobrati čim več drobtinic skupne finančne pogače, medtem ko področje enakopravne razdelitve bremen in obveznosti terja predvsem različne prakse, ki so žal bolj ali manj odvisne od ambicij, volje in znanj posameznih županov.

V Poslanski skupini Desus smo zaskrbljeni nad rdečimi številkami pri zadolženosti občin. Občine se tega dobro zavedajo in nenehno opozarjajo, da njihovi trenutni finančni viri ne zadostujejo za celovito in ustrezno opravljanje vseh svoji nalog, zato vedno znova odpiramo Pandorino skrinjico, ko se dotaknemo razprav o določanju povprečnih, skupne primerne porabe občin, finančne izravnave, sofinanciranja in podobno. Samo za občutek bom na tem mestu izpostavil nekaj števil. Leta 2016 je bila skupna zadolženost vseh občin 865 milijonov evrov, lani je slednja znašala 842 milijonov evrov, od tega pa skupni dolg mestnih občin 804 milijone evrov. To pomeni, da je bil povprečen dolg na prebivalca 408 evrov v Sloveniji. Od vseh občin jih je lani bilo nezadolženih zgolj 16. Čeprav zadnja leta trend zadolževanja upada, to še vedno ni dovolj. Tako je bila zadolženost občin v letu 2007 344 milijonov evrov, kar je skoraj trikrat manjši znesek kot sedaj. Sistem primerne porabe vsako leto med 212 občin razdeli približno milijardo evrov od dohodnine, kar je približno polovica vseh prihodkov občin.

V Poslanski skupini Desus razumemo in povsem logično se nam zdi, da imajo mestne občine nekoliko večji dolg in stroške, še zlasti, ko govorimo o vlogi prestolnice. Sem sodijo nekatere dodatne naloge in izdatki za investicije, saj imajo mestne občine večjo kulturno, športno, izobraževalno in prometno infrastrukturo in seveda s tem večje finančne obremenitve. Nič presenetljivega ali neupravičenega, saj vendarle govorimo ne samo o prioriteti ustvarjanja kakovosti in življenja občanov, ampak o številnih dnevnikih delovnih migrantih ter šolajočih vseh mladih, ki prihajajo v tako sredino.

V Poslanski skupini Desus verjamemo, da bo Mestna občina Ljubljana znala opravičiti nekoliko višje prihodke iz naslova pobrane dohodnine, kot je to delala doslej. Kot sem že uvodoma napovedal, v poslanski skupini menimo, da je predlog zakona ustrezen za nadaljevanje zakonodajnega postopka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani minister z ekipo, kolegice in kolegi!

V slovenski ustavi piše, da je Ljubljana glavno mesto Republike Slovenije. S tem povezano ima glavno mesto tudi statusni simbol državnosti in po vsebini predstavlja upravno središče države. Poleg številnih državnih institucij imajo sedež v Ljubljani tudi tuja diplomatska in konzularna predstavništva, mednarodne organizacije in drugi subjekti, s katerimi slovenske institucije in gospodarske družbe sodelujejo na različnih področjih. Ne nazadnje pa mora glavno mesto po Zakonu o lokalni samoupravi izvajati naloge in skrbeti za dobrobit prebivalcev in prebivalcev samega mesta. Ob tem ne smemo pozabiti tudi na dnevne migrante, ki vsak dan prihajajo oziroma prihajamo v Ljubljano; delavce, dijake, študente, bolnike, turiste, obiskovalce mnogih kulturnih in športnih dogodkov. Potrebna infrastruktura se mora zgraditi, vzdrževati in posodabljeni – verjetno se v tem vsi strinjamo, da je potrebno slediti trendom evropskih in svetovanih prestolnic.

S predlagano novelo zakona se proračunu Mestne občine Ljubljana zagotavljajo viri, ki bodo sorazmerni nalogam in programom, določenim v tem zakonu. 6.a člen predloga zakona tako opredeli način določanja deleža dohodnine, ki bo za posamezno proračunsko leto pripadal Mestni občini Ljubljana. Pri izračunavajo se upoštevajo prilagojene povprečne vrednosti tekočih stroškov vseh občin, tekočih stroškov in prihodkov Mestne občine Ljubljana, tekočih stroškov in prihodkov ostalih mestnih občin ter število prebivalcev glavnega mesta po podatkih Statističnega urada na dan 1. januarja tekočega leta minus enega ter dohodnina, vplačana v predpreteklem letu pred letom, za katerega se ji izračuna razmerje. Ne glede na izračun na podlagi metodologije, določene z uredbo, delež dohodnine, ki pripada mestni občini za posamezno proračunsko leto, ne sme biti nižji od 0,60 % in ne višji od 0,80 %. Predlagatelj te novele, torej Vlada, meni, da je predlagana ureditev bolj jasna in nedvoumno določa vir prihodkov glavnemu mestu za naloge, ki jih nalaga zakon glavnemu mestu.

Socialni demokrati ocenjujemo, da je v interesu vseh nas, ne le države, da se zagotovi usklajeno programiranje razvoja območja glavnega mesta v vseh razvojnih programih, pa najsibo to na ravni državnih sektorskih programov, v ustreznem prostorskem aktu, regionalnem programu kot tudi v občinskih prostorskih in drugih razvojnih planih ter usklajenega izvajanja nalog iz pristojnosti državnih in občinskih organov. Tudi za te naloge je potrebno zagotoviti ustrezno višino sredstev.

Socialni demokrati se strinjamo s tem, da se Ljubljana kot metropola ustrezno razvija ter ostalim slovenskim mestom in regijam pomaga pri vzpostavljanju stikov z vsemi pomembnimi institucijami. Ti so pomembni, saj



pripomorejo k prepoznavanju ostalih regij in razvoju le-teh. Z razvojem ostalih mest in regij v Sloveniji se bo tudi dnevni migracijski tok proti Ljubljani z leti umiril.

K dosegu cilja razvoju ostalih slovenskih regij in mest bo pomembno pripomogla tudi prevetritev sistema financiranja občin. Financiranje javnih zadev na ravni občin mora slediti dodeljenim nalogam in obveznostim, ki jih država z zakoni in pooblastili v izvajanje naloži občinam. Lokalne skupnosti je treba spodbujati k investicijam, še posebej, kadar gre za projekte, sofinanciranja s strani Evrope. Lokalne skupnosti so v preteklih perspektivah bolj ali manj uspešno črpala sredstva, ki jih je Evropa namenjala za enakomeren razvoj regij. Temu vprašanju pa bo potrebno v prihodnje nameniti še bistveno več pozornosti.

Ne nazadnje Socialni demokrati menimo, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, in bomo predlog tudi podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Začnemo z mag. Dušanom Verbičem, nadaljevali bomo z dr. Francem Trčkom in Draganom Matičem.

Mag. Verbič, izvolite, imate besedo.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik! Spoštovani minister s sodelavci, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Predno se bom dotaknil svojega dela razprave, me je spodbudil spoštovani kolega, ki je v svoji predstavitvi bil v neki smeri malce kritičen, pa bom vseeno dva, tri stavke namenil.

Dejstvo je, da v Ljubljani kot glavnem mestu Slovenije prav gotovo prebivalstvo vsa leta raste, ne glede na to, da je bilo rečeno o dnevni migraciji, ki ji bom v nadaljevanju tudi nekaj besed namenil. Preprosto se tudi v teh razpravah ne moremo sprijazniti z dejstvom, da glavna mesta, ne glede katero je v posamezni državi, v primerjavi z evropskimi prestolnicami imajo nek poseben status urejenosti tako na zakonski kot tudi normativni plati.

Če sem malce hudomušen, meni je čisto vseeno, če je glavno mesto Republike Slovenije v Sevnici, kjer je pač zdaj nek znameniti tast, vendar je potrebno to urediti v zakonu. O tem se bomo pogovarjali in dejstvo je, da glavno mesto mora imeti nek poseben status. In za konec, pozabljamo v teh razpravah, da župane volijo občani mest in ne poslanske skupine in ne politične stranke.

Ko sem pogledal v zvezi z današnjo razpravo na to točko, moram priznati, da me je že malce presenetilo nekaj drugega. Imamo zgolj 6 členov, od tega je pomemben zgolj samo tisti, ki govori, ali predlog je, o 0,6 % dohodnine – razpravljalcev je najavljenih 36. Veste,

zanimalo me je nekaj – koliko od teh razpravljalcev pa ima stalno prebivališče v Ljubljani? To je tudi nek pokazatelj. Ugotovitev je, da zgolj šest. Pove to samo o sebi.

Zdaj pa nekaj besed, kar se tiče vsebine samega zakona. Dejstvo je, da Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije, ki je bil sprejet pred davnimi leti, je bistvo določil v 3. členu, ki govori, da država in glavno mesto morata imeti neko razmerje, neko opredelitev pristojnosti. In dejstvo je, da se je tudi v teh samih predstavvah bolj obrobno dotaknilo tistih pomembnih nalog, kjer je urejeno razmerje država in glavno mesto. Se pravi, potrebno je urediti pogoje, da delujejo državni organi in organizacije ter vsa možna predstavništva, da so v tem kontekstu neposredno povezani pogoji za razvoj glavnega mesta, tako za protokolarne kot tudi za promocijske zadeve, da ne bom govoril tudi o tako imenovanem vidiku mednarodnega sodelovanja in na koncu o samih proslavah, ki se praviloma odvijajo v glavnem mestu. Je pa prav, da se je v zadnjih letih začelo pojavljati, da so različne proslave tudi po Sloveniji.

Dejstvo je, kot je bilo rečeno, da vsako glavno mesto praviloma predstavlja ne samo kulturno, izobraževalno, finančno središče vsake države. Povsod, tudi v Republiki Sloveniji, je v glavnem mestu praviloma sedež, tako imenovano upravno središče, kot tudi institucij državne oblasti, in kot rečeno mednarodnih oblik subjektov, vključno tudi z veleposlaništvu. Ampak tisto, kar je pomembno vsaj za slovenske razmere in glavno mesto, je potrebno najverjetneje velikokrat izpostaviti, da slovensko glavno mesto najverjetneje doživlja – tako kot tudi ostala evropska mesta – veliko število dnevne migracije. Potem si nalijmo čistega vina; številka dnevni migracij v glavno mesto Slovenije je praktično preko 100 tisoč. Če tej številki dodamo še število občanov, ki imajo stalno prebivališče, je številka tam blizu 278 tisoč in skupno predstavlja kar lep zalogaj za mestno oblast, kajti tovrstna številka ali ta tako imenovana dnevna migracija potegne za sabo obilico aktivnosti, ki jih je potrebno postoriti predvsem na infrastrukturnih območjih – ceste, tako imenovane komunalne infrastrukture, parkirišča in podobno.

Če vseeno nekaj besed namenim temu tako imenovanemu dnevni migracijskemu toku, kar je bilo prej v predstavitvi malo vezano tudi na dohodnino. Tudi tukaj si moramo res nalliti čistega vina. Vsako glavno mesto – in menim, da tudi Ljubljana – močno deluje v sistemu, da se odpirajo možnosti odpiranja zaposlovanja ne glede na to, iz katerih krajev ali iz katerih občin nekdo prihaja. Kot rečeno, to je kar blizu 100 tisoč, raje nekaj več. V zvezi s tem pa je potrebno povedati, da vsi zaposleni plačujejo dohodnino predvsem v tistih občinah, v katerih imajo stalno prebivanje. To pomeni, da ta relativno velika številka, tudi za slovenske razmere, pomeni, da ta migracijski tok ne polni proračuna glavnega mesta oziroma mesta



Ljubljane, pač pa tistih, kot rečeno, iz katerih prihajajo. Zato je prav, da se tudi na tem mestu zelo jasno izpostavi, zakaj je predlog zakona v tem razmerju, kot tudi je.

Nekaj besed bom še vseeno namenil implementaciji ali konkretizaciji tega tretjega člena Zakona o glavnem mestu, za katerega mislim, da je prav, da se skozi razpravo, tako tukaj kot tudi v javnosti, ne zavaja, da to preprosto ni potrebno. Dogovor o izvajanju programov, ki konkretizirajo, med državo in glavnim mestom je bil dosežen in tudi v tem kontekstu podpisan maja lansko leto. Tisto, kar je najpomembnejše, kar sem tudi že prej omenil, je dobesedno na infrastrukturnem področju, se pravi, splošni del kot tudi promet, nepremičnine, ki se prav gotovo prepletajo, ki so v lasti države kot tudi mestne občine, potem različna skupna obeležja in tisto, kar je v zadnjem času vedno bolj aktualno in tudi potrebno ne samo za glavno mesto, ampak nasploh za vse uporabnike, tako imenovane domače in tuje fizične osebe, ki prihajajo, je predvsem vključenost v te okoljske projekte, kot je električna mobilnost in podobno. Ampak če se vrnem, tisto, kar res potrebujeta tako Ljubljana kot država, je zelo zanimiv projekt, ki ga je nujno treba izvesti, in mislim, da se je že začel nek premik, in sicer aktivnosti za izgradnjo zaporov na obrobju mesta, konkretno Bizovik. Akutno stanje je tudi prostorska problematika Policijske uprave Ljubljana. Tisto, kar je pomembno v tem dogovoru in za te projekte, je, da se je tudi okvirni znesek dogovoril. Se pravi, dela se zelo odprto in transparentno in ta znesek se vrti okoli 300 milijonov evrov, s to razliko, da so ta tako imenovana načrtovana proračunska sredstva vzpostavljena tako, da se ne prelivajo iz enega v drugega, vendar mora vsaka stran zelo skrbeti za financiranje teh projektov, tako državna kot lokalna, v tem primeru mestna občina.

In če končam. Dejstvo je, da je ta predlog, ki predstavlja spodnjo mejo deleža dohodnine 0,6 %, še kako koristen in potreben. Prav je, da se tudi v Sloveniji zgledujemo po nekih podobnih primerih evropskih prestolnic in poskrbimo, da se glavnemu mestu, v tem primeru Mestni občini Ljubljana, zagotovi nek proračunski vir, ki je stalen in omogoča, da se glavno mesto razvija naprej v smeri, ki jo tudi vsi pričakujemo. Zato ocenjujem, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAJŽ NEMEC: Besedo ima dr. Franc Trček. Pripravita naj se dr. Dragan Matić in dr. Vinko Gorenak.

Dr. Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Poslušam tole in vmes razmišljam, kako bi opisal, kako si bomo zapomnili to koalicijo, ki zdaj vlada že tri leta. Na kratko takole. SD, ki je sicer najmanjši, je že dobro prisesan na državni, paradržavni jošk in skrbi za

te interese in ga – zdaj ga niti ni notri – parlament niti kaj dosti ne zanima. Desus včasih koga spravi v nebesa, pa Karlu je važno, da je zraven. In potem imamo SMC, ki je po treh letih tako neroden, ki se na tako nerodnih koncih loteva urejanja česarkoli, da je to že za v Guinnessovo knjigo rekordov. Žal je temu tako. Ne bom rekel, da je SMC za vse kriv, ampak se niti nekako ne potrudi, da bi razumel zadeve, čeprav ima že nekaj časa tudi kakšnega bivšega podžupana, ki jih rešuje in vleče iz dreka, po domače povedano.

Celo to, kar je kolega rekel, 36 je prijavljenih na razpravo, pa samo 6 jih je iz Ljubljane. Pa pojdite pogledat delitev Slovenije, koliko poslancev iz Ljubljane pride. Tukaj to nekaj, to, to. Recimo že tukaj se kaže, da osnov ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, nimajo časa, ker jih je premalo. Osnov v bistvu ne razumete. Jaz bom odkrito rekel, da imam Ljubljano verjetno rajši kot večina županov Ljubljane in župan, odkar je samostojna Slovenija. In me tudi boli, kaj dela Jankovič z arkadami pa še s čim. Odkar sem poslanec, v Ljubljani navsezadnje preživim več časa kot v Mariboru. Opazka pod črto, govoriti o Ljubljani kot o prestolnici je rahlo rečeno napačno. Kot o prestolnici bi lahko bolj govorili o Mariboru, ker je nek nadškof nek prestol nekam prenesel. Ali pa o Celju mogoče. Upam, da se zgodovinar Matić strinja glede tega.

Izpostavljam to mobilnost. Zakaj pa je toliko mobilnosti? Ja, ker imamo tako centralizirano državo, ker je vse v Ljubljani! Ker če imaš končan faks, klinc, drugje skoraj šihta ne dobiš, da lahko nekaj delaš pa preživiš! A veste, Madžarska, po kateri se jaz res glede Orbana ne zgledujem, je kakšna ministrstva dala kam ven. Čehi imajo tretjo vejo oblasti pa, zdi se mi, tudi računsko sodišče v Brnu, ker sem z Brnom delal. Kaj imamo pa mi? Fiktivno je Dars v Celju, da si malo dnevnicke popravijo, Pošto Slovenije ste dali v Maribor pa tisto nekaj je v Ribnici doli in potem se nekako neha. Zaradi tega tudi – tu se strinjam z uvodničarjem nekega nizkonakladnika – že trpi Ljubljana, ampak se tega ne zaveda. Zakaj gospodu Jankoviču pada v žaklju? Ja tudi zaradi suburbanizacije, tisti v Ljubljani, ki imajo malo več penezov, so se izselili na obrobje v neke sosednje občine in del penezov gre z njimi tudi tja. To so neka dejstva, o katerih bi bilo treba razmišljati. Tu tulim jaz pa kolega Lah tuli pa še kolega Lisec pa še kdo, kakšni župani v koaliciji so tiho, kot da jih to nekako ne zadeva ali »za svoje poskrbimo«, saj veste, enkrat so na oblasti eni pa se kakšne občinske ceste prekvalificirajo, drugič so drugi, kratko pa potegnemo na dolge steze vsi.

Mi potrebujemo resno reformo lokalne samouprave in upam, da se bo to z naslednjim mandatom začelo dogajati in da bodo tam sedeli tisti, ki to razumejo. Škoda je, da se to ni začelo v tem mandatu, ker sta prišla nova in SMC in Levica, ki nismo pod vplivom županskih lobijev. Idealen mandat je bil, da bi se to resno začelo,



pa se ni. In če bi Miro Cerar resno mislil, bom odkrito povedal, bi vzel nas v koalicijo in ne SD. Ampak se seveda on ni hotel iti novih politik, dajmo biti odkriti. Ali potrebujemo urejanje financ občin? Seveda, saj tulim to že tri leta. Ali se jih lotevamo na napačen način? Ja! Vlada Alenke Bratušek je sprejela nek ukrep o razvojni pomoči Mariboru. Delamo se, kot da to ni bilo sprejeto. Pride neki tujec, opa, bomo našli 20 milijonov, kajne? Lahko govorimo o Pokolpju, lahko govorimo o Zasavju – mati mila, saj se je 20 let nazaj vedelo, da bo rudarstvo šlo cugrund. Pa ste bili na oblasti in kaj ste naredili, katere razvojne programe, kdorkoli je bil? In lahko bi našteval. Več kot pol teritorija Slovenije je razvojno ogroženega, zdi se mi, da je nazadnje Vlada nek sklep leta 2014 o tistih razvojnih lokalnih, perifernih sprejela. To so neka dejstva, ki bi jih bilo treba zagrabiti. Dejstvo je pa tudi to, da ker mu je padel ta žakelj, se spomnite, da je rekel Janković, pa tudi če je bil kateri drug župan, da pa ne bo več subvencioniral LPP tistim, ki nimajo stalnega prebivališča v Ljubljani. V tako centralizirani državi, še pred krizo je polovica denarnega toka šla skozi Ljubljano. Tista resna dodana vrednost pa se v glavnem ne ustvarja v Ljubljani, kar je Franček Drenovec opozarjal. Ustvarja se okrog po Sloveniji, v številnih izvoznih podjetjih, kjer ljudje garajo za prenzke plače. In to so neka dejstva. Mi bi morali tudi presekat to uravnilovko občin.

Moje osebno profesionalno mnenje je, da potrebujemo zakon o financiranju regionalnih središč, ki imajo večji nabor obveznih nalog kot ostale občine. Moje osebno profesionalno mnenje je, da mi potrebujemo tri, štiri range občin, ki se bodo razlikovale po obsegu obveznih nalog, in bo tudi potem tisto na glavo različno. Manjše občine bodo mogoče na prvi pogled dobile manj denarja, ampak v bistvu ne, dobile bodo več denarja za manjši obseg nalog in se bodo lahko razvijale. Moje osebno profesionalno mnenje je, da se neka vrsta zadev, ki jih finančno spravimo na občine, centralizira. V Sloveniji bi morali določiti – imamo obvezno šolstvo? Imamo, standard je tak in tak, in to se financira brez redistribucije. Občinam pa naj ostanejo tiste naloge, za katere se bodo odločale, ena bo bolj obrtniška, druga bo bolj turistična, tretja bo bolj, ne vem kaj, za jagermajstre, če hočete. To so zadeve in na takšen način se je treba lotiti teh zadev. Ta zakon, kot se ga zdaj daje, dajmo biti odkriti, ta zakon je korenček in palica Jankoviču v predvolilnem boju, če boš priden, ti bomo dali malo več, če ne boš priden, ti bomo dali malo manj, zato imamo tam 0,6, in 0,8. To je to. Če je to nova politika, potem hvala za takšno novo politiko. Še nekaj, tukaj bom pikolovski. Ljubljana ni le simbolni dom vseh Slovencev, v 3. členu Ustave piše – kaj? Vseh državljan in državljanov, Sloven in tudi vseh tistih ostalih. Zdi se mi, da moramo tukaj nekoliko paziti na jezik, moram pa tudi komentirati kolega, »naklon hiše ni pomemben«. Kaj pa, če bi si Trumpov sin

Barron zaželel vikend, ki bi bil v podobi Modre mošeje ali pa Šarene džamije iz Travnika, in bi mu ata to naredil? Zdi se mi, kolega Lisec, da bi vi imeli potem malo problemov v vašem občinskem svetu, tako da dajmo malo paziti na besede. Navsezadnje gre malo tudi za intelektualizem in pa tudi odnos do prostora.

Mi tega zakona, kot sem že rekel, ne bomo podprli. Tudi do konca tega mandata se to ne bo uredilo. Ne more se to urejati mimo lokalne skupnosti, mimo županova, mora pa tudi župan, kdorkoli že bo, resno reči, da je v dobrobit, da se ta zadeva uredi, da ne bo nek večni izgovor, kot je tisti izgovor Cerarja in Fištravca, kdo je kriv, ker se onadva leto in pol nista mogla srečati. In to so ljudje na nekih najbolj odgovornih funkcijah. Pa kaj naj jih jaz za roko peljem na Trojane na krofe? Taki ljudje so enostavno stopili v prevelike čevlje in odgovornost državljan in državljanov onkraj tega, da je le nas 90 krivo za vse na svetu pa da pljuvajo po nas, je navsezadnje tudi, da gredo z malo več možganov na volitve. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravita naj se dr. Vinko Gorenak in gospod Jožef Horvat.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

Če se samo dotaknem razprave svojega predhodnika. Na nek način se mi zdi bizarno, da gospod Trček kot levičar in kot predstavnik Levice razmišlja o tem, da bi sedež prestolnice določali na podlagi škofovskega sedeža. To je zame, blago rečeno, nenavadno. Ko je kritiziral našo novo politiko in kako to ni nova politika, ampak je nek korenček in palica – jaz mislim, da ne gre za neko novo politiko niti ne za korenček in palico, ampak samo za logiko, elementarno matematiko in vzpostavitev nekega normalnega stanja ali pa če želite prejšnjega stanja, kakršno je bilo. Ker ni logično, da leta 2010 Ljubljana dobi iz naslova opravljanja nalog glavnega mesta 16 milijonov, leta 2016 in 2017 pa 7 milijonov, 9 milijonov manj za to, da opravlja naloge glavnega mesta. To ne zdrži elementarne logike. Verjetno se bo gospod Trček, ki je znamenit logik, s tem strinjal.

V svoji razpravi bi rad povedal nekaj o tem, kako smo se znašli na točki, ko sedanja vlada odpravlja te nelogičnosti in nesmisle. Pravzaprav je to zanimiva zgodba, kako so se prebivalci glavnega mesta povsem po nepotrebem in po nedolžnem znašli v vlogi neke kolateralne žrtve oziroma oškodovancev zaradi določenih političnih rivalstev ali pa določenih iger. Pa pogledajmo nekaj dejstev. Gospod Zoran Janković je bil v dveh mandatih direktor Mercatorja. Iz razmeroma majhnega podjetja je uspel ustvariti največjo slovensko družbo po prihodkih, z več kot 40-odstotnim tržnim deležem na področju slovenske prodaje na drobno, in je nedvomno izkazal, karkoli že si



kdo misli o njem, svoje menedžerske sposobnosti. On je bil znamenit po tem, da je rekel, da bo šel z direktorske pozicije Mercatorja, takrat ko bo sam hotel. No, pa se je našel nekdo, ki je želel dokazati, da se Jankovič moti in da ne bo šel takrat, ko bo sam hotel, ampak ko bo nekdo drug hotel. Zanimiva je izjava gospoda Janeza Janše, ko je bil predsednik vlade leta 2005, v zvezi s tem, ko so novi nadzorniki Mercatorja kljub poslovnim uspehom razrešili Jankoviča, rekel je, citiram: »Glede zamenjave se jaz ne spuščam v to, ali je bila ta zamenjava motivirana tako ali drugače. O tem naj sodijo tisti, ki so to odločitev sprejeli, in kdorkoli drug, zagotovo pa je nesporno, da je bila postavitev gospoda Jankoviča politična. To politično postavitev je izvedel gospod Rop, ki je to tudi javno povedal.« Konec citata. Ta izjava pa je tudi zelo pomenljiva zaradi tega, kar se je zgodilo v nadaljevanju. Ta gospod, ki je rekel, da bo šel takrat, ko bo sam želel, pa ni mogel te svoje teze dejansko izkazati kot resnično, ampak je šel takrat, ko je nekdo drug hotel, je pač šel na lokalne volitve. In leta 2006 je bil zelo uspešen. Postal je ljubljanski župan, in to je še do dandanašnjih dni.

Glej ga zlomka – kaj se je pa zgodilo leto kasneje, leta 2007? Takrat je pa Janševa vlada, potem ko je župan Ljubljane postal Zoran Jankovič, uveljavila novo davčno zakonodajo in Zakon o financiranju občin, ki je začel veljati z novim letom 2007, glavnemu mestu odvzela tretjino prihodkov iz dohodnine oziroma petino celotnega mestnega proračuna. To je bilo takrat okoli 8,5 milijarde, v današnjem denarju je to 35 milijonov, približno tam nekje. Poleg Ljubljane sta bili z novim sistemom na slabšem samo še dve občini. Občina Trzin je bila prikrajšana za 195 milijonov in Občina Šempeter - Vrtojba za 111 milijonov tolarjev, kar dejansko kaže na to, da je bila sprememba zakonodaje pripravljena na način, da je oškodovala samo Mestno občino Ljubljana, medtem ko sta bili omenjeni občini še kolateralni žrtvi tega izračuna. Sredstva, ki so bila odvzeta Ljubljani, pa so se porazdelila med druge občine. Potem pridemo do vlade Boruta Pahorja, ki je bila prva, ki je leta 2009 spremenila Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije na ta način, da je Ljubljani poleg dohodnine, ki jo država razdeli med vse občine, dodala še poseben delež za opravljanje nalog glavnega mesta. V prvih treh letih je v povprečju Ljubljana dobila iz tega naslova 15 milijonov, potem pa je spet druga vlada Janeza Janše leta 2013 to znižala za 3,3 milijona. Potem je nastopila še vlada Alenke Bratušek, ki je sicer osporavala znižanje, ampak je hkrati uvedla novo metodologijo izračuna iz omenjene Uredbe o načinu nakazovanja dohodnine po Zakonu o glavnem mestu Republike Slovenije, kar je povzročilo zniževanje sredstev iz naslova dohodnine, zato je začasa Alenke Bratušek Mestni občini Ljubljana pripadlo še manj kot v času Janševe vlade, in sicer 7,7 milijona sredstev. Ministrstvo za finance je tako občini

namenilo zgolj 0,37 % dohodnine in enak odstotek pobrane dohodnine je občina prejela tudi v času te vlade, vključno z letošnjim letom. To, kot sem že na začetku povedal, ni logično – da je Ljubljana še pred sedmimi leti dobila 16 milijonov za te naloge, letos pa je dobila samo 7 milijonov. Jaz ne verjamem, da so se te naloge v teh 7 letih zmanjšale. Po moje jih je še kvečjemu kaj več. Ta vlada s to spremembo zakonodaje samo vzpostavlja nek popravek, niti ne vzpostavlja prejšnjega stanja, ampak poskuša odpraviti neko anomalijo, ki je, kot smo videli, nastopila zaradi sosledja določenih političnih potez v preteklosti, ki so se potem še stopnjevale zaradi določene metodologije, ki je bila premalo pazljiva na vlogo, ki jo glavno mesto ima.

Ta vlada to odpravlja in jaz sem zato zadovoljen kot Ljubljančan, kot poslanec in mislim, da je to korak v pravo smer, in verjamem, da nihče v tej državi, ne samo Ljubljančani, s tem ne bi smel imeti problemov, ker to je glavno mesto vseh. In če Ljubljana iz naslova glavnega mesta opravlja določene funkcije, je pravično in prav, da dobi tudi primeren delež dohodkov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček, replika, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, ker nisem bil razumljen.

Gospod Matič, vi ste dr. zgodovine in zelo dobro poznate etimologijo besede prestolnica. Glede vsega drugega vam bom pa tako povedal. Glejte, izpitno vprašanje mojim študentom je bilo: Zakaj morate kljub standardizaciji variabel pri razvrščanju slovenskih občin izvzeti Trzin? Skratka, o številnih zadevah se moram kot politik podučiti. O tej zadevi, to, kar ste vi govorili, večino tega vam jaz iz glave povem. In če bi me dobro poslušali, bi kot Ljubljančan morali razumeti, da tako kot je sedaj urejen sistem, vključno s tem, kar se tu predlaga, trpi tudi Ljubljana. Ampak v vehemenci SMC imate žal preveč masla v ušesih, da bi to slišali. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, imate besedo.

Pripravita naj se gospod Jožef Horvat in gospod Primož Hainz.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Po velezadovoljnemu gospodu Matiču, Ljubljančanu, je potrebno, da državljani slišijo še kakšen drug glas, ker Slovenija ni Ljubljana, ampak je veliko več. Vi ste naredili cel slavospev gospodu ljubljanskemu županu, niste pa prebrali knjige Dušana Mohorka z naslovom Kriminalist in odvetnik. Dušan Mohorko je človek, ki je bil prvi človek slovenske kriminalistične policije, skratka vodil je to policijo in je v svoji knjigi, ki je izšla pred, mislim da, tremi leti, opisal dogajanje, ki ste ga vi zdajle omenjali, gospod Matič, in



sicer čas, ko je nadzorni svet razreševal gospoda Jankoviča. Gospod Mohorko je bil takrat povabljen na večerjo. Povabili so ga ljudje iz kroga gospoda Jankoviča in seveda nič posebnega se ni dogajalo na tisti večerji, ampak ko je Dušan Mohorko šel po solato, tako kot pač gremo v dobrih gostilnah, je za njim prišel neznanec, ki je rekel: »Ali je 250 tisoč evrov dovolj za tvoj glas, da se Jankoviča ne razreši?« To ponudiš prvemu kriminalistu države. To moraš biti osel. Potem sledi še eno kosilo ali večerja, karkoli že, kjer je bila ponudba povišana na pol milijona. Ker Dušan Mohorko ni odgovoril, je dobil tretjo ponudbo, milijon evrov. Milijon evrov za glas za to, da gospod Jankovič ostane tam, kjer je bil. Tudi to morate dodati k temu, to je tudi del zgodovine tega gospoda, ne samo vaš slavošpev.

Zdaj, kar se tiče pa – jaz nimam navade, da bi bral, jaz nikoli ne berem z listov, zdaj ko gre mandat h koncu, jaz pa v penziona, bom pa nekaj prebral. In sicer, prebral bom to, kar piše na mojem blogu in se tiče tega zakona, o katerem govorimo. Takole sem zapisal. »Spoštovane državljanke in spoštovani državljani, tisti tu v Ljubljani, še posebej pa tisti, ki niste Ljubljančani in živite zlasti na podeželju. Vaši poslanci pravkar obravnavamo Predlog zakona o spremembah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije. Zakon ima 13 strani teksta, 6 členov, 11 zapletenih računskih formul, ki jih seveda ne razume praktično nihče. Poslušali smo tudi znanstveni referat državnega sekretarja dr. Nejca Brezovarja, ki mu on pravi obrazložitev zakona. Sledilo je branje referatov predstavnikov koalicijskih poslanskih skupin, verjamem, da so dobro brali, a vsebine prebranega verjetno niso razumeli. Dovolite mi, da vam vse to dogajanje prevedem v za večino razumljiv jezik. S tem predlogom zakona bomo Ljubljani, najbogatejšemu delu Slovenije, podarili 3,5 milijona evrov letno. Z naslednjim zakonom, to bo Zakon o financiranju občin, pa bomo vsem ostalim občinam, ki so veliko revnejše od Ljubljane, vzeli 3,5 milijona evrov. Zakon ima tudi obrazložitev v obliki 11 računskih formul. Naj za potrebe večine tudi te prevedem v razumljiv jezik. Slovenska politična levica, ki je na oblasti od leta 2014, s tem zakonom plačuje volitve leta 2014, ki jih je dobila večinsko v Ljubljani, saj je bila tu udeležba na volitvah okoli 70-odstotna, na podeželju pa žal tudi pod 50-odstotna. Spoštovani državljanke in državljani, zlasti tisti izven Ljubljane, si boste z udeležbo na naslednjih volitvah vzeli teh 3,5 milijona evrov nazaj?« To sprašujem državljane. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jožef Horvat, priprava naj se gospod Primož Hainz in gospa Anita Koleča.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani

gospod minister s sodelavci, dragi kolegice in kolegi!

V svoji razpravi bom poskušal abstrahirati sedanjega župana Mestne občine Ljubljana. Ne bom se ukvarjal z njim, ker je premalo časa na razpolago, in bom najprej povedal, da je seveda Ljubljana tudi moje glavno mesto. V končni fazi nimam nič proti, da se zagotovi več sredstev za Mestno občino Ljubljana. Tudi aktualnemu županu bo enkrat prišel svoj konec, tako kot vsem nam. Za to bo poskrbela mati narava oziroma volivke in volivci. Prej bo prišel njegov konec, ko bo leta 2031 zapadlo še zadnje posojilo. Zadolženost mestne občine se je namreč v zadnjih desetih letih dramatično povečala in danes znaša krepko čez 115 milijonov evrov. Ampak, gospe in gospodje, če želimo Mestni občini Ljubljana s tem zakonom povečati prihodke iz naslova dohodnine za več kot 46 % glede na leto 2016, potem dajmo vsaj za 10 % povečati prihodke iz dohodnine vsem ostalim 211 občinam. Mene boli, mene res to boli, da se ta država centralizira in da se obnaša do svojih državljanov, predvsem na periferiji, kot da so sovražniki te države. Na vseh področjih se to vidi, tudi če hočete, ker je zdaj zelo aktualno, ko je bilo treba zagovarjati državno mejo tam na skrajnem severovzhodu. Nobeden od ministrov ni prehodil državne meje ob reki Muri. In tudi ta oblast, aktualna oblast, ni vzdrževala nasipov, ki smo jih zgradili pred nekaj leti tam pri Hotizi. Pa pustimo zdaj to.

Država je, gospe in gospodje, toliko močna, kolikor je močna na svoji periferiji. In mi v Pomurju imamo počasi dovolj te mačehovske politike Ljubljane do periferije, če hočete, do Pomurja. Zdaj boste rekli, pa tiho bodi, saj smo pa požegnali vaš zakon o razvojni podpori pomurske regije. Res je, hvala vam. Hvala vam. 27 pomurskih občin in še 3 zraven, torej 30 občin bo dobilo do konca 2019 približno isti denar kot Mestna občina Ljubljana v enem letu. Gre za isti red velikosti. Glejte, za to gre. In občinam se nalagajo nove in nove obveznosti, financiranje občin pa se zmanjšuje. Počakamo na Zakon o financiranju občin, kaj bo prinesel najbrž to jesen, ampak gotovo nič dobrega. Da bi pa ta oblast, ker je zdaj pravi čas, ko imamo gospodarsko rast, je neka pozitivna klima, ki se je jaz veselil, poskrbela za regionalizacijo države, ne, to pa ne. Zakaj ne? Zato, ker ji bolj paše centralizacija. To se vidi tudi iz odnosa do poslancev, ki smo pa malo bolj, recimo 200 kilometrov, oddaljeni od centra Ljubljane, ki imamo, pa to zdaj ni popularno, kar bom povedal, z opravljanjem svojega poslanskega dela v mandatu za približno 50 tisoč več stroškov kot ljubljanski poslanci. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Primož Hainz, priprava naj se gospa Anita Koleča in gospa Marinka Levičar.

Izvolite, gospod Hainz.



PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Sam niti nisem imel namena razpravljati, ker sem pač imel tisti uvod, ampak moram reči, da zdaj v razpravi ne bom zaščitnik imena in dela gospoda Jankovića, ker pri nas imena in dela ščiti Ustavno sodišče. Jaz tega seveda ne bom počel. Moram pa reči, da je Ljubljana imela zelo različne župane, in če imena pogledate in koliko je posamezen župan naredil v Ljubljani, potem je pa jasno, da se mi včasih malo manj sprašujemo o tem, kaj je zadaj, kaj je bilo na večerji, česa ni bilo na večerji, ampak ta župan je vendar za Ljubljano dosti naredil. In tako je pravzaprav v vseh občinah. Recimo zadnjič je kolegica spraševala za Poček. Mi imamo tam nekaj občin, ki od tega Počka lahko dobijo sredstva ali pa ne, in mi imamo tam župana, ki leta ni kandidiral za evropska sredstva, ki bi jih lahko dobil na račun Počka. Ni kandidiral. Sploh ni, ker – kaj? Po občinah se nam je že to dogajalo, tudi v Ljubljani se je včasih, da zaposlujemo svoje, bližnje, če lahko tako rečem, potem pa seveda to ne deluje, ker ne poznajo problematike, potem je pa seveda vsega kriva država, ker občina recimo tega in tega nima. Mislim, da je treba tu vendar stvari razdeliti in paziti pri zelo konkretnih občinah, zakaj se nekje nekaj dogaja, zakaj se nekje nekaj ne dogaja.

Soglašam pa s tistim, s čimer je gospod Horvat končal, mi bi potrebovali regionalizacijo, pokrajine bi nujno potrebovali, ampak proti pokrajinam imamo, sem jaz prepričan, dva izrazita nasprotnika. Državo, ki noče dati pooblastil in dejanja, in župane, ki nočejo dati pooblastil navzgor. Ker župani hočejo hoditi direktno v Ljubljano k poslancem in na Vlado. Nobene razlike ni, oprostite. Oba sta odločna nasprotnika. V tem državnem zboru smo sicer župane, če lahko tako rečem, poslali ven, ampak županska mentaliteta v tem državnem zboru ni pa popolnoma nič manjša, kot je bila v prejšnjih mandatih, ko so župani bili tukaj. Kar po vrsti se poslanci oglašamo, smo od tukaj in tukaj, hočemo to in to. To je županski lobi brez županov. In ti župani nočejo, ta regionalizacija ima te težave, ker bi pa to bilo edino vmesno, namreč pokrajina bi odigrala svojo vlogo, ker bi bilo marsikatero vprašanje bistveno bistveno lažje reševati na regionalnem nivoju, kot pa da ima vsaka občina svoje, če lahko rečem, drobne špetire.

Pa še eno izkušnjo bi povedal. Decentralizacija. Takrat, se dobro spomnim, je šel v Celje Dars s svojo centralo. Kaj so naredili v Darsu? Tam so imeli prostore, tiste prostore so pometali, čistili, fikus, tajnica, vse je bilo, ampak v Ljubljani so najeli prostore, ki so bili bistveno večji in kjer so bili vsi uslužbenci Darsa, ker so rekli, ne moremo hoditi vsak dan v Ljubljano in delovati iz Celja, če smo predaleč. Celjani so rekli, saj to nas sploh ne zanima, pomembno je samo to, da je celjska banka tista, ki transferira ta denar. Kaj je zdaj s tem denarjem, z

bankami? Veste, da je to vse skupaj šlo po drugih poteh, skratka, Celje od tega nima. Hočem reči, včasih te decentralizacije res stanejo – dobro, včasih so mogoče tudi upravičene, tudi če so bili malo večji stroški, ampak na ta način se ne da delati.

Se zahvaljujem, nisem bil zelo načelen, ampak vendarle sem hotel nekaj primerov povedati, kot jih sam vidim na to problematiko. Se pa strinjam, da občine potrebujejo denar, ampak tudi občine morajo paziti, kaj s tem denarjem počnejo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anita Koleša, pripravita naj se gospa Marinka Levičar ter gospod Simon Zajc.

Izvolite, imate besedo.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Preden se vključim še v razpravo o vsebini spremembe Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, bi rada povedala, da vse svoje življenje živim v enem kraju, v eni občini, da sem tudi svoje delo posvetila tako ali drugače tej občini in temu mestu. Morda lahko k temu vključim še eno občino, v kateri sem tudi precejšen del, vendar pa si prizadevanja za urejeno situacijo financiranja v glavnem mestu pač ne predstavljam tako, da moramo zdaj poslanke in poslanci navijati vsak za svoj kraj in za svoje mesto. Res pa je, in to se mi zdi popolnoma legitimno, da se potrudimo in da poslanci vsak po svojih močeh želimo, da bi tudi državna malha bila v tistem delu, kjer piše občine, čim večja, čim bogatejša in da bi bili potem na nek način bolj radodarni do naših krajev, do naših občin.

Po nekaj letih, da tako rečem, suhiv krav, se vendarle na področju finančnega stanja lokalnih skupnosti stvari spreminjajo. Dejstvo je, da povprečnina raste, dejstvo je, da se občine razdolžujejo, da je zadolževanja manj, čeprav bi si seveda tako kot tudi naravni državi želeli še pospešek k tem procesom. Malo jih je tudi, ki niso izkoristile ugodnih možnosti koriščenja evropskih sredstev in z njimi na ta način povečale kakovost življenja svojih občanov in občanov. Čeprav, kot smo slišali, so med njimi tudi takšni župani, ki te možnosti niso izkoristili. Ko smo začeli ta mandat, ko smo se v nekaterih občinskih sredinah pogovarjali o problemih lokalne samouprave, je bilo pravzaprav zanimivo slišati, kako smo ugotavljali, da so občinske ceste lepo obnovljene, ulice bolj ali manj lepo obnovljene, tudi asfaltirane in tako naprej. Tiste ceste, ki pa so vodile v to občino, v to mesto, so bile pa v obupnem stanju. Bilo je že kar vnaprej jasno, katera cesta je občinska in katera je recimo državna. Nekako se mi zdi, da vendarle vsaj občanke in občani, državljanke in državljanji vidijo, da se zadeve drastično spreminjajo. Tudi če pomislim na svoje mesto, je tako. Obsežna vlaganja v neko cestno infrastrukturo bodo



zagotovo pripomogla tudi k večji kakovosti življenja naših ljudi. Govorim o cestah, nerada sicer govorim ravno o cestah, ampak nekako se mi zdi, da so nek kričeč primer, kako se je morala država zaradi negospodarnega in neumnega ravnanja z javnimi sredstvi lotiti tega, da je varčevala pri tako pomembni infrastrukturi, pri lastnih investicijah. Občine pa so pravzaprav še nekaj let relativno dobro živele, tudi na račun ugodnih razmer evropskega financiranja, ki ga je naša vlada potem v zadnjih izdihljajih izteka prejšnje evropske finančne perspektive tudi, moram reči, zelo dobro suportirala.

In zdaj ko se na nek način lokalna samouprava, kar zadeva financiranje, postavlja v neke svoje okvire – slišali smo že, čaka nas obravnava sprememb Zakona o financiranju občin, srčno upam, da bomo prišli do dobrih rešitev – ko se zdaj to postavlja na svoje, je Vlada pripravila tudi zakon o glavnem mestu. Ljubljana seveda ni eno od mest v državi Sloveniji, ampak je njeno glavno mesto. Ni tudi ne ena od občin, ampak je vezana na to glavno mesto. In to glavno mesto, ki je simbol države, ki je njeno ogledalo, je tudi njeno upravno središče in ima zaradi tega poseben status in posebne potrebe. Ne bom se ponavljala in razlagala tistega, ker je tudi v obrazložitvi zakona posebej poudarjeno in kar je pravzaprav neke vrste namen te spremembe. Ker sem po sili razmer postala tudi Ljubljančanka, lahko ugotavljam tisto, kar ugotavljamo bolj ali manj vsi, razen tisti, ki želijo imeti oko zaprto, eno ali celo dve, da je Ljubljana postala v zadnjih letih izjemno lepo mesto. Tudi sama se z marsičim ne strinjam, tudi s tistimi arkadami ne, ki jih je mimogrede omenil gospod Trček, ampak to seveda ni stvar, o kateri bi sedaj posebej razpravljala. Na nek način je prav in bi moral biti vsak državljan in državljanica Slovenije ponosen na svoje glavno mesto. Mislim, da si Ljubljana to zasluži. Ali si že sedaj ali si bo v bližnji prihodnosti, pa naj vsak zase razmisli.

Če se vprašamo, kaj pa vendarle naredi mesto takšno, kakršno je, je odgovor jasen, to so ljudje. Tako kot so ljudje tisti, ki odgovarjajo za vse slabo, kar se kakšnemu mestu zgodi. In ko smo pred nekaj tedni poslanci SMC obiskali Štanjel, nas je v tamkajšnjem muzeju misel Maksa Fabianija spomnila na to, kaj za nek napredek ali pa uresničitev vizije pomenijo ljudje in njihove odločitve. Veliki arhitekt je namreč zapisal: »Finančna konstrukcija projekta je vprašanje volje.« Takšno misel bi zagotovo lahko pripisali tudi kakšnemu od uspešnih županov, zagotovo pa legendarnemu ljubljanskemu županu Ivanu Hribarju. Ena dodatna spodbuda za nadaljevanje dela ljudi, ki se trudijo in ki so se odločili, da bodo Ljubljano naredili za prestolnico, je zagotovo tudi zakon, ki ga obravnavamo. Seveda ne zgolj zaradi denarja, ampak zaradi bistveno več odgovornosti pri izvajanju nalog, ki jih ima to mesto zaradi tega, ker je postalo glavno mesto države. Pa mogoče

še ta pogled, da če bo imela Ljubljana več, bo imelo tudi moje mesto, moja občina več, zato ker je glavno mesto na primer največja turistična atrakcija, če bo nekdo obiskal Ljubljano, bo bistveno več možnosti, da bo obiskal tudi moje mesto, tudi vaše mesto, da bo tudi tam pustil kakšen denar, zato ker so glavna mesta univerzitetna mesta, ker so festivalska mesta, pomembna poslovna središča, središča kulture, turizma oziroma športa, znanosti in podobno. So tudi mesta, ki ustvarjajo multiplikatorje za celotno državo, in to se meni zdi tudi zelo pomembno.

Upam, da bomo nekoč vendarle znali preseči našo neko običajno občinsko zaplankanost in se znali veseliti uspehov drugih mest, drugih občin, četudi morda iz malo sebičnih razlogov, da bo zaradi tega uspeha nekaj padlo tudi v našo malho. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marinka Levičar, pripravita naj se gospod Simon Zajc in gospod Zvonko Lah.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Vsekakor se moramo vsi strinjati s tem, da Ljubljana dobro opravlja svojo funkcijo glavnega mesta Slovenije. To je bilo poudarjeno že v prejšnji razpravi in jaz mislim, da je to dejstvo, da vsak, ki je prišel v Ljubljano na primer pred 20 leti ali pa danes, vidi, kakšna je razlika med tedaj in danes. Zato se mi zdi zelo pomembno to, kar je omenil kolega Lisec, on pravi: »Ljubljana dobi več, ker ima pravega župana.« Res je tako, mislim, da v Ljubljani imamo pravega župana in da se je v zadnjih 20 letih, tako kot sem rekla, marsikaj spremenilo na bolje. Še bolj pomembno je to, da tudi tujci, ki prihajajo v Ljubljano, prepoznajo to, da je Ljubljana res lepo mesto, da opravlja funkcijo glavnega mesta Slovenije. S tem, da dobro opravlja funkcijo glavnega mesta Slovenije, moramo biti zadovoljni in na to ponosni prav vsi državljani Slovenije, to je nesporno in zato mislim, da je prav, da je bil ta zakon o glavnem mestu države sprejet in da ga uresničujemo. Zato je tudi prav, da danes popravljamo, noveliramo člen, ki spreminja to, koliko več bo Ljubljana zaradi tega, ker je glavno mesto, od države dobila. Prav nič sporno se mi ne zdi to dejstvo, ampak ga celo pozdravljam, da Ljubljana kot glavno mesto dobi nekaj več denarja, kot ga je prej, in sicer za uresničevanje funkcije glavnega mesta države.

Razumem tudi pripombe, ki so jih imeli ostali poslanci, da bi morale dobiti več tudi druge občine. Problem, vsi veste, kakšen je, zakaj ni več denarja za vse občine, vendar pa se ob tem tudi sama sprašujem, vedno večji razkorak je med razvitostjo posameznih občin, to se ugotavlja tudi na podlagi statističnih podatkov, vedno večje so tudi razlike med razvitostjo posameznih regij, ampak tukaj so odgovori



oziroma jih moramo poiskati. Številne dileme so ob tem, to je vsekakor dejstvo. Moja ocena je, da imamo v Sloveniji veliko preveč premajhnih občin, ki se s svojo razvitostjo nikakor ne morejo kosati z večjimi občinami, z občinami, ki že imajo tradicijo in ki so že nekaj naredile na tem razvoju. Zato mi je tudi povsem jasno, da se bomo morali nekoč, morda že v bližnji prihodnosti soočiti z dejstvom, da imamo preveč občin, da jih bo treba reducirati. Kako jih bomo reducirali bo pa zagotovo zelo težko vprašanje, tudi zaradi vse večje zadolženosti manjših občin. Vidimo, da se sedaj zadolžujejo tudi manjše občine. Tukaj imam podatek o štirih res manjših občinah, ki so se zadolžile lani, prej pa niso bile zadolžene. Res je tudi vprašanje, ali s svojo majhnostjo, ali regionalno ali pa še bolj, če imajo majhno število prebivalcev s stalnim prebivališčem, težko uredničujejo svoje naloge, ki bi jih morale. Vsekakor se meni zdi, naj ob koncu ponovno poudarim to, da Ljubljana kot glavno mesto opravlja svojo funkcijo zelo dobro in je prav, da za to dobi več sredstev. Dobri so tudi njeni razvojni načrti in mislim, da je tudi prav, da jih podpremo, če imamo to možnost, ampak to možnost imamo samo s tem, da ji odobrimo več sredstev.

Nekje v razpravi sem zasledila od kolegice iz Šentjurja, ki je predhodno razpravljala, da pravi, da ima Ljubljana vpliv tudi na druga mesta kot glavno mesto države. S tem se vsekakor strinjam, to je že bilo vedno v zgodovini in tudi v zgodovini bo, da manjša mesta rada posnemajo dobre stvari iz večjih mest. Ker sem ravno iz stranke Desus, naj opozorim, da je Ljubljana prva v Sloveniji uvedla načelo »Ljubljana, starejšim prijazno mesto«, da ni samo dobro opravila svoje funkcije glavnega mesta, ampak tudi na drugih področjih kot mesto, prijazno starejšim ljudem. In da ima potem po vzoru Ljubljane mnogo mest po Sloveniji sedaj ta status mesto, prijazno starejšim občanom. Hvala za besedo.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Simon Zajc. Pripravita naj se gospod Zvonko Lah in gospod Marko Ferluga. Izvolite, gospod Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ko govorimo o noveli Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, se mi zdi pomembno, da imamo nekaj dejstev ves čas v mislih in bo razprava toliko lažje tekla. Prvo je to, da je Ljubljana glavno mesto Republike Slovenije, in v skladu z ustavo je zato tudi eden od simbolov državnosti. Ker je glavno mesto, ima zaradi tega na svojem območju številna ministrstva, številno infrastrukturo, zaradi teh ministrstev jo je treba vzdrževati, številne sedeže ostalih organizacij, potem imamo tukaj veleposlaništvo, rezidence veleposlanikov. Ljubljana je poleg tega tudi upravno središče Slovenije. Zavedati se moramo, da imajo tudi

drugje po Evropi glavna mesta glede na ostala mesta v državi neko posebno ureditev, poseben status, ker imajo tudi druga glavna mesta drugje po Evropi zaradi tega, ker so glavna mesta, dodatne obveznosti, dodatne nevšečnosti, če hočete, in dodatne stroške. Zato so dodatno oziroma drugače obravnavana in financirana. Kot zadnja taka stvar, ki jo moramo imeti v mislih, je to, da čeprav je Ljubljana glavno mesto in ima zaradi tega vse te dodatne zadolžitve, se v preteklih letih teh dodatnih stroškov ni pravično oziroma ustrezno kompenziralo oziroma se je kompenzacija za dodatne obremenitve celo zmanjševala.

Lahko tudi sam, kot danes že številni pred mano, ugotovim, da Ljubljana svojo funkcijo kot funkcijo glavnega mesta opravlja vzorno. S tem se lahko vsi Slovenci ne glede na to, kje sami živimo, na svoje glavno mesto zelo ponosni. Je pa po drugi strani tudi res, da se Ljubljančani zaradi tega, ker živimo v glavnem mestu, na ta račun soočamo tudi s številnimi nevšečnostmi, s katerimi se prebivalcem drugih mest ni treba, od zapor cest, ko pride do kakšnega državnškega obiska, do zapor, ko pride do prireditev, do hrupa, ki jih te prireditve povzročajo, do zastojev, ki so posledica vsega tega, in če gremo še naprej do tega, da je v Ljubljani v resnici vse dražje. In tudi občina in župan imajo zaradi tega, ker je to glavno mesto, številna dodatna dela, omogočati in vzdrževati je treba številno dodatno infrastrukturo. Zaradi tega so dodatni stroški in je pošteno in primerno, se mi zdi, da se ti stroški pravično, predvsem pa stabilno in predvidljivo kompenzirajo, ker so vse te obveznosti že vnaprej jasne, stabilne in je po mojem mnenju edino primerno za vse, da našemu glavnemu mestu primerno te stroške in obveznosti poplačamo. V resnici sem mnenja, da na ta račun ostale občine ne bodo prikrajšane, in kot je že bilo rečeno, odnos in način, ki ga ima glavno mesto, pozitivno vpliva tudi na ostala mesta in ostale prebivalce naše države. Hvala.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Zvonko Lah. Pripravita naj se gospoda Marko Ferluga in Janko Veber.

ZVONKO LAH (PS NSI): Nimam veliko časa. Glede na razpravo ta vlada ni za lokalno samoupravo naredila ničesar in tudi ne bo do konca mandata. Strategija, ki jo je sprejela vlada, gre v nasprotju z Evropsko listino o lokalni samoupravi, v nasprotju z našo ustavo, ki predvideva pokrajine, ne pa upravnih okrajev, kot piše v strategiji, ker kao ni politične volje, da bi bile pokrajine. Tega jaz ne morem sprejeti.

Kar se tiče Ljubljane kot glavnega mesta, pa mislim, da je Ljubljana nad državo, nad prestolnico, drugače bi na ljubljanskem gradu visela slovenska zastava, ne pa ljubljanska. Glede na to, da je bil župan enkrat v neki protestni skupini, kjer ni bilo slovenskih



zastav, ampak so bile tiste z rdečo zvezdo, lahko pričakujemo, da bo čez čas ta zastava tam visela. Treba se je zavedati, kaj je lokalna samouprava ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marko Ferluga. Pripravita naj se gospod Janko Veber in gospod Saša Tabakovič.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ministru in ekipi!

Ta razprava je zelo zanimiva. Jaz bom, na žalost, kar pritegnil določenim zadevam, ki jih je treba jasno in glasno povedati, ker tudi mene zelo bolijo. Vem, da bo Jani malo ogorčen in proti meni, ampak dejstva so jasna. Jaz kot Primorec imam eno zelo veliko bolečino, pa bom nadaljeval tam, kjer je Lah končal. Mene zelo boli. Če je to naše glavno mesto in če ima glavno mesto en velik grad in če je na tem velikem gradu samo ena zelena zastava, ljubljanska, me malo boli. Nimam problema s tem, da je tam ljubljanska zastava, bi si pa želel videti tudi slovensko. Pa vem, kaj mi bo Jani rekel, da je za praznike slovenska zastava, pa me to zdaj v tej fazi niti ne briga nič, ker če smo zavedni – mi, Primorci, smo, moram povedati, in zastava nam veliko pomeni. Te zastave tule na trgu za nami praktično nihče ne vidi, ampak tista zastava zgoraj, na vrhu gradu, se pa vidi. Ob vseh ogromnih milijonih, ki jih bo ta vlada dajala, in prejšnje vlade, ki so dajale temu mestu, mislim, da si zasluži, da se postavi vsaj še en drog poleg tega droga z ljubljansko zastavo in da se da slovenska zastava. Če smo poštene. Če je problem v tem, da ni denarja za ta – da ne bom rekel še kakega drugega pridevnika – drog, da se ga postavi, potem lahko tudi jaz zberem ta denar, če je treba, pa tudi za zastavo dam, če je treba, samo da se jo enkrat končno postavi. Če je treba za to spet spreminjati zakone, uredbe, odloke in ne vem kaj, prosim, bom pomagal z veseljem.

Dejstvo je, da je Mestna občina Ljubljana država v državi, ker je tako ogromna, ker tako veliko ima. Mogoče pa je ena zadeva, ki je tukaj skoraj nihče ni povedal, pa jo bom jaz povedal naravnost, da ne bomo slepomišili in se sprenevedali. Gre za eno tako, bom rekel, preračunljivost in eno pragmatičnost, ki jo jaz vidim v vsej tej zakonodaji, tem zakonu in tem, kako zdaj Vlada postopa pred časom volitev. Dejstvo je, da se poskuša tudi na takšen način pridobivati neka politična priljubljenost, všečnost tukaj v tem mestu, v tej mestni občini, ki je največja tudi po številu volivcev, in potem se vsi nekako slinijo, da so nekemu všečni, in nekaj takega delajo. To vam povem tako, kakor jaz vidim to zadevo, seveda bodo drugi povedali, da je vse lepo in prav in da rastejo rožice, ampak mislim, da je to edina računica, ki je neko glavno vodilo za vse prejšnje, zdajšnje in to vlado. Tako da o tem se da kar precej debatirati.

Da je mestna občina problematična – to je bilo že prej načeto pri enem izmed prejšnjih

sogovornikov – tudi v tem, ko se postavita vzhodna in zahodna kohezijska regija in spada pod zahodno regijo, tako da je zahodna regija tudi s tem nekako hendikepirana, ker so pač Mestna občina Ljubljana in ostale mestne občine precej bolj razvite, in nekako nosi tisti minus pri pridobivanju teh sredstev. Tudi na to je treba spomniti. Je pa res, da je najlepša, da je glavno mesto Slovenije. Sicer imamo tudi mi Koper in še marsikdo kakšno lepo mesto, ampak dejstvo je, da je res urejena, da turisti prihajajo, in če se bo usmerila na turizem, bo denarja še za kakšen drog pa kakšno zastavo več in ne bo nekih velikih problemov, da je ne bi imeli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospod Jože Tanko ter gospod Tomaž Lisec. Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Tudi glavno mesto je dobilo svoj poseben zakon, če lahko tako govorim, ampak kljub vsemu bi rad izpostavil, da smo Socialni demokrati močno vplivali na to, da so se sprejemali zakoni tudi za obmejna območja in predvsem za območja, ki imajo zelo velike probleme z razvojem. Predvsem imam v mislih zakon o Pomurski regiji, ki je bil eden od tistih, ki smo jih v času naše vlade spravili v življenje, in tudi zelo natančno opredelili pogoje, ki jih je treba spoštovati, tudi znotraj Vlade in parlamenta, ko neko območje zaradi visoke stopnje brezposelnosti postane problemsko območje. Tako je nastalo Pokolpje s Kočevskim in Belo krajino, med ta problemska območja seveda spada tudi Maribor. Vedno imamo nekako odprto tudi razpravo o tem Ljubljana – Maribor, ki najbolj eskalira. Tukaj bi vendarle spomnil na to, da ima Maribor ravno tako eno veliko pričakovanje do države, namreč skozi proces območja, ki je opredeljeno kot problemsko območje, je ravno tako treba Mariboru zagotoviti 67 milijonov, kolikor mu pripada v skladu s kriteriji, ki so bili postavljeni zaradi tega problemskega območja. To je nekaj, kar moramo imeti pred očmi in tudi poskušati v čim krajšem času realizirati. V veliki meri lahko rečem, da se je nekako kompenziral odnos do problemskih območij tudi v tej vladi na način, da je bila recimo Yaskawa umeščena, če lahko tako rečem, v Občino Kočevje in pomeni en velik potencial za razvoj tega območja. Magna z veliko težavo poskuša ostati na območju Maribora, verjetno bi se bilo smiselno potruditi in videti, kje bi bilo dejansko mimo vseh teh težav, s katerimi se srečujemo, možno realizirati ta projekt, ampak vendarle opozarjam na ta manko pri Mariboru, ki je tudi zelo natančno izračunan.

Pomembno pa je, da smo tudi v času samostojne Slovenije zgradili avtocestni križ. Ta avtocestni križ je Slovenijo zelo približal med seboj in tudi eno Pomurje ima seveda bistveno boljše pogoje, kot jih je imelo pred tem. Tudi



sam zakon ne bi toliko pripomogel k temu, tako da izgradnja avtocestnega križa je dejansko izjemno veliko vplivala na, lahko rečemo tudi, enakomeren, skladnejši regionalni razvoj. Vendar to, kar nam manjka in kjer bi dejansko tudi morali sprejeti poseben zakon, so razvojne osi. Poglejte, kakšna umetnost je doseči vendarle premik na tretji razvojni osi proti Koroški ali proti Beli krajini. To je res ena velika umetnost, ko se o tem pogovarjamo. Kar nekako ne pride do realizacije. Nekaj podobnega velja za razvojno os 3A proti Kočevskemu, kjer se ni mogoče dogovoriti niti za izgradnjo obvoznic recimo mimo Ribnice, Velikih Lašč, Malih Lašč in Škofljice. S tem da bi se dejansko z majhnimi vložki odpravil ta velik zaostanek pri razvoju. Ne nazadnje imamo potem Idrijsko-Cerkljansko območje, ki je ravno tako izjemno perspektivno, pa vendarle z infrastrukturo bistveno težje dostopno, kot si zasluži glede na svoj potencial, ki ga ima. Mislim, da ne bi bilo odveč razmišljati o tem, da se prav za razvojne osi pripravi poseben zakon in s tem tudi zastavimo eno dinamiko, ki se jo lahko spremlja iz leta v leto, kako se realizirajo tudi razvojne osi. Takrat bodo zagotovo odpadle razprave o tem, ali je prav, da, ne vem, 3 milijone pa nekaj dobi glavno mesto iz naslova dohodnine, več, kot bi sicer pripadalo po formuli, ki se uporablja za razdelitev dohodnine. Priložnosti in možnosti, da vse te stvari popravimo, dejansko imamo. Mislim pa, da brez posebnega zakona pri razvojnih oseh ne bo narejen resen premik v nobeno smer, niti proti Koroški niti proti Beli krajini in seveda proti Kočevskemu ne.

Posebej bi pa poskušal izpostaviti tudi vprašanje demografske slike ob meji. Celotno obmejno območje je ravno tako v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja opredeljeno kot tisto, ki ima poseben status. Tukaj bi morali zelo resno razmisliti predvsem za področja, kot so, ne vem, Kostel, Osilnica, deloma tudi Loški Potok, predvsem območje Drage, Podpreske, kjer je demografska slika zelo slaba. Gre za obmejno območje in dejansko bi morali tam razmišljati o tem, da se sprejme zakon, s katerim se verjetno da, ker davčna politika je tista, s katero tudi usmerjaš razvoj v državi, razbremeniti to območje pri plačevanju davčnih obveznosti, zato da privabiš ljudi in gospodarske subjekte v to okolje. Upam, da se bo srečno izšla tudi podelitev koncesije recimo za večnamenski objekt ali dom starejših občanov, ki bi v enem delu lahko zagotovo bil v Osilnici, kjer objekt do tretje gradbene faze stoji že 10 let, recimo, pa se nič ne premakne. To so vprašanja, ki kažejo na to, da bi tudi za obmejna območja morali imeti poseben zakon in potem spremljati izvajanje tega zakona ravno tako iz leta v leto. Torej, poleg posebnega zakona o glavnem mestu si poseben zakon zaslužijo predvsem vsi tisti kraji, ki se resnično srečujejo z velikimi problemi glede visoke brezposelnosti in predvsem zaradi izjemno slabe demografske slike. Kajti ko enkrat izgubiš generacijo v nekem

okolju, je to zelo težko nadomestiti, da ne rečem skorajda nemogoče.

Mislim, da bo pa vendarle treba zelo resno razmisliti o tem, ali je sicer ta centralistično organizirana država res tista oblika organiziranosti, ki jo bomo v Sloveniji ohranjali tudi v bodoče. Ne nazadnje tudi ustava govori o pokrajinah. In ko se pogovarjamo o teh rešitvah, eno od teh sem poskušal izpostaviti tudi ob nedavni razpravi znotraj prostorske zakonodaje, je zagotovo tudi ta, da zelo resno razmislimo o tem, da vzpostavimo močne regionalne občine. To so vse tiste občine, v katerih so sedeži upravnih enot. Problem je zelo enostavno rešljiv, regionalne občine, kjer so sedeži upravnih enot, bi imele bistveno večje pristojnosti. Tudi določene pristojnosti, ki jih imajo danes posamezna ministrstva, je potem možno prenesti na regionalne občine in s tem organizirati državo na način, da bo funkcionirala čim bolj prijazno in dostopno do ljudi, kar je pravzaprav smisel vsega dogajanja v državi, in potem prenos številnih nalog z države, z ministrstev na te regionalne občine. To je nekaj, kar bi bil najbolj učinkovit odgovor na vse to, ali bi sploh še kdaj potrebovali potem, kakšen poseben zakon recimo ali za obmejno območje ali za problemsko območje. Po mojem mnenju bistveno manj, kajti decentralizirana organiziranost pomeni, da se potem tudi ustvarjajo gospodarska središča in upravna središča, tudi v skladu z Odlokom o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, ki ga je Državni zbor sprejel, mislim da, leta 2010 in je zelo dobra podlaga za to, da vemo, kako je treba razmišljati o tem, kako, v katere smeri je treba graditi infrastrukturo in kje zgraditi večja in pomembna središča. Ob vseh teh rešitvah, predvsem regionalne organiziranosti v smislu ustanovitve regionalnih občin in prenosa teh nalog z ministrstev na te občine, sem prepričan, da ne bi nobenega problema imela niti Ljubljana, mogoče z dodatnimi sredstvi, ker bi bistveno manj ljudi migriralo v Ljubljano, ampak bi ti ostajali v svojem okolju in zgolj ob tistih trenutkih, ko se je pač treba napotiti v glavno mesto ali bi rekel v osrednje kulturno središče, kot je Cankarjev dom, ali na športne prireditve in druge dejavnosti, ki se odvijajo v glavnem mestu v večjem obsegu, bi se napotili proti glavnemu mestu.

Prepričan sem, da bi zelo veliko prihranili, če bi se drugače organizirali, kot se sedaj, za vse to pa je seveda najmanj, kar je, treba pripraviti en zelo dober program, ki ga tudi ljudje potem podprejo na volitvah, in tega potem seveda tudi izvajati. Ne nazadnje ima v Sloveniji oblast ljudstvo, dajmo mu ponuditi tak program, če ta program potrdi, ga je potem treba izvesti ne samo v parlamentu, ampak tudi na nivoju izvršilne veje oblasti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravita naj se



gospod Tomaž Lisec in kot zadnji v tem delu gospod Jani Möderndorfer.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Po mojem je prvo vprašanje, na katerega potrebujemo odgovor, to, ali je to sistemski pristop. Je to sistemski pristop pri reševanju ali pa pri urejanju razmerij med občinami? Očitno bodo kmalu volitve in zato prihaja Vlada z novim posebnim ali pa spremenjenim zakonom. Ko je bila v mandatu 2008–2011 vlada Boruta Pahorja, se je takratni predsednik vlade zelo zavzel za to, da je nastal konzorcij Stožice. Tam veste, za kaj je šlo, v tistem projektu je obtičalo približno 200 ali 250 milijonov evrov v bančni luknji. Ukrep, ki je sledil, je bila sanacija bančnega sistema in takrat so se vse te obveznosti socializirale. Nekaj je pokrtil proračun, nekaj se je vzelo lastnikom podrejenih obveznic, nekaj lastnikom delnic in tako naprej. Sorazmerni del te bančne luknje je bil takrat posrkan, je seveda posrkal tudi Stožice. Kdo odgovarja za to? Je prevzel kdo odgovornost za ta ljubljansko-nacionalni projekt, za katerega je besedo zastavil tudi tedanji predsednik vlade? Nihče. Druga posebna stvar, ki se je takrat zgodila, je bila sprememba pogojev pri razpisu iz regionalnega strukturnega sklada. Pogoji so bili spremenjeni samo zato, da je dobil ta projekt evropski denar. Padel je Koper, ne vem, morda še kakšna druga velika investicija s področja športa, ampak ta je dobil. In zdaj tečejo neke zadeve okrog. Ampak nihče ne odgovarja tudi za to prireditev razpisnih pogojev. Mislim, da so se celo že v postopku razpisa popravljali pogoji. Potem se je zgodila naslednja vlada, vlada Alenke Bratušek, se je spet naredila neka lista projektov, ne vem, 30, 35 projektov, približno 70 ali koliko milijonov evrov in se je spet naredilo nekaj za promocijo Ljubljane. Nekaj od tega se uresničuje, nekaj najbrž ne, ampak plačnik tega je državni proračun, smo državljani Republike Slovenije. Zdaj ko je vlada Mira Cerarja, ta spet prihaja z nekim posebnim zakonom, kjer se spreminja struktura med mestno občino in ostalimi občinami, kar zadeva pravice pri dohodnini. Zdaj samo sprašujem vlado, ministra, ki je zdaj nekam pobegnil, ali je to sistemski pristop. In sprašujem, zakaj se to zgodi samo takrat, ko imamo levo vlado, da se na tak način to naredi.

Kaj pomeni to v praksi? Obveznosti občin se s preniknim financiranjem ali pa z dodajanjem nalog, ki jih država noče več financirati, pravzaprav omejujejo oziroma povečujejo. To pomeni, da je v vseh preostalih občinah, ki nimajo nekega posebnega položaja, fiksni del proračuna čedalje višji. Čedalje višji. Celo tam, kjer so občine imele možnost, da so same odredile, recimo pri socialni, zdaj delajo to centri za socialno delo v imenu občin in za račun občin. Vse te stvari se spreminjajo in na tak način, da se povečujejo obveznosti občinskih proračunov, se zmanjšuje tudi fleksibilnost malih

občin. Velikokrat male občine, tudi če je razpis, na neke projekte sploh kandidirati ne morejo, ker nimajo kvote za lastno udeležbo. Meni se zdi zelo nepošteno, nefer, da vsi tisti, ki tukaj razpravljate, pravite, da se občine ne prijavljajo. Nekatere se ne morejo, zato ker imajo relativno mala prosta sredstva, veliko tega smo jim dali s fiksnimi obveznostmi za pokrivanje raznih socialnih razlik bodisi pri stanarinah bodisi pri domovih bodisi pri takšnih ali drugačnih transferjih, plačevanju, ne vem, po 15. členu za socialno zavarovanje in tako naprej. Veliko tega je in položaj teh občin, vseh preostalih, se poslabšuje. Tako da pravzaprav ni čudno niti to, da je padla odločitev, da gre čedalje večji del evropskih sredstev v tiste mehke projekte, ne v tiste ključne projekte, ki jih občine potrebujejo, predvsem občine na podežlju in periferiji, ampak so to projekti za mestne občine, nadstandardne rešitve, financiranje raznih kulturnih projektov, instalacij, ne vem, projektov tipa Janez Janša in tako naprej. Marsikje pa padejo ven projekti, kjer bi šlo za financiranje infrastrukturnih ali kakšnih drugih zadev. To se mi zdi zelo nekorektno. Po drugi strani mi je zelo čudno, da govorite, kaj vse mora Ljubljana in kaj vse ima Ljubljana, ima ambasade, ima kulturo, ima filharmonijo, ima opero in tako naprej. Zdaj pa samo sprašujem, ali ima od ambasad Ljubljana izgubo ali kaj od tega profitira. Je saldo negativen, da nekateri to tako izrazito poudarjate, zakaj mora Ljubljana dobiti dodatne vire? Ima zaradi Drame, Opere, ima zaradi Slovenske filharmonije in drugih velikih ustanov Ljubljana izgubo ali dodatno trži? Mislim, da še kakšne spomenike postavi država namesto Ljubljane, morda celo tega danes.

Ko govorite o teh zadevah, moram reči, da bi bilo treba mogoče malo globlje pogledati in ugotoviti, ali to, kar govorite, drži ali ne. Res je, da se Ljubljana lepo razvija, kako se ne bi? Vsako mesto bi se in vsak župan, ki bi take bonitete dobil od države v vsakem mandatu, bi se lepo razvijal. Ni nobene težave s tem, če imaš denarja dovolj. Ampak kljub temu da je samo v tem kratkem obdobju treh kratkih mandatov Pahorjevega, Alenke Bratušek in pa sedaj Cerarjevega, ko se je to dogajalo, dobila Ljubljana dodatno infuzijo približno 100 milijonov evrov – in ne vem, koliko se je v tem času še dodatno zadolžila – je to še premalo. Sprašujemo, kam gre ves ta denar iz Ljubljane. Morda bi znal kdo pojasniti, zakaj so stvari pač na tak način narejene. Meni se zdi zelo problematično, da se v vseh teh mandatih z Ljubljano ukvarjamo, kot da je največji socialni revež med občinami v tej državi, prav na isti način. Prej je Veber govoril o posebnih zakonih za mejo, za nerazvite in tako naprej, kaj pa Ljubljana? Sodi tudi v to kategorijo hendikepiranih občin? Če sodi v kategorijo hendikepiranih občin, potem ne moremo govoriti o uspešnem vodenju lokalne politike, zato ker ji ni nikoli dovolj. Veliko stvari v Ljubljani je državnih investicij, veliko in več kot v katerikoli



drugi občini kjerkoli drugje. Mestna občina praktično ne participira nič, samo s parado, s sliko, s fotko, s prisotnostjo župana na otvoritvi in tako naprej. Veliko je teh investicij v mestni občini Ljubljana. Saj državne so pač take, na podeželju ali pa v drugih mestih žal tega ni.

Mislim, da bi morali nekatere stvari postaviti bolj korektno in bolj objektivno. Če se za neko občino, ki je samozadostna, ki ima lastnih prihodkov več, kot ji po strukturi pride ven, to se pravi ne potrebuje nobene izravnave tako kot druge občine, potem bi morali pogledati, kaj gre v tem sistemu narobe. Če bi kakšna podeželska občina ali pa večina podeželskih občin imela tak standard, kar zadeva dohodnino, tudi ne bi potrebovali finančne izravnave. To se pravi, ene kategorije iz proračuna ne bi potrebovali, jo pač lahko zagotovimo na drug način. In marsikaj, če bi ta zadeva bila tako urejena, bi se odvijalo drugače tudi v lokalnih okoljih, tistih manjših, podeželskih, obmejnih, nerazvitih. Tam bi si lahko tudi postavili svoje stvari in svoje projekte in jih delali, ampak očitno gre vse v smer, da se občini, ki ima daleč največ prihodkov, ne potrebuje nobenih finančnih korektur iz državnega proračuna, še dodatno dajejo sredstva za opravljanje nekih nalog, ki jih pravzaprav ni. Ni jih. Na račun tega se po malem vsakič jemlje vsem ostalim občinam in se jih omejuje pri kandidiranjih za razna evropska sredstva. Da je ironija še večja, je občina, ki lahko največ kandidira, spet mestna občina Ljubljana. Kot sem prej omenil, lahko participira celo pri sredstvih, ki so namenjena skladnemu regionalnemu razvoju. Mestna občina Ljubljana dobi sredstva iz regionalnega sklada, ki je namenjen izravnavi razlik med občinami. Potem pa pravite, kako bomo zmanjšali razlike med ljubljansko urbano regijo ali pa mestom Ljubljana in ostalo Slovenijo. Nikakor je ne morete, zato ker kar naprej Ljubljano izdatno financirate, pospešujete, gradite notri, država investira, ostalo pa ostaja. In se potem ukvarjamo ali filozofirate o tem, kako je treba zmanjšati razlike med, ne vem, raznimi regijami, pokrajinami in tako naprej. Nemogoče, če stimuliraš in nagrajuješ ali pa dodajaš tja, kjer je že tako preveč v primerjavi z ostalimi. Jaz vem, da se Ljubljana lahko primerja ali pa se primerja z ostalimi metropolami, mestnimi občinami oziroma glavnimi mesti, to je logično. Ampak najbrž si hoče tudi pogoje izboriti take, kot jih imajo recimo druga mesta v bogatih državah. Ampak to velja tudi za vse ostale občine. Da ne bo problema pri mestnih svetnikih, pri državnih uradnikih, jaz sem za to, da se sredstva dajo, da se omogočijo, ampak če se lotevamo nečesa, dajmo to delati sistematično, sistemsko. Sedaj pa samo vprašam ministra, koliko so se izboljšale pozicije vseh ostalih občin proti Ljubljani oziroma ali so vsaj šle enako naprej. Tam se pogajate, cenkate za 3 ali 5 evrov pri povprečnini in se pogajate, kako je to težko in kako se ne da, tu pa, pk, 70 milijonov takrat, ne vem, koliko takrat, zdaj 3 in pol, s tem da bodo

plačale druge občine in tako naprej. In ko bo kakršenkoli problem, bo spet prišlo do socializacije zadeve ali pa se bo nekje kakšna posebna linija odprla in kakšen poseben konzorcij naredil. Mislim, da tako ne gre. Mnogo bolj korektno in pošteno bi bilo, da bi zagotovili sredstva tudi vsem ostalim.

Pa morda še kakšna beseda o lokalnih okoljih. V tem mandatu oziroma v letih, odkar sem poslanec, sem večkrat predlagal, tudi takrat ko smo bili v opoziciji, kakšne amandmaje za posamezne zadeve. Žal tudi poslanci, ki so prihajali s teh območij, kjer sem predlagal amandmaje, pa je šlo za ogrožena območja, niso zmogli zagotoviti v svoji poslanski skupini več kot svoj glas. Pa naj gre za obvoznice na naši lokalni cesti ali pa državni cesti do mejnega prehoda Petrinje, razne druge lokalne projekte in tako naprej. Če se naša poslanska skupina ne bi odzvala lansko leto, bi bila Osilnica zagotovo brez šole. In tudi najbrž še par let ali pa še deset let brez dograditve doma starejših občanov, ki tam stoji. Nič se ni dogajalo, šolo ste ukinili. Vaša ministrstva, vaša vlada je šolo ukinila v Osilnici, zato ker je bilo nekaj tisoč evrov stroškov preveč za vzdrževanje tega objekta in zagotovitev tega. No, od 1. 1. ste to popravili. Ampak govorim o tem, kako različen pristop je. Zelo asimetričen. Tam, kjer nimate kakšne volilne baze, je tisoč evrov predrago, da bi se zagotovilo za ogrevanje in delo neke podružnične šole, tu, na drugi strani, pa 3 milijone, 5 milijonov, 70 milijonov in tako naprej ni nobena težava. Mislim, da bi morala Vlada poskrbeti za vse, ne da daste na eni strani dodaten vir, na drugi strani boste pa prišli čez dva meseca z neko analizo, kako razvojne razlike naraščajo in kako je treba karkoli storiti, sami pa to financirate. Točno naraščanje razlik med Ljubljano in ostalimi sponzorirate na tak način. Ob tem, da imate še cel kup državnih projektov, ki jih posebej financirate mimo tega v Mestni občini Ljubljana, kar je tudi normalno, ker je to glavno mesto.

Predlagam, da pridete enkrat s sistemsko ureditvijo, to se pravi s sistemskim pristopom, kar zadeva dohodnino in ostale stvari, da se dohodnina postavi tako, da ne bomo še preračunavali, koliko izravnav potrebujemo, in tam še tri četrtine uradnikov to računa, ampak da bi bilo to narejeno z eno zadevo, z enim proračunom, z eno primerno porabo, s primerno višino in pa seveda, da končno enkrat naredite en korak pri regionalizaciji. Vse je bilo že narejeno, zakoni so bili sprejeti, denarji razdeljeni, funkcije, pristojnosti razdeljene, imate 14 dni dela, da te zadeve ažurirate, predložite zakonodajo in se bodo potem pokrajine ukvarjale s svojim razvojem, ne tako kot zdajle, ko se o vsaki drobnariji odločamo in pogajamo v Državnem zboru. Hvala lepa.



PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Tomaž Liseč, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Kar nekaj razpravljavcev je reklo, da je prav, da Ljubljana dobi več. Poslanka Desusa je rekla, prav je, da Ljubljana dobi več, ker ima pravega župana. Ja, ni problema, da Ljubljana dobi več pripada, ampak še enkrat, ne na račun ostalih občin in da račun za ostale občine prihaja, zato smo se tudi v Poslanski skupini SDS odločili za splošno razpravo. Je Zakon o financiranju občin, kjer lahko med poglavitnimi rešitvami preberemo, da se spreminjajo določbe, ki urejajo izračun povprečnih stroškov na prebivalca in določitev povprečnine tako, da se določi bolj pregleden postopek, župani pa računajo, vidijo pri obračunu med sedanjim stanjem in pa med novo enačbo minus. Toliko o decentralizaciji te države. Še enkrat, govori se o decentralizaciji, dela pa se centralizacija. In ja, očitno je dejstvo, da so volitve pred vrati in da bo tako imenovana leva politična sfera zopet ubrala isto volilno matematiko. Stavila bo na Ljubljano kot na paradnega konja pa morda tu in tam še kakšnega posameznika in se niti ne bodo obremenjevali, ali bo šlo za skrivanje za starimi obrazi ali pa se bodo zopet našli novi obrazi.

Kar me je danes zmotilo, je bilo predvsem to, kar ste Ljubljančani, z vsem dolžnim spoštovanjem, govorili. Sem si zapisal nekaj besed: kako vsi prišleki ustvarimo neko dodatno delo, dodaten strošek, dodatne obremenitve in dodatne obveznosti. Nihče pa nič o tem, koliko je pozitivnih plati tega, ko mi prišleki pridemo v Ljubljano. Pri nas župani svoje lokalne ceste gradijo z občinskimi denarjem, za državne ceste težko pridemo do financ, ker so vedno neki takšni razpisni pogoji, kot je bil na primer zadnji razpis na področju investicij v športno infrastrukturo, ker večji – podnapis, Ljubljana – največ dobijo, ostali pa lahko spet upamo na naslednje razpise, ko bo kakšna druga vlada ne samo govorila o decentralizaciji, ampak jo bo tudi dejansko izvajala. Vsi ostali se že 10 let pogovarjamo, vsaj odkar sem jaz tukaj, o tretji in četrti razvojni osi. Upamo na Ljubljano oziroma na vsakokratno vlado, da bo nekaj naredila. Ljubljančani tega nimajo, teh problemov. Država jim naredi obvoznico kot državno cesto, tu pa tam je kakšna ulica lokalnega pomena, beri občinska, za vse ostalo pa teh problemov ni. Ko se ostali starši sprašujemo, ali zgraditi vrtec, se pogovarjam z ljubljanskimi starši, ki rečejo, itak, to nam je dano. Ko smo sklicali na moj predlog razpravo glede urejanja nujne medicinske pomoči, sem dobil skoraj po ušesih od koalicijskih poslancev iz Ljubljane, češ kaj pa je to kakšen problem, v Ljubljani itak imamo urgentni klinični center, imamo zdravstveno oskrbo skoraj na pragu, vi se pa sklicujete, ali je problem, če se boste vozili nekam 30 ali pa 50 kilometrov, in tako naprej.

Toliko o tej naši debati centralizacija, decentralizacija, skladen ekonomski razvoj in tako naprej. Spoštovani Ljubljančani, če imate strošek z nami prišleki, potem bomo verjetno v Poslanski skupini SDS pa še kdo predlagali kakšen zakon, da kakšno državno institucijo z zaposlenimi odpeljemo v druge kraje. Ko govorimo o teh stroških, kako so ti dnevni migranti – mi smo dnevni migranti – nek strošek, iz moje občine se večina ljudi vozi v Novo mesto, Krško, Celje, pa v tem zakonu ne vidim nobenega plusa pri dohodnini. Pri Zakonu o financiranju občin pa so mi rekli župani, da bodo prav tako v negativnem finančnem stanju.

Če želimo biti enaki do vseh, potem takšni zakoni sploh ne bi smeli priti v proceduro. Smo za to, da se Ljubljanec nekaj da, ampak ne na račun drugih. Da gre na račun drugih kaže zakon, ki ga bomo obravnavali, v zvezi s čimer smo že dali zahtevo za splošno razpravo na septembrski seji, Zakon o financiranju občin.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Skupni imenovalc je, da ste vsi da Ljubljano, vsi jo imate radi, samo ne danes, ne jutri, kdaj drugič, kje v sanjah, kakorkoli, samo ne razpravljati o Ljubljani, ker imamo vsi drugi probleme, Ljubljana se bo pa že nekako rešila, kakor ve in zna. Eno stvar se moramo odločiti. Ljubljana ima ustavno kategorijo. To so fakti in žal, če vi to hočete slišati ali ne, je edino mesto, ki je zapisano v ustavi. Štirinajst let od tega, ko smo dobili ustavo, je trajalo, da smo se pogovarjali v državnem zboru, v vladah, različnih sestavah, ali je sploh potreben zakon o glavnem mestu ali ne. Štirinajst let zaradi takšnih diskusij, kot jih danes poslušamo tukaj že tri ure. Zaradi tega, ker nekateri ne ločijo, kaj je povprečina, kaj je odmena za stroške glavnega mesta, vlečete skupaj in hočete na vsak način združiti zgodbo Zakona o financiranju občin in Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije. Oprostite, nič ne bo šlo na račun drugih občin. Popolnoma nič. Dajte si to zapisati v spomin. Ker je to urejanje razmer med državo in glavnim mestom, ne med glavnim mestom in občinami. Seveda bi pa vi radi prodali zgodbo, aha, ker bo pa ta znesek takšen in takšen, bodo pa zato vse ostale občine dobile manj. Ali pač drugače – ker jaz zdaj samo ugibam, ker ste najmanj tri mesece prezgodnji – dajmo danes zelo veliko diskutirati o glavnem mestu, zato da se bomo lažje potem pogovarjali o Zakonu o financiranju občin. To sta dve stvari, ki nista med sabo primerljivi. Če pa se že hočemo pogovarjati in ju med sabo primerjati, se pa dajmo najprej odločiti, o čem se sploh pogovarjamo. Jaz sam delim občine na tri vrste kategorij: imamo mestne občine, imamo občine in imamo občine, ki ne izpolnjujejo pogojev za to, da so občine, ampak jih imamo. Zakaj jih imamo? Zaradi



državnega zbora, ki je politično naredil te občine, zato da je lahko postavljaj svoje župane in zato da danes na veliko govorijo, da te občine ne morejo preživeti, kajti tam živijo naši državljani. Ubogi državljani sploh niso vedeli, kaj delamo s temi občinami pred toliko leti. Žal so to naredile tradicionalne stranke, ne nove stranke.

Če gremo pogledat ta nesrečni, famozni izračun in ključ za glavno mesto. Štirinajst let smo potrebovali za to, da smo prišli do Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije, potem pa samo dve leti kasneje, samo dve leti za tem, hop, ck, treba je nekaj narediti in vzeti temu mestu denar zato, ker je pa zdaj dobilo svoj zakon o glavnem mestu in ta izračun, tole ne bo šlo skupaj. Pa da ne bo pomote, da bomo jasni, kar se zgodovine tiče, SDS ni bil toliko prebrisan, da bi si izmislil formulo, to, kar je potem padlo pod Janševo vlado. To je naredil SLS, Žagar, takratni minister, ko je naredil famozni izračun, kako je treba pravično razdeliti denar med vse občine. Ampak res pa je, da je Janševa vlada prižgala zeleno luč, da se je to zgodilo. Ustrezalo jim je. Že takrat smo opozarjali, ko se je to dogajalo, že leta 2006 oziroma 2007, in vse občine smo opozarjali. Dragi moji, če mislite, da boste zdaj zadovoljni zaradi tistih toliko in toliko milijonov, ki se bodo razdelili med občine, ne, ta formula je naredila to, da imamo še danes zgrešeno formulo, kar se tiče Zakona o financiranju občin. O tem bom več jeseni govoril. Zaradi tega, ker v resnici so kasneje potem vse občine začele izgubljati, ne samo takrat, prve tri, ki so to fasale. Je pa res, da je levji delež takrat dala Mestna občina Ljubljana oziroma ljubljanski davkoplačevalci, o katerih imate toliko povedati, kako krasno in srečno živijo. In delate primerjavo, kakšni bogatuni so in ne vem, kaj še vse.

Šel bom po vrsti, preprosto moram ovreči neke neumnosti in predvsem trditve, ki so totalna izmišljotina. Pa bom začel pri gospodu Horvatu. Govori o zadolženosti Mestne občine Ljubljana in kam bo to pripeljalo. Glede na to, da se dostikrat v življenju ukvarjate s številkami in se radi malo igrate in govorite o tem, kako je fino ekonomsko se razvijati, oprostite, kolega Horvat, ampak to dobro veste, več ko je prebivalcev, lažje se zadolžijo, manj ko je prebivalcev, težje se zadolžijo. Ampak če bova pa pogledala seznam najbolj zadolženih občin, ali veste, na katerem mestu je Mestna občina Ljubljana? Na 18. mestu. Ni med najbolj zadolženimi. In še več, ta številka se v zadnjih štirih letih ostro zmanjšuje. Najbolj je bila zadolžena v letu 2011, ampak te podatke vi itak vse poznate, samo Slovenci jih ne vedo, zato ker poslušajo te vaše izjave in trditve, do kam bo to pripeljalo. Danes je res, ste prav ugotovili, 115 milijonov dolga. Še štiri leta nazaj ga je imela 135, vendar z izračunom ne samo Ljubljanska banka, banke, pri katerih je občina zadolžena, nimajo problemov in skrbi, kadar se Mestna občina Ljubljana zadolži. Pa veste zakaj? Ker vedo, da

bo ta dolg odplačan. Problem pa imajo pri majhnih občinah, ker ne vedo, kakšna je zadolženost. In je zadolženost 654 evrov na prebivalca. Če pa pogledamo najbolj zadolženo občino, ki ima število prebivalcev 2 tisoč 122, je pa zadolženost tisoč 813. To je zame problem, s tem se je treba ukvarjati. Zakaj se zadolžujejo občine, je pa treba tudi pogledati. To je pa najbolj resen problem. Mi smo v zadnjih 25 letih po slovenskih občinah ... Jaz čakam samo še, kdaj bomo Slovenske gorice začeli asfaltirati. Toliko, kot smo jih zdaj pozidali pa vse, bom rekel malo da ne to infrastrukturo zaasfaltirali – dovolj je tega. Namesto da bi vlagali tudi v infrastrukturo, ki vrača. Zdaj so nastavljeni pogoji tudi za tovrstne projekte, kjer se lahko občine na takšen način zadolžijo.

Če gremo nazaj k bistvu, kar je danes tudi tema. Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije, ki je bil sprejet leta 2004, govori o štirih stvareh, o katerih nočete danes slišati. 3. člen zelo jasno govori naslednje: »Urejanje pogojev za delovanje državnih organov in organizacij ter predstavništev.« Tamle je, ne meni, ampak nam vsem, kolega Tanko malce norčavo in posmehljivo začel, koliko denarja je pa naredilo to breme, da je ena ambasada v mestu Ljubljana. Saj ne gre za breme, ampak gre za obveznosti, zraven ambasade je po navadi namreč še rezidenca, kar pomeni dva objekta. In zraven teh dveh objektov mora biti posebno varovano območje zaradi recipročnosti držav, to, kar zagotavljajo našim državam v tujini, moramo mi zagotavljati njim. Ampak določenemu deležu parkirnih mest, ki so rezervirana, se mora davkoplačevalec odpovedati in jih dati v uporabo drugim državam zaradi recipročnosti, kar se v drugih državah ne zgodi. To so stvari, ki jih je treba izračunati in jih narediti. Dam vam primer, poglejte ameriško ambasado pa potem še celo ulico, kaj se je zgodilo. Veste, kaj je bilo, mislim, da je bilo okoli leta 2000, ko so pravzaprav Američani zahtevali, da se zapre cela cesta in da cesta sploh ni več prehodna? Enostavno zaradi varnosti, ker so se bali, da se bo avtobomba zalelela v to ambasado. Seveda na to nikoli nismo pristali, ker o tem, katera cesta se bo zaprla, odloča mesto in ne država. Smo pa pristali na tiste grde, nagražne protitankovske blokade, ki jih imajo zdaj tri ambasade okoli sebe – ruska, ameriška pa še, mislim da, nemška, ker je zraven, ima tudi to zaščito. Pa to ni nič po urbanističnih načrtih, to nima tam kaj iskati, ampak to so te odmene, ki jih glavno mesto zaradi takšnih načinov daje.

Naslednja stvar. Župan glavnega mesta, pa kdorkoli že je, ta trenutek je to Zoran Janković, nekoč bo pa nekdo drug, ima tudi neke določene protokolarne obveznosti, ki jih mora početi. Ne nazadnje ni samo protokolarna obveznost, ampak tudi neka pričakovanja in obveznosti ambasadorjev, ko hodijo k županu glavnega mesta, ker želijo te in one stvari urediti znotraj samega mesta, zato da bodo tudi živeli.



Je to težko, kot pravi kolega Lisec: »Govorite, kot da vam je to težko delati, ja, pa dajte te institucije nekam drugam, v druga mesta pa bo lažje.« Ne, ne gre za to, kolega Lisec, ali je komu težko to narediti ali ne, daleč od tega. Gre samo za to, da postavimo na isti imenovalec in primerljivost, kaj vse mora davkoplačevalec – dajte imeti davkoplačevalce Mestne občine Ljubljana pred očmi – zato več plačati, ali pa več stvari gre iz proračuna, ne nazadnje tudi iz delovnih obveznosti, kot bi jih šlo v neki drugi občini. Dam še tretji primer. Recimo, ker so tukaj državne institucije, kam bo šel sindikat štrajkat? Ali bo šel štrajkat v Kostanjevico ali bo šel vedno pred Državni zbor pa vedno pred Vlado pa zaradi tega se bodo ceste zaprle et cetera, et cetera, da ne govorim o vsem ostalem. To so neke posledice, ki se zgodijo, preprosto se zgodijo in se vedno dogajajo v glavnih mestih, žal se ne zgodijo v Bučkovcih, se ne zgodijo v Novi Gorici ali kjerkoli drugje, ampak se tukaj zgodijo. Govorite o ljudeh, ki hodijo sem v službo. Vesel sem, če lahko pridejo sem v službo, ampak izračun je tako narejen, da dohodnino plačajo – tako kot je rekel kolega Lisec, za njega je bistveno samo to, kje bo prijavljeno stalno prebivališče – dohodnina pa bo prišla tja, v tisto občino, kjer živijo. Delajo, živijo in vse ostalo, da ne rečem še česa drugega, pa tukaj. In ko je konec štrajka v Ljubljani, država plača Snago, da počisti vse tisto, kar se tam zgodi – to država plača? Ko so kocke letele v parlament, je škodo seveda plačal Državni zbor pa zavarovalnice. Tamle na trgu, kjer so pa kocke bile izruvane, ki so jih z lopatami in krampi kopali, je moral pa davkoplačevalec plačati, da so se te kocke nazaj postavile. To je ta razlika, ki je nihče noče slišati in videti.

Naslednja stvar, ki se mi zdi pomembna, da opozorim na njo, je to, da je treba opozoriti, kot pravi kolega Lah in moj kolega Ferluga, ko se pogovarjamo o slovenski zastavi. Mislim, da smo imeli že najmanj trikrat ali štirikrat tu razpravo na dolgo in široko, zato bom še enkrat ponovil, da vam razložim, da so določena historična dejstva fakt in jih nihče ne bo spremenil, nobena vlada, pa kakršnakoli že, pa fantazirajte o ideologiji zvezd pa ne vem kaj še vse, ampak ljubljanski grad je kupil Ivan Hribar in ga podaril mestu in ima nek drug pomen, kot si ga nekateri predstavljajo, kot samo najvišjo točko v Ljubljani. Daleč od tega, da mesto ne bi spoštovalo države in simbolov, kot jih ima. Na vsakem vrtcu, osnovni šoli, na vsaki uradni ustanovi visi tudi slovenska zastava in ne nazadnje tudi pred parlamentom je zastava izobešena in ima svoje posebno protokolarno mesto, ve se, čemu služi. In ko pride ne samo državni praznik, katerakoli kronana ali predsedniška glava, v Republiko Slovenijo, je tisti dan ves dan slovenska zastava na ljubljanskem gradu. In tu ni nobenih izgovorov ali kakršnegakoli razmišljanja o tem, ali se bodo ti atributi spoštovali ali ne. Zato se mi zdi to obračanje zgodb, da ljubljanska zastava kazni in

s tem daje pomen, kako pravzaprav Ljubljana ne spoštuje simbolov, nesramno in navadno potvarjanje. In je podlo, ker zlorabljate ta prostor za tovrstno diskusijo.

Seveda je problem v metodologiji, kot je bilo danes že rečeno. Kolega Trček je izjavil, da ne razume, kako je kar na pamet, brez neke pametne analize prišlo do tega izračuna 0,6, in 0,8. Oprostite, zdaj vam bom povedal, kje so ti izračuni nastali oziroma kje se je vlekla mediana za to, da je prišlo do 0,6 pa 0,8. Janševa vlada oziroma takratni minister SLS Ivan Žagar, zdajšnji župan Slovenske Bistrice, ki je avtor marsikatero traparije, ki se je zgodila tudi znotraj tega izračuna – izračun je bil naslednji. Takrat je bila najvišja možna postavka v Janševi vladi 0,58 %, se je dalo, dočim je bila pri Pahorjevi vladi najvišja možna 0,78 %. In če zaokrožimo, bomo videli, da imamo 0,6 pa 0,8, in to je to. Varovalke zgornjega in spodnjega limita so bile narejene zato, da si ne more vsak izmišljevati in takole malo poljubno gor pa dol skakati. Znotraj tega polja se pa potem glede na naloge temu primerno tudi odreže kos pogače. Je pa res pomembno nekaj drugega, kar mene skrbi, in se bomo v nadaljevanju pogovarjali tudi z ministrstvom za finance, kajti eno je to, kar zapiše in predlaga MJU, drugo je pa, kako si potem Ministrstvo za finance to vsakič znova po svoje razlaga. Ker imaš pa še metodologijo, in zato se je v zadnji vladi Alenke Bratušek, ko smo odstranili ta varovala, na koncu zgodilo, da smo šele čez eno leto izvedeli, ko je MF objavil podatke, da je po neki njihovi metodologiji, ki je jaz iskreno povedano še danes ne razumem, znesek še nižji, kakor je bil prvotni namen, da se to prepreči. In problem teh metodologij je najbolj problematičen.

Naslednja stvar, ki se mi zdi še pomembna, da jo omenim. Veste, to, kar je kolega Tanko omenil, rekel je naslednji stavek: »Ali je to sistemsko reševanje problemov občine?« Vam bom jaz odgovoril – ki ga mimogrede, čeprav tako rad govori, da minister hodi ven, zdaj pa njega ni notri v dvorani, ker je čudno nekam izginil, izgleda, da se ni pripravljen soočiti – veste, to ni sistemsko reševanje občin, je pa sistemsko urejevanje odnosov med državo in glavnim mestom, in to dvojje vi nonstop mešate. Drugače bom pa rekel, kolega Tanko naj odgovori, je bil ZIPRS leta 2011 sistemsko reševanje urejanja odnosov med državo in Ljubljano, ta je takole z enim zamahom vzel toliko in toliko denarja zopet, to, kar seveda v vsaki Janševi vladi znova in znova doživimo. ZIPRS, dobro poslušajte, ZIPRS, ki sploh ni namenjen tovrstnim reševanjem vprašanj. Zato takšna vprašanja postavljati, kolega Tanko, je eno navadno norčevanje. Je zamegljevanje problema, ki ga v resnici imamo pred sabo. Dokler si ne bomo priznali, da imamo glavno mesto, in ne bomo reševali teh vprašanj sproti in temu primerno, tako kot je organizirano, in tega, kar so pričakovanja države, tudi zapisali, toliko časa tudi ne bomo imeli nekega resnega odnosa



in spoznanja, da je to treba priznati. Veste, to je približno tako kot v košarki, če zrasteš dva metra enajst, boš zagotovo igral center, ampak organizator pa ne boš nikoli. In obratno, če si 160, 165, si mogoče, če si hiter pa dober, lahko še organizator, kaj več pa ne sanjaj, da boš v košarki. In pričakovati danes, da bo majhna občina najbolj tranzitna občina v smislu prometa, kulture, gospodarstva in ostalega, in da bomo rekli, da je to enako, oprostite, jaz mislim, da ima nekdo nenavadne miselne procese in probleme v glavi. To pač tako ne gre in zato je treba te stvari razčistiti.

Zanimivo bi bilo danes slišati, pa ste ga skrili nekam, bog si ga vedi kam, gospoda Logarja, ki je mestni svetnik v Mestni občini Ljubljana, zanimivo, da ga ni danes tukaj, ko bi moral braniti interese Mestne občine Ljubljana – saj zato je bil izvoljen v Mestno občino Ljubljana za mestnega svetnika. In če ne drugega, bi poučil to poslansko skupino in svoje kolege, da naj ne govorijo neumnosti. Ampak ste ga skrili. Izgleda, da je dobil ukaz, naj nikar ne hodi, ne pride sem. Mogoče se pa motim pa je zbolel in je upravičeno odsoten. Ne vem, domišljam si. In to je lahko samo veliko vprašanje, bi ga pa bilo zanimivo slišati, tako da bom poslušal zelo pozorno naslednjič v mestnem svetu, kjer imajo ravno tako direktne prenose, kakšno razpravo bo imel glede teh vprašanj glede na to, da je to vedno problem.

Nekaj stvari sem si še zapisal. Povprečnina je bila tolikokrat danes omenjena, in kar naprej, kako je pravzaprav treba tej občini pomagati. Tanko se je celo delal norca, pa je rekel, dajmo sprejeti poseben zakon zaradi tega, ker je to revna občina, ker trpi, ji je treba pomagati, to je glavno mesto. V tem kontekstu, ko se je zelo ponorčeval iz cele zgodbe. Veste, koliko je najvišja stopnja povprečnine, ki jo po zakonu lahko Mestna občina Ljubljana dobi? 553 evrov. Koliko pa dejansko dobi? Koliko dejansko dobi? 444 evrov. Greva pogledat podatek za Solčavo, koliko povprečnine dobi Solčava na glavo v občini – tisoč 294 evrov. Še enkrat ponovim, ker nekateri ne razumejo najbolje – tisoč 294 evrov. Govoriti, da je mestna občina tista, ki vztraja, da nekaj dobi in da mora dobiti ... Oprostite, jaz bom vedno vesel, da bo mestna občina, kadar bo le lahko, zmogla sama sebe preživeti, ampak ne smemo in ni pošteno, da mešamo dve stvari. Odnos in status glavnega mesta in odnos mestnih občin, občin in pa občin, ki ne izpolnjujejo pogojev. Mi moramo to filozofijo enkrat spremeniti. Kar se pa tiče regij, očitka, zakaj ta vlada ne ureja vprašanja regij. Veste, tisti, ki to sprašuje, se dela debelega norca. V tej državi smo imeli jasen referendum, ki je padel, in je bilo seveda več kot jasno, da je s temi regijami tako, kot če bi se hoteli pogovarjati, katera občina bi bila rada glavno mesto v tej državi. Vsaka. Zato, ker vidi vsaka samo denar, ne vidi pa obveznosti in problemov, ki nastanejo s tem. Niti ne bom omenjal, da izpuščajo zgodbe o tem, kakšen je

historičen in ne nazadnje sam razvoj kraja in države, ki pravzaprav kliče po tem, kje naj bodo določeni centri. Ker si tega enostavno ne moreš izmisliti. Nimamo tovrstnega problema, kot ga je imela Nemčija, ki je v resnici spremenila prestolnico zaradi nekih drugih okoliščin. Mi se ne moremo na ta način pogovarjati.

Drugače pa, seveda, Ljubljančani so ponosni na Republiko Slovenijo in na vsako občino in na lepe kraje, imam pa problem, ker danes tukaj poslanci izkazujejo, kot da je Ljubljana nek nebodigatreba in da se preveč v njo vlaga. Ne gre za to. Tu gre za nerazumevanje nekih drugih potreb. Zakaj so se mestne občine osamosvojile in imajo svoje združenje? Zaradi tega, ker v Skupnosti občin Slovenije niso več mogle zadovoljevati svojih interesov. Ta problem imamo tudi tukaj, ker nočemo tega spraviti na skupni imenovalec. Mesto je ponosno tudi takrat, kadar poslanci vsaj približno skušajo razumeti mesto, da je in da dela v korist te države.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade.

Besedo ima minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovani poslanke in poslanci!

Ne želim več bremeniti te razprave, ker mislim, da so bile bistvene stvari povedane. Tudi poslanec Möderndorfer mislim, da je v teh besedah lepo pojasnil nekatera dejstva, zato se ne bom spuščal v konkretne podatke. Želim pa samo to poudariti kot svoj zaključek. Danes ne razpravljamo o sistemu lokalne samouprave, ampak o zakonu, ki ureja glavno mesto, in zato ne moremo teh dveh tem neposredno vezati, ker ju dejansko zakon ne povezuje. In če pri tisti prvi temi, ki ni predmet današnje razprave, samo ponovno zatrdim to, kar je bilo že povedano, zadržitev občin se zmanjšuje, presežki se povečujejo, povprečnina raste. Ti argumenti, ki gredo v nasprotno smer, enostavno ne odgovarjajo dejstvom.

Ljubljana je eden od simbolov države Republika Slovenija, ker je glavno mesto. In kot simbol državnosti je tudi posebej za to urejena. Vanjo pride dnevno preko 100 tisoč migrantov, ima preko 70 veleposlaništev, sooča se s celo vrsto dodatnih prometnih izzivov, prireditvev in ostalih zadev, ki so minimalno kompenzirane z zakonom, ki ga danes obravnavamo. Ta zakon v ničemer ne vpliva na financiranje drugih občin. To enostavno ne drži. Nima nobene povezave in nikakor nanj ne vpliva. S spremembami, ki pa jih danes želimo storiti, pa želimo enostavno samo zagotoviti, da ne bo nejasnosti v tistem delu, ki je bil v preteklosti celo razlog za spodbujanje oziroma za začetek tožb mesta proti državi. Se pravi, da je jasno zapisano in pa da so sredstva, ki so namenjena glavnemu mestu, slovenski



prestolnici, predvidljiva tako z vidika glavnega mesta kot tudi z vidika državnega proračuna, da ne morejo biti ta sredstva prepuščena vsakokratnim popravkom ali volji posameznih politik. Zato želimo te meje jasno zapisati in tako bodo predvidljive tako za državni proračun kot tudi za prestolnico, da bo lažje in bolj stabilno zagotavljala tiste naloge, ki so v zakonu tudi jasno določene.

Sam sem trdno prepričan, da s tem izboljšujemo odnos glavnega mesta do države, da ta simbol državnosti krepimo, in menim, da smo nanj lahko vsi ponosni, tako kot smo ponosni tudi na vsa druga mesta, kraje in občine v tej državi. In sem trdno prepričan, da ta popravek zakona lahko in si zasluži tudi vašo podporo, in upam, da jo bo tudi dobil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želi razpravljati tudi predstavnik Vlade, prosim, da se prav tako prijavi s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobi besedo kot zadnji. Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala, predsednik.

Moram reči, da me je po zadnjem izvajanju ministra pa res strah za lokalno samoupravo v prihodnje. Samo dve zadevi. Glavno mesto je nekaj posebnega – ja, ampak tudi glavno mesto je del lokalne samouprave. Ne govoriti, da se ostalim nič ne jemlje, če imamo pred sabo Zakon o financiranju občin. In pa drugo. Če bi bile vse občine izravnane, če bi Ljubljana dobila 3,3 %, bi morale ostale občine glede na število prebivalcev dobiti – koliko? Približno 28 milijonov. In potem govorite, da mora biti financiranje mestne občine predvidljivo. Kaj pa ostale občine? Zakaj imamo potem finančno izravnavo za tiste občine, ki ne dosežajo nekega pozitivnega premika? Ja, Ljubljana je ustavna materija, glavno mesto – fino, fajn. Ampak še enkrat, ne na račun drugih. In to samo kaže na vašo razpravo, ki smo jo imeli pri strategiji razvoja lokalne samouprave, ko je bilo jasno napisano, da ni politične volje za pokrajine. Danes je koalicijski poslanec največ govoril, kako je nujno treba ustanoviti pokrajine, a glej ga zlomka, ta ista koalicijska stranka skupaj z ostalimi koalicijskimi poslanci na seji tega odbora, kjer je bil prisoten tudi minister, zavrne sklepe, da se nadaljujejo – ne ustanovijo, nadaljujejo – ukrepi, ki bodo slej ko prej pripeljali do pokrajin. In on je rekel, proti so župani, proti je država. Župani so za, proti pa je država, zato

ker so koalicijski poslanci proti. Edino to je problem.

Zakaj je problem, da dobi le Ljubljana neko predvidljivo dohodnino? Ker potem tisti župan točno ve, aha, toliko je povprečnina, toliko je dohodnina, na to lahko veže, ker bo imel nekaj več sredstev, še določena sredstva, ki, upa, da jih bo dobil, župan Mestne občine Ljubljana, na razpisih. Medtem ko ostale občine krpajo tisto, kar dobijo s povprečnino, se borijo na različne načine, kako bodo dobile čim več prebivalcev, beri tudi deloma dohodnine, in komaj sproti spraskajo za tekoče nove obveznosti, ki jim jih država da, s povprečnino pa pobere. Minister bo sedaj rekel, ja, dvignili smo povprečnino v tem mandatu. Figo ste jo. S 536 na 525, potem ste pa zopet dvignili na 536, vmes spremenili Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, niti tiste razlike med 533 in 536 ne izpolnjuje. Skratka, župani so se čohali, kako skupaj nabrati, da bodo vsaj nekaj investirali, Ljubljana pa bo sedaj imela predvidljivo financiranje preko dohodnine. Fino je, da ga ima, ampak zakaj ne tudi ostale občine? In če govorite, kako so vse občine enako pomembne, je za mene enako pomembna Mestna občina Ljubljana kot občina Hodoš, Kostel, Osilnica ali pa vse vmes. Ne pa, da ima nekdo že po zakonu in po ustavi posebej, damo še financiranje v ta posebni zakon, nek določen položaj, pred sabo pa Zakon o financiranju občin, kjer boste jemali občinam. Ampak vi temu rečete »bolj pregleden postopek načina dodelitve povprečnine«, beri, Mestna občina Maribor bo dobila s to novo povprečnino manj. Vemo pa, kako je na primer z Mestno občino Maribor kot drugo največjo občine glede dohodnine. Zato, ker jim država ne da, tudi s tistimi protokoli, ki jih Ljubljana dobi, Maribor pa ne. Ljudje se izseljujejo, z njimi pa gre tudi – kaj? Dohodnina, ki jo potem na žalost plačujejo predvsem kolegi iz Maribora verjetno v kakšni manjši avstrijski občini, kjer nimajo teh problemov, ker imajo zagotovljeno enakost za vse, ne Dunaj pa kakšno manjše mesto, ampak vsi so v enakem položaju. In ja, Ljubljana je dodana vrednost in mora biti dodana vrednost, ampak še enkrat, ne na račun ostalih občin. To, kar delate z ostalo zakonodajo, kaže ravno to, govorite o decentralizaciji, izvajate pa centralizacijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Kolega Jani Möderndorfer je tako vsakega posebej obdelal, kot ko predsednik Vlade odgovarja na določena vprašanja. Glede zadolževanja občine Ljubljana nisem očital, da je preveč zadolžena, se je pa treba vprašati, zakaj se katera občina zadolžuje, ali se za neke spomenike, za neke stvari, za nek luksuz ali se za tisto osnovno kot recimo moja občina za izgradnjo osnovne šole in vrtca. Ker v Zakonu o financiranju občin nikjer ni sredstev,



potrebnih za izgradnjo tovrstne infrastrukture. Če pa so ta sredstva, bi pa morala tako kot drugje – če je za komunalno infrastrukturo treba zaračunavati omrežnino, amortizacijo nazaj, ki jo je pokasiral v glavnem upravljavec te infrastrukture – država občinam nakazovati sredstva za amortizacijo tistih objektov, če jih mora graditi občina. Pa verjetno je tukaj tudi Mestna občina Ljubljana. Bi tudi to bilo kar precej sredstev, če se izrecno držimo predpisov.

Ta zakon o glavnem mestu je podoben zakon kot Magna. Namesto da bi to reševali v zakonodaji o financiranju občin, da bi to razčistili tako, kot je Računsko sodišče v svojem poročilu napisalo, morali bi se tudi truditi, da v to zakonodajo napišemo tisti izvirno financiranje, ampak se to vleče že ne vem koliko let. Tista formula je že zdavnaj zastarela. Kaj se tam stimulira? Kaj je osnovna naloga občin? Javne gospodarske službe. Tudi formula je tako nastavljena. Pa koliko smo od tega uresničili? Dali smo pitno vodo v ustavo, 280 tisoč Slovencev pa ne pije zdrave pitne vode. Kje imamo kakšen program? Kje imamo v financiranju občin kakšen denar za izgradnjo komunalne in tovrstne infrastrukture? Nikjer. Imeli smo v prejšnji finančni perspektivi evropska sredstva, kohezijske projekte, kjer si moral združiti toliko in toliko občin pa ena občina je bila investitor, in zdaj se hvali tista nosilna občina, koliko evropskih sredstev je pridobila v imenu petih občin. Namesto da bi imeli pokrajine pa bi na tem nivoju lažje in bolj gospodarno ta sredstva porabili. Na koncu je tam treba ... V obračun komunalnega prispevka se ne štejejo evropska in državna sredstva, ampak v omrežnino pa. Kompletna amortizacija. In kolikšna bo cena teh storitev potem v tistem na periferiji? Ko je treba od vasi do vasi potegniti 5 kilometrov primarnega voda, takšna cev za 10 hiš tudi zaradi požarne varnosti in hidrantne mreže, koliko to stane – in kdo plačuje nazaj? Uporabniki preko omrežnine.

Kar pa se tiče odpadkov, bo pa kasirala takse Mestna občina Ljubljana, ker ima odlagališče oziroma center za pol Slovenije, če ne tri četrtine Slovenije in bomo vsi odpadke v Ljubljano vozili. Kdo kasira takse? Občina, kjer je center za ravnanje z odpadki. Za vse. In za pobiranje taks je zadolžen upravljavec, ki pa bo seveda iz Mestne občine Ljubljana. En kup anomalij imamo pri tej lokalni samoupravi. Mogoče smo tisti, ki smo iz periferije, še toliko bolj alergični na takle zakon zaradi tega, ker nimamo nič urejena. Krivica se dela tudi ljubljanski občini, ne samo ostalim. Samo ne na tak način potem stvari popravljati, ko se zdaj samo ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Kolega Lah, res imate en problem, to pa je, da še zdaj ne razumete, da govorimo o zakonu o

glavnem mestu. Vi ves čas govorite o Zakonu o financiranju občin, ki ga še nimamo na mizi in ga bomo jeseni šele obravnavali. In ves čas hočete združiti Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije z Zakonom o financiranju občin. Se opravičujem, tukaj je bila najprej razprava o ZFO in ste dobili odgovore, takšne, kot ste jih dobili, zdaj pa bi radi samo še o ZFO govorili. Mi govorimo o zakonu o glavnem mestu. Pika. Amen. Dajmo se osredotočiti na te stvari.

In druga stvar, če se že pogovarjamo o tem, kot reče kolega Lah o pokrajinah, mi se, dokler ne bomo uredili odnosa z glavnim mestom, ne bomo nikoli zmenili niti o pokrajinah, vi pričakujete, da se bomo o pokrajinah pogovarjali, pa niti ene najmanjše stvari se ne moremo zmeniti zaradi tega, ker bi bili radi vsi, veliki in majhni, enaki. Ne morejo biti, lahko so enakopravni, ampak smo pa hudo različni. In imamo hudo različne potrebe in seveda tudi hudo različne statuse. Ne mešati tega. Kar pa se tiče tega, ko reče, zakaj so se občine zadolžile. Oprostite, ne vem, zakaj so se nekatere občine zadolžile, se s tem sploh ne ukvarjam, za to so drugi razlogi. Ne nazadnje ima lokalna skupnost tudi svojevrstno avtonomnost. Sem pa opozarjal na to, da je problem, ker v zadnjih 20 letih so se zadolževale za stvari, ki niso vračale denarja, in zato imajo danes problem. Je pa dejstvo, da je to še vedno avtonomija lokalne skupnosti, in naj se oni sami med sabo dogovorijo in polagajo račune svojim davkoplačevalcem, zakaj se zadolžujejo.

Kolega Lisec nonstop želi narediti eno in isto formulo, to pa je: nimam nič proti glavnemu mestu, prav je, da ga imamo, prav je, da ga financiramo, vendar ne na račun občin. Oprostite, kolega Lisec, imava Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije in zakonsko podlago za financiranje glavnega mesta na podlagi dogovora in formule. Imava Zakon o financiranju občin, kjer se dogovorimo, kako se bodo financirale občine. Če je temu res tako, kot pravite, da bo šlo na račun občin, mi povejte in pokažite v proračunu postavko, zaradi česa se je dejansko na postavko, s katero se financira primerna poraba, zmanjšalo sredstva zato, da se je na drugi strani lahko dalo glavnemu mestu. To je popolna oslarija in laž! Ali pa politični manever razložiti, kako se na drugi strani jemlje drugim občinam, medtem ko dobro veste, da to sploh ni res. In zato obračati temo, da je to lepo, vendar ... Edino, kar ima skupnega, je to, se strinjam, kolega Lisec, da gre pa iz istega proračuna, ja. Ampak ne moreva takole pavšalno govoriti, ker gre iz istega računa, aha, to gre iz primerne porabe za občine.

To, da je pa Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije enak zakonu Magna po domače povedano, oprostite, to pa lahko pove samo nekdo, ki ali se dela norca ali pa res nima pojma o pojmu. Govorimo o glavnem mestu, ki je ustavna kategorija. In sem omenil, da je 14 let potreboval slovenski narod in pa predvsem slovenska politika, da to uredi z zakonom, ta



razmerja. Danes pripovedovati na ta način, da to urejamo in prilagajamo zato, da bi bili lahko nekomu všečni ... Vi veste, kdo sem jaz, in vi veste, kdo je Zoran Janković, in veste, v kakšnem odnosu sva. Jaz govorim o mestu Ljubljana, mene samo mesto Ljubljana zanima, da se izpolni tisto, kar je treba, do mesta Ljubljana. In še enkrat bom povedal za tiste, ki ne razumete. Sam sem dolgo let delal v Mestni občini Ljubljana in nikoli in nikdar nismo razmišljali, da mora drugim zato iti slabše. Nasprotno, občine bodo dobro živele samo takrat, kadar bodo druga drugi pomagale, ne, kadar bodo gradile ograje okoli sebe in gledale samo, kaj se v njihovih ograjah dogaja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Najbrž imam kot poslanec, ki ne prihaja iz Mestne občine Ljubljana, torej iz glavnega mesta, pravico do svobodne parlamentarne razprave. To mi omogoča ustava. In če je že sam predstavnik Vlade povedal v uvodnem izvajanju, da je ta zakon seveda povezan z Zakonom o financiranju občin in da se danes najbrž ne bo moglo izogniti razpravi tudi o Zakonu o financiranju občin ... Jaz pa ne delim občin, sploh pa ne občanov, na tri kategorije ali več. Za mene so vsi državljani in občani te države ena, in to najvišja kategorija. Pa naj živijo tam nekje na severu Goriškega ali pa v našem lepem, ne delam se norca, lepem glavnem mestu. Ljubljana se je v zadnjih nekaj letih odlično uredila. Od predsedovanja Svetu Evropske unije v prvi polovici leta 2008 je Ljubljana dejansko začutila tudi prepoznavnost kot prestolnica ene od članic Evropske unije. Strinjam se pa s kolegom Moderndorferjem v tistem delu, kjer pravi, da je treba analizirati, zakaj pa so nekatere občine preveč zadolžene. Najbrž sta dve možnosti. Če je kdo kradel v teh občinah – pa tega je najbrž zelo malo – potem je treba tem stopiti na prste, vsem v 212 občinah. Morda pa je kdo bil prisiljen se zadolžiti, zato da je občanom zagotovil tiste dobrine, ki jih občina po Zakonu o lokalni samoupravi mora zagotoviti. Kolega Lah je točno povedal, več kot četr milijona ljudi danes, julija 2017, pije vodo, za katero v skladu s Pravilnikom o pitni vodi ne moremo reči, da je pitna voda. Tukaj je bilo veliko šklocanja fotoaparata, ko smo sprejemali spremembo ustave in v ustavo zapisali, da ima vsakdo pravico do pitne vode. Vi v koaliciji zdaj že imate pregled nad rebalansom proračuna za leto 2018, upam, da ste vsaj en simbolični evro v rebalansu proračuna zagotovili za to, da bo ta pravica tudi realizirana. O tem govorimo. Me boli, res me boli, ampak imam občutek, da zdaj pa mi, ki ne prihajamo iz glavnega mesta, ki ga cenimo, ki ga spoštujemo, ki ga imamo radi,

razpravljamo in izpademo kot bedaki v očeh in glavah tistih, ki prihajajo, prihajate iz glavnega mesta.

Pa tudi sam se bom zdaj dotaknil tega, kar kolegu Janiju seveda ponovno ne bo všeč. Ljudje mi pišejo, naj tukaj povem in vprašam, zakaj na ljubljanskem gradu stalno ne visi slovenska zastava. Prav je, da visi takrat, ko pridejo kronane glave in predsedniške glave. Prav je, njim v čast naj visi. Kaj pa nam, državljanom te države? Ne sme viseti slovenska zastava nam v čast? Ali ne sme? Ali ne sme?! Gospe in gospodje, takšno razmišljanje, ki ga na žalost tukaj v tem mandatu vse pogosteje slišim, me zelo skrbi. Res me skrbi, zato ker Slovenija postaja vsak dan manjša. Ja, vsak dan manjša. Tega vi tukaj, v Ljubljani, ne veste. Tudi na Gregorčičevi tega ne vedo ali pa nočejo vedeti. Nekateri pa čutimo, da Slovenija postaja vsak dan manjša. Ko boste to zaznali, ko se boste ali bomo prešteli, bo prepozno, verjemite. Takrat bomo, boste morda tudi vi začeli o tem govoriti. Ampak bojim se, da bo prepozno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili jutri, 14. 7. 2017, v okviru glasovanj. Prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. IN 21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH IN PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM TOŽILSTVU.**

Predloga zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina desetih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev obeh predlogov zakonov dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Jerneju Vrtovcu.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar, vsem skupaj lep dober dan!

Bančni kriminal je zelo močno zaznamoval zadnja leta delovanja finančnega in fiskalnega sistema Republike Slovenije. To je zagotovo res tako. Poleg tega pa so kazniva dejanja bančnega kriminala ter nepopolno soočenje z njihovimi posledicami v slovenski družbi dejansko ustvarili občutek neenakosti ter nezaupanja v državne mehanizme. Razumljiva je jeza številnih državljanov in državljanov, ki vidijo, da imamo večmilijardno bančno luknjo na eni strani, krivcev zanjo pa nikakor ne moremo poiskati na drugi strani. Ni celotna bančna luknja



posledica kaznivih dejanj, vendar pa je tak gotovo njen dobršen del. Posebej zaskrbljujoče je dejstvo, da je Slovenija država z najvišjim deležem slabih posojil v bruto domačem proizvodu med vsemi članicami Evropske unije. V skladu z ugotovitvami evropskega statističnega urada Eurostat so v letu 2015 slaba posojila v Republiki Sloveniji predstavljala kar 7,5 % bruto domačega proizvoda. Daleč za Slovenijo se je v tej neslavni kategoriji na drugo mesto z veliko boljšim rezultatom – 1,7 % bruto domačega proizvoda – uvrstila Češka. Pri veliki večini vseh ostalih članic Evropske unije pa se ta kazalnik giblje pod 1 %.

Kaj pričakujejo od nas ljudje, državljanke in državljani? Zagotovo pričakujejo to, da na področju iskanja storilcev kaznivih dejanj v bančništvu nekaj mi v Državnem zboru, poslanke in poslanci, naredimo. In od zakonodajne veje oblasti je utemeljeno pričakovati, da na področju oblikovanja zakonodajnega okvira, v katerem delujejo organi pregona, zagotovo predlaga kar se da najboljše rešitve, torej izboljšave. Zato moramo več pozornosti in truda usmeriti prav na vprašanja bančne kriminalitete. Pravična domovina. Po pravični domovini kličejo ljudje, kličejo po tem, da preprečimo vzpostavitev države dvojnih meril. Trenutno veljavna slovenska zakonodaja, ki ureja sodno obravnavo zahtevnejših kaznivih dejanj, ne pozna posebne oblike specializiranosti področja preiskovanja in sojenja v zadevah bančnega kriminala. Izkušnje in soočenje z bančnim kriminalom pa kažejo na visoko mero neučinkovitosti našega pravosodnega sistema pri izvedbi postopkov, ki bi se zaključili s sodnim epilogom v obliki obsodilne ali pa oprostilne kazenske sodbe. Zastaranje zadev tovrstne oblike kriminala je dejansko nedopustno. Vodja Specializiranega državnega tožilstva Harij Furlan je pred časom izpostavil problem organiziranosti sodišč pri soočanju z bančno kriminaliteto. Po njegovem mnenju bi morali vzpostaviti tako organiziranost, ki bi dejansko zagotovila, da bi se s specifičnimi primeri ukvarjalo določeno število najbolj izkušenih sodnikov. Po njegovem mnenju bi sodišče, ki bi se ukvarjalo samo s tovrstnimi zadevami, primere obravnavalo hitreje in tudi bolj učinkovito.

Predlog novele Zakona o sodiščih, ki ga predlaga Nova Slovenija, predvideva uvedbo specializiranih oddelkov za bančno kriminaliteto pri okrožnih sodiščih. V te oddelke se razporedi sodnike, sodelavce in pomočnike, ki so za obravnavo bančne kriminalitete najbolj usposobljeni. Predlog zaradi visoke stopnje zahtevnosti tega področja določa obveznost izpopolnjevanja oseb, ki delujejo v tem oddelku. To vključuje tudi pridobivanje znanj iz tujine, kar v mednarodnem smislu omogoča prenos najboljših praks v delovanje tega oddelka. Delovanje najbolj usposobljenih oseb znotraj oddelka za bančno kriminaliteto zagotavlja višjo raven posebne osredotočenosti, izboljšuje

pretok specifičnih znanj ter daje oddelku jasno odgovornost za soočanje z eno izmed najzahtevnejših oblik kriminala.

Krščanski demokrati ocenjujemo, da je tudi področje odkrivanja ter pregona kaznivih dejanj bančnega kriminala v pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva za našo družbo tako zelo pomembno, da je treba te procese podpreti in okrepiti. Prav zato predlagamo tudi spremembo Zakona o državnem tožilstvu. Na primer na Islandiji je bila ustanovljena posebna tožilska enota, ta je prevzela odgovornost za pregon bančnega kriminala. Bila je sposobna postopke pregona voditi tako, da je bilo za svoja dejanja na koncu obsojenih kar 30 bankirjev in finančnikov. V Sloveniji sta bila do sedaj obsojena zgolj 2 in še ta dva bankirja nepravnomočno. Predlog novele Zakona o državnem tožilstvu znotraj Specializiranega državnega tožilstva ustanavlja tudi poseben oddelek za pregon bančnega kriminala. Predlog določa, da v tem oddelku delujejo državni tožilci in strokovni sodelavci, ki so na tem področju najbolj izkušeni. Poleg tega predloga Ministrstvu za pravosodje in državnemu tožilstvu navaja obveznost, da državnim tožilcem in strokovnim sodelavcem v tem oddelku zagotavlja izpopolnjevanje s strani domačih in tujih strokovnjakov na področju bančnega kriminala, saj je prenos dobrih praks iz tujine v delovanje slovenskega tožilstva zagotovo zelo dobrodošel. Tako kot z novelo Zakona o sodiščih želimo tudi z novelo Zakona o državnem tožilstvu doseči prav to, da bi se osebe, ki so za soočenje z bančnim kriminalom najbolj usposobljene, znotraj Specializiranega državnega tožilstva lahko ukvarjale izključno s tem področjem kazenskega prava.

Krščanski demokrati pričakujemo, da boste predlog tega zakona podprli vsi poslanci, ki si želite večjo osredotočenost ter odgovornost tožilcev, ki so za pregon bančnega kriminala najbolj usposobljeni. To namreč prinaša pomembno okrepitev organov, ki nosijo odgovornost za pregon najzahtevnejših oblik kriminala v naši državi. V Novi Sloveniji pa ne moremo čakati obljub Vlade, da v Državni zbor pošlje svoj predlog za okrepitev dela pravosodja na tem področju. Specializirani oddelki, ki jih predlagamo, predstavljajo hitro in učinkovito rešitev. Specializacijo dela sodišč je predlagal že sklep v vmesnem poročilu o opravljeni parlamentarni preiskavi tako imenovane Logarjeve komisije za pregon bančnega kriminala. 22. novembra 2016 je Državni zbor glasoval o sklepu vmesnega poročila o okrepljeni parlamentarni preiskavi v zvezi s Factor banko, Probanko in Banko Slovenije. Sklep je med drugim vseboval naslednje besedilo, citiram: »Državni zbor skladno z bistvenimi ugotovitvami parlamentarne preiskave predlaga Vladi, da zakonsko in materialno zagotovi ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete v okviru organiziranosti sodstva.« Za predlog sklepa je



glasovalo 74 poslank in poslancev, proti ni glasoval prav nihče od poslancev Državnega zbora. Od sprejetja sklepa je minilo že krepko več kot pol leta in vladna koalicija, ki je soglasno podprla sklep in ki ima za seboj celoten upravni aparat, do danes ni predlagala niti ene rešitve, da bi ta sklep uresničila. Zaradi tega smo svoj predlog zakona pripravili v opozicijski Novi Sloveniji tokrat že drugič. Poudarjam, predlog zakona je danes na mizi v prvi obravnavi. V prvi obravnavi zakonodajnega postopka poslanci v skladu s 122. členom Poslovnika Državnega zbora opravimo splošno razpravo o razlogih, ki zahtevajo sprejetje zakona, ter o načelih, ciljnih in poglavitnih rešitvah predloga zakona.

Krščanski demokrati upamo in na nek način tudi želimo, da boste poslanci razumeli pomen učinkovitega pregona bančnega kriminala za normalizacijo stanja v slovenski državi in družbi. Glede na to, da vse poslanske skupine na področju bančnega kriminala soglasno podpirate specializacijo dela sodišč, pričakujemo, da bomo v prvi obravnavi ta predlog zakona skupaj podprli in se v drugi obravnavi posvetili podrobnostim te zakonske novele. V Poslanski skupini Nove Slovenije smo se seveda pripravljani v naslednjih fazah zakonodajnega postopka dogovoriti in uskladiti o morebitnih dopolnitvah ali spremembah predloga. Ko smo poslanci soglasno podprli sklep parlamentarne preiskovalne komisije, smo specializiranost sodišč za pregon bančne kriminalitete podprli deklarativno. Danes imamo možnost, da v dejanskem smislu skupaj naredimo še korak naprej k uveljavitvi te rešitve tudi v praksi. Naj spomnim, to rešitev podpira tudi sam minister gospod Klemenčič, ki je to tudi napovedal že leta 2013, še preden je bil minister.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za pravosodje gospodu Darku Staretu.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem poslankam, poslancem in drugim prisotnim!

Skupina poslank in poslancev z gospodom Matejem Toninom na čelu je predlagala dve noveli zakonov, in sicer Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu, v delu, s katerim bi se organizirali in ustanovili na zakonski ravni oddelki za pregon bančnega kriminala in oddelki za pregon bančnega kriminala v okviru državnotožilske organizacije. Vlada, ki je obravnavala ta predlog zakona, se strinja s predlagatelji, da je problematika bančnega kriminala – ne samo za sam bančni sistem, ki je po svoji funkciji namenjen temu, da zagotavlja varnost depozitov in učinkovit finančni bančni sistem v državi – posredno obremenila tudi davkoplačevalce s tem, ko je bilo treba sanirati oziroma socializirati to tako imenovano

bančno luknjo. Hkrati pa Vlada meni, da predlagana rešitev ni ustrezna glede na pravosodno organizacijo v našem kazenskoopravnem sistemu. Na tem mestu bi rad dopolnil spoštovanega poslanca, ki je omenil, da minister Klemenčič izrecno podpira tovrstne rešitve. To drži v tem delu, da je minister Klemenčič izrecno napovedal, in to je tudi v vladni koaliciji prizadevanje, da bi ustanovili tako imenovano specializirano sodišče, centralno za celo državo, trenutno imamo pa v veljavni zakonodaji štiri oddelke specializiranih sodišč na štirih okrožnih sodiščih. Prizadevanje Vlade je, da bi ustanovila, in te rešitve tudi v okviru projekta spremembe sodne mreže v Republiki Sloveniji, ki jo tudi poznate, poskušamo uveljavljati. Gre za to, da bi v tej triadi potem bili organi: nacionalni preiskovalni urad kot specializirani del policije za najzahtevnejši kriminal, kamor se seveda uvršča tudi bančni kriminal; v okviru tožilske organizacije že poznamo specializirano državno tožilstvo; v okviru sodnega sistema bi bilo pa tako imenovano specializirano sodišče, centralno za tovrstno kriminaliteto.

Zakaj menimo, da bi bila predlagana rešitev kljub ambiciji in ciljem, ki jih podpiramo, vidimo enako, neustrezna? Preprosto zaradi tega, ker imamo trenutno na področju kazenskega sodstva v Sloveniji 65 sodnikov na okrožnih sodiščih, ki se ukvarjajo s kazenskimi zadevami, od tega je z letnimi razporedi 35 sodnikov razporejenih v tako imenovane specializirane oddelke sodišč, ki se ukvarjajo s tovrstno kriminaliteto na teh štirih sodiščih, to je v Kopru, Celju, Ljubljani in v Mariboru. Mi bi s tem organizacijskim pristopom načeloma še bolj organizacijsko razdrobili to organizacijo in v bistvu onemogočili učinkovitejše delo tako na tekočih zadevah kot na bodočih. Gre namreč za to, da po ugotovitvah in analizah, ki smo jih do zdaj naredili – ob spremembah zakonodaje, da bi to problematiko reševali in izboljšali, kar bom v nadaljevanju povedal, kaj je bilo že narejeno v tem mandatu – ugotavljamo, da gre preprosto za to, da je s postopkovnimi ukrepi in razpoložljivimi že predpisanimi organizacijskimi možnostmi treba izboljšati učinkovitost postopkov. Mi imamo namreč že v okviru kazenske zakonodaje možnosti tako imenovanih specializiranih preiskovalnih skupin, ki na organizacijski ravni omogočajo tako policiji kot tožilstvu učinkovit, skoncentriran pristop pri določenem segmentu kriminala, zato da se hitro in učinkovito vodi tako imenovan predhodni postopek in seveda potem tudi kazenski postopek. Poleg tega bi predlagana rešitev po mnenju Vlade predstavljala tudi resna tveganja glede pristojnosti. Bančna kriminaliteta je namreč kriminološki pojem, ni uvožen v smislu kazenskopravnega pojema, in če ni jasno definirano, katera kazniva dejanja so, čeprav v jedru bančni kriminal je zajet v poglavju kazenskega zakonika pri kaznivih dejanjih zoper gospodarski kriminal,



del, ki je povezan, je pa seveda tudi v poglavju kaznivih dejanj zoper pravni promet ...

Skratka, s tega vidika se nam zdi, da bi bila zadeva neustrezna in bi bila kontraproduktivna, kot rečeno si pa prizadevamo in verjamemo, da bomo uspeli tudi z vašo pomočjo ustanoviti to specializirano centralno sodišče in bo potem dokumentacijski in postopkovni tok bolj osredotočen in nemoten, hkrati bodo pa tam dejansko potem sodniki, ki se bodo ukvarjali samo s tovrstno kriminaliteto. Enako velja za državnotožilsko organizacijo, namreč veljavni Zakon o državnem tožilstvu že zdaj ne onemogoča ustanovitve posebnih oddelkov z namenom učinkovitejšega, bolj usklajenega in pa uspešnega pregona tovrstnega kriminala. Zakon o državnem tožilstvu to omogoča vsakemu vodji okrožnega tožilstva in tudi vodji specializiranega državnega tožilstva. Da pa si prizadevamo, da bi dosegli ta cilj, katerega ambicija je tudi vaš predlog, vam pa lahko povem in se spomnite, da smo že v tem državnem zboru predlagali in niste sprejeli KZ, dve noveli v tem obdobju, ki olajšujeta učinkovitost ali pa olajšujeta, izboljšujeta možnosti za učinkovitejši pregon na področju gospodarskega kriminala, sprejeli ste Zakon o državnem tožilstvu, ki omogoča lažje zaposlovanje strokovnjakov.

Strinjamo se s ciljem, pot do tega cilja je bila praktično tudi že deloma na vaši mizi, ste jo sprejeli, zelo pomembno pa lahko postopkovno prispeva k učinkovitosti Zakona o kazenskem postopku, ki je tudi že na parlamentarnih klopeh. Kaj več pa bom še v nadaljevanju pojasnil, če bo možno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, predsednik. Lep pozdrav sem!

O tej bančni luknji govorimo praktično že cel mandat, o njenih povzročiteljih in tako dalje, tudi o predlaganih spremembah Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu. Za iskanje krivcev in ugotavljanje politične odgovornosti je bila odrejena parlamentarna preiskava. Na tej seji je bila odrejena še ena. Največja koalicijska stranka je preiskavo bančne luknje sicer obljubila že pred volitvami, obljubljala je tudi ustanovitev posebnega specializiranega sodišča in napovedala tudi poseben zakon, ki bi omogočil učinkovite preiskave ne le bančne luknje, ampak tudi vseh drugih velikih lukenj, ki smo jih doživeli v tej državi. Tudi recimo investicijo v blok 6 TEŠ. Vse to je tudi zapisano v vladnem koalicijskem sporazumu. Ampak kljub vsem tem velikim obljubam se od začetka mandata pa do danes ni zgodilo skoraj nič v zvezi s to problematiko. Seveda se ni niti nič odkrilo. Maja 2015 je sicer

bil v zakonodajni postopek vložen zakon o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena, ki ga je tudi za preiskavo bančne luknje pripravilo ravno Ministrstvo za pravosodje. A zakon je tako zelo slab, da je, ko smo dobili mnenje Zakonodajno-pravne službe, pravzaprav takoj postalo jasno, da ne gre za nič drugega kot za poceni piar Vlade. Koalicija sicer želi tudi sedaj, po teh dveh letih, sforsirati, da bi se ta zakon sprejel, ampak jaz se bojim, da bi v tem primeru nastalo več škode kot pa koristi. Večino dela, kar se preiskave vseh zgrešenih projektov v Sloveniji tiče, je tako namesto Vlade v tem mandatu prevzela opozicija. Poleg preiskovalne komisije za ugotavljanje odgovornosti pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, ki je bila odrejena na zahtevo Levice, je bila odrejena tudi parlamentarna preiskava o vzrokih in krivcih za bančno luknjo, tudi na zahtevo opozicijske stranke, in tudi današnji spremembi Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu prihajata s strani opozicijske stranke.

Rešitve, ki jih oba predloga prinašata, mogoče res ne bi prispevale k učinkovitejšemu odkrivanju krivcev za bančno luknjo, definitivno pa je dejstvo, da bi prispevale bistveno več, kot prispevajo rešitve Vlade. Iz enega preprostega razloga, ker vladnih rešitev ni. Vlada sicer pravi, da je na tem področju naredila že veliko. Je. Naredila je to, da je zvišala kazni za nekatera kazniva dejanja, podaljšala roke zastaranja, uvedla nekatere druge zakonske spremembe, ki pa seveda ne veljajo za nazaj. Tako da bo imela večina vladnih ukrepov, ki so bili sprejeti, učinek le v primeru, če se bo bančna luknja ponovila ali pa zgodila še enkrat. Minister za pravosodje se očitno tudi iz obiska na Islandiji ni naučil prav veliko. Islandija bi namreč lahko bila dober zgled, ker je zaradi bančne luknje na zaporno kazen obsodila 30 bančnikov, vključno z vodstvenim kadrom treh domačih bank. To je 30 več kot Slovenija, ki do danes seveda ni nikogar uspela pravnomočno obsoditi. Na predlog Levice je bil tudi februarja 2015 na Komisiji za nadzor javnih financ sprejet sklep, s katerim je bilo Vladi naloženo, naj v roku treh mesecev pripravi vse potrebno za poizvedbo forenzične revizije sanacije bančnega sistema. Več kot dve leti kasneje te podlage še vedno nimamo in je verjetno tudi ne bomo dobili. Na tem področju je bilo torej vsekakor narejenega krepko premalo, glede na pretekle izkušnje pa je popolnoma jasno, da je treba v izogib morebitnim podobnim zgodbam čim prej zagotoviti eno ključno stvar, javni nadzor nad bankami. Le banke pod strogim družbenim nadzorom in v državni lasti so namreč lahko družbeno koristne in le pod takšno obliko nadzora je možno zagotoviti, da delujejo v interesu tistih, za katere je najbolj pomembno, torej ljudi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.



DR. BOJAN DOBOVŠEK: (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami sta dve noveli zakona, o sodiščih in o državnem tožilstvu. Zopet to vlaga opozicija. Od Vlade smo pričakovali, da se stanje na področju represivnih organov, policije, tožilstva, sodišč uredi, vendar do zaključne faze nobeden od zakonov ne pride, ker niso dobro pripravljene. Finančna kriminaliteta je zelo pomembna pri nadaljnjem razvoju države, če jo omejimo, potem se država razvija, kolikor pa omogočamo finančno kriminaliteto, potem gospodarstvo ne more delovati. Odkrivanje in preprečevanje je le en majhen del tega boja proti tovrstni kriminaliteti. In še posebej tožilstvo in sodišče odkrivata in preprečujeta, sodita le najhujše oblike. Veliko več lahko naredijo finančne institucije. Problemi, ki so pred nami, so problemi v znanju, problemi v izkušnjah, problemi v organizaciji in vodenju teh institucij in pa seveda ljudi, ki zasedajo ključne položaje. Če si pogledamo predloga, ni drugega, če koalicija ne naredi ničesar, moramo jih podpreti. In v Poslanski skupini nepovezanih poslancev vsekakor predloge podpiramo.

To je le prvi korak. Kje so problemi obeh omenjenih institucij? Na primer v tožilstvu. Seveda tožilstvo ima svoje probleme, na katere smo že večkrat opozorili: problem je v izobraževanju kadrov; v kariernem sistemu teh kadrov do zasede najvišje funkcije; v kvaliteti ovadb, zakaj tožilce ne merimo v kvaliteti ovadb, v tem vidimo njihovo napredovanje; in pa seveda v izkoriščanju specializiranih in skupnih preiskovalnih skupin, na kar nas je že večkrat opozorila Evropska unija. To je le en majhen delček na strani tožilstva. Kaj je na strani sodišč? Samo če pogledamo letna poročila, ki jih vsako leto dobimo, vidimo, da so številni problemi pri obvladovanju kazenskih zadev. Na primer, število prejetih zadev pada. Zanimivo, da pri tem število rešenih zadev tudi pada, 10 % manj. Pa imamo več kazenskih sodnikov. Še posebej je pa problem izpostavljen pri specializiranih oddelkih sodnikov, ki sodijo v zahtevnih zadevah organizirane in gospodarske kriminalitete. Tukaj je zanimivo, da je vedno manj potrjenih sodb. Se pravi, že sama ustanovitev je prvi korak, vendar vidimo, da sistem, še posebej v tem času glede na statistike ne deluje.

Kdo je za to odgovoren? Predstojniki sodišč in pa tistih oddelkov, ki se ukvarjajo s tovrstno kriminaliteto. Še več, pomembna je druga stopnja in Vrhovno sodišče, kajti tu se kreira sodna praksa. Dokler nimamo sodne prakse glede finančne kriminalitete, je učinkovitost takšna, kot je. Seveda pa je pri obeh institucijah bistveno karierno napredovanje sodnikov, ki mora biti transparentno, in glede na vse statistične in dostopne primerjalne podatke, kar smo večkrat videli na naših komisijah, da temu ni tako, ampak napredujejo sodniki, ki ne morejo izkazati svoje kariere.

Zato ker so ti problemi, pričakujemo od Vlade, da jih reši. Vsekakor sta pa te dva predloga bistvena, da se sploh nekaj začne premikati. Žal pa mora to storiti opozicija. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Teja Ljubič.

TEJA LJUBIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, najlepša hvala. Spoštovani poslanke in poslanci, predstavniki Vlade, vsem prav lep pozdrav!

Danes, kot smo že slišali, poteka prva obravnava Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o sodiščih kot tudi prva obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu, ki ju je v zakonodajni postopek vložila Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov. S skoraj identično vsebino smo ta dva predloga obravnavali že na 26. seji Državnega zbora, torej januarja letos. Predlagatelj je bila ista poslanska skupina, poslanke in poslanci pa smo takrat izglasovali, da predloga zakona nista primerna za nadaljnjo obravnavo.

Rešitev, ki jo predlaga novela Zakona o sodiščih, je organizacija posebnih specializiranih oddelkov, ki bi se ukvarjali samo z bančno kriminaliteto. Težave, ki bi jih takšna rešitev prinesla, so raznovrstne, in sicer prerazporeditev sodnikov bi delo obstoječih specializiranih oddelkov oslabilo, saj dodatni kadrovske viri v predlogu niso posebej predvideni. Prav tako predlog ne določa natančno, za katera kazniva dejanja bi bili pristojni novi oddelki, kar pa povečuje tveganje podaljševanja postopkov v primeru sporov glede pristojnosti, kajti o kaznivih dejanjih, ki bi jih lahko umestili med kazniva dejanja s področja bančne kriminalitete, že sodijo obstoječi specializirani oddelki, predlog zakona pa teh kaznivih dejanj ni izvzel iz pristojnosti specializiranih oddelkov.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo pomembnosti učinkovitega pregona bančne kriminalitete, zato poudarjamo, da je bilo v ta namen izvedenih že nekaj ukrepov, kar nekaj pa jih je še načrtovanih za bližnjo prihodnost. Pristojni organi pa si že sedaj prizadevajo za čim bolj učinkovit pregon takšnih kaznivih dejanj ter seveda sojenja v teh zadevah.

Poslanke in poslanci Stranke modernega centra ocenjujemo, da je predlagana novela Zakona o sodiščih tako vsebinsko kot tudi nomotehnično nedodelana. Zato tudi menimo, da je predlog zakona neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

S predlagano novelo Zakona o državnem tožilstvu želi predlagatelj ustanoviti oddelek za pregon bančne kriminalitete, v njem pa bi delovali najbolj izkušeni tožilci in strokovni sodelavci. Ministrstvu za pravosodje in državnemu tožilstvu pa se nalaga tudi obveznost, da tem tožilcem in strokovnim



sodelavcem zagotovita izpopolnjevanje na področju bančnega kriminala.

Poslanke in poslanci Stranke modernega centra ocenjujemo, da veljavna ureditev že danes omogoča, in sicer v skladu s 191. členom Zakona o državnem tožilstvu, da državno tožilstvo zaradi specializacije, boljše učinkovitosti ali usklajenega delovanja na posameznih ožjih področjih organizira oddelke. Torej ta možnost obstaja že danes. Podlaga za izobraževanje državnih tožilcev prav tako obstaja v veljavni ureditvi, ob tem pa tudi možnost sodelovanja s pristojnimi organi in institucijami, in sicer s področja davkov, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, preprečevanja pranja denarja, preprečevanja korupcije in ostalih področji, ki so bistvenega pomena za pomoč pri upravljanju dela državnega tožilca. Poglavitni namen predloga je torej mogoče doseči znotraj obstoječega sistema.

To pa je bistven razlog, zakaj bomo poslanci in poslanke Modernega centra potrdili sklep, da tako kot predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Sva se ravno pogovarjala z gospodom Horvatom ... Pravzaprav se nam smilite.

Če pa gremo k predmetnima dvema zakonoma, je pa trebi reči takole. Vi ste napovedali pravosodno reformo. Vi ste našli in minister je v predstavitvi naštel približno, po mojem spominu, tam imam spravljen stvari, 15 ukrepov, 15 drastičnih sprememb zakonov, ki jih bo naredil, zato da bo speljal tako imenovano pravosodno reformo. No, od tega imamo zdaj sprejeta, po mojem spominu, dva ali mogoče tri zakone. Naprej se je pa zalomilo in ustavilo. Ministrstvo ni pripravilo nič, vsaj tega, kar danes govorimo.

Danes govorimo torej o tem, da se ustanovijo oddelki za pregon bančne kriminalitete pri specializiranem državnem tožilstvu in da se ustanovijo specializirani oddelki in oddelki za bančno kriminaliteto pri višjih sodiščih.

Predlog podaja opozicija. Januarja smo o tem zakonu že glasovali in niste bili za. Mi smo ga takrat podprli, podprli ga bomo seveda tudi danes.

Malo prej sem slišal od predhodnice, ki je ni več tukaj – to je značilno; ne vem, kdo je tisto pisal, tisti govor –, zakon ni primeren, ker sistemsko ni urejen in tako dalje. Ja, uredite ga, saj vas je 35! Predlagatelj je pa pet ali šest. / oglašanje iz dvorane/ Ja, prav, šest. Uredite ga, saj imate službe, saj imate Vlado od zadaj. Dajte

amandmirati zadevo. A ne? To pa ne. Gre preprosto za to, da ne želite na področju bančne kriminalitete narediti nič, ker vam stanje ustreza. Saj vidimo, kako je. Prihajajo takšni in drugačni podatki na dan, kdo je komu plačal kakšno volilno kampanjo in tako dalje in tako dalje. In stvari so relativno jasne. Če so na Islandiji, ki je sicer dosegla to bančno luknjo dve leti pred nami, v zapor dali zadnjega bankirja 26. 10. lanskega leta, se pri nas ne zgodi nič. Zadnjič smo poslušali šefa Policije, ki je rekel: »Mi smo končali s preiskavo bančne luknje.« Zdaj pa poglejte številke. Sredi septembra, mislim, da je bilo septembra leta 2012, sem takrat v vlogi notranjega ministra dobil s strani Vlade spisek tako imenovanih slabih kreditov, okoli 3 milijarde je bilo tam, imen priimkov, podjetij, višin kreditov, pri katerih bankah in tako dalje in tako dalje. Kasneje vemo, da smo dali v bančni sistem praktično 5 milijard, zato da smo ga obdržali nad vodo, kot se temu reče. In zdaj šef Policije pravi: »Preiskali smo celo bančno luknjo.« Jaz se zavedam, da vse, kar je v bančni luknji, ne more biti kaznivo dejanje. To je meni jasno kot beli dan in me ne popravljati v tem smislu. Vendar, policija se je ustavila pri 460 milijonih. Se pravi, policija je ugotovila za 460 milijonov bančne luknje in to smatra za kazniva dejanja. Zdaj glede na prakso, kakršna je, tudi pri preiskovanju ostalih kaznivih dejanj in izplenov med policijo, tožilstvom in sodno vejo oblasti, je situacija relativno jasna – da približno polovico tožilci vržejo v koš za smeti, ker rečejo, da ni dosti dokazov, ni kaznivo dejanje ali karkoli. Verjetno bo tu nekaj podobnega. Približno 20 % pa imamo morebiti obsodilnih sodb. Jaz sem že leta 2013, ko sem se vrnil z notranjega ministrstva v ta parlament, rekel, da se najverjetneje ne bo zgodilo nič. Najverjetneje ne bo zgodilo nič. In smo na dobri poti, da se ne bo zgodilo nič. Ampak, gospe in gospodje, tudi po zaslugi koalicije. Tudi po zaslugi koalicije, ki ne želi, noče ali karkoli hočete sprejeti minimalnih stvari, ki jih imamo tudi danes tukaj pred seboj, zato da bi naredili kak korak naprej pri preiskovanju bančne luknje. Tega ne želite. Potem pa ne reči, da vam očitamo nekaj, kar ni res. Ker je res. Želite jo oziroma soodgovorni boste za prikrivanje stvari okoli kriminala, ki se je zgodil v okviru tako imenovane bančne luknje.

Ta dva zakona sicer nista kaj grozno posebnega, sta pa seveda nek korak v smeri, vsaj želja, korak v smeri dobre volje, zato da bi kot politiki pripomogli k temu, da bi se ta bančna luknja preiskala. Pa tudi tega koalicija seveda noče. Branja referatov imam pa tukaj, pošteno povem, že kar vrh glave, ker vse tisto, kar vam strokovni sodelavci napišejo, pa tudi ni res. Dajte povedati kaj iz svoje glave. Saj jih imate. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.



MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani državni sekretar s sodelavko, vsem lep pozdrav!

Danes imamo ponovno na poslanskih klopeh dva predloga zakona, s katerima se, kot v svoji obrazložitvi zapišejo predlagatelji, to so poslanke in poslanci Nove Slovenije, želijo doseči učinkovitejši postopki odkrivanja in pregona kaznivih dejanj na področju bančnega kriminala. Ker sta predloga usmerjena v isti cilj, bom predstavila stališče Poslanske skupine Desus do obeh predlogov hkrati, torej Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu in Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o sodiščih.

Dejstvo je, da si prav vsi želimo boljši in nedvomno učinkovitejši pregon odkrivanja in pregona kaznivih dejanj na področju bančnega kriminala. Dejstvo pa je, da predlaganih dopolnitev v našem pravnem sistemu ne potrebujemo, saj že sedaj 191. člen Zakona o državnem tožilstvu omogoča ustanovitev posebnih oddelkov in to možnost daje v avtonomno pristojnost in odločitev vodji specializiranega državnega tožilstva. Ne nazadnje dva oddelka že obstajata, in sicer gospodarski ter kazenski in korupcijski oddelek. Navedena zakonska norma torej vodji specializiranega državnega tožilstva daje možnost, da se sproti glede na situacijo odziva in sam neodvisno od drugih lahko ustanovi oddelek, kadar oceni, da bi s tem dosegel bolj učinkovito in bolj kakovostno delo pri odkrivanju pregona določene vrste kriminala.

Kot že rečeno, veliko je bilo povedanega že ob obravnavi predloga Poslanske skupine Nove Slovenije januarja letos. Poslanke in poslanci Desusa smo tudi takrat iz istih razlogov predlogoma nasprotovali.

Naj ponovim, zakaj je temu tako. Vsekakor podpiramo izboljšanje pogojev za sodno obravnavo bančnih kaznivih dejanj in povečanje učinkovitosti sodišč v postopkih v zvezi s temi zadevami. Jasno je tudi, da podpiramo namen predlagateljev, a menimo, da izbrana pot ne gre v pravo smer. V Republiki Sloveniji namreč že imamo ustanovljena specializirana sodišča, ki delujejo na štirih okrožnih sodiščih, ki se ukvarjajo s kaznivimi dejanji na področju gospodarskega kriminala. Z drugimi besedami, v ta krog kaznivih dejanj pravno uvrščamo tudi kazniva dejanja s področja tako imenovanega bančnega kriminala. S takimi primeri se ukvarja kar 35 sodnikov. Ne bom naštevala, kateri predpisi, ki bodo med drugim privedli tudi do učinkovitejšega reševanja bančne kriminalitete, so bili do sedaj že sprejeti. Omenim naj le sprejem novele Zakona o sodiščih, po kateri so bili namesto enega, kot že rečeno, organizirani štirje specializirani oddelki za sojenje v najzahtevnejših primerih kaznivih dejanj, med drugim tudi o zadevah s področja bančne kriminalitete. Ti oddelki delujejo na območju višjih sodišč, in sicer v Ljubljani,

Mariboru, Celju in Kopru. Omeniti je treba tudi, da je v zakonodajnem postopku novela Zakona o kazenskem postopku, ki predvideva nove rešitve v povezavi z določanjem stvarne pristojnosti specializiranih oddelkov sodišč. Glede na to, da na specializiranem državnem tožilstvu že zdaj obstaja posebna skupina tožilcev, ki se ukvarja s preiskavo bančnega kriminala, ponovno poudarjam, stanja ne bomo izboljšali s spremembo zakonodaje, ampak z učinkovitejšo uporabo obstoječih resursov.

Spoštovane in spoštovani, v Poslanski skupini Desus smo prepričani, da predlagane spremembe ne bi pripomogle k izboljšanju sojenja v zadevah bančnega kriminala. Na podlagi navedenega v Poslanski skupini Desus menimo, da predloga zakonov nista primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da si uvodoma izposodim citat dr. Vinka Gorenaka, da zakona, ki sta pred nami, nista nič posebnega, s4padata pa v kategorijo, ki se ji v eni od drugih panog reče kolobarjenje, le da kolobarjenje v tem primeru ni pretirano učinkovito, niti ne nosi nekih širših učinkov in pozitivnih rezultatov. Gre za proces in postopek, kako z minimalno truda in dela prikazati svojo maksimalno učinkovitost, in z istimi oziroma skoraj identičnimi predlogi, ki povrh vsega naslavlajo že rešena in z zakonodajo že omogočena vprašanja, popolniti zakonodajni prostor in pridobiti še nekaj dodatnih minut za nastop v tem zboru. Če je interes predlagateljev resnično pospešiti in povečati učinkovitost pregona najzahtevnejših kaznivih dejanj, bodo v zakonodajnem postopku podprli zakon o kazenskem postopku, njegovo novelo, ki pa ji tudi iz razloga želje po ohranjanju obstoječega stanja nasprotujejo številni, ki se borijo predvsem za to, da do bistvenih sprememb in reforme v pravosodju ne bi prišlo. Zakaj, naj ostane retorično vprašanje.

Ker zakona iz jasnih razlogov nismo podprli že prvič in ga iz identičnih razlogov ne bomo podprli tudi tretjič, poslanci in poslanke Socialnih demokratov obeh zakonov ne bomo podprli tudi ob njuni drugi predložitvi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, predstavniki ministrstva, dragi kolegice in kolegi!



Ne smem polemizirati pri stališču, ampak toliko vsebine, kot smo prej slišali, pa še najbrž v zgodovini Državnega zbora ni bilo.

Pred nami sta predloga zakonov, ki sta namenjena okrepitvi in specializaciji pregona oziroma obravnave kaznivih dejanj bančnega kriminala. Dobro vemo, gospe in gospodje, kakšna je bila pri nas razsežnost posledic tovrstne kriminalitete, krivcev za to pa žal še nismo našli. Zato v Novi Sloveniji z novelo Zakona o državnem tožilstvu predlagamo ustanovitev oddelka za pregon bančnega kriminala znotraj Specializiranega državnega tožilstva. Nujno moramo zagotoviti, da bodo znotraj tega oddelka delovali strokovnjaki, strokovni sodelavci, ki so za obravnavo tovrstnih kaznivih dejanj najbolj usposobljeni. Predlog zakona poleg tega zahteva usposabljanje, ki vključuje tudi sodelovanje s strokovnjaki iz tujine, kar v delovanje oddelka prinaša možnosti prenosa specifičnih znanj.

Krščanski demokrati smo področje sodne obravnave bančnega kriminala vzeli zelo resno. Krščanski demokrati smo področje sodne obravnave bančnega kriminala vzeli zelo resno. Predlagali smo novelo Zakona o sodiščih, ki v skladu s sklepom, ki je v tem zboru doživel skorajda plebiscitarno podporo, prinaša specializacijo dela sodišč. Predlog zakona predvideva uvedbo specializiranih oddelkov za bančno kriminaliteto pri okrožnih sodiščih. V te oddelke se razporedi sodnike, sodelavce in pomočnike, ki so za obravnavo bančne kriminalitete najbolj usposobljeni. Predlog določa obveznost ministrstva, da zaradi visoke stopnje zahtevnosti tega področja osebam, ki delujejo v tem oddelku, zagotavlja izpopolnjevanje, ki med drugim vključuje tudi pridobivanje znanj iz tujine. Na tak način se omogoča prenos najboljših praks v delovanje oddelka. Če smisel predlogov poenostavim, želimo z zakonom doseči, da se bodo z bančnim kriminalom ukvarjali tisti, ki so za to najbolj usposobljeni, ter se pri tem tudi dodatno izpopolnjevali. Prav zaradi gromozanskih finančnih posledic bančnega kriminala za slovenski proračun je treba oddelkom podeliti posebno odgovornost za pregon bančnih kriminalcev.

V Novi Sloveniji obžalujemo, da se je ob prejšnji vložitvi predloga zakona vladna koalicija odločila, da v okviru Državnega tožilstva ob vsej zahtevnosti ter finančni razsežnosti bančne kriminalitete pri nas ne potrebujemo posebne skupine tožilcev za pregon bančnega kriminala. Pri razpravi o rešitvah novele Zakona o sodiščih ter Zakona o državnem tožilstvu smo bili v Novi Sloveniji začuden nad negotovanjem in izgovori Vlade o finančnih sredstvih, potrebnih za izvajanje teh zakonov.

Taki izgovori, gospe in gospodje, so ob tolikšni bančni luknji resnično, milo rečeno, neprimerni. Državljeni pričakujejo in si zaslužijo, da politika naredi vse in prav vse, kar je v njeni moči, da bi izboljšala ter okrepila postopke pregonov kaznivih dejanj v bančništvu. Ta

predlog zakona gre prav v to smer. Glede na nizko uspešnost organov pregona in sojenja pri soočanju z bančnim kriminalom se lahko vprašamo, kakšen signal je to za osebe, ki morda prav v tem trenutku načrtujejo nova kazniva dejanja v bankah. Če do sedaj organi pregona niso bili uspešni pri dokazovanju krivde v takih primerih, zakaj bi bili v prihodnje? Z okrepitevijo dela in fokusiranjem tožilcev na tem področju povečujemo tudi učinek generalne prevenzije, ki je za ravnanje v prihodnosti izjemno pomemben. Še enkrat poudarjamo, da je 22. novembra lani Državni zbor glasoval o sklepu vmesnega poročila o opravljeni parlamentarni preiskavi v zvezi s Factor banko, d. d., Probanko, d. d., in Banko Slovenije, ki je med drugim vseboval naslednje besedilo, citiram: »Državni zbor skladno z bistvenimi ugotovitvami parlamentarne preiskave predlaga Vladi, da zakonsko in materialno zagotovi ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete v okviru organiziranosti sodišča.« Konec citata iz sklepa, ki ga je sprejel Državni zbor. Za ta predlog sklepa je glasovalo 74, 74 poslancev, proti ni glasoval nihče.

In zdaj se sprašujemo, kdo pravzaprav vlada v tej državi. Ali res Državni zbor? No, bomo danes videli, glede na odločanje o primernosti teh dveh zakonov, ki ju predlaga Nova Slovenija, da gresta v nadaljnjo parlamentarno proceduro. Bomo danes videli, če res Državni zbor vlada tej državi. Prav zato v Poslanski skupini Nove Slovenije pričakujemo podporo predlogu te novele Zakona o sodiščih. V nasprotnem primeru pričakujemo, da bo vladna koalicija pripravila in vložila svoje zakonske predloge, s katerimi bo izpolnila sklep, katerega izpolnitev si je naložila sama.

Ker nam v Novi Sloveniji za stanje na področju pregona bančnih kriminalcev ni vseeno, bomo predloga novele Zakona o državnem tožilstvu in Zakona o sodiščih seveda podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogih zakonov.

Besedo ima mag. Matej Tonin, pripravita naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in gospod Jožef Horvat.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Če pogledate Poslansko skupino Nove Slovenije lahko vidite, da je 100 % zastopanost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniška ekipa isto.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Vsekakor! In mislim, da to lahko zelo nazorno govori o tem, kako posamezne poslanske skupine zanima pregon bančnega kriminala. Moral sem to izpostaviti zaradi tega, ker me včasih stvari



resnično razjezijo, ker tisti, ki imajo polna usta preganjanja bančnega kriminala, nimajo danes niti enega poslanca v tej dvorani, da bi nekaj konkretnega razpravljal pa poskušal dati kakšen predlog, kako bi lahko izboljšali pregon bančnega kriminala.

Jaz razumem, da se je včasih veliko lažje pogovarjati o stotih evrih, o petstotih evrih, da pa morda se je komu mnogo težje pogovarjati o milijardah. Ampak, ko govorimo o bančnem kriminalu, govorimo o tem, kako so milijarde frčale, kako smo bili vsi posamezni slovenski davkoplačevalci oškodovani zaradi tega, in to v konkretnih številkah, vsak izmed nas, od tistega, ki je star en mesec, pa do devetdesetletnikov in več. Vsakdo izmed nas ima na glavi več kot 2 tisoč evrov prispevka za sanacijo vse te naše velike bančne luknje. In če kaj, potem bi morala biti to glavna tema, o kateri bi ta parlament ves čas razpravljal, dokler se nekaj konkretnega ne bi spremenilo. In tista stvar o kolobarjenju. Ja, očitno je kolobarjenje potrebno, če ni nekih konkretnih rezultatov. Se pravi, s sedanjim sistemom nekaj ni v redu, če ni kriminalcev za zapahi.

Poglejte konkretne številke. Do konca leta 2016 je po dostopnih podatkih bilo prijavljenih 245 sumov bančnih kaznivih dejanj. 245 sumov. Ovadenih je bilo 264 oseb. No, zdaj se pa vprašajmo: Koliko od teh ovadenih oseb je bilo sprosseniranih na sodiščih in na nek način zaprtih, obsojenih? Zgrozimo se lahko, kako slaba je ta številka. Dva primera. En primer je obsodba Simone Dimic, ki je zdaj že oproščena in je zadeva padla, to je en primer. In drug primer je obsodba Borisa Peska in Dušana Valenčiča. To je, kar imamo danes v tem trenutku na mizi, in to je rezultat pregona bančnega kriminala. Nič od nič. In očitno sta problem tožilstvo, pa sodstvo. Če policija ves čas zatrjuje, da ona je svoj posel opravila. Da ona svoj posel učinkovito dela, potem je jasno, da linija policija-tožilstvo-sodstvo ne funkcionira tako, kot bi moralo. Če kaj želimo spremeniti, potem je treba predvsem okrepiti tožilstvo in sodstvo, da bo bančni kriminal boljše preganjala.

Točno s tem prihajamo mi v Novi Sloveniji, s tema dvema zakonoma, ki sta danes pred vami, da naredimo posebne specializirane oddelke tožilstva in posebna specializirana sodišča, ki se bodo ukvarjala s pregonom bančnega kriminala. Očitno je, da te stvari potrebujem. zdi pa se mi, ko sem poslušal predstavitev stališč poslanskih skupin, da vse ostaja samo pri besedah, da vedno zmanjkajo konkretna dejanja. Jaz težko razumem predstavnike ostalih poslanskih skupin, da tako vehementno rečejo, da spremembe niso potrebne, da imamo od 265 ali od 264 ovadenih oseb obsodilne sodbe v dveh primerih, da je vse v redu in da so dosedanja orodja super. Jaz sem prepričan, ko bo nekdo čez 10, 15, 20, 30 let gledal nazaj v preteklost, da nas bodo prihodnje generacije, nas, tiste, ki danes sedimo v tem parlamentu, spraševale, kaj smo naredili za

pregon bančnega kriminala. Vsaj mi v Novi Sloveniji imamo mirno vest. Vprašajte se pa tisti, ki vedno znova in znova zavračate predloge zakonov, ki bi vzpostavili tožilstva in pa sodišča, ki bi bila posebna po tem, da bi na enem mestu zbrali posebno znanje, ki je za pregon tovrstnega bančnega kriminala potrebno.

Se vam bo zdelo trapasta in neumna primerjava, ampak pogledajte primer Italije, kako so se oni soočili s svojo mafijo. Tudi oni so za pregon mafijskih botrov ustanovili posebno sodišča in tožilstva. Zdaj, žalostna zgodba te italijanske variante je ta, da je večina teh tožilcev in pa sodnikov umrlo pod streli mafijcev, ampak kljub vsemu so s temi posebnimi oddelki naredili korak naprej.

Naslednji takšen primer je Islandija. Minister za pravosodje je bil na Islandiji. V slovenskih medijih se ves čas izpostavlja Islandija, samo jaz težko razumem, da nam je topla voda, pa recimo temu islandska topla voda na dosegu, pa si je ne želimo pridobiti oziroma jo uporabiti. V Islandiji so ustanovili specializirano tožilstvo in njihova poanta je bila ista, kot si jo mi želimo – na enem mestu zbrati vsa specialna znanja, ki lahko učinkovito preganjajo bančni kriminal. To je vsa poanta in ves srž tega zakona. Seveda pa so rezultati zelo različni. Veste, da je Islandija precej manjša kot Slovenija, ampak tam v zaporu trenutno sedi trideset različnih bančnikov in pa raznih investitorjev, ki so pri tem bančnem kriminalu sodelovali. Oni so zaprli devet visoko rangiranih bančnih uradnikov in pa funkcionarjev. In seveda se je tam začela stvar obračati. Predvsem je bil pomemben zgled, tako kot najbrž tudi številni drugi poslanci sem jaz član Parlamentarne skupščine Nata in tam sedimo skupaj z islandskimi poslanci in vedno, ko jih sprašujem o teh zgodbah, ne pozabijo povedati, da je bil za njih ta primer zelo poučen, predvsem pa izjemno pomemben zgled za ljudi. Ljudje so dobili zaupanje nazaj v državo, ker ko so videli, da če nekdo ukrade milijone, gre za zapahe. Pri nas pa – kaj? Pri nas pa nekdo ukrade milijone in se normalno sprehaja po državi. Če pa tehnični kontrolor vzame podkupnino 200 evrov, ta je pa na tri leta obsojen. Zdaj pa se vprašajmo mi, ki naj bi predstavljali to državo, kako bodo ljudje spoštovali takšno državo? Potem se pa čudimo, zakaj ljudje ne obešajo zastave ob praznikih, zakaj nimajo nobenega spoštovanja do tega parlamenta, do funkcionarjev, predsednika republike, vlade in tako naprej. Ja, če se država na takšen način obnaša, je težko imeti neko spoštovanje in pa zaupanje v državo. Mi, ki sedimo v tej hiši, smo prvi poklicani, da naredimo določene spremembe. Morda bo kdo rekel, da mi obnavljamo stare zgodbe za nazaj in da pogreto juho vedno znova in znova grejemo, ampak ni res. Glejte, bančne rabote se v tem trenutku dogajajo naprej. Tako kot jaz ste bili najbrž tudi vsi ostali poslanci v teh dneh seznanjeni s primerom kreditojemalcev v švicarskih frankih, z njihovimi žalostnimi primeri,



pa to, kar zdaj Združenje Frank izpostavlja. Ko so banke spodbujale slovenske državljane naj vzamejo kredite v frankih zaradi tega, ker bodo imeli boljše pogoje, zaradi tega, ker bodo imeli nižje obrestne mere. Ampak, veste kaj, banke so pa pozabile povedati, kakšna so pa tveganja. Nobenih simulacij tveganj ti ljudje niso dobili zraven. Očitno je bilo v nekem trenutku iti na banko po kredit večje tveganje kot pa iti v kazino. Ker če greš v kazino, vsaj veš, koliko denarja boš izgubil. Toliko, kot ga imaš v denarnici, toliko ga lahko tudi izgubiš. Pri teh švicarskih kreditih pa enostavno ne veš, kakšna bo na koncu tvoja obveznost. In recimo, pogledajte si te primere, to je v nebo vpjoch bančni kriminal. Da si nekdo sposodi 144 tisoč evrov, 80 tisoč evrov že vrne, potem mu pa banka da obvestilo, da je dolžan še 233 tisoč evrov. Neverjetno. Banke so seveda dajale tem ljudem kredite brez kakršnekoli omejitve tveganj. Za mene je to kriminalno dejanje in banke neupravičeno odirajo ljudi. Kako ta problem rešiti? Jaz milim, da bi prav ta specializirana sodišča lahko pripomogla k temu, da bi se kakšen takšen primer hitreje procesiral, naredil pravno prakso in vzpostavil nek red na tem področju. In tudi mi, kot zakonodajalci, mislim, da nam ne bo preostalo drugega, kot da bomo na tem področju sprejeli poseben zakon. Mene razveseljuje predvsem to, da v tem Združenju Frank so pripravljene plačati vse dolgove, tudi plačati obresti, kakršne bi plačali v evrskih kreditih, absolutno je pa nemogoče sprejeti to, da jih banke sedaj na takšen način odirajo, kot jih. In višek predrznosti je pa to, to pa spet spada v rubriko bančnega kriminala, da Nova Ljubljanska banka, ki smo jo mi vsi s svojim lastnim denarjem sanirali in ki od teh, ki so vzeli švicarske kredite, terja sedaj ogromne količine denarja nazaj, mnogo več, kot so si izposodili, da banka te terjatve proda nekemu podjetju – veste s kakšnim diskontom? Z 80 % diskontom. Za 104 milijone evrov terjatev, 104 milijone evrov prodajajo nekemu podjetju za 17 milijonov evrov. To pa je, po moje, hud bančni kriminal. Da se bo nekdo tukaj olomastil in mastno zaslužil, banka pa hkrati ni bila pripravljena na neko normalno spremembo švicarskih kreditov v evrske kredite. Za ljudi ne, za neka podjetja pa 80 % diskont. Če to ni primer, ki bi ga morala posebna sodišča obravnavati, potem ne vem, kaj je lahko še.

O iranski zgodbi jaz ne bom izgubljal besed, ker najverjetneje bo kdo izmed mojih kolegov o tej iranski zgodbi govoril. Se pa kaže tukaj najbolj evidentno, kakšna mafija v Sloveniji deluje, bančna mafija, ki je sposobna mimo državnega vrha, mimo regulatorskih institucij speljati 800 milijonske posle. Neverjetni so, res. In to je še en primer, ki je zelo zahteven in ki bi potreboval točno takšna sodišča in pa točno takšna tožilstva, ki jih mi predlagamo v našem zakonu.

Hočem poudariti še to, da se bančni kriminal dogaja tudi danes. In prihodnje

generacije nas bodo spraševale, kaj smo storili. Danes imamo priložnost, da nekaj konkretnega storimo in premaknemo naprej. Jaz ne želim poslušati stalno nekih izgovorov, kako je vse v redu. Če ste tako resnicoljubni in pošteti, potem je treba pogledati konkretne številke, koliko ljudi je bilo ovadenih in koliko ljudi je bilo obsojenih. In glede na milijarde, da imamo dva uspešno zaključena primera, je žalostno in to bi nam moralo biti ključno vodilo, da se nekaj spremeni.

Če pa se tudi v tem drugem poskusu ne bosta ta dva zakona sprejela, imam pa jaz vse bolj občutek, da tudi tisti, ki boste nasprotovali tema dvema zakonoma, da ste del nekih zgodb, kjer se vse dela, da se nič ne spremeni. Vsaj tistim, ki so v te umazane posle vpleteni, tisti, ki so davkoplačevalce oškodovali, tistim je seveda v interesu, da ni kakšnih posebnih sodišč in tožilstev, ki bi jih preganjala. Tisti to vsekakor zagovarja. Ampak če pa želimo narediti red, potem je sprejetje teh naših zakonov nujno potrebno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat. Pripravi ta naj se gospod Jožef Horvat in gospod Marko Ferluga.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Zdaj sem kar malo v težavah, kako naj razpravljam po dveh razpravah, najprej po stališču Poslanske skupine Nove Slovenije in zdaj še po tej zadnji razpravi, ker jaz pač trdim nekaj drugega. Bom ponovila, da resnično teh sprememb, tako kot smo že januarja rekli, ne potrebujemo, ker Zakon o sodiščih in Zakon o državnem tožilstvu določa, da lahko vodja specializiranega državnega tožilstva ustanovi posebno skupino po 191. členu Zakona o državnem tožilstvu. In da če glasujemo zdaj še za ta zakon, v bistvu podvajamo zadeve.

Tudi državni sekretar je danes pojasnil, kako deluje državno tožilstvo v teh primerih. Ponavljam tudi to, da imamo že ustanovljeni dve posebni skupini oziroma dva oddelka državnega tožilstva, in sicer Gospodarski oddelk in Kazenski in korupcijski oddelk. Tako da je možnosti delovanja tožilstva v tej smeri dana. 191. člen Zakona o državnem tožilstvu daje vodji Specializiranega državnega tožilstva možnost, da v primeru, če oceni, da bi s tem dosegel učinkovitejše in pa boljše delovanje oziroma boljše delo tožilstva pri odkrivanju pregona določenih kaznivih dejanj, torej določene kriminalitete, tudi na področju bančne luknje, da lahko ustanovi poseben oddelk.

Na Specializiranem državnem tožilstvu so povedali, da so kadrovske dovolj okrepljeni, da lahko poslujejo, in da vse stvari, ki jih dobijo, opravijo. Imajo pa problem glede opreme, tako da tu bo treba poskrbeti, da bo Specializirano tožilstvo posebej opremljeno z opremo, ki jo potrebujejo, da bodo lahko zaposlili dovolj



analitičnih strokovnjakov ter da se jim omogoči dodatno izobraževanje.

V Poslanski skupini DeSUS se zavedamo pomena učinkovitega pregona kaznivih dejanj s področja bančne kriminalitete, vendar pa menimo, da so bile ključne zakonodajne spremembe že sprejete.

Spoštovane in spoštovani, mislim, da korak naprej ali korak v pravo smer bo prinesel tudi predlog, ki je v obravnavi, torej Predlog zakon o kazenskem postopku, ki ga imamo v obravnavi. Če želimo resnično narediti več na področju pregona bančne kriminalitete in na področju izboljšanja in racionalizacije sodnih postopkov, se bom tudi jaz pridružila pozivu predsednika Odbora za pravosodje gospoda Jana Škoberneta, podprite Zakon o kazenskem postopku, ko bo ponovno na mizi, najprej seveda na odboru in potem v Državnem zboru. Ker govoriti o potrebi, da raziščemo bančno luknjo pa vse druge zadeve, da spravimo čim prej naprej in da obsodimo storilce, je seveda treba sprejeti tudi zakonodajo, ki racionalizira te postopke.

In na koncu bi se dotaknila še tega poziva, ki je bil izražen tudi s strani spoštovanega kolega gospoda Horvata, da državljani želijo, da politika naredi vse, prav vse, da se razišče bančna luknja. Jaz verjamem, sem prepričana, ker to tudi velikokrat slišim od naših državljanov. Vendar, kot sem rekla, naredimo tudi mi poslanci vse, da bomo sprejeli tako zakonodajo, da se ne skoncentriramo samo na ta dva zakona, za katera pravim, sem že povedala, da so dane vse možnosti, da lahko vodja ustanovi posebno preiskovalno komisijo, poseben oddelek preiskovalnega oddelka, če bo ocenil, da je to potrebno. Skratka, sem prepričana, da zakonodaja je primerna in da se lahko delo nadaljuje.

Kar se pa tiče primera Islandije, pa sem se tudi jaz veliko pustila podučiti o teh primerih in tudi veliko prebrala in moram reči, da je primer Islandije malo drugačen, kot je naš primer. Moram pa tudi reči, da so tam ljudje, državljani bili tudi bolj glasni, da so hodili na ulice in so tako dolgo demonstrirali, da se je nekaj zgodilo, ampak saj pravim, tudi zakonodaja mora biti temu primerna, tudi Kazenski zakonik mora biti tako napisan, mi ga ne moremo zdaj zapisati pa reči, velja pa za dve leti nazaj, ker poznamo te zadeve, kako je z retroaktivnostjo. Toliko. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima predlagatelj, gospod Jernej Vrtovec.
Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegi!

Kar malo konfuzno mora človek razpravljati in konfuzno poslušati to razpravo, ker ta nonšalantnost je hkrati žalostna, hkrati pa smešna do 5 milijard evrov, ki smo jih davkoplačevalci konec leta 2013 sanirali.

Dejansko se ljudje, ki spremljajo delo Državnega zbora, vsak državljan je vplačal v reševanje te bančne luknje 2 tisoč 500 evrov, 2 tisoč 500 evrov, počutijo ob tem, da se mi v tem parlamentu ne moremo dogovoriti, da bi nekaj naredili, premaknili stvari, da bi dobili ljudi, ki so to bančno luknjo tudi zakuhali in bi kazansko in odškodninsko odgovarjali, resnično so lahko ljudje zaskrbljeni. In pravična domovina je res tisto, o čemer bi danes lahko, morali klicali. Poglejte, nihče v tej državi še ni odgovarjal za teh 5 milijard. Nihče v tej državi. Predstavljamte si, karikiram, sredi Prešernovega trga je nekdo ustreljen in mi rečemo, krivca ne bomo iskali, sam je dol padel. Enako je s to našo bančno luknjo. Sama je nastala. In kaj bi mi pričakovali? Mi bi pričakovali ta trenutek res od vas, draga koalicija, malce več odgovornosti no. Jaz ne vem, ali je sploh kdo prebral to zakonodajo, zlasti v SMC pa v SD. Kot kaže, ne. Ampak govorite pa proti zakonu, katerega ste sami že podprli pol leta nazaj.

Gospa Kotnik Poropat je zdaj govorila, mi ne potrebujemo tega zakona. Enako SMC. No pa, da preberem, kaj ste podprli 2016, decembra: »Državni zbor bo skladno z bistvenimi ugotovitvami parlamentarne preiskave predlaga Vladi, da zakonsko in materialno zagotovi ustanovitev specializiranega sodišča za pregon bančne kriminalitete v okviru organiziranosti sodstva.« Teja Ljubič, gospa Kotnik Poropat, gospod Jan Škoberne, to ste tudi vi izglasovali. Ampak ker v Novi Sloveniji ne moremo čakati vlade po pol leta, da pride s pobudo, da predlaga zakon, smo to, ta korak naredili sami. In danes je zakon na mizi. Ampak ne glede na to, vi greste tudi proti lastnemu ministru. In trdim, da ima Nova Slovenija na tem področju ministra za zaveznika, pa morda samo iz piarovskega vidika. Pač tega ne zagovarja, ampak kaj je minister dejal takrat, ko še ni bil minister, leta 2013, ob odstopu kot šef KPK? »Glede na obseg in posledicne bančne luknje predlagamo ustanovitev javne preiskave po vzoru Islandije.« Nič ni Islandija nekaj čudna oziroma drugačna, to je minister povedal. »Preiskava iz prejšnje alineje mora imeti vse potrebne instrumente za pridobivanje podatkov, ne glede na stopnjo tajnosti, in za opravljanje razgovorov z osebami, predpisane pa morajo biti tudi ustrezne visoke prekrškovne sankcije za neodzivanje na zahteve za izročitev dokumentacije ter posredovanja podatkov. S temi težavami se danes soočajo tako tožilstvo, tako policija, kot naša preiskovalna komisija.« To je vaš minister 2013 govoril, da bi bilo treba to urediti. »Kot cilj javne preiskave se določijo naslednji: ugotoviti, zakaj se je to zgodilo, kdo so ključni igralci, zoper koga je možno ukrepati, civilno, kazensko, odvzem nedovoljene premoženjske koristi, kako preprečiti, da bi se podobna zgodba ponovila in če se izkaže, da nečesa ni mogoče ugotoviti, kje so razlogi za to in kako v prihodnje preprečiti prikrivanje tovrstnih ravnanj.« Tudi to je zapisal vaš minister in a se



motim, gospod Stare, tudi vi ste bili takrat še vedno na KPK. In potem še: »Skrajni rok, v katerem mora biti preiskava zaključena, je 12 mesecev.« Minister je minister pa že tri leta in vi ste koalicija že tri leta. In ugotovitve preiskave morajo biti javne, celoten spis pa je po zaključku preiskave informacija javnega značaja. In zdaj se človek resnično vpraša, zakaj takšno sprenevedanje. A ima morda kdo koristi tudi v tem političnem prostoru od tega, da se dogaja to sprenevedanje? A se s tem koga ščiti? Tistega, ki je morda odgovoren za nastanek bančne luknje. Še eno stvar bom prebral, ki jo je minister dejal, in sicer eno leto nazaj za časopis Delo: »Pri preganjanju bančnega kriminala ni zadostnega napredka in ker se očitno ni veliko spremenilo na njegovem ministrstvu, zdaj po specializiranem tožilstvu načrtujejo še ustanovitev specializiranega tožilstva za gospodarski kriminal. Praksa je pokazala, da bo potrebno ustanoviti tudi posebno specializirano sodišče, ki se bo ukvarjalo samo s tovrstnim kriminalom, kar ministrstvo že pripravlja.« Eno leto nazaj je to minister govoril oziroma so pojasnili potem na ministrstvu. Zakonske podlage v okviru novele Zakona o sodiščih naj bi pripravili v prvi polovici prihodnjega leta. Zdaj smo meseca julija. Nam se enostavno ne da več čakati. Na koga naj čakamo? Na to, da bo minister čez dva meseca rekel, bomo to pripravili naslednje leto? A lahko še verjamemo, da se bo kaj zgodilo? V Novi Sloveniji pač ne verjamemo, da se bi lahko kaj spremenilo.

Treba je navesti vsaj malce statistike ob tem, kajti zdi se, da smo vrgli puško v koruzo in rekli, to se ne spleča, 5 milijard evrov je šlo mimo in gremo naprej. Nekaj statistike. Kot je dejal gospod minister, da citiram: »Kot država nismo učinkoviti pri odkrivanju pregona bančnega kriminala.« 8 milijard evrov, slabih posojil je bilo v slovenskem bančnem sistemu sredi leta 2013, preden se je začela sanacija državnih bank z dokapitalizacijo in prenosom na DUTB. Milijarda evrov je skupna vrednost domnevno spornih bančnih poslov, ki jih je sredi lanskega leta evidentirala policija. In koliko primerov je do zdaj končala policija? Policija je prejela 236 naznanil kaznivih dejanj. Za 108 primerov v skupni vrednosti okrog 310 milijonov evrov je podala ovadbe. V 53 primerih v skupni vrednosti preko 200 milijonov evrov ni ugotovila znakov kaznivih dejanj. 75 primerov v vrednosti 518 milijonov evrov še obravnava, torej, zbira dokaze. Koliko primerov je po podatkih iz lanskega leta končalo tožilstvo? Tožilstvo je od policije prejelo 108 ovadb za posle v vrednosti 310 milijonov evrov. Vložili so 18 zahtev za preiskave zoper 56 oseb ter 7 obtožnic zoper 16 oseb. In Harij Furlan je, recimo, lani sredi leta dejal: »Že septembra bo več ljudi, odgovornih za bančno luknjo, pred sodiščem.« To je to. Koliko je obsojenih od vsega tega izplena? Pa se tu ne pogovarjamo o 5 milijonih, o 5 milijardah. Koliko je obsojenih? Nepravnomočno sta obsojena dva iz Factor banke. Ampak tudi tu lahko gremo

glede sodnih epilogov v malce statistike. Nova Ljubljanska banka: 17 naznanitev sumov kaznivih dejanj, 50 kazenskih ovadb, 3 odškodninske tožbe, 35 premoženjskoprvnih zahtevkov v višini 170 milijonov evrov. Epilog sojenja bankirjem na prvostopenjskem sodišču je bil sprva le v eni zadevi dosežen, primer zadeve Dimic, potem je ta zgodba padla, zdaj se pa nazaj vrača na sodišče, če spremljamo medije. NKBM: 24 naznanitev sumov kaznivih dejanj, 4 odškodninske tožbe z zahtevkom v skupni višini več kot 46 milijonov evrov. Banka je pravnomočno izgubila vse tri tožbe proti šestim nekdanjim članom kreditnega odbora, NKBM je te tožila za 23,1 milijona evrov zaradi obnov kreditov Pominvestu, Celjski borzni hiši, Centru Naložbam, Gradisu Celje in Stavbarju Gradnje. Hkrati za kreditiranje omenjenih petih naložb v eni tožbi za 23,1 milijona evrov toži tudi Matjaža Kovačiča in nekdanjo članico uprave Manjo Skernišak. To je to. Factor banka: 18 kazenskih ovadb v višini 144 milijonov evrov, 7 odškodninskih tožb v skupni vrednosti 30 milijonov evrov. In iz te zgodbe sta dva bila tudi nepravnomočno obsojena, gospod Pesjak in gospod Valenčič.

Zakaj se je Nova Slovenija torej odločila za predlog novele zakona o posebnem oddelku sodišča za bančni kriminal in za poseben oddelek na tožilstvu. Prvič zaradi tega, ker je sam minister tudi tako govoril in v pravni državi je ministru treba zaupati. Drugič, Harij Furlan je na več sejah v Državnem zboru, kjer smo obravnavali poročila, dejal: »Sodniki se na ta specifična kriminalna dejanja ne spoznajo in mi jim pripeljemo dokazane stvari, dokazano predložimo argumente, vse, ampak nekdo pač, ki dopoldan sodi o kurjih tatovih ali pa o mejnikih, seveda ne more biti specialist za takšno specifiko, da bo sodil potem bančnim kriminalcem – ali pač?« In tu je bil ta povod. Tudi preiskovalna komisija za bančni sistem je tudi zaradi tega, ker je gospod Harij Furlan na tisti seji komisije, ko smo ga zasliševali, dejal, da ne razumejo sodniki te problematike, dal nam povod, da smo šli v te spremembe. Tega si nismo mi sami izmislili, da zdaj kar rabimo par sodnikov več, specialistov za bančni kriminal, ampak je ta ideja prišla zaradi potrebe, o kateri govorijo tisti, ki se s to problematiko ukvarjajo. Pa jaz nisem noben zagovornik Harija Furlana, prej kritik. Ampak če bi odgovorno postopali, bi zaupali tistim, ki se s tem problemom ukvarjajo.

Potem bi rad izpostavil tožilca Kozina. Nekje leta 2013, če se ne motim, je gospod Kozina dejal: »Do konca leta 2014 bodo ti ljudje za zapahi. Kazensko in odškodninsko bodo odgovarjali.« Seveda, politika ter javnost sta bili ob tem dejstvu navdušena, da torej tisti, ki so odgovorni za bančno kriminaliteto, potem tudi odgovarjajo. Potem je prišlo leta 2015 in gospod Kozina je dejal, da se je seme bančnega kriminala zasejalo v tem Državnem zboru. V redu, mu verjamemo, se je. Tudi zakonodaja je lahko tako prilagodljiva oziroma takšna, da so



lumpi to izkoristili in se sami okoristili in pomagali kopati zaradi tega bančno luknjo, ampak naloga tega Državnega zbora ob tem, kar je Kozina dejal, pa je, da to seme izkoreninimo in da to napako, če so jo naši predhodniki naredili, tudi v okviru ustanovitve posebnega sodišča, posebnega oddelka spremenimo, da spremenimo tok dogajanja. In Harij Furlan je tudi lansko leto dejal: »Samo nam pustite delati.« Ko sem ga jaz vprašal na seji komisije, kaj potrebujete za pregon bančnega kriminala, česa potrebujete več, je dejal: »Malce podpore, to potrebujemo, pogoje, ampak saj mi se trudimo.« In bilo ga je moč razumeti, da iz policije pridejo stvari lepo naprej, potem pa se zatakne to na sodiščih. In glede posebnega oddelka na SDT – zakaj smo to naredili? Tudi to sem vprašal Harija Furlana, ali rabite poseben oddelek, da ga politika ustanovi, če ga sami morda ne morete, ne gre, je rekel, mislim, da je tudi v magnetogramu preiskovalne komisije, kajti seja je bila javna, je rekel: »Ja, lahko, če že pač. Lahko.« In zaradi tega mi tudi poseben oddelek na Specializiranem državnem tožilstvu predlagamo v obliki zakona, kajti verjemite, če do zdaj ni bilo ustanovljeno z dekretom šefa SDT, potem tudi naprej ne bo. Pa bi bilo potrebno, da bi imeli tudi tožilce, ki so usposobljeni, ki se izobražujejo na tem področju in ki dihajo za ovratnik tistim, ki so kopali bančno luknjo.

Tudi drugi podatki, ki jih bom potem morda v nadaljevanju skozi razpravo še podal, glede dela SDT pri pregonu bančnega kriminala, samo za uvod, preberite si poročilo Specializiranega državnega tožilstva za lansko leto, kjer zapišejo: »Bančne zadeve se kljub strokovno zapleteni tematiki in obsežnosti obravnavajo prednostno.« Se obravnavajo prednostno. Lahko verjamemo. »Čeprav se sodna praksa na tem področju še ni izoblikovala, v tekočih sodnih postopkih pa se zaznava dviganje dokaznih standardov, SDT pospešeno nadaljuje z obravnavo bančnih zadev. V letu poročanja se v sodni preiskavi nahaja že 20 kaznivih zadev, zoper skupno 89 oseb, v 8 zadevah pa je bilo zoper skupno 21 oseb vložena obtožnica. V eni kazenski zadevi je sodišče v letu 2016 že izdalo obsodilno sodbo.« To sem tudi prej omenil. In potem navajajo naprej: »Po drugi strani pa je pri bančni kriminaliteti uspeh kazenskega pregona še vedno negotov, saj se sodna praksa še ni izoblikovala glede vlaganja zahtev za preiskavo in obtožnih aktov.« Torej, dajmo pomagati tukaj tudi tožilcem in podprimo ta zakon Nove Slovenije. Jaz bi si želel, da ga Vlada vложи, ampak če ga Vlada ne vложи, mislim, da je odgovornost opozicije ta, da to naredi. Zato smo ga vložili. Govoriti, da bomo to naredili naslednje leto ... saj bo prej konec vašega mandata. To je samo prelaganje odgovornosti.

Dolžan sem še odgovoriti oziroma pojasniti netočnosti s strani SMC. Gre nekako tako: »V koaliciji se zavedamo, da je to treba

narediti.« Lepo da se zavedate, ampak treba je potem podpreti takšno zakonodajo, ne glede na to, kdo jo vlaga. In SMC je še v stališču dejal, da mi nismo izvzeli, nismo jasno določili, za katera kazniva dejanja se zakon uporablja glede sodišča. Glejte, kaj je bančni kriminal, lahko definicija ni jasna, ampak povejte mi boljše definicijo, kot jo je predlagala Nova Slovenija v zakonu. Povejte boljše ali pa si preberite definicije v 40. členu glede specializiranih oddelkov sodišč, pa povejte, če so to jasne definicije. Citiram: »Pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč delujejo specializirani oddelki sodišč, ki opravljajo preiskavo in sodijo v zahtevnejših zahtevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj, v katerih obtožni akt vloži državno tožilstvo, pristojno za pregon storilcev navedenih kaznivih dejanj.« Ali je to točna definicija? Tudi to potem po vaši logiki ni točna definicija. Glede definicije o bančnem kriminalu se lahko zapletamo, ampak stvari so drugače zelo jasne, kdaj gre za bančni kriminal in kdaj ne gre za bančni kriminal. Če se ukvarjamo okrog definicij, nam je to lahko samo dober izgovor, da se ukvarjamo z definicijo in obenem nič ne naredimo.

Glede kolobarjenja, da se Nova Slovenija ukvarja s to temo, kar je bilo rečeno s strani SD. Mi, v Novi Sloveniji, jasno povem, se bomo še naprej ukvarjali, da v tej državi končno dobimo pravično državo, da ne bomo imeli dvojnih meril, da tisti, ki so ukradli, skopali bančno luknjo, bili ob tem okoriščeni, policija je dejala, da gre za milijardo evrov, morda, slabih posojil, ki so nastala na podlagi kaznivih dejanj, da ti tudi odgovarjajo. Da odgovarjajo kazensko in odškodninsko. Stvari še ne bodo zastarale, hvala bogu, da imamo tukaj takšno zakonodajo. Ampak ne morejo biti preiskovalne komisije Državnega zbora tisti osnovni elementi, ki preiskuje te zgodbe. Ne morejo biti preiskovalne komisije, imamo tukaj pravno državo, ki mora funkcionirati tudi proti bančnim kriminalcem, ne samo proti kurjim tatovom. Da vaš državni sekretar zaradi tiste paštete izgubi službo, pa je obsojen, nekdo drug pa se sprehaja po mestu in kolobari s podjetji, pa še to iz državnega podjetja. Še več, tudi pod to vlado so nekateri, ki so bili v obdobju nastajanja bančne luknje nadzorniki največje slovenske banke, pod vašo vlado ponovno imenovani za nadzornike. Tukaj gre za kolobarjenje enih in istih ljudi. Enih in istih ljudi, Ribnikar, Macuh, pa še bi lahko našteval. Teh ljudi ni ponovno nastavila za nadzornike Nove ljubljanske banke Nova Slovenija. Odgovornost je izključno na Državnem zboru, med opozicijo in koalicijo. Kajti, ko je nastajala bančna luknja, se niso delili tako, kot se mi v Državnem zboru, na leve in desne. Ne, ne, se niso delili. Ti so bili enotni v tem, da denar ne smrdi. Enotni v tem. Tudi pri sprejemu te zakonodaje bi moral biti Državni zbor popolnoma enoten. Jaz pričakujem, da skozi to



razpravo ter skozi jutrišnje glasovanje še pridemo do te enotnosti.

Gospod državni sekretar, če vas kakšna stvar v naši zakonodaji, ki jo predlagamo, moti, verjemite, da jo lahko popravimo z amandmaji. In jo lahko. Samo to, kajti zakon ni tako težek, da ne bi mogli v drugem branju vložiti amandmajev in situacije tudi popraviti. Tudi določene pripombe Zakonodajno-pravne službe, ki je že v prejšnji vložitvi zakona dala, je Nova Slovenija te pripombe upoštevala in so zdaj zapisani v tem novem zakonu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima državni sekretar gospod Darko Stare.

Izvolite.

DARKO STARE: Hvala, gospod podpredsednik.

Glede na to, da imam zelo omejen čas v primerjavi z vami, bom poskušal biti čim bolj telegrafski in pa jedrnat.

Spoštovani poslanec, glede tega, ali nas kaj moti ali ne – absolutno. Cilj, namen podpiramo v celoti tako kot vi. Če pa se metaforično izrazim, če je naš cilj, da pridemo na Šmarno goro, mi želimo priti po najkrajši poti, kjer je najmanj ovir, vi pa želite okrog dvakrat in potem na vrh. Če imate vi doma omaro s petimi oblekami, vam nič ne pomaga, če kupite novo omaro, ker boste morali teh pet oblek predstavljati. Ne bo nobene dodane vrednosti. Ampak da grem nazaj, moram tudi reči, pa ne me narobe razumeti, ob vsem spoštovanju, gospa Poropat se je očitno zelo dobro poučila, kot je povedala, in zna razlikovati ureditev v Islandiji, ki jo vi primerjate tukaj in se mi zdi, da zmotno – mislim, ne, zdi, to vem – zmotno predstavljate, verjamem pa, da nehote. En del, ki zadeva javno preiskavo bančnega problema na Islandiji, so besede gospoda ministra Klemenčiča meso postale, ker je on in vlada pripravila predlog, ki se mu reče systemske preiskave, in je v proceduri v parlamentu. To je ta del, ki zadeva javne preiskave. Del, ki pa zadeva kazenski postopek, je pa na Islandiji tudi drugače urejen in je bil v bistvu poseben zakon sprejet glede prav tega tožilsko-policijskega sistema, ki je pač omogočil hitrejši in pa skoncentrirano osredotočen odziv na to problematiko. Ampak to je samo systemsko, verjamem, da ste to nehote pomešal. Gre za dve različni zadevi. Tudi te sklepe spoštovanega Državnega zbora o ustanovitvi specializiranega sodišča sta tako ministrstvo kot Vlada vse napore možne, tudi glede na finančne omejitve v tej državi, z vidika davkoplachevalcev uresničila v celoti, tako v nacionalnem razvojnem programu, kot v predlogu novele Zakona o sodiščih, ki je že na Vrhovnem sodišču v strokovnem usklajevanju, je predviden člen, ki ustanavlja specializirano sodišče in pa v proračunu, ki je bil sprejet za 2017, 2018, je 1,5 milijona sredstev

ministrstvo načrtovano za potrebe specializiranega sodišča.

Zdaj pa, da grem nazaj, pa bom poskusil biti telegrafski, pa hkrati tudi s poročilom, da boste videli, kako v bistvu jaz kot poslušalec pa hkrati, moram reči, tudi poznavalec tega področja, za katerega sem konec koncev odgovoren in plačan, kako v bistvu – verjamem, da ne hote – ustvarjate napačen vtis. Poglejte, bančna luknja je nastala v večini med 2005–2009, 2010. Vlade, ki so bile vse do leta 2014, torej do vlade gospoda Mira Cerarja, so bile seznanjene posredno preko regulatorjev, zelo osredotočeno in skoncentrirano pa s posebnim poročilom Banke Slovenije leta 2012. Noben od teh ukrepov, tako na zakonodajni kot organizacijski, kot v bistvu, bi rekel, finančni plati, ni bil sprejet do leta 2014. Ko pride ta vlada ob vsem zavedanju te bančne kriminalitete in ne vem kolikih strategijah tudi na MNZ, od 2005 naprej, za boj proti gospodarskemu kriminalu, se dejansko nekaj zelo konkretnega na normativni finančni organizacijski plati ni zgodilo nič. Od 2014 naprej, kar je ta vlada. Spremenili smo takoj v prvem delu mandata oziroma v prvem letu Zakon o državnem tožilstvu in smo omogočili zaposlovanje strokovnjakov v specializiranem za finančno kriminaliteto, ker je bil baje zelo zapleten, dolgotrajen postopek. Spremenili smo Zakon o sodiščih in omogočili vsem predsednikom sodišč, da z letnim razporedom prerazporejajo sodnike iz okrajnih, kjer jih je, ne vem, 400, pa so manj obremenjeni, na okrožna sodišča, in to so začeli s pridom uporabljati. Spremenili smo Zakon o bančništvu zato, da so lahko policisti in tožilci dobivali brez odredb neposredno tam, kjer ne gre za vsebinske podatke, podatke o bančni tajnosti. Spremenili smo Zakon o sodniški službi, spremenili smo Zakon o sodnem registru zato, da lahko online neposredno preiskovalci, organi pregona dobivajo neodvisno od pošte in pa prisotnosti nekaterih uradnikov vse podatke, zato delajo. V letih, ne vem, 2011, 2012, 2013, tudi torej v mandatu opozicijske vlade, da tako rečem, kot dejstvo samo navajam, se je zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti v usposobljenosti preiskovanja in odkrivanja tovrstnega kriminala na Centru za izobraževanje porabilo in namenilo na letni ravni po 150, 160 tisoč evrov. Ko smo mi prišli, v prvem letu smo to dvignili z integrale na 350 tisoč in dodatno štiri milijone smo zagotovili za usposabljanje na področju gospodarskega in bančnega kriminala. To je ta moment, ki ste ga tudi ugotovil, da je treba okrepiti usposabljanje na tem področju.

Glede te statistike, zelo manipulativno izpade, ampak dejstvo je, gospod Gorenak, spoštovani poslanec je povedal, policija je sporočila, 210 osumljencev smo ovadili. Vi veste, to smo že večkrat poudarili, če policija reče, da je sum utemeljen, pa da ovadbo, je to questio facti, če reče tožilec, to je relevantno. Če tožilec še reče, da jo zavrže, ni to nič. Zaradi



tega mi v Zakonu o kazenskem postopku, ki je na vaših klopeh, predlagamo čim bolj združno obveščanje zaradi tega, da ne pride do zmotnih ali pa nekih neutemeljenih pričakovanj v javnosti. Ker v čem je poanta, da po eni strani policija reče, smo vse raziskali, dali ovadbo, potem pa tožilstvo, ki je edino kvalificirano, reče, glejte, tole je neutemeljeno, zavrženo, delajo pa skupaj in zato je tudi tožilstvo nadrejeni organ in se mu reče – ste že slišali? – gospodar postopka, dominus litis. In tukaj je funkcija tega usmerjanja, da delajo združno, bolj kvalitetno, da se usmerja in da sodelujejo. To je tudi v bistvu v tem predlaganem zakonu o kazenskem postopku omogočeno, da bo bolj kvalitetno in bolj učinkovito.

Zdaj pa kar se tiče obtožnic in obdolžencev. Torej, to je že tisti naslednji korak, kjer je tožilstvo povedalo in vidi, da gre za utemeljen sum. Imamo 90 fizičnih oseb, 90 ljudi je obdolženih, torej so uvedene sodne preiskave zoper 90 ljudi, kar pomeni, da je tudi preiskovalni sodnik prepoznal utemeljeni sum, in zoper 4 pravne osebe. Obtoženih, se pravi, da je pa že obtožni akt – praviloma je to obtožnica, ker gre za pristojnost okrožnega sodišča –, je pa 36 fizičnih oseb in ena pravna oseba.

In zdaj a propros vašemu predlogu, mi vidimo največji problem in težavo v našem kazenskem postopku v predhodni fazi. To je predkazenski del, ki ga vodi pod usmerjanjem tožilstva policija, in pa ta del, ki sodi v sodno preiskavo. Zaradi tega tudi spodbujamo z novelo, da bi bilo možno čim več dokazov na sodno ustrezno, bolj učinkovito procesiran način pridobiti tudi v predkazenski fazi. Potem niso nujno vedno potrebne sodne preiskave, ki trajajo po leto, dve, ampak ne zaradi tega, ker bi bili posamezni opraski tako zahtevni, zaradi tega, ker gre praviloma za več obdolžencev in preden vsem vročijo, pa kakšni so v tujini, se praviloma po 80 % tega časa porabi za vročanje teh aktov, potem imajo pa seveda vsi pravna sredstva – kar je prav, da ne bo nespোরazuma –, ampak 80 % časa se porabi za vročanje. Po tej logiki mi krepimo, primerljivo z drugimi državami, da so predkazenski in predhodni postopki bolj učinkoviti. Tako da ne moremo govoriti, da ni učinka, da ni bilo nič narejenega. Veliko je bilo narejenega. In če se primerjamo zdaj še z Islandijo, da ne bo nespোরazuma. V Islandiji so začeli delati leta 2008. Obsodbe, ta prve, so bile 2015, po sedmih letih, s tem, da islandski sistem nima treh stopenj. Oni nimajo višjega sodišča. Tam je prva stopnja, potem je pa vrhovno sodišče. In v našem primeru, glede na količnik, tam so bili zneski bančnega kriminala v več deset milijard, ker je šlo tudi za druge oblike kaznivih dejanj, ne samo za slabe naložbe, pretežno, ampak je šlo za različne oblike tega kriminala, in šlo je za ogromno denarja, bistveno več kot pri nas. Če pogledate to število, ki ga vi navajate, boste videli, da so stvari zelo primerljive.

In da zdaj povem še tisto, kar se mi zdi pomembno glede na vaš predlog. Naš kazenski postopek, ko zadeva pride, torej tožilec, ko pride z obtožbo na sodišče, se relativno hiter postopek zgodi in na prvi in na drugi stopnji. In lahko tudi dopolnim navedbo gospoda Tonina, ki je rekel, imamo pač dve sodbi, ena je nepravnomočno obsodilna, ena je bila razveljavljena. Tudi ta, ki je bila v bistvu oprostilna, z osebo, ki ste jo omenili, je bila prejšnji teden na drugi stopnji razveljavljena kot oprostilna in gre nazaj na prvo stopnjo. Podobno, kot je bilo na Islandiji. Na Islandiji so imeli razveljavljene sodbe in leta 2014, se mi zdi, ali pa 2015, ne me za besedo držati, je vrhovno sodišče prvo oprostilno sodbo razveljavilo in potem se je v bistvu začelo lahko bolj učinkovito delati. In ta njihov tožilec, ki je vodil te primere, je uporabil prisposodbo, zaradi množice primerov je uporabil metodo na glavo obrnjene novoletne jelke. Osredotočil se je na dva, tri primere, ki so bili po njegovem prepričanju utemeljeno in pa dokazno tako močno podprti, da bo prišel do judikature in potem bodo na podlagi tega lahko delali. In so v bistvu naredili najprej dva, tri primere, prišli do vrhovnega sodišča, ki je razveljavilo oprostilko prve stopnje, in potem je zadeva stekla. In mislim, da imamo pri nas zelo podobno situacijo, s tem, da lahko ugotovimo, mislim, da z zadovoljstvom, da so naša sodišča bila hitrejša, glede na to, da se je leta 2014 začelo šele intenzivno to delati. Eden od spoštovanih poslancev je povedal, da je konec leta 2015, 2016 policija rekla, toliko smo jih ovadili, zdaj pa poglejte, koliko imamo že na prvi stopnji nepravnomočno obsojenih, koliko imamo obdolženih in koliko obtoženih. To ni zanemarljiv rezultat, absolutno se pa strinjam, da bi bil lahko še boljši in da bi lahko bili še bolj učinkoviti. Ampak dejstvo je, da se veliko naredi.

Zaradi tega se mi zdi korektno, da tudi to ljudje slišijo, da se ne ustvari samo neko pričakovanje, kaj vse bi morale biti, pa kot da nič ni. Naša skupna odgovornost pa je, da skupaj naredimo še več. In zato sem vesel, da danes v Državnem zboru slišim poslance, ki podpirajo tudi novelo ZKP-N. In jaz se globoko prepričan in upam, da se ne motim, da je to eno izmed najpomembnejših orodij, ki lahko bistveno in pomembno prispevajo k temu, da bo tudi ta predhodni postopek še bolj učinkovit. Kot rečeno, sodni postopek je relativno učinkovit, največ časa se porabi za tako imenovane sodne preiskave, ki pa niso nujne, če v predkazenskem postopku tožilec dobi dovolj dokazne podlage zato, da je prepričan, da je obtožba utemeljena. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospod Marko Ferluga in gospa Ljudmila Novak.

Izvolite, gospod Horvat.



JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod državni sekretar, gospod Stare, jaz nimam prav nobenih razlogov, da ne bi verjel, da ste res vse to, kar ste naštevali, tudi naredili. /oglašanje iz klopi/ Ja, vi ste naštevali, da je bilo veliko narejenega. Seveda je veliko naredil tudi Državni zbor in tako naprej, ampak, gospod državni sekretar, Nova Slovenija je blizu ljudem, resnično, ne samo nas slogan, ampak resnično. Saj poznate naše terenske obiske in tako naprej. Morda bi šli enkrat z nami, da vam bodo ljudje povedali nekaj morda o njihovem zaupanju v pravno državo. In pogledjte, nam preprosti ljudje, tudi tisti izmed 208 tisočih, ki živijo pod pragom revščine, pa so prispevali v bančno luknjo 2 novčiča, tisti, oprostite, z vsem spoštovanjem, niso popolnoma nič razumeli tega, kar ste vi sedaj govorili, in nam pravijo zelo preprosto, po ljudski logiki: »Veste kaj, dragi poslanci, dragi politiki, mene zanimajo rezultati. Rezultati. Vi naredite vse, imate proste roke, mi smo vas izvolili, ampak prosimo vas, vzemite tistim, ki so vzeli nam.« Zelo preprosto sporočilo. Tako pač govorijo preprosti ljudje.

In jaz sem danes tukaj pozorno poslušal branje stališča največje, najmočnejše parlamentarne stranke in med drugim se je slišalo, »nekaj aktivnosti je načrtovanih za bližnjo prihodnost«. Gospe in gospodje, bližnja prihodnost je konec mandata. O tem govori tudi nenazadnje Dejan Židan, konec lanskega leta, ko je po enem od vrhov koalicije rekel: »Zdaj je pa čas, da ta koalicija pokaže tudi rezultate.« Se strinjam z mag. Dejanom Židanom, podpisnikom koalicijskega sporazuma. Politične stranke gremo v volitve, ene imamo resne programe, na tem delamo veliko mesecev, angažiramo strokovnjake, tudi zunanje, druge pač gredo na volitve brez programa, nastavijo obraz in rečejo, pogledjte, to je nov obraz, sedaj bo vse drugače. Ljudje se pač odločijo. Ampak tako kot zori demokracija v tej državi, bo najbrž enkrat tudi dozorelo prepričanje, da bodo ljudje vprašali tiste, ki so zmagali na volitvah, to in to in to ste nam obljubljali. Kje so rezultati? In bodo zelo odkrito in direktno rekli: Lagali ste nam! Politični programi so seveda različni. Ve se, kakšen sistem imamo. Proporcionalni sistem imamo. Imamo koalicijske vlade in program vlade je koalicijski sporazum. Boljši bi bilo, če bi se imenoval pogodba. Kaj meni drugega preostane kot to, da berem koalicijski sporazum, ki so ga podpisali dr. Miro Cerar, že prej imenovani mag. Dejan Židan in Karl Viktor Erjavec, in v poglavju Pravosodje in pravna država, stran 36 od 72, so v točki 5 zapisali: »Možnost ustanovitve specializiranega sodišča Republike Slovenije.« Kar preberite si. Tudi javnost vabim, da si to prebere, nimam veliko časa. Še več, ko je šlo za bančno luknjo, sem potem šel gledati spet koalicijski sporazum, na strani 10 poglavje Programski del koalicijskega sporazuma, pri točki 4.1 Banke in zavarovalnice, Ukrepi pod

številko 3, Preiskava bančne luknje in opredelitev odgovornosti in tako dalje in tako dalje. Dobro se sliši, dobro se bere. In spet, preprosti ljudje bodo vas vprašali. Mene zanimajo rezultati. Mene zanimajo rezultati.

Meni je žal, da je spoštovana in meni draga kolegica, Marjana Kotnik Poropat, zdaj zapustila dvorano, nekako je tudi moje ime omenjala in imam dolžnost, da ji povem, da seveda živimo v demokraciji. In ona je izjavila: »Trdim nekaj drugega«. Ja seveda, saj to je demokratično. Jaz sem trdil in v imenu poslanske skupine povedal in spomnil na sklep, ki ga je podprlo 74 poslancev, nihče mu ni nasprotoval, da se naj ustanovi specializirano sodišče. To je bil predlog Vladi seveda, izvršilni veji oblasti, saj ga ne more Državni zbor ustanoviti. In zdaj očitno kolegica Marjana Kotnik Poropat trdi nekaj drugega. Nam javnost pravi: Vzemite tistim, ki so vzeli nam preko bančne luknje. Kolegica Marjana Kotnik Poropat trdi nekaj drugega. Pregon bančnega kriminala je neučinkovit. Jaz sem prepričan, da se s to trditvijo v večini strinjamo, ampak kolegica Marjana Kotnik Poropat trdi nekaj drugega.

Veliko sem si obetal od delovnega obiska ministra Klemenčiča in delegacije iz sistema pravosodja v Islandiji. Gotovo so tam neke dobre izkušnje, ki jih seveda mi spremljamo preko medijev. Da se zadeve ne da preslikati v slovenski prostor, se strinjam, ampak gotovo pa neke izkušnje so. In še več, normalno, ko si v opoziciji, ne podpiraš vlade in mi nismo glasovali za potrditev te vlade, torej tudi ne za ministra Klemenčiča. Če pa greste analizirati naše glasovanje, glasovanje poslancev Nove Slovenije, pa boste videli, da smo mi veliko predlogov vlade oziroma koalicijskih amandmajev potrdili, ko smo ocenili, da so dobri, da prinašajo dobre rešitve za naše ljudi, za naše državljane. Ampak kljub temu, da nisem podprl ministra Klemenčiča, pa sem si veliko obetal od njega in prav od njega in prav na področju preiskave in pregona bančnega kriminala. Zakaj? Ker sem pred Logarjevo komisijo, to je dobro ime, to je dobra blagovna znamka, to se tudi vsi strinjamo, sem pa sodeloval v prejšnjem mandatu v Pogačnikovi komisiji. In tam smo mi zaslišali gospoda Klemenčiča, predsednika komisije KPK, to vsi vemo, kaj to je. Ja, tam sem že mislil, da mi pravzaprav vse te vrtalce bančne luknje že imamo v rokah, samo še 5 centimetrov do tega, da jih zgrabimo za vrat. Povedal je, da so pregledali v bankah 40 kreditnih map – saj to lahko preberete v poročilu KPK – in da so te mape dejansko spornih kreditov, če smo jih seštelili po vrednosti kreditov, je ta vsota nekje okrog milijarde 600. Se pravi, povprečni kredit, odobren v tej eni mapi, preprost račun, 40 milijonov. In, to tudi že vsi poznamo in javnost to pozna, Klemenčičevo izjavo, ja pa tam so se fantje na Tržaški na vampih zmenili za kredit. In še, poslušali smo, ko so bile seje kreditnih odborov snemane – ne bom izdal nobene



bančne tajnosti, ne bojte se –, ampak potem je bil v nekem trenutku posnetek enak molku. Seveda je bil avdio posnetek, je bil samo zvočni posnetek, kaj je takrat predsednik kreditnega odbora pokazal ali ni pokazal, tega zdaj ne vemo, pustimo, ampak kredit je bil odobren. In nas je celo zelo korektno predsednik takrat KPK gospod Klemenčič povabil, da pridemo v prostore KPK in da si parlamentarna preiskovalna komisija v prejšnjem mandatu te mape pogleda. Seveda, nismo šli. Zdaj, ko je bil gospod Klemenčič imenovan za ministra za pravosodje, sem bil toliko naiven, res sem bil naiven, sem pričakoval, da bo pa zdaj tu en zelo učinkovit pregon bančnega kriminala. Mandat se bliža koncu, rezultati so na dlani, dlan je pa prazna. In to me boli. To me boli, naši ljudje gagajo, ne morejo shajati iz meseca v mesec, 280 tisoč jih živi pod pragom revščine, to pomeni, da ima enočlansko gospodinjstvo manj kot 617 evrov mesečnih prihodkov. Poznam njihove stiske, še posebej na periferiji. Nekateri so rekli, ne zaupam več v to državo, tu ni prihodnosti in so šli, ampak to je zdaj neka druga tema. Vsak, ki odide zaradi tega in s takšnim spoznanjem v srcu iz Slovenije, za vsakega mi je žal. Jaz bi pričakoval, da enako čuti tudi ta vlada.

In toliko se zdaj govori o ZKP-N, ja, dajte ga prinesite, pa bomo videli, kaj to je. Zdaj govorimo o zakonih, ki jih je predlagala Nova Slovenija. Seveda je najlažje v stališču poslanske skupine povedati, ja pa spet se ponavljate, pa kaj se vi greste, brez napa ste kar vložili ponovno dva ista zakona in bla, bla, bla. Oprostite, da moram ta izraz uporabiti. Potem pa vi prinesite nekaj, kar bo učinkovito, kar bo dajalo rezultate. Ampak čas se izteka. Čas je zelo pomemben resurs, zelo pomemben, vezan tudi na zastaranje. Veste vsi, o čem govorim. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Darko Stare, državni sekretar.

Izvolite.

DARKO STARE: Hvala.

Ob vsem spoštovanju, spoštovani poslanec Horvat, to iskreno mislim, vaše razprave vedno z zanimanjem poslušam, so vsebinske in tako naprej, tudi na drugih odborih, kjer imam priložnost sodelovati, in zato se mi zdi vredno in pomembno, da dopolnim nekaj. Poglejte, jaz zdaj ne vem, omenili ste, da je gospod Klemenčič govoril o 40 kreditnih mapah. Mislim, da je to nesporazum. Lahko je govoril o 40 zadevah, ker to vem, jaz sem tudi takrat delal, bilo je map tudi kar nekaj, ampak mi smo imeli 40 zadev, ki smo jih potem tudi odstopil v obliki naznanil ali ovadb, kakorkoli se imenuje, pristojnim organom, predvsem policiji.

In rad bi še to povedal. Pravite, da so bila neka pričakovanja, zdaj pa odpreš dlan in je

prazna. Povedal sem vam prej. Od 2014 naprej, 2015 je bilo ovadenih 215, zdaj jih je 90 obdolženih, 36 obtoženih. Glede na to, da gre za tri, štiri banke, ki so bile v državni lasti, tam je bilo 80 % slabih naložb od vseh bank na slovenskem bančnem trgu, to ni malo ljudi. To ni malo ljudi. In največ zaslug za to moramo zdaj priznati, hočemo ali nočemo, jaz si želim, ker verjamem v to, da je upravičeno, policiji in tožilstvu, ki sta zadeve pripeljali in raziskala do te mere, da so utemeljili sum, da je tudi očitno za sodišče že utemeljen. Seveda bo končni epilog na sodišču. Za to je sodišče. Ampak ne moremo govoriti, da ni nobenega učinka. In ključno vlogo in najbolj zaslužni so za to situacijo trenutno pri nas organi odkrivanja, torej policija, tudi davkarija in drugi, tudi regulator mogoče v zadnjih dveh letih, pa posamezne banke in tožilstvo. Mi, kot izvršilna veja oblasti, z vašo podporo oziroma s tem, kar ste vi naredili, da ste podprli določene zakone, ki so organizacijsko, finančno in normativno olajšali in spodbudili, da se je to v zadnjih treh letih zgodilo do te mere, ker prej je bila Nula koma josef, kot rečemo ljudsko, da se razumemo, je pa naš skupni rezultat, dajmo ga videti. Povejmo, to je rezultat. Je pa prav, da od sebe zahtevamo še več in tudi od drugih, da bomo še boljši, ker je še priložnost, in veliko je še takšnega, kar je treba narediti. In trudimo se. To me pa res boli, kot da nič ni. To ni res. Preprosto ni res, ker vse številke tako govorijo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravitel naj se gospa Ljudmila Novak in gospa Iva Dimic.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Ja, ta debata okoli bančne kriminalitete in preganjanja, sodnega preganjanja kriminalcev je vedno zahvalna tema, ampak jaz si bom tukaj dovolil mogoče iti malo širše, da se nekako dušo olajšam, ker to so ene take velike bolečine, ki so verjetno pri vseh navadnih ljudeh prisotne. Za kaj gre? Moje vprašanje pri vsem tem je, kaj si navadni ljudje mislijo o delovanju sodstva in tožilstva. Mislim, da je bilo že veliko povedanega, žal moram resnično priznati, da nimamo zelo veliko pozitivnih zadev okoli tega. Ko govorimo o razno raznih sodnih praksah, se človek vpraša, ali ti ljudje ne znajo postaviti sodne prakse, jo nočejo postaviti, ne morejo postaviti. Je eno veliko vprašanje, ker smatram, da sodniki in vsi ostali imajo določeno izobrazbo, da imajo nekaj pred seboj. In da nekje zaslediš, da ni bilo pri zatiranju, konkretno bančne kriminalitete, dovolj sodne prakse pri tem, se jaz vprašam, je najboljša, da potegnemo enega ribiča iz Pirana, ki bo zdaj ne vem kje lahko lovil ribe in potem, da pride tukaj soditi, če tale gospod, ki naj bi sodil, nima sodne prakse. Jaz tega resnično ne moremo sprejeti in ne morem



razumeti. Če smo postavili sodstvo kot neodvisno, suvereno, samostojno in z vsemi priteklinami, ki sodijo zraven, s plačami in z vsemi ostalimi bonitetami, in če ti ljudje ne znajo enkrat začeti soditi, da se ve. Bi rekel čisto opisno pa zelo preprosto, enostavno, jaz bi verjel v pravosodje, sodstvo in tožilstvo, če bi delali po enem principu igre človek, ne jezi se. Zakaj to govorim? Človek, ne jezi se je igra, ki ima igralno polje, točno se pozna pravila in ko se neka pravila kršijo, pač ti greš ven. Tako zelo enostavna je ta zadeva. Mi v tej famozni fazi človekovih pravic in vseh drugih pravic pozabljamo na tisto, kar je najbolj pomembno. Na resnico. Tukaj so neke pravne akrobacije in odvetnikov in pravnikov in vseh teh intelektualcev in na koncu, ko pogledaš čez črto, ne vidiš nič. Na koncu en človeček, ki ni plačal položnice za 200 evrov, izgubi hišo in je to zelo enostavno ali pa nekdo, ki je v Triglavskem narodnem parku pred 30. leti zgradil hišo, mu jo podrejo brez težav. Imaš pa enega gospoda, ki ima v Sečovljah vpisano, da ima sušilnico sadja, naredil si je pa megagalaktično vilo, seveda se mu ne poruši, kot se marsikomu ni porušila in se je zamenjevalo. Tako da ljudje, pa to govorim čisto iz sebe, so preprosto naveličani poslušanja vseh teh pingpongov, kaj smo naredili, kaj nismo. Facti bruti so zastrašljivi, da ljudje ne verjamejo pravosodju, pa meni je žal, da to moram povedati. Nočem se posuvati s pepelom, ker nimam kaj. In res je tisto, kar je rekel Jože, zelo lepo piše v koalicijski pogodbi, jaz sem zaradi tega tudi še toliko bolj razočaran nad sabo in nad mojo stranko, da tega ne udejanja tako, kot bi morala, kar se tiče tega, če govorimo konkretno o bančnem kriminalu in preganjanju bančnega kriminala. Človek ima vedno občutek, sploh pri meni je ta, da v neki določeni fazi smo tudi tukaj, znotraj nas, poskušali nekako narediti vse, da se ja ne bi nič zgodilo. Vsaka čast Anžetu s to komisijo, da je dokazal, da se stvari lahko premikajo. Zakaj mi nismo, je drugo vprašanje, ampak tukaj ga jaz absolutno podpiram in te zadeve je treba razčistiti. Ker če smo mi tako z lahkoto pometali teh 5 milijard v te banke in da so nekateri, ki so zelo blizu politike, na primer svetovalka gospoda Pahorja, ki dobi kredit kar na lepe oči, drugi ne moremo dobiti nobenih kreditov na take zadeve, in da je to vse normalno, potem ne vem, v kakšno družbo prihajamo. Jaz pričakujem od sodnika, da bo sodil ne tako, da bo rekel, ja, to je paragrafsko, to je zakonodaja, ampak tako, da bo navadnemu človeku pokazal, da se točno ve, kaj je prav in kaj narobe, in ko se bo vedelo, kaj je narobe, da se to ne bo počelo.

Jaz sem sicer bolj radikalen v teh pogledih in bi skoraj rajši nekako glasoval, da za to Šeriatsko pravo, ki se ga vsi ogibajo, da tisti, ki laže, so mu odrezali jezik, in tisti, ki krade, se mu odreže roka, pa potem se tega ne bi počelo več, ampak dejstvo je, da v tej naši lepi družbi mi samo parlamentiramo, delamo 3 tisoč 500 zakonov in vsak zakon ima neko luknjo, se

izogibamo, imamo enega gospoda Bavčarja, ki ga enkrat boli srce, drugič ne more iti na prestajanje kazni, zdaj prosi za odlok kazni. Kaj sporočamo? Kaj sporočamo ljudem? Ljudem sporočamo, da je super delati kriminalna dejanja, ker tako nobeden ne bo končan. Oziroma ne, lažem, bodo končali v zaporu kurji tatovi zaradi nekih malenkosti. Kaj sporočamo, ko vidimo tisto zadevo, ki je bila v Dravogradu, ko so imeli ameriško zasledovanje enega mladega fanta? Nič. On je brez problemov odkorakal ven, sicer je to izven tega konteksta, ampak moram povedati to, ker mi leži na srcu, ker ne morem več od tega. Ja, delamo zakonodajo tu, ampak pričakoval bi tudi neko proaktivno delovanje sodnikov, če so že tako samostojni in tako suvereni. Omogočili smo tej vladi tudi to, da je 30 novih tožilcev dala, tako da jaz tudi od tega pričakujem neke rezultate. In veste, ta birokratski sistem, ki se je ustvaril v teh 25 letih v tej naši dragi Sloveniji, je tak, da vsak skrbi za svoj fevd, sodniki za svojega, tožilci za svojega, ampak izven tega se pa nič ne da. Žal jaz prihajam tudi še iz gospodarstva, sem bil malo tudi ne v gospodarstvu, ampak v gospodarstvu se pač rezultati zahtevajo. Na sodnike se ne sme na tak način pritiskati, na drugačen način pritiskati, ne sme se na učinkovitost pritiskati. Kako? Najboljše, da so svete krave, za nič ne odgovarjajo, nič ni narobe in svet gre dalje. Ljudje, jaz milim, saj govorim iz svojega vidika, imamo poln kufer tega. Resnično je dovolj, dovolj je vseh teh, bom rekel, izigravanj, tega zakona in teh pravnih akrobacij, katerih cilj je zamegljevanje dejstev. Dejstva so pa v bistvu vedno enostavna. Točno se ve, kaj je prav in kaj je narobe, točno se ve, kaj polnoletna oseba sme delati in kaj ne. So neke morale, so neke etike, kakorkoli hočete že, ampak so tudi neki zakoni. Če se ti zakoni kršijo, človek mora odgovarjati. Zdaj pa, da nekdo zbolji, da ne more, da ne vem kaj in da so sodišča tako popustljiva in tako humana in tako človekoljubna, se mi zdi malo zamalo, ker jaz mislim, da vsak navaden človek in vsak davkoplachevalec, ki plačuje tukaj te davke, ima in pravico in lahko zahteva to, da so sodišča učinkovita in da jasno pokažejo, kdaj je narobe in kaj je narobe.

Če govorimo o Islandiji. Ja, so dejstva, tako kot je rekel že gospod podsekretar, drugačna. Tam so neki načini, kako se te zadeve sprovede, drugačni, ampak bistvo je to, da so bili krivci dokazljivi in poslani v zapor. Pri nas je vse to, kar je naredila zdaj policija, kar ji je treba priznati, da je zelo velik del delala, zdaj ta povezljivost tožilstva in policije, se strinjam, da bi lahko bila dosti boljša. Absolutno se strinjam. Ker tako, kot ste vi rekli, tožilstvo je tisto, ki vodi ta postopek, da jih usmerja v pravo smer, ker policija lahko tudi nekako malo izgubi kompas pa tudi nima toliko vsega tega znanja. Ampak dejstvo je, da če hočemo to državo spraviti v red in ta država je zelo mala in se jo da zelo lahko spraviti v red, če se hoče. In tu je poudarek: če



se hoče. Če pa se bomo mi igrali te pingponge pa politične igrice pa pravne akrobacije, potem ne bomo prišli nikamor. In to je ta žalost. Jaz mislim, da si ta država zasluži, da se enkrat pokažejo red, disciplina in odgovornost in da potem vsak za svoja dejanja odgovarja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravita naj se gospa Iva Dimic in gospod Jernej Vrtovec.

Izvolite gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS Nsi): Hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Tudi sama največkrat slišim od ljudi, od naših državljanov: »Kdaj bodo obsojeni tisti, ki so naredili takšno bančno luknjo? Kdaj bodo obsojeni tisti, zaradi katerih smo mi morali dati toliko denarja nazaj v banke?« To nenehno slišimo. To vsi slišimo. In vedno znova se moram kot poslanka opravičevati. Jaz ne morem nikogar zapreti, to ni v mojih močeh. Jaz lahko samo opozarjam, mi lahko sprejemamo samo zakone, da bodo sodišča delala lažje. Naš namen predloga teh dveh zakonov je bil prav v tem, kot ste sami ugotovili, narediti nekaj konkretnega, da bodo sodišča boljša, bolj učinkovita, da bodo lažje delala. Tudi nenazadnje v poročilu tožilstva pravijo, da ni sodne prakse na tem področju. Tudi sama sem večkrat slišala, da sodniki nimajo dovolj znanja. Vemo, da so lopovi vedno korak ali pa več korakov pred tistimi, ki morajo to raziskovati in preganjati. Tega se vsi zavedamo. Zaradi tega je bil naš namen vedno znova vložiti zakone, da na to opozarjamo, da vendarle postanejo naša sodišča, naša država bolj učinkovita pri preganjanju kriminala. Če slišimo, da ni dovolj znanja, da niso dovolj izobraženi, da nimajo dovolj moči, da so ovadbe pomanjkljivo napisane, koliko stvari pade zaradi procesnih napak, torej, kaj lahko mi kot zakonodajalci naredimo. To je bil naš odgovor in zato smo znova ponovili in nenazadnje, takrat, ko smo poslušali poročilo o bančni luknji, smo pa vsi podprli sklep, da je treba ustanoviti to posebno sodišče oziroma tožilstvo. Takrat smo se tega zavedali. Potem pa, jaz verjamem, da ste koalicijski poslanci v dilemi, ali ponovno podpreti neki zakon, če pa veste, da vam je vaša vlada rekla, da ne tega podpreti, ker bo narejeno nekako drugače ali pa z drugim zakonom. Razumem. Ampak veste, na koncu smo mi poslanci najbolj na očeh ljudi in po navadi za vse krivi. Ljudje velikokrat niti ne razlikujejo, se opravičujem vsem tistim, ki dobro vedo, kdo sprejema zakone, kdo vlada, kdo odloča na sodiščih, seveda mnogi državljani to vedo, marsikdo pa ne ve. In na koncu smo poslanci tisti, ki krademo, ki smo krivi, da nikogar ne zaprejo.

Kar mene zelo moti, je pa to, ko je neka hišna preiskava z velikim pompom, s kamerami,

grozno se dogaja, velikokrat takrat, ko je v parlamentu neka delikatna tema, to je bilo v preteklosti velikokrat, in potem se iz tega ne izcimi nič. Zato ljudje nimajo zaupanja v pravno državo. Potem imamo znane osebnosti, kjer pravijo, da pa bo verjetno primer zastaral. Ja, to ljudem res jemlje voljo in pa vero v pravno državo. Mi kot politiki smo seveda za to sokrivi, ker nismo nič naredili. Zato sem jaz tudi od gospoda ministra veliko pričakovala, ker v času, ko je bil predsednik KPK, je sam ugotavljal, da je podajal znane primere korupcije, pa naprej ni bilo sprocesirano. Zato sem verjela, da bo pa vendarle on tisti, ki bo premaknil stvari naprej.

Če poslušam vas, gospod državni sekretar, jaz nimam podatkov, da bi vam lahko ugovarjala v vsem tem, kar ste navajali in govorili. Jaz upam, da bo to, kar ste navajali, res nekoč prišlo do epiloga in da bomo vsi lahko rekli: »Ja, v resnici se stvari premikajo na bolje.« Jaz si to iskreno želim.

Hvala bogu, da nimam veliko izkušenj s sodišči. Eno pa imam in ne tako dolgo nazaj, ko sem se zagovarjala zaradi stranke. Za takšno banalno stvar je bila zelo resna sodba z dolgimi zapisniki. Zaradi 200 evrov, ki jih je nekoč nakazal na staro položnico ob volilni kampanji, pa ni bilo zabeleženo v tekočem letu. Seveda, poslanci, stranke smo prvi, ki se moramo držati zakonov, ampak pomislila sem prav to: »V tem času bi ta sodnica lahko pa vendarle delala veliko bolj potrebne, nujne, koristne stvari, kot pa da se ukvarja z res banalno zadevo.« Kazen je bila pa visoka, ampak proces, postopek še ni dokončan. To se nam vedno znova dogaja. Tam govorimo o petih milijardah, ki so šle kar nekam, za katere bi lahko bile pokojnine veliko višje, tudi štipendije pa marsikatera druga bolj pomembna stvar, pa tistega denarja ni, in to ljudi boli. Ali ga bomo dobili kdaj nazaj? Ali je mogoče, da pridejo te milijarde kdaj nazaj v Slovenijo, ki so kar nekam šle? To se ljudje sprašujejo. In mi kot politiki, kot tisti, ki sprejemamo zakonodajo, si seveda želimo, da ne bi bili mi tisti razlog, vzrok, zakaj stvari ne grejo naprej, ampak da bi sodniki, tožilci, vsi tisti, ki preganjajo kriminal, imeli močna orodja v rokah, da bi lahko učinkovito delali. To si želim kot tista, ki sprejemam tukaj v parlamentu zakone. In potem, ko bodo ljudje videli, da smo dejansko pred zakonom vsi enaki, da tudi znane osebnosti, politične, odgovarjajo pred sodišči in njihovi primeri ne zastarajo, potem bodo tudi vsi bolj verjeli v pravno državo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Darko Stare, izvolite, državni sekretar.

DARKO STARE: Spoštovana poslanka, k temu preprosto ni kaj dodati, kar ste povedali. Bi pa rad samo zaradi utrditve zaupanja.

Jaz sem prav zaradi današnje razprave, te točke pridobil na današnji dan od državnega tožilstva, ker tudi mi kot izvršilna veja oblasti ne moremo vplivati na odločitve sodišča



– kar je prav, da ne bo nesporazuma – sem pridobil te podatke in vam lahko zagotovim, da so verodostojni, in ne dvomim, da točni. 90 obdolženih za bančni kriminal ta trenutek, 4 pravne osebe, 36 fizičnih oseb obtoženih in ena pravna oseba. To je podatek od danes iz Specializiranega državnega tožilstva. In zdaj je pač stvar sojenja sodišč, kako bo potekel postopek. Ne dvomim, da bo to relativno hitro glede na dosedanje izkušnje, kot rečeno, na prvi stopnji lahko pričakujemo relativno hitro odločitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravita naj se gospod Zvonko Lah in dr. Vinko Gorenak. Izvolite, gospa Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Lepo pozdravljeni!

Pogovarjati se o zakonu, ki naj bi vendarle zagotovil neko pravično državo za vse tiste, ki dejansko neke pravične države ne občutijo, pa pri tako slabi udeležbi mojih poslanskih kolegic in kolegov, se mi zdi mogoče celo malo nerեսno, še posebno iz vidika, da je bilo nekako ocenjeno, da imamo 75 milijard denarja v davčnih oazah, da smo 5 milijard vložili v bančno luknjo, ki je posledično, ta denar, pristal nekje v davčnih oazah. In če se vpraša vsak državljan, kaj bi mi pridobili, če bi imeli ustrezno zakonodajo na tem področju. Zagotovo bolj socialno državo, večje penzije, ne bi bilo treba razmišljati o kakšni pokojninski reformi, ne bi bilo treba razmišljati, za koliko bomo dvignili minimalno plačo, ali bo minimalna plača dvignjena za 8 ali za 12 evrov na leto. Lahko bi bile minimalne plače take, da bi bile primerljive avstrijskim minimalnim plačam. Seveda, če bi imeli, očitno je nimamo, pa čeprav včasih rečem, imamo dobro zakonodajo v Sloveniji, vendar je ne izvršujemo, če bi imeli mi zakonodajo, ki bi dejansko stopila na prste in poiskala vse tiste, ki so vse to povzročili. Še enkrat, 75 milijard. FURS je rekel, ni 75 milijard, 50 milijard, kot da bi govorili o 75 evrih pa 50 evrov, ampak mi govorimo o milijardah, ki bi resnično pomagale k temu, da bi lahko bili ponosni na neko našo socialno državo, pa se to žal ni zgodilo kljub temu, da vi, gospod Stare, pravite, koliko jih je že obdolženih za bančni kriminal, 90. Veste kaj, lahko je obdolženih tisoč, pa če nihče ne sedi in če ni nihče dokončno obtožen, seveda zadeva ni spроведena do konca.

Vendarle mislim, da predlog obeh zakonov Nove Slovenije gre v smer, da pa vendarle se pa nekaj premakne. Lahko tudi rečem, da smo šli vsa ta štiri leta na zaupanje, da bo Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora vendarle prinesel nekaj več in da se bo začel zakon izvajati in seveda, da bodo neki ukrepi in da se bo zgodilo na tem področju, pa ugotavljamo, da ne in da je treba okrepiti tako delo državnih tožilcev kot delo sodišča.

Sama sem šla malo pogledat, kaj se je dogajalo v zadnjem letu, v letu 2016 na sodišču in na tožilstvu. Govorimo o Letnem poročilu učinkovitosti in uspešnosti sodišč za leto 2016. Ko govorimo, da vendarle se nekaj dogaja. Na strani 67 tega poročila, da ne bom ravno vsega brala, se da pogledati, kakšne zadeve dejansko imajo. Se izboljšujejo razmere. Ne rečem, da ne, ampak katere zadeve pa zaostajajo oziroma imajo še podaljšane roke? Pa so to pomembnejše zadeve. Kaj so zdaj to pomembnejše zadeve? A so to zadeve, ki so dejansko tudi finančno pomembnejše, materialno pomembnejše, ali so to pomembnejše zadeve, če je kdo kakšen mejnik kam premaknil? Jaz se nagibam k temu, da so pomembnejše zadeve tiste, ki dejansko imajo širši vpliv na celotno državo, na zaupanje v pravosodni sistem. Kot sem prebrala, se je povprečna starost nerešenih zadev v letu 2016 sicer znižala za en mesec, povprečna starost nerešenih pomembnejših zadev se je skrajšala na Vrhovnem sodišču, Višjem delovnem in socialnem sodišču in okrajnih sodiščih, na ostalih pa se je nekoliko zvišala, in to na višjih sodiščih za dobra 0,4 meseca, na okrožnih za 1,4 meseca, na Upravnem sodišču za 1,1 meseca, in na delovnih in socialnem sodišču za 0,4 meseca. Se pravi, zadeve, ki so dejansko tiste, jaz bi rekla v svojem žargonu, v nebo vpijoče, so se podaljšale. Se pravi, nekaj je treba tukaj narediti. In jaz iz tega vidika vidim tudi zavezo gospoda ministra Klemenčiča, ki je rekel, nekaj bomo naredili na tem področju, da se bodo te zadeve začele izvajati, pa enostavno zadeve stojijo. Mi lahko čakamo, jaz vam lahko pokažem, koliko pritiskov imamo tudi mi poslanci v poslanskih, na terenu, na obiskih, da vendarle rečejo, naredite že nekaj, ker se dejansko zaupanje v pravosodje, kljub trudu vseh nas ne krepi, ampak se samo še slabša oziroma enostavno ljudje ne zaupajo v neko pravno državo.

Se mi zdi, da mi je bilo zelo zgovorno letno poročilo državnih tožilcev za leto 2016. Tukaj noter imamo zelo podrobno razdelano, kako, po kakšni kriminaliteti se kakšne zadeve odvijajo. Mene je sicer zdaj najbolj zanimala bančna kriminaliteta, lahko rečem, da je mogoče to tudi del nekega kaznivega dejanja pranja denarja, če tako lahko pogledam, sploh v luči iranskih poslov, pa tudi nenazadnje sem članica preiskave za žilne opornice in je ta tema vsak teden bolj prisotna tudi v mojem delovniku. Se mi zdi, da je tukaj zelo pomembno, je treba poudariti, da kljub temu, da je manj pripada, kot je rekel kolega, da je pa tudi mogoče na nek način manj rešenih.

In predvsem bi rada tukaj omenila eno zadevo. Ko govorimo o našem zakonu. Tukaj noter jasno piše, citiram: »Tožilstvo, ki deluje na obmejnem območju, tudi letos sporoča o postopkih, ki se nanašajo na prenakazila denarja iz sosednje države. Gre za prenakazila na bančne račune družb, ki jih ustanavljajo na



našem ozemlju tuji državljani. Na bančni račun takšne družbe nakazujejo domnevno umazan denar in ga nato v gotovino dvigujejo ali prenakažejo ponovno na razne račune družb v tujini kot plačila računov in s prirejeno dokumentacijo izkazujejo največkrat neobstoječe poslovne dogodke. V zvezi s temi dogajanji je potrebno opozoriti na težavno oziroma dolgotrajno preverjanje, ali so bili tej osumljenci v tujini že obsojeni oziroma obravnavani za predhodno kaznivo dejanje, kar naj bi bilo menda posledica necentralizirane evidence kazenskih postopkov.« Posledica necentralizirane evidence kazenskih postopkov – zaradi tega se lahko obravnavanje takih dejanj zavleče za leta. Jaz nimam drugega, kakor da rečem, da tukaj nekaj ne špila, po domače rečeno. Da ni neke enotne evidence glede kazenskih postopkov, se mi zdi, da je zelo pomembno, lahko tukaj govorimo tudi o evropskem državnem tožilcu, če govorimo o nekih mednarodnih poslih, ampak jaz se bojim, ko mi boste vi, gospod državni sekretar Stare, povedali, ali se to nanaša na slovensko ugotovitev ali na evropsko ugotovitev, kar se tiče te evidence, ker mene je ta evidenca zelo zaskrbelo. Zakaj? Ker, če je ni, potem je tisti, bom rekla, predsednik Vrhovnega tožilstva tisti prvi, ki mora opozoriti, da tukaj pa zadeve niso in da je treba te zadeve poenotiti. Ker enostavno potem imamo vsi državljani občutek, da se male ribe lovijo, velike pa odplavajo mimo oziroma se mreže strgajo pri njih.

In bom navedla primer, ki me je dejansko tudi v tem poročilu nekoliko zmotil. Primer, ko je obdolženec z ostalimi soobdolženci ukradel bančno kartico, s katero je potem dvigoval denar na bankomatih, izvor denarja, za katerega je vedel, da je bil pridobljen s kaznivim dejanjem, prikrikl tako, da je v funkciji samostojnega podjetnika izpolnil neko dobavnico ter račun za artikle, ki naj bi jih dobavil neki osebi. A razumete? V tem poročilu je bila omenjena kraja bančne kartice, ne pa kaj drugega, kaj večjega, takšnega dejanja, ki dejansko navrta luknjo vsem nam davkoplačevalcem in nam dviguje posledično tudi davke. Ker še enkrat, če bi mi znali, predvsem pa, če bi mi imeli voljo pobrati tistih 75 ali pa, če je 50 milijard, sem prepričana, da bi tudi mi lahko bili neka taka davčna oaza, kjer bi imela take davke, katere bi davkoplačevalci in državljani z veseljem plačevali zato, ker vemo, da taki davki bi omogočali dobro šolstvo, dobro zdravstvo in vse skupaj. Zdaj so pa davki taki, da enostavno in kot vidim se še snuje kar naprej v koaliciji, kakšnih davkov bi se še spomnili, da bi ljudi še bolj obdavčili.

Se mi zdi, da je treba ukrepati in ne razumem, zakaj ne vzamete predloga Nove Slovenije, pa sem vam naštela samo dva primera iz poročila državnega tožilstva kot dobronamerne, da se vendarle naredi neko specializirano državno tožilstvo, ki bo specializirano ne samo za bančne kartice – tudi

to je hudo, če se ti zgodi, da te nekdo s krajo bančne kartice spravi ob tiste prihranke, če jih sploh imaš –, ampak da se vendarle posveti zadevam, ki so dejansko velike. Ne morem mimo današnje objave, ki je sicer bila tukaj, lahko citiram, da Klemenčičevi pravijo Jankoviču: »Zakon je bil doslej za vse enak, z vašim primerom se sodna praksa spreminja.« Tudi ta primer v tem tednu. To spreminjanje sodne prakse – z nekimi določenimi ljudmi v tej državi se spreminjajo pravila igre za vse državljane. A je to v interesu ali ni to v interesu vseh državljanek in državljanov? Jaz sem prepričana, da če je bila neka zadeva dobra, da se gre zaradi enega primera spreminjati sodno prakso, se mi zdi, da smo potem ponovno na nekem polju, kjer bo mogoče še kakšne drugačne sodne prakse uveljavljati, in potem smo v nekem kolapsu, v nekem sistemu, kjer dejansko ne moreš pričakovati neke razsodbe. Tu je seveda tudi težava za sodnike ali pa za tožilce, ki v teh primerih sodelujejo. In tukaj se nanašam tudi na besede naše predsednice Novakove, ker dejansko res, komu služijo medijsko odmevne aretacije in hišne preiskave. Tistim, ki so v preiskavi, zato ker je to tih pritisk na vse tiste, ki bodo v teh medijsko odmevnih akcijah sodili. In potem pride do zastaranja, pa še ne samo do zastaranja, do selektivne obravnave teh pregonov, do selektivne, časovno selektivne obravnave. Nek proces se bo izpeljal v zelo kratkem času, na drugega bomo čakali tako, da bomo lovili za dva dni zastaralne roke. Na vse to vpliva ta javno-medijski linč.

Mislím, da bi tudi naša dva predloga zakona k temu pripomogla, da bi počasi temu naredili konec v tej državi in vendarle začeli vračati zaupanje v pravosodje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Darko Stare, državni sekretar.

DARKO STARE: Spoštovana poslanka, na vaše vprašanje bi rad odgovoril. Najprej ta del glede spreminjanja sodne prakse na tem aktualnem primeru. Ne gre za spremembo sodne prakse, ampak pomeni ta odločitev konkretne osebe sodnika, sodnice odstop od dosedanje uveljavljene sodne prakse, ki je že od 1994 leta naprej, odkar velja Zakon o kazenskem postopku, in je to seveda nepravnomočno.

Kar pa zadeva te vpisnike in evidenco kazenskih zadev na tožilstvu, smo pa mi ogledali si ta vpisnik že pred letom in pol, na tožilstvih, in dejansko njihova aplikacija omogoča, da tožilec, ko dobi neko ovadbo, vidi, kje na okrožnih tožilstvih po Sloveniji so zoper isto osebo že podane ovadbe in tako naprej in lahko naredi seznam, ker funkcija tega vpogleda je v tem, da on združi postopke zaradi ekonomičnosti in potem v istem časovnem oknu zoper istega osumljenca vodi postopek na enem sodišču. Ker se pa v praksi tega ne dela in smo identificirali



številne primere, da je na istem okrožnem tožilstvu zoper osebo A podanih 5 ovadb za istovrstna kazniva dejanja in to pri štirih različnih tožilcih in vodijo ločeno postopke na istem okrajnem ali okrožnem sodišču, je to absolutno nesprejemljivo. Zaradi tega smo se z vidika naših pristojnosti dopustnega vplivanja zadeve lotili na ta način, ker kljub pogovorom, spodbudam, da naj vendarle okrog državnotožilske uprave vodja ODT zagotovi, da se to ne dogaja, smo zdaj v Zakonu o kazenskem postopku, ki je na vaših mizah, predpisali, da je to v bistvu pravilo, zapoved, razen če bi iz nekih tehtnih razlogov združevanje pomenilo otežitev postopka v nadaljevanju. To so ti mehanizmi, za katere vsi vemo, da so problemi, da se jih da izboljšati, ampak se nič ne zgodi. In potem traja, traja. In to je žalostno. In to je naša skupna odgovornost.

Jaz pričakujem, da bodo ti zakoni podprti in bodo tovrstna tveganja obvladali bistveno bolj. Še vedno pa bodo seveda obstajala, ker tako kot ste rekli, kriminalci so vedno kakšen korak naprej in potem se sistem odziva. Za to premajhno usposobljenost določenih gradnikov ali tožilcev, sodnikov ali policistov, to ni primer samo pri nas, to je primer tudi v Evropi, ker se pač tehnologije, informatika, način izvršitev, nasploh gospodarsko, družbeno, poslovno življenje se razvija, temu se je seveda treba tudi prilagajati. Zaradi tega smo namenili 4 milijone evrov sredstev in pritegnili v naš proces usposabljanja tudi tuje strokovnjake, sodnike, tožilce, policiste in tako naprej. Te stvari pač delamo, jasno je pa, da to traja tudi svoj čas. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, predlagatelj.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS Nsi): Najlepša hvala.

Jaz se zahvaljujem gospodu državnemu sekretarju za predstavitev. Mislim, da je samo gospod Ferluga po tem, ko sem jaz že prej govoril pred kakšno uro, s strani koalicije govoril, pa tudi s strani ostalih opozicijskih strank se obnašamo, žal, kot da ta problem v državi v bistvu ne obstaja. Žal. Tudi v Državnem zboru nas bodo nekoč vprašali, kako ste pa takrat delovali, zakaj pa ste to takrat naredili in tako glasovali. Ampak, v redu, v Novi Sloveniji imamo glede tega popolnoma mirno in čisto veste.

Omenili ste, gospod državni sekretar, Šmarno goro, da imamo isti cilj, samo, da pri nas bomo šli nekajkrat okoli, nekaj krogov več naredili kot vi, da pridemo na vrh Šmarne gore, ki je bila še v kakšnem drugem elementu zelo znamenita. Torej pravite, da je naša pot daljša. Glejte, mi imamo pot, ki je daljša in ki je na mizi. Veste kje je pa vaš problem? Prvič, da vas bodo volitve prehiteli, in drugič, neenotnost v lastni koaliciji, če ne v lastni stranki. In to ste občutili

tudi v Državnem zboru 14 dni nazaj pri samo enem glasovanju o Zakonu o kazenskem postopku. Problem pri takšnih stvareh, sem prepričan, je tudi, kakšna je koalicija, kakšna je enotnost same vlade in tudi kakšna je enotnost znotraj posamezne stranke.

Glede naše zakonodaje, jaz sem prepričan, da je glede Islandije ... glejte, saj Islandije ni omenila Nova Slovenija, Islandijo ste omenili vi, Islandijo je omenil minister Klemenčič. Vi ste šli na Islandijo. Jaz vas razumem, mi smo samo povzeli to, kar ste vi dejali 2013 leta. Zdaj lahko samo ugotavljam, da nobena izmed tistih točk, kljub temu, da je od nastopa mandata minilo tri leta, ki ste jih vi sicer zapisali na KPK, ni izpolnjena.

Tudi problem bančne tajnosti je problem. Vi ste mi našteali ukrepe, ki ste jih naredili, in jaz jih priznavam, super. Ampak veste, kje je problem? Da včasih lahko sprejmemo ukrepe, ampak če ni učinkovitosti, ki jo pričakujemo, potem je pa tukaj en drug problem. Jaz še vedno mislim, da glede na vaše ukrepe, ki ste jih sprejeli, obstaja nevarnost, da so lumpi na drugi strani zelo prefrigani in da obvladajo, kako zaobiti sistem. In še enkrat poudarjam, kar je govoril gospod Kozina, bančna kriminaliteta je izredno specifična in ni enostavno delovati. Tukaj pa je še ena druga težava, še ena druga težava je pa ta, da tudi kot govorijo na policiji in kot so govorili na tožilstvu, je problem bančna tajnost in sodelovanje z bankirji. Vsaj v primeru NLB je bilo nam v Državnem zboru tako rečeno. Ne vem, kako je bilo danes, ampak vem, kako je bilo nekaj let nazaj. In preiskovalci se dejansko soočajo s težavami. A veste vi to, da so imeli kriminalisti otežen dostop do kreditnih map? V redu, spoštujemo bančno tajnost, ampak a veste, mene nič ne briga ta bančna tajnost, če moram jaz v imenu te bančne tajnosti dati 2 tisoč 500 evrov. In jaz se enostavno sprašujem, v čem smo mi takšna država? Pa ni za to kriva ta vlada, da ne boste mislili, ne vzeti tega osebno, ampak v čem smo mi takšna država, ki se razlikuje od Islandije, pa pustimo zdaj Islandijo, smo jo danes že prevečkrat omenili, ali pa ki se razlikuje po tem, da ne preganjamo bančnih lumpov, od Irske. Spomnimo se primera Avstrije. Hypo banka, frčalo je perje ne samo v Avstriji, ampak po podružnicah Hypo banke po Sloveniji in na Hrvaškem, predsedniki vlad so zaradi tega leteli. Naši policisti so samo gledali nemo, kako so privatne službe prišle v Slovenijo v Hypo banko, to se bo gospod Gorenak spomnil, pa prevzeli odgovornost. Tako se rešuje bančni kriminal. In je bilo zelo učinkovito. Danes je banka očiščena, pravici je zadoščeno in ljudje sedijo in marsikateri predsednik vlade sedi. Ali se je kdo od naših politikov? Takrat vem, da je ministrica nekaj omenila, ampak zadnjič je bilo pa vse tiho. Noben ni upal reči, draga Avstrija, kaj pa vi počnete v naši državi. Mimo naših organov pregona so šli, njihove lastne službe, ki so jih najeli za očiščenje lumpov, dobesedno, in

so bili učinkoviti. In jaz se sprašujem, v čem moramo mi biti tako posebni, da tisti, ki so skopali bančno luknjo, ne odgovarjajo. In bolj kot človek spremlja – jaz upam, da spremljate seje, ki so v okviru preiskovalne komisije, zaradi tega, ker so zelo znamenite, jaz vam povem, da nekoč bo o tem morala biti neka knjiga, ker ljudje vpričo vseh tam zbranih izgubljajo spomine. Jaz kaj takšnega še nisem videl, ne vem, pri svojem lastnem dvoletnem otroku. Take skleroze pri odraslih ljudeh, pa ne preveč starih, pač ne dobiš vsak dan.

Problem, ki ga imamo, je kadrovanje. Pa se opravičujem, jaz sem bil na začetku tega mandata prepričan, da bo SMC vodila drugačno politiko. Jeseni, leta 2015, ko so se imenovali novi nadzorniki Nove Ljubljanske banke, sem to upanje popolnoma izgubil. Veste, ljudem moramo zaupati in jaz sem tudi vam zaupal. Ampak imenovati tiste ljudi, ki so bili v tistem ključnem obdobju, verjamem da ste bili nekateri lahko znotraj SMC tudi zgroženi nad tem, ampak imenovali ste tiste ljudi, ki so bili v obdobju kopanja bančne luknje na odgovornih položajih, ponovno nazaj za obdobje dveh, treh mesecev toliko, da so zamenjali predsednika uprave, celotno upravo, potem pa itak ne bi dobili soglasja Evropske centralne banke in so svoje položaje predhodno zapustili, češ, ni zaupanja v politiki. Ma, figo, ni zaupanja v politiki. Svoj posel so opravili, pa šli.

In drugič, v kabinetu predsednika Vlade, glej ga zlomka, veste kdo sedi? Gospod Žunič. Jaz ga sploh ne poznam. Ampak takrat, ko je bil imenovan, sem tako kot mnogi ljudje pač šel pogledati, kdo je ta oseba. In preberem, človek, ki je bil 2002 do 2005 šef nadzornega Nove Ljubljanske banke, ki je med drugim podpisal pogodbo Marjanu Kramarju, predsedniku uprave Nove Ljubljanske banke za odpravnino v višini milijon evrov. Ali je bilo to imenovanje k vašemu predsedniku v kabinet nagrada za to početje? Upam, da ne. Ampak potem ne moremo govoriti, kako preganjati bančni kriminal. Pa ne govorim, da je gospod Žunič soodgovoren za nastalo bančno luknjo, ampak senca dvoma pa morda bi lahko bila, kajti ta gospod, pa tega ne boste zasledili na spletni strani, na njegovi predstavitvi kot zaposlenega v kabinetu predsednika Vlade, je bil od 2006 pa do likvidacije Factor banke izvršni direktor. Pa ne bom govoril o Factor banki, kako je delovala, kajti poročilo ste tudi vi sprejeli o Factor banki. Ampak govorim o tem, da napačno ravna politika v samem kadrovanju – in eni in isti ljudje kolobarijo po vseh vladah, mimo vseh politikov, kolobarijo eni in isti ljudje. In še enkrat povem, ne gre za leve, ne gre za desne, ti ljudje se drugače dogovorijo kot mi in kolobarijo in pridejo k vam in pridejo k nam. In tako na takšen način, če ne bomo spremenili tega načina delovanja, da bomo dali priložnost tudi kakšni mlajši generaciji, ljudem, ki nimajo madežev iz preteklosti, bomo lahko naredili kakšne korake naprej.

Poglejte, o Novi Ljubljanski banki, ki je sedaj aktualna tudi zaradi preiskave, jaz si res želim, da tudi ostali poslanci kdaj po televiziji to, kar je javno pogledate ta zaslišanja, kot sem že dejal, najbolj pogosti odgovori so »se ne spomnim«, potem pa je »ne vem«. In potem dobi človek občutek, da so res vodili naše banke popolni nesposobneži, ki se ne spomnijo podpisov milijonskih kreditov. In proti tem mnogim, ki jih imamo mi spodaj v bunkerju, se reče, proti tem mnogim in policijskih preiskav, policisti še nikoli pri njih niso bili, k mnogim izmed teh niso še nikoli kriminalisti potrkali na vrata, nimajo postopkov na sodiščih in jih verjetno tudi nikoli ne bodo imeli. Ne trdim, da je in tudi ni vsak nezavarovan kredit ali pa nezavarovano posojilo kaznivo dejanje, zagotovo ni, gre lahko tudi za slabo poslovno odločitev, gre tudi za druge okoliščine. Ampak teh stvari je enostavno preveč. In ljudje enostavni ne morejo verjeti temu sprenevedanju, ki smo mu priča s strani nekdanih ali še sedanjih bančnikov. In če ne mi, potem tega, da bi se te stvari spremenile, ne bo nihče naredil.

Nova Ljubljanska banka – finančiral se je tudi kriminal ali kriminalna dejanja. Pa bom izpostavil eno zgodbo podružnice, Nova Ljubljanska banka Interfinanz, kako so fantje dali 50 milijonov evrov enemu srbskemu podjetju, to je podjetje Invej. Ta denar nikoli ni bil vrnjen. Nikoli. Nekaj se je prodajalo, ampak glavnina nikoli ni prišla nazaj. Ali kdo zaradi tega sedi? Ne. Vidimo pa, da je šlo za balkansko kriminalno podzemlje, šest mesecev nazaj je bil nad direktorjem Inveja izvršen atentat, dobil je šest strelcev, sicer preživel, ampak bil je en del enih klanov po Srbiji itd. Pa to ni osamljen primer, ampak zdaj sem se ga v trenutku spomnil, pa ga z vami delim, ampak saj je bilo tudi že javno omenjeno, nič tajnih informacij.

Kreditiranje, recimo podjetij, je bilo tudi mogoče v preteklosti, ampak glej ga zlomka, potem ta ista oseba, ki je podpisala kredite za določeno podjetje, v tem podjetju, ko ji je potekel mandat v Novi Ljubljanski banki, dobila zaposlitev. To je kupovanje služb, če ne drugega. To se je dogajalo v naši največji banki. Ali pa, spet grem malo na Factor banko, dobili so denar za investicijo, ampak ta parcela, to zemljišče ni bilo ne gradbeno ne zazidljivo. Pa je šlo nekaj milijonov evrov. Ali si predstavljate, kakšna odgovornost je bila pri teh ljudeh? In ti ljudje za ta dejanja popolnoma nič ne odgovarjajo. Ampak zdaj mi boste rekli: »Aha, si pristranski, samo člani Foruma 21 omeniš.« Se opravičujem, Zvon 1, Zvon 2 – kriminal. Nova Ljubljanska banka je Zvon 1 in Zvon 2 vodila kot nepovezani družbi. Zakaj? Potem pa še T2 zraven. Zakaj je vodila kot nepovezani družbi? Zaradi tega, ker so prihajali po kredite. Je na Zvon 1 bil maksimum kredita že dosežen, so lahko potem maksimum kredita dobili še na Zvon 2, namen pa je bil potem isti.

Kar kličemo mi, je samo to, da je pravici zadoščeno. Če ne bomo naredili epiloga na tem



področju glede obsodbe bančnega kriminala, če ne bomo naredili tukaj epiloga, potem bodo ljudje upravičeno ne besni, saj to je najmanj, ampak rekli bodo, ali vidite, v tej državi se splača biti lopov. Ali si to želimo, takšnih zgledov? Jaz mislim, da ne. Prej je državni sekretar govoril: »Saj minilo je tudi na Islandiji sedem let, osem let preden so bili prvi obsojeni«. Poglejte, v Avstriji je minilo manj let, na Irskem tudi. Slovenija se s to težavo ukvarja, pa tudi Slovenija se ukvarja s težavo, da imamo največji prirast slabih posojil v Evropski uniji. Pa mislite, da se to kar tako slučajno zgodi. Ne, ne. To ima neko ozadje. In druge države, kot sem dejal, so ta problem rešile. In jaz se res sprašujem, v čem smo mi tako specifični, v čem smo mi tako drugačni, da ne moremo reči, pravici bomo zadostili. Tisti, ki so kopali bančno luknjo, bodo za to tudi odgovarjali. Če imajo denar v tujini, ga bodo nazaj prinesli. Tudi na področju tega, koliko tega denarja je šlo v davčne oaze, bi morali kdaj v tem državnem zboru kakšen zakon sprejemati, da bi vsaj kaj od tega dobili nazaj. Nekateri podatki, ki so bili objavljeni v tujih revijah, govorijo o več deset milijardah evrov. Ravno kar smo se tudi v tem državnem zboru v okviru kakšnih drugih razprav pogovarjali o denarju, ki je šel skozi kakšna slovenska zamejska podjetja, KB 190, v tujino, Interfinanz sem že prej omenil, ampak tudi sicer, tega denarja, verjetno ga je kar nekaj v tujini in bi morali mi v Državnem zboru, recimo, po zgledu nemške prakse, ki jo, gospod državni sekretar, sem prepričan, pozna, ta denar skušati pripeljati nazaj. In spet se sprašujem, zakaj so lahko v Nemčiji sprejeli zakonodajo, da so v Luksemburgu, v Švici dobili račune, neprijavljene pri njihovih organih, in število, vsote na teh računih ter denar pripeljali nazaj v Nemčijo, z določenimi popusti, nemška vlada se je bila pripravljena pogajati s temi ljudmi. Pri nas na tem področju nimamo nobene pravne prakse niti ne pripravljene zakonodaje. Verjamem pa, da je šel denar ven iz Slovenije tudi zaradi bančnega kriminala. Veliko tega, se strinjam s tožilci, je šlo v delnicah v zrak, ampak ne pa vse. Zagotovo.

Malomarnost. Mi mislimo, da so bili ti ljudje samo malomarni, ko so tako ravnali, češ, niso načrtno podpisovali takšnih pogodb in tako delovali. No, daleč od tega. Poglejte, kaj se dogaja. Na primer, da reče kriminalist, jaz težko pridem do kreditne mape – nekaj, kar je popolnoma absurdnega. Jaz mislim, da se moramo strinjati s tem. Medtem ko drugo privatno podjetje nimam ob tem težav, pa vstopi v Novo ljubljansko banko in to odkriva. Jaz tudi nimam težav, da to zasebno podjetje pride v banko in ima dostop do kreditnih map, če je pri tem zelo učinkovito. Tudi 800 tisoč evrov... Jaz mu dam še več, da je pri tem učinkovito. Ampak da kriminalisti nimajo dostopa in da se soočajo s temi težavami, je pa nezaslišano. Ampak glejte, nepopolne kreditne mape, potem skeniranje kreditnih map in načrtno zamazane strani, kjer

so bili kakšni ključni podatki, ali pa rezanje kreditnih map: Veste vi, o čem se pogovarjamo? O tem, da mora biti kreditna mapa popolnoma popolna, da mora biti sosledje in da moraš na podlagi vpogleda v kreditno mapo vedeti vse o dotičnem posojilu, o dotičnih stvareh. Ampak v Novi Ljubljanski banki temu ni tako. Zdaj pridemo do tega, ko se lahko pogovarjamo o tem, zakaj se Nova ljubljanska banka ne proda. Ne zaradi tega, ker bosta Desus in SD rekla, da rabimo sistemsko banko, da rabimo nekaj, kar bo kreditiralo naše investicijske projekte. Ma, figo! Zaradi tega se ne proda. Zaradi teh stvari in zaradi tega se bodo te stvari dogajale še v bodoče. Prodaja Nove Ljubljanske banke bi res morala biti sistemski načrt te vladajoče koalicije, če bi želela prerezati ta gordijski vozle in bi rekla potem ne bančni kriminaliteti. Ampak nekaj se Nove Ljubljanske banke ne bo prodalo, do takrat bomo pričeli bančnemu kriminalu v Sloveniji.

Za nazaj pa resnično... sodišče, tako kot ste tudi začrtali na ministrstvu sprva in ste s tem namenom tudi šli v Islandijo, če se ne motim, oziroma takrat ste dali sporočilo za javnost, ki je še zdaj objavljeno na spletni strani ministrstva: »Specializirani oddelek, poseben oddelek bi bil po našem mnenju rešitev.« Morda je, tako kot je dejal minister, dva kroga več, kot imajo oni planirano, ampak je pot zanesljiva. Ta pot, ki jo imate zdaj vi, bo pa prej prišlo do rednih parlamentarnih volitev, če ne bodo že kaj prej. Zagotovo. Kajti tudi koalicija, sem prepričan, gospod državni sekretar, v tem pogledu ne bo enotna.

Tudi glede tega, ko ste prej navajali podatke o uspešnosti tožilstva, bi pa rad spomnil na ene stvari, ki pa niso ravno zgled. To so stvari iz letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč 2016. Glejte, 38,4 % je število nerešenih zadev na specializiranih oddelkih. V enem letu se je povečalo za 38,4 % napram letu 2015 in zagotovo, če želimo imeti nadzor nad tem, kaj se dogaja s postopki bančnega kriminala, bi morali imeti posebne oddelke za bančno kriminaliteto, ker bi tako lahko nadzirali izključno uspešnost obravnave bančnega kriminala. Tudi glede drugega kriminala, na primer, bom spomnil na odvzem premoženja nezakonitega izvora. Našo uspešnost za lansko leto – sem potegnil primerjavo s Srbijo pa z Italijo, kako so tam uspešni. Gospod državni sekretar, koliko smo lani odvzeli? Nič. Nič fizičnim osebam, nič pravnim osebam. Kot da pri nas premoženja nezakonitega izvora ni. Jaz mislim, da je, samo smo pri tem neučinkoviti. To je samo nekaj statistike, boste rekli. Ja, je statistika, ampak je boleča statistika. Boleča statistika, zaradi tega, ker, ko greš med ljudi, vidiš preproste posameznike, ki se borijo za svoj vsakdanji kruh, dobijo 600, 700 evrov plače, na drugi strani pa nagrajujemo, da postane kdo državni sekretar ali pa nekdo je ponovno imenovan za nadzornika Nove Ljubljanske banke, kljub temu da je delal napake v preteklosti.



In še enkrat poudarjam. Ne misliti, da enačimo, da je vsak slab kredit kaznivo dejanje, daleč od tega. Ampak dogajal se je bančni kriminal. In po našem postopku ustanovitve posebnega oddelka sodišča za bančni kriminal bi zagotovo bili bližje rešitvi, pravici bi bilo zadoščeno. Prepričan sem, da bi bilo tudi več ljudi, ki bi sedeli za zapahi in odškodninsko odgovarjali. Še vedno je čas, da razpravo premaknemo v smer potrditve tega zakona in da lahko v drugem branju sprejmemo amandmaje. Jaz, gospod državni sekretar, vem, da vi veste, da je to mogoče.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kot zadnji v tem splošnem delu ima besedo dr. Vinko Gorenak.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Čas mi dopušča pa tudi razprava je šla malo širše od teh dveh zakonov. Malo prej ste govorili, državni sekretar, o zadevi, o tej pritožbi Jankovič in teh dveh letih, zadeva Žgajnar-Kocjančič. In zdaj tu vidim, da so se mediji in še kdo direktno postavili v pozicijo, češ, tožilka je zamudila z zadevo. Vendarle jaz mislim, da je situacija preprosto takšna in je lahko hujša od tega, po moji oceni gre za obratno situacijo, da sodnica Kocjančičeva tista, ki želi spreminjati dolgoletno sodno prakso. In se bojim, da jo bo. Ker, če jo bo, potem nimamo problem Žgajnar, ampak imamo problem Kocjančič, ki bo za seboj potegnil zelo zelo veliko. Tako da tukaj mislim, da bi minister moral dvigniti glas, pa če bo kričal po Ljubljani »glave bodo letele«, mu bom pomagal, ker se s tem strinjam. Ampak to naj naredi, pa mu to tudi povejte, ker se mi zdi, da nekdo hoče res spreminjati sodno prakso, ki je veljala v zadnjem obdobju.

Sicer je pa treba reči naslednje pri tem zakonu; malo prej sem bral prispevek v medijih, v Novem mestu je nekdo – in govorimo o pravni državi, na eni strani imamo teh 5 milijard in bančno luknjo in poskus Nove Slovenije za spremembo dveh zakonov, na drugi strani imamo Vaskršiča, ki veste, da so mu za 124 tisoč evrov prodali hišo vredno 170 tisoč evrov, in da bomo zdaj državljani plačali 85 tisoč evrov. Torej pravna država deluje pri tem siromaku. V Novem mestu pa je danes naredil samomor en drug siromak. Poglejte, kaj se je zgodilo v Novem mestu. Tako poročajo mediji. Človeku je bila za danes razpisana dražba, namreč odvzeli so mu 111 stvari, 111 stvari vrednih po 13 evrov, zato da bi poplačali tisoč 500 evrov nekega dolga. In človek se je zaprl v avto, sprožil bombo in imamo mrtvega človeka. Kaj to pomeni? To pomeni, da država s pravosodjem vred deluje tako kot deluje in se spravi na te male kokošje tatove, 5 milijard pa bog pomagaj.

Jaz sem sicer vesel, državni sekretar, teh števil, ki ste jih vi omenili, toliko obtoženih, to, tisto, ono, v redu, ampak, če ste zadeve

primerjali z Islandijo in če ste rekli, da smo boljši od Islandije, potem mora biti 26. oktobra leta 2018 vse to v zaporu. Potem bomo pa res boljši. Vseh tistih 69 ali koliko ste rekli, da je že, obtoženih. Če bo 26. oktobra – zakaj 26. oktobra? – namreč, mi smo dve leti za Islandijo, zato govorim o 26. oktobru 2018. Če bodo ti v zaporu, bom jaz kar zadovoljen. Samo 26. oktobra leta 2018 vas ne bom mogel več vprašati o tej zadevi. Ja. Ampak, kako bo, pa ne vem.

Sicer pa sem zelo vesel, da je tukaj gospa Poropat. Poglejte, gospa Poropat. Naredimo kaj za razkritje bančne luknje! Ja, saj vam moram zaploskati in sem za, saj to ljudje zahtevajo. Sprejmimo zakonodajo! Ja, saj vam moram spet zaploskati, saj sem za. Podprli ste vmesno poročilo. V vmesnem poročilu Logarjeve komisije je pisalo, da je treba ustanoviti specializirano sodišče. Vi ste bili za, jaz sem bil za. Čestitam. Glasovali pa boste proti zakonu. Ja, kako je zdaj to? Kako je zdaj to? Zakaj ste zdaj proti zakonu, če pa ste podprli vmesno poročilo, kjer piše, da bo specializirano sodišče? Sami pravite, da sprejmimo zakonodajo, naredimo korak in tako naprej. Ja, zakaj ste potem proti? Človek dobi občutek, da je nekdo tu nor ali pa da nekdo vam roke zvija. In sem bil zelo vesel nastopa gospoda Ferluge, ker je govoril iz srca, in zdaj ga ni več, pa ne vem, kje je. Po mojem mu šefica roke dviga ali kako je. / oglašanje iz dvorane/ Pomagajte mu, no, ker človek je imel prav, kar je govoril.

Glejte, državni sekretar, vi ste bili takrat na KPK, ko je nastal tisti znameniti dokument, da mora biti v enem letu vse raziskano, preiskano in da mora biti javno objavljeno. Ja, pišuka, ne, kot se temu reče po domače. Zdaj imate pa škarje in platno. Minister je postal vaš bivši šef, vi ste postali državni sekretar, zdaj pa je so že 4 leta mimo, pa še nič. Kaj je zdaj to? Se pravi, da je bilo tisto poročilo EPP. Kaj je bilo? A je bil plakat? Ko gremo na volitve, imamo plakate. Vi ste pa tisto imeli ali kaj? Tako da to ni čisto tako. Zdaj je treba poudariti še eno stvar. Vi ste rekli, sprejmite ZKP. Ja, vrzite ven tisto, kar notri ne sodi, pa ga bomo sprejeli! Vrzite ven tisto, kar notri ne sodi! In druga zadeva, kar slišite iz ZKP, ki ste ga omenjali, češ, da bo potem vse boljše. Glejte, še enkrat jaz pravim, kdo v tej državi ga podpira. Kdo ga podpira? Tožilstvo ne, Vrhovno sodišče ne, Odvetniška zbornica ne, opozicija ne, stroka, trije kazenski profesorji treh različnih fakultet ne, vsi tisti, ki so v tej dvorani nastopali na javni predstavitvi mnenj ne. Koalicija? Hudimana, to je pa zdaj tako. Kadar ni vžgano tole tam zunaj, mi pravite: »Izsiljuje nas.« Se pravi, minister vas izsiljuje. Ja, tako pač to je, tako so mi povedali, v vseh treh poslanskih skupinah sem to slišal. Glejte, vrzite ven tisto, kar ne sodi v zakon. Saj ni potem nobenega problema s potrditvijo takega zakona. Vi ste pa islandske zadeve primerjali z zakonom o sistemskih preiskavah. Kdo je za zakon o sistemskih preiskavah? Služba Vlade



za zakonodajo ne, Služba Državnega zbora za zakonodajo ne, opozicija ne, stroka ne. Koalicija predstavlja z odbora na odbor, že leto in pol meče z dnevnega reda. Po mojem niso za. Ampak zakon o sistemskih preiskavah, ljudje morajo to vedeti, jaz sem malo ta čas izkoristil tudi za te zadeve, ker so posredno povezane. Poglejte, sistemske preiskave, to je zakon, ki je nekaj, kar ne smete nikoli več prinesiti v Državni zbor. Kaj piše v tistem zakonu? V tistem zakonu piše, da bo Vlada imela neke sistemske preiskave. In te skupine bodo vodili – veste, kdo? Bivši ustavni sodniki, bivši šef Vrhovnega sodišča pa vrhovni sodniki, bivši šef KPK, ja KPK, in bivši vrhovni državni tožilci. Evo, to imamo ad persona enih 20 stricev, ki lahko vodijo to komisijo, drug pa nobeden. Gospod Klemenčič piše zakon, da bo lahko potem spet nekaj delal, tako kot je na KPK, približno. Kdo bodo pa preiskovalci? Kriminalisti, policisti, tožilci, sodniki, dacarji in še kdo. Glejte, vsi tisti ljudje, ki imajo v službi 24 ur na dan pooblastila, da ukrepajo. V službi niso nič naredili, ko bodo prišli v vladno sobano, pa nimajo več sodnih, tožilskih pa policijskih pooblastil, teh nimajo, zdaj bodo pa vse raziskali. Ja, kako? Pa saj to je noro! To je smešno! To je zakon, za katerega jaz upam, da ga koalicija ne bo sprejela nikoli. Upam!

Kar se tiče pa teh dveh zakonov, kot sem prej napovedal, jih bomo mi podprli, da sta primerna za nadaljnjo obravnavo. Jaz ne vem kako je sklep oblikovan, če je kontra, bomo kontra. Ker pač gredo v neki logični smeri, v neki normalni smeri, poskušajo prispevati k raziskovanju bančne luknje.

Kar se tiče pa tistega primera, pa minister kar povejte, grem z njim. Glave bodo letele. Ker se mi zdi, da je treba to narediti v tem trenutku, ker je prehudo resna stvar, kar se je zgodilo s strani gospe Kocjančičeve. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnik Vlade gospod Darko Stare.

DARKO STARE: Hvala, gospod podpredsednik.

Glede predlaganega zakona bi samo to poudaril, da lahko zagotovim, da si bomo maksimalno prizadevali, da ta cilj po tej poti, ki je že v proceduri in vseh postopkih, tako na normativni ravni v obliki Predloga zakona o sodiščih, ki ga je ministrstvo pripravilo, tako na nivoju financ, organizacijskih ukrepov, da bo specializirano sodišče sprejeto. Tako da jaz verjamem, da bomo ta cilj dosegli in da bo potem ta zakon tudi tukaj podprt.

Drugače bi pa samo to še dodal v tem kratkem času, ki ga imam na razpolago, da si ne želim razprav na tak način, kot jo je zdaj gospod poslanec Vinko izvedel. Gre namreč preprosto zato, da ljudje, ki nimajo pred seboj gradiv, ki ne poznajo vsebin, verjamejo iz takšnih in

drugačnih razlogov, da je to vse res, kar slišijo. Pa ni res. Poglejte, Zakon o kazenskem postopku. Niso proti vsi tožilci, vsa sodišča, vsi sodniki in tako naprej. Proti je nekaj ljudi, legitimno, upravičeno, kar je pač dosežek demokracije. In gre samo za stvar prepričevanja in na koncu odločitev oziroma odgovornosti, ki jo ima Državni zbor. Zato pa je delitev oblasti. Dejstvo pa je, da tisti, ki so kot predstavniki posameznih organov gradnikov pravosodja najbolj proti, pa lahko zagotovim, da so bili pred dvema letoma spremembi Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, kjer smo omogočili, da se ne da več tako enostavno izogibati nastopu zaporne kazni. Imenovan je bil popularno lex Bavčar. So bili proti Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora leta 2012, so bili proti uzakonitvi IMSI-catcherja, ki bi bistveno lahko olajšal že leta 2005 in 2006 delo organov v predkazenski fazi, kar zdaj želimo narediti učinkovito, čeprav je to v državi bilo in se je z njim razpolagalo ter uporabljalo. Isti ljudje, ki so bili proti, so pisali mnenja kot verodostojni in kompetentni, da se pa to lahko uporablja, kljub temu da v zakonu ni. Ampak to je legitimno, spoštovanja vredno, na koncu pa mora nekdo, ki ima vse te informacije, presoditi vsebino in se odločiti. In to je to.

Enako velja za ta sistemski zakon, ki ste ga tako prilagojeno predstavili javnosti, ki te vsebine ne pozna. Poglejte, v Avstriji, gospod poslanec Vrtovec je omenil Avstrijo, Hypo banka. Vlada je sprejela sklep, ustanovila komisijo in so raziskali bančno zadevo. In na koncu je prišlo do tega: vladni sklep. V Angliji minister sprejme sklep, ustanovijo komisijo, zadevo speljejo tako, kot jo speljejo. V Avstraliji to delajo že 100 let. Gre preprosto za to, da ni to kazenska preiskava, to ni ugotavljanje odgovornosti posameznikov, lahko je pa to rezultat, ampak je razkritje ozadij deležnikov oseb, ki so delovale in jaz razumem, ker poznam tudi malo od prej, ko sem delal, zakaj cel političen spekter, od TEŠ naprej, ni za to, da bi bilo to sprejeto. ESČP velja za celo Evropo, tudi za Anglijo, za Avstrijo, za Irsko in tako naprej. Tam nimajo nobenega problema. Mi imamo pa zdaj pravni problem, ali je to sistemsko skladno sprejeti tak zakon pri nas. In vse stoji. Ampak mi smo po najboljših močeh in v najboljši veri ta zakon pripravili in ga pripeljali v parlament. To je stvar odločitve in pa sprejetja odgovornosti. Orodja so na razpolago. Jaz pa dostikrat rečem, ti lahko daš strokovnjaku vsa orodja, če je len, ga ne bo prijel, če pa ni usposobljen, ga bo pa slabo uporabil ali pa celo škodljivo. Zato pa je to stvar odgovornosti vseh tistih, ki smo na teh odgovornih funkcijah. Mene boli ta manipulacija, ki v bistvu vzbuja nek vtis, kot da je vse zanič. Glejte, to je na razpolago, mi smo podpisni pod tem, zdaj naj se pa sprejme odgovornost v parlamentu. Ne pa vse povprek. Vi pravite, da zakon je z nič. Trije člani. In tisti trije člani, ki so najbolj sporni za te strokovnjake po teh organih,



ki jih vi ne imenujete, so člani, ki imajo bazo oziroma spodbudo za nas v vaših sklepih.

Gospod Logar, njegova komisija je sprejela sklep že pred letom, dvema, v okviru njenega poslanstva, naj se vendarle sprejme zakon o kazenskem postopku, da bo lahko policija, tožilstvo tudi, zasliševala priče in tako naprej. Sklep: dajmo specializirano sodišče ustanoviti, da bo tudi na organizacijski ravni, institucionalni ravni zadeva čim bolj tekoča. Vse temelji na odločitvah, ki so bile skoraj soglasno sprejete v Državnem zboru, na koncu, ko pa pride predlog, se pa vedno najde nek strokovnjak, tako kot vi rečete, češ, meni so strokovnjaki povedali, in je to zdaj velepomembno. Naj se pač pridejo pokazati, pa povedo svoje argumente. To je demokracija, ne, da se pregovarjamo, dajmo se prepričevati na podlagi podatkov, argumentov in tako naprej. Ne pa kar nekaj. Mi smo podpisani in dali smo na razpolago. In to me moti. Ta zakon je tukaj že eno leto in pol. Tako da jaz računam, da bo razprava v jeseni, ker je tako predvideno in takrat bomo videli, mi bomo svoje povedali, vi boste pa demokratično kot poslanci o tem odločali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati.

Ugotavljam, da ja. Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom na tipko za vklop mikrofona. Če želite razpravljati tudi predstavnik predlagateljev predlogov zakonov gospod Jernej Vrtovec in predstavnik Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobite besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Prijava poteka.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni državni sekretar, kolegice in kolegi!

Danes govorimo, predlagatelja Nove Slovenije, o dveh zakonih, to je sodstvo in tožilstvo. Največkrat ko pridejo takšni zakoni ali dopolnitve zakonov na naše klopi, poslušamo, kako se nekaj ne da. Dr. Vinko Gorenak je danes v svoji kolumni zapisal, da povejte tako, da vas bodo ljudje razumeli. Pa bom jaz skušal povedati v petih stvkih tako, da nas bodo ljudje razumeli. Pred volitvami je največja koalicijska stranka prišla neobremenjena v Državni zbor. Vsi razlogi in pogoji, da se te bančne lumparije lahko zavezijo oziroma se da komisiji, ki je bila ustanovljena v Državnem zboru, čim prej možnost, da pridejo ti, bom rekel, lumpi na površje. Vsem poslankam in poslancem največje

koalicijske stranke ni nobenega dvoma, da niso bili omogočeni pogoji ob izvolitvi. Ampak kaj se je zgodilo? Za ministra dobite gospoda Klemenčiča. V tistem trenutku so vsi pogoji padli, da se lahko na tem področju kaj zgodi. V največjih težavah je danes državni sekretar, ko en stavek pove narobe, ga lahko še danes minister pokliče, pa naslednji teden verjetno ne bo več državni sekretar. Pa ga povsem razumem. Vi pa tu niste obremenjeni. Slišali smo danes, na hodnikih velikokrat znajo povedati iz vseh poslanskih skupin, da minister Klemenčič pritiska na vas. Pa za božjo voljo, zakaj vas drži? To je osnovni razlog in tudi filter, zakaj nekatere motita ta dva predloga zakona o sodstvu in tožilstvu, in to je glavni filter, ki maši, da bi lahko nekaj na tem področju spremenili. Vse institucije, od policije, sodstva so agilne, in tu ni nobenega pomisleka, ko gre za 20, 50 ali pa 100 evrov za navadnega državljana, pa nočem zdaj všečno govoriti, se epilogo odvijte tako časovno, pa tudi kvalitetno, pride do epiloga. Ko pa gre za velike denarje, pa nastaja filter.

Spoštovana poslanka iz Desusa je prej v svojem govoru tudi povedala, da nekaterim institucijam manjka potrebna oprema. Spoštovane poslanke in poslanci, da se enkrat tega lotimo, je oprema tukaj v tem Državnem zboru. Vsak od nas ima to opremo. To so tipke »plus«, »minus« pa »iks«. Če želimo na tem področju narediti spremembe, vidim dve točki: da odide ta minister in da za zakone, kakršne imamo danes in jih bomo imeli v prihodnje na naših mizah, stisnemo tipko »plus«. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden nadaljujete, mi dovolite, da vam sporočim, da se je k razpravi prijavil tudi državni sekretar Stare, ki bo nastopil kot zadnji. Zaradi tehničnih težav ni evidentiran na seznamu.

Nadaljujemo z gospo Marjano Kotnik Poropat. Izvolite, imate besedo.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Najprej bi odgovorila spoštovanemu gospodu Podkrajšku, ki je rekel, da sem govorila o neki opremi in da imamo to opremo v Državnem zboru. Glejte, jaz sem govorila o tehnični opremi, ki bi jo potrebovali, ker je zastarela, kar otežuje delo na Državnem tožilstvu. To je nekaj drugega, kar ste vi zdaj povedali, tako da prosim, da ne bi potvarjali mojih besed.

Drugo, zakaj sem se prijavila k besedi, je tudi to, ker bi želela povedati, da ko obravnavamo Zakon o kazenskem postopku, v Državnem zboru, sedaj šele na odboru, ni bilo nobenega pritiska na nas poslance, vsaj na mene ne, s strani ministra. Jaz sem ugotovila, da tako tožilci kot preiskovalni organi v predhodnem postopku potrebujejo orodja, potrebujejo tudi takšen postopek, da so lahko



učinkoviti, ker mi in naši državljani od njih to pričakujemo in zahtevamo. Zatorej menim, da je prav, da ta zakon sprejmemo. Spoštovani državni sekretar je danes malo prej ponovno obrazložil, kakšne so stvari, kako se je ta postopek vodil, tudi javno predstavitev mnenj smo imeli. Resnično tudi jaz pričakujem, da bomo v jesenskem času zmogli napore, da bomo razčistili stvari, da bomo izmenjali mnenja, ugotovili, kaj je prav in kaj ni prav, in na koncu zakon sprejeli.

Upam, da takrat ne bosta samo dva glasova za zakon, kot se je zgodilo nazadnje, ko smo glasovali o tem, ali postopek zaključimo pred počitnicami ali prestavimo na jesenski čas. Jaz nisem za to, da se zavlačujejo stvari, tudi nisem za to, da se prehitava, ampak da se stvari razčistijo. Lahko bi si vzeli čas in se pogovorili ter sprejeli ta zakon čim prej. Kot sem rekla, zakon daje orodje za organe, od katerih zahtevamo in pričakujemo učinkovite rešitve ter kazenski pregon in obsodbo tistih, ki so naredili tudi bančno luknjo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat, izvolite, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Jaz bi rad gospodu državnemu sekretarju povedal, da od nas, od Nove Slovenije vi ne boste ali pa zelo redko boste slišali, da nič ni bilo narejeno. Nihče med nami tega ni rekel. Res pa je, da sem jaz ilustrativno povedal, da so rezultati na dlani, dlan je pa prazna. No, če sem bolj točen, na dlani ni nič ali pa bolj točno rečeno, ne vidi se s prostim očesom ali pa preprostim očesom, kot ga imajo preprosti ljudje, davkoplačevalci. Za to gre.

Sem pa pozdravil vse vaše napore, to pa lahko tudi še enkrat ponovim. Še enkrat tudi ponovim to, da nas in davkoplačevalce in naše preproste ljudi, ki jih je več kot 2 milijona, zanimajo rezultati. In to, kar ste obljubili v koalicijskem sporazumu, ki ni pogodba, spominja na neke samoupravne sporazume. Ampak obljubili ste ljudem. Zdaj se bliža konec mandata in je treba račune položiti. Račune je treba dati na mizo, rezultate je treba dati na mizo.

Ko se o splošnem pogovarjamo o pravni državi, se pogovarjamo najprej o najpomembnejšem dejstvu, to je zaupanje. Tudi koalicijski poslanci so pravilno ugotavljali, recimo kolega Ferluga pa še kdo, da je zaupanje naših državljanov v pravno državo na nizki ravni. Morda rekordno nizki ravni. Ko berem dnevno časopisje in ko doktor pravnih znanosti izjavi, citiram, »država vse bolj deluje, kot da bi bili ljudje njeni sovražniki«, konec citata, je najbrž trohica resnice tukaj. In mene to močno skrbi. Jaz kot opozicijski poslanec se ne naslajam nad takšno izjavo doktorja pravnih znanosti, ampak mene to skrbi. A bomo sposobni se skupaj vzeti, se skupaj pobrati, pa nekaj narediti, da bomo

vendarle zaupanje v pravno državo dvignili? Vsaj za nianso.

Kolegica Iva Dimic je govorila o 50 do 75 milijardah dolarjev, ki so bili že zdaj v času samostojne države preneseni nekam v davčne oaze ali kamorkoli pač. Jaz sem dvakrat dal poslansko pobudo, morda enkrat pobudo, enkrat vprašanje, na Vlado. Dr. Miro Cerar je napovedal boj proti tistim, ki to počnejo, ki pumpajo denar v davčne oaze. Razumel sem tudi, da je napovedal v začetku mandata boj proti vrtalcem bančne luknje, saj je ne nazadnje profesor prava. Zato sem dal Vladi pobudo, da vendarle nekaj ukrene, ker Vlada ima absolutno izvršilno moč, da vendarle nekaj pokrene, da vsaj del tega denarja pride nazaj. Res je, da je nekdanji viceguverner Banke Slovenije rekel, da je številka 75 milijard pretirana. Jaz ne vem, koliko je, ampak o tem je govoril tukaj v Sloveniji gospod James Henry, ki je gotovo najpomembnejše ime na področju utaje davkov in prečrpavanja, da domači izraz uporabim, denarja v bančne oaze. In me čudi, ker je nemška kanclerka Angela Merkel imela dober uspeh leta 2008, zakaj vendarle gospod Cerar ne vpraša, pa reče: »Draga Angela, pa daj mi ti povej, kako si vendarle leta 2008 to naredila, da si dobila v državni proračun toliko denarja, ko si zagrozila in pokazala vsem državljanom in rekla, pogledjte, tukaj je pomnilniški medij in tukaj imam zapise vseh tistih, ki so goljufali to državo in so prečrpali denar v davčne oaze, da bi se izognili davkom v Nemčiji.« Ali ne bi morda tega mehanizma tudi mi lahko porabili? Verjamem in vem, da se vseh postopkov, principov ne da preprosto prezrcaliti, prenesti v našo državo, ampak verjetno bi se dr. Cerar kaj od kanclerke Merkel v tem pogledu naučil. Če bi mi dobili, pogledjte, morda samo toliko denarja, kot znaša državni proračun na letni ravni, ali pa samo toliko denarja, kot smo ga vsi davkoplačevalci vrgli v bančno luknjo, bi to v razvojnem smislu bilo fantastično za to državo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, imate 5 minut. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zgolj nekaj komentarjev. Ni bilo pritiskov na gospo Poropat, stoprocentno verjamem. Ker tudi niso potrebni. Veste, to je hec, ker pač vse, kar prihaja z leve, ona to takoj akceptira po dnevnem redu. Tako da vam verjamem.

Poglejte, državni sekretar, vi ste prej rekli, da sem jaz rekel, da so mi nekateri strokovnjaki povedali. Ni res. Nisem tako rekel. Jaz sem rekel, da trije profesorji treh pravnih fakultet, ki se pišejo Zlatko Dežman, ki ga ne poznam, Anže Erbežnik, ki ga poznam, in Primož Gorkič, ki ga tudi ne poznam, da so to trije profesorji treh pravnih fakultet, ki so proti, to sem rekel, torej niso neki strokovnjaki, ampak saj vi to veste, saj ste ja zraven bili. To sem rekel. To je eno.



Drugo. Poglejte, vi govorite o tem, Avstrija, Avstralija, pa ne vem kaj, in razkritje. Pravite, da bode te komisije razkrile ozadja. Mene ozadja en klinc brigajo, mene zanima tisti tam v zaporu, za rešetkami, tisti me zanima, ne ozadja. In bo boljše, če tistih 69, čez dve leti ali pa čez leto in pol, kot sem prej rekel, oba srečava in vidiva, da so v zaporu, potem je to čisto v redu in me te sistemske preiskave čisto nič ne zanimajo pa ozadje. Veste, ker če bodo sistemske preiskave prikazovale, kakšna so ozadja, ma, pustite to pri miru. Če bo potem tam pisalo, da ni znal prepričljivo pojasniti, tri pikice, potem smo to vajo že skozi dali, pa vemo, kako izgleda. Ne gre za to, da nekdo proučuje ozadja, gre za to, da inštitucije te države, policija, tožilstvo in sodstvo, reagirajo do ljudi – danes govorimo pač o bančni kriminaliteti – in to je to. To mora biti naš skupni cilj, ne pa neke komisije tam pri Vladi. To je nič od nič. To bo malo uboga zadeva. Inštitucije morajo delati. Ali bi mi imeli danes Anžetovo komisijo pa ne vem kaj še vse, torej Logarjevo komisijo in ne vem kaj še vse, če bi inštitucije delale? Če bi inštitucije leta 2012 reagirale, ko je šef tožilstva, šef policije iz mojih rok osebno dobil seznam treh milijard, pa ne vem česa, ker je bil dokument Banke Slovenije zaupen, če bi takrat začeli delati in če bi leta 2014, 2015, 2016, ne vem kdaj, večina bančnikov bila v zaporu, mi potem Logarjeve komisije sploh ne rabimo, To je sistem. Ampak ker inštitucije ne delujejo, imamo problem in zato imamo problem. Toliko na kratko.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anže Logar imate besedo. Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Jaz se v celoti strinjam s svojim predgovornikom, gospodom Gorenakom. Moja komisija je čista anomalija sistema. V nekem normalnem sistemu, kjer institucije delujejo, ne bi potrebovali tovrstnih aktivnosti. Pohvalno je, da je državni sekretar enkrat za razliko od drugih razprav se vključil v današnjo razpravo in promptno odreagiralo na argumente, ki so bili danes vrženi na plano. Ampak pogledajte, ta isti državni sekretar je sedel dve leti nazaj na Odboru za pravosodje, ko je ena od okrožnih sodnic ljubljanskega sodišča nenehno zavračala zaseg dokumentov s strani bank, češ, da preiskovalna komisija ne sme zaseči dokumentov, ker je to protiustavno. Gospod Stare je bil podpisan in predstavljal mnenje Ministrstva za pravosodje, ki je dalo prav sodnici, da bi preiskovalna komisija s tem, ko zahteva zaseg dokumentov bank, ki so nam naredile pet milijardno luknjo, kršila človekove pravice kreditnih map, če zelo poenostavim.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je imela drugačno mnenje in samo zdravorazumskosti poslancev, v tem primeru tudi koalicijskih, se lahko zahvalimo, da je potem Državni zbor drugačno mnenje poslal na

Ustavno sodišče, ki je potem tudi prevladalo pri argumentaciji Ustavnega sodišča. Od takrat naprej šele preiskovalna komisija dobiva te dokumente.

Če državni sekretar gospod Stare z Ministrstva za pravosodje trdi, da so vse naredili, kar je njihovi moči in da veliko delajo, mi dovolite, da imam kanec dvoma. Dovolite mi.

Gospa Poropat je dejala, zakaj so na Islandiji bili tako uspešni. Ja, pa saj tam so bili uspešni zato, ker so šli ljudje na ulice. Ali si predstavljate ta argument vladajoče koalicije? Torej morate ljudi spraviti na ulice in trge, če hočete, da se v državi kaj spremeni. Ali je to res? Ali niso za to institucije pravne države, ki so plačane? In če je sedaj ta duel preobrnjen v slovenski sistem, ker ljudje, razen če je treba protestirati proti eni politični stranki, niso načeloma pretirano navdušeni, da bi šli na trge in ulice, je edini forum, kjer se lahko to javno izražanje želje po spremembi sporoča, Državni zbor. In očitno edini, ki to lahko dela, so stranke opozicije. Torej je njihova naloga, da predlagajo takšne predloge, s katerimi se koalicija ne strinja. In jih predlaga toliko časa, da se tudi v javni sferi začne o tem govoriti. Če se o tem v javni sferi ne govori, ministru ni treba odgovarjati. Ministri imajo pa radi lepo podobo v javnosti. In ko javno mnenje trdi, da je treba nekaj na tem pogledu narediti in ima prav, se šele potem tudi minister odzove. Ampak pogledajte, v tem primeru je minister sam dejal, da v Sloveniji očitno ne bomo uspeli obračunati z bančno kriminaliteto, če ne bomo ustanovili specializiranega sodišča. Vse glasove je ta sklep dobil na preiskovalni komisiji in brez glasu proti je bilo to potrjeno v Državnem zboru. To poročilo s temi sklepi je romalo tudi na Vlado.

Eden od sklepov, ki se je nanašal na neko drugo zadevo, na Zakon o ukrepih za stabilnost bank, sprememba 33. člena, je bil že realiziran, gospod Stare. Ministrstvo za finance je že pripravilo avtentično razlago 33. Člena. V Državnem zboru smo z veseljem to soglasno potrdili. Pri vas pa očitno zadeve ne gredo tako hitro naprej.

Pri enem drugem primeru vaš minister, ko gre za en samcat primer, pravi, da če bo zadeva zastarala, bodo letele glave. Zdaj pa imamo en primer pri posebni osebi, ki ima očitno vsesplošno sodno imuniteto, ljubljanski župan Jankovič, sodnica določi drugače, kot je sodna praksa, in s tem ogrozi, to niso moje besede, to je rekel vrhovni državni tožilec, ogrozi od 60 do 80 % primerov. Si vi to predstavljate? Ob tem ko je obsodilnost bančne kriminalitete skoraj nikakršna, državni tožilec reče, če bo obveljala sodba, odločitev nekdanje žene pravosodnega ministra, bo padlo 60 do 80 primerov. Pa kljub temu ni napovedal padca glav.

Nimam več časa. Se opravičujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državni sekretar gospod Darko Stare. Izvolite, imate besedo.



Gospa Poropat, mi je žal, delitev časa je že bila in nimate možnosti replicirati, zato dajem besedo gospodu Staretu.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsedujoči.

Bom zelo kratek, ker sem prepričan, da bo pri naslednji točki še veliko priložnosti za tovrstno razpravo. Bi pa tako rekel, jaz kot predstavnik Vlade v Državnem zboru, spoštovanem, predstavljam mnenja Vlade, ne lastno osebno mnenje. Tisto vaše izvajanje glede mnenja Vlade okrog določenega ukrepa v posameznem postopku ni moje mnenje, ampak je mnenje Vlade. To je eno sporočilo.

Drugo sporočilo pa je, da se bojim, in po mojem videnju kot državljanu in v tem trenutku funkcionarju je prav tovrstni pristop v razpravah razlog za to, da se marsikaj ni zgodilo v preteklosti ali pa da se bistveno prepočasi. V bistvu se zamenjujejo teze, govori se o ljudeh, o posameznikih, kaj je kdo naredil, ob tem da vse to, kar je bilo v zadnjih dveh, treh letih narejeno, to, kar vi zdaj vidite, pa imate zaslišanja teh predstavnikov uprav, nadzornih, bank, smo mi dali skozi v manjšem obsegu, ampak iz istih bank v letih 2011, 2012, zato smo tudi dali tisto poročilo. In to, da mi vidimo priložnost, da bi se zadeve osvetlile in s tem ustvaril substrat, da bi tudi kazenski postopki, ki so tako ali tako, vemo, skrajno sredstvo in ne bo kazenski postopek rešil bančne luknje, to, kar vi ustvarjate neko famo ali pričakovanja s tovrstnimi razpravami, to je ultima ratio, ampak je orodje, tudi sistemska preiskava, ki je preizkušena v tradicionalnih demokratičnih državah. Bom spet uporabil prispodobo, če ti nekomu daš mikroskop, ki ga prvič vidi, ne bo z njim nič naredil. Nekdo, ki pa ve, čemu služi, ga bo pa znal uporabiti in bo prišel do kakšnega spoznanja. In za to gre pri zakonu o sistemskih preiskavah. Ta zakon je izkustveno pokazal, kako se da identificirati tveganja v sistemu, organizaciji, delovanju v deležnikih, ne da ugotavlja krivdno odgovornost. In potem na ta način v demokratičnih državah, kjer ima gospa poslanka Poropat prav, štirje elementi so v Islandiji prispevali k temu, da je bil tako učinkovit sistem. Prvi in ključen element pa je bil, da je to majhna skupnost in da so bili ogorčeni, zato je bil pritisk javnosti, poštenega dela javnosti tako neizmeren, da tudi tista politika ni mogla biti na distanci in se delati, kot da tega ni. In so bili zakoni v enem mesecu, dveh mesecih sprejeti, tako da so potem organi lahko delali. Tukaj gre za to zgodbo. Mi smo vse to, kar ste vi tudi zdaj ugotavljali, se je dogajalo, veste, kdaj. Marsikdo je vedel, tudi gospod Gorenak je povedal, leta 2012 je že bilo poročilo, pa ni bilo v letih 2013, 2014 niti ovadb z znanimi storilci. Vprašajmo se, zakaj ne. V zadnjih dveh, treh letih je pa 200 osumljencev, 90 obdolžencev, 36 obtožencev. V dveh letih. In to je ta primerjava, kot sem prej rekel. Tam so rabili 7, mi smo pa, od kar se aktivno in resno s tem ukvarjamo, v dveh letih naredili velik napredek, ki ni tak, kot bi lahko bil. In za to gre.

Zato se veselim razprave pri naslednji točki, ker želim, da bomo zelo konkretni. Mi smo tukaj odgovorni tej državi, davkoplačevalcem, ne to, da se bomo tukaj prerekali Klemenčič, Stare, Logar. Povejmo, kaj kdo lahko prispeva, da bomo to naredili, in potem, kot ste rekli, bomo črto potegnili in videli, kdo je kaj naredil. Jaz lahko, glede na to, da sem 25 let praktično delal v organih pregona in odkrivanja, pa je to subjektivni element, moja presoja, ampak s tega okolja, ko sem bil za to tudi v bistvu poklicno usposobljen, lahko rečem, to je moje videnje, res, da je subjektivno, da v teh treh letih na področju law enforcement zakonodaje, kadrov, financ ni bilo narejeno v desetih letih nič. To naj bi naredili politika, vlada in parlament, ker policija, tožilstvo in tudi sodna veja oblasti vedno sporoča potrebe. Včasih pretirano, ampak v osnovi tisto, kje problemi so, je znano bilo in bo. Kako aktivno učinkovito resno se jih loti potem druga in pa tretja veja oblasti ali pa prva, to pa je vprašanje. Čas bo pokazal vse. Res me zanima, kako je mogoče, da od 2004 do 2014 nič od tega, kar zdaj pričakujete, da bo vse v enem letu narejeno, ni bilo narejeno v taki meri, da bi bil vsaj kakšen obsojenec tega bančnega kriminala. To bi vas jaz lahko vprašal, ker ste že dolgo v tem miljeju. Tako da prosim za korektno razpravo, predvsem pa za vsebinsko osredotočeno na probleme in pa rešitve, ne na osebe. Pa še to, pa nisem zagovornik gospoda Klemenčiča, ga pa zelo spoštujem, ker ga zelo dobro poznam. Tista vaša prispodoba, gospod poslanec, ko ste rekli, da se jaz bojim, kaj bom rekel, da bom jutri šel. Vi očitno gospoda Klemenčiča ne poznate. Vi mogoče razmišljate po osebni enačbi, če dopuščate to možnost. In to ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod državni sekretar, čas je potekel. Hvala.

Zaključujem splošno razpravo o predlogih sklepov. Da sta predloga zakonov primerna za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili jutri v okviru glasovanj.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S STANJEM NA PODROČJU KORUPCIJE V REPUBLIKI SLOVENIJI.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom.

V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 19 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.



Pri obravnavi te točke dnevnega reda poslanke in poslance ter druge govornike opozarjam, da so v predlogu priporočila izpostavljeni konkretni primeri, ki se nanašajo na mladoletne osebe oziroma na druge osebe, ki niso javne osebe, zato vas lepo prosim, da v uvodnih predstavitev, predstavitev stališč poslanskih skupin oziroma v svojih razpravah ne odpirate vprašanj v zvezi z osebnimi podatki oziroma z drugimi podatki, ki so varovani na podlagi zakona. V skladu z Ustavo Republike Slovenije smo namreč tudi kot državni organ odškodninsko odgovorni za škodo, ki bi lahko nastala z našim protipravnim ravnanjem.

Besedo dajem podpredsednici Odbora za pravosodje gospe Ivi Dimic. Izvolite, imate besedo.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Odbor za pravosodje je na 40. seji 28. junija 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije v Republiki Sloveniji, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, in je delno objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 24. maja 2017 in z dne 20. junij 2017, poslanci pa so ga v celoti prejeli v varovani predal v sistemu UDIS. Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in z mnenjem Vlade.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal poslanec dr. Vinko Gorenak. Uvodoma je izpostavil bistvene poudarke predloga, zlasti sporna ravnanja članov nekdanjega senata Komisije za preprečevanje korupcije. Pri tem je navedel v predlogu predstavljena konkretna sporna ravnanja navedene komisije ter opozoril na izrazito arbitrarnost in politično odločanje takratnega senata komisije.

Državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje Darko Stare je predstavil pisno mnenje Vlade in poudaril, da se Vlada do konkretnih primerov ter primerov, glede katerih postopki pred sodišči oziroma drugimi organi še niso zaključeni, ni opredeljevala ter pri tem izpostavil, da dodatna analiza pravne ureditve na področju koruptivnih ravnanj in kaznivih dejanj korupcije ni potrebna ter da bo predlog novele zakona, ki ureja to področje, kmalu posredovan v obravnavo Državnemu zboru, glede priprave novel za učinkovitejše in hitrejšo delovanje pristojnih organov v primeru kaznivih dejanj s področja korupcije pa je izpostavil, da je bila zakonodaja v tem delu ustrezno novelirana oziroma je zakonodajni postopek še v teku. Predstavnica Zakonodajne službe mag. Sonja Bien Karlovšek je predstavila njihovo pisno pravno mnenje in navedla, da se mora vsebina predloga priporočila presojati z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z

zakonodajnotehničnega vidika. Pri tem je opozorila na odstopanje roka za pripravo analize stanja od pravne narave priporočila kot akta Državnega zbora, saj priporočilo glede na svojo naravo in vsebino ne more ustvariti zavezujoče podlage za določeno ravnanje Vlade. S predlaganim amandmajem je navedena neustreznost odpravljena. Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije se v svojem uvodnem nagovoru do konkretnih primerov ni opredeljeval, je pa poudaril pomembnost boja proti korupciji ter potrebo po ustrežnejši zakonodaji na tem področju.

V razpravi sta poslanca Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ponovno izpostavila primere spornih arbitrarnih in političnih ravnanj nekdanjega senata Komisije za preprečevanje korupcije ter sedanjemu predsedniku Komisije za preprečevanje korupcije med drugim zastavila vprašanje, ali je prejšnji senat podal kazensko ovadbo v primeru ugotovljenih nepravilnosti v Novi Ljubljanski banki v zvezi z milijardnim pranjem denarja. Predsednik Komisije za preprečevanje korupcije je na navedeno vprašanje odgovoril, da takšne kazenske ovadbe v arhivih Komisije za preprečevanje korupcije ni zaslediti.

V nadaljevanju je Odbor za pravosodje na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora z 8 glasovi za in 3 proti sprejel naslednji sklep: Predlog priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije v Republiki Sloveniji ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Vinku Gorenaku za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Saj zadnje čase se res dogaja nekaj čudnega. Jaz nosim namreč na ta oder veliko materialov, običajno jih ne. Podpredsednik, vi ste na začetku opozorili na tajnost podatkov, da moramo spoštovati zakon in tako dalje. Jaz se bom stoprocentno ravnal po vaših navodilih.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Predsednik Državnega zbora je dele teksta, ki so pravzaprav kot gradivo, počrnil. Vzel je flomaster in potem tole ven dobiš. Jaz ne vem, če kamera to vidi. Dobiš ven en del teksta, tistega, kar je počrtnjeno s flomastrom, pa jaz ne smem povedati. In se bom tega držal, ker pač zakon je zakon, predsednik Državnega zbora je le predsednik Državnega zbora, in moramo to spoštovati.

Ko govorimo o korupciji in ko govorimo o koruptivnih ravnanjih in kaznivih dejanjih korupcije, je za preprostega človeka stvar zelo enostavna. To je plava kuverta, v kateri je denar. Ja, kaj pa drugega! To je preprosto ljudsko



dojemanje, ki ne razlikuje med kaznivimi dejanji korupcije in koruptivnimi ravnanji po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije. Na eni strani imamo Kazenski zakonik, ki determinira kazniva dejanja korupcije in jih eksplicitno našteje, na drugi strani imamo pa neko definicijo, ki jo bom sicer prebral, in ta definicija je veliko, veliko širša od definicije kaznivih dejanj korupcije. Ljudje pa, kot smo rekli, čim to omeniš, je to plava kuverta, v njej je pa denar – ja, kaj drugega?!

Leta 2012 so strokovnjaki zapisali definicijo korupcije, koruptivnih dejanj in so rekli, da je to vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem in zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko koristijo zaradi neposredno ali posredno obljubljenega, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase in za koga drugega. Ali ste razumeli? No, vprašajte se, če ste kdaj bili v tej situaciji. Torej ste koruptivno ravnali, če ste bili kdaj v taki situaciji.

Na drugi strani imamo pa tudi znamenito definicijo, ki jo bom mogoče kasneje povedal, ker imam pač čas omejen, ki jo je sprejel gospod Klemenčič, ki pa govori o institucionalni in sistemski korupciji. Jo bom kasneje prebral oziroma povedal.

Kazniva dejanja korupcije so pa nekaj čisto drugega. Nekaj povsem drugega. To pa so: dejanje podkupnine, jemanje podkupnine, dajanje daril za nezakonito posredovanje, sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje, nedovoljeno dajanje daril, nedovoljeno sprejemanje daril, kršitev proste obdavčitve volivcev, sprejemanje podkupnine pri volitvah. Vse to so torej kazniva dejanja korupcije.

Če pogledamo naprej, je treba reči naslednje. Države imajo različno ureditev na tem področju, zlasti ureditev, ki je pri nas znana kot Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije in pa Komisija za preprečevanje korupcije. Vi imate v Evropi tri vrste držav. Prve so tiste, ki nimajo nič. Nobenih komisij, nič. Imajo policijo, imajo tožilstvo, imajo sodstvo. To so recimo Danska, Švedska. Stopnja koruptivnosti je pri njih daleč najnižja, kot veste pri tistih lestvicah. Potem imamo države, kjer imajo samostojna svetovalna, poudarjam, svetovalna telesa na področju korupcije. To so Andora, Armenija, Gruzija, Nemčija. Potem imate države, ki imajo svetovalna telesa pri pravosodnem ali notranjem ministrstvu. To so Avstrija, Belgija, Estonija, Islandija, Italija, Norveška, Romunija, Švica, Združeno kraljestvo. Tudi te države so praviloma na vseh lestvicah koruptivnosti bolje uvrščene kot Slovenija. Republika Slovenija sodi po zaslugi skupine policistov, ki po letu 2000 niso zasedli tistih delovnih mest, ki so si predstavljali, da jih bodo, so pa začeli delovati na tem področju in so v Slovenijo prenesli nek model, ki ga imamo mi danes, in to je Komisija za preprečevanje korupcije. Zato smo mi danes komu podobni? Albaniji, Hrvaški, Latviji,

Makedoniji. Tu nekje smo danes mi, ker imamo samostojni organ, torej Komisijo za preprečevanje korupcije, ki ima od leta 2011 naprej tudi izvršilna pooblastila. Prej so bili baje brezzobi tiger, zdaj imajo celo izvršilna pooblastila. Vsaj za svoj primer lahko povem, da sem lani dobil opomin, opozorilo ali nekaj takega, lani govorim, to je leta 2016, da se moja napoved mojega premoženja ne ujema z napovedjo z realnim stanjem, in sicer za leto 2012. To sem dobil leta 2016. Kaj je bil problem? Sporočili so mi, da nimam premoženja, ki sem ga prijavil. Namreč prijavil sem, da imam avtodom. In ugotovili so, da ga nimam. Ja, seveda ga nimam, ker je na ženo registriran. No, zanimiva zadeva, s čim se ukvarjamo v Komisiji za preprečevanje korupcije. Položaj je torej absurden. Na eni strani imamo države, ki nimajo nič, nobene komisije za preprečevanje korupcije in so najboljše na področju korupcije. To so skandinavske države Švedska, Danska. Na drugi strani pa imamo države Balkana in Slovenije, ki imajo pa strašne komisije za preprečevanje korupcije, imajo pa največ korupcije. Bedarija. Torej ne gre nekaj skupaj. Okej, v redu.

Mi smo v nadaljevanju v naši zahtevi navedli nekaj primerov, kako je Komisija za preprečevanje korupcije v preteklosti delovala politično. To je komisija za politične diskreditacije, vsaj bila v preteklosti. Zdaj pri Štefanecu je malo drugače, ampak tega boste tako ali tako septembra sesuli. Poglejte, Komisija za preprečevanje korupcije se je v preteklosti ukvarjala z zaposlitvijo otrok nekaterih naših poslancev. Veste, kakšen problem je bil. Zaposlili so se v nekem podjetju, ki sploh nima zveze z državo, ki sploh ni v državni lasti, pa je bil cel problem. Časopisi so bili polni vsega. No, zdaj pa prehajam tja, kjer imam te črne fleke in preberem samo tisti del, gospod podpredsednik, da ne bom kršil zakona, ki ni počrtnjen, kjer ni črnega fleka. In pišemo takole: »KPK ni prepoznala koruptivnega ravnanja gospoda Zorana Jankovića ali nekdanjega predsednika republike dr. Türka pri ...« Tema. Naprej pa ne smem povedati, ker je tu črn flek. Zato si bom pomagal s časopisnim člankom. Saj branje časopisa pa je dovoljeno, a ne da? Hvala lepa. Glejte, takole piše 17. 4. 2011 Aleksander Lukić v Slovenskih novicah: »Hči predsednika republike Danila Türka je dobila službo pri Zoranu Jankoviću. Sodeč po odgovorih z Ljubljanskega gradu sicer ne zaradi bližine očeta in župana, saj pravijo, da je bila Helena Türk izbrana med 228 kandidati.« Ljubljanski grad pa je zaposlil tudi, se je okreplil še s hčerko nekdanjega poslanca LDS – ne boste verjeli – Kavtičnika in zaposlili so Mojco Kavtičnik Ocvirk. Bila je najboljša med 15 kandidati. No, vidite, to ni zanimalo KPK, zanimali pa so jih otroci poslancev SDS.

Naprej. Zdaj imam spet problem. »KPK ni prepoznala koruptivnega ravnanja Zorana Jankovića ali nekdanjega predsednika



Vrhovnega sodišča Branka Masleša pri zaposlitvi ... « Tema. Ne smem povedati koga. Zato si pomagam s časopisom. »Včeraj se je na koprskem okrajnem sodišču za določen čas zaposlil Marko Masleša, sin predsednika Vrhovnega sodišča Branka Masleše. Ker je v evidence brezposelnih iskalcev zaposlitve ta hip 512 univerzitetnih diplomiranih pravnikov in 17 diplomiranih pravnikov, čakalna doba prijavljenih na zavodu za zaposlovanje pa je že nekaj let več kot 7 mesecev, nas je zanimalo, zakaj se je to zgodilo.« No, službo je dobil.

Pa še en članek, avtor P. J., Slovenske novice, 21. 8. 2013. »Sin predsednika Vrhovnega sodišča Branka Masleša je postal vodja Hiše športa, ki sodi v okvir Javnega zavoda Šport Ljubljana.« Po pisanju portala Požareport je Samu Masleši službo priskrbel ljubljanski župan Jankovič. Tudi to ni zanimalo Komisije za preprečevanje korupcije, zanimali so jo pa otroci naših poslancev. To je bilo pa zanimivo.

Gremo naprej, ta je pa sploh huda. »KPK ni prepoznala koruptivnega ravnanja v primeru ... « Vse črno naprej. Okej. Zato Finance, 13. 9. 2016, govori pa o Ani Kučan, hčeri bivšega predsednika države Milana Kučana. Zanimivo je, da imam jaz počrnjenega Milana Kučana, ampak nimam pa, se opravičujem, nimam pa Danila Türka kot bivšega predsednika. Jaz ne vem, a je gospod Milan Kučan božanstvo. Ali nista oba bivša predsednika republike? To me res zanima. V tem članku opisujejo naprej, kakšni posli so bili sklenjeni s to gospo. Komisije to ni zanimalo.

V nadaljevanju imam spet en primer, ko KPK prav tako ni videla nič spornega pri zaposlitvi, črni flek, v kabinetu Alenke Bratušek. No, to pa smem povedati. Zdaj imam pa Meto Roglič v Dnevniku. To je res verodostojen časopis in verjamem, da mu vi verjamate. In ta članek govori o tem, kako je takratni kabinet predsednice vlade prilagodil razpis in pogoje za zasedbo delovnega mesta zato, da je gospod Pavlič postal šef kabineta in državni sekretar. Komisije to ni zanimalo.

Glejte, zato utemeljujem, da imamo en velik problem. To je problem, da je Komisija za preprečevanje korupcije ravnala tako, da je to pravzaprav komisija za diskreditacije. Glejte, 348 tisoč 500 evrov. Zdaj pa lahko ime povem, ker je to dovolil predsednik Državnega zbora, nimam črnega fleka, si je dodelil Stanko Stepišnik. Se spomnite? Gospodarski minister svoji lastni firmi. Ne, to ni sporno. On je šel ven, ko so odločali, in ni imel nič zraven pri odločanju. Odločali pa so njemu podrejeni. Pa saj ste smešni! Saj to je smešno! Če ne bi bilo tisto, kar sem prej rekel, to pomeni, da gre za Komisijo za diskreditacije.

Naprej. KPK je leto in nekaj preučevala letalske karte ministra dr. Viranta. A si predstavljate? Greš na portal pa vidiš, koliko karta stane in koliko je on dal. A je treba še kaj preučevati? Rabi pripravnik 5 minut? Ne. Rabi manj. Okej, Komisija je po enem letu ugotovila,

da je kriv Aerodrom Ljubljana oziroma Adria Airways, ne pa on. Prodala mu je karte prepoceni in zato je kriva Adria, on pa s tem nima nič. Glejte to neumnost spet. Jaz imam v nadaljevanju namen še govoriti, ker imam samo 15 minut, zato bom večino ostalega povedal iz klopi.

Hvala lepa, gospod predsednik, da ste razumeli, da sem bral iz časopisa in da sem spoštoval zakon. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa tudi vam, dr. Gorenak.

Za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa, dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za pravosodje gospodu Darku Staretu. Izvolite.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsedujoči.

Vlada je na svoji redni seji 21. junija sprejela mnenje k nekaterim stališčem predlagateljev, izraženih v obrazložitvi predloga priporočila. Bom bolj kratek. Vlada predlaga v zvezi s 1. točko priporočila, ki nalaga opravilo analize pravne ureditve na področju koruptivnih ravnanj in kaznivih dejanj korupcije poslankam in poslancem, da se ne sprejmejo, ker je prav v tem mnenju in predstavljenih analizah GRECO v preteklosti vse skupaj že rezultiralo v sprejetih zakonih, Kazenski zakonik-C novela, zakon o integriteti za vprašanje korupcije, ki je medresorsko in strokovno že usklajen in je pred sprejetjem na Vladi, in pa zakon o kazenskem postopku, ki je že v parlamentarni zakonodajni proceduri.

Glede 2. točke priporočila, ki nalaga spremembe Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, velja enako. Predlog novele je strokovno in medresorsko v zaključenem postopku in je pred odločanjem na Vladi. V zvezi s 1. točko priporočila in pa s 3. točko priporočila, ki nalaga pripravo novel za učinkovitejše in hitrejše delovanje pristojnih organov odkrivanja in pregona v primeru kaznivih dejanj s področja korupcije, pa Vlada v svojem mnenju poslankam in poslancem predlaga, da jih ne sprejmejo, ker so po njenem mnenju nepotrebna, ker sta bili dve noveli KZ-1 v zadnjem letu v bistvu v Državnem zboru že sprejeti in pomembno prispevata k temu cilju, ambiciji, ki jih imajo tudi ta priporočila ravno v tem delu na področju gospodarskega in korupcijskega kriminala. Kar se pa tiče procesnih določil, ki bodo omogočala bolj učinkovite in hitrejše postopke, je pa ravno tako v bistvu predlog zakona o kazenskem postopku že v parlamentarni proceduri.

Tako da iz teh razlogov Vlada ne podpira predlaganih priporočil in predlaga, da se ne sprejmejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.



Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo.

Iz uvodnih besed smo slišali, da opozicija predlaga priporočila za ureditev stanja na področju korupcije, ki je pereče, Vlada pa pravi, da vse to že pripravlja. Analize da so že in spremembe zakonov da so v pripravi. Ne vem, zakaj je potem treba priporočila zavrniti, če se vse pripravlja, če vse deluje, potem bi se Vlada lahko hvalila z vsem, kar je naredila. Ampak zgleda, da stanje ni ravno takšno.

Kakšen sistem in kakšen koncept potrebujemo? Ko smo vstopili v Evropsko unijo, je bila ena od zahtev, da imamo preventivni organ za preprečevanje korupcije. Takšen je tudi vseskozi naziv komisije, ki se je malo spreminjala. Koncept so svetovali Danci in je po tem skandinavskem modelu, da bi bilo čim manj vpletanja v delovanje in v represivne institucije. Vendar se je začel koncept spreminjati pod pretvezo, da takšna institucija potrebuje zobe. In s tem so se jasno začeli problemi: prekoračitev pooblastil, ustavne pritožbe in podobno. Se pravi, zgrešili smo v poti koncepta. Mene zanima, kakšno stanje imamo sedaj? Jaz menim, da se je stanje zelo poslabšalo. Če ocenjujemo mikro, srednji in makro nivo, vidimo, da na mikro nivoju, zakonodaja tako kot pri bančni kriminaliteti dobro deluje, ljudje morajo plačati davke, hitro so kaznovani, tudi v kazenskih postopkih vse deluje. Na srednjem nivoju se že stvar malce zaplete. Korupcija je tistih klasičnih oblik in se kaže tudi v drugih dejanjih. Predvsem za Dansko velja, da se vsaka korupcija pozna na premoženju, zato se korupcija skriva v premoženjskih kaznivih dejanjih in se pozna pri ljudeh, ki ne znajo pojasniti, od kod jim premoženje. Tukaj je poudarek na Ministrstvu za finance in na Uradu za preprečevanje denarja, ki v določenih primerih ne opravi svoje dejavnosti. Drugače deluje dobro, vendar v izjemnih primerih pa pride do spregleda. Ali je to pritisk ali kaj drugega, to pa moramo ugotoviti. Potem je še makro nivo. Na makro nivoju pa je korupcija v povsem drugih oblikah, zaposlovanje po zvezah in poznanstvih, po politični liniji in drugače. Tukaj imamo preiskovalno novinarstvo in tukaj imamo Komisijo za preprečevanje korupcije, če ima preventivno vlogo, ne pa tako, kot se je skozi leta pod vodstvom nekaterih spremenila. To je koncept prihodnosti – približati se skandinavskim državam. Seveda za tranzitne države, kot je Slovenija, kjer je korupcije več, rabimo nek prehodni organ, postopno pa funkcije prevzamejo tisti, ki so za to pristojni. Še eno funkcijo odigra Komisija za preprečevanje korupcije, in sicer da vidi, ali ti organi delujejo ali pa so sami organi koruptivni in da se lahko uslužbenci, ki hočejo delovati, tako kot je treba, pritožijo na Komisijo za preprečevanje korupcije,

opozorijo na napake pod sistemom tako imenovanih žvižgačev, whistleblower. Te ljudi je treba zaščititi. Kot vidimo, ko začnejo padati domine, potem se stvari razkrivajo, kar je bilo v primeru naše komisije za preiskovanje bančne luknje, ko smo prvič v zgodovini Slovenije dobili dokumente z Nove Ljubljanske banke pod oteženimi okoliščinami, vendar dokumenti so tukaj in zadeve se počasi razkrivajo. Zato potrebujemo koncept preventive na področju korupcije, kar pa kaže, da pod to vlado ne bo, ker noče sprejeti niti teh priporočil, ki niso nek bav bav. Hvala.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Dušan Radič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite, gospod Radič.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala. Lep pozdrav vsem!

Predlagatelji ocenjujejo, da tako kot v večini tujih držav tudi v Sloveniji ne bi bilo treba ustanoviti samostojnega organa, Komisije za preprečevanje korupcije, pač pa bi to lahko bila samostojna in avtonomna preventivna služba znotraj Ministrstva za pravosodje ali Ministrstva za notranje zadeve. Ob tem predlagatelji ocenjujejo, da naj bi bila nekatera delovanja Komisije za preprečevanje korupcije zaradi neustrezne ureditve Zakona o integriteti in preprečevanje korupcije mnogokrat pristranska in politična. Menijo, da so potrebne spremembe zakonov na obravnavanem področju. Na matičnem delovnem telesu na 40. seji Odbora za pravosodje smo poslanke in poslanci izglasovali, da ta je ta predlog priporočila neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

Pa naj nekoliko pojasnim, zakaj smo se odločili tako. Predlagatelji v obrazložitvi predloga priporočil ugotavljajo, da je opredelitev koruptivnega ravnanja po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije širša od opredelitev tako imenovanih korupcijskih kaznivih dejanj po Kazenskem zakoniku. Razlog takšne, in to povsem smiselne ureditve je namreč v tem, da Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije ureja zagotavljanje oziroma krepitev integritete in transparentnosti ter preprečevanja korupcije v najširšem smislu. Kazenski zakonik pa določa kazniva dejanja v skladu z načelom zakonitosti v kazenskem pravu in načelom ultima ratio. Se pa v poslanski skupini zavedamo, da so potrebne določene izboljšave obstoječe normative ureditve tega področja, zato usmerjamo svoje delovanje, da bi bile možnosti za učinkovitost dela na tem pomembnem področju še boljše. Ne moremo pa se strinjati s predlagatelji v delu, da bi tak organ lahko bil samostojna in avtonomna preventivna služba znotraj Ministrstva za pravosodje ali Ministrstva za notranje zadeve. Tak organ ne sodi v Ministrstvo za pravosodje, ki je pristojno za pripravo predpisov s področja preprečevanja korupcije ter pregona in sojenja v zvezi s kaznivimi dejanji z obravnavanega



področja. Pristojnost policije, ki pa je že organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve, je predvsem odkrivanje kaznivih dejanj in njihovih storilcev. V Poslanski skupini SMC poudarjamo, da je bilo v Državnem zboru sprejetih že kar nekaj sprememb, ki bistveno vplivajo na učinkovitejše in hitrejše delovanje pristojnih organov v primeru kaznivih dejanj s področja korupcije, še zdaleč pa s pripravo takšnih in podobnih sprememb nismo zaključili.

Poslanke in poslanci Stranke modernega centra ocenjujemo, da je predlog priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije v Republiki Sloveniji neprimeren za nadaljnjo obravnavo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Eva Irgl bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, gospe državni sekretar!

V Slovenski demokratski stranki smo v Državni zbor vložili priporočilo v zvezi s stanjem na področju korupcije. Ocenjujemo namreč, da je korupcija v Sloveniji eden izmed temeljnih zaviralcev razvoja. Je pa res, da ohranja določene elite, katerim pa je praktično dovoljeno vse. S tem pa ustvarja nepošteno družbo, ki ne deluje na načelu pravičnosti, etičnosti in vladavine prava.

Seveda pa je, ko govorimo o korupciji, nujno treba razločevati med koruptivnimi ravnanji in korupcijskimi kaznivimi dejanji. Pojma sta natančno definirana v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije in Kazenskem zakoniku. Gospod Gorenak je prej v imenu predlagatelja že zelo slikovito prikazal, kaj je pravzaprav razlika med obema pojmom, zato naj sama rečem le to, da so koruptivna ravnanja po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije bistveno bolj široko opredeljena in zajemajo širši spekter ravnanj kot pa kazniva dejanja korupcije, opredeljena v Zakonu o kazenskem postopku. Ta so torej bolj natančno definirana in zajeta v osmih kaznivih dejanjih. Mednje sodi na primer dajanje in jemanje podkupnine ali pa sprejemanje podkupnine pri volitvah ali pa sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje.

Če na korupcijo pogledamo malce širše, lahko vidimo, da nobena država ni imuna na ta pojav, se mu pa nekatere bolj uspešno upirajo kot druge. Zlasti velja, da tiste države, ki imajo visoko razvito demokracijo in bolje delujoč sistem organov odkrivanja pregona in sodstva, imajo najnižjo stopnjo korupcije ter so ekonomsko močnejše in uspešnejše. Medtem ko države, ki imajo mlado demokracijo, ki niso, recimo, storile lustracije v družbenem sistemu, ko so prehajale iz totalitarnega sistema v demokracijo, kamor sodi predvsem Slovenija,

kajti druge vzhodnoevropske države so se tako ali drugače spopadle z lustracijskimi prijemi. No, te države, se pravi Slovenija, pa se spopadajo z bistveno večjo stopnjo korupcije in s tem tudi slabšim ekonomskim položajem.

Že večkrat sem poudarila v Državnem zboru, tako na matičnem delovnem telesu kot na zasedanju Državnega zbora, da bi bila lustracija v slovenskem družbenopolitičnem prostoru nujna, ko je bil čas za to, saj gre za pomembna katarzični učinek za narod, na podlagi katerega lahko potem državljan pristopi načelno in odprto k procesom demokratizacije, in za element institucionalnega učinka, ki da vedeti celotni družbi, ki se preko njega očisti, da na najvišjih položajih ne morejo biti osebe, ki so v prejšnjem nedemokratskem sistemu zasedale najvišje položaje in grobo kršile človekove pravice. Ker nismo starih struktur nadomestili s svežimi, odprtimi, izobraženimi, sposobnimi ljudmi, katerih svetovnih nazor temelji na evropskem sistemu vrednot in vladavini prava, so se neformalna omrežja, ki delujejo znotraj demokratičnega sistema, uspela ohraniti do danes. Ta pa delajo izključno za ozke interesne skupine, s tem pa škodujejo vsem drugim, ki svoje delo opravljajo pošteno in odgovorno.

V Sloveniji, spoštovane kolegice in kolegi, imamo največji problem s korupcijo na treh področjih: v bančnem sistemu, v zdravstvenem sistemu in v pravosodnem sistemu. V primeru bančnega sistema govorimo o bančni kriminaliteti velikanskih razsežnosti, med katere sodijo tudi koruptivna ravnanja in korupcijska kazniva dejanja. Jasno je namreč, da so se krediti odobravalji mimo internih pravil in politik, kar ustreza definiciji koruptivnega ravnanja, ampak o tem več v nadaljevanju.

Na področju zdravstva se korupcija najbolj kaže pri preplačanih medicinskih pripomočkih, kar gre vse na škodo pacienta oziroma bolnika, pri okoriščanju z javnimi sredstvi, z avtorskimi honorarji in drugimi spornimi praksami, za katere praktično nihče ne odgovarja.

Nesprejemanje odgovornosti pa poznamo tudi na področju pravosodja. Tu se soočamo s fenomenom prvo in drugorazrednosti, kjer se v nekaterih primerih zadeve izvršujejo po hitrem postopku, medtem ko pri drugih zadeve obtičijo v predalu sodnikov in tožilcev zato, da dokončno zastarajo. Soočamo se s politično montiranimi procesi in soočamo se z zlorabami pravosodja v politične namene.

Tem ugotovitvam, ki sem jih do sedaj navedla, pritrjuje tudi Komisija za preprečevanje korupcije pod vodstvom gospoda Štefaneca, ki v svoji oceni stanja na področju korupcije za leto 2016 opozarja na vrsto korupcijskih tveganj, na katere opozarjamo ves čas tudi v Slovenski demokratski stranki.

Poleg korupcije v zdravstvu in bančnem sistemu Komisija za preprečevanje korupcije opozarja na neetična ravnanja te vlade na



področju kadrovanja. Naj spomnim samo na kadrovske poteze vlade Mira Cerarja, ki so sporne. Predvsem pa niso v skladu s predvolilnimi obljubami o neodvisnih strokovnjakih. Naj omenim primer kadrovanja Marka Jazbeca na čelo SDH. Čeprav je bil eden izmed odgovornih za nastalo bančno luknjo, ga je vlada Mira Cerarja vseeno postavila na čelo SDH. Ali pa ohranjanje določenih navez, ki so neodgovorno in škodljivo upravljale in še upravljajo z državnim premoženjem, zaradi česar se lahko zgodi, da bomo priča že tretji sanaciji državnih bank, ki jo bomo zopet plačali davkoplačevalci. Tu naj spomnim tudi na sporno zaposlitev Roka Praprotnika na Novo Ljubljansko banko. Vsekakor gre tu za sistemsko korupcijo, saj je predsednik Nove Ljubljanske banke gospod Janko Medja službo gospodu Praprotniku ponudil, preden je bil izveden razpis, in to v času, ko so iz banke, spoštovane kolegice in kolegi, odpustili okoli 700 ljudi, med katerimi očitno nihče ni bil primeren za vodjo Centra za skladnost poslovanja kot samo in izključno gospod Praprotnik, ki pa, mimogrede, prej nikoli in nikdar ni deloval v bančnem sistemu, za razliko od teh 700, ki so bili odpuščeni. Da gre za sistemsko korupcijo, potrjuje tudi dejstvo, da naj bi Praprotnik skupaj s Klemenčičem prej preiskoval sporno podeljevanje kreditov in bančno luknjo, potem pa nenadoma dobil službo v Novi Ljubljanski banki. Prav vsakemu, ki zna šteti do 5, je seveda jasno, da je bila to nagrada za nepreiskovanje bančne luknje in za nepreiskovanje spornih kreditov. Če bi kolega Logar, ki vodi preiskovalno komisijo v Državnem zboru glede bančne kriminalitete, tako preiskoval bančno kriminaliteto kot naveza Klemenčič-Praprotnik, danes zagotovo ne bi govorili v Državnem zboru o kriminalnih dejanjih v bančnem sistemu, bi pa gospod Logar imel zagotovo zagotovljeno dobro plačano službo bodisi nekje doma ali pa v tujini. Ker pa dela kvalitetno na preiskovalni komisiji, so mu za nagrado na Erjavčevem ministrstvu odvzeli diplomatski status. To se pač zgodi, če preveč intenzivno in učinkovito preiskuješ bančno kriminaliteto.

Tudi če pogledamo Komisijo za preprečevanje korupcije v času, ko sta jo vodila Drago Kos in Goran Klemenčič, je jasno, da je bila ta komisija zlorabljena za politične namene. Mislim, da je to danes res že povsem jasno. Prav bi bilo, da vidimo, kaj pa se dogaja pod novim vodstvom in na kakšen način se morda deluje. Vsekakor to lahko definiramo kot politično korupcijo, kar lepo vidimo tudi na primeru odkritja afere pranja denarja v višini milijarde dolarjev za financiranje terorizma, kjer se gospod Klemenčič kljub temu da je vedel, da se to dogaja, in kljub temu da je bil podrobno obveščen o tem, s tem preprosto ni ukvarjal. Gospod Goran Klemenčič, sedaj minister za pravosodje, je imel takrat v tistem času edino pristojnost oziroma nalogo, ki jo je, mimogrede, očitno izpeljal z odliko, ker je potem bil nagrajen

s položajem ministra za pravosodje, čeprav tega položaja ne bi smel nikoli zasesti, ampak njegova ključna in edina naloga, ki jo je moral izpeljati, je bila zrušitev Janeza Janše kot predsednika Vlade za koristi ozke skupine ljudi oziroma elite, ki je kljub spornim ravnanjem, celo kaznivim ravnanjem, večkrat še vedno nedotakljiva. Komisija za preprečevanje korupcije opozarja tudi na številna korupcijska tveganja v primeru izgradnje drugega tira, kjer bomo evidentno preplačali njegovo izgradnjo, vendar predsednik Vlade pravi, da opozicija v tem primeru nagaja, čeprav samo opozarjamo, da je projekt predrag in da se ga da zgraditi po nižji ceni, kar ugotavlja tudi strokovna javnost. Vsekakor je problem, ko govorimo o korupciji, tudi tako imenovana sistemsko korupcija, ki se kaže zlasti pri javnem naročanju, ko vladajoči in gospodarska elita s pomočjo upravnega aparata obvladuje javna naročila in praktično nikogar ne prepusti k sodelovanju. Po podatkih Transparency International je bila Slovenija v letu 2016 na 31. mestu med 175. državami po zaznani stopnji korupcije. In tudi sicer se Slovenija na tej lestvici uvršča nekje med 30. in 45. mestom, kar lahko pojasnimo, prvič, s slabim upravljanjem z državo, drugič, z netransparentnim sprejemanjem zakonodaje, tretjič, s tako imenovanim humanitarnim lobiranjem, kar recimo zelo dobro obvlada gospod Zemljarič, in zaradi nesprejemljivih, to je četrtič, ravnanj znotraj pravosodnega sistema. Tu naj omenim trenutno najbolj aktualen primer, ko se zaradi zamude tožilke lahko zgodi, da bodo izbrisani vsi obremenjujoči in ključni dokazi zoper Zorana Jankoviča. Da se to zgodi pri osebi, ki je tako izpostavljena, kot je politik Zoran Jankovič, pač ne more biti naključje.

Gospod Gorenak se je v imenu predlagatelja na začetku osredotočil na nekatere posamične primere tudi v okviru spornih ravnanj Komisije za preprečevanje korupcije v času, ko sta jo vodila Drago Kos in Goran Klemenčič, zato mi dovolite, da sama nekaj rečem tudi glede korupcije v bančnem sistemu. Citiram: »Dejstvo je, da se osumljeni bančniki s tožilci pomerijo ob pomoči več odvetnikov in so opremljeni s celo po sedmimi izvedenskimi mnenji. Ni torej nujno, da bodo tisti, ki so bančno luknjo izkopali, za svoje ravnanje kdaj dejansko sploh obsojeni.« Konec citata.

Zdaj pa sprašujem kolege in kolegice, če morda kdo ve, kdo je avtor te izjave. To je povedal gospod Darko Majhenič, direktor Nacionalnega preiskovalnega urada, torej direktor elitne, tako se je včasih reklo, najbolj usposobljene skupine kriminalistov za pregon najtežjih oblik gospodarske kriminalitete. Kaj s tem sporočilom pove gospod Majhenič? Ključno sporočilo podrejenim kriminalistom v tem primeru je, da je pač vseeno, če jim ne uspe. Sodstvu ta izjava sporoča, da niti kriminalisti ne pričakujejo, da bo kdo obsojen. Tajkunom in bankirjem pa direktor Nacionalnega preiskovalnega urada jasno sporoča, da naj se



pač oborožijo z odvnetiki in da naj si, če je to le možno, priskrbijo čim več izvedeniških mnenj, pa je zelo velika verjetnost, da ne bodo obsojeni. Tu je seveda vprašanje za ministrico za notranje zadeve, kako je lahko takšna oseba še vedno direktor Nacionalnega preiskovalnega urada. Ob takem šefu Nacionalnega preiskovalnega urada ni čudno, da so številne priče, ki so pričale pred preiskovalno komisijo, ki jo vodi dr. Logar, povedale, da kriminalisti z njimi še nikoli niso opravili razgovora, kaj šele da bi jih preiskovali. Ampak to ne nazadnje ni tako čudno, saj tudi ministrica Györkös pravi, da se, citiram, »morda preveč ukvarjamo s stanjem za nazaj«. In to je govorila tudi o korupciji. Se pravi, to je izrekla ministrica za notranje zadeve na Odboru za pravosodje. Dejstvo, da je vse to možno pet let po največji bančni luknji v zgodovini Slovenije zagotovo ni slučaj, ampak ima najverjetneje ozadje v tistih paralelnih strukturah, o katerih sem govorila prej.

Vendar pa pogledajmo nekaj ključnih podatkov v zvezi z bančno kriminaliteto. Do konca leta 2016 je policija zaznala 228 sumov kaznivih dejanj s področja bančne kriminalitete. Škoda, ki je bila ob tem povzročena, naj bi v okviru omenjenih primerov znašala okoli 800 milijonov evrov. Vendar pa je policija zgolj v 96 primerih posredovala te primere naprej s kazensko ovadbo. Do sedaj še nihče od bančnikov ni bil pravnomočno obsojen zaradi bančne kriminalitete. Dejstva, ki izjemno veliko povedo, kako uspešni smo s preganjanjem korupcije in kaznivih dejanj v bančnem sistemu. Na Islandiji zaradi bančne kriminalitete sedi veliko število bančnikov, pri nas pa, kot rečeno, še nobene pravnomočne obsodbe.

Ko pa govorimo o bančni kriminaliteti, seveda ne morem mimo tega, da ne bi omenila tudi primera svetovalne pogodbe, ki je bila sklenjena med Novo Ljubljansko banko in podjetjem R. U. R., katerega lastnik je Drago Kos. Po pogodbi bi morale podjetje Draga Kosa pregledati vse kreditne mape Nove Ljubljanske banke. Uradno gre tukaj torej za forenzične preiskave posojilnih pogodb, vendar pa je bilo ugotovljeno, da je Drago Kos pregledal zgolj 11 primerov, za kar pa je, kolegice in kolegi, prejel plačilo v višini 898 tisoč evrov.

Tudi dogajanje okoli holdinga Sava, v katerem je odločujočo vlogo takrat imel Matej Narat, kaže na povezanost oziroma na klientelizem. V tej zgodbi se je pokazala tudi politična sprega pri odstavitvi takratnega izvršnega direktorja DUTB Torbjörna Månssona, ki jo je operativno vodil takratni državni sekretar Metod Dragonja. Tukaj mi dovolite, da bom bolj specifična. Gospod Metod Dragonja je bil v letih 2008–2014 direktor predstavništva Nove Ljubljanske banke v Moskvi. To službo je dobil v času, ko je bil član uprave Nove Ljubljanske banke nihče drug kot gospod Matej Narat. Upam, da me ne boste prekinili, ker omenjam zdaj imena, ampak to je vse znano, gospod podpredsednik. Bil je tudi minister v času vlade

dr. Janeza Drnovška, minister v času vlade mag. Alenke Bratušek in državni sekretar potem v vladi dr. Mira Cerarja. Funkcijo državnega sekretarja je, kot vsi tukaj vemo, opravljal do junija 2016. Funkcija mu je prenehala takrat, ko je s svojega položaja odstopil minister za finance dr. Dušan Mramor. Še en podatek je tukaj zanimiv. Ta gospod Metod Dragonja ima brata. To je gospod Ciril Dragonja, ki je bil vodilni v Factor banki, in to takrat, ko je bilo podeljenih največ spornih kreditov. Zanimive povezave, klientelizem prve vrste, korupcija prve vrste. Da ne govorim, da zaradi Factor banke in vse, kar se je dogajalo okrog nje, seveda kopica kaznivih dejanj s področja bančne kriminalitete. Ampak nekateri so, kot sem že prej povedala, nedotakljivi.

Metod Dragonja je operativno vodil odstavitve predsednik upravnega odbora DUTB Larsa Nyberga in glavnega izvršnega direktorja DUTB Torbjörna Månssona. Jedro spora je bil holding Sava, kjer je DUTB pod vodstvom obeh tujcev zahtevala zamenjavo vodstva oziroma Mateja Narata zaradi nezadovoljivega prestrukturiranja holdinga. Končalo pa se je tako, da je vlada Mira Cerarja vse terjatve holdinga Save iz DUTB prenesla na SDH, in s tem dosegla, da DUTB holdinga Save ni prodala, ampak je ostal v državnem lastništvu in bo potreben sanacije, ki jo bomo zopet plačali davkoplačevalci.

Gospod Dragonja se je potem v tem času – zakaj je pomembno, da to povem? – posluževal neresnic. Trdil je, da se gonja proti njemu vodi iz določene pisarne, kar je kasneje v obliki nekakšnega maščevanja rezultiralo v policijski preiskavi zoper poslanca Andreja Šircija, tako na njegovem domu kot v Državnem zboru in v prostorih Slovenske demokratske stranke. Ampak kaj je pa zdaj zanimivo? Da ta isti gospod Metod Dragonja je potem postal svetovalec direktorja državne družbe 2TDK, ki naj bi bila zadolžena za pripravo vsega potrebnega za gradnjo drugega tira. Nič čudnega, da bomo zadevo preplačali, če poznamo dosedanje delovanje omenjenega gospoda.

Vsekakor lahko rečemo, da določena ravnanja tako Metoda Dragonje kot ostalih, pa jih nisem zdaj tukaj imenovala poimensko, ker naj ne bi smeli z imeni govoriti, ampak vsi ti, ki se v tej spregi pojavljajo v zgodbi glede mahinacije okoli Save holdinga in DUTB, ustrezajo definiciji koruptivnega ravnanja v skladu z zakonom.

V Slovenski demokratski stranki Vladi Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije priporočamo torej naslednje: Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da v roku šestih mesecev pripravi temeljito analizo stanja pravne ureditve na področju koruptivnih ravnanj in kaznivih dejanj korupcije ter z ugotovitvami seznaniti Državni zbor Republike Slovenije.



Drugo priporočilo: Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Sloveniji, da v zakonodajni postopek predlaga takšne zakonske rešitve na področju preventive v zvezi s koruptivnimi ravnanji, ki bodo organizacijsko in vsebinsko podobne večini evropskih držav.

Še tretje priporočilo: Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da v zakonodajni postopek predlaga ustrezne zakonske rešitve, ki bodo omogočale učinkovitejše in hitrejše odkrivanje, preiskovanje in sojenje v primeru kaznivih dejanj korupcije. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije. Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

Danes predstavljamo stališča poslanskih skupin k priporočilom Poslanske skupine SDS, ki so bila zavrjena že na samem matičnem odboru Državnega zbora, torej na Odboru za pravosodje. Razlogov, zakaj smo poslanke in poslanci izglasovali sklep, da priporočila niso primerna za nadaljnjo obravnavo, je veliko. Dejstvo pa je, da gre tudi tokrat za poskus političnega in osebnega obračuna z nekdanjim predsednikom KPK, sedanjim ministrom Klemenčičem, in mnogimi drugimi politično znanimi obrazi, predvsem pa se želi zrušiti ugled delovanja nekdanje protikorupcijske komisije, ki je, mimogrede povedano, v javnosti uživala velik ugled in zaupanje.

V Poslanski skupini Desus se ne bomo opredeljevali do konkretnih primerov, v zvezi s katerimi predlagatelji menijo, da lahko vsebujejo sume korupcije, saj gre za zadeve, o katerih se ali se bodo še odločala sodišča oziroma postopke vodijo drugi pristojni organi. Zato imamo v Republiki Slovenije organe in ti organi naj v skladu z njihovimi pristojnostmi pridejo zadevi do dna.

Predlagatelji so vse skupaj lepo zavili v tri na pogled všečna priporočila, s katerimi Vladi predlagajo, da sprejme takšne zakonske rešitve, ki bodo organizacijsko in vsebinsko podobne večini evropskih držav ter bodo omogočale učinkovitejše in hitrejše preiskovanje korupcije. Ob tem pa radi pozabijo na to, da je Državni zbor v tem mandatu že sprejel določene ustrezne rešitve. Tako je bil na primer sprejet zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika, ki med drugim predpisuje strožje kazni zapora za nekatera kompleksna korupcijska dejanja zoper gospodarstvo in zoper uradno dolžnost, hkrati pa je bila ob zaporni kazni kumulativno predpisana še denarna kazen. Ne nazadnje je pomemben je tudi pred kratkim sprejet zakon o spremembah in

dopolnitvah Kazenskega zakonika, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na svoji letošnji majski seji in ki ustrezneje določa tudi nekatera kazniva dejanja iz poglavja zoper gospodarstvo ter zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, ki so lahko povezana tudi s tveganji korupcije. Naj naštejem še nekaj sprejetih zakonov, ki so podlaga za učinkovitejše in hitrejše odkrivanje, preiskovanje in sojenje v primeru kaznivih dejanj korupcije, in sicer: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu. Vsi navedeni zakoni gredo v pravo smer učinkovitejšega odkrivanja kaznivih dejanj korupcije.

V Poslanski skupini Desus glede navedeno ne moremo slediti priporočilom SDS, da naj Vlada Republike Slovenije v zakonodajni postopek predlaga ustrezne zakonske rešitve, ki bi omogočale učinkovitejše in hitrejše odkrivanje, preiskovanje in sojenje v primeru kaznivih dejanj korupcije, in to zato, ker Vlada to že dela.

V pripravi je tudi prenova Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Po besedah pravosodnega ministra Gorana Klemenčiča ta prinaša nekatere pomembne spremembe na področju omejevanja korupcije, nasprotja interesov, lobiranja in nadzora nad premoženjskim stanjem funkcionarjev. Novela zelo jasno pove, v katerih primerih mora Komisija za preprečevanje korupcije sodelovati z organi odkrivanja pregona. Med drugim določa, da mora Komisija za preprečevanje korupcije takoj, ko naleti na sum kaznivega dejanja, zadevo odstopiti tistemu, ki je za to pristojen, sama pa lahko nadaljuje z ugotavljanjem sistemskih tveganj in izdajo priporočil, kako jih odpraviti.

V Poslanski skupini Desus pričakujemo, da bo novela res uvedla konkretne rešitve in da ne bo šlo zgolj za osebne boje med preteklim in sedanjim vodstvom KPK. Vsi se verjetno strinjamo, da ima o delovanju Komisije za preprečevanje korupcije in njenem nekdanjem in sedanjem predsedniku lahko vsak svoje mnenje, a vendarle si v Poslanski skupini Desus še lahko želimo, da bi se takšnim in podobnim obračunavanjem lahko izognili.

Spoštovane in spoštovani! V Poslanski skupini Desus priporočil SDS ne podpiramo. Od ministra za pravosodje pa pričakujemo, da bo pripravil učinkovit zakon na področju preprečevanja korupcije, ki bo pripeljal do zelenih ciljev. Lepa hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!



Korupcija, ki je običajno povezana z gospodarskim in finančnim kriminalom, je v večini primerov povezana s kulturo bivanja, dela in tudi gospodarjenja v neki družbi. Korupcija je problematična v kakršnikoli obliki se že pojavlja, najbolj pa je problematična takrat, kadar se ne dogaja več s podkupovanji carinikov za »šverc« čokolade, ampak preide iz te faze v fazo kriminala belih ovratnikov v milijonske, stomilijonske zgodbe, ki imajo generacijske posledice za neko družbo. Določeni družbeni sistemi so za to bolj dovzetni, drugi manj. Določene družbe so tudi na ravni vrednot s tem znale opraviti, določene države in družbe se bomo temu problemu še morale posvetiti.

Ključna pogoja za prisotnost korupcije, ki je vezana na organizirani kriminal, bančni kriminal in gospodarski kriminal je najprej tiha toleranca vseh vključenih, predvsem tistih, ki s svojimi dejanji posredno to omogočajo, hkrati pa je povezana tudi z načinom upravljanja virov, ki jo sploh omogočajo. Tam, ker namreč ni kaj odtujiti, se tudi tovrstni procesi ne dogajajo.

Če iskreno pogledamo v ogledalo naše družbe, naše države Republike Slovenije, lahko ugotovimo, da sta prisotni predvsem dve podstati korupcije. Na eni strani tiha toleranca, ki se kaže skozi namerno ali nenamerno neučinkovitost zakonodaje v nekaterih točkah predvsem pri pregonu najzahtevnejših kaznivih dejanj in na drugi strani namerna ali nenamerna nedorečenost, netransparentnost upravljanja z več kot 12 milijardami državnega premoženja, ki je zelo dober vir za ohranjanje takih in drugačnih omrežij, ki prilično dobro menjajo barvo, okus in svetovnonazorsko pripadnost.

Zato je tudi vprašanje učinkovitega pregona vezano na odločitve, kaj bomo na teh dveh področjih storili. Ko govorimo o tihi toleranci, neučinkovitosti zakonodaje, se lahko vprašamo, zakaj se je zgodilo, da smo na Odboru za pravosodje umaknili iz obravnave zakon o kazenskem postopku – samo dva sva glasovala proti umiku – in komu gre v korist nadaljevanje možnosti postopkovnih zlorab znotraj sodnega postopka, komu koristi nadaljnje izogibanje prevzemanju pošte in komu koristi težja, otežen pregon tožilca, ki želi preganjati najhujša kazniva dejanja. Vprašam se retorično.

Na drugi strani smo tudi na tej seji obravnavali, prav tako že na odboru zaključen zakon o Slovenskem državnem holdingu, kjer smo Socialni demokrati predlagali razširitev nadzornega sveta te institucije, ki upravlja 12 milijard državnega premoženja, tako da bi bil nadzor bolj demokratičen, bolj transparenten, da bi s prisotnostjo zaposlenih v družbah, ki jih upravlja SDH, s sindikati, ZDUS, Mladinskim svetom Slovenije, preprečili dogovarjanja pod mizo, da bi z zakonom določili, da morajo biti pred prodajami znani cilji, pogoji, ki jih je treba tudi uresničiti. Zakaj? Zato, da se ne bi v nekih drugih centrih moči, da se ne bi nekje na videz in pod mizo skozi tiho toleranco omogočalo

delovanje omrežij, ki jih z vso pravico poimenujemo koruptivni. Koliko in kdo je od prisotnih pa tudi neprisotnih v tej dvorani danes podprl bodisi zakon o SDH bodisi nasprotno umiku zakona o kazenskem postopku, prav dobro veste vsi prisotni.

Zato v načelu lahko podpremo in se strinjamo z namenom predlagatelja današnjih priporočil, da je korupcija v Republiki Sloveniji problem in da se s tem moramo soočiti. Ampak s tem se moramo soočiti neposredno in ne z namenom osebnega obračunavanja ene z drugo stranjo, ampak z obračunom s sistemskimi napakami, ki so bile bodisi namenoma ali pomotoma v preteklih 25 letih vnesene v naš družbeni red, v našo zakonodajo.

Sam upam, da bomo našli konsenz v točki ustreznega amandmiranja in sprejetja zakona o kazenskem postopku, ki naj naredi točno to – prepreči tiho toleranco pregona in možnost izogibanja pregonu tistih, ki so storilci najtežjih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete in bančnega kriminala. Ker dokler vedo, da jih najverjetneje ne bo doletela sankcija, bodo svoja korupcijska dejanja pač preprosto nadaljevali in s svojim mreženjem počeli to, kar počnejo v tej državi že zadnjih 20, če ne več let. Hkrati upam, da bomo v enem izmed bodočih poskusov reforme upravljanja in posodobitve upravljanja v smer demokratičnosti in transparentnosti upravljanja z državnim premoženjem uspeli tudi v zakon zapisati to, kar na deklarativni ravni vsi zagovarjamo. Ali je za stanje korupcije odgovorna današnja, predhodna ali prva sestava senata KPK je verjetno tudi brezpredmetno vprašanje, če v resnici ne želimo pogledati v ogledalo in iskreno nasloviti tistih vprašanj, ki v jedru omogočajo korupcijo. In še enkrat, to je tiha toleranca, omogočanje s strani tistih, ki raje zamižijo, kot preprečijo, in točka upravljanja z viri, ker brez vira za korupcijo tudi same korupcije ni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Komisija za preprečevanje korupcije je v svojem letnem poročilu za leto 2016 v uvodu zapisala, da je z zadovoljstvom zabeležila porast števila prejetih prijav. Prejela jih je 77 več kot v preteklem letu. Pa je to res lahko razlog za zadovoljstvo? Glede na to, da sta poslanstvo in vizija komisije doseči ničelno toleranco do korupcije na vseh ravneh in povrnitev zaupanja državljanov v institucije pravne države, takšen naj bi bil tudi cilj Vlade, zadovoljstvo komisije razumemo v smislu ozaveščanja državljanov, da podajo prijavo. Po drugi strani pa gre za upravičeno zaskrbljenost nad dejstvom, da je bila Slovenija po zaznani stopnji korupcije v letu 2016 na 31. mestu od 175 držav. To namreč



pomeni, da je naša država z veljavno zakonsko ureditvijo tega področja neučinkovita. In to kljub temu, da je Komisija za preprečevanje korupcije formalnopravno samostojen in neodvisen državni organ za preprečevanje korupcije. Zanimivo je, v družbi katerih držav se znajdemo tukaj: Makedonija, Hrvaška, Albanija in Latvija. To so države, ki imajo podobno organizirane komisije, kot je naša KPK, s tem pa imajo tudi podobno visoko stopnjo korupcije. Komisija za preprečevanje korupcije ima sicer širok nabor pristojnosti, vendar zgolj pri preiskovanju tistega dela ravnanj, pri katerih obstaja sum korupcije, medtem ko nima klasičnih preiskovalno-izvršilnih pooblastil za pregon kaznivih dejanj korupcije. Krščanski demokrati ne želimo polemizirati o pristranskem oziroma političnem delovanju niti prejšnjega niti sedanjega predsednika Komisija za preprečevanje korupcije, opozarjamo pa, da številni postopki, ki sta jih vodili obe komisiji, kažejo na njeno pristransko in politično odločanje. To je razvidno tudi iz obrazložitve predlagatelja priporočil. V Novi Sloveniji se še kako zavedamo, da koruptivnost v državi kljub delovanju omenjene komisije strmo narašča in da delovanje takšnega organa samo po sebi ne zagotavlja uspešnega boja proti korupciji, ki preko lobijev obvladuje kapitalske interese. Potrebujemo učinkovito in pravično delo sodstva ter organov odkrivanja in pregona in ne komisije s pooblastili in odgovornostjo, kot jo ima sedanja Komisija za preprečevanje korupcije. Razvite demokracije, po katerih se vsi tako radi zgledujemo, takih institucij ne poznajo, saj imajo učinkovit in pravičen sodni sistem ter dobro delujoče organe odkrivanja in pregona. Žal naša realnost kaže, da političnim lobijem ni v interesu komisija oziroma organ za preprečevanje korupcije, ki bi imela sistemsko moč. Zato smo prepričani, da bi morali sistemsko korupcijo in njene pojavnne oblike inkriminirati, določiti kot kaznivo dejanje, da se takšni primeri v bodoče ne bi več pojavljali. Posameznik, ki zaseda visoko funkcijo, mora biti oseba z absolutno osebnostno in moralno integriteto. O tem najbrž ni nobenega dvoma. V državah z razvito demokracijo je to popolnoma samoumevno in brž ko se pojavi nek sum, poudarjam, samo sum, o določeni nepravilnosti, samo nepravilnosti, kaj šele nezakonnosti, ki bi jo zagrešil tak funkcionar pred ali med opravljanjem funkcije, sledi nemudoma odstop s te funkcije. Pri nas temu ni tako. V naši državi imamo še vedno težave s prevzemanjem odgovornosti funkcionarjev, ne le objektivne, pač pa celo tudi subjektivne odgovornosti. Pri tem mislimo na vse funkcije na vseh nivojih.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da se z navedenimi ugotovitvami strinjamo vsi poslanci, pa vendar koalicija na seji matičnega Odbora za pravosodje ni pritrdila predlogu priporočila opozicije. V Novi Sloveniji se s takšnim stališčem ne moremo strinjati.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Prvi ima besedo mag. Dušan Verbič. Pripravita naj se mag. Branko Grims in gospod Jožef Horvat.

Najprej pa dam še besedo predstavniku predlagatelja dr. Vinku Gorenaku. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Tak je tudi običaj. Jaz namreč prej nisem dokončal cele zadeve in zato bom v okviru časa, ki mi je sedaj na razpolago in na koncu, nekaj replik tistim poslancem, ki sem jih ujel. Nekaterih nisem, gospoda Verbiča nisem ujel, bom pa prebral magnetogram.

Jaz sem se nazadnje ustavil pri naštevanju primerov, kako je Komisija za preprečevanje korupcije ravnala arbitrarno in kako je pravzaprav to komisija za diskreditacije, tako sem jo tudi imenoval, čeprav nekateri med vami govorite, češ, da je to poskus diskreditacije gospoda Klemenčiča. Ja, dokažite mi. Jaz samo primere nizam.

Gospa Poropat je govorila o tem, da je to obračunavanje s Klemenčičem. Gospa Poropat, poglejte, jaz sem naštel do sedaj šest, sedem osem primerov, naštel jih bom v nadaljevanju še več. Vi pa meni naštejte, zakaj bi bilo to obračunavanje, in mi dokažite s praktičnimi primeri, tako kot jaz dokazujem vam.

Končal sem z gospodom Stepišnikom in 348 tisoč evri. To ni nič koruptivnega, če torej minister to preko neke ekipe ljudi nakaže na svoje podjetje. To je v redu ali ne? Štima? Taka je bila odločitev. Seveda sem govoril tudi o letalskih kartah, sedaj pa tisto, kar bo državnega sekretarja zbolelo, pa je že slišal, ampak je prav, da še sliši, ker konec koncev mora dojeti, da je naredil napako. Gospa Poropat, poslušate? / oglašanje iz dvorane/ Hvala lepa.

Poglejte, leta 2012, decembra meseca sem jaz imel v tem prostoru interpelacijo. Takrat je gospa Poropat glasovala za mojo razrešitev, čeprav je bila v koaliciji, zelo zanimivo. Ja, resnica boli, če je to res. Ampak poglejte, kaj se je takrat dogodilo. Zakon je jasen. Državni zbor skupaj z notranjim ministrstvom ima 7 dni časa, da preveri podpise. Ko prinesejo te neoverovljene podpise predlagatelji v Državni zbor, jih Državni zbor sprejme, pošlje notranjemu ministrstvu in notranje ministrstvo zadevo preveri. Ko pride nad 2 tisoč 500 podpisov, lahko jih je tudi 50 tisoč ali 5 tisoč ali kaj jaz vem koliko, ampak ko pride nad 2 tisoč 500 preverjanja podpisov, vzame se še 30, 40 zraven, tako da je za sigurno, ostalih podpisov niti ne preverjajo, ker je pač zakon tak, da mora biti 2 tisoč 500 tistih pravih podpisov. Potem notranje ministrstvo obvesti Državni zbor, da jih je ali da jih ni, kakorkoli gledate zgodbo. In s tem se potem začne ta referendumski postopek v Državnem zboru, ko predsednik Državnega zbora razpiše referendum kot tak. Gospod Stare



je bil preiskovalec te zadeve. Jaz sem odgovor na interpelacijo, verjetno prvi minister, po mojem še ni nihče tega naredil po osamosvojitvi, spisal v roku, ne vem, ali je bilo 48 ur. Pisal sem po moje 48 ur, ampak poslal sem pa v treh dneh, mislim, da je bilo nekaj takega, mi sugerira še gospod Tanko, ampak v treh dneh v glavnem sem zagotovo odgovoril na interpelacijo. Interpelacija je bila na dnevnem redu v mesecu decembru in ne v januarju 2013. Bila je takoj na dnevnem redu. (Aha, gospa Poropat odhaja.) No, pogledjte, predsednik Državnega zbora je pošiljal do mene, do notranjega ministrstva, ki je tam za vogalom, na Beethovnovi 3 je bilo takrat tam za vogalom, je to pošiljal 40 ur znotraj 7-dnevnega zakonitega roka. 40 ur je trajalo, da so iz te hiše prišli podpisi tam za vogal na upravne in notranje zadeve, kot pravimo temu.

Potem pa sem jaz odgovoril v zakonitem roku, poudarjam, v zakonitem roku – v 7 dneh. Ampak glejte, gospod Stare je pa ugotovil, da bi jaz lahko odgovoril 16 ur prej. Torej lahko bi odgovoril 16 ur prej. Ste razumeli? Lahko bi odgovoril. Oba sva pa ravnala zakonito. Tako gospod Virant, predsednik Državnega zbora, kot jaz, ker sva pač znotraj tega 7-dnevnega roka zadeve sprocesirala. Ali si predstavljate, Komisija za preprečevanje korupcije je zadevo sprejela kot poročilo, ne boste verjeli, 15 ur prej, preden sem jaz stopil za to govornico. 15 ur prej, preden sem jaz stopil za govornico, so vse preučili in so ugotovili, da bi lahko 16 ur prej poslal. Tako so napisali. In napisali so še, da se zato moram opravičiti slovenskemu narodu. Ja, preberite si, saj to je javni dokument! Gospod Virant pa nič. Ki je pa do mene pošiljal 40 ur. Neodvisno poročilo, to je strokovno poročilo in zdaj meni gospa Poropat trdi, da diskreditiramo gospoda Klemenčiča. Naj mi odgovori na to dilemo. Kako to, da je Komisija za preprečevanje korupcije lahko ravno tistih nekaj ur pred interpelacijo končala svoje delo, seveda poslala časopisom, da so časopisi imeli prej te zadeve kot jaz. Vsaj uradni del dokumenta. Vidite, to je torej diskreditiranje ljudi. In to je nepošteno, to je nekorektno, in to je neodgovorno. In take KPK ne rabimo. Rabimo KPK, kakršne imajo druge države. Gospod Radič je utemeljeval, zakaj to ne sodi na notranje ministrstvo, zakaj to ne sodi na pravosodno ministrstvo. Saj obstaja tudi tretja varianta, ki sem jo jaz povedal prej za govornico. To je neodvisen organ, lahko je tak, kakršen je danes, lahko je v istih prostorih, ampak ta organ ima svetovalno vlogo. Svetovalno vlogo. Kot jo ima v mnogih drugih državah. Tista darila, premoženje poslancev, plače pa tako naprej gredo pa lahko – kam? Na Računsko sodišče. Računsko sodišče se je leta 2007 s tem že strinjalo. Kaj bodo oni pisali neka načelna mnenja, če ti potem napišejo »blesava« načelna mnenja. Lahko vam enega tudi še povem kot primer.

V Šmarju pri Jelšah se nam je zgodilo naslednje že pred mnogimi leti. Župan se je

odločil, da bo za osmi marec kupil nageljčke. Pa je kupil deset ali nekaj nageljčkov, da je vsaki ženski na občini dal nageljček. Seveda je naročil tajnici, naj kupi in prinese nageljčke. In postopki so stekli. Tajnica je prinesla deset nageljčkov, ki so jih dobile občinske uslužbenke. A glej si ga zlomka, to je koruptivno ravnanje. Zakaj je koruptivno ravnanje? Zato ker je lastnik cvetličarne občinski svetnik. Pa ne smeš poslovati z njim. Se pravi, da bi moral ta župan naročiti enega kurirja, ga poslati v Celje v eno cvetličarno, da bi ta kurir porabil še pet litrov bencina zraven. Potem pa ne bi bilo koruptivno ravnanje. Glejte, taka so načelna mnenja. To je oslarija! To je bedarija in takih stvari ne rabimo. Rabimo pa ene poštene usmeritve, kot se temu reče, ena poštena stališča z vidika preventivnega svetovanja.

Tudi zaradi javnosti moram povedati naslednje. Glejte, jaz poznam človeka, ki je že leta in leta funkcionar, nimam njegovega dovoljenja, pa ne morem imena povedati, ker spoštujem zakon, gospod podpredsednik. On že leta in leta pošilja KPK poročilo: Nimam nobenega premoženja. In ga res nima. Nima avta, nima fičnika na banki, nima nič. Nepremičnin pa sploh ne. Ja, seveda, ker je vse pisano na ženo, in je to zakonito. To je zakonito.

Če grem jaz v Avstrijo, samo tam do Debele Berte, so včasih rekli, tam pri Šentilju čez, Štajerci veste, kje je to, 100 metrov čez mejo, odprem tam račun, pa lahko gor dobim milijon, če hočete, ali dobim 5 milijonov, mogoče mi bo Jankovič kaj ponudil kdaj. In to ni treba prijaviti KPK. KPK sploh ne bo vedela za to. Sploh ne bo vedela za to. Torej to lahko naredimo. A doma se pa potem vtaknejo v 5 evrov, če hočete. Če ste se slučajno zmotili pri prijavi, je pa veleproblem. A rabimo tak zakon? Ne rabimo takšnega zakona.

Kar se tiče poslancev in ostalih funkcionarjev, obstaja internet, kjer predpišimo zakonsko dolžnost vsakega poslanca ali vseh drugih funkcionarjev, da morajo ob nastopu funkcije objaviti svoje premoženje. In ljudstvo bo najboljši kontrolor. Če bom jaz tam napisal, da sem lastnik tega, tistega, onega, bodo vsi moji sosede lahko to videli, če bo objavljeno. In vsi moji sosede bodo trikrat ali stokrat boljše kontrolorji, kot pa je KPK. In mediji bodo videli.

Mi smo to naredili pred mnogimi leti že, da smo objavili javno svoje premoženje v Poslanski skupini SDS. Mediji o tem niso poročali kaj dosti, so pa našli napako. Kolegica Eva Irgl ni prijavila dveh delnic. Ni vedela, da je lastnica, ker ji je stara mama zapustila. Nekaj takšnega je bilo, če se prav spomnim. Namesto da bi rekli: »SDS je objavila svoje premoženje, dajte še ostali.« Ko smo vložili zakon v tej smeri, so vaši predhodniki bili proti. Zakaj pa? Jaz nimam nobene težave pojasnjevati karkoli.

Gremo naprej pri naštevanju teh primerov, pri katerih sem se že prej delno ustavil. 26. 9. 2011, prejšnji KPK z, mislim da že z gospodom Klemenčičem na čelu. Žurnal. Oni



napovedo, da je tam razpis za tri ljudi. Žurnal pove: »Sprejeti bodo ta, ta in ta.« Žurnal je v naprej poročal. In kaj se zgodi kasneje? Točno ti isti so bili zaposleni. Kaj koruptivnega? Po mojem ja, glede na definicijo, ki sem jo prej prebral.

O položaju Slovenije je že govorila Eva Irgl, dokapitalizacijo bank je obdelala tudi ona, zato se jaz s tem ne bom ukvarjal. Je pa KPK, da je ne bomo samo »šimfali«, pravzaprav zdaj ne vem, ali je to bilo še pri gospodu Klemenčiču, boste vi povedali, ja ali ne. Mislim, da je celo bilo pri njemu še, in sicer zadeva Zalar-Fišer-Škrlec. KPK je, mislim da še v času gospoda Klemenčiča, prepoznala to zaposlitev kot koruptivno ravnanje. Ali pa je bilo kasneje, zdaj ne vem, kdaj je bilo, a prepoznala jo je kot koruptivno ravnanje, tako da ne bomo samo »šimfali« KPK, ampak jim je bilo treba poslati ene tri dopise, potem je pa šlo. Četrtri so pa prebavili.

Da o gospodu Praprotniku ne govorimo. Nekdanji predsednik vlade Janša, mislim da leta 2012 so njegovi strokovni sodelavci prinesli, zdaj ne vem, tri fascikle, če se kaj spomnim. Tri debele fascikle člankov, ki jih je spisal Rok Praprotnik. Vsi so bili seveda proti SDS in Janezu Janši. Zato je bil ta gospod zaposlen na KPK. Ampak ne v prvem poskusu. V prvem poskusu je bil izbran eden od strokovnih sodelavcev Državnega zbora, mislim, da je tam nekje v Komisiji za gospodarstvo strokovni sodelavec, na Odboru za gospodarstvo. Ampak ko je videl, da je izbran gospod Klemenčič, je rekel: »Ne, ne, ne, to pa ne. Je moje ime preveč vredno, da ga bom zapravil.« In je ostal tukaj v Državnem zboru anonimno. Anonimnež, ki pač verjetno pošteno opravlja svoje delo, in ni hotel za veliko večjo plačo tja. V novem razpisu je bilo pa vse jasno. Da je izbran novinar, novinar Rok Praprotnik. Če bi bil to kakšen bivši kriminalist, bi človek prej razumel. Če bi bil to kakšen nekdanji tožilec, bi tudi prej razumel, pa tudi kazenski sodnik bi razumel. Ne, novinar je izbran. Izbere ga predsednik države Danilo Türk. Ali se vam ne zdi, da je to nagrada za prejšnje delo? Seveda je nagrada za prejšnje delo. Kaj pa bo drugega? Ampak nima pogojev, ne boste verjeli. Premalo ima delovne dobe na fakultetni izobrazbi. To ne šteje, to ne zanima gospoda Klemenčiča, ne zanima niti gospoda Türka, nobenega to ne zanima. In seveda rečejo, da pač bo zaposlen, ker so se tako odločili, čeprav ni imel pogojev. Ni imel dovolj delovnih izkušenj na fakultetni izobrazbi. Potem so pa neko pogodbeno delo razglasili za delovno razmerje, pa so rekli, da je v redu. Tako to gre. Ko je tja prišel, je počel to, kar je počel, in med ostalim je hudo preiskoval bančno luknjo. Si predstavljate? Strašno se je trudil. Švical je toliko, da je shujšal. Jaz sem ga srečal tiste dni in je bil malo shujšan. Preiskoval je bančno luknjo kot podpredsednik, ali kako se že reče, Komisije za preprečevanje korupcije. Ne boste verjeli, spisal je serijo nekkih papirjev, v

katerih je govoril o strašni korupciji. Ampak brez storilcev. Teh pa ne bilo. Teh pa ni bilo, ni nobenega našel. Ne boste verjeli, potem leta 2013 ali 2014, ko je gospod Klemenčič slavnostno ugotovil, da se poslavlja s te funkcije, da ne bo več delal, ne vem, kaj že vse, se spomnite tiste tiskovne konference, potem je prenehalo delovno razmerje tudi gospodu Praprotniku. 31. 3. 2014. A glej si ga zlomka, 1. aprila, naslednji dan je pa zaposlen v Ljubljanski banki. Torej tam, kjer je iskal koruptivna ravnanja, pa nič našel. Zaposlen na hudo sporen način. Komisija za preprečevanje korupcije je s podpisom gospoda Štefaneca potrdila, da je šlo za koruptivno ravnanje pri teh zaposlitvah. Gospe in gospodje, je to vse v redu? Je to vse v redu? Za vas, ki ne podpirate priporočil, očitno je.

Imam spet nekaj podčrtanega, da ne bo kakšno ime povedal, spet imam tu neke stvari. Glejte, gospod Jurij Šumečnik, tu nimam podčrtano, to je v redu, nekaj drugega imam podčrtano, pojma nima o delu na centrih za socialno delo, ker se s tem nikoli ni ukvarjal, a imenovan je za direktorja Centra za socialno delo v Slovenj Gradcu. Ne vem, s čim se je ukvarjal, mogoče se je z lesarstvom, to boste vi vedeli, ne vem, s čim se je ukvarjal, ampak s centri za socialno delo zagotovo ne. Pojma nima o tem. Verjetno bi bil kdorkoli tukaj sedeč, recimo vidva, direktor porodnišnice tudi lahko. Ja, nekaj o tem pa možki tudi vemo. Poglejte, to je noro. SD ga je potisnila za vsako ceno za direktorja centra za socialno delo. Vmešala se je celo ministrica. A je kaj koruptivnega? Nič. No, kaj se pa potem se zgodi? Vse te zgodbe s koroškimi dečki in tako dalje, in ta gospod po tisti sodbi sodišča tudi odstopi. Ampak naslednji dan postane pa električar. Zaposli se v Elektru Celje – ali kako se zdaj imenujejo za novem – strokovnjak za elektriko. Ker stvar obvladuje SD, ki ima tam vse svoje »naštelane«. V centrih za socialno delo ima tako vse svoje, to tudi vi nimate nič, kot jaz vem, ali pa imate bore malo, medtem ko SD pa tam obvladuje vse. In zato potem postane električar. A je kaj spornega? Nič ni spornega. A ne, da ne? Tudi Štefanec ni nič raziskoval.

Banke je obdelala Eva, zato o tem ne bom. Pa smo spet pri SD. Marenče, to je tudi en gospod, nimam prečrtanega, tako da je v redu, je zakonito. Vlada je začasno vodenje družbe Slovenski državni gozdovi, ki imajo mimogrede 255 tisoč hektarov gozdov v lasti države, najprej zaupala direktorju gozdarske družbe Snežnik iz Kočevske Reke Juliju Rupniku. Ampak začasno. Ta je kmalu odstopil in konec aprila 2016 je na ta položaj prišel Miha Marenče, do tedaj državni sekretar na kmetijskem ministrstvu. Vse v redu še, ni problema. Toda taisti človek je bil v. d. direktorja družbe Slovenski državni gozdovi in hkrati predsednik nadzornega sveta družbe Snežnik iz Kočevske Reke. Obe družbi sta v državni lasti, na razpisih za oddajo del v gozdovih, s katerimi upravlja družba Slovenski



državni gozdovi, ki jo vodi Marenče, dobiva posel skoraj izključno družba Snežnik, kjer pa je taisti človek član nadzornega sveta. Ja, bravo! Odkimavate, če boste dokazali nasprotno, potem je to v redu. Jaz se celo opravičim, če kaj narobe povem. So ga sesuli že, ne? Okej. Prav.

Nina Plavšak, ni počrnjeno, je zakonito, lahko govorim. Glejte Republika Slovenija in pravosodje v slovenskem sistemu je odvisno na postavki Stečajna zakonodaja od gospe Nine Plavšak, doktorice znanosti. V tej državi ni človeka, ki bi znal ta zakon popraviti. Ga ni. Jaz se spomnim leta 2012, da se je takratni minister za pravosodje relativno trudil, pa sem mu še rekel, »spelji že enkrat spremembe zakonodaje mimo te ženske, no«. Pa ni mogel. Ni mogel, ni šlo. Za kaj gre? Ta oseba piše vse, kar se tiče stečajne zakonodaje. Med sodniki velja zelo jasno pravilo, če se hočeš kje zafrkniti, potem pojdi na stečajno zakonodajo, ker sigurno se boš. Zakaj? Ker je zakonodaja napisana tako, da je ne razume živi bog. Razume jo ona, drugi pa ne, ne sodniki, drugi tudi nič. Ona jo pa razume. Ampak ona zakon napiše, potem predava o tem zakonu, potem ugotovi, da je zakon slab in predlaga ministrom – običajno se ministri menjajo – nove rešitve. Za vse je pa seveda plačana. Tam imate moje poslansko vprašanje in boste videli, koliko je dobila v katerem letu s strani pravosodnega ministrstva in sodišča. Vmes pa napiše kakšno mnenje za stranko A, ki se toži s stranko B, potem pa še za stranko B napiše mnenje. / oglašanje iz dvorane/ To je stanje, ki ni normalno. Jaz o zdravstvu ne bom govoril, ne vem, ali je kolegica Eva kaj govorila, če mi bo čas dopuščal pa tudi bom, pa o teh žilnih opornicah in vseh ostalih zadevah, kjer tudi smrdi po korupciji, kolikor hočete.

Glejte, primer, da bom po zakonu, zakon pravi bivši predsednik republike. Primer bivšega predsednika republike gospoda Danila Türka. Podjetje EKO-PARK iz Lendave, vi si pa zdaj miselni vzorec naredite, pa si zamenjajte ime Danilo Türk z Janez Janša in si vstavite tam, ko bom jaz rekel Danilo Türk, ime Janez Janša. No, probajte. Podjetje EKO-PARK iz Lendave je v lasti občine Lendava. Leta 2012 je to podjetje nakazalo tisoč 500 evrov za volilno kampanjo Danila Türka. Kako ste se vi financirali, ne vem. Če ste se tako financirali kot se je on, potem je to tipičen dokaz, da sodite v elito. Če pa se niste tako financirali, je pa druga star. Jaz vam lahko povem, kako smo se mi. Plačali smo si kampanjo. Denarnica na roke, odštej. Adijo. Ja, kako pa! Nobenih tisoč 500 evrov ni prišlo od nikogar. Gremo naprej. To podjetje je torej nakazalo tisoč 500 evrov. EKO-PARK je v lasti občine Lendava, takšnim podjetjem pa, kot veste, zakon prepoveduje financiranje volilne kampanje. Ko je to ugotovilo Računsko sodišče, je to prišlo do rednega sodišča in redno sodišče je v primeru Romanu Ferenčaku, to je organizatorju volilne kampanje bivšega predsednika Danila Türka, izreklo opomin. Opomin. Računsko sodišče se sicer s tem ni

strinjalo, je protestiralo. Ampak sodna je dokončna, saj poznamo to, dobil je opomin. Zdaj pa gremo naprej. Ko je pa v primeru mariborskega župana Fištrovca, ki sicer nič ni po moji meri, politični, ampak treba je biti pošten do vsakogar v tej državi, tam so pa ugotovili za 100 evrov tovrstnega, torej prikritega, nezakonitega financiranja volilne kampanje. In pogledajte, sodišče je izreklo pravičnih 5 tisoč evrov globe. Ali nimamo pravičnega sodstva? Ko je vprašanje elita nivoja bivšega predsednika Danila Türka, potem je opomin. Če pa je obratno, da je kdo drug, kot je v tem primeru mariborski župan, je pa tisoč evrov. No, ste si odgovorili na vprašanje, koliko tisoč evrov bi bilo, če bi bil tam Janez Janša. Ste ugotovili? Ali pa, če bi bil jaz ali pa kdorkoli iz SDS, saj nima veze. Tak je odnos medijev. Tukaj je sedela ena naša poslanka, ki je domnevno imela ponarejeno diplomo, ni mogla na WC, ker je bil tam zunaj kordon takrat še v Titovih časih. Kordon novinarjev namreč. Ko se pa pri vas kaj zgodi v kakšnem centru za socialno delo ali pa kaj takega, ni nič narobe in je vse v redu. Ali pa pri tistih rdečih jopicah. To je pa vse v redu, pa ni nobenega novinarja zunaj. Zato sovпада zgodba. No, ta gospod Ferenčak je tudi povsem narobe prikazal volilno kampanjo, zmotil se je za 27 tisoč evrov, ampak je še vedno opomin. Toliko o korektnosti.

V nadaljevanju pa nekaj pripomb, opomb ali kako se to imenuje, gospod Radič, je izginil, ga ni. Okej. Potrebne so sistemske spremembe KPK. Soglašam z vami. Potrebne so sistemske spremembe KPK. Da, res je. Načelna mnenja, izvršna pooblastila out, pa preventivna vloga. Premoženje na Računsko sodišče in javna objava. Kontrola na Računskem sodišču pa javna objava premoženja. Če mislite tovrstno spremembo, vas podpiram. Če pa mislite tisto spremembo, ki jo boste septembra prinesli sem, tam bo pa v prehodnih in končnih določbah, vam že zdaj povem, kaj bo v prehodnih in končnih določbah pisalo, da novo vodstvo KPK se imenuje v roku enega meseca. Ali drugače povedano, sesuli boste Štefaneca. Če pa tako spremembo mislite, potem pa ne soglašam z vami. Ne vem, kakšno spremembo ste mislili. Zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Glede na to, da ste vi humorist na Radiu Murska Sobota ali Murski val, tam nekje, vam jaz predlagam, da to tam poveste. / oglašanje iz dvorane/ Ja, humor je to, saj ne obravnavamo zakona. Vi ste rekli, zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ja, saj nimate zakona pred seboj. Se pravi, da ste malo humorja prinesli z radia, kar je tudi dobro, se strinjam, to sploh ni slabo. Utemeljili ste, da ne MNZ, da ne Ministrstvo za pravosodje. Prav, če tako menite. Naj bo samostojni organ, ki je svetovalne narave. To pa ni problem.

No, gospa Poropat, poskus obračuna s Klemenčičem. Jaz upam, da ste uspeli v tem času, glede na to, da sem zdaj jaz naštel 10, 11, 12 primerov, da ste v tem času našli kak dokaz,



da ta dokument, ki ga danes obravnavamo, ali moj nastop v čemerkoli pomeni poskus obračuna z gospodom Klemenčičem. Jaz bom zelo vesel, čas imate, če boste to tudi javno povedali, pa te dokaze predložili. Če pa rečete, da je to poskus obračuna s Klemenčičem, je pa to floskula. / oglašanje iz dvorane/ Potem je pa to floskula, ki je nič od nič. Postopke vodijo organi. Kateri organi pa vodijo postopke? No, pogledjmo, kateri organi vodijo postopke, mi povejte. Kdo vodi postopek v zvezi z zaposlitvijo hčere Danila Türka? Kdo vodi postopek v zvezi z zaposlitvijo sina Branka Masleše? Kdo vodi postopek v zvezi s pogodbami gospe Ane Kučan? Kdo vodi te postopke? Jaz teh postopkov ne poznam in nihče jih tudi ne vodi, in to je bil štos tega, na kar sem jaz opozarjal. Torej postopkov ne vodi nihče. Ste pa lahko veliko brali leta 2013 o zaposlitvah hčere našega predsednika. To ste pa lahko brali. To pa je preiskovala KPK. Isto leto, ko so bile pa one, pa nič. A je potem to KPK? Ni. Naštevali ste zakone. ZKP in tako naprej. V zvezi s predmetno zadevo to nima nobene zveze. Potem naštejete še Zakon o pogrebnih dejavnosti, pa Zakon o kmetijstvu, pa Zakon proti toči tudi lahko naštejete, saj smo jih veliko sprejeli v Državnem zboru, ampak to nima nobene zveze s tem, o čemer mi danes govorimo. Če pa jo ima, pa to utemeljite, kakšna je. Recimo med Zakonom o toči pa med tem materialom. O pozebi ali kaj smo že imeli.

Gospodu Škobernetu skoraj ne moreš kaj odgovoriti, ker je imel neko diskusijo na zelo načelni ravni, na zelo zelo načelni ravni. Pravzaprav mu težko karkoli oponiraš. Toda, toda ... Omenil je glasovanje o ZKP. Na odboru, tisti, ki niste člani Odbora za pravosodje, so poslanci SMC izglasovali, da se zakon prestavi na eno od naslednjih sej. To je bilo prejšnji četrtek, če se jaz prav spomnim, ali pa je bilo v sredo, v sredo, nekaj takega. To se da videti. Torej SMC je izglasovala, da se zakon prestavi na eno od naslednjih sej. Jaz sem namreč utemeljil, da so vsi proti v tej državi. In sem tudi naštel, kdo je vse proti. Ko sem dobil potem besedo pri naslednji točki dnevnega reda, mislim, da je bila prav ta, na odboru, sem se poslancem SMC zahvalil za razumno ravnanje. Proti sklepu, da se preloži, sta glasovala gospa Poropatova in gospod Škoberne, kar se sicer koalicijsko velikokrat zgodi, bomo tako rekli. Jaz sem tudi pričakoval, da ta moj predlog ne bo sprejet, ampak vi ste ga sprejeli, zato sem se vam iz srca zahvalil. Ampak, glej ga zlomka, naslednje jutro ste pa ugotovili, da je zakon tako nujno sprejeti, da je treba takoj sklicati sejo v roku 24 ur. Kaj se je pa zgodilo vmes? Ja, roke so vam polomili. Prišel je hrust, pa vam grozil, pa malo roke lomil, v narekovajih seveda, in vse je bilo nujno. Gospod Škoberne ni vodil seje. Se spomnim v času, od kar sem v parlamentu, samo ene seje, ki je bila vodena proti volji predsednika. To je bil Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, leta 2009

je bilo to, ki sem ga vodil jaz. In na dnevni red pač nisem uvrstil neke točke, ki bi jo gospodje iz koalicije radi imeli in je podpredsednik sklical sejo, kar je proti poslovniku, in vodil odbor. Tokrat se to ni zgodilo, gospod Škoberne je bil prisoten na seji, sedel je kot kup nesreče tam v kotu, ker ste ga lustrirali. Ja, lustracijo ste naredili nad njim. Sejo je vodila gospa Korenjakova. In ste poskušali zgodbo speljati. Ampak doktor Tanko, doktor Poslovnika, kar tudi je, kar se tiče Poslovnika, vam je malo znanje okoli obrnil. In to je bilo potem to. Toliko o tistem, kar gospod Škoberne ni smel povedati, ker je član koalicije.

Si bom še malo časa prihranil, ker bo treba verjetno še kaj reagirati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Darko Stare, državni sekretar. Izvolite.

DARKO STARE: Gospod predsedujoči!

Žal se uresničuje tista moja prognoza, da kakšne konstruktivne, vsebinske debate, kako se boriti še bolj učinkovito proti korupciji v tej družbi, ne bo. Moram reči, da sem blazno razočaran kot človek nad vami, spoštovani poslanec, ker se pogovarjava, vi rečete včasih, sem politik, moram kaj reči. Najprej smo ljudje. Jaz mislim, da so nujni eni minimalni etični standardi v javni besedi. Ker ste tudi zgled mnogim ljudem in mnogokrat upravičeno, bi bilo zelo spodobno, da ne govorite o ljudeh, ki jih ni tukaj, takšne stvari, ker se ne morejo niti braniti, nekateri niso javni funkcionarji, ki jih tako izpostavljate. Meni je kot človeku to težko poslušati, ker vem in domnevam, upam pa, da nisem v tem primeru kritičen do vas, zakaj pa domnevam, na primeru, ki ste ga izpostavili v naših zgodbi za tiste izgubljene podpise po Zakonu o ljudski iniciativi in referendumu bom postavil zdaj ta vaš prilagojen manipulativen prikaz za vtis, kako ste to naredili. Pa bom šel v kontekst prejšnje debate, ko smo si vsi prizadevali, da bi bili postopki v tej državi bolj učinkoviti. Kaj je bil problem tistega postopka, da se je na poti iz Državnega zbora do Ministrstva za notranje zadeve, tako kot ste lepo rekli, na 100 metrih izgubilo 300 ali 500 podpisov, in je zdaj vprašanje, kje so se izgubili. Zdaj gremo v kontekst ljudstva, ki pričakuje neko učinkovitost in tako naprej, kako ono vidi, da država – niti takratni minister za notranje zadeve gospod Gorenak, niti takratni predsednik Državnega zbora ne moreta ugotoviti, ali so se pri njemu izgubili ali so se tam. Kako to ljudstvo vidi, da se to ne more ugotoviti. To je bil predmet tiste zgodbe. In je res čudno, da se ni dalo ugotoviti. Tisto mnenje je bilo napisano zelo dostojno, zelo korektno, verodostojno in v enem mesecu, kar je bil standard po poslovniku v KPK, ker smo imeli dvofazno. Če je prestalo preizkus, da je zadeva utemeljena do te mere, da se uvede postopek, je moral biti v zelo kratkem času zaključen in



potem je bila nova zgodba. To je bilo predpisano. Poleg tega je bila to takrat odmevna stvar, ker je zgledalo, ko da je šlo za omejevanje najbolj pomembne demokratične pravice – ljudske iniciative in referendumu, ker se je izgubilo 500 dokumentov. Tam smo zelo korektno napisali, da verjetno je prišlo do napake, ker je bilo substancirano utemeljeno, kar je bilo tudi v evidenci vidno, da so bili napačno vneseni. Tukaj v Državnem zboru je bilo zelo urejeno, tam pa se ni vedelo dva dni, kje so bili, pa nekontrolirano po mizah, to dobro veste. Saj je vse napisano javno. Pa nismo šli v dokončno, ampak smo samo povedali, da pač verjetno je tako bilo. Ne glede na to, ali je to zdaj predsednik Državnega zbora ali pa minister za notranje zadeve, oba sta predstavnika oblastnih organov v tej državi, in ljudstvo, se mi zdi, da je upravičeno do nekega opravičila, če ljudstvo svojo demokratično pravico hoče uresničiti, pa dva predstavnika organa ne moreta ugotoviti, kje se je 300 ali 500 podpisov zgubilo na stotih metrih. To je to.

Tovrstne debate, ko se v bistvu popolnoma izven konteksta in tem, ki so tukaj prikazane na papirju, me utrjujejo v prepričanju in moji prejšnji ugotovitvi, zakaj v obdobju 2004–2012, pa ste bili vmes 4 leta plus 1, to je 5 let, pa nič od tega, kar zdaj pričakujete, da bo v enem mesecu narejeno, niste naredili v kontekstu bančnega kriminala, gospodarskega in tako naprej, ker se pač s tem niste ukvarjali. Govorite stvari, ki so popolnoma izven konteksta, ker delate samo očitno vtis na tiste, ki vas želijo poslušati. Kar je pa še bolj hudo, zelo normalno je, da če ljudi skrbijo stvari, ki se v prihodnosti verjetno ne bodo zgodile, ker jih pač malo aktivirajo, so bolj pozorni in se potem največkrat ne zgodijo. Je pa zelo hudo zaskrbljujoče, če ljudi skrbijo stvari iz preteklosti, ki se niso zgodile in jih prikažejo kot da so se, potem pa na tej osnovi razlagajo neke teze, strahove. Če samo omenim, po vaši prognozi bi zdajle moralo biti tukaj tako ali tako milijon migrantov, da ne govorim še kaj drugega. V kontekstu tiste debate, ki mi je bila zelo všeč vsebinsko, moram reči, spoštovani poslanec, ki ga ni, Škoberne, glede teh metod, kako se v bistvu korupcija uresničuje v posamezni družbi. To pasivno tiho omogočanje sistemske korupcije.

Poglejte, vi ste omenil ZKP. Po našem prepričanju in prizadevanju smo pripeljali zadevo tako daleč, ker mislimo, da je to dobro orodje, ki lahko prispeva k izboljšanju in učinkovitejšim postopkom. Na seji tega odbora, podaljšanju – kaj se je zgodilo? Eno uro, ko v bistvu najbolj tisti, bi rekel, vztrajni odvetniki od kriminalcev, katerih resnica ni zaveznik, ampak je obremenjujoča, ste postopkovno peljali zadevo, da niti ni moglo priti do vsebinske razprave o amandmajih in o glasovanju. Ampak kar je zaskrbljujoče v kontekstu tega, ko rečem, da je hudo narobe, če ljudi skrbijo stvari, ki se niso zgodile. To je hudo. Kaj je bila osnovna teza

vašega predstavnika gospoda Tanka pa vas, ki ste bili tam? Rekli ste: »V tem zakonu se urejajo tajni vstopi v stanovanja. Varuh za človekove pravice ni dal mnenja. Grozno za to državo,« in tako naprej. Nič od tega ni res! Nič od tega ne ureja, kar se tiče vstopa v tajne prostore, ta zakon. Poleg tega je Varuh za človekove pravice dal mnenje v juniju ali pa aprilu 2016. Ampak na podlagi neresničnih navedb, in ljudje to ne morejo videti, se naredi pogrom in se postopkovno izpelje, da niti ne pride do vsebinske razprave. To je nevzdržno. Ampak zaradi tega smo, kjer smo v tej družbi. Žal. Ker delate preveč vtisa, premalo pa se trudite za rezultat. In dostikrat, to pa verjamem, tako kot sem prej uporabil prisposodbo mikroskopa – pač nekih stvari ne vidite, da se dajo narediti, drugi jih pa vidijo. Zato se potem tudi zgodijo kvalificirani ovaditelji, ko daste vi predlog copy-paste našega. To je zgodba. In ko vi tako vztrajno napadate ZKP. Nobenega amandmaja k tistim trem členom niste dali, ki so v bistvu predmet ali pa razlog, da vi to tako napadate kot poslanska skupina. Združena levica je dala, vi pa nobenega. Dali ste na druge. Zaradi tega ker sem prepričan, da veste, da so to dobre stvari. Je pa dejstvo, da nobena reforma ne pomeni reforme same po sebi, če se nič ne zgodi. Reforma pomeni v demokratični družbi, da z enakimi sredstvi narediš več ali bolje oziroma da moraš malo kaj okrepiti ali pa spremeniti, da bo več in boljše. Ne more biti vse enako. Sploh če gre za iste ekipe. Isto manipulacijo ste naredili tukaj z ZIntPK. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, ko ste rekli, bo septembra prišel s prehodno določbo. Nobene take prehodne določbe v tem zakonu ni, strokovno medresorsko je zaključen postopek, zadeva je pred v bistvu odločitvijo na Vladi. Spet eno dejstvo in trditev, ki je neresnična, nerealna in vi na tej osnovi zgradite eno celo zgodbo, ker delate vtis. To so stvari, ki pomenijo najmanj bistveno počasnejši napredek družbe, kaj šele, da bi bil dober in učinkovit. Pogovarjamo se o vsebini, o konkretnih rešitvah pa argumentih za in proti. Ne pa te neke floskule, ki nimajo nobene zveze z realnostjo. Lepo vas prosim!

Tukaj smo zdaj že pet ur, pa nisem nič pametnega slišal kot predstavnik izvršilne veje oblasti, da bi rekel: Super, to bomo pa poskusili sedajle še vgraditi v zakon ali pa z amandmajem. S tem ciljem, ki ga imamo vsi skupaj, da bi bila družba boljša. Lepo prosim. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Darko Stare, jaz moram reči, da je prav, da poveste, kaj ni bilo točno in kaj je točno; ampak prosim, da se izogibate ocen. Te pravice v tem državnem zboru nimate. Poslanec ima pač pravico povedati, kar misli, tudi če je kdaj narobe. Torej ocene niso vaš problem; dejstva so pa lahko vaš problem.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. /
oglašanje iz dvorane/



Postopkovno, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala.

Najprej bi rada povedala, da je žaljivo to, kar je poslanec Gorenak prej razlagal, da sem jaz v svojem stališču govorila o zakonih, ki ne spadajo sem notri. Govorila sem o zakonih, ki bodo učinkoviti in bodo doprinesli k hitrejšemu odkrivanju in preiskovanju, presojanju v primeru kaznivih dejanj. Navedla sem Zakon o sodiščih, Zakon o sodniški službi in Zakon o državnem tožilstvu. On pa govori, da naj še povem zakon o pogrebni dejavnosti. Lepo prosim, tako se ne dovolim žaliti. Nadalje tudi, da sem govorila, da gre za osebni obračun z nekdanjim predsednikom KPK. To je bilo stališče poslanske skupine. Lahko bi bila takrat še povedala, da je Klemenčič trn v peti poslancem Slovenske demokratske stranke, kar je jasno že od znanega poročila o premoženjskem stanju, v katerem KPK ugotavlja, da predsednik Slovenske demokratske stranke ni znal pojasniti izvora nekaj več kot 200 tisoč evrov premoženja. Kot je znano, je to poročilo sprožilo padec Janševe vlade. Sedaj odgovorim na to vprašanje, ki ste ga postavili.

Prosim lepo, podpredsednik Državnega zbora, povejte gospodu Gorenaku, naj spoštuje svoje poslanske kolege in naj ne govori tako zavajajoče, ker ljudje, ki poslušajo, mislijo, da smo vsi, ki tu notri sedimo, res bedasti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Najprej ta poteza podpredsednika. Gospodje poslanci, ne vem, če se vsi zavedamo položaja poslanca, državnega sekretarja ali pa ministra. Državni sekretar pa minister je lahko kdorkoli. Situacija je taka, da imajo tisti, ki sestavljajo vlade, v bistvu težave, ker ne dobijo kandidatov. Za mesto poslanca moraš pa kaj več narediti. Predvsem moraš biti izvoljen s strani ljudi. In zato se mi zdi taka drža podpredsednika na mestu. Ampak to bi morali početi vsi podpredsedniki in predsednik Državnega zbora. To je eno. Drugo. Gospa Poropat, vi ste rekli, poskus obračuna s Klemenčičem. Poglejte si magnetogram, vzemite ogledalo pa recite: Jaz lažem. Okej, to je eno.

Jaz nisem govoril o tem, kar ste vi sedajle govorili. Vi ste sedajle govorili o tem, da ste sprejeli Zakon o sodiščih, pa tisti zakon, pa drugi zakon, pa tretji zakon; to s koruptivnimi ravnani nima nobene veze. In zato sem rekel, da lahko zraven naštejete še zakon o pogrebni dejavnosti. Zato sem to rekel. To nima nobene veze s tem. To ima lahko veze s kaznivimi dejanji korupcije, ne pa s koruptivnimi ravnani. To morate natančno vedeti. In jaz nimam nobenega namena vas žaliti. Vam pa povem tisto, kar si mislim; in čisto nič drugega. Ali je to

vam všeč, ali vam ni všeč; je pa popolnoma drugo vprašanje. In ne pričakovati, da bom imel do vas drugačen odnos kot do kogarkoli drugega. Gospod Stare, kava ne pomaga nič, saj sem jo plačal jaz, v redu je. Vi ste govorili o prehodni določbi, tisti domnevni prehodni določbi. Jaz to pričakujem, tako sem tudi rekel. Če pa sem z mojim nastopom to preprečil, bom pa zelo vesel. Potem bom pa zelo vesel.

Vi pravite, da napadamo ZKP. Ni res. Kdo napada ZKP? V tej dvorani nimajo pravice govoriti strokovnjaki, profesorji treh pravnih fakultet, nimajo pravice govoriti sodniki, tožilci, pa ne vem, kdo še vse. Vsi tisti, ki so proti zakonu, nimajo pač pravice govoriti. Tak je red v parlamentarni demokraciji. In zato ta glas povzemamo mi iz Slovenske demokratske stranke, tudi jaz. Ne napadam jaz zakona, ampak vam dopovedujem to, kar govorijo strokovnjaki, sodniki, tožilci, odvetniki in še kdo. Vsi so proti zakonu. Vi pa govorite, da mi napadamo. Postopkovno pa tisto, kar smo imeli na odboru. Jaz ne vem, kakšno primerjavo naj dam. Ali se vam ne zdi, da se bo ženska, ki je deležna poskusa posilstva, branila? Naraven pojav. In vi posiljujete s tem zakonom poslance. Kaj ostane poslancem drugega, kot da izkoristijo vse zakonite možnosti po poslovniku. In jih bomo tudi v prihodnje. Če posiljujete ljudi. Poglejte, kaj ste naredili Škobernetu. Ne more biti tako. Logično je, da bomo uporabili vsa pravna sredstva, poslovniška, tudi v prihodnje. Jaz lahko postopkovne štancam do sedmih zjutraj. Toliko zdržim, vam povem, pa tudi če bomo ob desetih dopoldne začeli. Tako to je, treba je biti realen.

Bančni kriminal, 2004–2008, ste govorili. Kaj smo pa imeli med 2004 in 2008? Verjetno so bila kakšna kazniva dejanja tudi s področja bančnega kriminala, ni pa bilo nobene bančne luknje. Kaj mi potem prodajate to zgodbo. Naprej, »izpostavljate ljudi, ki jih tukaj ni«. Ni res. Koga sem izpostavil? Povejte mi argumentirano z imenom in priimkom, koga sem izpostavil. Vse, kar sem povedal, pa piše v časopisu. Vse piše v cajtengah. Niti enega imena in priimka izven časopisnih člankov nisem povedal. Torej je slovenska javnost že seznanjena s tem, samo je malo pozabila, verjetno. Ne mi govoriti in očitati nekaj, kar ni res, »izpostavljate ljudi«. Ni res. Vsi so že bili javno izpostavljeni v medijih, nikogar nisem omenil izven tega, nikogar.

Zdaj pa vi meni spet prodajate bučke, pa trdite, da imate šnicel, to ni res. Nimate šnicla, ampak imate bučke. In pravite glede evidence pa izgubljenih podpisov. Madonca, vi točno veste, da do leta 2012 v tem državnem zboru, kjer je vhodna točka tam spodaj, nihče in nikoli od leta 1990 ali 1991, odkar poznamo referendum, ni preštel nobenih listov in nobenih papirjev. Nikoli! Nikoli ni izdal nekega potrdila ali karkoli. Kako lahko vi meni trdite, da so se podpisi izgubili pri meni, torej na notranjem ministrstvu, če pa evidence ni bilo tukaj, v



Državnem zboru? Tukaj, v Državnem zboru je ni bilo. Sicer imam zelo jasno teorijo, kaj se je zgodilo in kje je krivda, ampak ne morem obdolževati ljudi, ki jih tukaj, in jih tudi ne bom. In jih tudi ne bom. Ne meni reči, da so se podpisi izgubili pri meni. Vi meni dajte dejstva. Ne mi govoriti o tem, da na pamet govorim in ne vem kaj vse, vi meni odgovorite, prosim, z dejstvi. Zakaj bi se naj jaz opravičeval, ker bi naj po vaši oceni 16 ur prej odgovoril. To ste vi ocenili. Jaz sem odgovoril v zakonitem roku. In zakaj se ne bi opravičil takratni predsednik Državnega zbora, ki pa je 40 ur pošiljal tja?! Če mi to znate razložiti, mi razložite.

In drugo, ko ste rekli – z dejstvi. Ja, z dejstvi. Tam sem vam prej naštel vse te, ki so tu počrnjeni, da ne bom časa zapravljaj. Povejte mi, zakaj niste preiskovali kot preiskovalec vseh teh zadev. Zakaj ste se lotili naših poslancev pa njihovih otrok; zakaj se niste lotili hčera, sinov Masleše, bivšega predsednika države, enega in drugega? Zakaj se jih niste lotili? In zakaj so bile zanimive samo zaposlitve otrok poslancev Slovenske demokratske stranke? Če mi znate to argumentirati, bom rekel: Se opravičujem. Ampak tega ne znate argumentirati. Zakaj ste v manj kot petih ali šestih urah, potem ko sem jaz podpisal tri zaposlitve na notranjem ministrstvu, v manj kot 12 urah sem že dobil na mizo – sum storitve koruptivnega ravnanja, dostavite vso dokumentacijo. Tri zaposlitve sem podpisal in za vse tri ste takoj zahtevali dokumentacijo. Ali ste zahtevali tudi pri ostalih ministrih? Boste rekli: Ne, nismo imeli anonimne prijave. Čudno, ravno iz MNZ so pa bile anonimne prijave. Prosim, z dejstvi, z dejstvi in številkami. Jaz namreč znam reči, se opravičujem, če bo kaj; ampak ne samo s floskulami. Torej z dejstvi, prosim. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, proceduralno.
Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Gospod podpredsednik, državni sekretar je prišel sem, da bo odgovarjal na trditve, ki so napisane v tem priporočilu. Nisem slišal, da bi v svoji intervenciji z eno besedo povedal, kaj v tem priporočilu, ki smo ga predlagali kot akt, ne drži. Niti enega stavka ni povedal. Niti ni znal obrazložiti, zakaj na Komisiji za preprečevanje korupcije v času, ko je senat vodil njegov šef, tudi sedanji, gospod Klemenčič, minister za pravosodje, zakaj je ravnal tako dvolično. Zato nimate nobene pravne podlage, ne v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK) in ne v ZKP, ne v etiki, ne v morali, ne v ničemer. Ni ene pravne podlage za tako dvolično ravnanje. Točka danes je, zakaj je temu tako. In odgovor pričakujem od vas, ki ste državni sekretar, zakaj je temu tako. Mi lahko spremenimo 100 zakonov in še zraven 100 drugih predpisov ter podzakonskih aktov, ampak če bodo taki ljudje na funkcijah, kot ste zdaj vi

pa vaš šef Klemenčič, potem se ne bo spremenilo nič. Bodo na eni strani vedno eni, ki so sprocesirani, že če bodo grdo pogledali; in na drugi strani se nikomur ne bo zgodilo nič. Zakaj niste sprožili postopkov po uradni dolžnosti recimo pri bančni luknji, pa ste jo pregledovali? Od vas pričakujemo odgovore, ne rabimo nobenih vprašanj. Mi postavljamo vprašanja. Dali smo gradivo, za njim stojimo. Dali smo podpise in vi ste dolžni na to odgovoriti. Govorimo pa izključno o dvoličnih ravnanjih vašega senata, bivšega, za katerega ste delali kot šef službe za preiskave. Tam ste potvarjali dokumentacijo, inscenirali procese, sprožali postopke; tam, kjer se je pa res kaj zgodilo, niste pa videli ničesar. Od vas pričakujemo odgovore. Navedeni so primeri, tudi sedaj lahko ukrepate, ko ste državni sekretar, čeprav si te funkcije ne zaslužite, ker je ne bi smeli niti sprejeti, ker ne izpolnujete ne etičnih ne moralnih kriterijev. Ampak to zdaj ste, ker ste v tej vladi; pričakujemo pa odgovore na to. In nič drugega, gospod državni sekretar, če ste sposobni odgovoriti. Lagati, zavajati pa ni treba, ker znamo tudi mi odreagirati na te stvari. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala.

Državni sekretar gospod Darko Stare, izvolite.

DARKO STARE: Hvala, gospod podpredsednik.

Najprej bi prosil eno vprašanje zaradi nadaljevanja tudi mojega odziva. Ali sem jaz dolžen brez odziva, namreč to nisem pripravljen, ščititi svoje dostojanstvo? Gospod poslanec je zdaj izrekel nekaj vrednostnih sodb – da lažem, da sem dvoličen, da sem potvarjal dokumente, zlorabljal položaj. To so v bistvu najbolj zavržna dejanja v državi kot kazniva dejanja. Jaz se na to ne morem odzvati. Ali se lahko branim na to temo, da povem, da to, kar govorim, je res; in bom pričakoval tudi opravičilo ali pa da ustrezno ukrepa. Ta debata je dokaz tega, da imajo spoštovani predlagatelji popolnoma druge namene, kot se prikaže na papirju, da bi se stvar izboljšala. Tu gre za diskreditacijo posameznikov, gospoda Klemenčiča, zdaj v mojem primeru mene in tako naprej. Na nek način je po moji oceni škoda časa vseh parlamentarcev in tega organa za te stvari, ker to ni pravi forum, to je prvo. Se bom poskušal zadržati, in to samo v razmislek, ker se mi zdi ...

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne, ne, čakajte. Tukaj pa moram sedaj jaz reči.

DARKO STARE: Prosim.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Jaz sem bil prej zelo jasen, da ne morete ocenjevati razprav, ampak lahko pa ostanete na nivoju dejstev. Lahko pa rečete, to je bilo tako in tako. / oglašanje iz dvorane/ Dobro, to bomo že uredili.
Izvolite, gospod Darko Stare.



DARKO STARE: Skratka, nič od tega, kar ste povedali glede KPK pa teh postopkov, ni res. Mi smo si prizadevali vse postopke čim hitreje speljati; tiste, ki smo začeli. Zaradi tega smo tudi takoj spremenili, predlagali spremembo zakona, kjer je bilo napisano, da so zavezanci dolžni odgovoriti najkasneje v 15 dneh. To smo črtali, ker verjamemo v to, da če so postopki hitri, so lahko tudi učinkoviti in dosežejo svoj namen; ne da delaš zadevo 20 let. In smo imeli tak sistem. In te postopke, za katere vi pravite, da smo jih dvolično in tako naprej. Vsi postopki so dokumentirani, začeli so se v 99 % na podlagi prijav in so bili narejeni korektno. In so bili tudi to, kar vi pravite, da smo mi trdili, da ste vi izgubili. Ne, mi tega nismo trdili in to lahko vsi preberejo. Velika verjetnost je, da se je lahko zgodilo, tam ampak je substancirano, na podlagi katerih okoliščin. Skratka, vi postavite tezo, da smo nekaj rekli, kar nismo rekli. In kako naj se človek brani pred tem?! Ali je to smiselno? Mi smo pač želeli biti učinkoviti, jaz sem prepričan, zase vem ter za vse sodelavce, pošteno, skrbno; ampak imamo problem zaradi tega, ker smo nekaj naredili. Imam problem z osebo A, osebo B, ne bom zdaj javno o imenih govoril, za vse sem jaz od nekoga. A razumete? Isto Klemenčič ali pa kdorkoli. In vi pač to tako vidite, jaz razumem, ampak pač tako je v demokratični družbi. Iz nič ne more biti nič, če se pa nekaj zgodi, se pa postopki speljejo in rezultati so taki, kot so. Tudi to delno prikazovanje nekih dejstev, ki so potem namenjena očitno temu, da ljudje narobe razumejo; ali pa so samo polovičarsko pokomentirana, kot je bilo recimo v primeru odbora, ko smo sodelovali, gospa Irgl. To je zdaj aktualno – Irangate. Gospod Klemenčič je rekel, da ovadbo smo podali; in potem je poslanka gospa Irgl izkoristila na drugem odboru prisotnost gospoda Štefaneca, zdaj je tukaj državni sekretar, povedala sta na KNOVS to in to; dajte povedati. Vi pa pravite, da ni evidentirane nobene ovadbe. Kaj je povedal gospod Štefanec? Da ni temu tako, da ni evidentirano. Da je evidentirano; da ni evidentirana, podana kazenska ovadba, kar pa še ne pomeni, da kazenska ovadba ni podana, ker vemo, v kakšnih oblikah in načinih se kazenska ovadba lahko da. To sem šel prav v magnetogram gledat. Ampak kot rečeno, ta primer je lep, kako se hoče osredotočiti pozornost na nekaj, kar ne more biti rezultat, ki si ga želimo, da bi se razčistilo, v čem je tu problem. Ker ob predpostavki, tudi če mi ne bi posredovali te informacije policiji, je dejstvo, da je policija to že imela. Dejstvo je to, da je to sum kaznivega dejanja – resnega, hudega.

Dejstvo je, da tisti, ki so pristojni za to, očitno niso naredili tako, kot zdaj zgleda, da bi morali narediti; ne glede na to, kaj je KPK naredila, ker KPK s tem v smislu korupcije ni mogla narediti nič. Lahko pa povem še nekaj drugega, to je novota, na zaprosilo poslanca Logarja sem ravno danes podpisal, pošiljamo dokumente, smo dobili v zbirki dokumentarnega

gradiva Ministrstva za pravosodje, da je marca 2012, torej v času vaše vlade, da tako rečem, pa brez kakršnihkoli insinucij, kot dejstvo, ampak če bi vašo metodo uporabil, bi lahko rekel: Minister za pravosodje je vedel, torej vlada je vedela, pa nič. Dobili smo, da je francoska služba za pravosodje iz Pariza zaprosila Ministrstvo za pravosodje za podatke o tem primeru in je zelo eksplicitno povedala za tisto, česar v tistem dokumentu, ki sem ga jaz v odgovoru dobil od Banke Slovenije, ni bilo – da gre za sum pranja, goljufije, ponarejanja dokumentov in tako naprej. To je bilo v sistemu in potem je bil tudi odgovor poslan nazaj v Pariz, ampak je tako, kot je bilo. Nihče nič ni vedel, očitno, čeprav je tudi vlada oziroma njen resor vedel. In kaj je fokus ali problem? To se jaz strinjam, sem tudi na Komisiji za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb rekel, mi se vprašajmo, kako je mogoče, da tisti, ki so primarno pristojni za te stvari, ne identificirajo tega kot sum, da se prožijo postopki. In da v končni fazi, kot smo tudi prej ugotovili, da tožilec reče – To ni ali pa je. Ker on je edini kvalificiran, ne pa, da niti do tožilca ne pride. To je temeljno vprašanje, da se izboljšajo te stvari in se tveganja zmanjšajo; ne pa zdaj, kdo je kaj dobil. Ali mislite, da smo si sami izmislili, da smo to dali. Zakaj? Saj pravim, to je vse evidentirano na tak ali drugačen način. Jaz bom zdaj prav zaprosil, ker pričakujem, da bom spet povabljen, komisijo za vpogled v dokumente, da si osvežim spomin. Težko mi je prenašati nekaj, kar v eni funkciji v dobri veri delaš, in ti potem nekdo pripisuje neke namene ali pa ne vem kaj, zakaj nisi naredil. In zato nekateri ljudje nočejo delati, ker se nočejo izpostavljati, ker vedo, kaj jih čaka. Čim je nekaj spornega pa da so pravi ljudje, potem je vedno nek problem. In to je žalost. Hkrati pa to tudi pomeni zelo šibko spoštovanje institucij lastne države. Jaz mislim, da moramo vsi spoštovati sodišča, tožilce, policijo, poslance in vse. Ko pa ima nekdo substanciran razlog, da dvomi, ga bo pa tudi z lahkoto utemeljil. Ne pa kar povprek. / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. / oglašanje iz dvorane/

Dr. Matič, izvolite, postopkovno.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Gospod predsedujoči!

Jaz vam predlagam, da vodite to sejo na ta način, da zaščitite integriteto tukaj vabljenih. Državni sekretar je v tej hiši, če želite, tudi gost, on se obnaša dostojno, on ne žali nobenega poslanca, on nobenega poslanca ne zmerja in na nobenega poslanca ni kričal. Gospod Tanko je pa vse to počel. Če misli gospod Tanko, da je gospod, ki je v vlogi državnega sekretarja, naredil karkoli narobe, ga dajte podučiti, da ima možnost vložiti kazenske ovadbe. Drugače pa vam predlagam, da gospoda Tanka pozovite, da se obnaša približno civilizirano; da ne kriči, da ne zmerja na tak



način državnega sekretarja. Neko osnovno spoštovanje je treba vzdrževati na tej seji. Mislim, da ste vi kot predsedujoči za to odgovorni, tako da vam dajem proceduralni predlog, da poskušate držati nivo razprave.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Matic, jaz nivoja razprave ne morem držati, lahko pa vodim tako, kot vodim. Mislim, da sem prav naredil, kar sem naredil. Gospoda Tanka nisem slišal vpiti, to moram reči. Vsebinsko je pa vprašanje, ali soglašamo ali ne; ampak to je zdaj drugo vprašanje.

Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa ponovno za besedo.

Gospod podpredsednik, ta seja je napisana, ima določeno strukturo, ima tekst. Določene navedbe so notri napisane s podatki, nekje so imena, nekje ste jih izbrisali. Državni sekretar je prišel na sejo Državnega zbora zato, da bo govoril o teh točkah dnevnega reda, o teh navedbah, o teh trditvah. Predlagali smo tudi priporočila, tri predloge za določene stvari. Če želite razpravo o vaših zakonih, ki jih je Vlada predlagala in so pač padli z glasovanjem vaših poslancev, vaše koalicije, vaših SMC poslancev; ne očitati drugim, da je bilo potem karkoli narobe v nadaljevanju seje. Prišli ste pa sem zato, da se pogovarjamo o vsebini te točke dnevnega reda. Veliko teh točk se nanaša predvsem na čas, ko je bil minister, ki ga danes ni, in to verjetno z razlogom, šef senata KPK. Vi ste bili njegov vodja službe SNAP, kakorkoli se ji že reče, in ste delali tudi operativno te stvari. In pričakujemo pač odgovore na to, zakaj so bile zadeve na KPK postavljene tako dvolično. Na eni strani so se primeri obravnavali z vso potrebno medijsko podporo; na drugi strani identične stvari popolnoma ignorirale. Identične stvari. Saj mi ne govorimo, da je kdorkoli od nas karkoli. Ampak zakaj je bilo postavljeno tako? Ta točka dnevnega reda je temu namenjena. Tej dihotomiji organa, če želite. Organa, ki bi moral braniti interese Slovenije; pa je bil politični organ na koncu, kot se je izkazalo v mnogih kasnejših sodnih odločitvah na Vrhovnem sodišču ali pa Ustavnega sodišča na instancah. Zakaj je temu tako? Eni primeri so bili procesirani, drugi ne. In te odgovore rabimo od vas, če želite, da bomo postavili delovanje te države na nek višji nivo, enakopraven nivo tudi za vse, da bodo imeli vsi enake možnosti in dostope. To pričakujemo in smo pričakovali od vas. Ampak teh odgovorov ni. Ukvarjate pa se z vsem drugim. To, če smo mi pač procesno neumnost zaustavili, ki ji vsi nasprotujejo, ni noben problem, hvala bogu. Nesposobni ste, da bi pripravili kaj boljšega. Ampak ta hip želimo razpravo o priporočilu in o ničemer drugim. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Stare, čas ste porabili.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod državni sekretar, naredili ste nekaj nenavadnega. Časa nimate več. Jaz imam zdajle možnost 15 minut vas ... kot salamo. Pa tega ne bom naredil, ker sem vljuden človek, zato ne bom. Ampak kljub temu pojasnilo. Jaz nisem rekel, da ste vi izgubo podpisov pripisali meni. Tega jaz nisem rekel. Sem pa želel odgovor na vprašanje, zakaj je bilo 16 ur – po vašem mnenju, da bi jaz lahko prej poslal podpise sem – spornih in zakaj 40 Virantovih ni bilo spornih. Glede tega sem vas prosil za odgovore, pa zdaj tega odgovora glede na poslovnik očitno ne bom dobil, ker nimate časa. Potem sem vas prosil, če mi pojasnite; vi ste tam govorili, kako ste vse obravnavali enako. Jaz se opravičujem, ampak še enkrat: Ali ste obravnavali zaposlitev sina gospoda Masleše? Ali ste obravnavali zaposlitev hčere gospoda bivšega predsednika Türka? Ali ste obravnavali posle gospe Ane Kučan z Mestno občino Ljubljana, Blejskim gradom ali kje že? Ali ste jih obravnavali? Javnost mora vedeti. Niste jih obravnavali. Ste pa problematizirali zaposlitev hčere našega predsednika v podjetju, ki je večinsko v privatni lasti. Jaz sem tu hotel odgovor. Tu sem pričakoval odgovore, pa teh odgovorov nisem dobil, zato trdim, da je to bilo nekorektno.

Zdaj bom pa tako rekel. Zadnjič je prišel k meni en študent in je rekel: »Jaz imam povprečje 9,5; pri vas sem pa dobil 9. Zdaj pa ne vem, kaj vse. Ampak jaz mislim, da ste tule narobe ocenili mojo nalogo, pa mislim, da ste se tule zmotili in tako naprej.« Midva sva to pogledala na govornih urah. »Se opravičujem,« sem mu rekel. Gladko 10. In jaz to znam narediti. Ampak tudi z vaše strani in strani gospoda Klemenčiča bi bilo enkrat prav, da poveste, da niste delali korektno. Niste delali korektno! Jaz sem prej rekel, da sem v svojem času zaposlil tri osebe. Ena od njih je tamle zadaj. On je bil zaposlen v državni upravi od leta 1999. Vi ste pa leta 2012 delali problem s tako zaposlitvijo. Vidite, to je nekorektno. To so stvari, ki niso korektno; in o tem danes govorim. In če bi vi meni rekli – Da, vse te primere smo obravnavali; in če bi vi sporočili, tako kot zdaj počne gospod Štefanec, on mirne duše reče, da je zaposlitev Škrleca koruptivno ravnanje. Mirne duše to reče, pa sem jaz bil kritik njegove postavitve takrat, ko ste ga postavljali na to mesto, ker je pač bil – saj mislim, da je bil že pred vami – v Jankovičevi stranki. Ampak človek je uravnotežen, on zna povedati eno in drugo. Ampak jaz v času, ko ste bili vi na KPK, te uravnoteženosti nisem čutil. In to je tisto, kar je nekorektno. To je tisto, kar je nekorektno. Toliko zaenkrat, da ne porabim časa. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.



Gospod Jani Möderndorfer,
postopkovno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Spoštovani podpredsednik!

Pred nami je obravnava priporočil, na katere se nonstop sklicujejo, da o njih govorijo. Ampak zadnjo uro ne poslušam nič od priporočil, ampak poslušam samo nek svojevrsten paradoks, ki nima ne glave ne repa. Pred nami je državni sekretar, govori pa iz funkcije dela in naloga, ki jih sploh ne opravlja. Kaj bi bilo, če danes državnega sekretarja tukaj ne bi bilo? O čem bi se sploh pogovarjali? Ali bi se pogovarjali o tej temi?! Vaša naloga, podpredsednik, je, da presekate te stvari, ker to več nikamor ne pelje.

Državni sekretar sploh več ne govori o tistem, iz česar dejansko opravlja funkcijo, ampak govori o nekih stvareh, ki sodijo na neka druga mesta, v nek drug prostor. In to se mi zdi nedostojno, neverodostojno, niti ni v skladu s sklicem, niti z ničemer. In to je naloga tistega, ki vodi to sejo, da opozarja. Jaz njim sploh ne zamerim, ker oni izigravajo zgodbo – politično, fantastično. Njim nič ne zamerim; zamerim pa vam, podpredsednik, ker to ni fer, ker bi morali to zaustaviti. In to veste! In iz procedure je to narobe. Pa razlagajte, kar hočete. Ta prostor je okrogel zato, ker poskušamo biti drug drugemu enaki. Imamo pa različne pristojnosti, ampak da na tak način komuniciramo, to pa nikamor več ne pelje. To ni več krog; ampak krog, ki ga vidi nekdo v trikotniku, v piramidi, ali kakor hočete; samo krog več ni.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Jaz seveda moram odgovoriti. Namreč gospod Jani Möderndorfer je rekel, da državni sekretar ne govori tistega, kar bi moral. Oprostite, jaz tistega, kaj je rekel državni sekretar, ne morem vedeti in kje je porabil ves svoj čas. Resnično je šla zadeva v neko obračunavanje, ampak na koncu je tudi gospod Gorenak šel na vsebino tiste točke, ki je na mizi. Ne rečem, da ni šla prej tudi mogoče malce čez; ampak odgovor sekretarja je pa tudi bil na osebni ravni, tako da mislim, da se je zadeva umirila.

Zdaj upam, da ne bo gospod Matič prosil za proceduralno glede vpitja.

Postopkovno, dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Matič je prej rekel, da je gospod Tanko vpil. Dajte to malo izmeriti. Gospod Möderndorfer je vpil na vas, drl se je na vas in žalil vas je. Med vama je toliko let razlike, da bi vi lahko rekli podpredsedniku – Vi. Zato vam, podpredsednik, predlagam, da mu izrečete opomin.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer,
postopkovno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):

Kolega poslanec! Takole se bomo zmenili. Dokler smo poslanci tukaj enakovredni, imamo vsi poslansko imuniteto in smo različnih političnih barv, smo si enakovredni. In jaz bom govoril s takšnim tonom, kot jaz želim! Ne, ne, vi lahko meni mahate neverbalno, kolikor hočete; jaz bom govoril tako, kot meni paše in kot jaz hočem! Okej!

Ko pa vi govorite s predstavnikom izvršne oblasti in veste, da mu je potekel čas; oziroma točno ste vedeli, da bo padel na štos, da bo porabil svoj čas – seveda, politično modro. In drugo, kar je še najbolj pomembno, vi ste poslanec, predstavnik ljudstva, on pa samo izvršna oblast. Seveda se lahko igramo na ta način in se potem opozarjamo, da pa več nista enakovredna. V tem je ta razlika in na to je opozarjal gospod Matič. Ja. Jaz se na državnega sekretarja nisem drl. Kolega sem pa, še preden sem spregovoril, prišel opozoriti, da bom zelo ostro protestiral. Jaz protestirati po mišje ne znam. Če znate vi, dajte!

Zdaj pa tisto, kar je bistveno. Podpredsednik, tri priporočila si je treba prebrati. Če dobro preberete vsa tri priporočila, nimajo nobene veze s tem, o čemer je tekla diskusija zadnjo uro. O tem govorim. In to vi dobro veste, zato bi morali na to opozoriti in zaustaviti to zgodbo ter reči, da to ni predmet te diskusije, fokusirajte se na predmet priporočil. Oni pametno in modro govorijo: Dajmo se pogovarjati o priporočilih. Ampak v resnici sploh ne govorijo o priporočilih, obravnavajo osebne zgodbe, ki jih imajo, svoje bolečine in travme, ki jih imajo s svojim vrhovnim vodjo in princem teme.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dobro, so vas slišali.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

Pripravi naj se mag. Branko Grims in dr. Anže Logar.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik.

Končno sem nekako prišel do besede. Takoj na začetku bom rekel, da sem res imel namen imeti razpravo na temo korupcije, vendar zadnje minute ali kakorkoli že, bi človek rekel, potem postavijo človeka v drugo plat in se res vprašam v tej uri in pol, kaj pač tukaj delam?! Ker se je več ali manj ta točka dnevnega reda resnično nekako malce zlorabila in je šla razprava v tako imenovano politično medsebojno osebno razmerje za nazaj. Mene pa, moram priznati, močno zanima korupcija danes in jutri. Za nazaj, mislim, da mene kot poslanca, preprosto ne tangira. Tangira me samo v tem delu, koliko se lahko aktivnosti



izvajajo v Državnem zboru kot zakonodajnem telesu, da ne pride do takšnih anomalij, odstopanj, koruptivnosti integritete in podobno; to, kar je veljavna zakonodaja. Moram priznati tudi, da se moram malo odzvati na svojega kolega. On lahko zelo veliko frekvenco da, ampak jaz pa nisem dolžan tega tudi poslušati. Menim, da se v tem zboru kljub vsemu s svojim članstvom in s svojim osebnim dostojanstvom zavedamo nečesa – čeprav se s kakšno zadevo ne strinjam, to ne pomeni, da se ne moremo pogovarjati v nekem normalnem tonu. Najbrž smo ljudje različni, vendar ta različnost pomeni, da moramo tudi spoštovati drug drugega. Če sem v nekem kontekstu, moram tukaj nameniti nekaj besed, ker res ne bom veliko govoril, dr. Vinku Gorenaku. Velikokrat uporablja besede in so tudi vezane na mojo poslansko skupino, kako nam lomijo roke. Kar se tiče tega priporočila, naj povem, da ga bom podprl. Jaz nisem proti tem priporočilom in me prav zanima, kako mi bodo lomili roke danes ali jutri; ker jutri bom spet prišel sem in najbrž bom imel čisto normalne roke. Vem, da je to mišljeno kot prisposodba, ampak ni vedno čisto tako, kot se v nekem političnem izrazoslovju zelo rado uporablja. Kar se tiče financiranja, ker je dostikrat rečeno, kako je tudi Poslanska skupina Stranke modernega centra financirana iz različnih krogov ali tako imenovanih poti. Govorim zase. Svojo aktivnost sem financiral sam. Te tako imenovane politične besede, da se očrni ali prikaže neko neresničnost, veste, potem nič ne pomaga po izrečenem, čeprav se da tudi opravičilo. Tisti hip, ko je v prostoru, ima pač neko težo. Tako da je prav, da smo o takšnih zadevah malce zadržani.

Naj se vrnem zdaj, kar se tiče same korupcije. Mislim, da se vsi zavedamo, da je korupcija sestavni del popolnoma vsake države ali družbe. Tudi to, kar je predlagatelj uvodoma omenil, glede primerjave posameznih držav. Tudi če je statistično v skandinavski državi ali dveh – 0; tudi sami priznavajo, da so posamezni primeri korupcije. Res pa je, da ne glede na politično oblast katerekoli stranke je vedno in bo tudi v Republiki Sloveniji prisotna korupcija. Samo stvar je v tem, v kakšnem obsegu ali v kakšni višini. Zaradi tega so to zelo, bi človek rekel, splošne zadeve, ki se jih v nobeni državi ne more spraviti na tisto stopnjo, ki je želja; in tudi marsikateri akt, tudi akt te vlade, zapisan, da je na področju korupcije tista ciljna zadeva, in sicer ničelna stopnja korupcije. Tudi teoretično menim, da to ni mogoče. Res pa je, če je odgovorna vlada, se izvajajo vse tovrstne aktivnosti ne samo na normativnem nivoju, ampak tudi v dejanski, in sicer z aktivnostjo, da se čim bolj minimizirajo tovrstni postopki, ki jih poznamo – korupcija, pa vezano tudi na integriteto. Jaz sem pričakoval na tej današnji točki dnevnega reda; to, kar ste predlagali s priporočili, je zame na mestu, kajti govori se, kako naj vnaprej, kaj naj vlada pripravi. Jaz tukaj nimam nobenega problema, tudi če je državni sekretar rekel, da ni treba, da vlada to že ima.

Ja, še toliko bolj. To pomeni, da v šestih mesecih, če bi se to priporočilo sprejelo, lahko vlada pride s ponosom in reče: Imamo! Če pa ima že sedaj pripravljeno, lahko grejo takoj po parlamentarnih počitnicah te procedure v zakonodajni postopek. Ne vidim nič slabega, razen v tem kontekstu, da se določene zadeve resnično začnejo premikati.

Nočem se navezovati na temo prejšnje točke, ampak ker je danes zelo široka razprava, moram priznati, da se v svoji kritičnosti v marsikateri zadevi strinjam s tistimi, ki pravijo, da po treh letih na področju pregona gospodarskega kriminala, vsaj kar se tiče v tem primeru bančne luknje, ni nekih bistvenih premikov oziroma so le-ti mnogo prepočasni. Sam sem že nekajkrat rekel, da menim, da poslancem in tudi občanom nič ne pomeni, če je na stotine vloženih obtožnih predlogov ali obtožnic. Takoj se tukaj pojavi vprašanje, koliko je pravnomočnih, koliko je sodnih postopkov. Vemo pa, da iz teh sodnih postopkov izhaja, vsaj kolikor lahko s temi indici, ki se jih spremlja tudi v javnosti, da gre večina v smeri, da bojo najverjetneje oprostilne sodbe. Popolnoma na mestu je zaskrbljenost in dolžnost poslancev ali zakonodajne veje oblasti, da se poskuša v okviru naših pristojnosti nekako vplivati ne na sodno vejo oblasti, ampak koliko lahko posežemo z nekimi procesnimi ali materialnimi predpisi, da se tako ali drugače – upam, da me ne boste narobe razumeli – malce prisili v neko bolj aktivnost v tej zadevi. Kar se pa tiče same korupcije, mislim, da se ne smemo slepiti. Če samo pogledamo v zadnjem času medije, ki niso ne levi ne desni, koliko je odkrite korupcije v zdravstvu, pa da ne bom govoril tudi še kje drugje. Dogajajo se tudi na področju upravljanja državnega premoženja in podobno. Mislim, da mora izvršilna veja oblasti kakšno zadevo gledati tudi s te plati, da se preprosto zavedamo, da se stvari ne dajo narediti čez noč; vendar v letu, dveh ali treh je pa realno, da se pričakuje vsaj nek korak, ki gre v to smer. Sklicevanje na to, da se pripravlja in da bomo uredili, mislim, da smo nekateri poslanci toliko samokritični, da to težko sprejemamo po tolikem času, kolikor smo že v tem mandatu. Če zaključim, dr. Gorenak, jaz sem prepričan, da bom jutri z rokami tak, kot sem danes. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak, kot predlagatelj, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Samo en stavek. Vem, da boste imeli obe roki, ampak glasovali ne bomo. Veste, to je hec. Se pravi, da ne morete podpreti priporočil. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima mag. Branko Grims.

Pripravita naj se dr. Anže Logar in gospod Janko Veber.



Izvolite, mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Najprej naj izrazim spoštovanje do besed predhodnika in njegovim očitno dobrim namenom, ki žal ne morejo biti uresničeni zaradi delovanja njegovih kolegov. Po drugi strani ga pa seveda razumem, da je kot poslanec Stranke modernega centra zdaj v izjemno težki situaciji, ko je danes gospod Moderndorfer tako jasno pokazal, kaj je njegovo poslanstvo – da hoče biti zadnji žebelj v krsti Stranke modernega centra. Ko gremo nazaj na koruptivno ravnanje in korupcijo, pa bi opozoril, da je še en element, ki je mati in oče vse korupcije v Sloveniji. To je stanje v slovenskih medijih. Tisto, kar je najbolj problematično, je sistemska korupcija, če jo hočemo videti kot tako in jo priznati. Primer, o katerem se veliko govori v tem državnem zboru. Preiskovalka, ki preiskuje stranpoti v slovenskem zdravstvu, je ugotovila naslednje: da obstaja nek medij, precej obskuren, ampak levičarji so ga dolgo brali kot biblijo, katerega lastniki so financirani iz zelo čudnih poslov iz slovenskega zdravstva, javnega zdravstva. To pomeni, da nekdo jemlje slovenskim bolnikom denar, ga prekanalizira v neko firmo in če kdorkoli hoče opozoriti, da je to narobe, ga seveda tisti medij in vsi, ki mu sledijo, najbolj grobo, z najbolj grobimi ponižanji, žalitvami napade, da ostane vse po starem in da lahko tisti medij oziroma njegovi lastniki še naprej vlečejo denar iz javnega zdravstva.

Ljudje umirajo, nekateri pa pod krinko boja za javno zdravstvo pri tem bogatijo. Sistemska korupcija par excellence, če jo seveda hočemo videti; pa ni edini tak primer, jih je še kar nekaj. In to je temeljni problem, s katerim bi se morali soočiti. Komisija za preprečevanje korupcije v času, ko jo je vodilo prejšnje vodstvo, sedanji minister za pravosodje, je delovala izrazito enostransko, zato in na tem so utemeljeni tudi določeni predlogi, ki ste jih že podrli. Veste, kaj pomeni enostransko, pristransko torej, delovanje Komisije za preprečevanje korupcije? Da sama v bistvu ravna koruptivno, ker nekому omogoči neko korist, do katere ne bi bil sicer upravičen. To pomeni, da smo imeli pod vodstvom gospoda Klemenčiča komisijo za pospeševanje korupcije, če jo imenujemo s pravim imenom. In medkulturni dialog, o katerem smo pred leti toliko govorili v tem državnem zboru, zahteva, da stvari imenujemo s pravim imenom. In ko to enkrat upoštevamo, potem so stvari precej očitne. Prvo in osnovno, kar bi morali imeti, ko obravnavamo primere, take in drugačne, so enaka merila za vse, kajti sicer se v resnici koruptivno ravnanje s tem celo omogoča, pospešuje in nagrajuje hkrati. In je dejanje tistih, ki pod krinko boja proti korupciji delajo in ustvarjajo neenakost, pač odvisno od političnih preferenc, tudi samo po sebi koruptivno. Kakšen zanimiv paradoks. Imamo organ za pospeševanje korupcije. Smo ga imeli pod

prejšnjim vodstvom, pa pod predprejšnjim, mimogrede, isto. Da je ta organ tako ravnal, dokazuje tudi usoda njegovih silnih odkritij in presoji, ki so nekatere že imele zelo neslaven konec na Ustavnem sodišču pa še kje v sistemu Republike Slovenije; toda škodljive posledice so pa ostale. Nekdo drug je imel potem korist iz tega. Tisti, ki so pod krinko pregona korupcije sami ravnali koruptivno, so pač temu omogočili korist in bili zato nagrajani. Konec koncev, gospod Klemenčič je danes minister. Precej nerodna situacija. In kadar gospod Klemenčič spregovori o preganjanju korupcije v Sloveniji, ne vem, zakaj se takrat meni zmeraj prikaže tisti kuža, ki lovi lasten rep in se čedalje hitreje vrti in šavsca in šavsca; in seveda to ne vodi nikamor. Gospod Klemenčič bi naredil največ za preganjanje korupcije v Sloveniji, če bi s sodelavci vred takoj odstopil z mesta, ki ga opravlja. To bi bilo pa v resnici nekaj pozitivnega pri preganjanju korupcije v Sloveniji.

Mimogrede, gospoda Klemenčiča, ki ste ga tokrat omenjali, bi opozoril, da marsikaj v zvezi s koruptivnim ravnanjem – tudi v tistem delu, ki ni nujno opredeljeno kot kaznivno dejanje, je pa brez dvoma koruptivno sporno – bi se dalo sanirati, če bi gospod Klemenčič držal svojo besedo, ki jo je dal nekoč, ko je kandidiral za ministra. Kajti ko je gospod Klemenčič kandidiral za ministra, sem ga vprašal na zaslišanju, ali podpira to, da bi morala odškodnina imeti tudi penalno vlogo. In je rekel: »Absolutno, to je prva stvar, ki jo bom naredil.« Seveda o tem do danes ni sledu, pa očitno tega ne bomo pod njim nikoli dočakali. In to omogoča tistim, ki dajejo nekaterim nepravilne privilegije, karkoli že, in s tem objektivno ravnajo koruptivno v tistem najširšem pomenu besede, da to počnejo brez posebnih posledic, da lahko veselo preračunavajo. Enemu polijemo toliko in toliko gnojnice po glavi, za to prodamo toliko in toliko izvodov več, to se pravi, da izračun je; fino, izplača se nam. Tistega pa gleda ..., pa njegovo famulijo tudi. To gospod Klemenčič osebno omogoča. Ali pa recimo v zdravstvu. To omogoča enemu brezvestnemu zdravniku, da uporablja slabši material, ki ga verjetno še za povrhu preplača, pa dobro ve, za koga gre, mimogrede, da je zato na operaciji toliko in toliko posledic, ker preračuna: »Aha, ti me bodo tožili, ampak lahko stoži minimalen denar, briga me za njegovo zdravje, če ostane brez noge ali pa še kaj hujšega. To se pravi, da pri tem se mi izračun izide. Super, ostalo je pa profit. Ostalo razliko pospravim v žep ali pa jo pospravi bolnica.«

Tako to gre. Če so ljudje brezvestni in če se omogoča koruptivna ravnanja. To ima direktne posledice za življenje ljudi. Konec koncev, ta dvojna merila so na žalost, gospe in gospodje, tudi na evropski ravni, kjer vsa silna Evropa vedno znova preganja desni ekstremizem kot nora. Levi ekstremisti pa razbijejo Neapelj, Pariz, Hamburg in tako dalje. Ampak oni rečejo, da so antifašisti. Kdo je zdaj



tu nor?! Ko bodo enaka merila za vse, gospe in gospodje, bo spet veljal pravni red in takrat bo spet imela Evropa kot taka prihodnost. Tako, kot pa zdaj ravnajo, pa nima. Tisto, kar je naša naloga v tem parlamentu, je pa, da vsaj v Sloveniji brezpogojno in brez izjem zahtevamo, da se vse obravnava na enak način, po enakih merilih in z enako uporabo črke zakona, ker to jamči slovenska ustava. In to bi moralo biti danes v ospredju vseh.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar.

Pripravi naj se Matjaž Hanžek in gospod Jože Tanko.

Izvolite, dr. Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Nekdo je nekdam rekel, če citiram: »Majhnost in prepletenost Slovenije sta sistemsko tveganje za korupcijo.« Mislim, da nas izkušnje učijo, da bo ta izjava kar držala. Še posebej v segmentu družbe, pa tudi gospodarstva, kjer se pretaka veliko denarja. Recimo banke so že en tak primer. Danes so bili tudi pri prejšnji točki večkrat omenjeni odnosi na področju bančnega sistema, v želji nekaterih strank, da se vzpostavi učinkovitejši pregon gospodarske kriminalitete, bančne kriminalitete, finančne kriminalitete. Večkrat je bil tudi izpostavljen primer Islandije. Gospod Stare bo zelo dobro poznal situacijo na Islandiji, delegacija ministrstva, mislim, da ste bili štirje, je tudi letela na Islandijo, da se je podrobno podučila. O tistih razmerah je nekaj že govoril, ampak nečesa bistvenega pa vendarle ni predstavil. Tudi na Islandiji so trčili ob argument, da se ne da. In tudi na Islandiji se je prva stopnja sodišča postavila po koncu v bran bankirjem. Pri nas je zgodba še bistveno bolj tragična iz dveh razlogov. Na Islandiji so propadle privatne banke, ki so jih vodili skladi, kjer so sedeli v nadzornih svetih in upravah ljudje iz teh skladov, lastniki; pri nas so pa skoraj propadle državne banke, kjer so sedeli v nadzornih svetih nadzorniki, ki jih je imenovala država, in posledično uprave, ki so jih imenovali ti nadzorniki. Recimo s predsednikom uprave največje od teh bank, Nove ljubljanske banke, je pogodbo podpisal Anton Žunič, predsednik nadzornega sveta, tedaj tudi državni sekretar na Ministrstvu za finance. In danes, ne boste verjeli, državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade. Kakšna je že bila izjava? »Majhnost in prepletenost Slovenije je sistemsko tveganje za korupcijo.«

Druga razlika. Delež slabih kreditov je bil v Sloveniji ali na Islandiji približno enak. Na Islandiji 17,5 %; v Sloveniji nekaj nad 15 % v celotnem bančnem sektorju. Še enkrat, delež slabih kreditov na Islandiji so dale zasebne banke. Delež slabih kreditov v Sloveniji so pa, ne boste verjeli, dale državne banke. V zasebnih

bankah v tuji lasti je bil delež slabih kreditov relativno majhen, ker so se pravočasno odzvale na prihod te krize in tudi niso uporabljale takšnih bančnih praks, kot so se jih posluževale slovenske državne banke. / oglašanje iz dvorane/ In še ena razlika je, na Islandiji so takoj, ko je prišlo do tega problema, vzpostavili to preiskovalno komisijo, ki je na vrhuncu svojih aktivnosti štela, reci in piši, 103 osebe, ki so delale samo na tem problemu. 103 v državi, ki šteje 400, 500 tisoč ljudi. Pri nas je bilo pa konkretno za mojo preiskovalno komisijo največja dilema in največja težava dobiti strokovno pomoč, ki šteje 3–5 ljudi, ker enostavno Ministrstvo za finance ni želelo dati 150 tisoč evrov, da bi lahko plačevali strokovne sodelavce. Ali imamo res sistem, ki deluje? Ali se je na sodstvu, tožilstvu, policiji oblikovala posebna skupina, ki se je takoj zagnala v kolač in začela preiskovati ta problem? Ne. Kaj smo mi naredili? Mi smo plačali 5 milijard evrov pa pustili, da so zadeve tekle tako, kot so tekle. Gospod Stare bo vedel, na Islandiji so se takoj priklopili na telefone vseh bankirjev in tistih, ki so bili povezani z bančno kriminaliteto; in veliko postopkov temelji ravno na teh prislulih. Zakaj se pa pri nas niso priklopili na telefone bankirjev iz državnih bank? Zakaj ne? Ali se je verjelo, da je bančna luknja nastala iz čiste zmede ali čistega slučaja, ob tem da smo vedeli, da je v letih 2004–2009 vsako leto v davčne oaze odšlo neto za milijardo in pol evrov. Računajte in boste prišli do približno istega zneska, kot je luknja v našem bančnem sistemu. Ta denar je nekam šel, ta denar nekje je. Ko smo v preiskovalni komisiji želeli dobiti konkretne informacije o prenosnikih in tako naprej, ali veste, kakšen je bil odgovor. Da se pred letom 2011 ti podatki niso zbirali in da je nemogoče pridobiti konkretne podatke, kako so ti tokovi odšli; do 2011. Tisti, ki so to počeli pred letom 2011, uživajo v anonimnosti.

Jaz bi rekel, da imamo problem. In ko je prva stopnja vseh postopkov na Islandiji ugotovila enako, kot ugotavlja pri nas sodstvo, je prišlo očitno do nekega preloma. Pri enaki zakonodaji – niso spreminjali zakonodaje, da bi lažje obsodili –, pri enaki zakonodaji je potem šele vrhovna stopnja opravila ustrezno delo in v dveh krucialnih primerih vzpostavila sodno prakso, da so se potem po istem kopitu izvedli vsi postopki; celo tako daleč, da so tam na zaporne kazni obsodili tiste, ki so delali revizijske preglede pri bankah s strani revizijskih hiš. Tako daleč so šli. To je za nas v Sloveniji znanstvena fantastika, ampak tako bi moralo biti. In tudi na Islandiji so ugotovili številne zakonske nedorečenosti in nepripravljenosti na to problematiko, ampak so počakali, da so se postopki odvili, da so pravnomočno obsodili vse; in šele v letu 2013, 2014 oziroma 2015, pozor, 2015, spreminjali zakonodajo. Niso vnašali nemira v zakonodajo in jo spreminjali, da bi se potem lahko sodniki sklicevali – To, da spreminjajo zakonodajo, dokazuje, da mi s staro



zakonodajo nismo mogli uzakoniti. Ne, to je naloga sodne veje oblasti, da opravi svojo nalogo; in je še ni. In tako kot sedaj kaže, se jaz bojim, da je ne bo, če berem aktualne judikate teh nekaj sodb, ki so bili na prvi stopnji. In ko dobim informacijo o tem, kaj se dogaja z enim od primerov ljubljanskega župana, oprostite, moje zaupanje v sodno vejo oblasti še dodatno izgublja; s strani ministra ali vlade pa ne dobim tistega zagotovila – ne kot opozicijski poslanec, ampak kot davkoplačevalec –, da bo pravici zadoščeno. Plačal sem, prispeval sem 2 tisoč 500 evrov za sanacijo bančnega sistema, ne po lastni želji. In nič nisem imel od te bančne luknje, samo izgubo, od delnic NKBM do tega, da so me zadolžili za prihodnost; nisem pa dobil zagotovila, da se bo sodilo po zakonih in da bo pravici zadoščeno. Ampak jaz sem tu zakonodajalec in lahko kaj spremenim, lahko kaj predlagam. Kaj pa ostali državljani in državljani Republike Slovenije, ki lahko samo opazujejo?! In pridemo do vprašanja korupcije. »Majhnost in prepletenost Slovenije je sistemsko tveganje za korupcijo.« Pa vladajoča koalicija zavrne tri čisto življenjske predloge, ki jih pripravi Slovenska demokratska stranka, pa mi obrazložite, če je to normalno.

Kar se tiče korupcije v bankah; če nekdo, ki je član uprave, svetuje podjetju, kako naj izpelje menedžerski prevzem, pa potem, ko le-ta zaprosi za kredit za ta menedžerski prevzem – govorim konkretno o podjetju Viator & Vector –, vse službe ugotovijo, da ga dela brez kapitala, in opozarjajo upravo, naj ne gre v ta posel. Potem pa taisti, ki svetuje, na kreditnem odboru podpre ta kredit, njegov sin se pa zaposli v Viator & Vector; oprostite, zame je to eklatanten primer korupcije. Pa tudi ko nek brat pošlje svojemu bratu v banki, da bi rad v imenu SCT dobil kredit, pa ta brat pripravi predlog za kreditni odbor in tam prepriča ostale, da velja ta kredit podpreti. In potem skupaj z bratom – on na levi, njegov brat na desni strani – podpiše milijonski kredit, ki potem pade med slab kredit; oprostite, zame je to eklatanten primer korupcije. To se je zgodilo leta 2007. 10 let je od takrat. Eden od teh kreditov bo že zastaral, en bo čez eno leto zastaral. Tukaj je pa tragedija govoriti o korupcijskih tveganjih; ali kako?! Ali pa nedostojno. Ali pa nedostojno vlado terjati za odgovornost, ker ni naredila dovolj. In oprostite, ni naredila dovolj v zadnjih treh letih, ni naredila dovolj. Taisti človek je tudi rekel: »V Sloveniji je realen problem politična korupcija. Ta privede do negativne navezave politike in gospodarstva; politike in zasebnih interesov.« Prej sem govoril o zadevah v banki.

Zdaj pa pridemo recimo na primer KPK. Pa mi, gospod Stare, razložite, v čem se pa razlikuje ta primer, ki vam ga bom zdaj opisal. Imamo predsednike KPK, člane vodstva KPK: Klemenčič, Kos, Praprotnik. Gospod Praprotnik pripravlja poročilo o stanju slabih kreditov v Novi Ljubljanski banki, pred zaključnim poročilom se zaposli v Novi Ljubljanski banki kot šef

skladnosti, šef sektorja za skladnost poslovanja, torej tistega, ki skrbi za to, da banka z moralno-etičnimi standardi posluje tako, kot veleva zakonodaja in splošne uzanice. In potem ko se določi, katere slabe prakse bodo preučevali v Novi Ljubljanski banki, na pomoč pokliče koga drugega kot nekdanjega predsednika KPK gospoda Kosa. In je on, po besedah, izrečenih na zaslišanju preiskovalne komisije gospoda Medija, bil tisti, ki je določal, katere posle naj njegov predhodnik oziroma nekdanji predsednik, prednekdanji predsednik, gospod Kos pregleda. In pregledal je za 850 jurjev samih bagatelnih poslov, v primerjavi z ostalimi, za naše vedenje, gromozanskimi: 300 tisoč evrov, milijon evrov, milijon 200, 3 milijone. Za naše pojme nepredstavljivi, ampak glede na prakso, ki se je dogajala v Novi Ljubljanski banki, kjer so bili posamezni krediti vredni tudi 55 milijonov, pa ni bil evro vrnjen – bagatelne zadeve. In na koncu, po letu in pol je dobil 850 tisoč evrov ter ugotovil, da se banki ne splača vložiti odškodninskih tožb. A je bil dobro potrošen denar? Na koncu koncev smo ga mi plačali, ker smo plačali banki, da je sploh obstala živa. Nek drug predsednik KPK, gospod Klemenčič je na podlagi odločitve politike, bom tako rekel, na podlagi njegovega poročila je padla vlada Janeza Janše in postala predsednica Vlade Alenka Bratušek. Alenka Bratušek se je odločila za sanacijo bančnega sistema a la Alenka Bratušek, tako imenovane domače trojke, in sklenila, da bosta Factor banka in Probanka šli v nadzorovano likvidacijo, ne pa stečaj, recimo. In koga najame Factor banka? Ženo gospoda Klemenčiča, torej tistega, ki je povzročil padec neke prejšnje vlade in vzpostavitev nove vlade Alenke Bratušek. In 900 tisoč evrov pogodbe z Factor banko. Izredno, bravo! A je to sprega, a je to ta politična korupcija, sprega politike, gospodarstva, posebnih struktur in tako naprej? Ne vem. Zdi se, vsaj neke indice ima.

Prej je gospod Stare rekel: »Največja nevarnost je tiha toleranca. Raje se zamiži, kot da se reagira.« Zakaj ste potem mižali pri gospodu Žuniču, ko je postal državni sekretar v kabinetu? Zakaj se niste javno postavili, zakaj se vaš minister ni javno postavil in rekel: To je pa »no go«, to pa niti pod razno. Zakaj ni nič rekel pri Marku Jazbecu, ko je postal šef SDH? Prvič in drugič, ko je postal šef Save Re, kjer ima SDH 25-odstotni delež, največji posamezni delež in je tudi najbolj odločilni dejavnik pri odločitvi o tem? Zakaj se niste oglasili? Zakaj je bila ta, kako je bilo že rečeno, »tiha toleranca«. Ali pa Janez Saje iz Nove Ljubljanske banke, ko postane šef za skladnost poslovanja v SDH. Tam je sodeloval pri slabih kreditih, tu pa naj bi skrbel za skladnost poslovanja SDH. Pa zadeve v UKC, pa pri sprejemanju strategije kapitalskih naložb, kjer strategija naredi velik ovinek pri nekem podjetju, pri katerem je bil prej direktor gospodarski minister. Oprostite, vsaj indic korupcije, političnega vpliva, če drugega ni. Zakaj se niste oglasili? Vsaj jaz vas nisem slišal.



Taista oseba je tudi rekla: »Specifika Slovenije so sive eminence. Za razliko od nekaterih drugih tranzicijskih držav v Sloveniji korupcija ni stvar preživetja ali revščine; je stvar požrešnosti, napuha in moči. Sprega politike s parcialnimi interesi je pri nas močna.« Kimate. Kimam tudi jaz. Če ta stavek ne bi držal, zadeva IranNLBgate ne bi bila možna, če omenim samo zadnje. Ravno ta primer kaže na sprego te stvari. Konec koncev, spet se vrnemo k vašemu šefu, ki je bil podrobno seznanjen s to zadevo, pa je vendarle pustil, da zadeva nekako spolzi mimo njega. Prej ste se spravili na kolegico Irgl, češ da je narobe interpretirala izjavo predsednika KPK. Pa bom rekel takole, zadnjič je vsem na očeh direktor NPU rekel, da gospod Klemenčič ni sporočil te informacije skladno s kodeksom oziroma načinom, kako se to sporoča na NPU. Oprostite, to je oseba, ki je postala pravosodni minister, in to je oseba, katere državni sekretar pravi, da je najslabše, da je največja nevarnost tiha toleranca. Če govorimo o teh stvareh, moramo imeti enotna pravila in morajo veljati za vse. Ne da jih uporabimo samo takrat, ko pač prav pridejo v neki politični zadevi. Kar se tiče zadeve IranNLBgate, ravno danes sem pregledoval – kolega Möderndorfer me je pogrešal tu v razpravi o glavnem mestu – sem bil spodaj v tih sobi, kjer sem bral dokumente, ki jih je posredovala Sova. Na koncu bomo ugotovili, da je bila na začetku prvotna reakcija ustrezna, ampak potem je od nekje očitno nekaj prišlo, da so se zadeve rahlo stisnile in da so se postopki ustavili; za razliko od nekaterih drugih držav. Vedno več dokumentov to dokazuje. Potem ko bomo sestavili celotno sliko, mislim, da je do jutri rok, da vse službe oziroma vsi organi pripravijo to poročilo za preiskovalno komisijo, verjetno bo kar veliko prikrivanja oziroma prekrivanja pri posameznih zadevah.

Enako je, ko smo zasliševali te bankirje. Ne vem, saj verjetno je naključje, ampak bankirjem Foruma 21 se nekako ni zgodilo nič, še niti zaslišani niso bili. Ali je to ta spreja? Ali je kaj drugega? Ali še niso prišli na vrsto, da je mogoče zdaj na vrsti Forum 20 in bo šele naslednji Forum 21? Ali smo zdaj pri Forumu 1? Ne vem, kje smo. Ampak, oprostite, nismo prav daleč. Če o tem ne govorimo in če o tem ne govorimo v Državnem zboru, pač ne opravljamo svoje naloge. Še kot grand finale tudi izjava taiste osebe: »Dobili smo državo pred skoraj 20 leti, ogledali smo si to zgradbo in sklenili, da niti ni tako slaba. Zato smo jo samo polepšali z nekaj nove barve. Danes pa nam iz vseh kotov udarja plesen. V Sloveniji nismo imeli niti enega resnega sodnega epiloga kaznovanja zlorabe javnih financ.« Ali je danes kaj drugače? Ali je danes kaj drugače? Res? Koliko resnih zaključenih sodnih epilogov kaznovanja zlorab javnih financ pa smo imeli? Koliko pa smo jih imeli? Ta izjava je iz konca leta 2010, torej sedem let. Izjavil pa jo je aktualni minister. Vse te izjave, ki sem jih navedel, je govoril aktualni minister za pravosodje. Nekdo, ki mu je bilo vse

jasno, paralelna država, majhnost kot podlaga za korupcijo, plesen iz vseh kotov udarja ven; torej nekdo, ki mu je bil sistem znan, ki je poznal prakse v bančnem sistemu, je bil tri leta minister. Pa če ti je tako jasno, se vam zdi, da je output ekvivalent temu, kar bi moralo biti po takšnem zavedanju stanja, ko stopiš na tako pomembno funkcijo. Bi rekel, da ne. Pa veste, zakaj bom rekel, da ne? Ker je bilo stališče vlade, da se ne podpre teh predlogov sklepov, ki smo jih dali, ker se očitno vlada noče o tem pogovarjati, ker nima kaj pokazati. Ker če bi imela, bi – kot je kolega Verbič rekel, ki ga zelo cenim kot poslanca, ki misli z lastno glavo – objela te predloge sklepov. Objela. Ker če bi imela kaj pokazati, bi bil to njen šov, ki bi ga ukradla in bi ga porabila kot svojo promocijo. Ampak ker ni kaj za pokazati, pač raje takšne predloge zavrniti.

Gospod Klemenčič je v tistem intervjuju dejal še eno izjavo, s katero se tudi zelo strinjam: »Največji sovražnik korupcije je transparentnost.« Ali je transparentno zavrniti takšne predloge, kot smo jih podali v tem predlogu? Ali je transparentno komisiji Državnega zbora, ki proučuje bančne rabote, zavrniti željo pri pridobivanju zaupnih dokazov bank? Ali je transparentno? Ali je transparentno imenovati nekoga na čelo SDH ali pa kam drugam, ali pa v Kabinet predsednika Vlade, ki je bil prej neposredno prisoten pri nastajanju bančne luknje? Po moje ne. Če ima vlada drugačen pogled na to, veliko pove o vladi. Ker pa imamo vsaj v povprečju Slovenci relativno zdrav pogled na to in mislim, da vsi enako menimo, vsaj v globalu, zato v tem pogledu mislim, da je razprava o korupciji in tej povezanosti med gospodarstvom, elitami, neko paradržavo še toliko bolj pomembna. Ker pri prejšnji točki nisem imel znanosti, ker mi je zmanjkalo časa, bom vseeno izrabil čas za eno vprašanje, za katerega upam, da si bo ob delitvi časa gospod Stare vzel minutko, da bo odgovoril. Minister Klemenčič je rekel, da bo treba za pregon bančne kriminalitete očitno nujno ustanoviti specializirano sodišče. Imamo nek predlog Nove Slovenije, ki ga koalicija zavrača; ampak jaz v vsej razpravi nisem slišal jasnega zagotovila, da bo to sodišče v najkrajšem možnem času ustanovljeno. Je bilo rečeno, da se pripravlja, ampak nisem slišal zagotovila. Jaz kot davkoplačevalec pač pričakujem od državnega sekretarja, da mi bo tu na seji pred vsemi dal zagotovilo, da bo specializirano sodišče ustanovljeno, in da mi bo še povedal, kdaj lahko pričakujem, da bo do tega prišlo. Iz enega preprostega razloga, ker z vsakim dnem, ko se odlaša z nekim bolj sistematičnim pristopom preganjanja bančne kriminalitete, z vsakim dnem, ko se to podaljša, nekaj 10 slabih kreditov zastara. In jaz ne vem, koliko časa bomo še odlašali, da bodo na koncu vsi iz obdobja pred letom 2013 zastarali. Upam, da bo to pred letom 2023, ko bi tudi po Kazenskem zakoniku zadeva bila nepregonljiva.



V tem pogledu mislim, da se moramo na področju boja proti korupciji še kar precej pogovoriti, in mislim, da mora biti iskrenost predvsem v lastnih vrstah, tistih, ki so na eksekutivni funkciji; ne pa zavračanje tega, kar pripravi in predlaga opozicija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Spremljam tole, ker čakam sejo, ki bo za to. Jaz razumem, da je dr. Logar zelo padel v preiskovalko in je vmes rekel – moja preiskovalna skupina. Zdi se mi, da je še to vedno preiskovalka Državnega zbora. Pa če sem se že oglasil in malo zlorabil poslovnik. Zlasti od tistih, ki se sklicujete na krščanske vrednote, bi pričakoval, ker imate še čas, da začnete govoriti tudi o koruptivnih dejanjih vaše strani in tudi o koruptivnih dejanjih, ki ste jih skupaj soustvarjali, zlasti s Socialnimi demokrati, v četrstoletni zgodovini te družbe in države. Nekako s tem si zaključil, poslanec Logar, da se je treba tudi ozreti v lastne vrste. In upam, da bom to, če še čakam, v tej uri, ki je preostala, tudi slišal. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To je bila seveda rahla zloraba.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Profesor Trček, ki ima tako rad razna prečenja, bi morda le nekako sestavil skupaj neko logično kombinacijo za postopkovni predlog. To pač ni bilo.

Spoštovani, jaz bi danes, ko je na vrsti razprava o top temi, razprava o korupciji, tu pričakoval zagotovo pravosodnega ministra, kateremu je pač to področje podrejeno, če že ne kakšno močnejšo vladno ekipo na tej strani, ker korupcija zadeva več resorjev, praktično celotno vladno delovanje. Vendar očitno je, da kakšnega posebnega interesa za razpravo o primerih slabih praks v Državnem zboru ni, na vladi tudi ne. To se vidi že po tem, da je očitno vlada prijavila nek marginalen čas – toliko, da se gospod niti ni mogel spustiti v kakšno resno razpravo, koalicija pa tudi nima popolnoma nobenega interesa, da bi o top temi, o najdražji temi te države pač sploh vodili kakršnokoli razpravo. Mi smo pri tem predlagali pri tej točki dnevnega reda 3 točke priporočila. Vlada je predlagala zavrnitev. Koalicija je to sprejela, čeprav so posamični razpravljavci podprli predloge, ki smo jih predlagali, ampak očitno ne na pravem mestu. Zanimivo pa je, da vlada, ki pravi, da ima gradivo, tega ni priložila kot odgovor na naše predloge in rešitve, ampak je dala mnenje, ki je diametralno nasprotno od tistega, kar ima vlada pripravljeno ali pa naj bi imela pripravljeno. Zdaj razumi, kdor more.

Težko razumeš, da vlada nekaj ima, pa ne predlaga in ne da. Prav tako je na nek način nepojmljivo, in to se iz dneva v dan bolj potrjuje, da ste takrat, ko smo predlagali določene rešitve pri spremembi Zakona o bančništvu ali Zakona o Banki Slovenije; in tam smo predlagali določena razkritja v primeru državne intervencije oziroma državne sanacije bank. To se pravi, da bi se vsi tisti dosjeji, ki so povzročili bančno luknjo in so zahtevali sanacijo, razkrili. Če je transparentnost vlade tista, ki naj bi omogočila, da bi sploh prišli do razlogov tudi na taki seji, kot je ta, ne samo na preiskovalnih komisijah ali na kakšnih zaprtih sejah, potem bi bila to naravna poteza, čisto naravna poteza in odločitev vlade. To bi morali, po moje, z največjim veseljem podpreti.

Žal se vse te stvari še naprej dogajajo skrite očem. In očitno izvršna politika, to se pravi vlada, temu asistira in to podpira. Težko je pristati na to, da so vse te rešitve ali pa ukrepi, ki so potrebni, da to tako teče mimo in da se ne stori nič. Minister za pravosodje Klemenčič je bil prej šef KPK. Prej je kolega govoril zelo detajlno o bančni luknji. Ko ste takrat na KPK – tudi gospod Stare je bil tam – delali forenzično analizo bančnega sistema in ste ugotovili, da je v bankah veliko stvari narobe; in ko je prejšnja preiskovalna komisija zahtevala poročilo KPK, ker je to preiskovala, je predsednik tedanjega senata Klemenčič to vehementno zavrnil. Preiskovalni komisiji Državnega zbora tega poročila ni hotel predložiti. Gospod, ki ima polna usta transparentnosti, preglednosti, uvajanja GRECO-sistema v področno zakonodajo, ni hotel dati osnovnega poročila, ki ga je naredila njegova služba. Ugotoviti ali pa misliti, da je bilo to narejeno z vidika želje po transparentnosti, je irelevantno. Gospod Klemenčič je to storil – če je to poročilo sploh naredil – izključno zato, da so se prekrile ali pa prikrile sive emince bančništva. Izključno zato. Dvomim, da ima ta preiskovalna komisija to poročilo v svojem dosjeju. Ga nima. Tudi tukaj ga nima. Minister Klemenčič je sedaj minister in odloča o veliko stvareh, zaznati pa ni prav veliko, da bi karkoli na tem področju naredil v tem smislu.

Nekaj let nazaj, dve leti nazaj je bila tudi neka tiskovna konferenca, ki so jo pripravili preiskovalni organi. Tam so sedeli: šef NPU gospod Majhenič; šef SDT gospod Furlan in tisti glavni preiskovalec, tožilec Kozina. Dejali so, da jih na Novi Ljubljanski banki portir ne izpusti notri. Njihova naloga, kar zadeva preiskavo, se je končala pri varnostniku v Novi Ljubljanski banki. Če tako vrhunška ekipa ni sposobna narediti nekega zasega dokumentacije v Novi Ljubljanski banki, potem ne vem, kaj počnejo na tej funkciji. Pridejo v Državni zbor, pridejo k zasebnikom, v Novo Ljubljansko banko pač niso mogli priti; in to javno povedo na tiskovni konferenci. Močan je varnostnik v Novi Ljubljanski banki. Ker je tako ali drugače banka državna, samo sprašujem, kaj je naredila vlada kot skupščina. Je odstavila nadzornike? So ti nadzorniki odstavili upravo? Je ta uprava



odstavila tiste na drugi, tretji ravni, ki blokirajo dostavo dokumentacije. Če bi vlada in tudi minister za pravosodje imeli neko iskreno željo, da se dejansko pride do teh dokumentov, potem bi storili vse to; in to po hitrem postopku. Skupščina vlade je v dveh minutah sklicana, v dveh urah imate odločitev, zamenjate nadzornike, ker ste 100-odstotni upravljavec. Če ne gre neposredno, pa posredno preko SDH, kakorkoli. Možnosti imate vse. Nič od tega se ni zgodilo.

Kar je še huje, po teh funkcijah krožijo osebe, ki se samo prekladajo iz pozicije na pozicijo, vse na vrhu, samo krožijo, enkrat dajejo kredite, drugič nadzirajo predajo dokumentacije, izvrševanje tega, tretjič podobno v neki drugi funkciji v tem omrežju notri. Nič se ne dogaja. In v krožnem gospodarstvu imate krožno kadrovanje. In dokler bodo po teh funkcijah krožile ene in iste osebe, se kaj veliko od tega, kar govorite v vladi glede preprečevanja korupcije, ne bo zgodilo oziroma se ne bo nič zgodilo. Jaz čedalje bolj pritrjujem temu, kar je gospod Štefanec dejal na eni od sej Mandatno-volilne komisije – da so bili čevlji prejšnjih vodstev Komisije za preprečevanje korupcije na tak ali drugačen način okuženi z glivicami nezakonnosti. Vsa tista ravnanja, ki se takrat niso zgodila, pa bi se morala, in na nekatere posebne primere smo tudi opozarjali v Državnem zboru, ni bilo ustreznega odziva senata KPK, ki ga je vodil Klemenčič, vi ste pa tam bili šef ali pa direktor ene službe. Ni bilo odziva. Nobena stvar, ki smo jo zahtevali, da bi se ugotovila z vidika transparentnosti, preglednosti, poročanja, nadzora nad posameznimi deviantnimi pojavi, se ni zgodila. Vse je bilo na nek grob način zavrnjeno. Ni bilo možno priti do podatkov glede avionskih kart, ni bilo možno priti do podatkov o premoženju Klemenčiča, vse je zavračal, ni bilo možno priti do pogodb o poslovanju družinskih članov senata KPK s podjetjem v večinski državni lasti in tako naprej. Nič. Prej je kolega povedal, kako nekateri procesi tečejo, kako se to veriži v tem delu. Očitno je, da je za to, da si v tem sistemu preprečevanja, da bi se karkoli zgodilo pri teh revizijah in pregledih, neka cena. In najbrž to tudi vi poznate.

Podobni primeri se dogajajo na področju zdravstva. Tudi tam se odkrivajo številni primeri čudnih ravnanj, nezakonitih, koruptivnih. Pa me zanima, kaj je vlada do sedaj na tem področju naredila. Je izpeljala kakršenkoli ukrep? Je zahtevala kakršnekoli odstopa od oseb, ki so bile na tak ali drugačen način vpletene v posamezna poslovanja? So vodstva teh zavodov odstavila s funkcij kakšnega od teh, ki so bili pač udeleženi v teh poslih? Nič od tega se ni zgodilo. Na področju zdravstva nič, na področju bančništva nič, na področju upravljanja z državnim premoženjem nič in katerokoli stvar primemo v roke, se ni zgodilo nič. Zdaj pa sprašujem, ali je to, kar bi se moralo dogajati s strani vlade, izvršne oblasti,

nek resen pristop ali ne. Komisija za preprečevanje korupcije je v letnem poročilu leta 2010 zapisala definicijo sistemske korupcije. Tam ste lepo zapisali, da je tudi vsako neukrepanje ali pa nedelovanje, s katerim se omogoči komurkoli pridobitev kakršnekoli koristi – in pri koruptivnih dejanjih gre izključno za to –, sistemska korupcija. Ker ste bili član senata KPK, da ste to pregledovali in niste nič ukrepali v primerih, ki smo jih tukaj navedli, potem ste vi bili eden glavnih virov sistemske korupcije. To si težko drugače razložiš, če veš za določena dejanja in stvari, ki definitivno predstavljajo koruptivna dejanja, in ne ukrepaš, po funkciji ne ukrepaš; potem si zaščitnik sistemske korupcije. Na eni strani poziraš pred kamerami, vpiješ, zahtevaš ukrepanje od politike; v marginalnih problemih, v insceniranih problemih ali pa v primerih na drugi strani, ko pride do dejstev, ko imate dejstva, ko ste ugotovili določene napake, ne ravnate, nič se niste odzvali. Pač to pomeni to. Tudi sedaj, ko imate kup primerov in ne ukrepate po uradni dolžnosti, delate isto. V vseh teh primerih, ko se ugotovi, da so določene osebe kršile dobro ravnanje, ko so sodelovale v koruptivnih poslih, in vlada ne ukrepa, ščiti sistemska korupcija, ščiti načrtno korupcijo.

Ker ste se znebili v tem času veliko raznih izjav, nekaj izjemno dobrih je citiral tudi kolega Logar, bi potegnil samo še to paralelo med izjavo o ničelni stopnji tolerance do korupcije. Je v tej vladi prisotna ničelna stopnja tolerance do korupcije? So vaša ravnanja taka, da lahko govorimo o ničelni stopnji tolerance do korupcije? Ste na funkcijah tisti, ki ste v dosedanji karieri dokazali, da imate ničelno stopnjo tolerance do korupcije? Ste v tej vladi na funkcijah sekretarji, ministri, predsednik Vlade tisti, ki imate tak odnos in tako ravnate? Ste? Ali ste na teh funkcijah tisti, ki imate, kot je Škoberne dejal, tiho toleranco do korupcije? Mislim, da imate ničelno stopnjo tolerance samo v nekaterih primerih, ki so bagatelni ali pa jih naredite za medijsko pompozne. Tam, kjer pa dejansko nekaj je, kjer dejansko nastaja korupcija, tam pa enostavno ne vidite nič, ne slišite nič in ne govorite nič. In največji sovražnik vlade je tisti, ki na take deviantne pojave in dejanja opozori. To so glavni problemi. Zanimivo, da je zelo šibko tudi v koalicijskih razpravah ali pa teh razprav sploh ni, ker bi se nekdo izrazilo postavil za to, da se ukrepi sprejmejo. Zadnje čase se pač nekateri ločijo od svojih poslanskih skupin in to podprejo take predloge. Morda jim je žal, da tega niso prej storili, na začetku mandata, ker od takrat do sedaj bi se zagotovo spremenilo. Ampak voz je zapluzil daleč, o imenih se govori veliko, tudi o tistih, ki ne ukrepajo, vemo veliko. Vemo tudi za nekatere, zakaj ne ukrepajo. Ampak očitno je sedaj stvar tako daleč zavožena, da lahko določene stvari samo še volitve rešijo.

Zanima pa me, kaj bi bilo, če bi lahko komurkoli drugemu to stvar naprtili. Gospod Trček je nekaj posplošil o neki koaliciji in neki



spregi med SDS in SD, spet brez osnove, samo toliko, da je dobil minuto za nek eksces. Mi smo pripravili gradivo, v katerem so navedeni primeri z vsemi podatki. Žal so službe Državnega zbora to pobrisale. Za senat je delal gospod Stare in ta senat je napisal tudi nekatere zadeve o posebnih primerih ter napisal tam imena in priimke. Sedaj pa sprašujem tudi službe Državnega zbora, ali velja zaupnost in tajnost podatkov, imen, priimkov za vse enako. Velja za vse isti zakon? Veljajo za vse iste podlage? Na spletni strani senata KPK, pogledajte, boste videli kakšne primere iz prejšnjega mandata KPK, kjer so še vedno objavljena poročila o posebnih primerih ter nadzorih z imeni in priimki. Pa za katere je več kot očitno, da se celo šef senata KPK zlagal, tudi v Državnem zboru. Mi pa, ko pripravimo neko poročilo ali predlog za obravnavo v Državnem zboru, se pa enostavno vse zadeve počrni, dobimo takle predlog ven. Ali je to korektno? Celó če damo časopisni članek zraven, boste to počrnili. V medijih se 2 meseca prej ali pa 2 meseca vrtijo določena imena in ta so vsa medijsko objavljena in tam ni nobenega problema; ne na Delu, ne na Pop TV, ne na RTV, ne na TV3, ne nikjer; ko damo pa gradivo za obravnavo na sejo Državnega zbora, je to pa z vidika zaupnosti imen. In to je zdaj ta primer, naslednjič pri interpelaciji imamo nov primer in tako naprej. Če je to tako, potem dajte državni organi to urediti, da bo za vse enako veljalo, da ne bo v Državnem zboru posebej nek primer, na KPK imajo svoj sistem, sodna praksa ima svoj sistem.

Kar zadeva pa vse te postopke, očitno je, da se ne bo zgodilo nič na teh preiskovalnih zadevah, vsaj pri največjih in najtežjih primerih. Očitno je tu na nek način prisotna neka pasivnost na preiskovalnih organih ter kasneje tudi v sodnem sistemu. In mi smo prišli očitno v situacijo, ko se zadeve filtrirajo. Najprej se kakšna stvar zavrže že v fazi preiskave, za naslednjo se pripravi ne vem kaj, pade na NPU; tretja pade na državnem tožilstvu, ker zadevo zavrne, četrta obleži nekje in na sodišču pač pade skozi ter mine in se ne penalizira nič. In dejansko potem človek dobi občutek, kot da imamo dve vrsti. Eno zakonodajo, ki se jo razlaga na dva načina. Eno za izbrane, za privilegirane, za elito, ti ne morejo biti v nobenem primeru niti obtoženi, kaj šele obsojeni; in za druge, kjer se sistemsko procesira množica zadev, množica primerov. In se pospešuje enega za drugim preko pravosodnega sistema. Velika večina – vsaj nekaj primerov je takih, kjer so bili ljudje množično obsojeni – potem konča na eni, drugi ali tretji instanci, ker ni bilo dokazov, ampak je šlo očitno za konstrukt, da se je politično to obdelovalo.

In v tej državi se izjemno težko izognemo dejstvu, da se institucije pravne države uporabljajo za obračun z delom političnega spektra ali pa s političnega dela v tej državi. Imamo izjemno čudne odzive KPK v

prejšnjih mandatih, ki so sodelovali pri raznih aferah, za nagrado pač dobijo bogate posle. Imamo cel kup drugih primerov, čudne odzive včasih tudi informacijske pooblaščenke, varuhinje človekovih pravic in tako naprej. Imamo problem, da to tako poteka. Največji problem je pa to, da so ti primeri ekscesni, medijsko izredno izpostavljeni, eksponirani; ko pa se zadeve končajo, ni ne medijev, ni nobene odgovornosti. Zanimivo, da tudi če se kjerkoli za kakšnega iz privilegirane skupine ugotovi, da je kršil zakon, da je kršil človekove pravice, da je negospodarno posloval, da je posloval mimo Zakona o javnih naročilih in tako naprej, je lahko tak človek še vedno minister. Še vedno je minister oziroma celo predlagan za ministra; kljub vsem tem stvarim, ki jih vemo in so se vedele, še preden je bil predlagan na funkcijo. In ko vprašaš, kako je to tako; pravijo, da je nezamenljiv. Predsednik Državnega zbora pravi, da Klemenčiča pa ne bomo pod nobenim pogojem žrtvovali, je predober za nas. Fino. Je. Naredil je vse za to, da ste tukaj, kjer ste. Meni je žal, da danes ni možno opraviti te razprave z izvršno vejo oblasti, zakaj imamo toliko primerov tako dvoličnih ravnanj. Zakaj veljajo za ene ena pravila, ena obdelava, ena tortura; za druge, ki si pa dejansko to zaslužijo, pa ni ne obdelave, ni ne predlogov, ni procesa, ni nič? To je odgovor in tukaj iščemo odgovor na te stvari.

V veliko pomoč bi bili poslanci koalicije, če bi imeli razčiščene pojme, kaj je poštenje, kaj je pravičnost, kaj je red, kaj je transparentnost. Tako pa se enostavno skrivamo ali pa skrivate za nekaterimi stvarmi; samo da ni pri nas, samo da ne bo pri nas. In stvari gredo naprej. Problem pa je z vsakim dnevom večji. Z vsakim dnevom neukrepanja je problem večji. In ne se bati, najbrž bo kmalu potrebna, če bodo še dolgo banke v naši lasti, nova sanacija. Spet bo šlo iz naših žepov, spet se bo našel kakšen predsednik Vlade, ki bo kaj razlastil, še tisto, kar je ostalo, da bo pokrtil te stvari. 600 milijonov evrov so državljane razlastili, da so pokrili v enem delu to bančno luknjo. 600 milijonov evrov, če ne več, tisti, ki imajo podrejene obveznice. Pa nič. Jutri bodo prišli po hiše, pojutrišnjem po vse ostalo in tako bo to na koncu. In najbrž bo takrat prišlo do ne vem česa pri Levici. Takrat bodo dosegli vse, kar se da. Sami reveži, oni na drugi strani pa vse nekam spravljeno. Pričakoval sem, da boste podprli naša priporočila, ki so popolnoma skladna z materijo, s točko dnevnega reda in so tudi zelo benevolentna; z zelo dolgim odložnim rokom bi lahko to vlada naredila. Ampak očitno je v tem mandatu zadeva takšna, da se na področju preganjanja organiziranega kriminala in korupcije, in to na najvišji ravni, ne sme storiti nič. In zato so tudi razmere takšne. Pričakujem, da se bo vsaj po volitvah vzpostavilo neko bolj razumno politično okolje, ki bo procesiralo in pripravilo tudi takšne rešitve, da bodo stvari prišle na pravo mesto tudi na tem področju. Hvala lepa.



PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

In zadnji v splošnem delu razprave, dr. Dragan Matić.
Izvolite.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči.

Na začetku bi se mogoče samo dotaknil, če je že govora o korupciji stanja v KPK, ki ga vodi gospod Štefanec. Jaz se ne morem znebiti vtisa, da Slovenski demokratiški stranki odgovarja, ker se gospod Štefanec spopada s svojimi predhodniki, in to na dokaj brutalen način. Sama situacija v KPK ni dobra. To verjetno vsi vemo. KPK se v glavnem ukvarja sam s sabo. Prihajajo obtožbe v javnost, da predsednik šikanira zaposlene, vključno s svojo namestnico, ki ji ne dovoli, da opravlja funkcijo. Ugled KPK je na zelo nizki ravni, zato je to nek del splošnega stanja, ko govorimo o boju proti korupciji. In tukaj ne morem kaj, da ne bi kritiziral tudi predsednika države Boruta Pahorja, ki velikokrat zamudi priložnost, da bi bil tiho. Včasih daje kakšne izjave v stilu – »Miška, to mi deli!« Ko bi pa človek pričakoval, da pove, kakšno je njegovo videnje delovanja KPK, kakšno je njegovo videnje delovanja predsednika, ki ga je on sam tja postavil, je pa tiho, nič. Že dve leti nobene izjave o tem, kot da to ni problem, kot da on ni soodgovoren za to stanje. To je, kar se tiče KPK. Mislim, da je to ena tema, ki ste ji danes izognili v tem smislu, da ste sicer gospoda Štefaneca zelo hvallili zaradi njegovih kritik o nekih čevljih, ki so okuženi z glivicami, ampak drugo plat zgodbe pa radi zamolčite, tako kot sploh v vaših razpravah, ki ste jih danes imeli; ste zamolčali drugo plat zgodbe.

Marsikaj je bilo izrečenega. Gospod Logar je rekel, da je potrebna iskrenost v lastnih vrstah. Potem je rekel, da je treba vlado terjati na odgovornost, ker ni naredila dovolj. Potem je gospod Tanko rekel: »Z vsakim dnevom neukrepanja je problem večji.« In da se nič ne naredi pri pregonu korupcije. Potem pa se sprašuje, ali ste v tej vladi na funkcije namestili prave ljudi. Da se deviantni pojavi pojavljajo v tej vladi v zvezi s korupcijo. Pa poglejmo, kaj se je zgodilo v letih 2004–2008, ko je bil na oblasti gospod Janez Janša oziroma Slovenska demokratiška stranka. Takrat je bila najhujša korupcija. Takrat se je skopala bančna luknja. Saj gospod Logar je iskreno rekel, da so takrat pobegnili sredstva v tujino. Saj so res. V vašem času so bežala. Divji ples kreditov je takrat obstajal. Kreditna aktivnost bank v obdobju 2005–2008 je zrastle na 30 % na letni ravni. Krediti so rastle za pet- do šestkrat hitreje kot običajno. Šest milijard evrov slabih kreditov je nastalo v tem obdobju. Šest milijard. / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: No, lepo prosim.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Gospod predsedujoči, umirite gospodo, saj bodo potem lahko odgovarjali, če bodo želeli.

Šest milijard. A da to ni bilo od države, sprašuje gospod ... / oglašanje iz dvorane/ Kdo bo zdaj govoril tukaj?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Saj jaz ne vem, kako naj prosim drugače kot slovensko, gospod Mahnič.

Izvolite, dr. Matić.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Takrat je bilo obdobje, ko ste do temelja očistili nadzorne svete bank. Vaši ljudje so bili na tistih mestih. Tudi v Abanki, tam ste celo upravo zamenjali. Saj lahko preberete, kaj piše na blogu vašega nekdanjega ministra v vaši vladi Jožeta P. Damijana. To so podatki. Kaj je bilo takrat? Luka Koper, Časar je dobil 200 milijonov evrov. Intereuropa, Lovšin, 150 milijonov. Istrabenz. Vi ste ustvarili tajkune s temi krediti. Vse banke se bile pod nadzorom vaših ljudi. Potem ko so ti tajkuni padli, so pa seveda bili slabi krediti. Šest milijard evrov je nastalo takrat, ni nastalo kasneje, niti ne prej; za vašega časa je nastalo. Ali ste se takrat borili proti korupciji? Kaj ste pa takrat delali, ko ste bili vi na oblasti? Ste preprečili beg tega denarja v tujino? Ne, niste ga. S čim ste se pa vi še ukvarjali? Gospa Irgl je govorila, da je problem korupcije v tem, ker lustracija ni bila izvedena. Niso bile izvedene demontaže starih omrežij. Pa zakaj niste izvedli lustracije? Štiri leta ste bili na oblasti. Štiri leta. Ali ste sprejeli kakšen zakon o lustraciji? Niste. Gospod Janša je samokritično v vašem tedniku Demokracija, se mi zdi, enkrat decembra povedal, da je bila njegova napaka, ker je bil naiven in ni dosegel, da bi se gradivo SDV preneslo iz Sove na Arhiv Republike Slovenije. To je on rekel. Sam o sebi, da je on naiven. Vaš vodja. O sebi pravi, da je »naivčina«. Dvakrat je imel možnost, da to naredi. Kaj se je zgodilo prvič? Ja, nastavil je dva človeka. Prvi je bil Košir, direktor Arhiva, drugi je bil pa Rupnik, direktor Sove. In kaj sta naredila? Podpisala sta sporazum, da je arhivsko gradivo SDV nedostopno do leta 2044. Ali je to lustracija? Kaj pa ta drugi poskus, ki je postavil gospoda Črnčeca pa gospoda Dežmana leta 2012, da bi prenesla gradivo SDV na Arhiv Republike Slovenije, da bi se tam pregledalo, kaj je bilo s sistemsko korupcijo. Ker je jasno, da je SDV vodila korupcijo v tujini. Saj ona je te posle pač izvajala. Ja, tudi gospod Dežman in gospod Črnčec tega nista uspela narediti. Ali ste vi izvedli torej lustracijo? Niste jo.

S čim pa ste se ukvarjali takrat? Afera Patria. Ja, to pa ja. Sicer je Ustavno sodišče v Sloveniji razveljavilo to sodbo, to je res, ampak avstrijsko vrhovno sodišče je pa potrdilo. Gospod Hans Wolfgang Riedl še zdaj leži v zaporu v Avstriji, ker je nedvoumno ugotovljeno po tistih počrnjenih dokumentih, obsodbi, da je dal gospodu Jožetu Z., ki je potem prinesel 900



tisoč evrov v korist vladajoče stranke pod vodstvom Ivana J.; in zaradi tega pač mora ležati v zaporu. Ali to ni korupcija? Obsodba je, preberite si jo, vrhovno sodišče v Avstriji, saj še pred dvema letoma ste tukaj skakali, ko sem vam to bral. Pa si jo lahko še enkrat preberete zdaj. Pa pogledajmo, če ste vi takrat kaj delali proti korupciji, ko ste bili na oblasti; ali ste jo gojili. In zdaj omenjate gospoda državnega sekretarja Žuniča, ki je podpisal pogodbo z gospodom Kramarjem. On je podpisal v času, se mi zdi, do leta 2004 je bil v NLB, saj potem ste ga zamenjali. Pogodba je bila vezana na obseg poslovanja. Kaj se je zgodilo z obsegom poslovanja v NLB za časa vaše vlade, sem pa povedal, podivjal je divji ples kreditov. Tako je naslov na blogu, ki ga ima Jože P. Damijan. Takrat so s krediti tako delali in skladno s tem je tudi narasla nagrada. Uprava, ki ste jo vi kontrolirali, pa ni korigirala te pogodbe. Normalen donos v NLB je 8 %, takrat pa je podivjalo. Nekajkrat je podivjalo, sem povedal, kolikokrat. Ali ste se borili proti korupciji? Niste. In zdaj pravite, da je Žunič kriv za ta milijon. Mogoče pa kdo drug, ker tega ni korigiral, ki je pregreval vse skupaj oziroma dovoljeval. Ti nadzorniki, ki ste jih vi postavili, so gledali proč. Ti krediti so se delili. Istrabenz, Luka Koper, Intereuropa – to so samo bolj glavne firme, ki jih lahko tukaj omenjamo.

Ne bom razpravljaj o tem, ker ste govorili veliko tudi o političnem kadrovanju. Kako je Rajko Janša prodal neko firmo Franciju Zavrlu za en milijon evrov, čigavi sinovi so zaposleni pri evropskih poslancih, »plinovode« imate zelo radi, vaši otroci so tam, potem partnerka od enega sina je pri gospe Mazej Kukovič. Kaj pa gospod Vitoslav Türk pa njegova črna gradnja? Kako je s tem? Pa gospod Peter Ješovnik, on je bil nadzornik v NLB v tistem času, o katerem sem zdaj govoril. Ali je kaj naredil pri tem? On je vaš viden član. Kako je gospod Bernard Brščič, današnji zanikovalec holokavsta, iz kabineta Janeza Janše dobil službo v Elesu. Kako je gospod Andrej Vizjak končal v HESS, tudi ne vem. Če hočemo zdaj brati seznam vaših kadrovskih: Borut Petek – šef kabineta, njegov brat – direktor in lastnik igralnice v Lipici, oče – prijatelj in gostitelj poslancev in ministrov. Nima smisla, gospoda iz Slovenske demokratske stranke, zdaj se delate, da ste pravičniki. Vi tukaj obtožujete to vlado, da nič ne dela proti korupciji, poročilo GRECA pa govori, da napredujemo na stopnji boja proti korupciji, da sprejemamo sistemske zakone. In vi kritizirate to vlado, da nič ne naredi; in se sprašujete, kaj bo, da je z vsakim dnevom neukrepanja problem še večji, nič se ne naredi pri pregonu korupcije. Gospod Tanko izraža željo, da bo čim prej prišlo do volitev, da bo prišla prava opcija na oblast, ki bo to ustavila. Katera opcija, vaša?! Zdaj sem vam naštel, kaj ste vi počeli v svojem mandatu oziroma ste dovoljevali. V času, ko je bila vodilna stranka Slovenska demokratska stranka, za časa njenega vladanja je nastala bančna

luknja 6 milijard. In zdaj vi tukaj prihajate in nas učite, kako se je treba boriti proti korupciji. Gospod Logar, zdaj je on véliki raziskovalec bančne luknje; in to je pač svojevrsten paradoks, da raziskuje tisto, kar je bilo za vašega časa najbolj izkopano.

Ta razprava, na ta način tako zelo vehementna, kot se jo vi lotevate, vas je mogoče gospod Trček malo opomnil v to smer, da bodite nekoliko samokritični. In jaz bi vas pozval, da poslušate vašega kolega Logarja, ki je rekel, da je potrebna iskrenost v lastnih vrstah; bodite iskreni v lastnih vrstah. Saj jaz verjamem, da marsikaj od tega, kar vi naštevate, je problem na področju korupcije. Gospod Gorenak je imel neke stare časopise pa je bral nekaj, kar je SD naredil in tako naprej. To je verjetno vse skupaj res. Mi s tem težav nimamo. Mi smo v tem političnem prostoru od leta 2014 in zdaj za tisto, kar je ta vlada naredila v treh letih, jo napadate, da ni naredila nič. Jaz ne želim biti pretirano zaščitniški do te vlade, mogoče ni naredila dovolj, ali pa bi lahko naredila še več. To je res. Korupcija je problem, ki bo obstal vedno v človeški civilizaciji, ker je od vedno tukaj. Odkar so izumili denar, je tudi korupcija. Proti njej se je treba boriti, ampak ne na ta način, da tukaj kažete s prstom na eno vlado, ki nima niti desetinke teh grehov tistega časa, ko je bila vaša vlada. Vi proti korupciji niste naredili nič. Takrat ste spodbujali pregrevanje gospodarstva, takrat ste spodbujali dajanje kreditov preko bank, imeli ste nadzor nad njimi in jih niste ustavljali. Torej še enkrat, ko se razpravlja o tem, je treba imeti približno enake vatlje in se spomniti, kaj si sam počel; in nekoliko znižati ton, tudi ko se govori s predstavnikom Vlade. Tisto vreščanje in očitiranje, kaj je gospod državni sekretar počel v vlogi nekoga drugega, takrat je bil na KPK ali kje je že bil, pa kaj ni naredil prav; jaz ne vem, če to paše sem. On je danes tukaj v neki drugi vlogi. Lahko ga sprašujete za zdaj. Ampak tole, kar si pa zdaj privoščite, da se tukaj uprizarja neka gledališka igra, nedolžni in brezmadežni SDS opozarja na korupcijo sedanje vlade. Tam pa skopana luknja 6 milijard. Gospoda, jaz verjamem, da državljanji nimajo tako kratkega spomina srebrne ribice. Mogoče vi igrate na to karto, da se ne bodo spomnili vaših junaštev in dosežkov. Ampak mislim, da to ne bo šlo; volivcev ne gre podcenjevati s takimi cenenimi triki. Gospod Gorenak, ko berete stare časopise za nazaj, ko berete neke počrnjene dokumente, spomnite se primerov Istrabenz, Luka Koper, Intereuropa, gospoda Riedla iz Avstrije, kam je nosil tisti denar, piše jasno v sodbi, saj si jo lahko preberete. Ni nosil na Hrvaško ali pa v Malezijo; v Slovenijo je nosil. Tudi piše, komu je nosil. Priporočam res malo več samokritičnosti. In še enkrat, popolnoma se strinjam s poslancem Logarjem, ko je rekel: »Potrebna je iskrenost v lastnih vrstah.« Hvala.



PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, izvolite, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsedujoči.

V prihodnje, kar me zelo žalosti v tem državnem zboru, je, da tisti, ki vodite te seje, ne opomnite govornikov, kdaj lažejo. Denar od Patrie ni nikoli končal v Slovenski demokratiški stranki. Poglejte si ne samo sodbo Ustavnega sodišča, ampak tudi sodbo Višjega sodišča. Druga stvar, ali gospod Matić namerno ob tem trenutku zaradi takšnih in drugačnih zadev laže, ali pa ne pozna razlike med dolgom Janeza Novaka kot fizične osebe, Janeza Novaka kot pravne osebe ali pa dolgom države. Je tudi problem, da gre to v eter slovenski javnosti. In ja, v tistem momentu mandata 2004–2008 je imela Slovenska demokratiška stranka en problem. Bila je preveč pravična in ni naredila lustracije. Kajti če bi naredila lustracijo, gospod Kramar ne bi v NLB nikakor dokončal svojega mandata in gospod Marko Kranjec bi odgovarjal tako kot gospod Bavčar, bil bi že dolgo v zaporu, ker je delal tisto, česar ne bi smel, pregreval gospodarstvo, ker je delil kredite. Spoštovani predsedujoči, že nekajkrat v tem mandatu sem opomnil vse predsedujoče, da je prav, da se opravi razprava, da se podelijo svoja privatna razmišljanja; ampak če smo v hramu demokracije, pa ni prav, da se ljudje poslužujejo laži za diskreditacijo političnih nasprotnikov. Zato prosim, da v prihodnje že med takšnimi govori, ki so zelo dvomljive narave, govornika opomnite, da laže pa naj se ne v tem državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Lisec, pa ja ne mislite, da bom jaz zdaj poslance korigiral pri vsakem stavku, kaj reče in česa ne reče. Zdaj ste pa postopkovno popolnoma zgrešili. Poslanec pove, kar misli; lahko zavestno ali nezavestno, dobro, točno ali ne. Ampak polemika je. In pač gospod Matić je tako polemiziral z vami, kot ste vi prej z drugo stranjo. To je zdaj pač stvar okusa. Jaz pa lahko ugotovim, da je govoril o temi, ki je korupcija.

Proceduralno, dr. Trček.

DR. FRANČ TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Poslušam to vse skupaj. Tukaj ljudje me sprašujejo, zakaj ne govorim. Ker nisem prijavljen.

Postopkovno, zdi se mi, da je bil že skrajni čas, predsedujoči, da komu izrečete opomin za zlorabo postopkovnika. Ampak bodimo odkriti. Vse to, kar vi očitajte SMC in meni, sem se naučil od vas. Vi ste tukaj šolski primer takih praks. Gospod Matić mi osebno ni ravno najbolj simpatičen poslanec, pa upam, da mi ne zameri. Med poslankami v Državnem zboru je kar nekaj dam, ki so mi precej več in

bolj simpatične; ampak to, kar je gospod Matić govoril, drži. Razen tistega finančnega dela, kjer ne loči različnih kreditov, ampak veste, ogromno slovenske pajdaške privatizacije se bo zvrnilo na vaše in moje otroke.

Moj proceduralni predlog je, da si vzamete pristojnosti, ki jih imate, gospod predsedujoči, in da tudi kaznujete zlorabe poslovniskega vprašanja, vključno s tem, seveda. Velja to za vseh nas 90 in za vas in za mene.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Torej za vse skupaj. V redu. To je bila v bistvu razprava, je bila ravno tako zloraba, nimam kaj za dodati.

Replika? Na proceduralno ne more biti replike, gospod Matić.

Proceduralno, izvolite. Upam, da ne bo zloraba.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Gospod predsedujoči, predlagam vam, da poveste gospodu Liscu, da si lahko prebere avstrijsko sodbo v zadevi Patria, da je pravnomočna; na MMC 11. junij 2015. Tam lahko jasno vidi, da piše: Odločitev sodišča obrazložena na osemih straneh. Priimki vpletenih, imena podjetij pa so omenjali le z začetnicami, pri čemer so navedene funkcije in imena vpletenih oseb. Kot piše v sodbi Vrhovnega sodišča, je »DI Hans R, potem počrnjeno, ki ga je gnala želja po dobičku, sprejel odločitev, da s podkupovanjem pristojnega slovenskega politika, in sicer s posredovanjem 900 tisoč evrov Jožetu Z kot posredniku Ivana J, počrnjeno, vpliva na razpisne pogoje v korist P, počrnjeno.« To je del razsodbe. Potem pa še naprej piše, da so se za prikrjitev razpisa v korist Patrie dokončno dogovorili na srečanju 1. septembra 2005. Potem pa citiram: »V zameno je bilo dr. Jožetu Z, počrnjeno, obljubljeno izplačilo 900 tisoč evrov ter delež pri »preplačilu lokalnega partnerja« kot dodatna finančna ugodnost za vladajočo stranko Ivana J, počrnjeno.« Evo, to je iz razsodbe, objavljeno 11. junija 2015 na MMC. Verjetno si pa lahko tudi originalno razsodbo dobite in jo naštudirate. Vrhovno sodišče v Avstriji. To je moj proceduralni predlog, ker je rekel, da lažem. Ne vem, kaj ima v proceduralnem predlogu njegova vrednostna sodba mene, da lažem, ker očitno laže on.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Tudi to je bila zloraba. Ampak jaz bom prekinil ta način delovanja.

Dajem besedo predstavniku predlagatelja v zaključnem delu.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Vodja Poslanske skupine Stranke modernega centra, mislim, da ste gledali vašega poslanca; tako kot jaz. In mislim, da sva oba videla isto. Vsak poslanec je odgovoren za svoje besede pa tudi za svoje psihofizično stanje.



Ampak pustimo to zadevo. To je stvar vas, to je stvar vsakega poslanca. Gremo po vrsti. Prej je nekdo, mislim, da je bil državni sekretar, meni rekel, naj ne govorim o osebah, ki jih ni tukaj. Poslanec pa zdaj govori o osebah, ki so mrtve. Podlo, nesramno, najnižje, kar se da reči o vašem načinu govora glede osebe, ki je mrtva in se ne more braniti. Kar se pa tiče avstrijskih sodb, na območju Slovenije ne veljajo avstrijske sodbe. Na območju Slovenije veljajo slovenske sodbe. In če so Avstrijci karkoli pisali, da je nekdo komu denar dal z nekim namenom, kar ste vi zdaj prebrali iz domnevno avstrijske sodbe, to mene ne zanima. Jaz vem to, da Slovenska demokratska stranka ni dobila, niti njen predsednik, nobenega denarja. In to je pravnomočno ugotovilo slovensko sodišče, tudi Vrhovno sodišče.

Gremo naprej. Govorili ste o šestih milijardah. Kljub doktoratu iz zgodovine – mislim, da ga imate iz zgodovine – si preberite nekaj člankov iz ekonomije. V času 2004–2008 je bruto zadolženost države iz 26 % padla na 22 % BDP. In prvič v zgodovini Slovenije smo ustvarili plus v državnem proračunu. Prvič v zgodovini Slovenije, kar je potrdil tudi ta parlament. Sicer težko, ampak je. Ko pa govorite o kreditih, pa moramo vedeti neko drugo zadevo. Kreditov ne daje vlada. Glede tega imate napačno predstavo. Mogoče jih ta vlada, tega zdaj ne vem. Tega ne vem, ampak kreditov ne daje vlada. Kredite daje banka in vodstvo banke, ki so ga nastavili ti isti ljudje, ki imajo enako kri kot vi – levo. Tudi v zasebnih bankah in tudi v NLB. Gospoda Kramarja nismo nastavili mi, ampak vaši politični somišljeniki. Mogoče naša naivnost, da ga nismo zamenjali preko nadzornega sveta. To mogoče ja. In 6 milijard, o katerih govorite, ne morete pripisati vladi, ampak vodstvu banke, ki ga pa nismo nastavili mi.

Gospod Štefanec baje šikanira zaposlene. Jaz mislim, da tista gospa šikanira njega, ker jo poznam že zelo dolgo; in v katerikoli službi je bila po osnovni šoli, se je v čisto vsaki na mrtvo skregala. Torej je čisto ista zgodba že naprej in verjetno tam ni problem on, ampak gospa. Vaš poslanec je okaral predsednika države, češ da ne reagira. Imate poslovniško možnost, da ga povabite sem in bo obrazložil zadeve, kaj misli o delu KPK. Imate poslovniško možnost, povabite ga sem in naj pove, kaj misli o delu KPK. Pravite, da hvalimo gospoda Štefaneca. Jaz nisem slušal nobene pohvale, slišal sem pa nekatera dejstva, in sicer to, da je odločil to tako, tisto tako, tretje tako. To niso pohvale, to so dejstva. Govorili ste o tej vladi, pa ne vem kaj vse, kako je etična, to zgodbo. Jaz se ne spomnim naše vlade, da bi najvišji državni uradniki paštete kradli. Pa imeli težave z dihtungami. Pa niso vedeli, ali so jo vzeli ali je niso vzeli; ali kako je že. Ja, to v vaših vladah je, pri naših vladah tega ni bilo in mi nismo imeli tovrstnih težav.

Med 2004 in 2008 smo se ukvarjali s Patrio. Jaz ne vem, ali je to posledica ... Ne

vem, posledica česa je to pri vas. Lahko si mislim in sklepam, pa ne bom javno rekel, ampak Patria je eksplodirala 1. septembra 2008. Torej se med letom 2004 in 2008 nismo mogli ukvarjati s Patrio, na noben način. Pogodbo je pa podpisal vaš koalicijski partner gospod Erjavec, ki je bil takrat v koaliciji pri nas. Govorili ste o zaposlitvah in o nekaterih mojih starih papirjih, ki pa še vedno držijo. Moj očitek je bil do KPK in današnjega državnega sekretarja, takrat preiskovalca, samo ta, da se je ukvarjal z zaposlitvijo hčere Janeza Janše in ne s temi. To je bil moj očitek in želel sem dobiti odgovor na vprašanje, zakaj se s temi ni ukvarjal in zakaj se je samo s tistim; pa zdaj ne more več odgovoriti. Saj mislim, da bo delitev časa. Res mora biti vsakdo od nas odgovoren predvsem za svoja dejanja, za svoje besede, za svoja ravnanja. Saj lagati tukaj pa je očitno dovoljeno, vsaj nekaterim posvečenim. Še enkrat pa, 6 milijard, jaz niti ne vem za 6 milijardno luknjo, ker kakor jaz vem, je bila ta luknja z DUTB pa vsem tistim, kar je bilo potrebno tudi za njeno delovanje, da je ta zgodba vredna okoli 5 milijard. Gospod Matič vidi 6 milijard, ki so nastale med 2004 in 2008, baje, tako je rekel. Ampak še enkrat ponavljam, banke dajejo kredite. Banke dajejo kredite in ne predsednik Vlade in ne minister. Očitno ste zaposlitve gospoda Vizjaka, Brščiča. Ali vi mislite, da se le-ti ne bi smeli zaposliti?! A se vi ne boste zaposlili po tem mandatu? Saj poslanec ne boste več, to je jasno. Ampak ali mislite, da se ne boste zaposlili? Ali se boste koruptivno zaposlili? Zakaj se potem gospod Brščič pa Vizjak ne bi smela zaposliti? Zakaj se ne bi smela zaposliti? Bodite malo realni pri teh zadevah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Dragan Matič, replika.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Gospod Gorenak, narobe ste me razumeli. Jaz nisem nobenega mrtvega človeka žalil, ampak sem bral samo razsodbo avstrijskega vrhovnega sodišča. Toliko, da se tukaj razumemo. Samo dejstva sem navajal, ki so zapisna v sodbi; nobenega nisem žalil, zato si lahko te očitke zadržite zase.

Zdaj pa berem to, kar sprašujete, da vaša vlada ni delila kreditov. Seveda, da jih ni delila neposredno. Pa vam bom prebral, kaj piše Jože P. Damijan, ki je bil nekaj časa v vaši vladi. Piše naslednje: »Janševa vlada je vključno z letom 2005 popolnoma prevetrla nadzorne svete treh največjih bank v državni lasti in tja nastavila svoje preizkušene strankarske kadre, v Abanki pa je zamenjala tudi upravo. Kam so denimo gledali strankarski kadri Igor Marinšek, ki je bil predsednik nadzornega sveta NLB, in Peter Ješovnik, podpredsednik nadzornega sveta NLB? Kam so gledali nadzorniki iz vrst Slovenske demokratske stranke in Nove Slovenije v nadzornih svetih NKBM in Abanke? Kam? Preprosto, gledali so stran. Zakaj? Ker



tudi vlada kot lastnica ni hotela, da se ples neha.« Govorimo o plesu kreditov. Vaš nekdanji minister vam odgovarja na to, kar vi mene sprašujete, kaj ima vaša vlada s tem. Pustila je, da se to dogaja. Glede tega, gospod Gorenak, da dvomite pa v mojem psihofizično stanje, pa ni problema, lahko naročiva alkotest pa greva ven, če cikate na to. Greva pa bova videla, bova oba pihala, kdo bo napihal več. Ni nobenega problema. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Jaz ne bom nič napihal, to vem.

Kar se tiče pa naslednjega, govoril ste o pokojnem dr. Zagožnu. Ne mi zdaj balansirati, ne iščite mišje luknje, da bi ven ušli, ker se ne da. Govorili ste o pokojni osebi. To je ena zadeva. In druga zadeva, ko omenjate tega ministra Damijana, veste, on je leta 2003 pisal, da je edini rešitelj te države – mislim, da je on bil, ki je to pisal – Janez Janša; potem je prišel v njegovo vlado, pa je v sejni sobi 212, ko smo ga zasliševali, ob treh popoldan rekel poslancem – zdaj pa nehajte, jaz grem otroke ahtat. Tako je to zgledalo, žal. In potem je začel tudi kontra udarjati. Ampak še enkrat, direktor NLB, ko je nastala največja luknja, je bil gospod Kramar, ki ga nismo nastavili mi. Nadzorni sveti, kolikor jaz vem, pa tudi ne podpisujejo kreditnih pogodb, ampak jih podpisujejo direktorji. Na tej točki končajmo, pa bo verjetno veliko bolje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Časa za razpravo še nismo porabili. Ker sklepam, da je še želja, bom dal delitev času; prijava pa velja tudi za predstavnika predlagatelja in predstavnika Vlade. Prosim, da se prijavite za razpravo. Na voljo je pet minut.

Mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik.

Srčno upam, da bomo tole zadevo relativno kmalu končali, kajti imamo še Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Z zanimanjem sem poslušal te dialoge z zanimivo vsebino različnih kolegov tega državnega zbora. In moram priznati, da imam skromno oceno, da se za vedno več poslancev tega državnega zbora izkazuje, da so zelo veliki strokovnjaki na področju tako imenovanega bančno-menedžerska posla, predvsem v poznavanju, kako se krediti odobravajo; in predvsem osnovni namen, kaj storiti v končni fazi, če ne pride do vračila. In bi malce hudomušno potem predlagal, da katerakoli vlada, ki se bo v nadaljevanju tako ali drugače srečevala z upravljanjem državne lastnine preko SDH, da marsikaterega poslanca da na ta hearing oziroma se ga v neki smeri

vkluči v te procese. To komentiram predvsem zaradi tega, kajti to ni tako enoznačno, kot se morda tudi sedaj v teh razpravah izkazuje. Ker velja tisti pregovor, da po bitki je lahko biti general, in tudi različni komentarji; ne glede na to, kdo je bil takrat na oblasti, kdo je takrat imel možnost imenovati različne kadre kot v vlogi skupščine na tako imenovanih poslovnih odločitvah, letnih poročilih in kadrovanja. Dejstvo je nekaj, da jaz verjamem, ne glede na to, kdo je bil na oblasti, da takrat, ko se imenujejo določene osebe na mesto – tudi če govorim za sebe ali mojo poslansko skupino, morda ne presegam tega razmišljanja, ko smo in ko se imenuje – si v dobri veri in prepričanju, ne glede morda na kakšne tako imenovane sive cone posameznikov, da se kljub vsemu ti posamezniki, ki se jim potem zaupa to mesto, zavedajo pomena biti upravljavec državnega premoženja. Lahko se je v preteklosti marsikaj dogodilo, ampak preprosto človek upa, da je to spoznanje s časom tudi pri posameznikih nekoliko drugače. Žal se pa potem včasih zgodi, da se zmoti tudi v takšnih primerih odločitev ali ko do njih pride.

Ker imam še na razpolago nekaj časa, se bom dotaknil tudi KPK, ki je bil tudi v teh razpravah izpostavljen. Tudi sam se pridružujem vsem tistim razpravljavcem, da s sedanjo sestavo ali vodstvom KPK preprosto ne moremo biti zadovoljni. Strokovna, laična javnost in uporabniki se preprosto ne moremo sprijazniti z dejstvom, da v KPK, kjer je ustanovljen za vodenje senatni odbor, posamezni člani senata sploh ne funkcionirajo; kaj šele, da je njihov medsebojni dialog. Vemo, da so tovrstni postopki resnično zelo občutljive teme, ne samo strokovno zahtevne, ampak posegajo v pravice posameznikov, in se lahko zelo hitro zgodi, da so škodljivi. In lahko rečemo, da tudi skoraj nepopravljivi pri posameznih odločitvah. In če se sedanje vodstvo KPK tega ne zaveda, potem mislim, da je prav, da tudi v tem državnem zboru zelo jasno povemo, da to v nedogled preprosto ne more iti. Če pa je taka zakonodaja, da skoraj ni mehanizma nekih izrednih odločitev, pa tudi če lahko temu tako rečem – najpomembnejšega organa v teh vejah oblasti, to je zakonodajne veje oblasti, se potem lahko jaz v tem času sestave Državnega zbora vprašam, takrat ko so pametne glave projecirale, kako naj se KPK vzpostavi v primerjavi s tujo prakso, se je preprosto naredilo napako. In stvari so, ki nujno silijo v neke spremembe. Pričakujem, da naj bo za tovrstne razprave, medsebojni dialog in obračunavanje čim manj mesta v tem državnem zboru; ampak kako se bo korupcija odpravila danes ali jutri. In se resnično tega lotimo in zavedamo poslanci. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima državni sekretar gospod Darko Stare.

Izvolite.



DARKO STARE: Hvala, gospod predsedujoči.

Najprej bi rad uvodoma poudaril, da tistih odgovorov, ki jih je gospod Tanko pričakoval o konkretnih zadevah, preprosto ne morem in nisem mogel dati, ker je tudi Vlada v svojem mnenju jasno povedala, da se o konkretnih zadevah, ki so v gradivu navedene, Vlada ne bo izrekala ne zgolj iz varstva osebnih podatkov, ampak tudi zaradi interesa postopkov, ki tečejo pred drugimi državnimi organi, tudi pred sodišči. Kar zadeva vprašanje, kaj je vlada naredila na horizontalni ravni v smislu preprečevanja korupcije, bi glede na časovno omejitev rad samo opozoril na poročilo Vlade Republike Slovenije, ki je bilo sprejeto 7. 6. 2017, o uresničevanju horizontalnih ukrepov Vlade Republike Slovenije na področju preprečevanja korupcije v zadnjih dveh letih, od 2015 do 2017. In v razdelku 2, alineja 6 je tudi navedeno področje zdravstva, kateri ukrepi so bili sprejeti, realizirani. Hkrati pa je pred 14 dnevi vlada sprejela nov dvoletni program 2017–2018; enako za izvajanje horizontalnih ukrepov za preprečevanje korupcije, krepitev transparentnosti in omejevanja konflikta interesov. To je objavljeno na spletnih straneh Vlade in se lahko prebere.

Kar zadeva vprašanje spoštovanega poslanca Logarja glede specializiranega sodišča. Jaz vam lahko samo zagotovim to, da sta Ministrstvo za pravosodje in Vlada odločena, da se to organizira in ustanovi – specializirano centralno sodišče. To izraža in potrjuje tudi veljavni proračun 2017–2018, kjer je predvideno na naših postavkah v okviru integrala 1,5 milijona evra; hkrati je to navedeno tudi v nacionalnem razvojnem programu, ki ga je sprejela ta vlada. Je pa res, da se zdaj ta proračun spreminja, ampak mislim, da bo po dosedanjih pogovorih to sprejeto. Je bilo tudi v Državnem zboru kot neka zaveza vladi, da to realiziramo, predlog zakona o sodiščih je že napisan. Povedal sem v začetku pri prejšnji točki, vas ni bilo, da je tudi v strokovnem usklajevanju na Vrhovnem sodišču. Predvidevam, da bo po parlamentarnih počitnicah in vladnih počitnicah, torej v jeseni, moralo to priti na klopi poslancev; in potem je odločitev na vas. Jaz ne morem zdaj zagotoviti, da boste vi tako sprejeli. Enako izkušnjo imamo pri ZKP, saj vidite, kako te stvari tečejo, ampak to je demokracija, da ne bo nesporazuma. Jaz to sprejemam, z marsikatero stvarjo se ne strinjam, ampak sprejemam in spoštujem.

Kar zadeva pričakovanje posredovanja dokumentov, pa ne bom šel v polemiko, očitek na podlagi neresničnih dejstev. Spoštovani poslanec Tanko je povedal, da smo mi naredili forenzično preiskavo bančnega sistema, vendar parlamentu nismo želeli posredovati poročila kot KPK. To poročilo je bilo objavljeno v obliki ocene stanja v bančnem sistemu v Republiki Sloveniji leta 2011, 2012. Točno se ne spomnim, neko poročilo je bilo in je od takrat na spletnih

straneh. Substrat za to poročilo je bil odstopljen v veliki večini primerov policiji in državnemu tožilstvu. Več kot 40 zadev, kot je bilo omenjeno. In je javno. Tisto, kar je pa bilo zavrnjeno, je bilo pa zavrnjeno zaradi tega, ker mi pač spoštujemo zakone. Če bi parlamentarci oziroma vi, ob vsem spoštovanju, želeli dobivati podatke in dokumente neodvisnih državnih organov, kamor KPK sodi, potem je pač treba spremeniti 14. člen Zakona o parlamentarni preiskavi, ki določa zavezance, ki so dolžni posredovati dokumente, podatke in vse relevantno, kar vi potrebujete za delo preiskovalnih komisij. Tam so izrecno izpuščeni neodvisni državni organi, so pa pravosodni, izvršilna veja oblasti. Skratka, to je orodje v vaših rokah. Pričakovati, da bomo mi ravnali nezakonito, je tisto, čemur se mi upiramo. Zaradi spoštovanja zakona tega nismo naredili. Lahko bi pa te dokumente dobili od policije, če bi hoteli, ampak tukaj smo pa mogoče že na področju, ki ga je zelo dobro, implicitno in eksplicitno, omenil spoštovani poslanec dr. Trček, ali je vprašanje, ali nekdo ne ve, za kaj je mikroskop, ali pa ga noče uporabiti. To je pa odvisno. Ne bom zdaj prejudiciral, kaj je v tem primeru.

Kar se tiče rezultatov minulega dela. Jaz bi lahko samo dopolnil spoštovanega poslanca Matiča pa tudi gospoda Trčka. Ne samo to, da v tistem obdobju, ko je nastala, če smo zdaj pri bančni luknji, največja luknja, da ni bilo nič narejenega na to temo, pa sem zelo ponosen, kaj je ta vlada v treh letih naredila. Vključno s tem, da je zdaj že, kot sem rekel, 90 obdolžencev, 36 obtožencev v dveh letih. Naredila je pa veliko, da se korupcija sploh ne bi preiskovala. S tistim tako imenovanim zakonom o nezdružljivosti opravljanja javne funkcije s pridobitno dejavnostjo (ZNOJF) se je hotelo ukiniti KPK, vendar je Ustavno sodišče to preprečilo. Vlada gospoda Janeza Janše ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Darko Stare.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz bi pa še poslušal tole, pa bi potem prosil, ker je bil zanimiv zadnji del. Kaj je bil naš cilj današnje razprave? Naš cilj je bil jasen. Govoriti o korupciji, o stanju korupcije v tej državi in priporočati vladi dva ali tri ukrepe s tega področja. In na ta način narediti to državo tudi primerljivo z Evropo; ker zdaj smo z Balkanom. Tak KPK, kot je, ga ima samo Balkan, Moldavija in nihče v Evropi. To je bil naš cilj. Meni je žal, da gospod Verbič ne bo mogel glasovati. Zakaj? Ker ne bomo glasovali, ker so vaši poslanci škart naredili že na odboru. To je problematična zadeva. Kljub temu pa mislim, da je današnja razprava in ta točka dnevnega reda po svoje specifična. Za generalno sekretarko imam zdajle resen predlog na zaključku. Prvič, da se zmenite pa preučite, kaj je s temi osebnimi podatki. Jaz



mislim, da sem vam danes za govornico jasno dokazal, da je bedarija, da to počenejo strokovne službe; oziroma da strokovne službe to predlagajo predsedniku Državnega zbora, če je tako bilo. Lahko je pa predsednik Državnega zbora tako zahteval. To pa je tudi možno. Ne moremo razglasiti podatkov za tajne, ki so jih časopisi že zdavnaj objavili. To se le zmenite, da ne bomo v prihodnje delali v tem državnem zboru tovrstne neumnosti, kot se je danes zgodila. Omenjati podatke, ki so bili javno objavljeni, je pa res dovoljeno in ne da se zgodi tako, kot se je zgodilo.

Drugič, moram reči, da sem zelo zadovoljen, ker sem prvič po 10 letih videl, da se je nek vodilni mož Državnega zbora – podpredsednik, predsednik, tokrat je podpredsednik – postavil tako, kot se je treba postaviti. Pa ne glede na to, ali gre za leve, desne, opozicijske ali koalicijske poslance; poslanec je poslanec. Vsi drugi v državni upravi lahko opravljajo še tako pomembne funkcije, niso pa poslanci. Vse druge funkcije lahko dobite na kakršenkoli način, če hočete. Nekateri morete celo prositi, da jih prevzamejo. In delovna mesta ministrov, državnih sekretarjev so ravno taka. Poslanec pa mora imeti za seboj določeno število ljudi, določeno število glasov, pa kamorkoli sodi. In zato moramo v tem državnem zboru vzpostaviti korekten odnos vseh državnih uradnikov, do vseh poslancev. In danes je bil tak poskus nared. Jaz upam, da ne boste jutri bivši, ker to bi bilo pa nekaj najslabšega. Vzor po takem načinu dela mora vzeti tudi predsednik Državnega zbora, po mojem mnenju, da zaščiti integriteto vsakega poslanca. Vsakega, ne glede na to, kateri politični opciji pripada.

Za zaključek pa mogoče še tole. Gospod državni sekretar, meni je žal, saj pravite, da ne smete govoriti o podatkih, ki so tajni, ki mi jih je počrnil predsednik Državnega zbora. To je hecno! Jaz sem hotel od vas dobiti zelo jasne odgovore, zakaj v prejšnji vlogi niste obravnavali teh dejanj kot dejanj ... / oglašanje iz dvorane/ Jaz ne vem, če ste jih. Zdaj mi govorite, da ste jih, saj bi mi povedali. Ali ste te zaposlitve, ki sem jih jaz danes omenjal, obravnavali enako, kot ste obravnavali recimo zaposlitve hčere našega predsednika? Tam je bilo namreč vse v časopisih, tam je bilo vse grozno, medtem ko jaz nisem nič zasledil, da bi vi obravnavali te ljudi. Prav bi pa bilo, da bi ta podatek dobili, ker konec koncev ne gre za nič drugega kot za neko uravnoteženo, korektno in pošteno delovanje državnih organov, kamor sodi tudi KPK. Jaz pač tudi s tisto mojo izkušnjo, ki sem jo omenil, me niste zaenkrat niti malo prepričali v to, da bi ta stopnja korektnosti obstajala. Čisto za zaključek, Slovenija potrebuje Komisijo za preprečevanje korupcije brez sedanjih izvršilnih pristojnosti. Tako, kot jo imajo vse ali pa večina evropskih držav. Torej komisijo, ki bo imela preventivno svetovalno vlogo; in ne to, kar se danes dogaja.

Države, ki to imajo, imajo nižjo stopnjo korupcije, kot jo imamo mi. Hvala lepa.

PODPREDESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili jutri, v petek, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 24. točko dnevnega reda in tudi 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri.

Članice in člane Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo obveščam, da se bo čez 15 minut, torej ob 22.20, v veliki dvorani na Tomšičevi začela seja odbora.

Hvala lepa. Ostalim pa lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. JULIJA 2017 OB 22.08 IN SE JE NADALJEVALA 14. JULIJA 2017 OB 10.04.)

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 32. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Jelka Godec, Marija Bačič od 12. ure dalje, Iva Dimić od 17. ure dalje, Erika Dekleva do 15. ure, Vesna Vervega do 13. ure, Suzana Lep Šimenko, Matjaž Han od 17. ure dalje, Uroš Prikl od 16. ure dalje, Zvonko Lah, Roberto Battelli, Franc Breznik, Branislav Rajič do 15. ure, Tomaž Gantar od 13. ure dalje in Luka Mesec od 13. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH POMORSKEGA ZAKONIKA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika, ki smo ga na Ministrstvu za infrastrukturo pripravili v sodelovanju z Upravo Republike Slovenije za pomorstvo. Cilj predlaganega zakona je predvsem določitev splošne pravne podlage za izdajo podzakonskih aktov ministra, pristojnega za pomorstvo, ter dopolnitev in določitev pravne podlage za izdajo podzakonskega akta Vlade. Zakon vsebuje tudi nekaj popravkov in uskladitev z drugimi zakoni in



redakcijske popravke. Predlog zakona tako vsebuje 10 oziroma 11 členov z naslednjimi spremembami in dopolnitvami, ki jih bom na kratko predstavil.

S 1. členom se določa pravna podlaga za izdajo podzakonskih aktov ministra, ki se nanašajo na izvajanje nalog Uprave Republike Slovenije za pomorstvo. V 2. členu gre za redakcijski popravek glede pristojbine za uporabo objektov za varnost plovbe. S 3. členom se določi pravna podlaga za določitev in delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del kopskega tovornega pristanišča, ter se določa namenskost porabe deleža koncesijske dajatve. Sam izračun deleža ter namenskost koncesijske dajatve bosta podrobneje urejena s podzakonskim aktom, to je z uredbo Vlade. Izboljša se tudi določba o predkupni pravici in določi, da je Republika Slovenija razlastitveni upravičenec na nepremičninah znotraj pristanišča, kar bo omogočalo, da bo Republika Slovenija učinkovito upravljala s temi zemljišči. Pri tem členu tudi upoštevamo mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora.

V 4. členu se dopolni pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta Vlade, ki je že sprejet, za izvajanje sistema za nadzor plovbe. V 5., 6. in 7. členu gre tudi za manjše redakcijske popravke. V 8. členu pa se na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in s sprejetimi amandmaji na odboru ta člen črta. Določbe o prenehanju uporabe določb o vpisu športnih veslaških čolnov, na primer supov, in manjših čolnov z nizkim motornim pogonom na celinskih vodah se namesto tega umestijo v prehodne določbe zakona. 9. člen določa rok za sprejetje podzakonskega akta Vlade iz 3. člena, in sicer je to 6 mesecev od začetka veljavnosti tega zakona.

V 10. členu pa gre tudi za redakcijski popravek, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati drugi odstavek 33.a člena Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu. Pri tem gre za uskladitev z novelo Pomorskega zakonika iz leta 2016, ki je določila, da mora biti obvezno zavarovanje sklenjeno za čas uporabe čolna in ne za čas veljavnosti dovoljenja za plovbo. Poleg tega se v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe iz 8. člena prenesejo tudi določbe o prenehanju veljavnosti določb o vpisu športnih in veslaških čolnov, to, kar sem že prej omenil. Na ta način se določbe Zakona o plovbi po celinskih vodah v tem delu poenotijo z določbami Pomorskega zakonika, v skladu s katerim se ta plovila ne vpisujejo več, tudi če opravljajo gospodarsko dejavnost.

Nato pa še z 11. členom določamo začetek veljavnosti zakona, in sicer je to naslednji dan po objavi v Uradnem listu, zato da bodo spremembe Zakona o plovbi po celinskih vodah, ki umikajo obveznost vpisovanja supov, lahko začele veljati nemudoma z namenom in s

ciljem, da se ta sprememba uveljavi še to poletno sezono.

Kot že omenjeno, so 3., 8. in 10. člen predloga zakona oblikovani na podlagi in uskladitvi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, s tem so upoštevane vse njihove pripombe. Najlepša hvala za pozornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno delo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 30. seji dne 28. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 98. seji dne 9. 6. 2017 sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. V poslovnem roku so bili vloženi amandmaji poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 3., 8. in 10. členu. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič poudaril, da je cilj predloga zakona predvsem določitev splošne pravne podlage za izdajo podzakonskih aktov ministra, pristojnega za pomorstvo, dopolnitev pravne podlage za izdajo podzakonskega akta Vlade in določitev pravne podlage za delitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del kopskega tovornega pristanišča. Cilj je tudi uskladitev z drugimi zakoni in redakcijska izboljšava besedila. Kot pomembna je bila izpostavljena uvedba določene olajšave pri določbah o vpisu športnih veslaških čolnov, kamor sodijo tudi supi, in manjših čolnov z nizkim motornim pogonom na celinskih vodah. Te določbe se poenotijo z določbami vpisa po Pomorskem zakoniku, kar pomeni, da teh plovil ne bo več treba vpisovati v register, tudi če opravljajo gospodarsko dejavnost.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je Zakonodajno-pravna služba skladno s svojimi pristojnostmi pripravila mnenje k predlogu zakona, v njem je podala nekatere pripombe, ki so ustrezno upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija predlog zakona podpira. Izpostavil je, da je bilo v zvezi z določitvijo pravne podlage za delitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del kopskega tovornega pristanišča, zastavljeno vprašanje, ali se koncesijska dajatev med Mestno občino Koper



in Občino Ankaran doslej ni delila ali se je delila v nasprotju z zakonom. Predstavnik Ministrstva za infrastrukturo je pojasnil, da se je ta koncesija ves čas delila na podlagi Uredbe o upravljanju koprskega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču. Torej na podlagi teh dokumentov, ne pa na podlagi zakona.

Predstavnica Slovenskega zavarovalnega združenja je izpostavila, da nasprotujejo črtanju drugega odstavka 33.a člena Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu in s tem konceptu, po katerem je lastnikom čolnov omogočeno, da sklenejo zavarovanje le za čas plovne sezone. Na Zavarovalnem združenju opozarjajo, da nadzorni organ ne more izvajati doslednega nadzora nad vsemi čolni, ki imajo plovno dovoljenje, saj se po njihovem mnenju nadzor nad doslednim upoštevanjem predpisov lahko uresničuje le ob registraciji čolnov in ne v okviru kontrole prometa.

V kratki razpravi je bila izpostavljena dilema glede zakonske ustreznosti dosedanjega deljenja koncesije. V zvezi s tem je minister za infrastrukturo pojasnil, da se na podlagi veljavne uredbe koncesijska dajatev, ki pripada lokalnim skupnostim, trenutno deli na način 50 : 50. Po mnenju pristojnega ministrstva je takšna delitev nesorazmerna in je posledica razdelitve nekdanje občine na sedaj dve občini. Posledično je ministrstvo že v preteklosti začelo pogovore z obema občinama o ustrežnejši delitvi tega dela koncesijske dajatve.

Po razpravi je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD, glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, spoštovani kolegi!

Pomorski zakonik predstavlja pomemben del zakonodaje, saj ureja številna vprašanja, ki imajo izjemno pomembno politično, gospodarsko, ekološko in obrambno razsežnost. Zakon je bil sprejet leta 2001 in je bil pozneje večkrat noveliran in usklajevan s številnimi mednarodnimi konvencijami in sporazumi. Novi predlog sprememb Pomorskega zakonika se nanaša na, prvič, izvajanje nalog Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, saj se s predlogom uvaja splošna pravna podlaga za izdajo podzakonskih aktov ministra. Drugič, dopolnjuje se pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta Vlade, ki se nanaša na izvajanje sistema za nadzor plovbe, kot je

določen z Uredbo o nadzoru pomorskega prometa. Tretjič, po vzoru Zakona o varstvu okolja se določa pravna podlaga za delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del koprskega tovornega pristanišča. V koncesijskem aktu za podelitev koncesije se določijo delež koncesijske dajatve in merila za delitev ter namenskost koncesijske dajatve. Uredba o upravljanju koprskega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču že ureja delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, vendar brez pravne podlage. Četrtrič, zaradi uskladitve ureditve opisa čolnov celinske plovbe z morskimi čolni se v Zakonu o plovbi po celinskih vodah črtajo določbe, ki se nanašajo na opis športnih veslaških čolnov in manjših čolnov z nizkim motornim pogonom, ki se na celinskih vodah uporabljajo v gospodarske namene.

V Poslanski skupini Modernega centra bomo predlagane spremembe, kot jih predlaga novela Pomorskega zakonika, podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Tokratne spremembe in dopolnitve Pomorskega zakonika so potrebne zaradi določitve splošne pravne podlage za izdajo podzakonskih aktov ministra, pristojnega za pomorstvo, ki se nanašajo na izvajanje nalog Uprave Republike Slovenije za pomorstvo, dopolnitve pravne podlage za izdajo podzakonskega akta Vlade, ki se nanašajo na izvajanje sistema za nadzor plovbe in določitve pravne podlage za delitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del koprskega tovornega pristanišča. V koncesijskem aktu za podelitev koncesije se določajo deleži koncesijske dajatve in merila za delitev ter namenskost koncesijske dajatve. Uredba o upravljanju koprskega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču že ureja delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, vendar ni zadostne pravne podlage.

Zakon določa, da je Republika Slovenija tudi razlastitveni upravičenec na nepremičnine znotraj pristanišča v skladu s pomorskimi akti, za katere obstaja javni interes. Za uskladitev določb o vpisu plovil za plovbo po morju in celinskih vodah se v Zakonu o plovbi po celinskih vodah črtajo določbe o vpisu športnih veslaških čolnov in manjših čolnov z nizkim



motornim pogonom, ki se na celinskih vodah uporabljajo v gospodarske namene.

Res je, da s Pomorskim zakonikom posegamo tudi v Zakon o plovbi po celinskih vodah, vendar ker gre za izboljšavo, temu v poslanski skupini ne nasprotujemo in bomo zakon o Pomorskem zakoniku podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika je novela, ki med drugim prinaša pozitivne rešitve za lastnike čolnov, ki bodo po novem morali imeti sklenjeno obvezno zavarovanje le za čas uporabe čolna in nič več za čas veljavnosti dovoljenja za plovbo, kot je v veljavi sedaj. To je za lastnike čolnov vsekakor finančno bolj ugodna rešitev, kajti obvezno zavarovanje bodo lahko imeli sklenjeno le za tistih nekaj mesecev, ko bo čoln dejansko v uporabi, in ne bo več potrebno za čas, ko je čoln shranjen v domači garaži oziroma nekje na kopnem.

Predlog novele določa tudi pravne podlage za delitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del koprškega tovornega pristanišča, torej Mestne občine Koper in Občine Ankaran. To pa seveda ne pomeni, da se je doslej koncesijska dajatev med njima delila nezakonito. Delila se je namreč na podlagi Uredbe o upravljanju koprškega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču, ampak brez zakonske podlage.

Kot pomembno novost pa lahko izpostavim še eno zadevo, in sicer gre za uvedbo določene olajšave pri določbah o vpisu športnih veslaških čolnov, kamor sodijo tudi supi, in manjših čolnov z nizkim motornim pogonom na celinskih vodah. Ker se bodo te določbe poenotile z določbami vpisa po Pomorskem zakoniku, to pomeni, da teh plovil ne bo več treba vpisovati v register, tudi če opravljajo gospodarsko dejavnost.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog novele Pomorskega zakonika podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani minister!

Na 30. seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor smo obravnavali Predlog

zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika. Zakon je bil sprejet marca 2001 in potem kar nekajkrat noveliran. Zadnja sprememba je bila sprejeta lani aprila. Večina sprememb in dopolnitev je bila potrebna zaradi prilagoditve na evropsko zakonodajo. Vlada kot predlagateljica zakona predlaga pravno podlago za izdajo podzakonskih aktov ministra, pristojnega za pomorstvo, dopolnitev pravne podlage za izdajo podzakonskega akta Vlade in določitev pravne podlage za delitev koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del koprškega tovornega pristanišča. Zakon bo omogočil tudi enostavnejši vpis športnih veslaških čolnov, kamor sodijo tudi supi, in manjših čolnov z nizkim motornim pogonom na celinskih vodah. Te določbe se poenotijo z določbami vpisa po Pomorskem zakoniku, kar pomeni, da teh plovil ne bo več treba vpisovati v register, tudi če opravljajo gospodarsko dejavnost.

V Poslanski skupini Nove Slovenije se upravičeno sprašujemo, zakaj šele v tej noveli zakona urejamo dodelitev in delitev koncesijskih dajatev med lokalne skupnosti. Delitev sredstev se namreč že izvaja na podlagi Uredbe o upravljanju koprškega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču. Minister je na odboru pojasnil, da se sredstva delijo na podlagi uredbe, ki pa nima zakonske podlage, zato se v Novi Sloveniji sprašujemo, kako lahko imamo veljavno uredbo, če le-ta nima zakonske podlage.

Kljub nekaterim takim pomislekom bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem!

S predlagano novelo zakona se v Pomorski zakonik dodaja pravna podlaga za delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, na območju katerih se nahaja kopenski del koprškega tovornega pristanišča. Uredba o upravljanju koprškega tovornega pristanišča, opravljanju pristaniške dejavnosti, podelitvi koncesije za upravljanje, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture v tem pristanišču že ureja delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti, vendar po besedah Vlade brez pravne podlage. Zakon se torej usklajuje s podzakonskimi akti, s čimer se hierarhija aktov postavlja na glavo. V Levici smo bili zaskrbljeni zaradi predlagane novele Pomorskega zakonika. Pred približno letom dni je namreč Državni zbor sprejemal neko drugo zelo obsežno novelo tega istega zakonika in takrat potrebo po tej pravni podlagi za spreminjanje



uredbe ni bilo. V letu, ki je sledilo, smo videli ambicije po razkosanju koprskega pristanišča, uvajanju pristaniške uprave, odpiranja koncesijske pogodbe, želje po privatizaciji in nazadnje želje po vstopu Madžarske in drugih partnerjev v lastniško strukturo Luke Koper. Ker predlagana novela zakona v svojem 9. členu predvideva tudi odpiranje koncesijskih razmerij, smo k sprejemanju predlagane novele pristopili zelo preudarno.

Poleg te na prvi pogled sumljive spremembe novela v Pomorski zakonik uvaja tudi določilo, da je država razlastitveni upravičenec na vseh zemljiščih in infrastrukturi v koprskem pristanišču, kar se nam je zdelo kratko malo nenavadno. Po trenutno veljavnem Zakonu o urejanju prostora namreč država takšen upravičenec tako ali tako že je. Pri obravnavi predloga zakona na matičnem odboru nam je minister Gašperšič sicer zagotovil, da bo edina posledica, ki jo bo imelo sprejetje tega zakona za koncesijska razmerja v koprskem pristanišču, ureditev delitve deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti in nič drugega. Določbe o razlastitvi pa so potrebne predvsem zaradi lažjega urejanja dostopov do pristanišča, ki so nujno potrebni.

V Levici zato sprejetju predlaganih sprememb in dopolnitev Pomorskega zakonika ne bomo nasprotovali. Menimo, da je prav, da se delitev deleža koncesijske dajatve med lokalne skupnosti uredi na ustrezen način in da se znotraj državnega prostorskega načrta uredijo dostopi do koprskega pristanišča. Zakon pa še vedno vsebuje nekaj spornih določb, ki niso ustrezno obrazložene, zato bomo pri glasovanju o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika v Levici vzdržani.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 25. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CESTNINJENJU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci!

Zakon o cestninjenju je bil sprejet v letu 2015 in daje celovito pravno podlago za cestninjenje tako osebnih kot tudi tovornih vozil, saj gre za vsebinsko zaokroženo celoto, ki v enem pravnem aktu ureja tako cestninjenje osebnih kot tovornih vozil. S predlagano novelo zakona pa se nadgrajujejo zlasti tiste zakonske določbe, za katere se je v postopku vzpostavljanja elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ki se bo predvidoma uvedel s 1. januarjem 2018, izkazalo, da jih je treba nadgraditi, zlasti z namenom zagotovitve večje učinkovitosti elektronskega cestninskega sistema, pa tudi večje jasnosti in določnosti posameznih pravnih rešitev, kar bo prispevalo tudi k večji pravni varnosti uporabnikov cestninskega omrežja. Novela zakona v pretežni meri vsebuje spremembe in dopolnitve, ki na obravnavano področje ne prinašajo bistvenih novosti in zato ne posegajo pomembno v pravice in obveznosti uporabnikov zakona. V glavnem gre za redakcijske, nomotehnične in druge manjše prilagoditve, ki bodo izboljšale razumevanje, interpretacijo in uporabo pravnih norm.

Če na kratko predstavim te poglobitve rešitve novele, to je podaljšanje roka hrambe podatkov o lokaciji in gibanju vozil pri plačilu cestnine z dobroimetjem na on board enoti oziroma napravi s sedanjih 20 dni na 90 dni od izstavitve obračuna cestnine za pretekli mesec. Potem je to vzpostavitev mehanizma, na podlagi katerega bo možno nevtalizirati negativen vpliv na prihodke upravljavca cestninskih cest zaradi sprememb v strukturi vozil v posameznem emisijskem razredu EURO. Nadalje gre za zagotovitev pravne podlage za trajnejše preusmeritve prometa z necestninskih na cestninske ceste brez obveznosti uporabe vinjete, potem sta tu še struktura kazenskih določb, ki je spremenjena na način, da so kršitve razdeljene po posameznih sistemih cestninjenja, to so vinjetni sistem, sistem z ustavljanjem na cestninskih postajah in elektronski cestninski sistem, in odpravljanje določitev glob v razponu, saj so se v praksi običajno izrekale le najnižje predpisane globe. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, še enkrat.

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 30. seji dne 28. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zboru je sprejel odločitev v zvezi s tem zakonom, da se



predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja minister za infrastrukturo dr. Gašperšič poudaril, da predlog zakona vsebuje nekatere redakcijske, nomotehnične in druge spremembe, katerih cilj je večja jasnost in določnost posameznih zakonskih določb, ki bo prispevala k večji varnosti uporabnikov. Kot pomemben cilj predloga zakona je bila izpostavljena še izpopolnitev, ki je potrebna za učinkovito uvedbo elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku za tovorna vozila, katerega uvedba je predvidena s 1. januarjem 2018.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izpostavila nekaj pripomb. Večina pripomb, ki jih je izpostavila, je bila odpravljena z vloženimi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, k pripombam pa je predlagatelj podal tudi dodatna pojasnila in obrazložitve.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je pojasnil, da komisija zakon podpira, da ne prinaša bistvenih vsebinskih sprememb sistema cestninjenja in je usklajen tako z Darsom kot z Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in Informacijskim pooblaščencom. Dejal je, da so bila v razpravi izpostavljena nekatera vprašanja, na katera so ustrezna pojasnila podali predstavniki ministrstva.

Tudi predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije gospod Robert Sever je izpostavil, da je Gospodarska zbornica v postopku usklajevanja predloga zakona aktivno sodelovala in se uskladila glede glavne pripombe, to je znižanja glob za nesorazmerne prekrške pri sankcioniranju prekrškov v zvezi s cestninjenjem, posledično je tudi hvalil opravljeno delo delovne skupine na ministrstvu.

Brez razprave je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 12., 14., 23. in 24. členu, ni sprejel enega amandmaja Poslanske skupine Združena levica k 23. členu, brezpredmeten pa je postal amandma koalicijskih poslanskih skupin k 17. členu. Na koncu je odbor glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Zakon o cestninjenju je usmerjen zlasti v zagotovitev večje učinkovitosti cestninskega sistema, kar bo še posebej pomembno z uvedbo elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku, ko se vozila nad 3 tisoč 500 kilogramov največje dovoljene mase zaradi plačila cestnine ne bodo več ustavljala na

cestninskih postajah. Zakon o cestninjenju, ki je bil sprejet v letu 2015, je dal pravno podlago za cestninjenje tovornih in osebnih vozil, saj gre za vsebinsko zaokroženo celoto, ki v enem pravnem aktu ureja tako elektronski sistem cestninjenja kot tudi vinjetni sistem cestninjenja. Novi predlog zakona vsebuje predvsem redakcijske, nomotehnične in druge prilagoditve oziroma spremembe in dopolnitve, ki bodo izboljšale razumevanje, interpretacijo in uporabo pravnih norm, povezanih v pretežni meri z elektronskim cestninjenjem v prostem prometnem toku, ki se za tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3 tisoč 500 kilogramov, pričinja s 1. januarjem 2018.

Družba Dars že izvaja aktivnosti za vzpostavitev elektronskega cestninskega sistema, v okviru katerih je bila ugotovljena potreba po prilagoditvi posameznih zakonskih določb zaradi zagotovitve učinkovitosti njegovega delovanja pa tudi večje jasnosti in določnosti, kar bo pripomoglo tudi k večji pravni varnosti uporabnikov. Višina glob za vinjetno cestninjenje se ne spreminja, za cestninjenje na prevožene razdalje pa se predlaga ločena ureditev glob za cestninjenje z ustavljanjem in v prostem prometnem toku. Pri tem se predlaga znižanje glob za pravne osebe, samostojne podjetnike in posameznike in odgovorne osebe pravnih oseb ter obenem nekoliko zvišanje glob za voznike, pri čemer je treba upoštevati tudi možnost plačila polovičnega zneska v roku 8 dni. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nismo naklonjeni nobenemu zvišanju kakršnihkoli glob. Je pa res, da je v Sloveniji preko 80 % tujega tranzitnega tovornega prometa.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlaganemu zakonu o cestninjenju ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

Pred nami je druga obravnava novele Zakona o cestninjenju, ki popravlja določene pomanjkljivosti veljavnega zakona, sprejetega v letu 2015. Eno izmed področij, kjer so se spremenile okoliščine in pokazale potrebe po prilagoditvi zakonskih določb, je elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku, ki bo začelo veljati s 1. januarjem prihodnje leto. Gre za nov sistem cestninjenja za tovornjake, ki presegajo največjo dovoljeno maso 3 tisoč 500 kilogramov, in pomeni, da se tovrstna vozila zaradi plačila cestnine ne bodo več ustavljala na cestninskih postajah.

Slovenija bo prva država v evropskem prostoru, ko bo prešla iz obstoječega sistema pobiranja cestnine z zapornico v prosti prometni tok. V Sloveniji se z obstoječim sistemom



cestninjenja z zapornicami v povprečju prevoznikom obračuna za nekaj več kot pol milijona evrov cestnine dnevno za tovorna vozila, in to kljub temu da se še vedno mnogi vozniki tovornjakov izogibajo plačilu cestnine z obvozom čelnih cestninskih postaj, s tem pa se poslabšujejo tudi prometne razmere na lokalnih cestah. Zato je pri uvedbi novega sistema ključen učinkovit nadzor. Po novem bodo morali imeti vsi uporabniki ob vstopu na avtocestno omrežje v vozilu obvezno vklopljeno napravo OBU. Tisti uporabniki, ki bodo vstopili v državo direktno na avtocesto, bodo lahko napravo pridobili na prvi cestninski uporabniški točki.

V Poslanski skupini Desus upamo, da se bodo z novim sistemom cestninjenja izboljšale prometne razmere, konec pa naj bi bilo tudi izogibanja plačevanju cestnine in nepotrebnega obremenjevanja lokalnih cest. V novem sistemu bo namreč plačilo vezano na prevoženo razdaljo, zato na Darsu menijo, da finančnega motiva za obvoz čelnih postaj ne bi smelo biti več.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog novele podprli. Veseli nas, da je novela usklajena z Darsom, Gospodarsko zbornico, Obrtno-podjetniško zbornico in Informacijskim pooblaščencom, kar se ne dogaja zelo pogosto. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju, ki je pred nami, sicer ne prinaša bistvenih vsebinskih sprememb sistema cestninjenja v Sloveniji. S spremembami se namreč predvsem uvajajo redakcijske in nomotehnične spremembe in dopolnitve, ki bodo izboljšale razumevanje, interpretacijo in uporabo pravnih norm, povezanih z elektronskim cestninjenjem v prostem prometu, prometnem toku in se predvidoma s 1. januarjem 2018 uvaja za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3 tisoč 500 kilogramov. Zakon, ki je pred nami, je usklajen tako z Darsom kot z Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtniško-podjetniško zbornico Slovenije in Informacijskim pooblaščencom. Zakon podpira tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

Ob tej priložnosti bi Socialni demokrati želeli posebej opozoriti, da smo bili vzporedno s sprejemanjem novele tega zakona v Državnem zboru pred nekaj dnevi deležni predstavitve mobilnostnega svežnja Evropske komisije, ki nam ga je predstavila slovenska komisarka gospa Violeta Bulc in v katerem je napovedala možnost ukinitve vinjet. Do tega predloga, ki je sicer časovno še zelo oddaljen, smo socialni

demokrati dokaj zadržani, saj si ne želimo, da bi ta morebitna sprememba sistema cestninjenja po žepu najbolj udarila najšibkejše. Zato bomo aktivnosti na tem področju tudi v prihodnje pozorno spremljali in ustrezno opozarjali. Socialni demokrati si namreč prizadevamo za vzdržan sistem financiranja cest in nadaljevanje avtocestnega programa, ki bo mogoč samo ob vzdržnem in urejenem sistemu cestninjenja.

Glede na vse navedeno bomo Socialni demokrati Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (NSi): Spoštovani!

28. junija smo na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor obravnavali zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju. Zakon o cestninjenju je bil sprejet že leta 2015 in sedaj daje pravno podlago za cestninjenje osebnih in tovornih vozil ter ureja tako elektronski sistem cestninjenja kot tudi vinjetni sistem cestninjenja. S to novelo pa urejamo zgolj pravno podlago za uvedbo nekaterih novih organizacijskih, funkcijskih in tehničnih metod, ki so potrebne za zagotavljanje učinkovitega cestninskega sistema v Sloveniji za tovorni promet v povezavi s cestninskimi sistemi v Evropski uniji, vključno z opredelitvijo nadzornih pristojnosti pri izvajanju tega in drugih predpisov o cestninjenju.

Dejstvo je, da je Slovenija ena od bolj obremenjenih tranzitnih držav v Evropski uniji, saj tovorni promet predstavlja že več kot 80 % celotnega prometa. Sedanji cestninski sistem voznikom dopušča, da se izognejo plačilu cestnine na kar 434 od skupno 617 kilometrov avtoceste. Ko bo cestninjenje elektronsko, to ne bo več mogoče, zatrjujejo na Darsu. Če se vozite po naših avtocestah, ste najverjetneje opazili, da so skoraj vsi portali za elektronsko cestninjenje tovornih vozil od skupno 126 že postavljeni in pripravljeni, kar je pozitiven signal za vse, ki so udeleženi v prometu na naših avtocestah. Učinkovit sistem cestninjenja bo posebej pomemben za uvedbo elektronskega sistema cestninjenja v prostem prometnem toku, ki ga bo Slovenija predvidoma uvedla s 1. 1. 2018 za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3 tisoč 500 kilogramov. Kljub temu da je zakon usklajen, kot je bilo danes rečeno, z Darsom, Gospodarsko zbornico, Obrtno-podjetniško zbornico in vsemi deležniki, v Novi Sloveniji ostajamo in bomo še naprej spremljali, kako se bo izvajalo cestninjenje in kakšni bodo stroški, da ne bo udarilo po žepu tistih, ki so dejansko najšibkejši.

Ker predlog novele Zakona o cestninjenju zadeve ureja in izboljšuje, bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije predlog zakona podprli.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

S predlagano novelo zakona se bo Zakon o cestninjenju spremenil tako, da bo omogočeno elektronsko cestninjenje tovornih vozil v prostem prometnem toku. Gre za spremembe, ki so nujne zaradi zagotavljanja interoperabilnosti cestninskega sistema v Sloveniji z drugimi cestninskimi sistemi v Evropski uniji. Skratka, Evropska unija od nas zahteva, da to uvedemo, da bo lahko nekdo s tem novim sistemom dobro zaslužil, in zato želi dajati vtis, da trenutno zaradi neinteroperabilnosti sistema znotraj EU mednarodni prevozi na tovornih vozilih niso mogoči. Inovativna rešitev je zgolj samo inovativen način, kako nek prodajalec ali razvijalec teh sistemov dobro zasluži. Zakon močno spreminja tudi posamezne kazenske določbe. V obrazložitvi lahko preberemo, da bosta večja jasnost in večja določnost posameznih kazenskih določb prispevali k večji pravni varnosti uporabnikov. Prispevali pa bosta tudi k večji finančni varnosti pravnih oseb, beri kapitalistov, in manjši finančni in socialni varnosti posameznikov, beri delavcev oziroma voznikov tovornjakov. Zakon spreminja obstoječa 49. in 50. člen na način, da kazen za posamezne prekrške ni več variabilna, ampak fiksna.

Res je, da se spreminja tudi sama narava prekrškov, kar je zaradi spremembe sistema logično, v oči pa bodejo spremembe višine kazni za pravne osebe v primerjavi s spremembami kazni za posameznike. Zakon kazni za pravne osebe namreč niža na ali celo pod trenutni variabilni minimum, medtem ko kazni za posameznike postavlja na trenutno obstoječi maksimum ali tik pod njega. Zakon niti v enem samem stavku ne predstavi razlogov, zaradi katerih je to potrebno. Naj navedem konkretne primere. Obstoječi 49. člen določa kazen za prekrške v zvezi s cestninjenjem na variabilni znesek od 2 tisoč do 4 tisoč evrov. S spremembo zakona se kazen za pravne osebe fiksira na 2 tisoč evrov. Isti trenutno obstoječi člen določa iste kazni za posameznike v obsegu od 300 do 800 evrov. S spremembo zakona se kazen za pravne osebe fiksira na 800 evrov. Obstoječi 50. člen določa druge vrste kazni v zvezi s cestninjenjem za pravne osebe v variabilnem obsegu od 2 tisoč 500 do 5 tisoč evrov. S spremembo zakona se kazen za pravne osebe fiksira na 2 tisoč evrov, torej manj, kot je trenutno v veljavi. Isti trenutno obstoječi člen določa iste kazni za posameznike v obsegu ob 500 do tisoč evrov. S spremembo zakona se kazen za pravne osebe fiksira na 800 evrov. Obseg kazni se niža tudi za espeje in odgovorne osebe v podjetjih. Na maksimumu ostaja zgolj in samo za posameznike.

V Levici menimo, da je takšno nižanje kazni skrajno neprimerno. Če se kazni prepolavljajo za pravne osebe, potem bi se morale tudi za posameznike, ne pa da se posameznikom jemlje možnost nižjega izreka kazni. V Levici smo predlagali amandma, s katerim bi ohranili variabilen razpon kazni na podoben način, kot je bil določen zdaj. Ampak amandma je bil brez razprave zavrnjen.

Zaradi vsega navedenega bomo v Levici glasovali proti predlaganemu zakonu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Branislav Rajič. Pardon, gospod Danilo Anton Ranc.

Gospod Ranc, izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Lep pozdrav, predsednik, minister!

Skoraj bi postal na hitro magister, ampak malo za šalo. Spoštovani, Zakon o cestninjenju, ki je bil sprejet v letu 2015, je dal pravno podlago za cestninjenje osebnih in tovornih vozil. Zakon torej daje vsebinsko zaokroženo celoto, ki ureja tako elektronski sistem kot tudi vinjetni sistem cestninjenja. Nov predlog zakona, ki ga obravnavamo, vsebuje predvsem določbe, ki bodo izboljšale razumevanje, interpretacijo in uporabo obstoječih pravnih norm. Rešitve predloga zakona so torej usmerjene predvsem v zagotovitev večje učinkovitosti cestninskega sistema, kar je še zlasti pomembno z ozirom na elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku, ki se predvidoma s 1. januarjem 2018 uvaja za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone. To pomeni, da se ta težka tovorna vozila po tem predvidenem datumu zaradi plačevanja cestnine ne bodo več ustavljala na cestninskih postajah. Za veljavni Zakon o cestninjenju velja, da je na enem mestu uredil cestninjenje vozil do 3,5 tone največje dovoljene mase, za katera se cestnina plačuje glede na določen čas uporabe cestninske ceste, in cestninjenje vozil nad 3,5 tone največje dovoljenje mase, za katera se cestnina plačuje glede na prevoženo razdaljo po cestninski cesti.

Nov predlog zakona pa vsebuje predvsem redakcijske, nomotehnične prilagoditve, ki so potrebne, da se za težka tovorna vozila zagotovijo bolj učinkovite rešitve. Predlog zakona vključuje tudi druge rešitve, ki so se tekom implementacije izkazale za primerne. Podaljšuje se rok hrambe podatkov o lokacij, gibanju vozil pri plačilu cestnine z dobroimetjem na napravi OBU na 90 dni od izstavitve obračuna cestnine za pretekli mesec. Vzpostavlja mehanizem, na podlagi katerega se bo izničil negativen vpliv sprememb strukture vozil v posameznem emisijskem razredu EURO na prihodke upravljavca cestninskih cest, vrača naprave OBU ne samo na cestninski uporabniški točki, ampak tudi na druge načine, določene v splošnem aktu upravljavca



cestninskih cest, na primer po pošti. In odreja izročitve na vpogled tahografskega vložka ali izpisa iz tahografa v primeru suma storitve prekrška v zvezi z neplačilom cestnine.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da so rešitve, ki jih prinaša predlog novele Zakona o cestninjenju, usmerjene v zagotovitev večje učinkovitosti cestninskega sistema, ki bo še posebej pomembna z uvedbo elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku za težka tovorna vozila. Večja jasnost in določnost posameznih zakonskih določb pa bo prispevala k večji pravni varnosti uporabnikov.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra ta zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopoljenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 25. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O VARNOSTI V ŽELEZNIŠKEM PROMETU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsednik, za besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, lep pozdrav še tretjič danes!

Pred vami je še predlog sprememb Zakona o varnosti v železniškem prometu. Predlagane spremembe zajemajo podaljšanje najdaljše neprekinjene vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni, in sicer z največ 4 na največ 5 ur. To je izenačeno s sedanjim režimom, po katerem vozijo vlaki na podlagi zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda iz leta 2014. Zaradi spremembe člena, ki ureja najdaljšo neprekinjeno vožnjo vlečnega vozila in motornega vozila s 4 na 5 ur, je potrebna tudi uskladitev zakona v kazenskih določbah, in sicer v 106. členu.

Veljavna ureditev odmora z minimalnim 30-minutnim koriščenjem odmora v enem delu onemogoča racionalno ureditev koriščenja odmora, predlog zakona pomeni prilagoditev tako, da se zakonodajne določbe o odmorih uskladijo z Zakonom o delovnih razmerjih. Izpuščena je tudi navedba sklica na kolektivno

pogodbo zaradi mnenja, da je to mogoče urediti že po samem sistemskem predpisu. Sprejetje zakona je predpogoj za fleksibilnejše urejanje koriščenja odmora, ki omogoča obnovo oziroma vzdrževanje delavčevih psihofizičnih sposobnosti v času dnevne delovne obveznosti. Predlaga se tudi črtanje 91. člena, ki opredeljuje izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. V prihodnje se bodo uporabljale določbe sistemskega zakona, ki ureja delovna razmerja, torej Zakona o delovnih razmerjih.

Zaradi sprejetja zakona je treba v enem mesecu po njegovi uveljavitvi spremeniti Uredbo o merilih za delo v izmenah izvršilnih železniških delavcev, glede na navedeno zato predlagam, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme zakon s predlagano vsebino. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 30. seji dne 30. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada. Za ta zakon je Kolegij predsednika Državnega zbora odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja minister za infrastrukturo izpostavil pglavitne rešitve, ki jih vsebuje predlog zakona. Izpostavil je, da se s predlagano spremembo 84. člena podaljšuje najdaljše neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Navedeno trajanje sedaj velja le za čas odprave posledic žleda v skladu z Zakonom o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, ki pa se zaključuje. Poleg tega se po novem uvajajo tudi določbe, ki urejajo trajanje odmora med delovnim časom. Do sedaj je zakon predvideval, da se to ureja v skladu s kolektivno pogodbo, po novem pa se določa, da se določila glede neprekinjenega trajanja odmora med delovnim časom urejajo v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je predlog zakona skladen s pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika nanj nimajo pripomb.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod Verbič je izpostavil, da komisija podpira predlog zakona, ker ta v ničemer ne zmanjšuje pravic izvršilnih železniških delavcev, poleg tega



bodo po mnenju komisije predlagane spremembe pripomogle k bolj racionalni organizaciji dela na Slovenskih železnicah ter posledično zmanjšale zamude v železniškem prometu, ki smo jim bili priča v preteklosti in zaradi katerih so posledice občutili tudi potniki.

Predstavniki Sindikata železniškega prometa Slovenije gospod Prnaver je izpostavil, da je za delavčev obnovitev psihofizičnih sposobnosti, kar je povezano z varnostjo in urejenostjo železniškega prometa, odmor nujen. Poudaril je, da je do sedaj zakon predvideval najmanj 30-minutni odmor v enem delu s tehničnim razlogom, zato tega pri tokratni spremembi 85. člena ne bi smeli spregledati.

Predstavniki Slovenskih železnic je v zvezi s spremembo 85. člena, ki določa odmor, poudaril, da je družba Slovenske železnice najverjetneje edina, ki ima v štirih dokumentih predpisano koriščenje odmora, poleg Zakona o delovnih razmerjih je to urejeno tudi v uredbi, ki ureja delo izvršilnih železniških delavcev, v Zakonu o varnosti o železniškem prometu in v kolektivni pogodbi. Po sprejetju tega zakona bosta v uporabi še vedno Zakon o delovnih razmerjih in kolektivna pogodba, ki je zadnja varovalka, da zaposlenim na delovnih mestih izvršilnih železniških delavcev ne bo kršena pravica glede koriščenja odmora.

V razpravi poslank in poslancev je bil izpostavljen pomislek glede spremembe 85. člena, in sicer da se delavcem v železniškem prometu ukinja pravica do 30-minutnega neprekinjenega odmora, za kar pa je bilo s strani predlagatelja pojasnjeno, da temu ni tako in da predlog zakona še naprej določa, da odmor traja 30 minut v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih. V zvezi z mnenjem, da je pri določenih poklicih glede na naravo dela smiselna fleksibilnost pri uveljavljanju pravic do odmora, ki bi jih bilo mogoče urediti s podzakonskimi akti ali drugimi akti, pa se s tem ne bi kratile pravice iz Zakona o delovnih razmerjih, je bilo pojasnjeno, da je namen, da se tovrstnih specifik v pričujočem zakonu ne ureja, ampak se napoti na Zakon o delovnih razmerjih. Za posamezne specifične primere pa se te zadeve uredijo bodisi v kolektivnih pogodbah bodisi v drugih pravnih aktih na način, da je to samo še v dodatno korist delavcem in zaposlenim. Izraženo je bilo tudi upanje, da bo glede tega vprašanja prišlo do dogovora med sindikatom, ki ima specifične delovne razmere, in vodstvom podjetja.

Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga, da se predlog zakona sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanje gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovani minister, vsem en lep pozdrav!

Pri noveli Zakona o varnosti v železniškem prometu gre za manjše spremembe, s katerimi se podaljšuje najdaljše neprekinjeno trajanje vožnje vlaka v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Nove določbe zakona prinašajo spremembo, ki predvideva, da tudi za izvršilne železniške delavce v celoti velja splošna ureditev pravice do odmora, kot je opredeljena v Zakonu o delovnih razmerjih. S tem se bo uredilo racionalno koriščenje odmora izvršilnih železniških delavcev.

Spremembe ne pomenijo, da izvršilni delavci ne bodo več smeli koristiti odmora, temveč samo to, da se določbe glede odmora, ki jih vsebuje Zakon o delovnih razmerjih, brišejo iz veljavnega zakona, da se prepreči podvajanje. Kot nas je na matičnem delovnem telesu seznanil direktor podjetja Slovenske železnice - Infrastruktura, imajo na Slovenskih železnicah v štirih dokumentih predpisano koriščenje odmora. Poleg dveh zakonov to urejata še uredba in kolektivna pogodba, ki je kot zadnje varovalo, da zaposlenim pravice ne bodo kršene.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog novele Zakona o varnosti v železniškem prometu podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanje gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Na predlog Vlade smo na seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor že drugič obravnavali Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu. Vlada je predlagala, da se podaljšuje najdaljše neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Predlagana rešitev se je izkazala kot dobra v času žledoloma. Poleg te spremembe je Vlada predlagala, da ima izvršilni železniški delavec pravico do odmora v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

Na železnicah je vedno več prometa, posledično so izvršilni delavci vse bolj obremenjeni. Po sedaj veljavni zakonodaji imajo izvršilni železniški delavci pravico do koriščenja odmora med delom zapisano v 85. členu. Navedeno je: »Delodajalec lahko določi odmor med delovnim časom le v enkratnem trajanju, razen v primerih, ko je treba zaradi tehnološkega procesa dela ali dolžine trajanja izmene določiti odmor v dveh delih, pri čemer en del ne sme biti krajši od 30 minut.« Z novelo zakona pa črtamo ta člen, ker naj bi to urejal 154. člen ZDR, v katerem je navedeno, da ima delavec, ki dela polni delovni čas, pravico do odmora, ki traja 30 minut.



Na odboru je predstavnik Sindikata železniškega prometa Slovenije poudaril, da je na Slovenskih železnicah pravica do odmora sicer zgledno urejena, se pa določeni problemi pojavljajo na posameznih specifičnih mestih, zlasti v odvisni družbi Slovenske železnice - Infrastruktura, predvsem v službi vodenja prometa na delovnih mestih prometnik, progovni prometnik in dispečer. V eni delovni izmeni, ki traja 12 ur, prevozi najbolj prometne postaje po 100 vlakov ali več, zaposleni pa poleg tega opravljajo še številna druga dela. Na teh delovnih mestih se pogosto dogaja, da delavec nima možnosti koristiti odmora med delom. Sindikat je delodajalcu predlagal rešitev, vendar do danes do dogovora še ni prišlo. Minister je na odboru zatrdil, da se bo tudi sam vključil v pogajanje med sindikatom in delodajalcem. Sindikat je ministru poslal predlog rešitve, kot pa je bilo že rečeno, do danes tega dogovora še ni. Varnost v železniškem prometu je zelo pomembna, zato poskrbimo, da bomo delavcem in vsem uporabnikom omogočili take pogoje dela, da ne bo ogrožena njihova varnost in tudi varnost uporabnikov.

V Poslanski skupini Nove Slovenije zakonu ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Ko je bil predlagani zakon prvič vložen in obravnavan na Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor, je državni sekretar Potisek začel z besedami: »Slovenske železnice so posredovale spremembe Zakona o varnosti v železniškem prometu.« S tem je razkril resničnega avtorja tega protidelavskega zakona in pokazal lakajsko uslužnost te vlade do delodajalcev pri krčenju delavskih pravic. Pozor, v podjetju ne v zasebni, ampak v državni lasti novela zakona ukinja s sindikalnim bojem pridobljene pravice delavcev v železniškem prometu. Pravice, ki so jih prejšnje vlade tem delavcem priznale zaradi specifičnosti dela in zaradi zagotavljanja splošne varnosti v železniškem prometu. Kako mislite, da boste zagotovili varnost, če se zmanjšuje počitek in povečuje obremenitev delavcev? Absurdno je, da se ta zakon imenuje o varnosti v železniškem prometu. Razlog, da se delavcem v železniškem prometu jemlje pravica do 30-minutnega neprekinjenega odmora je ta, da se je nekaj prometnikov januarja letos po letih in letih odrekanja to pravico odločilo tudi uveljaviti. Narava njihovega dela namreč ne omogoča, da bi svoje delovno mesto zapustili za daljši čas. Malico so si leta in leta nosili s seboj v službo, malicali na delovnem mestu, polurnega počitka, ki si ga ob malici lahko privoščijo ostali delavci, pa niso imeli. Zato so sicer dobili določeno kompenzacijo v obliki nekakšnega nadomestila,

toda izplačevanje tega nadomestila je bilo nezakonito. Lani so ga nadomestili z neko vrsto stimulacije pri plači.

Z novo ureditvijo prometniki v železniškem prometu niso bili zadovoljni. Odločili so se uveljaviti tisto, kar jim po zakonu pripada. Za en sam dan, za samo 30 minut je nekaj deset delavcev odšlo na malico. Posledica tega enkratnega uveljavljanja pravic delavcev je zdaj ta zakon, ki te pravice ukinja. Tu dodatna stimulacija ne bi bila potrebna, če bi Slovenske železnice, ki so lani ustvarile kar 23 milijonov evrov čistega dobička, zaposlile dodatne ljudi. Od leta 2009 do letos se je število zaposlenih na Slovenskih železnicah znižalo za približno 20 %. Odpuščanja se napovedujejo tudi letos, delavcem pa se hkrati jemlje pravica do neprekinjene 30-minutne malice.

Zakon tudi podaljšuje neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Takšna ureditev je sicer v veljavi tudi zdaj, zahvaljujoč zakonu o ukrepih za odpravo posledic žleda, a veljavnost kmalu poteče. Ta zakon torej krizni ukrep spreminja v sistemskega po nujnem postopku in brez obrazložitve. Po eni strani se jemlje pravica do polurnega neprekinjenega odmora, po drugi strani pa se obremenitve na delovnem mestu povečujejo.

Za konec je treba še opozoriti na to, da zakon, ki je bil prvotno vložen po nujnem, sedaj pa je obravnavan po skrajšanem postopku, tudi razkriva neutemeljenost in načrtno zlorabljanje možnosti vlaganja zakona po nujnem postopku s strani Vlade. Nujni postopek se je utemeljeval z nepopravljivimi posledicami za delovanje države in z večmilijonskimi izgubami za Slovenske železnice v primeru, da do njegovega sprejetja ne pride. Nič od tega se ni uresničilo in nič od tega ne drži.

V Levici bomo glasovali proti predlaganemu zakonu. Nedopustno je posegati v pravice delavcev samo zato, ker ti pravice skušajo uveljavljati. In kar je še huje, nedopustno je posegati v delavske pravice po naročilu delodajalcev, kot se to dogaja v primeru tega zakona. In še več, nesprejemljivo je, da se to dogaja ravno v podjetju v državni lasti, ki bi moralo biti vzor varovanja in izboljševanja pravic delavk in delavcev, vključno z njihovimi pogoji dela. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Spoštovani predsednik, predstavnik Vlade, kolegice, kolegi!

Sprejemamo predlog novele Zakona o varnosti v železniškem prometu, ki vsebuje nekaj nujnih sprememb z namenom optimizacije izvajanja procesov v železniškem prometu in uvaja izenačitev položaja izvršnih delavcev z drugimi delavci, za katere velja Zakon o delovnih razmerjih. Poglavitna rešitev predloga se



nanaša na podaljševanje najdaljšega neprekinjenega trajanja vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Predlagana rešitev se želi uvesti, saj so dosedanje analize pokazale, da navedena sprememba nima nobenih negativnih vplivov na varnost železniškega prometa, omogoča pa racionalnejše izvajanje posameznih delovnih procesov. Pri tem je pomembno, da je ukrep v praksi že preverjen, saj neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene že sedaj traja 5 ur, vendar gre za poseben ukrep, ki je bil uveden le za čas odprave posledic žleda v skladu z Zakonom o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, ki pa se končuje.

Glede na boljši izkoristek učinkovitega delovnega časa, zmanjšanje potrebnih postankov in posledično zamud vlakov se ocenjuje, da bi bil učinek predlagane spremembe na letni ravni približno 1,5 milijona evrov. S predlogom zakona se določa, da ima izvršilni železniški delavec pravico do odmora v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja in kolektivno pogodbo. Na ta način predlog novele omogoča, da bi bili izvršilni železniški delavci pri izrabi odmora izenačeni z drugimi delavci, za katere velja Zakon o delovnih razmerjih. Posebna ureditev vprašanja o Zakonu o varnosti v železniškem prometu, kot je bilo to urejeno do sedaj, zaradi varnosti ali zaradi specifične narave dejavnosti železniškega prometa namreč ni potrebna. Novela uvaja še nekatere druge spremembe, ki se tudi nanašajo na izenačitev položaja izvršilnih železniških delavcev z drugimi delavci, kar se nanaša zlasti na delovnopravno ureditev izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi in vrste disciplinskih ukrepov zaradi kršitve obveznosti iz delovnega razmerja v zvezi z varnim železniškim prometom.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Ponovno imamo v obravnavi Predlog zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu, tokrat po skrajšanem postopku. S predlagano spremembo 84. člena se podaljšuje najdaljše neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni z največ 4 na 5 ur. Navedeno trajanje zdaj velja le za čas odprave posledic žleda v skladu z Zakonom o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, ki pa se zaključuje, zaradi česar bo znova začela veljati

omejitev na 4 ure. Glede na boljši izkoristek delovnega časa, zmanjšanje potrebnih postankov in posledično zamud vlakov predlagatelji ocenjujejo, da bi bil učinek predlagane spremembe na letni ravni približno 1,5 milijona evrov. S predlagano spremembo v 2. členu zakona se določa, da ima izvršilni železniški delavec pravico do odmora v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja in kolektivno pogodbo. S tem bodo izvršilni železniški delavci pri izrabi odmora izenačeni z drugimi delavci, za katere velja Zakon o delovnih razmerjih, ki pravico do odmora med delovnim časom ureja v 154. členu. S črtanjem veljavnega 91. člena, ki ureja izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi in vrste disciplinskih ukrepov zaradi kršitev obveznosti iz delovnega razmerja v zvezi z varnim železniškim prometom, bo položaj izvršilnih železniških delavcev izenačen z drugimi delavci, za katere velja Zakon o delovnih razmerjih.

V obrazložitvi predlagatelj zapiše, da Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, da se preprečijo posledice za delovanje države, saj zdajšnja ureditev časa vožnje vlečnega vozila in motornih vozil za posebne namene v eni izmeni, 84. člen, in odmor med delovnim časom, ki ga ureja 85. člen, otežujeta optimalno in racionalno organizacijo dela in povzročata upravljavcu in prevozniku nepotrebne stroške. Zdajšnja ureditev odmora z minimalnim 30-minutnim koriščenjem odmora v enem delu onemogoča racionalno ureditev koriščenja odmora, ki bi upoštevala specifično naravo dela izvršilnih železniških delavcev na posameznih delovnih mestih, govorimo o prometnikih in progovnih prometnikih, in seveda koriščenje prilagodila procesom dela, kar v primeru doslednega izvajanja navedene odločbe privede do zamud v železniškem prometu. Tako je samo 3. januarja 2017, ko je 30 % delavcev na navedenih delovnih mestih dosledno izkoristilo odmor na predpisani način, nastala zamuda v skupnem trajanju tisoč 991 minut, katerih ocenjena vrednost znaša 12 tisoč 344 evrov. Cena stroškov na mesečni ravni je tako približno 370 tisoč evrov. Iz navedenih podatkov o zamudah je razvidno še, da bi bilo ob takem koriščenju odmora oteženo izvajanje obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov, zmanjšala bi se kakovost storitev, s tem pa tudi potencialno število potnikov. Poleg navedenih finančnih posledic bi v primeru dosedanjega načina izrabe pravice do počitka oziroma malice lahko prihajalo do začasnih ustavitvev železniškega prometa, kar se je v praksi že dogajalo in kar pomeni določene ekonomske posledice, predstavlja pa tudi dolgoročne vplive na celotno dostavno verigo, kar lahko posledično vodi v zmanjšanje ekonomske zanimivosti tako Luke Koper kot tudi Slovenskih železnic in s tem celotne slovenske transportne verige in vseh logističnih podjetij, ki pri tem sodelujejo.



Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zakonu ne nasprotujemo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji ni bilo možno vlagati.

Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 25. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BANČNIŠTVU V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Gorazdu Renčelju.

GORAZD RENČELJ: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu se dopolni 126. člen zakona, ki določa izjeme od varovanja zaupnih bančnih podatkov. Ta člen sicer že sedaj določa, da lahko banka razkrije zaupne podatke tudi v drugih primerih, kjer zakon izrecno določa dolžnost banke glede posredovanja zaupnih podatkov o posamezni stranki, ampak v praksi prihaja do različnih tolmačenj tega člena in s tem povezane neenotne sodne prakse. Na slednje je zlasti opozorila parlamentarna preiskovalna komisija, ki ugotavlja morebitne zlorabe v slovenskem bančnem sistemu, ker je naletela na težave pri pridobivanju zaupnih bančnih podatkov, kar seveda onemogoča učinkovitost in nemotenost njenega dela. Čeprav po našem mnenju že sedanje besedilo 126. člena Zakona o bančništvu dopušča dostop do zaupnih bančnih podatkov tudi parlamentarni preiskovalni komisiji, s ciljem zagotoviti polno jasnost predlagamo, da se v tem členu med izjemo od varovanja dolžnosti zaupnih bančnih podatkov izrecno dodaja tudi primer, ko te podatke pisno zahteva preiskovalna komisija, kadar v skladu z zakonom, ki ureja parlamentarno preiskavo, izvaja preiskavo. Vlada namreč podpira prizadevanja parlamentarne preiskovalne komisije in prepričani smo, da s tem, ko bo med prejemniki zaupnih bančnih podatkov izrecno navedena tudi parlamentarna preiskovalna komisija, prispevamo, da do različnih sodnih praks ne bi več prihajalo. Poleg parlamentarne

preiskovalne komisije se s predlagano dopolnitvijo 126. člena Zakona o bančništvu med subjekte, ki pod določenimi pogoji lahko dostopajo do zaupnih bančnih podatkov, uvrsti tudi Računsko sodišče Republike Slovenije. Slednje je namreč po zakonu, ki ureja računsko sodišče, pristojno za revidiranje, poslovanje uporabnikov javnih sredstev, med katere zakon uvršča tudi banke, v katerih imata država in lokalna skupnost večinski delež. S predlagano dopolnitvijo se tako odpravi tudi nejasnost glede upravičenosti dostopa do zaupnih bančnih podatkov s strani Računskega sodišča Republike Slovenije, s katerimi se le-ta seznanijo oziroma jih potrebuje v okviru revidiranja poslovanja bank.

S predlogom zakona se odpravljata še redakcijski napaki v 7. in 69. členu Zakona o bančništvu. V prvem odstavku 7. člena je namreč pomotoma izpadla navedba staršev in posvojiteljev kot ožjih družinskih članov. V drugem odstavku 69. člena se pa popravi navedba glede kvalificiranega dovoljenja in se namesto tega pravilno uporabi pojem kvalificiran delež.

Predlagam, da predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegi in kolegice!

Predstavila bom poročilo k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ki ga je na 40. seji 29. 6. 2017 kot matično delovno telo obravnaval odbor. Državnemu zboru je bil predložen predlog zakona po skrajšanem postopku s strani Vlade Republike Slovenije. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 96. seji dne 19. 5. 2017 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Odbor je poleg predloga zakona prejel še mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter pregled amandmajev, ki so ju v skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora vložile Poslanska skupina SDS in poslanske skupine SMC, Desus in SD, vse k 3. členu predloga zakona. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance, Računskega sodišča, Zakonodajno-pravne službe ter predstavnik Državnega sveta.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila cilje in rešitve predloga zakona, omenila je, da se določeneje ureja pridobivanje zaupnih bančnih podatkov, ki jih pri svojem delu potrebuje parlamentarna preiskovalna komisija, ter redakcijsko popravlja zakon v dveh členih.



Povedala je tudi, da Vlada podpira amandma koalicije k 3. členu, ki ureja dostop do podatkov tudi za Računsko sodišče.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe ni imela pripomb na predlog zakona.

Predstavnik Državnega sveta je povedal, da je Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predlog zakona podprla.

V razpravi je bila izražena podpora predlogu zakona in izpostavljeno je bilo predvsem vprašanje transparentnosti ter vprašanje, kdo vse ima lahko dostop do bančnih podatkov, ki so označeni kot bančna tajnost, da ne bi prihajalo do zlorab informacij. Povedano je bilo, da se s predlogom zakona postavlja ustrezna pravna podlaga za dostop do podatkov ter tudi ustrezno varstvo.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval in ni sprejel amandmaja k 3. členu, predloženega s strani Poslanske skupine SDS, obravnaval je tudi amandma koalicijskih poslanskih skupin k 3. členu, ki ga je po razpravi sprejel.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu bomo podprli, še posebej, ker je bil tudi v sami obravnavi na matičnem delovnem telesu dopolnjen z ustreznimi rešitvami, ki omogočajo ne samo komisiji, ki je bila ustanovljena v Državnem zboru za preiskavo bančne luknje, dostop do vseh podatkov, pač pa tudi Računskemu sodišču, ki je tisti vrhovni strokovni revizor, ki je tudi lahko v veliko pomoč poslankam in poslancem, ne samo preiskovalni komisiji, ampak dejansko vsem poslankam in poslancem, ker ima Državni zbor pristojnost nadzora nad Banko Slovenije. In ko se pogovarjamo o tem, da je treba resnično pri tem vprašanju priti nekako do dna, je seveda nujno potreben dostop do podatkov. Brez tega tudi svoje odgovornosti do ljudi poslanke in poslanci ne moremo udejanjiti. Prav je, da se poskušajo ugotoviti vsi vzroki in postopki, ki so pripeljali do ocene bančne luknje, kajti posledice so bile zaznane na delovanju celotne države in predvsem so bile zaznane tudi na življenju ljudi, kajti mnogi so bili stisnjeni v položaj, da se jim je ali zmanjševala plača ali zmanjševala pokojnina ali zmanjševal tudi dostop do socialnih pomoči,

skratka do vseh tistih ukrepov, ki so nekako blažili posledice za najranljivejše skupine v Sloveniji zaradi poslabšanja gospodarskih in finančnih razmer.

Tukaj bi še posebej izpostavili, da je ravno zaradi tega, ker gre za posledice na življenju in kvaliteti ljudi, kar posledično pomeni, da se posega tudi v njihovo dostojanstvo, vsekakor izjemno pomembno, da bančna tajnost ne more biti nad vsemi drugimi pravicami, še posebej ne nad človekovimi pravicami do dostojanstva. Prepričani smo, da bo s to zakonsko spremembo in jasnejšimi kriteriji glede dostopa do bančnih podatkov delo komisije in Računskega sodišča bistveno učinkovitejše in da bomo lahko tudi odpravili morebitne nepravilnosti, ki so bile sprejete v tem postopku in so imele zelo hude posledice za ljudi.

Zato bomo ta zakon podprli in upamo, da bomo tako znotraj same komisije kot tudi Računskega sodišča pravočasno še v tem mandatu prišli do vseh potrebnih ugotovitev tudi zaradi tega zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, dragi kolegice in kolegi!

Podobne rešitve, kot jih z novelo Zakona o bančništvu tokrat predlaga Vlada, so kolegi v Slovenski demokratični stranki že večkrat predlagali. Prav zato nas čudi, da vladna koalicija teh predlogov takrat ni podprla, kljub temu da bi jih lahko dopolnila s svojimi amandmaji. Čez nekaj tednov pa imamo na mizi predlog s skoraj identično rešitvijo. Očitno se vladna koalicija igra igro političnega prestiža, kar Krščanski demokrati obžalujemo, saj si v političnem prostoru iskreno želimo več konstruktivnega iskanja dobrih oziroma najboljših rešitev.

Gospe in gospodje, dokler bo vsakokratna koalicija zavračala opozicijske predloge zakonov samo zato, ker so opozicijski, pač iz političnega prestiža, vse do takrat Slovenije tudi ne bo možno modernizirati. Zdi se, da se v Sloveniji z bančnim kriminalom ukvarjajo samo še parlamentarne preiskovalne komisije. Ob pet milijard veliki bančni luknji, ki je Republiki Sloveniji odžrla več kot polovico letnega proračuna, sta bili za bančni kriminal obsojeni le dve osebi, pa še ti dve osebi zaenkrat le nepravdomočno. Prav zaradi finančne razsežnosti, velike zahtevnosti in dosedanje neučinkovitosti pravosodnega sistema pri soočanju z bančnimi kriminalci smo v Novi Sloveniji v skladu s soglasno sprejetim sklepom Državnega zbora predlagali zakona, ki bi ustanovila posebne tožilske in sodne oddelke, specializirane za obravnavo bančnega kriminala.



Poslanci imamo tudi danes možnost, da s podporo spremembi Zakona o sodiščih ter Zakona o državnem tožilstvu v soočenje pravosodnega sistema z bančnim kriminalom vnesemo višjo stopnjo posebne osredotočenosti, izboljšanja pretoka specifičnih znanj ter podelitev jasne odgovornosti za soočenje z eno izmed najzahtevnejših oblik kriminala. Krščanski demokrati smo prepričani, da slovenski državljani prav to od nas pričakujejo. Glede na to, da vladna koalicija s spremembo Zakona o bančništvu predlaga enake rešitve, kot jih je v preteklosti že predlagala opozicija, se v Novi Sloveniji ne bi čudili, če bi v prihodnosti Vlada v zakonodajni postopek poslala novelo Zakona o sodiščih, ki bi ustanovila posebne sodne oddelke za obravnavo bančnega kriminala. In v Novi Sloveniji bi to z veseljem podprli, če naš predlog že danes ne bo dobil podpore, kar pa je malo verjetno.

Ob tej priložnosti naj znova poudarim, da je za normalizacijo stanja na področju bančništva poleg ukrepov, ki smo jih predlagali v Novi Sloveniji, ključnega pomena prav prelom z izvajanjem državnega bančništva. V Novi Sloveniji opozarjamo, da je vladno mešetarjenje z odlaganjem prodaje Nove Ljubljanske banke in iskanjem vedno novih izgovorov za to, da se banka ne proda, popolnoma nedopustno in je v veliko škodo naših državljanov, naših davkoplačevalcev.

Ker si želimo izboljšati pogoje dela parlamentarnih preiskovalnih komisij, bomo v Novi Sloveniji predlog novele Zakona o bančništvu podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Predlagani zakon vsebuje dve rešitvi, ki ju bomo v Levici podprli. Prvič, izrecno določa, da lahko parlamentarna preiskovalna komisija pridobi podatke, ki imajo oznako bančne tajnosti, in drugič, izrecno določa, da lahko podatke, ki imajo oznako bančne tajnosti, pridobi tudi Računsko sodišče. Ti dve rešitvi absolutno podpiramo. Kar se tiče preiskovalnih komisij, lahko rečem samo to, da imajo komisije na papirju že zdaj dostop do podatkov, res pa je, da so nekatera sodišča to upoštevala, druga pa ne, in zato je prav, da se sprejme to tehnično dopolnilo.

Ko govorimo o pooblastilih Računskega sodišča, pa moram opozoriti na to, da koalicija še vedno noče ali si ne upa sprejeti zakona, ki bi omogočil, da Računsko sodišče preišče tudi sanacijo bank v letih 2013 in 2014. Gre za novelo Zakona o Banki Slovenije, ki ga je Vlada vložila 21. aprila letos, koalicija pa ga je že dvakrat umaknila z obravnave na Odboru za finance. Nobena skrivnost ni, da sprejetje tega zakona blokirata Evropska centralna banka in

Banka Slovenije, torej tisti ljudje, ki so bili neposredno vpleteni v sanacijo bank. Danes vemo, da so bili rezultati stresnih testov milo rečeno neverodostojni, banke niso bile niti slučajno pred bankrotom, kot še vedno trdi guverner Jazbec. Tega ne potrjujejo samo številni ekonomisti, to je dokazala tudi praksa. Banka Slovenije je recimo decembra 2013 Gorenjski banki uredila dokapitalizacijo, ki pa je ta ni izvedla, ampak je v naslednjih letih kljub temu izboljšala poslovanje in danes posluje brez težav. To je trajalo tako dolgo, dokler Banka Slovenije ni prenehala z zahtevami, da se banka dokapitalizira, ker je pač njeno zahtevo vrgla praksa. Je pa odredila, da je treba banko prodati, in jo bo, kot kaže, kupil srbski tajkun Miodrag Kostić.

Koalicija bo sicer skozi proceduro spravila malenkostni popravek Zakona o bančništvu, ampak to je kaplja v morje proti tistemu, česar ni naredila. Ni omogočila, da bi Računsko sodišče preiskalo Banko Slovenije, ni omogočila neodvisne preiskave sanacije bank, kar je obljubila tudi v koalicijski pogodbi, ni preprečila prodaje NKBM in prav tako je Vlada zavrnila pobudo Levice, da se hkrati s privatizacijo NLB ustavi tudi privatizacija Abanke. In ne samo, da Vlada ni izvedla preiskave bančne sanacije, Vlada dejansko ščiti ljudi, ki so bili neposredno vpleteni v sanacijo in lahko ovirajo njeno preiskavo, na čelu s trenutno ministrico za finance Matejo Vraničar Erman. Se pravi pod črto, čeprav Slovenija od Evropske unije ni prejela niti evra finančne pomoči, zdajšnja vlada vodi politiko tako, kot da bi bila pod nadzorom trojke.

Mi bomo predlog, ki je pred nami, podprli, na sprejetje drugih zakonov, ki sem jih omenil, se pravi na sprejetje zakona, ki bi omogočil preiskavo sanacije bank, na udejanjanje zaveze iz koalicijske pogodbe, da se uvede neodvisna preiskava bančnega sistema, pa bomo opozarjali. Na to, da se ti zakoni ne sprejmejo zaradi nekega podrejanja tujim centrom moči ali pa domači Banki Slovenije, pa v Levici ne moremo pristati in ne bomo nikoli pristali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je predlog spremembe zakonodaje, ki spada v sklop finančne kriminalitete, ki jo skoraj vsak dan obravnavamo s takšnega ali drugačne zornega kota. Rešuje problematiko dostopa do zaupnih bančnih podatkov, ki so bili označeni za bančno tajnost. Največ problemov je imela parlamentarna preiskovalna komisija, ki preiskuje bančno luknjo, kako dostopati do teh podatkov, ovire na različnih sodiščih in ovire s strani drugih institucij. Opozicija je zato večkrat predlagala



spremembe zakonov glede Banke Slovenije, Računskega sodišča in dostopa do teh podatkov, vendar to do sedaj ni bilo sprejeto. Preiskovalni komisiji je uspelo, da je te podatke kljub oviram pridobila, in ti podatki so sedaj tu. Zakaj imamo danes tukaj pred sabo ta predlog? Zato ker podatke smo pridobili, so tukaj, predlog mogoče samo malo hitreje naslednjič omogoča dostop do podatkov, tako da so tisti, ki so ovirali tovrstna dejanja, spoznali, da ovir ni več. Kot drugo pa ugotavljamo, da so bili v tem času nekateri podatki uničeni, in to je nepopravljivo.

Zdaj je zakon tukaj, v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ga podpiramo, vendar nima več takšnega učinka, kot bi ga imel, če bi ga sprejeli na začetku mandata. In mi je žal, da dosedanjih predlogov opozicije niste potrdili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, državni sekretar s sodelavko, poslanke in poslanci, lep pozdrav!

V Poslanski skupini SMC smo podprli predlog sprememb Zakona o bančništvu z dopolnitvijo tretjega odstavka 126. člena ZBan-2, s katero se bo izrecno določilo, da lahko pod določenimi pogoji do zaupnih bančnih podatkov dostopa tudi parlamentarna preiskovalna komisija. Tako se bodo odpravile dosedanje nejasnosti glede tolmačenja tega člena.

Tretji odstavek 126. člena ZBan-2 sicer v 6. točki že sedaj določa, da dolžnost banke glede varovanja zaupnih podatkov ne velja v drugih primerih, ker zakon izrecno določa dolžnost banke glede posredovanja teh zaupnih podatkov posamezni stranki, vendar pa Zakon o parlamentarni preiskavi, ki je zakonska podlaga za delovanje parlamentarne preiskovalne komisije, izrecno te dolžnosti banke ne določa. S predlagano dopolnitvijo 126. člena se nejasnosti glede njegovega tolmačenja odpravijo. Parlamentarna preiskovalna komisija bo lahko dostopala do zaupnih bančnih podatkov, s katerimi razpolaga banka, pri čemer možnost dostopa ne bo absolutna, temveč bo še naprej omejena z Zakonom o parlamentarni preiskavi. Preiskovalne pristojnosti in pooblastila parlamentarne preiskovalne komisije so namreč omejeni z ustavno opredeljenim položajem in pooblastilom Državnega zbora ter glede na mandat preiskovalne komisije, kot izhaja iz akta o odreditvi parlamentarne preiskovalne komisije.

Treba je povedati, da smo v zakonodajnem postopku dodali, da se med subjekte, ki pod določenimi pogoji lahko dostopajo do zaupnih bančnih podatkov, uvrsti tudi Računsko sodišče Republike Slovenije. Slednje je namreč po zakonu, ki ureja računsko sodišče, pristojno za revidiranje poslovanja uporabnikov javnih sredstev, med katere zakon

uvršča tudi banko, v kateri imata država in lokalna skupnost večinski delež. S predlagano dopolnitvijo se tako odpravi nejasnost glede upravičenosti dostopa zaupnih bančnih podatkov s strani Računskega sodišča Republike Slovenije, s katerimi se le-ta seznanijo oziroma jih potrebuje v okviru revidiranja poslovanja bank. V 126. členu Zakona o bančništvu je sicer že določeno, da dolžnost banke glede varovanja zaupnih podatkov ne velja tudi v primeru, kjer zakon izrecno določa dolžnost banke glede posredovanja teh zaupnih podatkov posamezni stranki. Vendar podobno kot v primeru parlamentarne preiskovalne komisije zakon, ki ureja računsko sodišče, te dolžnosti banke izrecno ne določa.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina Stranke modernega centra podprla predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani državni sekretar, kolegice, kolegi!

Pred nami je predlog spremembe in dopolnitve Zakona o bančništvu. Uvodoma je treba povedati, da je Slovenska demokratska stranka trikrat v tem mandatu in vsaj enkrat v prejšnjem mandatu že predlagala podobno spremembo zakona, in sicer ključ zaradi razlogov, da je Slovenija že drugič sanirala bančni sistem na račun davkoplačevalcev, to pomeni edina država od tranzicijskih držav Evrope. Treba je poudariti, da bi bilo treba takšno spremembo sprejeti bistveno prej, kajti vsi vemo, da ima preiskovalna komisija, ki se ukvarja z zlorabami v bančnem sistemu v Sloveniji, veliko težav s pridobivanjem dokumentacije.

V Slovenski demokratski stranki, kot smo že uvodoma povedali, smo že vsaj trikrat predlagali to spremembo zakona, vendar je bila vedno s strani koalicije zavrnjena. Po eni strani na nek način pozdravljamo to odločitev, da se je Vlada končno odločila, da gre v to spremembo in dopolnitev, da se bo s tem olajšalo delo preiskovalni komisiji, vendar smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da bi bila tukaj potrebna širša opredelitev, kdo lahko razpolaga s to dokumentacijo. Zato smo tudi v samo proceduro vložili amandma, ki poleg preiskovalne komisije omogoča dostop do dokumentov tudi Državnemu zboru in vsem delovnim telesom Državnega zbora. Prepričani smo, da je potrebno, da se tudi poslanke in poslanci lahko seznanimo z vsemi podatki o bankah, kajti rdeča nit, ki jo sledimo v Slovenski demokratski stranki, je predvsem to, da bi bilo v primeru, da je bila banka sanirana z davkoplačevalskim denarjem, nujno potrebno, da tudi državljanke in državljani Republike



Slovenije vedo, zakaj je bil ta denar porabljen, predvsem pa da državljani in državljanke Republike Slovenije pridejo do tega, kdo je odgovoren za nastalo luknjo.

V Slovenski demokratiški stranki ne bomo nasprotovali predlaganemu zakonu, prepričani smo, da je korak pravilen. Obžalujemo, da je Vlada to naredila, vsaj po našem mnenju, 3 leta prepozno, kajti morala bi narediti to na začetku mandata. Še enkrat ponavljam, preiskovalna komisija je imela ogromno težav s pridobivanjem podatkov in vsi vemo, da je tukaj časovna komponenta pri odkrivanju zlorab in kaznivih dejanj zelo pomemben dejavnik. Torej, zamudili smo približno 3 leta na račun vlade Mira Cerarja in te koalicije, kajti Slovenska demokratiška stranka je že na začetku tega mandata predlagala korake sprememb v tej smeri, kot se je sedaj odločila Vlada Republike Slovenije.

Pričakujem pa od koalicije, da še enkrat premisli v zvezi z vloženim amandmajem, ki smo ga vložili v Slovenski demokratiški stranki, da bi imela poleg preiskovalne komisije dostop do teh dokumentov tudi delovna telesa Državnega zbora in ne nazadnje tudi, da bi se o teh dokumentih lahko razpravljalo na plenarni seji Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, lepo pozdravljeni!

Novelo Zakona o bančništvu bomo v Poslanski skupini Desus tako kot smo jo na delovnem telesu seveda tudi na plenarni seji soglasno podprli. Naša preiskovalna komisija, državnozborna, ki ugotavlja zlorabe v slovenskem bančnem sistemu, že nekaj časa opozarja na težave, ki jih ima pri pridobivanju zaupnih bančnih podatkov. V Desusu menimo, da komisija, četudi je ne vodijo predstavniki Desusa, zelo dobro, zelo korektno opravlja svoje delo, in želimo, da je to delo še učinkovitejše, še hitrejše in še bolj nemoteno prav s spremembo tega zakona, da bodo zaupni bančni podatki še hitreje in še lažje na voljo. Sicer že sedanje besedilo spreminjajočega se 126. člena Zakona o bančništvu dopušča dostop do zaupnih podatkov tudi parlamentarni preiskovalni komisiji, a vendar v praksi prihaja do različnih interpretacij, različnih tolmačenj tega člena in s tem povezane neenotnosti glede sodne prakse. Zato bo sedaj, prepričani smo v to, bolj odločno, da se med izjeme do varovanja dolžnosti zaupnih podatkov izrecno da tudi primer, ko te podatke pisno zahteva preiskovalna komisija, kadar v skladu z zakonom izvaja svojo za to določeno preiskavo. Ob tem pa je seveda treba povedati tudi to, da možnost dostopa do teh podatkov ne bo absolutna, saj bo še naprej omejena z Zakonom o parlamentarni preiskavi,

in prav je tako. Pristojnost in pooblastila parlamentarne preiskovalne komisije so namreč omejeni z z ustavo opredeljenim položajem in pooblastili Državnega zbora ter glede na mandat preiskovalne komisije, kot izhaja iz Akta o odreditvi parlamentarne preiskave.

V Desusu se nam zdi prav tudi to, da se med subjekte, ki pod določenimi pogoji lahko dostopajo do zaupnih bančnih podatkov, sedaj uvršča tudi Računsko sodišče. To je namreč po zakonu, ki ureja njegovo delovanje, pristojno za revidiranje poslovanja uporabnikov javnih sredstev, med katere zakon uvršča tudi banko, v kateri ima država ali pa lokalna skupnost svoj večinski delež. Zaradi ocene, da bi se lahko tudi Računsko sodišče soočilo s podobno težavo pri dostopu do nujno potrebnih podatkov oziroma informacij, ki jih potrebuje za izvedbo samega dela, torej revizije, smo odpravili tudi to nejasnost. V jeseni pričakujemo na dnevnem redu tudi spremembo Zakona o Banki Slovenije, kjer bomo, prepričani bodite v to, opredelili tudi, da bo omogočeno nemoteno izvajanje gledanja pod prste, nemoteno izvajanje revizij tudi Računskemu sodišču v Banki Slovenije, pa naj si misli o tem kdo v tujini ali doma, karkoli si hoče. Iskreno se veselim obravnave tega zakona, ampak to je že zgodba za toplo, če že ne vročo jesen.

Da ne bom preveč zašel, v sled naštetega, kar zadeva spremembe ZBan-2, bomo v Poslanski skupini Desus predlog spremembe tega zakona, kot rečeno, soglasno podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložene amandmaja z dne 13. 7. 2017.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Podpiram rešitev, ki jo je Vlada pripravila, in sicer da bodo lahko tudi nekatere druge inštitucije, tudi preiskovalna komisija Državnega zbora, dobile določene podatke od banke, ki jih potrebujejo. Za kaj pravzaprav gre pri vsej zadevi? V bistvu gre za davčno tajnost. Slovenska demokratiška stranka predlaga, da teh podatkov ne dobi samo preiskovalna komisija, ampak da dobijo te podatke tudi druge komisije in da jih dobi seveda tudi Državni zbor. Zakaj je temu tako? To je prvi del amandmaja, drugi del amandmaja se pa nanaša seveda na tiste banke, ki so enostavno šle v stečaj.

V bistvu izhaja vsa zadeva iz enega stavka na začetku vladnega gradiva, ki pravi, da bančno poslovanje »temelji na zaupanju«, v



oklepaju, »zaupanju banke, da bo kreditojemalec vrnil sposojeni denar; zaupanju kreditojemalca, da bo banka z njegovimi podatki ravnala skrbno in bo spoštovala njihovo zaupnost«. Se pravi, da bo s podatki kreditojemalca, tistega, ki bo dejansko vzel kredit, ravnala skrbno in zaupno. Ob tem, da bo ta vrnil kredit. To je vse lepo in prav. Verjetno to piše v vsakem učbeniku o finančnem poslovanju, bančnem poslovanju in tako naprej. Težava pri zaupanju nastane takrat, ko kreditojemalec ne vrne denarja in ne vrne kredita banki in banka ne dobi tega nazaj. Ali je ta banka še dolžna varovati bančno tajnost in ali dejansko potem ta odnos še temelji na zaupanju, če se sumi, če se ve in tako naprej, da je v bistvu nek kreditojemalec namerno in zavestno vzel kredit pravzaprav zato, da ga bo porabil in ga potem ne bo vrnil? Tukaj je seveda celotna zgodba. In zaradi tega, ker ta kreditojemalec – pa ni samo eden, ampak jih je več – ne vrne denarja, pride banka v situacijo, ne bom zdaj nekega učenega finančnega izraza uporabil, ampak takega, ki že temelji na zgodovini, pride banka v bankrot. To je, lahko rečemo, stečaj, bančni stečaj, poslovni stečaj in tako naprej – enostavno bankrot.

V 19. stoletju – vsaj tako je v nekaterih romanih francoskih književnikov napisano, da takrat – so si dali bankirji kroglo v glavo. Balzac je o tem pisal. Danes je seveda situacija malo drugačna. Danes je malo drugačna, ker takrat, ko banka pride v bankrot, in tako je prišla Nova Ljubljanska banka in NKBM in še nekatere druge banke, je pred bankrot stopila država. Kdo pa je zdaj ta država in kako je stopila ta država? Seveda Vlada, Banka Slovenije in tako naprej, na način, da je uporabila davkoplačevalski denar. In tukaj se zdaj postavlja vprašanje zaupnosti med kreditojemalcem in kreditodajalcem, še posebej, če ta kreditojemalec zavestno ni vrnil denarja in je zavestno vzel to posojilo in tako naprej. Ga ni. Mi ga še vedno ščitimo do določene mere. Pač predlog SDS je, da se pa ne bi več tako ščitil, da bi imele tiste osebe, ki so bile izvoljene s strani državljanov in državljanek, katerih denar je bil uporabljen za to, da ta banka ni šla v bankrot, pravico vedeti. Pravico vedeti, kako je šla ali pa kako bi šla banka v bankrot, če ne bi uporabili njihovega denarja. Zadeva je zelo enostavna in zaradi tega Slovenska demokratska stranka meni in predlaga ta amandma, da če že ne drugi, imamo vsaj poslanci in poslanke, ki smo izvoljeni od tistih, ki so dali denar za to, da banka ne bi šla v bankrot, pravico vedeti, kaj je banka delala s tem denarjem, kako je delala s tem denarjem, ali je delovala skrbno, kako je z dokumenti in tako naprej in tako naprej. Ampak tukaj, kot razumem, glede tega v koaliciji ni soglasja ali pa koalicija v bistvu temu nasprotuje in reče, dobro, samo preiskovalna komisija, ki ima posebne naloge, da bo preiskala vse te zadeve, bo lahko zdaj dobila te podatke. Ne pa

tudi Državni zbor, ne pa tudi ostali poslanke in poslanci in tako naprej in tako naprej.

Pa zakaj ne? Koga ščitite? Koga ščitite?! Vlada, koga ščitite? Banke bi šle v bankrot, če se ne bi uporabil denar davkoplačevalcev. In zakaj zdaj nimajo vsaj poslanci, ki so bili izvoljeni s strani teh davkoplačevalcev, pravice vedeti, zakaj, kako in tako naprej. Gre tukaj za kakšno bančno tajnost? Halo?! Kakšno bančno tajnost? Nekdo je nekoga okrog prinesel, prelisicil, če želite. In zdaj Vlada ščiti tistega, da pa ne more vsem dati teh podatkov. Poglejte, tukaj nekaj ni v redu, tukaj nekaj ne gre čisto človeško, moralno, etično, kakor hočete, SMC, vi se na to ozirate, ampak tukaj nekaj enostavno ne gre skupaj. Zadeve so enostavne. Pustimo mi zdaj vse direktive in tako naprej, zadeve so človeške, razumljive, razumljive ljudem. In tukaj mi predlagamo, da se ta amandma dejansko sprejme. Nobene škode ne bo. In nobene škode ne bo, če bodo davkoplačevalci imeli pravico vedeti tudi za tiste banke, ki so šle pa morda, kljub temu da so dobile denar davkoplačevalcev, dobile denar volivk in volivcev, v stečaj. Imamo tudi take banke, ki so šle stečaj, ali pa v bankrot, če želite ta lepši izraz. Šle so v stečaj, čeprav smo davkoplačevalci v njih vložili nekaj 100 milijonov. Pri nas se seveda zdaj rešujejo te zadeve, če želite zgodovinsko gledano, v 21. stoletju drugače kot so se v 19. stoletju. V 19. je nekdo prevzel odgovornost, tako piše v romanu. V 21. imamo pa direktive pa Evropsko centralno banko pa ta predpis pa tisti predpis pa tako naprej, ampak zadeve so popolnoma enostavne.

Mislim, da bi tukaj dejansko morali sprejeti odločitev in sprejeti tudi amandma Slovenske demokratske stranke, da imajo, če že ne drugi, vsaj poslanci in poslanke, ki smo izvoljeni s strani državljanov in državljanek, ki so poplačali te banke zato, da niso šle v bankrot, pravico vedeti, kaj so dejansko delale. In tukaj je seveda zdaj – veste, ko govorite tudi v tem gradivu o interesu varovanja tajnih podatkov, trči ob javni interes, tako piše, v tem primeru varovanje podatkov trči ob javni interes. Kje pa piše, da je javni interes bančna tajnost? Javni interes je, da ljudje, ki so dali denar za banke, zato da niso šle v bankrot, dobijo te informacije. To je javni interes. Obrnjeno! Tako da glejte, jaz ne bom zdaj govoril, kaj vse se je dogajalo v preteklih letih na tem bančnem področju, ampak imamo javni interes, da ljudje to vedo. Mislim, da je to pravično, pravilno, tudi zato, da se ve, za kaj je šel ta denar, komu je šel ta denar, in da se enostavno te zadeve, kot tukaj v gradivu piše, ne ponovijo več. Da se ne ponovijo več. Da se bankroti na podlagi goljufij ne ponavljajo v tej državi.

Zaradi tega bom jaz seveda tudi podprl predlog oziroma amandma Slovenske demokratske stranke in mislim, da je, če ne drugega, razumljiv, logičen, pravičen, moralen, etičen, karkoli želite še zraven. Hvala lepa.



PREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.
Z Andrejem Šircljem se popolnoma strinjam v oceni, da je ta vlada in koalicija naredila bistveno premalo, da bi se preiskalo, kaj vse je šlo narobe v sanaciji bančnega sistema in kaj vse je šlo narobe v sami bančni in finančni krizi, ki jo je Slovenija doživela. To je v bistvu prva pokrizna vlada, kriza se je pri nas na tak ali drugačen način vlekla nekje do zadnje četrtine leta 2013. In vi kot prva pokrizna vlada nosite to odgovornost, da bi morali to preiskati, razčistiti in odgovorne pripeljati pred sodišča, pred organe in državljane.

Še enkrat bom ponovil stvari, ki ste jih obljubili, pa jih niste naredili. V koalicijskem sporazumu je na zelo izpostavljenem mestu zapisano, da boste pripravili zakon o sistemski preiskavi projektov državnega pomena. Ta zakon ste na začetku mandata celo pripeljali v Državni zbor. Mi smo ga podprli v Združenih levici, čeprav je bil narejen čudno, ampak smo rekli, dobro, bomo v drugem branju skupaj popravili ta zakon, ga postavili na noge, zato da bo lahko preiskava začela delovati. Zdaj je že predvolilno leto in tega zakona ni nikjer oziroma ga je minister Klemenčič umaknil in smo ga dobili še enkrat pred nekaj tedni v praktično identični obliki, kot je bil na začetku mandata. To je nesprejemljivo in ne vem, zakaj niste pripravljene te koalicijske zaveze uresničiti.

Druga stvar, ki nas moti, je, da ta koalicija ščiti Banko Slovenije, guvernerja Jazbeca in s tem posredno vse, kar se je v tej sanaciji dogajalo. Ocena, da je Slovenija sanacijo bank preplačala za 1,5 milijarde evrov, ni samo ocena nekaterih ekonomistov. To je povsem utemeljena domneva, ki jo kažejo vse primerjave z drugimi evropskimi državami. V Španiji je bila razlika med stresnima testoma, ki sta bila napravljena od spodaj navzgor in obratno, zanemarljiva. Pri nas je bila ta razlika kar 1,5 milijarde evrov in Banka Slovenije se je odločila, da bo upoštevala dražji test. Po čigavem navodilu, s kakšnimi vzgibi in kdo je s tem profitiral, ne vemo. Vemo pa, da smo bili državljanke in državljani oškodovani za 1,5 milijarde sredstev, in si lahko predstavljate, kaj vse bi lahko v tej državi s tem denarjem naredili.

Če se dotaknem amandmajev tega zakona. Kot rečeno, mi bomo ta zakon podprli in močno podpiramo obe rešitvi, ki sta v njem zapisani. Se pravi, podpiramo, da lahko preiskovalne komisije v parlamentu pridobijo podatke, ki imajo oznako tajnosti, in tudi podpiramo, da Računsko sodišče lahko pridobi podatke, ki imajo oznako bančne tajnosti. Amandma Slovenske demokratske stranke to zadevo širi, in sicer na način, da bi lahko te podatke pridobil katerikoli odbor ali komisija v Državnem zboru, če je banka prejela državno pomoč, in da varovanje podatkov ni potrebno, če je banka prenehala obstajati ali če je najmanj 10

let pred prenehanjem prejela državno pomoč. S tem pa se ne strinjamo, in sicer iz dveh razlogov. Po eni strani je formulacija preširoka, ker to pomeni, da bi bil v bistvu dostop do podatkov, ki lahko služijo političnemu, osebnemu in takšnemu in drugačnemu obračunavanju, tudi če za to ni utemeljenih razlogov, preveč odprt. Namreč, katerakoli komisija v Državnem zboru bi lahko te podatke dobila in z njimi ravnala na kakršenkoli način, ker v to definicijo, ki ste jo zapisali, praktično padejo vse banke. Po drugi strani je pa preozek, ker se dotika samo bank, ki so prejele državno pomoč. Tukaj mislim, da če se pogovarjamo o tem, je treba vse banke obravnavati z enakimi vatli, ampak preiskovati jih fokusirano, torej naj se s tem ukvarja Računsko sodišče in naj se s tem ukvarjajo preiskovalne komisije v Državnem zboru, ki morajo s pridobljenimi podatki ravnati odgovorno.

Glede na to, da zakon po naši oceni na ustrezen način tema dvema kriterijema zadostuje, ga bomo podprli, ne moremo pa podpreti amandmaja.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik.

Moram priznati, da mi je v veselje biti na koncu razpravljavcev, kajti spoštovani kolegi so pred mano postavili nekaj razmišljanj ali tez in ne morem, da ne bi takoj v tem kontekstu tudi začel. Ampak kljub vsemu uvodoma povem, da govorim kot poslanec v svojem imenu in predlog Poslanske skupine SDS gladko zavrčam. Bom pa v nadaljevanju povedal, zakaj.

Glede na spoštovanega kolega, ki je govoril o, če temu tako rečem, zaupanju, v bistvu mislim, da v neki smeri podobno razmišljamo, vendar se fokusiramo popolnoma v drugo smer, kajti zaupanje – če se dotikamo finančne institucije, v tem primeru banke, je preprosto treba vedeti to, kar je že obrabljena floskula, da za bančni sistem velja, da je denar plaha ptica – in bistvo, ko se dotikamo besede zaupanje v tem segmentu banke, pomeni predvsem tisti denar, ki predstavlja osnovno sploh, da banka deluje ali da sploh ima svoje procese. In to se govori o prihrankih, to se govori o depozitih, se pravi tovrstna sredstva, na podlagi katerih je potem ta drugi del dejavnosti, ki je primarni in ki je v neki smeri tudi dobičkonosen. Se pravi, poleg ostalih bančnih storitev so še ta tako imenovana kreditna razmerja. Zaradi tega je to zaupanje, vsaj jaz tako razumem iz vladnih gradiv, predvsem v tem kontekstu, ja zaupanje, kar se tiče podatkov, vendar velja tako, kot če ima, upam, da ne bom narobe razumljen, podredno vlogo. Kajti bistvo zaupanja je, da imaš stabilno finančno bančno poslovanje.

Tisto, kar v neki smeri moram povedati, ker sem bil izzvan, je to, da si v tovrstnih



političnih retorikah predpostavljam, da ko se dotikamo nekih argumentov za in proti, je prav, da poznamo vsaj osnove Obligacijskega zakonika. Kajti Obligacijski zakonik zelo jasno govori posojilna in kreditna pogodba. Zakaj se v politični retoriki to kar stalno zlorablja? Bom šel v primer. Pridem v banko in zaprosim za 10 milijard kredita in se vodstvo ali tisti, ki odloča o kreditnem razmerju, odloči, da mi ga odobri brez zavarovanja. Ne morete potem meni reči, da sem jaz glavni krivec zaradi tega, ker nisem vrnil kredita. Predvsem zaradi tega, ker ima tisti, ki odobri, tisti, ki nakaže denar, vse vzvode, da preceni pred odobritvijo, ali sem kreditno sposoben, ali dam neko zadevo za zavarovanje, ki je ekvivalent glede na znesek, ki ga dobim. Zato se moram tukaj zelo jasno postaviti na tem stališču, ker že dobri dve leti s tega mesta odločno govorim, da je odgovornost za 5-milijardno bančno luknjo v prvi vrsti na strani uprav in nadzornih svetov, odvisno od višine posojila. Kajti oni so tisti, kot smo že dostikrat rekli, ne samo načelo dobrega gospodarja, tudi zlasti načelo skrbnosti strokovnjaka velja za ta mesta posameznikov, ki opravljajo ta dela in naloge. Oni imajo vrsto pravil, ki jih tudi sami sprejemajo, in so zavezani držati se lastnih pravil. Da ne govorim potem tukaj še pravil regulatorja banke, da ne govorim v tem primeru tudi evropskih centralnih bank in vseh mogočih direktiv. Ogromno tovrstnih pravil, predpisov je, ki se jih morajo držati tisti, ki jim je zaupano vodenje ali upravljanje bank. In jaz kot stranka – težko je potem reči, da sem zlorabil. Je v nadaljevanju tudi ta opcija, prav gotovo, če sem zlorabil tako, da sem dal neke napačne podatke, če sem zavajal odločevalca s popolnoma drugimi informacijami.

Zaradi tega pravim, če se vrnem potem na sam amandma, zakaj je v neki smeri prvi del vloženega amandmaja zame osebno nesprejemljiv. Predvsem zaradi tega, ker bančna preiskovalna komisija ocenjuje in ugotavlja politično odgovornost, in za nas kot poslance je pomembno, da smo, če smo člani bančne parlamentarne preiskovalne komisije, zavezani tudi k tako imenovani tajnosti, zavezani molčečnosti. Če se pa pogovarjamo tukaj o Državnem zboru ali o matičnih odborih, potem to pomeni, da so določeni podatki, informacije, listinske, kakorkoli že, ki bi se jih na tak ali drugačen način iz take pravne podlage pridobilo, resnično vsi javni. In tukaj smo zavezani v končni fazi ravno zaradi stabilnosti finančnega sistema skrbeti, da poslovnim bankam resnično v polnem obsegu omogočamo njihovo normalno poslovanje na trgu, kjer, tako kot rečeno, zelo jasno dobesedno poslušajo izključno na podlagi zaupanja, in za verjetnost, da so tako imenovani depoziti ali vložena denarna sredstva varno shranjena. Seveda potem podredno tudi podatki.

Nekaj besed, zakaj je bil ta predlog koalicijske. Moram priznati, da se zahvaljujem za široko razumevanje, predvsem zaradi tega, ker ne samo da parlamentarna preiskovalna komisija

omogočamo vse vzvode, da resnično zelo hitro pridobi podatke glede na to, da je tudi izvršilna veja oblasti tej naši komisiji kar onemogočala marsikatero hitrejšo aktivnost ... Res je, da smo mogoče malce prepozni, ampak saj veste, človek ima tudi pred očmi, da imamo organe pregona, policijo, tožilstvo, sodno vejo oblasti, in vseeno si marsikdaj misli, saj ni treba z nekimi neposrednimi zakonskimi podlagami določati, da se kaj bistveno premakne. Dejstvo je, da se je ugotovilo, da če se resnično želijo učinkovito ugotavljati tovrstne zlorabe, to potrebujemo. Sam moram priznati, da sem kritičen in se strinjam s kolegom, da moja vlada ni ne vem kako zelo aktivna na tem področju, in tukaj delim, recimo temu, nekaj razočaranja, kajti pričakovanja pri odkrivanju tako imenovanih odstopanj pri bančni luknji so bila večja.

Moram se dotakniti še enega od uvodničarjev, ki pravi, da je to politični prestiž. Mislim, da se je malce zmotil, kajti politični prestiž je bil pri določitvi ali sestavi bančne preiskovalne komisije, ko se je ustanavljala. Spominjamo se lahko, ker je bilo res veliko govora in precej časa porabljenega za to, kdo bo predsednik bančne preiskovalne komisije. Takrat je politični prestiž. Danes se o tem ne bi pogovarjal, če se pogovarjamo o vsebini amandmajev, za katero je potrebno, da se dopolni predvsem zaradi tega, da je večja učinkovitost in da se hitreje pride do tistih rezultatov, ki jih vsi pričakujemo.

Še nekaj besed, kar se tiče Računskega sodišča. Moram priznati, da sem zelo vesel, da je tudi tukaj prišlo do kar širšega konsenza, kajti tako Ljubljanska banka kot tudi ostale banke, ki so v državni lasti, so dobesedno pod tistim sistemom, kjer ima Računsko sodišče možnost, da vpogleda v njihovo poslovanje. Tisti, ki malce spremljate tovrstne posle – bili smo kar malce razočarani, da vodstvo Nove Ljubljanske banke ni omogočilo Računskemu sodišču na vpogled vseh listin. Morda zavestno, morda jih pa preprosto niso imeli, ker so jih lahko tudi uničili. Ampak bistvo je, da se ugotovi, da če listin ni, to pomeni, da je res končno treba narediti bistveni premik tudi na področju organov pregona. Kajti če poslovnih listin ni, to pomeni neposredno določbo Kazenskega zakonika, zakaj poslovnih listin ni – ker so se preprosto uničile. Če se sklicujejo na izgubo, to preprosto ne šteje. Zaradi tega se vrnem še na ta del Računskega sodišča. Prav je, da se to tudi uzakoni, se pa tudi sam zelo strinjam, da bi bilo dobro, da se Računsko sodišče tako ali drugače vzpostavi tudi v sistem centralne banke. Ampak to so aktivnosti, ki so najverjetneje tudi pred nami in bo to velik izziv ne samo za zakonodajni organ, najverjetneje tudi za izvršilno vejo oblasti.

Če zaključim, prav je, da smo nekako prišli do spremembe Zakona o bančništvu. Predvsem v tem, da bančni parlamentarna preiskovalna komisija resnično omogočimo, čeprav malce pozno, dobre pogoje predvsem s tem, da se tudi s strani izvršilne veje oblasti ne



bo več oviralo pri pridobitvi posameznih dokumentov. Mislim pa, da je zaveza vseh nas tukaj, da resnično aktivno delujemo in pomagamo z različnimi pristopi, da bančna preiskovalna komisija opravi svoje delo v tem mandatu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj ima repliko.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Repliciral bom kolegu Dušanu Verbiču. Sem tisti, ki ga je on imenoval, ki je govoril o zaupanju, sem se zdaj kar sam javil. Res je, da je zaupanje pomembno za bančni sistem. Ampak če zaupanja ni več, ker ga je nekdo enostavno prekinil, potem ga najbrž ni na obeh straneh. Pri tistem, ki je dal denar, da sploh lahko deluje, še toliko več. Sami ste omenili, da so to depozitarji. Kdo pa so depozitarji? To so največkrat fizične osebe, da tako rečem, oziroma državljani in državljanke. In toliko bolj so seveda zaradi tega, ker je bil njihov denar uporabljen za neke kredite. Vsi vemo, kako dejansko poteka bančno poslovanje, na osnovi depozitov se da določen odstotek denarja za kredite, ima se pa likvidnostna rezerva in tako naprej. In potem iz teh depozitov so nastali krediti, ki niso bili vrnjeni. Tukaj je moralno, bom rekel, bančno poslovanje še bolj na tnal, ker je to denar teh fizičnih oseb, ki je bil zafrčkan. In potem so ga morali še enkrat dati kot davkoplačevalci. Zaradi tega je še bolj upravičeno, da v Državnem zboru, kjer sedimo predstavniki teh depozitarjev in teh ljudi, dobimo te podatke. Gospod Verbič, naj vas ne skrbi glede tajnosti. Katerakoli seja v Državnem zboru je lahko tajna. To ni samo preiskovalna komisija. To je lahko ta seja, to je lahko komisija, to je lahko katerikoli odbor. In ta argument, da se to ne da, ker bi pa potem postalo vse javno in v časopisih, enostavno, gospod Verbič, to ne zdrži. Vse je lahko tukaj tajno. Zdajle lahko zapremo sejo za javnost, če bomo govorili o tajnih podatkih. Ta amandma ne odpira te javnosti v smislu, da se bodo pa zdaj na javnih sejah imena in priimki in tako naprej govorili. To vemo, da ne gre tako v pogledu depozitarjev in tako naprej, vsaka seja je lahko tajna.

Mislim, kakorkoli že, da je ta, amandma upravičen, tudi zaradi razlogov, ki sem jih dejansko povedal prej, in zdaj sem jih samo na kratko povzel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Replike na repliko ni. Bom pa dal še en krog, ker vidim, da je več takih, ki bi radi razpravljali. Prosim, če se prijavite.

Gospod Janko Veber, imate besedo, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

V okviru razprave amandmaja k 3. členu, ki ga je pripravila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, bi želel predvsem izpostaviti izjemno pomembno dejstvo, ki se je zgodilo pravzaprav na seji matičnega delovnega telesa, in to je amandma, s katerim smo omogočili dostop Računskemu sodišču do vseh podatkov, ki jih potrebuje, kadar gre za sanacijo bančnega sistema z javnimi sredstvi. Mislim, da je to tisti zelo pomemben korak, če bo ta zakon sprejet, v kar ne dvomim, ker je podpora zagotovljena, vsaj v teh stališčih poslanskih skupin do sedaj. Poročilo Računskega sodišča je v zelo veliko pomoč Državnemu zboru in tudi preiskovalni komisiji, ki je sestavni del tega zakona, da lahko nemoteno dostopa ali pa bistveno bolj poenostavljeno dostopa do teh podatkov, kot smo to imeli možnost do sedaj. Prepričan sem, da bo Državni zbor kot politični organ zaradi tega, ker bo Računsko sodišče kot vrhovni revizor v Republiki Sloveniji pripravilo ustrezen pregled ... Če se samo ne bo za to odločilo, imamo poslanke in poslanci možnost, da to predlagamo Računskemu sodišču, in seveda se potem tudi odloči za tak pregled, če se že samo ne bo odločilo. To gradivo je zelo dobra podlaga potem ne samo za delo preiskovalne komisije, ampak poročilo Računskega sodišča zagotovo lahko obravnavajo tudi druga delovna telesa. Tukaj mislim, da smo pravzaprav res dosegli tisti učinek, da lahko kot politika potem tudi dobimo čim kvalitetnejše podatke zato, da analiziramo stanje v vzrokih za javno dokapitalizacijo bank. Kljub vsemu je Državni zbor politični organ, in če imamo podatke Računskega sodišča, so zagotovo tudi naše politične odločitve bistveno kvalitetnejše in bistveno bolj racionalne, če temeljijo na podlagi ugotovitev Računskega sodišča. Prepričan sem, da bodo potem lahko tudi mnoga delovna telesa, če bodo ugotovila recimo, da so ti ukrepi, ki so bili uvedeni recimo v bančnem sistemu, posledično prenesli tudi posledice pri socialnem položaju ljudi – to zagotovo lahko obravnava tudi odbor, ki je pristojen za socialni položaj ljudi. Tako vidim ves ta proces, ki bi lahko potekal.

Ključno se mi resnično zdi to, da omogočamo Računskemu sodišču, da dobi možnost na podlagi pisne zahteve, kot je zapisano, da opravi pregled, in s tem zaokrožimo nekako naše skupne pristojnosti, ki jih imamo. Ne nazadnje Računsko sodišče poroča Državnemu zboru, in to je tisto, kar je pri vsem tem postopku ključno. S tem se tudi izognemo vsem morebitnim očitkom ali zapletom, ki se kažejo v razpravah pri tem amandmaju, ali je nekaj mišljeno, da se lahko uporablja na način, da se razkrivajo določeni podatki ali ne. To je vedno ena od dilem, s katerimi se srečujemo, tudi pri tem amandmaju je ta dilema izpostavljena. Ko dobiš poročilo Računskega sodišča, so seveda tudi zelo jasno navedeni pogoji za dostopnost do teh podatkov in te mora potem spoštovati tudi drugo delovno



telo, ki hoče to gradivo obravnavati. Mislim, da je sedanja rešitev ali pa pravzaprav dopolnitev, ki se je zgodila na odboru, izjemno kvalitetna, in sem prepričan, da nam bo vsem omogočala na povsem nesporen način dostop do tega gradiva in seveda tudi ustrezno obravnavo potem ne samo na preiskovalni komisiji, ampak tudi na ostalih delovnih telesih, ki bodo videla in zaznala interes zaradi ugotovitev recimo Računskega sodišča.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Kolegice, kolegi!

Kar smo že uvodoma napovedali tudi pri stališču, jaz sem prepričan, da je ta razprava danes nujna, je potrebna, in s tem, kar zagovarjajo, ne vem, vsaj spoštovani kolega poslanec Stranke modernega centra, kolega Verbič, se ne morem strinjati. Že kolega Šircelj je pri repliki jasno povedal, da določene zadeve, s katerimi poskuša koalicija opravičiti to, da ne bo podprla našega predlaganega amandmaja, ne držijo. Osebnostno sem mnenja, da bi bilo treba narediti pri tej dopolnitvi Zakona o bančništvu še korak dalje, korak dalje, kot ga predlaga Slovenska demokratska stranka, in sicer ne samo preiskovalna komisija, ampak tudi delovna telesa Državnega zbora in pa ne nazadnje tudi kot plenarna seja. Res ne vem, česa se koalicija oziroma česa se Vlada tukaj boji. Glejte, sistem je isti. Z zaupnimi informacijami moramo ravnati enako, ali se z njimi seznanimo na preiskovalni komisiji ali se seznanimo na odboru ali se seznanimo na plenarni seji. Okej, pomembno je, da se je naredil korak naprej, da bo vsaj preiskovalna komisija lahko prišla hitreje do zahtevanih dokumentov, kajti tukaj sem mnenja, da je časovna komponenta pomembna. Časovna komponenta pa ne igra v prid preiskovalne komisije, ampak igra v prid predvsem tistih, ki so verjetno zlorabili slovenski bančni sistem. Prepričan sem, da je bilo kar precej zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ne nazadnje več kot 5 milijard na dokapitalizacijo s strani davkoplačevalcev, to jasno tudi govori.

Osebnostno bom jaz podprl ta predlog našega amandmaja. Na drugi strani, ko govori kolega Verbič tudi o zaupanju, pa poglejte, tukaj notri je tudi sistem, ko gre banka v stečaj. Takrat, ko je banka v stečaju ali pa v likvidaciji, mislim, da ne moremo govoriti o nekem zaupanju v sam sistem. Prepričan sem, da je korak in amandma, ki je predlagan s strani Slovenske demokratske stranke, korak v pravo smer. Je pa tudi korak, ki ne ogrozi zaupnosti podatkov, ne ogrozi bančnega sistema. Prepričan sem, da bi se poslanci in poslanke morali seznaniti s temi informacijami in jih dobiti čim hitreje. Še enkrat obžalujem, da, kljub temu

da je Slovenska demokratska stranka že trikrat v tem mandatu predlagala takšen predlog spremembe zakona, ta s strani koalicije ni bil podprt še v prejšnjem mandatu, in ne nazadnje je preiskovalna komisija imela veliko težav pri pridobivanju dokumentov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dušan Verbič, izvolite, imate besedo.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa še enkrat.

Če začnem kar na koncu tega, kar je moj spoštovani predhodnik komentiral. Jaz sem potegnil podatke, da je rekel, trikrat v tem mandatu. Dejstvo je, da ste vložili v parlamentarni postopek decembra 2013, to se pravi pred našim mandatom, potem pa februarja 2015 ter decembra 2016. Ne bom se spuščal v ta dialog, kar se tiče varstva podatkov in podobno, kajti moram priznati, da se deloma strinjam s kolegoma, ki se ju je to dotaknilo, vendar sem kljub vsemu bistveno bolj na naslednjem stališču. Če pogledamo pristojnost tako Zakona o parlamentarni preiskavi kot tudi sam sklep, zelo jasno piše, da parlamentarna preiskovalna komisija z namenom izvajanja preiskovalnih dejanj zahteva predložitve zaupnih podatkov o komitentih bank, če je to potrebno za uresničitev ciljev parlamentarne preiskovalne komisije. V tem kontekstu se v neki smeri preprosto ne strinjam, da ima Državni zbor ali katerokoli drugo telo možnost tovrstne podatke dobiti. Saj zato smo ustanovili v Državnem zboru specialno parlamentarno preiskovalno komisijo, da ima res možnost dobiti praktično vse podatke. V tem kontekstu sem predhodno tudi razpravljal, vezano na zaupnost in podobno.

Dolžan sem še eno zadevo, ki je bila tudi potem v razpravi malce dotaknjena. Odgovorni lastnik, ki postavi upravo in nadzorni svet, tudi pričakuje, zahteva, kakorkoli, ukrep banke, da če se zgodi, da uprava banke zlorablja pri odobravanju posojil in odobrava komitentom brez zavarovanj, brez kakršnekoli možnosti, da se te terjatve ne vrnejo. Zato ima uprava možnost in se običajno tudi vedno to dogaja, da vlaga odškodninske tožbe zoper tiste osebe, ki preprosto iz tako imenovanega obligacijskega razmerja niso vrnile tistega, kar so prejele. Se pravi, je veliko teh institucij, zaradi tega ne vidim tukaj te tako imenovane povezave s politično možnostjo, da se vse vidi, da imamo davkoplačevalci možnost in podobno. Ja, v določenem obsegu, ampak tisti, ki je v neki smeri povzročil, da je do tega prišlo, je krovna oseba, ki je odgovorna. Zaradi tega pravim, da eno je tako imenovana politična odgovornost, drugo pa kazenska, materialna, osebna in podobno potom organov pregona, kot smo rekli. Žal pa ugotavljamo in tukaj smo si enotni, da v zadnjih dveh, treh letih dobesedno organi



pregona ne izvajajo tistega, kar se od njih pričakuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Glede na razpravo – tudi jaz sem jo poslušala – in sem se odločila, da se oglasim, ravno zato ker nekaterih stvari res ne razumem. Ni pomembno, gospod Verbič, dvakrat, trikrat. Res je bila ena zadeva konec mandata, ampak dejstvo je, da smo večkrat vložili ta predlog sprememb zakona in vi ste ga zavračali, vsaj vi v tem mandatu dvakrat. Danes govorite o tem, kako zelo pomembno je. Danes, potem ko dve leti že dela preiskovalna komisija in ki je nenehno opozarjala na to, kakšne težave ima s pridobivanjem podatkov. S pridobivanjem podatkov; verjemite mi, da bi bilo verjetno mnogo več in lažje narejenega za vse te člane, ki so v tej komisiji, če bi do teh podatkov prišli. Da ne spomnim na komisijo, ki je delovala prej, ki ravno tako pa ni dobila nikakršnih podatkov. Sedaj pravite, da koraku, ki ga pa predlagala Slovenska demokratska stranka naprej, pa ostro zoper nasprotujete. Upam, da se ne boste konec mandata spomnili, da morda bi bilo pa to dobro. Vam bom povedala, zakaj.

Obsodilnost na bančnem področju je praktično ničelna. Imeli smo 5 milijard davkoplačevalskega denarja, zaradi dobesedno stečaja, bančne luknje, kakorkoli že, sanacije državnih bank – mi pa pravimo, da morajo biti podatki varovani. Trdim, da če enkrat morajo davkoplačevalci sanirati stvari, praktično ni več nobene tajnosti. Pred kom, spoštovani, bančna tajnost? Kakšna bančna tajnost naj takrat še velja? Tega pravzaprav sploh ne bi smeli več ločevati, kajti tudi krediti, ki se na primer vzamejo med kreditojemalcem in kreditodajalcem, če nekdo ne vrne kredita ali pa kakorkoli že, kot je bil danes pač primer povedan, saj ta pogodba je nična. Ja, če ga ne vrneš, potem nisi upošteval pogodbe, ki si jo sklenil. Kreditojemalec ni pač vrnil kredita. Se pravi, kakšna bančna tajnost naj tukaj še velja, saj ni svojih obveznosti vrnil, – na primer govorim. Kaj ga naj ščiti, kdo ga naj ščiti? Davkoplačevalci naj potem ščitijo? Mislim, da bi vsaka preiskovalna komisija, ki se s tem ukvarja – in tudi Državni zbor – morala priti do podatkov. Kar pa je res nekaj izvzetega iz tega, se pa seveda natančno ve, da vsak organ mora s tajnimi podatki ravnati tako, kot je treba. Tako na seji Državnega zbora ... Saj imamo tudi mi zaprte seje, ampak do podatkov bi vendarle morali priti. Tudi zato, ker se ničkolikokrat govori o korupciji na tem področju, ampak kako, če nekaterih podatkov niso želeli dajati. Tudi sedaj so še težave. Mislim, da bi bilo pač treba omogočiti tudi Državnemu zboru in tudi ostalim, da pridejo do nekaterih podatkov. Saj ne gre za

zlorabo teh podatkov. Gre za lažje ugotavljanje odgovornost in samo na ta način bo to delo lažje, če bomo pač prihajali do podatkov. Danes vsi vidite, kaj vse leti iz te preiskovalne komisije. Stvari, zaradi katerih nas mora vse skupaj boleti glava, ki niso sramota samo za to državo, ampak govorimo o mednarodnem kriminalu. Ta komisija, še enkrat naj vsa spomnim, je imela blazne težave pri pridobivanju podatkov; eno sodišče, drugo sodišče ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ali lahko počasi zaključimo z razpravo? Dobro. Torej zaključujem.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 25. točki dnevnega reda.

S tem zaključujem 12. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVNO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z NEAKTIVNOSTJO MINISTRA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO MAG. DEJANA ŽIDANA PRI IZGUBI NAJBOLJŠIH KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ PRI PROJEKTU MAGNA.**

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Tomažu Liscu. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Podpredsednik, hvala za dano besedo. Kolegi in kolegice, lep predpočitniški pozdrav!

V Poslanski skupini SDS kar nekaj let že zelo aktivno spremljamo dogajanja na področju tako imenovane kmetijske zemljiške politike in nam ni vseeno, kaj se dogaja z našo najboljšo kmetijsko zemljo, ki jo zaradi naših naravnih leg nimamo veliko. Na drugi strani smo seveda zelo veseli, ko v Slovenijo pride kakšen tuj investitor, da še tisti domači ne pobegnejo, in ravno to je problem. Vedno je potrebno poiskati nek pameten kompromis med gospodarsko idejo in zaščito najboljših kmetijskih zemljišč. Primer Magna je tipičen primer, kako ad hoc, nesistemsko, politično se v Sloveniji ravna s kmetijskimi zemljišči. Ravno zaradi tega smo še toliko bolj pozorno spremljali celotno delovanje, predvsem pa spremljali delo ministra mag. Dejana Židana glede izgube najboljših kmetijskih zemljišč pri projektu Magna. In bolj ko smo zgodbo spremljali, več lukenj ima ta zgodba, ki

se ji pravi, minister za kmetijstvo naj bi varoval kmetijska zemljišča.

Verjetno ni treba ponavljati nekaj zgodovinskih dejstev o prihodu Magne, niti tega, da je država do sedaj namenila tako za področje urejanja poslovne cone Hoče - Slivnica pa tudi za podjetje Magna Steyr že 18,6 milijonov evrov. Zelo pa nas skrbi, ker ko na eni strani imamo sklepe resornega odbora za kmetijstvo o zaščiti, še enkrat ponavljam, najboljših kmetijskih zemljišč, se v posmeh tem sklepom, ki jih je celo predlagala koalicijska poslanska skupina, zgodi primer Magna. Že sam zakon je imel kar nekaj problematičnih navedb, ampak v Poslanski skupini SDS smo ga podprli zaradi izključno enega razloga. Na tisti seji pri sprejemanju zakona, ki se uradno imenuje Zakon o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju občine Hoče - Slivnica, smo na eno oko zamižali, da gre zopet za nesistemsko rešitev, ki so rdeča oziroma zelena nit te vlade, ampak ko so tako predstavniki vseh ministrstev pa tudi sami poslanci, predvsem tisti iz štajerskega dela, zagovarjali oziroma zagotavljali, da bo ta projekt prinesel v Slovenijo 3 tisoč, 3 tisoč 100, 3 tisoč 200, 3 tisoč 300, tako namreč se je licitiralo na tisti seji, koliko zaposlenih bo prišlo v to podjetje, smo seveda bili navdušeni kljub zavedanju, še enkrat, da gre za nesistemsko rešitev in da so še kar določena vprašanja, vsaj kar se tiče kmetijskih zemljišč, odprta. Ampak v nadaljevanju zgodbe, kot že rečeno, je čedalje več indicev, da gre za slabo pripravljen gospodarski projekt, ki očitno ima veliko pomanjkljivost na kmetijskem in na ekološkem delu. Tukaj se kaže, da minister Židan ni odigral vloge, ki bi jo moral odigrati. Na to nas navezuje kar nekaj zadev. Že v sklopu sprejema zakona smo opozarjali, da se bo treba, kljub temu da zakon izven systemske zakonodaje rešuje problematiko razlastitve kmetov, da bo treba s tanko mejo rahločutnosti pristopiti do kmetov in jim ponuditi nadomestna kmetijska zemljišča. Potem so se dogajale zgodbe, kot je tako imenovani Rogoški gozd, civilna iniciativa, potem so bili kritiski na mariborski Javni gospodarski zavod Rinka, naj sodeluje pri zagotovitvi zemljišč, in glejte, po pol leta se nekje čudežno iz predala – v Poslanski skupini SDS si drznimo reči iz političnega predala – prišla velikodušna ponudba Perutnine Ptuj, češ, zdaj pa bomo mi rešili vso zadevo; in od takrat naprej ne duha ne sluha.

Najbolj je presenetljivo, ko smo v Odmevih 7. junija slišali ministra Židana, ki je rekel, seveda na vprašanja, ali je Vlada v resnici ponudila druge možnosti lokacije, je odgovoril naslednje: »Tega sam ne vem, zato ker se tudi sam nisem nikoli z Magno pogovarjal. Vem pa, s kakšno informacijo sta prišla tako gospodarski minister kakor tudi predsednik Vlade na Vlado, in sicer da je to za Magno dogovorjeno, da je edina možna lokacija. In je to to in da je to za Vlado prioriteten projekt.«

Ampak vsi vemo, kako se sprejemajo zakoni. Če gre nek zakon v proceduro, morajo potem biti tudi ostala ministrstva nekako zraven. Kajti, če gre za 100 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč, je skoraj nemogoče, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ne bi vedelo, kaj se jim dogaja oziroma kaj se jim bo zgodilo. Kajti že Poslovnik Vlade Republike Slovenije namreč pravi, da morajo biti vladna gradiva usklajena z ministri in vladnimi službami, ki jih zadevajo. V zakonu ni navedbe, da se zakon ni medresorsko usklajeval. Skratka, minister 7. junija 2017 reče: »Nimam pojma, kako se je dogajalo pri tem projektu, Ministrstvo za kmetijstvo ni imelo nič s tem.«

Potem pa dobimo v Poslansko skupino SDS gradivo Občine Kidričevo z 8. novembra 2016, dopis na Vlado, kjer pozivajo in predlagajo usklajevanje glede iskanja možnosti najboljših rešitev in tudi zaradi tega, ker je Kmetijsko-gozdarska zbornica opozorila, da je treba biti pazljiv. Ampak Vlada je očitno s figo v žepu se pogovarjala z Občino Kidričevo – ob tem smo naknadno izvedeli, da ni samo Občina Kidričevo tista, ki je predlagala nadomestno lokacijo, ampak se je govorilo še o sedmih drugih lokacijah. Ampak očitno je čedalje bolj pomembno dejstvo, da je šlo za politično sprego med lokalno in tudi nacionalno politiko, ki ji prevladujeta Stranka modernega centra in Socialni demokrati, da je, kot že rečeno, ta projekt projekt Vlade, ne glede na ceno, ki bo plačana. Če bi Ministrstvo za kmetijstvo in Ministrstvo za gospodarsko ne igrala s figo v žepu, zakaj potem ta kronologija Občine Kidričevo, ki je na primer še konec novembra 2016 dobila odgovor, da sicer je lokacija fiksna, ampak da se lahko sestanejo glede lokacije in potem dogovori – in celo obiski – med predstavniki Ministrstva za gospodarstvo in Občino Kidričevo; in kot rečeno, s figo v žepu, kajti dejstvo je, da se je Vlada odločila.

Da gre tukaj predvsem za političen projekt, tudi ministra mag. Dejana Židana, ki je sicer javno govoril in še govori, kako je treba zaščititi najboljša kmetijska zemljišča, potem ne spoštuje sklepov pristojnega Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kaže odgovor Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo na pobudo za vzpostavitev proizvodne cone na območju Občine Kidričevo.

V Poslanski skupini SDS smo prepričani, da glede na to, kateri so bili upoštevani naslednji prednostni kriteriji, ki so govorili, da je seveda Občina Hoče - Slivnica boljši partner kot pa Kidričevo, je po našem mnenju vse to, kar govori ministrstvo – neposredna bližina avtoceste, direkten priključek na cestno omrežje, možnost priključevanja na železniško omrežje, bližina letališča, poselitveno območje, okoljski kriterij, ekonomski kriterij – na strani Občine Kidričevo, pa verjetno, če bi izračunali, tudi na strani Občine Maribor, ki je ponudila prav tako zapuščeno industrijsko območje, ki se imenuje Tezno.



Ampak seveda, potem so prišle na eni strani besede ministra Dejana Židana, češ, delovali smo izključno strokovno. Potem je resnično vprašljiva ta stroka na ministrstvu, ki ga vodi minister mag. Dejan Židan. Kako je stroka na Ministrstvu za kmetijstvo dovolila, da 100 hektarjev najboljše kmetijske zemlje z lahkoto izpusti iz rok? Ampak seveda, ta strokovna odločitev ima politično konotacijo: župan Občine Hoče – Slivnica – gospod iz stranke SMC; gospod, ki piše okoljsko soglasje – stranka SMC. Perutnina Ptuj, ki je naenkrat največji dobrotnik pri zagotavljanju nadomestnih zemljišč – vemo, kako približno uprava tega podjetja politično deluje oziroma kam sodi. Ne nazadnje, tudi na razpisu, kdo bo gradil ta objekt, je med devetimi oziroma osmimi izvajalci bilo izbrano podjetje, kjer bi se lahko zelo blizu ministra Dejana Židana podpisal direktor podjetja, za katerega vemo, da prav tako prihaja iz neke kvote podjetij, ki spadajo pod vpliv stranke SD.

Skratka, veliko govora o strokovnosti, zadaj pa minister mag. Dejan Židan deluje izključno politično. Da deluje izključno politično, nas v zadnjih letih njegovega ministrovanja napotujejo problemi iz prakse, ko različne občine, različni gospodarski subjekti nikakor ne prebijajo blokade, ki se ji reče rdeča luč Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri pridobivanju soglasij za takšne investicije. Najboljši slovenski investitorji zaradi nezmožnosti pridobivanja zemljišč gredo v tujino ali pa čakajo tudi desetletje na možnost, da bodo dobili kmetijsko zemljo, ali pa tudi slovenski lastniki, ne samo, da gredo v tujino, se nikoli več ne vrnejo.

Zato nas tukaj zelo moti, da minister Dejan Židan govori o enakih vatlih za vse, deluje pa namesto strokovno izključno politično. Zaradi tega ministra Židana sprašujemo, kje je njegova stroka in kje je njegova politika. In da ne bo še enkrat pomote; v Slovenski demokratični stranki smo podprli predlog zakona, ampak čedalje bolj smo prepričani, da gre za gnil kompromis med dvema največjima vladnima strankama, iz ozadja pa se že govori, tudi anonimna pisma prihajajo, zakaj je šlo za 100 hektarjev. Občina Kidričevo ima 100 hektarjev, pa ni bila dovolj dobra; Občina Maribor ima malo manj hektarjev, pa ni bila dovolj dobra. In zakaj je bila Občina Hoče - Slivnica najboljša? Kot že rečeno, ker gre za politični projekt. In spoštovani, 100 hektarjev najboljše kmetijske zemlje za eno lakirnico? Sam prihajam iz občine, kjer na področju manj kot 25 hektarjev stojijo podjetja mednarodne veljave, skupaj več tisoč zaposlenih. Tu pa se govori v prvi fazi, da bo zagotovljenih, 404 je zadnja številka –, ampak če bo! Kajti čedalje več je indicev, da se bo ta politična sprega ministra Židana, ki želi prodati oziroma oddati 100 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč, izrodila. Sporno je tudi to, da medtem ko Ministrstvo za gospodarski razvoj govori, kako gre za največjo greenfield investicijo, imamo največ okoljskih problemov.

Za zaključek v tem uvodnem delu. Če gre za največjo državno investicijo, zakaj ste potem celotno sprejemanje občinskega prostorskega načrta prepustili lokalni skupnosti, če pa bi lahko država z državnim prostorskim načrtom veliko hitreje in bolj učinkovito rešila?

Skratka, minister Dejan Židan se sklicuje na strokovne odločitve, pozablja na časovnico, sklicuje se, da ne ve, za kaj gre pri tem projektu, vsi indici pa kažejo, da točno ve, za kaj gre, in točno ve, zakaj bo pristavil svoj politični stolček. Vse za to, da se denar obrača v pravih rokah in da se obrača na račun izgube najboljših kmetijskih zemljišč. V SDS temu odločno nasprotujemo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog priporočila je 26. junija 2017 obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Liscu. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, še enkrat.

Odbor za kmetijstvo je na svoji 6. nujni seji 16. 6. kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila v zvezi z neaktivnostjo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana pri izgubi najboljših kmetijskih zemljišč pri projektu Magna.

Sam sem kot predstavnik predlagatelja v dodatni obrazložitvi poudaril, da so v Sloveniji veliki projekti, kot je Magna, dobrodošli, da pa se je treba vprašati, kdo je odgovoren za takšne projekte, kje naj se takšni projekti izvajajo in na kakšen način. Prav tako sem povedal, da je odbor že decembra 2016 na predlog enega izmed koalicijskih poslancev s sklepom pozval Vlado, naj čim prej naredi popis prostih kapacitet obstoječih poslovnih in gospodarskih con in pripravi medresorsko usklajen nabor možnih novih lokacij poslovno-gospodarskih con na način, da se ne posega na kmetijska zemljišča in druga varovana območja. Menili smo tudi, da je bila le ena lokacija tista, ki je bila predložena podjetju Magna, in ta jo je seveda z veseljem vzela.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega mnenja dejala, da Zakonodajno-pravna služba nima pripomb glede vsebine predloga priporočila, saj ostaja v okviru ustavnih izhodišč, ki jih mora Državni zbor upoštevati pri izvrševanju svoje nadzorne funkcije, menila pa je, da naslov predloga akta ne odraža same vsebine.

Državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je pojasnil, da je Vlada v okviru Programa spodbujanja konkurenčnosti Maribora s širšo okolico v obdobju 2013–2018 znesek v višini 10 milijonov



evrov namenila vzpostavitvi proizvodni coni Hoče - Slivnica. Cona je namenjena strateškemu investitorju, za tega pa se lahko prijavi katerikoli investitor. Dodal pa je, da je Vlada vedela, da je podjetja Magna Steyr zainteresirani investitor. Glede izbora lokacije je poudaril, da ni šlo za politične interese, temveč da je od devetih lokacij le ena ustrezala željam investitorjem ter da gre za veliko investicijo, ki je največja greenfield investicija, torej investicija na travniku, po osamosvojitvi Slovenije.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je poudaril, da so bile odločitve sprejete strokovno in ne politično. Pojasnil je zadržke, ki jih je imelo ministrstvo, saj je šlo za odstop od siceršnjega načrtovanja oziroma umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena ter za poseg na najboljša kmetijska zemljišča v obsegu 75 hektarjev z izrazito dobrim proizvodnim potencialom in bonitetno oceno med 47 in 65, mestoma celo 80, pri čemer je takšen poseg z vidika varstva kmetijskih zemljišč brez ugotovitve ustreznih omilitvenih oziroma izravnalnih ukrepov nesprejemljiv.

Ministrstvo je bilo v postopek sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta vključeno kot nosilec urejanja prostora na področju kmetijskih zemljišč. V vseh izdanih mnenjih je opozorilo, da gre za poseg na najboljših kmetijskih zemljiščih z dobrim proizvodnim potencialom v velikem obsegu in da ministrstvo pogojuje spremembo kmetijske namenske rabe z ustreznimi omilitvenimi ukrepi, zato so bila v OPN Hoče - Slivnica dodana tudi naslednja določila: da se v primeru nerealizacije projekta v petih letih po sprejetju OPN zemljišče vrne nazaj v kmetijsko rabo, drugi pogoj pa je bila faznost izgradnje cone, tretji pa, da je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja gozd posekati in pripraviti zemljišče za navoz rodovitne zemlje z območja cone ter da je treba vzpostaviti nadomestna kmetijska zemljišča pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja.

Direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Branko Ravnik je izpostavil, da je zbornica vseskozi opozarjala na nujnost iskanja druge lokacije že v času sprejemanja zakona. Menil je, da je 90 hektarjev izredno velika površina za ta namen.

V razpravi so poslanci iz vrst predlagatelja SDS poudarili, da vsekakor podpirajo zakon, kljub temu da gre za unikum, vendar pa imajo kar nekaj kmetijskih in okoljskih zadev, na katera bi radi dobili vprašanja in so tako strokovno kot tudi politično sporna. Predstavnica Poslanske skupine Levica je poudarila, da se ne strinja s tem, da se za ta projekt žrtvujejo najkvalitetnejša kmetijska zemljišča, kakršnih je v Sloveniji premalo. Lakirnica za avtomobile bo postavljena na vodovarstveno zelo občutljivo območje, pri čemer ni povsem jasno, kako bo zavarovana podtalnica. Izrazila je nujno zaščito kmetijskih

zemljišč, delovna mesta pa se lahko ustvarjajo tudi drugje, kjer bo manj škode za okolje.

Poslanci koalicije so poudarili, da je Vlada ugotovila, da je predlagana lokacija najustreznejša in to iz več razlogov: velikost, navezanost na avtocesto in železniško omrežje, neposredna bližina letališča – pri čemer je možno vse zahtevane priključke izvesti z dograditvijo že obstoječih sistemov –, lokacije izven posebnih varstvenih režimov, razen varovanja podtalnice, pri čemer se bo izvedlo posebne ukrepe, da bo podtalnica zaščiten. Po razpravi je odbor glasoval o predlogu priporočila in ga ni sprejel.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade. Sklepam, da gospod mag. Aleš Cantarutti.

Izvolite.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani poslanci in poslanke!

Veliki pisec Krleža je zapisal, da ljudje ne ustvarjamo zato, ker smo srečni, ustvarjamo zato, ker smo nesrečni, ker se soočamo s trpljenjem in bolečino. Biblija je bila napisana v bolečini, Odisejo je zavoljo trpljenja in večne teme spisal slepec in Deveto je skomponiral gluhi človek, da bi preglasil vik prostakov okoli sebe. Lahko bi rekli, da se velike stvari rojevajo v bolečini, in včasih se zdi, da nekaj podobnega velja tudi v primeru načrtovanja največje greenfield investicije po osamosvojitvi Sloveniji, ki smo ji priča.

Seveda pretiravam, a vseeno, kar želim povedati, je, da če bi pred leti, ko smo imeli v Sloveniji skoraj 120 tisoč brezposelnih in so kot po tekočem traku propadali veliki poslovni sistemi, nekdo ponudil takšno investicijo, se najbrž ne bi soočali s takšnim in tako številnimi pomisleki glede načrtovane investicije. Danes nam gre, hvala bogu, bolje. Zdi se, da nas prav to opogumlja, da lahko še bolj dvomimo vase oziroma v vse, v iskrenost, v dobronamernost, kot da nas to vodi v nezaupanje, morda celo škodoželjno nevoščljivost. Pri tem niti slučajno ne trdim, da moramo tudi ob takšni investicijski priložnosti brezpogojno pristati na vse pogoje, da ni treba iskati kompromisov ali da lahko celo zaobidemo zakonodajo. Nasprotno! Moramo se pogovarjati, izmenjevati mnenja, stališča, tudi pomisleke glede morebitnih negativnih učinkov takšne investicije, a to moramo početi argumentirano, na osnovi preverjenih dejstev, predvsem pa se moramo poslušati in skupaj iskati primerne rešitve. Trdim, da si v povezavi z načrtovano Magnino investicijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo za to prizadevamo od prvega dne.

Dovolite, da še enkrat naveden nekaj dejstev, povezanih s projektom. Najprej glede števila delovnih mest. Že ob vlaganju posebnega Zakona o proizvodni coni Hoče -



Slivnica smo vedeli, in to tudi jasno zapisali, da se bo investicija izvajala postopno. Tako bo v prvi fazi Magna zaposlila 404 osebe, pričakujemo pa tudi izvedbo naslednjih načrtovanih faz, v katerih bo ob ugodnih razmerah na trgih zaposlitev dobilo tudi več tisoč delavcev, kar je za območje z visoko stopnjo brezposelnosti izjemno pomembno. Torej še vedno verjamemo in prepričani smo, da se bo seveda investicija nadaljevala z naslednjimi fazami.

Glede izbora lokacije naj pojasnim, da je bilo ob dogovarjanjih z investitorjem na osnovi strokovnih podlag preverjenih 9 potencialnih lokacij v Mestni občini Koper in okolici, torej okoliških občinah, med njimi tudi obstoječa industrijska degradirana območja in tudi lokacija Kidričevo. Preverjene lokacije zaradi velikosti oziroma razdrobljenosti, dostopnosti ali drugih varstvenih omejitev niso ustrezale predvideni investiciji. Lokacija, ki smo jo nazadnje ponudili, je bila pravzaprav ena zadnjih na našem seznamu prav zaradi kmetijskih zemljišč, ki se nahajajo v trikotniku avtoceste, letališča in železnice. Ne nazadnje se je omenjena lokacija pojavila tudi zato, ker je bil ta prostor že pred desetletji predviden za industrijsko oziroma trgovsko dejavnost. Ker se na izbrani lokaciji za vzpostavitev proizvodne cone v občini Hoče - Slivnice tam nahajajo kmetijska zemljišča, je bilo v vseh postopkih, povezanih z investicijo, vključeno tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Že v postopku sprejemanja OPN je omenjeno ministrstvo zahtevalo ustrezne omilitvene ukrepe, kot ključnega naj izpostavim ukrep vzpostavitve nadomestnih kmetijskih zemljišč. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bilo vključeno v medresorsko usklajevanje posebnega zakona, v katerem je podalo številne predloge, namenjene varstvu kmetijskih zemljišč in omogočanju nadaljevanju opravljanja kmetijske dejavnosti. Poleg tega na pravno pobudo MKGP poteka tudi izvajanje popisa vseh funkcionalnih degradiranih območij.

Ob vsem tem menim, da sta resorno ministrstvo in minister Židan v postopku več kot dostojno in korektno sodelovala, tudi v smislu iskanja primernih rešitev in tako tudi branila seveda kmetijska zemljišča. V kontekstu kmetijskih zemljišč naj še poudarim, da smo od začetka zagovarjali in se trudili poiskati primerne rešitve z vsemi lastniki zemljišč, zlasti tistimi kmeti, ki od zemlje živijo. Z veseljem sporočam, da smo ustrezno rešitev našli tako rekoč za vse, z vsemi lastniki. Odprt ostaja le še en specifičen primer, zaradi katerega je bil minister Počivalšek prav danes v Hočah, in verjamem, da razlastitev tudi v tem zadnjem primeru ne bo potrebna.

Za konec naj še enkrat poudarim, da smo se o načrtovani investiciji in njenih učinkih pripravljene vselej pogovarjati. K projektu smo pristopili, ker verjamemo, da gre za izjemno priložnost, tako za regijo kot celotno državo.

Ker je to zadnja seja pred poletnimi počitnicami, vam želim prijeten oddih in ko se jeseni vrnete v poslanske klopi, bo tako imenovani primer Magna zaključen, tako ali drugače. Vam pa obljubim, da bomo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo storili vse, da bo zaključen za pozitivno Slovenijo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Tako imenovani lex Magna je s svojimi določbami uredil konkretno investicijsko zadevo in je kot tak primer specialnega zakona. Dejstvo, da moramo za investicijo iz tujine sprejemati poseben zakon, pa je za krščanske demokrate izjemno zaskrbljujoče. Ta zakon jasno dokazuje neustreznost splošnega zakonodajnega okvirja, ki očitno vprašanj umeščanja investicij ne rešuje dovolj dobro. Vse to je žal zelo zgovoren dokaz, da je naše poslovno okolje za izvedbo zasebnih investicij urejeno nezadostno. Naj opozorimo, da je po podatkih Svetovne banke Slovenija na področju obravnavanja gradbenih dovoljenj med vsemi državami šele na 80. mestu. Za izbrane investitorje se sprejema poseben zakon, za vse ostale investitorje in podjetja pa veljajo težavni postopki pridobivanja različnih dovoljenj in soglasij. Kakšno sporočilo smo s tem poslali našim podjetnikom in kakšno sporočilo smo s tem poslali domačim in tujim investitorjem?

V Novi Sloveniji želimo na tem mestu spomniti tudi na ugotovitev Evropske komisije, ki je v svojem poročilu za Slovenijo zapisala, da se je delež zasebnih naložb Slovenije glede na BDP v letih 2014 in 2015 dodatno zmanjšal. Vrzal v primerjavi z evroobmočjem pa se je tako še povečala. Kot navaja poročilo, domači in tuji vlagatelji poudarjajo, da so ovire za poslovanje večinoma povezane z delovanjem javne uprave. Kot ena glavnih ovir za podjetje so poudarjeni zapleteni in dolgotrajni postopki na področju prostorskega načrtovanja in gradbenih dovoljenj. Pri investiciji družbe Magna moramo tehtati med njenimi pozitivnimi in negativnimi vidiki.

Vprašanje gotovo ni popolnoma enostavno. Zavedamo se, da širše področje načrtovane investicije krvavo potrebuje nova delovna mesta. Preveč ljudi mora svoj kruh služiti pri naših severnih sosedih, da bi lahko ob tej investiciji le zamahnili z roko. Če investitorja ne bomo privabili mi, se bojimo, da ga bo z odprtimi rokami torej pričakala kakšna druga sosednja država v bližini. To bi bila velika zamujena priložnost za nova delovna mesta, razvoj in prihodnost tega dela Slovenije.

Zakon pa predvideva tudi možnost razlastitve lastnikov zemljišč, kar predstavlja



skrajn poseg v nedotakljivost zasebne lastnine, ki mora biti vedno resnično utemeljen. Poleg trdih zagotovil, da bo investicija v prihodnosti dejansko prinesla več kot tisoč novih delovnih mest, ni.

Krščanski demokrati se zavedamo tudi dejstva, da bi bilo za izvedbo investicije žal potrebno žrtvovati številna kvalitetna kmetijska zemljišča. Prav zato predlogu priporočila ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Predlog priporočil v zvezi z neaktivnostjo ministra Židana pri izgubi najboljših kmetijskih zemljišč pri projektu Magna Steyr je vrhunec politikantstva, arogance in brezsrarne dvoličnosti SDS; stranke, ki je še pred dobrega leta pozdravljala in aplavdirala postavitvi lakirnice Magne Steyr na stotih hektarjih najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč. Še več, v SDS so si celo pripisovali zasluge za to, da bo do tega prišlo, danes pa do tega projekta zavzemajo diametralno nasprotna stališča, kot so jih imeli pred samo pol leta.

V Levici projektu izgradnje lakirnice bogatunskih avtomobilov na način, kot se ga je lotila ta vlada, nasprotujemo že od samega začetka. Že pri obravnavi Zakona o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju Hoče - Slivnica smo opozarjali na to, da bi se lahko lakirnica postavila tudi kje drugje; da imamo samo v podravski statistični regiji evidentiranih 83 degradiranih zemljišč v skupni izmer 211 hektarjev; da je sporen obseg lakirnice, za katero se bo žrtvovalo 100 hektarjev prvovrstnih kmetijskih zemljišč, medtem ko celotna poslovna cona Komenda, ena največjih poslovnih con v Sloveniji, obsega 93 hektarjev, in medtem ko lakirnica Revoza v Novem mestu obsega zgolj 8,5 hektarjev zemljišč.

Ko se je sprejemal zakon, so predlagatelji tokratnih priporočil na Vlado apelirali, da naj v najkrajšem možnem času pripravi seznam območij za investicije, kot je ta, in pripravi zakon za celotno državo, da se ne bodo sprejemali zakoni za vsakega investitorja posebej. Opozarjali so na to, da je v Sloveniji premalo tujih investitorjev in da je treba spodbujati njihov prihod. Takrat SDS niso nič skrbeli kmetijsko in ekološko problematični deli projekta. Na to je opozarjala zgolj in samo Levica, medtem ko je SDS skupaj z vlado tulil v isti rog.

Pri obravnavi Zakona o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju Hoče - Slivnica so nas poslanci SDS pozivali na to, da naj o zakonu čim manj razpravljamo in naj čim prej pritismo na

tipko »za«. Sedaj pa SDS ugotavlja, da se s projektom očitno zelo mudi – glej ga no zlomka! Pri obravnavi zakona so nam v SDS prodajali zgodbe o ekološko nespornih lakih na vodnih osnovah, o drugačnih in boljših tehnologijah lakiranja, sedaj pa, glej ga zlomka, opozarjajo na to, da se gradijo lakirnice, ki so strupene za ljudi in okolje. Dobro jutro, ampak smo že čez poldne!

Obravnava priporočila zdaj predstavljajo preobrat za 180 stopinj v stališčih Slovenske demokratske stranke do izgradnje Magnine lakirnice. Pri tem se v SDS sklicujejo na to, da so zakon podprli zaradi obljube o 3 tisoč delovnih mestih. No, zdaj se pa, glej ga zlomka, znova izkaže, da jih bo zgolj ca 300 ali 400, s čimer nas želijo prepričati v neko svojo odkritosrčno naivnost, medtem ko nam je vsem že zdavnaj jasno, da gre za hladno in preračunljivo stranko. Če kaj niso, naivni pa res ne. Gre za najbolj bedno in pritlehno nabiranje volilnih glasov in poskus rušenja vlade za vsako ceno, pri čemer so pa pripravljene žrtvovati še tisto malo načelnosti, ki jim jo po 25 letih parlamentarnega udejstvovanja sploh še ostalo.

V predlogu priporočil, ki ga obravnavamo, je predlagano, da naj Vlada Republike Slovenije preuči še druge razpoložljive lokacije za izvedbo projekta Magna, pri čemer naj imajo prednost pri izboru že za industrijsko rabo uporabljene, a trenutno opuščene lokacije. No, gre točno za to, kar smo v Levici zahtevali že na samem začetku, ob sprejemanju zakona, ki projekt Magna omogoča. In če bi bil ta zakon takrat zavržen, kot smo predlagali v Levici, takšna priporočila danes sploh ne bi bila potrebna.

Ampak spomnimo se še enkrat, SDS ga je takrat zelo goreče zagovarjal in zelo goreče podpiral, zdaj pa trdite, da temu odločno nasprotujete. Malo pozno. Sekretar je ravnokar povedal, da bo čez pol leta Magna stala in SDS bo pri tem nosil svoj del krivde in tako zlahka si ne boste oprali roke. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Simon Zajc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Naj kar takoj na začetku povem, da v poslanski skupini priporočila SDS v zvezi z Magno ne podpiramo oziroma smo ga zavrnilo že na matičnem delovnem telesu. Zavrnilo pa smo ga zato, ker priporočilo Vladi in že opravljena razprava na matičnem delovnem telesu nimata nobene povezave z domnevno neaktivnostjo ministra Židana. To priporočilo obravnavamo danes zato, ker SDS sam nima dovolj podpisov za sklic nujne seje Državnega zbora in le s priporočili lahko na plenarno sejo uvrstijo katerokoli temo si pač izberejo. Zato tudi sam naslov sklica nujne seje odbora in potem besedilo priporočila nimata nobene povezave,

ker gre le za poslovniški trik. Zato predlagamo SDS, da če vas moti minister Židan, naj vložijo interpelacijo in naj zato ne žrtvujejo novih delovnih mest. Poslanci SDS kljub javnemu zatrjevanju, da projekt kot tak podpirajo na tej lokaciji, delajo vse, da bi ga zaustavili. Kako že poznano in kako zelo značilno za SDS!

V Poslanski skupini SMC smo ravno z namenom, da bi opozorili na širši pomen projekta in kaj bi lahko njegova zaustavitev zaradi političnih nasprotovanj pomenila, zahtevali sklic 51. nujne seje Odbora za gospodarstvo v začetku junija. Ob sodelovanju mnogih gospodarstvenikov, županov in drugih uglednih deležnikov iz štajerske regije in, žal, zgolj s poslanci in poslankami koalicije je na odboru potekala razprava o spodbujanju tako domačih kot tujih strateških investicij v slovenskem gospodarstvu ter o Magni Steyr kot strateški investiciji, ki prinaša številna delovna mesta ter razvoj in napredek širšega območja Maribora.

Poslanci SMC smo tako takrat – kot bomo tudi danes – ponovno izkazali ponovno podporo projektu Magne Steyr. Prihod Magne Steyr v Slovenijo podpirajo tudi predstavniki lokalnih skupnosti, gospodarstva, šolstva, kulture in športa iz Podravja. Magna Steyr je namreč projekt desetletja, ki bo Slovenijo postavil ob bok najbolj konkurenčnim državam, zato bi se moral izpeljati do konca in želeli bi si, da s podporo vseh političnih opcij. V tem primeru gre za prvi velik realen greenfield industrijski projekt v Sloveniji. Nedoumljivo se nam namreč zdi, da nasprotniki Magne Steyr prihod te multinacionalke v Sloveniji problematizirajo zaradi nasprotovanja vladi in na račun lastnih ljudi.

Poslanci SDS se, kot že omenjeno, te seje Odbora za gospodarstvo niso udeležili. Če bi se, bi težko utemeljili, zakaj so za odločanje pripravili priporočilo, v obrazložitvi katerega zahtevajo nekaj, kar je sprejel že Odbor za gospodarstvo na omenjeni seji. Poleg tega je treba opozoriti, da Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije že sofinancirata raziskovalni projekt popisa obstoječih in pripravo novih potencialnih poslovnih con za investicije različnih namenov v okviru ciljnega raziskovalnega programa CRP. Do zdaj je bil izveden popis degradiranih območij v sedmih statističnih regijah, v še petih pa bo predvidoma do konca septembra.

Ampak, kako velika težava je Magna oziroma lokacija in kmetijska zemljišča, ki so namenjena za njeno gradnjo, v resnici? Ta svetovni koncern je kot eno izmed potencialnih proizvodnih lokacij za svoj dolgoročni razvoj izbral tudi bližnjo regijo s potenciali, kot so: industrijska tradicija, zaupanje v ljudi, univerza, bližina podjetja v Gradcu, bližina enega največjih slovenskih avtocestnih vozlišč, možnost železniškega priključka ter bližina letališča Maribor. Predlagana lokacija v občini Hoče -

Slivnice izpolnjuje pogoje, ki so potrebni za tak obrat. Izbrana lokacija omogoča dovolj veliko površino tudi za naslednje faze. Zato nas žalosti, da je vsa razprava ob izbrani lokaciji zašla v vode različnih političnih interesov in razprtij. Zakaj ob izpostavljanju kmetijskih zemljišč nihče ne pove, da smo v letih 1992 do 2017 izgubili 70 tisoč hektarjev kmetijske zemlje? Po letu 1970 smo pozidali čez 100 tisoč hektarjev kmetijske zemlje, po letu 1991 pa smo v Sloveniji izgubili največji na račun gradnje avtocestnega križa, novih cest, obveznic in podobno. Javni interes je bil tako velik, da varovanja kmetijskih zemljišč sploh ni bilo, iskalo se je finančno najugodnejše rešitve in veliko tras je šlo zato po najboljših kmetijskih zemljiščih.

Med večjimi težavami velja omeniti tudi razdelitev Slovenije na 212 občin, ki bi vsaka imela svojo poslovno cono, trgovsko središče, nove ceste ter obvoznice, stanovanjska naselja in tako naprej. Omeniti velja, da je v sprejetih občinskih prostorskih načrtih za pozidavo predvidenih še okoli 60 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Vse to se je zgodilo v času prejšnjih vlad, ki jih je med drugim vodila tudi SDS, ki ima tudi veliko županov. Zemljišča za Magno predstavljajo le eno stotisočinko omenjenih pozidanih zemljišč. Poleg tega pa je to zemljišče na območju, kjer je že sredi 60. let prejšnjega stoletja bil predviden razvoj industrije in v 90. tudi logistični center. Predstavljal je tudi možno lokacijo za izgradnjo avtomobilske industrije. Pri tem je treba izpostaviti, da niti en kvadratni meter kmetijskega zemljišča ne bo izgubljen za to investicijo. Namreč, vsak kvadratni meter kmetijskega zemljišča, ki bo namenjen tej investiciji, se bo moral nadomestiti, torej izpostaviti bo treba nov kvadratni meter kmetijskega zemljišča. Za določitev lokacije je bila v skladu z veljavno zakonodajo izdelana posebna strokovna podlaga, s katero so bile preverjene različne potencialne lokacije. Še posebej pazljivo so bile preverjene površine opuščanih večjih industrijskih, komunalnih, prometnih in podobnih območij, ki bi jih lahko s sanacijo ali prenovo usposobili za potrebe investitorja.

Pred več kot letom dni je bila prva predlagana lokacija za Magnino investicijo povsem v industrijski coni Tezno. Analiza namenske rabe po posameznih občinah je pokazala, da v širšem območju mesta Maribor ni na voljo ustreznih zemljišč z že opredeljeno namensko rabo za potrebe industrijske proizvodnje. V okolici Maribora je bilo preverjenih še 9 potencialnih lokacij za postavitev Magninega obrata. Območja, ki jih je mogoče pozidati, so bistveno premajhna, ne omogočajo pa tudi širitve.

Zaradi navedenega je bilo treba pristopiti k iskanju primerne lokacije na drugih primernih površinah, ki pa niso opredeljene kot stavbna zemljišča, namenjena industrijski proizvodnji, ustrezajo pa prednostnim pogojem za izbiro lokacije za potencialnega investitorja



na prostih površinah. Na koncu je bila na podlagi analiz kot najprimernejša lokacija izbrana ta v občini Hoče - Slivnica. Zdaj, v zadnjih tednih se ponovno opozarja na alternativno lokacijo v Kidričevem. Ob tem je treba izpostaviti, da je Magna povsem jasno povedala, da za njih ni zanimiva nobena druga lokacija v Sloveniji z izjemo te v Hočah. Predsednik Magne Europe in Magne Steyr je dal v slovenskih medijih jasno sporočilo, da želijo investirati v Sloveniji, ne kje drugje, a če se ne bodo počutili dobrodošle, bodo odšli pač kam drugam. Poleg tega leži lokacija v Kidričevem na vodovarstvenem območju ter bi potrebovala veliko večji posek gozda kot v občini Slivnica.

Spoštovani, z izgradnjo novega obrata bi dobila Občina Hoče - Slivnica in celotna regija prepotrebna delovna mesta. Štajerska ima danes eno najvišjih stopenj brezposelnosti v Sloveniji. Za Podravje, kjer je brezposelnost nad slovenskim povprečjem že več let, konec leta 2016 je bilo v regiji skoraj 17 tisoč brezposelnih, od tega več kot 40 % v Mariboru. Magna v 321 tovarnah v 29 državah po svetu zaposluje okoli 160 tisoč ljudi. Skupina Magna vsako leto odpre do 20 novih tovarn na svetu. Ker je prejela nova naročila BMW in Jaguarja, podaljšana pa je tudi izdelava avtomobilov Mercedes Benz, namerava zgraditi nov obrat, ki bi sodeloval s tovarno v Gradcu. V lakirnici bo proizvodnja lakiranja avtomobilskih karoserij temeljila na obsegu proizvodnje do 132 tisoč lakiranih avtomobilskih karoserij letno. Opozoriti velja, da je Magnina lakirnica dimenzionirana za skoraj enako število vozil, kot jih letno izdelava Revoz. Tako kot v vseh svojih tovarnah bo tudi v tej Magna uveljavila svoje okoljevarstvene standarde, ki sledijo najnovejšim dognanjem oziroma bo uveljavila uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij.

Magna načrtuje, da naj bi v prvi fazi v Sloveniji zaposlili 404 delavce na nekoliko več kot 8 hektarjih, ne na sto hektarjih. K zaposlitvi vsaj tisoč ljudi jih zavezuje finančni dogovor o strateški naložbi s slovensko vlado. Ostale faze naložbe so odvisne od uspešnosti prve faze. Torej, če prve faze ne bo, tudi naslednjih faz ne bo. V drugi fazi bi delo dobilo tisoč 350 ljudi, v tretji fazi pa še dodatnih tisoč 300 ljudi. Na eno delovno mesto v Magni pridejo do tri posredna delovna mesta. Investicija v Magno bo imela tudi izjemne multiplikativne učinke. S prihodom Magne se ustvarjajo tudi priložnosti za lokalne podjetnike, za gostince, hotelirje, prevoznike in druge potencialne poslovne partnerje, ki bodo s svojimi storitvami podpirali delovanje obrata. Magna sploh še ne išče delavcev, pa prošnje za zaposlitev že dežujejo. Prejeli so že nekaj tisoč prošenj za zaposlitev. Ta številka kaže na to, da si prebivalci regije močno želijo te tovarne. In kdo smo mi, da jim to odrečemo? Ta tovarna bo dostojna naslednica bogate avtomobilske tradicije v Mariboru in, če želite, je tudi tovarna v Gradcu že od nastanka dalje povezana s Slovenijo, saj jo je ustanovil Slovenec Janez Puh iz Sakušaka pri Juršincih. Žalostno je, da ga

bolj kot Slovenci cenijo Avstrijci. V Gradcu sta namreč zgrajena Puchova stolpnica in muzej, po njem je tudi imenovan trg. Na tehniški univerzi v Gradcu pa je ustanovljen poseben Puchov sklad, ki ga financira prav Magna Steyr.

Zato upamo, da je današnja seja v Državnem zboru zadnja seja, ki je bila sklicana z namenom škoditi temu projektu in gospodarskemu in družbenemu razvoju Maribora z okolico in celotne Štajerske. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič ima predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Vemo, verjetno, kdo je Anton Leskovar, ne? Gospod Anton Leskovar je župan Občine Kidričevo, ki je član Slovenske demokratske stranke. Tukaj smo poslušali, večkrat poslušamo in tudi bomo poslušali, kako je Slovenska demokratska stranka to investicijo najprej podpirala, potem pa ji sedaj zaradi političnega prestiža in ker želi rušiti vlado, nasprotuje. Gospe in gospodje, to enostavno ne drži. Slovenska demokratska stranka je v mandatu 2004–2008 že pokazala, kakšno okolje se ustvari, predvsem pa, kako se poveča odstotek tujih investorjev, ki vlagajo svoj kapital v Slovenijo. In za razliko od nekaterih, ki so proti temu, da bi v Sloveniji izdelovali bogatunske avtomobile, kot radi rečejo, ampak bi verjetno raje izdelovali, če bi bilo mogočno, kakšne lade ali pa kaj drugega, skratka tisto, kar imajo zdaj še samo kje v Venezueli; v Venezueli, pa še tam ljudje bežijo stran in verjetno bo kmalu ostalo tam več avtomobilov, ki jih ne bo nihče vozil, kot pa ljudi, kateri bi lahko te avtomobile vozili. Zaradi takih politik smo mi takrat z uspešnimi politikami privabljali tuje investitorje. Zakaj se omenil župana Kidričevega? Zaradi tega, ker je iz stranke, to se pravi iz Slovenske demokratske stranke, iz naše stranke, za katero govorite, da nasprotuje investiciji Magne. In kaj je ta župan rekel? »V naši občini imamo zemljišče, ki je ustrezno, kateremu občina in občani ne bi nasprotovali in kamor lahko Magna pride.« To se pravi, Slovenska demokratska stranka podpira investicijo, podpira nova delovna mesta, vendar ne na način, kot se je lotila vlada oziroma pod pogoji, za kakršne so se zmenili.

Zdaj, ko bomo verjetno tukaj, predvsem s strani gospe Tomić še poslušali, kako se je naš poslanski kolega Franc Breznik hvalil, da se je on na eni od večerij zmenil z direktorjem Magne, da ta investicija pride v Slovenijo. Glejte, gospod Breznik, če se je že dogovarjal, verjetno ni imel v mislih 300 delovnih mest, ki bodo podvržena poklicnim boleznim. Zagotovo ni imel v mislih lakirnice, ki je škodljiva za ljudi in za okolje, ampak je imel v mislih visoko kakovostna



delovna mesta, ki bodo dodana vrednost slovenskemu gospodarstvu, ki bodo dodana vrednost Štajerski. In zagotovo ni imel v mislih, da se bo sekalo gozd, da se bo intenzivno posegalo v naravno okolje, preden bo ta tovarna odprta. Skratka, eno je, kaj je tisto, kar zagovarja Slovensko demokratska strank in v tej veri smo mi tudi podpirali prihod Magne v Slovenijo, drugo pa je, kaj je na koncu prišlo. V Poslanski skupini SDS smo ravno zaradi tega podali predlog priporočila, ki se nanaša na priporočilo vladi, da se proučijo druge razpoložljive lokacije za izvedbo tega projekta, pri čemer pa naj imajo prednost že ustrezno opremljene industrijske cone ali pa trenutno opuščene lokacije. Ker želite iti z glavo skozi zid, ker želite lokacijo tukaj v Hočah, pač ne želite popustiti, ne želite sprejeti poročila. In ni res, da si Magna želi samo to lokacijo! Kakor sem bil seznanjen, naj bi vodilni v Magni rekli, da takrat, ko so se pogajali, ko so se pogovarjali, za druge alternativne lokacije sploh niso vedeli. Za lokacijo, ki jo ponuja župan Občine Kidričevo, sploh niso vedeli.

Podpiramo, kot sem že dejal, tako spodbujanje domačih in tudi tujih investitorjev, žal pa smo bili že tudi takrat kritični. Velikokrat v tem mandatu prav od vlade ali koalicije slišimo, da naši predlogi niso celoviti ali da niso sistemski, na drugi strani pa je prav ta koalicija tista, ki je sprejela določene specialne zakone za posamezna območja in deluje zelo partikularno. Poglejte, ne mi govoriti glede brezposelnosti na Štajerskem in tako naprej. V Poljanski dolini imamo brezposelnost 3,9 odstotka, pa nismo nobenega gozda posekali in tudi nobenega tujega investitorja nismo pripeljali, ker imamo ljudi, ki sami ustvarjajo. Kjer je volja, je pot. Ampak pri nas ljudi ne zaviramo in tudi vi bi lahko Štajerski pomagali z drugačnimi investicijami. Kolikokrat se je tukaj že govorilo, kakšne pomoči bodo vse deležni in štajerska prestolnica in širše! Zdaj, če je to edina stvar, ki ste jo pripeljali, 300 delovnih mest, kar je za 2 tisoč 700 manj, kot se je na začetku govorilo, potem je dosti žalostno in bodi rezultati na volitvah temu primerni.

Je pa, kot že rečeno, večina poslancev ta zakon podprla, saj je bilo izrecno poudarjeno, in tudi mi smo temu verjeli, da dejansko gre za projekt, ki bo prinesel 3 tisoč delovnih mest. Zdaj vidimo, da je tega samo 10 odstotkov, je pa bistveno vprašanje, kdaj bo naslednjih 2 tisoč 700 delovnih mest. Če dobimo v Slovenski demokratski stranki odgovor na to vprašanje, mislim, da tudi tega, kar sedaj, ne bomo več problematizirali.

Ko pa vidimo, da je samo 10 odstotkov tega, kar se je Štajerski obljubljalo, in se govori, da bo prišlo v naslednjih letih. Veste, kaj se je vse govorilo, da bo prišlo v naslednjih letih? Kaj so podjetja obljubljala tudi, ko so z evropskimi sredstvi gradila določene industrijske objekte, potem pa, ker niso realizirali načrtov in pa udeležili tistih zahtev, ki so jih vsebovali razpisi,

koliko in koliko delovnih mest bodo ustvarili, je bilo pa treba denar vračati.

Investitor je postavil pogoj, da mora biti do 1. julija izdano gradbeno dovoljenje, posledično se je z izvedbo projekta zelo mudilo in več kot očitno zelo površno preučilo vse možne lokacije. Nekaj besed, ki jih je izrekel minister za kmetijstvo Dejan Židan v oddaji Odmevi, ki je potekala 7. junija 2017, je na vprašanje, ali je Vlada v resnici ponudila Magni druge možne lokacije, odgovoril: »Tega sam ne vem, zato ker se tudi sam nisem nikoli z Magno pogovarjal. Vem pa, s kakšno informacijo sta prišla tako gospodarski minister kakor tudi predsednik Vlade na Vlado, in sicer da je to z Magno dogovorjeno, da je edina možna lokacija to in da je to za Vlado prioriteten projekt. Sam sem večkrat vprašal, ali so možne druge lokacije, povedali so mi, da ne.«

Na koncu bomo prišli do tega, da minister Židan očitno ni bil o celotni zadevi niti obveščen. Ali je namerno nekdo na Vladi govoril, da ni drugih možnosti, ali pa se niti ni vprašalo lokalnih skupnosti. Župan Občine Hoče - Slivnica pošilja maile vse okrog, vsem županom v vseh občinah glede menjave zemljišč zaradi zakona, kakršnega pač imamo. Očitno pa je bilo pretežno poslati, kaj je s tem, če se želi na ta način pomagati Štajerski, kar je pravilno, pa štajerskim županom. Ali imate lokacijo? Potrebujemo takšno in takšno lokacijo s takšno in takšno infrastrukturo. Prepričan sem, da če je župan Kidričevega gospod Leskovar dejal, da primerno lokacijo imajo, da bi že takrat odgovoril. Prepričan sem, da danes ne bi imeli teh razprav tukaj v Državnem zboru na ta način.

Gre za lokacijo, se pravi ta v Kidričevem, ki bi jo lahko uporabili brez odkupov zemljišč, saj je v lastni državnega podjetja Slovenski državni gozdovi, in gre za lokacijo, ki je prav tako v neposredni bližini avtoceste, prav tako tudi železnice, je pa le malenkost dlje od letališča kot pa lokacija v Hočah. Verjamemo pa, da so obstajale še številne, morda s kmetijskega vidika tudi bolj primerne lokacije. Ampak, kot pravijo, nikjer ni naključij, v politiki ni naključij, verjamem, da tudi tukaj ni naključij; pač ozadje nekje je. Kakšno je, kdo bo imel od tega korist, se bo čez čas izkazalo.

Minister za kmetijstvo je moral biti tako seznanjen s problematiko izgube najboljših kmetijskih zemljišč kot tudi z možnostjo nadomestnih zemljišč in je imel dovolj časa, da izrazi svoje mnenje predvsem okoli lokacije projekta. Zato se zadnje dni v medijih pojavlja nova problematična okoliščina, in sicer problem porabe pitne vode iz mariborskega vodovoda za potrebe lakirnice, ki naj bi jo postavilo podjetje Magna. V teh sušnih dneh, ko se omejuje poraba vode za gospodinjstva, se seveda vprašamo, ali lahko to vodovodno omrežje takšne potrebe po vodi sploh vzdrži, predvsem pa, ali jih lahko zagotovi.

Da ne bomo narobe razumljeni, v Slovenski demokratski stranki se zavzemamo za



spodbujanje tujih investicij – mirne vesti greste na spletno stran, napišete Rezultati vlade 2004–2008, greste pod Tuje investicije, tam stvari pogledate in jih primerjate z leti od 2014 naprej – , ampak se zavzemamo za kvalitetna delovna mesta na način, da se ne spreminja zakonske osnove za posamezne projekte, temveč da se področje uredi celovito in na način, da se vsem investitorjem, tako domačim kot tudi tujim, pod enakimi pogoji omogočajo pogoji za investiranje. Pri tem pa je seveda nujno, da se proučijo vse razpoložljive lokacije, pri čemer naj imajo prednost tiste, ki so že bile uporabljene ali pa paraboljene za industrijsko rabo.

Torej še enkrat, v SDS to investicijo podpiramo, želimo si, da bi dejansko bila realizacija na koncu takšna, kot je bila tudi obljubljena, se pravi 3 tisoč delovnih mest. Sedaj ne vem, kdo bo za to odgovarjal, če tega ne bo, ker zakonodajo se je šlo spreminjati ravno zaradi številke, ki je bila obljubljena. Ampak če tega ne bo, se bo treba vprašati po odgovornosti. Rezultat pa je jasen, saj v Sloveniji itak za nobeno stvar nihče ne odgovarja. V Slovenski demokratiški stranki smo opozarjali, opozarjali bomo še naprej. Zagotovo pa bi bil to lahko projekt, kjer bi stopili vsi skupaj, vsem je v interesu, da se vzpostavljajo nova kvalitetna delovna mesta, ne da jih vzpostavlja država, ampak da država vzpostavlja takšno okolje za gospodarstvo, da jih lahko gospodarstvo samo producira. Vendar pa, če je odklonilen odnos v lokalnem okolju – in ne se izgovarjati na anketo, kjer je bila udeležba, mislim da, okoli 15-odstotna –, da pa se proučijo druge možnosti.

Skratka, nam je žal, da ta priporočila ne bodo podprta, zaradi tega ker smo napisali točno to, kar se lahko hitro izvede in kar bi morala Vlada, preden se je odločila in preden je Magni očitno ponujala eno in edino lokacijo – bog si ga vedi zakaj, to bomo enkrat v prihodnosti izvedeli –, da bi se izbrala druga možnost in vseh teh razprav, ki jih imamo tako na Odboru za gospodarstvo kot na Odboru za kmetijstvo, ne bi bilo treba opravljati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratična stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, državna sekretarja, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Danes obravnavamo predlog priporočila Vladi v zvezi z domnevno neaktivnostjo ministra za kmetijstvo pri projektu Magna. Po mnenju predlagatelja priporočil naj bi Vlada ponovno proučila druge lokacije za izvedbo projekta, pri čemer bi imele pri izboru prednost že za industrijsko rabo uporabljene, a trenutno opuščene lokacije. Zanimivo je, kako se vedno znova pojavljajo različne interpretacije

poslovnika za politična obračunavanja, ki so po navadi neutemeljena. Opazili pa smo še en pojav, ki smo mu priča v tem mandatu. Namreč, Vlada pripravi zakonsko podlago za izvedbo nekega, za državo in določeno regijo zelo pomembnega projekta, za katerega se vsi, koalicija in opozicija, najprej strinjamo, da je nujen, pomemben, da bo prinesel določene pozitivne posledice za domače gospodarstvo, ko pa se začne realizacija teh projektov, pa se začne posegati po vseh možnih ukrepih, ki bi realizacijo projekta ustavili, obenem pa poslušamo vedno ene in iste floskule, da se projektu ne nasprotuje, da se ga podpira in podobno. Človek bi lahko tako ravnanje lahko opisal zgolj kot dvoličnost, kajti zelo težko razumemo, da je zakon, ki je bil skoraj soglasno sprejet, sedaj deležen tako ostrih nasprotovanj in to prav s strani tistih, ki so pripomogli k soglasni podpori zakonu.

Po oceni naše poslanske skupine je Ministrstvo za kmetijstvo dovolj glasno opozarjalo, da gre za najboljša kmetijska zemljišča in da je potrebno pri iskanju nadomestnih zemljišč najti široko soglasje, kar je bilo tudi pridobljeno. Ker se v Poslanski skupini Desus ne strinjamo s predlagateljem priporočil, da je bil minister Židan v tem primeru neaktiven, v obravnavi na matičnem delovnem telesu tudi predloga priporočil nismo podprli. Pri tej odločitvi pa vztrajamo tudi danes. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala lepa za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

V uvodu želim izpostaviti predvsem dve težavi, ki ju ima obravnavana točka. Namreč, naslov priporočila se glasi Predlog priporočila v zvezi z neaktivnostjo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana pri izgubi najboljših kmetijskih zemljišč pri projektu Magna. Samo priporočilo, ki ga naj bi sprejel Državni zbor pod tem naslovom, pa se glasi Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi Republike Slovenije, da preuči še druge razpoložljive lokacije za izvedbo projekta Magna, pri čemer naj imajo prednost pri izboru že za industrijsko rabo uporabljene, a trenutno opuščene lokacije. Težava je že v sami neskladnosti med samim naslovom in samim predlogom priporočila, dejstvo pa je tudi, da sem v imenu poslanske skupine na Odboru za kmetijstvo na eni od sej predlagal sklep, in sicer da Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano poziva Vlado Republike Slovenije, da čim prej naredi popis prostih kapacitet v obstoječih poslovno-gospodarskih conah in da se pripravi medresorsko usklajen nabor možnih novih lokaciji poslovno-gospodarskih na način, da se ne posega na najboljša kmetijska zemljišča in druga varovana območja. Torej predlog, ki smo

ga podali na matičnem delovnem telesu s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov, in ta predlog je mag. Dejan Židan tudi podprl. Torej, očitati v tem priporočilu, da nekaj ni bilo v redu in da ta končni sklep ali pa predlog priporočila odstopa od tega, kar naj bi, recimo, zagovarjal minister Židan, dejansko ne drži, ker je tudi sam tak sklep takrat na matičnem delovnem telesu podprl, ki je praktično identičen, kot je ta, o katerem danes razpravljamo.

Vsi skupaj pa imamo drugo pomembno težavo pri tem – tako predlagatelj s strani Poslanske skupine SDS kot tudi poslanci Socialnih demokratov, ki smo takrat predlagali tudi preučitev drugih lokacij. Namreč, dejstvo je, da je bil v Državnem zboru na predlog Vlade Republike Slovenije sprejet zakon z naslednjim naslovom, in sicer Zakon o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju v občini Hoče - Slivnica. Zakon izrecno govori o lokaciji na območju Hoče - Slivnica. S tem se je onemogočilo, da bi po sprejetju zakona aktivno delali tudi na morebitnih drugih lokacijah in tukaj je tista točka, pred katero je običajno Državni zbor, ko dobimo zakon po nujnem postopku. Seveda se ga sprejme, potem pa ugotovljamo, kako pa rešiti situacijo, če mogoče na predlagani lokaciji, o kateri se danes pogovarjamo oziroma na kateri danes potekajo postopki, morebiti vendarle ni mogoče zaključiti postopka, tako kot je bilo predvideno, da se investicija realizira. To, da je ta zakon sprejet, zagotovo vedo tudi predlagatelji s takšno vsebino, saj so tudi sami v velikem delu glasovali »za« ali pa mu vsaj nekateri poslanci niso nasprotovali. Tako takšno priporočilo, o katerem se danes pogovarjamo, sploh ne bi smelo priti v samo proceduro, ker je bil konkretno zakon sprejet na zelo jasn način, katera lokacija je tista, ki je primerna. Opozarjam pa, da je seveda takšen način sprejemanja zakonov zagotovo izjemno velika omejitev za to, da ta investicija sploh v Sloveniji lahko se izvede. Treba bo zagotovo zelo resno razmisliti o tem, če obstajajo še druge možnosti, da se v tistem primeru potem predlaga sprememba tega zakona in se omogoči, če nič drugega, vsaj izvedbo na lokacijah, ki so lahko širom Slovenije, pa seveda ne posegajo, recimo, na najboljša kmetijska zemljišča ali pa ne povzročajo drugih zadržkov, ki bi, recimo, onemogočali takšno investicijo.

Ampak, upam si trditi, da je vse poslance in še posebej poslance Poslanske skupine Socialnih demokratov vodilo k sprejetju zakona prav dejstvo, da si prizadevamo gospodarsko rast in za nova delovna mesta in da je treba čim prej zagotoviti tudi čim učinkovitejše gospodarsko okrevanje in seveda tudi vpeljati čim več kvalitetnih programov in s tem zagotavljati čim boljše delovna mesta.

Slovenija je zagotovo perspektivna država tako na področju gospodarstva kot tudi turizma in če to povežemo z dobro oskrbo s strani kmetijstva, potem je to tisti program, pod

katerim se zagotovo prav vsi v Sloveniji zelo hitro podpisujemo in se s tem strinjamo.

Vendar bi pri tem spomnil na eno dejstvo, katerega smo ravno tako sprejeli v Državnem zboru, gre sicer za Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, v katerem smo opredelili, da se v tistem trenutku, ko nekje nastopi velika brezposelnost, vlada lahko odloči in sprejme ukrep za to problemsko območje, kateremu konkretno pomaga s sredstvi in drugimi davčnimi ukrepi, da se iz tega primeža brezposelnosti reši čim prej. In Maribor s širšo okolico takšen status ima; torej, Maribor s širšo okolico ima status problemskega območja z visoko brezposelnostjo in naj spomnim, da smo v enem od prvih programov za to območje oblikovali rešitev, da Mariboru pripada 69 milijonov evrov, s širšo okolico, zato da lahko učinkovito rešuje brezposelnost. To od same odločitve, da je Mariboru z okolico to treba zagotoviti, do danes še ni realizirano v dovolj velikem obsegu. To je tista, verjetno ključna pomanjkljivost, da tudi nekatere cone, ki so nekoč bile zasedene s proizvodnimi kapacitetami – in Maribor je bil industrijsko mesto in ima izjemno veliko znanje in je imel tudi izjemno kvalitetne programe, ki so bili vsi po vrsti zelo prepoceni zapravljeni in seveda spravljen Maribor potem z okolico v tak položaj, da se danes pogovarjamo o tem, da smo vsi zadovoljni, če pride kakšen program iz tujine. Svoje smo pred tem, pa lahko skorajda rečemo, sistematično uničevali.

Torej, gre za to, da se vendarle realizira tudi ta odločitev, da se za to problemsko območje čim prej zagotoviti 69 milijonov evrov in s tem se bomo zagotovo izognili temu, na kar je opozarjala tudi Kmetijsko-gozdarska zbornica v tem primeru, da se ne bo uveljavil v Sloveniji princip buldožerja, ko pride nevel investitor in se mu potem po liniji najmanjšega odpora poskuša zagotoviti prav najboljša kmetijska zemljišča za to investicijo. To je nekaj, kar se nam v prihodnosti zagotovo ne sme dogajati, kajti teh površin imamo res zelo malo in so zelo omejene in tudi ne nazadnje z ustavo zaščitene.

Tako ob teh dejstvih in pomanjkljivostih, zagotovo, ki jih ima tudi sam zakon, ki je bil sprejet, pa želimo spomniti tudi na naslednje dejstvo, ki je zapisano v 5. členu zakona, ta namreč definira, da gre za strateško investicijo, vendar zakon določa, da mora strateška investicija v skladu s tem zakonom ustvarjati najmanj tisoč delovnih mest na območju občine Hoče - Slivnica. Lahko povem, da bomo v poslanski skupini zelo natančno spremljali, ali bo dejansko do te realizacije, tisoč delovnih mest, prišlo. Še enkrat opozarjam, gre za zavezujočo dikcijo v 5. členu obstoječega zakona, in ponovno opozarjam, da je včasih nujni postopek za sprejemanje zakonov, kljub neki dobri veri, pozneje lahko zelo velik problem, kako ta projekt, ki je v zakonu zapisan, sploh realizirati.

Glede na to, da je odbor, ki je bil matičen za obravnavo tega priporočila, sprejel



odločitev, da je postopek za sprejetje tega priporočila končan, lahko povem, da smo seveda glasovali na odboru za ta sklep, danes se samo pridružujemo tej ugotovitvi, ki je bila pač sprejeta na odboru. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Besedo ima gospod Ivan Prelog, pripravita naj se mag. Bojana Muršič in gospa Ksenija Korenjak Kramar.

Izvolite.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Pozdrav vsem prisotnim!

Dovolite mi, da vam iz kataloga tehnike Slovenske vojske preberem opis terenskega vozila, ki ga je do nedavnega oziroma ga še uporablja. Gre za terensko vozilo Mercedes-Benz G 270 cdi. Vozilo je namenjeno za prevoz moštva in opreme. Uporablja se za spremstva konvojev in kot poveljniško vozilo je opremljeno s sodobnimi sistemi zvez. Razred G je Mercedes-Benz zasnoval predvsem za uporabo na terenu. Čeprav pomeni G v oznaki tega avtomobila Gelände, torej po nemško teren, se sklada tudi s poimenovanjem avstrijskega mesta Gradca. Pred 40 leti so ga tam začeli snovati na pobudo Daimlerja, ki je hotel poskrbeti za primerno prevozno sredstvo nemških in do nedavnega tudi slovenskih vojakov. Steyr-Daimler-Puch, ki je izdeloval razred G, ima tudi druge povezave s Slovenijo, saj je bil Prlek Janez Puch iz Sakuška pri Juršincih v Slovenskih goricah. Odšel je v Gradec in naredil neverjetno kariero od ključavničarskega vajenca do tovarnarja. Steyr-Daimler-Puch, Janez Puch, je v celotnem svetu motorjev in avtomobilov kot inovator in podjetnik ime, vredno vsega spoštovanja.

Blagovna znamka Puch je bila tudi osnova za kasnejši vstop podjetja Daimler v skupno podjetje z nazivom Steyr-Daimler-Puch AG v Gradcu, ki ga je leta 1998 prevzel Magna Holding AG. Torej gre za to isto Magno, ki je Slovenski vojski dobavljala odlična terenska vozila, danes pa nekateri trdijo, da bo ta ista Magna, ki je bila dovolj dobra za Slovensko vojsko, danes za potrebe gradnje strupene lakimice uničevala najbolj rodovitno kmečko zemljo, ki se bo celo nasilno odvzemala kmetom. Naj vam predočim, da v primeru Magne ne gre za strupeno industrijo in drugorazredna delovna mesta. Zelo uspešen mednarodni koncern Magna je svetovno uveljavljena blagovna znamka najvišjega razvojnega razreda in deluje na 321 proizvodnih lokacijah v 29 državah s skupno 160 tisočimi zaposlenimi ter letnim prometom 36 milijard ameriških dolarjev, kar se približuje BDP Slovenije. V celotnem svetu ima skupno 102 razvojna centra ter

sodeluje s cirka 50 univerzami. Torej, Magna je podjetje, ki sledi svetovnim trendom četrte industrijske revolucije električnih in hibridnih pogonov, novih materialov in zahtev po bistvenem zmanjšanju vrednosti CO₂ v izpuhih. Vsa razprava ob izbrani lokaciji pa je zašla v vode različnih političnih interesov in razprti. Zakaj nihče ne pove, da smo v zadnji 25 letih v Sloveniji približno 100 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč spremenili v stavbna? Torej predstavlja teh 100 hektarjev le eno tisočinko in ker je to zemljišče na področju, kjer je že sredi 60. letih prejšnjega stoletja bil predviden razvoj industrije in v 90. tudi logistični center, je izbrana lokacija izgradnje avtomobilske industrije logična odločitev. Prav sedanja vlada je prva v zadnjih letih, ki si vsaj prizadeva, da bi z vsemi soglasji in državno pomočjo omočila prihod tega avtomobilskega giganta. V tem primeru gre za prvi velik realen greenfield industrijski projekt v Sloveniji. Magna je podjetje, ki gradi tako imenovane pametne tovarne na bazi svojih številnih know-how centrov ter znanstvenih institutov, ki sodelujejo s svetovno znanimi raziskovalnimi instituti in številnim univerzami. Prav zaradi tega je nerazumljivo mnenje, ki se ustvarja v slovenski družbi o tem, da prihaja v Slovenijo z delom umazane proizvodnje. Zamuditi takšno priložnost bi bilo družbeno skrajno neodgovorno, saj ni pričakovati, da bi potem katerokoli kapitalsko močno podjetje še kdaj želelo priti v to državo.

Pa še tole. Nekdanji mariborski župan dr. Alojz Križman, nekdanji dekan Tehnične fakultete v Mariboru, nato rektor Univerze v Mariboru, ki je deloval tudi kot razvojni inženir ter kot vodja razvoja tehnologij, sicer pa zaslužni profesor, mi je kot mariborskemu poslancu včeraj poslal pismo v zvezi z Magno. Ker smatram, da je spričo aktualnosti dogodkov potrebno o tem seznaniti tudi slovensko javnost, mi dovolite, prosim, da ga v nekoliko skrajšani obliki preberem, saj nazorno prikazuje, za kaj pri celi stvari pravzaprav gre.

Citiram: »Po razgovoru z direktorjem Mariborskega vodovoda gospodom Burnačem, ugotavljam, da je današnji članek v enem od slovenskih časnikov velika manipulacija. Dejansko stanje je naslednje. Maribor za današnje potrebe vodovoda načrpa letno 13 milijonov kubikov vode na leto. V času, ko sem bil župan, smo črpali cirka 20 milijonov kubikov vode na leto, saj je takrat delovala še večina industrije in je bilo precej manj krožnih sistemov v uporabi. Da bi ta časnik zavajal, je namesto enote kubičnih metrov uporabil enoto liter. Pri tem seveda ni omenil, da ima en kubični meter vode tisoč litrov, kar bi pomenilo, da Mariborski vodovod načrpa letno 13 milijard litrov vode. Drugič, Magna naj bi v svojem novem obratu potrebovala letno cirka 100 milijonov litrov vode. 100 milijonov litrov vode pa odgovarja matematično 100 tisočim kubikom vode. Ta količina predstavlja cirka 0,8 odstotka vse letne načrpane količine vode Mariborskega vodovoda.



Torej gre za vprašanje največ enega odstotka sedanje načrpane količine. Če bi pa govorili o celotni kapaciteti, ki smo jo črpali še v mojih časih, ko je industrija še funkcionirala, potem je nekje med 0,5 in 0,6 odstotka načrpane vode. Zaradi tega torej v Mariboru ne bo zmanjkalo vode in gre za perfidno manipulacijo tega časnika.

Pri sedanji ceni vode pa verjetno nihče od investitorjev pri veliki porabi ne bo plačeval večjih količin vode in si bo prav gotovo zgradil svoj krožni sistem, vendar ne zaradi tega, ker vode ni zadosti, temveč zaradi stroškov. Zavajanje javnosti je torej več kot očitno. Seveda bi moral na to najprej odreagirati Arso. Zaradi nezadostnega vključevanja izkušenega inženirskega kadra v projekt pa se kar naprej manipulira, saj politične manipulacije dosežejo preproste ljudi, ko potem po stari navadi še vedno verjamejo takšnim predstavitvam. Prilagam vam tudi današnji članek. Prijazen pozdrav, Alojz Križman.« Konec citata. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič. Pripravita naj se gospa Ksenija Korenjak Kramar in gospa Violeta Tomič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Danes smo veliko slišali v stališčih poslanskih skupin tako na eni strani nekaterih, ki podpirajo to investicijo, na drugi strani tistih, ki ostro temu nasprotujejo. A nesporno dejstvo je, da je lokacija investicije Magna na podlagi specifičnih zahtev investicije v občini Hoče - Slivnica.

Minister Počivalšek je v ponedeljek pri točki poslanskih vprašanj jasno odgovoril, po kakšen postopku so bile upoštevane te specifične zahteve po tej investiciji, da so bile tudi upoštevana velikost, opremljenost in druge okoljevarstvene omejitve in da je bilo v postopku preverjanja tudi 9 potencialnih lokacij. Med njimi so bile tudi degradirana območja v Občini Maribor, tudi v moji občini Ruše, kjer si bi neizmerno želela, da bi ta lokacija tudi bila, kajti Tovarna dušika Ruše je izgubila 2 tisoč 500 delovnih mest. Imamo lokacijo, vendar verjamem, da je na podlagi te specifikke, ki je, ta lokacija neprimerna, kajti obstoječi objekt propada kot hiša duhov, ampak dejansko trudili se bomo z lokalno skupnostjo, da to degradirano območje vzpostavimo ponovno v gospodarsko, ki nam bodo vsem skupaj v velik ponos. Ostalih lokacij ne bom niti ne naštevala. To je poudaril tudi državni sekretar na matičnem delovnem telesu. Kot je bilo danes tudi slišati, je bila preverjena tudi lokacija Kidričevo, kjer je župan s strani poslanskih kolegov SDS.

Nečesa ne razumem; enostavno v stališču je bilo danes predstavljeno, da je investicija škodljiva za zdravje ljudi, za okolje, na

drugi strani pa podpiramo nova delovna mesta, ampak lokacija v Kidričevem je bolj primerna. Zakaj? Sicer ne vem, ali vsi ti podatki držijo, ampak lokacija Kidričevo je en kilometer od obstoječe lokacije, da pa bi bilo treba tukaj pristopiti k spremembi občinskega prostorskega načrta in tukaj tudi piše, da bi bilo treba posekati 130 hektarjev gozda v neposredni bližini dveh naselij. Na obstoječi lokaciji, o kateri je pa toliko govora, se bo pa posekalo 4 hektarje gozda. Ne vem oziroma ali pa tega ne razumem, kje je to pamet. V bistvu se je ministrstvo odločilo za to lokacijo in enostavno sprejeli smo tudi zakon in tukaj poti nazaj več ni.

Verjamem, da bi se danes v vsakem primeru pogovarjali o tej investiciji. Zakaj? V primeru, da minister za kmetijstvo ne bi soglašal s to investicijo na teh, bomo rekli, dobrih oziroma najboljših kmetijskih zemljiščih, bi s strani opozicije prišel signal, da se zavira tuje investitorje. Na drugi strani imamo pa danes situacijo, ko se je ministrstvo odločilo, da dejansko je ta investicija dobrodošla, da je treba zagotoviti ustrezna nova oziroma nadomestna kmetijska zemljišča in tej investiciji ne nasprotuje, kar menim, da je za Mestno občino Maribor, Hoče - Slivnico ali – bom širše rekla – za Podravje in celo Pomurje vsekakor dobrodošlo.

Danes je bilo omenjeno tudi, da gre tu za politične odločitve in da minister politično odloča v navedeni investiciji, da se župani večkrat obračajo na njega in da on posega pri tem. Ampak na odboru je rekel, citiram: »Do mene marsikdaj želijo priti župani, takšni in drugačni: Minister, s teboj bi se radi pogovarjali o OPN in takšnih in drugačnih gabaritih. Tega ne dovolim. In če gre za tovrstno vprašanje, z menoj se je o tem nemogoče pogajati.« Temu je tudi res tako. Tudi sama kot poslanska kolegica sem se želela pogovarjati, zgolj pogovarjati o določenih investicijah, pa ni bilo posluha in enostavno to lahko pritrdim. Tako v konkretnem primeru gre zgolj za strokovne odločitve.

Poudarjam tudi, da je v Sloveniji zakonodaja takšna, da je na strani zaščite najboljših kmetijskih zemljišč, kar nam pripisujejo tudi v OECD. Osebnost menim, da je takšna odločitev, kot je bila sprejeta, katero je tudi skoraj večina poslancev potrdila, pravilna. Verjamem pa tudi, da investitor, ko se bo odločil – srčno upam, da bodo pridobljena vse ustrezna dovoljenja – investicijo izpeljal tako, da bo dobro zaščitil okolje in da ne bo velikih izpustov v zrak in vodo in da ne bo škode za zdravje ljudi. Ne gre pa tudi spregledati, da naj bi šlo za eno izmed najsodobnejših greenfield investicij. Podravje in Pomurje sodita v eno izmed regij, ki ima največjo stopnjo brezposelnosti. Tukaj je stopnja brezposelnosti daleč nad slovenskim povprečjem, cirka 15 odstotkov. Zato je vsako novo delovno mesto še kako potrebno; ob tem pa želim poudariti, da kvalitetna mesta delovna mesta.



Pa naj se še malce dotaknem izgradnje trgovinskih centrov, ki so v Sloveniji bili leta 2007. Takrat ni bilo nikoli tolikšne debate, kakšni bodo vplivi, kako se bo to delalo, kaj bo to pripomoglo, pa verjamem oziroma vem, da so se trgovinski centri gradili na najboljših kmetijskih zemljiščih. Mislim, da s temi debatami, vlaganjem ustavnih presoj, ustavljanjem postopkov zavračamo investitorje in dajemo, bom rekla, nelep signal navzven tujim investitorjem, ki Slovenijo spoznavajo kot eno z zelo kvalitetno delovno silo, s pridnimi ljudmi, z dobrim potencialom in menimo, da bi si to morali šteti vsi v velik ponos.

Moram reči, da se mi zdi, da smo res dvolični; na eni strani si želimo nova delovna mesta, na drugi strani pa se na vse načine trudimo, da bi zaustavili vse postopke pridobivanja teh dovoljenj. Želela bi si, da bi postopki pridobitve gradbenih dovoljenj bili hitri, učinkoviti, kvalitetni, seveda ob upoštevanju vseh strokovnih kriterijev, ki so pri tem potrebni. Ampak takšen način, kot smo ga zavzeli pri investiciji Magne, o kateri že več kot pol leta zelo dosti govorimo, mislim, da ni pravilen. Bojim se, da se nam bo zgodil domino efekt in investicije Magne res ne bo v Sloveniji. Odšli bodo na Madžarsko. Kje bodo na Madžarskem gradili? Po mojem na najboljših kmetijskih zemljiščih. Pač, tujci se po vsej verjetnosti tega lotevajo na drugačen način. Želijo si investitorjev in enostavno mi, mislim, da bomo morali na tem mestu tudi nekaj narediti. Res me žalosti dejstvo, da ne moremo skupaj strniti glave, tako kot smo jih strnili pri poslovniku, da se ukvarjamo sami s seboj, tudi to je naš problem, in enostavno vsi skupaj najdemo najboljši potencial za rešitev Podravja, vključno s Pomurjem.

Pa naj še omenim, ker je bilo toliko govora tudi, da ta lokacija ni predvidena, da ni dobra, da so res najboljša kmetijska zemljišča. Ta lokacija je bila pred časom predvidena za proizvodno cono. Predvidena je bila v Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007–2023. Takratna vlada je takrat to resolucijo podprla, dne 12. oktobra 2006 pa potrdila to lokacijo za logistični center Oreh. Ne vem. V bistvu ta lokacija je zdaj, kmetijski minister je naredil vse, da se zagotovijo nadomestna zemljišča. Tako so ta priporočila enostavno nesprijemljiva in verjamem, da bo tako v bodoče tudi pri vseh ostalih investicijah, da se bodo iskala nadomestna zemljišča, če pač ne bo tega mogoče narediti na degradiranih območjih.

Res bi se mogoče še zgolj dotaknila tega, da je potrebno ta degradirana območja, ki jih imamo, poiskati, narediti popis prostih kapacitet in dejansko na teh zemljiščih oziroma na teh obstoječih objektih iskati potencial; mislim, jih ponujati bodočim investitorjem, kajti le tako bomo imeli manj dela vsi skupaj. Ne nazadnje bi lahko – mi dovolite, da zaključim. V Magni bodo imeli možnost zaposlitve vsi; celotno

Podravje, celotno pomursko območje, tudi po vsej verjetnosti kdo iz prestolnice se bo prijavil na razpis; enostavno vsi, ki si bodo pač želeli delati in bodo izpolnjevali pogoje, bodo imeli to možnost. Vsekakor je to dobro in kot poslanka si prizadevam vsekakor za gospodarsko rast, nova delovna mesta, turistični razvoj, ki pa bo tudi v prid vsem nam, državljanom in državljanom Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ksenija Korenjak Kramar, pripravita naj se Violeta Tomić in gospod Bojan Podkrajšek.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa! Spoštovani kolegi, predsedujoči!

Upam, da danes, ko smo prišli sem, da smo se vsi vprašali, s kakšnim namenom – upam, da z dobrim. Upam, da z namenom, da resnično podpremo investicijo, da se zavzamemo res za vse tisto, kar ste moji predhodniki razpravljavci povedali v svojih stališčih in v svoji razpravi, da smo za delovna mesta, da smo za gospodarski preboj, za gospodarsko rast. Da smo tudi za sodelovanje. Resnično upam, da je temu tako, čeprav me po eni strani tudi zelo skrbi, ker ste nekateri pač navajali stvari, ki mejijo na čisto manipulacijo. Ki mejijo v bistvu na manipulacijo morda s takšnim ali drugačnim namenom, tudi morda politično pridobivanje točk. Žal. Ne bi si tega želela. Želela si bi videti, da znamo stopiti skupaj, da znamo skupaj iskati rešitve, take, ki bodo pripeljale do realizacije celotne zadeve, in ne, da podatke uporabljamo tako ali drugače. Žal. Možno jih pa je na vsak način, lahko jih obrnemo v pozitivno, lahko pa jih tudi obrnemo drugače; to, kar imamo nekako žal v genih. Vedno vidimo to, kaj ne gre ali kaj bi bilo lahko slabo in kaj ni, manj pa smo uspešni tam, ko je treba iskati rešitve za to, da določene okvire presežemo ali najdemo določene rešitve.

Res bi si želela, da znamo biti takšni, ne glede na to, na katerem koncu smo in od kod smo. Če bi bili na terenu, mnogi izmed vas, bi videli, da je to sodelovanje tako gospodarstva kot kmetijstva bilo vsaj v tem primeru zelo dobro in uspešno. Tako gospodarstvo kot kmetijstvo sta si zelo zelo prizadevala na samem terenu, da prideta do rešitev za čisto vsako vprašanje, za čisto vsak problem. Tisti, ki smo bili tam, smo bili priča temu, žal, da nekaterih izmed vas ni bilo, kjer bi lahko to videli in danes ne bi zavajali marsikoga, ki nas posluša, s tem da tega ni bilo in da bi morala biti aktivnost še večja ali pa še boljše. Bila je, žal, tudi s pomočjo marsikaterega izmed vas so ljudje imeli informacije takšne in drugačne. Pa ne bom rekla, da so bili zmanipulirani, da so bili zavedeni, ampak prav bi bilo, da povemo: bile so alternativne lokacije, o teh se je govorilo, bile so na mizi, vendar žal so bile neprimerne, tudi Kidričevo. Tudi Kidričevo. Kidričevo je na vodovarstvenem območju. Tisti, ki veste, kje Kidričevo je, in tisti, ki ste se kdaj



peljali mimo – upam, da se moj spoštovani kolega Žan tudi, ker je tako prepričljivo razpravljaj in da on ve, da je to v bližini Nature 2000, da on ve, da je to v bližini vodovarstvenih področij, da ve, da gre za 130 hektarjev gozda, ki bi ga bilo treba posekati, da ve, da je bližina naselja povsem neprimerna glede na lokacijo, ki je; torej, da tudi ve, da so okoljski vplivi mnogo mnogo hujši lahko na območju Kidričeva kot pa na območju, ki je trenutno – torej tisto, o katerem govorimo – v občini Hoče - Slivnica. In upam, da tudi veste to, da so bili v vsej tej zgodbi realizacije tega projekta udeleženi tudi vsi tisti, ki so pokazali kakršenkoli interes.

Žal so bile iniciative nekoliko kasneje, vendar so bile. Ko govorimo o Rogoškem gozdu, še enkrat, se strinjam, 66 hektarjev gozda je ogromno, je dosti, vendar civilna iniciativa je bila kooperativna, v sodelovanju z ministrstvi, tako kmetijskim kot gospodarskim, so prišli do ustreznih rešitev. Vendar veste, vsaka človeška aktivnost ima tudi neke svoje meje in prav bi bilo, da se vsi gibljemo v meji realnega in sprejemljivega in da smo pripravljeni tudi na kompromis. Mislim, da je kompromis dosežen pri vprašanju Rogoškega gozda resnično dober kompromis glede na to, koliko je bilo predvidenega sekanja. V trenutni situaciji imamo 4,6 hektarjev od 66. Mislim, da je to uspeh tako za iniciativo kot tudi za nas, ki tam živimo. Žal nekaj za nekaj, tako kot je v vsaki zgodbi. Tukaj smo tisti, ki tehtamo. Normalno, se strinjam; tehtamo med tem, da upoštevamo okoljevarstvene standarde, da ne pristanemo na vse brez tehtnega in temeljitega premisleka, vendar to, kar trenutno imamo, mislim, da je takšna rešitev, ki ne bo ogrozila vseh funkcij tega gozda, ki se pojavljajo, da ne bo ogrozila bivalnih pogojev in kvalitete življenja nas, ki tam živimo. Štirje hektarji; in žalostno je, da so med temi, ki tako široko razpravljajo o pomenu tega gozda, tudi takšni, ki so v preteklosti tudi posegali na področje tega gozda in ki so ga sekali, pa takrat verjetno z manj slabe vesti glede na to, kako goreče so to zagovarjali.

Kar pa se tiče tudi drugih navedb, kar se tiče gospodarstvenikov, kar se tiče sodelovanja, pa tudi županov ... Župani so iz različnih opcij. Žal mi je, da nekateri tako enostavno zlorabljuje ljudi za to, da jih pošiljate v eno ali drugo opcijo, čeprav tam niso. Ampak župani so, tudi mešanih barv, zelo jasno in odločno povedali na več forumih, najsi bodo to gospodarski forumi, najsi bodo to njihovi lastni, najsi bodo to forumi v sami regiji, da podpirajo celotno zadevo, pa naj bodo tisti, ki nekako po razdelitvi svojega teritorija v smislu gospodarske dejavnosti kotirajo bolj na območja, ki so kmetijska ali pa ruralna, prav tako podpirajo. Zato ker se zavedajo, da to ne bo imelo samo učinek na njihovo občino, ampak da bo imelo učinek na Podravje v celoti, pa tudi velik del, recimo do Celja, pa celotno Pomurje. Zato! In so to podprli! In so tudi rekli, da so pripravljeni sodelovati pri iskanju nadomestnih zemljišč tudi

v naslednjih fazah projekta. Izrecno so to podprli, ne glede na svojo barvo. Prav tako so to podprli gospodarstveniki. Tukaj sem poslušala, da poslušajmo gospodarstvo. Pa ne samo danes, večkrat to slišim; poslušajmo gospodarstvenike, prisluhnimo jim. Ali smo jim tudi v tej zgodbi prisluhnili? Namreč, na Podravskem forumu v Slovenski Bistrici so vsi gospodarstveniki rekli: »Mi podpiramo to zgodbo. Ta zgodba je tudi priložnost za nas, za naš razvoj, za naše sodelovanje.« Pa smo jih slišali? Upam, da smo jih. Upoštevali pa jih vsaj v primeru projekta Magne zaenkrat še nismo. To bomo lahko rekli takrat, ko bomo imeli tovarno v občini Hoče - Slivnica. Ves čas to poudarjamo, imeli bomo to v občini Hoče - Slivnica. To bo imeli tu, v Sloveniji! V končni fazi je to pomembno. Žal, druga območja niso bila primerna. Bodo pa verjetno za kakšne druge investicije; kakšne druge tuje investicije, druge tuje investitorje, ki bodo prišli. To je pomembno, o tem bi se morali pogovarjati. O tem, kdo še lahko na kakršenkoli način pomaga, zato da lahko še kdo pride v Slovenijo, in ne, da iščemo načine, zakaj pa ne bi prišel, ali pa, kje mu pa lahko mi pomagamo, da mu še posebej pokažemo, da ne bo mogel priti, ali pa, kaj še lahko mi naredimo, da ne bo mogel priti. Mislim, da to ni prava pot. Vsi skupaj, to smo enkrat že pokazali, takrat, ko smo podprli zakon, smo pokazali, da podpiramo to, ampak iz svoje kože pač ne moremo. Zdaj, ko bi morali glede na to, da nimamo več dosti časa, ura se že pomika proti dvanajsti, zdaj bi morali še bolj pokazati to, da znamo skupaj najti prave rešitve, da znamo skupaj omogočiti to, da bo Magna tukaj, da ne bo imela Magna plana B, da ne bo hodila po terenu in se pogovarjala z našimi župani. To je zelo spodbudno, vendar, veste, hodi verjetno tudi zato, da si ustvari lastno mnenje, koliko so realne možnosti, da dejansko pride do realizacije projekta. In da bo lahko rekla na eni točki: »Poglejte, žal. Mi se moramo obnašati tudi poslovno, mi imamo naročila, mi moramo tovarno postaviti do določenega roka, da bomo lahko izpolnili to, kar smo se zavezali s pogodbo.« Vendar, ali se mi tega zavedamo? Mi se tukaj pogovarjamo o delovnih mestih, vsako delovno mesto šteje. To sem povedala že takrat, ko smo zakon sprejemali. Čisto vsako delovno mesto šteje. So pa po fazah, resnično, ampak začne se z enim; začne se s tristotimi, končalo pa se bo, srčno si želim, ko bo Magna stala, res s 3 tisočimi. In to z visoko usposobljenim kadrom, ker bo proizvodnja visoko tehnološko dodelana. Mi to vsi vemo, ampak še vedno želimo narediti vse, da pač, ne vem, morda bomo pa se vozili na kakšno drugo lokacijo. Jaz si tega ne želim. Jaz si želim, da imamo lokacijo Magne kot družbeno odgovornega podjetja, kot svetovne multinacionalke v Sloveniji. Želim, da je to v občini Hoče - Slivnica. In verjamem, da lahko vsak izmed nas prispeva k temu, da resnično imamo mi to tam in da lahko resnično rečemo enkrat ljudem, pogledajte, nekaj smo vam



pa res omogočili, dali smo vam priložnost. Ker, veste, Magna že sedaj – tudi to je bilo napačno rečeno, da še ne sprejema prošenj ali da ne išče delavcev. Pa še kako jih išče! Veste, sodeluje z zavodom za zaposlovanje mariborskim pri tem, da bo pridobila ustrezne kadre. Sodelovala je na zaposlitvenem sejmu, angažirala je Slovenca, zaposlenega v svojem podjetju, ki dnevno kontaktira z našimi ljudmi, zato da bi dobili čim več ustreznega kadra, ki so naši ljudje. Trudi se, veste, zelo se trudi ... Ampak očitno premalo. Ali se tudi mi toliko trudimo? Ali se? Upam, da res, in upam, da bomo lahko temu rekli, da se, da smo naredili resnično vse in da nam je vsem skupaj uspelo in da bo Magna s 1. 1. resnično začela z delom na prvem avtomobilu. Pa ne lade, ampak svetovne znamke. Upam, da res in da takrat bomo lahko rekli, vse smo naredili mi s skupnimi močmi za to, da je projekt tukaj, veliko smo naredili za ljudi. Upam, da res. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Počasi bom tudi jaz začel. Po tem zadnjem izvajanju sem pa vsaj v 98 odstotkih prepričan, da ni šlo za strokovno odločitev, za katero se sklicujete, ampak izključno za politično odločitev, kje bo stala tovarna Magna Steyr: ali v Hočah, ali v Mariboru, ali v Kidričevem. Poslanka SMC je bila pač močnejša skupaj s poslancem SMC in je dosegla pri ministru SMC, da je podjetje izbralo njih. Da ni izbralo Maribora – napačen župan, ne vem sicer, kje ste poslanci SMC iz Maribora, ampak izgubili ste. Kidričevo pa vsekakor ne bi bilo politično sprejemljivo; poslanka SDS je iz Kidričevega in župan SDS je iz Kidričevega.

Pa bom začel s tem zadnjim: prislunimo gospodarstvu. A bežite, no?! Gospod Akrapovič pa 9 let čaka, pa gre v tujino!? Toliko o tem prislunimo gospodarstvu. Za ene pravilne cone na najboljših kmetijskih zemljiščih, državna finančna pomoč, drugi pa – hvala za pozornost, pa pojdite v tujino. Toliko o tem, da skrbimo za gospodarstvo, da so vsi na istem vatlu. Niso! Primer Magne je tipičen dokaz že zaradi tega, ker ima tipičen lex specialis. Da ni zakon o regionalnem in gospodarskem spodbujanju ali pa kakšen drug zakon s kakšnim imenom že obstoječim dovolj dober ali pa kakšen nov zakon, ki bi vse skupaj dal na eno od tistih, kar mu vi rečete: Slovenija, za Slovenijo gre. Ne. Gre za občino Hoče - Slivnica. Pika. Čisto enostavno. In to izvajanje je bilo čisto ono – politično: politika se je odločila in to je to. Zato nas tukaj moti sprenevedanje ministra Židana. Minister Židan, 7. 6. – razlog zakaj smo dali ta priporočila –, »... vem pa, s kakšno informacijo sta prišla tako gospodarski minister kakor tudi predsednik Vlade na vlado; in sicer to, da je za Magno dogovorjeno, da edina možna lokacija je to in da je to za vlado prioritet

projekt«. Minister – jaz prej nisem nič vedel. Državni sekretar na gospodarskem ministrstvu pa reče, da je vključenost Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vseskozi. Mislim, če minister ne ve, kaj se mu dogaja na Ministrstvu za kmetijstvo, je še en velik problem, ampak to kaže tudi njegovo izvajanje – skriva se za stroko, stroka je odločila! Stroka je odločila, da 100 hektarjev najboljših kmetijskih zemljišč lahko odpišemo?! Če je to ta stroka, ki se imenuje stroka na Ministrstvu za kmetijstvo ne na Ministrstvu za gospodarstvo, spoštovani, potem še enkrat ponavljam, da ta stroka ni vredna 5 kil kruha – cela. Ni vredna. Lahko gre takoj na zavod za zaposlovanje ali pa morda delovno mesto iskat v to super firmo v Hočah - Slivnici, v Magno. Stroka je rekla, da najboljša ... Mislim, da teh 100 hektarjev spada pod 8 odstotkov najboljše kmetijske zemlje, ki jo še imamo v Sloveniji. In ta stroka na Ministrstvu za kmetijstvo je po besedah ministra za kmetijstvo rekla: »Z lahkoto.« Če je to ta stroka, potem ima minister še en problem; ne samo političnega, da ne obvladuje svojega področja, ampak niti strokovnega. Zato smo tudi prišli; minister reče, nič ne vemo, stroka je odločala, vsi pa vemo, kako potekajo postopki, da morajo tudi ostala ministrstva, ki se jih zadeva dotika, biti seznanjena oziroma usklajena z ostalimi ministrstvi. Zdaj pa upam, da se bosta na vladi zmenila minister Počivalšek in minister Židan, kdo je kdaj koga obvestil, kaj se dogaja. Ali je prišel minister Počivalšek in rekel: »Minister Dejan, poslušaj, župan SMC, Občina Hoče – Slivnica, pravi naslov – ne diraj. Itak boš dobil svojega ponudnika, ki bo to lakirnico zgradil, kmetijska zemljišča pa, kar se tudi v zadnjem času pojavlja, pa bodo lahko tudi špekulativno, če ne bodo v naprejšnjih fazah za to podjetje, pa bodo šla za kakšne druge zadeve, ker se že govori o nekih drugih zadevah, ki naj bi tu stale.«

Potem naslednja stvar, okoljsko soglasje, kako je ta lokacija pa res najboljša. Ja, seveda je najboljša, če pa okoljsko soglasje piše – kdo? – kandidat SMC na bivših državnozborskih volitvah! To je ta vrhunski strokovnjak, ki je rekel, da je Kemis vrhunska varna firma, tam na Vrhniki, potem pa se kadi in noben ne ve, kateri strupi grede v zrak in v tla in v vodo. Isti strokovnjak, ampak spet stranka SMC. Potem bo kdo rekel, da naključij ni! Ah, seveda! No, mogoče za kakšnega poslanca, ki je tukaj prvi mandat, ampak za tiste, ki pa malo dlje časa spremljamo ne samo lokalno pa tudi državno politiko, pa nas noben ne bo farbal s tem, da kjerkoli, vsepovsod SMC, da so le in zgolj naključja.

Kot predlagatelj sem že na sami seji matičnega delovnega telesa govoril, da če bi tukaj odgovor ministrstva bil, da pri izboru širše lokacije za vzpostavitev proizvodne cone v občini Hoče - Slivnica, da če bi tukaj pisalo občina Kidričevo, v velikosti cirka 100 hektarjev, da so bili upoštevani naslednji kriteriji, da bi bilo



popolnoma isto. Razen tega, da verjetno tam, kjer je župan verjetno SDS, okoljsko ne bi bilo sprejemljivo, ker je pisal okoljsko soglasje kandidat SMC na državnoborskih volitvah. Ampak, če smo spet pri stroki, je ta isti gospod pa le malo rekel, da pa morda pa bodo nekateri negativni učinki na podtalnico. In sedaj se vi sklicujete, da Hoče so dobre, ker bo to vplivalo na podtalnico, Kidričevo pa ni dobro, ker bi to tudi vplivalo na vodovarstveno območje. Ja kakšna stroka je pa to – dva ista problema, pa za ene je plus, za ene pa je minus pri izdajanju okoljskega soglasja?

Tudi vsi ostali kriteriji – popolnoma isti. Vsi govorite: priložnost ne samo za eno občino, ampak tudi za občino Kidričevo in za Maribor. Ampak tako za Kidričevo kot tudi za Maribor bi veljali isti kriteriji: neposredna bližina avtocesta, možnost priključevanja na železniško omrežje, bližina letališča, za katerega sicer celo predstavniki Magne govorijo, da kaj pa ima to zveze z njimi, ker bodo itak po avtocesti vozili – vsaj tako sem bil jaz obveščen. Poselitveno območje, ki zagotavlja delovno silo. V čem je razlika med Hočami - Slivnico, Račami, Kidričevim, Mariborom, če je dva kilometra razlike? V čem je razlika v tej delovni sili, ki pa tako dere le iz Hoč-Slivnice, vsi ostali so pa v deprivilegiranem.

Okoljski kriterij, ki obravnava sprejemljivost posega za okolje. Kot že rečeno, zakaj so Hoče - Slivnica boljše, kjer je za župana iz vrst SMC delal okoljsko soglasje kandidat SMC na volitvah za Državni zbor. To je edini pozitiven okoljski kriterij. Ekonomski kriteriji – vprašljivo. Poselitveni kriteriji – tudi tukaj se boste morali odločiti. Predhodnica je rekla, da bližina naselja Kidričevo je neprimerna, a mi gledamo članke, kako pa je naselitvena struktura v občini Hoče - Slivnica skoraj na pragu novonastalega podjetja.

Naslednja stvar, »vsi skupaj strnimo vrste«. To vedno poslušamo, ko levi politični del politike zagovarja svoje odločitve. »Vsi moramo skupaj stopiti« – beri: nas morate podpreti, drugače ste pa proti nam. Če desnica karkoli predlaga, pa da rečemo, skupaj strnimo vrste – kaj dobimo? Proti, tukaj ali pa v besedah. Toliko o tem že 25-letnem ponavljanju levih političnih oblasti »skupaj stopimo, skupaj stopimo«. Ampak vemo, kdo je bil oče takšne politike: na oblasti smo mi, če nismo mi, bomo še vedno mi. Tukaj se tega poslužuje ne Združena levica, ampak Stranka modernega centra, ker itak imamo vsi probleme. Radi bi bili liberalni, pa so socialni, pa so socialistični, pa niti sami ne vedo, in potem prihajajo takšne zadeve.

Naslednja stvar, ki nas moti pri ministru Židanu, kajti o njem predvsem danes govorimo – poleg tega, kot rečeno, da včasih se skriva za stroko, včasih pa daje v prvi plan svojo politično odločitev –, je tudi to, kako so se kar naenkrat čudežno našle rešitve. Prej jih ni bilo. Rogoški gozd, Rinka, Perutnina Ptuj. Kar naenkrat! Pa verjetno ne na podlagi stroke, ampak verjetno

na podlagi političnih pritiskov – so pravi rekli: »Prav, politika je močnejša, bomo popustili vsem tem pritiskom.«

Vem, da je za mano na vrsti kolegica Tomić, bom potem glede tega, »kako smo mi goreče zagovarjali, kako smo politikanti, bedno, pritlehno delovanje« ... V bistvu ni nič narobe, če si premisliš, pa to javno izraziš. Za mene je pritlehno, da si premisliš, pa tega ne poveš. Mi smo rekli, verjeli smo v tistem hitrem postopku, tistih 13, 3 tednih, ko se je faza zakona izpeljala skozi Državni zbor, ker je gorelo, ker je župan bil v nizkem startu, da bo začel pripravljati komaj OPN, in smo slišali, da vse je super, Hoče so izbrane. Potem smo šele prišli do teh informacij: 9 lokacij, pa kdo je kak župan, pa kdo je kak svetovalec tukaj in tam, kdo je kakšen tisti človek, ki piše okoljsko soglasje za prave župane in ga ne bo pisal za nepravne župane in tako naprej.

Potem naslednja stvar. No ja, bili smo pri lokacijah – ni bila zanimiva nobena lokacija. Tudi tukaj je časovnica zelo zanimiva. Danes nekaj časa poslušamo: »Ja, saj so bile podane neke lokacije«, imamo pa kronologijo druge, očitno, najbolj zanimive lokacije, od koder so tik pred zdajci poslali dopis, da imajo lokacijo, pa so na Ministrstvu za gospodarstvo rekli, prejmemo odgovor Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, da je lokacija fiksna, ampak da se lahko seveda še sestanemo. To je tisto figo v žepi. Točno ste vedeli, kje bo stalo, vse ostalo pa vas ni zanimalo: ali bo gozd, ali bodo kmetijska zemljišča, kdo je lastnik, nič vas ni zanimalo. Sedaj pa vi iščete argumente, zakaj je najboljša, pa se sklicujete, da župan Kidričevega bi moral spremeniti OPN, Hoče - Slivnica ga sploh še nima, tam bi morali dati okoljsko soglasje, ki verjetno ga ne bi dobil, ker bi ga pisal gospod iz SMC, to še enkrat ponavljam, in tako naprej. Skratka, vedno tisto, da »vedno mi imamo prav«. Če nimamo prav, glejte prejšnji sestavek »mi imamo prav«. In tukaj nas moti.

Ključno nas pa moti, ker se minister Židan pri sklicevanju na branjenje kmetijskih zemljišč sklicuje na strokovnost, deluje pa izključno politično. In ja, vemo, minister je politična funkcija. Ja, vemo. Ampak potem naj to prizna, da je bila to politična in ne strokovna odločitev. Samo to naj prizna! Ne pa, da reče, da nič ni vedel, potem ko rečemo, kako, saj piše, da ste vedeli, smo se pa za stroko malo skrili. Hinavščina! To je hinavščina! Da ne priznaš, kaj si vedel. Mi smo rekli, da okej, takrat smo sprejeli v dobri veri – sicer sam osebno nisem podprl tega zakona –, ampak smo poslušali tiste argumente, ki so bili tako super fantastični in smo rekli, kot sem že povedal v uvodu, da naj bo, čeprav gre mimo vsega.

Ampak bilo je rečeno, da se bomo za kmetijska zemljišča še pogovorili, pa smo potem poslušali, kako ni nič urejeno. »Vse bo dobro na okoljskem področju« – pa smo potem ugotovili, da bo seveda dobro na okoljskem področju, ker bo pravi človek pisal okoljsko soglasje. Pa smo



govorili o gospodarski viziji 3 tisoč 300, 3 tisoč 400 je bila zadnja točka, pa smo verjeli. Sedaj pa ne verjamemo več! Ker je ne samo čedalje več indecev, ampak dokazov, da je bil ta projekt izsiljen v občini Hoče - Slivnica. Na politični bazi. Ostali župani so bili napačne barve. Mariborčani bi lahko hodili v Tezno ali pa v Hoče - Slivnico, kakor bi prebivalci Hoč - Slivnice hodili v Maribor ali pa v Kidričevo. Govorimo o rangu, mislim da, 20 kilometrov, če mene malo geografija ne moti.

To, kar pa govorimo, da celotna Štajerska bo s tem projektom rešena. Ja, ampak bila bi rešena prav tako tudi v Kidričevem in tudi v Mariboru. In seveda, ker se je politika odločila, ta projekt je pravi, je bil tako predstavljen tudi investitorju, vse ostalo pa je tisto, kot se mu reče bomo že sproti reševali »o tom potom«. Ko sem šel v tisti obravnavi do gospoda Krajnca pa sem ga vprašal, ali v Hočah - Slivnici sploh imajo OPN, je rekel: »Ne, ampak ga bomo dobili.« Pa sem rekel: »Mi smo se v občini Sevnica 7 let borili za OPN. Kaj vi sploh veste, kaj to za seboj prinese?« »Z lahkoto bomo uredili, ker se je politika tako odločila.« Stroka pa bo to od zadaj pokrila, ampak ta stroka je bila politično nastavljena v tem primeru. To nas moti! Hinavščina za en projekt, vsi ostali pa imate probleme v zakonodaji, v DPN, v OPN, ob pridobivanju okoljskih soglasij pa ne vem čem. Nekdo pa si je blagovolil en projekt postaviti na piedestal in govoriti, da to je največja investicija. Prej je bilo rečeno, to je projekt desetletja. Pa vas malo za hec vprašam, kaj pa potem drugi tir. Stoletja? Upam, da ne, ker potem je še desetkrat bolj zgrešen kot pa projekt Magne na tem območju. In tukaj nas boli vloga ministra Židana. Ne samo, da eno govori in drugo dela, celo govori zelo različno – nisem vedel, stroka je vedela. To nas muči, zato tudi takšen naslov priporočila. Ni debata projekt Magna da ali ne; problem je, ker se je šlo v ta projekt z zaprtimi očmi, ker so se glavni politični igralci zmenili, mi bomo to izpeljali, saj bomo poskrbeli za obzadeve, na koncu, pa če bo zadeva izpeljana, pa morda še kako politično ali pa kako drugače tudi zaslužili. To je ta problematična politika, ki ji v Poslanski skupini SDS nasprotujemo, ne pa projektu. Tej politiki nasprotujemo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika gospa Ksenija Korenjak Kramar.

KSENIJA KORENJAK KRAMAR (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani kolega!

Veste, da gre za politično odločitev, to je vaša interpretacija, ne moja. Žal ste me narobe razumeli. Prav tako ste me narobe razumeli, če menite, da gre to za projekt Občine Hoče - Slivnica. Veste, občina Hoče - Slivnica je res v Podravju, je tudi v Sloveniji. In glede na to, da ima Podravje brezposelnost nad slovenski povprečjem – žal že več let. Konec leta 2016, recimo, je bilo v regiji skoraj 17 tisoč brezposelnih, od tega več kot 40 odstotkov v Mariboru in okolici. Veste, to je Slovenija, tudi to

– Maribor. Da ne dajem še zraven Pomurja. Tako ste me verjetno narobe razumeli, ko ste mislili, da govorim samo o občini, iz katere pač prihajam. Ampak jaz govorim o projektu Magne in zakaj je ta slovenski projekt nikakor ne projekt Občine Hoče - Slivnica, o čemer ste vi zdaj razpravljali.

In še ena stvar. Na eno delovno mesto v Magni so predvidena 3 posredna delovna mesta, torej multiplikativni učinek Magne oziroma investicije Magne v okolju. Ti učinki se bodo poznali na slovenskem okvirju, ne samo na okvirju občine Hoče - Slivnica. Tako da se opravičujem, če sem bila premalo natančna. Upam, da sem zdaj to razjasnila.

Pa še eno stvar bi rada povedala. Jaz nisem proti vam, ali nam, ali komerkoli. Veste, v svoji glavi ne ločujem na moje in vaše. Žal ali pa hvala bogu, ne. Žal mi je, da v nekaterih glavah to obstaja, v moji ne. In če ste dobili tak občutek, se opravičujem, veste. To ni bil moj namen. Jaz zelo dobro delam z vsemi in tudi veliko truda vlagam v to, da z vsemi delam dobro, in me ne zanima, na kateri strani so in katere barve so. Tako je za mene samo pomembno, kakšni so predlogi, kakšne so vsebine. V bistvu podpiram rešitve, ne barv in ne ad personam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spet ima besedo predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Seveda, spoštovana predhodnica!

Ampak, kot rečeno, razumem, da ne gre samo za projekt Hoče - Slivnica, ampak gre za projekt, ki bo v občini Hoče - Slivnica. In ko govorite o tej brezposelnosti v Podravju – beri: tudi Maribor, Hoče - Slivnica, pa tudi Kidričevo in tako naprej ... Ja, tudi oni so Slovenija. Niso? Ampak projekt je bil izbran politično, kar dokazujejo vse zadeve: župan iz pravih vrst, okoljsko soglasje je pisal človek iz vrst SMC in tako naprej. Torej zato ne mi govoriti, da ni politika. Politika se je odločila, skriva se pa za strokovnostjo. Zaradi tega tudi daje napol lažna okoljske soglasja, kjer je pravi župan in je treba pokriti politično odločitev. Pa ni važno, če tudi tu govorimo o vplivih na okolje, podtalnico in zrak, in tukaj je to okej, v Kidričevem pa po tem vašem razmišljanju pa to ni okej, čeprav so isti problemi. To je ta hinavščina in dvoličnost. Nekje je stroka okej, da pokrije politično odločitev, nekje drugje je pa ta stroka takšna, da ni pripravljena pokriti politične odločitve, ker je na drugi strani napačna politika – po vašem mnenju. Zato ne govoriti, kdo deli, ker SDS ni bila zraven pri tem projektu, ki si ga delita in lastita stranki SD in SMC.

In to »tri posredna delovna mesta«. Še enkrat, ista figa, če je tovarna v Hočah, Kidričevem, ali pa Mariboru, ali pa Rušah ali pa kje drugje. Upam, da bo imel vsepovsod ta učinek – tri posredna delovna mesta. In hvala bogu za to. Ampak ne govoriti, da je pa to pogoj,



ker je pa v Hočah veliko bolje kot pa kje drugje, da bo le tam lahko imel en zaposlen dodano vpliv še na tri zaposlitve. Kot da v Mariboru, Kidričevem pa tega ne bi bilo mogoče. To pa je ali sprenevedanje ali pa zavajanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Violeta Tomič, pripravita naj se gospa Andreja Potočnik in gospod Ljubo Žnidar.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, predlagatelj in kolega Lisec, to ni ta Magna Styer rezultat levih politik. Ni vse leva politika, kar je bolj levo od vas. Verjamem, da se z levico in z našimi predlogi in politikami večkrat ne strinjate, vendar, če bi nam prisluhnili takrat, ko je čas, in nas ne bi nabijali z neumnostmi, ki jih poslušamo, ne vem, lade, Venezuela, bla, bla ... Ko se bomo enkrat pogovarjali o imperializmu ZDA, o tem, kdo je sprožil begunski val, zakaj, o političnem kontekstu, takrat lahko odpirate te teme, do takrat vas pa lepo prosim, da ne govorite, kaj jaz mislim, kajti kaj jaz mislim, bom povedala, ko pridem na vrsto in to je zdaj. Čakala sem precej dolgo.

Skratka. Vsi veste, pri nas kaj lahko pričakujete. Mi, tudi če vam ni všeč, kaj mislimo, smo dosledni in smo tudi na Kolegiju predsednika prvič, ko je prišel zakon v Državni zbor 18. 11. 2016, rekli, da smo za delovna mesta. Seveda! Ampak, da nam ni všeč, da gre to na račun 100 hektarjev prvovrstnih kmetijskih površin, ki jih imamo v Sloveniji za razliko od Madžarske, ko je prej kolegica Bojana Muršič rekla, da bodo šli pa na Madžarsko. Ja, kje bodo pa gradili? Na prvovrstni kmetijski zemlji! Ampak kolegice in kolegi, Madžarska ima mnogo, mnogo več prvovrstne kmetijske zemlje! Drugo, kar je rekla, je rekla, saj so tudi megamarkete in trgovske centre gradili na prvovrstni kmetijski zemlji. Zakaj pa? Minister Židan ni prvič minister in je dovolil, da se trgovski centri gradijo na prvovrstni kmetijski zemlji. Tudi ko ni bil minister, je bil predsednik Odbora za kmetijstvo, pa so se trgovski centri gradili na prvovrstni kmetijski zemlji.

Skratka, takrat je bila zadržana samo kolegica Ljudmila Novak, ki je izrazila ravno tako pomislek, zakaj ravno na kmetijski zemlji, kajti seveda, napadli so nas predvsem iz vrst Socialnih demokratov, da smo proti delovnim mestom in kakšna levica smo. Oprostite, nikoli nismo proti delovnim mestom, še enkrat poudarjam, nikoli! Vendar delovna mesta so tudi kmečka delovna mesta. Kmetje se tudi preživljajo s to zemljo in tudi skrbijo za našo samooskrbo, ki jo imamo polna usta in ki jo reklamiramo po nekih jumbotih in panojih.

Skratka, na odboru smo znova nasprotovali temu in rekli smo, da iščite druge, primernejše lokacije. Slišali smo, hvala bogu, da nimamo več planskega gospodarstva. Vidite, to se mi zdi pa velika škoda. Če bi Vlada s tako

večino, kot jo ima ta, naredila neko strategijo, nek načrt, potem bi lahko rekla, da v redu, želimo si, ne vem, na Štajerskem, kjer je tradicija avtomobilske industrije, evidentirali bi ta degradirana območja in takrat bi šele povabili investitorje. V Beli krajini, ne vem, je tradicija tekstilne industrije, pa bi povabili investitorje. Seveda bi bilo dobro urediti infrastrukturo do teh krajev in ceste, kajti drugače smo odrezani, vendar očitno, tako kot pravite, je važno, od kod je kje kakšen poslanec in tako se lažje spravijo stvari skozi.

Nekaj pa je dejstvo. Minister Židan v Odmevih 7. 6. ni govoril resnice. Rekel je, da nikoli ni vedel, da so kakšne alternativne lokacije, vendar na Vlado in tudi na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pol leta pred tem, se pravi 18. 11., župan Anton Leskovar poslal predlog tega zemljišča v Kidričevem. Seveda, zakaj takrat SDS ni reagiral? Ali je župan Kidričevega skrival pred svojo stranko, da je predlagal ta zemljišča, ali vam šepa notranje informiranje? Tega ne vem. Vendar to je dejansko težava vaše stranke, ki zdaj sklicuje in nam daje ta priporočila.

Dejstvo je, da se je kolega Breznik dejansko hvalil, da je lobiral pri gospodu Stronachu, ki je eden največjih lastnikov Magne, da bi prišli na Štajersko. Zdaj, takrat je trdil, da je lakirnica manj škodljiva kot lakiranje enega lesenega okna, ker ga moraš prej zaščititi z insekticidi, namazati in potem pozneje zaščititi z laki in da je naš dvom rezultat popolnega nepoznavanja. Kako pa zdaj ve, da bo ta ista lakirnica škodljiva? Mislim, na ta logična vprašanja mi odgovorite, ker jaz ne razumem. Se pravi, če bi bilo 3 tisoč delovnih mest, hipotetično, potem se ne bi spraševali, ali je lakirnica škodljiva ali ne. Zdaj, ko jih je, recimo, 400, se nam zdi lakirnica zdravju zelo škodljiva. Ergo, ali to pomeni, če zastupimo 3 tisoč ljudi, je manj škodljivo, kot če zastupimo 400 ljudi? Kakšna je tukaj logika?

Po drugi strani vas sprašujem, ali ste kdaj videli koga, ki se je upokojil kot delavec v lakirnici. Jaz sem. Ne dihajo oziroma zelo hropejo, kadar dihajo. Če veste, da bodo ti laki mnogo boljši, mnogo bolj zdravi, me zelo veseli in si želim, da se motim. Ste se kdaj vprašali, zakaj v Revozu, ki mimogrede deluje na mnogo manjših hektarjih, kot jih bo imela ta, vendar zakaj masovno delavci v lakirnici, dajejo odpoved? Sigurno ne zato, ker so zadovoljni in ker so dobro plačani. Verjetno je zelo, zelo vprašljivo, kakšna bodo ta delovna mesta, kako bodo plačana in zakaj.

Veste, dejstvo je, da mi potrebujemo delovna mesta. Dejstvo je, da vsakič politika odloča o tem, kje to bo in kako to bo, vendar, za božjo voljo, poslušajmo se in tudi kadar opozicija da kakšne predloge, jih ne odpikajmo kar z nekimi floskulami, vi ste tam in vi zagovarjate ne vem kaj. Dajmo se slišati, potem bomo mogoče lažje kam prišli.



Kolega Mahnič je rekel, da namesto da bi Slovenija postala visokotehnološka družba, gradimo lakirnice, ki so strupene za ljudi in okolje, njegov strankarski kolega pa govori, da je to neznanje, če rečeš, da lakirnice škodijo zdravju ljudi. Mislim, da ... Najprej se zmenite vi, znotraj vaše stranke, potem se boste lahko zmenili z nami, potem se bomo mogoče slišali in mogoče našli kakršnokoli rešitev skupaj, drugače pa bo samo naši vaši, njihovi in to za samo Slovenijo nikakor ni dobro.

Upam, da lakirnica, ki je mi ne bomo ustavili, ker smo premajhni, pa tudi vi je ne boste ustavili, ker ste glasovali zanjo. Na žalost sprejemamo posebne zakone za neke firme, ki prihajajo, ki si izberejo konkretno zemljišče in potem mi ponižno pokleknejo, ne postavljamo pogojev – lahko delate z nami, kar hočete. Moti me, da nimamo nobenega ponosa, nobene pozicije, kjer bi argumentirali drugačne potrebe, ki jih imamo, ampak vedno pokleknejo. Pomagali ste izglasovati ta zakon. Lakirnica bo in jaz si samo globoko ... Res si želim, da se motim in da lakirnica na žalost ne bo samo tovarna za slabo plačana delavna mesta, kjer bodo delavci garali za nizke mezde in kjer bo njihovo zdravje ogroženo. Želim si, da je tako. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Bom zelo na kratko. Samo rad bi se opravičil kolegici Violeti Tomić, ker ko sem govoril o spregi leve politične opcije pri tem projektu, nisem mislil na Poslansko skupino Združene levice, tako da se opravičujem, ampak na ostale tri leve politične stranke. Tako da – opravičilo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Andreja Potočnik. Pripravita naj se gospod Ljubo Žnidar in Andrej Čuš.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala, predsednik, za besedo.

Rada bi se takoj odzvala kolegici Violeti Tomić, ko je rekla, da jo boli, da nimamo ponosa. Veste, kakšen ponos pa ima državljan, ko nima za kurjavo za čez zimo? Župan Hoč - Slivnice je večkrat povedal, da se ukvarja s tem, ko hodijo do njega, ker nimajo delovnih mest. Kakšen ponos pa je to, ko moraš prositi za marsikaj? S tem projektom lahko dobiš svoj ponos nazaj. Ne bodo delali za nizko mezdo. Če ste kaj brali – verjamem, da ste brali –, povprečna neto plača bo tisoč 250 evrov. In jaz verjamem, da tudi katere delodajalce iz tistega območja to zelo močno skrbi, ker bo treba dvigniti plače. In ne potrebujete Zakona o minimalni plači, če pride takšen delodajalec, ki bo dal takšne plače. Se pa strinjam, da so marsikje še kakšne anomalije, ki jih je treba

popravljeni. Ponosna sem na to, da je vlada dr. Mira Cerarja priskrbela takšno investicijo.

Bi se pa dotaknila malo še kolega Tomaža. Moram ti danes čestitati, ker danes iz zadnjega dela pete iščeš argumente, zakaj ta investicija ni dobra. Verjamem, da edino, kar vas muči v SDS, je to, da je ta projekt dober, da je to projekt, ki je največji po samostojni Sloveniji. In to je edina stvar, ki vas muči. Verjamem, da ste vsi za delovna mesta, ampak ko pa pridemo do detajlov, tam pa, joj, pa ne tukaj, pa na tam. Tomaž, kaj če bi bila ta investicija v tvojem kraju, v Sevnici? V kakšni dilemi bi pa potem bil za svoje sokrajane, da bi imeli boljše plače, da bi imeli delovna mesta? Vprašaj se, kaj, v kakšni koži bi potem bil.

Mislim, da podpora takšnim investicijam sploh pomeni, da dajemo politični signal, poudarjam, politični signal, ne strokovni, da smo za nove investicije, tako domače kot za tuje, in to je pomembno. Prej se je kolega Žan Mahnič hvalil, da naj si pogledamo na internetu, kako je njegova vlada poskrbela za tuje investicije, da si lahko vse pogledamo v številkah. A to je bila pa strokovna odločitev? A to ste se vi strokovno odločili? Politično ste se odločali, tako je pravilno! In tudi jaz poudarjam, da politično zagovarjam ta projekt, verjamem pa, da vse strokovne službe delajo po strokovnih merilih in kriterijih. Kar smo si pa tukaj želeli, pa je, ne da o teh raznih soglasjih odločajo 60, 90 dni, ampak da odločijo čim prej. Ampak to ni kršitev nobene zakonodaje.

Kar se tiče kolega, ki daje soglasja pri tem, in je bilo omenjeno, da je član SMC. Predlagam, da vprašate kolega dr. Dobovška, kako je s temi soglasji.

En komentar je bil še na temo, da smo samo politično dorekli to lokacijo in da bi si mogoče Mariborčani želeli hoditi na primer v Tezno. Dragi kolega Tomaž, projekt v Hočah - Slivnici je podprl tudi župan dr. Fištravec. Se pravi, je podprl projekt, ki ni v Teznu, tako ne vem, zakaj vas tako boli. Kar se pa tiče, Kidričevega in vašega župana, ker ste večkrat omenili, da ponuja odlično lokacijo, ampak tam je gozd. V Hočah - Slivnici imamo, takšno površino gozda, problem so pa 4 hektarji. Tale majhen delček, Tomaž, če si lahko pogledaš ... Upam, je dovolj veliko, da se vidi. Se pravi, tukaj je problem posekati takšno območje gozda, v Kidričevem pa ne bi bilo problema posekati 100 hektarjev, in to je zdaj spet problem samo v politiki.

Naprej. Danes lahko rečemo, da ste očitno proti strateškim investicijam v SDS, proti gospodarski rasti, proti novim delovnim mestom, proti skladnemu regionalnemu razvoju. Veste, že v svojem prejšnjem izvajanju, ko smo govorili na temo Magna, sem govorila, da bi z veseljem ta projekt pripeljala v Tržič in bi bila na to izjemno ponosna. Ampak tudi to, da je v Hočah - Slivnici, sem izjemno ponosna, ker kot je bilo danes že večkrat povedano, to je v Sloveniji in ni na Madžarskem. Nismo še prišli do konca. Če



se pa vi veselite, da gre projekt na Madžarsko in da bo Madžarska imela nova delovna mesta, se morate pa vprašati, ali ste v pravem parlamentu ali boste mogoče morali zamenjati državo.

Večkrat se nam očita, da nimamo vizije, da ne vemo, kaj bi radi, ko se pa odločimo, kaj bi radi in vlada in poslanci koalicije podpremo projekt, in ko se vidi, da dejansko projekt bo pa uspel, takrat pa zazvonijo alarmi v SDS. Takrat je pa treba obrniti zgodbo, da bi se ta zadeva preprečila. Še enkrat poudarjam, pomembno je, da damo politični signal, da smo za investicije, za domače in za tuje.

Kolegu Žanu bi še rada povedala, da sem izjemno vesela, da prihaja z območja kot je omenil, z zelo nizko brezposelnostjo, ampak da tam v bistvu sami krajsani zagotavljajo, da imajo tako nizko brezposelnost. A krajsani v Hočah - Slivnici, a krajsani v Trbovljah, a krajsani iz drugih območjih so si sami krivi, da ni delovnih mest? So si sami krivi. Kolega Žan, vi prej niste poslušali, je dejal, da so ti krajsani tako super, da imajo takšna delovna mesta. Jaz tudi predlagam potem Žana za župana, ker verjamem, da ne bo imel veliko težav pri vodenju tega kraja.

Večkrat je bilo rečeno, zakaj ta lokacija. Cesta, železnica, letališče, bližina Magne Steyr v Gradcu. Faze. Prva faza lakirnica, cirka 400 delovnih mest, druga faza obrat za karoserijo, skupaj tisoč 350 delovnih mest, tretja faza sestavljanje avtomobilov cirka 260 delovnih mest, četrta faza podvojitve kapacitete, sestavljanje avtomobilov in neka zelo v redu številka, 6 tisoč delovnih mest. Ampak, če se bodo naročila večala in če bomo mi tudi temu naklonjeni. Sama sem bila na Večerovi predstavitvi javnih mnenj, kjer je bil tudi predstavnik Magne Steyr in je sam povedal, veste, mi ne menjamo strategijo na vsake tri mesece. Mislite, da bi podjetje vložilo 100 tisoč, 100 milijonov evrov za to, da bi mogoče se premislilo in, ne vem, čez dve leti zaprlo firme? Ne vem. Mislite, da podjetja kar pobirajo denar, tam, namesto banan?

Prebrala sem, da je Magna Steyr v Avstriji eden izmed najboljših delodajalcev. Prejeli so tudi nagrado Great place to work. Imela sem priložnost slišati tudi jaz, delavca, ki cela v lakirnici, bil je izjemno zadovoljen, povedal je, da je zdrav in da se v bistvu veseli investicije v Sloveniji.

Bilo je rečeno, da ne želimo popustiti. Ne, veste, da nova delovna mesta ne bom popuščala. Nimam za kaj popuščati.

Kolega Žan je potem tudi omenil, da če dobimo odgovor na vprašanje, se pravi, koliko delovnih mest bo, potem pa mi nimamo nič proti, ne bomo problematizirali. Proti čem pa potem ste? Proti čem ste? Kdo bo imel od tega največjo korist? Ne SMC, ne SD, ne Desus, ne minister Počivalšek, ne minister Židan, ne predsednik Vlade; največ bodo imeli ljudje, ki bodo imeli delovna mesta, da jim ne bo treba prositi za kurjavo čez zimo!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za vprašanja. Z lahkoto odgovorim.

»Ta investicija ni dobra« – ne vem, kdo je to rekel –, mi samo problematiziramo z vsem tistim, kar so nova dejstva po sprejetju tega zakona, da lokacija ni prava, ker je bila politično prirejena. In ja, sem rekel, minister Židan je minister, politik. Ampak on sam se sklicuje, da je to bila strokovna odločitev, za katero je na nacionalni televiziji rekel, da ni imel prej pojma, kaj se dogaja, da sta prišla predsednik Vlade in minister za gospodarstvo in sta rekla, da tole je, potem pa dobimo informacijo, kako je on vedel, kaj se dogaja. Skratka, politično odločitev – ja, ampak to naj prizna minister Židan, on ima s tem probleme, ker se skriva za stroko.

Glede tega, da je to največji projekt po osamosvojitvi – potem smo pa res ubogi, no! Nimamo še niti enega delovnega mesta, pa je že največji projekt po osamosvojitvi. Poznam podjetje, ki smo ga v Posavju vzpostavili, mislim, da ima 400 zaposlenih samo v Krškem, da ne govorim, kako ima s svojim podružničnim podjetjem preko 5 tisoč zaposlenih v Sloveniji, pa mislim, da še 10 tisoč zaposlenih v vzhodni in južni Evropi. Pa nisem slišal ne direktorja tega podjetja ne direktorja tega podružničnega podjetja, da bi se hvalila, kako je to največji projekt po osamosvojitvi. In ja, nova delovna mesta – smo za. Ampak čedalje bolj dvomimo v teh 3 tisoč in ne vem koliko delovnih mest. To je problem. V čem je razlika, če bi bila ta lakirnica drugje, primer Kidričevo, kot pa v Hočah - Slivnici? Še vedno sem prepričan, da bi vsi isti dobili delovno mesto. Vsi isti bi dobili, ker glede na podatke zavoda za zaposlovanje je bilo rečeno, da bodo imeli probleme s temi kadri takšnega in takšnega profila; da jih je strah, na kar nekateri tudi opozarjajo, da bodo prišli za nekatere dobri, za nekatere pa slabi tujci na ta, zdaj smo slišali, vrhunske za slovenske razmere, za nek srednji-višji delovni razred, za tisoč 200 evrov. Tako mi nimamo problemov s to investicijo. Samo to, da se je stroka sedaj izrabila, ta stroka je bila pa politično imenovana za politične odločitve.

Kakšen je politični signal za nove investitorje? To vprašajte vse investitorje od maja 2010, ko je minister Židan minister za kmetijstvo. Kakšen signal jim je dajal, da so šli v Italijo, Avstrijo, pa da ne bom rekel še kam? Zadnji primeri, ki sem jih včeraj slišal, v take bolj eksotične države, ker so rekli, da tukaj niso zanimivi. Da podjetja selijo svoje ne samo fizično, ampak tudi človeške vire na Češko, na Slovaško – kakšni so potem ti signali ministra Židana in te vlade za nove investicije? Za ene posebni zakoni in finančne spodbude, ostali pa – hvala za pozornost in postavite se v vrsto. To je ta politični signal: za izbrance, na pravih mestih vse, za druge pa, kot rečeno, v vrste.



Kaj bi bilo če bi bilo v moji občini? Z veseljem. Ravno zdaj imamo v obravnavi novelo OPN. Že s prvim OPN sem se 6 let vsako drugo, tretjo sejo občinskega sveta spraševal, kdaj bo OPN. In imamo dve, zdaj pričakujemo eno na petih hektarjih še tretjo manjšo poslovno cono, ampak nobena ni na najboljših kmetijskih zemljiščih. Ta tretja, ki jo je pa župan SLS dal, je pa na najboljših kmetijskih zemljiščih, pa jaz sem nasprotoval, ker bom sosed, približno 300, 400 metrov stran. In sem rekel, da na najboljša kmetijska zemljišča ne smemo nič dati, ker najslabše pa je, ker niti ne vemo, kakšen investitor bo prišel, ali bo okoljsko ali kako drugače sporno. Rekli ste, da tukaj je cesta, železnica, letališče. Bližina. Kidričevo je pa – kakšen problem? Železnica, piše tukaj, možnost priključevanja na železniško omrežje. Jaz nisem slišal nikoli od nobenega iz Magne, da bodo samo po železnici vozili. Možnost letališča. Jaz privoščim mariborskemu letališču, da se končno zmenijo, ali so Kitajci pravi ali so Rusi pravi, skratka, da se ljudje ali podjetja odločijo za to letališče. Ampak investitor je rekel: »Kakšno letališče? Ja, fino, če je, ampak mi bomo vozili po avtocesti.« Kar pa se tiče tega, kot rečeno, kako je Hoče - Slivnica super, ker so najboljša kmetijska zemljišča, pa na koncu se bo 4 hektarje gozdnih zemljišč posekalo, ob tem pa ste na takšen ali drugačen način prisilili ali pa so res Samarijani v Perutnini Ptuj, da so dali zemljišča, po mojih informacijah je župan Kidričevega rekel: »Imamo poslovne cone in če želite posekati gozd, ga raje kot v občini Hoče - Slivnica posekate pri nas. Čisto isto je, pa še lastništvo je boljše.« Ampak seveda ne, rinilo se je v Rogoški gozd, tam je bila civilna iniciativa, ki ni bila državna, ampak so bili ljudje z imeni in priimki, ki so rekli: »Nas boste vprašali.« Ampak državna lastnina v Kidričevem ni bilo toliko vredna, ker očitno, kot rečeno, je bila sprejeta politična odločitev, da je le občina Hoče - Slivnica prava. In resnično prosim, ne govoriti o novih delovnih mestih, ker je čisto ista figa za Podravje, pa za Slovenijo, če imamo 400 ali pa 3 tisoč delovnih mest kjerkoli. Dva kilometra ne igra nobene vloge oziroma da bom specifičen – 10 kilometrov ne igra nobene vloge. Če pa zavod za zaposlovanje reče, da sploh ne vedo, ali bomo imeli dovolj Slovencev in Slovenk s takšnimi profili, kot jih potrebuje podjetje Magna na tem področju. Tako da to jokanje je resnično en tak politični piar. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej gospa Violeta Tomić, potem pa Andreja Potočnik za repliko.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ja, Potočnikova me je tako pogrela s to kurjavo, da jo moram vprašati, če slučajno ve, koliko bi kurjave kupili s temi 10 milijoni evrov, ki ste jih že zmetali v Magno. Po mojih izračunih 24,5 milijona litrov kurilnega olja, nobeden ne bi bil na mrzlem. Plus ponos, govorite. Kakšen ponos pa ima polno

zaposleni, ki trdo dela in potem mora na Rdeči križ po hrano, da nahrani svojo družino. Šolske potreščine in počitnice za otroke pa mu plačujejo humanitarci. Veste kaj, vi bili radi liberalni, pa ste skrajno konservativni. In tukaj potem tekmuje s SDS.

Tako da jaz sem svojo minutažo porabila in izvolite nadaljevati naprej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, ni bila ravno replika. Bila je razprava s stališčem drugega, ampak saj vseeno. Isto je, čas je porabljen, to je važno.

Gospa Andreja Potočnik, replika.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Replika na kolega Lisca. Jaz vem, da je danes že petek, da smo vsi malo utrujeni, ampak še enkrat bi ponovila bistvo razlika Hoče - Slivnica in Kidričevo.

Hoče - Slivnica – govorimo o 4 hektarjih, kar predstavlja ta rdeč kvadratega v primerjavi s celotnim ostalim področjem gozda. Kidričevo – treba bi bilo posekati vseh 100 kvadratov gozda. To je ta bistvena razlika. Še enkrat ponovim, da bomo vedeli...

Bom pa sedaj malo zlorabila, predsednik, svojo repliko in bom še, sicer kolegice ni več, povedala, jaz si ne želim dati 100 milijonov ali pa 10 milijonov za kurjavo, ker to pomeni socialni prispevek, ampak želim, da ljudje sami zaslužijo za kurjavo. V Hoče - Slivnica bo povprečna plača tisoč 250. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani.

Če vnaprej veste, da boste zlorabili, ali mislite, da je to potem bolj upravičeno zlorabiti ali kaj?! Ne. Ampak tudi to gre v rok tega, da pač imate razpravo.

Ali hoče še enkrat besedo predstavnik predlagatelja, ki ima vedno prednost?

Predstavnik predlagatelja ima besedo. Izvolite, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Očitno bomo danes poslušali mantro SMC, da so 4 hektarji. Ampak to je bilo potem, ko je bil politični pritisk. Če tega političnega pritiska ne bi bilo, na podlagi tega, kar so naredile civilne iniciative, smo govorili koliko, o 60 hektarjih gozda. Takrat je župan Kidričevega rekel: »Če že morate posekati gozd, lahko tudi naših 100 hektarjev, kjer pa je boljša lastniška struktura za državo.« To je on govoril. Zdaj pa vi govorite, da ste tukaj samo 4 hektarje. Župan Kidričevega je rekel: »Če hočete posekati tam 60 hektarjev gozda, kjer je problematična lega, potem raje pridite k nam.« To je bila razlika. Danes pa poslušamo, 4 hektarje, 4 hektarje. Ne, pogledajte, kaj je bilo na začetku. Ko ste sprejeli zakon, je bilo rečeno, »posekali bomo 60 hektarjev«. Potem pa je prišel župan Kidričevega pa rekel: »Če bomo že posekali, dajte pri nas, pa ne bomo imeli problemov



posekati 60 hektarjev, pa še najboljša kmetijska zemljišča bomo obvarovali.

Tukaj pa jih očitno ne bomo obvarovali, ker se je politika tako odločila in je stroka vse to pokrila. Na žalost. Na žalost kmetov seveda.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Nadaljujemo z razpravo.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar, pripravita naj se gospod Andrej Čuš in gospod Ivan Škodnik.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Jaz bi rekel, da danes poslušam veliko razprav, ampak mislim, da si večina poslancev ni jasno prebrala, o katerem resorju ministrstva mi danes govorimo. Res pa je, da pri tem projektu, namen tujega investitorja, sta dejansko ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo za gospodarstvo zelo povezana. Jaz sam nimam proti niti enemu tujemu investitorju niti proti Magni popolnoma nič oziroma ravno nasprotno. Jaz bi si želel, da bi bilo takšnih in podobnih investitorjev v vrsti 15, ki bi čakali na priložnost, kje v Sloveniji bi lahko vlagali in dejansko pospešili ta gospodarski razvoj. S svojim trdom in delom se strinjam in podpiram ministra Počivalška. Vendar danes tu, če ste si dobro prebrali, govorimo o ministrstvu za kmetijstvo. Tako da tiste vaše prazne razprave in obtoževanja, kdo je za kaj in prizadevanja za dvig gospodarstva so, bi rekel, neka politična propaganda, ki jo danes tu izvajate..

Pa bi rekel takole. Ali imamo v Sloveniji podatek in na razpolago, koliko nezazidanih stavbnih zemljišč imamo danes pripravljenih, da jih lahko ponudimo tujemu investitorju? Nimamo podatka. Ali imamo kakšno zemljišče na mednarodnem tenderju, da ga ponujamo tujemu investitorju kot priložnost za vlaganje na našem nezazidanem stavbnem zemljišču, ki ima vse urejeno? Niti enega nimamo na mednarodnem tenderju na razpisu, kjer bi vabili tuje investitorje in tako naprej.

Mi opozarjamo samo na anarhijo, ki vlada v Sloveniji. Pustimo zdaj tisto leporečjenje, kdo je za kaj in za kaj si kdo prizadeva. Posebno me zmotijo takšne stvari, kot pravi kolegica Andreja Potočnik, da v občini Hoče - Slivnica občani nimajo za kurjavo in da prosijo župane. Ne samo v Hoče-Slivnica. V 209 občinah v Sloveniji občani prosijo župane za socialno pomoč. Samo v eni občini, in to je v občini Ljubljana, ne. Pa veste zakaj? Zato ker leva vlada da Ljubljanani lahkotno 30 milijonov. Seveda! Tu je 300 tisoč volivcev in tu je pač treba dati to finančno podporo in si je treba zagotoviti svoje volilne glasove. Toliko o regionalnem skladnem razvoju. To je za levo vlado skladen regionalni razvoj. Eno občino privilegiraš poleg Zakona o glavnem mestu, ki že itak ima določene obveze, kar se tudi sam absolutno strinjam, ampak to je za levo vlado skladen regionalni razvoj. Jaz to politično namero zelo dobro razumem, ker to je

300 tisoč volivcev in tam se spleča dati 30 milijonov na oltar, ne pa danes da tu potencirate, da v občini Hoče-Slivnica nimajo za kurjavo. Logično, da nimajo. Zato ker določene periferije zapostavljate in nimate enakih kriterijev do vseh občin v Republiki Sloveniji. V Sloveniji je 210 občin, ne pa 209 plus 1. Tega v levi vladi ne poznate in tega ne veste, da je v Sloveniji 210 enakovrednih občin, ki naj bi bile obravnavane po enakih kriterijih in merilih. Toliko o skladnem regionalnem razvoju, da ne bi bilo več kakšne dileme.

Zdaj pa naj grem k strokovni temi. Danes, če ste dobro prebrali, govorimo o Ministrstvu za kmetijstvo. Poglejte, ne bom točno vedel, 5 ali 6 let nazaj, skratka minister Židan je minister z najdaljšim stažem, ker mislim, da so sicer zdaj mandati res malo krajši, ne vem, če že ni zdaj v štirih Vladah ves čas minister Židan in ima najdaljši staž med vsemi ministri. On je pred petimi ali šestimi leti dal obljubo, da bo na novo okategoriziral kmetijska zemljišča v Republiki Sloveniji s postavljenimi zaščitnimi kmetijskimi površinami. Danes je minilo 5 let, a nič se še ni zgodilo. Nič. Res je, da imamo 43 % zemljišč pod Naturo 2000, kjer itak ne smeš nič delati. Te omejitve z drugih resorjev so se širile in tako naprej, minister Židan ni na svojem področju naredil nič. Danes te seje ne bi imeli, če bi minister Židan to svojo nalogo ali obljubo izpolnil. Bi zaščitil pa bi danes imeli zaščitena kmetijska zemljišča, na katerih je absolutno prepovedan kakršenkoli poseg, imeli bi na novo kategorizirano prvo, drugo in tretjo kategorijo zemljišč, in danes te razprave ne bi imeli, ali je ta zemlja najboljša kmetijska, ali je druge kategorije, ali tretje ali ne vem katere. Ta seja je posledica neurejenih razmer v naši državi. In v tem primeru konkretno za neurejene razmere s področja kmetijstva, ker danes ne vemo, kaj je kvalitetna zemlja, kaj je pa manj kvalitetna. Jaz bi rekel, da prodnata zemlja je zelo kvalitetna, če imaš namakalni sistem. Če pa namakalnega sistema nimaš, je pa prodnata zemlja za mene zelo slaba zemlja. Tako da tu je interpretacij takšnih in drugačnih lahko zelo veliko. Ampak to je posledica, kako dejansko imamo to področje kmetijske politike pri nas urejeno. Nimamo je urejene. To napoved, to obljubo je minister Židan dal, ampak te kategorizacije in zaščite zemljišč nimamo. Govorimo zdaj izključno o kmetijskem področju, ne zdaj mešati tu gospodarstva. Tam je vse jasno, kaj si želimo, in to sem na začetku povedal. Vsi si prizadevamo. Po drugi strani še tretje ministrstvo bi bilo treba vključiti. Jaz zelo dvomim, da lahko v občini Hoče - Slivnica zagotovijo 3 tisoč delovnih mest. Vsak, ki normalno in logično razmišlja, ve, da je to nemogoče. Pa nisem zato nikakor proti, da se bo ta investicija zgodila v tistem lokalnem okolju. Ampak temu je treba narediti tudi suport, dejansko podlago, zagotovitev delovnih mest in razpoložljivost kapacitete kadrov v določenem okolju. Pa ne samo na eno občino, na tisto celo regijo. Sedaj tudi pri prostorskem načrtovanju



uvajamo regijski prostorski akt. Pa regij sploh še nimamo. Tako da si za v bodoče, za jutri sploh ne znam predstavljati, da bomo sploh še lahko zagotovili kakšno zemljišče za tujega investitorja, ker uvajamo še dodaten korak, en dodaten akt vmes in dejansko to na podlagi neke nove regionalne razdelitve Slovenije, ki je še sploh nimamo. Kakšna bo tu produktivnost in možnost, da bomo lahko v tem segmentu še kaj naredili, lahko rečemo, da zelo zelo slaba.

Danes govorimo izključno o kmetijstvu. Dejansko tu minister Židan drži figo v žepu. Danes je bilo večkrat izpostavljeno, da vsi veliki trgovski centri so se gradili na kmetijski zemlji. Nobenega problema. Tudi tretja razvojna os. Minister Židan se tam na terenu hvali: »Jaz ne bom dal soglasja, tu trasa nikoli ne bo šla!« Čez en teden pa Vlada sprejme uredbo o sprejetju tiste trase. Danes govorimo o kmetijstvu, o tem delu govorimo. In to je neurejeno stanje oziroma gre za sprenevedanje. Minister govori eno, dogaja se drugo. To je žalostno. Jaz bi rad slišal, zakaj minister ni uresničil te svoje napovedi, da bo v kratkem roku postavil zaščitena kmetijska zemljišča, da mi točno vemo, koliko rabimo za svojo osnovno prehrano in tako naprej. To ni bilo narejeno. Današnja razprava je posledica neurejenih stvari, posledica anarhizma, ki ga nimamo. Vse stvari v kmetijstvu se pa delajo na populistični osnovi. To je problem. Ne tu mešati gospodarstva. Vsi se prizadevamo za gospodarstvo, pa kako preživeti. Ampak tu so ostali dejavniki, ki so veliko bolj odločilni. Ampak ostali dejavniki so pa sama represija in prepovedi, ne dajemo možnosti. Da se ne ponavljam, niti ene parcele v poslovnih conah nimamo na mednarodnem tenderju, da vabimo kakšnega investitorja. Niti ene parcele. Niti ene! Potem se ne hvaliti, da nasprotujemo temu. Dajmo podatke, pa številke, pa projekte dajmo na mizo. Polna usta so nas, ko pa rečem, dajte mi nekaj na mizo ali pa dajte mi en odgovor, tega pa ni. Povejte mi, koliko projektov ali pa tenderjev imamo na mednarodnem razpisu za tuje investitorje. Koliko jih imamo? Nobenega. Pa govorimo, pa na veliko se hvalimo, prva kvaliteta zemljišč, prva kvaliteta. Vsi se hvalimo, kako zaščita in tako naprej, ampak potem po drugi strani pa povozimo besede čez noč. Vse besede povozimo, ker smo anarhija in ker smo neurejeni. Tako da ne bi rad poslušal tista obsojanja – mi, pa vi, pa oni, pa smo za gospodarstvo, pa nismo za gospodarstvo. Dajmo se konkretno pogovarjati. Konkretno se pogovarjajmo. Pa jaz nisem ljubosumen na nobene občino, ali je to v občini Hoče - Slivnica, ali je v Kidričevem, ali je pa kje v Kočevskem rogu. Pa tudi če pol gozda tam posekamo. Treba se je konkretno pogovarjati, tako da dajte biti racionalni s časom in prosil bi za bolj strokoven pristop. Danes že dve uri poslušam neke politične propagande, kdo je za kaj, pa kdo ni za kaj. Dajte konkretno te podatke pa številke na mizo, pa dejansko koliko smo pripravljeni, pa

kakšne podlage imamo, da privabimo tuje investitorje. To dajte na mizo, potem gremo pa lahko konstruktivno razpravljat. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej ima besedo predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da odgovorim na nekatere vprašanja in se tudi odzovem na nekatere trditve. Najprej na vprašanje gospoda Lisca, predlagatelja, v čem je strokovnost odločitve oziroma soglasja Ministrstva za kmetijstvo za to lokacijo. Tukaj naj zelo jasno povem, da investicija posega na 78 hektarov izredno kakovostnih kmetijskih zemljišč, preostanek so že stavbna zemljišča. In tu ni nobenega dvoma in nikoli nismo skrivali. Nasprotno. Javno je bilo objavljeno. Biotehniška fakulteta je naredila analizo in je ugotovila, da je povprečna boniteta 61 točk od 100 možnih, kar uvršča to v 6 % najbolj rodovitnih zemljišč v Sloveniji. Povprečna boniteta kmetijskih zemljišč je 41 in pol. V nobenem primeru, ker nas zavezujeta Ustava, 71. člen, in Zakon o kmetijskih zemljiščih, kmetijsko ministrstvo ne glede na politično voljo ne bi dalo soglasja, ker ne bi kršilo lastne zakonodaje, prostorske zakonodaje, pa niti ustave, če ne bili zagotovljeni primerni omilitveni ukrepi. Občina je kot omilitveni ukrep v občinskem prostorskem načrtu predlagala nadomestitev kmetijskih zemljišč, ne vrnitev nepozidanih kmetijskih zemljišč, stavbnih zemljišč nazaj v kmetijsko namensko rabo, ne to, ampak nadomestitev ... /oglašanje iz dvorane/ Ali lahko govorim?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir v dvorani!

MAG. TANJA STRNIŠA: Ja, seveda, iste kakovosti, ker se bo tista zemlja navozila na zemljišča, ki danes niso kmetijska. In tla tam niso prodnata in lahka, potrebna namakanja, ampak so celo globoka do en meter. To je nam vsem kristalno jasno.

Kako zgleda ta omilitveni ukrep? Občina je predvidela na 63 hektarjih in pol nadomestiti, se pravi na izsekanih gozdnih zemljiščih, ostalo na degradiranih zemljiščih. To, ko govorimo zdaj o 4 hektarjih, je kompromis. Mimogrede, ne vem, kaj ste mislili s tem, da je ena oblika lastnine bolj primerna kot druga. Dejstvo pa je, da je bila prva faza in druga faza načrtovana na državnih gozdnih zemljiščih v Rogoškem gozdu, in da so državna tudi v Kidričevem. Tako da jaz tukaj neke razlike ne vidim. Pa tudi če bi bila privatna, ja seveda, na privatnih zemljiščih je seveda še volja lastnika. Se pravi, šlo je za gozdna zemljišča, ki so v državni lasti in v upravljanju državnega podjetja. Tisti gozd ni bil niti zavarovan, je bil pač na drugi



stopnji ekološke pomembnosti, skratka ni bil problematičen z vidika narave ali pa gozda za izsek.

Kakorkoli že. Občinski prostorski načrt je jasen, se pravi, živica z mesta investicije se mora prestaviti na izsekano gozdno in počiščeno gozdno zemljišče ali pa če gre degradirano zemljišče in brez vmesnega deponiranja, ker se v vmesnem deponiranju z manipulacijo kmetijska zemlja pokvari. To vam dam prav. Če bi zemlja stala, kot stoji pri Hidroelektrarni Brežice, pa je stala na Blanci, kot vem, gospod Lisec, se v tistem času, in tam je bila neprimerno narejena, baje po oceni, neka sanacija degradiranih zemljišč, potem se zemlja pokvari. Normalno, da se ne bo takoj sesedla. In zakaj Rogoški gozd? Še ena prednost je. Govorili ste, gospod Lisec, skrbi vas za kmete, ki so izgubili svojo zemljo. No, saj jo bodo lahko dobili nadomestno zemljo, ampak prednost lokacije v Rogoškem gozdu je bila tudi bližina te izgubljene lokacije, da bi kmetje v istem območju lahko imeli kdaj kasneje, ker ta nadomestna zemljišča niso bila mišljena za to, da jih bodo kmetje dobili namesto svojih izgubljenih, s temi nadomestnimi zemljišči na področju gozda ali pa degradiranih zemljišč smo nadomeščali njive, ker tako dobrih njiv bi bilo nedopustno izgubiti. Tukaj smo naredili vse za to, občina je to razumela in predlagala tak omilitveni ukrep. Ukrep je bil presojen tudi skozi okoljsko presojo in zato, še enkrat trdim, ne glede na to, kako smo se tudi mi, tudi minister kot član Vlade zavedal, da je pomembna investicija za tisto regijo, kjer je brezposelnost velika, je vse naredil oziroma kot resor smo to naredili, da to zemljo in živico ohranimo. In jo tudi bomo. Če je še kaj gozda – določene sosednje občine so se že javile, da imajo degradirana zemljišča, ki jih lahko usposobijo. Mogoče se bo občina Kidričevo še enkrat javila, da se tisti gozd poseka.

Ampak, gospod Lisec, vi to dobro veste, če se gozd poseka in se spremeni namenska raba v kmetijsko zemljišče, mora biti za to OPN - občinski prostorski načrt. Saj se tega ne da kar tako spremeniti. Morali bi odpreti cel postopek. Tukaj je bil faktor najbrž tudi čas. Ampak kakorkoli že, ker se bodo tudi za naslednje faze še zmeraj iskala nadomestna zemljišča oziroma kakšna druga rešitev kot Rogoški gozd, bodo takšne rešitve seveda še prišle prav.

Drugo. Bilo je tudi nekaj očitkov o tem, da trgovski centri rastejo na kmetijskih zemljiščih, na najboljših kmetijskih zemljiščih. Jaz sem zelo vesela vaše skrbi, da ne dopustite posega, jaz mislim, da ga tam tudi mi ne bi, kjer bi vaš župan rad naredil kaj jaz vem kaj na najboljših kmetijskih zemljiščih. Mi se nečesa zavedamo, varovanje kmetijskih zemljišč ne more biti absolutno. Če bi si ga mi še tako želeli. Se popolnoma strinjam z vsemi vami, ki ste opozarjali, koliko imamo kmetijskih zemljišč premalo glede na prebivalca. To je vsem znano, predvsem pa zagotovo vam vsem v parlamentu.

Se pravi, varovanje ni absolutno. Kaj pa je ključno, kako mi to varovanje uresničujemo? Mi ga uresničujemo na način, da zelo strogo in natančno preverimo, ali niso možne druge rešitve. Seveda se na najboljša kmetijska zemljišča se ne more iti, ker je zakonodaja čisto jasna. Najprej je treba porabiti obstoječa nepozidana stavbna zemljišča, potem druga zemljišča, degradirana zemljišča. Če teh ni in ni na voljo drugih kot kmetijska zemljišča, se mora iti najprej na slabša zemljišča in potem na boljša kmetijska zemljišča. O tem, da smo si na jasnem, kako se je izbrala lokacija. To ni v pristojnosti našega ministra. Naš minister tudi nima nič s tem, na kakšen način se tuje investicije podpirajo ali pa če hodijo mladi ven. Saj ni predsednik Vlade, še!

Ta je bila huda, upam, da ste se vsi zbudili, ja. Zdaj pa naj omejimo razpravo na to, kar je predmet našega resorja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim stvarno razpravo.

MAG. TANJA STRNIŠA: Ko pa že govorimo o tistih zemljiščih, ki so prosta, pa, spoštovani poslanci, mi nismo pristojni. Tukaj je kolega z Ministrstva za gospodarstvo. Ob tej izkušnji s to investicijo Magna je minister pisal svojemu kolegu ministru Počivalšku, predsedniku Vlade in dal pobudo, da se naredi ta popis industrijskih con, da bi dejansko, kadar pride investitor, že imel nekakšen katalog, kam lahko gre oziroma kaj so opcije.

V gradivu ste si lahko prebrali o tem, da je popis con narejen, kakšne so te cone, koliko je velika cona, ki je največja, Tezno, koliko je tam še prostih zemljišč. Potem pa tudi, da je v pripravi ciljnoraziskovalni projekt, ki bo te cone še natančno popisal. Ta pot se mi zdi prava in se strinjam z vašimi pozivi oziroma tudi s pozivom poslanke Violete Tomić, da bi morale biti te stvari v naprej pripravljene. To nima nič s planskim gospodarstvom, to ima zvezo s tem, da kot država znamo načrtovani prostorske posege v prostor ki je vedno omejen. V prostoru je treba usklajevati različne interese.

Bi pa rada povedala še nekaj o zaščiti kmetijskih zemljišč. Zaščita kmetijskih zemljišč, jaz lahko suvereno rečem, da je to ena od vodilnih prioritet naših mandatov. Tretjega imamo, ne četrtega. Že pod vodenjem ministra Židana je bil pripravljen zakon in tukaj tudi sprejet v Državnem zboru v eni drugi sestavi leta 2011, in sicer Zakon o kmetijskih zemljiščih. Ta je uvedel odškodnino za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč kot najbolj odvrčalni instrument od tega, da se posega na kmetijska zemljišča, da se sploh lahko uresničuje tisto pravilo, naj se najprej izkoristijo zemljišča, ki so že zazidana ali pa kjer so neki opuščeni objekti, ki so degradirana, ki so slabša kmetijska zemljišča, če že, gozdna zemljišča, karkoli. Zato je uvedel instrument odškodnine. Tako kot na odboru bom še enkrat prebrala in



povedala, da ta visoka odškodnina je bila popolnoma skoraj razvrednotena leta 2012 s poslanskim zakonom, ki je ta člen spremenil in je odškodnino najprej sploh želel odpraviti in jo potem drastično znižal. To se pravi v vaši vladi. Vsak naravni resurs pa mora imeti svojo ceno, če hočemo, da se z njim ravna racionalno in pošteno. In še to. Za tiste trgovinske centre vam lahko zagotovim, da za take investicije mi kot ministrstvo še posebej gledamo, ki dajemo samo k temu, kar občine predlagajo, soglasje. Saj občinske prostorske načrte, vključno s tem, pripravljajo občine, ki predlagajo marsikaj. In zakaj to traja tako dolgo, če si privoščim še jaz malo diskurza. Zakaj toliko časa traja sprejemanje občinskih prostorskih načrtov? Zato ker imajo občine zmeraj zelo velike, vsaj na naši strani lahko rečem, zelo velike želje, vedno večje želje, kot je prostora. Zaradi tega je to usklajevanje včasih zelo naporno, zelo dolgo in mi smo pri tem zelo strogi. Zahtevamo po navadi, da tudi kadar se ni mogoče z neko investicijo ali pa nekimi razvojnimi potrebami umestiti izven kmetijskih zemljišč, da se potem tista, če so neke prosta pa še niso pozidana, vrnejo nazaj v kmetijskonamensko rabo oziroma da se sprejmejo določeni omilitveni ukrepi. Ta odškodnina danes še je, je pa bistveno manjša. Prej sem vam povedala, povprečna boniteta v Sloveniji je 41,5 točke, poslanski zakon v letu 2012 je to odškodnino predvidel samo za kmetijska zemljišča nad 50 bonitetnih točk, se pravi samo za super zemljišča. Za ostala pa ni nobene odškodnine. Ker imamo v Magni super kvalitetna kmetijska zemljišča, ta odškodnina bo, ampak če je ne bi drastično znižali, bi bila po mojih izračunih okoli 16 milijonov, zdaj pa bo okoli 6 milijonov in pol. Mogoče toliko o tem, kako varujemo kmetijska zemljišča.

Povedala bi tudi, saj gospod poslanec Žnidar dobro ve, da je ta zakon iz leta 2011 predvidel tudi določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč na tak način in na taki strokovni podlagi, ko je predvidel, da bi v bistvu vsak občinski prostorski načrt imel tako natančno razgrajen kmetijski prostor, da bi preverili vse bonitetne točke, da bi opredelili zemljišča, ki so namenjena za agromelioracije, kjer je dopuščena ali pa zaželena odprava zaraščanja in drugi posegi. Potem smo zakon spremenili, smo ga morali spremeniti, ker na tak način ni bil več izvedljiv, ker so se tudi te podlage, da ne bi nalagali občinam stroškov, ker se te strokovne študije financirajo iz teh odškodnin za spremembo namembnosti in se jih ne bi dalo sfinancirati. Zato smo pač zakon spremenili. Te postopke strokovnih podlag smo popravili, zdaj je samo še en sam pravilnik, ki ga je treba sprejeti in se bodo začele določati v letošnjem letu in vsaj za 10 let bo onemogočena sprememba namenske rabe iz trajno varovanih kmetijskih zemljišč v kakšno drugo rabo. Hvala lepa za enkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bom moral pa v bistvu presojsati. Še Vlada bi hotela naprej. Bomo najprej dali repliko.

Najprej ima repliko gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Bom zelo kratek. Hvala, predsedujoči.

Samo v obrazložitev, ker mislim, da me spoštovana državna sekretarka ni dobro razumela. Jaz govorim o trajno varovanih kmetijskih zemljiščih, na katerih ni dovoljenih – naj ne bi bilo, saj jih nimamo, ker je minister Židan to obljubil, tako imenovana zaščitena kmetijska zemljišča – nobenih posegov. In tam ni nobenih odškodnin. Poznam dobro bonitetne razrede, točkovanja in ovrednotenje in odškodnina je posledica tega. Ampak kar je minister obljubil, je govoril o trajno varovanih zemljiščih. Tistega se ne da kupiti, tam ni nič dovoljeno. Tega danes nimamo. O tem se pogovarjamo. Tako da tu ste me narobe razumeli. Vi mi govorite o ostalih kategorijah kmetijskih zemljiščih, ki se plačajo z odškodnino. Trajno varovano kmetijsko zemljišče je zaščiteno kmetijsko zemljišče, ki ga ne moreš kupiti in ga ne moreš odkupiti z nobenim nadomestilom, odškodnino, z nobenim davkom in tako naprej. To se ne nalaga občinam v občinskih prostorskih aktih. To mora narediti Ministrstvo za kmetijstvo za celo državo. To ni naloga občin. Vem, da ministrstvo in Vlada nalaga vse več obveznosti občinam, da se izogne svojim stroškom in na ta način finančno obremenjuje občine. Ampak to je naloga ministrstva, ki bi moralo to kategorizacijo uvesti. Tu ne gre za nobeno plačilo odškodnin ali odkupa in tako naprej. To so zemljišča, na katerih kakršenkoli poseg ni dovoljen razen čiste kmetijske rabe. O tem je bila moja razprava. Govorim o trajno zaščiteneh kmetijskih zemljiščih oziroma o varovanih kmetijskih zemljiščih, zemljiščih, na katerih ni dovoljen noben poseg. To je bila moja razprava.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima zdaj predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Aleš Cantarutti.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsednik.

Ker je bilo konkretno vprašanje, bom tudi odgovoril. Sem ne nazadnje zadolžen za to področje in imamo vselej ažurirane podatke o stanju in zdaj govorimo o tujih neposrednih investicijah. Trenutno imamo poleg Magne, izločujem zdaj tukaj Magno, v obdelavi na ministrstvu še 8 večjih pomembnejših in potencialnih investicij. Večjih pomeni 52 ali več delovnih mest. Nekateri so bili že izpostavljeni ali pa objavljeni. Takšen primer je gradnja novega proizvodnega obrata Leka na Prevaljah. Večina pa še ni bila. Predlagam, da spremljate pozornost medije 2. avgusta. Sicer pa teh 8 dodatnih



projektov upajmo, da bo prineslo tisoč 279 delovnih mest, skupna vrednost investicij 313 milijonov evrov. Vsak trenutek vemo, kje približno smo, pričakovana uresničitev teh projektov 75 %.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hočete še? / oglašanje iz dvorane/ No, bom še enkrat vam dal besedo, ni problema. Vlada lahko govori, ko uporablja svoj čas.

Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa.

Samo kratko gospodu Žnidarju. Oba sva govorila o trajno varovanih kmetijskih zemljiščih. To je ista kategorija po zakonu, ki se bo začela letos vzpostavljati. Bi želela pa povedati to. Ta ideja, da bi ta zemljišča, kjer ni možna sprememba namenske rabe v drugo rabo, to je pač to trajno varovano kmetijsko zemljišče vsaj 10 let, to velja za občinske prostorske načrte, ne pa za državne prostorske načrte ravno zaradi cest ali pa takih projektov, ki so pač v enih koridorjih in jih ni mogoče drugače planirati. Ampak tudi naš predlog je bil v enem času, da bi to bila naloga države in da bi to mi določili. Problem je samo v tem, ker bi s tem posegali v ustavno pristojnost občin, kar se tiče prostorskega načrtovanja, zato taka ureditev bi bila res v bistvu idealna, s tem se z vami strinjam. Mi smo že imeli predlog, da bi z uredbo kar določili ta trajno varovana kmetijska zemljišča, ampak bi bilo po mnenju pravnikov protiustavno.

Tako da to bodo občine naredile v svojih občinskih prostorskih načrtih po teh strokovnih podlagah, ki jih bodo pripravile za to pooblaščen organizacije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala.

Bom začel pri Zakonu o kmetijskih zemljiščih in teh bolj ali manj zloglasnih odškodninah. Bilo je rečeno, leta 2011, Pahorjeva vlada, vlada SD je to naredila, ta zlobna vlada Janeza Janše pa je leta 2012 to znižala, drastično znižala. Tako naj bi bila razlika samo na primeru Magne 16 milijonov, predlog Pahorjeve vlade, in 6 milijonov dejansko stanje Janševe vlade. Vprašanje, pa upam, da ne bo retorično: ali bi ta razlika odvrnila podjetje Magna k investiciji v Slovenijo? Da ali ne.

Drugo vprašanje. Če je trenutni kompromis, trenutno stanje glede odškodnin tako katastrofalno in ne zasleduje nekega cilja zaščite, varovanja kmetijskih zemljišč, me zanima: zakaj ga minister Židan od marca oziroma od aprila 2013 kot resorni minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ni spremenil? Štiri leta je imel možnost rešiti problematiko

odškodnin oziroma jo povrniti na stanje tiste prve Pahorjeve vlade, ampak minister Dejan Židan je bil minister v vladi gospe Alenke Bratušek, pa verjetno niti ona ni slišala tega predloga gospoda Židana, da je treba bolj zaščititi oziroma vrniti to odškodnino na stanje Pahorjeve vlade, niti ni bilo tega v vladi Mira Cerarja. Za enkrat še nismo videli tega predloga zakona. In to je to, kar govorimo. Vedno je nek kompromis med gospodarstvom in kmetijstvom. To sem jaz kot predlagatelj v uvodu povedal. Mi razumemo intenco vsakokratnih ministrov za gospodarstvo, da želijo gospodarski razvoj, na drugi strani pa mora biti tudi nek vpliv Ministrstva za kmetijstvo, ki pa naj bi skrbel za obstoj takšnih ali drugačnih v tej vrsti najbolj rodovitnih kmetijskih zemljišč. Sami, gospa državna sekretarka, ste rekli, da govorimo o 6 % najbolj rodovitnih zemljišč. Rekli ste, da tako dobrih ne želimo izgubiti, pa jih bomo. Če bo to šlo v to. Ne želimo izgubiti, ampak jih bomo. Še več. Rekli ste, da na najboljša kmetijska zemljišča se ne more iti. S posebnim zakonom bo Magna šla na najboljša kmetijska zemljišča. Sedaj pa grem s kmetijskih zemljišč na gozdove. Ob sprejetju tega zakona je bilo rečeno, da bomo posekali 63 hektarjev gozda. Potem je prišla civilna iniciativa in je rekel župan Kidričevega: »Če želite posekati gozd, vam mi damo 100 hektarjev, če je problem.« Pa se ni prisluhnilo. Zdaj poslušamo, da kako je problem, če hočemo posekati gozd, moramo sprejeti občinski prostorski načrt. Ampak to velja tako za občino Hoče - Slivnica kot za občino Kidričevo. V čem je razlika? OPN je OPN. A v času je problem? A, ha. Še en dokaz, kako gre za politično odločitev. Pri občini Hoče - Slivnica se je politika odločila, »gasa fantje«, pustimo roke pa / nerazumljivo/ organov, pa vse te zadeve, ki spremljajo zakone, kot se jim reče Zakon o urejanju prostora, Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o graditvi objektov. Tam je čas na naši strani, ker gre za pravilno politično odločitev oziroma usmeritev. Tam čas ni zaveznik, pa jaz upam, no, pa ne poznam nobenega župana osebno, jaz upam, da župan Kidričevega ni tako žleht, da bi nagajal z OPN, čeprav je ponudil 100 hektarjev zemlje, da župan Hoče - Slivnica je pa tak super frajer, pa ne bi bilo problemov s časom, ki je po vašem mnenju odločilen.

Sedaj govoriva danes o 4 hektarjih, ampak to je sedanje stanje. Pri sprejetju zakona je bilo rečeno 63 hektarjev in potem je bila ta ideja, če že moramo posekati gozd, dajmo raje tam, kjer je morda malo boljša lastniška struktura ali pa zelo podobna, če so tam nekateri ljudje, ki ne želijo dati svojega gozda.

Zadnja stvar pa glede trgovskih centrov. Jaz kot kupec v teh trgovskih centrih vedno pravim, boljše dva kot eden, ker lahko primerjaš, pa si na trgu. Ampak če pa gledamo, kje rastejo ti trgovski centri, pa naj rastejo eden in eden kot gobe po dežju ali pa v nekem sklopu, kjer je občinski prostorski načrt to uredil, vse je moralo iti z blagoslovom Ministrstva za



kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. In samo medklic, pridete v našo občino, pogledajte kje so trgovski centri, kateri so na degradiranih območjih in kateri so bili tisti, ki so prvi posegli na najboljša kmetijska zemljišča ob reki Savi. Zgodovinsko kmetijska zemljišča, sedaj pa stoji trgovski center. Pa mu ne bom delal ne negativne, ne pozitivne reklame. In tukaj je to, kar skozi govorimo. Ko odločamo med politiko in stroko, se nekje politika skriva za stroko, vedno pa je na koncu neka odločitev. Tukaj imamo mi problem, da za nekatere veljajo nekatera pravila, za druge pa druga pravila.

Upam, da bomo na koncu te razprave prišli do nekega skupnega konsenza, da bomo sledili tistemu, kar sledi vsaj v besedah politika Stranke modernega centra, da so za vsa področja za vse ista pravila. In primer Magna je tudi s področja varovanja kmetijskih zemljišč primer, kako imajo eni vse na razpolago, drugi gredo pa v vrsto ali pa v tujino.

Zato je ta naš apel, če že ne bomo nič spremenili, da bomo morda dali vsaj vedeti tako političnim odločevalcem kot tudi tistim strokovnim odločevalcem, da naj naredijo enake vate za vse. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Marko Ferluga.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci, dober dan!

Jaz bom na začetku povedal, da bom govoril kot politik, da bom politično razpravjal, ker sem politik. Saj smo vsi politiki, če smo tu v Državnem zboru. Ali smo dobri ali slabi politiki, to je pa drugo, to pa vedo volivci, to pa vedo državljanke in državljani. Da ne bi kdo potem govoril ali mi oporekal, da sem preveč politično govoril.

Najprej bi se vrnil na kmetijska zemljišča, ki so pravzaprav tema današnjega dne oziroma razprav. V zadnjih 20 letih je bilo danes večkrat slišati, da smo porabili za infrastrukturo za gradnjo cest, tudi trgovskih centrov kar 100 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Sigurno niso bila vsa prvorazredna, ampak so bila. Pogledajte, če ne bi tega porabili oziroma ne bom rekel, da so to porabili, ker so uporabili, ampak če ne bi zgradili cest, kje pa bi sedaj Slovenija bila. Takrat so bili ministri različni, bilo je omenjeno, da je bil daljši čas gospod Židan, ampak tudi pred njim so bili. Neke stvari je moral takrat odločiti pristojni minister, kasneje pa Vlada. Saj Vlada je za to, da odloči in jaz mislim, da Vladi moramo zaupati, ker predstavlja državo.

Sedaj se bom vrnil nazaj na investicijo Magno. Velikokrat je bilo rečeno, da 100 hektarjev najboljših zemljišč rabimo, pa samo 400 delavcev bomo zaposlili. Treba je vedeti, da

mi v prvi fazi, ko govorimo o lakirnici, investitor rabi samo 8 hektarjev zemljišč. Ta investitor pa misli resno in se govori, da hoče odkupiti 100 hektarjev zemljišč, to se pravi, hoče na tem območju pač dolgoročno zgraditi tovarno. Marsikdo reče, da zakaj pa lakirnico. Lakirnica je najslabša stvar. Res je bila pred 30 in 40 leti lakirnica čisto nekaj drugega. Danes pa se je lakirnica tehnološko razvila, in po podatkih, ki obstajajo iz te tovarne Magna, jo imajo v Avstriji v centrih mesta, pa ni pripomb in ne vem, zakaj bi zdaj bile pri nas. Zakaj bi bil pri nas tak bum, da bo pri nas pa vse narobe okrog lakirnice.

Tomičeva je nekako govorila, zakaj plače, kakšne bodo plače. Ja, plače bodo zato, ker bodo delali. Ker bodo delali, bodo dobili plače. Kakšne bodo plače, je bilo danes veliko govora tudi s strani poslanke Andreje pa tudi Ksenije. Jaz bom še enkrat ponovil, da se bodo gibale po tistih podatkih, ki so na razpolago, med tisoč 200 in tisoč 800, da so to različne stopnje izobrazbe. Pa to še ni vse. Ta investitor, delodajalec razpolaga tudi podatki, da jim nudi 13. plačo in da dobijo regres. Jaz mislim, kar se tega tiče, da je to dobro in tudi delavci so zelo pomembni. Po podatkih, ki obstajajo, tudi slovenski delavci naj bi delali v Magni. Mogoče se je tudi iz teh razlogov investitor, delodajalec odločil, da v tem delu Slovenije zgradi to tovarno. Jaz upam, da stvari tečejo tako dalje.

Te stvari so začeli na občini in OPN, ki so jih sprejeli, zdaj mislim, da so že sprejeti, to je stvar občine in ta odločitev je popolnoma avtonomna. Jaz ne vem, zakaj delamo tak pomp v celi državi. Jaz mislim, da je prav in tudi Ksenija, ki se je prej nekako potegovala in zagovarjala tudi politično to investicijo v tem delu Slovenije, ima prav. Če bi bilo to na Koroškem, bi se jaz ravno tako, ker tudi na Koroškem rabimo tovarne, rabimo investitorje, ki bodo prinesli nek nov zagon. Dejstvo je, da rabimo ta nov zagon, ker plače se pri nas enostavno ne dvignejo. In tudi tisti delodajalci, ki jih imamo, ne bom govoril o vseh, ampak številni veliko dobička porabijo za sebe. Redki so tisti, ki ga delijo s krajani. Po podatkih, ki obstajajo, ta delodajalec tudi veliko vlaga v lokalno skupnost. To pomeni, da so to sami plusi, dobre stvari in če teh podatkov v tisti prvi fazi, ko se je pravzaprav o tem govorilo, ko se je govorilo, da gospod minister za gospodarstvo Počivalšek, da ga ni kaj v hlačah, ne bi šel pravzaprav takrat med kmete, ker on je vendarle agronom, je ugotovil, da je treba pravzaprav tam dobiti tiste prve podatke, na podlagi katerih se je potem odločil, ali ima sploh smisel riniti v ta del zemljišč, ki so od kmetov. Jaz mislim, da je dobil takrat zelo dobro oceno in so se te stvari lahko nadaljevale. Jaz mislim, da smo prišli v tisto fazo, ko bomo lahko po nekem času do jeseni, kot je rekel prej državni sekretar, že lahko govorili, da se pripravljajo stvari za gradnjo, ne samo da se odloča, kje bo investicija, ampak da se bodo stvari začele pač drugače pripravljati.



Zanimivo je, da v teh dneh je tudi Ustavno sodišče zavrglo pobudo Matoza in Požarja glede Magne. Moram povedati, da tudi anketa Dela z 12. junija je pokazala, da sta Magna in pa drugi tir v Sloveniji dobrodošla. Če se neke stvari državljani želijo, jaz mislim, da moramo delati vsi v tisti smeri, da bodo tudi državljani zadovoljni. Če se pripravljajo nova delovna mesta, jaz mislim, da že zaradi tega smo na tisti poti in bližje ljudem.

Govora je bilo, da število delavcev bo naraslo, ko bo ta faza nekako v zaključni fazi in ko bo tovarna zgrajena do tiste mere, kot je planirano, nekje do 3 tisoč, da bodo tudi posredna delovna mesta. Govorilo se je o prevoznikih, gostincih. In tudi to je zelo pomembno. O tem se danes pravzaprav sploh ne govori.

Marsikdo bo rekel, kaj je to investitor, ampak očitno obstajajo podatki, da je ta Magna oziroma delodajalec zelo priznan, ugleden v svojem kraju, v svoji državi, v svoji skupnosti. Zato Magno tudi tam, kjer zdaj deluje, zelo dobro sprejemajo v lokalni skupnosti in jaz si pravzaprav želim, da bi bilo takih investorjev še več. Dejstvo je, da ko se bo enkrat to začelo, neko zaupanje investorjev mora nastati, kajti Slovenija je politično stabilna in dani so vsi pogoji. Jaz mislim, da se bo to nadaljevalo. Dejstvo pa je, da veliko lokacij imamo pa takih, tudi konkretno recimo na področju lesne industrije, ko nič ne bo treba več najemati novih zemljišč, ampak se bodo samo stvari adaptirale in obnovile na starih zemljiščih, ki so zdaj pravzaprav v nekem stanju, ki ni primerno za Slovenijo. Treba jih bo samo obnoviti. Jaz upam, da bodo taki investitorji sledili in da se bodo začela odvijati nova delovna mesta. To je najbolj pomembno za to, da se bo ta gospodarska rast še nadaljevala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravi naj se gospod Marko Ferluga in gospod Janko Veber.

Izvolite, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Seveda smo vsi za nova delovna mesta, vendar ne tako, da bo nekdo prišel in bo rekel, tukaj pa jaz hočem zgraditi tovarno za toliko in toliko delovnih mest. Mi sami moramo biti in ostati gospodarji našega prostora. In to je najbolj sporno pri tem projektu. Govorim vedno iste stvari in v Novi Sloveniji smo ves čas iste stvari poudarjali. To sem povedala tudi ministru Počivalšku, ko nas je obiskal. On se je z vsemi močmi lotil tega projekta, ker je pomembno, da prihajajo k nam različni investitorji. To v Novi Sloveniji ves čas poudarjamo, vendar po drugi strani ne moremo dopustiti, da pa vendarle tako veliko površino najboljše kmetijske zemlje kar čez noč spremenimo v zazidljivo površino za nek projekt, ker imamo v Sloveniji še veliko degradiranih območij, kjer bi se lahko podobne

investicije izvajale. In tudi ni edini način ta, da pride nekdo in obljubi veliko delovnih mest, najboljša tovarna. Nimam nič proti Magni in mi smo veseli vlagateljev, domačih ali tujih, zato da bi imeli Slovenci delovna mesta, pa vendarle tolikokrat v zadnjih letih naletimo na podjetja, na gospodarstvenike, ki pravijo, da leta in leta čakajo na dovoljenje, na razširitev svoje proizvodnje, svojih poslovnih prostorov, in leta in leta ne dobijo dovoljenj. Zato mi nismo tako zelo navdušeni nad takim načinom ravnanja, ker moramo biti enaki do vseh, ker so vsi potencialni vlagatelji pomembni, ne samo eden velik projekt. V Evropi najbolj uspevajo mala srednja podjetja, ne samo veliki giganti, ki naenkrat prispevajo toliko in toliko delovnih mest, pa s tem tudi bolj obremenjujejo okolje. Vprašanje je, ali bodo res dobili ustrezno število delavcev v Sloveniji v tej tovarni. Drugo vprašanje, ali je res tako neškodljiva proizvodnja? Jaz poznam kar nekaj ljudi, ki so delali recimo v mizarstvu, kjer se tudi uporabljajo različna lepila, pa so vsi dobili, ne vsi, ampak kar nekaj jih poznam, ki so dobili alergije. Po tretji strani je spet to, da se bo pri takšnem delu uporabljalo vedno več robotov. Torej neznank je kar nekaj. Ampak nisem proti temu projektu, ker ga domačini hočejo in potrebujejo. V Novi Sloveniji smo se morali zagovarjati pred lokalnimi odbori, zakaj mi temu nasprotujemo. Mi ne nasprotujemo Magni kot taki, še manj delovnim mestom, ampak način, kako smo se projekta lotili, ker naredimo premalo, da bi bila ta prostorska zakonodaja za vse enaka, da bi vsi imeli enake pogoje. Zdaj sicer so v postopku tudi zakoni, ki naj bi prinesli spremembe. Žal, poznavalci pravijo, da ne ravno na bolje. Treba je spremeniti zakonodajo, da bo za investitorje seveda manj birokracije, da bodo prišli do dovoljenj, kar pa ne pomeni, da imamo na tem področju še gotovo rezerve. V Novi Sloveniji velikokrat predlagamo zakone v podporo gospodarstvu, ker prosi gospodarstvo za določene spremembe, pa vedno naletimo žal na gluha ušesa. Takrat pa ni podpore gospodarstvu.

Delovna mesta seveda so pomembna, potrebna, to je najboljša socialna politika. Vendar ostanimo sami gospodarji svojega prostora. Vprašanje je, če je samo lega tam najboljša. Verjetno tudi cena. V neki industrijski coni so zagotovo cene tudi drugačne. S takšno subvencijo, kot jo bo Vlada dala, bi marsikdo od podjetnikov tudi ustvaril kar precej delovnih mest. Poudarjam, v Novi Sloveniji ne nasprotujemo Magni, ker severovzhodna Slovenija potrebuje delovna mesta. Vendar bodimo pri tem gospodarni, ne degradirajmo



datno najboljše kmetijske zemlje. Vi imate boljše podatke, jaz sem na hitro našla samo stare – koliko kmetij iz dneva v dan propade, kako se kmetijska površina iz dneva v dan zmanjšuje. Seveda bomo rekli, češ, v trgovini, v teh centrih je pa hrana sorazmerno poceni, pa jo lahko tam kupimo. Ja, ampak zagotovo je domača hrana z domačih polj s podporo domačemu kmetijstvu najboljša za Slovenijo in tudi za vse nas.

Zato ostanimo in bodimo gospodarji svoje zemlje in bodimo enaki do vseh potencialnih vlagateljev in gospodarstvenikov.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravita naj se gospod Janko Veber in gospod Danilo Anton Ranc.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa. Pozdrav državni sekretarki s kolegom.

Okoli te zadeve Magna je bilo že veliko stvari rečenih. Drži, da je veliko degradiranih področij v Sloveniji. Drži, da je treba paziti na kmetijska zemljišča. Drži, da je bil za to zadevo potreben nek specialen zakon. Zakaj? Kot prvo, da se hitro ukrepa, ker vemo, kako se pri nas vsa ta birokracija vleče. In kot drugo, kar je meni še pomembnejše, da se da temu potencialnemu investitorju nek pozitiven signal, da se to pri nas vseeno da. Vemo vsi, da ti potencialni vlagatelji, investitorji, ki imajo denar, imajo neko svoje videnje, kaj si želijo in koga si želijo. Jaz sem razumel, da je ministrstvo dalo več variant, ki so si jih ti ljudje ogledali, in so si to izbrali. Na tem je bilo, kolikor je meni jasno, treba začeti graditi. Tukaj potem nastopi to naše slovensko tehtanje ali pa neka dvoličnost ali pa neko licemerje. Se pravi, po eni strani skočimo v zrak in rečemo: »Joj, ne, škoda je kmetijskih zemljišč. Škoda je gozda. Škoda je vode. Škoda je zraka. Škoda je prebivalcev.« Po drugi strani pa rečemo: »U, je bela cesta, še zmeraj imamo preveč brezposelnih in ne vemo, kako bi jih zaposlili, kako bi jim našli delo.« Zdaj v tem bipolarnem delu se nekako odločamo in ne vemo, kaj bi. Potem nekako nastane vedno ta en in isti vzorec, kot ga jaz zadnje čase spremljam, nekega nekonstruktivnega metanja polen pod noge pa iskanja vedno nekih negativnosti, nekih razdvajanj, ali govorimo o drugem tiru ali govorimo o Magni ali govorimo o čemer koli. Vedno je nekaj, vedno bi nekaj drugega. Naenkrat v zadnjih petih minutah, preden je že vse analizirano, pet minut pred dvanajsto bi preučili neko novo zemljišče, bi našli neko novo traso, vedno bi nekaj naredili, samo da se ne naredi tega pomembnega koraka naprej. To je pri nas nekako že folklor in meni je žal, da ne zmoremo tistega koraka naprej, da se enkrat začne nek tak pozitiven razvoj vseh teh stvari.

Veliko je bilo že vsega tega povedanega. Ja, jaz se strinjam, da nismo konsistentni, tudi v vladi niso konsistentni, ko se

odločajo, recimo, ko je treba pomagati, kot smo slišali zdaj Akrapoviču ali pa Pipistrelu, komurkoli. Ampak ko smo pa dobili to Magno, ki je res multinacionalka, ki je neka firma, si človek ne more zamisliti, da hočejo kupiti 100 hektarjev. Lakirnica je na 8 hektarjih. Kaj bodo delali na 82 hektarjih? Sadili krompir? Oni bi kupili teh 100 hektarjev, da bi sadili potem krompir? Verjetno imajo neke druge želje in ambicije, ki so bile predstavljene in pokazane.

Jaz se bojim, da bomo s tem našim načinom nekega prastraha in te majhnosti v vsakem koraku in na vsak način poskušali odganjati bilo koga. In potem, ne boste verjeli, vznikajo kot gobe po dežju neke neodvisne civilne iniciative za vodo, za veter, za zrak, za živali, samo da se to ne naredi. Potem pridejo pa raznorazni poznavalci, od nekih novinarjev, ki so postali eko zavedni. Najdemo eno tako široko paleto raznoraznih zadev, da se ja ne bi to izpeljalo. Malo je politična igra, kar tudi še do neke razumem. Ampak ko začnemo pa govoriti o projektih, kjer je vključenih v to trženje 300, 400 ljudi, se mi zdi pa smešno. Tudi če je 100 ljudi, jaz mislim, da je pomembno za Slovenijo, da dobimo eno takšno firmo, ki bo znala imeti nek razvoj, ki bo potem lahko vplivala na to, če govorimo, da je 300 ali 400 teh ljudi, bodo v tej družini lahko začeli nekaj zapravljati, nekaj investirati, nekaj kupovati, pa bodo imele lokalne trgovine. In tukaj se vrti ta multiplikator naprej. Jaz ne morem mimo tega, da stvari ne smemo jemati tako politično, kot je pri nas, ampak mislim, da je boljše, da bi mi začeli gledati v neko smer prihodnosti. Ja, so raznorazni pomisleki, ampak jaz mislim, da osnova pri vsem tem so te zaposlitve, da ne bodo hodili ljudje delat v tujino, ampak bodo imeli možnost delati pri nas.

Če začnemo v tem pozitivističnem razmišljanju, mislim, da imamo možnost to doseči. Če pa začnemo razmišljati negativno, kako je bilo, jaz ne vem, če bomo kaj daleč prišli. Se pa zahvaljujem, če mislite, da smo mi dobili kakšnega župana. SMC nima nobenega župana, pa tudi ta župan tega mesta ni naš. To vam zagotavljam. So pa stvari res neverjetne, ko pogledamo v tem aspektu, da ja ne bi prišli in da nobene nove investicije ne bi imeli. To pa je zanimivo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo še tri zadnje razpravljavce. Kot prvi dobi besedo gospod Janko Veber. Ker je potekel čas, je samo še gospod Veber.

Gospod Veber, samo še vi imate besedo, so me opozorili. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in to čast, da zadnji spregovorim.

Glede današnje točke je treba še enkrat na kratko izpostaviti, da je pravzaprav to priporočilo prepozno, glede na to da je sprejet zakon, s katerim se je natančno določilo, da je to v občini Hoče - Slivnica, in vse ostale lokacije



zaradi tega ni mogoče obravnavati, razen da spremenimo zakon in odpremo to področje potem tudi za druge lokacije. Tudi v stališču poslanske skupine sem posebej izpostavil ta problem, ko v zakon zapišemo eksaktno »tukaj in nikjer drugje« in potem če se slučajno pokaže kje boljša lokacija, ki bi bila prijaznejša predvsem do kmetijskih zemljišč, je to težava, ker se je težko odmakniti iz tega okvira, ki ga določil zakon. Nekaj podobnega je bil tudi zakon o drugem tiru, ki je ravno tako v zakonu določil najslabšo možno in najdražjo možno varianto. Vendar želim poudariti tudi naslednje. Ko se pogovarjamo o tem, da skrbno ravnamo s kmetijskimi zemljišči in z okolji in ko imamo organiziran pristop k temu, da nekdo to spremlja in tudi poroča Državnemu zboru pa tudi Vladi, se sprožijo mehanizmi, s katerimi se ta organ pravzaprav poskuša izničiti. Spomnil bom na Svet za okolje, ki je dolga leta deloval. Mislim, da tam celo od leta 1996 naprej, ki je sistematično spremljal stanje v okolju in tudi spremljal stanje na kmetijskih zemljiščih, predvsem tudi izgubo kmetijskih zemljišč zaradi raznih posegov, od avtocest do trgovskih centrov in ne vem kaj še vse se je v Sloveniji dogajalo na najbolj kvalitetnih kmetijskih zemljiščih. Potem je v nekem trenutku, ampak to je bilo tudi v trenutku, ko je predlagatelj imel oblast, prišlo do ukinitve tega sveta. Deloval je kot neodvisen organ znotraj Državnega sveta. Moj predlog je takrat bil, da bi ga celo morali spraviti pod okrilje Državnega zbora ravno zaradi te nevtralnosti in nadzora, ki ga moramo izvajati tudi kot Državni zbor nad tem, kaj se dogaja znotraj izvršilne veje oblasti, ko se odloča o tem, kje bo tudi kakšna investicija. Ampak to smo preprosto ukinili in danes nimamo ene inštitucije, ki bi sistematično spremljala to stanje v okolju in tudi s kmetijskimi zemljišči. Govorim o neodvisni inštituciji. Tudi mnogi trgovski centri, ki so bili zgrajeni, so bili zgrajeni tam nekje v obdobju 2000–2007. To je obdobje je več ali manj takrat vodila ali Slovenska ljudska stranka ali je bil minister SDS, ampak takrat se je drastično posegalo na območje kmetijskih zemljišč. In prav je, da tudi danes zelo resno opozarjamo na to, kaj se nam lahko zgodi, če bomo ta trend nadaljevali. Tudi direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice je zelo jasno povedal, da si pravzaprav ne želi, da bi tudi po tem zakonu delovali do kmetijskih zemljišč kot buldožerji. In, spoštovani, zakaj se nam to lahko zgodi? Zato, ker če posegamo recimo izven najkvalitetnejših kmetijskih zemljišč, posežeš praviloma v Naturo 2000. In to je ena od tistih napak, ki je bila ravno tako narejena v Sloveniji, ko smo vstopali v Evropsko unijo. Ob premalo premišljenem obsegu smo takrat zaščitili skoraj okoli 40 % površine v Sloveniji, ki spada pod Naturo 2000. Ampak to so običajno zemljišča, ki so manj rodovitna, manj pomembna za pridelavo hrane, predvsem pa niso najkvalitetnejša kmetijska zemljišča, ki jih imamo res zelo malo. Ena od zadev, če se želimo resnično učinkovito

pogovarjati z investitorji, je tudi ta, da naredimo revizijo Nature 2000. Jaz sem prepričan, da je mnogo območij takih, kjer se lahko vsa pestrost narave, ki je v Naturo 2000, ohranja in vzpostavi veliko lažje skozi naravne mehanizme, kot pa bo vzpostaviti najkvalitetnejše kmetijsko zemljišče kot nadomestni ukrep, ki je sicer predviden tudi v tem postopku, da se to zemljišče oziroma zemlja, ki je najrodovitnejša in najkvalitetnejša, uporabi za vzpostavitev nadomestnih površin in se s tem ti izravnalni ukrepi izvedejo. Narava velikokrat sama poskrbi za to in tudi živelj, da se prilagodi nekemu okolju, in to traja bistveno krajši čas, kot da postane zemljišče rodovito. Stroka pravi, da je potrebnih za en centimeter rodovitnih tal kar 500 let.

Zato je res izjemno nujno se zavedati, da vsi ti ukrepi, ki jih načrtujemo, morajo biti bistveno bolj premišljeni. Nepremišljeni smo bili, ko se je sesuvalo gospodarstvo v mariborskem okolišu. To je bil industrijski okoliš. Visoko razvita tehnologija, izjemno kvalitetna podjetja, veliko delovnih mest, ampak to se je pravzaprav zapravljalo po liniji najmanjšega odpora, po principu razprodaj, zaslužkov, odtekanja denarja v oaze, dobesedno uničevanja gospodarstva, ki pa je ključno za razvoj vsake družbe.

Prepričan sem, da če bi tudi Mariboru zagotovili tistih 67 milijonov evrov, ki jim pripada na podlagi statusa, ki ga imajo kot problemsko območje s širšo okolico, bi bili v stanju marsikatero industrijsko cono, na primer v Rušah, ki je bila omenjena, imeli bi možnost vzpostavitve večjih površin z odstranitvijo tistih objektov, ki ta hip pač niso v rabi ali so v stanju, ki jih ni mogoče ponuditi investitorju. Ta znesek odstranitve je po mojem mnenju bistveno manjši, kot ga danes namenjamo recimo za to, da bo nek investitor prišel v Slovenijo. Konkretno tudi Magna na tej lokaciji ne prihaja zastonj. Velika sredstva se dajejo za to. Mislim, da bi res bil skrajni čas, da se ta denar Mariboru, ki ima potencial, ki mora konkurirati ne samo znotraj tega globalnega sveta, ampak neposredno Gradcu in vsem drugim avstrijskim krajem, ki očitno imajo razvojni potencial ravno tako zelo velik, in omogočiti jim je treba, da lahko konkurirajo tudi v tem obmejnem prostoru, da razvijamo nove tehnologije, ki vključujejo veliko znanja in bistveno ali minimalno onesnažujejo tudi okolje. Ponovno moram spomniti, da tudi z izjemno lahkoto prodamo tudi visoko tehnološka podjetja in ta tehnologija, ko gre enkrat ven in ko se izseli iz Slovenije, potem to dodano vrednost koristi nekdo drug, nam pa ostanejo samo proizvodnje, ki jih mogoče lahko pripeljemo od drugod, in se sprašujemo, ali je dovolj čista ali ni. Glejte, sami smo pripeljali Slovenijo do tega, da smo si vzeli tisto dostojanstvo, ki se je gradilo desetletja in desetletja in bi se moralo graditi tudi v samostojni Sloveniji naprej.

Ta priporočila, ki so danes tukaj, so bolj politična igra, kako diskreditirati recimo ministra Židana, ne pa poiskati rešitve. Zato sem več



govoril o rešitvah in tudi opozoril na trgovske centre, ki so se po nepotrebem gradili ravno takrat, ko je recimo predlagatelj bil odgovoren za področje kmetijstva.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja.

Prva dobi besedo predstavnica Vlade, in sicer državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa. Spoštovane poslanke in poslanci!

Ključno se mi zdi, da na koncu še enkrat poudarim, da zaradi investicije Magna ne bo izgubljenega nič kmetijskega zemljišča, morda parcela, vendar tla, tisto, kar je vredno pri kmetijskem zemljišču, je živica, tla, tam so en meter globoka.

Prav je povedal gospod Veber, da nastaja 500 let en centimeter, in če so to en meter globoka tla, takšna tla nastajajo 30 tisoč let. In to je tista vrednost, ki je neprecenljiva. Ta zemlja, zlasti njen vrhni del, ki je živica, ki poleg tega, da ima humus, ima še žive organizme, ta bo prestavljen drugam, kjer zdaj ni kmetijstvo, kjer ni kmetijska raba, zato da bodo njive nekje drugje. Če konkretno ponazorim za prvo fazo, ker zdaj govorimo o prvi fazi, investicija ima štiri faze. Za prvo fazo je pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja, da se vzpostavijo nova nadomestna zemljišča. Predvideno je bilo v še vedno veljavnem občinskem prostorskem načrtu, da se ta vzpostavlja v Rogoškem gozdu, na delu gozda, kjer je lastnica država in upravljavec SIDG. Občina je zdaj poslala nov predlog za prvo fazo. O tem smo govorili prej, gospa poslanka Potočnikova. Za prvo fazo zdaj predlagajo 4 hektare gozda v 300 hektarskem kompleksu in 4,6 hektara v deponiji Darsa, kjer ni nič, kjer je navožen gradbeni material. Se pravi, namesto 4,6 hektarov neuporabne, degradirane površine v deponiji in namesto 4 hektarov gozda bomo dobili 8,6 hektarov novih njiv. Mi ne bomo izgubili njiv, samo drugod bodo. In to naj bo sporočilo, prosim, tudi te seje, da mi bomo tudi kot ministrstvo za naslednje faze vztrajali pri tem, da se zagotovijo nadomestna zemljišča. Ne, ne določamo mi in ne izbiramo mi, kje naj bodo, ali bodo v občini Hoče - Slivnica ali v sosednjih občinah. Ampak vztrajali bomo pri tem, ne da se vračajo kmetijska zemljišča še zmeraj v rabi kot kmetijska, ker so nepozidana stavbna zemljišča, nazaj v kmetijska. Ne, to bi bil neprimeren in nezadosten omilitveni ukrep pri tako kakovostni zemlji, kot je ta. Vztrajali bomo pri tem, da dobimo nove njive. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Liseč.

Izvolite, gospod Liseč.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predlog priporočila v zvezi z neaktivnostjo ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana pri izgubi najboljših kmetijskih zemljišč pri projektu Magna. Minister Dejan Židan niti ni prisoten na sami seji. Pa nismo želeli problematizirati, da bi morda namesto svojih kolegov v vladni ekipi, državne sekretarke na istem ministrstvu in pa državnega sekretarja na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo sam odgovarjal. Ampak očitno je minister Židan izbral lažjo pot, poslal v boj svoje sodelavce, sam pa ima druge obveznosti, baje je trenutno Kopr. Naš namen je bil, da opozorimo ravno na to, kar je gospod Židan delal oziroma česa ni delal.

On reče: »Jaz sem bil postavljen pred izvršilno dejstvo: Magna bo v Hoče – Slivnica.« In to je to. Potem pa pridejo podatki, ko je ministrstvo že prej sodelovalo, kaj vse je ministrstvo delalo in tako naprej. Ne vemo natančno niti po današnji razpravi, kakšna je vloga ministra za kmetijstvo v tej zgodbi. Dejstvo je le, da je očitno podlegel neki zgodbi, ki se jo gre en drug minister in kjer je politična pot prava pot za doseg do določenih momentov, kjer je dovoljeno vse, po potrebi tudi nov zakon, finančna podpora za prvorazredne, če želite, in stanje v vrstah oziroma rdeča luč istega resornega ministra pri ostalih investicijah, ki verjetno tudi čakajo na podoben blagoslov.

Glede na to, da je pred nami prostorska in okoljska zakonodaja, bodo ti bodoči investitorji še kar nekaj časa stali v vrsti. Lahko pa se le vprašamo, kdo bo še toliko srečen, da bo dobil tudi državno pomoč, kot jo je dobilo to podjetje. Problematično je tudi zato, ker v istem času, ko na seji Odbora za kmetijstvo sprejememo sklep na predlog poslanca iz iste stranke, iz katere prihaja tudi minister, da se zaščitijo najboljše kmetijska zemljišča, minister Židan izrazi svoje strinjanje s projektom Magna Steyr, tako da je tiho, in javno reče, da nič ne ve o tej investiciji, potem pa, ko se začnejo zgodbe dogajati, pa slišimo, da je aktivno sodeloval. Danes je bilo tudi rečeno, kako so zgodbe danes. Ampak moramo imeti pred očmi, kakšna je bila zgodba ob sprejemanju zakona. Današnja razprava je še veliko bolj pokazala, da ob sprejetju zakona, z vsem dolžnim spoštovanjem, tri četrť stvari, ki bi morale biti razčiščene pri takšni investiciji, kot je Magna, pa niso bile. Govorilo se je, licitiralo se je o delovnih mestih, danes o licitaciji več ni ne duha ne sluha. Še vedno se pričakuje druga faza, medtem ko minister pravi, da upa, da bo dosežena vsaj prva faza.

Vsi vemo, kakšno je bilo stanje na področju tistih 100 hektarjev kmetijskih zemljišč, kakšno je bilo na področju tistih gozdov in kakšno je danes. Da so bile civilne iniciative po sprejetju zakona in ne prej tiste, ki bi jih morali



poslušati, da se je pritiskalo na en javno-gospodarski zavod, da je po sedmih mesecih politično podjetje blagovolilo brezplačno humanitarno, kot je očitno to neka paradigma okoli tiste stranke, zastonj dati svoje zemljišče in tako naprej.

Kar naenkrat ni problem kljub nasprotovanju tega istega resornega ministrstva narediti to, da se najboljša kmetijska zemlja degradira, tako da se tam postavi lakirnica. Nas pa se prepričuje, da tista zemlja, ki bo šla s tega terena, bo veliko boljše obrodila, ko bomo posekali gozd. Samo čakam še na čarobno paličico, da bo te 4 hektarje gozda in vsa ostala degradirana področja, na kamor boste navozili takoj, nemudoma je bilo rečeno, to kmetijsko zemljo, da bo to narejeno verjetno v noči med 16. in 17. julijem. Karikiram, kajti očitno tako preprosto je to možno v tej vladi, če je politična volja. Če je politična volja za prave in, kot je bilo rečeno, če je politični čas za prave ljudi, ki spremljajo politično zgodbo in jo tudi preko svoje strokovnosti, strankarsko opredeljene seveda, tudi strokovno pokrijejo. In tega nas je strah. Medtem ko ta ista vladna koalicija govori o sistemskih zadevah, bomo glede na to, kaj se dogaja, na žalost bili primorani iskati različne bajpase, lex specialise, da bodo tisti, ki bodo po volji tej vladi, bili prvorazredni in takoj bili tisti, ki bodo dobili čas, prostor in tudi finančno spodbudo, na drugi strani pa bodo drugi, ki ne bodo niti prostora, ne bodo imeli niti časa in bodo še dolgo prosili za kredite kje drugje, ne pa pri Vladi Republike Slovenije.

Zato smo želeli z današnjo sejo opozoriti, da minister Židan ne samo, da zelo različno govori, dela pa še popolnoma drugače. Takšni kmetijski politiki se je treba upreti, če želimo delati resnično tudi to, kar sam minister pravi: zaščititi najboljša kmetijska zemljišča. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja.

Pred prijavo vas želim opozoriti, da se lahko k razpravi prijavite s pritiskom tipke za vklop mikrofona. Če želite razpravljati tudi predstavnik predlagatelja predloga priporočila gospod Tomaž Lisec ter predstavnica Vlade, prosim, da se prav tako prijavita s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnica Vlade in potem predstavnik predlagatelja.

Prosim za prijavo. Prijava poteka. Kot prvi ima besedo gospod Tomaž Lisec. Imate 5 minut./ oglašanje iz dvorane/ Zadnji ste, gospod Lisec, kot predlagatelj. Prvi je potemtakem gospod Jožef Horvat.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, drage kolegice in kolegi!

Priznam, imam nekaj težav, ker je govora o mojem rojaku, gospodu Dejanu Židanu, ampak politika dela transparentno, dela javno, in moramo javno povedati, kaj nam je všeč in kaj nam ni všeč. Pozdravljam vse ministre aktivnosti glede tega, da bo Slovenija uspela, prepričan sem, na letošnji jesenski Generalni skupščini Organizacije združenih narodov z razglasitvijo 20. maja za svetovni dan čebel. Tudi sam skromno k temu prispevam na vseh in res na vseh pogovorih z veleposlaniki, tujimi delegacijami, ki jih sprejemam v svoji pisarni ali Državnem zboru, in razložim, kje je tukaj slovensko ozadje, da je 20. maj 1734 rojstni dan Antona Janše, očeta modernega čebelarstva. Ampak to svojo razpravo želim postaviti v širši kontekst delovanja slovenske politike in slovenskih politikov, se bom pa držal točke dnevnega reda.

Gospod minister je lani na otvoritvi sejma Agre v Gornji Radgoni, nekateri ste bili tam, jaz upam, da bom tudi letos povabljen kljub tej razpravi, zelo dramatično pred auditorijem govoril nekako takole, ne me držat za besedo, ne morem citirati: Vsak dan pride nekdo k meni in od mene zahteva najboljša kmetijska zemljišča, da jih bo pozidal. To je bila vsebina njegovega govora, zelo dramatično je to znal, teatralno celo, artikulirati. Normalno, množica je to izjavo nagradila. Ko nas je pozval, da mu pomagamo pri tem, je množica to nagradila, kot se reče, z bučnim aplavzom. Ampak dejanja so pa druga, to, kar je kolega Lisec prej povedal. In to mene boli v tej slovenski politiki. Eno so besede, pred kamero, fajn slika, lepi gospod, dejanja so pa drugo. Temu lahko rečemo populizem ali demagogija. In to bi mi morali za vse čase izbrisati iz slovenske politike. In drugo, ko govorimo o delovnih mestih, ja, tudi pri tej točki dnevnega reda. 16. septembra 2015 je Novartis v Lendavi odprl največjo naložbo v Sloveniji doslej. Gospod Dejan Židan, podpredsednik slovenske vlade, na predvečer te otvoritve, na kateri je bila med drugim poleg Mira Cerarja tudi predsednica Švicarske konfederacije, napiše na Facebook nekako v tem smislu, ne bom citiral, ker ne vem, lahko pa pogledate: Joj, kakšna škoda, da Lek ni več v državni lasti, da je v privatni lasti, kakšna škoda, bi lahko bil tako dober, kot je Krka. Podpredsednik slovenske vlade da takšen signal investitorjem, domačim in tujim. Če sem jaz na mestu predsednika Vlade, bi se mu naslednjo minuto zahvalil za sodelovanje v interesu te države. In zdaj bo lahko, pardon, bo lahko gospod podpredsednik Vlade to svojo izjavo popravil. Zakaj? Zato ker Lek kot največji zaposlovalec v Pomurju je spet, in spet v Lendavi, tik pred novo investicijo. Prevalje poznate in tako dalje. Jaz zdaj pričakujem, da bo Vlada podobno kot k Magni pristopila tudi k tej investiciji. Ne rabijo toliko denarja. Ampak ker še



ni natančno odločeno, ali zdaj bo ali ne bo, ker se ne odloča Lendava, ker se odločajo predpostavljene, konkretno Novartis, bi bilo zelo dobro, da bi minister povedal tem investitorjem direktno: Glejte, Slovenija ima odprto ekonomijo, dobrodošli tuji investitorji, imamo neposredne spodbude za tuje naložbe. Res je, Prevalje bi naj dobilo nekaj milijonov. Ne bom zdaj govoril, ker ne vem, na pamet. Ampak do Lendave pa je za enkrat mačehovski odnos, češ imate Pomurski zakon. Ja veste, s Pomurskim zakonom lahko dobite maksimalno 500 tisoč evrov. Lepo vas prosim! Ta investicija ta bo pa okrog 70 milijonov evrov. Vabim torej podpredsednika Vlade gospoda Dejana Židana, mojega rojaka, da popravi tisto izjavo s septembra 2015 s konkretnimi dejanji.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Igor Zorčič. Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi!

Jaz sem prepričan, da smo danes priča še eni od tistih sej, ki so namenjene diskreditaciji raznoraznih projektov te vlade. Jaz razumem vsakršno debato glede tega, kje naj bi se določena investicija izvršila. Ampak velikokrat smo govorili o tem, da si želimo nekakšnih greenfield investicij. Vsi vemo, kaj to pomeni. Seveda to ni zanemarljivo, da gre za prvovrstna kmetijska zemljišča, pa vendarle smo danes slišali potrebna zagotovila, da se bodo ta ustrezno nadomestila in da bo tisto, kar je največ vrednega na kmetijskih zemljiščih, ohranilo. Jaz mislim, da ta zgodba, ki se jo gre v prvi vrsti stranka SDS, je že zelo pozorna. To ni edina stvar, edini projekt, ki mu nasprotuje, ki ga aktivno ruši, recimo temu. Eden izmed njih je ta zadnji, še vedno aktualni drugi tir. Če želimo v tem mandatu, če želi ta vlada določene stvari, ki so bile v predalih, pa so bile lahko že zasnovane tudi kdaj v preteklosti, premakniti naprej, imam občutek, da nas takšna destruktivna politika opozicije vrača v neke stare čase. Jaz se bojim, da se bomo namesto po sodobnih železnicah nekoč prevažali spet s kočijami, da se bomo spraševali, kje so delovna mesta in kdo je za to kriv. Danes sem slišal celo takšne, recimo temu, neumestne pripombe, ja, pa kje bomo zagotovili delovna mesta. Na drugih odborih pa smo se pogovarjali o tem, koliko imamo brezposelnih. Te slabe izgovore, da se pravzaprav samo politično zavrejo projekti aktualne vlade, vidim, da opozicija dobesedno vleče iz pete. Vsi, ki ste sledili sprejemanju tega tako imenovanega zakona lex Magna, torej zakona o Magni, ste lahko zasledili, da je bila takrat SDS pravzaprav zelo pasivna, da ne rečem, da je celo podpirala ta projekt. Potem pa en premik čez noč, verjetno se je, ne vem, približal datum naslednjih volitev in dejansko so se začeli rušiti vsi projekti po vrsti, ne glede na razloge oziroma iz njim znanih razlogov, ki so pravzaprav nekakšna politična

predigra pred volitvami. Jaz se bojim, da bodo takšne igrice na koncu plačali naši državljani, naši davkoplačevalci.

Moramo vedeti, da ena takšna zgodba, kot se jo gremo mi danes v parlamentu, s takšnimi zgodbami se ne pričaka tujih investitorjem. Mi nismo niti znani po tem, da smo prijazna država za tuje investitorje. Želimo si to biti, ves čas si to želimo. Želimo se zgledovati po določenih vzhodnih državah, kako bi tudi mi privabljali tuje investicije, potem pa pride tuj investitor in ga pričakamo takole. V Državnem zboru sto sej, sto razlogov, iz pete potegnjenih, kako ne, kako bi lahko tam, pa drugam, pa kako bi lahko spreminjali lokacijo, pa nam ni morda všeč lakirnica, bi imeli drugo vrsto proizvodnje. Skratka, več kot očitno je, da so vsi ti investitorji ob takšnih debatah lahko zelo zaskrbljeni. Jaz se bojim, da bo odhod enega od investitorjev, slišali smo, da imamo celo osem še potencialnih za neke večje investicije, pomenilo to, da bomo v očeh takšnih potencialnih investitorjev pravzaprav postali ena zelo nezaželena destinacija. Izgovori o tem, ali bo 400 delovnih mest ali jih bo tisoč, so v tem trenutku relativno nepomembni, glede na to da je investitor zagotovil sto milijonov za investicijo. Če bi se jaz postavil v vlogo tujega investitorja pa bi opazoval, kaj se dogaja v tem parlamentu, bi mogoče zagotovil samo 50 delovnih mest za začetek.

Tako da jaz predlagam, da se takšne seje ne ponavljajo. Jaz verjamem, da so dana vsa zagotovila, da bodo ohranjena ta zemljišča in nenazadnje, da bo investitor, kot to verjetno počne tudi v drugih državah, ravnal skrbno in da bo tudi izpolnil svoje obljube. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo.

Večkrat začnem svojo razpravo, da se veselim gospodarskih tem v parlamentu. Tudi tokrat bom to ponovil. Ampak današnja tema, bi lahko rekel, da me po svoje tudi žalosti. Po drugi strani, ko pa spremljam razpravo, pa mislim, da vsi državljani, ki to sejo spremljajo, so si lahko ustvarili vtis, da smo z razpravami vsi poslanci koalicije predvsem pokazali, da gre v tem primeru za strateško pomemben projekt in da smo tudi s to razpravo danes razblinili dvome in tudi na nek način ovrgli ponovni poskus, da bi preprečili neko investicijo v Sloveniji, ki bi prinesla dodana delovna mesta.

Ampak ne glede na to, smo tudi včeraj na neki nočni seji razpravljali o nekih zaklepanjih vrat, pa o nekih strahovih pred tujci, vendarle mislim, da je današnja zadnja seja pred počitnicami skozi to prizmo, da je tema gospodarska. Ko bodo tudi poslušalci, ki spremljajo to sejo, prepoznali, da je prevladal nek razum in da vendarle ta parlament ugotavlja in da iz te razprave tudi izhaja, da nekateri z



določenimi predlogi zavisti, ljubosumja pri dobrih projektih, ki so pred nami, skušajo neke projekte preprečiti. Ne znam si predstavljati, kako bi se Slovenija v nekem gospodarskem razvoju lahko enakopravno kosala s konkurenco, če bi do vseh projektov v Sloveniji bili tako pikolovski pri, recimo, določanju nekih lokacij, v tem primeru kmetijskih zemljišč. Predstavljajmo si umeščanje ceste v Prekmurje. Če je ne bi umestili, se tudi Prekmurje ne bi moglo razvijati tako, kot se razvija. Za neke razvojne priložnosti je pa treba nekaj žrtvovati. Podobno je pri umeščanju tretje razvojne osi. Tudi tukaj moramo pogledati širše in pogledati makroekonomske učinke nekega projekta in se odločiti razumno v prid gospodarske rasti, delovnih mest in vsega, kar to prinaša.

Večkrat sem dal primer iz Prekmurja. Občina Odranci, najmanjša občina v Sloveniji, ki je tudi po največjem prihodku na prebivalca. Zakaj? Ker smo tam zgradili infrastrukturo, cesto in je župan bil toliko moder, da je dal investitorju zemljišče. Seveda tudi to zemljišče je bilo kmetijsko, ampak vendarle ne gre. Treba je za neko našo boljšo prihodnost nekaj tudi žrtvovati in v tem primeru mislim, da ravnamo prav.

Bom pa ponovil to, ko večkrat rečem, da reče Svetlana Makarovič slovenceljni, slovenčki. Pri nas na Koroškem bi lahko rekli špilferderberji. Ko smo se igrali otroci, pa če je nekdo ponagajal, si pač rekel špilferderber.

Mislim, da tudi razprava kolega Zorčiča gre v tej smeri, ko koalicija, predsednik Vlade in ministri pridejo z nekim dobrim projektom, se najde kup raznih priložnosti za izredne seje odborov, potem Državnega zbora in tako dalje. Mislim, da je treba s to prakso vendarle tudi prenehati in prepoznati da ta vlada z ministri producira dobre projekte, ki prinašajo gospodarsko rast, nova delovna mesta. Tudi s tega vidika ocenjujem tu ministra Židana, da je ravnal državotvorno. Kljub temu da je zastopal sektor kmetijstva in da mu je verjetno ta zemlja draga, je presodil, da je vendarle za razvojno perspektivo v Sloveniji v tem primeru treba nekaj žrtvovati. V tem primeru je tako ravnal. Jaz želim za dobro prakso Ministrstva za gospodarstvo s timskim delom, povezovanjem vseh ministrov, dajmo podpreti takšne projekte in nehajmo zapravljati čas za takšne razprave, ki jih poslušajo tudi potencialni investitorji doma in v tujini. Povem ... / izklop mikrofona/.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Hvala lepa.

Besedo ima še mag. Tanja Strniša, državna sekretarka. Izvolite.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa.

Na koncu želim povedati. Mogoče začnem tam, kjer je tudi diskutiral gospod poslanec Ranc. Vsak razvoj zahteva večji ali manjši človekov poseg v okolje. Pri tem smo kot družba vsi, Vlada, Državni zbor, lokalne skupnosti, župani, civilna javnost v največji

možni meri dolžni varovati vse naravne vire in še zlasti kmetijsko zemljo, ki je ogrožen naravni vir v Sloveniji in na drugi strani temelj narodove samooskrbe s hrano. O tem se vsi strinjamo v tej dvorani.

Kar se mi zdi ključno še enkrat poudariti, je to, da tudi v tem primeru ni bilo nič drugače. Občina je zagotovila, da se ta zemlja prestavi drugam in da se njive naredijo drugje, kjer jih zdaj ni. In to je to, k čemur smo dali mi soglasje. Še enkrat ponavljam, v tem primeru menimo, da se je našla rešitev, ki omogoča hkrati razvoj in tudi ohranitev tega ogroženega vira – kmetijske zemlje.

Hvala lepa, spoštovani poslanci in poslanke.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Lisec, predstavnik predlagatelja, zadnjih 5 minut. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Ja, zelo na kratko.

Sploh ne gre za gospodarsko temo, ker tukaj smo si vsi enotni. Gre pa za kmetijsko temo in nekateri ste očitno zgrešili naslov točke. To pa je, da smo želeli pokazati, da gre predvsem pri ministru Dejanu Židanu, ministru za kmetijstvo, za dvoličnost. Včasih govori eno, včasih govori drugo, dela pa še vedno čisto po svoje. In to nas moti. Vedno ta njegova skrb za kmetijska zemljišča, je pa prvi zraven, ko se te kmetijska zemljišča degradirajo.

Danes je spoštovana gospa državna sekretarka rekla: »Naredili smo vse, da se njive naredijo drugje.« Kaj se poslušate? Najboljšo kmetijsko zemljo boste preselili in sedaj govorite, kako bo to boljše, kot je sedaj, ko je tam najboljša kmetijska zemlja. Zdrava kmečka pamet, priznam, meni odpove. Zakaj potem – jaz bi danes vprašal zelo vsebinsko, ker bi me res zanimal odgovor, pa ga na žalost ne bom dobil – zakaj potem ne bi to najboljšo kmetijsko zemljo tam pustili in posekali gozd? Pa ne me govoriti, da je treba narediti OPN. OPN mora v vsakem primeru občina narediti. Državni prostorski načrt ne naredi država, ampak ga bo občina naredila. In kje je problem potem še to narediti? Ja, gre za strateško pomemben projekt, kjer se točno pokaže, da se je politika odločila, da bo delila med prvorazredne investitorje in med vse ostale. Mi bi želeli, da bodo vsi v bodoče prvorazredni, ampak ne tako, da se pri projektu ne bo vedelo, kje, kdaj, koliko, za koliko denarja in tako naprej.

Gospod Horvat je povedal, pa tudi sam poznam ta dva primera glede Leka, ko je bilo iz Kabineta predsednika Vlade rečeno, da bodo dali kakšnega pol milijon pod pogojem, da se pride predsednik Vlade slikat na otvoritev. Toliko o tem, kdo je prvorazreden in kdo je drugorazreden. Minister za kmetijstvo v tem trenutku takšnim investitorjem dovoli vse, na drugi strani pa so investitorji, ki ne dobijo nič. Ne dobijo najboljših lokacij na najboljših kmetijskih zemljiščih, na drugi strani ne dobijo niti vsega ostalega.



Kot je bilo rečeno, minister Židan namesto zaščitnik najboljše kmetijske zemlje postaja najboljši trgovec s prvovrstno kmetijsko zemljo. Za začetek predlagamo, da kandidira za ministra za gospodarski razvoj in pusti Ministrstvo za kmetijstvo nekemu, ki bo znal ravnati s slovensko kmetijsko zemljo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa vsem razpravljavcem.

S tem tudi zaključujemo splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 2. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končna.

Zaključujem to točko dnevnega reda in prekinjam 32. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 17.35. Hvala lepa za enkrat.

(Seja je bila prekinjena ob 17.05 in se je nadaljevala ob 17.37.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor opravil po naslednjem vrstnem redu: 4., 5., 6., 12., 15., 17., 18., 20., 21., 24., 27. in 16. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti 1.

(Za je glasovalo 64.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestninjenju po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 3.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o varnosti v železniškem prometu po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Res bi bilo zelo čudno, če se v imenu Levic jaz ne bi oglasil pri tem zakonu. Oglasil bi se tudi, če ne bi tako ljubil vlake, železnice in železničarje. En dan iztiri vlak v Kranju, dan prej iztiri vlak v Zidanem mostu, peljem se na šiht, pa 250 metrov pred železniško nam crkne lokomotiva, pa čakamo v pregretem vlaku dve uri pa pol. Ni smešno, gospod predsedujoči. Število zaposlenih se je zmanjšalo v desetletju za 20 %, sindikat, vemo, kdo obvladuje, in sindikat tuli nad rdečo zvezdo. Dober dan Slovenija! V tem zakonu se zgodi – kaj? Prometniki so si vzeli zgolj neko delavsko pravico, ki jo imajo v zakonu, v firmi, pazite!, ki je zaenkrat še v državni lasti, da gredo lahko pol ure na malico. Posledice so spremembe te zakonodaje. Danes mi je nekdo izmaknil Ustavo v moji kancliji, sem zelo bentil, po tistem, ko sem zjutraj bentil. V kaki družbi in državi mi živimo! Vi boste podprli ta zakon? Neko osnovno pravico delavca na relativno odgovornem delovnem mestu ... Ni smešno. Evo, vodja poslanske skupine se smeje. Da gre pol ure na malico. Niti štrajkali v osnovi niso, samo to pravico so si vzeli. A veste, v stari Avstro-Ogrski, lahko bi kak zgodovinar povedal, pa jaz vem, da Vinko tudi to ve, ko so ajzenponarji vžgali beli štrajk, se je vse ustavilo. / oglašanje iz dvorane/ Seveda bomo v združenih Levici glasovali proti takemu kratenju delavskih pravic, proti taki zakonodaji, proti temu, da neko osnovno delavsko pravico, ki jo nekdo ima, zgolj v praksi udejanji, potem pa vodstvo državne firme odreagira tako, da gre spreminjat zakonodajo. Prosim vas lepo!



Glasovali bomo proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Potem ima obrazložitev v lastnem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Glejte, ta zakon je odziv in uresničenje želja menedžerskega vodstva Slovenskih železnic, da krati železničarjem oziroma prometnikom njihove delavske pravice. Medtem se pa ta ista menedžerska klika po svojem lastnem podjetju niti približno ne znajde. Zamude slovenskih vlakov so pregovorne. Tudi jaz sem že kdaj sem v Državni zbor na šiht zamudil zaradi zamud tega vlaka. Pojdite v špici dneva, po možnosti takrat, ko se premikajo študentje pa dijaki, na ljubljansko železniško postajo, pa poskusite dobiti karto prej kot v desetih minutah. Ne bo šlo. Za to ni kriv delavski kader Slovenskih železnic, za to je kriv menedžerski kader Slovenskih železnic, ki je znižal število zaposlenih za 20 % v zadnjih letih oziroma v zadnjem desetletju, kot je pred mano tovariš Franjo povedal. Hkrati vrh te birokratske piramide Slovenskih železnic, gospod Dušan Mes, ki ne more zrihtati svoje lastne firme, terja Luko Koper za neke odškodnine, ker so delavci tam štrajkali, spletkari, da bi Slovenske železnice sprivatiziral, najraje pa bi vnaprej sprivatiziral tudi Luko Koper in drugi tir.

Glasoval bom proti temu zakonu, ki je prišel v poslanske klopi sicer iz političnih rok, namislilo si ga je pa nesposobno vodstvo, privatizacijsko vodstvo Slovenskih železnic.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo.

Tudi jaz bom jasno glasovala proti takemu nesocialnemu zakonu, kajti absurdno je, da se ta zakon imenuje Zakon o varnosti v železniškem prometu, ob tem da se zaposlenim jemlje pravica do polurnega počitka, malice in celo, da se jim neprekinjeno trajanje vožnje vlečnega vozila in motornega vozila za posebne namene v eni izmeni s 4 ur, kar naenkrat fino premakne na 5 ur – brez nadomestila, brez vprašanja. In to v državni firmi, kot sta kolega že prej omenila. Razumeš, če privatnik, ki mora preživeti na trgu ali pa ki je sam, nekako ustanovi neko firmo, krati pravice delavcev. Da se pa to dogaja ... Ja, bilo je izredno stanje, ko je bil žledolom, vendar dobro voljo delavcev, da pristanejo na težje pogoje v času izrednih razmer, potem uzakoniti, da morajo tako delati ves čas, to je blago rečeno nemoralno.

Takšnega zakona seveda ne bom podprla in bom glasovala proti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 10.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu po skrajšanem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložene amandmaja z dne 13. 7. 2017.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 47.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem amandmajev in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorila, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 5.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah



in dopolnitvah Zakona o minimalni plači ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Glejte, različni udje, ki merijo te ključne ekonomske kazalce, kažejo, da imamo gospodarsko rast tam nekje okoli 5 %. V takšnem agregatnem stanju bi človek pričakoval, da mi kaj takšnega sploh ne bi rabili predlagati, da bi prišla vlada, katerokoli vlada, in bi rekla ter bi sprejela zelo enostaven zakon, kar sem jaz že tukaj ubesedoval: minimalna plača v Sloveniji bo 20 % nad pragom izmerjene revščine. Potem bi pa, metodološko seveda, preučili to. In prvi, ki bi moral za to tultiti, bi morala biti tudi Gospodarska zbornica. Sedaj tistega večnega sociologa verjetno ne bo tam, ker je malo drugačen, ker bi tudi v interesu gospodarstva to moralo biti. Saj neko gospodarstvo, ki vedno bolj temelji zgolj na tem, da so ljudje, delavci klobasa, ki se jo reže, koplje grob samemu sebi in koplje grob vsem štirim javnim blagajnam, o katerih mi tu soodločamo ali vsaj določamo robne pogoje. In kakšen je odziv, ko mi to predlagamo, kar bi morala storiti katerakoli odgovorna vlada? Najbolj so bentili z neke male, najmanjše stranke v koaliciji, da bo vlada super zakone predlagala, kaj mi sploh težimo, zakaj miniramo socialni dialog, uničujemo in tako naprej.

Seveda bomo v Levici glasovali proti, da to ni primerno za nadaljnjo obravnavo, ker navsezadnje ta družba temelji na delu. In tisti, ki delajo, morajo tudi imeti to, kar ima polna usta zlasti SMC, dostojno življenje. Hvala za besedo.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 9.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 18.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 18.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan!

5 milijard je razlogov za to, da se danes Državni zbor odloči za ustanovitev specializiranega oddelka sodišča za pregon bančnega kriminala. 5 milijard evrov je namreč znašala bančna luknja in policija sumi, da za milijardo evrov, teh 5 milijard je bilo danih problematičnih kreditov, kaznivih dejanj torej. Tako državni tožilec gospod Furlan, tako minister Klemenčič kot tudi mi sami, parlament je decembra leta 2016 sprejel soglasno sklep s 74 glasovi za ob vmesnem poročilu za Factor banko in Probanko, da je treba v tej državi imeti specializirani oddelek sodišča za pregon bančnega kriminala. Tiste, ki so ustvarili bančno luknjo, je prav, da jih preganjamo. Na nas poslancev Državnega zbora je, da se ob tej problematiki končno resnično ne delimo levo-desno, kajti ti gospodje se levo-desno pri tem, ko so si delili denar, ko so lahko tudi zaobšli zakonodajo, niso delili. Denar za te ljudi ni smrdel. V Državnem zboru bi morala biti ta enotnost, da bi soglasno rekli, da je prišel čas, ko se obsodi te ljudi. Kajti ljudje, naslednje generacije se bodo upravičeno spraševale, kaj je bilo z nami kot državo narobe, da nobenega, odgovornega za nastalo bančno luknjo, nismo obsodili. Noben bančnik iz tistega obdobja ne odgovarja za 5 milijard evrov denarja, ki ga ni. Vsak davkoplačevalec je plačal 2 tisoč 500 evrov za kritje te bančne luknje. Na Državnem zboru je danes ta odgovornost, da ta zakon podpre, da v naslednjo proceduro, kjer se lahko z amandmaji še izboljša. Še enkrat poudarjam, Nova Slovenija si ni sama izmislila, da ta zakon potrebujemo.

Povod za ustanovitev posebnega oddelka sodišča za pregon bančnega kriminala ste dale tudi poslanke in poslanci Državnega zbora. In nenazadnje, kot sem že dejal, Harij Furlan, ki je dejal, da sodniki, ki niso specialisti za to specifično področje – pregon bančnega kriminala, te problematike ne poznajo in zadeve jim padajo na sodiščih. In jaz mu verjamem. V redu. Ampak če mu verjamemo, potem moramo mi danes nekaj narediti, in to je, da sprejmemo sklep za ustanovitev tega posebnega oddelka.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Pardon! Najprej naj vprašam, ali je še kdo v imenu poslanske skupine? Ne.



Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci!

Saj vem, da ste nervozni, vam bom na koncu te svoje obrazložitve tudi zaželel lepe počitniške dni, pa da se nam vsem ohladijo glave. Ampak do takrat pa vendarle lahko naredimo eno pomembno odločitev. Po podatkih državnih institucij je bilo do konca leta 2016 za bančni kriminal ovadenih 245 ljudi. A veste, koliko ljudi je bilo obsojenih, ne še pravnomočno, ampak obsojenih? Dva primera. Kaj mi predlagamo? V tem zakonu smo predlagali zgolj ustanovitev posebnega sodišča, ki bi se izključno ukvarjalo samo s pregonom bančnega kriminala. V včerajšnji razpravi ste nizali, zakaj ta zakon, pa to posebno sodišče ni potrebno. Ampak če bi bilo to res, potem bi od teh 245 ljudi imeli obsojenih mnogo več ljudi kot pa zgolj dva.

Včeraj je državni sekretar v svoji razpravi rekel, ko je oporekal temu našemu zakonu, češ, kaj nam pa pomaga, če imamo določeno število oblek, če kupimo še eno omaro. Meni se zdi zelo pomembno, če v to omaro damo samo tiste najboljše obleke, ki jih potrebujemo. In točno to je predlog tega našega zakona, da bi oblikovali posebno specializirano sodišče, ki bi imelo na enem mestu zbrano vso znanje, da se lahko učinkovito spopada z bančnim kriminalom. In še ena stvar. Ko sem včeraj na socialnih omrežjih povzel na kratko razpravo, so številni komentirali, ja, očitno poslanci ne želijo, da se ta bančni kriminal dokončno razišče. Danes imate priložnost, da dokažete obratno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti pa 34.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za pravosodje kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije –krščanskih demokratov, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Da bi stvari pospešeno prišle na ta posebna sodišča, pa potrebujemo tudi znotraj

specializiranega državnega tožilstva tudi najboljše tožilce, usposobljene in zaradi tega jih razporedimo v poseben oddelek za pregon bančnega kriminala. Analogija je popolnoma ista kot pri posebnem oddelku sodišča. Na ta način se bodo s pregonom bančnega kriminala ukvarjali tožilci, ki drugih stvari dejansko ne bodo imeli, najizkušenejši, ki imajo znanje, tudi modrost. Gre namreč za specifične primere, ko jih šele tisti, ki se učijo, ne morejo početi. Tudi nekateri tožilci, ki smo jih imeli na zaslišanju pri bančni preiskovalni komisiji, so rekli: »Glejte, ne spoznajo se vsi v to problematiko, ki je tako specifična. Verjemite,« so dejali, »da tisti, ki so naredili bančno luknjo, so zelo iznajdljivi ljudje, »lumpi«, ki želijo zaobiti zakonodajo, tožilce in sodnike.« Seveda, logično.

Zaradi tega tukaj dajemo priložnost, da na sodišče pride še več primerov, en oddelek na tožilstvu, da se tožilci ukvarjajo izključno s pregonom bančnega kriminala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Sem vesel, očitno je še upanje, zato sem hvaležen vsem tistim, ki ste prejšnji zakon podprli. Resnično hvala. Bi pa rad poudaril, da ta zakon je siamski dvojček prejšnjega zakona. Prejšnji zakon bo omogočil posebna specializirana sodišča, ta zakon pa bo omogočil posebno specializirano tožilstva. Prav tožilstva so tudi ključna, da pripravljajo primer pravilno, da ga pripeljejo pravilno pred sodišče, da je primer ustrezno zaključen. In še enkrat povem, ključna poanta in ključna zadeva, ključna praksa ali pa ključna zadeva pri tem specializiranem tožilstvu bo ta, da bomo na enem mestu uspeli zbrati vse strokovnjake, ki jih imamo s tega področja za preganjanje bančnega kriminala.

Jaz resnično upam, da ni šlo za kakšno pomoto v prejšnjem glasovanju in da se bo še enkrat pri tem glasovanju pokazalo, da poslanci zelo zelo resno mislimo s pregonom bančnega kriminala. Če bo tudi ta zakon sprejet, še enkrat hvala lepa in pa resnično lepe počitnice vsem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 31.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. Zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za pravosodje kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila Vladi Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije v Republiki Sloveniji.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog priporočila Vladi



Republike Slovenije v zvezi s stanjem na področju korupcije v Republiki Sloveniji ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Saj razumem situacijo, predsednik, ampak obstaja tudi desno. Obstaja torej tudi desno.

Mi bomo glasovali proti takemu sklepu. Naše priporočilo je relativno jasno. Mi smo želeli z našim priporočilom opozoriti na stanje v zvezi s koruptivnimi ravnanji in kaznivimi dejanji korupcije in v zvezi s tem povezanimi inštitucijami, kot je Komisija za preprečevanje korupcije, ki je bila zlasti v preteklem obdobju, velja predvsem za obdobje gospoda Klemenčiča, v bistvu bolj kot ne komisija za diskreditacije. Jaz sem v svojem nastopu večkrat poudaril, s praktičnimi primeri tudi dokazoval, kako je ta komisija ravnala arbitrarno in kako je pravzaprav segala po desni. Po levi je bilo pa vse v redu. In naštel sem tudi vrsto primerov, kjer je komisija odločala politično. Drugega o tem preprosto ne moremo reči. Nadalje sem opozoril tudi na to, da tiste države, ki nimajo inštitucij tipa komisije za preprečevanje korupcije, niti nobenih drugih inštitucij podobnega tipa, navedel sem Dansko in pa Švedsko, imajo najnižjo stopnjo koruptivnosti, medtem ko tiste države, ki imajo komisije, kakršna je naša, pa imajo obratno, to so zlasti države Balkana in Moldavije, višjo stopnjo koruptivnosti.

V zvezi s tem smo predlagali določene sklepe. Sklepi niso bili sprejeti oziroma je zdaj oblikovan sklep, da zadeva ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Seveda moramo tak sklep zavrniti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 21.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je postopek obravnave predloga priporočila končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na **Predlog sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Želi besedo predstavnik predlagatelja? Prosim.

Besedo ima predsednik komisije dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana predstavnica Vlade, poslanci in poslanke.

Državni zbor je na seji 30. 1. 2015 na zahtevo poslancev odredil parlamentarno preiskavo za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Poslanska skupina Levica, prej Poslanska skupina Združena levica, je z dopisom z dne 26. 6. 2017 predsednika Državnega zbora obvestila o spremembi imena. V skladu s sklepom o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ima Poslanska skupina Levica v preiskovalni komisiji enega člana in enega namestnika člana. Za člana in predsednika komisije je bil na predlog Poslanske skupine Levica imenovan Matjaž Hanžek. Po izstopu poslanca Matjaža Hanžka iz Poslanske skupine Levica je navedena poslanska skupina z dopisom z dne 5. 7. 2017 predlagala, da v okviru njene kvote v preiskovalni komisiji mesto člana in predsednika komisije še naprej zaseda Matjaž Hanžek kot nepovezani poslanec.

Glede na navedeno je treba temu ustrezno spremeniti tudi navedeni sklep, tako da se upošteva preimenovanje Poslanske skupine Združena levica v Poslansko skupino Levica ter ustrezno upošteva status člana in predsednika komisije Matjaža Hanžka kot nepovezanega poslanca, ki funkcijo člana ter nanj vezano funkcijo predsednika navedene komisije še naprej opravlja na predlog in v okviru kvote, ki pripada Poslanski skupini Levica.

V skladu z navedenim je Mandatno-volilna komisija na 33. nujni seji 14. 7. 2017 določila besedilo Predloga sklepa o spremembah sklepa o sestavi in imenovanju podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, o katerem naj odloči Državni zbor. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite besedo predstavniki poslanskih skupin za predstavitev stališč? Ne. Hoče kdorkoli drug razpravljati? Tudi ne.

Potem prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o spremembah Sklepa o sestavi in imenovanju podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.



Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski, d. d.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Želi besedo predstavnik predlagatelja?

Besedo ima predsednik Mandatno-volilne komisije dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Ponovno najlepša hvala za dano besedo, predsednik. Spoštovana predstavnica Vlade, spoštovane poslanke in poslanci!

Državni zbor je na seji 11. 7. 2017 na zahtevo poslancev odredil parlamentarno preiskavo o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski, d.d.

Glede na navedeno je Mandatno-volilna komisija pozvala poslanske skupine, da ji posredujejo predloge o številu članov poslanske skupine v sestavi preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski, d. d., ter predloge kandidatov za predsednika, podpredsednika, člane in namestnike članov navedene preiskovalne komisije.

Na podlagi poziva je Mandatno-volilna komisija prejela predloge poslanskih skupin Stranke modernega centra, Demokratične stranke upokojenцев Slovenije, Socialnih demokratov, Levica in Nove Slovenije – krščanskih demokratov, ki so predlagale po enega kandidata za člana in namestnika člana.

Poslanska skupina Stranke modernega centra je predlaganega člana predlaga tudi za predsednika. Poslanska skupina Levica pa svojega predlaganega člana za podpredsednika.

V skladu z navedenim je Mandatno-volilna komisija na 33. nujni seji 14. 7. 2017 določila besedilo Predloga sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski, d. d., po katerem se v preiskovalno komisijo imenujejo za člane: Jani (Janko) Möderndorfer – Poslanska skupina SMC, Ivan Hršak – Poslanska skupina Desus, Matjaž Nemeč – Poslanska skupina SD, dr. Franc Trček – Poslanska skupina Levica, Jernej Vrtovec – Poslanska skupina Nove Slovenije; za namestnike članov: dr. Jasna Murgel –

Poslanska skupina SMC, Benedikt Kopmajer – Poslanska skupina Desus, Matjaž Han – Poslanska skupina SD, Violeta Tomič – Poslanska skupina Levica in mag. Matej Tonin – Poslanska skupina Nove Slovenija.

Izmed članov se imenujeta za predsednika Jani (Janko) Möderndorfer – Poslanska skupina SMC, za podpredsednika dr. Franc Trček – Poslanska skupina Levica. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite besedo predstavniki poslanskih skupin za predstavitev stališč? Ne. Želi kdorkoli drug razpravljati? Tudi ne.

Potem prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o sestavi in imenovanju predsednika, podpredsednika, članov in namestnikov članov Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v tujini v Novi Ljubljanski, d.d.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Ugotovitev prenehanja mandata članoma Programskega sveta RTV Slovenija, imenovanih na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija.**

Gospod Domen Savič in gospod Miran Zupanič sta Državnemu posredovala odstopni izjavi z mesta članov Programskega sveta Radiotelevizije Slovenija. Na podlagi navedenega Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da se na podlagi četrtega odstavka 18. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznanijo z naslednjima sklepoma: Prvič. Ugotovi se, da je Domen Savič odstopil z mesta člana Programskega sveta Radiotelevizije Slovenija, na katerega je bil imenovan na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, zato mu na podlagi četrtega odstavka 18. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija preneha mandat člana programskega sveta Radiotelevizije Slovenija.

Drugič. Ugotovi se, da je Miran Zupanič odstopil z mesta člana Programskega sveta Radiotelevizije Slovenija, na katerega je bil imenovan na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, zato mu na podlagi četrtega odstavka 18. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija preneha mandat člana programskega sveta Radiotelevizije Slovenija.

Ugotavljam, da se je Državni zbor s sklepoma seznanil. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.



Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 11. julija 2017, opravil drugo obravnavno navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je zbor na predlog predlagatelja predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala.

Mi seveda bomo v Levici podprli ta zakon. V bistvu se tudi sprašujemo, zakaj je do njega prišlo tako pozno, zakaj tega niso naredili kakšni predhodni sklici. Lahko odkrito povem, da sem šel prej do Milana, pa sem rekel, če se bo Jasna javila, naj da njej zadnjo besedo. Se tudi v imenu Levice osebno zahvaljujemo Jasni, ker se je tudi osebno angažirala v tem. Upam, da se ti bo zdaj čas sprostil za to, kar je tema tvojega doktorata, človekove pravice, ker te bomo potrebovali tukaj v parlamentu.

V imenu Levice želim vsem krasen kratek dopust, in upam, da bo med temi počitnicami čim manj ujm, s katerimi se bomo pa morali tudi z nekimi sistemskimi zakoni soočiti v bodočnosti, čeprav nekateri mislijo, da nekih podnebnih sprememb ni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. Zaključujem s to točko dnevnega reda.

Preden zaključim še sejo Državnega zbora, poslanke in poslance prosim, da iz dvorane odnesete vsa gradiva zaradi začetka parlamentarnih počitnic in ker je v torek, 5. septembra 2017, v Državnem zboru predviden obisk generalnega sekretarja OECD in dveh podpredsednikov Evropske komisije.

Vsem, še zlasti pa službam Državnega zbora se zahvaljujem za opravljeno delo. Vsem želim lepe počitnice. Zaslužili ste si jih, prav tako državljanke in državljani.

S temi željami zaključujem 32. sejo Državnega zbora. **Seja se je končala 14. julija 2017 ob 18.19.**



INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	130, 244
BAH ŽIBERT, ANJA	111, 120, 122, 124, 125, 127, 358
BAN, URŠKA	348
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	47, 48, 215
BOH, DR. TOMAŽ	129
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	129, 210, 245
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	22, 24, 25, 169, 214, 228, 239
BREZNIK, FRANC	51, 52, 53
BREZOVAR, DR. NEJC	248
BRINOVŠEK, NADA	165, 171, 234, 237

C

CANTARUTTI, ALEŠ	361, 383
CERAR, DR. MIROSLAV	21, 22, 23, 24, 25, 27, 28

Č

ČUŠ, ANDREJ	240
-------------------	-----

D

DEKLEVA, ERIKA	40, 41, 42, 176, 186
DIMIC, IVA	183, 190, 194, 242, 244, 291, 302, 310, 339, 342, 345, 362
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	89, 224, 276, 305, 350
DOLINŠEK, MARJAN	109, 346

F

FERLUGA, MARKO	55, 81, 105, 262, 288, 387
----------------------	----------------------------

G

GANTAR, TOMAŽ	164, 166, 179, 237, 341
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	59, 60, 62, 63, 336, 340, 344
GODEC, JELKA	25, 26, 27
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	133
GORENAK, DR. VINKO	30, 69, 70, 107, 125, 126, 257, 277, 296, 299, 302, 311, 317, 320, 321, 322, 332, 334, 335, 397
GRIMS, MAG. BRANKO	19, 20, 31, 36, 37, 90, 98, 107, 117, 323
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	131, 180
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	29, 30, 36, 56, 84, 85

H

HAINZ, PRIMOŽ	63, 64, 189, 219, 252, 259, 354
HANŽEK, MATJAŽ	72, 73, 74
HORVAT, DR. MITJA	397, 398
HORVAT, JOŽEF	68, 69, 102, 230, 258, 272, 278, 287, 299, 349, 390
HRŠAK, IVAN	138, 339

I

IRGL, EVA	42, 44, 104, 306
-----------------	------------------

J

JURŠA, FRANC	198
--------------------	-----



K

KATIČ, ANDREJA	40, 41
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	42, 43, 52, 53, 66, 67, 70, 81
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA.....	38, 51, 61, 75, 76, 164, 178
KOLEŠA, ANITA.....	259
KOPAČ MRAK, DR. ANJA.....	38, 39
KOPMAJER, BENEDIKT.....	193, 241, 367
KOPRIVNIKAR, BORIS.....	49, 50, 54, 55, 65, 66, 76, 79, 80, 119, 126, 269
KORDIŠ, MIHA	38, 39, 168, 170, 195, 213, 218, 232, 245, 394
KORENJAK KRAMAR, KSENIJA.....	371, 375
KOTNIK POROPAT, MARJANA.....	278, 281, 298, 309, 317, 345
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA.....	74, 75, 92, 131, 229, 235
KRAJNC, MAG. BOJAN	98, 134
KRIVEC, DANIJEL	76, 77, 78, 135, 157, 347
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA.....	89

L

LAH, ZVONKO.....	33, 34, 140, 155, 217, 227, 249, 261, 270
LAJ, FRANC	195
LEP ŠIMENKO, SUZANA.....	203, 246
LEVIČAR, MARINKA.....	260
LISEC, TOMAŽ	44, 53, 54, 55, 152, 156, 192, 197, 198, 205, 219, 225, 240, 251, 266, 270, 332, 358, 360, 373, 375, 377, 378, 379, 384, 389, 392
LJUBIČ, TEJA	276
LOGAR, DR. ANŽE	43, 56, 57, 58, 103, 107, 117, 300, 324

M

MAHNIČ, ŽAN.....	61, 63, 83, 85, 112, 115, 205, 214, 365
MAJCNEN, IRENA	32, 33, 34, 35, 47, 63, 76, 77, 133, 149, 155, 157
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA.....	82, 83
MATIČ, DR. DRAGAN	27, 28, 32, 122, 127, 250, 256, 319, 330, 332, 333
MESEC, LUKA.....	95, 231, 243, 350, 354
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO).....	87, 96, 100, 115, 116, 181, 218, 266, 271, 321
MURGEL, DR. JASNA	128, 132
MURŠIČ, MAG. BOJANA.....	145, 166, 173, 220, 226, 235, 238, 241, 253, 342, 370

N

NEMEC, MATJAŽ.....	50, 81, 83, 93
NOVAK, LJUDMILA	45, 46, 174, 213, 290, 386

P

PEČNIK, DAMJANA.....	160
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	45, 46, 73, 74
POČKAJ, VLASTA	169, 177, 234, 239
PODKRAJŠEK, BOJAN.....	109, 152, 298
POGAČNIK, MAG. MARKO.....	66, 67, 229, 351, 357
POJBIČ, MARIJAN.....	48, 50, 112, 174, 175, 184, 189, 191, 207, 209
POTOČNIK, ANDREJA.....	377, 379
PRELOG, IVAN.....	151, 369
PRIKL, UROŠ	211, 242, 247, 352

R

RADIČ, DUŠAN	305
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	144, 160
RANC, DANILO ANTON	35, 147, 338, 343, 391
RENČELJ, GORAZD	348



S

SLUGA, JANJA	120, 222, 224, 246
SMERKOLJ, ALENKA	47, 48
STARE, DARKO	274, 285, 288, 290, 292, 297, 301, 304, 315, 318, 319, 335
STRNIŠA, MAG. TANJA	192, 200, 208, 241, 381, 382, 384, 389, 392

Š

ŠERGAN, VOJKA	196, 204, 209
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	60, 99, 100, 352, 356
ŠKOBERNE, JAN	64, 65, 139, 212, 229, 278, 309
ŠKODNIK, IVAN	385
ŠPENGA, ANDREJ	223

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	216, 217, 223, 275, 339
TABAKOVIČ, SAŠA	130, 214
TANKO, JOŽE	114, 186, 264, 318, 320, 327
TOMIČ, VIOLETA	58, 59, 60, 236, 343, 346, 363, 376, 379, 394
TONIN, MAG. MATEJ	20, 21, 22, 143, 279, 396
TRČEK, DR. FRANC	78, 79, 80, 122, 126, 141, 146, 163, 250, 255, 257, 327, 332, 393, 395, 399

V

VEBER, JANKO	108, 151, 194, 262, 349, 356, 367, 387
VERBIČ, MAG. DUŠAN	100, 153, 228, 254, 321, 334, 351, 354, 357
VERVEGA, VESNA	206
VILFAN, PETER	221, 225
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA	57, 58, 68, 69, 71, 72, 79, 80
VRTOVEC, JERNEJ	61, 94, 167, 188, 236, 238, 272, 282, 293, 395, 396
VUK, MARTINA	159, 211

Z

ZAJC, SIMON	123, 125, 128, 209, 242, 261, 363
ZORČIČ, IGOR	337, 340, 344, 391

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN	31, 32
ŽNIDAR, LJUBO	71, 72, 148, 162, 205, 338, 341, 380, 383



LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**